

BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III

XLIII

D

74

NAPOLI

2

ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΕΠΙΣΤΑΣΙΑΙ

Κ. Ν. ΣΑΘΑ.

Ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς (Ἰωάννης).

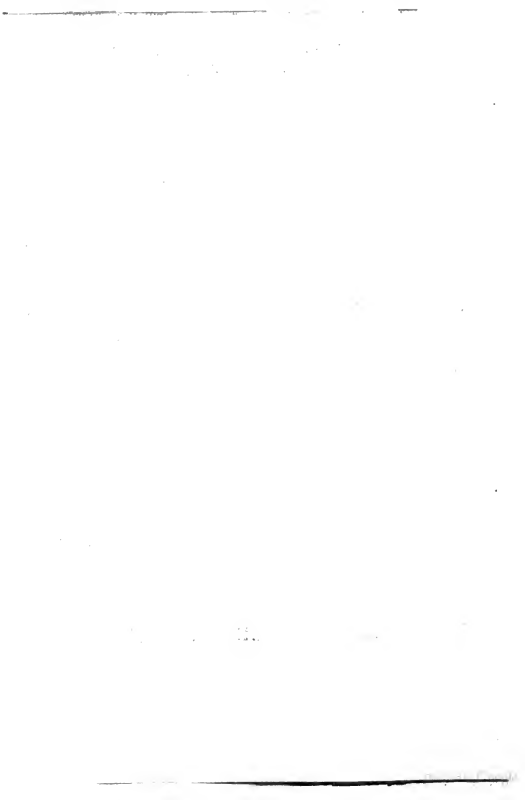
ΤΟΜΟΣ Γ.

ΚΑΙΣΑΡΙΟΣ ΔΑΠΟΝΤΕΣ — ΣΕΡΓΙΟΣ ΜΑΚΡΑΙΟΣ — ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ
ΓΟΡΔΙΟΣ — ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ — ΛΑΞΕΛΛΑΡΟΣ
ΤΥΡΝΑΒΙΤΗΣ — ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΕΚΔΟΤΩΝ —
ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ — ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΑΡΤΥΡΩΝ

ΕΝ ΒΕΝΕΤΙΑΙ
ΤΥΠΟΙΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ.
1872.

ΕΝ ΒΕΝΕΤΙΑΙ
ΤΥΠΟΙΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ
1872

ΓΕΩΡΓΙΩ. ΑΛ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΩ.

ἐνθέρμῳ ζηλωτῇ τῶν περὶ τὰς ἱστορικὰς
παρεδόσεις τοῦ Πανελληνίου ἐρευνῶν,

ΕΥΓΝΩΜΟΝΩΣ ΑΝΑΤΙΘΕΤΑΙ.

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Σ .

Ἡ Βυζαντινὴ αὐτοκρατορία, ἡ τοσοῦτον αὐστηρῶς ἐπιτιμηθεῖσα καὶ πικρῶς χλευασθεῖσα ὑπὸ τῶν ἱστοριογράφων τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος, διὰ τὸν πρὸς τὴν κλασικὴν ἀρχαιότητα θαυμασμόν ἢ τὴν θρησκευτικὴν προκατάληψιν τούτων, κέκτηται πρὸς τοὺς ἄλλοις καὶ τὸ μοναδικὸν πλεονέκτημα τοῦ νὰ ἔχῃ σειρὰν χρονογράφων, οἵτινες ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως μέχρι τῆς καταλύσεως αὐτῆς, παρέδωκαν ὡς αὐτόπται τοῖς ἐπιγιννομένοις τὴν ἱστορικὴν ἄλυσιν μιᾶς ὅλης χιλιετηρίδος.

Δυστυχῶς, πρὸς ταῖς ἄλλαις καταστροφαῖς ἐπῆλθε καὶ αὕτη, ἴσως ἡ βραυτέρα πασῶν. Καὶ ναὶ μὲν οἱ βάρβαροι ἐπιδρομαὶ παρεδέχθησαν καὶ τὴν χρονογραφίαν ὡσπερὶ θεσμὸν ἐπίσημον (1), πλὴν ἀλλ' ὅμως οἱ θερμοὶ τὴν φαντασίαν διάδοχοι τῶν βυζαντινῶν χρονογράφων, πλήρη ἔχοντες τὴν κεφαλὴν ἐκ τῶν τερατωδῶν τῆς μυθογραφικῆς αὐτῶν φιλολογίας διηγημάτων, τὰ ὁποῖα τερατωδέστερα καθιστᾷ ἢ περὶ τὴν στιχουργίαν ἀδιάλειπτος ἐπασχόλησις, ἀντὶ ἱστορικῶν μνημείων παρέδωκαν ἀκατονόμαστὰ τινα καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἔμμετρα μυθάρια. Ὡς εἰκὸς δ' ἐκ τῶν λεγομένων τούτων ὀθωμανικῶν χρονογράφων, ἐν οἷς μακρὸς γίνεται λόγος περὶ τοῦ οὐτιδανωτέρου κισλάρ-γα καὶ τῶν ψιττακῶν τῶν σουλτανῶν, οὐδεμίαν σχεδὸν ἀσφαλῆ

(1) Πρῶτοι οἱ Βασιτοὶ, διδαχθέντες ὑπὸ τῶν μετὰ τὴν ἄλυσιν τοῦ Βυζαντίου παρ' αὐτοῖς προσφυγόντων Ἑλλήνων, ὡς θεσμὸν τοῦ κράτους παρεδέχθησαν τὴν χρονογραφίαν περὶ τὰ τέλη τῆς 15^{ης} ἑκατονταετηρίδος.

είδησιν δυνάμεθα ν' ἀρυσθῶμεν περὶ τῆς κατὰστάσεως τῆς τε Ἑλλάδος καὶ τῶν ἄλλων τουρκοκρατούμενων ἐθνικοτήτων ὥστε, εἰάν ἐλειπον αἱ πληροφορίες τῶν κατὰ χειροῦς ἀλλοθινῶν περιηγητῶν τῆς Ἀνατολῆς, αἱ ἐκθέσεις τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβων τῶν εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων, καὶ πρὸ πάντων τὰ πολύτιμα ἔγγραφα τῶν Ἐνετικῶν ἀρχείων (1), ὡς καὶ τινὰ σπάνια μὲν πλὴν πολύτιμα σημειώματα λογίου τινος κληρικοῦ ἢ διδασκάλου, πραγματικῆ νεκρανάστασις ἤθελεν ἐκληρῆθῃ ἢ ἀναβίωσις τοῦ ἐπὶ τέσσαρας αἰῶνας ιστορικῶς ἐξηφανισμένου ἑλληνικοῦ ἔθνους.

Καὶ διὰ μὲν τὰς δυτικὰς ἐθνικότητας προσφυῆς εἶναι ἴσως ἢ ὑπὸ τῶν πολλῶν παρεδεδεγμένη ιστορικῆ διαίρεσις· διότι πραγματικῶς ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τοῦ Βυζαντίου, ἀρχεται διὰ τὴν δυτικὴν Εὐρώπην ἀληθῆς περίοδος ἐπιστημονικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀναγεννήσεως· ἡ Ἑλλὰς ὅμως ἀπ' ἐναντίας, ἀπολέσασα πρὸς τῇ πολιτικῇ ὑπάρξει καὶ τὸν τελευταῖον σπινθῆρα τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως, ἐφ' ἣ τέως ὑπερεῖχε τῶν ἄλλων ἐθνῶν, βυθίζεται εἰς τὸ βαθύτατον σκότος ἀποτροπαίου δουλείας.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς πολιτικῆς ὑποδουλώσεως, ἤρξατο λυσσώδης πόλεμος κατὰ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης. « Ἀφ' οὗ δὴ τὰ πρῶτα (γράφει ὁ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Μελέτιος ὁ Πηγᾶς) κρατήσασα ἡ πάνδημος αὕτη λύμη καὶ φθορά, τὰς μὲν βίβλους τῆς καθ' ἡμᾶς καὶ τῆς ἑλληνικῆς σοφίας κατακαῆναι προστάξασα, καὶ ὑπερορίσασα τὴν ἑλληνικὴν φωνὴν... τριάκοντα χιλιάδες γλωσσῶν ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἀπετμήθησαν ἡμέρα μιᾷ, διὰ τὸ μόνον ἑλληνιστὶ λαλήσαις ». Τούτῳ

(1) Ἴνα καταδειχθῇ τὸ πολύτιμον τῶν ἐν Ἐνετικῇ ἀποκειμένων ἀνεκδότων ἔγγραφων, λέγω ὅτι μόνον αἱ ἐκ τῶν ιστορικῶν Ἡμερολογίων Μαρῖνου τοῦ Σανούτου ἐξηγούμεναι περὶ Ἑλλάδος εἰδήσεις (1495-1533) θέλουσι καταλάβει δημοσιευόμεναι περὶ τὰς δέκα χιλιάδας σελίδων.

συνεδάδιζε λυσσώδστερος ὁ κατὰ τοῦ θρησκευόμενου πόλεμος· ἐξ ἀνάγκης μᾶλλον ἢ ἐκ φιλελληνισμοῦ, ὡς διεθρυλλήθη, προσοικειωθείς ὁ Μωάμεθ τοῖς Ἕλληνας, πρὸς συνοικισμὸν τῆς ἡττημένης πρωτεύουσας, καὶ διδασκαλίαν τῶν ἀμειβῶν αὐτοῦ ὑπουργῶν ἐν τῇ διοργανώσει τῆς κατακτηθείσης αὐτοκρατορίας, εἰδείχθη εὐμενής πρὸς τὸν ὑπ' αὐτοῦ καθιδρυθέντα πατριάρχην Γεννάδιον, τοῦ ὁποῦ μὲχρι τινὸς ἐθαύμασε καὶ ἐσεβάσθη τὴν σοφίαν καὶ τὰς ἀρετὰς· ἀλλ' οἱ διάδοχοι αὐτοῦ, φρονήσαντες καὶ τὸ ψυχρὸν τοῦτο τῆς γενναιοδωρίας τοῦ Πορθητοῦ, πλὴν καὶ ἄμικ μὴ δυνάμενοι νὰ τὸ ἀρπάσωσιν ἀποτόμως, διὰ τὸν πρὸς τὸν δοτῆρα σεβασμὸν, ἐπὶ τοσοῦτον ἐξηυτέλισαν τὸν λεγόμενον οἰκουμενικὸν θρόνον, δι' ἄλλεπκλήλων σκληρῶν φορολογιῶν καὶ ἀπκνθρώπων διαρπαγῶν, καὶ τὸ οἰκτρότερον διὰ τοσοῦτων αἱμάτων ἐμόλυναν αὐτόν, ὥστε οὐγὶ ἀδίκως ἐβλασε τὸν οἶκτον τῶν ἐπισκεπτομένων περιηγητῶν τὸ ξύλινον ἐκεῖνο παράπηγμα, ἐν ᾧ ἐμόναζε ρακενδύτης γέρον, ὀνομαζόμενος οἰκουμενικὸς πατριάρχης, μόλις ἀπαλλαγείς τῶν ἀλύσεων μεθ' ὧν ἐν συνοδίᾳ γικνιτσάρων περιήρχετο τὰς ὁδοὺς, ἐπακίτων τὸ ἔλεος τῶν διαβαστῶν πρὸς ἀποπληρωμὴν τοῦ νέου χαρακτοῦ, τὸ ὁποῖον ὁ τύραννος ἐπέβαλλεν αὐτῷ.

Στιροῦμενοι, ὡς ἐρέθη, πολιτικῶν χρονογράφων, ἠδυνάμεθα νὰ ἐλπίσωμεν, ὅτι διὰ τῶν πατριρχικῶν ἐγγράφων καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν χρονογράφων, ἠδυνάμεθα νὰ διαφωτίσωμεν σελίδας τινὰς τῆς μκρτυρικῆς ταύτης περιόδου. Δυστυχῶς ὅμως πρέπει ν' ἀποβάλλωμεν καὶ τὴν ἐλπίδα ταύτην.

Ἐνεκα τῶν συνεχῶν διαρπαγῶν, τὰ μὲν ἀρχαιότερα τῶν ἐγγράφων τούτων ἐξηφανίσθησαν, οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς ΙΣΤ' ἑκατονταετηρίδος ἀρχόμενοι χρονογράφοι, ἢ μᾶλλον πατριρχικοὶ κατάλογοι, συντεταγμένοι δυστυχῶς ἐξ ἀπλῆς στο-

η'.

ματικῆς παραδίσεως, ἐπὶ τοσοῦτον συγγέουσι καὶ πρόσωπα καὶ γεγονότα, ὥστε πολλάκις ἀντὶ νὰ διαλευκάνωσι τὰ ἀμυδρά, καὶ ἐπιλύσωσι τ' ἀπορούμενα, ἀπ' ἐναντίας ἐπιποτιζοῦσι τὰ πρῶτα, καὶ περιπλέκουσι τὰ δεύτερα· τὸ δὲ λυπρότερον, ὅτι καὶ πατριαρχῶν ὀνόματα ἠθέλομεν πάντη ἀγνοεῖ, ἐὰν ἀπλῶς ἀριερούμεθα εἰς τὴν μαρτυρίαν τῶν χρονογράφων τούτων (1).

Καίριον ἰδίως τραῦμα ὑπέστησαν τὰ πατριαρχικὰ ἀρχεῖα κατὰ τὰς ἀλλεπαλλήλους διαρπαγὰς τῆς ΙΣΤ' ἑκατονταετηρίδος. Μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης ἐσώζοντο οὐ μόνον τὰ πλεῖστα τῶν μετὰ τὴν ἄλωσιν ἐκδεδομένων ἐγγράφων, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ κώδικες τῆς βυζαντινῆς περιόδου. Περὶ τούτου ἀνεκτίρητος ὑπάρχει ἀπόδειξις οἱ ἐν Βιέννῃ ταυτῶν ἀποκαίμενοι δύο κώδικες, περιέχοντες ἐξακοσίας ἐννεήκοντα πράξεις τῶν πατριαρχῶν Ἰωάννου ΙΓ', Ἡσαίου, Ἰωάννου ΙΔ', Ἰσιδώρου, Καλλιπίστου Α', Φιλοθέου, Νεΐλου, Ἀντωνίου Δ', Μακαρίου, Καλλιπίστου Β' καὶ Ματθαίου (1315-1401), καὶ κομισθέντες ἐκ Κωνσταντινουπόλεως μετὰ καὶ ἄλλων πολυτίμων κωδίκων ὑπὸ τοῦ πρεσβευτοῦ τοῦ αὐτοκράτορος Φερδινάνδου Αὐγερίου Βουρβουκίου (2). Καὶ ἐτέραν δὲ ἀπόδειξιν ἔχομεν περὶ τῆς διαρπαγῆς ταύτης, τὴν πρὸς τὴν Ἑνετικὴν γερουσίαν ἀναφορὰν Ἰακώβου Γαλλιτσιού, ὅστις α ἀποκτήσας μὲ μίγαν κίνδυνον τῆς ζωῆς αὐτοῦ καὶ ἀντὶ ἀδρῆς δαπάνης πολλοὺς κώδικας, διατηρουμένους μετὰ μεγάλου σεβασμοῦ ἐν τῷ πατριαρχεῖῳ, προσφέρει

(1) Ὡς Σωφρονίου Α'. τὴν ὑπερξιν τοῦ ὁποίου πρῶτος ἐσημειώσαν ὁ Μελέτιος παραλαβίων ἐκ τινος σημειώματος ἐν τῷ Χρονογράφῳ Γεροθίου, ἢ ἐκ τοῦ ἱστορικοῦ λεξικοῦ τοῦ Μορέζη. Ἀναντίρρητον περὶ τῆς ὑπάρξεως τούτου μνημῆσιν εἶναι ἡ ὑπὸ Βρυχερίου δημοσιευθεῖσα ἐπιστολή, περὶ ἧς κατωτέρω.

(2) Ἐξεδόθησαν ὑπὸ τῶν Miklosich καὶ Muller ἐν Βιέννῃ (1860-1862) εἰς τόμους δύο.

τούτους εἰς τὴν Μαρικιανὴν βιβλιοθήκην, ἐπὶ τῷ ὄρφι τοῦ νὰ χορηγηθῆ αὐτῷ τὸ δικαίωμα ἀπελευθερώσεως ἐνὸς καταδίκου » (1).

Οὐχ ἦττον ὁμοῦς ὑπῆρχον ἔτι ἐν τῷ πατριαρχίῳ ἀρχαῖοι κώδικες καὶ μέχρι τοῦ 1624, ἀρπαγέντες καὶ οὗτοι μετὰ τῶν ἄλλων ἐγγράφων κατὰ τὴν ἐπισυμβῆσαν λεηλασίαν ἐν τῇ ἀπαρχονίσει Κυριλλου τοῦ Λουκάρεως (1638). Περὶ τούτου ἔχομεν διπλὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ τοῦ πατριάρχου, ὅστις ἐπικυρῶν τὸ ὑπὲρ τῆς ἐν Δημισιάνῃ μονῆς σιγγίλλιον τοῦ πατριάρχου Πολυεύκτου (966) γράφει: « Ἴσον ἀπαράλλακτον τοῦ πατριαρχικοῦ παλαιγενοῦ; σιγγιλιώδους γράμματος, ἐκβλήθην παρὰ τοῦ παλαιοῦ καὶ ἀρχαίου κώδικος τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, ὁραθέντος παρὰ τε τῆς ἡμῶν μετριότητος καὶ τῆς ὑπερτελεστάτης τῶν ἀρχιερέων συνόδου, τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ποθεινοτάτων ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν αὐτῆς τῶν κάτωθεν γραφόντων ». Καὶ ἐν τῇ μετὰ τὸ κείμενον τοῦ Πολυεύκτου ὑποσημημένῃ ἐπιθεωραίῳ τῆς ἐπικυρώσεως ταῦτά ἐκ δευτέρου ὁμολογεῖ ὁ πατριάρχης: « Ἴσον γράμματος σιγγιλιώδους ἐγγεγραμμένου ἐν παλαιῷ μεμβρίνῳ κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας (2) ».

Συμπερὶ τῶν διαρπαγῶν τούτων καὶ ἐτέρων μεταγενεστέρων, τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει πατριαρχεῖον οὐ μόνον ἀπέλασε τοὺς βυζαντινοὺς κώδικας, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀπὸ τῆς ἀλώσεως μέχρι ληγούσης τῆς ΙΣΤ' ἑκατονταετηρίδος ἐστερήθη ἄγνωθ δὲ πῶς περισώθησαν ὀλίγα τινὰ ἐγγραφα τῶν πατριαρχ-

(1) Τὸ ἐγγραφοὺς τοῦτο δημοσιευόμενον ἐν τέλει τῶν προλεγόμενων (Α) ἐχορήγησεν ἡμῖν ἡ φιλομουσικὴ τοῦ ἐν τῇ Μαρικιανῇ βιβλιοφυλακῆς Κ. Λωρέντζη, γνωστοῦ διὰ τὰς περὶ τὴν Ἑνετικὴν ἱστορίαν ἐμβριθῆς ἐρεῦνας αὐτοῦ.

(2) Δοσιθέου Νομικῆ Συνομιγῆ, σελ. 304, 305.

χών Ἰωσακῆ Β', Μιχαήλου Γ', Ἰερεμίου Β', Θεολήπτου Β',
καὶ Ἰδίου· τὸ ἀρχαιότερον πάντων τὸ τοῦ Ἰερεμίου Α' (κατ' ἐκ-
τώθριον τοῦ 1538 *).

Αἱ καταπληκτικαὶ αὐταὶ καταστροφαὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν
τούτων κειμηλίων βεβαίως ἐντύπων ἐπροξένησαν εἰς τὸν ἀοίδι-
μον πατριάρχην τῶν Ἱεροσολύμων Δοσίθεον, ὅστις ἀντιγράψας
πάντα σχεδὸν τὰ τότε σωζόμενα πατριαρχικὰ ἔγγραφα ἀπε-
θεσάρισεν ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ ἰδρυθείσῃ βιβλιοθήκῃ τοῦ ἐν Κων-
σταντινουπόλει μετοχίου τοῦ Παναγίου Τάφου. Εὐτυχῶς δὲ
ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης; (1680) τὰ πατριαρχικὰ ἔγγραφα μετὰ
πλείονος σεβασμοῦ διατηρηθέντα, εὐρίσκονται ἐν τῇ αὐτῇ σχε-
δὸν καταστάσει, ἐν ᾗ ὁ Δοσίθεος εὗρεν αὐτά, ἀσήμενον ὑπο-
στάντα βλάβην κατὰ τὴν τελευταίαν τοῦ πατριαρχείου διαρ-
παγὴν (1821), ὡς ἐξ αὐτοψίας ἐπληροφορήθη. Ἐχουσι δὲ νῦν
ὡς ἐξῆς:

Κώδικες σιγιλλίων καὶ ὑπομνημάτων.

Α. 1538-1671 (τὰ αὐτὰ ὑπὸ Δοσιθέου ἀντιγεγραμμένα
ἐν τῇ Νομικῇ Συναγωγῇ, ὧν νῦν ἐκδίδεται ἡ περίληψις).

Β. 1691-1719.

Γ. 1688-1726, καὶ 1739-1760.

Δ. 1708 (μία πράξις)· 1738-1768.

Ε. 1769-1790.

ΣΤ. 1790-1821.

Ζ. 1821-1841.

Ἀλληλογραφίαι τῆς ἱερᾶς συνόδου.

Α α. 1784-1796.

Α β. 1797-1808.

Γ. 1805-1810 (μετὰ τριῶν πράξεων τοῦ 1737 ἐν τέλει).

(*) Ἡ μνηολογία τούτου, παραλειφθεῖσα ὑπὸ Δοσιθέου, ἐξήχθη ἐκ
τοῦ ἐν τῇ πατριαρχείῳ ἀποκειμένου πρωτοτύπου.

Δ. 1817 φεβρουάριος — 1820 Ιανουαρίου. 1822 αὐ-
γουστος — 1823 Σεπτεμβρίου (μετ' ἐπιστολῶν τῶν 1806 καὶ
1836 ἐν τέλει).

Ε. 1823 μέχρι σήμερον ἀνελλιπῶς.

Πρῶτος χρονογράφος τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει πατριαρ-
χειοῦ ἐγένετο Δαμασκηνὸς ὁ Στουδίτης, μητροπολίτης Νκυ-
πάκτου καὶ Ἄρτης, γράψας ἐν ἔτει 1572 « περὶ τῶν ὅσοι
ἐπατριάρχουσαν εἰς αὐτὴν (τὴν Κωνσταντινούπολιν), ἀφοῦ τὴν
ἔστησεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἕως τὴν σήμερον, ὅπου εἶναι
χρόνοι ζ' π'. ἰνδικτιῶνος ιε'. μηνὶ μακρῶ, καὶ πόσους χρόνους
ἔκαμε καθένας εἰς τὸν ὑψηλότερον πατριαρχικὸν θρόνον, καὶ
ποιοὶ ἐξεβλήθησαν ἐκ τοῦ θρόνου (1) ».

Μετὰ τὸν Δαμασκηνὸν συνέθετο « πατριαρχικὴν ἱστορίαν
Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τοῦ ζυ νδ' ἕως τοῦ φρο η' » Μα-
νουὴλ ὁ Μαλαζῆς, κατὰ παράκλησιν τοῦ ἐν Γυθίγγῃ Μαρτίνου
Κρουσίου, γνωστοῦ διὰ τὰς πρὸς τὸν πατριάρχην Ἰσερμῖαν Β'
καὶ τοῦ; τότε λογίους σχέσεις αὐτοῦ. Καὶ ὡς μὲν ὁμολογεῖ ὁ
Μαλαζῆς ἀπλῶς « μετεγλώττισεν εἰς κοινὴν φράσιν » τὸ ἐπ' ὀνό-
ματι αὐτοῦ ἐγνωσμένον τοῦτο πόνημα· καθὰ δὲ ἡμεῖς κρίνο-
μεν ἀντιπαρὰβάλλοντες τοῦτο πρὸς τὸ σύνταγμα τοῦ Δαμασκη-
νοῦ, ὁ Μαλαζῆς ἀπλῶς ἀντέγραψε τὸν δεῦτερον, προσθεὶς καὶ
τινας λεπτομερεῖας παραλειπομένας ὑπὸ τοῦ πρώτου (2).

(1) Τὸ ἀνεκδότον τοῦτο πονημάτιον ἀπόκειται ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ
τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει μεταχίου τοῦ Παναγίου Τάφου (ἀριθ. 569)
μετὰ καὶ ἄλλων δύο φιλοπνημάτων τοῦ λογίου τούτου Θεσσαλονικέως
ἤτοι ἀνεκδότου χρονογράφου ἀπὸ κτίσεως τῆς Ρωμῆς μέχρι τῆς ἀλώ-
σεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὡς καὶ τοῦ ἐκδομένου ἐν Βενετίᾳ Νέου
Φυσιολόγου. Οὐ κωδῆς, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα αὐτόγραφος τοῦ Στου-
δίτου, προσφωρεῖται εἰς τὸν διαδότην Μιχαὴλ τὸν Κωντακουζηνόν,
ὁπερβαλόντως ἐγκωμιαζόμενον καὶ διὰ τοῦ προτασσομένου ἐπιγράμμα-
τος. Ἀμφότεροι οἱ χρονογράφοι οὗτοι ὅσον οὕτω δημοσιευθήσονται.

(2) Ἦγουν τὰ περὶ Ἀρσενίου Μονεμβασιάς, τῆς διενείξεως τοῦ Ἀ-

Ἡ ἐξῆς ἀντιπαράθεσις τῶν δύο κειμένων ἀφαιρᾷ πάντα περὶ τούτου διασπχιμῶν.

Δαμσκηνός. « Ἐδωκε δὲ αὐτοῦ (τοῦ Γενναδίου) καὶ τὸν περὶφρημον ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ ἔκαμεν αὐτὸν πατριαρχεῖον· καὶ ἐκεῖ ὅπου ἐκαθεζέτο ὁ πατριάρχης, μιὰ νύκτα εὐρέθη ἕνας σφαμμένος μέσα εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ πατριαρχείου· ὡς δὲ εἶδεν ὁ πατριάρχης καὶ ἡ συνοδεία αὐτοῦ τὸν ἄνθρωπον σφαγμένον, ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν, ἵνα μὴ σφάζουν καὶ αὐτοὺς ἐκεῖ· διότι ὅλος ἐκεῖνος ὁ τόπος τὸ γῦρον τοῦ πατριαρχείου ἦτον ἐρημος, ἔσσοντας ὅπου τελειῶς ἄνθρωποι δὲν ἐκατοίκουν εἰς τὴν γειτονίαν ἐκείνην, ὅτι ἐσφάγησαν εἰς τὸν πόλεμον· ὅμως ἐν τῷ ἅμα ὁ πατριάρχης εὐγῆκεν ἀπ' ἐκεῖ καὶ ἀφῆκε τὸν ναὸν ἐκεῖνον σφαλισμένον καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν σουλτάνον καὶ ἀνέφερε τὰ γενόμενα· καὶ ἐζήτησεν αὐτοῦ νὰ τοῦ δώσῃ τὴν μονὴν τῆς Παμμκακκρίστου νὰ τὴν ἐκάμη πατριαρχεῖον. Καὶ ὡς ἤκουσεν ὁ σουλτάνος τοῦτο, τῆς ὥρας ἔδωκεν αὐτοῦ ὄρισμόν, καὶ ἔλαβεν αὐτὸν τὸν ναὸν, καὶ πατριαρχεῖον τὸν ἔκαμεν· ὃν στερεῶσαι Χριστὸς ὁ θεὸς διὰ προσευχῶν τῆς παναχράντου αὐτοῦ μητρὸς, ἀνενόχλητον καὶ ἀνεπηρέαστον ἀπὸ παντὸς ἐχθροῦ. Καὶ τοῦτος ὁ ναὸς τῆς Παμμκακκρίστου ἦτον ὅλος ἐξώθεν τὸ γῦρον κάτοικος, ἀνθρώπους τὰ ὀσπίτια γεμάτη ὅλη ἡ γειτονία καὶ ἐπάνω καὶ κάτω, διότι ἤφεραν σεργούνιδες ἀπὸ ἄλλα κάστρα καὶ τοὺς ἐκατοίκησαν ἐκεῖ· καὶ διὰ τοῦτο ὁ πατριάρχης, ἔσσοντας νὰ ἦναι ὅλος ὁ τόπος ἐκεῖνος τῆς Παμμκακκρίστου γεμάτος ἀνθρώπους, ἐζήτησε τοῦ σουλτάνου καὶ ἔδωκεν αὐτοῦ αὐτὸν τὸν ναὸν καὶ ἐκάθησεν ἐκεῖ,

χριστῶν Προχώρου, τῆς ἐπὶ Ἱεραμίου Α' σωτηρίας τῶν ἐκκλησιῶν, περὶ ὧν οὐδὲν λέγει ὁ Δαμσκηνός· ἀσπιτομερέσσορον δὲ ὁ Μαλαζὸς ἀφηγῆται καὶ τὴ κατὰ τοὺς πατριάρχης Διονύσιον, Ἰωάσαφ καὶ Ἱεραμίου Β'. Ἡ διήγησις τοῦ Δαμσκηνοῦ τελευταῖα ἐν σελίδι 199 τοῦ Μαλαζοῦ (ἐκδόσεως τῆς Βόννης).

καὶ ἔκαμν αὐτὸν πατριαρχεῖον, ὡς εἶπαμεν. Ἦτον δὲ εἰς τὸν καιρὸν τῆς βασιλείας αὐτῆ ἡ Παμμυκαρίστος γυναικεῖον μοναστήριον . . . ».

Μηλαξός. « Ἐδωκέ του δὲ καὶ τὸν περίρημον νχὸν τῶν ἀγίων Ἀποστόλων, καὶ ἔκαμε πατριαρχεῖον· καὶ ἐκεῖ ὁποῦ ἐκαθέζετο ὁ πατριάρχης μιὰ νύκτα εὐρέθη ἓνας ἄνθρωπος σφαγμένος, καὶ ἐροβήθη μέγαν φόβον, ἵνα μὴ σφάζουν αὐτὸν ἢ ἀπὸ τὴν συνοδίαν αὐτοῦ ἐκεῖ, διότι ὅλος ὁ τόπος γύρωθεν τοῦ πατριαρχείου ἦτον ἔρημος, ἔσσοντας ὁποῦ ἄνθρωποι δὲν ἐκατοίκουν ἐκεῖ, ὅτι ἐσφάγησαν εἰς τὸν πόλεμον. Ὅμως ἐν τῷ ἅμῃ ὁ πατριάρχης εὐγῆκεν ἀπ' ἐκεῖ, καὶ ἄρῃκε τὸν νχὸν ἐκεῖνον σφαλισμένον, καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν σουλτάνον καὶ ἀνήφερε τὰ γινόμενα, καὶ ἐζήτησεν αὐτοῦ νὰ τοῦ δώσῃ τὴν μονὴν τῆς Παμμυκαρίστου νὰ τὴν ἐκάμῃ πατριαρχεῖον. Καὶ ὁ σουλτάνος ὡς ἤκουσε τοῦτο, τῆς ὥρας ἔδωκεν αὐτοῦ ὀρισμὸν, καὶ ἔλαβε τὸν νχὸν τῆς Παμμυκαρίστου τῆς ὑπεράγνου Θεοτόκου, καὶ ἔκαμεν αὐτὸν πατριαρχεῖον· ὁ στερεώσοι κύριος ὁ θεός, Χριστός ὁ σωτὴρ ἡμῶν, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος ἀνενόγητον καὶ ἀνεπηρέεστον ἀπὸ παντὸς ἐχθροῦ. Καὶ τοῦτος ὁ ναὸς τῆς Παμμυκαρίστου ἦτον ὅλος ἐξῶθεν τὸ γῦρον κάτοικος, ἀνθρώπους τὰ ὀσπήτιν γεμάτη ὅλη ἡ γειτονία καὶ ἐπάνω καὶ κάτω, διότι ἤφραχν σεργούνιδες ἀπὸ ἄλλα κάστρη, καὶ τοὺς ἐκατοίκησαν ἐκεῖ· διὰ τοῦτο ὁ πατριάρχης, ἔσσοντας νὰ εἶναι ὅλος ὁ τόπος ἐκεῖνος τῆς Παμμυκαρίστου γεμάτος ἀνθρώπους, ἐζήτησε τοῦ σουλτάνου καὶ ἔδωκεν αὐτοῦ αὐτὸν τὸν νχὸν καὶ ἐκάθησεν ἐκεῖ, καὶ τὸν ἔκαμε πατριαρχεῖον ὡς εἶπαμε. Ἦτον δὲ εἰς τὸν καιρὸν τῶν Ρωμηῶν αὐτῆ ἡ Παμμυκαρίστος γυναικεῖον μοναστήριον ».

Τῷ Μηλαξῷ παρχολουθεὶ Θεοδοσίος Ζυγομαλῆς, ὁ γνωστός τοῦ πατριαρχείου πρωτονοτάριος· κατὰ παράκλησιν τοῦ αὐτοῦ Κρουσίου συνέθετο καὶ οὗτος ἐν ἔτει 1578 « ἱστορίαν

πολιτικῆν Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τοῦ αὐτῆς ἔως τοῦ αὐροῦ ἔτους». Καὶ καθὰ μὲν ἐν τέλει ὁμολογεῖ «ὡς εὔρε μετέγραψε, διορθώσας τὸ κατὰ δύναμιν», δὲν ὀνομάζει ὄμω; καὶ τὸν Λαμνασκηνόν, ἐκ τοῦ χρονολογίου τοῦ ὁποίου ἀντέγραψε τὴν πολιτικὴν ἱστορίαν, ἀπλῶς μετεπιποιήσας ἐπὶ τὸ ἑλληνικώτερον τὸ ἀπλοῦκόν ὕφος ἐκεῖνου.

Ἐάν ὁ Ἀθανάσιος Ὑψηλάντης (1) ἦτο ὁ μόνος μαρτυρῶν, ἠθέλομεν ἴσως πιστεύσει, ὅτι καὶ ὁ σύγχρονος τοῖς προειρημένοις Ἱεραξὶ ὁ μέγας λογοθέτης τοῦ πατριαρχείου, συνέγραψεν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν, ἐν ἧ παρατείνει τὴν διήγησιν μέχρι τῆς πατριαρχείας Μητροπόλεως Γ'. Καθὰ ὄμω; ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς περὶ τούτου μαρτυρίας τοῦ πατριάρχου Δοσιθέου (2), ὅτι κατὰ λέξιν ἀντιγράφει ὁ Ὑψηλάντης μετ' αὐθαιρέτου προσθήκης (3), ἀπλοῦν σημεῖωμα ἀφορῶν τὰς αὐτοκεφάλους ἀρχιεπισκοπὰς τῆς Βουλγαρίας, καὶ οὐχὶ ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν ἔγραψεν ὁ Ἱεραξ.

(1) Τὸ μετὰ τὴν ἄλυσιν, ἐν Κωνσταντινουπόλει 1870, σελ. 105.

(2) «Ἱεραξὶ ὁ μέγας λογοθέτης, ὅστις ἔγραψε περὶ τὸ ἐπιτακτικῶς ἐστὸν ὀγδοηκοστὸν ἔτος, ἐσημείωσεν, ὅτι μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν ἄλυσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἠβροίσθη σύνοδος ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐν ἧ λόγος ἐγένετο περὶ τοῦ ὅτι κακῶς ἤτησαν οἱ βασιλεῖς γενέσθαι τινὰς ἐπαρχίας ἀρχιεπισκοπὰς αὐτοκεφάλους· ὅθεν ἐπειδὴ τῆς ἐκκλησίας τότε μὴ δυναθείσης τοῖς βασιλεῦσιν ἀντιστῆναι, νῦν καιρὸς ἔστιν ὑποταχθῆναι τῇ τῆς Κωνσταντινουπόλεως θρόνῳ τῆν τε Ἀχρὶδων καὶ τὴν Τορνόβου καὶ τὸ Πέκιον, καὶ οὕτως ἐχειροτόνησαν εἰς ταύτας τὰς ἀρχιεπισκοπὰς μητροπόλεις· ἀλλ' ἡ μὲν Τορνόβος ἐνώμειναι τῇ ὑποταγῇ, αἱ δὲ λοιπαὶ δύο ὑποσχεθεῖσαι τῷ σουλτάνῳ φόρους κατ' ἴδιον, ἴσχυσαν τῇ ἐξωτερικῇ βίῃ μένειν ἐν τῇ ἀρχαίῳ σχήματι». Περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχουσάντων, σελ. 1153.

(3) Κακῶς ἴσως ὁ Ὑψηλάντης ἀναγνοῦς τὸ παρὰ Δοσιθέου σημειούμενον ἀπὸ κοσμογονίας ἔτος 7080, κατ' ἑκμάζεν ὁ Ἱεραξ, ἀναφέρει καὶ τὴν σύνοδον γενομένην ἐν εἰσι ἀπὸ Χριστοῦ 1580, προσθεὶς μάλιστα καὶ τὸ ὄνομα τοῦ τότε πατριαρχουμένου Μητροπολίτου Γ'.

Ἄλλ' ἐν ὁ Μπαλαξῆς καὶ ὁ Ζυγομακλῆς ἀντιγράφαντες μέρος τοῦ φιλοπονήματος τοῦ Δαμασκηνοῦ δὲν ἐτόλμησαν νὰ σφετερισθῶσιν ἐντελῶς τοὺς ἀλλοτρίους πόρους, τὴν ἀδικίαν ταύτην διέπραξεν ὁ συμμαθητὴς καὶ ὁμοπαγῆς τῷ Στουδίτῃ, Ἰεροθεῶς ὁ Μονεμβασίας, ὅστις καὶ ἐτιμωρήθη ἐπὶ τῷ ἀδικήματι διότι ὁ πασίγνωστος αὐτοῦ χρονογράφος, ὁ πλειστάκις ἐν Ἑνετίᾳ τυπωθεὶς, ἐκ τυπογραφικοῦ ἀμαρτήματος οὐδέποτε ἔφερε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀλλ' ἐτέρου ἀνυπάρχοντος μητροπολίτου Μονεμβασίας Δωροθέου.

Τὸ συμπῆλημα τοῦ Ἰεροθεοῦ ἀποτελεῖται ἐκ τριῶν κριτομένων οὕτως εἰπεῖν τμημάτων. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον περιλαμβάνον τὴν Ἑβραϊκὴν ἱστορίαν, ἀγνωστὸν πῶθεν ἐλήφθη (1) οὐχ ἦττον ὅμως οἱ τοῦτῳ προσηρηθέντες κατάλογοι τῶν βασιλείων τῆς Ρώμης καὶ Κωνσταντινουπόλεως, ὡς καὶ τῶν ἐν ταύτῃ πατριαρχουσάντων ἀντεγράφησαν μετὰ μικρῶν προσθηκῶν ἐκ τοῦ Δαμασκηνοῦ. Τὸ δὲ δεύτερον ἐπιγραφόμενον « Περὶ τῆς τῶν Ρωμαίων βασιλείας » ἐλήφθη ἐκ τῶν χρονογράφων τοῦ Δαμασκηνοῦ, ὡς καὶ τινος ἐτέρου ἀνεκδύτου περισωζομένου ἐν τῇ Βοδλεϊανῇ βιβλιοθήκῃ (2). Ἴδιον τοῦ Ἰεροθεοῦ πόνημα εἶναι ἡ μετὰ τὴν ἀλωσιν τῆς Κύπρου ἐν τῷ αὐτῷ δευτέρῳ τμηματι ἐπισυνημμένη διήγησις τῶν ἀπὸ τῆς πατριαρχείας Παχωμίου

(1) Εἰκάζω, ὅτι τὸ τμήμα τοῦτο ἐλήφθη ἐκ τοῦ Ἄνθου τῆς Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης τοῦ Κερκυραίου Ἰωαννικίου Κερκάνου.

(2) Catalogus manuscr. Bodleiana., III, σελ. 70. Τὸ χειρόγραφον τοῦτο ἴσχυται « Περὶ τῆς τῶν Ρωμαίων βασιλείας, καὶ περὶ τοῦ Αἰνεία τοῦ στρατηγοῦ, ἡ ὁποῖος ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἰταλίαν ἀπὸ τῆς Τρωάδας. Μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς Τρωάδος στρατηγὸς τις ὀνόματι Αἰνείας . . . » Ἡ δὲ διήγησις τοῦ Ἰεροθεοῦ ἔχει οὕτως: « Περὶ τῆς τῶν Ρωμαίων βασιλείας, καὶ περὶ τοῦ Αἰνείου τοῦ στρατηγοῦ, ἡ ὁποῖα ἦν εἰς Ἰταλίαν. Μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς Τρωάδος, ἕνας στρατηγὸς ὀνόματι Αἰνείας . . . »

τοῦ Α' μέχρι τῆς ἐκ Ρωσσίας ἐπανάδου τοῦ Ἱερεμίου Β' ἐπισυμβασῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀκταστασιῶν (1). τὰ δὲ παρακολουθοῦντα τῇ ἐκθέσει τυχόν σημειώματα περὶ τῶν ἀπὸ τοῦ σουλτάνου Ἀμουράτ μέχρι τοῦ τέλους τῆς παρελθούσης ΙΗ' ἑκατονταετηρίδος συμβάντων, ὡς εἰκός, εἰσὶ μεταγενέστεραι προσθήκαι τῶν κατὰ καιροῦς ἐκδοτῶν. Ἐπὶ τέλους δὲ τὸ τρίτον τμήμα ἐπιγραφόμενον « Περὶ τοῦ πότε ἐπῆραν οἱ Φράγκοι τὸν Μωρέων » εἶναι ἴδιον τοῦ Ἱεροθέου φιλοπόνημα συντεθὲν ἐπὶ τῇ βίσει τοῦ τε ἐπ' ἐσχάτων ἀνακλυφθέντος στιχηροῦ χρονικοῦ τῶν ἐν Ρωμανίᾳ φραγκικῶν πολέμων, ὡς καὶ ἄλλου τινος ἄχρι τοῦδε ἀγνώστου χρονογράφου. Προσθήκαι δὲ τῶν ἐν Βενετίᾳ ἐκδοτῶν εἰσὶ καὶ τὰ ἐν τέλει τοῦ τρίτου τούτου τμήματος ἐπισυναπτόμενα κεφάλαια περὶ τῆς Βενετίας, καὶ τῆς μεθόδου τῆς χειρός.

Τὸ χειρόγραφον τοῦ Ἱεροθέου περιελθὸν εἰς χεῖρας τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων Ζώτου τοῦ Τζιγαρᾶ, πρωτοσπαθαρῆος διατελέτητος καὶ γαμβροῦ Πέτρου τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μολδαβίας, καὶ μετὰ τὸν θάνατον τούτου (1599) εἰς Ἀποστόλην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐξεδόθη τὸ πρῶτον κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐν Βενετίᾳ τὸ 1631 (2), πολλάκις δ' ὕστερον παρὰ Πινέλλω καὶ ἰδίως Νικολάω τῷ Γλυκεῖ (3).

Ὅτι δὲ κατὰ τυπογραφικὸν ἀμάρτημα φέροι τὸ ὄνομα Δωροθέου μητροπολίτου Μονεμβασίας, ἀντὶ τοῦ Ἱεροθέου, πείθουσι τὰ ἐξῆς.

(1) Τὸ περιεργον τοῦτο μέρος, ἐν ᾧ ἀρελῶς ἐξιστορεῖ τὰ συμβάντα ἐκ αὐτόπτης καὶ πρωταγωνιστῆς αὐτῶν Ἱερῶτος ἀνεδημοσιεύθη ἐν τῷ ἡμετέρῳ σχεδίσματι περὶ τοῦ πατριάρχου Ἱερεμίου Β'.

(2) Ἡ ἐκδοσις αὕτη ἀναφέρεται ὑπὸ Φαλλμεράυερ (Geschichte des Kaiserthums von Trapezunt, München 1827, σελ. 263, σημ.).

(3) Ἡ πρώτη ἐκδοσις τοῦ Γλυκεῖ, προσφωνουμένη εἰς Δούκαν τὸν ἡγεμόνα Οὐγγροβλαχίας, ἐξεδόθη τῷ 1684.

α) Οὐδαμοῦ τοῦ συγγράμματος μνημονεύεται Δωρόθεος μητροπολίτης Μονεμβασίας, ἀπ' ἐκκεντίας· μάλιστα πολλαχοῦ παρεντίθενται εἰδήσεις· περὶ Ἱεροθέου Μονεμβασίας, τὰς ὁποίας δὲν ἠδύνατο νὰ γινώσκῃ πᾶς ἕτερος. Ὁ τελευταῖος οὗτος παντοιοτρόπως προκινδυνεύσας ὑπὲρ τοῦ διωκομένου πατριάρχου (Ἱερεμίου Β', παρακολουθεῖ τούτῳ εἰς Ρωσσίαν (1588-1594)· κατὰ τὴν ἐποχὴν δὲ ταύτην ἐπισκερθεῖς ὁ Ἱερόθεος καὶ τὴν αὐτὴν τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μολδαβίας Πέτρου, ἐγνώρισεν τὸν εἰρημένον πρωτοσπαθάριον καὶ γαμβρὸν αὐτοῦ Ζωτὸν Τζιγερᾶν, περὶ τοῦ ὁποίου διηγεῖται τινα, ἐξαιρῶν τὰς σωματικὰς καὶ ψυχικὰς αὐτοῦ ἀρετάς. Ὁ δὲ κάτοχος τοῦ χειρογράφου Τζιγερᾶς οὗτος οἰκογενειακῶς μετανάστευσεν ἐκ Μολδαβίας εἰς Βενετίαν ὀλίγον μετὰ τὸ ἔτος 1591, ὅτε ὁ Ἱερόθεος Μονεμβασίας ἐπέστρεψεν ἐκ Ρωσσίας, διότι ἡ ἐν Βενετίᾳ συντεταγμένη διαθήκη αὐτοῦ φέρει χρονολογίαν 4 μαρτίου 1599 (1).

β) Οὐδένα τῶν διαδόχων τοῦ Ἱεροθέου μητροπολίτην Μονεμβασίας φέρονται τὸ ὄνομα Δωρόθεος, ἀπῆντησα ἐν τοῖς ἐπιμελῶς ἐρευνηθεῖσι κώδικεσι τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει πατριαρχείου. Ὁ ἀρχαιότερος τούτων εἶναι ὁ Λεόντιος (ὁ καὶ κατὰ πᾶσαν βεβαιότητα διάδοχος τοῦ Ἱεροθέου)· τοῦτον δὲ καθαιρεθέντα τῇ 9 μαρτίου 1606, ἐπὶ τοῦ πατριάρχου Παρθένου Β', διαδέχεται ὁ Ἰωάσαφ· ἀλλὰ καὶ τούτου καθαιρεθέντος ἐπὶ Νεοφύτου Β' (κατὰ δεκέμβριον τοῦ 1607), ἀναλαμβάνει τὸν θρόνον ὁ Λεόντιος (2).

(1) Ἐν τέλει τῶν προλεγομένων τούτων (B) ἐπισυνάπτεται ἡ ἀνέδοτος διαθήκη τοῦ φιλοπάτριδος Ἡπειρώτου. Τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀποστόλη (Postolin) χαρακτηρῶν αὐτῶν ἐπιτόμιον πλῆρες ἐδημοσίωσεν ὁ ἑλληγίμος Κ. Ι. Βελοῦδης ἐν τῇ τελευταίᾳ ἐκδόσει τῆς πραγματικῆς αὐτοῦ περὶ τῆς ἐν Βενετίᾳ ἑλληνικῆς κοινότητος.

(2) Οἱ μετὰ τὸν Λεόντιον μητροπολίται Μονεμβασίας: Γερμανὸς β'.

ΜΕΣ. ΒΙΒΛΙΟΘ. Γ'.

τη.

γ) Οὐδὲν ἄπορον, ἐν κειῶς ἀνεγνώσθη ὑπὸ τῶν ἀλλογλώσσων τυπογράφων τὸ ὄνομα τοῦ Ἱεροθέου, ὅστις, καθὲ ἐξ αὐτοῦ τοῦ Χρονογράφου μνησθέντος, ἦτο κακογράφος· διότι ὁ ἐπιβάτης τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου Παχώμιος, ὁ Πατέστος, ἠλέγχθη ἐπὶ ἀκρεΐας, ὡς μὴ δυνάμενος ν' ἀνεγνώσῃ τὰ παρουσιασθέντα χειρόγραφα τοῦ Ἱεροθέου. Συνεπεία δὲ τῆς κακογραφίας ταύτης καὶ ἄλλα πολλὰ ἐν τῷ κειμένῳ ἀκρετήματα παρεσέφρησαν, οἷον ἐν τῷ Γ' τμήματι, Κοκυτούνης ἀντὶ Κομνηνός, Ξίκλι ἀντὶ Νίκλι, κλπ.

Ὁ χρονογράφος (ἢ μᾶλλον τὸ ἱστορικὸν βιβλίον ὡς τιτολορεῖται) ἀπλήστως ἀνεγινωσκόμενος ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὡς τὸ μόνον ἱστορικὸν σύγγραμμα τῶν χρόνων ἐκείνων, ἀπέβη μίξ τῶν ἐπικερδιστέρων ἐπιχειρήσεων τῶν ἐν Βενετίᾳ τυπογράφων. Ὅθεν καὶ ὁ ἀντιζῆλος τοῦ Πινέλλου, Ἀντώνιος, ὁ Ἰουλιανός, μὴ δυνάμενος ν' ἀνατυπώσῃ τὸ αὐτὸ σύγγραμμα, ἀνέθετο εἰς τὸν ἐν Βενετίᾳ παρεπιδημοῦντα Κύπριον ἱερέα Ματθαῖον Κιγάλαν τὴν σύνταξιν ἐτέρου· οὗτος δὲ ἀπλῶς ἀλλοιώσας τὸ ὄψος τοῦ Ἱεροθέου καὶ ἄλλας τινὰς διηγήσεις προσθείς, παρεξέτανε τὸ ἀδίκημα διὰ τῆς ἐντελοῦς ἀπαλείψεως τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἱεροθέου καὶ ἐκ τῆς ἀντιγραφομένης διηγήσεως, ἐν ἣ ἐκεῖνος τὰ κατ' αὐτὸν διηγούμενος ὡς περὶ τρίτου προσώπου παρεμβάλλει καὶ τὸ ὄνομά του. Οὕτω δ' ἐν ἔτει 1637 ταυτοχρόνως ἀπελύθησαν ἐκ μὲν τῶν πιεστηρίων τοῦ Πινέλλου τὸ ἀνεκδημοσιευόμενον ἱστορικὸν βιβλίον τοῦ Ἱεροθέου, ἐκ δὲ τῶν τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡ Νέα σύνοψις ἱστοριῶν τοῦ Ματθαίου Κιγάλα, ὅστις προσφωνεῖ ταύτην εἰς τὸν προστάτην αὐτοῦ Ἀθανάσιον Βαλλερικανόν, ὑποψήριον τῆς (ἐν Βενετίᾳ ἐδρευούσης) μητροπόλεως Φιλαδελφείας. Ἀλλὰ τὸ μὲν συμπλήμα τοῦ Κι-

(1611). Ἀχιλαῖος (1616). Μητροφάνης (1620;). Νεόφυτος (1627-1649). Σωφρόνιος (1649).

γάλα οὐδέποτε πλέον εἶδε τὸ φῶς, τὸ δὲ τοῦ Ἱεροθέου, ἐπ' ἐνόματι ὁμοῦ τοῦ Δωροθέου, διετέλεσε προπριλὲς ἀνάγνωσμα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων.

Μετὰ τούτους συνέθετο κατάλογον τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει πατριαρχευσάντων μέχρι Περθέσιου τοῦ Α', ἀναχθέντος εἰς τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον τῆ 4 Ιουλίου 1639, Φίλιππος ὁ Κύπριος πρωτονοτάριος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας (1).

Σημειώσεις δὲ τῶν ἀπὸ Λουκάρως μέχρι Διονυσίου τοῦ Γ' (1620-1671) πατριαρχευσάντων, ἐκ τῶν κωδίκων τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ἐξηγμένη, διακοινώθη ὑπὸ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβευτοῦ τῆς Γαλλίας Nointel εἰς τοὺς γάλλους θεολόγους τῆς λεγομένης σχολῆς τοῦ Port-Royale. Ἐν τῇ σημειώσει δὲ ταῦτα καταριθμοῦνται ὡς ἐξῆς χρονολογικῶς οἱ πατριάρχαι τῆς περιόδου ταύτης· Κύριλλος Λούκκας (1620). Γρηγόριος Ἀμασειᾶς (1623). Ἀθανάσιος Πιτελῆρας (1634). Κύριλλος ὁ Λούκκας (1634). Κύριλλος ὁ Βαρροῖας (1635). Περθέσιος ὁ Γέρων (1636) Περθέσιος ὁ Νέος (1644). Ἰωαννίκιος (1646). Περθέσιος ὁ Νέος (1650). Ἰωαννίκιος (1651). Παῖσιος (1654). Περθενοῦδης (1656). Γεωργίου (1657). Περθέσιος ὁ Γέρων (1657). Κλήμης (1662). Διονύσιος (1666). Μεθόδιος (1667). Περθέσιος ὁ Γέρων (1670). Διονύσιος ὁ Γ' (1671). (2)

Ἄλλ' οὗτοι μὲν πάντες σχεδὸν ἐκ περὶ δόσεως ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γράροντες, καὶ πρὸς οὐδὲν λογιζόμενοι τὴν χρονολογίαν, ἀποτελοῦσαν τὴν βᾶσιν πάσης εἰς συνειδήτου ἐρεῖνης, συνέγυσαν καὶ τὰ προσωπα καὶ τὰ πράγματα εἰς βιβλίου ἀ-

(1) Ὁ κατάλογος τοῦ Φιλίππου ἐξεδόθη τὸ πρῶτον μετὰ λατινικῆς μεταφράσεως ὑπὸ Νικολαίου Βλαγγάρδου (1679), ἐν δ' ἔτει 1687 ὑπὸ Ἡρόδοτου Παρίου, καὶ τὸ τελευταῖον ὑπὸ Ἀναστάσιου Βανδούρη (Imperium Orientale, I, σελ. 218).

(2) Aymon, monuments de la religion des Grecs. σελ. 314.

κ'.

περίγραπτον. Εἰς τὸν ἀκίματον δὲ πατριάρχην τῶν Ἱεροσολύμων Δοσίθεον ἐπεφυλάσσετο ἡ τιμὴ τῆς σπουδαίας τρύτης ἐρείνης· οὗτος, ὡς προερέθη, περισυνάξας καὶ ἀντιγράφας ἐν τῇ ἀνεκδότῳ Νομικῇ Συναγωγῇ τὰ τέως περριμέναν πατριαρχικά ἔγγραφα, ἐπὶ τῇ βίβει αὐτῶν συνέγραψε « περὶ τῶν οὐ πολὺ πρότερον ἡμῶν καὶ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν πατριαρχῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως » προσθεὶς καὶ ὅσα, ἄλλας εἰδήσεις ἐξ αὐτοψίας ἐγίνωσκεν ἢ ἐξ ἀγνώστων σημειωμάτων περὶλαβεν (1). Ἀρχόμενος δὲ τῆς διηγήσεως σημειοῖ τρυτὰ περὶ τῶν πατριαρχικῶν κωδίκων: « Περὶ τῶν πρὸ Τιμοθέου πατριαρχῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως οὐδὲν ἔχομεν σφές εἰπεῖν, ἀλλ' οὔτε εὐρίσκειται κωδιξ ἐν τῷ πατριαρχείῳ ὡς ἐν δυνηθῶμεν μαθεῖν τι πλέον· ἀπὸ δὲ τινων εὐρισκομένων κωδικῶν, καὶ αὐτῶν συγκεχυμένων καὶ χθιζῶν ὡς εἰπεῖν, οὐδὲν εὐρίσκομεν ἴδιον ἔργον πατριάρχου τινός, πλὴν ὅτι ἐν ἔτει ἐπτακισχιλιοστῷ τεσσακκοστῷ ἐξδόμῳ (πρὸ γὰρ τούτου τοῦ ἔτους οὐχ εὐρίσκειται κωδιξ) ὁ Ἱερεμίας τὰς εἰς τὴν χώραν τοῦ Βερίκκ οἰκοδομηθεῖσας αὐτῷ οἰκίας, ἀμπελῶνας καὶ κήπους ἀφιεροῖ τῇ μονῇ τῆς Παιμμκκχρίστου ».

Οὐκ ὀλίγον δὲ φῶς ἐπὶ τῆς περιόδου τρυτῆς, τῆς τοσοῦτον σκοτεινῆς καθισταμένης διὰ τὰς ἀλλεπληλήλους ἐπιβάσεις εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον πολλῶν φιλοδόξων καὶ ἀσυνειδήτων ἱεραρχῶν, θέλουσιν ἐπιχύσει δύο ἔτερα ἀγνωστά μοι μνημεῖα, αἱ Ἐκκλησιαστικαὶ Ἐφημερίδες τοῦ Ἰωάννου Κερυοφύλλου (2), καὶ ὁ ἱστορικὸς λόγος περὶ τῆς πολιτείας τοῦ πατριάρχου Διονυσίου τοῦ Κομνηνοῦ, συγγράφει ὑπὸ τοῦ ἱεροκήρυκος Γερασίμου τοῦ Κκακβέλα (3).

(1) Περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχουσάντων, σελ. 1169-1181.

(2) Τὸ ἀνεκδοτὸν τοῦτο σύγγραμμικ μνημοναύεται ἐν Νέῳ Μαρτυρολογίῳ (σελ. 109).

(3) Ἐξιδόθη ἐν Βενετῇ τῷ 1689 (Βρετοῦ Κατάλογος Α, ἀρ. 115).

Μετὰ τὸν Δοσίθεον, ἐπισταμένως ἐξηρέυνησε τὴν ἀπὸ τῆς τουρκοκρατίας ἱστορίαν τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει πατριαρχείου ὁ Ἰωαννῆτις Μελέτιος μητροπολίτης Ἀθηνῶν, καὶ πολλὰ εἰδήσεις ἀπέθησάουρισεν ἐν τῷ τρίτῳ τόμῳ τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐτοῦ ἱστορίας (1). Καίτοι καὶ οὗτος ἀγνοῶν τὴν χρονολογίαν τοῦ Δαμασκηνοῦ, καὶ ὡς μόνον πηγὴν θεωρῶν τὸ ὑπὸ Κρουσίου ἐκδοθεμένον ἐπ' ὀνόματι τοῦ Μιχαήλου ἀπόσπασμα αὐτῆς, οὐχ ἤττον προσέθετο εἰδήσεις πάντῃ ἐκ ταύτης ἑλλειπούσας, καὶ συνεργῶν ἔχων Χρῦσανθον τὸν συγγενῆ καὶ διδάχον τοῦ Δοσιθέου ἐν τῷ πατριαρχικῷ θρόνῳ τῶν Ἱεροσολύμων (2), παρέδοτο ἡμῖν σπουδαίας τινὰς πληροφορίας περὶ τῶν ἀπὸ Τιμοθέου Β΄ μέχρι Καλλινίκου τοῦ Ἀκαρῆνος πατριαρχευσάντων, οὐδαμῶθεν ἄλλοθεν ἐγνωσμένας.

Μετὰ τὸν Μελέτιον ἀνώνυμός τις ἑλλήν ἐγραψε σύνοψιν τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει πατριαρχευσάντων ἀπὸ τοῦ 1594 μέχρι τοῦ ἔτους 1707, κατ' ἐντολὴν τοῦ γάλλου ἀδβδᾶ Εὐσεβίου Ρενουδότη (3).

Κατὰ τὴν αὐτὴν σχεδὸν ἐποχὴν, καθ' ἣν οἱ ἡμέτεροι ἤρξαντο σπουδαιότερον διερευνῶντες τὴν περίοδον ταύτην τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, εἶχεν ἐρελκύσει σπουδαίως τὴν προσοχὴν τῶν ἐν τῇ δυτικῇ Εὐρώπῃ σοφῶν ἢ ἔρευνα τῆς ἐπὶ τῶν Τούρκων καταστάσεως τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας. Οὕτω δὲ

(1) Σελ. 330-34. 339-41. 367-72. 401-6. 429-31. 446-51. 464-71. 483-86.

(2) Πρὸς τοῦτον ἀπέστειλεν ὁ Μελέτιος πρὸς ἐπιθεώρησιν τὸ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ματοχίου τοῦ Παναγίου Τάφου ἀποκειμένον ἀνέκδοτον πρωτόγραφον αὐτοῦ· διότι, ὡς γνωστὸν, τὸ ἐκδοθεμένον εἶναι παράφρασις Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου, ἐπιθεωρωμένη ὑπὸ Γεωργίου Βενδότη.

(3) Ἀποσταλέσα εἰς Βανδούρην συμπεριελήφθη ἐν τέλει τῆς συλλογῆς αὐτοῦ (σελ. 1000-4).

κβ'.

περί τὰς ἀρχάς τῆς ΙΗ' ἐκτονταετηρίδος ἐδημοσιεύθησαν τρία πολυπονώτατα συγγράμματα, τὸ τοῦ ἐκ Ραγούσης Ἀνσέλμου Βανδούρη (1), τὸ τοῦ Φλαμμανδοῦ Γουλιέλμου Κουπέρου (2), καὶ τὸ τοῦ γάλλου Μιχαὴλ Λεκιένου (3). Καίτοι δὲ οἱ σφόδρα παρίζοντες συγγραφεῖς οὗτοι μεροληπτικῶς κρίνουσι τὰ ἐν τῇ Ἀνατολῇ συμβαίνοντα, οὐχ ἤττον πολλὰς καὶ πολυτίμους περιεσύνεζον εἰδήσεις, ἐκ τῶν ὑποίων τὰ μάλιστα δύναται νὰ ἐπωφεληθῇ ὁ μέλλον τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας χρονογράφος, μετὰ περισκέψεως ὅμως παραβάλλον τὰ ὑπὸ τούτων γραφόμενα πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων χρονογράφων παραδιδόμενα (4).

Περὶ τὰς ἀρχάς τῆς ΙΗ' ἐκτονταετηρίδος Νεόφυτος ὁ Μαυρομάτης, πρῶτος μητροπολίτης Νκουπάκτου καὶ Ἄρτης, συνέθετο ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τε Δοσιθέου καὶ ἄλλων σημειωμάτων «Κατάλογον τῶν μετὰ τὴν ἄλωπιν Κωνσταντινουπόλεως πατριαρχευσάντων, ἐπὶ τῆς Ἀγαρηνῆς τυραννίδος». Καὶ καθόλου μὲν ἐξεταζόμενος ὁ κατάλογος τοῦ λογίου μητροπολίτου μικρὰν ἔχει ἀξίαν, ὑπερτερῆ ὅμως τῶν ἄλλων διὰ τὰς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ παρεπιθεμένας χρονολογίας (5).

(1) Imperium Orientale, Parisiis, 1712.

(2) Tractatus historico-chronologicus de patriarchis Constantinopolitanis, Awerpiae, 1733 (καὶ ἐν τῇ συλλογῇ τῶν Βολκωνδιστῶν).

(3) Oriens Christianus, Parisiis, 1740.

(4) Οὐχ ἤττον σπουδαίως δύναται νὰ εὕρῃ πληροφορίας ἐν τῆς πολυαριθμῆς ἐκθέσει τῶν εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἀποστόλων τῆς Ρωμαϊκῆς προπαγάνδας, ὡς καὶ ἐν τῆς ἐκκλησιαστικῆς χρονικῆς τοῦ Ραυνάλδου καὶ τοῦ Σπονδικνοῦ, ὁ μετὰ περισκέψεως ἀνεκρινόστων τὰ πονήματα ταῦτα, ἢ ἀποπνέοντα μίσος ἀσπονδῶν κατὰ τῆς διαφοροτρόπως πολεμουμένης ἑλληνικῆς ἐκκλησίας.

(5) Ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ ἑλλογίου Ἰ. Σκελλήωνος ἐν Εὐαγγελικῷ Κήρυκι τῶν Ἀθηνῶν (1862, τόμ. ΣΤ. σελ. 442-50)· ἑλλειπῆς δὲ

Περὶ τὰ μέσα τῆς αὐτῆς ἐκατατονταετηρίδος συνέγραψε πατριαρχικὴν ἱστορίαν ὁ Θεσσαλὸς πατριάρχης Καλλίνικος Δ', τὴν ὁποίαν ἀνὰ χεῖρας εἶχεν ὁ πολλὰ ἐξ αὐτῆς ἐρανοσθεὶς Κωνσταντῖνος ὁ Κούμης (1).

Καὶ ὁ μετ' οὐ πολὺ δὲ πατριαρχεύσας Μελέτιος Β' συνέθετο « ὑπόμνημα περὶ τῶν καθ' ἑαυτὸν συμβάντων » (1768-1774) (2).

Ἄξιολόγους δέ, βιογραφικὰς πρὸ πάντων, πληροφορίας περὶ πολλῶν πατριαρχῶν ἀπεθησαύρισε καὶ Καισάριος ὁ Δαπόντες ἐν τοῖς νῦν ἐκλιδομένοις δύο πονήμασιν αὐτοῦ, τῷ Χρονογράφῳ καὶ τῷ Ἱστορικῷ Ἐκταλόγῳ.

Τὰς πολυτιμωτέρας ὁμως εἰδήσεις περὶ τῆς ἐπὶ τουρκοκρατίας πολιτικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους παραδίδωσιν ἡμῖν ὁ πολυμαθὴς ἱατρὸς Ἀθανάσιος ὁ Ὑψηλάντης ἐν τοῖς Ἱστορικοῖς αὐτοῦ ὑπομνήμασιν (1483-1789) (3). Κατὰ πᾶσιν βεβαιότητά ὁ φερέπαινος συγγραφεὺς ἔχων ὑπ' ὄψιν τοὺς κώδικας τοῦ πατριαρχείου, χρονολογικῶς ἐξέθετο ἰδίως τὰ ἀπὸ Παρθενίου τοῦ Α' μέχρι τοῦ Προκοπίου ἐκκλησιαστικὰ συμβάντα, ἐν παρόδῳ ἀφηγοῦμενος τὰ πρὸ τούτων.

Μετὰ τὸν Ὑψηλάντην ἔρχεται Σέργιος ὁ Μακρατος, ὁ μόνος ἐπάξιος τοῦ ὀνόματος τοῦ χρονογράφου. Οὗτος μὴ βαδί-

περὶ τὸ τέλος, διέκει μὲχρι τῆς κατὰ μέρτιον τοῦ 1716 πρώτης πατριαρχείας Ἱερεμίου τοῦ Γ'.

(1) Ἱστορίαι τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων, τόμ. 10, σελ. 397, 400.

(2) Ἐδημοσιύθη ἐν Πανδώρα (τόμ. ΣΤ', σελ. 572-76) καὶ ἐν τῷ πρώτῳ τόμῳ τοῦ ἀξιολόγου περὶ τῆς νήσου Ψαρῶν ὑπομνήματος τοῦ ὀπωναρχοῦ Κ. Νικοδήμου.

(3) Τὸ τμήμα τοῦτο τῆς μεγάλης συγγραφῆς τοῦ Ὑψηλάντου ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ ἄλλογίμου ἀρχιμανδριτοῦ Κ. Γερμανοῦ Ἀφθονίου (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1870).

κδ΄.

σας τὴν τετριμμένην ὁδὸν τῶν προκατόχων αὐτοῦ, ἀναμιγνύοντων ἄνευ τινὸς τάξεως, καὶ τὸ σπουδαιότερον ἄνευ χρονολογιῶν, πολλὰ καὶ ποικίλα γεγονότα καὶ ἀποτόμως διακοπτόντων τὴν διήγησιν ἓνα παρεμβάλλουσι ξένα τοῦ προκειμένου ἐπεισόδια, περιορίσθη εἰς τὴν χρονολογικὴν ἔκθεσιν μιᾶς ἐκκλησιαστικῆς πεντηκονταετηρίδος (1750-1800), ὡς αὐτοπτης ἀρηγούμενος καὶ κρίνων τὰ ἐν ταύτῃ συμβάντα (1).

Σποραδικαί δὲ εἰδήσεις περὶ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει πατριαρχευσάντων ἀπαντῶσι καὶ ἐν τοῖς διαφόροις φιλόπονημασι τοῦ πατριάρχου Κωνσταντίου τοῦ Α΄.

Πρῶτος δ' ἐπιμελῶς συναθροίσας καὶ μετὰ τινος μεθόδου χρονολογικῶς ἐκθέσας τὰ ἀπὸ τῆς ἀλώσεως μέχρι Νεοφύτου Ζ' ἐκκλησιαστικὰ συμβάντα ἐγένετο ὁ πολυμαθὴς καὶ φιλοπονώτατος Λαρισσαῖος Κωνσταντῖνος Κούμας (2).

Ἰδίαν δ' ἐπιστημονικὴν μονογραφίαν τῶν ἀπὸ Ἀνδρέου τοῦ ἀποστόλου μέχρι τοῦ ἔτους 1834 προστάντων τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου ἐξέδοτο ὁ νῦν ἀρχιεπίσκοπος Θήρας Ζαχαρίας Μαθῆς (3). Δυστυχῶς ὅμως τὸ ὑπὸ πολλὰς ἐπιφύεις καλὸν τοῦτο ἔγχειρίδιον, ἐνεκὰ τῶν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης γενομένων ἔρευνῶν, παριστᾷ νῦν τοιαύτας χρονολογικὰς ἀνωμαλίας, ὥστε εὐχῆς ἔργον ἤθελεν εἶσθαι, εἰάν τις τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει πολυμαθῶν κληρικῶν ἀνετύπου ἐπεξεργαζόμενος τοῦτο, ἓνα παύσῃσι πλέον μυκτηρίζοντες τὴν ἐκκλησίαν ἐπὶ ἀγνοίᾳ τῶν κατ' αὐτὴν οἱ πολλοὶ καὶ διάφοροι αὐτῆς πολέμιοι. Καὶ αἱ μὲν χρονολογίαι τῶν πρὸ τῆς ἀλώσεως πατριαρχευσάντων,

(1) Περὶ τοῦ νῦν πρῶτον ἐκδιδόμενου πονήματος τοῦ Μακρυῖου λόγος γενήσεται ἐν τοῖς ἑξῆς.

(2) Ἱστορίαι ἀνθρωπίνων πράξεων, τόμ. Ζ, σελ. 435-40. Η, 481-533. Ι, 393-404.

(3) Κατάλογος ἱστορικῶν τῶν πρώτων ἐπισκόπων καὶ τῶν ἐπιφύεις πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως, ἐν Νευκλίῳ 1837.

ήμικρημέναι ως επί τό πλείστον, δέν παρουσιάζουσι τήν σχεδόν άπελπιστικήν σύγχυσιν τών άπό τής έποχής τούτης μέχρι τέλους τής ΙΖ' έκχονταετηρίδος αναθάντων επί τόν οικουμενικόν θρόνον· διότι κατά τήν μακράν τούτην έποχήν ουδεμίαν σχεδόν χρονολογίαν, έγώ τούλάχιστον, εύρίσκω άληθή. Και έκ μέν τών νυν δημοσιευομένων περιλήψεων τών πατριαρχικών έγγράφων, κατά τήν Νομικήν Συναγωγήν του Διοσιθέου, καταδείκνυται ή παρά Μκθ' χρονολογική σύγχυσις. Σημειώ δέ ήδη και άλλα χρονολογικά άμικρήματα περί τήν κατάταξιν τών άπό αύτου του Γενναδίου μέχρι Διονυσίου Β' πατριαρχουσάντων.

Γενναδίου; ο Σχολάριος δέν έγκληθιρήθη έν τῷ πατριαρχικῷ θρόνω, άμα τῇ άλώσει, ως λέγει ο Φραντζής, σύγχρονος μέν πλην εξ άκοής γραφών, ως και πάντες οι εξ αύτου παραλαβόντες τήν ειδήσιν, αλλά μετά τήν εις Βυζάντιον επάνοδον εξ Α'θρινουπόλεως του Παρθητου, ήτοι μετά τόν σεπτέμβριον του 1453 και όλίγον πρό τῆς κατά τό έκρ του έπομένου έτους 1454 μεταβάσεως αύτου εις Προύσταν, καθά εξιστορεί ο μάλλον αυτόπτης τών τότε έν Κωνσταντινουπόλει συμβαινόντων Μιχαήλ ο Κριτόβουλος (1). Εύρε δέ τούτον ο Μωάμεθ μετά πολ-

(1) Έδημοσιεύθη ή ιστορία του Κριτοβούλου υπό Κηρόλου Μυλάρου (Fragmenta Historicorum Graecorum, V, 2, Parisiis 1870). Άπορον δέ πώς ο σοφός εκδότης άποφάσκειται, ότι ο Κριτοβουλος είναι άγνωστος συγγραφεύς, μήτε κατ' όνομά ποτε ύπότινος σημειωθείς· έν τῷ δ μέν Banlini καταγράφει: « Στέλιους Κριτοβούλου Μιχαήλ του Ίμβρίου » και « εύχην Κριτοβούλου του Ίμβρίου εις τόν Ίησοῦν Χριστόν »· Catalogus Bibliothecae Laurentianae, II, σελ. 518-522. Έν δέ τῷ έκ του πατριαρχικοῦ τυπογραφείου Κωνσταντινουπόλεως εκδοθέντι έν έτει 1799 Εύχολογίῳ (σελ. 170-174) έδημοσιεύθησαν: « Εύχῆ εις τόν Κύριον ήμῶν Ίησοῦν Χριστόν Μιχαήλ Κριτοπούλου (γρ. Κριτοβούλου) του Ίμβρίου »· και « Μιχαήλ Κριτοπούλου ή Κριτοβούλου του Ίμβρίου, στίχοι εις τόν θεόν και ιερών Αύγουστίνων ». Ταῦτα άναφέρονται περί Κριτοβούλου και Βαρ-

κτ'.

λοῦ πόνου κεραιμμένον ἐν κόμη τινί τῆς Ἀδρικνουπόλεως. Δὲν πατριάρχυσσε δ' ἐπὶ ἔτη πάντα καὶ μῆνας πέντε ἢ ἑξ, καθὰ εἰς πάντα τοὺς πατριαρχικοὺς καταλόγους σημειοῦται, ἀλλὰ μόλις ἔτη τρία· καθότι τῆ 28 Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 1456, οὐχὶ πατριάρχης, ἀλλ' ἀπλοῦς μοναχὸς ὁ Γεννάδιος, ἐξέφωνησεν ἐξ ὑπογείου ἐν τῇ κατ' Ἀθῶνα μονῆ τοῦ Βατοπεδίου ἐπιτάφιον εἰς τὸν ἐκεῖσε ἀποθνήσκοντα ἀνεψιὸν αὐτοῦ Θεόδωρον τὸν Σοριανόν· ἐν δ' ἔτει 6966 (1457-58) ἠρυχάζων ἐν τῇ μονῆ τοῦ Μενοικίως συνέγραψε τὸ «περὶ τῆς πρώτης τοῦ Θεοῦ λατρείας (1)».

Σωφρόνιος ὁ Α', ὁ ἐν οὐδενί τῶν πατριαρχικῶν καταλόγων καταγραφόμενος, πλὴν τοῦ παρὰ Ἱεροθέῳ Μονεμβασίας, καὶ ἰδίως ὑπὸ Μελετίου σημειωθεὶς, ἐπατριάρχει ἤδη κατ' αὐγουστον τοῦ 1464, καθὰ μαρτυρεῖ ἡ ὑπὲρ τοῦ ἄρχοντος Γεωργίου Πόλου συστατικὴ αὐτοῦ ἐγκύκλιος (2).

Μαζιμος ὁ Β' ἐψηφίσθη πατριάρχης πολὺ βεβαίως πρὸ τοῦ παρὰ Μιχαῆ σημειουμένου ἔτους 1482, διότι τὸ ὑπὸ τοῦ Thomas δημοσιευθὲν γράμμα αὐτοῦ πρὸς τὸν δούκα τῆς Βενετίας χρονολογεῖται τὸν ἰανουάριον τοῦ 1480.

Συμεὼν ὁ Τραπεζούντιος ἐπατριάρχει καὶ μετὰ τὸ 1481, ἀφοῦ ἐν ἔτει 6992 (1483-1484) διετυπώθη ὑπὸ τῆς συγκροτηθείσης ἐπὶ τῆς πατριαρχείας αὐτοῦ συνόδου ἡ ὑπὸ Δοσιθέου δημοσιευθεῖσα ἀκολουθία εἰς τοὺς ἐκ τῶν λατίνων ἐπιστρέφοντας εἰς τὴν ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν.

Βολοματος ὁ Κουτλουμουσιανὸς (Ἰπόμνημα περὶ Ἰμβρου, σελ. 55) συγχαίρει πως τοῦτον πρὸς τὸν περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ΙΖ' ἑκατονταετηρῆδος πατριαρχεῦσαντα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Μητροφάνην τὸν Κριτόπουλον.

(1) Renaudoti, Gennadii Homiliae, Parisiis, 1709 σελ. 51.

(2) Bricherii Columbi, epistolaris dissertatio (ἐν Lambacher, Bibliotheca Civica Vindobonensis, Vienna 1750). Δημοσιεύεται ἐν τέλει τῶν προλεγομένων (Γ.)

Τοῦ Νήφωνος Β', ὃν ὁ Μαθᾶς σημειοῖ πατριαρχεῦντα 1488-1490, δημοσιεύονται ἐπιστολαὶ ὑπὸ Ραϋνάλδου χρονολογούμεναι τῷ 1491-1492 ἀπριλίου 5.

Παχώμιος ὁ Ζιγνῶν ἐπατριάρχει καὶ μετὰ τὸ ἔτος 1513 (1).

Τῇ 17 αὐγούστου 1518, ὁ Θεόληπτος Α' ἐγκαινιάζει τὸν ἐν Ἀργεσῷ τῆς Βλαχίας μητροπολικὸν ναὸν (2).

Τῇ 26 δεκεμβρίου 1523 ἐπισκέπτεται ὁ Ἱερεμίας Α' τὴν Κύπρον καὶ Συρίαν, κατὰ τὸ ἐν τῷ Κοισλιανῷ κώδικι σημείωμα συγγρόνου Κυπρίου (3).

Σύγχροσις δ' ἐξαιεῖς ἐπικρατεῖ παρὰ Μαθᾶ περὶ τοῦ Διονυσίου Β', ὃν σημειοῖ ἄπαξ μόνον πατριαρχεῦσαντα ἐν ἔτει 1543-1551. Καὶ ὁ μὲν Νεκτάριος ὁ Ἱεροσολύμων ἀναφέρει ἔγγραφον τοῦ πατριάρχου τούτου περὶ Σινᾶ ἐκδεδομένον ἐν ἔτει 7037 (1528-1529)· ὁ δὲ Κούπερος ρητῶς λέγει, ὅτι ὁ Διονύσιος Β' ἐνεθρονίσθη (τὸ β' βεδάιως) τῇ 17 ἀπριλίου 1537.

Ἄλλὰ καὶ Μελέτιος ὁ Πηγᾶς δὲν διώκησεν ὡς τοποτηρητῆς (γράφει ἐπιτηρητῆς) τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον ἐν ἔτει μόνον 1595, καθὼς σημειοῖ ὁ Μαθᾶς, ἀφοῦ αἰ πρὸς Γεώργιον τὸν Δούζαν τρεῖς ἐπιστολαὶ αὐτοῦ, ὡς τοιούτου, χρονολογούνται κατὰ νοέμβριον τοῦ 1598, καὶ πυναψιδῶνα τοῦ 1599.

Μετὰ τὴν μικρὰν ταύτην παρέκβασιν, μεταβαίνω ἐπὶ τὸ προκείμενον, ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς βιογραφίας τοῦ πρώτου τῶν ἐν τῷ παρόντι τόμῳ ἐκδιδομένων συγγραφέων.

(1) Kogalitchan, *histoire de la Dacie*, Berlin 1854, σελ. 118.

(2) Δυόβι.

(3) Ὁ Le Quien κακῶς ἐρμηνεύων τὸ ἤρτε = ἤλθε (subblatus est = ἔρθη) λέγει, ὅτι ὁ Ἱερεμίας ἀπεβίωσε τῷ 1523, ἐν ᾧ οὗτος, καθὼς σημειοῖ ὁ Σπονδανός, ἀπέθανε τῷ 1545, βεδάιως μεταξὺ τῶν μηνῶν Σεπτεμβρίου καὶ δεκεμβρίου, διότι ἡ ἐν τῇ κατ' Ἀθῶνα μονῃ τοῦ Σταυρονικήτα ἀποκειμένη διπλόκη αὐτοῦ φέρει, κατὰ Μύλλαρν, τὸ ἀπὸ κοσμογονίας ἔτος 7054.

κη.

Περὶ Καισαρίου τοῦ Δαπόντε πολλά βεβαίως γινώσκωμεν ἐκ τῶν ὑπ' αὐτοῦ τούτου συντεθειμένων καὶ τύποις ἐκδομένων πολλῶν καὶ ποικίλης ὑποθέσεως βιβλίων· πλείονα δὲ μνησθέντων ἐξ ἀνεκδότου αὐτοῦ συντάγματος Κήπος Χαρίτων ἐπονομαζομένου, ἐν ᾧ αὐτὸς οὗτος μετὰ τῆς διακρινούσης εὐτραπελείας διὰ μακρῶν ἐκτίθησι τὰ καθ' αὐτόν. Εὐχόμενοι δὲ νὰ ἴδωμεν καὶ διὰ τοῦ τύπου ἐν συνόλῳ γνωστοποιούμενον τὸ ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις ἐνδιαφέρον τοῦτο μνημεῖον τῆς τουρκοκρατουμένης Ἑλλάδος, ὑποβάλλομεν ἐπιτετημημένην ἀνάλυσιν τῶν ἐν αὐτῷ ἐκτεθειμένων βιωτικῶν περιπετειῶν τοῦ ἀρελοῦς ἅμα δὲ καὶ κοινωφελοῦς στιχογράφου.

Στέφανος ὁ Δαπόντες διακρινόμενος ἐν τοῖς προκρίτοις τῆς νήσου Σκοπέλου, διὰ τε τὸ εὐγενὲς τῆς καταγωγῆς, τὸ φιλόμουσον, καὶ ἰδίᾳ διὰ τὰς σχέσεις πρὸς πάντας σχεδὸν τοὺς τότε προέχοντας ἐν τε τῷ κλήρῳ καὶ τῇ πολιτείᾳ ὁμογενεῖς, ἐγένετο πατὴρ τέκνων δέκα καὶ πέντε, ἐξ ὧν τὰ μὲν δώδεκα ἄρρενα, τὰ δ' ἐπίλοιπα θήλεα. Οὗτος φλεγόμενος ὑπὸ τοῦ πρὸς τὰ γράμματα ζήλου, παντὶ τρόπῳ προσεπάθει νὰ συστήσῃ ἐν τῇ πατρίδι σχολεῖον πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν τε πολυκρήμων αὐτοῦ υἱῶν καὶ τῶν συμπατριωτῶν του. Κατ' εὐτυχίαν δὲ συγκυρίαν διήρχετο ἐκ Σκοπέλου, μεταβαίνων εἰς Ἄθωνα πρὸς ἀποφυγὴν τῆς κοσμικῆς τύρβης, Νεόφυτος ὁ τότες μητροπολίτης Νκυπάρχτου καὶ Ἄρτης· εἰς τὸν λόγιον τοῦτον ἄνδρα ἐκφράσας ὁ Δαπόντες τὸν διακαῆ τῆς καρδίας του πόθον, εὗρε τὸν σεβάσιμον ἱεράρχην ἐνθερμον ἐπαινέτην τοῦ κοινωφελοῦς καλοῦ καὶ πρόθυμον ὑπηρέτην εἰς εὐδωσιν αὐτοῦ· καὶ δὴ ἅμα φθάς εἰς Ἄθωνα, ἀπέστειλεν εἰς Σκόπελον τὸν ἐν τῇ μονῇ τῶν Ἰθέρων παραμένοντα Ἱερόθεον τὸν Πελοποννήσιον μετὰ δύο ἄλλων ὑποδιδασκάλων (1723-1724).

Ἄμισός ὁ Δαπόντες ἐδάνεισεν εἰς τὴν κοινότητα τῆς νήσου χίλια γρόσια, δωρήσας ὑπὲρ τῆς συστηθησομένης σχολῆς

τοὺς τόκους αὐτῶν. Οὕτω δὲ ἰθρυθὲν τὸ ἐν Σκοπέλῳ σχολεῖον, οὐ μικρᾶ ἐγένετο ὠφελεία πρόξενον, διὸτι πρὸς τοῖς ἐγαλατοῖ-
κοις καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν περὶκειμένων χωρῶν ἐλθόντες ἐδιδά-
σκοντο. Μετὰ δὲ τῶν πρώτων τροφίμων τῆς σχολῆς ἐγένετο
καὶ Κωνσταντῖνος ὁ Διπόντης, εἰς τῶν υἱῶν τοῦ Στεφάνου.

Ἄμα ὁ Κωνσταντῖνος ὁπωσοῦν διήκουσε τὴν σειράν τῶν
διδασκομένων μαθημάτων ἀπεσύρθη τῆς σχολῆς, διότι ὁ πατήρ
αὐτοῦ κατενόησεν, ὅτι ἐν Σκοπέλῳ, καὶ μάλιστα κατ' ἐκείνην
τὴν ἐποχὴν, οὐδὲν μέλλον ἐπεφυλάττετο τῷ υἱῷ, βεβαρυμένος
ἄλλως τε καὶ ὑπὸ πολυμελεστάτης οἰκογενείας, ἐπεμψεν αὐ-
τὸν εἰς Κωνσταντινούπολιν, χάριν οἰκιστῆτος ἀποκταστάσεως,
ἐφοδιασμένον διὰ συστατικῶν γραμμάτων πρὸς τοὺς οἰκείους
αὐτοῦ Χρῦσανθον Νοταρῆν τὸν πατριάρχην Ἱεροσολύμων, καὶ
Κωνσταντῖνον Βεντούρχν, τὸν Πάριον, διαρμηνέα τοῦ στίλου.

Μόλις ὁ Κωνσταντῖνος ἀφίχθεις εἰς Κωνσταντινούπολιν
περίλυτος ἔμαθεν, ὅτι ὁ εἰς τῶν μελλόντων προστατῶν αὐτοῦ
ὁ Χρῦσανθος ἀπεβίωσε (7 φεβρουαρίου 1731). Οὐχ ἔπτον ὅμως
καλῶς δεχθῆς ὑπὸ τοῦ Βεντούρχ, ἀπεστάλη εἰς Βλαχίαν συ-
στημένος τῷ ἡγεμόνι Μιχαὴλ Ρακοβίταξ.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἰς οἰκτρὰν εὐρίσκειτο κατὰ-
στασιν ἢ περὰ τὸν Ἰστρον πλουσία ἐκείνη ἡγεμονία, θέατρον
γενομένη τῆς ἀπληστίας φιλοδύξων ὑποψηρίων. Μετὰ τὸν θά-
νατον Νικολάου τοῦ Μαυροκορδάτου (1730), οἱ τε ἐν Βλαχίᾳ
καὶ ἐν Βυζαντίῳ ἰθαγενεῖς καὶ Ἕλληνας, εἰς δύο διαιρεθέντες
ἰσόπλευρα στρατόπεδα, λυσσωδῶς ἔριζον πρὸς ἀλλήλους, καὶ παν-
τὸς θεμιτοῦ καὶ ἀθεμιτοῦ ἐποίουν χρῆσιν, πρὸς κορεσμόν τῶν
παθῶν. Οἱ μὲν, σεβόμενοι τὰ δικαίωματα τοῦ τόπου, ἀπῆτουν
ἔνα, κατὰ τὰ εἰθισμένα, ἐπικυρωθῆ ἀπλῶς ὑπὸ τῆς Πύλης ὁ
ἐκάθειν ὑποδειχθῆσόμενος ὑποψήριος, καὶ ὡς τοιοῦτος ἐπροτεί-
νετο ὁ υἱὸς τοῦ ἀποθανόντος, Κωνσταντῖνος Μαυροκορδάτος,
καὶ τοὶ δεκακκιοκταέτης τὴν ἡλικίαν, καὶ ὄνομα φέρων οὐχί

λ.

εις πάντας τοὺς Βλάχους προσφίλει. Οἱ δ' ἐναντίοι, πρὸς οὐδὲν λογιζόμενοι καὶ ἔθνηκ' ἀδικιῶμεντα καὶ τὰ ἐκ τῆς κτητρογῆσεως· τούτων ἐπικολουθήσουντα κακὰ, εἰκόνουν πάντα λίθον πρὸς ὑποσκέλισιν τῆς θελήσεως τῶν ἐντοπίων ἐκλογέωσι, καὶ προταίοντες εἰς τὴν Ἡύλην τὸν Μιχαὴλ Ρακοβίτσιν, ὑπεδείκνυσαν εἰς τοὺς κρατοῦντας ἀγνωστον Πικτωλόν, τὸν δίκην δηλαδὴ ἀπλοῦ παρὰ διορισμὸν τοῦ πλειοδοτοῦντος ἡγεμόνος. Καὶ πρὸς στιγμὴν μὲν ἀνεδείχθησαν νικηταὶ οἱ πρῶτοι, διὰ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Κωνσταντίνου Μυροκορδάτου. Ἄλλ' οἱ ἀντίπαλοι οὐδὲως ἀποθαρυνθέντες ἐκ τῆς πρώτης ταύτης ἀποτυχίας, μετὰ μεγαλειτέρου θράσους ἐζηκολούθουν πολεμοῦντες τὸν ἡγεμόνα· καὶ ἐπωρεληθέντες τῆς τότε ἐπελθούσης ἐν Κωνσταντινουπόλει μεταβολῆς, κτώρθωσαν νὰ κρημίσωσιν ἐκεῖνον, μίλις εἰκοσιν ἡμέρας ἡγεμονεύσαντα, καὶ διὰ χρημάτων ἀναδείξωσι Βλάχμπεην τὸν Ρακοβίτσιν. Ἄλλὰ καὶ οἱ Μυροκορδάτικοι μετὰ πλείονος ζήσεως ἀντιπολιτευθέντες, κτώρθωσαν μετ' οὐ πολὺ νὰ κρημίσωσι τὸν ἐπιβάτην τοῦ θρόνου καὶ ν' ἀντλάσωσι τὴν ἡγεμονίαν, οὐχὶ πλέον λαοπρόβλητον, ἀλλ' ἀργυρώνητον, καὶ ἐστιγματισμένην διὰ χριστιανικῶν κινήτων. Πρῶτον θῆμα τοῦ δευτέρου τούτου θριάμβου τῶν ὑπαδῶν τοῦ Κωνσταντίνου Μυροκορδάτου, ἔπειτα ὁ πρῶτιστος τοῦ Ρακοβίτσα προστάτης Κωνσταντῖνος Βαντούρης.

Ἐν τοιαύτῃ οἰκτρῇ καταστάσει εὐρεν ὁ Δαπόντες τὴν Βλαχίαν· ὅθεν πτωχὸς καὶ ἀπροστάτετος προστρέχει εἰς τὸν τότε ἐν Βουκουρεστίῳ περεπιδημοῦντα πατριάρχην Ἱεροσολύμων Μελέτιον, πατρικὸν καὶ τοῦτον ὄντα φίλον, καὶ συστάσει τούτου διορίζεται ὑπέρτορος ἐν τῇ ἡγεμονικῇ σχολῇ, διευθυνομένη τὸ τότε ὑπὸ Γεωργίου Ὑπομενῆ τοῦ Τραπεζουντίου, τοῦ ἀνεψιοῦ Σεβαστοῦ τοῦ Κυμινήτου, μετ' ἐπιγορηγῆσεως εἰκοσι γροσίων κατ' ἔτος καὶ κατοικίας ἐν τῷ ἀγιοτρετικῷ μετοχιῷ τοῦ ἀγίου Γεωργίου. Ἀφελοῦς δὲ ὁμολογεῖ, ὅτι χάριν ἀργυρο-

λογία; και βιβλία ἐπὶ μισθῷ ἀντάγραφα, και ἄλλους μνηστής ἐπ' ἐνοικίῳ προσέλαβεν ἐν τῷ δωματίῳ αὐτοῦ.

Ἐπανελθόντος τὸ τρίτον εἰς τὴν ἡγεμονίαν τῆς Βλαχίας Κωνσταντίνου τοῦ Μικροκορδάτου (1735), ὁ Δαπόντες, χειροτονημένος; ἤδη ἀνγκνῶστης, ἤρχισε νὰ συνάπτῃ σχέσεις πρὸς τὸν Κωνσταντινῶν Ευπόλυτον τὸν ἐκ Ζαγοράς, ἐκ τῶν μᾶλλον ἰσχυρότων, παρὰ τῷ ἡγεμῶνι ὕπουργῶν (1). Ἐκ τῆς καλῆς συμπεριφορᾶς και εὐρυθείας τοῦ ὀμωνόμου Σκοπελίτου θελχθείς ὁ Ευπόλυτος, ἐθεώρησεν αὐτὸν ὡς κατάλληλον σύζυγον τῆς θυγατρὸς του· ὤθεν και συνέστησεν ἐνθάρμως τοῦτον εἰς τὸν ἡγεμόνα, ὅστις προσλαμβάνει τὸν Δαπόνταν, ὡς δεύτερον γραμματεῦς, και ἐπιτάσσει αὐτῷ νὰ συγγράψῃ τὰς Δακκικὰς ἐρημερίδας, ἧται συμβεβηκότα τετρακετοῦς μάχης Ὀθωμανορώσων πρὸς δὲ και Ἀυστριακῶν, μέχρι ἐτους 1739. Κατὰ τὴν αὐτὴν δ' ἐποχὴν, ἀποθανόντος; ἐν Σκοπέλῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Στεφάνου, κατόρθωσεν ὁ Κωνσταντίνος; νὰ λάβῃ τὸ ἐν τῇ νήσῳ Βρεττανικῶν προξενεῖον, ὅπερ διεύθυνε και ὁ πατήρ του (2).

Ἄ; δεύτερος; ἡγεμονικός; γραμματεὺς; παρεκκολλήθησεν ὁ Δαπόντες; τῷ Μικροκορδάτῳ τὸ δεύτερον εἰς Μολδαβίαν μεταθέντι (1741) (3). Καθὰ δὲ ὁμολογεῖ, ἔκτοτε ἐπαδ.θη εἰς τὴν

(1) Ἐν ἐτει 1736 ἐπεμαλήθη και διώρθωσε τῆς δαπάνης τοῦ Ευπολίτου ἐκδοθείσας ἐν Βουκουρεστίῳ ἀκολουθείας τριῶν ἐγώνων (Βρετοῦ Κιτάλογος, Α, 184).

(2) Ἐπὶ τῆς δευτέρῃ ταύτῃ τοῦ Μικροκορδάτου μεταθέσει εἰς Μολδαβίαν, συνέθετο Διάλογον διὰ στίχων μεταξὺ Βλαχίας και Μολδαβίας, ἀρχόμενον οὕτω:

Βλ. Ἄχ. ἄχ, κακὴ γιτόνοσσα, τὸν θεσχυρὸν μου πῆρες,
τὸν στεφανὸν μου ἄρπαξαν κι ἄρπαγές σου χέρρες.

Μπογ. Βέβαια, τίς γὰρ δὲν ποθῶ συμφῆρον τὸ οἶκτον,
ὅμως μὴ τὸ ἐχάρισε τὸ ἔλαος τὸ θέτον.

(3) Πατένια δευτέρα, τῷ συγγραφῆ διὰ τὸ κονσουλῆτον, ὀπὸ τοῦ

λβ'.

ἀνίγνωσιν τῶν Γραφῶν, καὶ ἤρχισε νὰ ἐξασκῆται περὶ τὴν στιχοιουρίαν, συντίθέμενος· διὰ στίχων ἀναφορὰς τε καὶ ἄλλα λογιώδη, ἐπὶ τῇ ἀνιγνώσει τῶν ὁποίων ἠδύνατο τὰ μάλιστα ὁ φιλόμουςος ἐκεῖνος καὶ περίους ἡγεμῶν, εἰς ὃν ἡ ἱστορία ἐπαξίως ἀπένειμε τὸ ἐπώνυμον Ἀναμορφωτοῦ.

Ἄλλὰ μετ' οὐ πολὺ ζήτησαι προβιβατμὸν καὶ μὴ ἐπιτυχῶν τοῦ ποθομένου, ὁ Δαπόντες παρητήθη. τῆς γραμματείας καὶ ἐγκαταλιπὼν τὸ Ἰάσιον κατέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν, μὲ τὸν σκοπὸν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Σκόπελον πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν οικειῶν· πιθανῶς δ' ἐπροτίθετο καὶ νὰ ἐγκαταβίωσῃ ἐν τῇ πατρίδι, ἀναλαμβάνων τὴν διεύθυνσιν τῆς ἀπωρηρισμένης οικογενείας αὐτοῦ· διὰ τοῦτο δὲ εἶχε λάθει καὶ τὸ ἐν τῇ νήσῳ βρεττανικὸν προξενεῖον, ἐνεργῶν διὰ τοῦ Ἰωάννου Μαυροκορδάτου πρὸς ἀπόλαυσιν καὶ τοῦ τῆς Ἑνετικῆς δημοκρατίας,

Ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁμοῦς ἠναγκάσθη ὑπὸ τῶν συμβεβηκότων νὰ μεταβάλλῃ ἀπόφασιν. Ἰωάννης ὁ Μαυροκορδάτος, ἀδελφὸς τοῦ ἐν Νιολδαβίᾳ ἡγεμονεύοντος, ἀπὸ κειροῦ ἐν κρυπτῷ καὶ παρβύστῳ ἐργαζόμενος πρὸς ὑποσκέλισιν τοῦ Κωνσταντινοῦ, κατώρθωσε διὰ τοῦ νέου βεζίρου Χεκίμογλου Ἀλῆ πασᾶ νὰ κρημίσῃ τοῦτον τοῦ θρόνου καὶ καθήσῃ αὐτὸς (1742). Ὁ Δαπόντες, ἀπὸ κειροῦ στενωῶς συνδεδεμένος πρὸς τὸν Ἰωάννην, καὶ τὰ συνωμοτικὰ αὐτοῦ σχέδια ἐνθέρμως ἐξυπηρετῶν, μετὰ τὸν ἄδοξον θρίκμβον, ἔλαθε καὶ μερίδα λέοντος, διορισθεὶς πρῶτος ἡγεμονικὸς γραμματεὺς (30 ἰουνίου 1743) καὶ μετ' οὐ πολὺ καμινάρης (1).

ὁπάτου Ὀβεράρδου Φάβλενερ, πρέσβειος τῆς μεγάλης Βρετανίας παρὰ τῆ Ὀθωμανικῆς πόρτας (ἔχρονολόγητος· ἐν Κέραι· Ἀμαλλεῖας, σελ. 117). Εἰς τὸ προξενεῖον τοῦτο ὑπήγοντο ἡ Σκόπελος, ἡ Σκιάθος, τὰ Χιλιόδρομα, καὶ οἱ περὶ ἀνίχοντες αὐτοῖς τόποι.

(1) Ἐν τῇ Γεωγραφικῇ ἱστορίᾳ (κασ. τθ.) περιγράφει τὴν ἐν τῷ σεραχίῳ ὑποδοχὴν καὶ ἀνάρρησιν τοῦ Ἰωάννου Μαυροκορδάτου, καθ' ἣν καὶ οὗτος μετὰ τῶν ἄλλων ἀξιωματικῶν τοῦ ἡγεμόνος κερίστατο.

Εἰς τὰ μεγάλα ταῦτα ἀξιώματα ἀναχθεὶς ὁ Κωνσταντῖνος, διέπραξε, καθὼς ἀρετῶς ὁμολογεῖ, πολλὰ κακά, οὐχ ἕτην δὲ καὶ κακὰ τινα· ἐκτίσε τὴν ἐξω τοῦ Ἰακίου βρῦσιν τοῦ Πουκουαρίου (1), καὶ τὴν ἐγγὺς τῇ μονῇ Σοκόλας σκῆτην τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ὡς καὶ τὸν ἐν Σκοπέλῳ ναὸν τῶν Ἀρχαγγέλων· ἀλλὰ τὰ τοιοῦτά τινος διώρισεν ἐπὶ γρήμασιν ἓνα ραβδῖνον (χαχάμην) καὶ ἐκρέμασεν ἓνα Ἐβρατον.

Μόνος ἀπολαμβάνων τῶν ἀγαθῶν τοῦ πλουσίου ἀξιωματός του ὁ φιλογρήματος Δαπόντες, δὲν ἐσυλλογίσθη ἐγκαίρως, ὅτι διὰ τῆς τοιαύτης διαγωγῆς του καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπιτοπίως ἀντιπολιτευομένων αὐτὸν ὁσημέρην ηὔξανε, καὶ τὸ σπουδαιότερον, ὅτι οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἰθωμανοὶ ἐπὶ τὸν χρυσορράβην Ἰστρον ἀσκαρδαμικτὶ ἀτενίζοντες, ἠδύναντο οὐχὶ μόνον νὰ καθιερῶσιν, ἀλλὰ καὶ θανατώσωσι τὸν δυστροποῦνσα νὰ κορέσῃ τὴν ἀκατονόμαστον αὐτῶν ἀπληστίαν· διὰ τοῦτο καὶ ἐν ἔτει 1746 ὁ μέγας βεζίρης στέλλει εἰς Ἴκσιον ἀνθρώπους, ὅπως συλλαβόντες ὁδηγήσωσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν τὸν ἰδιότροπον κωμινάρην, ὅστις μόλις κατάρθωσθε νὰ σωθῇ εἰς Κριμαίαν, καὶ ζητήσῃ τὸ ἔλεος τοῦ χάνη τῶν Τατάρων (2).

(1) Ἐπὶ τῆς πηγῆς ταύτης ἐχαρήθησαν δύο ἐπιγράμματα, ἕξ ὧν τὸ πρῶτον δι' ἑμοιοκαταλήκτων στίχων αὐτοῦ τοῦ Δαπόντες, καὶ τὸ ἕξῃς Φραντζεσκάκη Μυρομμάτη τοῦ Παρίου, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀπλῆ παράφρασις τοῦ πρώτου :

Ἄμειβῆς δευμάμην κρήνην εἵνεκα τήνδε,
 ὦν μοι βλῦσεν ἀγαθῶν ἐν γαίῃ θεοῦ ἦδε,
 κοιράνου τοῦ ταύτης κλεινοῦ Ἰωάννου
 πρωτογραφεὺς Μυροκορδάτου ὑπάρχων.
 πάτρα δὲ μοι νησίων ἢ Σκοπέλων Θεοσαύλας.
 ἑπτακαίδεκα ἑκατοντάσι σὺν τετρακάδι
 πέμπτῳ ἑκτίσθη ἐτέεσσι, εἵνεκα μνήμας.

(2) Ἐπὶ τῆς ἀναλύσεως αὐτοῦ σωτηρῆς ὁ Δαπόντες ἐποίησε καὶ κανόνα εὐχαριστήριον εἰς τὴν Θεοτόκον, ἐν ᾧ ἄλλοιων τὸ ἕσχατον τῆς

Εἰς τὴν προστασίαν τοῦ παντοδυνάμου χάνη θαρῶν ὁ φυγάς, ἐτόλμησε νὰ παρακολουθήσῃ τούτῳ μεταδάντι εἰς Κωνσταντινούπολιν κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος· ἀλλ' ὁ μέγας βεζίρης, ἐπὶ τῇ προφάσει νέων κατ' αὐτοῦ κατηγοριῶν, συνέλαβεν αὐτὸν, καὶ μὴ δυνηθέντα ν' ἀποτίσῃ τὰ λόγῳ λύτρων ζητούμενα χρήματα, ἐρρίψεν εἰς τὴν φυλακὴν τοῦ Μουζούραγα (27 μαρτίου 1747).

Καθειργημένος καὶ ὑπὸ πάντων ἐγκατακλεισμένος ὁ τέως εὐτυχῶν κακμάνρης, θεωρεῖ ὡς θεῖαν δίκην τὸ πάθημα ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις ἀνομήμασι· λυπεῖται, διότι δὲν ἔχει πνευματικὸν νὰ ἐξομολογηθῆ, καὶ ἐστερημένος ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον τῆς θείας κοινωνίας μέλλει ν' ἀποθάνῃ· καὶ θρηνηθεῖ (κατὰ τὸ, ἔθεντό με ἐν λάκκῳ, ἦχον πλάγιον β') « ὀρώντες ἄθλιον ἐν λάκκῳ νῦν κείμενον, κλύσατε πάντες ἐπ' ἐμοί, ἀδελφοὶ καὶ φίλοι, συγγενεῖς καὶ γνωστοί· τὰς γὰρ μου ἡμέρας κακῶς ἀναλώσας ἰδοὺ νῦν ἐπῆλθέ μοι ἡ φοβερά ὄργη τοῦ Κυρίου. Ἀλλὰ δεῦτε πάντες οἱ ποθοῦμενοί με, καὶ θρηνησάτέ με ὀδυνηρῶς ἐκλιπαρῶ· οὐκ εἶμαι γὰρ μεθ' ὑμῶν πορεύσασθαι ἢ συλλακῆσαι τοῦ λοιποῦ, ἐν εἰρκτῇ γὰρ ἀπέριμμι, ἐνθα τις παραμυθία οὐκ ἔστι· κλέπται γὰρ καὶ φονεῖς τε ἐνδον κατὰκεινται, τυμβωρύχοι, πᾶς λοιμὸς, κἀγὼ τε ἐν ἀζιῳματι ἴσῳ· ἄπικτες γὰρ ἐν τῷ αὐτῷ δὴ τόπῳ ἐσμέν ὁμοῦ καὶ συναυλι-

τύχης καὶ τὴν ματαιότητα τῶν ἐν τῷ κόσμῳ, προσκαλεῖ εἰς χορὸν (κατὰ τὸ Ἡσαία χόρευε) καὶ φίλους καὶ οἰκείους καὶ αὐτὴν τὴν Σκόπειον. « Κανὼν εὐχαριστήριος εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον τὴν παντοδύναμον ἄνασσαν, ἐπὶ ἀλλαγῇ ἔχθρῶν ποιηθεὶς παρ' αὐτοῦ, ὅτε ἀπέστειλεν ὁ Τεργικῆ Χασὰν παστὴς ἐπίτροπος τῆς βασιλείας ἐν Γισάῳ, ἡγεμονεύοντος Ἰωάννου βοιεδόα Μικροκορδαίου, πιάσαι αὐτὸν καὶ οὐκ εὔρειν αὐτόν, προαισθόμενον καὶ ἀπελθόν· αἰ εἰς τὸ Κρίμι εἰς τὸν Ταταρχάνην Ἐαλλῆμ Κιρέη, ἐν εἰ σωτηρίῳ ψψμς τὸν Ἰούλιον, καθ' ὃν κυρὸν καὶ τοῖς τριαδικοῦς κανόνας συνήθεο ». (ἐν τῇ χειρογράφῳ αὐτοῦ Γεωγραφικῇ ἱστορίᾳ φύλ. 309-316).

ζόμεθα. Ἄλλ' αἰτῶ πάντα καὶ δυσωπῶ, ἀδικαίεπτω; ὑπὲρ ἐμοῦ προσεύχασθαι Χριστῷ τῷ θεῷ, ἵνα μὴ κατατρυγῶ κατὰ τὰς ἁμαρτίας μου καὶ ἐν τόπῳ τῶν τοῦ ἔθου, ἀλλ' ἵνα μὲ κατατάξῃ ὅπου το φῶ; τῆ; ζωῆ; . » (1).

Κατ' ἑκτώβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους; ἀποταίνας ἐκ τῆ; φυλακῆς μυχρὰν διὰ στίχων ἐπιστολὴν πρὸς τὸν ἡγεμονικὸν ἄντιπρόσωπον (καπικε/χαγιᾶν) Κριτίην, Σαορδύλην τὸν ἀρχίατρον, καὶ τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἄξιωματικοῦ; τοῦ Ἰωάννου Μαυροκορδάτου, ἐν ἧ πικρῶς περπκονοούμενος; ἐπὶ τῆ ἐγκαταλείψει πάντων, ἐξαιτεῖται συγγνώμην ἂν δὲν γράφῃ αὐτοῖ; πλειοτέρας ὁμοιοκαταληξίαι; εἰ; ἦλον·

ἽΟτι ποῦ γνώσι; ἦ ποῦ νοῦ; μέτ; εἰ; τὸ τουμπροῦκι, (2)
 κί ἂν ἦτον μοῦ τὴν πῆρασιν ἠ φυλακῆ; κί οἱ Τοῦρκοι!
 ποῦ δὲ εἰ; τοῦ Μουζούρχγα βιβλία ἐδῶ τὸ χάψι; (3)
 ὅπου νά δῶσῃ ὁ θεῶ; γιαιγίαι (4) νά τὸ κάψῃ!
 ἐγῶρεψκ ἀπὸ παντοῦ, ἀλλ' ὁμω; τί; μὲ διδεἰ;
 κί ἂν δῶσῃ δικῶζόντκι ἀπ' το πολὺ σκοτεῖδι;
 κί ἕνας ὅπου κίτετκι ἰ; τὸ χάψι ἐπτά μῆνε;,
 σκοτιζόντκι καὶ σῶνοντκι τοῦ νοῦ του ἠ ἰκτινε;.

ἽΟλονέν δὲ περπκονεῖται ἐπὶ ταῖ; κκτηρχμένοι; καὶ ἀδίκαι; πουγγίαι; δι' ἧ ἐπὶ τοποῦτον χρόνον στενάζει ἐν τῷ δεσμοτῆρῷ·
 πενήντα πάντα, ὡ θεῶ; πουγγεῖα φαρτωμένοι;!
 καὶ τούτων ὅτκν γάρρουντκν τὸ τέτοιον ἰλλάμι (5),
 θαῦμα πῶ; δὲν τζακίσθηλε καὶ χέρι; καὶ κελίμι! (6)

(1) Στιχηρὰ προσόμοικ, ποιηθέντα παρ' αὐτοῦ ὄντος; εἰ; τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει Καυλίκοῦ; διὰ τὰ παντῆμοντα πάντα πουγγεῖα τὰ ἄδικα μὲν Ἐπιστολῆ; διὰ στίχων Ἐνετήσι 1776, σελ. 135).

(2) Δειτωτῆριον. (3) φυλακῆ. (4) πυρακί. (5) διάταγμα.

(6) Ἐπιστολὴ πρὸς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔρχοντα; τοῦ αὐθέντου Ἰωάννου βοεδόκ Μαυροκορδάτου, σταλίσκ ἀπὸ τῆ; φυλακῆ; μὲν Χρηστοθεῖα; Ἐνετήσι 1770, σελ. 412-415).

Ἐν τούτοις συγχωρεῖ τοὺς ἔχθρους του, καὶ ἀπηλιτισμέ-
 νος τῆς ἐκ τῶν φίλων βοηθείας, περὶδίδεται τῷ θεῷ, εἰς ὃν
 καὶ μόνον ἐλπίζει (1).

Εἰς ἐπικύψασιν τῶν δεινῶν του, ἔρχεται ἐκ Σκοπέλου κατὰ
 τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἰς Κωνσταντινούπολιν ἡ μήτηρ αὐτοῦ
 μετὰ μιᾶς κόρης καὶ τεσσάρων υἱῶν, ἵνα ζητήσῃ βοήθειαν ἀπὸ
 τοῦ θρῦλλουμένου εὐτυχοῦς υἱοῦ τῆς· ἀλλ' οὗτος ἐντραπεῖς τὴν
 οἰκτρὰν αὐτοῦ θέσιν, δὲν δέχεται τὴν δυστυχῆ μητέρα, ἧτις
 κενεῖως πληγεῖσα ἐπὶ τῇ περιφρονήσει, ἐκ λύπης ἀπεβίωσε·
 πικρὰν δ' ἐπὶ τῷ κκουργήματι τούτῳ ἐκπράζει μεταμέλειαν
 ὁ μητραλοῖς.

Μετὰ εἰκοσάμηνον κἀθιερξιν ἐλευθερωθεὶς ὁ Δαπόντες με-
 τέβη εἰς τὴν νῆσον Χάλκην καὶ ἐνταῦθα ἠσύχασεν ἐπὶ τέσ-
 σαρκα; μῆνας, συναναστρεφόμενος πρὸς τοὺς ἐκεῖ παροικοῦντας
 λογάδας, Παῖσιον Β'. τὸν πρῶτον πατριάρχην Κωνσταντινουπό-
 λεως, Περθέσιον Ἱεροσολύμων, καὶ Ἰωαννίκιον Καρατσᾶν τὸν
 τότε μὲν Ἰπαικίου ἀρχιεπίσκοπον, εἶτα δὲ οἰκουμενικὸν πατρι-
 ἀρχην. Τῇ προξενίᾳ δὲ τοῦ τελευταίου τούτου νυμφευθεὶς τὴν
 Μαριώραν θυγατέρα τινὸς τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁμογενῶν,
 ἐστερήθη τῆς μετὰ διετῆ συζυγίας, ἀποθανούσης τῇ 6 φε-
 βρουαρίου 1751 καὶ ἐν Χάλκῃ τρεῖσιν.

Τοιαύτη ἀλληλουγία περιπτειῶν καὶ δυστυχημάτων συν-
 ἔτριψεν τὴν καρδίαν τοῦ ἄλλως εὐθύμου Δαπόντες, ὅστις ἤρ-
 ξατο πλέον ὀνειρευόμενος τὴν γαλήνην τοῦ μοναχικοῦ βίου.
 Μὲ τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἀναχωρήσας τῆς Κωνσταντινουπόλε-
 ως ἀφίχθη εἰς τὴν πλησίον τῆ Σκοπέλου ἐρημόνησον Πιπέρι
 (10 αὐγούστου 1753) καὶ ἐν τῇ ἐνταῦθα μονῇ ὑποδυθεὶς τὸ

(1) Ἐν Ἐπιστολαῖς διὰ στίχων Ἐνετήσις (1776, σελ. 139-143)
 ἀρτται — Κανὼν πρὸς τὴν Θεοτόκον ἱερέσις ὑπὲρ Κωνσταντίνου Δα-
 πόντες κενεῖα ἡ ἐκτῆς ὄντος ἐν ἔτει 1748, ποιηθεὶς ὑπὸ Ἀθανα-
 σίου Ροδίου ἱερομονάχου τοῦ ἐν Ζαγορῆ διδασκάλου.

μοναχικὸν τριβῶνιον μετωνομάσθη, κατὰ τὸ μοναστικὸν ἔθος, Καισάριος· ὑπὲρ τοὺς ἑξὶ δὲ μῆνας συμμονάσας τοῖς ἐνταῦθα συναδέλφοις, ἐστάλη ὑπὸ τοῦ ἡγουμένου εἰς παράμερον κελλίον, ἐνθα κατὰμονος ἔζησεν ἐπὶ δύο καὶ ἡμισυ ἔτη, συναντῶμενος μόνον ἐπ' ἐκκλησίας πρὸς τοὺς συμμοναστάς. Ἐν τῇ ἐρημίᾳ ἐκεῖνη συνέθετο περὶ τοῦ δέκα τόμου ποικίλης ὕλης, διὰ στίχων πρὸ πάντων, περὶ τοὺς ὁποίους θαυμαστὴν ἀνέπτυξεν εὐχέρειαν.

Ὅποτεν ἐκουράζομαι ἐγὼ πλέον νὰ γράψω,
ἔπειρα τὸ τζάπακι μου, ἀρχινίξω νὰ σκάρτω,
καὶ ἦτον τὸ ἐργόχειρον καὶ τζάπα καὶ κονδύλι.

Τὸν καλὸν δ' ἐκεῖνον βίον προτιμῶν πάσης ἡγεμονίας
καὶ ἀναφέρων τὰ κατὰ τὸν αὐτοκράτορα Διοκλητητιανὸν ἐπιπρο-
στίθησι,

καὶ ἔλεγχ ἂν ἤρχονταν κ' ἐμὲ νὰ μὲ γυρέψουν
Βλάχωπειν νὰ μὲ κάμουσι, καὶ νὰ μὲ ἀρεντέψουν,
— ἀρῆτέ με, ἤθελα εἰπῆ, τὰ σκόρδα τὰ φυτεύω,
καίρον δὲν ἔχω Βλάχωπει; νὰ γίνω, ὦ ἀρεντεύω.

Καὶ δι' ἀρελοῦς γλώσσης περιγράψι τὸν καλὸν ἐκεῖνον
βίον ἐν τῷ ἑξῆς ὠραίῳ ἐγκωμίῳ ἐρημίας καὶ μοναχι-
κῆς ἀγωγῆς.

Καὶ ἓνα τζεκουρόπουλο εἶχα, κ' ἐκαθεροῦστα
πέυκια, ἔληαῖ, πρινάρι, καὶ ὄλο 'πελεκοῦστα·
καὶ πότε ἔληαῖ; ἐφύτεια, πότε ἀγλαδιαῖ; δὲ πάλιν,
πότε μηλιαῖ, ἀμυγδαλιαῖ, μὲ δόξαν μου μεγάλην·
πότε δὲ λχανικὰ, πρασόκια, καὶ σκορδάκια,
κ' ἐχαίρομαι ἔς τὰ χρώματ'α καθὼς σὺ ἔς τὰ φλωράκια. (1)
Μέσα εἰς ἓνα βροίσκουμον ἐγὼ κῆπον χαρτίων,
ἔς ἓνα παράδεισον τρυφῆς, αὐτὸ ἀλήθεια ἦτον.

(1) Ἀποτίμηται πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον Ἰωάννου Μαυροκορδάτου.

λη'.

Καί πότε ἐκατέβαινα, κ' εὐγαινα πεταλίδαις,
κογχύλια, καθούρια, κάποτε και καρίδαις,
καί εἰς αὐτά κλειδὸν ἔχαίρουμουν, παρὰ 'ς τὰς ἀρχοντίας μου,
'ς τ' ἀφεντικά συμπόσια, καί τὰς ἀρχόντισσάς μου.
'Ο Ἄρταξέρξης μιά φορά ὁ βασιλεὺς Περσίας,
σῦκα καί κριθῖνο ψωμί ἦδρεν ἐπ' ἐρημίας,
καί τρώγωντας μὲ δρεξίν, διότι ἐπεινοῦσε,
ὦ νοστιμάδα φαγητοῦ! Ἐλεγ' ἐμπτυροῦσε.
κ' ἐγὼ δὲν τὴν ἐγνώριζα ὡς τώρα 'ς τὸν καιρὸν μου,
τὸ ἴδιον ἔλεγα κ' ἐγὼ πολλάκις 'ς τὸν θεὸν μου·
καί ἤμουν πρὸς τὸν Κύριον ὄλο εὐχαριστία,
καί εἶχεν μίαν ἡδονὴν ἔρητον ἢ καρδίᾳ.
'Ο τόπος νὰ μοσχοβολᾷ, τὰ δένδρα νὰ μυρίζουν,
καί τὰ πουλάκια καί αὐτὰ νὰ σὲ κλωθογυρίζουν,
νὰ ψάλλῃς σὺ τὸ ψαλτικόν, νὰ κελαιοῦν ἐκεῖνα,
καί μὲ διάφορα ἢ γῆ λουλούδια, καί κρίνα,
ἴτοῦτα νὰ εὐφραίνουσι τὴν ὄρασιν, τὰ μάτια·
θυμοῦμί τα καί κἀίωμα, καί γίνομαι κομμάτια!
ἐκεῖνα δὲ τὴν ἀκοὴν, καί νὰ ἀναγαλλιᾶζῃς,
καί δις τὴν ὄρα τὸν θεὸν νὰ πέφτης νὰ δοξάζῃς.
'Ακοή, ὄρασις, ἀφή, καί ὄσφρησις νὰ χεῖρη,
εὐχαριστίαν πρὸς θεόν, καί δόξην ἢ ἀναφέρη.
Βαρέθηκας εἰς τὸ κελλί; ἔβγα νὰ περπατήσης,
καί τῆς ἐρήμου τὰ πολλὰ καλὰ νὰ σιργιανίσῃς·
'ς τὴν βρούσι σῦρε τοῦ νεροῦ, σῦρε 'ς τὸ περιγιάλι,
γεμάτο ὠραιότητα, μία χαρὰ μεγάλη·
πῆγαινε εἰς τὰ σπήλαια, πῆγαινε 'ς τὰ κελλία
τῶν παλαιῶν τῶν ἀσκητῶν παλάτια τὰ θεῖα.
Τὸ Κύριε ἐλέησον, ὅμως ἅς μὴ σοῦ λείψῃ,
καί τοῦ ἐλέους ἢ πηγῆ ἂν θέλῃς νὰ μὴ ττίψῃ.
Βλέπεις βουνό; κάμπον θεωρεῖς; θαύμαζε τὴν τοφίαν

ἐκείνου τοῦ δημιουργοῦ, καὶ πντοδυναμίων.
 Δάση καὶ λόγκους περπατεῖς, φάραγγες, καὶ κοιλάδες;
 θυμοῦ, στοχάζου, καὶ μιμοῦ τοὺς πικλοὺς ἀδδάδες.
 Εἶδες θηριό; μὴ φοβηθῆς, δὲν εἶναι γιὰτ' ἐσένα.
 εἶδες τὸ φεῖδι; μὴ συρθῆς, δὲν σὲ τολμᾷ κανένα.
 Εἶδες καὶ τὸν διάβολον, τὸν φοβερόν ἐχθρόν σου;
 μὴ φοβηθῆς, μὴ ταρχθῆς, δεῖξέ του τὸν σταυρόν σου.
 Ἐκαμες τὸ σιργιάνι σου; γύρισε ἔς τὸ κελλί σου,
 ἔπαρε τὸ ἐργόχειρον, ἢ πιάσε τὸ χαρτί σου.
 Βαρέθηκες δὲ καὶ αὐτά; πιάνεις τὸ τζαπάκι.
 βαρέθηκες καὶ τὸ τζαπί; πάρε τὸ τζεκουράκι.
 Βαρέθηκες δὲ καὶ αὐτά; πιάσε τὸ κομποσχοῖνι.
 τὸ κομποσχοῖνι ἔς τὴν καρδιά μία χαρὰ σοῦ χώνει.
 Ἦλθε καιρός; τῆς προσευχῆς; τρέξε μὲ προθυμίαν,
 κάμε μαζί μὲ τὸν θεὸν κάμποσην ὁμιλίαν,
 μὲ μίαν ἄρρητον χαρὰν μὲ μίαν ἐξουσίαν
 καὶ ἡδονὴν σου καὶ τιμὴν, ἀγγέλοι; παρομοίαν.
 Ἰδρώνεις εἰς τὴν προσευχήν; τὸν ἰδρωτὰ λογιζου
 Κυρίου τὸν αἱματηρόν, καὶ ἰσχυε, κί ἀνδρίζου.
 Ἐστάθηκες; ἀπόστασε; πῖστε ἔς τὰ γόνάτά σου.
 γονάτισε; κουράθηκες; σήκω, καὶ πάλιν στάσου.
 Τὰ νεῦρα σοῦ ἐπόνεσαν ποδιῶν τε καὶ γονάτων;
 θυμήσου τὴν παράστασιν Χριστοῦ εἰς τὸν Πιλάτον.
 Δὲν ἔχεις δάκρυα; θυμοῦ τὰ αἱμκτα Κυρίου,
 καὶ τρέχουσι τὰ δάκρυα ὡς τοῦ μικροῦ παιδίου.
 Ἐπείνασες; ἔλα νὰ φῆς, βρέξε τὸ παξιμάδι,
 φάγε τὰ χορταράκιά σου, ἄς ἦναι χωρὶς λάδι.
 Λάδι, κρασί ὠρέχθηκες; λέγε τοῦ λογισμοῦ σου,
 τὸ ξεῖδι, νεῖ, καὶ τὴν χολὴν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ σου.
 Ἐρχαγές; εὐχαρίστησές; ἔπαρε τὸ χαρτί σου,
 πατερικό, ἱστορικό, εὔγα ἀπ' τὸ κελλί σου,

μ.

κκι εὔρε ἓνα Ἰσκιον κκλὸν γιὰ νὰ καθήσῃς
μὲ τὸ χαρτί 'ς τὸ χέρι σου, ὅσο κί 'ν ἀγαπήσῃς.
Βαρέθηκες τὸ διάβασμα; σφάλισαι τὸ 'χαρτί σου,
κκι τοῦ θεοῦ τὰ ὄρωρά; ἀπάνω σου θυμήσου,
τὸ λογικόν, τὸ βόπτισμα, τροφήν, ποτόν, ὑγείαν,
κκι τὴν λοιπὴν 'ς τοῦ λόγου σου θεοῦ εὐεργεσίαν,
εἶτα τὴν γῆν, τὸν οὐρανόν, τὰ ἄστρα, τὴν σελήνην,
τὸ φῶς, τὸ σκότος, τὴν λοιπὴν τοῦ κόσμου εὐπροσύνην.
Ἦλθε κκαιεῖς, φίλος, ἐχθρός; αὐτὸν περιποιήσου,
τὸν τοῦ Ἰούδα πλύναντα τοὺς πόδας; ἐνθυμήσου.
Ἦλθε κκαιρὸς νὰ κοιμηθῆς; πλάγισσε 'ς τὸ ψαθί σου,
κκι στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ πῶς εἰσαι ἐνθυμήτου.
Σὲ πόνεσε δὲ τὸ πλευρό; εἶπέ τοῦ λογισμοῦ σου
τὴν λόγην τῆς ζωοποιου πλευρῆς; τοῦ πλαστοουργοῦ σου.
Κρυόνεις; φέρε εἰς τὸν νοῦν, τὴν γύμωνσιν Κυρίου,
εἰς τὸν στυρόν γιὰ λόγου σου, ἐνὸς δούλου ἀχρείου.
Θυμήθηκες τοὺς συγγενεῖς; θυμήσου τ' αὐθεντός σου
τῶν κκαιητῶν του τὴν φυγήν, κκαι μένε μοναχός σου.
Θυμήθηκες πῶς ἄφησες τὰ πλούτη, τὰ κκαιά σου;
θυμήσου πῶς κκαι ὁ Χριστὸς διὰ τὸ ὄνομά σου.
Εἰς τὸ κκαιλί σου τίποτε πολύτιμον δὲν εἶναι;
θυμήσου τὸν μὴ ἔχοντα τὴν κκαιραλὴν ποῦ κκαιναι,
κκαι δῶσαι δόξαν τῷ θεῷ, δῶσαι μεγαλοσύνην
εἰς τοῦ ποιῆσαντος αὐτὰ τὴν δεξιάν ἐκείνην.
Εἶναι παλῆὰ τὰ ροῦτά σου; θυμοῦ τοὺς κκαιμακκκτινοὺς
κκαιτῶνας τοῦ προπάππου σου, κκαιρηγοροῦ μ' ἐκείνους.
Ἄρρώστησες; τὴν σταύρωσιν τοῦ Ἰησοῦ θυμήσου,
κκαι τῶν κκαιρριῶν του ταις πληγαῖς, κκαι ἔτσι κκαιρηγορήσου.
Σὲ ὕβρισαν; εὐθύς θυμοῦ πῶς φάγον, εἰνοπότην,
κκαι πλάνον ἔλεγαν ποτὲ ἀγγέλων τὸν δεσπότην.
Σὲ εἰδεραν; μακκκρίος, ὅτι κκαιτηξιώθης

και μιμητής, και μαθητής Χριστού έτελειώθης.
 Τά σά έμά! κοντολογής, χριστιανέ χρυσέ μου,
 σέ λέγω πάντοτε νά λές πρός τόν Αριστόν, Χριστέ μου!
 Κάθε σου πάθος 'μπλόστρνε με πάθος του Χριστού σου,
 και έτσι ιατρεύεσαι με σκάσιν του έχθρου σου.
 Και εΐεις έν τοίς ουρανοίς πολύν μισθόν, μεγάλο,
 και ζήσεις και επί τής γής, καλώς, πλέον πρ' άλλον.
 θέλεις πετά άπό τήν χραρά, λύπη δέ και πικρία
 δέν σε νική ποτέ κημμιά, ούτε επιθυμία.
 Δέν έπεθύμησα έδώ ποτέ τήν Μπογδανίαν,
 καθώς πεθύμησα εκεί κίττην τήν έρημίαν,
 στενοχωρούμενος πολύ άπό τής άθηνταίας
 τούς κόπους, τούς περισπασμούς, και τής καρδιαρίας.
 Δέν θαρραπέυθηκα εκεί τόσο τήν άρχοντίαν,
 καθώς τήν καλογερικήν έδώ, και μοναξίαν.
 'Ο φόβος δέν μ' έφύδισε, τόν κόπον δέν τόν ξεύρω,
 σύγχυσις, ή και σίγχχαμα, άπαχ' έδώ νά εύρω!
 Ποϋ Τοῦρκοι και νά φοβήθης; μή γένοιτο, θεέ μου!
 ή ποϋ 'Οβρηός νά σιχαθής; δέν μ' έτυχε ποτέ μου!
 Ποϋ ή πκνούκλα; ποϋ φωτιά, ποϋ 'κειν ή καταδίκη,
 όποϋ σου τρώγει τήν καρδιά, παντοτεινόν σκουλήκι;
 Ποϋ χαρατζής, ή ποϋ ζαπτζής, έδώ ποϋ τυραννίς;
 και βασιλεύς, και Βλάχμπης; έσύ τή άληθειά.
 Ποϋ καπηλειά, ή ποϋ φωναίς, ποϋ βρώμα, δυσωδία,
 ποϋ συστολή, ποϋ ταραχή, ποϋ λύπη, ποϋ δειλία;
 όλα καλά, όλα χαρά εκεί εις τόν Πιπέρι,
 άπό τόν παράδεισον άυτόν όλίγον διαφέρει.
 Και σάν εις τόν παράδεισον ήμουν τή άληθειά,
 ως ό πρωτόπλαστο; 'Αδάμ, ως θέλ' ή ιστορία,
 από παντός ξύλου κ' έγώ του έν τῷ Πιπερίω
 τρώγωντας και χορταίνωντας, θελήματι τῷ θειω.

μβ.

ἀπὸ τὸ ξύλον μοναχῆ τῆς γνώσεως ἀπέχων,
ἔς τὰ ὑπὲρ νοῦν, καὶ δυνάμιν μακρὰν τὸν νοῦν μου ἔχων.
Ἄντις δὲ τὰ ὀνόματα τῶν ζώων, καὶ πουλιῶν,
ὠνόμαστα τοῖς στίχοις μου, τοὺς ἕμους τῶν ἁγίων.
Ἄντι τῆς Εὐᾶς βοηθὸν εἶχα τὴν Παναγίαν,
καὶ ἀρχηγόν, καὶ ὁδηγόν, καὶ φῶς, καὶ σωτηρίαν.
Ἄντι δὲ τῆς μετὰ θεοῦ θείας συνομιλίας,
ὅπου ἀπόλαυσεν Ἄδὰμ, εἶχα τροφὰς τὰς θείας.
Ἄντι τῆς συναναστροφῆς, τῆς μετὰ τῶν ἀγγέλων,
ὅπου κατηξιώθηκεν ἐν παραδείσῳ πέλων,
εἶχα τὴν συναναστροφὴν τὴν διὰ τῶν βιβλίων,
τῶν ἀποστόλων, τῶν σοφῶν, καὶ πάντων τῶν ἁγίων.
Ἄντι τῶν χαρισμάτων δὲ πνεύματος τοῦ ἁγίου,
ὅπου μετείχεν ὁ Ἄδὰμ, χάριτι τοῦ Κυρίου,
εἶχα ἐγὼ τὸν φωτισμὸν τῶν θείων μυστηρίων,
τὸν ἐξ αὐτῶν ἁγιασμὸν, χάρισμα ὄντως θεῶν.
Ἄντι τῆς ἀφθαρσίας δὲ τῆς ἐκ θεοῦ δοθείσης,
ἐν τῇ Ἐδέμ εἰς τὸν Ἄδὰμ, καὶ προμελετηθείσης,
εἶχα ἐλέει τοῦ θεοῦ τὴν χάριν τῆς υἰείας,
δὲν ἐνοχλήθηκα ποτὲ ἐκεῖ ὑπ' ἀσθενείας.
Αὐτὰ ἐχαίρουμουν ἐγὼ ἐκεῖ ἐν Πιπερίῳ,
ὡς ὁ προπάτωρ μου Ἄδὰμ τρυφῆς ἐν τῷ χωρίῳ.
Φθόνῳ τοῦ διαβόλου δὲ ἀπατηθεὶς μισεύγω,
ἀφίκα τὸν παράδεισον τοῦ Πιπεριοῦ, καὶ φεύγω,
σκανδαλισθεὶς γιὰ τὸ οὐδὲν μετὰ τοῦ γέροντός μου,
ὄχι διὰ θεότητα, ὡς ὁ πρωτόπλαστός μου.
Δὲν ἐμεταχειρίσθηκεν τὸν ὄφιν εἰς ἐμένα
ἔς τ' ἀφτί μου ἐψιθύρισε χωρὶς μέσο κανένα
καὶ ἀγκαλὰ δὲν ἔφαγα τὸ σύκο ἢ τὸ μῆλο,
καθὼς ἀπὸ τῆς γνώσεως ὁ πάππος μου τὸ ξύλον,
ἔφαγα δὲ τὸν λόγον του, ὡς ἓνα καλὸ σύκο,

κ' εὐθὺς μὲ εἶπεν-ἀπ' εἶδῶ, φθάνει σε πλέον, σήκω!
 Δὲν ἐγυμνώθηκ' ἀληθῶς ἀπ' τὰ φορέματα μου,
 στερεύθηκα δὲ τὰ λαμπρὰ ἐκεῖνα τὰ καλὰ μου.
 Δὲν μὲ ὠργίσθη ὁ θεός, ἀλλ' ἡ συνείδησί μου,
 ὁ ἄγγελος μ' ἐμάλωσεν, ὡσάν ἕνας κριτής μου.
 Κ' ἐπῆγα εἰς τὴν Σκόπελον, ὡσάν εἰς ἐξορίαν·
 ἀπέναντι τοῦ Πιπεριοῦ, νὰ καίῃ τὴν καρδίαν·
 εἰς τοὺς πεντήκοντα καὶ εἴξ τῆ ἕκτη νοεμβρίου,
 ἐμδῆκα εἰς τὴν Σκόπελον, ἐλεεί τοῦ Κυρίου.

Διωχθεὶς ἐκ Πιπερίου ὑπὸ τοῦ ἡγουμένου διὰ μικρὰν πα-
 ρακοήν, στέλλεται ὡς εἰς ἐξορίαν εἰς Σκόπελον, καὶ εὐθὺς
 μηδὲ κἄν πατήσας τὰ χῶματα τῆς χώρας, ταπεινὸς
 καὶ ἄγνωστος διήλθεν ἐν μέσῳ πατριδος, συγγενῶν καὶ οικείων,
 καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὠραῖον μοναστήριον Παναγίας τῆς Εὐαγγελι-
 στρίας, τὸ ὑπὸ τοῦ πατρὸς του κτισθέν, ἐπὶ εἴξ μῆνας ἄγνω-
 στος εἰδίωσεν ἐν μέσῳ πατριδος, οικείων, καὶ ἀδελφῶν. Πλὴν
 ἀλλ' ὁμως μᾶλλον ἀσκανδαλίστου ἡσυχίας ποθῶν, μετέβη (1
 μαίου 1757) εἰς τὴν ἐν Ἄθωνι μονὴν τοῦ Ξηροποτάμου,
 πρὸς τὸν σκευοφύλακα τῆς ὁποίας, Σκοπελίτην καὶ τοῦτον
 ὄντα, συνέδεεν αὐτὸν παλαιὰ σχέσις. Μετὰ χαρᾶς δ' ἐδέχθησαν
 τὸν Δαπόντεν οἱ μοναχοί, ἅτε δὴ γνωστὸν αὐτοῖς ὄντα, καὶ
 πρὸ πάντων, διότι μελετῶντες τὴν ἐπιδιόρθωσιν τοῦ καταρ-
 ρέοντος ναοῦ, ἐσκέπτοντο περὶ καταλλήλου προσώπου ἵν' ἀπο-
 σταλῇ εἰς τὰς παρὰ τὸν Ἴστρον ἡγεμονίας πρὸς σύναξιν ἐλέους.
 Καὶ δὴ ἀμέσως ἡ ἀποστολὴ αὕτη ἀνετέθη ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸν
 οὐρανόπεμπτον Καισάριον, τοῦ ὁποίου τὸ κοσμικὸν ὄνομα ἐβά-
 ρμυε πλέον τοῦ περικλύπτοντος ράσου. Ἐμπληκτος ὁ δυστυ-
 χῆς μοναχός, ὁ παντοιοτρόπως ἀποφεύγων τὴν κοσμικὴν τύρ-
 βην, ἤκουσε τὸν κληρὸν ἐπ' αὐτὸν λαχόντα, πρὸς ἐπίσκεψιν
 μάλιστα τῶν χωρῶν, καὶ τινες τῷ ἀνεμίμησκον δύσαντα με-
 γαλεῖα καὶ σκληρὰς περιπετείας. Μάτην ἀπεποιήθη καὶ διε-

μδ.

μκρυφθή κατὰ τῆς ἀποράσεως τῶν Ξηροποταμινῶν μοναχῶν, οἱ τινες ἄκαμπτοι ἐξώρκιζον τὸν δυστροποῦντα ἀδελφὸν ἄνκαδεχθῆ τὸ μέγα ἐκεῖνο καθήκον, ἐπιρρίπτοντες εἰς αὐτὸν καὶ μόνον τὴν εὐθύνην τῆς μὴ τυχόν συντελέσεως τοῦ ἱεροῦ ἔργου. Παντοίας ἐξευρῶν προφάσεις ὁ Δακόντες εἰς ἄρησιν, σοφίζεται ἐπὶ τέλους πρότασιν, τῆς ὁποίας ἢ μὴ ἐκπλήρωσις ἠδύνατο νὰ ἐξαγάγῃ αὐτὸν ἐντίμως τῆς δυσκόλου θέσεως· λέγει δηλαδὴ, ὅτι μινον φέρων τὸ ἐν τῇ μονῇ ἀποτεθησχυρισμένον πολύτιμον ξύλον τοῦ τιμίου Στχυροῦ, ἠδύνατο νὰ ἐξέλθῃ ζητῶν τὴν ἐλεημοσύνην τῶν χριστιανῶν. Ἄλλ' οἱ μοναχοὶ κατ' οὐδένα λόγον θέλοντες ἢ ἀπολέσσαι τὴν καλὴν περίστασιν, πρὶ ἐλπίδα συνανοῦσαι καὶ εἰς τὴν μεγάλῃν ταύτην πρότασιν τοῦ ἀπαιτητοῦ.

Ἦθεν τῇ 2 μαιου 1757 λαθῶν εἰς τὰς ἀγκάλας τὸ πολύτιμον τῆς μονῆς κειμήλιον, καὶ ὑπὸ τῶν εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν προπεμφθεὶς τῶν τε μοναχῶν καὶ τοῦ παρευρεθέντος ἐπισκόπου Κασσανδρείας, ἀπέρχεται τοῦ Ἄθωνος μετὰ τῆς συνήθους πομπῆς, ἔχων συνοδίτην ἓν μοναχὸν καὶ ἓν ἐφημέριον. Καὶ πρῶτον μὲν ἐλθὼν εἰς Αἶνον, μεταβαίνει ἐκεῖθεν εἰς Ἀδριανούπολιν, καὶ ἐκ ταύτης διὰ τοῦ μεγάλου Τουρνάθου, Ἀρβανιτοχωρίου καὶ Σιστοβίου φθάνει εἰς Ζιμίτσιαν τῆς Βλαχίας, ὅθεν ἀναγγέλλει εἰς τὸν ἡγεμόνα τὴν τε ἄριξίν του καὶ τὸν σκοπὸν αὐτῆς. Ὁ δ' ἡγεμὼν ἀπαντῶν γράφει αὐτῷ νὰ μεταβῇ εἰς Κουτρούζανι, ὅθεν θέλει γίνεαι ἢ πρὸς εἰσοδὸν τοῦ ἱεροῦ κειμηλίου ἐπίσημος τελετὴ. Καὶ τῷ ὄντι μετ' οὐ πολὺ καταφθασάντων τοῦ τε ἡγεμόνος μετὰ τῶν ἐν τέλει, τοῦ Οὐγγροβλαχίας μητροπολίτου Φιλαρέτου μετὰ τῶν ἀρχιερέων, καὶ ἀπείρου πλήθους λαοῦ, ἐν πομπῇ εἰσέρχεται τὸ ὑπὸ Δακόντες φερόμενον τίμιον ξύλον εἰς Βουκουρέστιον.

Ἄλλ' ἐκτὸς τοῦ ἱεροῦ λειψάνου, ἐξαιρετικῶς ἀπεδόθησαν καὶ εἰς τὸν Καισάριον τιμὰ, ὅστις ἐπὶ ἡγεμονικοῦ ὄχληματος

μεταβιάς εις τὸ ἐν Σαργανταρίῳ δικαιομητήριόν του, ἐπικρουσίσθη τὴν ἐπιούσαν εἰς τὰ ἀνάκτορα, καὶ πολλὰ καὶ διάφορα ἐλάλησεν εἰς τὸν ἡγεμόνα, ὅστις ἐλέγχξας αὐτὸν ἐπὶ τῇ φυγῇ, ἐπήνεσεν ἄρ' ἑτέρου ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τοῦ μοναχικοῦ βίου.

Μετὰ τοῦ ἱεροῦ κειμηλίου ὁ Δαπόντες περιελθὼν τὰς παριστρίους ἡγεμονίας, καὶ καταβιάς εἰς Κωνσταντινούπολιν, Χίον, Σάμον, Ψερά, Σκόπελον, καὶ Εὐβοικὴν (1), πολλὰ δὲ καὶ διάφορα περισυνάξας ἐλέη, ἐπικηλθε μετὰ ὀκταετῆ περιουσίῳ εἰς Ἀθῶνα (11 Σεπτεμβρίου 1765). Μετὰ ζήλου δ' ἐπιστατήσας εἰς τὴν ἀνάγεισιν τῆς μονῆς τοῦ Σηροποτάμου, ἐνταῦθα μελετῶν καὶ συγγράφων μετέλλαξε καὶ τὸν βίον τῇ 4 Δεκεμβρίου 1784.

Ὁ καλῶς ἐξετάζων τὸν Δαπόντην, τοσοῦτον πιστῶς ἐξεικονίζομενον ἐν τοῖς πολυκρίθμοις αὐτοῦ συγγράμμασιν, ἀναγνωρίζει ἓνα τῶν ἀληθεστέρων ἀντιπροσώπων τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, μετ' ὅλων τῶν ἀρετῶν καὶ ἐλαττωμάτων τοῦ κυριοῦ του. Πατριώτης, φιλογερός μετ' ἀναστενχαγμῶν καὶ δακρύων ἀναφέρει τὸ ὄνομα τῆς δουλευσούσης πατρίδος.

Ἑλλάς, καθέδρα τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν αὐτῶν κεντεῖον!

Ἑλλάς, σοφία ζωντανή, καὶ τὸ αὐτῆς ταμεῖον,

τὸ τῶν σοφῶν βασίλειον, ἢ τῶν ἡρώων πόλις,

ὁ νόμος καὶ ὁ ὀρθόκλυός τῆς οἰκουμένης ὅλης,

τὸ θεσχυροφυλάκιον ἦτον τῶν κειμηλίων,

τὸ θέατρον τῶν θαυμαστῶν οἰκοδομῶν, κτιρίων!

τὰ κατὰ μέρος, τὸ λοιπὸν τί νὰ τὰ περιγράψω;

ἔξω ἂν θέλω ταῖς καρδιαῖς ἀγνωστώων νὰ κἀψῶ... (2)

Βλέπει εἰς τὰ ὄνειρά του τὸν δικέφαλον αἰτὸν τοῦ Βυ-

(1) Τὸ μέρος τοῦτο τῆς περιουσίας εἶναι λίαν περίεργον διὰ τὰς περιεχομένας εἰδήσεις περὶ τῆς τότε καταστάσεως τῶν χωρῶν τούτων.

(2) Γεωγραφικὴ Ἱστορία, (περιγραφή τῆς Ἑλλάδος).

μς.

ζαντίου, έξυπνῶς καὶ τείνει τὰς χεῖρας νὰ τὸν συλλάβῃ, πλὴν τὸ Ἰνδάλμα διαλύεται, καὶ ὁ Δακπόντες διαλύεται εἰς δάκρυα. Ἐξυμνεῖ τὴν πάλαι λαμπηδόνα τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ βλέπει νῦν ἐν αὐτῇ « θρόνον σκολήκων, καὶ τρύπαν μυρμηκῶν ». Ἀναγινώσκει τοὺς χρησμούς, καὶ ἐναγωνίως ἀναμένει τὴν προφητευομένην ἀπελευθέρωσιν· μετὰ τὸ πέρας ὁμοῦ τοῦ τετραετοῦς πολέμου, τῆς καταστροφῆς τῆς Ἡελοποννήσου, καὶ τῆς πρὸς τοὺς Τούρκους ἀτίμου εἰρήνης τῶν Ρώσων, ἀπαλπὶς ἀποκαλεῖ ψεύστα· τοὺς χρησμολόγους, μὲν ὅλην τὴν εὐλάβειαν τὴν ὁποῖον ἔχει πρὸς τὴν ἀγιότητα τῶν ἀνδρῶν, ἀνακράζων.

Ἐκστηθι φρίττων οὐρανέ, στέναζον γῆ ἀθλία,

ἢ ἄλωσις δὲν ἔγινε τῆς Πόλης ἢ ἀγία!

Ποῦ Πέτρος, νῦν ὁ βασιλεὺς νὰ κλαύσῃ καὶ Ρωμαιοὺς,
νὰ κλαύσῃ καὶ τοὺς Ρούσους, δὲ μὲ θρήνους καὶ δικίους;
τοὺς Ρούσους ὅτι ἔφθασαν τὴν πόρταν τῶν ἐχθρῶν τους,
καὶ δὲν καταξιώθησαν τὰ μπάσουν τὸν στρατὸν τους·
τοὺς δὲ Ρωμαίους τοὺς πτωχοὺς, διότι σκλαβωμένοι
οἱ ἀδελφοὶ του ἔμειναν καὶ πάλιν οἱ καυμένοι!

Προφήται σεῖς, θρηνήσατε, σεῖς λέγω χρησμολόγοι,
ἔς τὸν ἄνεμον οἱ λόγοι σας, ψευθεῖτε ἀστρολόγοι!

Ρωμαῖοι, ἂς θρηνήσωμεν τὴν ἀρχειότητά μας,
δι' αὐτὴν γὰρ ἐχάσαμεν τὴν ἐνδοξότητά μας,
τὴν δόξαν τὴν τῶν ἀρετῶν, τὴν δόξαν τῆς σοφίας,
τὴν δόξαν τὴν ὑπέρλαμπρον νῦν δὲ τῆς βασιλείας.

Ἐκστηθι φρίττων οὐρανέ, σάλευσον γῆ ἀθλία,

ἢ ἄλωσις δὲν ἔγινε τῆς Πόλης ἢ ἀγία!

Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔγινε τῶρα προφητευμένη,
εἰς τοὺς δικούς μας τοὺς καιροὺς καὶ χρησμολογημένη,
καὶ πολυποθουμένη τε καὶ ἀπανδεχομένη,
ποτέ μας μὴ ἐλπίζωμεν πλέον πῶς θέλει γένει.

Θέλοντες οὖν μὴ θέλοντες, βοήσωμεν ἀξίως,

τοὺς λόγους παίδων τῶν τριῶν ἐδώ καὶ ἀρμοδίως:

« Εὐλογητός εἰ Κύριε ὁ θεός τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι δίκαιος εἰ ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίησας ἡμῖν, καὶ πάντα τὰ ἔργα σου ἀληθινὰ, καὶ εὐθεῖαι αἱ ὁδοί σου, καὶ πᾶσαι αἱ κρίσεις σου ἀληθεῖς, καὶ κρίματὰ ἀληθεῖς ἐποίησας κατὰ πάντα, ἃ ἐπήγαγες ἡμῖν, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἀγίαν τῶν πατέρων ἡμῶν Κωνσταντινοῦπολιν ».

Ἄλλαχού δὲ περιγράφων τὸ κατὰ Βαβυλῶνος στρατήγημα τοῦ ἰκρωτηρισθέντος Ζωπύρου, προτίθησι τοῦτον εἰς τοὺς Ἑλληνας παρὰδειγμα μιμήσεως, λέγων·

Ἵοποι κατὰ ἀλήθειαν καὶ τώρα ἴς τὸν κερὸν μας,

ἂν ἦτον ἕνας Ζωπύρος, κατὰ τὸ δίκαιόν μας

ἐπέρναμεν τὸν θρόνον μας καὶ τὸ βασιλεῖόν μας.

Μὰ ποῦ τοιοῦτος ἄνθρωπος ἴς τὸ γένος τὸ δικόν μας;

ποῦ τέτοιος χριστιανός; ποῦ τέτοιος Ρωμαῖος;

ποῦ φίλος τέτοιος πιστός, φρόνιμος καὶ γενναῖος;

Θεωρῶν τὴν ἐκπαίδευσιν, ὡς τὸ μόνον μέσον πρὸς ἀνάδειξιν καὶ σωτηρίαν τοῦ ἑλληνισμοῦ, δὲν πύει συνιστῶν τὴν τύπωσιν βιβλίων, ὑπὲρ τῶν ὁποίων οἱ δαπκωνῶντες ἐκπληροῦσι τὴν ἱερωτέραν τῶν ἐλεημοσυνῶν καὶ σώζουσι τὴν ψυχὴν των. Παντοιοτρόπως δὲ συνιστᾷ εἰς τοὺς Ἑλληνας τὴν μελέτην, θεωρῶν τὴν παιδείαν ὡς ὑψηλὸν καὶ θετὸν χρῆμα, « Καθὼς οἱ θησαυροί, λέγει, καὶ οἱ πολῦτιμοὶ λίθοι εὐρίσκονται εἰς τοὺς κόλπους τῆς γῆς, καὶ τὰ μαργαριτάρια εἰς τὸ βάθος τῆς θαλάσσης, καὶ οἱ ἐρευνῶντες αὐτὰ εὐρίσκουσι καὶ εὐφραίνονται, οὕτω καὶ οἱ ἀνχινώσκοντες τὰ βιβλία εὐρίσκουσιν εἰς αὐτὰ θησαυρούς καὶ πολυτίμους λίθους καὶ μαργαριτὰς πνευματικούς. . . . Οὕτω δὲ ποιοῦντες ἅς ἦσθε βέβαιοι, ὅτι ὁ θεὸς θέλει γράψει τὰ ὀνόματά σας εἰς τὸ

μη'.

βιβλίον τῆς ζωῆς, ἐν ᾧ εἰσι γεγραμμένοι οἱ ἅγιοι πάντες, καὶ θέλει ζητεῖ μετὰ τῶν ἁγίων κλώνει ». (1)

Ἰνα δὲ μοι δειχθῶσι τὰ βιβλία αὐτοῦ μονότονα, καὶ ὡς τοιαῦτα ὑπὸ μόνον ὀλίγων ἀναγινώσκωνται, ἐπίτηδες ἐγκαταμιγνύει, πολλάκις ἀνευ τάξεως, ποικίλας διηγήσεις ἐκ τῆς ἑλληνικῆς καὶ Βυζαντινῆς ἱστορίας, καὶ τῶν Γραφῶν, παρεντιθεὶς καὶ ἄλλων ἀγνωστὰ πονήματα καὶ ἐπιστολάς, κανόνας καὶ τροπάρια εἰς ἁγίους, καὶ πάντα ταῦτα εἰς ἑμμετρον ἐπὶ τὸ πολὺ λόγον, τὸν ὅποιον χρωματίζει ἀρκετὴ χάρις καὶ φαντασία ποιητικὴ οὐχὶ συνήθης. Χάριν περιεργείας παρεντίθημι τὰ προοίμιά τινων κεφαλαίων τῆς ἀνεκδότου αὐτοῦ Γεωγραφικῆς ἱστορίας; (β', ε', ς', ε', κ').

Τὰ ἄσπρα τὸν φιλόργυρον εὐφραίνουσι καὶ χορταίνουσι,
τὰ φειγτὰ τὸν λιμίμαργον χορταίνουσι καὶ εὐφραίνουσι,
τὰ ροῦχα τὸν καλλωπιστήν, καὶ ἄλλα πάλιν ἄλλα·
τὸν φρόνιμον δὲ κτηρωποῦν (τὸ λέγω καὶ δὲν σφάλω)
εὐφραίνει ἢ ἀνάγνωσις, εὐφραίνει τὸ βιβλίον·
καὶ ἔστωνται, φέρε εἰπεῖν, Μπερτόλλδος; — τί πλεῖσθ θέλεις;
βάρβαρος, ἦγον ἀμαθής, γίνετ' Ἀριστοτέλης·
ἢ ἔστωνται, φέρε εἰπεῖν, ἄπρακτος Σκοπελίτης,
φρίνεται, νάσκα, εὐγενής, Κωνσταντινουπολίτης·
καὶ ὄντας εἰς τὴν Σκόπελον, ξεύρει τῆς Μοσχοβίης
τὰ πράγματα, τὰ θαύματα πάσης μετ' ἀκριθείας,
ξεύρει τὰ τῆς Νεμεζίης τε, ξεύρει τὰ τῆς Σφετζίης,
καὶ πάσης κοντοσύλαθρα ἐτέρης βασιλείας·
ταῦτα δὲ διηγούμενος, καθέναν τὸν κινεῖ
ἔς τὰ ὄμματ' αὐτῶν μετὰ τέσσαρα ὄμματ' αὐτῶν καὶ θαυμάζει·
καὶ ἔτσι μακκρίζονται καὶ πίσω του κ' ἐμπρός του
καὶ οἱ γονεῖς του καὶ αὐτὸς καὶ ὁ διδάσκαλός του.

(1) Τοῖς ἀναγινώσκουσιν ἀδελφοῖς (Προοίμιον τῆς Γεωγραφικῆς ἱστορίας).

Ποτήρι, ποτηράκι μου, πέντε φοραίς ποτήρι!
 καθήμενοι 'ς τὸ καπηλειό, ἢ εἴω 'ς τὸ τζατζι (1)
 οἱ μεθυσταί, βρασιωντάς το, φωνάζουν, τραγουδοῦσι
 μὲ μιὰ μεγάλη τους χαρὰ, ὅπου θαρρεῖς πετοῦσι.
 Βιβλίον μου, βιβλίον μου, δέκα φοραίς βιβλίον!
 καθήμενος εἰς τὸ κελλί, ἢ καὶ εἰς τὸ σχολεῖον,
 ἐγὼ δὲ καὶ βρασιωντάς το μεγαλοφώνως κρᾶζω,
 καὶ τὸν θεόν μου δι' αὐτὸ εὐχαριστῶ, δοξάζω
 διότι τὸ ποτήριον μεθῆ καὶ ἀτιμάζει,
 καὶ νὰ λαλῆ τὸν πίνοντα πάλιν τὸν ἀναγκάζει,
 πλὴν μὲ τὰ τοιχοκροῦσματτα καὶ μὲ μεγάλον ἦχον,
 — ἐγὼ σὲ πίνω γιὰ καλὸ, καὶ σὺ μὲ πῆ: 'ς τὸν τοῦχον!
 Τὸ δὲ βιβλίον τὸ χρυσὸ χρυσώνει τὰς καρδίαις,
 καὶ μᾶ: γεμίζει, ἀδελφοί, χάριτος καὶ σοφίας,
 μᾶ: φρονιμεύει, μᾶ: τιμᾶ, ναίσκε, καὶ μᾶ: δοξάζει,
 καὶ νὰ λαλοῦμεν καὶ ἡμεῖς πάλιν μᾶ: ἀναγκάζει,
 — βιβλίον μου, βιβλίον μου, ἐγὼ σὲ διαδοξάζω,
 καὶ πῶς μὲ πᾶ: εἰς τὸ καλὸ ἐτὺ 'γὼ δὲν διαστᾶζω!

Βαρὺ καὶ δύσκολον πολὺ, τέκνον μου, νὰ τρυπήσῃς,
 τὴν πέτρα μὲ τὸ σίδηρο καὶ νὰ τὴν πελεκήσῃς·
 τὸ νερὸ, τὸσον ἀπλό, καὶ μὲ τὸ στάλαγμα του,
 καθὼς θωροῦμεν, τὴν τρυπᾶ διὰ τὸ σύγχασμα του.
 Συχνάζοντα: λοιπὸν καὶ σὺ, τέκνον, εἰς τὰ βιβλία,
 εἴαν δὲν ἦσαι, γίνεσαι σοφός, τῇ ἀληθείᾳ·
 τὸ γὰρ βιβλίον σοῦ τρυπᾶ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν,
 κ' εὐγάλλει τὴν ἀμάθειαν καὶ βάλλει τὴν σοφίαν·
 σὲ κάμνει μαθηματικόν, σὲ κάμνει ἀστρονόμον,

(1) λειμών.

σὲ κάμνει καὶ ἱστορικόν, σὲ φέρει ἰς ἄλλον δρόμον.

Ἄσπρο τραντέρυλλο βαπτῶ καὶ θέλω νὰ τὸ βιάσω,
 καὶ ἂν τὸ πιτύχω ἰς τὴν βαρῆ, πολλὰς καρδιαὶς θὲ κάψω.
 χρυσὸ χαρτί ἐγὼ κρατῶ, χρυσὸ τῆ ἀληθείας,
 καὶ εὐφραίνεται το πνεῦμά μου συγχίρει ἡ καρδίαν·
 ἂν τὸ τελειώσω δέ, καὶ ἂν καὶ τὸ σταμπάρω,
 πολλὰς καρδιαὶς θέλουν χαρῆ, πολὺν μισθὸν θὲ πέρω.

Ὅπου θέλει ν' ἀγαπήσῃ, θέλει νὰ χασομερήσῃ,
 θέλει καὶ ἄσπρα νὰ ξεδιάσῃ, καὶ νὰ μὴ τὰ λογκριάτῃ,
 λέγει ὁ κοινὸς ὁ λόγος ἤγουν ἡ προίμια.
 Ἐγὼ δὲ λέγω, ἀδελφοί, πάλιν τὰ ἐναντία·
 ὅποιος θέλει, ἀγαπᾷ ἄσπρα νὰ ἀποκτήσῃ,
 νὰ τιμηθῆ νὰ δοξασθῆ, καὶ νὰ κλοζωήσῃ,
 πρέπει νῆ μὴ χασομερᾷ, ἀμὴ νὰ διαβάξῃ,
 καὶ τῆς ζωῆς τοῦ τὸν κερὸν καλῶς νὰ ξεδιάξῃ,
 ὅτι εἰς τὰ βιβλία μας εἶναι κλοζωίτα,
 πλοῦτος καὶ δόξα καὶ τιμὴ, καὶ πᾶσα εὐτυχία.

Κατὰ τὸν Δαπόντεν, δὲν πρέπει νὰ τυπῶνται τὰ βιβλία
 χάριν ἀπλῆς κερδοσκοπίας, ἀλλὰ πρὸς ἀπλὴν σωτηρίαν τῆς
 ψυχῆς τῶν φιλοτίμως δαπανώντων πρὸς διάδοσιν αὐτῶν. Ἀπλῶν
 πορευτικῶς περὶ Γεωργίου τοῦ Καστριώτου, ὅστις ἐσὺν τρι-
 ψε τὸν Μεγμέτην, ὡς ἄλλος Ἀχιλλέας, ἐπιφέρει.

Ἐγὼ καὶ τὸ βιβλίον δὲ τῶν ἀνδραγαθίων του,
 τὸν γενομένων παρ' αὐτοῦ ἕως τὸν θάνατόν του,
 χειρίσιον, δυσεῦρετον, μὲ ὄλην τὴν ζωὴν του,
 ἄχ! καὶ νὰ τὸ ἐτύπωνεν ἓνας γιὰ τὴν ψυχὴν του·
 ἀξιότυπον καὶ γὰρ εἶναι ἐπ' ἀληθείας,
 ὡς τὸ Ψαλτῆρι γίνεται διὰ τυπογραφίας.

Ἐν τῷ Ἱστορικῷ Καταλόγῳ (σελ. 190) ἀναφέρων τὴν ἀποποίησην τοῦ ἐν Βενετίᾳ Πάνου Μαρτύρου πρὸς τύπωσιν τῶν ἐρμηνευτῶν τῆς Πηλκιᾶς καὶ Νέας Διοθήκης, ἀνακράζει, « φεῦ! τῆς ζημίας ὅπου ἐπάσθμεν ὑπὸ τῆς φιλαργυρίας! ἀνάθεμά σε, φιλαργυρία! » Πιστεύει δέ, ὅτι ὁ Θεὸς τιμωρεῖ σαληρῶς τοὺς ἀντενεργοῦντας εἰς τύπωσιν βιβλίων ὅταν, λέγει, ὁ πριερίρχης Ἀλεξάνδρσις Μιχθαῖος, ἐμπεθεν, ὅτι ὁ διδάσκαλος Μάρκος Κύπριος ἐκ φθόνου ἀπέτριψε τὸν ἡγεμόνα Μπραγκοδιάνον, νὰ δαπκνήσῃ εἰς ἐκδοσιν τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ, ὡς δῆθεν ἐγγιζόντων τὸ δόγμα τῆς ἐκκλησίας μας, « εὐχλε τὸ καμουλαῦκί του καὶ εἶπε — Κύριε, εἰ μὲν καὶ εἶπεν ὁ Μάρκος ἀλήθειαν, συγχωρημένος εἶη· εἰ δὲ μὴ, φάγουσθ νὰ φάγῃ τὸ στόμα του! Καὶ ἀπέθανε ἀπὸ φάγουσθν (ὁ Θεὸς νὰ τὸν ἐλεήσῃ) δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν (1).

Μὲ τὴν μονομερῆ πρόθεσιν τοῦ νὰ συντελέσῃ καὶ αὐτὸς ὑπὲρ τῆς εὐκατίας τρύτης τοῦ δουλεύοντος ἔθνους ἀναγεννήσῃ, δὲν ἔπαυσε μέγρι γῆρῳ, ἐσχάτου ἐργαζόμενος, οἰδεμῖν ἄλλην ζητῶν ἀμοιβὴν τῶν ἀδικαίπτων αὐτοῦ κόπων, ἢ μόνην τὴν εὐχριστήσιν νὰ βλέπῃ δημοσιευόμενα καὶ ἀναγιγνωσκόμενα τὰ φιλοπονήματά του. Τὸν μονομερῆ τοῦτον πόθον πολλαχοῦ δικηπύττει, χαριέντω· δ' ἀκρράζει ἐν τῇ ἐξῆς ἐπιστολῇ πρὸς Προκόπιον ἡγούμενον τῆς ἐν Ἰκσίῳ κῆθεντικῆς μονῆς τοῦ Γαλατῆ, τῆς ὀποτελοῦσης εἰς τὸν Πηνάγιον Τάρον (ἄπριλίῳ 25, 1767). « . . . τέταρτον, ν' ἀσπκτῆθῇ ἐκ μέρους μου, νὰ χαριετήσῃ καὶ νὰ εὐχριστήσῃ τὸν κύρ Κωστῆ (2), ὅπου ἄς ἦναι πολύμρονος, ἄς ἔχῃ τὴν εὐχὴν τοῦ τιμίου Στυροῦ, καὶ τῶν Σχεράντχ ἁγίων μου, ἐτόπωτε τὸ βιβλίον μου, ὅπου ὀνομάζεται Καθρέπτης Γυναικῶν· μέσθ εἰς τὸ ὅποσον εἶδον ἀληθινὰ τὸν

(1) Ἱστορικὸς Κατάλογος, σελ. 192.

(2) Κωστῆς Ἀδράμης Νεοχωρῆτης.

νβ'.

πρὸς τὸ πτωχὸν ἡμῶν γένος, τῶν Ρωμαιοῦν πλοῦσιον ζήλον του, καὶ τὴν πρὸς ἐμέ τὸν ἀνάξιον οὐ μετρίαν ἀγάπην του· ὁ πανάγαθος Θεὸς νὰ τὸν πληρώσῃ τὰ ἐξῆς, τὰ δεκά πρὸς δώδεκα τολμῶ καὶ λέγω ἐγὼ, ἡ δὲ ἀγαθότης του καὶ δεκαπλάσια δύνανται ὡς Θεός, καὶ ἑκατονταπλασίονα. Μὴ θαρρῆ δὲ ἡ ἀγάπη του, ὅτι δὲν πληρῶνω κ' ἐγὼ τὸ χρέος μου, ἀλλ' ἄς ἡξεύρῃ, ὅτι καὶ εἰς τὴν Πίσλιν καὶ ἄλλοῦ πολλῶν φίλων ἐγραψα, παρακινῶντας αὐτούς, καὶ δι' αὐτῶν ἄλλους, νὰ τρέξουν νὰ ἀγοράσουσι, καὶ ἔχω θάρρος εἰς τὸν θεὸν νὰ τὰ μοσχοπουλήσῃ, μόνον ἄς μὴ βιάζεταί· ἀλλ' ἄς βιασθῆ νὰ τυπώσῃ καὶ τὸν ἄλλον τόμον, ἦτοι τὸν πρῶτον, ὅτι δίχως ἐκεῖνον, ἄς ἡξεύρῃ ὁ κύρ Κωστῆς πῶς εἶναι τὸ ἴδιον, παραδείγματος χάριν, ὡσπν νὰ ἐγέννησεν υἱὸν μὲ ἓνα μᾶτι, ἢ μὲ ἓνα χέρι, ἢ μὲ ἓνα ποδᾶρι, καὶ τὰ ἐξῆς· καὶ ἔν πρέπη, καὶ τὸν βραστᾶ ἡ πατρικὴ καὶ σπλαγγικὴ του καρδιά, νὰ βλέπῃ τὸ παιδί του κουλόν, ἢ χλωόν, ἢ μονόρθαλμον, καὶ ἂν ἦναι δίκαιον καὶ τιμὴ του, φρόνιμος εἶναι καὶ ἄς τὸ κρίνῃ. Ὡς τόσον ἐγὼ τὸν εὐχομικι, καὶ τὸν εὐχαριστῶ πάλιν καὶ πολλάκις διὰ τὴν πρὸς ἐμέ χάριν, ἤγουν τὴν ἀνκγέννησιν τοῦ παιδιοῦ μου· μὲ τὴν ὁποῖαν τί νὰ εἰπῶ τώρα; νὰ ἦναι ὤραις καλαῖς, πῶς ἐσυγγενεύσαμεν ἢ ἐσυμπεθεριάσαμεν, ἐγὼ καὶ ὁ Κωστῆς . . . ὅτι ὁ Κωστῆς πατήρ, ἐγὼ δὲ γεννήτωρ, ἐκεῖνος ξοδιαστής, ἐγὼ δὲ κοπιαστής, ἐκεῖνος τυπωτής, ὁ δὲ Καισάριος ποιητής. Πέμπτον· εὐχαριστῶ καὶ ὑπερευχαριστῶ καὶ τὸν ἅγιον καθηγούμενον Προκόπιον, τὸν ἀληθῶς καὶ λόγοις καὶ πράξεσιν εὐδοκίμουντα παρὰ τῷ θεῷ καὶ παρὰ ἀνθρώποις, καὶ λίαν προκόποντα, καὶ φιλῶ τὸ χέρι του· ὅτι δὲν ἀμφισβᾶλλω, ὅτι διὰ τῆς ἱερᾶς του χειρὸς καὶ τοῦ πανιέρου του στόματος, τὸ ἱερὸν αὐτοῦ ἔργον τετέλεσται καὶ τύποις ἐκδίδεται. Ἄν ἀξιωθῶ δὲ νὰ ἀκούσω, πῶς μὲ τὰ μέσα αὐτά, καὶ ὁ ἄλλος τόμος τυπώνεται, μάλιστα τώρα ὅπου ἤλθε πάλιν αὐτοῦ καὶ αὐθεντεύει

ἡ δόμνα (1), καὶ ἠμπορεῖ νὰ τὴν παρκαλέθῃ συνεργόν ἢ καὶ αὐτουργόν, συνεργεῖα τοῦ κρείττονος, θέλω παρκαλέσει ὅλο τὸ γῆρας καὶ λάβῃ ὅλας μου τὰς δυνάμεις, καὶ θέλω σηκωθῆ τρέχωντας μετὰ τὰ τέσσερα νὰ ἔλθω αὐτοῦ ἀπὸς μου, νὰ φιλήσω καὶ ποδάρι του. "Ὅταν ὁμως πρὸς τούτοις καταξιωθῶ νὰ εὐαγγελισθῶ πῶς καὶ ὁ τόμος τῆς Ἐξηγήσεως τῆς Θείας Λειτουργίας, ἔτι δὲ καὶ ὁ ἄλλος τόμος, τὸ Θέατρον τὸ Βασιλικόν, νὰ τυπωθοῦν καὶ αὐτοὶ ἀπεστάλθωσιν, καὶ ἐπῆραν τὸν δρόμον καὶ τρέχουσι, τότε βέβαια θέλω γίνεαι ἐρχόμενος τοῦ κυρίου μου Προκοπίου καὶ δουλίας τῆς ζωόνιος· διὰ τὸν ἄλλον δέ, Τράπεζα Πνευματικὴ ὀνομαζόμενον, δὲν με μέλει. "Ἐκτον· παρκαλέω νὰ με φανερώσετε, πόσκι ἀντίτυπα ἐτύπωσε· χίλια; καὶ ἂν ἐτύπωσε χίλια, πέρτουν εἰς ἐμένα, λόγῳ τῆς ὁμοπατρίας, τὰ πεντακκῶσια· ἐγὼ δέ, ὡς ἕνας συμπέθερος, καὶ εἰς τὰ ἑκατὸ εὐχαριστοῦμαι· εἰ δὲ μὴ, καὶ εἰς τὰ δέκα κατεβαίνω, σὺν ἑνας μακρυνῶς συγγενῆς καὶ καλόγνωμος· τέλος πάντων, καὶ εἰς τὸ ἕνα, σὺν ἑνας πτωχῶς, ὃς ἐκεῖνος καλόγνωρος· μόνον νὰ τὸ ἴδῳ τί μάτια ἔχει τὸ παιδί μου, ὅτι ἀκόμη δὲν ἀξιώθηκα. "Ἐβδόμον· νὰ με ἀποκριθῆτε, διὰ τὸν Κύριον, παρακαλῶ, περιπόθητε, διὰ νὰ με εὐαγγελίσετε, ὕψοον, πῶς ἐστάλθη καὶ ὁ ἄλλος τόμος νὰ τυπωθῆ, ὡς ἂν νὰ πῆ; νὰ λατρευθῆ τὸ παιδί, νὰ λάβῃ καὶ τὰ λοιπὰ μέλη, μὴ μείνη μισὸν ἕως τέλους, καὶ τέρας ταῦτόν εἰπεῖν καὶ παράσημον, ὃ μὴ γένοιτο, νὰ τὸ πάθω καὶ αὐτὸ ὁ πατέρας ἐγὼ ὁ καλότυχος, καὶ ἀντί; νὰ χαίρωμαι, νὰ τὸ θαρῶ νὰ πικραίνωμαι (2) ».

"Ἐν δὲ μόνον παράπονον ἀείποτε φέρει ἀνὰ στόμα ὁ ἀκάματος οὗτος καὶ ἀφιλοκερδῆς πολυγράφος, ὅτι οἱ μὲν ἐπιστατήσαντες εἰς τὴν διόρθωσιν τῶν τυπουμένων βιβλίων του

(1) Ἐλένη Μαυροκορδάτη, σύζυγος τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μολδαβίας Γρηγορίου Καλλιμάχη.

(2) Εὐρῆται ἐν Κέραι· Ἀμακλαίας.

κατέστρεψαν τὴν ἔννοιαν καὶ τὴν χάριν τῆς στιχογραφίας, θέλοντες νὰ ἐξελληνίσωσι δῆθεν τὸ ἀπλοῦς αὐτῶν ὕφος, οἱ δὲ ἀπειφώθησαν ἀντιγραφεῖς τῶν χειρογράφων αὐτοῦ δι' ἀπροσεξίαν ἠκρωτηρίασαν καὶ ἐνόθευσαν τὰ ἔργα του, ἄλλοι δὲ ἀκιδέστεροι καὶ ὠκειοποιήθησαν αὐτά. Πρώτη ἀφορμὴ τοῦ κακοῦ τούτου, ἐγένετο ὁ ἐκ Κασταρίας ἱατροφιλόσοφος Θεωμᾶς Μανδακάσης, διὰ τὸ ἔγκλημα τοῦ ὁποίου μέχρι τοῦ τάφου παραιοῦται, μὴ δυνάμενος, καθὼς χριστιανός, νὰ τὸν καταρασθῆ· οὗτος ἐπιμεληθεὶς τὴν τύπωσιν τοῦ Καθρέπτου τῶν Γυναικῶν (ἐν Λειψίᾳ 1766), ἐκ κούφότητος μᾶλλον, ἢ μοχθηρίας, ὡς ὁ Δαπόντες κρυφύζει, διώρθωσε κατὰ τὸ δοκοῦν τὸ κείμενον. Συνεπέα τῆς ἀδικίας ταύτης, δι' ἣν μάτην διεμπτρωτήθη ὁ συγγραφεὺς, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἔγραψεν ἐν ὕψει δικαστικῆς ἀποφάσεως καὶ τὸ ἐξῆς ἐπιτίμιον, ἀναγκισσόμενον ἐν ἄπαισι τοῖς ἐκδεδομένοις καὶ ἀνεκδίτοις αὐτοῦ πονήμασι. « Ἐπειδὴ πολλοὶ ἐπεχείρησαν πολλάκις πολλὰ βιβλία παλαιὰ τε καὶ νέα νὰ ἀντιγράψωσι, καὶ ἀντιγράφοντες αὐτὰ διαφθεῖρουσθαι, μὲ τὸ νὰ εἶναι ἀμαθεῖς, καὶ μὲ τὸ νὰ μὴ τὰ ζαναδικάζωσι μὲ τὸ πρωτότυπον, νὰ διορθώωσι τὰ λάθη, καὶ ἀντὶ καλῶν κάνουνσι κακόν, καὶ ἀντὶ εὐχὴν λαμβάνουν ὀργὴν· καὶ ἐπειδὴ τινες πάλιν κλέπτουσι τὰ ξένα ποιήματα, τὰ οἰκειοποιοῦνται, καὶ τὰ ἐπιγράφουσι (φεῖ τῆς τόλμης!) εἰς ὄνομά τους, καλλωπιζόμενοι ὡς ὁ κολοῖός μὲ ξένα κάλλη οἱ ματαιόφρονες, καθὼς καὶ ἐτοῦτο μὲ λύπην τῆς καρδίας μου διὰ τὴν ἀσυνειδήσιαν τους ἔτυχε νὰ τὸ ἰδῶ εἰς μερικά μου ποιήματα· καὶ ἐπειδὴ τὸ βιβλίον μου, Καθρέπτης Γυναικῶν τὸ ὀνεμαζόμενον, τὸ ὁποῖον εἰς τοὺς χιλιούς ἐπτακοσίους ἐξήντα ἐξ ἑτυπώθη εἰς Λίψικον, ὁ ἀντιγραφεὺς ἢ ὁ τοῦ τύπου διορθωτῆς, ἐνόθευσεν αὐτὸ ὁ ἀσυνειδήτης, τὸ διαφθεῖρει, τὸ ἀσχέμισε, τῆς πατρικῆς οὐσίας καὶ χάριτος τὸ ἐγύμνωσε, καὶ ἄλλο ἐξ ἄλλου τὸ ἔκαμεν, ἄλλα βάλλωντας, ἄλλα ἐκβάλλωντας, καὶ ἄλλα ἐκβάζωντας, καθὼς ἡ δοκορροσύνη του (ἀ-

νάθεμά την! τὸν ὑπηγόρευσε, καὶ πέρτοντας τὸ βιβλίον μου τοῦτο (μὴν εἶγε πέση!) εἰς χεῖράς του, ἔπαθεν ὅσα ἔπαθεν ὁ περιπεσὼν εἰς τοὺς ληστὰς καὶ τετρακυκτισμένος! καὶ νὰ τὸν κατακρασθῶ μὲν, διὰ τὴν ἐντολήν, δὲν ἀποτολμῶ, τὸ βλέπω ὁμῶς καὶ καίομαι, καὶ ἀντὶ τιμῆς λαμβάνω αἰσχύνην, ἀντ' εὐφροσύνης τὴν λύπην. . . . Διὰ τοῦτο βιάζομαι εἰς ὅλα μου τὰ βιβλία νὰ γράψω τοῦτο τὸ ἐπιτίμιον, τὸ ὅποσον παρκαλαῶ πάντα, παρὰ πάντων νὰ γράφεται: εἴ τις ἀγαπήσει καὶ ἀντιγράψει, ἢ τυπώσει καὶ τότε πρὸς τοὺς ἄλλοις, καὶ δὲν τὸ ξαναδιαβάσῃ μὲ τὸ πρωτότυπον, νὰ μετρήσῃ τοὺς στίχους, καὶ νὰ διορθώσῃ τὰ λάθη, ὅτι ἀνάγκη ὡς ἄνθρωπος νὰ ληθάνῃ, ἢ ὅστις σφετερίσει, ἢ προσθέσει, ἢ ἀραιρίσει, ἢ μετατρέψῃ, νὰ ἔχῃ ἀντίδικον τὸν θεόν! »

Καὶ πανταχοῦ σχεδὸν τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ δὲν παύει πατριῶς νοουθετῶν τοὺς ἀντιγραφεῖς βιβλίων καὶ πικρῶς ἐπιτιμῶν τοὺς βιβλιονοθευτὰς.

Ὅτι πολλοὶ ἀγράμματοι, μὰ καὶ γραμματισμένοι βιβλία ἀντιγράφουσι, ὅχι δὲ ὡς τυχαίνει, διότι δὲν πιάνουσι, ἀφοῦ τὰ τελειώσουν, νὰ τὰ ξαναδιαβάσουσιν καὶ νὰ τὰ διορθώσουν· καθὼς ἐκταχάλασαν τοῦ κόσμου τὰ βιβλία, καὶ νέε τε καὶ παλαιά, ἱστορικὰ καὶ θεία. Κκκόχρονον νὰ ἔχουσιν ὡς χαλαστὰ βιβλίων, νὰ τοὺς χαλάσῃ ὁ θεός, ὡς χαλαστὰς παιδίῳ! ὅτι ὡς τέκνα, ὡς παιδιὰ λέγω τῇ ἀληθείᾳ, ὁ συγγραφεὺς ὁ ποιητὴς τὰ ἔχει τὰ βιβλία, καὶ ὡς πονεῖ ἕνεκ πατῆρ πάσχοντα τὰ παιδιὰ του, οὕτω πονεῖ καὶ συγγραφεὺς γιὰ τὰ συγγραμμάτῃα του (1).

Καίτοι ἀρελῶς ὁμολογῶν, ὅτι καὶ κκλόγηρος γενόμενος

(1) Γνωγραφικὴ Ἱστορία. βλ. καὶ Ἱστορικὸν Κκτίλογον.

ὡς τὸν λύκον ἤλλαξε μὲν τὸ δῆμα, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὴν κερ-
λὴν, δὲν πᾶν ἐν τοῖς συγγράμμασιν αὐτοῦ ἐλέγχων τὰς κα-
κίας τῶν ἰσχυρῶν, καὶ προσκαλῶν εἰς μετάνοιαν πάντας τοὺς
χριστιανοὺς, ἀπὸ τοῦ ἡγεμόνος μέχρι τοῦ τελευταίου χειρῶ-
νακτος. Ἡ παρὰ τὸν Ἰστρον ἰδίως ὑποβόσκουσα δικροφά, ἥτις
καὶ αὐτοῦ τὴν ψυχὴν εἶχεν ἄλλοτε μολύνει, πρὸς ἵσταται ὡς
σκοπὸς διηνεκῆ; τῶν κερκυνοβόλων ἐπιθέσεων τοῦ διὰ πολυ-
χρονοῦ σκληραγωγία; καὶ προσευχῶν ἀδικλείπτων ἐξαγνισθέν-
τος πλέον Ἀθωνίτου. Ἴδου πῶς ἀρχεται στηλιτεύων τὴν ἀλα-
ζονίαν τοῦ φίλου αὐτοῦ Ραδουκάνου Ρακοβίτακ μεγάλου χα-
τμάνου τῆ; Μολδοβίας.

Τί ὑπερῆρπνεύεσαι, ἀρχοντα; ἐρωτῶ σε·
γιατί ὑπερῆρπνεύεις; ἀποκρίσιν μου δῶσαι·
μήπως ἡ ἐνδοξότης σου μὲ τὴν πολλὴν σοφίαν,
ἐποίησες τὸν οὐρανὸν μὲ τόσην εὐμορφίαν;
μήπως καὶ εἰς τὸν ἥλιον, τ' ἀστρα καὶ τὸ φεγγάρι,
ἔδωκες φῶς, τὰ φώτισες ἀπ' τὴν πολλὴν σου χάρι;
ἢ μήπως ἔκτισες τὴν γῆν, καὶ τὰ ἐν τῇ γῇ πάση,
καὶ ἔκαμες τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν τῇ θαλάσῃ;

Καὶ ἀφοῦ οὕτω διὰ μικρῶν ἐλέγγῃ τὴν ὑπερῆρπνεύειαν
τούτου, διηγείτῃ αὐτῷ ψυχωφελεῖς διηγῆσαι, συνεχῶς ἐπιλέ-
γων αὐτῷ.

ἄνοιξαι τὰ κύλακια καὶ πάλιν τῆ; καρδίας,
καὶ τὸ χωράρι πᾶστρεψαι τοῦ νοῦ, τῆ; διανοίας
τὸν σπῆρον διὰ νὰ δεχθῆ μετ' ἀρκ; προθυμίας,
καὶ νὰ θερίσῃ πάλιν δὲ μετὰ καρποφορίας.

Πρὸς τὸν αὐτὸν δὲ χάτμνον καὶ τοὺς ἐν Μολδοβλαχίῃ
ἡγεμόνας καὶ ἀρχοντας ἀποτεινόμενος, διδάσκει αὐτοῖς τὴν μα-
ταιότητα τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ὡς ἐξῆς.

Ἐξελθε ὑψηλότατε, διὰ τὸν Κύριόν σου,
ἐξελθε, σὲ παρακαλῶ καὶ διὰ τὸ καλόν σου,

ὕπαγε εἰς τὰ μνήματα, σὺρε εἰς τὰ τερεῖα,
 καὶ ἴδε τίς ὁ βασιλεὺς καὶ τίς ἡ βασιλεία!
 ὁ θρόνος ποῦ; τὸ σκήπτρον ποῦ; χλαμὺς ποῦ καὶ πορφύρα;
 ποῦ στέμμα καὶ διάδημα; ποῦ δὲ καὶ ἡ πλημμύρη
 χρυσοῦ, ἀργύρου, καὶ λοιπῶν πολυτελῶν πραγμάτων,
 παρεστηκότων, φηγητῶν, στρωμάτων, φορεμάτων;
 ποῦ τὸ σπαθί; ποῦ προσταγή; ποῦ (καὶ) τὸ ἐτζι θέλω;
 ἐτζι ὀρίζω νὰ γενῆ! ὁ βασιλεὺς γὰρ πέλω!
 Λαοῦ ποῦ ἡ προσκόνησις, ἀρχόντων ποῦ δειλίξ;
 ποῦ πρέσβεις; ποῦ οἱ ἔπαινοι; καὶ ποῦ ἡ κολακεία;
 ποῦ οἱ σωματορύλικες; ποῦ ἡ μεγαλειότης;
 ποῦ κρότοι; ποῦ τὰ θέατρα, καὶ ἡ λοιπὴ λαμπρότης;
 ποῦ σοῦκρον, ποῦ ἡ ὄφρος; καὶ ποῦ ὑπεροψία;
 ποῦ ἡ φιληθονία τε καὶ ἡ φιλοδοξία;
 ποῦ πόλεμοι; ποῦ θρίμβοι; ποῦ ἡ τῆς βασιλείας
 εὐρυχωρία, καὶ χαρὰ τῆς αὐτοκρατορίας;
 Ποῦ ταῦτα πάντα, βασιλεῦ, κί ἕλλα τοικῦτα τόσα,
 ὅπου καὶ νοῦς κουράζεται νὰ τὰ εἰπῆ καὶ γλώσσα;
 Πάντα ἐματαιώθησαν, πάντα γὰρ ματαιότης
 τ' ἀνθρώπινα, ὦ βασιλεῦ, καὶ πάντα ἀθλιότης!
 Οἱ τάφοι τὸ κριτήριον, τὰ μνήματα ἡ κρίσις,
 τὰ κόκκαλα οἱ μάρτυρες, αὐτὰ νὰ ἐρωτήσῃ·
 ἴδε; λοιπὸν καὶ στέναζον, ἴδε; λοιπὸν καὶ κλαῦσον,
 ἴδε; τὴν ματαιότητα, καὶ τὴν κακίαν παῦσον.
 Ἐδῶ ὃς τοὺς τάφους, βασιλεῦ, ἡ δόξαις τελεῖωνουν,
 ἐδῶ τὰ πλοῦτη, ἡ τρυφαί; ὅσῳ τὸ κηρὶ λυώνουν.
 Ὁ τάφος εἶναι σκόπελος· ἐδῶ πολλὰ τυχέως
 συντρίβοντι οἱ θρόνοι σας, ὡς σκεύη κεραμέως.
 Ὁ τάφος εἶναι βράχος, νεὶ! ἐδῶ ὡσάν ἐλθοῦσι
 τσακίζονται τὰ σκήπτρά σας, πέφτουνι, δέν βραστοῦσι.
 Ἀμὴ τί στρέφας, βασιλεῦ, πίσω τὰ ἔμματα σου,

τί φεύγεις τὴν τυχεμερῆν ἐτούτην βρώμη; . . . σταταυ!
 σκύψαι, ἰδες μέσα ἐδῶ ἔς τὸν λάκκον ξεχωρίζεις
 τὸν βασιλέ' ἀπ' τὸν βοσκόν; στοχάσου . . . τὸν γνωρίζεις;
 Εἰπέ μου ποία ἡ κεφαλὴ, ὅπου στερηφοροῦτε,
 καὶ ποία ὅπου σκιάδιον κ' ἐθήριζ' ἐτρογυσοσε;
 Εἰπέ ποῖα τὰ χέρια ὅπου χρυσᾶ κρατοῦσαν,
 μργχρηταροστολίστα σκηπτρα, καὶ ἐκρατοῦσαν;
 καὶ ποῖα ὅπου ἔσκαφταν, τὴν δίκελαν βροτῶντας
 καὶ τὸ τζαπί, ἔς τὸν ἔθρωτα μέσα πνιγμένα ὄντας;
 εἰπέ ποίους ἐστόλισε βασιλικὴ πορφύρα,
 καὶ ποίους ξεσχισμένους δὲ τοὺς ἔρχαν ἡ ψεῖρα;
 εἰπέ ποίους προσκύνησαν οἱ ἄνθρωποι, καὶ πάλιν
 ποίους ἐκαταφρόνησαν μὴ ἐντροπὴν μεγάλην! . . . (1).

Ὅταν ἐν ἔτει 1760 ταπεινῶς μοναχὸς ὁ Διπόντης ἐπα-
 νείδε τὰς παρὰ τὸν Ἰστρον ἡγεμονίας, ἐν αἷς ποτε ἐν ἀξιώμασι
 καὶ γλιθῆ διέπρεψεν, ἐταράχθη ἐπὶ τῆ ἀχλινιώτῃ διαφθορᾷ
 καὶ τῆ ἐλευσινῆ καταστάσει τῶν χριστιανικῶν τούτων χωρῶν
 καὶ ἐτίμισε θρήνον, ὃν ἐν εἴδει ἐπιστολῆς διηύθυνε πρὸς Κων-
 σταντῖνον Λουδέσκουλον τὸν μέγαν βέρνικον.

« Δόξα τῶν ἡγεμόνων Βλαχία, ἐγκαλλώπισμα τῶν Ρω-
 μαίων Βλαχία, καύχημα τῶν Βλάχων Βλαχία, ἀλλ' ἀθλία Βλα-
 χία! τὰ μοναστήριά σου χωρὶς καλογέρονς, οἱ καλόγεροί σου
 χωρὶς ἡγουμένους, οἱ ἡγούμενοί σου χωρὶς θεόν, ὁ θεός σου
 χωρὶς ἐκδίκησιν! ἡ πολιτεία σου καὶ τὰ χωρία σου χωρὶς χρι-
 στικούς, οἱ χριστιανοί σου χωρὶς νόμους, καὶ οἱ νόμοι σου δί-
 χως παιδεύουσιν! ὁ χρυσὸς τῶν ποταμῶν σου σκαλιζέται, ὁ χρυ-
 σὸς σου ἀθροίζεται, ὁ χρυσὸς σου στολιζέται, ὁ δὲ Χριστὸς σου
 οὐδὲ γνωρίζεται. Τὰ ὄρη σου πραγματεύονται, οἱ κάμποι σου
 δουλεύονται, ἡ δυναις σου (2) ἀγοράζονται, τὰ περιβόλιά σου

(1) Ἐπιστολαὶ διὰ στίχων. Ἐκτίθησι 1776.

(2) Ὀκταις, τόποι τοῦ ἔλατος.

σπουδάζονται, ἡ μουσικίαι σου (1) ἐξεργάζονται, τὰ ζῶά σου τὰ μεταχειρίζονται, τὰ ἀγαθά σου τὰ καλλωπίζονται, τὰ καλὰ σου πάντα τ' ἀπολαμβάνουσι, τὸν δὲ θεὸν ἡότηρα τούτων πάντων δὲν τὸν καταλαμβάνουσιν. Ἄνθρωπος καλὸς οὐδαιμοῦ, οἱ κκακοὶ δὲ πικτοῦ· πόρνοι εἰδῶ, κλέπται ἐκεῖ· ἀδικοὶ ἐπάνω, ἄρπαγες κάτω· φιλόργυροι δεξιά, ὑπερήφανοι ζερβά· κόλακες ὀπίσω, ψευτταὶ ἐμπρός· ἄχρητοὶ μέσση, ἄχρητοὶ ἔξω· ἀθείφοβοὶ πανταχοῦ, θεόφοβοὶ πουθενά· ὁ φθόνος βρασιλεύει, ἡ πλεονεξία κπαρδρεύει, ἡ κροδοξία τιμᾶται, ἡ ἀσέλγεια ἀγαπᾶται, ἡ γαστριμαργία δοξάζεται, ἡ κκατάκρισις δὲν στογάζεται, ἡ ἀνάδεια πολιτεύεται, ἡ τάρκα λατρεύεται, ἡ κπαρθενία κκατηφρονεῖται, ἡ σωφροσύνη κκαταπατεῖται, ἡ εὐλάβεια κκατηγορεῖται, ἡ ταπεινώσις ἐξουθενεῖται, ἡ ἀλήθεια δὲν ἀκούεται, ἡ δικαιοσύνη δὲν φαίνεται, ἡ ἐλεημοσύνη ἐχάθη, ἡ προσευχὴ ἀπηλάθη, ἡ νηστεία ἀπετινάχθη, ὁ νόμος ἡσθένησεν, ἀργετὸ εὐαγγέλιον· γραφὴ δὲ πᾶσα ἐν σοὶ κπαρημέληται, κπροφητεῖαι ἡτόνησαν, καὶ πᾶς δικαίου λόγος· ἔρρε τὰ κκαλά, γυμνὰ τὰ κκακά, κκαὶ πάντα κκακά.

Δόξη τῶν ἡγεμόνων Βλαχία, ἀλλ' ἰθλία Βλαχία! ποῦ ἡ ἀγιότης τῶν ἀγίων ἀρχιερέων σου; ποῦ ἡ μεγαλειότης τῶν πάλαι κκίθέντων σου; ποῦ ἡ ἐνδοξότης τῶν πρώων ἀρχόντων σου; ποῦ ἡ ὁμόνοια κκαὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν Χριστὸν καὶ πρὸς τὸν πλησίον τῶν πρὸ ἡμῶν κκριστιανῶν σου; διαὶ γὰρ τὸ κκληθουνηθῆναι τὴν ἀνομίαν, ἐψύγη ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν. Διαὶ τοῦτο ἐρημη τῶρα τὰ χωρία, κκρημισμένα τὰ κκαλάτια, ἀρημένα τὰ κκοναστήρια· πάγει ἐκεῖνος ὁ κκπολυάριθμος κκπληθυσμὸς τῶν κκτοίκων· ἐχάθη ὁ κκποῦτος τῶν ἀρχόντων, ἐταπεινώθη ἡ τιμὴ τῶν ἡγεμόνων, ἐσηκώθη τὸ εἶθας τῶν ἀρχιερέων, ἐσθέθη τὸ φῶς τὸ τῆς εὐδοξίας, ἐξηράνη ὁ

(1) Μουττα, μουττακι.

Ξ.

ποταμός: ὁ τῆς εὐτυχίας, ἐμπράνθη τὸ ἄνθος τῆς εὐζωίας, ἐπα-
τήθη ὁ βότρυς τῆς εὐθυμίας, ἐθερίσθη ὁ στάχυς τῆς εὐθηνίας,
ἔπεσον, ἔπεσε Βλαχία ἢ πόλις ἢ μεγάλη. Διὰ τοῦτο τῶρα
κύθενταιίς χρονιάρικαις, καὶ κύθενταιίς μὲ χιλιάδες πουγγεῖα,
καὶ μουκκρέρια μὲ ἑκατοντάδες· διὰ τοῦτο τῶρα σπέρνεις δέ-
κα, καὶ θερίζεις ἓνα, καὶ ἐσθ' ὅτε κάγκανέν· ἔζω ἀπὸ τὸν φε-
τεινὸν τοῦτον χρόνον, ὁποῦ ἡ δύναμις τοῦ τιμίου ξύλου πε-
ριερχομένη τὴν τζάρκν, ἡ χάρις τοῦ τιμίου σταυροῦ περιπα-
τῶντας ἀπὸ τόπον εἰς τόπον, ἀπὸ καθηλίκι, εἰς καθηλίκι, καὶ
ἀπὸ χωρίον εἰς χωρίον, συνέδραμε καὶ ἡ καλοσύνη καὶ ἀρετὴ
τοῦ πολυχρονεμένου αὐθέντου Σκαρλάτβοδα, καὶ εὐλόγησε καὶ
σιτάρια καὶ κριθάρια, καὶ ἐπλήθυνε καὶ πουρούνια (1) καὶ
μαλλάκια (2). Διὰ τοῦτο τῶρα λιμοὶ καὶ λοιμοί, καὶ αὐριοι
σεισμοὶ κατὰ τύπους, καὶ μεθαύριον μάχαιρα ἔς τοὺς ἀνθρώ-
πους· τὸ προεῖπεν ὁ Προφήτης, μάχαιρα ἡμᾶς κατέδε-
ται. Διὰ τοῦτο ἡ Κραγιόδα ἐτούρκεψε σχεδόν, καὶ ἡ Βλα-
χία κοντεύει· περιπατεῖς, καὶ βλέπεις καὶ ὀργώνουν, κ' ἐρω-
τᾶς: τίνος εἶναι τὸ ὄργωμα; τοῦ Μουσταφάγχι σοῦ ἀποκρίνον-
τι· βλέπεις καὶ σπέρνουν, κ' ἐρωτᾶς, καὶ ἀκούεις, τοῦ Ἡμπραῆμ
ἀγᾶ· θερίζουν, κ' ἐρωτᾶς, καὶ σοῦ λένε τὰ ἴδια· πρόβατα βλέ-
πεις καὶ ἀλόγατα, κ' ἐρωτᾶς, καὶ ἀκούεις τὰ ὅμοια· ἀφίνω
μπάλταις καὶ μπιστάνια, καὶ σπήτια ὅλα τούρκικα· ἐντρέπο-
μαι νὰ εἰπῶ καὶ γυναῖκες, φοβοῦμαι νὰ μιλήσω καὶ ἄλλο
πλειότερον. Περιπατεῖς καὶ ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος βλέπεις καὶ χι-
ρσκι τῆς Βλαχίας τὰς εὐμορφίας, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο λυπᾶσαι,
κρημισμέναις τὰς ἐκκλησίαις, ἀσκειπᾶτους, βουστᾶσια, ἵπποστᾶ-
σια, καταφύγια τῶν ἀλόγων ζώων καὶ οἰκητήρια· εὐραίνεσαι
διὰ τὰς τοποθεσίας καὶ κλαίεις διὰ τὰς ἐρημίας· ἀνθρώποι καὶ
ὀλιγώτατοι καὶ ἔλεεινώτατοι, τόποι ἀζιοθέατοι, καὶ ἀζιοθρήνητοι.

(1) Πουρούνι, καλαμπόκι. (2) μαλλάι, κηφί.

Σήκω, κἀ ἔλα ἄρχοντα, ἔλα σὲ περικκλω ἐδῶ εἰς Τυργόβιστον, ἔλα κἀ σὲ χρειάζομαι· ἔλα κἀ μὲ τὸν νοῦν, ἂν δὲν ἤμπορῃς μὲ τὸ σῶμα· ἔλα ἐδῶ, ὅπου πολλὰκις ἤλθες θερρῶ, κἀ ἐπεριπάτησες, ὅπου κἀ τὰ σπίτιά σου ἀλόμη στέκονται· ἔλα τώρα, κἀ θέλεις ἰδεῖ πλεον τῶν γεγραμμένων ὧδε, κἀ θέλεις ἐνθυμηθῆ, κἀ θέλεις κλαύσει τὸ ποτὲ κλεινόν σου Τυργόβιστον, τὸν ἀρχαῖον θρόνον τῆς ἡγεμονείας. Βέβαια θέλεις κλαύσει, δὲν ὑπομένεις, βλέπωντας τὴν περικαλλῆ κἀ μεγάλην κούρτην ἐκείνην παντέρημον, τοὺς ὑψηλοὺς οἴκους ὡς τῆς Χαλάνης τὸν πύργον, κἀ τὴν μυριόφυτον κῆτης γραδίνα (1) κἀ πανευρύσινον, τζουκνίδης γεμάτην κἀ μακραζίνια· ἔλα τώρα, κἀ θέλεις ἰδεῖ κἀ κλαύσει τὴν καλλονήν, τὴν μητροπολιν κἀ τὸν περιδοξον ναόν τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἀναλήψεως, τὸ μεγαλοπρεπὲς, κἀ πνευπρεπὲς ὄντως κτίριον, τοῦ Τυργοβίστου τὸ ἀξιοθέατον, τὸν ἀνεκδιήγητον τῆς μητροπόλεως ἔπαινον, τοῦ ὁποίου τὴν εὐμορρίην ὁμοῦ κἀ τὸ μέγεθος, ἐγὼ δὲν εἶδα οὐδὲ εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος, οὐδὲ εἰς ἄλλας πόλεις ὅπου ἐπεριπάτησα. Ἐλα λέγω, κἀ περιπάτησαι τώρα τὴν τζάρην, κἀ θέλεις ἀκούσει μεῖζον τῶν ὠρωμένων ὧδε· κἀ θέλεις κλαύσει ὀλιγωθεῖσιν τὴν πατρίδα, κεκχωμένους τοὺς ὀλίγους ἐκείνους συμπατριώτας σου, κἀ τὰ πάνθεινα πάσχοντας. Στέκομαι, ἀδελφέ, πολλὰκις φοραῖς κἀ θαυμάζομαι, πῶς ἠμποροῦμεν κἀ τρώμεν κἀ πίνομεν, πεινόντων τῶν ἀδελφῶν, λιμοκτονούντων τῶν εὐσιβῶν, κἀ κατὰτροφάντων τῶν ἀσεβῶν! ἀπορῶ πῶς ἠμποροῦμεν κἀ κοιμούμεσθαι, κἀ δὲν ξυπνοῦμεν ἀπὸ ταῖς βοαῖς τῶν τζαράνων, ἀπὸ τοὺς θρήνους τῶν γυναικῶν, ἀπὸ τὰ κλάμματα τῶν παιδιῶν, ἀπὸ τοὺς στεναγμοὺς τῶν ἀνδρῶν, ἀπὸ ταῖς φωναῖς τῶν πτωχῶν, ὅπου φωνάζουν πρὸς τὸν θεόν; Τί λέγω, τρώμεν κἀ πίνομεν κἀ κοιμούμεσθαι,

(1) γραδίνα, κήπος.

όπου και ήμεϊς είμεσθεν εκείνοι οί κατεσθίοντες αύτούς έν βρώσει ήστου· άμή όπου και ύπερηφανεύόμεθα, και λαμπροφορούμεν και χιρίμεθα ώσάν νά είπη; εί; τήν άπάλειαν τών αδελφών μας, ή αληθέστερον είπειν τών ψυχών μας· και δέν θέλομεν νά γνωρίσωμεν τό χειρότερον, ότι σήμερον του γείτονι και κύριον έμένι· ή γνωρίζοντες, μωρινόμεθα, και βλέποντες ου βλέπομεν, και άκούοντες ου άκούομεν.

Ω, πώς θέλομεν μεταμεληθῆ ένι καιρον, αλλά μεταμέλειαν άνωρέλευτον· ώ, πώς θέλομεν μετανοήσαι, αλλά ματαιών μετάνοιαν. Άλλά πόσον ήθέλαμεν κίχυνη οί τωρινοί Καντακουζηνοί, βλέποντες; άλλην μίαν φοράν ζωντανούς; επί γῆ; τού; προκεικοιμημένους πατέρας; μας Καντακουζηνούς;! ώ πόσον ήθέλαμεν έντραπή οί ζωντανοί Μπραγκοβάνοι τού; προαπελθόντας Μπραγκοβάνους πατέρας; μας, οί δουδέσκουλοι και Βακαρέσκουλοι, τού; Βακαρέσκουλους; και Λουδέσκουλους; Βέβαια βλέποντες; ήμεϊς; εκείνους; και εκείνοι ήμας; ήθελαν είπη εκείνοι, δέν είμεθα ήμεϊς; πατέρες; τοιούτων τέκνων· και ήμεϊς; ήθέλαμεν όμολογήσαι και είπη, δέν είμεθα τέκνα τοιούτων πατέρων· εκείνοι του θεου, ήμεϊς; του μαμωνά· εκείνοι φιλόχριστοι, ήμεϊς; δέ φιλόχρυσοι· εκείνοι φιλάρετοι, ήμεϊς; δέ μισάρετοι· εκείνοι χριστιανοί, ήμεϊς; Σαρδανάπαλοι· εκείνοι φιλόψυχοι, ήμεϊς; δέ φιλόσαρκοι· εκείνοι εύκλεια του γένους; εύτυχία τῆ; πατρίδος; χαρά τών συμπατριωτών; ύπίληψι; τών έθνών; ήμεϊς; τό ανάκαλιν! "Όθεν πρέπει, αδελφοί, όθεν συμφέρει άγαπητοί, όθεν δέομαι και σά; παρκακλώ, άρχοντες; ό παρκακλός; αδελφός; σας; έγώ και άνάξιος; ή τόν τρόπον ή τό όνομα ν' άλλάζωμεν, καθώς είπέ ποτε Άλέξανδρος; πρό; Άλέξανδρον· ή χριστιανοί ά; γενούμεν και πᾶγγα και όνομα; ή χριστιανοί μη λεγώμεθα· Άλλά σύγγνωτέ μου παρκακλώ, αλλά συμπλητήτατέ μου παρκακλώ, ότι με ζῆλον όμιλώ, οίδεν ό θεός; ότι ό ζῆλος; του τόπου σας; κατέφαγέ με, και οί όνειδισμοί

τῶν ἐνειδιζόντων ὑμᾶς· πέφτουνσι καὶ εἰς ἐμέ· ἀδελφοί, γὰρ καὶ γὰρ, τῆς αὐτῆς ἱερᾶς κολυμβήθρα· ὑπάρχων, καὶ τοῦ αὐτοῦ ὕδατος· καὶ πνεύματος· μετρωγῶν, καὶ τῆς αὐτῆς μυστικῆς τραπέζης σὺν ὑμῖν κοινωνῶν· εἶθε δὲ καὶ τοῦ αὐτοῦ ἐλέους· ν' ἀξιώθῃ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. Σὺ δὲ, ὦ παράδεισε τῆς οἰκουμένης Βλαχίας, ἐπιθυμητὴ θρόνε τῶν ἡγεμόνων Βλαχίας, ἄρον κύκλω τοὺς ὀφθαλμούς σου, καὶ ἴδε τοὺς υἱούς σου καὶ θρήνησον, καὶ ἴδε καὶ στέναξον, καὶ ἴδε καὶ βόησον· Ἐπουράνιε βασιλεῦ, τὸν πιστὸν καὶ εὐσεβῆ ἡγεμόνα στερέωσον, τοὺς ἄρνοντας στήριξον, τοὺς ἐντοπίους εὐλόγησον, τοὺς ξένους κυδέρνησον, τοὺς πάντα· ἐλέησον, τοὺς Τούρκους ἀπέλασον, τοὺς ἀδικουντάς· με δίκυσον, πολέμησον τοὺς πολεμουντάς· με ἐπιλαβοῦ ὄπλου καὶ θυρεοῦ, τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ σου σταυροῦ, καὶ ἀνάστηθι εἰς βοήθειάν μου, σπεῦσον εἰς σωτηρίαν μου! (1) »

Τὰ πολυριθμὰ συγγράμματα τοῦ Δαπόντε, ἀπαριθμούμενα καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἐν πολλοῖς τῶν ἐκδομένων καὶ ἀνεκδύτων αὐτοῦ φιλοποιημάτων, ἀλλαγῇ κατέγραψα (2). Ἐνταῦθα δὲ θέλω λαλήσει περὶ τῶν ἐξῆς δύο ἀνεκδύτων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁμοίων συνετάχθη καὶ ἡ προεκτεθεῖσα βιογραφία.

— Κῆπος Χαρίτων, τουτέστι βιβλίον περιέχον τὴν περίοδον τοῦ τιμίου Ξύλου τοῦ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, τοῦ ἐν τῇ ἱερᾷ καὶ βασιλικῇ μονῇ τοῦ Ξηροποτάμου, τῆ οὔσῃ ἐν τῷ ἁγίωνύμφῳ ὄρει τοῦ Ἀθωνος, καὶ ἄλλὰ διάφορα· συντεθέντα παρὰ Κωνσταντίνου Δαπόντε τοῦ μετονομασθέντος Κασαρίου, εἰς ὠφέλειαν καὶ εὐφροσύνην τῶν ἀναγιγνωσκόντων· πρόσφωνηθέντα δὲ τῷ ἐκλαμπρο-

(1) Γεωγραφικὴ ἱστορία, σελ. 81-84.

(2) Νεοελληνικὴ Φιλολογία, σελ. 503-505.

τάτῳ κυρίῳ Ἀλεξάνδρῳ υἱῷ τοῦ εὐσεβεστάτου
 αὐθέντου Μολδοβίας κυρίου κυρίου Ἰωάννου βοε-
 βόδα, υἱοῦ τοῦ αὐθέντου Νικολάου βοεβόδα τοῦ
 Μαυροκορδάτου. (Πίναξ τῶν ἐμπεριεχομένων. — Κεφ. Α'.
 Περί τῆς ἀπὸ Σλοπέλου ἀποδημίας μου, καὶ εἰς Βλαχίαν ἐπιδη-
 μίας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ. — Κεφ. Β'. Περί τῆς πρὸς Κωνσταντινί-
 βода οἰκειώσεως, καὶ τῶν παρ' αὐτῷ. Ἀναφορά εἰς τὸν αὐθέντην.
 Ἀναφορά δευτέρα. Ἐπίγραμμα εἰς τὰ πένθη τοῦ Συντάγματος
 καὶ εἰς τὰς ἐπτὰ συνόδους. Ἐπίγραμμα εἰς τὸν προπάτορα Ἐνός.
 Διάλογος Βλαχίας καὶ Μπογδανίας. — Κεφ. Γ'. Περί τῆς πρὸς
 τὸν Ἰωάννοδα οἰκειώσεως καὶ τῶν παρ' αὐτῷ. Πίνδου ἱστορία.
 Περί τῶν ἁγίων λειψάνων. Περί τοῦ σέχη. Περί τοῦ γαζάμη.
 Περί τῶν ἁγίων εἰκόνων. Περί τοῦ ὄνειρου. Εὐχὴ εἰς τὸν Χριστὸν
 ὑπὲρ ἑαυτοῦ. Εὐχὴ εἰς τὴν Θεοτόκον ὑπὲρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ.
 — Κεφ. Δ'. Περί τῆς φυλακῆς καὶ τῶν μετ' αὐτήν. Ἐπίγραμ-
 μα εἰς τὴν τοῦ Ποκοναρίου βρύσιν. Ἐπίγραμμα ἐπιτάφιον.
 Περί τοῦ ἰαθέντος πόνου τῶν μυκτῆρων. Περί τοῦ ἐμποδίσμα-
 τος τοῦ συνοικεσίου. — Κεφ. Ε'. Περί τῆς ἐκ τοῦ κόσμου
 φυγῆς καὶ τῶν μετ' αὐτήν. Περί τοῦ βασιλέως τῆς Ρώμης.
 Περί τῆς βασιλείας τῶν ξύλων. Ἐγκώμιον ἐρημίας καὶ μονα-
 χικῆς διαγωγῆς. — Κεφ. ΣΤ'. Περί τῆς μετὰ τοῦ τιμίου Σταυ-
 ροῦ ἀπὸ τοῦ ἁγίου Ὄρους ἀποδημίας μου, καὶ εἰς Βλαχίαν ἐ-
 πιδημίας, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ. Ἱστορίαι τῶν δύο ἀσκητῶν. Περί
 τοῦ νέου ναοῦ τοῦ Ξηροποτάμου. Ἐπίγραμμα εἰς αὐτόν. —
 Κεφ. Ζ'. Περί τοῦ εἰς Μπογδανίαν πηγαμοῦ καὶ τῶν αὐτῇ.
 Στίχοι Ρωμανοῦ βασιλέως εἰς τὸ τίμιον ξύλον. Περί τῆς ὀ-
 πακπαντῆς τοῦ τιμίου ξύλου. Περί τοῦ σπυθάρη Γεωργάκη.
 Ἱστορία περὶ τοῦ ληστοῦ. Διὰ τὰ σφράντζα βενέτικα. Διὰ τὴν
 πατερτζα. Διὰ τὰ μάρμαρα. — Κεφ. Η'. Περί τῆς εἰς Βλα-
 χίαν ἐπιστροφῆς καὶ τῶν ἐν αὐτῇ. Περί τῶν κτιτῶρων τῆς
 μονῆς τοῦ Ξηροποτάμου. — Κεφ. Θ'. Περί τοῦ εἰς τὴν Πόλιν

ἐρχομῶ καὶ τῶν ἐν αὐτῇ. — Κεφ. Γ'. Περὶ τοῦ εἰς Χίον καὶ Σάμον πηγαμοῦ καὶ τῶν ἐν Χίῳ. Ἐπίγραμμα εἰς τὸν νέον τοῖχον τοῦ Κουτλουμουσίου. — Κεφ. ΙΑ'. Περιγραφή τῆς Σάμου ἐπαινετική. Περὶ τοῦ ἀγίου λειψάνου τοῦ Θεολόγου. Ἱστορία περὶ τοῦ Πολυκράτους. Ἱστορία περὶ τοῦ Πολυμήστορος. Ἱστορία περὶ τῆς Θυμοκλείας. — Κεφ. ΙΒ'. Περὶ τῶν θαυμάτων τοῦ τιμίου Σταυροῦ, καὶ τῆς τῶν Τατάρων ἀποστασίας καὶ τῆς ἐν Μολδοβία ἀίχμηλωςίας, καὶ τοῦ ἐν Γασίῳ φόβου καὶ ταραχῆς. — Κεφ. ΙΔ'. Περὶ τῆς εἰς τὸ ὄρος ἑπανόδου, καὶ περὶ τοῦ Ἄθωνος καὶ περὶ μεταμορφώσεων. Ἱστορία περὶ τῆς ἀρχοντίσσης. — Κεφ. ΙΕΤ'. Περὶ τοῦ ἀγίου Ὄρους καὶ τῶν ἐν αὐτῷ. Περὶ τοῦ Φωτίου. Περὶ τῶν ἐν Βαθυλῶνι. Περὶ τῆς ταφῆς τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Ἱστορία περὶ τοῦ Αἰνείου. Ἱστορία περὶ τοῦ Κομβάθου καὶ τῆς Στρατονίκης. Ἱστορία περὶ τῆς Ὀδάτης καὶ τοῦ Ζηριάνδρη. Περὶ ἀλλοκότων ἐρώτων. Περὶ τοῦ προγόνου, ὅπου ἀγάπησε τὴν Στρατονίκην. — Κεφ. ΙΖ'. Περὶ τῶν εἰσοδίων τοῦ τιμίου ξύλου εἰς τὸ ἱερὸν αὐτοῦ πάλιν μοναστήριον. — Κεφ. ΙΗ'. Ὕμνοι εἰς τὸν ὑπερῦμνητον Σταυρόν. Κανὼν τοῦ Σταυροῦ. Κανὼν τριχιδίος. Κανὼν εὐαγγελικός. Ὕμνοι πρὸς τὴν Θεοτόκον. Χαιρετισμοὶ εἰς τὸν ἅγιον Κωνσταντῖνον· εἰς τὸν ἅγιον Κτισάριον· εἰς τὸν ἅγιον Ρηγῖνον· εἰς τὸ Ξηροποτάμου. Ἀλφαβητικά. Κανόνες περιεκτικοί (1).

Κωνσταντίνου Δαπόντε, τοῦ μετονομασθέντος Καισαρίου, τοῦ ἐκ τῆς νήσου Σχοπέλων, Γεωγραφικὴ Ἱστορία, ἣ γουν βιβλίον περιέχον τὰς βασιλείας καὶ αὐθεντίας, τὰς πόλεις καὶ νήσους τῶν τεσσάρων μερῶν τῆς οἰκουμένης, Ἀσίας, Εὐ-

(1) Χειρόγραφον ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς κατὰ τὸ Σταυροδρόμιον Κωνσταντινουπόλεως ἑλληνικῆς σχολῆς.

ρώπης, Ἀφρικῆς καὶ Ἀμερικῆς, ἔτι δὲ λόγους πανηγυρικοὺς καὶ κανόνας· συντεθέν καὶ τόδε πρὸς τοὺς ἄλλοις εἰς δόξαν μὲν τοῦ ποιητοῦ τῶν ἀπάντων θεοῦ, εἰς ὠφέλειαν δὲ καὶ μάθησιν, καὶ χαρὰν τῶν μετὰ χαρᾶς αὐτὸ ἀναγινωσκόντων. (Ἐν τέλει ἀναγινώσκεται: « εἰς τὴν νῆσον Σκόπελον, ἐν τῇ ἀγίᾳ καὶ σταυροπηγιακῇ μονῇ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Ὑπερβίας Δεσποίνης ἡμῶν, ἐγράφη ἰδίᾳ χειρὶ, ἐν ἔτει σωτηρίῳ αΨπ α' μηνὶ αἰγούστῳ »· ἐν τέλει ὁμῶς τῆς προτασσομένης πρὸς τοὺς ἀναγινώσκοντας εἰδήσεως σημειοῦται ἡ χρονολογία « ςψπβ' τὸν δεκέμβριον », ὅτε πιθανῶς συνεπληρώθη ἡ συγγραφή. Ἐν τῇ στιχηρᾷ τάτῃ διηγῆσαι, ἢν, καθὰ ὁμολογεῖ, ἐπὶ τῇ βίᾳ τῶν γεωγραφικῶν τοῦ Μελετίου Ἀθηναῶν καὶ τοῦ Γρηγορίου Φατσέα συνέθετο, παρεμβάλλει κατὰ τὸ σῶμα καὶ ἄλλα διηγήματα περὶ τε καὶ ἑμμετρα, ἴδια καὶ ἀλλότρια, οἷον — Ρωσσίας περιγραφὴν διὰ στίχων ἰαμβικῶν, ἀτέχνων δὲ καὶ ὄχι κανονικῶν, ποιηθεῖσιν παρὰ Κυρίλλου ἱερομονάχου Μωραΐτου Ἀγορίτου Λαυριώτου, ἐν ἔτει αΨζ η'. — Περιγραφὴν τῆς Φραντζίας, τὴν ὁποῖαν ἔκαμεν ὁ Ἰγριμὶ Σακίζ Τζελεπή Μεχμέτ ἐφένδη, σταλεῖς ἐκαῖσε ἐλτζ η' κατὰ τὸ χιλιοστὸν ἑκατοστὸν τριακοστὸν δεύτερον ἔτος τούρκικον (1727), βασιλεύοντος τοῦ σουλτάν Ἀχμέτ, τοῦ δὲ Ἠμπραῆμ πασᾶ ἐπιτροπεύοντος, καὶ ἐπιστρέψας καὶ συγγράψας αὐτὴν ἐνεχείρισε τῷ βασιλεῖ, τῷ ἐπιτρόπῳ, καὶ τοῖς λοιποῖς τοῦ δεβλετίου — Νεκρώσιμον μονηθίαν εἰς τοὺς Φραντζέζους· ἀγνοεῖται δὲ ὁ ποιητὴς καὶ ὁ κειρὸς, καθ' ὃν ἔγινε, φαίνεται δὲ, ὅτι μετὰ τὸν ΙΔ' Λουδοβίκον ρῆγα τῆς Φραντζίας, ὅστις ἀπέθανεν ἐν ἔτει αΨιε'. — Στοχασμοὺς πολιτικούς περὶ τῆς παρουσίας καταστάσεως τῆς ἀριστοκρατίας τῶν Λέχων μετὰ τῆς πρὸς τοὺς συμπολίτας παραινέσεως, αΨμ α' (ἀνωμόμου Πολωνοῦ εἰς τὸ πεζόν) — Ἐκθεσιν τῆς νῦν καταστάσεως τῆς Βλαχίας ἐν εἰδὲ ἐπιστολῇ Δακύντε πρὸς τὸν

μέγαν βόρνικον Κωνσταντῖνον Λουδένσκουλον. — Περιγραφήν τῆς νίκης τοῦ Ταχμάσκουλ χάν κατὰ τῶν Ἰνδῶν καὶ τοῦ πλοῦτου ὃν ἔλαθεν. Μετὰ τὴν Γεωγραφίαν τελευτῶσιν ἐν φύλλῳ 198 τοῦ χειρογράφου, ἔπονται (198 328) τὰ ἐξῆς τοῦ αὐτοῦ στιχοφυγῆματα — Παράδεισοι; — Ἄδης. — Λόγος πανηγυρικός εἰς τὸν ἅγιον μέγαν Κωνσταντῖνον. — Λόγος πανηγυρικός εἰς τὸν ἅγιον καὶ ζωηρόρον καὶ θεῖον Στυρόν. — Λόγος εἰς τὴν ἀγίαν καὶ μεγάλην ἑβδομάδα. — Ὑμνος πρὸς τὴν πανόμνητον καὶ παναγίαν Θεοτόκον. — Κανόνες τριαδικοὶ κατανυκτικοὶ Δευτικοί. — Κανὼν εὐαγγελικός, ἦτοι περιέχων ἐν ἐπιτομῇ τὰ κατὰ τὸ θεῖον καὶ ἱερὸν Εὐαγγέλιον. — (Ἔτερος) κανὼν εἰς τὸν τίμιον καὶ ζωηρόρον Στυρόν. — Κανὼν εὐχαριστήριος εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον, τὴν παντοδύναμον ἄνασσαν ἐπὶ ἀπαλλαγῇ ἐχθρῶν (κλπ. ὃ ἐν σελίδι λδ' τοῦ παρόντος ὑποσημειωθείς). — Κανὼν περὶ ματαιότητος κόσμου. — Κανὼν περιεπτικός ὀνομαστῶν ἀρχίων ἀνθρώπων. — Κανὼν περιεπτικός πολλῶν ἐξαίρετων πραγμάτων, τῶν εἰς πολλὰς πόλεις καὶ νήτους, καὶ ἔθνη καὶ ζῶα ἐγνωσμένων. — Ἐπιστολὴ τοῦ Τούρκου (Μωάμεθ Β') πρὸς τὸν Σκεντέρμπεην, καὶ αὐτοῦ πρὸς ἐκεῖνον (ταύτας ἀντέγραψε, καθὼς ὁμολογεῖ ἐν φύλλῳ 88, ἐκ τοῦ χειρογράφου βίου Γεωργίου τοῦ Κεττριώτου). (1)

Τῶν νῦν ἐκδιδόμενων συγγραμμάτων τοῦ Δαπόντε, ὃ μὲν Χρονογράφος ἀντεγράφη ἐκ χειρογράφου ἀποτεθησχυρισμένου μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν μνημείων τῆς ἐπὶ τουρκοκρατίας πνευματικῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ κυρίου Γ. Α. Μυροκορδάτου, εἰς ὃν καὶ προσρωεῖται ἡ Μεσαιωνικὴ Βιβλιοθήκη, ὡς ἐλάχιστον εὐγνωμοσύνης

(1) Τὸ χειρόγραφον ἀπόκειται παρὰ τῷ ἄλλοτῳ Κ. Ι. Βελοῦδη, προθύμως χορηγήσαντί μοι τοῦτο πρὸς μελέτην.

ξη'.

δελγμα πρὸς τὴν ἔνθερμον προστασίαν, δι' ἣς ἐνίσχυσε τὰς ἐρευνὰς περὶ τὰς ὑποκείας ἀπὸ ἐξ ἤδη ἐτῶν ἀρωσιώθη.

Ὁ δὲ ἱστορικὸς Κατάλογος (1) δημοσιεύεται ἐξ ἀντιγράφου χορηγηθέντος μοι ὑπὸ τοῦ ἐλλογιμοῦ φίλου κυρίου Γαβριήλ Σοφοκλέους διευθυντοῦ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τὸ Σταυροδρόμον ἑλληνικῆς σχολῆς, πρὸς ἃν καὶ ἤδη ὁμολογῶ χάριτας ἐπὶ τῇ προσφορᾷ ταύτῃ καὶ τῇ προθυμίᾳ μεθ' ἧς διευκόλυνε τὰς ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς εἰρημένης σχολῆς ἐρεῦνας μου κατὰ τὸ θέρος τοῦ ἐτους 1870. Ἀρμόδιον δ' ἐνταῦθα κρίνω νὰ ἐπισυναΐψω καὶ κατάλογον τῶν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ ταύτῃ ἀποκειμένων εὐαριθμῶν ἀνεκδότων πονημάτων.

— Στεφανίτης Ἰγνηλάτης (Παράφρασις εἰς τὸ ἀπλοελληνικὸν ὕφος Θεοδοσίου Ζυγομαχῆ τοῦ πρωτονοταρίου ἐν ἔτει 1584, ἐκ τῆς ἑλληνικῆς μεταφράσεως τοῦ Σήθ).

— Κωνσταντίνου Γουλιανοῦ, μεγάλου λογοθέτου τῆς Μεγ. ἐκκλησίας, λύσεις εἰς τὰ ἄπορα τῆς πρώτης τε καὶ δευτέρας βίβλου τοῦ Μωσέως, ἦτοι Γενέσεως καὶ Ἐξόδου, κατ' ἐρώτησιν καὶ ἀπόκρισιν. (Ὁ κώδιξ ἀνήκειν εἰς τὸν πολυμαθῆ Νικόλαον Κριτίαν, τὸν μέγαν ἐκκλησιαρχὴν, ἐπιμελῶς συναθροίσαντα καὶ προτάξαντα πάσας τὰς περὶ Ἰουλιανοῦ μαρτυρίας, ὡς καὶ ἐπιστολὴν ἣ μᾶλλον ἐγκώμιον, καὶ ἐπίγραμμα τοῦ Γωάννου Κρυσοφύλλου, τοῦ διαδεχθέντος τὸν Ἰουλιανὸν ἐν τῷ ἀξιώματι τοῦ μεγάλου λογοθέτου).

— Διδασκαλίς περὶ τοῦ ἀρχαίφουδς τρόπου τοῦ διδόναι

(1) Περὶ τοῦ χειρογράφου τούτου λόγος ἐγένετο ἐν τοῖς πρακτικῶς τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Φιλολογικοῦ Συλλόγου (τόμ. Α', σελ. 155). Καὶ τὰς μὲν ἑλλείψεις τοῦ κειμένου, ἐνεκεν ἐκκοπῆς φύλλων τινῶν, δὲν ἠβουήθη ν' ἀναπληρωθῶ, οὐχ ἥτιον ὁμοίως παρέλειπε καὶ τινὰς ἀσχετοὺς πρὸς τὸ προκείμενον παρακείμεναι, κατὰ μέγα μέρος εὐλημίαν ἐξ ἄλλων γνωστῶν συγγραμμάτων, ἣ καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Διπλόντε ἀλλαχού δημοσιευθείσας.

τὸ θεῖον καὶ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ἐκδοθεῖσα παρὰ Γερμανοῦ Βλάχου τοῦ Κρητῆ, ταπεινοῦ τῶν ἐπιστημῶν διδασκάλου, κήρυκος τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, καὶ καθηγουμένου τοῦ τῆς Παλαιοπόλεως; σιδασμίου μοναστηρίου.

— Ρώμης; δάκρυον, ἢ διάλογος μεταξὺ Ρώμης καὶ τοῦ ποταμοῦ Τίβερη, (ὑπὸ ἀνωνόμου) μεταφρασθεῖς ἀπὸ τῆς ἰταλικῆς; διαλέκτου, χάριν φιλικῆς τοῦ σφωτάτου καὶ πικνιδειματώτατου κυρίου Χρυσάνθου, ἀρχιμκνδρίτου Ἱεροσολύμων, 1695, κρητίου θ. (ἐν κώδῃκι περιέχοντι ἐκ τῶν τοῦ Ἰσοκράτους).

— Δικανικὴ τέχνη Δημητρίου Πανχιωτάκη μεγάλου κλουτζιάρη κατὰ τοῦ; αψοθ' συνταχθεῖσα καὶ προσφωνηθεῖσα εἰς τὸν ὑψηλότατον αὐθέντην Ἀλέξανδρον βοεβόδαν Μουρούζην κατὰ τοῦ; αψεγ' ἐν Βουκουρεστίῳ.

— Συλλογὴ συνοδικῶν ἐγκυκλίων πρὸς τὸν κητροπολίτην Παροναξίας; (Νεόφυτον τὸν Λεβοχάρην Βυζάντιον) 1788-1801, ἀφορῶσαι τὴν εἰρήνευσιν τῶν ἐν τῷ Αἰγαίῳ ἐνοχλουμένων ὑπὸ Ρωστικῶν πρακτόρων.

Ἐκπατρισθέντες μετὰ τὴν ἀλωσιν οἱ Ἕλληνες λόγιοι μετεβίβασαν εἰς τὴν δυτικὴν Εὐρώπην τὴν προγονικὴν σοφίαν, ἐγκαταλιπόντες τοὺς ὑπὸ τὴν δουρικὸν ζυγὸν συμπατριώτως αὐτῶν βεβουθισμένους εἰς τὸ σκότος οἰκτρᾶς ἀμαθείας, μέχρι τῆς κατὰ τὸν 17' αἰῶνα θαυμασίως ἀνατειλάσης πνευματικῆς ἀναγεννήσεως τοῦ τουρκοκρατουμένου γένους. Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἀκούεται κάπου ἢ φωνὴ διδασκάλου τινός, ἀλλὰ καὶ οὗτος, ὡς διόπτων ἀστήρ, ἀμὰ σβεσθεῖς τὸ αὐτὸ ἐγκαταλείπει σκότος; αἱ προσπάθειαι τοῦ Ἐλεαθοῦλκου, τοῦ Ἀηστόργου, τοῦ Ζυγομκλλᾶ, καὶ πρὸ πάντων ὁ πατριωτικὸς ζήλος τῶν πατριαρχῶν Διονυσίου Β', Ἰωάσαφ Β', καὶ Ἱερεμίου Β', δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κατισχύσωσι τῶν ἀνωτέρων τῆς θελήσεως αὐτῶν καιρικῶν περιστάσεων. Τὸ ἔθνος εἶχεν ἀπογομνωθῆ πάτη; περιουσίας, ἐκ

τῶν ἐκκλησιῶν ἀφῆρήθη πᾶς κόσμος, αἱ βιβλιοθηκαὶ διαρπάγησαν ἢ κατεκάησαν (1). ὥστε καὶ τὰ πρὸς διατροφήν τῶν διδασκάλων ἔλειπον, καὶ τὸ σπουδαιότερον, ὅτι οἱ μετὰ μόχθου πολλοῦ μόλις ψωμοζῶντες γονεῖς δὲν ἠδύναντο νὰ στερηθῶσι τῆς ἐργασίας τῶν παιδῶν, καὶ προσδαπανήσωσι μάλιστα διὰ γράμματα, ἐξ ὧν οὐδεμίαν προσδοκίαν ἀνευτέρως ἀποκαταστάσεως διήνοιγεν ἡ περιορισμένη φαντασία αὐτῶν.

Ἡ μέχρι κόρου ἐπαναληφθεῖσα φήμη, ὅτι τὰ μοναστήρια ἐχρησίμευσαν ὁ πυρὴν τῆς πνευματικῆς τοῦ ἑλληνισμοῦ ἀναπτύξεως, ἐλέγχεται ὑπὸ τῆς ἱστορίας πάντῃ ἀσύττατος· αὐταὶ αἱ ἐν Ἐθωνι πολυάριθμοι μοναί, ἰσχυροῦσαι τὰ πλοῦσια ἐλέη τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος, καὶ τὸ σπουδαιότερον ἀπληγαγμένα τῆς παρουσίας τῶν ἀγρίων δυναστῶν, οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον ἐξεπλήρωσαν τὴν μεγάλην ταύτην ἀποστολήν, ἀλλ' ἀπλῶς ἐχρησίμευσαν τὰ καταρύγια τῶν ποθούτων ἢ ἀνταλλάξωσι τὴν ἡσυχίαν τῆς ἐρήμου πρὸς τὴν κοσμικὴν τύρβην καὶ πρὸ πάντων τοὺς διωγμοὺς εἰς οὓς κατὰ τόπους ἦσαν ἐκτεθειμένοι. Οὐδὲν σχολεῖον συνέστη ἐν Μεταίροις καὶ ἐν Ἐθωνι κατὰ τοὺς στυγητοὺς τούτους χρόνους· ἀπ' ἐναντίας μάλιστα καὶ ἡ μόλις περὶ τοὺς ὑστάτους χρόνους ἰδρυθεῖσα διὰ πολλῶν μόχθων Ἐθωνιάς σχολή, πρόξενος πολλῶν σκανδαλῶν ἐγένετο καὶ ἀκλεῶς διελύθη· τὴν αὐτὴν δὲ τύχην ὑπέστη καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ Θεασίου Σωτήρη Δούκα συστάσα Ἐθωνιάς τυπογραφία.

Ἀληθῆς πυρὴν τῆς πνευματικῆς ταύτης ἀναπτύξεως διέτελεσεν ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει μεγάλη Ἐκκλησία· ἡ ἐν αὐτῇ

(1) Μεγαλὴ ὁ Κριτόβουλος περιγράφει οὕτω τὴν καταστροφὴν τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει βιβλιοθηκῶν· «βίβλοι τε ἱερὰι καὶ θείαι, ἀλλὰ δὴ καὶ τῶν ἔξω μαθημάτων καὶ φιλοσόφων αἱ πλείετα, αἱ μὲν πυρὶ παρεδίδοντο, αἱ δὲ ἀτίμως κατεπαύοντο, αἱ πλείους δὲ αὐτῶν οὐ πρὸς ἀπόθεσιν ἀελλῶν ἢ ὑβρίν δόο ἢ τριῶν νομισμάτων, ἔστι δ' ὅτε καὶ ὀβολῶν, ἀπεδίδοντο». Ταῦτ' αἱ γράμαι καὶ ὁ Δούκας.

ιδρυθεῖται σχολή ὑπ' αὐτοῦ τοῦ πατριάρχου Γενναδίου, ὡς φαίνεται, καίτοι διαφόρους ὑποστάτη περιπετείας, οὐδὲν ἤττον ἐξηκολούθησε μέχρι τῶν χρόνων Κυρίλλου τοῦ Λουκάρως ἐκπέμπουσα ἀμυδρόν τινα σπινθήρα, τὸν ὅποιον ἀνεξωογόνησε τὸ θερμὸν φῶσμα Θεοφίλου τοῦ Κορυθαλλέως, τοῦ πρώτου ἐπάρχου τοῦ ὀνόματος σχολάρχου.

Τῆς περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ΙΧ' ἑκατονταετηρίδος ἀρξαμένης πνευματικῆς τρύτης ἀναγεννήσεως τοῦ τουρκοκρατούμενου γένους, δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς μόνη ἐστὶν ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει πατριαρχικὴ σχολή· σύγχρονοι τοῦλάχιστον, ἐὰν μὴ προτερόχρονοι ταύτης, πρέπει νὰ θεωρηθῶσι καὶ αἱ ἐν Ἀθήναις, Χίῳ, Ἰωαννίνοις καὶ Ἀγράφοις σχολαί· (1) ἀλλ' αἱ μὲν πρῶται τέσσαρες, πολλὰς κατὰ καιροὺς ὑποστάτη τὰς περιπετείας, δὲν παριστῶσι τὴν σπουδαιότητα τῆς κατ' Ἀγραφα σχολῆς, ἥτις ἐπὶ ἑκατὸν πενήκοντα ἔτη ἀδικλείπτως ἐξέπεμπε τὰς ζωογόνους αὐτῆς ἀκτῖνας οὐχὶ μόνον ἐπὶ τὰς πέριξ ἀλλὰ καὶ τὰς ἀπωτέρω κειμένης χώρας, ἥθελε δ' εὕροι αὐτὴν ἀνθοῦσαν καὶ ἡ ἐλληνικὴ ἐπανάστασις, ἐὰν μὴ κατέστρεφε τὸ ἔργον Εὐγενίου τοῦ Αἰτωλοῦ ἢ γλισχρότης Σεργίου τοῦ Μακραίου, προτιμήσαντος, ἀντὶ τῶν ἡλιοκαῶν ὁρέων τῶν Ἀγράφων, τὰς τερπνάς τοῦ Βοσπόρου ὄχθας.

Περὶ τὸν κρίνοντες νὰ ἐνδιατρίψωμεν περὶ τοῦ βίου τοῦ ἰδρυτοῦ τῆς κατ' Ἀγραφα σχολῆς, διότι λαμπρῶς ἐκτίθησι τοῦτον ὁ μαθητὴς καὶ διάδοχος αὐτοῦ Ἀναστάσιος ὁ Γόρδιος, θέλομεν εἶπει ὀλίγα περὶ τοῦ Μακραίου.

Σέργιος ὁ Μακραῖος (2) γεννηθεὶς ἐν Φουρνῇ καμοπόλει τῶν Ἀγράφων, ἐδιδάχθη τὰ ἐγκύκλια τῶν μαθημάτων ὑπὸ

(1) Τοιαῦται δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῶσι καὶ αἱ παλαιαὶ μὲν πλὴν βραχυβίοι σχολαὶ τῆς Ζακύνθου, Ἀνδρου, Ἀρτης, καὶ ἄλλων μερῶν.

(2) Καθὼ φαίνεται ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ, Μακρῆς κλοῦμενος, μετέφειν ἕτερον τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

οβ'.

τὸν ἱερομόναχον Θεοφάνην, μαθητὴν καὶ διδάσκαλον Ἀναστασίου τοῦ Γορδίου ἐν τῇ κατ' Ἀγραφα σχολῇ ὕστερον δ' ἐλθὼν εἰς Ἀθῶνα ἐτελειοποιήθη ἀκούσας Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρου, μετὰ τὴν φυγὴν τοῦ ὁποίου προέστη πρὸς κειρὸν καὶ τῆς ἐκεῖσε ἀκαδημαίαι, καθὰ φέρει βιογραφικόν τι σημείωμα ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει μετοχίου τοῦ Πανουργίου Τάφου (1). Ἀναδεξαμένου δὲ τοῦ Εὐγενίου τὴν σχολαρχίαν τῆς πατριαρχικῆς σχολῆς ἀνέβη καὶ ὁ Μακρῆτος εἰς Κωνσταντινούπολιν (1760) καὶ ἠκροάσθη παρὰ τῶ αὐτῶ τὴν θεολογίαν. Ἐκτοτε δὲ παρέμεινεν ἐνταῦθα ἐπ' ἐλπίδι διδασκαλικῆς θέσεως, διαφοροτρόπως προφασιζόμενος πρὸς τὸν γηραιὸν αὐτοῦ διδάσκαλον, τὸν Θεοφάνην, ὅστις περὶ τὴν δύσιν αὐοῦ τοῦ βίου αὐτοῦ δὲν ἔπαυε προσκαλῶν τὸν Μακρῆτον ἵνα ἐπανεέλθῃ εἰς Ἀγραφα καὶ συνεχίσῃ τὸ ἐκπολιτιστικὸν ἔργον Εὐγενίου τοῦ Αἰτωλοῦ, Ἀναστασίου τοῦ Γορδίου καὶ αὐτοῦ τοῦ γράφοντος; τελευταίον ἐκείων διδασκόντων ἐν ταῖς διαφόραις αὐτοῦ ἐπιστολικῆς φωναῖαι ὁμολογῶν αὐτὸς ὁ Μακρῆτος, ὅτι ἐλπίς μείζονος κέρδους ἠνάγκαζεν αὐτὸν νὰ μὴ ἀκούσῃ τῆς πατριωτικῆς φωνῆς τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ· οὕτω τῇ 20 ὀκτωβρίου 1774 ἔγραψε πρὸς τὸν ἐν Ἰκσιφ συμπατριώτην καὶ συμμαθητὴν αὐτοῦ Ἰωάννην « εἰ μὲν οὖν τὰ τῆς πατρίδος ἐπὶ τὸ κρεῖττον διατεθῆ, πρὸς αὐτὴν ἀποβλέψω, μετοικήσας ἤδη εἰς τινὰ οἶκον ἐν Φανουρίῳ, εἰ δὲ μὴ, ὅπου ποτ' ἂν ἦ κέρδος τρέφομαι ». Πρὸς δὲ τὸν Θεοφάνην, ὃν συνεχῶς ἀποκαλεῖ πατέρω, Ἰσραήλ, Ἥλιού, σοφιστικῶς δικαιολογούμενος ἔγραψε κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος τὰ ἐξῆς· « Τίς δώσει μοι πτέρυγας καὶ πετασθήσομαι, ἢ τίς λύσει με τῶν νῦν κατεχόντων δεσμῶν, καὶ πρὸς σέ ἤξω, ἀγιώτατε πάτερ, σοφώτατε μοι διδάσκαλε; ἐπιποθεῖ καὶ ἐκλείπει ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ζωηρότων ναμάτων, εἴτουν τῶν ἐν

(1) Προσθήεται ἐν τέλει (Δ).

σοὶ λόγων τοῦ πνεύματος· ἐπιγινώσκω ὧν ἂν ὀμιλοῦντι περι-
 ριῆν ἀπολαύειν, καὶ ὧν δεῖ μοι ἀφοσιώσασθαι· ἀπὼν γὰρ οὐκ
 ἔχω· τούτῃ τοι δυστυχῶς, σφόδρα λυποῦμαι· οὐ γὰρ ἔκνος,
 οὐδέ τις ὀλιγωρία ἀρίστησι τῆς πατρίδος, καὶ ταῦτα μεμνη-
 μένον τῶν ἀγαθῶν ἐκείνων, καὶ ποθοῦντα, δέον νῦν μᾶλλον
 παρῆναι κεκμηλότι τῷ γῆρα, καὶ τὸν ἐντεῦθεν κουφίζειν πό-
 νον, καὶ παρίστασθαι τῷ Ἰσραὴλ, ἐν' εὐλογῶν εὐλογήσας με,
 πάντα διδοῦς ἡδὴ θεῶ, καὶ πρὸς ἐναργεῖς τὰ θεοπτείας· ἐτοι-
 μαζόμενος, νόσφ' ἰκονομένου ἢ λυομένου τοῦ σώματος· ἀλλὰ
 ἐνταῦθα κεναί; ταῖς ἐλπίσιν ἐς δεῦρο ὑπορρυέντα κωλύει, καὶ
 τὰ κῦτόθι τοῖς κακοῖς περιστοιχούμενα ροβεῖ· ὥστε τῶν δεόν-
 των ἀπάγει με ἄκοντα. Συγγνοίης οὖν τῆς ἀπουσίας, καὶ λύ-
 σεαι τῶν ὀφλημάτων, εὐλογιῶν τε καὶ εὐχῶν ἀξιώσασαι καὶ ἀ-
 πόντα, λίην μέντοι κατοδυνώμενον. Γέγραφα δὲ καὶ πρὸς τὸν
 συμμαθητὴν μοι Κύριλλον ἐν τῷ Ἀθωνί, δίκαιά τε καὶ ἀρεστά
 ποιεῖν ἠγούμενος, εἰ δυνατὸν ἐπανελθεῖν, ἵνα ἐν τῇ ἀνάδω τοῦ
 Ἡλιοῦ τῆς χάριτος κατὰ τὸν Ἐλισσαῖον ἐκεῖνον μετασχη, καὶ
 αὐθι; γράψω ἐξευμαρίζων αὐτῷ τὰ κωλύοντα· εἰ γοῦν ἐπα-
 νέλθῃ ἐκεῖνος ἐκ μέρους παρκαμύθισομαι· καιροῦ δὲ καὶ τῶν
 κακῶν, ὅσα κατὰ γῆν τε καὶ θάλατταν πλημμυρεῖ, ἐπισχίν-
 των, σύγγνωθι αὐτῷ τε καὶ Ἰωάννῃ καὶ πάντιν ἡμῖν, ἀγιώτατε,
 καὶ εὐχου τὰ κρεῖττονα ».

Ἄλλὰ καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀποτυχῶν τῶν κατα-
 θυμίων ὁ Μακρῆτος ἠτοιμάζετο νὰ μεταβῇ εἰς Δακίαν, ἧ καὶ
 ἐπανάλθῃ εἰς Ἀγραφα, ὅτε νέαι ὑποσχέσεις ἠνάγκασαν αὐτὸν
 νὰ παρκαμείνῃ θυροκοπῶν· « ἔκτοτε οὖν μῆνας πέντε περιφέ-
 ρομαι τόπον ἐκ τόπου ἀμείβων καὶ περιφερόμενος τὴν Ἰζώνος
 δίκην (1) ». Ἄλλὰ μετ' οὐ πολὺ προσκληθεῖς ὡς διδάσκαλος

(1) Ἐπιστολὴ πρὸς Ἰωακείμ Ἀρχιεπίσκοπον καὶ Κυριακὸν (14 αὐγού-
 στου 1776).

οδ.

ἐν τῇ πατριαρχικῇ σχολῇ, δὲν ἐδέχθη τὴν θέσιν δι' ἀγνωστὰ αἰτία. « Ἰδοὺ γὰρ ἔτη δύο ἡμέραν τῇ ἡμέρᾳ ὑπερτίθημι τὴν ἐντεῦθεν φυγὴν, ἀθηνεῖα σώματος, προσπεσῶν καὶ λογισμοῖς ματαίους παραλογιζόμενος· προσεκλήθην δὲ καὶ αὖθις κατὰ τὸν παρελθόντα αὐγουστον εἰς τὴν ἐνταῦθα σχολήν, ἀλλ' οὐκ ἀνεδεξάμην δι' ἅπερ οἶδε δυσκόλως δυναμένην λαθεῖν ἢ διατηρησαί τὴν σύστασιν (1) ». Γράφων δὲ πρὸς τὸν συμπατριώτην καὶ συμμαθητὴν αὐτοῦ Κύριλλον (15 Μαρτίου 1777) ἐκτραγωθεῖ οὕτω τὴν κατάστασιν τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐκπαιδείσεως· « Τοὺς ἀπαίροντας φιλομαθεῖς εἰς Ἱάσιον ἐπήνεσα τῆς προθέσεως· ἀλλὰ ποῦ πρὸ ἡμῶν λόγοι; ποῦ διδασκαλεῖα; μόλις που παιδευομεθα, καὶ ταῦτα οὐκ ἀνεπηρέεστα· οὐδεὶς γινώσκων τοιοῦτον ἤνεγκε λόγων αὐχμὸν· εἴ τις Διὸς ὄρνις, ἢ φοῖνιξ, ἢ κύκνος ὁμοσε κατ' αὐτοῦ βάλλοντες τοῖς λίθοις, τοῖς βέλεσι, τοῖς ἀκοντίοις, ὑπὸ φθόνου καὶ κακεντρεχεῖας, ἢ ἐπὶ τὰ ἔρη καὶ τὰς κυπρίσους τοῦ θεοῦ, ἢ ἐπὶ τὴν ἔρημον χηρεύουσιν τῶν τοιούτων θηρίων, ἢ ἐπὶ τὴν πέτρην καταφυγὴν οὖσαν τοῖς μικροῖς καὶ μὴ δυναμένοις εἰς ὕψος ἀρῆσθαι, φυγαδεύουσιν· ὥστε εἴ τις κολοῖς, οὗτος κρώζει οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ· καὶ γὰρ καὶ ὁ Θεοτόκης πρὶν ἢ δέξασθαι ἀπεσείσαστο ὑπὸ τῶν κακῶν τὴν ἐν

(1) Ἐπιστολὴ πρὸς Χρυσάνθον Αἰτωλῶν (12 Ἰανουαρίου 1777). Τὸ προσκροτούμενον περὶ Μακρταίου βιογραφικὸν σημεῖον λέγει, ὅτι ἐν ἔτει 1770 οὗτος συνειστήκατο τὴν ἀμεληθεῖσαν πατριαρχικὴν σχολήν· ὁ δ' ἑλληόμιμος Παράνικας (Συγελάσκια, σελ. 29) ἀναφέρει, ὅτι τῆς κατὰ τὸ 1775 ἢ μᾶλλον τὸ 1777 περὶ τὴν πατριαρχικὴν συστάσεως καὶ ἑτέρας τῶν φιλοσοφικῶν μαθημάτων προέστη ὁ Μακρταῖος μέχρι τοῦ 1790. Ὅτι ἡ φιλοσοφικὴ σχολὴ συνέστη πράγματι τῷ 1778 δηλοῦνται αὐτὸς ὁ Μακρταῖος· ἐν τῇ ἐκδοθεμένῃ ἐκκλησιαστικῇ ἱστορίᾳ (σελ. 316)· ὅτι δὲ οὗτος ἐδίδασκεν ἐν τῇ πατριαρχικῇ σχολῇ πρὸ τοῦ 1777 δηλοῦνται ἐκ τῆς ἑνὸς περιχοπῆς τῆς πρὸς Χρυσάνθον ἐπιστολῆς του. Ἐν τῷ τελει προσθήτηται (Ε) κατάλογος τῶν ἐπὶ τοῦ πατριάρχου Σωφρονίου Β' ὁρισθεῖσῶν συνδρομῶν ὑπὲρ τῆς Φιλοσοφικῆς σχολῆς.

Γασίω σχολήν· ὁ Ἰωάννης μένει παρὰ τῷ ἡγεμόνι· ὁ Κυριακὸς ἐν παρθύσω φιλοσοφεῖ· ἄλλος ἄλλοσε ἐτρέπη, καὶ οὐδεὶς τῶν δυναμένων καὶ ἄλλους ἐν λόγοις ὠφελῆσαι εἰς μέτρον προει· κινήθῃ δέ μοι εἴη καὶ ἐν λόγοις ἐμπρέπουσα, καὶ τῆς τοῦ πνεύματος καρπούμενη τὰ κράτιστα ».

Διὰ τῆς δραστηρίου ἐνεργείας τοῦ πατριάρχου Σωφρονίου Β' συστάσης καὶ τῆς δευτέρου πατριαρχεικῆς σχολῆς τῶν Φιλοσοφικῶν μαθημάτων (1 Σεπτεμβρίου 1778), ὁ Μακρῆτος διωρίσθη σχολάρχης (1), μετ' ἐτησίου ἐπιδόματος· γροσίων 1250 (2), καὶ προσέει γροσίων τριάκοντα, ἀξιοθιέντων τὸ ἐπόμενον ἔτος εἰς ἑβδομήκοντα, δι' ἐνοίκιον τῆς κατὰ τὰ Θεραπειὰ κατοικίαις αὐτοῦ· ὡς τοιοῦτος δὲ διετέλεσε μέχρι τῆς ἐν ἔτει 1790 καταργήσεως τῆς σχολῆς.

Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ προσκληθεὶς ὡς σχολάρχης Χίου ὑπὸ τοῦ πρῶην Θεσσαλονίκης Διμασκηνοῦ ἀπεποιήθη, συνιστῶν ἀνθ' ἐκτουτοῦ ἄλλους συμπατριώτας καὶ φίλους· « Τὰ πλείω, ἀπαντῆ κινήθῃ, προσθήσει ὁ προσφιλέστατός μοι Λουκᾶς, ὅς τί οὐκ ἐποίησε, τί δὲ οὐκ εἶπε, πάντα λίθον κινῶν τὸ τοῦ λόγου ἔνα μὲ πείση; Ἐγὼ οὐκ ἤλπιζον τοσαύτην δύναμιν λόγου, καὶ

(1) Τὴν περὶ σχολαρχίας ὑπόσχεσιν εἶχε λίβρι πρὸ πολλοῦ: « καί ποτε γε προσεδόκουν τῆς πρὸς Δακίαν ἢ τὰ τῆς Θετιτλίαις ὄρη ἃ λέγεται Ἄγραφα φέρουσης ἐφέψασθαι, καὶ πρὸς αὐτὴν ἡτοιμαζόμεν· ἀλλ' ἐπιταγὴ τοῦ παναγιωτάτου δεσπότη καὶ προτροπὴ τοῦ πρῶην ἀειδήμου Νικομηδείαις ἐκώλυσε, προτραπομένου ἐπισχεῖν τῆς ἑδοῦ, ἵνα τῆς σπουδαζομένης κῦτοτε ἐπ' ὠφελείῃ τῶν πολλῶν προστήσωμι ».

(2) Κατ' αὐτὸ τὸ πρῶτον ἔτος ὁ Μακρῆτος ἀπειλήσας τοὺς ἐπιτρόπους ἐπὶ φυγῇ κατώρθωσε νὰ λίβρι εἶ γροσία 120 « διὰ νὰ ἐμποδισθῆ ἀπὸ τὸν κινήμὸν τῆς παρθύου του »· ἀλλ' ἡ προσθήκη αὕτη δὲν ἀπαντῆ ἐν τῇ μισθοδοσίῃ τῶν ἐπομένων ἔτων. Τῆς περὶ μισθοδοσίας τοῦ Μακρῆτου σημειώσεις ἐξήγαγον ἐκ τῶν καταστάσεων τῆς πατριαρχικῆς Σχολῆς (παρὰ τῷ ἔλλογιμῳ Κ. Χ. Γ. Κωνσταντινίῃ).

ος'.

ἐπιχειρημάτων εὑρεσιν ἐν στόματι πριμικυρίου· ἐξέχευε τὸ κη-
θεστικὸς· ἐκ τῶν θλίψεών μου, καὶ μικροῦ δεῖν ἀνέτρεψε τοὺς
κόπους τῶν πέντε ἐτῶν, οὓς κατέβαλλον ἐν αὐτῇ τῇ σχολῇ·
ἦλθεν εἰς ὑπερβολάς, ὑπεσχέθη μοι παντοτεινὴν δουλείαν ἂν
καταβῶ εἰς Χίον· πάντα ἐκ πάντων ἐποίησε, καὶ ἂν δὲν ἤκουε
χιλιάκις, τὸ ἀδύνατον, δὲν ἐμάκρυνεν ἀπ' ἐμοῦ. Τέλος μὲ ὑπε-
χρέωσε νὰ συνεργήσω εἰς τὴν εὑρεσιν ἄλλου τινός, καὶ εἴ τινα
γινώσκω ἄξιον τοῦ ἔργου νὰ σημειώσω πρὸς τὴν αὐτῆς ἀγίω-
τητα· ὅθεν σημειῶ· εἰναι εἰς Βουκουρέστι ὁ Ἰωσήπος, εἰς Ἴασι
ὁ Ἰωάννης, εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος ὁ Κύριλλος, εἰς Μύκονον ὁ Κύ-
ριλλος, εἰς Νάξον ὁ Χρῦσανθος, εἰς Ρόδον ὁ Νεθανκῆλ, εἰς Ἀ-
θήνας ὁ Βύδας· ὅν τινα οὖν δυνήθῃ ἐξ αὐτῶν νὰ καταστήσῃ
διδάσκαλον, εἰναι ἄξιοι τοῦ ἔργου». (1) Μετ' οὗ πολὺ δὲ ἀ-
ποβιάσσαντο; τοῦ διδασκάλου Θεοφάνου; (2), ὁ Μικρακίος θρηνεῖ
ἐπὶ τῇ ἐπιχειρημένῃ διακλύσει τῆς κατ' Ἀγρυκρά σχολῆς, καὶ προ-
τρέπει τοὺς ἄλλους συμμαθητάς νὰ σπεύσωσι πρὸς σωτηρίαν
αὐτῆς, διότι αὐτὸς ἀδυνατεῖ ν' ἀνταλλάξῃ τὰ κέρδη τῆς ἐν
Βυζαντίῳ σχολορχίας πρὸς τὰ πτωχικὰ ἐλέη τῶν συμπατριω-
τῶν του. «Τοιοῦτος ἄρα ἐπισικῶς διὰ βίου γενόμενος καὶ ὁ
ἀοιδίμος· ἐκεῖνος πατήρ καὶ διδάσκαλος, ἀπολαύει νῦν τρανῆς
θεοπετείας ἐν οὐρανῷ, καὶ ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν προῖων ὅλος
φαιδρὸς στήσεται ἐπὶ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, πλήρης δόξης καὶ
εὐφροσύνης· τὰ μέντοι τῆς πατρίδος ἐπηλυγάζει σκότος βεθῶ,
καὶ σκοτος κατέχει δεινόν· ὁ γὰρ κατ' ἐνέδραν μαιφρώνων βίαιος
θάνατος Δημητρίου, εἴ τινας τοὺς ἐκεῖ ἀρείλετο βιωτικὸν ἦν,
ἢ δὲ τοῦ ἀοιδίμου ἐκείνου ἐκδημία ἡλίου ἄντικρυς δύσις δο-
κεῖ· οὐ γὰρ ἔτι πνευματικὸς τις ἐκεῖ ἀκούεται, οὐ διδάσκα-

(1) Ἐπιστολὴ νοεμβρίου 17, 1782.

(2) Ἀπεβίωσε περὶ τὸν μῆϊον τοῦ 1784· ὁ μέγας ἐκεῖνος ἡμῶν
Ισραήλ, ὁ διδάσκαλος Θεοφάνης πρὸ τεττάρων μηνῶν ἐξεδήμησε πρὸς
Κύριον· Ἐπιστολὴ πρὸς Κύριλλον, 22 σεπτεμβρίου 1784.

λος, οὐ τῆς μοναδικῆς πολιτείας εἰσηγητῆς, τί δὲ λέγω; οὐ τῶν ἀπλῶν δογματικῶν κατηχητῆς, οὐ τῶν ἡθῶν διορθωτῆς πρ φαίνεται· οἱ ἱερεῖς κατὰ τὸν λαόν· οἱ μοναχοὶ Κενταύρων τερατωδέστεροι, ὑποδρηστήρες Τελχίνων, τῆς μοχθηρίας αὐτῶν ὑπὸ αἰγίσιν ἀπόζοντες· ἐν τοιοῦτοις οὖν καταλειπομένην τὴν πατρίδα πενήθω, καὶ ἐβουλόμην, εἴ πη παρήκοι, βοηθεῖν, καὶ θαμὰ πρὸς αὐτὴν ἀποβλέπω· ἀλλὰ δι' ἑμαυτοῦ μὲν ὑπὸ πολλῶν κεκώλυμαι, δι' ἄλλου δὲ οὐκ ἔχω, μηδένα εἰδῶς ἀντισεινεγκεῖν τῇ ἐκεῖ σχολῇ ἱκανόν· ἀντιβολῶ δὲ ὑποβαλεῖν ὅ,τι δοκῆ, μᾶλλον δὲ λαθεῖν περὶ αὐτῆς πρόνοιαν, καὶ γὰρ ὀφείλομεν (1) ».

Διαλυθείσης τῆς Φιλοσοφικῆς σχολῆς, ὁ Μακρῆσιος μετετέθη εἰς τὴν τῶν γραμματικῶν, ἐξ ἧς καὶ ἀπεσύρθη μετὰ τριῶν ἐτῶν διδασκαλίαν (1790-1793)· τὰ δὲ αἷτια τῆς τοιούτης ἀπομακρύνσεως μανθάνομεν ἐκ τῶν ἐπιστολῶν αὐτοῦ· « ἐπεὶ γὰρ ὁ αὐτομαθῆς ἀμαθὴς Μακρῆσιος εἰσπηδήσας εἰς τὴν ἐνταῦθα σχολὴν τὴν λεγομένην τῶν γραμματικῶν, ταύτην συνέχευε τε καὶ ἐτάραξε, κυκλιῶν τις ἢ συρφετὸς ἀμαθείας εἶναι δόξα; ἤπερ διδάσκαλος, ὠρκισάν με οἱ τῶν λόγων ἐραστὰ καὶ συνίστορες, ὥστε καὶ ταύτης δέξασθαι τὴν φροντίδα, καὶ τάξιν μαθημάτων καὶ διδασκαλίαν λόγων μεταπέμψασθαι· διὸ πολλὰ ὑπὲρ τῶν λόγων παρεπιπῶν καὶ ἀγωνισάμενος, πάντας εἰς ζῆλον προκαλέσας, ὡς ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ καὶ πρὸς αὐτὴν ἐπιστολῇ καθορᾶται, πάντων συνεισενεγκόντων τὸν ἔρανον, ἀπέδωκα ἑμαυτὸν εἰς πάντα ἔτοιμον ὑπουργεῖν· ἀλλὰ πρὶν τοῦ ἔργου ἀψασθαι, τῆς συνεισφορᾶς γενομένης, χαλεπωτέρῳ δαίμονι συνήντησα, πειρωμένῳ ἐντεθεὲν κερδαίνειν, καὶ τὴν πᾶσαν ἀνατρέπειν σχολὴν· διαπαλαίσας οὖν καὶ κατ' αὐτοῦ ἀπὸ μαρτίου ἀρχῶν ἕως

(1) Ἐπιστολὴ πρὸς τὸν πνευματικὸν καὶ διδάσκαλον Κύριλλον (φεβρουαρ. 28, 1785).

οή.

μαίου μεσουήντος, ἵνα μὴ δουλεύειν τῇ πλεονεξίᾳ τούτου καὶ ὑποκρίσει δουξω, ἐξέρυγον τῆς Χαλάνης, καὶ ἐκὼν ἀέκων ὑπαχώρησαι, χεῖρην τούτοις εἰπών· καὶ νῦν μὲν οἰκῶ παρὰ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τῶν Σιναϊτῶν, οἶκον δειμάμενος πέρυσιν ἴδιον· τὰ δὲ τῆς σχολῆς παύεται· μαθήματα γὰρ ἐν αὐτῇ Λουκιανός, Αἰτωπος ἢ Δυσειδῆς· καὶ ἄμωρος μορφή, διδασκαλοὶ δὲ τρεῖς, ὧν εἷς καὶ ὁ Φώτιος· ἦτοι ὧν ἡ λεγόμενος (1) ».

« Τῷ πανιερωτάτῳ ἁγίῳ Νέων Πατρῶν.

« Ἐγραψας ἀντέγραψα, ἐσίγησα· ἀντεσίγησα· τί δὲ τὸ τῆς σιγῆς αἴτιον αὐτῆς ἂν εἰδείης καὶ εἶποις, ἔγραψέ τις τῶν πρὸ ἡμῶν σοφῶν λακωνίζων πρὸς τινὰ τῶν αὐτοῦ φίλων· ἐγὼ δ' ἂν προσθίσην, καὶ ὅ,τι ἂν εἶπης οὐκ ἂν πείσαις μὴ ἀδικεῖν· εἰ μὲν γὰρ ἐκούσα σεσίγηκε, τί τούτου ἀδικώτερον; εἰ δ' ἄλλο τὸ ἐπισχόν, τί ἂν εἴῃ τὸ ἐπὶ τοσούτον ἰσχύσαν; οὐ γὰρ τι τῶν ἐκτός, οὐκ ἀπουσία κομιστῶν, οὐ περιφορὰ καὶ ἐκ τόπου εἰς τόπον μεταβάσεις, οὐ πραγμάτων περιπλοκαὶ καὶ μέριμνα βίου, οὐδὲ ἄλλη τις πρόφασις ἱκανὴ τοσαύτην αἰτιάσασθαι σιωπῆν· ἀρ' οὖν ἐθέλησεν ἐκούσα σιγῆν· ἀλλ' εἰ μὲν ὀλιγορούσα εἰς τοῦθ' ἦκει, ἀνάξιον πέπονθε μὴ ὅτι τῶν λόγων ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τοῦ σχήματος· εἰ δὲ καὶ παιδεύουσα, ρηισάτω μου νῦν τῶν πολλῶν κημάτων, ὅτι μεταμεμέλημαι, πρόχειρος ὧν καὶ λέγειν καὶ γράφειν καὶ πρὸς παρόντας καὶ ἀπόντας τοὺς φίλους, καὶ ὡς εἶπεῖν πρὸς τοὺς πέλας καὶ πόρρω ζήτοιν ποιῶν τὸν λόγον, κοινὸν ἠγοούμενος τὸν Ἑρμῆν· ἀλλὰ τέως ὀψέ γοῦν ἔμαθον καὶ σιγῆν ὅτε δεῖ· διὸ καὶ πάμπαν ἀπεδυσάμην τῆς διδασκαλικῆς τῷ σχήματι, καταλιπὼν τὴν σχολήν· καὶ σιγῆν προαιρούμαι, ἐντεῦθεν καὶ ὀλίγος πρὸς τὰς γραφάς, καὶ βραδύς πρὸς τοὺς

(1) Πρὸς τὸν ἅγιον Κίτρου, αὐγούστου 15, 1793.

λόγου· γίγονα· ἀλλ' ἐπεὶ καὶ σιγῆς εἶσι μέτρα, καιρὸς γάρ
 φησι τοῦ σιγῆν καὶ καιρὸς τοῦ λέγειν, τοῦτον ἤδη πορεῖναι
 νομίζων ὤρμησα πρὸς τὴν ποροῦσαν γραφὴν, τὴν μακρὰν λῶν
 σιγῆν, καὶ τῶν Ἰσων ἀντιτυχεῖν ἄξιόν, δέουμενος ἕνα μου μνηεῖν
 ποιῆται ἐν ταῖς πρὸς θεὸν κ. τῆς πανιέροις εὐχαῖς, εὐφρακίνουσα
 οἷς κατὰ θεὸν εὐημερεῖ· ἠγοῦμαι γάρ πᾶσιν νῦν δυσχέρειαν
 ὑπερνηκῆσασιν, εὐ ἔχειν ἐν πᾶσιν εὐδοκίμοῦσιν. Εἰ δὲ καὶ τὰ
 κατ' ἐμὲ πλατύτερον μαθεῖν ἐπιποθεῖ, ἴστω ὅτι ἀπὸ ματοῦ
 μεσοῦντο; ἀπολέλυμαι τῆς σχολῆς, καὶ ἐν ἰδίῳ οἰκίσκῳ οἰκῶ
 περὶ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τῶν Συνακτικῶν, ερησι-
 χάζων ἐν ὑγείᾳ καὶ ἀρεσκόμενος τῇ γραφῇ ὧν ἠρξάμην ἐμ-
 μέτρων. Τὰ δὲ τῆς σχολῆς παναθλίως ἔχει· φιλοσοφία γάρ
 ὅλως ἀπέπητ μυσταχθεῖσα τὴν μετὰ γοητείας μοχθηρίαν· γραμ-
 ματικὴ δὲ ὑβρίζεται· καὶ γὰρ Αἴτωπος καὶ Λουκιανὸς ἐν αὐτῇ
 σκηνοῦνται· καταθιθεῖται δὲ καὶ ποτε ὁ κληρικὸς Φώτιος τὸν
 Ξενοφῶντα Ἀνάδοσιν Κύρου διηγούμενος ὑπερτέχνως, ἀτέχνως
 ψελλίζων τὰ γραμματικά, ἕνα ἔχων τὸν μαθητὴν, καὶ εἶποτε
 ἐπιδείξω; θεατρικῆς χροῖοι, εἰσάγων τοὺς ὑποδιδασκάλους· αὐ-
 τῷ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτῶν, καὶ τὸ λογιεῖν ἀκρατῶν δῆθεν
 κατάκοσμον, εἶθον κατάπτυστον ὑπὸ πλειόνων ποιῶν. Οὕτω
 φεῖ, ὁ νῦν καιρὸς τὰ σεμνὰ ἐξῆυρσε, καὶ παίζοντες ἀτεχνῶς
 παιζόμεθα· ἀλλ' εἰ μὲν μέχρι τιμῆς καὶ ἀτιμίας ἦν τὸ κακόν,
 καὶ ἐν τῷ παρόντι βίῳ, μεγάλη μὲν ἦν ἡ ζημία· τοῖς δὲ φι-
 ληθόνους καὶ μικροψύχοις ἦν παροπτέα· ἐπεὶ δὲ λόγον περὶ
 ἐκάστου δὴ ἀποδώσομεν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ κριτοῦ
 τῶν ἀπάντων θεοῦ, ὡς φοδερά ἢ ὕργη καὶ βορρυτάτη ἢ ποιητῇ
 τοῖς φρυλίζουσι τὰ καλὰ, καὶ καταχρωμένοις τὰ ἱερὰ, καὶ κα-
 θιροῦσι τὰ κοινωρελῆ, καὶ τὰ ὑψηλὰ ἐξυβρίζουσι, καὶ βεδη-
 λοῦσιν ὡς εἶπεν τὰ ἅγια· τούτους γοῦν λοιμοὺς οἶδεν ἡ Γρα-
 φή, καὶ τὰς καθέδρας αὐτῶν τὸν φεύγοντα μακαρίζει· κήγῳ
 αὐτὴν εὐδαίμονα νομίζω, ὅτι ἐντεῦθεν ἐξέφυγε, καὶ οὐχ ὄρξ

π.

τὴν τοσαύτην καὶ τοιαύτην ὕβριν. Ὁ δὲ κύριος περιέποι καὶ ἐνδυναμοῖ αὐτὴν ἐπὶ τὸ αὐτοῦ ἔργον εἰς ἕτη πάμπολλα, ἧς καὶ αἱ πανήροισι εὐχαί εἴησαν μετ' ἐμοῦ διὰ βίου.

• Τῷ παναγιωτάτῳ καὶ θειοτάτῳ πρώτῳ οἰκουμηνικῷ πατριάρχῃ κυρίῳ κυρίῳ Προκοπίῳ.

• Εἰ μὲν παρά τινος ἔμαθε τὴν ὕστερον τετραστῆ ἐν τῇ σχολῇ μου περιφορὰν, καὶ τὸν διηνεκῆ πόλεμον, καὶ τὰς μυσταίνας ἐνοχλήσεις τὰς ἐξ ἀτόπου διόξης δι' ὑπονοίας ἐγεγομένους κατ' ἐμοῦ, συγγνωμονοῦσα ἴσως οὐκ ἐμέμψατό με τῆς χρονίου σιγῆς· ἐν γὰρ τοῖς τοιοῦτοις γενόμενος τὰς μὲν προφάσεις περιελθεῖν ἤθελον, τὰ δὲ μὴ καλὰ καλῶς λέγειν καὶ τὰ φεῦλα μὴ ψέγειν, καὶ μὴ ἐλέγχειν τὰ ἄδικα ἔργον τότε διδασκάλου ποιῶν οὐκ εἶχον· ἐντεῦθεν πολλὰ ἔπαθον, καὶ μικροῦ δεῖν τὸν ἴσον ἄγλον διήνυσα, ὅσοι οὔτε εἶχον, οὔτε οἰκειότερας ἔχειν ἐδόκουν πρὸς τὸ ἔνθεον αὐτῆς ὕψος, καὶ δεινότερας ἔφερον τὰ τότε γινόμενα ἢ λεγόμενα. Ἐκ τούτων οὖν οὐκ ἐγραψα οὐχ ὡς ἀγνώμων καὶ ἐπιλήσμων, ἀλλ' ἵνα φύγω τὰς προφάσεις τῶν ἀδίκως ἐπηρεαζόντων, καὶ τὰς σαΐας αὐτῆς τότε δεδοικῶτων· ἀλλ' ἐκεῖνα μὲν τότε περῆλθον· εἰ δὲ μοι ἐπιτρέψει συμριλοσοφῆσαι μικρὸν τι, ἐπῆλθον τότε, ἵνα ἢ μὲν αὐτῆς θειοτάτη παναγιότης καὶ διὰ τῶν ἐναντίων τὴν περιοῦσαν αὐτῇ ἀρετὴν ἐπιδείξῃ· διὰ γὰρ τῶν ὄπλων τῶν δεξιῶν καὶ τῶν ἀριστερῶν τοὺς γενναίους μάχεσθαι καὶ νικᾶν χραικτερίζει ὁ θεὸς Ἀπόστολος· ἐμοὶ δὲ μάστιγες ἐγένοντο θεήλατοι διὰ τὰς πολλὰς μου ἀμαρτίας· οὐ γὰρ εἶχον κατ' ἐμοῦ οἱ διώκοντες ἀρορμάς· οὔτε γὰρ ἐρρήνησα, οὔτε ἐλάλησά ποτε πρὸς χάριν, κἄν ἄλλως διαρρέω ταῖς πλημμελείαις, ὡς οὗτοι ὑπέλαθον, καὶ διὰ μακροῦ με διώκοντες κατετρέψωσαν, καὶ τὸ χειρὸν αὐτὴν ἐβλαψαν τὴν σχολὴν· ὑπὲρ ταύτης γοῦν καὶ νῦν ὀδυνῶμαι· οἶδε γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὅσους κατέβαλλον τοὺς κόπους, ὡς ταλαίπωρος γεωργὸς συνάγων καὶ καλλιεργῶν τὰς φυτείας· εἰ καὶ νῦν μὲν τῷ πα

ραρρέοντι χειμάρρω πλήθοντι περιαιρούμενος, νῦν δὲ τῆ ἐρυσίβῃ καὶ κάμπῃ ζημιούμενος, πολλὰ φέρων καὶ ἀγωνιζόμενος· εἴ πως γένοιτό τις καρπὸς ὄριμος, καὶ τὸ ἔργον εὐπρόσδεκτον εἴη τῷ δεσπότη· ὥστε καὶ ὅτε ἐδοξά ἐπιτείνειν τὴν σπουδὴν, τότε τῆς ὄλης ἐλπίδος ἐκπέπτωκα· καὶ συνεστάλη μὲν ἡ σχολὴ ἐπὶ τὰς ἀρχὰς τὰ πρῶτα τῆς γραμματικῆς ψευλιζούσα· οἶτε ἱκανοὶ ὄντες ἐπὶ τὰ πρόσω ἰέναι ἀπηλάθησαν· καὶ γὰρ ἐπὶ τὸν ἐμυτοῦ οἶκον τὴν ἀπραγμοσύνην εὗρον, τοῦ θεοῦ ἐλεῶντος· οὐ γὰρ εἶχον κατὰ νοῦν οὔτε οἰκοδομεῖν, ὡς μηδὲ οἰκοδεσποτεῖν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐμὴν ἀσθένειαν ἐνευσεν ὁ κύριος καὶ ἐγένετο ἐμυτοῦ ὑπ' ἐμοῦ οἰκίδιον πρὶν αἰσθῆσθαι εἰς τέλος τοῦ διωγμοῦ. Τὰ γοῦν τῆς σχολῆς παύεται νῦν κατὰ πλάνην τῶν ἀφελεστέρων, καὶ τῶν πονηροτέρων ραδιουργίαν, καὶ τοι τῶν ἀγίων ἀρχιερίων ἀδρῶς χορηγούντων· καὶ ταῦτα λυποῦντα ἐκθέσθαι καὶ πρὸς τὴν ὑμετέραν θειοτάτην πανηγύτητα, τὸν μέγαν τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας προστάτην καὶ πατριάρχην ἐτόλμησα, ἢ εἶδῃ ὡς οὔτε ὁ ἱερὸς ἀμβων, οὔτε ἡ σχολὴ τὴν δέουσαν κατέχει τάξιν, καὶ τὴν ὀφειλομένην πρᾶξιν τε καὶ ἐνέργειαν, καὶ νοσοῦντα τὸν λόγον διὰ τῶν παναγίων θεοπειθῶν αὐτῆς εὐχῶν ἰάσθαι· ἀλλὰ ταῦτα μὲν προνοίας γένοιτο κρείττονος . . . α ψ ι δ'. Δεκεμβρίου ι β' . *

Ἐν δ' ἔτει 1794 διορισθεὶς ἐκ νέου ἐν τῇ πατριαρχικῇ σχολῇ ὁ Μακρᾶτος, προέστη ταύτης μέχρι τοῦ ἔτους 1801, ὅτε δι' ἀσθένειαν (1) παραιτηθεὶς, ἔζη τρεφόμενος ἐν τοῖς πατριαρχείοις καὶ ἰδίως τῷ μετοχίῳ τοῦ Παναγίου Τάφου, ἐνθα καὶ ἀπεβίωσε, κατὰ Λογέδην, (2) τῷ 1819 (3).

(1) Ἀπὸ τοῦ 1780 προσβληθεὶς ὑπὸ ἰσχυροῦ ρευματισμοῦ κινωχλεῖτο μέχρι τοῦ 1803, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν πρὸς Κύριλλον ἐπιστολῶν του .

(2) Παράλληλον Φιλοσοφίας, σελ. 56.

(3) Ἐν τέλει προσαρτῶνται (ΣΤ, Ζ) ἡ διαθήκη ὡς καὶ ἡ ὁμολογία ΜΕΣ. ΒΙΒΛΙΟΘ. Γ'.

Συγγράμματα Μακρικού.

— Τρόπικον ἐκ τῆς Ἑλληδικῆς πανοπλίας κατὰ τῶν ὀπιδῶν τοῦ Κοπερνίκου ἐν τρισὶ δικλῶγοις, φιλοπονηθὲν παρὰ τοῦ διδασκάλου τῶν ἐπιστημῶν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πατριρχικῆς σχολῆς Σεργίου Μακρικού, ἐνεσίη μὲν δεσποτικῆ τοῦ μακκρωιτάτου, θειοτάτου, σωρωτάτου τε καὶ ἀγιωτάτου πατριάρχου τῆς ἀγίας πόλεως, Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης κυρίου κυρίου Ἀνθίμου, προτροπῆ δὲ καὶ φιλοτίμῳ δαπάνῃ τοῦ πανερωλογιωτάτου καὶ θεοπροβλήτου μητροπολίτου ἀγίου Βηθλαὴμ κυρίου Πολυκάρπου ἡδὴ τύποις ἐκδοθέν. Βιέννη αΨ λζ' ἐν τῇ τυπογραφίᾳ Ἀντωνίου Πίχλερ.

— Ὁρθοδοξοῖ; Ὑμνωδός, ἤτοι ἱερὰ φιλοσοφία, ἐν μέτροις Πινδαρικοῖς. Ἐν Βιέννῃ 1802.

— Σταχυολογία γραμμικτῆ κατὰ πάροδον δικτριβῆς. Ἐνετίησι 1810.

— Ἐρκατῆς σοφίας ὑπὸ τῶν θείων Γραφῶν ὀδηγούμενος, εἴτουν εἰσῆγησις δογματικῆ, ἡδὴ πρῶτον τύποις ἐκδοθεῖσα προτροπῆ τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου Κυρίλλου. Ἐν τῷ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἑλληνικῷ τυπογραφείῳ, ἔτει 1816.

— Ἐπιτομὴ Φυσικῆς ἀκροάσεως ἐκτεθεῖσα ἐν τρισὶ βιβλίοις, ἡδὴ πρῶτον τύποις ἐκδοθεῖσα φιλοτίμῳ δαπάνῃ τῶν εὐγενῶν καὶ φιλομούσων εὐπατριδῶν Ἰωαννιτῶν κυρίου Ἀναστασίου καὶ κυρίου Γεωργίου Χητζῆ Κώνστω ὁμοψύχων αὐταδέλφων. Ἐν Βενετίᾳ 1816, παρὰ Ν. Γλυκεῖ (1).

γία τοῦ Μακρικού, διακοινοῦνθαί μοι ὑπὸ τοῦ ἑλλογιμοῦ φίλου Κ. Παύλου Νεοκλέους ἐκ τῶν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει μετοχίου τοῦ Παναγίου Τύπου ἀποκειμένων αὐτογράφων.

(1) Ἐν τῇ πρὸς τοὺς ἐκδόντας ἀδελφοὺς προσφωνήσι αὐτοῦ λέγει καὶ ταῦτα. «Ὁμοροὶ Ἄγραοὶ Ἠπειρωταὶς μῆλλον Θεταλοῖς . . . Ἀεὶ

Ἀνεκδοτα.

— Ὑπομνήματα ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας. (Τὸ νῦν πρῶτον ἐκδιδόμενον φιλοπόνημα τοῦτο τοῦ Μιχαίου ἀντεγράφη ἐκ τοῦ ἰδιογράφου κώδικος ἀποτεθησχυρισμένου ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει μετοχίου τοῦ Παναγίου Τάφου (ἀριθ. χειρ. 428). Ἔστι δὲ ὁ κώδιξ χάρτινος, ὀγδόου σχήματος, περιέχων σελίδας ἐν συνόλῳ 581, ἐξ ὧν τὰς ἠριθμημένας 458 κατέχουσι τὰ ὑπομνήματα, τὰς δὲ ὑπολοίπους 123 τὰ ἀμέσως κατωτέρω καταγεγραμμένα ἔτερα ἀνεκδοτα πονημάτια αὐτοῦ. Ἐκ τοῦ περὶ τῷ φίλῳ Σοφ. Οἰκονόμῳ ἀντιγράφου τῶν τριῶν πρώτων τμημάτων, ἐδημοσίευσεν ἀποσπάσματά τινα ἐν τῇ Νεοελληνικῇ Φιλολογίᾳ καὶ τῇ Τουρκοκρατουμένῃ Ἑλλάδι).

— Πολιτικὴ σχέδι, δι' ἧς ἂν τις κρίνοι οἷα τὰ κατὰ τὸ πολίτευμα· α ψ ζ ἠ κατὰ μῆνα δεκέμβριον (πολιτικοφιλοσοφικὴ μελέτη, μικροῦ λόγου ἀξιῶ).

— Ἐγκώμιον τῆς ἁγίας Μαρίας (ἐν τῇ ἀπλοελληνικῇ).

— Ἐπιγράμματα διάφορα: — Εἰς τὸν νάρθηκα τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου. — Εἰς εἰκόνας. — Εἰς τὴν ἐν Φαναρίῳ νεόδμητον σχολὴν. — Εἰς τὴν Ἐβδομάδα. — Εἰς πηγὴν. — Εἰς ξενοδοχεῖον. — Εἰς εἰκόνα ἀρχιερέως. — Εἰς εἰκόνα Φρειδερίκου βασιλεως. — Προσφωνη-

γὰρ ἐγὼ δι' εὐφύμου γλώττης φέρω τὴν μητρόπολιν τὰ Ἰωάννινα· διότι προκύψας εἰς φῶς, Ἀθήνας καὶ ἐστὶν λόγων αὐτὴν ἐπέγων· ἔξ αὐτῆς γὰρ (ὡς ἀπὸ καλλιπρόου πηγῆς), ἀρυσάμενος θαυρῆλα χεῖματα διὰ Μεθοδίου, Στίγιον, Τρύφωνος, Μπαλάνου, τῶν ἀειδύμων διδασκάλων, ὃ ἐν σοφίᾳτι μάγας καὶ πολλὸς ἐν σοφίᾳ Θεοφάνης, ὃ ἐμὸς πρῶτος καθηγητὴς ἀνάγαγεν εἰς Ἄγραφα, καὶ διψῶσι μετεδωκεν· ἐπ' αὐτὴν τὰ πρῶτα προσληφθεὶς ἐπέλαμψε καὶ ὁ σοφώτατος διδάσκαλός μου Εὐγένιος·.

πδ'.

ματικὸν τῆ πρώτῃ ἐλθούσῃ πολεμικῇ νητ τῶν Ρώσων εἰς Κωνσταντινούπολιν. — Πρὸς τὸν ἀρμοστήν Νικόλαον Ρεπνίνον. — Εἰς ναὸν (ἐν Δακίᾳ ἀνακτισθέντα ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου). — Εἰς τὸν ἄλωσιν τῆς Ὀλβίας ἤτοι Ὀζιουῦ ἐν ἔτει αψπ η'. — Εἰς Ἴκελλον. — Εἰς τὸν πρέσβυν Παλίνσκην. — Ἐπὶ τῆς Λαμπροφόρου, καὶ εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ. Ἐπιτύμβια, (δημοσιεύμενα ἐν τέλει (H) μετ' ἄλλων τινων ἐκ τῶν ἔνω καταγεγραμμένων).

— Ἐπιστολαί (τούτων περιεχομένων ἐν ἐτέρῳ αὐτογράφῳ κώδῃκι τῆς αὐτῆς βιβλιοθήκης; (ἀριθ. 427) δημοσιεύεται ὁ κατάλογος (ἐν σελ. 540-544 τοῦ παρόντος).

Ἐκ τῆς ἐν τοῖς Ὑπομνήμασι (σελ. 286) ρήσεως « ταῦτα μέντοι καὶ ὅσα ἐρεξῆς ἐπηκολούθησεν, ἐν τῇ ἐθνικῇ καὶ πολιτικῇ ἱστορίᾳ πάντα ἀκριβῶς καὶ εἰς πλάτος συγγέγραπται » εἰκάζεται, ὅτι καὶ ἕτερον πῶνημα συνέγραψεν ὁ Μακρῆος· πολὺ δὲ περὶ τούτου ἐρευνήσας ἐν Κωνσταντινουπόλει οὐδὲν ἠδυνήθην ν' ἀνακαλύψω, ἐκτὸς ἂν ὑποτεθῆ, ὅτι ἐπιμελῶς ἀποκρύπτεται τὸ χειρόγραφον διὰ τὰς καιρικὰς περιστάσεις.

Καταριθμήσας τοὺς μετὰ τὴν ἄλωσιν χρονογράφους, εἶπον, ὅτι μόνος ὁ Μακρῆος εἶναι ἐπ' αὐτοῦ τῷ ὀνόματι τοῦτου. Ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν αὐτοῦ ἐπιστημονικῶς ἀφηγεῖται τὰ γεγονότα, ἀποφεύγων τὰ ἀτόπους παρεκβάσεις περὶ ἄλλοτρίου θέματος ὑποθέσεων, καταλλήλως δ' ἐπισυνάπτων τὰς ἀναγκαίας βιογραφικὰς εἰδήσεις περὶ ἐκάστου τῶν πατριάρχων ὡς καὶ τῶν συγχρονισάντων αὐτοῖς λογίων. Εἰ καὶ πολλοὶ τῶν πατριάρχων τούτων, διακρινόμενοι ἐπὶ παιδείᾳ, κοσμιότητι ἠθῶν καὶ ἄλλαις χριστιανικαῖς ἀρεταῖς, δικαίως ἀξιοῦνται τοῦ σεβασμοῦ τῶν συγχρόνων καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης τῶν μεταγενεστέρων· ἀπ' ἐναντίας ὅμως εἰς τινὰς μὴ περικοσμουμένους ὑπὸ τῶν ἀρετῶν τούτων, καὶ διὰ τῆς ἐξωτερικῆς βίας ἀρπάσσαντας ἀγγυρώνητον τὸν

πατριαρχικόν θρόνον, καί οὕτω τὴν ἐκκλησίαν καταβαρύναντας καὶ τὸ ἔθνος ἐξευτελίσαντας, ἀντὶ ἐπικίνων μομφῆ ἐπρεπε νὰ ἐπιδικαίωθῃσι. Δυστυχῶς ὁ Μακρῆτος, ζῶν πρὸς τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ τὸ σπουδαιότερον, ἐξασκῶν ἐπάγγελμα, τοῦ ὁποίου ἡ τύχη ἐξήρτητο ἐκ τῆς πρὸς αὐτὸν εὐμενοῦς ἢ δυσμενοῦς διαθέσεως τῶν κατὰ καιροὺς προϊσταμένων αὐτῆς, δὲν ἠδύνατο νὰ μείνῃ ἀπαθῆς θεατῆς τῶν συμβαινόντων, ὑποβάλλων ταῦτα ὑπὸ τὴν βίβανον κύστηρᾶς κριτικῆς καὶ ἀπαθῶς ἀληθείας· οὕτω δὲ κρίνει πολλὰκις ἀναλόγως τῶν συμπαθειῶν καὶ τῶν ἐμπαθειῶν αὐτοῦ· ἐνθ' ὧς ἐπὶ τὸ πλεῖστον περὶσταται ὑπερφύλλος ἐγκωμιστῆς, ἐξαιρετικῶς χλευάζει τοὺς ἐπιτρόπους τοῦ κοινοῦ, καὶ ἐμπαθῶς διασύρει τὴν μνήμην τῶν τελευταίων πατριαρχῶν Νεοφύτου Ζ' καὶ Γρηγορίου Ε'.

Ἐκτὸς δὲ τούτου, καὶ ἄλλο ἐλάττωμα ἀσχημίζει τὰ ὕπομνήματα τοῦ Μακρῆτου· ἀντὶ δὴλον ὅτι οὗτος νὰ συγγράφῃ ἐν γλώσσῃ ὁμαλῇ καὶ ἀνεπιτηδεύτῃ, ἀρέσκειται νὰ ἐπιζητῇ πομπῶδες καὶ δυσγρήστους φράσεις, ἐξυρξίνων οὕτω παταγῶδες καὶ διθυραμβικὸν ὕφος, κατ' ἐκείνους « οἱ τοῦ μὲν ἀληθοῦς τῶν λόγων οὐκ ἐρικνούμενοι, ἐπὶ τὸν ὑπόκενον καὶ πομφολυγγῶδη κενεμβητοῦντες ὄγκον καταπίπτουσι » (1).

Καὶ μ' ὅλα ταῦτα, ἡ ἱστορία τοῦ Μακρῆτου θεωρεῖται ὡς ἐν τῶν πολυτιμοτέρων μνημείων τοῦ ἐπὶ τουρκοκρατίας ἐλλητισμοῦ, τοῦ τοσοῦτον στείου χρονογράφου.

Περὶ τοῦ νῦν πρῶτον ἐκδιδόμενου βίου Εὐγενίου τοῦ Αἰτωλοῦ, οὐδὲν ἔχω νὰ εἶπω, διότι ἄλλοτε εἶπόν τινα περὶ τούτου, ὡς καὶ τοῦ συγγραφέως τῆς βιογραφίας αὐτοῦ Ἀναστασίου τοῦ Γορδίου, διατελέσαντος ἐνὸς τῶν προσφιλεστέρων καὶ ἰα-

1) Μιχαὴλ Χωνιάτου, μοναχὸς εἰς Εὐστάθιον Θεσσαλονίκης.

νωτέρων μαθητῶν τοῦ μεγάλου ἐκείνου διδασκάλου (1). Τὸ χειρόγραφον, ἐξ οὗ ἐκδίδεται ὁ βίος τοῦ Εὐγενίου, διακονώθη μοι φιλοκάλως ὑπὸ τοῦ μετὰ πολλοῦ ζήλου περὶ τοιαύτης μελέτης ἀσχολουμένου κυρίου Ἰωάννου Σταματέλου, σχολάρχου ἐν Λευκάδι (2). κατὰ καθήκον δὲ καὶ δημοσίᾳ ὁμολογῶ τὰς χάριτας πρὸς τε τὸν ἐλλόγιμον τοῦτον φίλον, ὡς καὶ τὸν ἐθνικὸν ποιητὴν κ. Ἄριστ. Βαλαωρίτην, ὅστις μετὰ τοῦ διακρίνοντος ζήλου ἐξεπλήρωσε καὶ τὴν φιλικὴν ταύτην παράκλησιν, παρακαθῶν καὶ ἀποστείλας μοι ἐκ Λευκάδος τὸ χειρόγραφον.

Τῆς βιογραφίας τοῦ Εὐγενίου προτάσσεται καὶ τὸ ἐξῆς ἀνέκδοτον καὶ ἀγνωστον πόνημα τοῦ Γορδίου (3): « Ἀνοστασίου ἱερομονάχου τοῦ Γορδίου, τέχνης ρητορικῆς εἰσχωγικῆ διδασκαλίᾳ μετὰ πράξεως ἐν δέκα τμήμασι διηρημένη » ἐκ σελίδων 251, ἐξ οὗ παρατιθέμεθα τὰς ἐξῆς περὶ ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ προφορᾶς σκέψεις (τμ. θ', κεφ. α').

« Τί ἐστὶ τὸ ἐλληνικῶς λέγειν. Καθάπερ τὸ ρωμαῖστὶ λέγειν τρόπον τοῦ λέγειν ἄριστον λατίνων παιδες εἰνκέφασιν, οὕτως Ἄριστοτέλης βιβλίῳ α' κεφαλαίῳ γ' τῆς ρητορικῆς τέχνης, τὸ ἐλληνίζειν ἀρχὴν εἶναι διδάσκει τῆς εὐφραδίας καὶ πρὸ τῶν ἄλλων τοῦτο μᾶλλον δεῖν ἕκαστον ἀποφαινέται

(1) Νεοελληνικὴ Φιλολογία σελ. 327, 437. — Ἐπειδὴ δὲ περὶ Εὐγενίου ὁ λόγος, σημειώσθω ὅτι οὐ πρὸ πολλοῦ ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ Πανδώρα (1871, φυλ. 518) ἐπιστολῇ Παναγιώτου Νικουσίου πρὸς τοῦτον ὡς ἀνέκδοτος, ἐν ᾗ αὕτη προεξεδόθη ἐν τῷ αὐτῷ περιοδικῷ (τόμ. ΙΓ', σελ. 311).

(2) Περὶ τοῦ χειρογράφου ἐλάλησεν ὁ Κ. Σταματέλος ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῶν Φιλομαθῶν (φυλ. 720, 721), δημοσιεύσας καί τινα ἀποσπάσματα. Ἐν τῇ αὐτῇ ἔφημερίδι (φυλ. 768) ἔγραψεν ὁ αὐτὸς ἐλλόγιμος ἀνὴρ καὶ περὶ ἄλλων ὑπ' αὐτοῦ ἀποκτηθέντων χειρογράφων.

(3) Ἀμφότερα τὰ συγγράμματα ταῦτα τοῦ Γορδίου ἀνεγείρησαν ἐν ἔτει 1758 ὑπὸ τοῦ ἐκ Ξηρομέρου τῆς Ἀκαδημικῆς Σωτηρίου, καλοῦ καὶ λογιῶν καλλιγράφου, περὶ οὗ ὑπεσχέθη νὰ λαλήσῃ ὁ Κ. Σταματέλος.

τῶν ρητόρων διὰ σπουδῆς ἐν τῷ λέγειν ἔχειν, ὡς ἂν ὁποιοῦν χρῆται γλώττῃ, τῷ πατρίῳ τύτῃς ἰδιώματι καὶ τῷ ἔθει ἀκολουθεῖ. Ταῦτα δὲ τινὰ εἰσὶν ἐν ἐκάστῃ τῶν διαλέκτων ἕξις μάλιστα κέψωας· αἱ λέξεις δηλαδὴ, ἡ σύνταξις, ἡ ἰδιότης, ἥτοι ἡ φυσικὴ οἰοῖται τις ἕξις τοῦ λέγειν, καὶ ἡ προφορὰ τῶν φωνῶν· ἐν γὰρ τῇ λατίνων διαλέκτῳ λατινικαῖς μόνον χρῆστέον λέξεσι, κἀν τῇ ἑλληνίδι ἑλληνικαῖς, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὡσχύτως· ἄλλοτριαι δέ, οὐκ ἄλλως, ὅτι μὴ ἐνθα ἡ χρῆσις καὶ τὸ μακρὸν ἔθος, ἀντὶ ἰδίων ταύτης παραλαμβάνει, καθάπερ τοῖς μετεγενεστέροις εἴθισται τῶν ἑλλήνων τοῖς τῶν μνηῶν ὀνόμασι λατινικοῖς χρῆσθαι, καὶ ἄλλοις τισὶ· ὡσχύτως δὲ καὶ παρὰ λατίνους τοιαῦται φωναὶ εἰσὶν ἑλληνιστὶ προφερόμεναι, μάλιστα αἱ τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, ἐκ τῆς ἑλληνίδος φωνῆς πρὸς τὴν τῶν λατίνων μετενεχθεῖσαι· αἱ δὲ ἄλλαι πᾶσαι, εἴτε λατινικαί, εἴτε καὶ οὐτινοσοῦν ἔθνους ἑτέρου φωναὶ ἀντὶ ἑλληνικῶν οὐχ ὑγιῶς λαμβάνεσθαι δύνανται, ὡσχύτως καὶ ἀντ' ἐκείνων αἱ ἑλληνικαί. Ταῦτ' ἄρα καὶ οἱ πηλιοὶ τῶν Ῥωμαίων, ὡς Γιβέριος ὁ ἄρχων, συγγνώμην ἤτησε παρὰ τῆς βουλῆς, ὡς που τις ἔρη τῶν παρ' ἐκείνοις ἱστορικῶν, πρὸ τοῦ τὴν τοῦ μονοπωλείου λέξιν προεινεγκεῖν· αὐτὸ δὲ τοῦτο καὶ ἐν τῷ τῶν πατέρων δόγματι, τὴν μὲν Ἑλλάδα φωνὴν ὡς ἄλλοτρίαν ἀποποιεῖσθαι ἐκέλευσε, τὴν δὲ λατινίδα περὶ πλείστου ποιεῖσθαι, ἢ διὰ περιφράσεως τὸ παρ' ἐκείνοις δηλούμενον ἐκφέρεισθαι. Τοῦτο δὲ τὸ ὡς περὶ μιᾶς διαλέκτου λεγθέν, καὶ περὶ ἐκάστης τῶν ἄλλων ὡσχύτως ἐνοητέον, ἵνα μὴ δηλαδὴ ὁ λόγος ἐξωτερικαῖς τισὶ καὶ ἄλλοτρίαις ἐπιφορτίζῃται λέξεσιν· ἀλλ' ἡ κακία αὕτη ἐν τῇ ἡμετέρῃ ἐπιχωρίῳ γλώττῃ μέχρι καὶ νῦν ὑφέρπει, ὡς τοῦς πλείστους σχεδὸν οἰεσθαι μάλα συμβάλλεσθαι πρὸς τὴν ἀρίστην, εἴπερ αἱ ἑλληνικαὶ λέξεις προφερόμεναι πρὸς τὸ πάτριον ἀποκλίνοιν ἔθος· τὸ δὲ αἴτιον τοῦ τοιοῦτου πταίσματος διττόν ἐστι· α'. μὲν ἡ τυχευομένη καὶ

πῆ.

ἄτακτος ἐκτέρως διαλέκτου γρησι· ἐν γάρ τῃ ὁμιλίᾳ ταύτης ἢ ἐτέρως διαλέκτου, ταῖς λέξεσιν ὡς ἔτυχεν ἐμπιπτούσας, ἄνευ τινός διακρίσεως χρώμεθα, καὶ ἥρέμα πως ἐθιζόμεθα μιγνύειν τὰς ἑλληνικάς, ἢ καὶ λατινικάς, εἰ τύχοι, ταῖς ἐπιχωρίους· τοῦτο δὲ ποιοῦντες, οὐκ ἂν ραδίως, εἴ ποτε βουλευθείημεν, ἐτέρῳ λόγῳ καθαρῷ καὶ ἰδίῳ δυνάμεθα χρῆσασθαι. Δεύτερον δέ, παιδεύσεώς τινός ἐστιν ἐπίδειξις· ἐπειδὴν γὰρ ὑπὸ τῶν ἀπαιδευτῶν πεπαιδευμένοι· εἶναι λέγεται, ὅστις ἀκριβῶς, ἐπίσταται τὴν τῶν ἑλλήνων διάλεκτον, ἐντεῦθεν οὐκ ὀλίγοι, (ἐκεῖνοι μάλιστα οἵτινες οὐδὲν ἕτερον, ἢ τὰς λέξεις ἐκ τῶν παιδευτηρίων συναλέξαντο) τῷ λόγῳ τούτῳ σοφίαις φήμην παρὰ τοῖς ὄχλοις θηρῶνται· καὶ οὕτω βραχὺ τι κατ' ἀρχὰς ὄν τὸ πταίσμα, μετέπειτα τῇ τῶν ἀπαιδευτῶν ἐνεργίᾳ φιλονεικία καὶ ἠϋξῆται· καὶ τελευτῶν ἢ κρίσις διέρθεται πάντως, οὐ μόνον ἐκείνων, οἵτινες τὰς λέξεις μόνον ἐπίστανται, ἀλλ' ἐτι καὶ τῶν πεπαιδευμένων, καὶ προσέτι κάκεινων δὴ τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες ἄλλως ἔμφορον εἶναι προσήκειν. Ἀκηκόαμεν γὰρ ποτε, καὶ οὐκ ἄνευ ἀγκυρακτῆσεως, παρὰ τῶν δημηγῶρων, οὐ μόνον τὰς ἑλληνικάς φωνὰς μετὰ πολλῆς τῆς σπουδῆς πρὸς τὸ πάτριον ἔθος παραφερομένας, ἀλλὰ δὴ καὶ τῶν ἔξωθεν ἔθνῶν λέξεις, καὶ βερβαρικάς ὀνομασίας, ἀκριβῶς συλλεγομένας, ὡς μεγαλυχεῖν πρὸς τὸν λαόν καὶ ἀλαζονεύεσθαι· καὶ τοῦτο οὐκ ἄλλο τι τὸ τέλος εἶναι διανοήθη, ἢ τὴν τῆς κενῆς δόξης ἔρσειν· ἧτις θαυμαστὸν ὅσον τοὺς τοιοῦτους τῶν ἀνδρῶν αἰσχύνῃς πληροί. Διὸ παραινεῖν ἐνταῦθα καιρὸς τοὺς εἰσαγωγικούς οὐ μικρὸν εἶναι πρόσκομμα ἐν τῇ εὐφραδίᾳ τὴν ἀλλοτρίαν ὁποιοῦν διαλέκτῳ, δίχα μεγάλης ἀνάγκης καὶ κρίσεως, παραμίγνυσθαι· καταγελᾶν δὲ τοὺς τὰ τοιαῦτα ποιοῦντας, ἅτε δὴ ἀπαιδευτοὺς καὶ τῆς ἀληθοῦς χάριτος τῆς εὐφραδίας ἀπολειπομένους· οἵτινες οὐκ ἔνωοῦσιν ὡς ἐκ τινῶν λέξεων ἀμαυροῦσθαι συμβαίνει τὸν λόγον, καὶ τὴν ἐνέργειαν, καὶ τὸν τόνον τῆς γενναίας φράσεως ἀπο-

σθένουσι. Τοιγαροῦν, ἵνα μὴ τοῦτο πάσχωσιν, ἐπὶ μὲν τοῦ καθ' ἑλληνικὰς λόγου, τὴν ἑλληνικὴν παρατηρητέον σύνταξιν, ἐπὶ δὲ τοῦ κατὰ λατίνους, τὴν τῶν λατίνων. Ἰνὲς δὲ τῶν παρὰ λατίνους ποιητῶν ἐστὶ ὅτε τῇ ἑλληνικῇ χρῶνται, καθάπερ ἐστὶν ἰδεῖν τοῖς τὰ ἐκείνων εἰδίσις· ἱστορικοῖς μέντοι λατίνους σπανίως ἢ τῶν ἑλλήνων παραλαμβάνεται σύνταξις, ὡς καὶ ἡ τῶν λατίνων παρ' ἑλλήσιν· ἐν τοῖς λόγοις δὲ μόλις ἐνίοτε. Θεωρητέον δὲ μάλιστα ἐπὶ τοῦ καθ' ἑλληνικὰς λόγου τὸ τῆς τῶν ἑλλήνων γλώττης ἰδίωμα· ὡς γὰρ ἕκαστον ἔθνος ἰδιάζοντά τινα παιδεύματα κέκτηται, καὶ πάτρια ἔθνη, καὶ ὁ τούτων ἀπολειπόμενος, βάρβαρος καὶ ἀλλότριος λέγεται, τὸν αὐτὸν δῆπου τρόπον ἐκάστη τῶν διαλέκτων ἰδίῳ τι πρόσσει γένος καὶ καλλιπέσει· διόπερ ὁ πρὸς ἀλλότριον λόγον μετενεχθεὶς, οὐ μόνον οὐδεμίαν κέκτηται χάριν, ἀλλὰ πολλακίς· ἔτι καὶ γέλωτός ἐστιν ἄξιος· τοῦτο δὲ οὐ συνίσταται ἐν μόνῃ τῇ τῆς γραμματικῆς συντάξει, ἀλλ' ἐν τινι συναφείᾳ μάλιστα τῶν φωνῶν καὶ τῶν λέξεων· ὠρισμένῃ γὰρ αἱ φωναὶ συναπτόμεναι τρόπῳ, δύναμιν ἔχουσι καὶ κομψότητα ἐν μιᾷ διαλέκτῳ, ἣν ἐν ἑτέρῃ αἰ τὸ αὐτὸ σημαίνουσαι τῇ αὐτῇ τάξει συνεζευγμέναι λέξεις οὐκ ἔχουσι, εἰ καὶ ἡ γραμματικὴ σύνταξις οὐ βιάζεται, ὡς εἰ ταύτην τὴν ἐπίσημον γνώμην, κατὰ πρόσωπον πολλακίς βλάπτεται ἢ εὐσέβεια, κατὰ μετάφρασιν εἰποις τῇ πατρίῳ φωνῇ, γνώση ταύτην ἀσπρὴ καὶ ἀνίσχυρον καὶ ψυχρὰν εἶναι, εἰ καὶ κατὰ τὴν γραμματικὴν σύνταξιν ὑγιᾶς ἔχει. Κάνταυθα οὐ μόνον οἱ νέοι ραδίως ὀλισθαίνουσι, οἷτινες τὴν πατριῶν φωνῆν ὡς ἐπιτοπλιστον ἑλληνικαῖς ἐκφέρουσι λέξεσι, ἀλλ' ἔτι καὶ οἱ πεπαιδευμένοι τῶν ἀνδρῶν τῆς τοιαύτης δυσχερείας πεῖραν λαμβάνουσι, διὰ τὴν συνεχῆ τῆς πατρίου φωνῆς χρῆσιν· διὸ καὶ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις τὸ ἑλληνικῶς φθέγγεσθαι, σπάνιον καὶ οὐ μικρὸν τι χρῆμα νομίζεται, ἀλλ' ἐν τοῖς μάλιστα τῶν παρὰ τοῖς ῥήτορσιν ἐπαινουμένων καθέστηκε. Τοιγαροῦν ἐν τούτῳ

πάντα πόνον ὑποστῆναι δεῖ τοὺς εἰσγυγικούς, ἵνα μάλιστα ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων συγγραφέων τὸ τῆς ἑλληνικῆς γλώττης ἰδίωμα, καὶ τὴν τῆς ταύτης καθρότητα οἰοίτε ὡς μανθά- νειν, καὶ τοὺς τοῦ λέγειν τρόπους ἀποσημειοῦσθαι, τῆ τε μνή- μη παραπέμπειν, καὶ συνεχῶς γράφειν, καὶ τὴν ἰδίαν εὐκλείειν ἐν τούτῳ καθεῖσθαι ὑπολαμβάνειν, εἰ πολλαί· ὅτι μάλιστα καὶ ἐκλελεγμέναις φράσεσι τὰ παρ' αὐτῶν γραφόμενα δύνανται καλ- λωπίζειν. Ἡ δὲ ἀπαγγελία, ἥτ' οὖν ἡ προφορὰ τῶν φωνῶν τῶ τῶν φωνηέντων λόγῳ, εἰ καὶ παρά τιτι τῶν ρητόρων πολλῆς ἀξιοῦται σέψεως, παρ' ἡμῖν μέντοι τόγχε νῦν ἔχον οὐδεὶς κατ- ται σαφῆς κανὼν· ἡ γὰρ ἀρχαία καὶ γνησία τῆς ἑλληνίδος φωνῆς προφορὰ διέφρατται, καὶ νῦν παρὰ τοῖς διαφόροις ἔ- θνεσι διαφύρωσ προφέρεται· παρατηρητέον τοίνυν τὸ ἐκάστου ἔθος ἐπὶ τῆ ἐκφορᾷ τῶν φωνηέντων, ἡ δὲ ποσότης τῶν συλ- λαβῶν, ἥτις μόνη κοινὴ ἐστὶ, διὰ τῆς μετρικῆς τέχνης καὶ τῆς συνεχοῦς διαγινώσκειται χρῆσεως ».

Αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Γόρδιου, ὧν ἐκδίδεται ὁ κατάλογος (σελ. 533-540) εὑρηνται ἐν κώδικι ἀνήκοντι τὸ πρῶτον εἰς Δοσίθεον ἐπίσκοπον Λητζᾶς καὶ Ἀγράφων (1), ὡς δηλοῦται ἐκ τῆς ἐν ἀρχῇ ἡμισέβασμένης ἰδιοχείρου ὑπογραφῆς αὐτοῦ « κτη- μα τοῦ Λητζᾶς καὶ Ἀγράφων Δοσιθέου τοῦ Θεσσαλοῦ, 1793 ἰουλίου 18 », τανῦν δὲ ἀποκειμένῳ παρὰ τῷ ἐλλογίμῳ Γ. Α. Γατριδῇ ἐν Καρπενησίῳ.

Τὸ μετὰ τὸν Γόρδιον ἐκδιδόμενον σχεδίασμα Δημητρίου τοῦ Πρακοπίου παρελήφθη ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Φάβριkiου· ὁ δὲ βίος Μικχαρίου τοῦ Πατριῶτι ἐκ χειρογράφου

(1) Οὗτος ἐκ Σοφάδων τῆς Θεσσαλίας καταγόμενος, ἀπέβησε τῆ 1 φεβρουαρίου 1842, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ ἀρχαίῳ περιβόλῳ τοῦ ἐν Καρ- πηνησίῳ ναοῦ τῆς Παναγίας, καθὼ σμμεισὶ ὁ νῦν κάτοχος τοῦ κώδικος Κ. Ἰατριδῆς.

της ἐν Κωνσταντινουπόλει βιβλιοθήκης τοῦ μετοχίου τοῦ Παναγίου Γόρου (1).

Ἐν τῇ αὐτῇ δὲ βιβλιοθήκῃ ἀπόκεινται (ἀριθ. 553 χειρ.) καὶ αἱ πρὸς Νεόφυτον τὸν Ἡπειρώτην μητροπολίτην Ἀδριανουπόλεως διευθυνόμεναι ἐπιστολαί, ὧν ἐκδίδεται ὁ κατάλογος (σελ. 515-518).

Πολυτιμότερον δὲ κτῆμα τῆς βιβλιοθήκης τούτης εἶναι αἱ πολυάριθμοι ἐπιστολαὶ τῶν διαφόρων λογίων καὶ ἡγεμόνων, αἱ πρὸς Χρύσπλον ἰδίως διευθυνόμεναι, ὧν νῦν ἐκδίδεται ὁ κατάλογος (σελ. 518-533). Πλῆσι δ' αἱ ἐπιστολαὶ αὗται, ὡς καὶ πολλαὶ ἕτεραι Παναγιώτου Νικουσίου, Ἰωαννάκη Πορφυρίτου, Ἀλεξάνδρου Μκυροκορδάτου καὶ ἄλλων (2), εἶναι χυτόγραφοι.

Μετὰ ταῦτα ἔπεται ὁ κατάλογος τῶν ἐν τῇ Νομικῇ Συνγωγῇ τοῦ Δοσιθέου περιεχομένων πατριρχικῶν ἐγγράφων. Καὶ τὸ πολυτιμότερον τοῦτο χειρόγραφον ἀποτεθησχυρισμένον ἐν τῇ αὐτῇ βιβλιοθήκῃ (ἀριθ. 184) φέρει ἐν ἀρχῇ τὴν ἐξῆς ἰδιόγραφον τοῦ ἀειμνήστου ἐκείνου πατριάρχου σημείωσιν. « Τὸ πρὸν συνέλεξεν ἐπιμελεῖσθαι καὶ ἐξῆδοις ὁ Ἱεροσολύμων πατριάρχης Δοσίθεος ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ὠνόμασεν αὐτὸ Νομικὴν Συνγωγὴν, α.χ.π. » Ἐκτὸς δὲ τῶν ἐγγράφων, ὧν νῦν δημοσιεύεται ἢ περιλήψεις, περιέχονται ἐν τῷ χειρογράφῳ τούτῳ (σελ. 332-389) καὶ τὰ ἐξῆς ἐγγράφα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τύποις ἐκδομένα.

— Ἱερεμίου Β'. ἀπάντησις πρὸς τοὺς ἐν Τυβίγγῃ. — Τοῦ αὐτοῦ, ἐπιστολὴ πρὸς Ἰάκωβον τὸν Ἀνδρέου. — Ἴσον τοῦ πατριρχικοῦ γράμματος διακλημβάνοντος περὶ τῆς συκοφαντίας

(1) Περὶ τοῦ συγγράψαντος τὸν βίον Ἀλεξάνδρου Τυρναζίτου διέπε Νεοελληνικὴν Φιλολογίαν (σελ. 480.)

(2) Αἱ τελευταῖαι μὴ καταγραφόμεναι, θέλουσιν ἐκδοθῆ προερχοῦς.

ιβ'.

τοῦ ἐπισκόπου Κυθήρων (Μαζζίμου Μαργουνοῦ). — Ἴσον τοῦ πεμρθέντος πατριαρχικοῦ γράμματος· πρὸς τὸν Φιλαδελφεὶς καὶ τοὺς τοῦ (ἐν Βενετίᾳ) ναοῦ ἐφόρους· δι' ἣν ἀπέστειλαν ἀναφορὰν κοινῶς ζητοῦντες περικαιρεθῆναι τινα τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ Πάσχα τελεῖν τοῖς Ἰταλοῖς. — Περὶ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Σινᾶ.

— Ἐκθεσις τῶν προχθέντων ἐπὶ τῇ ζητήσει τῆς ἐξηγήσεως τοῦ ἐν τῷ ἀγίῳ Εὐαγγελίῳ ἐμπερομένου ρητοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ «ὅτι ὁ πατὴρ μερίζων μου ἐστὶ», δηλοῦσα καὶ τὰ πρότερον μὲν λαλθέντα παρὰ τῶν τὸ τοιοῦτον ρητὸν διαφόρως ἐρμηνευόντων, τὰς προσκοσμισθείσας τε χρήσεις τῶν ἁγίων Πτερόων καὶ τὰ μετὰ ταῦτα κυρωθέντα, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν κύρωσιν τῆς ἀληθοῦς ἐρμηνείας συνενεχθέντα, καὶ ἐπὶ τούτοις τὸ τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως Παρφυρογεννήτου καὶ αὐτοκράτορος Ρωμῶν τοῦ Κομνηνοῦ κῆρ Μανουὴλ εὐσεβέστατον Ἰδικτον, ἐπὶ Λουκᾶ τοῦ πατριάρχου, μηνὶ ἀπριλίῳ θ, ἰδικτ. ιδ'. — Νεκρὰ Μανουὴλ περὶ τῆς ἀνωτέρω συνόδου.

— Ἐνταλτήριον γράμμα τῷ ἱεροδικτικῶν ἐν ἔτει 6900.

— Ἰσιδώρου Θεσσαλονίκης τοῦ Γλαβᾶ, περὶ τοῦ ἐν ἔτει 6837 φεβρ. ιε', ἰνδ. ιβ' φορέσαντος· τὸ μέγα σχῆμα Οὐγγρο-βλαχίας Ἀνθίμου.

— Περὶ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος· πρὸς τὸν Ταρχανειώτην, πατριαρχικὴν.

— Λύσις συνοδικὴ ἐπὶ ταῖς ἐρωτήσεσιν 2· προέτεινεν ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Σαράη, ἐν ἔτει 6984.

— Ὅρος ἦται τόμος τῆς ἱερᾶς συνόδου τῆς συγκροτηθείσης ἐν τῇ θεοφυλάκτῳ μεγαλοπόλει Μοσχόβις, ἐν ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου 7175, ἐν μηνὶ ἰανουαρίῳ ἰνδ. δ'.

— Σύνοδος ἐπὶ τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως καὶ μεγάλου κνέζου Γ'ωάννου Βασιλοβίτζη, διὰ τὴν σημεῖωσιν τοῦ τιμίου Σταυροῦ.

— Κανόνες τούς οποίους ἐπρόβλεψαν εἰς τὴν ἱερὰν σύνοδον οἱ μακκριώτατοι, ὅτε κύρ Παῖσιος πάπας καὶ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καὶ ὁ τε κύρ Μακκάριος πατριάρχης Ἀντιοχείας περὶ τῶν ἀνγκυαίων ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων. — Ζητήματα διάφορα διὰ τὰ λύσωσιν οἱ δύο μακκριώτατοι πατριάρχαι ὁ τε Παῖσιος Ἀλεξανδρείας καὶ ὁ Ἀντιοχείας Μακκάριος.

— Περί τοῦ ἀντιμισίου, ὅπερ ἐποίησεν ὁ κύρ Νεῖλος ὁ πατριάρχης ὁ ἐκ τοῦ Χαρσικνήτου ὁ Κερκεμεύς.

Ἐνταῦθα δὲ θεωρῶ καθῆκον νὰ ἐκφράσω καὶ πάλιν τὴν διάπυρον εὐγνωμοσύνην μου πρὸς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁμογενῆ Κ. Χ. Γεώργιον Κωνσταντινίδην, δι' ὅσας ἐπεδαψίλευσέ μοι εὐεργετίας, χειρουργήσας με μετὰ τοῦ διακρίνοντος τὸν ἄνδρα ζήλου εἰς ἀπονωτέραν ἐξερεύνησιν τῶν ἐν τῇ εἰρημένῃ βιβλιοθήκῃ ἀποτεθησαυρισμένων χειρογράφων. Ἔργον τοῦ πολυμαθοῦς τούτου λογίου δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ νῦν ἐκλιδομένη περίληψις τῶν πατριαρχικῶν ἐγγράφων· διότι πρὸ πολλοῦ ἀσχολούμενον περὶ τὴν κοπιώδη μελέτην τῶν ἐγγράφων τούτων καὶ σχεδὸν περὶ τὸ τέλος τοῦ ἔργου εὐρών, ὅτ' ἐπεσκέφθην τὴν Κωνσταντινούπολιν, παρεκάλεσα νὰ μοὶ χορηγήσῃ ἀντίγραφον· καὶ ὁ μὲν φιλόμουσος ἀνὴρ προθύμως ἐξεπλήρωσε καὶ τὴν αἰτησίην μου τχύτην· ἐγὼ δὲ συμπληρώσας τὸ ἔργον καὶ χρονολογικῶς κατατάξας τὰ ἀτάκτως ἀντιγεγραμμένα ἐν τῇ Νομικῇ Συναγωγῇ ἔγγραφα, δημοσιεύω τὴν περίληψιν ταύτην, εὐχόμενος ἵνα τις τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐπεξεργαζόμενος αὐτὴν καὶ ἀντιπαραβάλλων πρὸς αὐτὰ τὰ πρωτότυπα τοῦ πατριαρχικοῦ ἀρχείου ἔγγραφα, ἐκδώσῃ ποτὲ πληρεστέραν, ὅπως οὕτως ἐπιλυθῶσι πολλὰ ἀμφίβολα γεγονότα καὶ συμπληρωθῶσι τὰ χάσματα τ' ἀσχημίζοντα τὴν ἐκκλησιαστικὴν, ἢ μᾶλλον τὴν ἐθνικὴν ἱστορίαν τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους.

Ἐν Βενετῆ, 1 Ἰουλίου 1872.

Κ. ΣΑΘΑΣ

(Copia tratta dal Archivio secreto dell'eccl. Consiglio di X.)
Ill.mi et Ecc.mi Signori.

E piaciuto al sig.r Dio, che io Giacomo Gallitio riverentissimo servo di VV. EE. Ill.me, habbia acquistato in Constantinopoli con molto mio capitale, et risigo di vita alquanti libri antichissimi scritti in carattere Greco di mano de Santi e Dotori, che gia erano in quel Patriarcato tenuti in molta stima: et essendonni stati più volte richiesti da molti personaggi con offerirmi prezzo tale, che mi saria d'avantaggio contentato, non ho voluto concederli ad alcuno, prima di profferirli a VV. EE. Ill.me come degni dell'Ill.ma Libreria Pub.a, essendo essi libri stati veduti dall'Eccl.mo sig.r Zuane Sosomeno Lettor Pub.o della lingua Greca, et dalla buona memoria del M.to R.do fra Paolo Servita di ordine degli Ecc.mi Sigr. Riformatori del studio et stimati di quel valore, che veramente sonno. Li appreservo però, et dono riverentem.e al Ecc.e VV. supplicandole, che in ricompensa si degnino concedermi voce et facultà di poter assolver et liberar un Relegato, o confinato in Pregione, di tre anni in giù, ovvero un bandito a tempo per sentenza dell'Ecc.o Cons.o di X., ovvero di qualsivoglia altro Magistrato o Regimento non ostante, che non abbia adempito il requisito del terzo del tempo, mentre però nella sua sentenza non vi sia conditione alcuna di tempo, o di stretezza di Balotte. Questa Gratia sara benigna retributione della generosa mano di VV. Ecc.e Ill.me, et senza spesa del Pub.o denaro, risarcira in parte il capitale impiegato da me nel acquisto di essi libri: la nota de quali sarà qui aggiontamente descritta, et mentre io ne spero, et attendo gratiosa concessione humilmente me gl'inchino, Grazie.

1624. 23. Agosto.

Che rispondino li S*i* R*e*-formatori del Studio di Padova, et ben informati di quanto nella sop*ra* sup*er*e si contiene, visto, osservato, et considerato quanto si deve, di cono l'opinione loro con giuramento et sottoscription di man propria juxta le leggi rimandando la medesima sup*er*e con la loro risposta sotto sigillo.

Zuane Magno C. C. X. — Francesco Correr.

Nicolò Vendramin C. C. X

B (σελ. 17.)

(Ἐκ τῶν ἀρχαίων τῆς ἐλληνικῆς ἐκκλησίαις τοῦ ἀγ. Γεωργίου.)

1599 2 Aprile. In nomine Dei Eterni amen — Anno ab incarnatione D*omi*ni nostri Jesu Christi millesimo quingentesimo nonagesimo nono, indictione duodecima, die vero mercurii, secunda mensis Aprilis. R*ati* Considerando il fragile stato della p*ri*ma vita io Xoto Zigara Protospatario qu. sig*no*r Zorzi; Io però ritrovandomi sano della mente benchè risentito del corpo giacendo nel letto, ho fatto chiamar a me Andrea di Ercoli nod*o* di Venezia, al quale ho presentato la presente cedula scritta da aliena mano, et essendomi quella per esso nod*o* di parola in parola stata letta, dissi in essa contenersi il mio ultimo testamento et ultima volontà, et però lo pregai, che quella in caso di mia morte dovesse aprire, publicar, compir et roborar secondo l'uso di notari di Venezia, sicchè abbi forma di pubblico testamento, et quanto a forme altra copia per andar la presente presentata in Cancelleria dissi, che presentasse questa, et quanto alli lochi pii, dissi non voler altro ordinare.

Segue il tenor della sopradetta cedula.

In nomine Domini Amen — 1599, adi 14 Marzo in Venezia. Io minimo servo di Dio Zotto Zigara, et olim Spatario del qu*o*d. D. Pietro Voivoda Prencipe di Moldavia, es-

sendo che io m'attrovo sempre soggetto all' infirmità qui in Venetia ho voluto primieramente a governare la mia anima, et seconda la mia moglie, et figlioli secondo la consuetudine così di ricchi, come di poveri — Et prima lascio per l'anima mia Ducati venetiani correnti mille duicento, se sarà possibile comprar la casa del Cochini per farla un monasterio per abitazione delle Religiose Greche, sia messo sopra la porta del detto Monasterio il nome mio, et la mia arma, che Zotto Zigara della Città di Ianina, et Primospatrio del sig.r qu. Pietro Prencipe di Moldavia... et parimenti sopra della tavola, che mangiaranno le Monache sia dipinto l' imagine della B. V. Maria, et io stando inanzi lei inginocchiato, accioche vedendome sempre le Monache possano dire, Dio gli perdoni — Item se parerà alle Monache di edificare una Capeletta in nome di Santi Anargiri, et se per sorte non sarà possibile comprar la sud.a casa, et non si concorderanno per far il detto monasterio, voglio che de quelli mille ducati vadino al Monte Santo, che si dividano fra venti di quelli monasterii a cinquanta Ducati per uno, però che sia obbligato ogn'uno di detti monasterii per una volta l' anno nel giorno nel quale io baverò pagato il comun debito mi debbano far l'esequie et questo per fine dureranno i monasterii, et se per sorte mancassero dell'obbligo possano render conto a Sua M.tà perche son parimente in tutti venti monasterii, separatamente ovvero egli m' ha notato con Papà D.no Teona Igumeno de Santo Dionisio aspri due mille per ogni anno, et fui scritto con i miei parenti, ma questi gli lascio acciocche sia fatto l'esequie, come che ho antedetto. Item se morirò qui a Venetia lascio Ducati quattrocento, et gli altri restanti duicento, che summano Ducati seicento, a S.to Giorgio di Greci, con questo patto però che colui che si troverà Gastaldo debba mettergli sopra i monti a gua-

dagno et che il prò di detti Ducati che scoderanno ogni anno sia diviso in due parti, et che la metà resti alla Chiesa, et l'altra metà sia data a i Cappellani della detta Chiesa di S.to Giorgio di Greci, con questo patto però che siano obbligati farmi un'Archa, et sepelirmi dentro il mio corpo nel loco però della porta di Santa Santorum, ovvero per mezzo della banca che stà il Gastaldo, et che i Cappellani siano obbligati sempre ogni sabato dirmi sopra la mia sepoltura uno Trisagio, et se mancheranno per qualche sabato a non dire detto Trisagio à Capellani sia tolto il prò, che gli appartenirà per quell'anno, et sia dato all'Hospitale degl' Incurabili — Et se non vorranno farmi l'archa nel loco ch'io ho nominato siano raccolte le osse mie, et i Ducati sopradetti, et siano mandati nel nostro Monasterio nominato S.to Nicolao à Ioanina, dove sono sepolti anco i miei progenitori, et mi sopoliscano insieme con loro, et che facciano una sepoltura, et che dipingano di sopra il nostro Signor Gesù Christo, et sua gloriosa Madre Vergine Maria, et me con i miei parenti inanzi loro prostrato nelli loro piedi, et che sia messo una lampada, che non smorzi mai, come mi hanno promesso all' hora quando che gli avevo donato quell' Horto, che era di mia Madre in Ostida, et se di ciò mancaranno di non far quello che ho scritto possino i miei Comissarj disponer dell' detti danari, come che a loro parerà, et se voranno, facciano loro un' archa al modo che quella del Papà D.no Ioasaf edificator di detto monastario, et li sopradetti danari che i Commissarj possano spender Ducati trecento, et far uno Nosocomio, et gli altri trecento Ducati vadino nelli sei Monasterii, che si trovano nell' istessa isola, cinquanta Ducati per monasterio, et siano obbligati tutti sie congiunti ogni anno radunarsi insieme nel monasterio de Santo Nicolao cognominato il Filantropino, dove sono sepolti i miei

ΜΕΣ. ΒΙΒΑΙΘΘ. Γ'.

ζ.

progenitori, et farne l'esequie, et mancando essi di detto ordine siano obbligati render conto a Dio, sempre fino che dureranno i monasterii — Idem lascio à quanti monasterii si ritrovano à Canina delle Reverende monache Ducati sessanta per dispartirli frà loro, acciocchè possano pregare Iddio per me. Item lascio quaranta Cecchini d'oro à quaranta Preti de Ianina, acciocchè ogn'uno di loro mi dica quaranta messe per l'anima mia. Item lascio à Stamati Zigara Ducati venetiani dieci — Item lascio à Dona Feutra di Sermata Ducati sei venetiani — Item lascio Ducati trenta, che siano divisi in tre Hospitali, dieci per ogn'uno cioè à S.to Gio. Paulo, à S.ti Pietro e Paolo di Castello et all' Incurabili — Item lascio alle R.de monache Greche di Venetia Ducati quindese, che gli debbino spartire fra loro — Item lascio Ducati quaranta cinque, che siano maritate tre povere orfane della nostra natione — Item lascio alla Marta che mi serve Ducati venti — Item lascio a Zuanne primo servitor Ducati cinque — Item lascio Ducati cento acciò che mi debbano far le mie esequie di tutto l'anno secondo la consuetudine di tutti li cristiani — Item delli danari contadi, che mi ritrovo aver, lascio alle mie quattro figliuole, cioè alla prima nominata Pagona Ducati quattro mille, alla seconda nominata Zafira quattro mille Ducati, alla terza nominata Rosana Ducati quattro mille, alla quatra nominata Isabella Ducati quattro mille, che summano in tutte quattro Ducati sedese mille, et il resto di quello, che mi si ritrova, così contadi, così di zoglie, et così di draparie, argentaria, possessioni, scritti et tutto che io ho, secondo che parerà nelli miei scritti, che resteranno nelle mani di mia moglie Madonna Maria, similmente anco gli Ducati che ho lasciato a'miei figliuoli restino con essi figliuoli nelle mani di mia moglie Donna Maria et debba governarli et maritarle come buona ma-

dre, et però che debba maritarle con Greci, et non con altra natione, et faccia con i nostri figliuoli tutto quello ch' il Sig.r Iddio gli spirerà, perche essa lascio Patrona di far tutto quello ch' io ho scritto in tutte le mie facultà, se ben separatamente tutta la sua dotta integra et libera secondo che appar per carta della sua dote, la qual dote essa se ritrova haverla nelle sue mani, solamente che gli manca i denari contadi della sua dote per li quali debbia torre delli miei beni detta mia moglie; perche è manifesto al mondo come io mi son partito dalla casa di miei progenitori fanciullo povero, et mi andai a faticar finchè il Sig.r Iddio mi ha ajutato, et sono venuto i miei fratelli et Parenti, et gli ho ajutati in tutto quello che hò potuto. Dichiarando però che habbiamo fatto con i miei fratelli conti de i paterni beni, et ciò separassimo che ben appar per istrumento di nod.o et con tutto ciò lascio à Postolin mio fratello Ducati quattrocento et all'altro nominato Panson fratello mio, mà con altra madre, lascio Ducati duecento, con questo patto però, che non debbiano molestar nè i miei figliuoli, nè manco mia moglie. Gli danari, che ho lasciato à miei figliuoli, se per caso morisse alcun di loro gli altri debbano partire trà loro la parte defonto, et se per sorte si maritasse qualcheduna di loro, et che morisse poi senza eredità possa dare una parte per l'anima sua dove gli piacerà, et il resto vadi nelle sorelle sue, che si ritrovevano in essere; et se per sorte mia moglie Donna Maria non potrà soffrire le tribolazioni del mondo, essendo giovane, et vorrà maritarsi, possano i miei figliuoli con la portione delli suoi danari come ho scritto, et li Commissarj debbano metter li detti danari in uno interesse fin all' età di maritarle, et se vorrà la madre loro ajutarle della sua dote, ò de quella facultà che io gli lascio del mio, ciò che gli spirerà il nostro Sig.r Iddio come buona

P.

madre, et anco voglia ricordarsi dell'anima mia con far qualche limosina — Item lascio à Riso una delle più belle spade, argentate, che mi ritrovo haver, et parimente à Stauro un'altra spada argentada come essa — Item lascio al sig.r Costantin il mio zamberluco murello fatto alla turchesca con i bottoni d'argento, et la corvata fodrata con la pelle santuri, et con veludo pavonazzo vecchio — Item lascio al R.mo et Ill.mo Monsignor Arcivescovo di Filadelfia D.no Gabriel Ducati venetiani sessanta, acciò preghi il Sig.r Iddio per me nelle sue orationi; ma perche ritrovandosi mia moglie sola lascio per miei Commissarj il mio fratello nominato Missier Apostolo, et Missier Constantin Paleologo, che possano tutti trè insieme cioè, et mia moglie disporre in tutte occasioni, che farà di bisogno, et mia moglie Donna Maria, et che non possano fare cosa alcuna un senza l'altro nelle cose però, che appartengono à miei figliuoli, et nelli danari, che lascio per l'anima mia, nella robba che aspetta a mia moglie sia essa Patrona sola mia moglie, et in caso che si vorrebbe maritare all' hora possano i miei suddetti Commissarj disponer delli danari de miei figliuoli il meglio, cioè metter in guadagno per fino il tempo del maritar dette mie figliuole; et qui è il fine della sopradetta Cedula. — Preterea plenissimam virtutem, et potestatem do, tribuo, atque confero suprascriptis meis Commissariis post obitum meum, hanc meam Commissariam intromittendo furniendi, petendi, exigendi, in iud.o comparendi, ac omnia alia necessaria faciendi, quemadmodum egomet testator facere possem si viverem, et personaliter, siquis igitur huic meo testamento et ultimam voluntatem intervenire persumpsent componat cum suis heredibus auri libras decem, et nihilominus p.n.s Testamentum semper sua permaneat firmitate signum supra scripti testatoris, qui hec fieri rogavit. †

Omisso signum notariis.

Ego Andreas de Herculis q. D. Ioseph pub.s veneta q.
auctoritatibus not.i complevi et roboravi.

testes D. Hieremia Diaconus qu. D. Nicolai Grecus.
fuerunt Et D. Franc. Bartirati qu. D. Angeli.

Die XI Junii 1599.

R.ta in Banco Iustissimo il Polo Commissario Delatti M.to.

(Γ σελ. κς')

(ἐκ τοῦ Lambacher, Biblioth. civica Vindobonensis II. 27).

Σωφρονίος ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως
Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, βασιλευσὶ τε πρῶ-
τον καὶ ἄρχουσι, μεγιστάσι καὶ τοῖς ἐν τέλει, πρὸς δὲ ἀρχιε-
ρεῦσιν τε καὶ ἐπισκόποις, ἡγουμένοις καὶ ἱερεῦσι, καὶ ὅλοις πᾶ-
σιν ἀπλῶς, χάρις εἴη ἄπασιν, εἰρήνη καὶ ἔλεος παρὰ θεοῦ παν-
τοκράτορος. Γνωστὸν ἔστω πᾶσιν, ὡς ἐπειδὴ ἐάλωκεν ἡ ἡμε-
τέρη πατρίς, ἡ βασιλεῖς τῶν πόλεων, ἡ τῶν βασιλείων καθέδρα,
ἡ Κωνσταντίνου πόλις, δηλαδὴ, πολλὰ τῶν ἱερῶν πραγμάτων
τῆς πίστεως ὑπὸ τῶν ἀθέων Τουρκῶν καταπατήθησαν ἀναξιδῶς,
εἰκόνας δεσποτικῆς τῆς κερθένου Μαρίκῃ καὶ τῶν ἁγίων πάν-
των, ἱερὰ σκεῆ, ποτήρια, δηλονότι καὶ εὐαγγέλια, τίμιαι σκυ-
ροὶ καὶ ἄλλα τῶν ἱερῶν· ἃ θεωροῦντες ἡμεῖς οἱ τέλκωνε, τύ-
πτοντες ἡμῶν τὰ στήθη ἐνεοὶ γεγονόσμεν, καὶ θαυροῦντες
στεναχμοῖς σὺν λύπῃ ἀπορήτῳ κατατροχόμεθα. Οὐ πολὺ δὲ
τὸ ἐν τῷ μίσῳ, καὶ ἡ Τραπεζοῦντος πόλις, μέγιστη τε καὶ
περίφημος, βασιλικὴ τε ὑπάρχουσα καθέδρα, ἐάλωκε παρὰ τῶν
ἀθέων καὶ αὐτῆ Τουρκῶν, καὶ κίχμαλωτίσθη πικροτάτῃ τῶν
εὐγενῶν τε πάντων κομισθέντων ἐν Κωνσταντίνου πόλει, σὺν
αὐτοῖς καὶ Λαβὶδ ὁ βασιλεὺς Τραπεζοῦντος ἦκεν· ὀλίγων δὲ
παρελθουσῶν ἡμερῶν, κατέσφαξαν αὐτὸν σὺν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ
τε τρισὶν οὖσιν οἱ ἀσεβεῖς, πάντα δὲ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ τῷ

ρβ.

τῶν Τουρκῶν κυρίῳ προσετέθησαν. Ἐν δὲ τῇ ἀρπαγῇ ταύτῃ καὶ τῷ ἀρχιάτρῳ αὐτοῦ Ἰκκῶδῳ τινί, ὃς ἦν πρότερον μὲν Ἰουδαῖος, ὕστερον δὲ γέγονε Τούρκος, ἔτυχεν εἰς χεῖρας αὐτοῦ σταυροὺς τρεῖς, διὰ χρυτοῦ καθαρῶ κατεσκευασμένους, τετραμερῆς, διὰ λίθων ὑακίνθων ἐν ἐκάστῳ μέρει πέντε, τύπον ἀναπληροῦντων σταυροῦ· ὁμοῦ λίθοι εἴκοσιν, ὧν ἐν ἐκάστῳ ὡς εἴρηται μέρει τῶν λίθων ἐγγὺς, δύο μάρμαροι λίθοι, ὁμοῦ ὀκτώ· πρὸς δὲ τῷ τετάρτῳ μέρει τοῦ κατὰ μέσον σταυροῦ, λίθοι μάρμαροι τέσσαρες μέγιστοι, οἱ στρογγυλοῖδεις· οὖν ἄλλως ἔτυχον ἐξαρχῆς εὐρεθέντες. Κατὰ τὴν μεσότητά οὖν τοῦ σταυροῦ λίθος ὑπάρχει πολυτελής, δυσεὔρετος δὲ, ὡς βασιλεῦσαι μόνους τοῦτον κεκτῆσθαι, χαρίτων μεγίστων καὶ χρωμάτων ἀνάπλευσας, οὐ τὴν καλλονὴν τε καὶ ποικιλότητα πᾶς τις θαυμάσειε τῶν εἰδῶτων, ὡς καὶ ἡμεῖς ἰδόντες αὐτὸν μεγάλως ὑπερεθαυμάσαμεν. Κάτωθεν δὲ ὑποκρέμαται σφαιροειδῆς τι χρυσοῦν ἐγκολπίον, ἔχον ἔσωθεν σίδηρον ἐκ τῶν τιμίων ἤλων τῶν προσηλωθέντων τῇ τοῦ Χριστοῦ μου σαρκί· δεικνύουσί τε τούτων τὴν πίστιν καὶ αἱ ἐν αὐτῷ ὑπογραφαὶ διὰ γραμμάτων ἐγκολαπτῶν, πῆ μὲν εἰσπνοῦντα τὸν εἰρημένον λίθον, λέγοντα: πολλὴν ὁ λίθος ἀνδρίαν τε σοί, ξένε, δέξει, κατ' ἴχνοσ ἀὐτὸν εἰ βλέπειν θέλεις· πῆ δὲ τοῦ μεγάλου ἀριστέως καὶ βασιλέως Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ τὸ ὄνομα ἐπιφέροντα· ἐκείνου γὰρ ἐτύγχανεν ὁ εἰρημένος σταυρός. Ὁμοίως καὶ ἐν τῷ ἐγκολπίῳ μαρτυρεῖται τὸν σίδηρον εἶναι ἐκ τῶν τιμίων λίθων. Ἐξωθεν δὲ τοῦ σταυροῦ θήκη ἀργυρά ἐστιν, εἰς ἣν ἐκ μὲν τοῦ ἔμπροσθεν μέρους Ἰησοῦς Νικῆ ἐπιγέγραπται· ἐκ δὲ τοῦ ὀπισθεν, τέσσαρα Ε εἰσὶν δηλοῦντα Εὐρεν. εὐρημα ἐκ Θεοῦ Ἐλένη· καὶ ταῦτα εἰς τὰ τέσσαρα μέρη εἰσὶ γεγραμμένα. Κατὰ δὲ τὸ μέσον ἀετὸν δικέφαλον κέκτηται, ὃς σημεῖον ὑπάρχει βασιλικόν· κάτωθεν δὲ τοῦ ἀετοῦ δύο γράμματα εἰσὶ Α. Κ. ἧγουν Ἀλέξιος Κομνηνός. Τοῦτον οὖν τὸν σταυ-

ρὸν ἔχων εἰς χεῖρας ὁ ἀσεβής, ἢ καὶ τις ἀρχων, εὐγενής τὴν τάξιν, οὐκ ἀμέτοχος δὲ καὶ ἀρετῶν τῶν μεγίστων, εὐλαβοῦμενος εἰς ἄκρον τὰ θεῖα, ὀνόματι Γεώργιος Πόλις, ὃς μαθὼν περὶ τοῦ σταυροῦ ὄλος ἦσθη ἐφ' ἡδονῆς, αὐτὸν ἐκ τῶν ἀνόμων χειρῶν ἐκβαλεῖν, ὅπως εἰς χεῖρας ἔλθῃ χριστιανικωτάτου τινός αὐθέντου, καὶ ἕνα μὴ εἰς χεῖρας τὰ θεῖα τῶν μικρῶν ὄσιν· ὅθεν μετὰ μεγάλων κόπων καὶ πολλῶν ἀναλωμάτων ἠγόρασεν αὐτὸν, καὶ ἤδη κείνηται καὶ κατέχει. Ἐλθὼν δὲ πρὸς τὴν ἡμῶν μετριότητα ἐδεήθη τε καὶ ἤτήσατο πίστιν ἐγγραφον ἡμετέραν δοθῆναι αὐτῷ περὶ τοῦ εἰρημένου σταυροῦ, ὅτι ὑπάρχει χρῆμα βασιλικὸν καὶ ὅτι τίμιον βασιλευσιν, ὡς καὶ τὸ ἀληθές ἔχει. Μαρτυροῦμεν οὖν αὐτὸν ἀληθῶς Ἀλεξίου εἶναι τοῦ μεγάλου βασιλέως, οὗ τὰ εἶδη μὲν, καὶ τὴν θέσιν ἐνωθεν λεπτομερῶς εἰρήκαμεν. Εἰς πίστιν δὲ πάντων τῶν ἐντευζομένων αὐτοῦ, ἐδόθη τὸ παρὸν συστατικὸν γράμμα τῆς ἡμῶν μετριότητος τῷ εὐγενεῖ ἀρχοντι κυρίῳ Γεωργίῳ τῷ Πόλι, κατὰ μῆνα κύγουστον· ἔτει 579 ο β'. μηνός αὐγούστου, ἰνδ. ι β'.

Δ' (σελ. ο β'.)

(Ἐκ χειρογράφου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει βιβλιοθήκης τοῦ Παναγ. Τάφου ἀριθ. 606 (1).

Σέργιος παῖς ὢν, ἐμαθήτευσε παρὰ τῷ σοφωτάτῳ Θεοφάνει ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ· ἐκεῖθεν δὲ μετέβη εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ἀθωνος, καὶ ἐμαθήτευσε παρὰ τῷ μεγάλῳ Εὐγενεῖ Βούλγαρι· αὐτοῦ δὲ ἀναχωρήσαντος ἀπ' Ἀθωνος, προέστη πρὸς κειρὸν τῆς ἐκεῖ σχολῆς· κατὰ δὲ τὸ α ψ ν θ'. σωτήριον ἔτος.

(1) Τὸ χειρόγραφον οὐδέν τι τλον φέρον, περιέχον δι' διαφόρους εὐχάς, ἰδέσθαι ἐντολῆ τοῦ πατριάρχου Ἱεροσολύμων Πολυκάρπου ὑπὸ τοῦ λογιου δευτερεύοντος Ἱεροδιακόνου Καλλινίκου, διατελέσαντος φίλου ἰσως δι' καὶ μαθητοῦ τοῦ Μακραιοῦ.

ρδ'.

ἀνέδω εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἀναδεξαμένου τοῦ μεγάλου Εὐγενίου τὴν αὐτοῦ σχολὴν κατὰ τὸ αψζ'. ἔτος, ἠκροάσκατο παρ' αὐτοῦ τὰ θεολογικὰ κατὰ τὸ αψζ'α'. ἔτος· ἤμαξεν οὖν κατὰ τὸ αψδ', καὶ κατ' αὐτὸ ἀναδεξάτο, μᾶλλον δὲ συνεστήσατο τὴν ἀμεληθεῖσαν πατριαρχικὴν σχολὴν, ἣν καὶ προῆγε μέχρι τοῦ αψηγ'. ἔτους, καὶ ἐν αὐτῇ παρέδωκε μαθήματα ποιητικὰ, ρητορικὰ, λογικὰ, φυσικὰ, ἠθικὰ, πολιτικὰ ἐκ τοῦ Ἀριστοτέλους, θεολογικὰ ἐκ τοῦ Δαμασκηνοῦ καὶ τῶν σχολαστικῶν θεολόγων, ἀριθμητικὰ, στοιχεῖα ἀλγεβρας, στοιχεῖα γεωμετρίας, γεωγραφίαν.

Ε (σελ. οδ'.)

Τῆ 1 Σεπτεμβρίου 1777, καταγραφὴ κοινῆς συνειρη-
ρξες τῶν πανιερωτάτων ἁγίων ἀρχιερέων, ἐνεκεν βοηθείας τῆς
ἐν Κωνσταντινουπόλει σχολῆς, προσδιορίζουσα ἐκίστω τῶν ἀρ-
χιερέων τὴν κατὰ δύναμιν δόσιν, ἥτις προστεθῆσεται δι' αὐ-
λικῶν ἡμολογιῶν ἐπὶ συμφωνίᾳ τόκου τὰ δέκα πρὸς ἑνδεκά.

Ὁ πατριάρχης 500. Ὁ Κισσαρείας 200. Ἐφέσου 300.
Ἡλίουπόλεως 100. Ἡρακλείας 500. Κυζίκου 250. Νικομηδεί-
ας 300. Νικαίας 250. Χαλκηδόνος 200. Λέρκων 200. Θεσσα-
λονίκης 250. Κίτρους 100. Καμπανίας 150. Πλαταμῶνος 150.
Σερβίων 150. Πολυκνή; 150. Πέτρας 100. Ἀρδικιμερίου 100.
Γερισσοῦ 150. Τορνόβου 500. Τζερβανοῦ 100. Λορτζοῦ 200.
Ἡρεσλόβας 200. Ἀδριανουπόλεως 500. Ἀμκασίας 150. Προῦ-
σης 250. Ἰκονίου 250. Βερροίας 100. Πισιδίας 200. Ἀθη-
νῶν 150. Τελωντίου 100. Σκόβου 50. Σόλωνος 100. Μενδε-
νίτσης 50. Κρήτης 250. Κνωσοῦ 100. Ἀρκαδίας 100. Αὐλο-
ποτάμου 100. Ρεθύμνης 100. Κυθωνίας 200. Λάμπης 100.
Πέτρας 100. Σιταίας 100. Ἰερῆς 100. Κισάμου 100. Τραπε-
ζοῦντος 100. Λαρίσσης 250. Στγῶν 100. Τρίκκης 100. Λι-

τζης 100. Σικίθου 100. Γερδικίου 100. Ραδοβιζίου 100.
 Θουμπακού 100. Αοιδουρκίου 100. Ζητουνίου 100. Άρτης 300.
 Φιλιππουπόλεως 500. Ρόδου 200. Σερρών 300. Δρύμης 250.
 Έλευθερουπόλεως 100. Σμύρνης 300. Μοσχονησίου 50. Μιτυ-
 λήνης 300. Ιωαννίνων 250. Δρουσπόλεως 150. Βοθροντού 50.
 Βελής 50. Χειμάρης 100. Διδυμοτείχου 150. Άγκύρας 100.
 Φιλαδελφείας 150. Μελενίκου 200. Νέων Πατρών 150. Αΐνου
 150. Μεθώνης 250. Πικρονεζίας 300. Μεσημβρίας 100. Βα-
 δώνης 300. Δρύστρας 100. Κίρππου 150. Θηβών 100. Σοφίας
 300. Βιζύης 200. Άγγιλίου 250. Βάρνης 50. Πραϊλάδου 200.
 Μικρωνείας 200. Σουλζοβρίας 100. Σαζουπόλεως 50. Ξάνθης 150.
 Γάνου κπϊ Χώρας 50. Χίου 250. Αΐμου 50. Ίμβρου 50. Κο-
 ρίνθου 150. Δρακλίων 50. Μονεμβασίας 200. Έλους 50. Μι-
 νης 50. Άνδρούσας 100. Πηλπιών Πατρών 150. Κερνίτσας 50.
 Κορώνης 50. Μεθώνης 50. Ακκαδικιμονίας 100. Άρκελών 50.
 Βρωσθίνης 50. Δημητσάνης 50. Κορυουπόλεως 50. Χριστιανου-
 πόλεως 150. Νκουπλίου 150. Ώλίνης 100. Αιτίτσας 150. Δη-
 μητριάδος 200. Σκντορίνης 50. Έλασσάνος 100. Σΐμου 100.
 Άγθουπόλεως 100. Φικαρίου 50. Χιλδίας 250. Κώου 50.
 Τζίας 50. Κασανδρείας 200. Μήλου 50. Σίφνου 50. Άνθου
 100. Αιγίνης 50. Παγωικηνής 50. Τήνου 50. Φερσάλων 50.
 Νισάδας 100. Ρέοντος 50. Νύσσης 100. Σκοπίων 100. Έρσε-
 κίου 100. Κιοστανζιλίου 50. Σμακκοβίας 150. Πελεγραδίου
 200. Τούλτζης 150. Σβορναίου 100. Πόσης 100. Γενί Πα-
 ζαρίου 100. Πελαγονίας 100. Καστορίας 100. Βοδενών 150.
 Κοριτζής 100. Γκίρας 100. Στραμνίτζης (Τιβεριουπόλεως)
 100. Σισανίου 100. Βελεγραδίων 100. Μογλανοῦ 50. Δεδρών
 50. Πρεσπών 50. Βελισσοῦ 50. Καρπάθου 100. Γρεβενών 100.

† Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἐπευχόμενος τὰ σωτήρια ἐπιθεδαίοι.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος τοῦ ἐνὸς Θεοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν.

Ἐν τῇ ὁμολογίᾳ, καὶ πίστει τῆς ζωοποιοῦ, καὶ ἀδιαίρετου Τριάδος, πατρὸς ἀγεννήτου, υἱοῦ ἐκ πατρὸς γεννηθέντος, ἀϊδίου, ὁμοουσίου, καὶ ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν σάρκα προσλαβόντος, καὶ ἐνανθρωπήσαντος, καὶ παθόντος, καὶ θανόντος, καὶ ταφέντος, καὶ ἐκ νεκρῶν ἀναστάντος, καὶ εἰς οὐρανοὺς ἀναληφθέντος, καὶ πάλιν ἐν δόξῃ ἐρχομένου κρῖναι ζῶντας καὶ νεκροὺς, καὶ πνεύματος ἁγίου ἐκ πατρὸς ἐκπορευομένου, συναϊδίου, καὶ ὁμοουσίου πατρὶ καὶ υἱῷ, ἐζῆσα τὸν ἅπαντά μου βίον, καὶ θνήσκω, ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, ἄφρσιν τῶν πολλῶν μου ἀμαρτιῶν, διὰ τοῦ ἐκχυθέντος τιμίου αἵματος τοῦ Δεσπότη μου Χριστοῦ ἐκδεχόμενος, εἰς ὃν ἔχω πᾶσαν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μου.

Ὁμολογῶ οὖν καὶ δέχομαι ὅσα ὁμολογεῖ καὶ δέχεται ἡ τοῦ Χριστοῦ ἀγία, καὶ ἁμωμος, καὶ ὀρθόδοξος Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία, σέβομαι καὶ τιμῶ τὰ ἐπτὰ θεοπαράδοτα πανάγια μυστήρια, ἐν οἷς ἀπὸ βρέφους ἡγιάσθην, ἀνεγεννήθην, ἐζωοποιήθην, ἐφωτίσθην, ὠδηγήθην, διὰ τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου μου, εἰς πᾶσαν ἀλήθειαν. Ἀποδέχομαι τὰς ἀποστολικὰς παραδόσεις καὶ τὰ ἔθιμα τῆς καθολικῆς ἀγίας ἐκκλησίας ὡς θεοπαράδοτα, ἀποστρεφόμενος πᾶσαν καινοτομίαν, καὶ ἄφρσιν κακοδοξίας τῶν ματαιοφρόνων αἰρετικῶν, ἀποδεχόμενος ἐν εὐκρινεῖ καὶ εὐγνώμονι τῇ διαθέσει τοὺς ὅρους καὶ ἀποφάσεις τῶν ἐπτὰ οἰκουμενικῶν συνόδων, πεπεισμένος ὅτι πάντα ὅσα ἐλάλησαν ἐκεῖνοι οἱ θεοφόροι πατέρες, πεφωτισμένοι παρὰ τοῦ παναγίου καὶ τελεταρχικοῦ πνεύματος ἐλάλησαν καὶ ἐκύρωσαν, καὶ τύπον

ἡμῖν τῆς ἐξῆς διδασκαλίας ἐχορήγησαν, ὃν καὶ ἐπούδασα καὶ ἐγὼ ὁ πάντων ἀνάξιος καὶ ἀμαρτωλός, δι' ὅλου τοῦ βίου διατηρηθῆται. Εἰ δέ τι φωραθῆ ἐν τοῖς ἐμοῖς συγγράμμασιν ἀπαθόν τε καὶ ἀσύμφωνον, τοῦτο ὡς νόθον ἔστω, διὰ παντὸς ἀπόβλητον καὶ ἄκυρον, καὶ ἐκτὸς τῆς ἐμῆς θελήσεως.

Ἐπειδὴ ἤδη ἐγγίζω πρὸς θάνατον προσπίπτω ἔλευσιν, καὶ οἰκτρῶς δέομαι τοὺς θειοτάτους πατριάρχας, τοὺς ἀγιωτάτους ἀρχιερεῖς, τοὺς πανοσιωτάτους ἀρχιεπισκόπους, ἱερομονάχους, ἱερεῖς, καὶ πάντα τὸν κληρον τῆς ἀγιωτάτης τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας, μεθ' ὧν ἐζῆσα τοσοῦτους χρόνους, ἀνακνησθέντες τῆς ὑποταγῆς μου, τῆς εὐλαβείας μου, τῆς προθυμίας μου, καὶ τῆς ἄλλης σπουδῆς εἰς πάντα, ἵνα ποιήσωσιν εἰς ἐμὲ ἔλεος, καὶ εἴ τι ὡς ἄνθρωπος ἐπλημμέλησα, ἢ ἐλύπησά τινα, καὶ τῶν ἀνηκόντων οὐκ ἐφρόντισα, συγχώρησιν ἐμοὶ χάρισωσι, μεμνημένοι μου ἐπὶ τῶν παναγίων αὐτῶν ἱεροτελεσιῶν.

Πρὸς δέ, ἵνα μὴ τι σκάνδαλον ὑπολειφθῆ μετὰ τὸν θάνατόν μου, διεθέμην καὶ τὰ περὶ τῆς ὀλίγης μου περιουσίας, καὶ θερμῶς παρακάλεσα τὸν σεβασμιώτατόν μου καὶ εὐεργετικώτατον πατριάρχην Ἱεροσολύμων Κύριον Κύριον Ἡλόκαρπον, ἵνα λάβῃ τὴν φροντίδα, καὶ πάντα ποιήσῃ, ὡς διέταξα ἐν τῷ ἰδιοχειρῶ μου καταστήχω, προσπίπτων, καὶ δεόμενος καὶ τοῦ θειοτάτου καὶ ἀγιωτάτου Κυρίου Κυρίου Κυρίλλου τοῦ δεσπότη μου, καὶ προνοητοῦ μου καὶ εὐεργέτου, ἵνα ἐπινεύσῃ ἔχειν τὸ κύριον διὰ παντὸς ἢ τοιαύτη μου διαθήκη. α ω ις', Μαρτίου γ'.

† Σέργιος Μακρῆτος διδάσκαλος ἰδιοχειρῶς ὑπέγραψα, ταύτην βεβαιῶν εἶναι τὴν ὁμολογίαν μου καὶ ἐσχάτην διαθήκην.

Ζ. (αὐτόθι)

† Σέργιος Μακρῆτος ἰδιοχειρῶς γράφω καὶ οικειοθελῶς διατίθημι.

Ἄφινω κληρονομίαν τὸν βιρανέν μου εἰς Πλατᾶν, καὶ τὸ

ρη.

ἔμισυ ἐργαστήριον τοῦ Ριζοῦ εἰς Φανάρι, ὅπου ἔχω ἀμεινίτι διὰ 2300 γρόσια καὶ διὰ 3000 γρόσια ἕτερα, καὶ τὰ ἐργαστήρια εἰς Στρέφ-πασιᾶ, καὶ ἐν ρουπὶ ἐργαστηρίου εἰς Καρχαγῆ-κατίν, τῷ ἐξανεψιῷ μου Κωνσταντῷ, ὅτι αὐτὸς εἶναι κατὰ βίβλος ἀπογόνος τοῦ γέροντος Μακρῆ καὶ κληρονόμος καὶ ἐμοῦ. Ἔστι ἀρῖων αὐτῷ γρόσια 2000, καὶ τὰ ρουχῶ μου.

Ἄρῖων 2000 τῇ ἀδελφῇ μου Ἀρεντάτζα. 2000, τῇ Ἀγορίτζα ἐξανεψιῷ μου. 2000, τῇ Καλέτζα ἐξανεψιῷ μου. 2000, τῇ νόμῃ μου Γαγγάκινα, διὰ νὰ μοὶ κάμην κάθε χρόνον τὰ μνημόσυνα. 200, τῇ παπαδιᾷ Θουατρί τῆς Ἀρεντάτζας. 200, εἰς τὰ ὄρφανά τοῦ Κωνσταντῆ. 200, εἰς τὰ ὄρφανά τοῦ Γεωργίου Τσουκαλιᾶ.

Τὰ ψυχικά μου· 200, τῷ πανχριστιανῶ διασπίτῃ μου· 200, περρησιᾷ εἰς τὴν μεγάλην Ἐκκλησίαν· 400, εἰς ἕνα μνημόσυνον εἰς τὴν μεγάλην Ἐκκλησίαν· 4500, εἰς τὸν πανάγιον Τύρον τοῦ Σωτήρος μου Χριστοῦ· 500, εἰς τὸ μετόχι τοῦ ἁγίου Γάβρου· 1000, τῷ ἡγουμένῳ Κασορίῳ διὰ τὰ μνημόσυνά μου· 1000, ἐξῶδα τῆς θανά· μου· 500, εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Γεωργίου εἰς Νισαῶρι, ὅπου θέλω νὰ μὲ θάψουν καὶ νὰ γράψουν τὸ ὄνομά μου εἰς μνημόσυνον· 200, εἰς τὸ μοναστήρι τῆς πατρίδος μου μίᾳ περρησιᾷ· 300, εἰς τὰς τρεῖς ἐκκλησίας, περρησιᾷ· 200, δωρεὰν εἰς τοὺς ἱερεῖς ἐν αὐτῇ· 400, εἰς σεράντα τεσσαρκοκονταλείτουρα· 200, εἰς τοὺς πτωχοὺς ἐλεημοσύνην· 1000, διὰ τὰ μνημόσυνά μου εἰς τὴν πατρίδα· 500, εἰς τὸ μοναστήρι Βατοπάδι τοῦ ἁγίου Ὁρους περρησιᾷ· 300, εἰς τὰς τρεῖς σκήτας τοῦ ἁγίου Δημητρίου, τῆς ἁγίας Ἄννης, καὶ Κυριοκλιόθης· 50, εἰς τὸ μετόχιον τῶν Σινιτῶν· 50, εἰς τὸν Μπαλδῖον· 50, εἰς Ξυλόπερτην· 50, εἰς τὸν Ἀρχιστράτηγον· 50, εἰς Ἀρχικαντζῆ-μεντάνι· 50, εἰς Σαρκασθίκα· 50, εἰς Ἐντρανέεαπι· 50, εἰς Μολχλὸν· 200, εἰς Ἐγρίκαπι· 200, εἰς τὰ σπιτάλια· 200, τῷ

λογιωτάτω Κωνσταντίνω υιῷ τῆς ἐξιδέλης μου· 100, τῷ ἀνεψιῷ αὐτοῦ· 30, τῇ παπαδιᾷ δούλῃ μου· 10, τῇ Ἀνδριάνᾳ.

Σέργιος Μακρᾶτος ἰδιοχείρως ἔγραψα καὶ ὑπογράφομαι· καὶ οὕτω διατάσσω, καὶ θέλω ἵνα πάντα μετὰ τὸν θάνατον μου οὕτω γίνωνται· εἰ δέ τις τολμήσῃ παρασχεῦσαι τι τῶν ὑπ' ἐμοῦ διορισθέντων, ἐχέτω τὴν κατάραν μου.

Ἐγράφη ἐν τῷ μετοχίῳ ἐν ἔτει ρωις', μακρτίου ιγ', κυρθεσίης· τῆς ὁμολογίας καὶ δημοσίου διαθήκης μου δι' ἐπιθεβαιώσεως τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου.

(Ἐπὶ τοῦ περιέχοντος τὴν ἄνω διαθήκην φρακέλλου σημειοὶ ὁ Μακρᾶτος τὰ ἐξῆς): Ἡ ἀδελφὴ μου Ἀρεντήτζα εἶναι ἀπὸ ἄλλων πατέρων, καὶ δὲν εἰσέρχεται εἰς κληρονομίαν κατὰ τοὺς κρατοῦντας νόμους· ὅ,τι ἄρῃσα εἰς αὐτὴν τὸ ἄρῃσα ἔλεος διὰ τὴν πτωχίαν τῆς.

Η (σελ. πδ'.)

Σεργίου Μακρᾶτου ἐπιγράμματα.

Εἰς τὴν ἐν Φαναρίῳ (Κωνσταντινουπόλεως)
νεόδημητον σχολῆν.

Μυστιπόλοις σοφίης, ἐριτίμοις ἔξοχα μούσαις,
οἶκος ὃδ' αἰγλήεις, ἴδρυτο δημοτελής
ἐκ κοινῆς δαπάνης καὶ ζήλου ἀρχιερέων,
ἡγεμόνων λαμπρῶν, εὐμενέων πολιτῶν.

Ἄμοιβεχθον.

Αἰγλήεις οἶκος, βραχὺ τοῦτο, δόμοισι δὲ πολλοῖς
συνδεδομημένος· εὖ, τοῦτό τι κοινὸν ἔφης
Μουσάων ἔδος· ἀλλὰ τίς οὖν Μούσαισιν ἔθηκε
ταύτην δὴ ξενίην, δαίματο δ' αὐθι δόμον;
Ἐκ κοινῆς σπουδῆς, κεδνοῦ ζήλου τε τὸ ἔργον,
εὐμαθίης· κοινῆς, κοινοτάτου ἐράνου·

ἐνθ' ἄρα ὤφελίης προπάσης δὴ λύχον ἔθεντο
εὐσεβίης, ἀρετῆς, καὶ γε λόγων σοφίης.

Οἶκον ὃν εισοράεις ἐκ βάρων ἐξήγειρε
Ἄθραμίου ἀβρά ἐξ ὀσίου δαπάνη·
Ἄθράμιος γὰρ τοῦ τε θρόνου, ζήλου τε ἀρετῆς τε
ἀνδιγα διάδοχος σεπτὸς Ἀδελφοφύτου.

Προῦχων μεγέθει, ὑπερυγάζων δ' ἐπὶ κάλλει,
δόξη τηλαυγαῖ ὄλβιος οἶκος ὀδέ·
τόνδε γὰρ ἐξήγειρε μέγας κράντωρ Ἀλέξανδρος
τῆς Δακίης ἀπάσης ἔξοχος ἡγεμόνων,
οὐ διατηροῖη θεὸς αἰὲν ἀπτον ἄρ' ὄλβον,
ἔμπεδα, ἀστεμφῆ, σκηπτρά τε κοιρανίης.

Εἰς πηγὴν.

Ἡ κρήνη Χάριτος, χάριτες δ' αὐτῆς ἀρχιερεῖα
ἀγλαὸν ὡς ὕδωρ, εὖχος ἔχουσι μέγα.
Καλλίνικον γὰρ ἐπιστήσας κατακάλλυε τήνδε,
φαίδιμον ἀρχιερεὺς Βουλγαρίας ἀπάσης.

Εἰς τὴν σειρὰν τῶν Πατέρων.

Τῶν ἱερῶν βιβλίων νόον ἐμφαίνει φιλάδελφος
ἄλλος ὃδ' ἐκ πολλῶν, γούνος ὁ τῶν Γρικάδων.

Εἰς εἰκόνα ἀρχιερέως.

Τίς κεν ὃδ' ὄλβιος; ἐκ Μελενίκου Θεσσαλονίκης
ποῦ τ' ἀμύμων κλεινὸς ἀγλαόφρων πρόεδρος·
εἰ δέ γ' ὅθεν ποθέεις καὶ τοῦνομα, Δαμασκηνὸς
πατρὸς Ἐλευθερίου, πατρίδος Ἀντιγόνης·

μαρμαρυγαῖς ἀρετῶν οὖν στίλβει Μακεδονίην,
 Ηπειρον πάσαν, Θετταλίην, Πίεραν.

Εἰς εἰκόνα Φριδερίχου βασιλέως.

Ὅπλοις μαχητάς, τοὺς σοφοὺς δὲ τῷ λόγῳ,
 δεινοὺς νικήσας πρακτικῇ εὐβουλίῃ,
 ἄναξ Βορουσῶν Φριδερίχος ὁ μέγας,
 ἀριπρεπῆς πέφυκεν Εὐρώπης κανὼν (1).

Εὐρώπην ἠρώων ἔδος σοφίῃ περιούσα
 δίξεν' ἀνάκτων, ὅς σύνναος ἢ Θέμιδι·
 ὡς δ' Ἰκετο Βρουσῶν κατ' ἄνακτα μέγαν Φρεδερίχον,
 — οἶος ὃδ' Εὐρώπην πάσαν, ἔρη, δικάσει.

Ἐπιτύμβια.

Ἐνθάδε χοῦν μετέθηκε Χρυσόσκουλος ὁ Πάλλης,
 ἔνθα Ζαφείρας ἦς ἀλόχοιο κόνης,
 ἔρμηνεύς τε κόμης τε ἐὼν Ἐνετῶν περιδοξός,
 ἐξήκοντά τ' ἔτη τοῖς δ' ἐρήρα δράσας·
 υἱοῖς οὖν τέσσαρσι λιπῶν ἀρετὴν ἐφάμιλλον
 εὐσεβίης κληρον, οὐρανὸν αἰὲν ἔχει.

Μεθῆκε σῶμα τῇ γῆ τὸν χοῦν ἐνθάδε
 ἀρχῆς ἀμέμπτου ἐν βίῳ λιπῶν τύπον,
 ἀριστόθουλος, εὐτυχῆς, εὖνους κράτει,
 ὁ πρὶν μέγας μὲν ἔρμηνεύς διὰ χρόνου,
 ἔπειτ' ἀγαστὸς ἡγεμὼν Μολδαβίας,
 ὁ Ἰωάννης ὁ εὐκλεῆς Καλλιμάχης,

(1) Ἀντὶ τοῦ κανὼν, σημειοῦται ἴνω, πλάστιγγι.

ριβ'.

θεῶ δ' ἀπύστως προσκλῶν ἐκ τῶν κάτω,
ὄρα θεὸν νῦν ἐμφανῶς ἐν τοῖς ἄνω.

Ἐνθάδε Λούκας χροῦν, τὸ δὲ σῶμα θεῶ ἀπέδωκε,
οὐρανίῳ λήξει νῦν ἔλθον ἔχων,
τὸν πλοῦτον γὰρ προφρονῶς χρῆζουσι κιχρήσας,
ὄνκτο κερδήσας οὐράνια χθονίων.

Τύμβε τίνας; πότε δὴ; πῶς δ' αὖ; θυγατρὸς Μαριώρας
καὶ Ἑλένης μητρὸς, ἔμπαλιν ἦγε θέμις·
ἰδ' ἀρετὰς τ' ἀκμήν, βίον αὐτῶν, ἔργα τε πύση,
πάντα μάθοις κεδνά, ἔλθεις, εὐτυχία.

Θετταλὸς ἦν γένος, αὐτὰρ ἀέστωρ ἦν πολυῦδρις
Ρήγιος Λαπάτης, εἰ τριακονταετῶν·
εἰ δ' ἦσσαν λοιμῶ, οὐ τόλμη, τῆ; ἀγάπης δὲ
καὶ χρεῖας πολλῶν καὶ φιλομαμοσύνης·
τοῦνεκ' ἄρ' εὐκλείης ἀρετῆ; θ' ἀπάσης ἐπ' ἄκτον
οὐρανὸν εἰσπνίων, πᾶσιν ἀρῆκε πόθον.

Ἦκων εἰς εὐχὰς μὴ λήσῃ μου τεθνεῶτος,
αἰτῶ γὰρ ταύτην σὴν χάριν εὐσεβίης,
νῦν νέκυς ὁ κλεινὸς ποτε καὶ ἔρχων Νικόλαος,
ὡς χρῆζων τῆς σῆς πρὸς θεὸν ἰκεσίας.

Εὐθαλέος φύτλης Μακρυδῶν πτόρθος ἐπίραστος
ἐκ Φουρνῆς Ἀγράφων εὐπατρίδης Ἀγραῶν,
Κωνσταντῆς, Ἀλέξιος, ἠδὲ Γεώργιος αὐθις,
ἐνθάδ' ἀδελφοὶ τρεῖς κοινὸν ἔχουσι τάφον.
Ἄλλὰ σὺ τόνδε ἰδὼν μὴ εἰκῆ, λῶσθε, παρέλθῃ,
εὐχὴν δ' εὐσεβίης στήθι ἐπευξάμενος.

Αἰ, πρὸ ὤρας τῷ δ' ἀπεκρόβη τάφῳ,
 ὄρηξ' ἀγαστὸς Μακεριδῶν Γιαννάκης,
 ὁ πᾶσιν ἐσθλός, τῆς πατρίδος προστάτης,
 θανῶν ἀδίκως, οἷά περ πάλκι Ἄβελ,
 φθόνῳ πονηρῶν τῶν δοκούντων πρὶν φίλων
 ληστῶν ἐνέδρα ἐμπεσῶν μαιφόνῳ.

Ἐνθάδε εὐπλόκαμοι Χάριτες, Μοῦσαι Πιερίδες
 καὶ Ἑρμῆς αὐτὸς κοινὸν ἔθεντο γρόον·
 ὦδε γὰρ ὁ κλεινὸς φεῦ, Κωνσταντῖνος ὁ Βάλλης
 πρὶν μέγας ἑρμηνεύς σῆμα προῆκε τάφῳ,
 μαινομένου Ἄρεως πρὶν ἀτσαθαίῃσι παρ' αἴσαν,
 οὐ χαλκῶ πληγείς, ἀργαλέῳ δὲ φθόνῳ.

Τύμβον μὴ σὺ μάτην παρτρέξῃς, δάκρυα λείψε,
 κλάσεις, εἰ κε μάθοις, σῆμα τίνος τελέθει·
 ἐνθάδε γὰρ Κωνσταντῖνος Βάλλης, γενικὸς πρὶν
 καὶ μέγας ἑρμηνεύς, σῶμα προῆκε γέη·
 κλεινὸς τ' ἐν κλεινοῖς καὶ πᾶσι μάλιστα ἀγαστὸς
 εὐσεβίης, ἀρετῆς, εὐεπίης προπάσης.

Αἰ φθόνα, αἰ Ἄρεε, πρὶν ἀτάσθαλε, πῶς προήψας,
 κινότατον τότε πῶς ἔτρωσας ἄλγος ἐμόν;
 Ἐνθάδε, πᾶς τις ἔρει γάρ, Κωνσταντῖνος ὁ Βάλλης
 πρὶν μέγας ἑρμηνεύς σῶμα προῆκε τάφῳ.

Ἐνθάδε σεπτὸς χοῦς Ἀρχθαγγέλου ἱεροῦ τε
 πνευματικοῦ πατρὸς, Θεσπεσίου τε σοφοῦ,
 καὶ εὐαγγελικοῦ δὴ κήρυκος· ἔτι μικρὸν γῆν
 καὶ βέον αὐτῷ ἦν· τέλλα γὰρ οὐράνιος.

ΚΑΙΣΑΡΙΟΥ ΔΑΠΟΝΤΕ
ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΣ.
(1648 — 1704)

ΜΕΣ. ΒΙΒΛΙΟΘ. Γ'.

1

ΚΑΙΣΑΡΙΟΥ ΔΑΗΟΝΤΕ.

Ἱστορία τῶν συμβάντων ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ σουλτάν Μεχμέτη, ἐπιτροπεύοντο; τοῦ Κιπρουλῆ γέροντος Μεχμέτ πασᾶ, μέχρι τῆς βασιλείας τοῦ σουλτάν Ἀχμέτη, υἱοῦ τοῦ αὐτοῦ σουλτάν Μεχμέτη, ἐπιτροπεύοντος τήν-καῦτη τοῦ Δακμάτ Χασάν πασᾶ.

Ὁ σουλτάν Μεχμέτης, υἱὸς τοῦ σουλτάν Ἰμπραχίμη, ὅστις βασιλεὺς εἶχε δύο ἀδελφοὺς, τὸν σουλτάν Σουλεϊμάνην καὶ τὸν σουλτάν Ἀχμέτην, καὶ υἱοὺς δύο, τὸν σουλτάν Μουσταφᾶ καὶ τὸν σουλτάν Ἀχμέτην (οἱ ὅποιοι ὅλοι ἐστᾶθησαν βασιλεῖς) ἐβασίλευσε κατὰ τὸ σεληνικῶν ἔτος

Βεζιρζέμηδες, ἀγαθὰ ἐστᾶθησαν πολλοὶ εἰς τὸν καιρὸν βεζιρῆς δὲ τοῦ, ὅμως; ἡμεῖς ἠξέουρομεν ἀπὸ τὸν Μεχμέτ πασᾶν γέρο-Κι-Μεχμέτ πασᾶς προυλῆ, ὅστι; ἦν τὸ γένο; Ἀλβανίτης, ἔαμε βεζιρῆτι πέντε γέρο-Κι-χρόνου, καὶ ἀπέθανε βεζιρῆς; προυλῆς.

Τοῦτοι; πολλὰ κατορθώματα ἔκαμεν ἠῦρε τὴν βασιλείαν τοῦτος; πολλὰ διερθρεμένη καὶ συγγισμένη, ὅπου τὰ εἰσοδήματα τῆς πολλὰ βασιλείας τὰ ἐπωλοῦσαν μὲ δύο καὶ τρεῖς χρόνους; προτῆτερ; κατορθώματα κἀ γενόμενο; δὲ αὐτὸ; ἐπίτροπος, ἐπικατεν ὅλους ἐκείνους; ὅπου τὰ μνηι. εἶχαν ἀγοράσει, καὶ τοὺς ἀπεκαρῆλισε, καὶ τὰ ἐπωλόησεν αὐτὸς εἰς δευτέρου εἰς ἄλλους, καὶ ἀνέστησε τὸ βασίλειον.

ἀποστά- Εἰς τὸν καιρὸν αὐτοῦ ἐστάθη ἓνας ἀποστάτης εἰς τὴν
 τος Τζε- Ἀνατολήν, ὀνόματι Τζελακλή Χασάν πασᾶς, καὶ ἐκυρίευσεν ὅλην
 ληλῆ Χασ- τὴν Ἀνατολήν δυναστικῶς ἕως εἰς τὸ Σκούταρι, καὶ ὅλοι οἱ
 οὐν πα- πασάδες τῆς Ἀνατολῆς τὸν ἐπροσκύνησαν· τοῦτον ὁμως ὁ
 σῆς. γέρο-Κιπροῦλης μὲ ἓνα ἐπιτήδειον τρόπον ἐκατόρθωσε καὶ τὸν
 ἐσκότωσαν.

Ἐλωσις Ἐπῆγε καὶ εἰς τὴν Προῦσαν οὗτος ὁ βεζιραζέμης μετὰ
 Τενέδου τοῦ βασιλέως, καὶ ἄρχισε νὰ ἐξετάζῃ περὶ τῶν ζορμπάδων,
 καὶ εὐρίσκωντας πολλούς, ὅλους τοὺς ἐσκότωσε· γυρίζοντας εἰς
 καὶ Ἀγμ- τὴν Πόλιν, ἔρθασεν εἰδησις, πῶς ἡ ἀρμάδα τῶν Βενετικῶν ὑπέ-
 Τουρκῶν. ταξε τὴν Τένεδον καὶ τὴν Λημμον· ταῦτα ἀκούσας ἐπῆγεν εἰς
 Καλλιόπολιν· ὁ δὲ γκενεράλης τῶν Βενετζιάνων ὀνόματι Μου-
 τζινίγος, ἐκυνηγοῦσε τὴν ἀρμάδα τῶν Ὀθωμανῶν, καὶ ἐπειδὴ
 τὰ λοιπὰ κότεργα ἐπρόρθασαν καὶ τὰ ἐτραβήζαν ἔξω καὶ τὰ
 ἐζαρμάτωσαν, ἔπεσε κατόπι κυνηγῶντας τὴν μπαστάρδαν, ὅπου
 ἦτον ὁ καπετὰν πασᾶς, καὶ τὴν ἐκυνήγησεν ἕως ὅπου ἐμβόηκε
 μέσα εἰς τὸ μπογάζι· ὁ βεζιραζέμης ὄντας ὄξω εἰς τὴν στε-
 ρεάν, καὶ βλέπωντας τὰ γινόμενα, εὐθὺς ἐπρόσταξεν ἓνα τοπ-
 τζῆν χριστιανόν, ὀνόματι Μάρκον, καὶ ἔρριξεν ἓνα τόπι ἐπάνω
 εἰς τὴν μπαστάρδαν τοῦ γκενεράλη, καὶ κτυπῶντας τὸ κατάρτι,
 τὸ ἐγκρέμισε, καὶ ἐλάθωσε καὶ τὸν γκενεράλην· ἔρριξε καὶ
 δεύτερον, καὶ ἐκτύπησε τὸ κότεργον εἰς τὸ μέρος, ὅπου ἦτον
 τὸ μπαροῦτι, καὶ ἔπικσε τὸ κότεργον καὶ ἐκάηκε, καὶ ἔμει-
 νεν ἡ νίκη τῶν Τουρκῶν, πέρνοντας ὀπίσω τὴν Τένεδον καὶ τὴν
 Λημμον νῆσον.

παράδοσις Ὁ ρηθεὶς Μάρκος ἔκαμε καὶ ἄλλην ἀνδραγαθίαν· ὅταν
 τοῦ Μπα- ἐπῆγεν ὁ σουλτὰν Μουράτης εἰς τὸ Μπαγδάτι, ἔρριξεν ἓνα
 γδατίου καὶ ἓνα τόπι καὶ μὲ ἐκεῖνο τὸ τόπι ἐπαράδωθε τὸ κάστρον· διὰ τοῦτο
 τόπι. τὸν ἔδωκε ζιαμέτι, καὶ τὸν ἔκαμε καὶ τοπτζίμπασην. Ἀκούων-
 τας ὁ βασιλεὺς τὴν τοιαύτην νίκην ὅπου ἔκαμεν ὁ βεζιραζέ-
 μης, τὸν ἔστειλε κλιτῆζ καρτάκι μὲ τὸν χαζινεδάρην Μπιλάλαχην

Ἀράβην, ὁ ὅποτος παγαίνωντας εἰς τὸν βεζίρην, τὸν εἶπεν ὁ βεζίρης, ἰδοὺ ὅπου γράφω τῷ βασιλεῖ νὰ σὲ κἀμὴ κισλὰ ἀγαθὴ, ὅπου ἐσὺ μὲν νὰ κυβερνήσῃς τὰ ἔνδον τῆς βασιλείας, ἐγὼ δὲ τὰ ἔξω· τὸν εἶπεν ἀκόμη νὰ σηκώσῃ τὸν βασιλέα ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν, νὰ τὸν πηγάιῃ εἰς Ἀδριανούπολιν.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐγύρισε καὶ αὐτὸς ὁ βεζιραζέμης εἰς τὴν ἐξέτασι· Ἀδριανούπολιν, ὅπου ἄρχισε νὰ ἐξετάζῃ περὶ τῆς Βλαχίας καὶ ^{περὶ Βλαχμοπογ-}Μπογδανίας, ἕν ὑποτάσσωνται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν Ὀθωμανίων, ἣ ὄχι· ὅτι ἐπαίροντο μὲ τὰ πτερὰ τοῦ Ρακότζκη κἀλή τῆς Οὐγγαρίας· ὅθεν ἐμήνυσε τοὺς αὐθέντας, τὸν Κωνσταντῖνον δηλαδὴ Μπασκάρμπαν αὐθέντην τῆς Βλαχίας, καὶ τὸν Στέρφανον Γεωργίου αὐθέντην τῆς Μολδαβίας, διὰ νὰ ὑπάγουν νὰ φιλήσουν χεῖρα, ἐπειδὴ ὅταν ἐγίναν αὐθένται δὲν ἐφίλησαν· αὐτοὶ ὅμως προσηθέτες· ἄρχισαν μὲ ταξίματα πολλῶν ἀσπρῶν, διὰ νὰ μὴ ὑπάγουν· ὁ βεζιραζέμης καὶ ἐκ δευτέρου τοὺς ἐμήνυσε νὰ ἔλθουν χωρὶς κανένα φόβον, καὶ θέλουν γυρίσει πάλιν εἰς τὰς αὐθεντείας των· αὐτοὶ καὶ τότε μὲ κανένα τρόπον δὲν ἠθέλησαν νὰ ὑπάγουν· ὅθεν τοὺς ἐμαζῖλευσε, καὶ εἰς μὲν τὴν Μπογδανίαν ἔκαμεν αὐθέντην τὸν συντοπίτην του Γιάκων βάρνικον, ὁ ὅποτος, ἦτον κκαπεχαγιᾶ· εἰς τὴν Πύρταν, καὶ τὸν ἐρώτησε περὶ τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ Βασίλδοδα ποῦ εὐρίσκονται, καὶ ἀπεκρίθη, ὅτι εἰς τὴν Μπογδανίαν, καὶ τὸν εἶπεν, εὐθὺς ὅπου ὑπάγεις νὰ τοὺς σταίλῃς ἐδῶ εἰς τὴν Πύλιν· εἰς δὲ τὴν Βλαχίαν ἔκαμε τὸν Μίχνια βόδα, τὸν καὶ Τζομπάν μπέην λεγόμενον.

Ἄφ' οὗ ὑπέταξεν αὐτοὺς τοὺς δύο τόπους, ἔκαμε μεγάλην ὀποταγὴν ἐτοιμασίαν κατὰ τοῦ Ρακότζκη, καὶ ἐκστρατεύσας κατ' αὐτοῦ ^{Ἐρβελίου} τὸν ἐνίκησε, καὶ ἐκυρίευσεν ὅλην τὴν Ἐρδελίαν, καὶ ἐβάλεν ^{εἰς Τούρκους.} ἄλλον κρᾶλλον Μπέρτζα Γιάνους ὀνομαζόμενον, καὶ οὕτως ἐπέστρεψε νικητὴς καὶ τροπαιοῦχος εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, καὶ ἐσκότωσε πολλοὺς πατῆδες καὶ μεγιστᾶνας.

κρημνίται
ὁ πανα-
γιώτατος

Ἐκρέμασε καὶ τὸν Παρθενάκην Χῖον οἰκουμένικόν πατριάρ-
χην ἀνήμερα τοῦ ἀγίου Λαζάρου, ὁ ὁποῖος ἐστάθη σοφὸς ἄν-
θρωπος· τὸν ἦρε δὲ αἰτίαν διὰ ἓνα καλόγηρον ὁποῦ ἐπῆγεν
εἰς τὴν Μοσχολεῖαν μὲ ἀπανταχοῦσαν περὶ ἐλεημοσύνης, ὅστις
περνώντας ἀπὸ τὴν Καζακίαν, ἐπῆγεν εἰς τὸν χάτμικον τῆς
Καζακίας· ἐκεῖ κατὰ τύχην εὗρέθη ἓνας μωζῆς ἀπὸ μέρους
τοῦ χάνη, καὶ μὲ τὸ νὰ προστίμησεν ὁ χάτμικος τὸν καλό-
γηρον, καθίζωντάς τον πρῶτω ἀπὸ τὸν μωζῆαν, ἐφθόνησεν ὁ
μωζῆς, καὶ ἐπιστρέφων εἰς τὸν χάνην εἶπε τὴν κατὰσχόνην
ὁποῦ τὸν ἔκαμεν ὁ χάτμικος, τιμῶντας τὸν καλόγηρον περισ-
σότερον ἀπὸ λόγου του, καὶ εἰς τὸ γόρισμα ἐπικαὶν ὁ χάνης
τὸν καλόγηρον, καὶ πέρνωντας τὸ γράμμα του, τὸ ἔστειλεν εἰς
τὸν βεζιραζέμη, ὁ ὁποῖος εὐθὺς ἐπρίσταξε καὶ ἐκρέμασεν τὸν
πατριάρχην· ἐγύρευε διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν νὰ χαλάσῃ καὶ
μερικοὺς ἀρχόντους τῆς Πόλεως, καὶ διὰ τοῦτο ὁ τζελεπή
Κωνσταντῖνος Γουλιανὸς ὁ μέγας λογοθέτης τῆς μεγάλῃς ἐκ-
κλησίας ἦτον κρυμμένος ὡς πέντε χρόνους ἀπὸ τὸν φόβον.

παναγιώ-
τατος ὁ
Χουμ-
χούμης.

Εἰς τὸν τύπον αὐτοῦ τοῦ Παρθενάκη ἐγίνε πατριάρχης ὁ
Παρθένιος Χουμχούμης, ἀπὸ Μπρούσης μητροπολίτης.

κρημνίται
ὁ Πικίου.

Ἐκρέμασε καὶ τὸν ἀρχιεπίσκοπον Πικίου, ὄντας εἰς τὴν
Μπρούσαν.

Παναγιώ-
τάκης
δραγου-
μάνος.

Αὐτὸς ἔκαμε τὸν Παναγιωτάκην δραγουμάνον τῆς βασι-
λείας· οὗτος ἦτον ἀπὸ ἀσήμεους γονεῖς, ὁ πατέρας του γούνα-
ρης, καὶ ἀπὸ μικρὸν παιδί τὸν ἐπῆρεν ὁ Συρίγου, πνευματικὸς
διδάσκαλος, θεολόγος καὶ σοφώτατος ἄνθρωπος, καὶ τὸν ἐβαλε
καὶ ἐσπούδαξεν ἑλληνικά, λατινικά, ἀραβικά καὶ περσικά, καὶ
εἰς τὴν ἀρχὴν τὸν ἔκαμε δραγουμάνον τοῦ Ἱμπερατόρα, μετὰ
δὲ ταῦτα ἀπεκαταστήθη καὶ μέγας δραγουμάνος τῆς βασιλείας.

νόν δὲ-
σιμον.

Εἰς τὸν καιρὸν αὐτοῦ τοῦ βεζιραζέμη εὐχάκειν εἰς ὅλον
τὸ βασίλειον τὸ δόσιμον, ὁποῦ ὀνομάζεται σουρσάτ, καὶ ἐσύ-
ναξεν εἰκοσιτέσσαρας χιλιάδας πουγγία ἄσπρα.

Εἰς τὰς ἡμέρας του ἀπεστάτησεν ὁ προρρηθεὶς Μίχινι ^{αὐθέντης} βόδας, αὐθέντης τῆς Βλαχίας, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν Οὐγγυαίαν, ^{Βλαχίας} καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἔγινεν αὐθέντης ὁ Γαίικα βόδας, μεταθέτωντός ^{ὁ Γαίικα} τον ἀπὸ τὴν Μολδαβίαν εἰς τὴν αὐθενταίαν τῆς Βλαχίας, τὸν ^{Μπογδα-} ὅποτον τὸν ἑκακορῆν διὰ τὴν μετάθεσιν, ἀγαπῶντας περι- ^{νίας ὁ} σῆτον νὰ ἴναι εἰς τὴν Μπογδανίαν. Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ^{Σταρανί-} εὐρέθη εἰς τὴν Μπογδανίαν ὁ Δούκα βόδας, ὁ ὅποιος ἐστάθη ^{τῆς.} καμπαρῆς τοῦ Βασιλβόδα, καὶ τὸν ἐλάλησεν ὁ Γαίικα βόδας θυμωμένος, καὶ τὸν εἶπε· καλὰ εἶναι αὐτά, καμπαρῆς, ὅπου ἔκαμεν ὁ Βασιλβόδας, νὰ μὰς εὐγάλη ἡμᾶς ἀπὸ τὴν Μπογδανίαν, καὶ νὰ βάλῃ τὸν υἱόν του, μάλιστα ὅπου τὸν ἔκαμαμεν τόσκις καλοσύνας; αὐταὶ εἶναι ἢ ἀμοιβαί; ὁ δὲ Δούκα βόδας ἠξέμωντάς τον φιλέγγρον, τὸν ἀπεκρίθη λέγων, καὶ τὴν Βλαχίαν παρακάτω ἀπὸ τὴν Μπογδανίαν τὴν λογιάζετα; μάλιστα εἶναι πολλὰ καλλίτηρη, ἐπειδὴ εὐγάζει περισσύτερα ἄσπρα, καὶ ἔχει περισσύτερα εἰσοδήματα. Τότε ἀκούωντας τὰ τοιαῦτα ἐχώρηκε. Εἰς δὲ τὴν Μολδαβίαν ἔκαμεν αὐθέντην τὸν Σταρανίτην βόδα, υἱὸν τοῦ Βασιλβόδα τοῦ ρηθέντος, ὄντας ὁ πατὴρ του σφαλισμένος εἰς τοὺς Ἑπτὰ Γουλάδας.

Δὲν ἐπέραςε πολὺς καιρὸς εἰς τὸ ἀναμεταξῆν, καὶ εὐγάλας ἔμασε τὸν Γαίικα βόδα ἀπὸ τὴν Βλαχίαν, μὰ τὸ νὰ μὴν ἠθέλησε νὰ ^{τοῦ Γαίικα} δώσῃ τῷ βεζιραζέμη τριάντα πουργία ὅπου τὸν ἐζητούσε δῶ ^{βόδα δι} ἐπιβουλήσ ^{τοῦ υἱοῦ} τον, τὰ ὅποια ὑποσχόμενος ὁ υἱὸς αὐτοῦ Γρηγόριος Γαίικα βο- ^{του.} βόδας (ὁ ὅποιος εὐρίσκατο τότε εἰς τὴν Πολίαν) ἔδωσαν αὐτῷ τὴν αὐθενταίαν· τὸν δὲ Γαίικα βόδα τὸν ἔραρε σιδηροδέσιμιον εἰς τὴν Πολίαν, γράφωντας ὁ βεζιρῆς τῷ Κερῆ Μουσταφῆ πασῆ τῆς Σιλίστρας, καὶ ἔλθεν αὐτός του καὶ τὸν ἐπίσεσε, καὶ βάλωντάς τον εἰς τὰ σιδηρα, τὸν ἔσταυλεν εἰς τὴν Πολίαν.

Διὰ τὸν ρηθέντα Γρηγόρβόδα λέγουσὶ τινες, πῶς νὰ ἐπε- ^{αὐθέντης} ^{Βλαχίας} ^{ὁ Γρηγόρ-} ^{βόδας υἱός} βουλεῖθη τὸν πατέρα του τότε ὅτι ὁ πατὴρ του ἔγραψε τότε ^{ὁ Γρηγόρ-} ^{βόδας υἱός} μεκτοῦπι εἰς τὸν βεζιρῆν διὰ τὰ τριάντα πουργία ὅπου τὸν ^{του.}

ἐζητοῦσε δῶρον, ὑποσχόμενος· νὰ τὰ δώσῃ, μόνον μὲ ἀνάβολὴν χρόνου, τὸ ὅποσον μακροῦσι νὰ τὸ ἀλλάξεν ὁ υἱὸς του, καὶ νὰ ἔγραψεν αὐτὸς ἄλλο, πῶς τάχα δὲν ἤμπορεῖ μὲ κανένα τρόπον νὰ τὰ δώκῃ, καὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ διὰ τοῦτο νὰ τὸν ἐργίσθη ὁ βεζιραζέμη· καὶ νὰ τὸν ἐμαζίλευσεν· οὗτος δὲ ἔταξε τῷ βεζιραζέμη πῶς κοντὰ εἰς τὰ ἄλλα, ὅπου εἶναι συνθησιμένα νὰ δίδωνται ἀπὸ τὴν αὐθενταίαν, εἴ δίδει καὶ αὐτὰ, καὶ οὕτως ἔδωκεν αὐτῷ τὴν αὐθενταίαν.

Βλαχία Ἐλλῶν δὲ εἰς τὴν Βλαχίαν ὁ Γρηγόριος, ἦρε τὸν τό-
διεσθαρ- πον διεσθαρμένον ἀπὸ τὸ θανατικόν, ἀπὸ πᾶντα, καὶ ἀπὸ ἄλλα
μενῆ. περιστάσιμα.

θάντος Εὐγῆκεν ὁ Βασιλεὺς ἀπὸ τοῦς Ἑπτὰ Γουλάδες, ἐστρα-
τοῦ Βα- λίσθη δὲ δι' αἰτίαν τοιαύτην· ὁ Στέφανος μέγας λογοθέτης
σολδοδα καὶ τοῦ ἔλλῶν κατ' αὐτοῦ μὲ οὐγγρικά καὶ βλάχικα στρατεύματα, διὰ
υἱοῦ του, νὰ τὸν εὐγάλῃ ἀπὸ τὸν θρόνον, αὐτὸς μὴ δυνάμενος ἀντιστῆ-
καὶ τοῦ βεζιραζέ- ναι, ἔφυγε καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸν συμπέθερόν του Χμίλη χάτμα-
μη. νον τῆς Καζακίας, ἀφίνωντας τὴν δόμνην του καὶ τὸν υἱόν του
τὸν Στεφανιτζάν· γνωρίζωντας δὲ τὸν Χμίλην ἄνθρωπον ἀσύ-
στατον καὶ μέθυσον, ἐκίνησεν κπακί καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ Κρίμι
πρὸς τὸν χάνην, καὶ ἐπρόσπεσεν εἰς τοῦ λόγου του, καὶ ἐπα-
ρακάλεσε νὰ γράψῃ καὶ νὰ μεσιτεύσῃ πρὸς τὸν βασιλέα νὰ τὸν
συγχαρῆσῃ· ὁ χάνης κατὰ τὴν ἰκεσίαν του ἔγραψε καὶ τὸν
ἔστειλε καὶ αὐτὸν εἰς τὴν Πόλιν, τὸν ὅποσον ἤθελε νὰ τὸν
χαλάσῃ ὁ βασιλεὺς, ὅμως διὰ μεσιτείας τοῦ βεζιραζέμη ἐγλό-
τωσε τὴν ζωὴν του, καὶ τὸν ἔβαλεν εἰς τοῦς Ἑπτὰ Γουλάδες·
τὴν δόμνην του καὶ τὸν μπεϊζαδέν του τοὺς ἐκράτησεν ὁ Στέ-
φαν βόδας, καὶ ἐπῆρεν ὅλον τὸ τίποτές τους· ἀφ' οὗ εὐγῆκεν
ἀπὸ τοῦς Ἑπτὰ Γουλάδες ὁ Βασιλεὺς βεσβόδας, μετὰ ἕνα
χρόνον ἔδωκε τὸ κοινὸν χρέος, τὸ δὲ σῶμα αὐτοῦ ἔραρον εἰς
τὴν Μπογδανίαν, καὶ ἐτάφη εἰς τοὺς Τρεῖς Ἱεράρχας· μετὰ
τοῦτον ἀπέθανεν εἰς Μπενδέρη καὶ ὁ μπεϊζαδὴς αὐτοῦ Στεφα-

νίτζα βόδια, εἰς ταῖς ἡμέρας τοῦ αὐτοῦ βεζίρη· λέγουσι τινές διὰ τοῦτου τὸν Σταρνίτζα βόδια πῶς εἰς τὴν ὕραν τοῦ θανάτου του τὸν εἶπαν νὰ μεταλάβῃ, καὶ δὲν ἠθέλησε· ἀκούωντας ὁ βεζιρζέμης τὸν θάνατόν του λέγεται πῶς νὰ εἶπον, ὡς φαίνεται οἱ γαικούριδες Μπογδάνοι τὸν ἐραυμάκωσαν! Ἐν ὅσῳ δὲ νὰ γίνῃ ἄλλος αὐθέντης εἰς τὸν τόπον του, ἀπέθανε καὶ ὁ βεζιρς Μεγμέτ πασᾶ γερο-Κιπρουλῆς, ὁ ὁποῖος προγυριζωντας τὸ τέλος τῆς ζωῆς του, ἐπαρκαλάστε τὸν βασιλέα νὰ κάμῃ διάδοχον τὸν υἱόν του Ἀγμέτ πασᾶν καὶ τὸν ἔδωκε τὴν βουλλαν.

Αὐτὸς ὁ Ἀγμέτ πασᾶ εὐθύς ὁποῦ ἐγινε βεζιρς ἔκαμεν Ἀγμέτ αὐθέντην εἰς τὴν Μπογδανίαν τὸν Δαμπίτζα βόδια κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀρχόντων τῆς τζάρκας· τὸν ὁποῖον ἀρ' οὐ τὸν ἐκλεξαν οἱ ἀρχοντες τὸ ἀνέφεραν τῷ ἐπιτρόπῳ· ὁ ἐπίτροπος τὸ ἀνέφερε τῷ βασιλεῖ· ὁ βασιλεὺς ἐπρόσταξε νὰ τὸν φέρῃ νὰ τὸν ἰδῇ, καὶ τὸν ἔφερε, καὶ βλέπωντάς τον, ἐπρόσταξε καὶ τὸν ἐφόρεσαν καθέδι.

Ἦτον αὐτὸς ὁ Ἀγμέτ πασᾶ ἀνόμιος κατὰ πάντα καὶ ἀναντίος εἰς τὰ ἦθη καὶ εἰς τὰ ἔργα μὲ τὸν πατέρα του· ἐπειδὴ αὐτὸς ἦτον ἄνθρωπος σοφός, πρῶτος, ἡσυχός, καὶ μετριοδικός, ὁ πατὴρς του αἰμοβόρος, καὶ ἀρπαξί. Οὗτος ὁ Ἀγμέτ τὸν πρῶτον πασᾶ ἔκαμε δεκαπέντε χρόνους βεζιρζέμης, καὶ ἀπέθανεν εἰς τὸ βεζιρῆτι του.

Ἡ πρώτη ἐκστρατεία ἐγινε κατὰ τῶν Νεμτζῶν, καὶ ἐπη- ἐκστρα- γαν καὶ οἱ δύο αὐθένται, ὃ τε Γρηγόροδοξ καὶ ὁ Δαμπίτζα τὴν κατὰ Νεμτζῶν βόδια, καὶ ἐπῆρε τὸ Οὐϊτχαρ κάστρον, τὸ ὁποῖον ἐδόθη μὲ βέ- καὶ ἐλω- ρην· ὅταν ἤθελε νὰ εὐγῇ ὁ γκουεράλης ἀπὸ τὸ κάστρον, ἐζή- σις Οὐϊ- τησε νὰ τὸν δώσῃ θέλημα ὁ βεζιρς διὰ νὰ πείξῃ ταῖς τρίμ- ται. πιατζαίς, ὁ βεζιρς τὸν ἔδωκε λέγων, ἐπειδὴ δὲν ἐντρέπεται ἀς ταῖς πείξῃ.

Ὁ Γρηγόροδοξ γυριζωντας ἀπὸ τὸ σφερί ἐγραψεν ἀπὸ ἀποκερα- λίσσεται ὁ

Κωνσταντίνου τὴν στρατὸν καὶ ἐστράτευσεν τὸν Κωνσταντινῶν Κωνσταντουζηνῶν
 τῶν ποστέλνικον εἰς τὸ Συναγῶδι, ἔρχοντα ἐπίσημον καὶ εὐγενῆ, ὁ
 Κωνσταντουζηνῶν ὁποῖος ἦτον πατὴρ τοῦ Σιρβάν βόδα Κωνσταντουζηνῶν· φηάνων-
 ποστέλνικος εἰς τὸ Βουκοῦρστσι ἔστειλε καὶ τὸν εὐκνώτων ἐκτε εἰς
 τὸ Συναγῶδι.

Ἐκστρατεύσας πάλιν τὸν δεύτερον χρόνον ὁ βασιλεὺς κατὰ
 ἀποστα- τῶν Νεμτζῶν, ἐπρόσταξε νὰ ἔλθουν πάλιν εἰς τὸν πόλεμον καὶ
 οἱ δύο αὐθένται, ὅτε Γρηγόρβοδας Γκιόκας αὐθέντης τῆς Βλα-
 δοδα καὶ χίος καὶ ὁ Δαμπιτζα βόδας αὐθέντης τῆς Μολδαβίας. Εἰς τὸν
 αὐθέντης ὁποῖον πόλεμον νικηθέντες οἱ Τούρκοι, καὶ πέρτωντας καὶ ὁ
 ῥάδουλ Λέων βό- γενιτζῶν ἀγάς, ἐκίνησαν καὶ οἱ δύο αὐθένται χωρὶς τὴν αἰδήσιν
 δας, καὶ τοῦ βαζιραζέμη, καὶ ἦλθον ἐμπροστὰ εἰς τοὺς θρόνους των·
 ἐρήνη μεταξὺ μαθὼν ὁ βαζιραζέμης τὴν ἀποδημίαν αὐτῶν, ἔστειλε καὶ τοὺς
 Τουρκῶν ἐκραξεν, καὶ ὁ μὲν Γρηγόρβοδας φοβηθεὶς ἀποστάτησε καὶ ἐρυ-
 καὶ Γερ- γεν εἰς τὴν Νεμτζῶν πανοικί, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐγένετο αὐθέντης
 κανῶν. εἰς τὴν Βλαχίαν ὁ ῥάδουλ Λέων βόδας· ὁ δὲ Δαμπιτζα βόδας
 ἐπῆγε, καὶ κλίνας, τὸν κύβηκα του εἰς τὸν βαζιραζέμην, τὸν
 ἐσυγχώρησε καὶ τὸν ἐπῆρσε καθάδι, καὶ ἐγῆρσε πάλιν εἰς τὸν
 θρόνον του· ζητηθείσης δὲ τῆς εἰρήνης μεταξὺ τῶν Γερμανῶν
 καὶ τῶν Ὀθωμανῶν, καὶ σταλοῖς παρὰ τῆς βασιλείας ὁ Πι-
 νκωιωτάκης μέγας δραγουμάνος διὰ νὰ τὴν τελειώσῃ, καὶ τε-
 λειώσας τὸς περὶ ἀγάτης συνθήκας, ἐπέστρεψεν ὁ βαζιραζέμης
 εἰς τὴν Πόλιν, καὶ ἦλθε μεγάλος ἐλ-ζῆς τῶν Νεμτζῶν κατὰ
 τὴν συνθήκειν.

Ὁ Δαμπιτζα βόδας ἀρ' οὗ ἦλθεν εἰς τὸν θρόνον του, δὲν
 Δαμπιτζα ἐπῆρσε πολὺς κερὸς καὶ ἀπέθανεν· ἀντ' αὐτοῦ ἔακμεν αὐθέν-
 βόδα αὐ- ταν τὸν Δούκα βόδα, τὸν ὁποῖον μετὰ ἑξῆς μῆνας τὸν ἐμαζί-
 αὐθέντης ὁ Δούκα λευσε, μετὰ τὸ νὰ ἐγραψεν εἰς τὸν γάμην γράμμα, καὶ τὸν εἶπε
 βόδας καὶ πατισαχίμ, τὸ ὁποῖον γράμμα ἐπεσεν εἰς τὰ χεῖρα τοῦ Οὐζοῦ
 εἰσεσε καὶ πακοσῆ, καὶ τὸ ἔστειλεν εἰς τὴν βασιλείαν· βλέπωντας ὁ βα-
 αὐτοῦ. σιλεὺς τὸ γράμμα ἐθυμώθη κατὰ τοῦ Δούκα βόδα, μετὰ τὸ νὰ

ἔγραψε τὸ πατισαχίμ, καὶ ἤθελε νὰ τὸν χαλάσῃ, λέγωντας, καὶ εἶναι ἄλλος βασιλεὺς ἐξω ἀπὸ λόγου μου; μεσιτεύοντας δὲ ὁ ἐπίτροπος τοῦ ἐχθρῶσε τὴν ζωὴν του, ὅμως τὸν ἐμψύχωνε, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἔακμεν τὸν Ἡλιᾶ· Ἀλεξάνδρου βούδα.

Ἵσπερον ἀπὸ δύο χρόνους ἀφ' οὗ ἐτελείωσεν ὁ βασιλεὺς ἄλλοις μὲς τὴν ἀγάπην μὲ τοὺς Νέμτζους, ἐκστράτευσεν κατὰ τῆς Κρήτης εἰς τὸ κάστρον τῆς Κάνδικας, τὸ ὅποτον ἐπολεμεῖτο πρὸ εἰκοσι τριῶν χρόνων, καὶ ἀφ' οὗ τὸ ἐπολέμησε καὶ αὐτὸς ἔτι δύο χρόνους, μόλις τὸ ὑπέταξε, καὶ κάμνωνας τὴν ἀγάπην καὶ μεταξὺ τῶν Βενετζιάκων, ἐγύρισε μετὰ μεγάλης τιμῆς εἰς τὴν Πόλιν.

Εἰς τὸν καιρὸν αὐτοῦ ἔγινεν ὁ κ' ἦρ Δοσίθεος πατριάρχης Γεροσολύμων, κάμνωνας πρᾶκτικῶν ὁ κ' ἦρ Νεκτάριος.

Ἐμαζιλευθή ὁ Χουμχούμης Παρθένιος, καὶ ἔγινεν ὁ κ' ἦρ Διονύσιος Διονύσιος ὁ Σπανὸς οἰκουμενικὸς πατριάρχης, τὸν ὅποτον μετὰ ὁ Σπανὸς τρεῖς χρόνους τὸν εὐγαλιν καὶ ἔακμεν τὸν κ' ἦρ Μεθοδιον. καὶ Μεθόδιος, οἰ-

Εἰς ταῦτ' ἡμέραις αὐτοῦ τοῦ βασιλεὺς εὐχρίσεν ἕνα; κομμουνικῶν.

Ἐβραῖοι ἀπὸ τὸν Μειρέαν, ἀπὸ τὴν Παλαιὰν Πάτραν, καὶ ἤλθον εἰς τὴν Σμόρνικην, ὁ ὅποτος ἐκήρυξε τοῦ λόγου του πᾶσι ἔπειτα εἶναι Μισσίκαι, καὶ ἄρχισαν νὰ τὸν ἀκολουθήσουσιν Ἐβραῖοι πᾶσι Μισσίκαι.

ταχόθεν, πηγαίνοντας μὲ δῶρα καὶ μὲ πολλὴν εὐλάβειαν εἰς αὐτόν· ἀκούοντας ὁ βασιλεὺς περὶ τῆς τοσκότης τῶν Ἐβραίων συναλεύσεως εἰς τὸν ὑποκρινόμενον Μισσίκαι, ἔστειλε φερμάκι, καὶ τὸν ἔφερεν εἰς τὴν Πόλιν καὶ τὸν ἔβαλιν εἰς τὴν φυλακὴν· ὅμως καὶ ἐκεῖ τὸν ἀκολουθοῦσαν οἱ Ἐβραῖοι· τὸ ἄκουσεν ὁ βασιλεὺς καὶ τὸν ἐσήκωσεν ἀπὸ τὴν Πόλιν μὲ τοὺς ἰσομασθέντας ἀποστόλους ὑποῦ εἶχε, καὶ τὸν ἔστειλεν εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν· ἐκεῖ ἐτούρκωσεν καὶ αὐτὸς καὶ οἱ ἀπόστολοι του, εὐχάλωντας τὸ ὄνομά του Μεχμέτ ἐρένδην· μετὰ ταῦτα ἤλθον εἰς τὴν Πόλιν καὶ ἐκατοίκησεν εἰς τὸν Κουρουτζεσμέ· τὸ ἔμειθον πάλιν οἱ Ἐβραῖοι, καὶ ἄρχισαν νὰ συνάζωνται πρὸς αὐτόν

καὶ ἐκάστην ἀκούωντας ὁ βασιλεὺς πῶς οὔτε ἐκεῖ ἠσυχάζει, ἔστειλε φερμάνι νὰ πατήσουν τὸ σπίτι του καὶ νὰ τὸν πάρουν·

ἔτσι Πηλιῆς πηγαίνωντας ὁ μπουσταντζήμπασης, μὲ τὸ φερμάνι, τὸν κῆρεν εἰς τὸ συναγωγή τῶν Ἑβραίων μὲ τὸ χράμι εἰς τὸ κεφάλι καὶ ἀθέντης ἐδιείχε μὲ μὴ μὲ τοὺς ἄλλους Ἑβραίους, καὶ πιάνωντάς τον Μπουγδα- τὸν ἐξώρισαν εἰς τὴν Παλαιὰν Πάτραν, καὶ ἐκεῖ ἐτελεύτησε.

νῆς ὁ Δούκας βόδας. Ἐμτζιλεούη ὁ Πηλιῆς βόδας κῆθεντης τῆς Μπουγδανίας, καὶ εἰς τὸν τόπον του ἔκαμεν κῆθεντην τὸν Δούκα βόδαν μὲ ἔτσι Ράδουλ δεύτερην κῆθενταῖν.

Ἄσντος βόδα κῆ αἰθέντης γίαις, ὁ ὅποτος εἰς τὴν Πόλιν ἔδωκε καὶ τὸ κοινὸν χρέος, καὶ Βλαχίας ἐβλεπεν εἰς τὸν τόπον του τὸν Ἀντώνιον βόδα τὸν γέροντα.

ὁ Ἀντων βόδας. Ἐμτζιλεούη καὶ ὁ κύρ Μεθόδιος οἰκουμηνικός πατριάρχης, παναγιώ- καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐγένινεν ὁ Διονύσιος Σερρογλάνης ἀπὸ Λαρίσσης.

τικτος ὁ Διονύσιος ἦλθεν ὁ Γρηγόρβοδας ἀπὸ τὴν Νεμτζίκιν, καὶ διὰ μεσι- Σερρογλάν- τείας τοῦ Παναγιωτάκη δραγουμάνου καὶ Μανολάκη Κιουρκτζί- νης· παση τὸν ἐτυγχώρησεν ἡ βασιλεία, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ σπίτι του ὁ Γρηγόρ- καὶ ἐκατοίχησε.

βόδας ἀπὸ Νεμτζίκας Ἐκεῖνους τοὺς κειροὺς πληρωθέντας οἱ τρεῖς χρόνοι εἰς Κων- τῆς κῆθενταῖς τοῦ Ἀντωνίου βόδα, τὸν ἐμήνησεν ἡ βασιλεία σπατινού- νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Ἀδρικνουόπολιν ὁμοῦ μὲ τοὺς ἀρχοντάς του πολιν. νὰ κόμη μουκρέρι κατὰ τὴν συνήθειαν· τὸν ὅποτον ἐλθόντα ἔτσι τὸν Ἀντών- τὸν ἐμτζιλεουσε, καὶ φέρνωντας τὸν Γρηγόρβοδα ἀπὸ τὴν Πόλιν βόδα κῆ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν κῆθενταῖν τῆς Βλαχίας· ὅστις ἀφ' οὗ ἦλθεν ἀποκατῆ- στας ἀπὸ Νεμτζίκας μόνον σπαρντα ἡμέρας ἔκαμεν εἰς τὴν Πόλιν.

θις τοῦ Γρηγόρ- Ὁ Γρηγόρβοδας εὐθύς ὅπου ἐφύρεσε καθάδι ἐπικασεν ὄλους βόδα. τοὺς Καντακουζηνούς, οἱ ὅποτοι εἶχον ἔλθῃ τότε μετὰ τοῦ ἔξαιτίας Ἀντωνίου βόδα (ἔξω μόνον ὁ Σερμπάνβοδας ἐγλύτωσε) καὶ ἐισοδήμα- τοὺς ἐπῆρε σιδηροδεσμίους εἰς τὴν Βλαχίαν, διὰ νὰ μαρτυρή- τος τῆς σουν περὶ τοῦ εἰσοδήματος, ὅπου ἐσυνάχθη εἰς τὴν κῆθενταῖν Βλαχίας τοῦ Ἀντωνίου βόδα τί ἐγένε.

Ὁ δὲ Σερμπάνβοδας ἐγλύτωσε μὲ τὸ νὰ ἐπῆρε τὴν εἰ-^δ Σερβάν-
δραϊν πρότερον περὶ τῆς αὐθεντείας τοῦ Γρηγόρβοδα, καὶ ἐρυ-^{βοδας}
γε, καὶ ἐκρίθη εἰς τὸ σεράγι τοῦ Κερᾶ Μουσταφᾶ πασᾶ ρε-^{γλυτοίνει.}
κιάπ καϊμακάμη· τοῦτον παρακαλῶν θερμῶς καὶ ἐκάστην μετὰ
δακρύων ὁ Σερμπάνβοδας, τὸν ἐκατέπεισε καὶ ἔστειλε φερμάνι
μὲ μουπασίρη, καὶ ἐπῆρεν ἀπὸ τὴν Βλαχίαν τὴν μητέρα του,
τὴν γυναῖκά του καὶ τοὺς ἀδελφούς του, καὶ τοὺς ἔφερεν εἰς
τὴν Πόλιν.

Ὁ δὲ Γρηγόρβοδας ἐκατόρθωσε μὲ δύναμιν ἀσπρῶν, καὶ ἐξορία τοῦ
ἐξωρίσθη ὁ Σερμπάνβοδας μὲ τὴν γυναῖκά του, καὶ ὁ Κων-^{Σερβάν-}
σταντῖνος στόλνικος ὁ ἀδελφός του εἰς τὴν Κρήτην.^{βοδα.}

Κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς ὁ σουλτάν Μεχμέτης μετὰ ἐκστρα-
τοῦ βεζιραζέμη ἐκίνησε μετὰ μεγάλης δυνάμεως στρατευμά-^{τεία κατὰ}
των κατὰ τῆς Καμενίτζας, πέρωντας ἑμοῦ τὸν χάνην μὲ τοὺς
Τατάρους, καὶ τοὺς δύο αὐθέντας, τὸν τε Γρηγόρβοδα αὐθέν-^{Καμενί-}
την τῆς Βλαχίας, καὶ τὸν Δούκα βόδα αὐθέντην τῆς Μπογδανίας,^{τζας, καὶ}
ἐμβαίνωντας ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν τόπον τῆς Μπογδανίας,^{σικηροδέ-}
εὐγῆκον ἐμπροσθέν του πολλοὶ καὶ ἐπροσκλησίοντο πολλὰ ἀπὸ
τὸν Δούκα βόδα· πρὸς τούτοις τὸν ἦρε καὶ ἄλλα σφάλματα
μὲ τὰ γεφύρικ ὅπου εἶχε φτιάσει εἰς τὴν στρατάν, πῶς τάχῃ
δὲν τὰ ἔκαμε καλὰ, καὶ τὸν ἐπῆρε μετὰ μεγάλης ὀργῆς σιδη-^{σμος ὁ}
ροδέσμιον εἰς τὸ ὄρδι.^{Δούκαδ.}

Ἐλθὼν ὁ βασιλεὺς ἕως τὴν Τζοτζόραν ἠθέλησε νὰ ὑπάγγε βασιλεὺς
τεπτάλι νὰ ἰδῆ τὸ Γιάσι, τὸ ὅποιον βλέπωντάς τον τὸν ἄρσεε^{εἰς Γιάσι.}
διὰ τὴν τοποθεσίαν· ἐπῆγε καὶ εἰς τὴν Τζετατζούγιαν καὶ^{καὶ λόγος}
εἶδε τὸ μοναστήρι (τὸ ὅποιον τότε κοντὰ εἶχε τελειωθῆ) καὶ^{καὶ τοῦ}
ἐρώτησε πόσῃ νὰ ἐξώδιξεν ὁ γκιάβουρας εἰς αὐτὸ τὸ μονα-^{περὶ τῆς}
στήρι, καὶ τὸν εἶπαν, τριάντα πουργίκα ἄσπρα, εἰς τὸ ὅποιον
ἀπίστησε λέγωντας, πῶς μήτε μὲ ἑκατὸν δὲν γίνεται τέτοιον
μοναστήρι, μόνον ἂν τὸ ἔκαμε μὲ ἀδικίας καὶ δὲν ἐπλήρωσεν,
ἴσως νὰ ἔγινε μὲ τριάντα· τότε εἶπε καὶ αὐτὸν τὸν λόγον,^{Τζετα-}
^{τζούγιας.}

πῶ; καθὼ ἀγνωστος; τὸ ἔαχμεν εἰς ἀχκμὸν τόπον, καὶ ἴσως μετὰ τοῦς τριάντα χρόνους νὰ ἔγκρημισθῆ· τὸ ὅποσον καὶ ἐγένετο, ὅτι εἰς τοῦς τριάντα χρόνους ἐγκρημισθῆ τὸ ἓνα μέρος.

Ἐλευσίαις Ἐκίνησεν ἀπὸ τὴν Μπογδανίαν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐπῆγεν **Καμινί- τζας.** εἰς τὴν Καμινίτζαν, καὶ τὴν ἐπολιόρησε, καὶ ἀφ' οὗ τὴν ἐπολέμησεν ἐννέα ἡμέρας, τὴν ἐκυρίευσεν μὲ βέραν.

Ἀσπιδίαι Ἐπῆγαν οἱ Τυτάροι καὶ ἐμβῆκαν εἰς τὴν Ποδολίαν, καὶ **Τυτάρων** λεηλατήσαντες, τὸν τόπον ἤγμκλώτευσαν πολλούς, καὶ ὅσαι; εἰς Ποδολίαν. πηλάγγικαι; ἦτον ταῖ; ἐκυρίευσεν ἡ βασιλεία, ὄρισσα; ὅλην τὴν Ποδολίαν.

αὐθέντης Τότε ἔαχμεν αὐθέντην εἰς τὴν Μπογδανίαν τὸν Στέρ- **Μπογδα-** νίας ὁ **νον** Πιτρετζέικο βοδαν· ὁ δὲ Δούκα βοδαν; ἐκινδύνευσεν νὰ **Πιτρε-** **τζέικο** χαθῆ, καὶ διὰ μεσιταί; τοῦ βεζιραζέμη μὲ δύναμιν ἀσπιδῶν **βοδαν.** τὸν ἐχάρισε τὴν ζωὴν του καὶ τὸν ἐσυγχώρησε.

ἐπιστρέ- Ἐπιστρέφωντας, ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τὸν πολεμον εἰς τὴν **φαι ὁ βα-** Ἀδριανούπολιν, ἄρξεν εἰς τὴν Καμινίτζαν ἐν αὐτῶ-τουῖλου **σιλεύς εἰς** Ἀδριανούπολιν.

Ἀδριανού- εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν κατ' ἐκεῖθον τὸν κειρὸν ἠλλαξῆ **πολιν.** τὸν οἰκουμηνικὸν πατριάρχην κύρ Διονύσιον Σερογλάνην, καὶ **παναγιώ-** **τατος ὁ** ἔκαμεν τὸν Γεράσιμον ἀπὸ Τορνόβου.

Γεράσι- Τῷ κειρῷ ἐκείνω ὄντας χέτμνος τῆ; Καζακίαι; κάποιος **μος.** **μοροσένκο;** ἐπροσκύνησε τὴν Ὀκραίναν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν **ὀποτάσει-** **ται ἡ Ὀ-** Ὀθωμανῶν· καὶ τὸν ἔστειλεν ὁ βασιλεὺς καθάδι; καὶ σκντζάκι **κράνιν** τοῖς Ὀθωμανοῖς τὴν συνήθειαν.

τοῖς Ὀθω- Τὸν αὐτὸν χρόνον τὴν ἔνοιξιν πάλιν ἔαχμεν ἡ βασιλεία **μανοῖς.** **ἐκστρα-** ἔτοιμασίαν πολέμου, διορίζωντας, ἐν αὐτῶν στρατοῦσιν μὲ **ταῖς Του-** **κῶν κατ'** στρατεύματα, καὶ ἤλθε κατὰ τῶν Λέγων, μὲ τὸν ὅποσον σε- **Λέγων,** **καὶ νίκη** ρουστέρην ἐδιόρισε καὶ τοῦς δύο αὐθέντας, τὸν Γρηγόροβοδα κύ- **Τούρκων,** **γέντην τῆ;** Βλχίαι; καὶ τὸν τῆ; Μπογδανίαι; Στέρωνον Πιτρε- **καὶ ἀπο-** **στασίαι** τζέικο βοδαν· ἐρχόμενοι πρὸς τὴν Καμινίτζαν μὲ τὰ στρατεύ- **Πιτρε-** **ματα,** εὐγῆκαν καὶ τὰ στρατεύματα τῶν Λέγων ἀπ' ἀντίκρου.

ἐπάνω εἰς τὰ ὄποια ἦτον ἀρχιστράτηγος ὁ Σομαπέτζικης χάτμκος τζήκο τῆς κορώνης (ὁ ὅποιος μετὰ ταῦτα ἐστάθη καὶ κράλης), καὶ βόδα· συγκροτηθέντος τοῦ πολέμου, ἐνικήθησαν οἱ Τοῦρκοι, καὶ ἐφυγεν ὁ στρατάρχης· ὄθεν καὶ ὁ Πετρατζεῖκο βόδας βλέπωντας τὴν δύναντον τῶν Λέγων, πρὶν νὰ γένη πόλεμος, ἀπεστάτησε καὶ ἐφυγεν εἰς τοὺς Λέγους.

Πέρνωντας τὴν εἰδήσιν ὁ ἐπίτροπος, ὁ ὅποιος ἦτον τότε αὐθότης εἰς τὸ Μπακμπάδαγι, ἔλακμεν κληθέντην εἰς τὴν Πογδακίαν τὸν Μπογδακίαν ὁ Δη-
 Δημητράσκο βόδα Καντακουζηνόν, ὄντας τῷ καιρῷ ἐκείνῳ κα-
 πικερχαῖα; τοῦ Πετρατζεῖκο βόδας.
 νίης ὁ Δη-
 μητράσκο
 βόδας.

Μετὰ τὸν χαλασμένον καὶ τὴν ἤτταν τῶν Τοῦρκων, ἀρ' οὐ φήμη ἀ-
 ἐσκορπίσθησαν τὰ στρατεύματα, ἐδόθη λόγος εἰς τὸν ἐπίτροπον ποτασίας
 πῶς ἀπεστάτησε καὶ ὁ Γρηγόροβδας, καὶ ἔγραψε γράμματα εἰς τοῦ Γρη-
 τὸν κατ' ἐκείνην τῆς Πόλεως, πῶς ἐδόθη ἡ ἀλθενταί τῆς Βλακ-καὶ κλοθέν-
 χίης τῷ Δούκα βόδα, καὶ νὰ ἐτοιμασθῇ νὰ κινήσῃ· καὶ εἰθὺς τῆς πάλιν
 τὸν ἐστειλε μὲ ἐβδομήντα μινζιλια καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν Βλακ-
 βόδας.
 χίαν· τὴν δὲ δόμην τοῦ Γρηγόροβδα ἔγραψε νὰ τὴν βάλλουσιν
 εἰς τοὺς ἐπτὰ Γουλάδες, καὶ νὰ γράψῃ ὄλην του τὴν περιου-
 σίαν εἰς βασιλικὸν λογαριασμὸν, καὶ νὰ βουλλώσουσιν καὶ τὰ
 σπῆτιά του.

Ἐπιπλέον ὅμως μετὰ δέκα ἡμέρας, γλυτώσας ὁ Γρηγόρ-
 βοδας ἀπὸ τοῦ Λέγου ὅπου τὸν εἶχον κρατήσει, διὰ τὸ ἴσασθαι φήμη·
 καὶ ἠκούσθη ὅτι ἀπεστάτησεν, ἐβόδωσεν εἰς τὸ Μπακμπάδαγι,
 ὅπου ἦτον ὁ ἐπίτροπος, τὸν ὅποτον βλέπωντάς τον ἐχάρη καὶ
 πολλὰ τὸν ἐπεριποιήθη, κάμωντάς τον καὶ μίαν φορεσίαν
 ροῦχα· τὸν ἔδωκε καὶ φερικίαν νὰ ἀνοίξῃ τὸ σπῆτι του, καὶ
 νὰ πάρῃ τὴν δόμην του, ὡς καὶ τὰ ὑπάρχοντά του, τὰ ὅποια
 πέρνωντάς τε ὄλα σῶα καὶ ἀνελλιπῆ ἐπῆγε καὶ ἐκατοίχησεν
 εἰς τὸ σπῆτι του.

Ἐδωκε τὸ κοινὸν χρῆμα ὁ Παναγιωτάκης μέγας δραγου-
 μένος, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐγενεν ὁ Ἀλέξανδρος Μυροκορδάτος, ἔν-
 θάντος
 τοῦ Πανα-
 γιωτάκη,

καὶ δρα- θρωπος σοφώτατος εἰς τὴν ἑλληνικὴν διάλεκτον, εἰς τὰ λατινικὰ
 γουμάνος δεύτερος Κικέρων, ὁμοίως εἰς τὰ ἄραβικὰ καὶ περσικὰ ἐντελέ-
 εἰς Ἄλεξάν- δρος Μω- στατος· υἱὸς Νικολάου Μαυροκορδάτου, ἄρχοντος εὐγενούς καὶ
 ροκορδά- πρώτου τῆς Χίου, καὶ μητρὸς τῆς δόμνης Ρωζάνδρας, τῆς ἑλ-
 τος· λογιμοῦ καὶ σοφωτάτης, ἣ ὅποια ἦτον μαθήτρια τοῦ σοφωτάτου
 ἐκείνου Καρυοφύλλη, καὶ τόσον ἐπροχώρησεν εἰς τὰ ἑλληνικὰ
 καὶ ἔγινεν ὀνομαστή, ὅπου ἤρχοντο περιηγηταὶ ἀπὸ τὴν Εὐ-
 ρώπην καὶ ἐσυνομιλοῦσαν μαζί της καὶ ἐθαύμαζον τὴν σοφίαν
 τῆς· ἥτις θυγάτηρ ἐκείνου τοῦ περιφήμου καὶ ἐνόστου μεγάλου
 ἄρχοντος Σακρλάτου, ὅπου εἶχε τόσας ἐπιστασίας βασιλικὰς
 ἐπάνω του· πρῶτον ἄνδρα εἶχε τὸν Ἀλέξανδρον βίδα αὐθέντη,
 τῆς Βλαχίας, υἱὸν τοῦ Ράδουλ βίδα τοῦ μεγάλου, αὐθέντου τῆς
 Μπογδανίας.

μάθησις τοῦ Ἀλε- ξάνδρου καὶ συγ- γραμμα- τικαυτοῦ. Ὁ ρηθεὶς Ἀλέξανδρος δραγουμάνος, τὸ πρῶτον ἐσπουδάζεν
 εἰς τὴν Πόλιν τὰ γραμματικὰ εἰς τὸν ρηθέντα Καρυοφύλλην,
 ὕστερον ἐπῆγεν εἰς Πάδοβον, ὅπου ἄρχισε νὰ σπουδάζῃ τὰ
 φιλοσοφικὰ· ἐκεῖ ὅμως διακρερόμενος μὲ τοὺς σχολαρίους ἐσυ-
 νέθη φόνος, ἀφ' ἧς αἰτίας ἀνεχώρησε καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν Ρώ-
 μην· ἐκεῖ τελειώωντας ὅλην τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὴν ἱατρικὴν
 ἐπιστήμην ἔγινεν ἐντελέστατος· ἔκαμην ἓνα θαυμαστὸν βιβλίον
 περὶ τῆς κινήσεως τοῦ αἵματος, τὸ ὅποσον βιβλίον τόσον λυ-
 σιτελέστατον καὶ ἀναγκαῖον εἶναι, ὅπου ἕως τώρα πέντε φοραὶ
 ἐτυπώθη καὶ πάλιν εἶναι δυσεύρετον· ἐκεῖθεν πέρωντας πρὸς
 λέγειον περὶ τῆς τελειότητος τῆς ἱατρικῆς, καὶ κώμωντας
 πρᾶξιν εἰς αὐτὴν, ἤλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἔγινε μέ-
 γας ρήτωρ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ὅπου ἄρχισε νὰ παραδίδῃ
 καὶ μαθήματα εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ εὐγαλε μαθητὰς προκομ-
 μένους, τὸν Σιβαστὸν, ὅστις ἐγχεράτισε διδάσκαλος τῆς ἐν Βου-
 κουρεστίῳ αὐθεντικῆς ἀκαδημίας, ὅπου καὶ ἀπέθανε, καὶ τὸν
 Σπαντονάκην διδάσκαλον, καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐπροχώρησαν εἰς
 αὐτόν. Ἐκαμῃ τὴν περὶ συντάξεως γραμματικῆν πολλὰ θαυ-

μαστήν, συνέγραψε τὸ περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς, βιβλίον πολλὰ ὠφέλιμον, τὸ ὁποῖον μετέρχονται ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς ὅλα τὰ σχολεῖα τὰ ἑλληνικά.

Ἵππυδρόβη καὶ ἐπῆρε σύζυγον τὴν Σουλτάνην, ἡ ὁ-συζεύγου- ποία ἦτον ἀπὸ εὐγενεῖς καὶ ἐπισήμους γονεῖς· ὁ πατὴρ αὐ-ται δ' Ἄ- τῆς ἦτον ὁ Ἰωαννάκης Χρυσοσκουλαῖος, ἡ δὲ μήτηρ αὐτῆς ἡ λέξανδρος Κασσάνδρα θυγάτηρ τοῦ Ἀλεξάνδρου βίβα Ἡλιᾶ· ἀπὸ λαμ- πρὸν γένος, τὸ ὁποῖον κατάγεται ἀπὸ τὸν Ἀλέξανδρον βίβα Τζέιλ Μάρε.

Γενόμενον περιδότηον τὸν Ἀλέξανδρον εἰς τὴν ἰατρικὴν, ὁ ἐξιάελ- ἀρρωστήσας ἕνας ἐξάδελρος τοῦ ἐπιτρόπου, ὁ ὁποῖος θέλωντας ^{φος τοῦ} βεζίρη τὸν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ Μπαμπάδχι τὸν ἐπῆρε μαζί του, καὶ ἐκεῖ ^{ἔκαμε} ἀποθνήσκωντας ὁ ρηθεῖς Παναγιωτάκης, ἔκαμε δραγουμάνον ^{δραγου- μάνον.} μέγαν εἰς τὸν τόπον τοῦ τὸν Ἀλέξανδρον Μκυροκορδάτον.

Μετὰ ταῦτα τὴν ἀνοιξιν πάλιν ἐκατράτευσεν ὁ βεζίρης ^{ληλασίαι} κατὰ τῆς Ὀκραίνης, καὶ πολιορκήσαντες τὴν Λαοτίζιναν καὶ ^{Τούρκων} τὸ Οὔμνον κάστρον τὰ κατηδάρισαν, καὶ τὸσον ἐλεηλάτησαν ^{εἰς Λαχίαν} τὸν τόπον, καὶ τασύτη αἰχμαλωσίαι ἐγένινεν, ὅπου πέντε καὶ δέκα γρόσια ἐπωλοῦνταν ὁ σκλάβος· εἶτα ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἀδρικνούπολιν.

Βλέπωντας τὴν τασύτην αἰχμαλωσίαν ὁ Δορσεένκος ἀπε- ^{ὑποταγῇ} στάτησε πάλιν ἀπὸ τοὺς Τούρκους, καὶ ἐπροσκύνησε τὴν Ὀ- ^{Ὀκραίνης} κραίναν εἰς τοὺς Μοσχόβους. ^{εἰς τοὺς} ^{Μοσχό- βους.}

Εὐγάλε τὸν Δημητράσκον βίβα αὐθέντην τῆς Μπογδανίας, αὐθέντης καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἔκαμε τὸν Ἀντώνιον βίβα Ρωσσέτον, Πολίτην ^{Μπογδα- νίας ὁ} εὐγενῆ· ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἦτον ὁ Λάσκαρης Ρωσσέτος, μέγας ^{Ἀντῶν} λογοθέτης τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἡ μήτηρ αὐτοῦ Μπέλλα ^{ἔστως.} θυγάτηρ Ἰωάννου Καντακουζηνοῦ, καὶ ἐγγόνῃ τοῦ Μιχαήλ Καντακουζηνοῦ.

Τότε ἐκίνησεν ἡ βικαίλια ἀπὸ τὴν Ἀδρικνούπολιν, καὶ ἐβασιλεύει ^{εἰς Πόλιν.} ἐπῆγεν εἰς τὴν Ἡλίαν.

βαζίστης ὁ
Καρὰ τὴν Ἐπίστρεψεν ὁ βασιλεὺς εἰς
Μουστα- τὴν Ἀδρικνούπολιν ὅπου ἀσθενήσας ὁ Ἀχμέτ πασᾶς Κιπρουλό-
φρακασᾶς. γλους ἐτελεύτησεν, καὶ ἔδωκε τὴν βοῦλλαν τῷ Καρᾷ Μουσταφᾷ
πασᾷ ρεκιᾶπ καϊμεκᾶμη. ρεκιᾶπ δὲ καϊμεκᾶμη ἔκκαμε τὸν
Καρᾷ Ἰμπραχὴμ πασᾶν.

Κουμχού- Ἄλλᾶχθη ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης κύρ Γεράσιμος καὶ
μης καὶ Διονύσιος ἔγινε πάλιν ὁ Κουμχούμης, ὁ ὁποῖος μετὰ ἓνα χρόνον ἀλλᾶχθη
οἰκουμε- καὶ αὐτὸς καὶ ἔγινεν ὁ κύρ Διονύσιος Σερογλάνης.

ἔκστρα- Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ὅτι ἀπειστά-
τεία κατέστησεν ὁ Δοροσένκος καὶ ἐπροσκύνησε τὴν Ὀκραίναν εἰς τοὺς
Ὀκραίνης Μοσχόβους, ἐτοίμασεν ἰκανὸν στράτευμα, καὶ τὸ ἔστειλε τὴν
καὶ νίκη Σανθῶν. πρώτην ἀνοιξίαν μὲ ἓνα σερασκέρην εἰς τὸ Τζεχρίνι, διορίζωντας
καὶ τοὺς δύο αὐθέντας, δηλαδὴ τὸν Δούκα βόδα αὐθέντην τῆς
Βλαχίας, καὶ τὸν τῆς Μπογδανίας Ἀντώνιον βόδα Ρωσσίτον,
καὶ πολιορκήσαντες τὸ κάστρον τοῦ Τζεχρίνιου ἐνίκηθησαν οἱ
Τοῦρκοι παρὰ τῶν Μόσχων, καὶ ὑπέστρεψαν ὀπίσω νικημένοι.

πολιορκία Δὲν ἠμπόρεσεν ὁ ἐπίτροπος Καρὰ Μουσταφᾷ πασᾶς νὰ
τοῦ Τζε- ὑποφέρῃ τὴν τοικύτην κατασχύνην, καὶ τὸν δεῦτερον χρόνον
χρίνιου παρὰ ἐκίνησεν αὐτὸς του μετὰ μεγάλων δυνάμεων καὶ μετὰ τοῦ χάνη,
Τοῦρκων. ἐπῆρε τὸν τε Δούκα βόδαν καὶ τὸν Ἀντώνιον βόδα, καὶ ἦλθεν
εἰς τὸ Τζεχρίνι καὶ τὸ ἐπολιόρκησε, τὸ ὁποῖον πολεμῶντάς το
ὡς τριάκοντα ἡμέρας δὲν ἠμπόρεσε νὰ τὸ κυριεύσῃ· ἐν τοσοῦτῳ
ἐπρόφθησε βοήθεια ἀπὸ τοὺς Μοσχόβους ὡς διακόσμιαι χιλιάδες
στράτευμα μετὰ τοῦ Ραμαδανότζκη κνέζου.

προδοσί- Βλέποντες οἱ Τοῦρκοι πῶς μὲ κανένα τρόπον δὲν ἠμπο-
αὐτοῦ. ροῦν νὰ κυριεύσουν τὸ κάστρον, λέγεται πῶς νὰ ἔδωσεν ὁ βε-
ζιραζέμης δῶρα εἰς τὸν ρηθέντα κνέζον, ἔδωκε καὶ τὸν υἱὸν του
ὅπου ἦτον σκλάβος εἰς τοὺς Τατάρους, καὶ ἔτσι αὐτὸς ὄντας
μὲ τὰ στρατεύματ᾽α ἐξῶ τοῦ κάστρου, νὰ τὸ ἐπεβουλεύθῃ καὶ
νὰ ἐπρόδωσεν τὸ κάστρον, καὶ κάμνοντες οἱ Τοῦρκοι γιουρούσι
αὐτοὶ εὐγῆκαν ἀπὸ μέσ᾽α καὶ τὸ ἔδωκαν φωτίᾳ καὶ τὸ ἔκκυσαν.

Ἐκείθεν γυρίζοντα· ὁ ἐπίτροπος ὀπίσω ἦλθεν ἕως Κισινόβι, ὃ Ἄντων και ἔδωκεν ἄδειαν τῷ Δούκῃ βόδα κίθηντη τῆ; Βλαχίας; να βόδας σι-
 γυρίτη εἰς τὸν θρόνον του· τὸν Ἄντωνιον βόδα Ρωσσίτον τὸν ^{δηροδά-}μιοις εἰς
 ἐμαζίλευσε, και τὸν ἐπῆρε σιδηροδέσιμιον μαζί. ^{τὴν Πόλιν.}

Ἀφ' οὗ ἐπλησίασεν ὁ βεζιραζέμη; εἰς τὸν Δούναβιν, ἦλθεν ὁ Σερβάν-
 ὁ Σερβάνος; λογοθέτης; Καντακουζηνός; ἀπὸ τὴν Βλαχίαν ὁμοῦ βόδας
 με τὸν Πούρβολον στόλνικον, και με τὸν Κωνσταντίνον Μπα- ^{προσκαλι-}
 γάδικον δεύτερον ποστέλνικον, οἱ ὅποιοι εἶχον φύγει ἀπὸ τὴν τὸν Δού- ^{ετι ἀπὸ}
 Βλαχίαν, και ἦλθον εἰς τὸν βεζιρην να προσκαλυθοῦν ἀπὸ τὸν ^{κα βόδα.}
 Δούκα βόδα, και ἐπῆγαν μετὰ τοῦ βεζιρην εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν.

Μαθὼν ὁ Δούκα βόδας τὴν ἐπιβουλὴν τοῦ Σερμπάνου ὁ-δ Σερβίαν-
 γοθέτου, ἔστειλεν ἕως εἴκοσι ἄρχοντα; εἰς τὴν Πόρταν, και βόδας ἀ-
 ἐπροσκαλιόντο ἀπ' αὐτόν, πῶς εἶναι κκαὸ; και ἐπιβουλο; ^{θεντεῖαι,}
 να τὸν ἐξορίση ὁ βεζιραζέμη;· ὁ ἐπίτροπος ὁμο; με τὸ να τὸν ^{κα βόδας}
 ἤξευρε και πρότερον, δὲν ἠθέλησε να τὸν ἐξορίση, ἀλλὰ μάλιστα ^{μετατθε-}
 τὸν ἔδωκε και τὴν κίθηνταίαν τῆ; Βλαχίας, εἰς δὲ τὴν Μπογ-
 δανίαν ἐμετάθεσε τὸν Δούκα βόδα.

Οὗτος ὁ Σερμπάνβόδας ἦτον ἀπὸ τὸ γένος τῶν Καντα- γενεαλο-
 κουζηνῶν· πατέραι του ἦτον ὁ Κωνσταντῖνος μέγας ποστέλνι- ^{γί; τοῦ}
 κος, τὸν ὅποτον ἐθανάτωσεν ὁ Γρηγόρ Γαίκα βόδας ὡς προέφη- ^{Σερβάν-}
 μεν· πάππος του ἦτον ὁ Γιαννάκη; Καντακουζηνός, ὁ ὅποιο; ^{βόδα.}
 ἐστάθη καπιεχαγιᾶ; τοῦ Μιχάλλβοδα τοῦ ἀποστάτου.

Αὐτὸν τὸν Γιαννάκη, ὅταν ὠργίσθη ὁ βασιλεὺς κατὰ τοῦ τουρκέι
 Μιχάλλβοδα διὰ τὴν ἀποστασίαν του, ἐπύσταζε να περιπατή- ^{ὁ Γιαννά-}
 σουν μαζί και τοὺς ἄλλου; καπιεχαγιᾶδες του ἀπὸ τὸ πζζήρι ^{κη; καπι-}
 με τὰ γέλ μούμιχ, και μετὰ ταῦτα να τοὺς ἀποκεραλίσων· και γίνε- ^{τη; καπι-}
 τότε ὁ βεζιραζέμη; ὄντα; φίλοι; τοῦ Γιαννάκη, τὸν εἶπεν, ἀνί- ^{τι; κιο-}
 σως και τουρκέιση, ἤμπορεῖ να μεσιτεῦση διὰ λόγου του, και ^{τσοῦκ τε-}
 να γλυτώση τὴν ζωὴν του, ἀμῆ διὰ τοὺς ἄλλου; δὲν ἤμπορεῖ- ^{ρη;.}
 βλέπωντα; και αὐτό; τὰ στενὰ ἐτούρκευσε, και τὸν Ἐκαμαν
 κιοτζόικ τερτερδάφη.

τὰ περί
 τοῦ Με-
 χᾶλ Τζε-
 λεμπῆ
 Καντι-
 κουζηνῶ.

Τοῦτος ὁ Γιαννάκης εἶχε πατέρα τὸν Μιχαὴλ Τζελεμπῆν Καντακουζηνόν, ἀρχοντα πλούσιον καὶ περιβύτην, ὁ ὁποῖος ἔκατοικοῦσεν εἰς τὴν Ἀγγίχλον καὶ τόσον πλούσιος ἦτον, ὅπου τὰ Τζιφτιλικιά του καὶ τὰ ὑποστατικά του ἐφθάνεν ἕως τὸν Δουναβιν, καὶ πολλοὶ ἀγάδες Τζιράκια ἐδικὰ του ἐφθασαν βεζιρ-ζέμιδες· ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἕνας, ἀφ' οὗ ἐφθασε βεζιρῆς, καὶ ἐπηγεν ὁ ρηθείς Μιχαὴλ τὰ τὸν ἀνταμώσῃ, καὶ ἐμβκίνωντας μέσα ἔτυχε νὰ ἦναι ἐκεῖ πρῶν καὶ ὁ ἱμάμης τοῦ βασιλέως, τὸν εἶπε, καλῶς ἦλθες, Μιχαὴλ Τζελεμπῆ, κάμνωντας καὶ σχήμα πῶς τάχα σαλεύει ἀπὸ τὸν τόπον του· μετὰ τὴν ἀντάμωσιν, ἀφ' οὗ εὐγῆκεν ἔξω ὁ Μιχαὴλ Τζελεμπῆς, τὸν εἶπεν ὁ ἱμάμης· ἐφένδῃμ, δὲν ἀρμύζει εἰς τὴν ὑψηλότητά σου, ὄντας ἐπίτροπος τοῦ βασιλέως, νὰ εἰπῆς ἕνα γκιάβουρα Τζελεμπῆ· τοῦτο ἔκακοφάνη τῷ ἐπιτρόπῳ· ἐκεῖ ὁμως ἔτυχεν ὁ χαζινεδάρης τοῦ βεζιρῆ, ὁ ὁποῖος εὐγῆκεν ἔξω καὶ εἶπε τῷ Μιχαὴλ ἐκεῖνα ὅπου ἔκουσεν ἀπὸ τὸν ἱμάμην, πῶς τάχα εἶπε τῷ ἐπιτρόπῳ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ τὸν λέγῃ Τζελεμπῆ, καὶ πῶς διὰ τὸν τοιοῦτον λόγον ἔκακοφάνη τῷ ἐπιτρόπῳ· τότε εἶπεν ὁ Μιχαὴλ Τζελεμπῆς, σὲ παρκαλῶ νὰ εἰπῆς τῷ ἐπιτρόπῳ, ἂν εἶναι ὀρισμός του νὰ κάμω ἐγὼ αὐτὸν τὸν ἱμάμην νὰ μὲ εἰπῆ ἐμπροστά του Τζελεμπῆν· καὶ εἶπεν ὁ χαζινεδάρης τῷ ἐπιτρόπῳ· τότε ὁ ἐπίτροπος κάμνωντάς το χάζι εἶπε, μακάρ νὰ τὸν κάμῃ. Εὐθὺς ὁ Μιχαὴλ ἐπῆγε τὴν δεύτηρην ἡμέραν εἰς τὸ σπίτι τοῦ ἱμάμην, εἰς καφὸν ὅπου ἔλειπεν αὐτός, καὶ ἀνταμώνωντας τὸν κεχαγιᾶ του τὸν εἶπεν, ἦλθα νὰ ἀνταμώσω τὸν ἐφένδῃν, καὶ θέλω νὰ τὸν ἐρωτήσω πόσον βούτυρον ἐξοδιάζει εἰς τὸ μουτπάκι του, πόσα ξύλα, καὶ πόσον κριθάρι εἰς τὸν ἀγοῦρῆ του, νὰ μὲ δώκῃ κατὰστιχον· ἐρωτῶντάς τον ὁ κεχαγιᾶς, ποῖος εἶναι, καὶ τί θέλει τὸ κατὰστιχον; τὸν εἶπε, τὸ κατὰστιχον τὸ θέλω διὰ νὰ τοῦ προσφέρω ὅλα αὐτὰ ἀπὸ λόγου μου, καὶ ἐγὼ εἶμαι ἐκεῖνος ὅπου μὲ εἶδεν ὁ ἐφένδῃς; χθὲς εἰς τὸν ἐπίτροπον· τὸ

βράδυ ἀπ' οὗ ἦλθεν ὁ ἐφένδης, τὸν εἶπαν ὁ κερκχιᾶς τὴν ὑπόθεσιν, καὶ ὁ ἱμάμης ἐπαράγγειλε νὰ δώκῃ κατὰστιχον· ὁ Μιχάλης ὅμως μὴ προσμείνας κατὰστιχον, τὴν δευτέραν ἡμέραν ἔστειλεν ἓνα κκαράβι κρηθάρι, καὶ βούτυρον ἱκανόν, καὶ ἑσηκώθη καὶ αὐτὸς καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸν ἱμάμην· ἐμβαίνωντας μέσῃ, εὐθὺς τὸν ἐπροσηκώθη, καὶ τὸν λέγει, καλῶς ὄρισες Μιχάλ τζελεμπῆ! καὶ τοῦτο οὐ μόνον ἄπαξ, ἀλλὰ δις καὶ τρίς καὶ πολλὰκις ἐπολυπλασίαζε τὸ τζελεμπῆ, λέγωντάς τον καὶ ἄλλα μύρια ἐγκώμια. Εὐγαίνωντας ἀπ' ἐκεῖ ὁ Μιχάλ Τζελεμπῆς ἐπῆγεν εἰς τὴν πόρταν τοῦ ἐπίτροπου, καὶ εὐρίσκωντας τὸν χαζνεδάρη τὸν εἶπε, σὲ παρακαλῶ, ὅταν ἔλθῃ ὁ ἱμάμης, νὰ μὲ δώκῃς λόγον νὰ ἔλθῃ καὶ ἐγώ· καὶ μίαν τῶν ἡμερῶν πηγαίνωντας εἰς τὸν ἐπίτροπον ὁ ἱμάμης, ἐμήνυσαν τὸν Μιχάλ Τζελεμπῆ καὶ ἦλθε· καὶ ἐμβαίνωντας εἰς τὸν ἐπίτροπον, ὅπου ἦτον καὶ ὁ ἱμάμ ἐφένδης, καθὼς τὸν εἶδεν ὁ ἱμάμης, πρὶν νὰ τὸν εἰπῇ ὁ ἐπίτροπος λόγον, ἄρχισε μεγαλοφώνως νὰ τὸν λέγῃ, καλῶς ἦλθες Μιχάλ Τζελεμπῆ! δύο καὶ τρεῖς φορὰς, καὶ ἄρχισε νὰ τὸν ἐγκωμιάσῃ πρὸς τὸν ἐπίτροπον, πῶς εἶναι προκομμένος καὶ ἀξιος, καὶ πῶς τέτοιοι ἄνθρωποι εἶναι χρειαζόμενοι εἰς τὴν βασιλείαν, καὶ τὰ τοιαῦτα· ὁ δὲ ἐπίτροπος ἔχαμογαλοῦσεν· ἀπ' οὗ εὐγῆκεν ἔξω ὁ Μιχάλης ἐπῆγεν εἰς τὸν ὄδῳ τοῦ χαζνεδάρη καὶ ἐκάθησε· μετὰ ταῦτα εὐγαίνωντας καὶ ὁ ἱμάμης ἔξω, ἔκραξεν ὁ ἐπίτροπος τὸν Μιχάλ Τζελεμπῆ καὶ τὸν ἐρώτησε, τί τὸν ἔκαμες, καὶ σὲ εἶπε τὸ τζελεμπῆ; καὶ τὸν εἶπε τὴν ὑπόθεσιν· τότε ἐγύρισεν ὁ βεζιραζέμης καὶ τὸν εἶπε, γιὰ σεῖτάνσιν, γιὰ σεῖτάν ὀγλούσουν! καὶ ἀπὸ τότε ἐπεκράτησεν ὁ λόγος νὰ λέγωνται ὅλοι οἱ Καντακουζηννοὶ Σεῖτάν ὀγλούδες.

Αὐτὸν τὸν Μιχάλην Καντακουζηνόν, ὄντα τοιοῦτον περι-^{διαβλη-}βόητον καὶ ὑπέρπλουτον ἄνθρωπον, τὸν ἐδιάβχαλιν εἰς τὸν βα-^{θεῖς οὗτος}σιλέα, πῶς φαντάζεται νὰ γένη βασιλεύς· ὅθεν ἔστειλε καπι-^{πῶς θέλει}νὰ γίνῃ τζεμπασην κρυφίως καὶ ἐπῆρε τὸ κεφάλι του, πέρνωντας καὶ βασιλεύς

Ρωμαίων, ὄλην τὴν περὸς αὐτὸν· καὶ ὅσα δὲν ἠμπόρουν τότε νὰ τὰ ἀποκεφαλίζονται. πύρρον εἰς τὴν Πόλιν τὰ ἐπούλησαν εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν εἰς τὸ μεζῆτι· ὄντας δὲ παρὰ πολλὰ πράγματα τὰ ἐπούλησαν τόσον ἐρτινά, ὅπου ἀπέμεινε παροιμία, καὶ λέγεται, ὅταν ἀγοράσῃ τινὰς κανένα πρᾶγμα ἐρτινόν: ἄνθρωπε, αὐτὸ ἀπὸ τὸ μεζῆτι τοῦ Σεῦτάνογλου τὸ ἐπῆρες! Καὶ ταῦτα περὶ τοῦ Μιχάλη Καντακουζηνοῦ.

καίμεκά- Ἄφ' οὗ λοιπὸν ἔλαθεν ὁ Σερβάνβοδας τὴν αὐθενταίαν τῆς μίδες τοῦ Βλαχίας, ἔστειλεν ἐμπροστὰ καίμεκάμην τὸν Κωνσταντῖνον Σερβάν- Μπραγκοβάνον τὸν ἀνεψιὸν του, διορίζωντας καὶ ἄλλους καίμεκάμιδες· ἔστειλε καὶ γράμματα εἰδήσεως εἰς τοὺς ἐντοπίους, ὑποσχόμενος πῶς τάχα θέλουσιν ἔχει πᾶσαν δικαιοσύνην καὶ ἀνάγκη εἰς τὰς ἡμέρας τῆς αὐθενταίας του, καὶ ἄλλα παρόμοια.

ὁποκριτι- Μετὰ δὲ ταῦτα ἐκίνησε καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὴν Ἀδριανού- κὴ περι- πολιν, καὶ ἦλθεν εἰς τὸν θρόνον του· ὁ ὑποῦς εἰς τὴν ἀρχὴν ποίσης τοῦ Σερ- καθῶς ἦλθεν, ἄρχισε νὰ καλοπιάνῃ ὅλους μικροῦς τε καὶ μεγάλους, καὶ νὰ δείξῃ πρὸς πάντας περιποίησιν, δικαιοσύνην τε καὶ ἔλεος· καὶ αὐτὸ τὸ ἔκαμε περισσότερον διὰ νὰ ἐλώσῃ δύο ἀρχοντας ἀπ' ἐκείνους ὑποῦ εἶχε σταλεῖ ὁ Δούκα βόδας, νὰ τὸν ἐγκλιέσουν εἰς τὴν Πόρταν, καὶ ὄντας πιστοὶ τοῦ Δούκα βίδα, καθῶς εἶδαν τὰ συμβάντα, ἐρυγαν εἰς τὴν Μπογδανίαν, ὁ Γιοβάσκος δηλαδὴ Μπαλιάνος μέγας κλουτζιάρης, καὶ ὁ Στόικος Μερσιάνος μέγας παχάρνικος.

κτίεις τοῦ Τὴν πρώτην ἀνοιξὴν ἐστάλην προσταγὴ εἰς τοὺς δύο αὐ- κάστρου θέντας, τὸν τε τῆς Βλαχίας Σερβάνβοδα Καντακουζηνὸν καὶ Δογάν, τὸν τῆς Μπογδανίας Δούκα βόδα, νὰ πηγαίνουν νὰ φτιάσουν καὶ θάνακ- τὸ κάστρον Δογάν· οἱ ὑποῖσι ἀφ' οὗ τὸ ἐτελείωσαν, τὸ φθινό- τος Ἀρ- πωρον ἐγύρισαν· ὅταν δὲ ἤθελε νὰ κινήσῃ ὁ Σερβάνβοδας ἀπ' ἐ- σουλου κεῖ, ἐτοίμασε τὸν Ἀρσόουλον σερδάρην πῶς τάχα νὰ τὸν σταίλῃ σερδάρη. ἐμπροστὰ μὲ γράμματα εἰς τοὺς ἀρχοντας, μετὰ τοῦ ὑποῖου ἔστειλε καὶ κῆποιον Ἀληθερδῆν Τάταρην μὲ καμπόσους Τατά-

ως, ὅπου τοὺς ἤξευρε πῶς εἶναι κακοὶ λησταί,* καὶ ἐκραζέ-
 οὐρώως τὸν Ἀληθευδῆν, καὶ τὸν εἶπε μυστικῶ τῷ τρόπῳ, πῶς
 εἰς τὴν στρατὸν ἀρ' οὐ ἔλθῃ εἰς τὸ Μπουρλάδι, νὰ παρκαμερίσῃ
 πρὸ τὸν δρόμον καὶ νὰ ἀποκεραλίσῃ τὸν Δρόσουλον, καὶ εἰς
 κερτυρέαν νὰ φέρῃ τὸ κεφάλι του εἰς αὐτόν, πρὸς δὲ τοὺς ἀρ-
 χοντάς νὰ εἰπῇ πῶς ἔφυγε τὸ ὅσοτον καὶ ἔκαμε.

Ἐρχόμενος ὁ Σερβάνθοδης ἀπὸ τὸ Δογὰν Καλεσι εἰς τὸ προσκα-
 Γιάσι μετὰ τοῦ Δούκα βόδης, καὶ κοινοῦντάς εἰς τὸ Σέσον σιμά ^{λίσται πα-}
 εἰς τὴν μπαλίκαν τὸ Μοναστήρι, τὸν ἐπροσκάλισεν ὁ Δούκα ^{ρὰ τοῦ}
 βόδης νὰ τὸν φιλέσῃ, κἀμωντάς μεγάλην ἐτοιμασίαν τῆς ^{Δούκα}
 τραπέζης· αὐτὸς δὲ ἐγύρευσε νὰ τὸν δώσῃ ὁ Δούκα βόδης τοὺς ^{βόδης ὁ}
 δύο ρηθέντας ἀρχοντάς, τὸν τε Γιουβάσκον Μπακλιάνον καὶ τὸν ^{Σερβάνθο-}
 Στόϊκον παχάρνικον, ὅπου ἦτον φευγάτοι, καὶ μὴ θέλωντάς ^{δὲς διὰ}
 Δούκα βόδης νὰ τοὺς δώσῃ, ἐσηκώθη τὴν δευτέραν ἡμέραν τὴν ^{νὰ φιλε-}
 αὐγὴν καὶ ἐκίνησε πρὸς τὸ Φωζάκι, καὶ ἐκεῖ ἔστειλε καὶ ἔφε- ^{ρῃ, καὶ}
 ρον τὸν Βούλκολον βόρνικον καὶ τὸν ἐθνατώσε μετὰ κωδὸν θά- ^{δὲν θέλει,}
 νατον ὕστερον πάλιν ἔστειλε καὶ ἔφερον τὸν Χρήζα βιστιάρην, ^{καὶ φόνος}
 καὶ ρίχνωντάς τον μίαν ἀδικίαν πῶς χρεωστῆ εἰς τὴν βιστια- ^{αὐτοῦ.}
 ρίαν τὸν ἐγύρευε σαράντα χιλιάδας γρόσια, καὶ μὴν ἔχωντάς
 νὰ τὰ δώκῃ τοῦ ἐπῆρεν ὅ, τι καὶ ἦν ἡῦρε, καὶ ὕστερον τὸν
 ἐθνατώσε.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐρχόμενος εἰς τὸν θρόνον του, ἔστειλεν θάνατος
 ἓνα καπετάνον, Γκίνα ἰνόματι, μετὰ σλουζιτορίους εἰς τὸν Πε- ^{Γκίνα.}
 τράσκον καπετάνον Οἰρτζιτζάνον, καὶ φέρωντάς τον καὶ ἐκαίον, ^{καρτεῖται}
 ἀρ' οὐ τὸν ἐσκέντζευσε πολλὴ, τὸν ἐθνατώσε. ^{ὁ Ράδου-}

Ἵστερον δὲ μετ' οὐ πολὺ ἔστειλε καὶ τὸν Ράδουλον βι- ^{λος βι-}
 σιάρην Ὀκναρην, καὶ τὸν ἐκρέμασεν εἰς τὸ παζάρι τῆς Ὀκνας ^{σιάρης.}

Τὸν υἱὸν τοῦ Δρόσουλου στέλλωντάς τον εἰς τὴν Ὀκναν ^{ἐκκληρι-}
 τὸν ἐθνατώσεν ἐκεῖ μίσχ, ὄντας δῆμιος κάποιος καπετάνος ^{σμός τοῦ}
 Κόπζης Δημητράσκος, καὶ διὰ νὰ μὴν τὸν ἀπομείνῃ τελείως ^{Δρόσου-}
 σπέρμα, μετὰ τὸ νὰ εἶχεν ἔτι μίαν κόρην ὁ Δρόσουλος, ἔστειλε ^{λου.}

καὶ ἰθνήνωσαν καὶ ἐκείνην. Αὐτοὺς καὶ ἄλλους φόνους καὶ τυραννίαις ἔκαμεν ὁ Σεργάνθοδρα, ἕως εἰς τὸν τρίτον χρόνον τῆς αὐθεντείας του.

ἐπιβουλοὶ τρεῖς ἄρχοντες ἀποκεραλιζονται παρὰ τοῦ Δούκα βόδα. Ὁ δὲ Δούκα βόδα εἰς τὴν Μπογδανίαν ἔδειξε μεγάλου ἔλεος εἰς τὸν τόπον καὶ περιποίησιν εἰς τοὺς ἄρχοντας· ἀφ' οὗ ὁμοῦ ἐγύρισεν ἀπὸ τὸ Δογὰν Καλεσί, περνώντας πέντε ἕξ μηνες, τρεῖς ἄρχοντες ἄρχισαν νὰ τὸν ἐπιβουλεύωσιν, διεγείροντες καὶ τοὺς σλουζιτοροὺς νὰ κάμωσιν ἐπανάστασιν κατ' αὐτοῦ, ὁ Γκιόκας Βασίλη δηλαδή, μέγας βιστιάρης καὶ τζιράκι τοῦ Δούκα βόδα, καὶ συγγενὴς μὲ τὴν δόμνην του, μὲ τὸ νὰ εἶχε μίαν ἀνεψιὰν τῆς διὰ γυναικῶν του, καὶ ὁ Μπογδανος, τοῦ ὁποίου ὁ υἱὸς μετὰ ταῦτα ἔγινε χάτμνος, καὶ ἄλλος ἕνας· τοὺς ὁποίους μανθάνωντας ὁ Δούκα βόδα τοὺς ἔκρινε, καὶ ἀπορασίζωντάς τους διὰ θάνατον, τοὺς ἀπεκεράλισε.

ὁ Στεφαννίτζας μπειζαδὸς ζητᾷ τὴν ἀρραβωνιστικὴν του θυγατέρα τοῦ Δούκα βόδα. Κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς φθάνουσα εἰς ἠλικίαν ὑπενδρεία· ἡ θυγάτηρ τοῦ Δούκα βόδα Λικατερίνα, καὶ οὕσα ἀρραβωνισμένη μὲ τὸν Στεφαννίτζα, μπειζαδὸς τοῦ Ράδουλ Λιόν βόδα τοῦ καὶ Στριδᾶ λεγομένου, μὲ τὸ νὰ τὸν ἐγνώριζεν ὁ Δούκα βόδας κακῆς πολιτείας ἄνθρωπον καὶ μέθυσον, δὲν ἤθελε νὰ δώσῃ τὴν κόρην του εἰς αὐτὸν, μόνον ἔστειλε καὶ ἔφερεν ἀπὸ τὴν Πόλιν κάποιον Γεωργάκην Μουσελίμην, ἀρχοντόπουλον εὐγενὲς, διὰ νὰ τὸν ἀρραβωνίσῃ μὲ τὴν δομνίτζαν του· τοῦτο ἀκούσας ὁ υἱὸς τοῦ Ράδουλ βόδα, ἐπῆγε καὶ ἔδωκεν ἀναφορὰν εἰς τὸν ἐπίτροπον, παρακαλῶντας αὐτὸν γὰ μὴ τοῦ γίνῃ ἀδικία, καὶ νὰ δώσῃ ὁ Δούκα βόδας τὴν ἀρραβωνιστικὴν του εἰς ἄλλον, καὶ τὸν ὑπεσχέθη ὁ βεζίρης πᾶς θέλει τὸν κάμει νὰ τὴν δώσῃ εἰς αὐτὸν, καὶ ὅχι εἰς ἄλλον.

παναχωῦτος ὁ Ἰάκωβος. Τότε κατ' ἐκλογὴν συνοδικὴν ἔκαμεν οἰκουμεικὸν παναχωῦτον τὸν κύρ Ἰάκωβον ἀπὸ Λαρίσσης.

ὁ Δούκα βόδας. Ὦντας εἰς τὴν Ὀκραίαν χάτμνος ὁ υἱὸς τοῦ Χμίλη τοῦ ποτὲ χατμάνου, ὁ ὁποῖος καὶ αὐτὸς ἦτον ἄνθρωπος· ἀσύστατος

καὶ κακώτερος, καὶ μὴν ἠμποροῦντες οἱ Καζάκοι νὰ ὑπερέ- λαμβάνει
 ρουν πλέον τῆς ἀταξίας του, ἐπῆγαν καὶ ἐπροσκλήθησαν εἰς τὴν χα-
 τὴν Πόρταν· ἐπιθυμῶντας ὁ Δούκα βόδας καὶ τὴν χατμινίαν τῆς Ὀ-
 τὴν ἐζήτησαν, ὅθεν ἐπρόσταξεν ὁ βεζιρζέμης νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν κερκίαν,
 Πόλιν, διὰ νὰ κάμῃ μουκρέρι, νὰ τὸν δώκῃ καὶ τὴν χατμα- και ὁ Στε-
 νίαν τῆς Ὀκραίνης, ἐπράγγειλε νὰ φέρῃ καὶ τὴν κόρην του τὴν κόρην
 μαζί διὰ νὰ κριθῇ μὲ τὸν υἱὸν τοῦ Ράδουλ βόδα· πηγαίνωντας
 ὁ Δούκα βόδας εἰς τὴν Πόλιν, ἐφόρεσε κινδῆ ἀπὸ τὸν βεζί-
 ρην, καὶ ὕστερον πηγαίνωντας νὰ προσκυνῆσῃ τὸν βασιλέα κατὰ
 τὴν συνθήκην, τὸν ἔβαλαν εἰς τὸ κεφάλι, ἀντίς διὰ κούκην,
 ἕνα τζερκεζί καλπάκι σαμουρένιον διὰ τὴν Ὀκραίνην, δίδωντάς
 τον καὶ τοποῦζι εἰς τὸ χέρι, καὶ τότε ὅταν ἐπῆγινε νὰ προσ-
 κυνήσῃ τὸν βασιλέα, ἐκεῖ ὅπου ἤθελε τὰ ἔμπρῃ εἰς προσκύνη-
 σιν τοῦ βασιλέως, τὸν ἐμήνυσεν ὁ ἐπίτροπος, ὅτι ἐξ ἀποφά-
 σεως νὰ δώκῃ τὴν κόρην του εἰς τὸν Στεφανίτζην μπειζαδέ,
 υἱὸν τοῦ ρηθέντο; Ράδουλ βόδα, καὶ μὴν ἠμπορῶντας νὰ κάμῃ
 ἄλλοτρόπως εἶπεν, ὅρισμός του! ὅμως πολλὰ ἐθαρυφάνη τῷ
 Δούκα βόδα ἢ τοιαύτη προσταγὴ τοῦ ἐπιτρόπου, ὡς τόσον,
 ὅπου ἔλεγαν οἱ οἰκετοὶ του πῶς καμμίαν φορὰν δὲν τὸν ἤξεύ-
 ρουν νὰ ἔλαθε τοσαύτην πίκραν, ὡς καθὼς ἐλυπήθη τότε· καὶ
 οὕτω τὸν ἐπῆρεν ἀπὸ τὴν Πόλιν μαζί του εἰς τὴν Μπογδα-
 νίαν, καὶ τὸν ἐστεφάνωσε, κάμνωντας κατὰ τὴν συνθήκην με-
 γάλκις χαρκίς.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐκίνησε καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν Ὀκραίνην εἰς ὁ Δούκα
 τὴν Νεμίροβαν, ὅπου ἀπεκατάστησεν ἐπίτροπόν του κάποιον βόδας ἀ-
 Γιόννην δεύτερον ποστέλνικον, μὲ τὸ νὰ ἤξευρε τὴν Καζάκι-εἰς Ὀκραί-
 κην γλῶσσαν, καὶ ἐδιόρισε πολκὸβνικους κριτάς διὰ νὰ κρίνουν πέρχεται
 τὸν λαόν, καὶ κάμνωντας ὡς δύο μῆνας ἐκεῖ, ἐγύρισεν ὀπίσω.
 Αὐτὸς ὁ Δούκα βόδας τρεῖς ἄρμικς εἶχεν εἰς τὴν βουλλάν του,
 τὴν τῆς Βλαχίας δηλαδὴ, τὴν τῆς Μολδαβίας, καὶ τὴν τῆς
 Ὀκραίνης, τοποῦζι.

με θυ- Είς εκείνας ταῖς ἡμέρας ἦτον ἓνας Τούρκος, τὸ ὄνομά
 ματουρ- του Πατριμπούρου Μεχμέτ ἐρένδης, εἰς τὸ καλέμι τοῦ βεῖς ἐ-
 γίαν ἐπι- φρένδη, ἄνθρωπος γραμματισμένος, καὶ εἶχε μίαν παλλακίδα
 στράφι· ἑνας ἐρέν- Ρούσσαν σκιάβαν, ἡ ὁποία ἐδαστοῦσε τὴν πίστιν τῆς, καὶ ἐπῆ-
 δης εἰς γινε καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν με ἄδειαν τοῦ κύθεντός τῆς· καὶ
 Χριστόν. μίαν τῶν ἡμερῶν τὴν ἐρώτησεν ὁ ἐρένδης, τί εἶναι τὸ αἷτιον
 ὅπου μερικαῖς ἡμέραις εὐωδιάζει τὸ στόμα σου; αὐτὴ ἐπροφα-
 σίζουσαν καὶ ἔλεγε πῶς δὲν ἤξεύρει· ὕστερον βιάζωντάς τὴν
 νὰ τὸν εἰπῇ δίχως ἄλλο τὸ αἷτιον, τὸν εἶπεν ἐκεῖνη· ἡμεῖς
 συνήθειαν ἔχομεν ὅταν πηγαίνωμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ θέ-
 λωμεν νὰ εὐγώμεν, εἰς τὸ τέλος μᾶς δίδει ὁ παπᾶς ἀπὸ κομ-
 μάτι ψωμί ἡγιασμένον, καὶ διὰ τοῦτο εὐωδιάζει τὸ στόμα μου·
 ὁ δὲ ἐρένδης ὡς γραμματισμένος ἐθαύμασε, καὶ ἔπεσεν εἰς ἄ-
 πορίαν, καὶ θέλωντας νὰ ἰδῇ καὶ τὴν τάξιν τῆς ἐκκλησίας μας,
 εἶπεν ἓνα ράφτην ἐδικόν του νὰ τὸν φέρῃ μίαν φορεσιὰν ροῦχα
 ὡσὰν τὰ ἐδικά του, νὰ τὰ φορέσῃ νὰ γίνῃ ταπεινὸς, καὶ νὰ τὸν
 πηγαίῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν· καὶ ἔτι φέρωντάς τον τὰ ροῦχα
 ὁ ράφτης τὰ ἐφόρεσεν ὁ ἐρένδης, ὄντας ἀνήμερα κυριακῆ τῆς
 ὀρθοδοξίας, καὶ ἐπῆγε μὲς τοῦ πατριουργεῖον, καὶ βλέ-
 πει ὅπου ἐλειτουργοῦσεν ὁ τε οἰκουμενικὸς πατριάρχης καὶ ὁ
 Γεροσολύμων, με τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ με τὴν παράταξιν κατὰ
 τὴν συνήθειαν· ὅταν δὲ εὐγῆκαν με τὰ ἅγια, τὸν ἐφαίνονταν
 οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἱερεῖς πῶς ἐπεριπατοῦσαν ἀπάνω ἀπὸ τῆς
 γῆς μίαν σπιθαμὴν, καὶ τὸσον ἐκατανύχθη καὶ ἦλθεν εἰς ἄσπερον
 εὐλάθειαν, ὅπου εὐγαίνωντας ἔξω ἄρχισε νὰ κηρύττῃ τὴν ὀρ-
 θόδοξον πίστιν πρὸς τοὺς ἐφέντιδες, τοὺς κιατάπιδες, καὶ τοῦτο
 δὲν ἔλειπε νὰ τὸ κάμῃ παντοτινὰ, ἕως ὅπου τὸ ἄκουσε καὶ
 ὁ βεζιραζέμης, καὶ φέρωντάς τον πρῶν, ἔλεγε παρρησίᾳ τὰ τῆς
 ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ εὐθὺς τὸν ἔστειλαν εἰς τὸ Ἄτ-μεϊδάνι
 καὶ τὸν ἐλιθοβόλησαν κατὰ τὸν νόμον τους.

Ἐλτζης
 Μόσχων
 εἰς Πόλιν.

Εἰς ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἦλθε πρᾶξ τῶν Μοσχόβων ἐλτζης

μεγάλος ὁ Προκόπιος, καὶ ἐτελείωσεν ἢ μετὰ τῶν Ὀθωμανῶν ἀγάπη διὰ μέσου του, τὸν ὅποιον τὸν ἐτίμησαν παρὰ πολλὰ εἰς τόσον, ὅπου ἔλεγον οἱ τότε ἄνθρωποι, πῶς καμμὴν φορὰν δὲν ἐνθυμοῦνταν νὰ ἐτίμησαν τοιοῦτοτρόπως ἄλλον ἐλτιζῆν.

Ἡ βασιλεία τῶν Ὀθωμανῶν ἔχωντας παραγγελίζαν ἀπὸ ἐκτρα-
τὸν γέρο Κιοπρουλή Μεχμέτ πασᾶν πῶς τὰ στρατεύματα καμ-
μὴν φορὰν νὰ μὴ κἀθῶνται ἀργά, διὰ νὰ μὴν εὗρουν εὐκαι-
ρίαν καὶ κάμουν ἐπανάστασιν ἢ καμμὴν ἄλλην ἀταξίαν, ἀρ-
χισε νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τοὺς Νέμτζους δύο κάστρη, τὸ Γιανίκι
καὶ τὸ Κομπράνι· τὸ ὅποιον ἀκούοντες το οἱ Νέμτζοι ἐστειλαν
ἐλτιζῆν εἰς τὴν Πόρταν νὰ ἐρευνησῇ διὰ ποίαν αἰτίαν γυρεύουν
αὐτὰ τὰ κάστρη, ἐπειδὴ καὶ μῆτε ἡ διορία τῆς ἀγάπης· δὲν
ἐπληρώθη, ὄντες ἀκόμη τρεῖς χρόνοι νὰ τελειώσῃ· αὐτοὶ ἀπε-
κρίθησαν, πῶς τὰ στρατεύματά μας γυρεύουν πόλεμον, καὶ ἂν
μᾶς δίδετε τὰ δύο ρηθέντα κάστρη θέλομεν σᾶς ἀφήσει εἰς εἰ-
ρήνην, εἰδὲ μὴ, νὰ ἐτοιμασθῆτε πρὸς πόλεμον· μὴ θέλοντες δὲ
οἱ Νέμτζοι νὰ τὰ δώσουν, ἄρχισαν νὰ κάμουν οἱ Ὀθωμανοὶ
μεγίστην ἐτοιμασίαν πολέμου κατ' αὐτῶν, διεγείροντες ὅλα τὰ
στρατεύματα τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Ρομέλης καὶ τὸν χάνην
μὲ ὅλην του τὴν δύναμιν· ἦλθε προσταγὴ καὶ εἰς τοὺς δύο
αὐθέντας, τὸν τε τῆς Βλαχίας Σερμπάν βόδα καὶ εἰς τὸν τῆς
Μπογδανίας Δούκα βόδα, νὰ σηκωθοῦν μὲ ὅλα τους τὰ ἀσκέ-
ρια, καὶ νὰ πάρῃ καὶ τοὺς Καζάκους τῆς Ὀκραίνης ὁ Δούκα
βόδας· ἐπρόσταξε καὶ τὸν Μιχαὴλ Ἀπαρην, τὸν κράλην τῆς
Τρανσυλθανίας, νὰ ἐτοιμασθῇ καὶ αὐτὸς μὲ τοὺς Οὐγγρους καὶ
νὰ πηγαίνῃ· ἐμήνυσε καὶ τὸν Γέκιλην Κοῦρσον νὰ ἔλθῃ εἰς
τὸν πόλεμον, ὁ ὅποιος εἶχεν ἀποστατήσει ἀπὸ τὸν Ἱμπερατόρε,
καὶ εἶχε μαζὶ του ὡς εἴκοσι χιλιάδας Οὐγγρους τῆς ἐπάνω
Οὐγγρίας. Ἐκίνησαν ἀπὸ τὴν Ἀδριανούπολιν καὶ ὁ ἴδιος σουλ-
τάν Μεχμέτης μετὰ τοῦ βεζῖρη, καὶ ἐπῆγεν ἔως εἰς τὸ Μπε-
λιγράδι, καὶ ἐκεῖ ἐκαρτέρησεν, ἔως ὅπου ἐσυνάχθησαν πεντα-

χόθεν τὰ στρατεύματα, ὁ χάνης δηλαδή, οἱ πασάδες, καὶ οἱ αὐθένται· καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς ἔμεινε ἐκεῖ εἰς τὸ Μπελιγράδι, ὁ δὲ βεζιρζέμης μὲ τὰ στρατεύματα ἐκίνησε κατὰ τῶν Νεμτζῶν· καὶ εἰς μὲν τὸ φανερόν εὐχαλαν λόγον οἱ Τοῦρκοι, πῶς πηγαίνουν ἐνκντίον εἰς τὰ ρηθέντα δύο κάστρη, εἰς δὲ τὸ κρυφόν ὁ καθολικὸς σκοπὸς τοὺς ἦτον νὰ πηγαίνουν εἰς τὴν Βιένναν φθάνοντας λοιπὸν εἰς τὸ Γιανίκι τὴν δεύτερην ἡμέραν, καὶ ὄντας νὰ πολιορκήσουν τὸ κάστρον καὶ νὰ πιάσουν μετερίζια, τὴν δεύτερην ἡμέραν ἀνέβηκεν ὁ ρεῖ; ἐρένης εἰς τὸ κιορσί, καὶ ἄρχισε νὰ διαβάσῃ ἓνα χάτι σερίφι, εἰς τὸ ὅποιον περιείχοντο τὰ τοιαῦτα.

« Ἐσεῖς βεζιριδὲς μου καὶ πασάδες μου, καὶ ἐσεῖς κουλί μου, ἀπὸ λόγου σας ζητῶ τὸ κάστρον τῆς Βιέννας! » Τοῦτο ἀκούοντες το ἔκαμαν φατιᾶ, καὶ εὐθὺς ὤρμησαν ὡς λέοντες μετὰ μεγάλης ὀρμῆς, καὶ κάμνοντες γεφύρια ἐπέρασαν καὶ ἐπῆγαν εἰς τὴν Βιένναν· καὶ οἱ Νεμτζοὶ τόσον ἦσαν ἀμέριμνοι, μὲ τὸ νὰ μὴν ἤλπιζαν πῶς θέλουν νὰ ὑπάγουν ἐκεῖ, ὅπου ὀλίγον ἔλειπε νὰ πάρουν καὶ τὸν ἰμπερατόρε ζωντανόν· καὶ εὗρισκοντας τὰ σπίτικα γεμάτα ἄρχισαν νὰ λεηλατήσουν καὶ νὰ σκλαβώσουν, εἰς τόσον ὅπου ἐγένισαν οἱ Τοῦρκοι καὶ οἱ Τατάροι ἀπὸ λεηλασίας καὶ αἰχμαλωσίας.

Φθάνοντας λοιπὸν εἰς τὸ κάστρον τῆς Βιέννας τὸ ἐπο-
 πολιορ- κήσαν, καὶ ἄρχισαν νὰ πιάσουν μετερίζια, καὶ νὰ τὸ πολιορ-
 κήσει τὸ κήσουν μὲ τὰ λαγοῦμικα καὶ μὲ τόπια· ὅμως μὲ τὸ νὰ ἔτυχεν
 Μπέτζι βοήθειαν ἰκανὸν στρατεύμα Νεμτζικὸν μέσθ εἰς τὸ κάστρον, τοὺς ἀντε-
 καὶ ζητεῖ ὁ Καῖσαρ· στέκονταν ἀνδρείως, ρίχνοντες κουμπράδες καὶ τόπια κατ'αὐ-
 τῶν, ἀπὸ τὰ ὅποια ἔπερταν περισσοὶ Τοῦρκοι· ὁ δὲ ἰμπερα-
 τὸρες πέρνωντας τὴν εἰδησιαν, ἔφυγεν εἰς ἓνα κάστρον μακρὰν
 τῆς Βιέννας εἰκοσιτέσσαρσι ὥραις, καὶ ἔστειλε πρέσβεις εἰς ὅλα
 τὰ χριστιανικὰ ρηγάτα, παρακκλῶντας νὰ τὸν βοηθήσουν εἰς
 αὐτὴν τὴν ἀνάγκην, ἔστειλε καὶ εἰς τὸν Σομπέτζικην ρῆγα τῆς
 Λεχίας καὶ τὸν ἐπαρκαλάσε νὰ τὸν βοηθήσῃ.

Ὁ δὲ Σομπέτζκης χριστιανικῶ ζήλω κινούμενος, εὐθύς ἀποδιώ-
 ἐδιάλεξεν ἐκλεκτὸν στράτευμα Λέγκιον τριάντα χιλιάδας και κοντακίτῃ
 ἐπήγεγ ἀτός του, και ἀνταμώθη με τὸν ἰμπερατόρε· και ὁσον^{Ὁθωμανικῶ}
 νὰ ἔλθῃ ὁ ρηθεις Σομπέτζκης με βοήθειαν ἔκαμε και ὁ ἰμ-
 περατόρες οικονομίαν ἀπό λόγου του και ἀπό βοήθειαν, και
 ἐσύναξεν ὡς πενήντα χιλιάδας γερμανικά στρατεύματα, ἐπάνω
 εἰς τὰ ὅποια ἔγινεν ἀρχιστράτηγος ὁ ἴδιος Σομπέτζκης, και
 ἐκίνησε πρὸς τὴν Βιένναν ἐναντίον εἰς τοὺς Τούρκους, οἱ ὅποιοι
 τὴν εἶχαν πολιορκισμένην ἐξηντατρεῖς ἡμέρας, και ὡσάν τοὺς
 εἶδαν οἱ Τούρκοι τόσον στράτευμα πολὺ και καλὸν, ἐπήγεγ ὁ
 χάνης και εἶπε τῷ βεζίρη νὰ ἀφήσουν τὸ κάστρον και νὰ εὐ-
 γουν εἰς τὸν κάμπον νὰ πολεμήσουν, ὅπου νὰ ἡμποροῦν και
 οἱ ἐδικοί του Τάταροι νὰ πολεμήσουν· ὁ βεζίρης ὅμως δὲν
 ἠθέλησε νὰ ὑπακούσῃ, και ἀρχισαν νὰ πολεμήσουν, και ἐβά-
 σταξεν ὁ πόλεμος ἀπὸ ταῖς τέσσαρχαις ὥραις ἕως εἰς ταῖς δέκα·
 οἱ δὲ Νέμετζοι ὄντες ἐπιτηθεύτεροι εἰς τὸν πόλεμον και πολε-
 μῶντές τους τοὺς ἔσπρωχναν κατ' ὀλίγον ὀλίγον ὀπίσω, ἕως ὅπου
 ἀρχισαν και ἔφρευαν οἱ Τούρκοι· ὁ ἰσχυρότερος πόλεμος ἔγινεν
 ἐμπροστὰ εἰς τὸν βεζιραζέμην, ὅτι τοὺς ἀντεστάθῃ φοβερά με
 τοὺς ἀνθρώπους του· τὸ δὲ λοιπὸν στράτευμα ἔφυγε, και προ-
 τήτερα ἀπὸ ὅλους ὁ χάνης με τοὺς Τατάρους· μὴ δυνάμενος
 δὲ οὔτε ὁ βεζιραζέμης νὰ ἀντισταθῇ πλέον, ἀνεχώρησε και αὐ-
 τὸς, και φεύγωντας ἐπήγεγ εἰς τὸ Μπούδομι και ἐκεῖ ἔκαμε
 μερικαῖς ἡμέραις.

Ὁ δὲ Σομπέτζκης ἀπομένωντας εἰς τὴν Βιένναν, ἦλθε και εὐχαρι-
 ὁ ἰμπερατόρες, και τὸν εὐχαρίστησε μεγάλως διὰ τὴν βοήθειαν ^{στία εἰς}
 ὅπου τὸν ἔδωκεν εἰς καιρὸν ἀνάγκης. <sup>τὸν Σομ-
 πέτζκην.</sup>

Μετὰ δὲ ταῦτα θέλωντας ὁ Σομπέτζκης νὰ κινήσῃ ἀ-
 πὸ τὴν Βιένναν και νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Λεχίαν, ἐπήγεγ ἀπὸ ^{μεγαλο-}
 τὸ Ὄστρογὸν κάστρον, ὅπου τὸ εἶχεν ἡ βασιλεῖα τῶν Τουρ-
 κῶν, τὸ ὅποῖον πολιορκωντάς το τὸ ἐπολέμησε μερικαῖς ἡ-
^{πρέπεια}
<sup>τοῦ Σομ-
 πέτζκη.</sup>

μέγχι; καὶ τὸ ἐπῆρε, καὶ ἀφ' οὗ τὸ ὑπέταξε τὸ ἔδωκε τῷ ἱμπε-
ρατόρει.

νικοῦσιν
οἱ Λέγχοι
τοὺς
Τούρκους.

Ὁ δὲ βεζιραζέμη; ἀκούωντας τὸ πέρσιμον τοῦ Ὀστρο-
γονίου, ἐσύναξε μερικὸν ἀσκέρι ὡς τριάντα χιλιάδες, ὅπου εἶχεν
ἀπομείνει ἀκόμη, καὶ διορίζωντας ἐξ πασάδες τοὺς ἔστειλεν
ἐναντίον εἰς τοὺς Λέγχους· καὶ συγκροτηθέντος τοῦ πολέμου,
ἐνικήθησαν οἱ Τούρκοι κατὰ κράτος, καὶ ἐχάθησαν ἀπὸ τοὺς
πασάδες; οἱ τέσσαρες, οἱ δὲ λοιποὶ, ὁ Κουστιζῆ Μουσταφᾶ πα-
σᾶ; καὶ ἄλλοι; ἕνας ἐτακλωθήθησαν παρὰ τῶν Λέγων.

κρίνονται
τῆς Βλα-
χομπογι-
δανίας οἱ
αὐθένται
εἰς τὸν
βεζιραν.

Ἄπὸ τὸ Μπούδομι ἐσηκώθη ὁ ἐπίτροπος καὶ ἐπῆγεν εἰς
τὸ Μπελιγράδι μετ' ὅλους τοὺς πασάδες καὶ μετ' ὅσους αὐ-
θέντας; ὅπου οἱ αὐθένται ἔχοντες διαφορὰν ἀνάμεσόν τους διὰ
ζαχίρην ὅπου ἔμεινε ραμκασίτζα ἀπὸ τὸν κειρὸν τοῦ Ἰζεχρι-
νίου, ὄντας ὁ Δούκα βόδα; εἰς τὴν Βλαχίαν, περὶ τοῦ ὁποίου
ἐκρήθησαν εἰς τὸν ἐπίτροπον, καὶ ἐφόρτωνεν ὁ Σερμπᾶν βόδα;
τὸν Δούκα βόδαν μετ' ἑκατὸν σφράντα πουγγία.

καὶ ὁ μέ-
γας δρα-
γουμάνος
μετὰ τοῦ
Σερβάν-
βόδα.

Μετὰ ταῦτα πάλιν ἐκεῖ εἰς τὸ Μπελιγράδι ἔκλειεν ἀγω-
γὴν καὶ ὁ μέγας δραγουμάνος διὰ μίαν ποσότητα ἀσπρων ὅπου
εἶχε νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸν Σερμπᾶν βόδα, καὶ ἐπρόσταξεν ὁ ἐπί-
τροπος νὰ τοῦ τὰ δώκῃ.

βεζιρης ὁ
Καρὰ Ἰ-
μπρχλι-
μης, καὶ
χάφι ὁ
μέγας
δραγου-
μάνος.

Ὦντας ὁ βεζιραζέμη; εἰς τὸ Μπελιγράδι, ἔστειλεν ὁ βαι-
λεὺς καπιτζίμπασην, καὶ πέρνωντας τὴν βοῦλλαν τὸν ἀπεκε-
φάλισεν, ἑμοῦ καὶ τὸν τερτερδᾶρ ἐρένδην, θυμωθεὶς δικατὶ ἡ-
νάγκασε καὶ ἐγένετο αὐτὸς ὁ πόλεμος, καὶ φέρνωντας τὸ κεφάλι
του καὶ μετ' τὴν βοῦλλαν εἰς τὴν Ἀδρικνούπολιν, ἤφρασαν καὶ
μερικοὺς ἀνθρώπους οικείους του, τὸν ρεῖ; ἐρένδην, τὸν μέγαν
δραγουμάνον καὶ ἄλλους; καὶ τὴν βοῦλλαν τὴν ἔδωκε τῷ Καρᾶ
Γμπρχλιμ πασᾶ ὅπου ἦτον ρεκιᾶπ καζιμεκάμη; καὶ ἀντ' αὐτοῦ
ἔκαμε τὸν Σουλεϊμᾶν πασᾶν, ὅπου ἦτον μέγας ἱμπροχόρης; καὶ
ἀπὸ τοὺς ρηθέντας ἀνθρώπους του ὅπου τοὺς ἤφρασαν εἰς τὴν
Ἀδρικνούπολιν, τὸν μὲν ρεῖ; ἐρένδην τὸν ἐκρέμασε, τὸν δὲ μέ-

δραγουμάνον τὸν ἐφυλάκωσε, καὶ ἔαυτε δραγουμάνον τὸν ἐράγα· ὁ δὲ μέγας δραγουμάνος βλέπωντας τὸν θάνατον ἰρετὸς ἐφένθη, καὶ τὴν τόσῃ ὀργῇ τοῦ βασιλέως, καὶ φοβεῖς νὰ μὴ κινδυνεύσῃ καὶ ἡ ζωὴ του, ὑπεσχέθη νὰ δώσῃ κωλύσεια πουργίᾳ ἄσπρα καὶ νὰ τὸν ἀρήσουν· ἀπὸ τὰ ὑποῖτα ἰωντας μίαν ποσότητα ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀδρινούπολιν, καὶ μὴν ἠπορῶντας νὰ τὰ ἀποπληρώσῃ ὅλα, τὸν ἔφεραν εἰς τὴν Πόλιν καὶ τὸν ἐφυλάκωσαν· καὶ διβῶντας καὶ ἐκεῖ πάλιν ἄλλην οσότητα οὐδὲ μὲ αὐτὰ ἠμπόρεσε νὰ τὰ ἀπογεμίσῃ, καὶ ἐπῆκον ὅλον του τὸ τίποτε εἰς βασιλικὸν λογαριασμὸν, καὶ ἐβούλωσαν τὰ σπῆτιά του· τὴν δὲ σύζυγόν του Σουλτάνην καὶ τὴν μητέρα του δόμναν Ρωξάνδρην ταῖς ἔβηκον εἰς τὴν φυλακὴν· τὸν δὲ Ἀλέξανδρον μέγαν δραγουμάνον τὸν ἐπῆραν πάλιν ἀπὸ τὴν Πόλιν εἰς τὴν Ἀδρινούπολιν, καὶ τὸν ἔβηκον εἰς φυλακὴν.

θάνατος
τῆς μη-
τρὸς τοῦ
δραγου-
μάνου.

Μετὰ ταῦτα, ἀρ' οὐ ἐπέρασον ἐξ μηνες, ἔδωκε τὸ κοινὸν χρέος εἰς τὴν φυλακὴν ἡ μήτηρ αὐτοῦ δόμνα Ρωξάνδρα.

εὐχαίνει
ἀπὸ τὴν
φυλακὴν
δ' ἄραγου-
μάνου.

Μετὰ παρέλευσιν ἄλλων πέντε μηνῶν, ὄντας κοντὰ νὰ ἀπογεμισθῇ ἡ σοῦμνα τῶν τριακοσίων πουργίων, ἐλευθέρωσαν ἀπὸ τὴν τὴν σύζυγόν του ἀπὸ τὴν φυλακὴν, καὶ μετὰ ἓνα μῆνα εὐγαλιν καὶ αὐτόν.

Ἀρ' οὐ δὲ εὐγήκεν ἀπὸ τὴν φυλακὴν, ἐζήτησεν ἄδειαν νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Πόλιν διὰ νὰ ἰδῇ τὴν σύζυγόν του καὶ τὰ παι-μάνος πᾶ-
δίκα του· καὶ ἐρχόμενος ἐκάθησε μόνον μίαν ἡμέραν, καὶ τὴν ἄιν εἰς τὴν
δεύτερην ἡμέραν ἔστειλαν ἀπὸ τὴν Ἀδρινούπολιν καὶ τὸν ἐ-
τιμὴν.

πῆραν ὀπίσω, καὶ ἄρχισεν ὁ ἐπίτροπος τὰ τὸν μεταχειρίζεται
εἰς μυστικὰς ὑποθέσεις τῆς βασιλείας· ἕως δύο μηνῶν· μετὰ
ταῦτα τὸν ἐκράζεν ὁ ἐπίτροπος καὶ φέρωντάς τον εἰς τὸ βα-
σιλικὸν μέγαλον διβάνι τὸν εἶπε τὰ τοιαῦτα· μὲ τὸ νὰ μὴ
ἐγνώρισεν ἡ βασιλεῖα καμμίαν δολιότητα εἰς τοῦ λόγου σου,
ἀλλ' ἐβούλευσε πιστὰ, ἰδοὺ ὅπου πάλιν σὲ ἔαυτε μέγαν δρα-
γουμάνου τῆς κρατικῆς βασιλείας, καὶ σὲ ἐλέησε καὶ μὲ τὰ

σπίτιά σου και με ταῖς ὁμολογίαις σου· (αὐταῖς ἢ ὁμολογίαις περιεῖχον ὡς πενήντα πουγγία και ἦτον ἀμανέτι διὰ τὰ ἄσπρα ὀποῦ τὸν ἐζήτουσαν)· και τὸν ἐφόρεσε καθάδι, και ἦλθε πάλιν εἰς τὴν προτέρην του τιμὴν.

αἰχμαλω-
τίζεται ὁ
Δούκx
βόδας ὁ-
πὸ τῶν
Λέγων.

Ὁ Δούκx βόδας γυρίζωντας ἀπὸ τὸ Μπελιγράδι νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν θρόνον του, ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν Ἑρδελίαν και ἀπὸ τὸ Μπακόβι και ἦλθεν εἰς τὸ Τζενοῦτον τῆς Πούτνας εἰς χωρίον Δομνέστι ὀνομαζόμενον, και ἐκίθησεν ἐκεῖ διὰ νὰ κάμῃ τὴν ἐορτὴν τῶν Χριστουγέννων· και ἔως νὰ συνχρῶσῶν και οἱ σλουζιτορόει, ἐπειδὴ και εἶχαν φύγει ὅλοι ἀπὸ κοντά του μετὰ τὸ νὰ μὴ τοὺς εἶδῃ λουρεῖ, και αὐτὸς χωρὶς σλουζιτορόους ἐφοβᾶτο νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν θρόνον του ἀπὸ τὸν Πετρετζέικο βόδα, ὀποῦ εἶχεν ἔλθῃ μετὰ δύναμιν Λέγων και ἐπίστε τὸν θρόνον του τότε λοιπὸν εὐρισκόμενος εἰς τὸ ρηθὲν χωρίον, ἦλθε μίx ὀρμὴ Λέγων κατ' αὐτοῦ και μετὰ Μπογδάνους ἀνακατωμένοι, ἐπάνω εἰς τοὺς ὀκοῦς προεστῶς ἦτον κάποιος Μπονδσκηs, και κατ' ἐπιβουλὴν τῶν ἐντοπιῶν ἀνήμερα τῶν Χριστουγέννων, τὴν ὄραν ὀποῦ ἐκάθετο εἰς τὸ τραπέζι, τὸν ἐπερικύκλωσαν μέσα εἰς ἕνα σπῆτι, και πιάνοντάς τον τὸν ἐπῆραν αἰχμαλώτων εἰς τὴν Δελίαν και ἐκεῖ εἶδωκε τὸ κοινὸν χρέος· και ἀντ' αὐτοῦ ἔγινεν ὁ Δημητράσκο βόδας.

Κορώνη
και Μο-
θώνη κυ-
ριεύονται
ἀπὸ Τούρ-
κων (γρ.
Κορώνην και
τὴν Μοθώνην·
εἰς τὰ βενετικὰ
στρατεύματα ἦτον
Βενετζιά-
νων).
οἱ Λέγοι
κυριεύου-
σι τὴν
Ποδόλιαν
πολιορ-
κῆται τὸ

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐχάλασαν τὴν ἀγάπην μετὰ τοὺς Τούρκους και οἱ Βενετζιάνοι, και κινήσαντες πόλεμον κατ' αὐτῶν ἐπῆγαν εἰς τὸν Μωρέαν, και ἐκυρίευσαν δύο κάστρη τὴν τῶν (γρ. Κορώνην και τὴν Μοθώνην· εἰς τὰ βενετικὰ στρατεύματα ἦτον γκενεραλίσμος ὁ Μορεζίνης, ὁ ὀποῖος μετὰ ταῦτα ἐστάθη και πρίγκηψ τῆς Βενετίας).

Τότε ἐράνησαν και οἱ Λέγοι πῶς εἶναι ἐναντίοι τῶν Τούρκων, και ἐκυρίευσαν ὄλον τὸν τόπον τῆς Ποδόλις, ὀποῦ τὸν εἶχον πῶρει οἱ Τούρκοι ἀπὸ λόγου τους.

Οἱ δὲ Γερμανοὶ μετὰ τὸν πόλεμον τῆς Βιέννης, τὸν δεύ-

ερον χρόνον ἔαχον μεγάλην ἑτοιμασίαν καὶ ἐκστράτευσαν ^{Μπούδομι} κατὰ τῶν Τουρκῶν, καὶ πηγίνοντες εἰς τὸ Μπούδομι τὸ ἐπο- ^{ὐπὸ λέγον} _{(ἢ Νέμ-}
 ὠρκήσαν, ὅπου ἐρχόμενα καὶ τοῦρκικα στρατεύματα τὰ ἐνί- ^{τῶν)}
 κησαν καὶ τὰ ἐσκόρπισαν, τὸ δὲ κάστρον δὲν ἠμπόρουν νὰ τὸ
 κυριεύσουσιν, πλὴν δύο κάστρη τῆς ἐπάνω Οὐγγαρίας τὰ ἐκυ-
 ρίευσαν, καὶ ὑπέστρεψαν ὀπίσω.

Τὸν ἄλλον χρόνον πάλιν ἑτοιμάσθησαν οἱ Νέμτζοι, καὶ ^{βεζιρῆς ἢ}
 ἐρχόμενοι εἰς τὰ χῶματα τῶν Τουρκῶν πάλιν ἐνίκησαν τοὺς ^{Σουλεϊ-}
 Ὀθωμανοὺς καὶ ἐκυριεύσαν καὶ δύο κάστρη τὸ Στοιπελιγγράδι ^{μὲν πα-}
 καὶ τὸ Οὐϊθαρ· βλέποντας ὁ βεζιραζέμης πῶς ἀτόνισε καὶ ^{σας.}
 ἤλθεν εἰς ἀχμυρὴν κατὰστασιν, ἐπροσπονήθη πῶς κάμνει πα-
 ραίτησιν, καὶ πέρωντας τὴν βούλλαν ὁ βασιλεὺς τὴν ἔδωκε τῷ
 Σουλεϊμάν πασᾷ ρεϊκίπ καζιμακάμη.

Μετὰ ταῦτα ἔαχε καὶ αὐτὸς ἑτοιμασίαν στρατευμάτων, ^{κυριεύ-}
 καὶ ἐκίνησεν εἰς τὸν πόλεμον ἐναντίον εἰς τοὺς Νέμτζους, τὸ ^{ται τὸ}
 ὅποτον μαθόντες αὐτοὶ ἤλθον μὲ ἰσχυρὰ στρατεύματα, καὶ πολιορ- ^{Πούδομι.}
 κήσαντες τὸ Μπούδομι τὸ ἐπολέμησαν καὶ τὸ ὑπέταξαν ὕστερον
 ἐπιστρέφοντες πρὸς τὰ ὀθωμανικὰ στρατεύματα τὰ ἐνίκησαν ἀχα-
 μνά, καὶ φεύγοντας ὁ Σουλεϊμάν πασᾷ ἐγύμισε εἰς τὸ Μπελιγγράδι.

Κατ' ἐκεῖνους τοὺς καιροὺς ὁ μέγας ἀρχιγουμενός 'Αλέξαν- ^ῆ 'Αδρια-
 δρος, ἔχωντας πολλὰ εἴδη τοῦ σερφερίου, καὶ τὸ ζικμέτι ὅπου ^{νούπολις}
 εἶχε δὲν τὸν ἐφθάνεν, ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν ἐπίτροπον νὰ τὸν δώκῃ ^{ἀρχαλίου}
 τὴν μητρόπολιν τῆς 'Αδριανουπόλεως ἀρχαλίμ καὶ τοῦ τὴν ^{εἰς τὸν}
 ἔδωκε, καὶ ἔδωκε τὸν Γεράσιμον Καστορίας (ὁ ὅποτος ὕστερον ^{ἀρχιγου-}
 ἐγίνε πατριάρχης 'Αλεξανδρείας) νὰ ἀποτελῇ τὰ τῆς ἀρχιερω- ^{μάνου.}
 σίας ἐκεῖνος, καὶ αὐτὸς νὰ πέρη τὸ εἰσόδημα.

Ἀπὸ τὸν χειμῶνα πάλιν ἀρχισαν οἱ Ὀθωμανοὶ νὰ κίμουν ^{πόλεμος}
 μεγάλας ἑτοιμασίας, καὶ τὴν πρώτην ἀνοιξὴν ἐκίνησαν μετὰ ^{Νεμτζο-}
 μεγάλων δυνάμεων κατὰ τῶν Νεμτζῶν, καὶ συγκροτηθέντα τὰ ^{Τουρκῶν.}
 στατεύματα, εἰς τὴν ἀρχὴν ἐφάνετο ἡ νίκη τῶν Τουρκῶν,
 ὕστερον δὲ ἐνίκησαν οἱ Νέμτζοι.

παραίτηται τὴν βουλλαν δὲ βεζίρη διὰ τοῦς ζορμπάδες.

Τότε τὰ ὀθωμανικὰ στρατεύματα ἔκμην ἐπανάστασιν κατὰ τοῦ βεζίρη, γυρεύοντες νὰ τὸν πάρουν τὴν βουλλαν καὶ τὸν θανατώσουν· αὐτὸς δὲ πέρνωντας τὴν εἰδησιν ἔφυγε, καὶ ἦλθε διὰ τοῦ Δουναβίου εἰς Ρουτζούκι, καὶ ἐμήνυσε τὸν Σερμπάνοβα καὶ τὸν ἔδωκεν ἄλογα καὶ ἐπήγεον εἰς τὴν Πόλιν εἰς τὸν βασιλέα, καὶ ἔδωκε τὴν βουλλαν τῷ βασιλεῖ λέγωντας: βασιλεῦ, ἰδοὺ ἡ βουλλα, ἰδοὺ καὶ τὸ κερὰλι μου, καὶ ὅ, τι εἶναι ὄρισμός τῆς βασιλείας σου κάμει εἰς ἐμένα, ἐπειδὴ δὲν ἠθέλησα νὰ δώσω τὴν βουλλάν σου εἰς τὰ χεῖρα τῶν ἐχθρῶν σου· καὶ τὸν εἶπεν ὁ βασιλεὺς νὰ παρκαμρίση, καὶ ἐκέρθη ὁ βεζίρης.

εἰ ζορμπάδες ζητοῦσι τὴν βουλλαν.

Μετὰ ταῦτα ἔστειλαν ἀπὸ τὰ στρατεύματα πρίσβεις πρὸς τὸν βασιλέα παρκαλλῶντας νὰ στείλῃ τὴν βουλλαν διὰ νὰ τὴν δώσουν εἰς τὸν Σικουὺ πασᾶν.

βεζίρης ὁ Σικουὺ πασᾶς.

Ὁ δὲ βασιλεὺς στοχάζόμενος νὰ μὴ τοῦς δώσῃ αἰτίαν σπανθάλου καὶ κάμουν μεγαλειτέρην ἐπανάστασιν (ὡς καθὼς καὶ ἔγινε), παρκαينوόμενος καὶ ἀπὸ τοῦς πλησίον αὐτοῦ, ἤτοι ἀπὸ τὸν κιζλάρχαν καὶ ἄλλους, ἔστειλε τὴν βουλλαν μὲ τὸν σιλιγδάρην τοῦ τὸν Χατάνχαν, ὅστις ἦτον ἀρχαδωνισμένος μὲ τὴν κόρην τοῦ τὴν Χατιζὲ σουλτάναν, ἡ ὁποία πρότερον εἶχε τὸν Μουσταφᾶ πασᾶν Μουσατῆην, καὶ πηγαίνωντας ὁ σιλιγδάρις μὲ τὴν βουλλαν τὴν ἔδωκε τῷ Σικουὺ πασᾶ, ὅστις ἔδωκε τοῦς τὴν κόρην τοῦ Μεχμέτ πασᾶ γέρο Κιπροῦλη.

παναγιώτατος ὁ Γάκωβος.

Ὁ κύρ Γάκωβος ὄντας εἰς τὴν Πόλιν κρυμμένος εἰς τὸ σπράγι τοῦ ἐλτζῆ τῆς Φιράντζας, ἐσηκώθη καὶ ἐπήγεον εἰς τὴν Φιλιππούπολιν εἰς τὸν νέον βεζίρη, καὶ ἐγύρευσε τὸ πατριρχεῖον, καὶ τοῦ τὸ ἔδωκεν, εὐγάζωντας τὸ κύρ Διονύσιον.

ὁ σιλιγδάρις ἐνοίχεται μὲ τοῦς ζορμπάδες.

Ἀφ' οὗ ἐπῆραν τὴν βουλλαν οἱ ζορμπάδες, ἔβαλαν τὸν σιλιγδάρην εἰς ὄρκον διὰ νὰ ἦναι μαζί τους, ὑποσχόμενοι ὅτι νῆται μὲ ἂν ἦναι μὲ τοῦ λόγου τοῦ νὰ τὸν κάμουν Μισίρ πασᾶν, καὶ ἐνώθη μαζί τους.

Μετὰ ταῦτα ἔγραψαν πρὸς τὸν βασιλέα μὲ τὸν σιλιγγῶν Ζορμπά-
 ρην πῶς ζητοῦν τὸ κεφάλι τοῦ Σουλεϊμάν πασᾶ, καὶ πῶς τ. ἰων πρὸς
 ρεκιὰ κατμεκᾶμην Ρετζέπ πασᾶν θέλουσιν νὰ τὸν σπυλίσῃ ἢ τὸν βασι-
 βασιλεῖα εἰς τὸ Καπί Ἀρσῆ, καὶ ρεκιὰ κατμεκᾶμην νὰ κάμῃ τήματα.
 μὸν Κιπρολόγλου Μουσταφᾶ πασᾶν, ὅστις ἦτον γυνικαδαλεφῶ;
 τοῦ βεζιρτζέμη.

Ἔσπερον πάλιν ἔγραψαν τῷ βασιλεῖ νὰ ἀλλάξῃ καὶ τὸν ἄλλαξαν
 κιζλάρηγην· καὶ ὅταν ἐπλησιάζον εἰς τὴν Πόλιν, σχετὸν ἔλουσιν οἱ Ζορ-
 τοὺς περὶ τὸν βασιλέα ἄλλαξαν καὶ ἔβαλαν ἐδικούς των· ἐβόλους τοὺς
 βασιλεῦς καὶ ἐξ ἀνάγκης ἔκμανε τὰ θελήματά τους. περὶ τὸν
 βασιλέα.

Ὁ Μουσταφᾶ πασᾶ; ὁ Κιπρολόγλου, ὄντως φρόνιμος καὶ βασιλεῖα
 στοχαστικὸς ἄνθρωπος, ἐκπέλαθε τὸν σκοπὸν τους, πῶς θέλουσιν σουλτᾶν
 νὰ ἀλλάξουν καὶ τὸν βασιλέα, καὶ στοχάζόμενος πῶς ἂν ἐλ- Σουλεϊμάν-
 θουν εἰς τὴν Πόλιν θέλουσιν ἀκολουθήσει πολλὰς ἀταξίας καὶ νη.
 ἀρρηχταί· καὶ πολλὰ ἔτοπα, ἔγραψε τῷ βεζιρτζέμη, πῶς ἐπειθῆ
 καὶ εἶχε ὁ σκοπὸς τους νὰ ἀλλάξουν τὸν βασιλέα, ἄς τὸν
 ἀλλάξουν πρῶτον νὰ ἔλθῃ μὲ τὸ στράτευμα εἰς τὴν Πόλιν, καὶ
 ἄς βάλλουν εἰς τὸν τύπον αὐτοῦ τὸν σουλτᾶν Σουλεϊμάνην·
 καὶ ἔτσι ἐγένετο· ὄντως ἀκόμη ὁ βεζιρτζέμη μὲ τὰ στρατεύ-
 ματα εἰς τὴν Τζορλοῦ, ἐπῆγε μὲ τοὺς οὐλεμάδες, καὶ ἐσή-
 κωσαν τὸν σουλτᾶν Μαχμέτην ἀπὸ τὸν θρόνον καὶ τὸν ἐσφά-
 λισαν, καὶ ἔβαλαν τὸν σουλτᾶν Σουλεϊμάνην· καὶ ἐλθόντα τὰ
 στρατεύματα κῆραν τὸν βασιλέα εἰς τὸν θρόνον.

Ὅμως οἱ Ζορμπάδες ὅλο δὲν ἐπικύσταν, ὅτι ἀφ' οὗ ἤλθαν βιάζουσιν
 εἰς τὴν Πόλιν εἶχαν νὰ πάρουν πέντε λουρέδες· ἀκόμη ἐγύ- οἱ Ζορ-
 ρευσαν καὶ τὸ δικταταγμένον μπακκίσι τους, ὅπου ἐγένονταν τοὺς με-
 αὐτὰ μίκα μεγάλη ποσότης ἄσπρων, καὶ ἄσπρα εἰς τὸ μισρὶ μάλι γιστῆνας
 δὲν ἔχον· ὅθεν ἄρρισαν νὰ βιάζουσιν τοὺς μεγιστῆνας, καὶ ἐπῆ- διὰ ἄσπρα
 ραν ἀπὸ ἕλλον πενήντα πουργία καὶ ἀπὸ ἕλλον ἑκατόν, ἔως
 ὅπου ἀπογέμισαν τὴν σοῦμάν τους.

Ἐρδελία
 Εὐλίπωντας οἱ Νέματσοι τὴν τοικύτην σύγχουσι καὶ ἀνω-
 ὑποτίσ-

στειν εἰς μακρίαν τῶν Τουρκῶν, ἤλραν εὐκαιρίαν καὶ ἐμβάσαν τὰ στρα-
 τοῦ Νέμ- τεύματά τους εἰς τὴν Ἑρδελίαν, ὄντας κράλης ὁ Μιχαήλ Ἄ-
 τζους. παφης· καὶ ἐπροσκύνησαν ὅλα τὰ κάστρη εἰς τοὺς Νέμτζους
 καὶ τὰ ἐκυρέυσαν, ἀφίνοντας γερμανικά στρατεύματα εἰς ὅλα
 τὰ κάστρη· καὶ ὑπετέχθη καὶ ὁ Ἄπαφης κράλης.

εἰ ζορ- Οἱ δὲ ζορμπάδες δὲν ἠσύχασαν, ἀλλὰ συγκαίως ἐσηκόνου-
 μπάδες ταν καὶ ἐρχόμενοι εἰς τὴν Πύρταν ἐγύρευσαν πολλὰ ζητήματα,
 δὲν ἠσυ- ἄλλων νὰ δώσῃ μκνσούπια, καὶ ἄλλων νὰ πάρουν τὰ κεράλια·
 χάζουσι. καὶ τὰ τοιαῦτα ἄρχισαν ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριον καὶ ἐβιάσθησαν ἕως
 τὸν φεβρουάριον.

πνίγεται Ὁ βεζιρτζέμης στοχάζόμενος πῶς ἐρχεται ὁ καιρὸς τῆς
 ὁ ζορμπά- ἐκστρατείας, καὶ βλέπωντας τὰ στρατεύματα ἀνυπότακτα, ἐσυμ-
 πασης καὶ βουλευθή καὶ ἐκρίθη εὐλογον, ὅτι νὰ πιάσουν τοὺς ζαπτζίδες καὶ
 δὲ αὐτὸν προεστοὺς τῶν ζορμπάδων καὶ νὰ τοὺς θανατώσουν, καὶ νὰ τρα-
 θανάτω- νεύει ὁ θανάτωσιν τοὺς γιανιτζήρους πρὸς τοῦ λόγου τους, τοὺς δὲ σπαχζίδες
 γιανιτζή- μετὰ ταῦτα εὐκολον εἶναι νὰ τοὺς παστρέψουν· καὶ ἔτσι ἔδωκε
 ραγας. λόγον τῷ γενίτζερ ἀγαση νὰ θανατώσῃ πρῶτον τὸν ζορμπάμ-
 πασκιν τῶν γιανιτζήρων, ὅστις πηγαίνοντας εἰς τὸν γιανιτζή-
 ραχα κατὰ τὴν συνήθειαν νὰ πῆρ τὸν καφέν, ὅταν ἤθελε νὰ
 εὐγῆ τὸν ἐπιήξαν εὐθύς οἱ ἄνθρωποι τοῦ γενίτζερ ἀγαση κατὰ
 τὴν παραγγελίαν ὅπου τοὺς εἶχεν· μετὰ ταῦτα εὐγαίνοντας ὁ
 γιανιτζερ ἀγαση νὰ κάμῃ κόλι, τὸν ἀντάμωσαν οἱ δοῦλοι τοῦ
 ζορμπάμπαση καὶ ἄρχισαν νὰ φωνάζουν μεγαλοφώνως, ὅτι αὐ-
 τὸς εἶναι ὅπου ἐσκότωσε τὸν ἀγῶν τους, καὶ οὕτως ἄρμησαν
 κατ' αὐτοῦ καὶ τὸν ἐκομμάτισαν εἰς τὸ σοκάκι.

ζητοῦσι Μετὰ ταῦτα ἐπρίξαν τὴν αἰτίαν εἰς τὸν βεζιρην πῶς ὅλα
 ν' θανα- αὐτὰ ἀπὸ ἐκεῖνον προέρχονται, καὶ ἐσυμβουλευθήκεν νὰ ὑπά-
 τώσουσι γουν νὰ θανατώσουν καὶ αὐτόν· καὶ ὁ βεζιρης πέρνωντας τὴν
 καὶ τὸν βεζιρην. εἶδῃσιν ἐσχαλίσθη εἰς τὸ σεράγι του· αὐτοὶ ἐπῆγαν καὶ τὸ
 ἐτριγύρισαν καὶ τὸ ἐπολεμύσαν· τὸ ὅποσον ἀκούωντάς το ὁ
 βασιλεὺς ἔστειλε τὸν Μισφιλόγλου διὰ νὰ τὸν εἰπῆ νὰ ἔλθῃ

εις τοῦ λόγου του· ὁ δὲ βεζίρης δὲν ἠθέλησε νὰ ὑπάγῃ λέγων-
τας, ὅτι ἐν πηγαίῳ, αὐτοὶ θανατόνουν τὴν γυναικὰ μου καὶ
τὰ παιδιὰ μου, καὶ κάλλιον νὰ μὲ θανατώσουν ἐμένα μοναχόν·
καὶ ἔτσι εὐχάλε τὴν βοῦλλαν καὶ τὴν ἔστειλεν εἰς τὸν βασιλέα.

Μετέπειτα ὤρμησε τὸ πλῆθος τῶν ζορμπάδων μέσθ εἰς τὸν θθα-
τὸ σεράγι του καὶ τὸν ἐκοιμάτισαν, καὶ ἐδικαγούμισαν ὅλα του νάτωσαν.
τὰ πράγματα· ἦτον δὲ κυριακῇ τῆς Ἀποκριῶ.

Τῆ δὲ δευτέρῃ τὸ ταχὺ ἐσυνάχθησαν ὅλοι οἱ ζορμπάδες, συμβού-
σπαχιδες καὶ γιαντιζάρου, καὶ ἔκμαζν συμβούλιον νὰ ἀλλάξουν ^{λια ζορ-}
τὸν βασιλέα, τὸν μουρτην καὶ ἄλλους μεγιστᾶνας· ἐψήφισαν ^{μπάδων.}
δὲ καὶ βεζίρην ἓνα ζορμπάμπασην ἀπὸ τὸ ὀτζάκι τῶν σπαχι-
δων Ἀλῆ ἀγῆ, ἔκμαζν καὶ γενιτζερ ἀγασῆ ἀπὸ τὸ ὀτζάκι τῶν
γιαντιζάρων Κιουτζούκ Τζαούσην.

Βλέποντες οἱ σεχερλίδες καὶ οἱ πρχιματευτάι, ὅτι ἀκο- ^{νας ἐμέ-}
λουθεῖ νὰ γίνῃ μεγάλη φθορά, καὶ ὅτι ἐνδέχεται νὰ πατήσουν ^{ρησ σηκώ-}
καὶ τὸ μπεζιστένι, εἰς τὸ ὅποιον εὐρίσκεται τόσος θησαυρός, ^{νει τοὺς}
ἐσηκώθη ἓνας ἐμέρης ἀπὸ τὸ μπεζιστένι, καὶ σφαλῶντας τὸ ^{ζορμπά-}
δουλάπι του, ἔδρασε ἓνα μανδύλι εἰς μίαν βέργην καὶ ἄρχισε νὰ ^{δες.}
φωνάζῃ μεγαλοφώνως· ὅστις εἶναι μουσουλμάνος· ἀ· ἔλθη ὑπο-
κάτω εἰς τὸ σαντζάκ σερίρι! καὶ εὐθύ· ὅλοι ἐσφάλισαν τὰ
δουλάπια τους, καὶ ἄρχισεν ὅλον τὸ πλῆθος τῶν Τουρκῶν νὰ τὸν
ἀκολουθήσουν φωνάζοντες· κατόπιν τὸ ἀλά! ἀλά! καὶ ἔως εἰς
τὴν πόρταν τοῦ βασιλικοῦ πκλατίου ἐσυνάχθησαν ἔως εἰκοσι
χιλιάδες πλῆθος· ἡ δὲ πόρτα τοῦ πκλατίου ἦτον σφραλισμένη·
αὐτοὶ ὅμως δὲν ἔπαυον φωνάζοντες τὸ ἀλά! ἀλά! ἱκανὴν
ᾤραν, ἔως ὅπου ἔστειλεν ὁ βασιλεὺς ἀπὸ μέσθ ἓνα σέχην καὶ
τοὺς ἐρώτησε τί εἶναι τὰ ζήτηματά τους· καὶ αὐτοὶ ἀπεκρί-
θησαν, ὅτι παρακαλοῦν τὸν βασιλέα νὰ εὐγάλῃ ἔξω εὐθύ· τὸ
σαντζάκι σερίρι καὶ νὰ σηκώσῃ τοὺς ζορμπάδες· ἐπῆγεν ὁ σέ-
χης καὶ τὸ εἶπε τῷ βασιλεῖ· καὶ ἤλθε πάλιν ὁ σέχης καὶ
τοὺς εἶπεν ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως, ὅτι τὸ σαντζάκι σερίρι νὰ

εὐγῆ ἔξω δὲν εἶναι ὦρα, ὄντας βράδυ, ὅμως τὸ πουργὴν ἀνέβη, καὶ εὐγάζει τὸ σαντζάκι σερῖρι, καὶ τότε ὅποιος εἶναι Τοῦρκος ἀνέβη ὑπὸ κάτω εἰς τὸ σαντζάκι σερῖρι· καὶ τοὺς Ζορμπάδες τοὺς ἐσήκωσεν ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τὸ μέσον, δίδοντας ὀρισμὸν, ὅτι ὅποιος εὗρει Ζορμπᾶν νὰ τὸν σκοτώσῃ, καὶ νὰ ἔλθῃ κατὰ σκοτωμένος· ἐπολυχρόνησαν τὸν βασιλέα καὶ εἶπαν, ὅτι παρακαλοῦμεν τὴν τούτην τὴν ὥραν νὰ κάμῃ ἔλεος, καὶ νὰ κάμῃ ἕνα γενιτζερ ἀγκοῦ ἀπὸ μέσα, νὰ τὸν εὐγάλῃ ἔξω· καὶ εὐθὺς ἔκαμε τὸν ρεκιπτέρην του, ὅστις εὐγαίνοντας ἔξω τὸν ἐπροσκύνησαν ὅλοι καὶ τὸν ἐπῆραν μὲ ἀλλὰ νὰ τὸν ὑπάγουν εἰς τὸ ἀγᾶ κκιση· εἰς τὴν στρατὸν δὲ ἀπάντησε τὸν ἄλλον γενιτζερ ἀγκοῦ, ὅπου τὸν εἶχαν κάμει οἱ Ζορμπάδες, καὶ τὸν ἐπαρακάθισαν· καὶ φθάνοντας εἰς τὸ ἀγᾶ κκιση τὸν ἐπροσκύνησαν ὅλοι οἱ γενιτζεροι· καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἐκχωρίσθη με πεντακοσίους γενιτζεροι· καὶ ἔκαμε κόλι μέσα εἰς τὴν Πύλιν, καὶ ὅπου εὗρισκε Ζορμπάδες τοὺς ἐθανάτωνε· καὶ οἱ σεχερλίδες γυρίζοντες ὀπίσω ἀπάντησαν εἰς τὴν στρατὸν δύο ἀπ' ἐκείνους ὅπου εἶχαν νὰ κάμουν με τοὺς Ζορμπάδες, καὶ τοὺς ἐθανάτωσαν. Ὁ δὲ ἐπίλοιπος λαὸς τῶν Ὀθωμανῶν ἀπὸ τὴν νύκτα ἄρχισαν νὰ ἐμαζόνουνταν εἰς τὸ σπαράγι τοῦ βασιλέως· ἕως τὸ μεσημέρι· τὰ σοκάνικα γεμάτα, καὶ ἡ θάλασσα ὁμοίως ἀπὸ τὰ κελκὶς ὅπου ἐκουβαλοῦνταν μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων· ἄλλος ἐδαστοῦσε τουφέκι, ἄλλος σπαθί, ἄλλος πέτραν, ἄλλος ξύλον, ἄλλος μπακτᾶν, ἄλλος σοῦβλαν, καὶ κοντολογίᾳ· ὅτι ἄρα εὗρισκεν ἢ εἶχεν ὁ καθ' ἑνα εἰς τὸ σπῆτι του με ἐκεῖνο ἔτρεχε καὶ ἐπήγαινε· τὸ ὅποιον τοῦτο ἰνομάζεται νεφεράμ ἀσκέρι· φθάνοντας δὲ τὸ πλῆθος εἰς τὸ σαντζάκι σερῖρι ἀποκάτω, τοὺς ἐμήνυσεν ὁ βασιλεὺς, ὅτι τοὺς Ζορμπάδες τοὺς ἐσήκωσε, καὶ ἄλλο τί ζήτημα ἔχουν; ἀπεκρίθησαν αὐτοὶ πῶς παρακαλοῦν νὰ δώσῃ τὴν βουλλαν τῷ Κιπροῦλόγλω· τοὺς ἐμήνυσεν ὁ βασιλεὺς· ὅτι τὴν βουλλαν τὴν ἔδωσε τῷ νισαντζῆ Ἰσμαῆλ πασᾶ, ὅστις εἶναι γέρον-

τας ἄνθρωπος καὶ καλός· καὶ ἱπολυρόνησαν τὸν βασιλέα· ὁ δὲ βεζιρζέμας; πηγαίνοντας εἰς τὸ πασᾶ καπισὶ μὲ ἀλάτ κατὰ τὴν συνήθειαν, εἰθὺς ἄρχισε νὰ κόπτῃ καὶ νὰ πνίγῃ ὄχι μόνον ζορμπάδες, ἀλλὰ καὶ ὄσους εἶχαν συναναστροφὴν μὲ αὐτούς· καὶ πολλοὶ ὁποῦ ἐχθρεύονταν ἄλλους ἐπήγαγαν καὶ τοὺς ἐπαράδειξαν, ὅτι ἔχουν νὰ κάμουν μὲ τοὺς ζορμπάδες· καὶ εἰθὺς τοὺς ἐθανάτωνε χωρὶς καμμίαν ἐξέτασιν· καὶ πολὺ πλῆθος ἐγάθησαν ἄδικα.

Ὁ δὲ κύρ Ἰάκωβος ὁ πατριάρχης βλέπωντας τὸ κακὸν παναγρώ-
 ὁποῦ γίνεται, καὶ βοήθειαι μὴπως τὸν συκοφαντήσουσιν καὶ αὐ-
 τὸν πῶς ἐγίνε πατριάρχης μὲ τὴν δύναμιν τῶν ζορμπάδων, Καλλίν-
 τος ὁ
 ἔκαμε παραίτησιν, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐγίνε πατριάρχης ὁ κύρ Καλ- Καυγῆς
 μέξουλις
 τὸν κλη-
 ρικόν.
 λίνικος ἀπὸ Προύσης, μὲ τὴν ἐκλογὴν ὅλης τῆς συνόδου καὶ τῆς
 συγκλήτου, καὶ ἐφόρσε καθάδι· ἀπὸ τὸν βεζιρην τὸν Ἰσμαήλ
 πασᾶν ἀνήμερα τῆ κυριακῆ τῆς Ὁρθοδοξίας· καὶ πηγαίνοντας
 δύο κληρικοὶ νὰ τὸν φέρουσιν εἰς τὸ ἅγιον βῆμα, κατὰ τὴν συ-
 νήθειαν, ἄρχισαν ὀλίγον· ὁ δὲ Καρυσφύλλης μέγας λογοθέτης,
 βλέπωντας· πῶς ἀργοποροῦν λέγεται νὰ εἶπε, τί κάμνουν αὐτὰ
 τὰ βουβάλια καὶ ἀργοῦν ὡς τίσον; καὶ μὲ τὸ νὰ ἦτον πλησίον
 αὐτοῦ ὁ μέγας δραγουμάνος Ἀλέξανδρος (ὄντας τότε μέγας
 σκισσοφύλαξ) τὸν ἄκουσε, καὶ ὄντας σκανδαλισμένους ἀπὸ πρῶτα,
 εἶπε πρὸς τὸν λαόν· Ἴδετε χριστιανοί, ὁ ἀσιβῆς νὰ κατηγορῆ
 τοὺς κληρικούς, καὶ νὰ τοὺς λέγῃ βουβάλια καὶ ὁ Καρυσφύλ-
 λης τότε νὰ τὸν ἀποκρίθηται λόγια ἐναντίᾳ τῆς τιμῆς του· καὶ
 μὴν ὑποφέρωντας ὁ μέγας δραγουμάνος ἔτρεξε καταπάνω του,
 ὄντας καὶ πλέον ἀνδρειωμένος, καὶ ἐδῆρθησαν ὅμως ταῖς γρον-
 θιαῖς ταῖς ἔρχεν ὁ Καρυσφύλλης ὡς ἀδύνατος· καὶ θέλωντας
 νὰ κάμῃ ἀγωγὴν περὶ τούτου, ἐμβῆκεν εἰς τὸ μέσον ὁ κύρ
 Δοσίθεος Ἱεροσολύμων καὶ τοὺς ἔκαμεν ἀγαπήν.

Ὁ Ἰσμαήλ πασᾶ; βεζιρζέμας, ἀγ' οὐ ἔκαμε δύο μῆνας, ἐπίτροπος
 ὁ Τακί-
 δαγι Μου-
 βεζιρῆτι κόφτωντας καὶ πνίγωντας, τὸν εὐγαλιν καὶ ἔκαμαν σταφῆς.

ἐπίτροπον τὸν Τακιδῆγι Μουσταρῆ πασῆν, τὸν καὶ Σαρχῶς Μουσταρῆ πασῆν λεγόμενον.

ἑκστρα- 'Αφ' οὗ ἔγινε βεζῖρης ὁ ραβεί Μουσταρῆ πασῆς, μὴν ἐ-
 τεῖα κατὰ χωντας κκιρὸν νά κἀμη τὴν προσήκουσαν ἐτοιμασίαν διὰ νά
 Νεματζῶν καὶ ἄλλοι- ὑπάγη εἰς τὸν πόλεμον, μετ' τὸ νά ἔγινε τὸν ἀπρίλιον μῆνα,
 σις Μπε- ἀπέμειναν ἀτός του καὶ ἐδύρισε σερρακίρην τὸν Γαγίν πασῆν,
 λιγρὰδίου. καὶ τὸν ἀπέστειλε μετ' ἱκανὰ στρατεύματα κατὰ τῶν Γερμα-
 νῶν, ὅστις εἰδειζε τὴν ἀξιώτητά του ὡς ἄξιος στρατηγός, ὅτι
 ὄχι μόνον ἔχασε τόσον στράτευμα, ἀλλὰ καὶ τὸ κάστρον Μπε-
 λιγρὰδι τὸ ἐπῆρξεν οἱ Νεματζοί.

πρέσβεις Βλέπωντας τὴν κατὰστασιν τῆς βασιλείας ὁ βεζῖρτζέμας,
 στελλων- καὶ ὅτι τὸν καθ' ἑκάστον χρόνον τὰ στρατεύματα ἀταχοῦσιν,
 τκι εἰς ἐσυμβουλεύθη μετὰ τῶν οὐλεμάδων νά στείλουν πρέσβεις νά
 Νεματζῶς πασχίσουν διὰ τὴν εἰρήνην· καὶ προκριθέντες ὅτε Ζουλφικάρ
 ἐφένδης, φρόνιμος ἄνθρωπος, καὶ ὁ μέγας δραγουμάνος 'Αλέ-
 ξανδρὸς, σοφώτατος καὶ πρακτικώτατος, τοὺς ἐστειλε νά προ-
 βάλλουν τὰς περὶ εἰρήνης συνθήκας· καὶ ἀφ' οὗ ἐκίνησαν καὶ
 ἐβῆσαν εἰς τὴν Φιλιππούπολιν, ἐπῆρξεν τὴν εἰδήσιν, ὅτι συγ-
 κροτηθέντα τὰ στρατεύματα ἐκίνησαν οἱ Γερμανοί, καὶ ἔως
 νά φθάσουν εἰς τὸ Μπελιγρὰδι μετ' μίαν ἡμέραν προτῆτερα εἰ-
 χαν τὸ κυριεύσει καὶ τοῦτο.

σεισμός. Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἔγινεν ἕνας μεγάλωτατος σεισμός,
 καὶ μάλιστα εἰς τὴν Σμύρνην ἐγκρέμισεν πολλὰ σπίτια καὶ
 ἐπλάκωσεν πολλούς· τότε ὄντας ἐκεῖ εἰς τὴν Σμύρνην ὁ κύρ
 Περθένιος πατριάρχης 'Αλεξανδρείας τὸν ἐπλάκωσε τὸ σπίτι καὶ
 ἀπέθικεν· ὁμοίως καὶ τὸν 'Ιγνάτιον μητροπολίτην Σμύρνης.

Λιμπερά- Τότε ἦτον εἰς τὸ Μπάνιο ἕνας Λιμπεράκης ὀνόματι Μά-
 κης Μα- νικ μπέης, ὁ ὁποῖος ἀπεστάτησεν ἀπὸ τὴν βασιλείαν καὶ ἐπῆ-
 νιάμπε- γεν εἰς τοὺς Βενετζιάνους, καὶ ὡς πνοῦργος ἐγέλασε τοὺς
 γης πέρ- Βενετζιάνους καὶ ἤλθε πάλιν εἰς τὴν βασιλείαν, καὶ βλέποντάς
 νει τὴν δόμενον τον πῶς δὲν ἠσυχάζει τὸν ἔθαλαν εἰς τὸ κάτεργον καὶ ἐκ-

μεν ἐπὶ τὰ χρόνους· καὶ εἰς ταῖς ἡμέρας αὐτοῦ τοῦ ἐπιτρόπου, τοῦ Λού-
εῦρέθη ἓνα ἀγῆ· φίλος τοῦ Λιμπεράκη, καὶ ἀναγκάζωντας τὸν κα βόδα.
ἐπίτροπον νὰ τὸν εὐγάλη ἀπὸ τὸ κότεργον καὶ νὰ τὸν κάμη
Μάνια μπέν, τὸν ἔκαμε· καὶ ἐπῆρε καὶ τὴν δόμνην Ἀναστα-
σίαν τοῦ Λούκα βόδα εἰς γυναικα, καὶ ἔκαμε μετ' αὐτῆς εἰ-
κοσι ἡμέρας, καὶ τῆς ἔραγε σφάντα πουγγία ἄσπρα.

Ἄρ' οὐ ἔρθασεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν Ἀδρινούπολιν ἦλθεν θάνατος
εἰδήσει, ὅτι καὶ ὁ Σερμπάνβόδα Καντακουζηνὸς αὐθέντης τῆς Σερβί-
Βλαχίας ἔδωκε τὸ κοινὸν χρέος, καὶ κατ' ἐκλογὴν τῶν τῆς τζά-
ρα ἀρχόντων ἐψηφίσθη αὐθέντης ὁ Κωνσταντῖν βόδα Μπασα-
ράμπκι, καὶ ἐστάθησαν ἄρχοντες με ἀνκρορὰν καὶ με δῶρα, Μπραγ-
παρκακλιούντες νὰ τὸν δοθῆ ἢ αὐθενταίξ ἀπὸ τὴν βασιλείαν·
καὶ εἰσηκούσθη ἢ δέησίξ των καὶ τὸν ἐδόθη ἢ αὐθενταίξ.
δ Κων-
σταντῖνος
κοβάνος
Μπασα-
ράμπκι.

Ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἔχοντας τὸ βασιλεῖον τῶν ὠθωμανῶν
χρεῖαν ἀπὸ ἄσπρα, εὐγάλε καὶ τὸ χάμη ἐμινλίκι, καὶ τὸ ἀ-
γύρσε κάποιος Κιουφουρῆ Ἀχμέτης, ἄσωτος καὶ υἱὸς τῆς ἀ-
πωλείξ, ὁ ὁποῖος εἰς τὸ μὲρ μόνον ἔχρεωστοῖσε πκράνω ἀπὸ
τετρακόςια πουγγίξ, καὶ εἰς ἄλλους ἀμέτρητα· καὶ τὸ ἀγό-
ρασε διὰ ἐξῆντα φορτώματα ὄλης τῆς βασιλείξ· τὸ χάμη ἐ-
μινλίκι, ὁποῦ κάμουν ἑκατὸν πουγγίξ, τὰ ὁποῖα, ἂν ἦτον ἀν-
θρώπος, μόνον ἀπὸ τὴν Πόλιν τὰ εὐγάζε, καὶ τὰ ἐπίλοιπα τὸν
ἔμενεν διάφορον· ὅμως τοιοῦτος ἔντης, ὡς ἀνωτέρω εἶπομεν,
δὲν ἐξεδικλέχθη τίποτεξ· καὶ ὕστερον πέρνωντας τὴν βοῦλλαν
ὁ Μουσταφᾶ πασᾶ· Κιπρουλόγλους τὸν ἐκρέμασε, με τὸ νὰ
ἔκαμε τὸ τοιοῦτον, ὁποῦ εἶναι χαράμη εἰς τὴν ὠθωμανικὴν
πίστιν.

Τότε καὶ ὁ κύρ Νεόφυτος μητροπολίτης Ἀδρινούπολεως πικρηγιά-
με τὸ μέσον ἐνὸς σουλτάνου ἀδελφοῦ τοῦ Χάνη, ὁποῦ εὐρέθη τατος ὁ
εἰς τὴν Ἀδρινούπολιν, ἐπῆρε τὸ πατριαρχεῖόν.
Νεόφυτος

Μηνθάνοντάξ το εἰς τὴν Πόλιν οἱ παρευρεθίντες ἀρχιερεῖ·
εἶτα ὁ
Καλλίν-
επῆρην τὸν κύρ Καλλίνικον καὶ ἦλθην εἰς τὴν Ἀδρινούπολινκος πάλιν.

νὰ τὸν βάλλουν πάλιν πατριάρχη, καὶ ἀρ' οὐ ἐβρασαν ἐκεῖ, τὸ ἡμῖς μέρῳ· τῶν ἀρχιερέων ἐγύρισαν μετὰ τοῦ Νεοφύτου, καὶ τὸν ἐμετάθεσαν εἰς τὸ οἰκουμενικὸν πατριαρχεῖον· ἐκίνησαν ὁ κύρ Νεόφυτος ἀπὸ τῆν Ἀδριανούπολιν μόνον με' δύο ἀρχιερεῖς, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Πόλιν, οἱ δὲ λοιποὶ ἀρχιερεῖς ἀπέμειναν μετὰ τοῦ Καλλινίκου· καὶ ἀρ' οὐ ἐπέρασεν δύο μῆνας ἔκαμην πατριάρχη πάλιν τὸν Καλλνίκου, καὶ ἦλθον εἰς τὴν Πόλιν.

εὐγχαν
δὲ γανέ
καὶ ἡ φέ-
λαις.
Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν εὐρισκομένη ἡ βασιλεία εἰς ἀνάγκην ἀπὸ ἐξοδα, ἐρεῦθρον ἕνα δόσιμον, καὶ εὐχάλαν ἑνομάζοντες· τὸ γανέ, ἦγουν ὁ κάθε γανέ· ἀπὸ τρικλίσια γρῆσια· καὶ ἐτυνάχθη ἀπὸ ὅλων τὸ βασιλεῖον εἰκοσιεπτάω χιλιάδες πονγυγία ἄπρη· τότε ἔκαμην καὶ τὰ μαγγύρια, εὐχάλαν καὶ ταῖς φύλαις, ἡ κάθε μίξ ἀπὸ ἕνα δρόμι, δύο εἰς τὸ ἄσπρον, καὶ μετὰ μερικαῖς ἡμέραις ταῖς ἔκαμην ἀπὸ μίαν εἰς τὸ ἄσπρον.

ἔγινε Χρι-
στιανός
ἕνας κικ-
τίπης
Μουστα-
φᾶς.
Τότε ἦτον κάποιος Μουσταφᾶ ἐρένδης· κικτίπης εἰς τὸ κκαῖμι τοῦ ρεῖς ἐρένδης, τὸ γένος Ἀλβανίτης, οἱ γονεῖς τοῦ τοῦρκοι φυσικοὶ· τοῦτος λοιπὸν ὄντας σπουδαῖος, καλὸς εἰς τὰ ἀραβικὰ, καὶ ἔχωντας πάντοτε συνακαστροφὴν με' τοὺς χριστιανούς, τὸν ἄρεσαν τὰ ἐδικὰ μα; ἦθη, καὶ θαρρανεῖς εἰς κάποιον Χατζῆ Γρηγόρη Χαλεπλῆν, σπουδαῖον εἰς τὴν ἀραβικὴν διάλεκτον, τὸν ἐρώτησε τὰ δόγματα τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ τὸν ἐκατήχησεν ὁ χατζῆ Γρηγόρης· ὅλα τὰ δόγματά μας· μετὰ ταῦτα ἐπῆγον εἰς τὸν Μωῦσῆν Σηλυβρίας· Ἀράβην, καὶ ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ ἕνα ἀραβικὸν εὐαγγέλιον νὰ διαβάσῃ, καὶ ἀρ' οὐ τὸ ἐδιάβασε καὶ ἐκατάλαθε τὰς παραινέσεις τοῦ Χριστοῦ, τόσον ἐθερμάνθη καὶ ἐκατανύχθη, ὅπου εὐθὺς ἀπεφάσισε νὰ γίνῃ χριστιανός· καὶ ἐπῆγε πρῶτον καὶ ἐρανεύρωσε τὸν σκοπὸν του εἰς τὸν τῆλεμπῆ Γιαννάκην καὶ εἰς τὸν πατριάρχη κύρ Καλλνίκου, ὄντας φίλος του, καὶ ὕστερον ἐπῆγεν εἰς τὸν Γαλατῆν εἰς τοὺς Κηπουζίνους· ὀρχηγοκατέρας καὶ τοῦ; εἶπα

τὴν γνώμην του, καὶ τὸν ἐδίδαξαν καὶ αὐτοὶ καθῶς ἔπραπει· αὐτὸς ὁμῶς τοὺς εἶπεν, ἓνα πρᾶγμα μὲ συγκρίξει, ὅπου βλέπω πολλῶν λογίων διαφοράς, ἄλλοι εἶναι καὶ λέγονται ἀνατολικοὶ, ἄλλοι κατόλικοι καὶ ἄλλοι ἄλλοι· τὸν εἶπεν καὶ οἱ πατέρες, ὅτι ὅλοι αὐτοὶ χριστιανοὶ εἶναι· ἢ ἀνατολικὸς εἶσαι ἢ κατόλικος, ἓνα εἶναι· καὶ ἔτι ἐπίστευσε, καὶ ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν Πόλιν καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν Βανερτίαν, καὶ βαπτισθεὶς μετωνομάσθη Στέρανος, ὅστις ἔγινε καὶ φραγκοπατέρας· Φραντζεσκάνος.

Ἐκκεμε καὶ πάλιν ἐτοιμασίαν μεγάλην ὁ Μουσταφᾶ πα- νικοῦσιν οἱ Νέμ- σαῖ; καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸν πόλεμον, καὶ συγκροτηθέντων τῶν τζοι τοὺς στρατευμάτων, ἐγκλάσθησαν οἱ Ὄθωμανοὶ καὶ ἐγύρισαν εἰς τὴν Τούρκους Σόφριν, καὶ κατεβάκινοντες οἱ Νέμτζοι προκίχτω ἀπὸ τὸ Μπε- καὶ ὑπο- λιγράδι ἐπῆραν τὴν Σεμένδραν, καὶ ἐκεῖθεν ἦλθον εἰς τὸ Νύσι κάστηρ. τίζουσι καί τὸ Βοδί, καὶ τὰ ὑπέταξαν.

Ταῦτα βλέποντες οἱ μαγιστᾶνες· τῶν Ὄθωμανῶν, ἐπῆγεν βασιλεὺς ὁ ὁ, τε μουρτζ; καὶ οἱ καζικσκέρηδες εἰς τὸν βασιλέα καὶ εἶπεν, Κιπρου- ὅτι ἡ βασιλεία εἶναι εἰς ἀνάγκην, καὶ πρέπει νὰ κάμουν ἓνα λόγλου Μουστα- καλὸν ἐπίτροπον τῆς βασιλείας, καὶ ὅτι ἄλλος καλλίτερος δὲν φᾶς· εἶναι ἀπὸ τὸν Κιπρουλόγλου Μουσταφᾶ πᾶσαν· ὅθεν ἔσταλεν εὐθύς ὁ βασιλεὺς καὶ τὸν ἔφερεν ἀπὸ τὴν Χίον, καὶ τὸν ἔδωκε τὴν βοῦλλαν, ὅστις ἔρχισε νὰ κάμη δικαιοσύνας καὶ ἐκστρα- ταίς; ἐτοιμασίαις.

Τότε ὄντας εἰς τὴν βασιλείαν ἓνας κιζλάρχαγας, τὸ ὄνο- ξωσι μὰ του Ἀμπερχαγας, ἀνακατώνετο εἰς κάθε ὑπόθεσιν βασιλικήν, τοῦ κισ- καὶ μίαν τῶν ἡμερῶν ἔσταλε τὸν γιαζιτζῆ του μὲ ἓνα τεςχε- λάρχα Ἀμπερα- ρὲν εἰς τὸν ἐπίτροπον, διὰ νὰ τελειώσῃ μίαν ὑπόθεσιν, καὶ γα- δίδωντα; τὸν τεςχερὲν τὸν ἐρώτησεν ὁ ἐπίτροπος, εἰς τοῦ λό- γου σας ἀγκυκαμπᾶς δὲν εἶναι; ἀπεκρίθη ὁ γιαζιτζῆς, ναι εἶ- ναι· καὶ σὺν εἶναι, εἶπε πάλιν ὁ ἐπίτροπος, δικτὶ νὰ μὴ τὸν φέρῃ ἐκεῖνος, μόνον ἐσύ; ἀνκινώνωντα; δὲ τὸν τεςχερὲν τὸν

εἶπε, τί ἀνακατόνεται ὁ ἀγῶ; καὶ εἰς τὰς ἐξω ὑποθέσεις; ἀ; κυττάξῃ τὰ μέσα, καὶ νὰ τὸν εἰπῆ; πῶ; αὐτὸ ὅπου γράφει δὴν γίνεται. Ὁ δὲ γιαντζιζῆ; πέρνωντας τὴν τοιαύτην ἀπόκρισιν παρὰ τοῦ ἐπίτροπου, ἐπῆγε καὶ τὴν εἶπε τῷ κιζλάραγα μὲ θυμὸν λέγωντας, τί προσμένεις πλέον; αὐτὸς καθὼς βασιτῆ
 ● τοῦ λόγου του, θέλει τελειώσει καὶ ἐμένα καὶ ἐσένα, καὶ μόνον κύτταξε τὴν δουλειάν σου· καὶ ἔκτοτε ἄρχισεν ὁ κιζλάραγας νὰ σκάπητῃ τὸν λάκκον του· τότε ὅμως ὄντας ρεκιὰπ καϊμεκάμης ὁ Ἄλῃ πασᾶ, ὁ ὅποιος ἦτον χαζινεδάρης τοῦ Ἀχμέτ πασᾶ καὶ οἰκετο; τῷ βεζιρῇ, ἐπῆρεν εἰδῆσιν, ὅτι ὁ κιζλάραγας πάσχει νὰ κατὰβάλλῃ τὸν ἐπίτροπον, καὶ μίαν ἡμέραν εἶπε τῷ γιαντζιζῆ ἐφένδῃ, μὲ ἔκχαμν ρεκιὰπ καϊμεκάμην, καὶ ὄντας τὰ ἐξοθᾶ μου πολλὰ, τὰ χάσις ὅπου μὲ ἔκχαμν εἶναι ὀλίγα καὶ δὲν μὲ ρθάνουν· ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, ἔχε ὑπομονὴν μερικᾶ; ἡμέραι, καὶ διορθώνονται τὰ πράγματα· τότε ἐπῆγεν εἰς τὸν ἐπίτροπον ὁ Ἄλῃ πασᾶ; καὶ τὸν εἶπε· τί στέκεσαι; ὁ Ἀράπη; καθὼς ἐκατάλαβῃ σὲ ἔχει τελειωμένον! ἐπειδὴ τὸ καὶ τὸ μὲ εἶπεν ὁ γιαντζιζῆ ἐφένδῃ;· καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὰ τὰ λόγια ἐμήνυσεν ὁ βασιλεὺς τὸν ἐπίτροπον νὰ πηγαίῃ μέσα, καὶ ἐκατάλαβεν ὁ ἐπίτροπος πῶ; τὴν θέλει διὰ νὰ τὸν πάρῃ τὴν βουλλαν· καὶ ἐμήνυσε τῷ βασιλεῖ, ὅτι εἶναι ἀχμνός; καὶ δὲν ἔμπορεῖ νὰ πηγαίῃ· ἔστειλε καὶ ἐκ δευτέρου καὶ τὸν ἐλάλησεν ὅτι ἐξ ἀποράσεως νὰ πηγαίῃ· ὁ δὲ βεζιραζέμης; ἔστειλε τὸν ρεκιὰπ καϊμεκάμην νὰ τὸν προστάξῃ διὰ μέσου του τί εἶναι ὁ ὀρισμὸς; του, ὅτι αὐτὸς εἶναι ἄρρωστος; καὶ δὲν ἔμπορεῖ· καὶ εὐθὺς ἔστειλε καὶ ἐλάλησε τὸν μουρτην, τοὺς δύο καζικακέρηδες; καὶ τὸν γενιτζερ ἀγασῆ, καὶ τοὺς εἶπεν· ἤξούρατε καλὰ πῶ; ἐγὼ τὴν βουλλαν δὲν τὴν ἐγύρευσα, μήτε τὴν ἤθελα· ὅμως βλέπωντας τὴν βασιλείαν εἰς τοιαύτην κατάστασιν, τὴν ἐδέχθηκα διὰ νὰ δουλεύσω τὸ δεσλέτι· καὶ ἂν γνωρίζετε πῶ; ἐκνέερνησα ἀχμνὰ, νὰ μὲ εἰπῆτε! εἶπαν ἐκεῖνος,

ὄχι! πολλά κακὰ κυβερνᾷ, καὶ ὄλοι σὲ θέλουν καὶ ἀγαποῦν· εἶπε πάλιν ὁ ἐπίτροπος, ἀμὴ σὲ; ἐρωτῶ, ἕνας τριάντη γροσιῶν ἀράπης; νὰ ἀνακατόνη ἕνα βασιλεῖον καὶ νὰ τὸ συγγίξῃ, εἶναι πρέπον; τὸ στέργετε; το ὑποφέρετε; ὄχι! ἀπεκρίθησαν ὄλοι· τότε ὁ βαζιφίης τοὺς εἶπεν, ἐπειδὴ λοιπὸν δὲν τὸ στέργετε, πηγαίνετε εἰς τὸν βασιλέα καὶ εἰπέτε τον νὰ τὸν ἐλευθερώτῃ. Καὶ οὕτως ἐπῆγαν ὄλοι εἰς τὸν βασιλέα, καὶ τὴν ὥραν ὅπου ἐφθασεν ὁ ρακιάπ καὶ μακίμης καὶ ἐμβῆκε μέσα εἰς τὸν βασιλέα, ὅπου ἦτον ὄλος θυμὸς διὰ τὸν βαζιφίην ὅπου τὸν ἐμάνησε καὶ δὲν ἦλθε, τὸν εἶπαν πῶς ἦλθεν ὁ μουρτῆ ἐρένδης, οἱ καζικαέριδες καὶ ὁ γενιτζέρ ἀγά, καὶ τοὺς ἔβαλε μέσα· καὶ καθὼς ἐμβῆκαν, μετὰ τὴν προσκύνειν, ἄρρισε πρῶτον ὁ γενιτζέρ ἀγάσῃ καὶ εἶπε· πολυχρονημένε μου βασιλεῦ, τὸ κοῦλι οἱ σκλάβοι σου οἱ γενιτζέροι μὲ ἔστειλαν καὶ παρακαλοῦν τὴν βασιλείαν σου νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν Δαρισαδέτ ἀγάσῃ! ὁ δὲ βασιλεὺς ἐσυγγίσθη καὶ τὸν ἐκακοράνη, λέγωντας, καὶ πῶς; νὰ κάμω τὸ τοιοῦτον, νὰ τὸν εὐγάλω ἀπὸ κοντὰ μου; τότε καὶ ὁ Δαρισαδέτ ἀγάσῃ ἔπεσεν εἰς τὰ ποδάρια τοῦ βασιλέως, παρακαλῶντας νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ· ὁ γενιτζέρκαγας καὶ πάλιν πολυχρονημένε μου βασιλεῦ, σὲ παρακαλοῦν οἱ σκλάβοι σου νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ! καὶ οὕτω βλέπωντας ὁ βασιλεὺς καὶ μὴν ἠμπορῶντας νὰ κάμῃ ἀλλῶως, τὸν ἐλευθέρωσεν· ὁ δὲ ἐπίτροπος παρέλαβεν ὄλην τὴν ἐξουσίαν, καὶ μετὰ μερικὰς ἡμέρας ἐκρέμασε καὶ τὸν γαζιτζῆ ἐρένδην.

Τὴν δὲ πρώτην ἀνοιζὴν ὁ βαζιφίης ἐκίνησεν εἰς τὸν ἐστρα-
 πόλεμον, καὶ ἐδιόρισε τὸν Γζερκέζ Χουσεῖν πασὴν σερσατέρη-
 μέ ἄλλους πασάδες μαζί, καὶ τὸν Κορσον Τέκελην μέ τὰ καὶ νίκη
 στρατεύματα, καὶ ἐγραψέ καὶ τὸν Κωνσταντῖν βίβλιν αὐθέντην
 τῆς Βλαχίας νὰ ἐτοιμασθῇ μέ τὰ στρατεύματά του νὰ τοὺς
 ἐμβάσῃ εἰς τὴν Ἑβελίαν· καὶ τοὺς ἐμβασε μέσα, ὅπου συνα-
 πκνήθησαν μέ τὰ Νέμεζικα στρατεύματα καὶ μέ τὸν Χαϊζι-
 τείλε κατὰ
 Νεμ-ζῶν
 Τούρκων.

λῆρ γενεράλην, καὶ πολέμου γενομένου, ἔπασεν ὁ στρατὰρ
 Χουσεΐν πασᾶς, τὸ δὲ λοιπὸν στρατεύμα ἐτάθηκα, καὶ ἐνίκησαν
 τοὺς Νεμτζούς, καὶ ἐπέστην καὶ τὸν Χατζὶλέρ ζωντανόν· καὶ
 ἐμβαίνοντες μέσα εἰς τὴν Ἐρδελίαν, τοὺς ἐπροσκόνησαν οἱ Οὐγ-
 γροὶ, καὶ ἐκορώνισαν τὸν Τέκελην διὰ κράλην τῆς Οὐγγαρίας·
 βλέποντες δὲ οἱ Νεμτζοὶ πῶς ἐμβῆκαν τὰ ἰθωμακικὰ στρα-
 τεύματα εἰς τὴν Ἐρδελίαν καὶ ἐκορώνισαν τὸν Κοῦρσον ρῆγχ
 τῆς Οὐγγαρίας, ἦλθον νὰ τὴν γλυτώσουν· τὰ δὲ ἰθωμακικὰ
 στρατεύματα μετὰ τοῦ Τέκελη καὶ τοῦ Μπακράμπτα Κων-
 σταντινόβου, ὡς εἶδαν τὴν τῶν Γερμανῶν εἰς Ἐρδελίαν ἔροδον,
 ἔφυγον καὶ ἦλθον ὅλοι εἰς τὴν Βλαχίαν.

ἄλλοις τῶν κί-
 στρωτῶν
 Νεμτζῶν
 ὑπὸ Τούρ-
 κων.

Ὁ δὲ βεζιρζέμης εὐρίσκωντας τὸν τόπον ἄδειον χωρὶς
 στρατεύματα Νεμτζῶν, ἐπέγη καὶ ἐπέρη τὸ Νόσι, τὴν Σεμέν-
 ἄραν, ἔπειτα καὶ τὸ Μπελιγρᾶδι· τὸ δὲ Βιδίσι τὸ εὐκκίρωσαν
 οἱ Νεμτζοὶ καὶ τὸ ἄρηκαν· ἔγινε δὲ χαρὰ εἰς ὅλους τοὺς Τούρ-
 κους ὅπου πάντοτε ἐνικοῦντο, καὶ τότε ἐνίκησαν καὶ αὐτοί·
 καὶ ἐγύρισεν ὁ ἐπίτροπος νικητῆς εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, καὶ

ὁ ἅγιος
 Τάφος δι-
 δεται εἰς
 τοὺς
 Φραντζέ-
 ζους.

πέρωντας τὸν βασιλέα ἦλθον εἰς τὴν Πύλιν, καὶ ἐχάρηκαν
 ὅλοι οἱ πολῖται.

Τότε ἔδωκεν ὁ ἐπίτροπος τὸν ἅγιον Τάφον εἰς τοὺς
 Φραντζέζους.

εὐγῆκεν ὁ
 ἑλιᾶς, τὸ
 ἐστὶ καὶ
 ὁ ἐτνᾶς,
 καὶ κα-
 κλόγηροι
 καὶ γεμ-
 τζίδες νὰ
 πληρό-
 νοσι.

Εὐγῆκε καὶ τὸ τριῶν λογίων χαράτζι εἰς τοὺς Χριστι-
 ἀνούς, τὸ νοῦς, ἑλιᾶ, ἐφσᾶτ, καὶ ἐτνᾶ, τὸ πρῶτον ἐννέα γροσίων, τὸ δεύ-
 τερον τεσσάρων ἡμισυ, καὶ τὸ τρίτον δύο γροσίων καὶ ρουπι·
 καὶ κα-
 κλόγηροι
 καὶ γεμ-
 τζίδες νὰ
 πληρό-
 νοσι.

ὅτι πρότερον ἦτον ὁ γιοδᾶς, εἰς τὸν ὑπανδρεμένον τέσσαρα ἡ-
 μιᾶ γροσίω καὶ εἰς τὸν ἀνυπκνδρον τριχίμισυ, ἐπίσης πλοῦ-
 σις καὶ πτωχός· τότε οἱ καλόγηροι καὶ οἱ παπάδες δὲν ἐδι-
 δαν χαράτζι, καὶ οἱ γεμτζίδες δὲν ἐδίδαν, μετὰ τὸ νὰ ἦναι ζα-
 χρετζίδες· αὐτοὶ ὅμως ἔβγαλε νὰ δώσουν καὶ οἱ καλόγηροι καὶ
 οἱ παπάδες, καὶ οἱ γεμτζίδες. Οἱ Ἑβραῖοι τὸ πρῶτον εἶχαν τὸ
 χαράτζι τοὺς ξεχωριστόν, καὶ τότε τοὺς ἔβγαλε καὶ αὐτοὺς νὰ

δώσουν καθώς και οι Χριστιανοί. Αυτό, ἐν εὐκολίᾳ εἶδε θέλημα και ἐρπιάνουνταν ἐκκλησίαις, ὅθεν εἰς τὸν κερὸν του πολλαῖς ἐκκλησίαις ἐρτιάσθησαν.

Κατὰ δὲ τον δεύτερον χρόνον ἔκχυε μεγάλην ἐτοιμασίαν βασιλεῖα και ἐκστράτευσε κατὰ τῶν Νουμτζῶν· ἐσηκώθη και ὁ βασιλεὺς σουλτάν και ἐπῆγε μετ' αὐτοῦ ἕως εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, και ἀπέκει Ἀχμέτη· ἐκίντηεν ὁ βεζιρῆς μετὰ τῶν στρατευμάτων και ἦλθεν εἰς Φιλιππούπολιν, και ἐκεῖ ἦλθεν εἰδήσει, ὅτι ἀπέθανεν ὁ σουλτάν Σουλεϊμάνης, και ἔκχυεν βασιλεῖα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ σουλτάν Ἀχμέτην, υἱὸν τοῦ σουλτάν Ἰμπραχίμ.

Ὁ δὲ βεζιρτζέμης ἐπῆγε μετὰ τὰ στρατεύματα εἰς τὸ Νιπε-νάκη πρὸ-λιγράδι και ἀπ' ἐκεῖ ἐπέρασε πέρα και ἐπῆγεν εἰς τὸ Ὅσκει, τον Τούρ- και ἐκεῖ συναπαντήθη μετὰ τὰ γερμανικὰ στρατεύματα, και κων, ἔ- φρικτοῦ πολέμου γενομένου πολλοὶ γκενεράλοι ἔπεσαν και ἐθα- Νουμτζῶν. νατώθησαν· λέγεται δὲ νὰ ἦτον εἰς τὰ ὀθωμανικὰ στρατεύματα ὡς τριάντα χιλιάδες Ἀλβανίται, οἱ ὅποιοι ἐδειξαν τὴν περισσοτέρην ἀνδραγαθίαν εἰς τὸν πόλεμον· και ἀγκυλὰ ἡ νίκη ἐράνη νὰ ἦτον τῶν Τουρκῶν, ἐκεῖ-ὄμως ἦλθεν ἓνα βόλι και ἐκτόπησε τὸν βεζιρτζέμην και ἔπεσε σάτης, οἱ δὲ Τούρκοι κατὰ τὴν συνήθειάν τους, ὡς εἶδον, ὅτι ἔπεσαν ὁ προστώς τους, ἐφυγαν εὐθύς και ἄρρησαν τὰ τζαδύρια τους μετὰ τὸν χαζνέ και ὄλον τὸ ὄρδι.

Ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ὅτι ἔπεσαν ὁ βεζιρτζέμης ἔδωκε τὴν βεζιρῆδες βοῦλλαν τῷ ρεκιὰπ καίμεκχμη Ἀραμπατζῆ Ἀλῆ πασῆ (ὠνο- ἔ Ἀρα- μάσθη δὲ οὕτω μετὰ τὸ νὰ ἐξώριζε τοὺς ἀνθρώπους μετὰ τὸν ἀ- ἔ Ἀλῆ πα- ραμπᾶν), και ἔκχυε βεζιρῆτι εἷς μῆνας, και μετὰ τὸ νὰ μῆν σῆς και ἐράνη ἢ δούλευσις του ἀρεστῆ τῷ βασιλεῖ τὸν εὐγαλεν· ἢ Ἀλῆ πα- ὁ Σοφῆ ἔτοιμασίᾳ ὅμως τοῦ πολέμου ἐγίνετο, και ἔφεραν τὸν Σοφῆ σῆς. Ἀλῆ πασῆν και τὸν ἔδωκε τὴν βοῦλλαν, ὅστις ἦτον ἀνθρωπος φιλοδοξικος, ἀδωρολήπτης, τῆς κίτης γνώμης μετὰ τὸν Κιπρου-λόγλου, και ὅποιος ἐζητοῦσε θέλημα διὰ νὰ ρητιάσῃ ἐκκλησίαν, τὸν εἶδε παρευθῆς.

ἐπιστρέ- Κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ἐγύρισαν καὶ οἱ πρέσβεις ἀπὸ τῶν
 γουσι^ν οἱ Ἰμπέριον, ἔ τε Ζουλφικάρ ἐρένδης· δηλαδὴ καὶ ὁ μέγας δραγου-
 πρέσβεις ἀπὸ τῶν μάνος Ἀλεξάνδρος, καὶ ἤλθον εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν· ἔκκευαν
 Ἰνπέριον, δὲ εἰς τὴν Γερμανίαν χρόνους τέσσαρας· καὶ τοὺς ἐπέηρε μαζί
 καὶ ἴν- του ὁ βεζιραζέμη; καὶ ἐπέηγεν εἰς τὸ Μπελιγράδι, καὶ δὲν ἀρ-
 νησι σουλτάν ἦγε πόλεμον μετὰ τοὺς Γερμανοὺς, ἀλλ' ἐδυνάμεινε τὸ κάστρον
 σουλτάν Μπελιγράδι ὄλον τὸ κλοκαίρι· ἤλθε δὲ εἰδῆσις τῶ βεζιραζέμη
 Ἰμπρα- πῶ; ἐγεννήθη τῶ βασιλεῖ υἱὸς· ὁ σουλτάν Ἰμπραχίμης, καὶ
 χίμη. ἔγινε δονκνμά; εἰ; ὄλον τὴν ἐπικράτειαν τῆς βασιλείας· πάντε

διοσί^α τοῦ ἡμέραι; καὶ πάντε νύκται;.
 βεζί^α διὰ
 τὴ γαρ- Αὐτὸς ὁ ἐπίτροπος· ἔκκευεν ὅτι νὰ ἦναι ὄλα τὰ χαράτζικ
 τζικ· ἀλιστεβί; ἦγον ὄλα ἐρσάτια.

γυρ^ίζει ὁ Τὸ φθινόπωρον τοῦ ἀγίου Δημητρίου ἐγύρισαν ἀπὸ τῶ
 βεζί^α Μπελιγράδι εἰ; τὴν Ἀδριανούπολιν.

εἰς Ἀδρι- Τότε ἔδωκε θέλημα τὸν μέγαν δραγουμάνον νὰ ἔλθῃ εἰς
 νούπολιν. τὸ σπίτι του ἐμπροστά, ὅστι; ἤλθε διὰ τοῦ Δουνάδω; εἰς
 ὁ δραγου- τὸ Ρουτζόκι καὶ ἐκέθην εἰς Βουκουρέστι, καὶ ἀντακμῶθη μετὰ τοῦ
 μάνος ἐ- γεται εἰς Βουκου- Κωνσταντίνουδα Μπασαράμπα, τὸν καιρὸν ὅπου ἐγίνοντο οἱ
 ρεπτι. γάμοι τῆ; δομνίτζας αὐτοῦ Στάνκας μετὰ τοῦ Ράδουλ μπε-
 ζαδὲ υἱοῦ τοῦ Ἡλάσκου βίδα, καὶ τὸν ἐδέχθη μετὰ μεγάλης
 τιμῆ; καὶ ἔγινε πενθερὸς ἀπὸ μέρους τοῦ γαμβροῦ· μετὰ ταῦτα
 ἐταλειώθησαν καὶ οἱ ἀρραβῶνε; τῆ; δομνίτζας Ἡλίνας μετὰ
 τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Σκαρλάτου· ἐκάθησε δὲ εἰς τὸ Βουκουρέστι
 ἕως δέκα ἡμέρας, ἔχωντά; τον ὁ αὐθιότη; εἰ; μαγκλωστάταν
 τιμῆν καὶ περιποίησιν· καὶ ὅταν ἐκίνησε διὰ τὴν Πόλιν τὸν
 ἐξεπροθουδισαν μετὰ πομπῶζον ἀλλ' καὶ μετὰ φιλοφωρήματα ἀρκετά,
 δειωντά; τον καὶ ἱκανοὺ; ἀνθρώπου; νὰ τὸν συντροφεύσου; ἕως
 εἰ; τὴν Πόλιν, ὅπου φθάνωντα; ἐκάθησε δέκα ἡμέρας, καὶ πέρ-
 νωντα; τὴν γυναῖκά του ἐπέηγεν εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν.

ἔτοιμασί^α Ἄρχι; πάλιν ὁ ἐπίτροπος· νὰ κάμῃ ἐτοιμασίαν διὰ τὴν
 πολέμου. ἄνοιζιν, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰ; τὸν πόλεμον.

Ὁ βασιλεὺς εἶχε συνήθειαν καὶ ἐπεριπατοῦσε καθ' ἐκάστην βεζιρῆς
 ἔξω τσπτιλι διὰ νὰ ἀκούσῃ καὶ νὰ μάθῃ τί λέγουν ὁ κόσμος· ὁ Μπου-
 καὶ ἄκουε πῶς ἐπαρχπονοῦντο καὶ ἐπροσλαίοντο ὅλοι ἀπὸ τὸν Μουστα-
 τεφερτάρην πῶς κάμνει ἀδικίαις· ὅθεν ἐπρόσταξε τὸν βεζιρα-
 ζέμην νὰ τὸν εὐγάλῃ ἐξ ἀποφάσεως καὶ νὰ βάλῃ ἄλλον·
 ἐμήνυσε καὶ ὁ βεζιραζέμης τὸν βασιλέα καὶ τὸν ἐπαρχκάλεσε
 νὰ τὸν ἀφήσῃ, ἐπειδὴ εἶχεν ὅλον τὸν λογαριασμὸν τῆς τοῦ
 πολέμου ἐτοιμασίας ἐπάνω του, καὶ ἂν ἀλλαχθῆ αὐτὸς ἐνδέ-
 χεται νὰ γένη λάθος, ὄντας ἐπάνω εἰς τὸ κίνημα· ὁ βασιλεὺς
 πάλιν καὶ ἐκ δευτέρου ἐπρόσταξε σφοδρῶς, χωρὶς ἄλλο νὰ τὸν
 ἀλλάξῃ· βλέπωντας ὁ ἐπίτροπος, τὸ ἀμετάθετον τῆς γνώμης
 τοῦ βασιλέως, ἐπῆγεν αὐτὸς του εἰς τὸν βασιλέα καὶ εἶπεν·
 ἰδοῦ, βασιλεῦ, ὅπου ἤφερα τὸ ἀμάνετι ὅπου μὲ ἔδωκες, καὶ
 ἰδοῦ καὶ τὸ κεφάλι μου· ἐγὼ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ τὸ κυβερνή-
 σω, καὶ ὅ, τι εἶναι ὄρισμός τῆς βασιλείας σου· ὁ βασιλεὺς, ἀγ-
 καλὰ καὶ ἦτον ἄνθρωπος θυμώδης, καὶ ἂν ἦτον ἄλλος ἤθελε
 κακοπάθει, ὅμως μὲ τὸ νὰ τὸν ἀγαποῦσιν αὐτὸν καὶ τὸν εἶχεν
 εἰς κλην ὑπόκληψιν, ἐπειδὴ ἦτον κληρὸς ἄνθρωπος, τόσον μόνον
 τὸν εἶπεν· ἐγὼ μῆτε πρῶτα δὲν ἤθελα νὰ σὲ δώσω τὴν βοῦλ-
 λαν, μόνον μὲ ἀνάγκασαν πολλοί· καὶ ἔτσι ἐπροσκύνησε καὶ
 εὐγῆκεν ἔξω· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ κιζλάρχα νὰ τὸν ἐρω-
 τήσῃ τί ζητεῖ, καὶ εἶπεν· ὅτι παρχκαλῶ νὰ μὲ δώσῃ ἄδειαν
 νὰ ὑπάγω εἰς τὴν Μπροῦσαν εἰς τὸ σπίτι μου, καὶ νὰ παρ-
 καλῶ τὸν θεὸν διὰ τὴν ζωὴν καὶ ὑγείαν του. Καὶ ἐλάλησεν ὁ
 βασιλεὺς τὸν ρεκιὰπ καζιμεκάμην τὸν Μπουγιουκλή Μουσταφᾶ
 πασᾶν καὶ τὸν ἔδωκε τὴν βοῦλλαν.

Μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας ἦλθε λόγος πῶς ἔδωκε τὸ κοινὸν αὐθεν-
 χρέος ὁ Κωνσταντινόπουλος Καντεμῆρης, αὐθέντης τῆς Μπουγδα-
 νίας καὶ ἔκλεξαν οἱ ἔρχοντες διὰ αὐθέντην τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν Μπουγδα-
 νεώτερον τὸν Δημητράσκον βόδα, μὲ τὸ νὰ εἰλαίπεν ὁ μεγα-
 λείτερος Ἀντίοχος βόδας εἰς τὴν Πόλιν, καὶ ἔστειλαν ἀντρο-
 κα βόδα.

ραῖς εἰς τοὺς ἄρχοντας, ὅπου εἶχαν ὑπάγει προτιότερα εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, νὰ ταῖς δώσουν εἰς τὴν Πύρταν, καὶ νὰ παρακαλέσουν νὰ γένῃ τὸ θέλημά τους· ὅμως ὁ Κωνσταντίνουδου Μπασαράμπας πέρνωντας τὴν εἰδήσιν, ἐπρόλαβε μὲ δύνανμιν ἀσπρῶν, καὶ ἐκατόρθωσε νὰ δοθῇ ἡ κύθενταίς εἰς τὸν γαμβρὸν τοῦ τὸν Κωνσταντίνουδου υἱὸν τοῦ Δούκα βόδα· καὶ οὕτως ἔστειλαν καὶ τὸν ἐσέκωσαν ἀπὸ τὴν Πόλιν, καὶ πηγαίνοντές τον εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν ἐφόρσε καθάδι διὰ τὴν κύθενταίαν τῆς Μπογδανίης.

γάμοι τῆς Ρω-
Ρωζίν-
δρας θυ-
γατρὸς
τοῦ ἀρχ-
γουμένου

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τῆς Ρωζίνης, ἡνδρας θυγατρὸς τοῦ μεγάλου ἀρχγομένου μετὰ τοῦ Ματαίη μπειζαδὲ τοῦ Γρηγόρουδου, τοὺς ὁποίους ἐστεφάνωσεν ἐκ μέρους τοῦ Κωνσταντίνουδου Μπασαράμπας ὁ Μιχάλης σπαθάρης Καντακουζηνὸς ὄντας τότε εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν.

ἐκστρα-
τεία κατὰ
τὴν Νεμ-
τζῶν καὶ
παναγιώ-
τατος ὁ
Διονύσιος

Ἦλθε καιρὸς νὰ ἐκστρατεύσῃ ὁ βεζιραζέμης πάλιν κατὰ τὴν Γερμανίαν, καὶ ἐστοχάσθη διὰ καλλίτερον νὰ μὴ πηγαίῃ ἀπὸ τὴν στρατὸν τοῦ Μπελιγρადίου, καθὼς ἄλλοτε ἄλλοι βεζιραζέμηδες, ἀλλὰ νὰ ἔλθῃ νὰ περάσῃ διὰ τῆς Βλαχίας εἰς τὴν Τρανσυλβανίαν διὰ νὰ τὴν κυριεύσῃ· καὶ ἐρχόμενος ἕως τὸ Ρουστζουκι, ὁμοῦ καὶ ὁ χάνης, εὐγῆκεν ὁ Κωνσταντίνουδου υἱός.

Μπασαράμπας εἰς προὔπαντησιν εἰς τὸ Ρουστζουκι, ἔχωντας καὶ ἄρχοντας τῆς τζάρας μαζί του, καὶ τὸν ἐδέχθη ὁ βεζιραζέμης μὲ ἰλαρότητα καὶ τὸν εἶπε, νὰ γυρίσῃ εἰς τὸν θρόνον τοῦ διὰ νὰ ἐτοιμάσῃ κονάκια καὶ τὰ τῆς ὁδοπορίας ἀνάγκαια. Τότε ἐπαρκαλέσεν ὁ Μπασαράμπας βόδα· διὰ τὸν κύρ Διονύσιον τὸν Σερογλάνην (ὁ ὅποιος ἦτον εἰς τὴν Βλαχίαν) διὰ νὰ τὸν ἀποκαταστήσῃ πάλιν οἰκουμενικὸν πατριάρχην, καὶ εἰσηκούσθη, καὶ φορῶντάς τον καθάδι τὸν ἔστειλεν εἰς βασιλεύουσιν.

πολιορ-
κεῖται τὸ
Μπελι-
γρὰδι ὑπὸ
Νεμτζῶν.

Τὰς ἡμέρας δὲ ὅπου ἄρχισαν τὰ στρατεύματα νὰ περνοῦν τὸν Δούναβιν, ἦλθεν εἰδήσις ἀπὸ τὸν παστῆν τοῦ Μπελιγρადίου, ὅτι οἱ Νεμτζῶνες ἐπολιόρθησαν τὸ Μπελιγρὰδι καὶ νὰ προφθάσῃ

ὁ βεζιραζέμης τὸ ὑψηλοτέρων πρὸς βοήθειαν· καὶ εὐθὺς ὁ βεζιραζέμης ἐκίνησε μετὰ τῆς μετ' αὐτοῦ δυνάμεως καὶ φθάνωντας εἰς τὸ Μπελιγράδι τὸ ἐγλύτωσε.

Ὁ δὲ κύρ Διονύσιος φθάνωντας εἰς τὴν Πόλιν, εὐχαλε τὸν οἱ ἀρχικὸν Κωνσταντίνου ἀπὸ τὸν πατριάρχικόν θρόνον καὶ ἀπεκαταστήθη ^{ῥῆς δὲν θέλουσι τὸν Διονύσιον.} αὐτὸς οἰκουμενικὸς πατριάρχης· ἀγκαλὰ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς δὲν τὸν ἤθελαν μὲ κανὲν τρόπον, ὅμως τί ἠμποροῦσεν νὰ κάμουν, ἕως οὐ νὰ ἐπιστρέψῃ ὁ βεζιραζέμης;

Τότε ἔκκευεν κατὰ κράτος τὸν Καλαϊκὸν, ὅστις ἔκαμε ^{μεγάλα γασάκια εἰς Πόλιν.} πολλὰ κακὰ καὶ φοβερὰ γασάκια, εἰς τόσον ὅπου οἱ χριστιανοὶ δὲν ἤξευραν τί φορέματα νὰ φορέσουν· ἐπέειχε καὶ τῶν ἐλτιζίδων τοὺς ἀνθρώπους· καὶ κοντὰ εἰς τὰ ἄλλα κακὰ ἔκαμε καὶ τοῦτο· ἐπαράγγειλεν εἰς ὅλα τὰ λουτρά καὶ ἔκκευεν λουτρά, καὶ τὸ κάθε λουρὶ εἶχεν ἀπὸ δύο κουδουνάκια μικρά, καὶ ἐπρόσταζεν ὅτι ὅποιος ζεγυμνωθῆ νὰ ἐμβῆ εἰς τὸ λουτρὸν νὰ λουσθῆ, ὅ, τι λογῆς φυλῆς καὶ ἂν ἦτον, ἔξω ἀπὸ τοὺς Τούρκους, νὰ τὸ δέσῃ εἰς τὸ χέρι, καὶ ἔτσι νὰ ἐμβῆ μέσα.

Ἐγύρυσεν ὁ ἐπίτροπος εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν· τότε καὶ ἐξώσθη ὁ ἐλτιζὴς τῆς Φράντζας ὄντας εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, ἐπροκλήθη εἰς τὸν ἐπίτροπον ἀπὸ τὸν Καλαϊκὸν διὰ τὰς ἀτιμίας ὅπου ἔκαμεν εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τοὺς ἐπιλοίπους ἐλτιζίδας, ^{καὶ μετὰ τὴν ἐλτιζὴ τῆς Φράντζας.} καὶ εὐθὺς τὸν εὐχαλεν ἀπὸ τὸ κατὰ κράτος καὶ ἔστειλε τὸν Χουσεῖν πασῶν Ἀμιτζαγλοῦ.

Οἱ ἀρχιερεῖς μαθόντες τὴν ἐπιστροφήν τοῦ ἐπιτρόπου εἰς βεζιραζέμης ὁ Ἀδριανούπολιν, ἐσηκώθησαν ὅλοι καὶ πέρνοντες τὸν κύρ Κωνσταντίνου πατριάρχην, ἦλθον εἰς Ἀδριανούπολιν· ἐκίνησε καὶ ὁ Διονύσιος μὲ τέσσαρας ἀρχιερεῖς, μὲ τὸν Νεόφυτον Ἡρακλείας, ^{ὁ πνευματικὸς ὁ Καλαϊκός.} μὲ τὸν Γαβριὴλ Χαλκηδόνας (ὁ ὅποιος ἐχρημάτισεν ὕστερον οἰκουμενικὸς πατριάρχης) καὶ μὲ τῶν Δέρκων τὸν Νικόδημον καὶ μὲ τὸν Γάνου καὶ Χώρας, καὶ ἐπῆγε κατόπιν τους· καὶ φθάνοντες ἐκεῖ τοὺς ἀκολούθησαν καὶ ἄλλοι κοσμικοὶ εἰς τὴν

Ἀθριανούπολιν· ὅμως οἱ περισσότεροι ἦτον μὲ τὸ μέρος τοῦ Καλλινίκου· καὶ ἔπεσν εἰς κρίσεις καὶ ἄρχισν νὰ μαλώσουν, ὥστε καὶ ἐδάρθησν εἰς τὸ διδάνι· ὁ κὺρ Διονύσιος εἶχε βοηθὸν τὸν Μπασαράμπκν βύδα, καὶ ἐπάνω εἰς αὐτοὺς τοὺς καυγάδες ἐμαζιλεύθη ὁ ἐπίτροπος, καὶ ἔστειλεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ Σάμτζα μπουλουσί νὰ φέρη τὸν τερτερδάρ 'Αλῆ πασῆν νὰ τὸν δώκῃ τὴν βουλλαν· ὅθεν ἠσύχασν τότε καὶ οἱ καλόγηροι ἔως νὰ ἔλθῃ ὁ ἐπίτροπος ὁ νέος, ὅστις μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἔφθασν, ἀνθρώπος καλὸς, φρόνιμος, μεγαλοπρεπής· καὶ μεγαλόδωρος· τότε πάλιν ἄρχισν οἱ καλόγηροι νὰ εὐχαίνουν εἰς τὸ διδάνι νὰ χρυσολογοῦνται καὶ νὰ ὑβρίζωνται· εἰς δολὸν τὸ ὑστερον ὅμως ἐνίκησε τὸ μέρος τοῦ κὺρ Καλλινίκου, καὶ τὸν ἀπεκατάστησν πατριάρχην, ὁ δὲ κὺρ Διονύσιος ἐπαρμέρισε.

ἄπατῆ δὲ Τότε ὁ κὺρ Καλλίνικος ἀποκατασταθεὶς πατριάρχης ἐξώ-
 Ηρακλεί- ρισε τὸν Ἡρακλείας εἰς τὴν Κύπρον, περνώντας ὅμως εἰς τὸ
 ρας τὸν τζαούσην Σκούταρι νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Κύπρον ἐγγέλασε τὸν τζαούσην καὶ
 εἰς ἔξο- σποῦ τὸν τὸν ἐπῆρεν εἰς τὸ Κουσκουτζουκι διὰ νὰ ξεφκντώσουν εἰς ἓνα
 ἐπῆγεινεν σπαράγι, καὶ ἐπῆγεν ὁ ἄγνωστος· τὸ δὲ σπαράγι ἐκεῖνο ἔτυχε
 εἰς ἔξο- ρίαν· καὶ ἦτον κατὰ σουλτάνας, καὶ ἐμβυκίνοντες μέσζα, ἀφ' οὗ ἐξεφάν-
 τωσαν, εἶπε τῷ τζαούση: ἐγὼ ἀπ' ἐδῶ δὲν εὐχαίνω, καὶ ἐσὺ
 ἐάν θέλῃς τὸ καλόν σου πῆγαινε καὶ κρύψου· ἰδοὺ ὅπου σὲ δίδω
 καὶ ἔξοδα· ὅτι ἂν φανερώσῃς πῶς μὲ ἔχασες ἀπὸ τὰ χερίά
 σου, κινδυνεύεις· μόνον κάθησαι, ὥστε νὰ μὲ ἔλθῃ Ἰτλὰκ φερ-
 μένι, καὶ τότε εὐχαίνεις εἰς τὸ φανερόν.

ἔξορξει δὲ Κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας καὶ ὁ Κωνσταντινῶδης Μπασα-
 Μπασα- ράμπκας μὲ δύνκαμιν ἄσπρων ἔξορξει τὸν σπαθάρην Λασκαράκν
 ράμπκας τὸν σπα- Ρωσσέτον εἰς τὴν Κύπρον, καὶ ἡ αἰτία ἦτον αὐτῇ· ἐρχόμενος
 θάρην ὁ ρηθεὶς νέος ἐπίτροπος ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν εὐφρανεν ἐμπρός του
 Λασκαρά- εἰς Νικομήδειαν καὶ τὸν ἀντάμωσε· καὶ τὸν εἶπεν ὁ ἐπίτροπος
 κην. νὰ ἔλθῃ εἰς Ἀθριανούπολιν, καὶ ἐπῆγεν· ὅμως δὲν ἠσύχαζεν,

ἀλλὰ ἐπήγεινεν εἰς ταῖς πόρταις· καὶ μαθὼν ὁ Μπασαράμπα βόδας τὸν ἐξώρισε.

Τότε ἐκίνησε πάλιν εἰς τὸν μετὰ τῶν Νεμετζῶν πόλεμον, κυριεύσας καὶ εἰς τὴν στρατὸν τὸν ἦλθεν εἰδῆσαι πῶς οἱ Βενετζιάνοι πη-ται ἢ Χίος γαίνοντες εἰς τὴν Χίον τὴν ἐπολιόρχησαν καὶ τὴν ἐπέβησαν· εὐ-ὅπὸ τῶν Βενετ-
ρίθη καὶ ὁ βασιλικὸς στόλος εἰς τὴν Χίον, ὄντας καπετάν κων.
πασῶν ὁ Δαμάτ Χασῶν πασῶν μὲ εἴκοσι γαλούνικα καὶ εἰκοσι-
τρία κάτεργα, καὶ δὲν ἐστάθη νὰ πολεμήσῃ μόνον ἐπέβη τὴν
ἀρμάδα καὶ ἀνεχώρησε, καὶ οὕτως ἐπέβη ἡ Χίος.

Μαθὼν ὁ βασιλεὺς τὴν ἄλωσιν τῆς Χίου ἐμήνυσε τὸν προσαγγε-
λίαν ἐπίτροπον, ὅτι νὰ κάμῃ παντοίω τρόπῳ νὰ τὴν πάρῃ ἐπίσω. τοῦ βασι-
λέως διὰ
καὶ εὐθύς ὁ ἐπίτροπος ἐξῆψε τὸν καπετάν πασῶν Δαμάτ Χασῶν τὴν Χίον.
πασῶν, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἔκαμε τὸν Χουσεῖν πασῶν Ἀμιτ-
ζαογλοῦ.

Τότε ἐρχόμενος ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν ὁ Μισιρλόγλου, ὅπου ἔκατρα-
ἦτον Ἀνατὸλ μπεχλέρμπεης, μὲ τὰ στρατεύματα νὰ ὑπάγῃ τείξ κατὰ
εἰς τὸν πόλεμον, καὶ ἠξέβρωσεν τὸν ὁ ἐπίτροπος πῶς ἔχει τῆς Χίου.
τὴν πρῆξιν τῆς θαλάσσης, μὲ τὸ νὰ ἐστάθη καὶ ἄλλοτε κα-
πετάν πασῶν, τὸν ἔκαμε σερασκέρην ἐπάνω εἰς τὸν καπετάν
πασῶν καὶ εἰς ὅλην τὴν ἀρμάδα, καὶ ἔκαμεν ἐπάνω εἰς τὰ
γαλούνικα προστὸν τὸν Μέτζο Μόρτον, ἦγουν καπετάν δελε
νάβι· καὶ πηγαίνοντας εἰς ταῖς Φώκαις διὰ ζήρξ· ὁ Μισιρ-
λόγλους ἤρκεν ὅλην τὴν βασιλικὴν ἀρμάδα καὶ τὴν ἀρμάτωςε
μὲ ὅλα τὰ πρὸς πόλεμον χρειζόμενα.

Ὁ δὲ ἐπίτροπος τότε πηγαίνοντας εἰς τὸν πόλεμον, ἦλ-πολιορ-
θεν εἰς Πετροβαράδιν καὶ τὸ ἐπολιόρχησε, καὶ τὸ ἐπολέμησε Πετροβα-
δύο μῆνας καὶ δὲν ἠμπόρεσε νὰ τὸ πάρῃ· καὶ φθάνοντας τὴν Τούρκων.
φθινόπωρον ἐγύρισεν εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν. δευτέρω

Ἀφ' οὗ ἐπέστρεψεν εἰς Ἀδριανούπολιν ὁ ἐπίτροπος, ἔσται-προσαγγε-
λεν ὁ βασιλεὺς χάτι σερίφι εἰς τὸν Μισιρλόγλου προστάζων-
τοῦ βασι-
λέως διὰ
τάς του, ὅτι τὴν Χίον ἀπὸ λόγον του τὴν ἠξέβη, μόνον νὰ τὴν Χίον.

ὕπαρχο νὰ πολεμήσῃ μὲ τὴν ἀρμάδα καὶ νὰ τὴν πάρῃ· τότε εἰς τὴν ἀρμάδα ἦτον καπετὰν πεσᾶς, ὡς προέφημεν, ὁ Χουσεὶν πεσᾶς· Ἀμιτζογλοῦς, ὁ ἵππος· ὕστερον ἐστάθη καὶ βεζιρζέμης· ὁ Μετζομόρτος καπετὰν δελεῖ νάβι ἔκκαμε πολλὰς ἀνδραγαθίας εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον.

Πόλεμος Βλέποντες ὁ Μισιρλόγλους τὴν βασιλικὴν προσταγὴν ἐκί-
Τουρκῶν νησε μὲ τὴν ἀρμάδα τὸν Ἰανουάριον μῆνα καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν
καὶ Βενε- Χίον καὶ ἐπροσκαλοῦσε τοὺς Βενετζιάνους· νὰ εὐγουν εἰς τὸν
τζιάνων. πόλεμον· ἡ ἀρμάδα τῶν Τουρκῶν ἦτον, ὡς ἀνωτέρω εἶπομεν, εἴκοσι γαλούνια καὶ εἰκοσιτρία κότεργα, τῶν δὲ Βενετζιάνων ἦτον εἴκοσι γαλούνια, εἰκοσιτρία κότεργα καὶ εἴς ἑκατὸν μαχουναίς· καὶ ἐτῆ εὐγῆκαν εἰς τὸν πόλεμον, καὶ κατὰ πρώτην προσβολὴν ἐπέκταν ἡ καπετανία τῶν Βενετζιάνων ρωτιὰν, ὁμοίως καὶ τὸ δεύτερον μετὰ τοῦτο τὸ λεγόμενον πατρῶνα, καὶ ἐκάχηκαν οἱ Τούρκοι βλέποντες τοῦτο ἐνεθυκαμώθησαν περισσότερον καὶ ἐπολέμησαν ἀδικόπως ἑπτὰ ὥρας φρικτὸν πόλεμον, εἰς τὸν ὅποιον μόνον ἓνα κότεργον τούρκικον ἐβούλισε, καὶ ἓνα κότεργον τῶν Βενετζιάνων.

ἀνακαυλῆ Μετὰ δὲ τὸν πόλεμον αὐτὸν ἀνεχώρησαν οἱ τε Τούρκοι
τοῦ πό- καὶ οἱ Βενετζιάνοι, οἱ μὲν πάλιν εἰς τὰς Φλώκις, οἱ δὲ Βενε-
λέμου. τζιάνοι εἰς τὴν Χίον διὰ νὰ ἐπανορθώσουν τὰ χαλασθέντα μέρη τῶν κεραιῶν τους· οἱ ὅποιοι ἐγνώρισαν ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν πόλεμον πῶς δὲν εἶναι ἱκανοὶ νὰ ἀντισταθοῦν, καὶ ὅτι τὴν Χίον τὴν χάνουν.

Βασιλεία Τότε ἀπέθανεν ὁ σουλτὰν Ἀχμέτης καὶ ἀνέλαβε τὸν βα-
σουλτὰν σιλικὸν θρόνον ὁ σουλτὰν Μουσταφᾶς, ὁ ἀνεψιὸς του, ὁ υἱὸς τοῦ
Μουστα- σουλτὰν Μεχμέτη· ὁ ὅποιος καὶ αὐτός, καθὼς ἐγίνε βασιλεὺς,
φᾶς, καὶ εὐθὺς ἔσταίτε γὰτι σερίφι εἰς τὸν Μισιρλόγλου, πῶς ἐξ ἅπαν-
ἔλωσης τος τὴν Χίον νὰ τὴν πάρῃ· καὶ ἐτῆ ἀρματώθησαν ἐκ δευτέ-
Χίου. ρου καὶ ἐπῆγαν πάλιν εἰς τὴν Χίον καὶ εὐγῆκαν εἰς πόλεμον μὲ τοὺς Βενετζιάνους, καὶ μόνον μίαν ὄρσιν ἔρηψαν τὰ κομ-

μάτιά τους και ανεχώρησαν εὐθὺς οἱ Βενεζζιάνοι ἀπὸ τὴν Χίον, καὶ μὲ τὸσση βίαν ἔφυγον, ὅπου εἰς τὰ χωρία ἔξω ἀπέμειναν ἕως ὀκτακόσιοι σολδάτοι, μὴ προφθάσαντες νὰ τοὺς συμπεριλάβουν, καὶ τοὺς ἐσκέλευσαν ὅλους· καὶ ἓνα γαλοῦνι, ὅπου εἶχε μέσα ζαχίρην καὶ γυναικας, θέλοντας νὰ εὐγῆ ἔξω ἀπὸ τὸ μογαζζι, ἐκάθισαν εἰς ταῖς πέτραις, καὶ βλέποντες οἱ ἐν αὐτῷ τὴν ἀνάγκην, ὅπου δὲν ἤμποροῦσαν νὰ ὑπάγουν οὔτε ἐμπρὸς· οὔτε ὀπίσω, εὐγαλιν φλάμπουρον βέρας, καὶ δὲν τὸ ἐδέχθησαν οἱ Τοῦρκοι, μὲ τὸ νὰ ἦτον χωρὶς· τὸ θέλημά τους, καὶ τοὺς ἐσκέλευσαν ὅλους· ἔρησαν ἀκόμη τίσταρχ μαγαζζικ γεματτα φορέματτα, παζζιμάδδια καὶ ἄλλον ζαχίρην μὲ τὸ νὰ μὴν ἐπύρθασαν νὰ τὰ πάρουν.

Ἀρθάντες οἱ Βενεζζιάνοι τὴν Χίον καὶ φυγόντες ἔκαμαν κακὴ μίαν κατασκευὴν· ἔσκαψαν λαγούμια τριγύρω εἰς τὸ κάστρον καὶ τὰ ἐγένωσαν μακροῦτι καὶ ἔβαλαν φτιλίλα ἀκαμμένα εἰς τοὺς διορίκιν, ὅτι μετὰ τόσας ὥρας, ὅταν ἔμβουν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὸ κάστρον, νὰ πιάσουν· ἐβούλισαν ὅλα τὰ κατὰ δια νὰ μὴν ἔχουν οἱ ἐντόπιοι μὲ τί νὰ εὐγουν εἰς προὑπάντησιν τοῦ Μισσιφλόγλου νὰ φανερώσουν καὶ τὰ λαγούμια· οἱ ἄρχοντες ὁμως τῆς Χίου εἶχαν κρύψει ἓνα κατὰ, μὲ τοῦτο ἐπῆγαν εἰς τὴν ἀρμάδα καὶ ἐπροσκύνησαν, λέγοντες καὶ τὴν τῶν Βενεζζιάνων κατασκευὴν· καὶ ἔτσι ἔστειλαν καὶ τὴν ἐκυρίευσαν.

Ἐκαμεν ὁ Μισσιφλόγλος δὲ μεγάλον καλὸν εἰς τοὺς ἐν-δὲν λεη- τοπίους, ὅπου δὲν ἔρηκεν τὰ στρατεύματτα νὰ εὐγουν ἔξω εἰς λατίζεται ἡ Χίος τὸ νησί, διὰ νὰ μὴ λεηλατήσουν τὸν τόπον· καὶ ἔτσι ἐγύρι-ὐπὸ τῶν σεν ὀπίσω μὲ μεγάλην φήμην καὶ ἔπαινον. στρατευ- μάτων.

Ὁ βασιλεὺς πόνωντας τὸ βασιλεῖον, ἔρηκεν εὐθὺς νὰ ἐκστρα- μελετήσῃ διὰ τὴν ἐτοιμασίαν τοῦ πολέμου, λέγωντας, ὅτι θέλει τὰς τοῦ εὐγαι εἰς τὸν πόλεμον καὶ αὐτὸς του· ὁ ἐπίτροπος ἐπάσχιε νὰ βασιλεὺς κατὰ Ναρ- τὸν ἐμποδίσῃ λέγωντας, ὅτι ὁ καιρὸς τοῦ πολέμου ἔφθασε καὶ τῶν, καὶ ἔπρεπε νὰ ἦναι προὑπάρχουσα ἐτοιμασίαι διὰ νὰ ὑπάγῃ ὡς βα-ἐπίτροπος

ὁ Ἐλμᾶς σιλεύς· καὶ ἐθυμώθη ὁ βασιλεὺς κατ' αὐτοῦ καὶ τὸν εὐγαλε, Μεγμέδ. καὶ ἔκαμε τὸν Ἐλμᾶς Μεγμέτ πασῶν· τὰ στρατεύματα, ὡς ἤκουσαν ὅτι εὐγαλε τὸν τερτερδῆρ Ἄλῃ πασῶν, ἄρχισαν νὰ ψιθυρίζουν, ὅτι χωρὶς αὐτὸν δὲν πηγαίνουν εἰς τὸν πόλεμον· τοῦτο μανθάνωντας ὁ βασιλεὺς ἔστειλε καὶ τὸν ἐγύρισαν ἀπὸ τὸν δρόμον, καὶ φέρωντάς τον τὸν ἀπεκεράλισε καὶ ἐπρόσταξε νὰ δεῖξουν τὸ κεφάλι του εἰς τὰ ἀσκήρια διὰ νὰ ἀπελπισθοῦν. Μετὰ ταῦτα ἐκίνησαν εἰς τὸν πόλεμον καὶ πηγαίνοντες ἕως τὴν Λίποθαν παλάγκαν τὴν ἐπῆσαν.

νικοῦνται Ἄπαντήσας δὲ ὁ βασιλεὺς τὸ στράτευμα τῶν Νεμτζῶν κατὰ κρά- με τὸν Βιτεράνον γκονερᾶλην, ἔδωκε πόλεμον φρικτὸν, καὶ τοὺς τος οἱ ἐνίκησε κατὰ κράτος, καὶ ἔπεσε καὶ ὁ γκονερᾶλης εἰς τὸν πό- Νεμτζοι, καὶ ὁ βα- λεμον· μετὰ ταῦτα γυρίζωντας ἐπὶ τὴν Ρουσάδαν, ἐμβῆκεν εἰς σιλεύς τὴν Βλαχίαν, καὶ εὐγῆκεν ὁ Κωνσταντίνουδας Μπασαράμπας ἐργαται εἰς Βου- εἰς προσκύνησιν τοῦ βασιλέως καὶ ἔγινε κολαούζης του ἕως εἰς κουρέτσι τὴν Νικόπολιν· ἐκεῖ τὸν ἐφύρεσε καθάδι αὐτὸν καὶ τοὺς ἀρ- χοντάς του καὶ τὸν ἐτίμησε μεγάλως. Πηγαίνωντας δὲ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τὸν ἐδέχθησαν μετὰ πολλῆς χαρῆς καὶ τι- μῆς μεγάλης.

ἔξωσθη ὁ Μετ' οὐ πολὺ ἔξωσε τὸν Κωνσταντῖνον Δούκα βοεδύδαν Κωνσταν- καὶ ἔκαμεν ἀντ' αὐτοῦ τὸν Ἀντιόχην βόδαν, υἱὸν τοῦ Κωνσταν- τίνουδας τίνουδας Κκντεμίρη· ἡ αἰτία τῆς μαζιλίας του ἦτον, μετὰ τὸ νὰ διὰ τὸν ἐστάληεν ἕνας καπιτζίμπασης βασιλικὸς διὰ ἕκτον ὀδοῦσντα θάνατον τοῦ καπι- τζίμπασης, πουγγία ἄσπρα, ὅπου εἶχον ἀπομίνειν χρέος ἀπὸ τοῦ πατρός καὶ αὐ- του ταῖς ἡμέρας εἰς τὸν τόπον, ὁ ὅποιος καπιτζίμπασης εἶχε θενετέσει εἰς Μπο- καὶ τοιοῦτον φερμάνι, ὅτι ἂν δὲν δώσῃ τὰ ἄσπρα νὰ τὸν κἀμη γδανίαν μανζῶλην, ὁ δὲ καπιτζίμπασης τὸ ἐκκυχήθη, καὶ ἀκούωντάς το ὁ Κων- ὁ Κωνσταντίνουδας ἐμῆνυσε τὸν Μωῦσῃν σερδάρην εἰς τὴν Λε- σταντῖνος (γρ. Ἄν- χίαν, καὶ ἤλλε μετὰ μερικὰ μπιαράκια μίαν νύκτα εἰς τὸ Γιάσι τῶχοι). καὶ ἐπάτησε τὸ κονάκι τοῦ καπιτσιμπασῆ διὰ νὰ τὸν πᾶρη Κκντε- ζωντανῶν· ἐκεῖνος δὲ ἀντεστάθη καὶ ἐπολέμησεν, ἕως οὗ τὸν μῆρας.

εσκότωσαν· τότε εὐρισκόμενος καὶ ὁ μπαλτζίμπαςης τοῦ καλγῆ μέσῃ εἰς τὸ Γιάσι τὸν ἐπῆρξεν σκλάβον, τοὺς δὲ λοιποὺς πραγματουτάς Τουρκούς τοὺς ἐξεγύμνωσε πέρνωντάς τους ὅλα ὃ, τι καὶ ἂν ἤυρεν. Αὕτη ἦτον ἡ αἰτία τῆς ἐξώσεως τοῦ Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τῆν κύβερντσίαν.

Ὁ βασιλεὺς ἐκάθησεν ὅλον τὸν χειμῶνα ἐκεῖνον εἰς τὴν πόλιν Πόλιν ἕως τὴν πρώτην ἀνοιξίν· τὴν δὲ πρώτην ἀνοιξίν ἠτοιμάσθη καὶ ἦλθεν εἰς Ἀδριανούπολιν, ἐκεῖθεν ἐκίνησεν εἰς τὸν πόλεμον· καὶ πηγαίνοντας τὰ ὀθωμανικὰ στρατεύματα καὶ κινουόντας ἐκεῖθεν ἀπὸ τὸ Διμισθάρει ἐπὶ ὥρας, ἦλθε τὸ τάμπουρον τῶν Νεμτζῶν, καὶ ἐγίνε φρικτὸς πόλεμος ἐξ ἀμροτέρων τῶν μερῶν ἕως οὐ ἐβράδυασε, καὶ ἠσύχασαν· ἔπεσαν δὲ ἀπὸ μέρους τῶν Νεμτζῶν ὁ Χατζῆλερ γκνεραλῆς, ἀπὸ δὲ τῶν Τουρκῶν ὁ Ζουλικάρ ἐφένδης· ἡ νίκη ὅμως ἐράνη νὰ ἦναι τῶν Τουρκῶν, ἐπειδὴ τὰ Γερμανικὰ στρατεύματα ἀνεχώρησαν ἀρήσκοντες· καὶ τριανταπέντε τόπιαι, μὴ προφθάσαντες νὰ τὰ σηκώσουν· μετὰ τὴν νίκην ταύτην ἐκίνησεν ἡ βασιλεῖα καὶ ἐπιστρέψασα εἰς Ἀδριανούπολιν ἐξεχειμάσεν ἐκεῖ.

Τότε ἐπρόσταξε τὸν Μισιρλόγλου νὰ κινήσῃ μετὰ καὶ νικουῦνται ἄλλων πασάδων, μετὰ στρατευμάτων καὶ μετὰ τοῦ Μάνια οἱ Τουρκοὶ εἰς τὸν Μωρέαν. μπεῖη κατὰ τοῦ Μωρέως, οἱ ὅποιοι πηγαίνοντες· καὶ ἐμβάινοντες εἰς τὸ Εἰζμιλλί καὶ νικηθέντες ἐφυγον· ὁ Μισιρλόγλου ἐθυμώθη κατὰ τοῦ Μάνια μπεῖη, πῶς τάχα αὐτὸς νὰ ἔκμαε τὴν ἐπιβουλὴν, καὶ τὸν ἐφοβέριζε· φοβηθεὶς ὁ Μάνια μπεῖη· ἐμήνυτε τοὺς Βενετζιάνους καὶ ἔστειλαν δύο φεργάδας μετὰ δάτους εἰς τὸ παραβλάσσιον, καὶ πηγαίνοντας· αὐτὸς μετὰ ὀλίγους ἀπὸ τοὺς ἐδικούς του, τάχα εἰς περιδιάβασιν πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος, εὐχῆσαν οἱ Βενετζιάνοι καὶ τὸν ἐπῆρξαν.

Ὦντας ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν πόλεμον τῶν Γερμανῶν, ὡς πέρνουσι ἀνωτέρω, ἐπῆρξεν τὰ Μοσχικὰ στρατεύματα εἰς τὸ Ἀζάκι καὶ τοὺς ἐκυρίευσεν, μετὰ πολλὴν ὅμως αἰματωχοσίαν. οἱ Ἀζάκι οἱ Μοσχῶται.

θάνατος του Διο-
νοσίου Σα-
ρογλάνη
εις Βου-
κουρέστι.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ὁ πατριάρχης κὴρ Διονύσιος Σα-
ρογλάνης εὐρισκόμενος εἰς τὸ Βουκουρέστι, ἔδωκε τὸ κοινὸν
χρέος, καὶ ἐτάρη εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ράδουλ βόδα.

Τὴν πρώτην ἀνοιξὴν ἔκχμε πάλιν ἐτοιμασίαν μεγάλην πο-
λέμου ἢ βασιλείᾳ τῶν Ὀθωμανῶν κατὰ τῶν Γερμανῶν, καὶ
ἐκίνησεν ἀπὸς τοῦ ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τὴν Ἀδριανούπολιν καὶ ἐπῆγεν
ἔως εἰς τὴν Σένταν, καὶ ἐκεῖ ἔκχμαν γεφύρι, καὶ τὸ μὲν στρα-
τευμα ὅλον, ἦ τε πεζοῦρα καὶ καθάλα μετὰ τοῦ ἐπιτρόπου καὶ
τῶν λοιπῶν βεζιράδων καὶ πασάδων ἐπέρασεν εἰς τὸ πέραν μέ-
ρος· ὁ δὲ βασιλεὺς μετὰ τοῦ Μπουγιουκλῆ Μουσταφᾶ πασᾶ
καὶ μετὰ τοῦ μουρτῆ καὶ τῶν καζικακίριδων ἔμειναν ἀπὸ τὸ
ἐδῶθεν, καὶ ἐπρόσταζε καὶ ἐχάλασαν τὸ γεφύρι, τάχα διὰ νὰ μὴ
φύγουν ὀπίσω, ἀλλὰ νὰ σταθοῦν εἰς τὸν πόλεμον· εἰς δὲ τὰ
καίσαρικὰ στρατεύματα ἀρχιστράτηγος ἦτον ὁ πρίγγιηψ Εὐγέν-
ιος, ὅστις μαθὼν ὅτι οἱ Τούρκοι ἐπέρασεν τὸ πέραν μέρος
ἐκίνησε καὶ αὐτὸς μετὰ τὰ στρατεύματά του καὶ ἦλθε κατ' αὐ-
τῶν, καὶ συγκροτηθέντος φρικτοῦ πολέμου, τόσον ἐνίκησαν τοὺς
Τούρκους, ὅπου πικτελῶς ἠφανίσθησαν, ἐπειδὴ νὰ φύγουν ὀ-
πίσω δὲν εἶχαν, μετὰ τὸ νὰ ἐχάλασθη, ὡς εἶπομεν, τὸ γεφύρι,
καὶ ὁ ποταμὸς ἦτον τόσον λασιώδης, ὅπου ὅποιος ἔπερτε μέσα
δὲν ἦτον δυνατὸν πλέον νὰ εὐγῆ· καὶ οὕτως ἐνίκηθησαν κατὰ
κράτος καὶ ἐχάθησαν ὅλοι οἱ βεζιράδες καὶ πασάδες· ὁ δὲ βα-
σιλεὺς ὄντας ἀπὸ τὸ ἐδῶθεν μέρος τοῦ ποταμοῦ μετὰ τῶν
σὺν αὐτῷ, καὶ βλέπωντας τὴν τοιαύτην καταστροφὴν ἀνεχώ-
ρησεν, ἀρίνωντας τὰ τζαδίρια καὶ χαζνὲν καὶ ὅλα, καὶ ἦλθεν
εἰς τὸ Μπελιγράδι, ὄντας πασᾶς τοῦ Μπελιγραδέου ὁ Λουσεῖν
πασᾶς Ἀμιτζογλοῦς, εἰς τὸν ὅποιον ἔδωκε τὴν βουῖλλαν, καὶ
ἐκεῖθεν ἐσηκώθη καὶ ἦλθεν εἰς Ἀδριανούπολιν.

εἰρήνη
μεταξὺ
Τούρκων
καὶ Νεμ-
πρακτέου

Βλέπουσα ἡ βασιλεία τῶν Τούρκων τὸν τόσον χαλασμὸν
τῶν στρατευμάτων της, ἄρχισε νὰ συμβουλευέται περὶ τοῦ
παρακτέου· τότε ἐκράξεν ὁ ἐπίτροπος τὸν μέγαν ἀρχομάνου

Ἀλέξανδρον καὶ τὸν ἐρώτησε, τί πρέπει νὰ κάμουν; αὐτὸς δὲ τῶν, καὶ εἶπεν, ὅτι νὰ γένη εἰρήνη· καὶ οὕτως ἐμήνυσαν τοὺς δύο δὲ δραγου- πρέσβεις τὸν τῆς Ἰγκλιτέρας καὶ Ὀλλάνδας (οἱ ὅποιοι πάντοτε μανος ὀνομάσθη ἦσαν μεσάζοντες, καὶ τοὺς ἐπαρακινούσαν εἰς τὸ νὰ κάμουν τὴν ἀγάπην) διὰ νὰ ἦναι μεσῆται εἰς τὴν ἀγάπην, καὶ εὐθὺς ἔγραψαν εἰς τὴν Γερμανίαν, εἰς τὴν Βενετίαν, Λαζίνην καὶ Μοσχοβίαν, καὶ ἔστειραν ὅλοι τὴν ἀγάπην· εἶτα ἄρχισαν νὰ προβάλλουν καὶ τὰ ζήτήματα τὸσον τὸ ἓνα μέρος ὅσον καὶ τὸ ἄλλο, καὶ ὅλον τὸν χειμῶνα ἐκεῖνον ἐπεριπατοῦσαν οἱ ἄνθρωποι τῶν μεσάζόντων πηγαίνοντες ἀπὸ τὸ ἓνα εἰς τὸ ἄλλο μέρος· τὴν δὲ πρῶτην ἀνοιξὴν ἐκίνησεν ὁ ἐπίτροπος, μὲ τὰ στρατεύματα καὶ ἦλθεν εἰς τὸ Μπελιγράδι· ἦλθεν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος καὶ τὰ γερμανικὰ στρατεύματα, καὶ ἐστάθη καὶ τὸ ἓνα καὶ τὸ ἄλλο μέρος καὶ δὲν ἐπολεμοῦσαν, μὲ τὸ νὰ ἐνεργοῦσαν οἱ μεσάζοντες τὰ τῆς εἰρήνης· ἐδιορίσθησαν δὲ πρέσβεις ἀπὸ μὲν τοῦ μέρους τῶν ὀθωμανῶν ὁ ρεῖ; ἐρένδης, ὁ Ραμῆ Μεχμέτης ὀνομαζόμενος, καὶ ὁ μέγας δραγουμάνος Ἀλέξανδρος (ὁ ὅποιος τότε ἐτιμῆθη παρὰ τῆς βασιλείας μὲ τίτλον κ'ιθέντου, τὸ νὰ λέγεται δηλαδὴ ἐκλαμπρότατος μπέης καὶ ἐξ ἀπορρήτων τῆς βασιλείας) καὶ οἱ δύο ισότιμοι καὶ αὐτοδύναμοι πρέσβεις· ὁμοίως καὶ τῶν ἄλλων οἱ πρέσβεις ὄλο ἀπὸ δύο καὶ αὐτοδύναμοι· καὶ ἐγένεον ἡ συνέλευσις αὐτῶν εἰς τὴν Κερλοβίτζαν, ὅπου γενομένης πολλῆς λογοτριβῆς, ἔλαβε τέλος ἡ μεταξὺ τῶν ὀθωμανῶν καὶ Γερμανῶν ἀγάπη, ἀποφασίζοντες πῶς ὅ,τι ἔπρεε τὸ καθ' ἓν μέρος νὰ ἦναι καλὰ παρμένον καὶ νὰ μὴ γυρίζεται ὀπίσω.

Μετὰ ταῦτα ἄρχισαν καὶ μὲ τοὺς Λέγους νὰ κυττάζουσαν εἰρήνην καὶ τὰς διαφορὰς των, καὶ οἱ μὲν Λέγοι ἐζητοῦσαν τὴν Καρμενίτζαν, οἱ δὲ πρέσβεις τῶν ὀθωμανῶν ἐζητοῦσαν τοὺς τόπους τῆς Μπογδανίας ὅπου τοὺς εἶχον πάρεϊ οἱ Λέγοι εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον, τὰ πέντε δηλαδὴ κανδιλίικαι Σουτζάβαν, Τζερ- μετὰ τῶν Λέγων.

νοῦτζι, Χιφλιόν, Χοτίνι καὶ Σορόκων· καὶ οὕτω διδόντες οἱ Ὀθωμανοὶ τὴν Καμενίτζαν καὶ οἱ Λέχοι τοὺς ρηθέντας τόπους τῆς Μπογδανίας, εἰρηνεύθησαν.

καὶ μετὰ τῶν Ἐκκοθῶν. Ὑστερον ἄρχισαν καὶ μετὰ τῶν Μοσχόδων τὰς περὶ εἰρήνης συνθήκας, ὅμως μὲ τὸ νὰ ἦτον πολλὰ καὶ μετὰ τοῦτων διαφορὰι, ὧντας καὶ χειμῶνας καιροῦ, ἐσυμφώνησαν νὰ γίνῃ ἀριστίτζιον δύο χρόνους καὶ νὰ στείλουν τοὺς πρέσβεις των εἰς τὴν Πόρταν καὶ δι' αὐτῶν νὰ τρακτάρουν τὰ περὶ ἀγάπης, τὸ ὅποσον καὶ ἐγένε, καὶ οὕτως ἔλαβε τέλος καὶ ἡ μετ' αὐτῶν ἀγάπη.

καὶ μετὰ τῶν Ἐνεθῶν. Μετὰ τούτους εἰρηνεύθησαν καὶ μετὰ τῶν Βενετζιάνων, διδόντες οἱ Βενετζιάνοι ὀπίσω τὸν Ἐπακτον καὶ ἄλλους παρχθαλασσίους τόπους, καὶ ἔμεινε εἰς αὐτοὺς ὁ Μωρέας, ἡ Ἁγία Μαύρα καὶ ἡ Πρέβεζα· καὶ οὕτως ἐτελείωσε καὶ μετ' αὐτῶν ἡ ἀγάπη, καὶ ἐχάρησαν ὅλοι.

μουκαρέρι εἰς τὸν Μπασαράμπαν μετὰ τὸν χαρτζίου. Κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς, πρὶν νὰ φθάσουν οἱ ἐλτζίδες ἐπρόλαβεν ὁ Μπασαράμπαν βύδας καὶ ἔκαμε μουκαρέρι μετὰ πολλὰ ἐξόδα, προσθέτωντας καὶ εἰς τὸ χαράτζι εἴκοσι πουγγία, διὰ νὰ ἔχη τὴν ἀθηνεΐαν ἐν ὅλης του τῆς ζωῆς.

ἐπιστρέφοντες οἱ τῶν Ὀθωμανῶν ἐλτζίδες, ὁ ρηθεὶς δηλονότι ρεῖ; ἐφένδης καὶ ὁ μέγας (ἀρχαγομάνος) Ἀλέξανδρος, καὶ ἐπιστρέφουσι πλησιάσαντες τρεῖς ὥρας κοντὰ εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, εὐχρηκεν ἀπὸ Βιέννης ὁ τεφτερδάρ ἐφένδης εἰς συνάντησιν αὐτῶν καὶ τοὺς ἐδέχθη μετὰ μεγάλης τιμῆς, καὶ πλησιάσαντες ἔτι μιᾶς ὥρας διάστημα εὐχρηκε καὶ ὁ κεχαγιάμπης καὶ τοὺς ἐδέχθη περιχαρῶς, καὶ γομάνος ἐθιάσαντες μετὰ πολλὴν τιμὴν εἰς τὰ τζαδῖρια τοὺς ἐφιλευσεν· ὅ Νικολάη βύδας. Ὑστερον ὅλοι ἀντάμα ἐκίνησαν μετὰ μέγαν ἀλάλῃ, ἔχοντες καὶ τὰ περὶ εἰρήνης γράμματτα τοὺς ἀπενταμείδας ἀνὰ χεῖρας, καὶ ἐπῆγαν εἰς τὸν ἐπίτροπον, ὅστις τοὺς ἐδέχθη μετὰ τιμὴν καὶ μετὰ μέγαν περιποίησιν, καὶ τοὺς ἐφόρεσε σκμουρόγουναι, καὶ πέρωντάς τους τοὺς ἐπῆγεν εἰς τὸν βασιλέα, καὶ τοὺς ἐφόρεσε

καὶ ὁ βασιλεὺς σχιμορῶγουναι, καὶ ἐχάρη μεγάλως, καὶ οὕτως ἐγύρισεν εἰς τὰ κοινὰ αὐτοῦ· ἔκτοτε οἱ μεγιστᾶνες δὲν τὸν ἔλεγον τερτζιμάνον, ἀλλὰ ἐλτζήμπεην, ὅστις μετὰ ταῦτα ἔκκαμε παραίτησιν τοῦ ὀφρικού τῆς μεγάλης δραγουμηνίας, ἀφίνωντας διάδοχον τὸν υἱὸν αὐτοῦ Νικόλαον βοεβόδα τὸν σφώτατον, ὅστις κατόπιν ἔλαβε τὸν θρόνον τῆς τε Μολδαβίας καὶ τῆς Οὐγγροβλαχίας.

Τότε ἐστείλειν εἰς τὴν Πόλιν ὁ πρῶν μέγας δραγουμάνος ἐξορᾷ οὗτος Ἀλέξανδρος, καὶ ἔφερον εἰς τὴν Ἀδρινούπολιν τὸν γαμβρόν ἐξ ἀπορ- του Ματαΐην μπειζαδὲν τοῦ Γρηγοράσκου Γκίκα βοεβόδα, ὅπου ῥήτων τὸν γαμβρόν ἐδραστοῦσε τὴν θυγατέρα του Ρωζάνδρην, καὶ εὐθύς ὅπου τὸν του. ἔφερε, τὸν ἐξώρισεν εἰς τὴν Κύπρον, ὅπου ἔδωκε καὶ τὸ κοινὸν χρέος· τὸν ἐξώρισε δὲ μὲ τὸ νὰ ἦτον οἰνοπότης, καὶ ἐρθεῖρε τὴν περιουσίαν τῆς θυγατρὸς του.

Τότε ἔδωκε τὸ κοινὸν χρέος εἰς τὸ Γιάσι καὶ ὁ πρῶν θάνατος τοῦ Ἰα- οίκουμηνικός πατριάρχης κύρ Ἰάκωβος, καὶ ἐτάφη μετὰ μεγά- κούθου εἰς Βουκου- λης δόξης, εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Παναχίας τοῦ Γκόλια. βέρτι (!)

Ἔκκαμεν ὁ Ἀντίοχος βοδὰς μουκαρέρι μέγαν τῆς αὐθεν- μουκαρέρι τείας του. εἰς τὸν Ἀντίοχην

Τὴν ἀνοιξὴν ἐκίνησεν ἡ βασιλεία ἀπὸ τὴν Ἀδρινούπολιν βοδὰ. καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Πόλιν, μὲ τὸ τὰ ἐπρόσμενε τοὺς ἐλτζίδες ἢ βασι- με τοὺς ναμέδες εἰς εἰρήνην. λεία ἐργε- ται εἰς

Ἦλθεν ὁ μέγανος ἐλτζῆς τοῦ ἰνπερατόρε μὲ πολλὴν δό- Πόλιν. ξαν καὶ μὲ δεκαπέντε μπειζαδέδες καὶ ἄλλους ἀθρώπους ὡς ἐλτζίδες τὸν ἰνπε- πεντακοσίου, καὶ τὸν ἐδέχθησεν μετὰ μεγάλης τιμῆς, καὶ τὸν ρούου καὶ ἐδιόρισαν χιλια γρόσια τὴν ἡμέραν διὰ ἑξοδὰ του· κατόπιν ἦλθε Βενετίας καὶ τῶν Βενετζιάνων μέγας ἐλτζῆς. εἰς Πόλιν.

Τότε ἦλθε μικρὸς ἐλτζῆς ἀπὸ τὴν Μοσχοσίαν κάποιος ἀποτε- Αἰμιλιανὸς, διὰ νὰ ἀποκαταστήσῃ τὰς περὶ εἰρήνης συνθήκας, λείωσις καὶ ἀρχίσαν τοὺς μουκιαλεμέδες ὅ τε ἐξ ἀπορρήτων τῆς βασι- ἀγάπης μετὰ Μο- λείας καὶ ὁ ρεῖς Μεχμέτ ἐφένδης Ραμῆ· δύο φοραὶς τὴν κάθε σελῶν

ἑβδομάδα ἐγίνοντο οἱ μουκιαλεμέδες καὶ ἐδάσταζεν σωστὸν ἕνα χρόνον, εἴτα ἐτελείωσεν ἡ ἀγάπαις.

ἔργηται
καὶ ὁ ἐλ-
τζίης τῶν
Λεγῶν.

Μετὰ δὲ τοῦτον ἦλθε καὶ ὁ ἐλτζίης τῶν Λεγῶν, ὁ Λεσίνκης ὁ πατέρας τοῦ ρηγῆς Στανισλάβου, ὅστις ἐμῆκεν εἰς τὴν Πόλιν με τὴσην παράταξιν καὶ δόξαν, ὑποῦ ἐπέρασεν ὅλους τοὺς ἔλλους ἐλτζίδες, με γρυσαί, καρέταις, με ἄλογα ἐξαιρετα, καὶ οἱ ἄνθρωποι τοῦ ὄλοι στολισμένοι, καὶ τὸν ἐδέχθησαν μετὰ μεγάλης τιμῆς.

καὶ τῶν
Μοσχό-
δων.

Ἦλθε καὶ τῶν Μοσχόδων μέγας ἐλτζίης ὁ κνέζ Δημήτριος Γαλιτζίνος με τοὺς ναμέδες τῆς ἀγάπαις.

εἰς Μπο-
γανίαν
καὶ ἔκμα-
κάν
ὁ Κων-
σταντι-
νοῦδος
πάλι-
μετὰ
εἰς Ἄδρι-
νούπο-
λιν.

Ἐμαζίνευσαν τὸν Ἀντίοχον βοδα ἀπὸ τὴν Μπογδανίαν καὶ ἔκμακάν πάλιν τὸν Κωνσταντίνον δούκα βοδα, διὰ μεσιτείας τοῦ Κωνσταντίνου Βασαράμπκα βοδα, ὅμως με ἔξοδα πολλά· τοῦδος πάλι μετὰ δὲ ταῦτα ἀπ' οὐ ἐπέρασεν δύο μῆνες, ἐκίνησαν ἡ βασιλεῖν, καὶ λέικα καὶ ἐπῆγεν εἰς Ἀδριανούπολιν· καὶ ἐκεῖ εὐρισκομένη ἡ πυρκαϊὴ εἰς Ἀδριανούπολιν, ἔγινε πυρκαϊὰ εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν καὶ ἐκάησαν εἰς νούπολιν ἐκκλησίαι, καὶ ἔγινε πολλὴ φθορά.

πανηγυ-
ρῆτος ὁ
Γαβριήλ.

Ἐδωκε τὸ κοινὸν χρέος ὁ κύρ Καλλίνικος, καὶ ἔγινεν ὁ κύρ Γαβριήλ.

βεζιρ-
ῆς ὁ
Ταλτα-
μπάν
Μου-
σταφᾶ
πασᾶς.

Τότε ἀρρώστησεν ὁ Κουστὴν πασᾶς βεζιραζέμης εὐγάζων-τας ἕνα ἀπόσταμα, καὶ βλέπωντας τοῦ λόγου του πολλὰ ἀχαμνὰ ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν βασιλέα νὰ τὸν συγχωρήσῃ, καὶ οὕτως ἔστειλεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐπῆρε τὴν βοῦλλαν· ὁ δὲ βεζιραζέμης πηγζίνωντας εἰς τὸ τζεφτιλίκι του μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας ἐψόρησε· τὴν δὲ βοῦλλαν ἔστειλε καὶ ἤφερε τὸν Ταλταμπάν Μουσταφᾶ πασᾶν καὶ τοῦ τὴν ἔδωκε.

ἀκατά-
στατος ὁ
φεύτης
ὁ Τάλτα-
μπάν.

Αὐτὸς ὁ Ταλταμπάν ἐστάθη πολλὰ ἀκατάστατος· καὶ ὁ φεύτης ὁ ὅποιος ἐρχόμενος ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν, ἐπῆγεν ὁ Ἀντίοχος βόδας εἰς τὴν Νικομήδειαν καὶ τὸν ἀντάμασεν, ἔντα πατρικὸν του φίλον, καὶ τὸν ὑπεσχέθη εὐθύς ὑποῦ φθάσει εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν νὰ τὸν κάμῃ αὐθέντην· πηγζίνωντας εἰς

τὴν Ἀδριανούπολιν, ἐμήνυσε εὐθὺς τὸν τε Ἀντίοχον βίβλα καὶ Δημητράσκον βίβλα τὸν ἀδελφὸν του νὰ ἔλθουν, καὶ τὸν μὲν Ἀντίοχον βίβλα νὰ τὸν κάμῃ κιβέντην τῆς Μολδαβίας, τὸν δὲ Δημητράσκον κιβέντην τῆς Βλαχίας· οἱ ὅποιοι πηγαίνοντες εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, τοὺς εἶδεν ὁ ἄρρα· καὶ τοὺς ἐσυμπέρανε μὲ τὸ σήμερον καὶ τὸ αὐριον· ἕως ὅπου ἐπρόφρασαν ἀπὸ μὲν τὴν Μπογδανίαν ὁ Κωνσταντίνουδης καὶ ἀπὸ τὴν Βλαχίαν ὁ Βασαράβη βίβλας, καὶ δίδοντες ἄσπρα τοὺς ἀπέδωκε καὶ τοὺς ἐστειλεν εἰς τὴν Πόλιν.

Τοιοῦτος ὄντας λοιπὸν, ὡς εἶπομεν, ἀκατάστατος ὁ Τυλ-^{βεζιρὰς} ταμπάνης, ἐμελέτησε νὰ κάμῃ ἐπανάστασιν, νὰ θανατώσῃ τὸν ^{ὁ Ραμῆ} μουφτῆ καὶ νὰ ἀλλάξῃ καὶ τὸν βασιλεῖα· πέρνωντας εἰδήσιν ^{Μεχμέτ} ὁ μουφτῆς τὸ ἀνέφερε τῷ βασιλεῖ, καὶ ἐστειλεν εὐθὺς καὶ φέ-^{πασῆς.} ρωντάς τον τὸν ἀπεκεφάλισε, καὶ ἔκμα βεζιραζέμην τὸν Ραμῆ Μεχμέτ πασῆν, διὰ παρακινήσεως τοῦ μουφτῆ· πέρνωντας δὲ καὶ αὐτὸς τὴν βουβλιν ἐστοχάζετο μὲ τί τρόπον νὰ χαλάσῃ τὸν μουφτῆν, τὸν εὐεργέτην του, ὅτι δὲν ἔμπορούσε νὰ κυβερνήσῃ, ἔχωντας ἐκεῖνος ὅλην τὴν ἐξουσίαν καὶ ἀλλάζωντας τοὺς βεζιρίδης ὡσὰν παρακαμπέους.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ὄντας κάποιος Κυπροβιζάνος ^{ὁ Μπατα-} ἐφρατάζετο τὴν αὐθενταίαν τῆς Βλαχίας, ὁ ὅποιος ἐπρόσπεσεν ^{ράμπας} εἰς τὸν μουφτῆν καὶ ἔταξε νὰ διδῇ κατ' ἔτος χίλια πουργίαι εἰς Πόλιν ^{ἔργεται} καὶ τὰ λοιπὰ ἐξῶδα τῆς αὐθενταίας· καὶ ἀναφέρωντάς το τῷ ^{καὶ κάμει} βασιλεῖ, ἐστειλεν ὁ βασιλεὺς τὸν μικρὸν ἱμροχόρην νὰ φέρῃ καὶ προ-^{μουκαρέρι} τὸν Κωνσταντίνουδα Βραγκουδάνον ἀπὸ Βλαχίας· ὁ δὲ Κων-^{σθήκη} σταντίνουδης ἀπὸ τοῦ φόβου του ἀσθενήσας ἀπὸ ἓνα ἀνεμοπύ-^{εἰς τὸ} ρωμὰ πολλὰ ἀχμυρὸν ἀργοπόρησε μὲ τὸ κίνημά του, ὅμως ἐ-^{χαράττι.} στειλεν ἐμπροστὰ τὸν Μεγάλην σπαθάρην καὶ τὸν Θωμᾶν Καντακουζηνὸν καὶ ἔπεσαν εἰς τοῦ μουφτῆ τὴν πύρταν καὶ εἰς τοῦ υἱοῦ του τοῦ ναικίπ ἐφένδη, ἔταξεν καὶ τοῦ Ραμῆ, καὶ οὕτω τοὺς ἐγύρισεν ὅλους πρὸς βοήθειάν τους, καὶ ἕως νὰ φθάσῃ

ὁ Κωνσταντίνουδης εἰς τὴν Πόλιν τοὺς ἤρην ὄλους ἐδικούς του· καὶ ἔτσι ἐδιορθώθηκε, καὶ ἔκαμε καὶ μουκαρέρι, ἐπίρθησεν ὅμως εἰς τὸ παλαιὸν χαράττι διακόσια σπράντζα πουγγία.

ἔφορζεται ὁ Κωνσταντίνουδης καὶ βούδα ἀπὸ τὴν Μπογδανίαν, τὸν ὅποιον ἐμισοῦσε καὶ ὁ Ραμῆ βεζιραζέμη, καὶ ἔγραψε τῷ Ἰσοῦφ πασᾶ σερκακέρη τοῦ Μπακμπάδαγι καὶ ἔστειλεν ἀγάδες καὶ τὸν ἐσήκωσαν μὲ φύλαξιν αὐτὸν καὶ ὄλους τοὺς ἀρχοντας τῆς Μπογδανίας, καὶ τοὺς ἔφερον εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν· μετὰ δύο ἡμέρας ἐξώρισεν τὸν Κωνσταντίνουδα εἰς τὴν Καβάλαν, ἔχοντας σκοπὸν νὰ τὸν χαλάσῃ· ὅμως ὄντας τὰ πράγματα συγκρισμένα, μὲ τὸ νὰ ἦτον ζορμπάλικι εἰς τὴν Πόλιν, κάμνοντες ἀρχὴν τῆς ἐπαναστάσεως οἱ τζεμπετζίδες, ἐγλύτωσαν ὁ Κωνσταντίνουδης.

Οἱ ἐπαναστάται τζεμπετζίδες ὤρμησαν πρῶτον κατὰ τοῦ ζορμπάλικι καὶ σειμένμπασα ζητώντας τὸν τὸ μπακράκι τῶν γιαντιζόρων, καὶ ὄφρεια αὐτῶν· μὴ θέλωντας νὰ τοὺς τὸ δώκῃ τὸν ἐπαρλαδισαν, καὶ εὐρίζητοῦσι σκοπτες τὸ μπακράκι εἰς τὸν κόλπον του τὸ ἐπῆραν, καὶ ἀρ-νὰ ἐλλάξισαν νὰ μαζώγοῦν εἰς τὸ Ἔτ μειδάνι ὄλα τὰ τάγματα· τὸ ξωσι τὸν βασιλέα· δὲ αἴτιον ὅπου ἐπρόβαλαν ἦτον αὐτό· ὁ μὲν βασιλεὺς νὰ ἔλθῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν νὰ καθῆσῃ, τὸν δὲ μουρτην νὰ τὸν εὐγάλῃ καὶ νὰ τὸν ἐξορίσῃ (λέγουσαν ὅτι εἰς αὐτὴν τὴν γνώμην ἦτον καὶ ὁ βεζιραζέμη)· καὶ συμβουλευθέντες περὶ τοῦ πρακτέου, ἤρην εὐλογον νὰ στείλουν πρέσβεις, καὶ οὕτως ἔστειλαν ἐξηντατέσσαρας ὀνομάτους, ἀπὸ κάθε τάγμα ἀπὸ δύο ἀνθρώπους, εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν· οἱ ζορμπάδες ἔμειναν ὄλοι μαζωμένοι εἰς τὸ Ἔτ μειδάνι, προσμένοντες τὴν ἀπόκρισιν· φθάσαντες οἱ ρηθέντες πρέσβεις ἕως εἰς τὸ Χαυσάν, ἔστειλεν ὁ βασιλεὺς καὶ τοὺς ἐπῆρην ὄλους καὶ τοὺς ἐξώρισεν ἐκεῖ εἰς τὰ περίχωρα· μετὰ τρεῖς ἡμέρας τοὺς ἄρξαιε δίδωντάς τους καὶ τῆν ἀπόκρισιν, ὅτι τότε μὲ τὸ νὰ ἦτον ζέσττικι, ὄντας Ἰού-

λιος μὴν, δὲν ἤμπορει νὰ ὑπάγῃ, ὕστερον ἔμωσ προὶς τὸ φθινόπωρον ἀρ' οὐ ἄροισθῆ ὁ καιρὸς, θέλει εἶθι καὶ θέλει ἀλλάξει καὶ τὸν μουρτῆν· ταῦτα ἀκούσαντες οἱ ἀποστάται εὐθύς ἐσφάλισαν ταῖς πόρτας τοῦ κάστρου, ἀφίοντες ἀνοικταῖς μόνον τὸ Μπαχτζὲ καπισί, τὸ Μπαλοῦκ παζάρι, τοῦ Μπαλατῆ καὶ τοῦ Ἐδρενὲ καπισί, καὶ ἀπεφάσισαν νὰ σηκωθοῦν ἀπὸ Πόλεως νὰ πηγαίνουσι εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, διὰ νὰ ἀλλάξουσι τὸν βασιλέα καὶ νὰ κάμουν τὸν σουλτάν Ἰμπραχίμη, υἱὸν τοῦ σουλτάν Ἀχμέτη, νὰ πιάσῃ καὶ τὸν μουρτῆν νὰ τὸν ἐξορίσῃ· καὶ ἄρχισαν καὶ ἐσυνάθροισαν στρατεύματα, φέροντες καὶ τὸν Ἀχμέτ πασᾶν, γαμβρὸν τοῦ Χουσεῖν πασᾶ Ἀμιτζαογλοῦ, ὁ ὁποῖος ἦτον μανζόλης, τὸν ἀπεκατέστησαν καϊμεκλήμην τῆς Πόλεως (ὧντας πρότερον ὁ Ἀπδουλλάχ πασᾶς Κιπρουλόγλους καὶ γαμβρὸς τοῦ τότε μουρτῆ, ὅστις βλέπωντας τὴν ἐπανάστασιν ἔφυγε καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸν βασιλέα)· ἔφεραν καὶ τὸν Φιραρίχ Χασάν πασᾶν καὶ τὸν ἔκαμαν τερτερδάρην· ἔβαλαν καὶ Σταμπὸλ ἐφένδην ἐδικὸν τοὺς, ὅτι καὶ ὁ Σταμπὸλ ἐφένδης εἶχαν ἀνχωρήσει, ὧντας καὶ αὐτὸς συγγενὴς τοῦ μουρτῆ· καὶ ἔκαμαν στρατεύματα, πεζοὺρα μόνον ἕως ἐξήντα χιλιάδας, χωριστὰ ἀπὸ τὴν καθάλαν, καὶ τὰ ἐτοιμάσκαν· Ὅ δὲ βασιλεὺς βλέπωντας τὴν τὴσση ὄρμην, ἐπρόσταξε νὰ ἔλθουσι ὅ τε ἐλτζῆ Ἰμπραχίμ πασᾶς καὶ ὁ Γιουρούκ Χασάν πασᾶς· μὲ τὰ στρατεύματά τοὺς, οἱ ὁποῖοι ἦσαν εἰς τὸ Μπουζάκι κατὰ τῶν Τατάρων, ἐλάλησε καὶ τὸν γιενίτζερ ἀγασῆ μὲ τοὺς ἐκεῖ παρευρεθέντας γιανιτζάρους καὶ ἔκαμαν ὄρκον διὰ νὰ ἦναι ὅλοι μὲ τὸν βασιλέα κατὰ τῶν ζορμπάδων, καὶ τοὺς ἔδωκε μπακασί προὶς εἰκοσιπέντε γρόσια τὸν καθένα· οἱ ζορμπάδες βλέποντες τὰ γινόμενα καὶ τὴν ἐτοιμασίαν τοῦ βασιλέως, ἐψήφισαν τὸν μὲν Ἀχμέτ πασᾶν, ὁποῦ τὸν εἶχαν κήμη καϊμεκλήμην, βεζίρη, τὸν δὲ Φιραρίχ Χασάν πασᾶν ἀπὸ τερτερδάρην καϊμεκλήμην, ἐψήφισαν καὶ μουρτῆν ἐδικὸν τοὺς, ἔκαμαν καὶ γιενίτζερ ἀγασῆ τὸν

Τζαλίκ Ἀχμέτην καὶ τὸν ἐπῆρην μαζί τους· τότε ὁ Φιρκαρίχ Χασὴν πασᾶς, ὡς φρόνιμος, τοὺς ἐτυμβούλευσεν, ὅτι ἀφ' οὗ εὐγουν εἶω εἰς τὴν Σηλυβρίαν νὰ βάλῃ ὁ σέχης λόγον καὶ νὰ προσάλλῃ εἰς τὸ στράτευμα διὰ νὰ ἀνκνυψώσουν εἰς τὸν βασιλικὸν θρόνον τὸν σουλτάν Ἀχμέτη, υἱὸν τοῦ σουλτάν Μεχμέτη, ἀδελφὸν τοῦ σουλτάν Μουσταφᾶ, καὶ ὄχι τὸν ρηθέντα σουλτάν Ἰμπραχίμην, ἐπειδὴ καὶ ὁ νόμος τὸ δίδει, ὄντας μεγαλύτερος, καὶ θέλει καταπεισθῆ εὐκολώτερον καὶ ἡ βασιλικὴ Πόρτα, μὲ τὸ νὰ ἦναι καὶ οἱ δύο αὐτάδελφοι· φθάνοντες εἰς τὴν Σηλυβρίαν, ἀνέβη ὁ σέχης εἰς τὸ κιουπρί καὶ ἔκαμε λόγον καὶ εἶπεν, ὅτι ὁ νόμος ἔτσι ἀποφαρίζει, πῶς ὁ μεγαλύτερος σεῖς ἀδὲς πρέπει νὰ γένη διὰδοχος τῆς βασιλείας, καὶ ὄχι ὁ μικρότερος· καὶ τὸ ἔστειραν ὅλοι καὶ ἔκαμαν φατιέ· εἶτα ἐκίνησαν πρὸς τὴν Ἀδρινοῦπολιν, καὶ φθάνοντες εἰς τὸ Χουσά ἐκόνευσαν ἐκεῖ· ἦλθε καὶ ὁ βεζιραζέμης μετὰ τοῦ γενιτζερ ἀγασῆ καὶ μετὰ τῶν στρατευμάτων καὶ ἐκόνευσαν ἐκεῖ καὶ αὐτοί· κατόπιν ἦλθε καὶ ὁ βασιλεὺς μὲ τοὺς μέσας τοῦ σαργίου, δίδωντάς τους ὅλους ἄρματα ἀπὸ τὸν βασιλικὸν χαζνέ, καὶ ἐκόνευσεν καὶ ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ Χουσά ἐκεῖ ὅπου ἦτον τὰ ἐδικὰ του στρατεύματα· καὶ οὕτω τὰ στρατεύματα καὶ τὰ δύο, τὰ βασιλικὰ δηλαδὴ καὶ τὰ τῶν ζορμπάδων, ἦτον ἀντίκρου ἕνα σιμά ἀπὸ τὸ ἄλλο. Ἐσηκώθη ὁ γενιτζερ ἀγασῆ καὶ ἐδιώρισε τὰ στρατεύματα καὶ τὰ τόπια, βάλλωντάς τα εἰς τάξιν νὰ πολεμήσουν μὲ τοὺς ἐναντίους· ἐκεῖ ὅπου ἦτον ἀρχδιασμένα εἰς πόλεμον, ἐγύρισαν ὅλα τὰ στρατεύματα τοῦ βασιλέως καὶ ὅλοι μὲ μίαν φωνὴν εἶπαν τοὺς ζαμπτίδῆς των· τί θαρρεῖτε ἐσεῖς! πῶς νὰ πολεμήσωμεν ἡμεῖς μὲ τοὺς ἀδελφούς μας καὶ μὲ τοὺς γιολδάσιδῆς μας; αὐτὸ δὲν τὸ κίννομεν ποτέ! καὶ εὐθὺς ἄρχισαν μεγαλοφῶνας τὸ, ἀλά, ἀλά! καὶ ἐπῆγαν τρέχοντες καὶ ἀγκάλιασαν τοὺς ἄλλους, καὶ ἄρχισαν νὰ φιλοῦνται· οὕτως ἠνώθησαν ὅλοι καὶ ἐγένιν τὸ ἕνα κατὰ τοῦ βασιλέως,

ὅστις βλέπων τὰ γινόμενα ἔφυγε καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, ὁμοίως· καὶ ὁ Ραμῆ βεζιρτζέμη, καὶ ὁ γενίτζερ ἀγάση καὶ ἐκρόθησαν.

Τότε ὁ Δαμάτ Χασάν πασῶ, κατ'ἐκκλήμη ἐπῆγεν ἐν ταύτῃ βασιλείᾳ τῷ ἐκεῖ ὀποῦ ἦτον ὁ σουλτάν Ἀχμέτης· καὶ τὸν ἐπῆρε καὶ τὸν ἐκάθησεν εἰς τὸ τάχι· ὁ δὲ πρῶτος σουλτάν Μουσταφᾶς ἐπῆγε καὶ ἐκάθησεν ἐκεῖ ὀποῦ ἦτον ὁ σουλτάν Ἀχμέτης στραλισμένος· εἶτα ἐσηκώθησαν τὰ στρατεύματα ὅλα καὶ ἦλθον εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν καὶ ἐπροσκύνησαν τὸν νέον βασιλέα· ἔπειτα εὐγῆκαν ἔξω εἰς τὰ τζαδῖρια ὅ τε βασιλεὺς καὶ τὰ στρατεύματα καὶ ἔρχισαν νὰ γυρεύουν τὸ τζουλοῦσι, καὶ μὲ τὸ νὰ μὴν ἦτον βασιλικά ἄσπρα νὰ τοὺς δώσουν ἐπῆραν ἀπὸ μεγάλους ἀνθρώπου· καὶ πρῆγματευτὰ· καὶ ἀπογέμισαν τὸ τζουλοῦσι.

Κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς ὄντας ὁ Ἀντίοχος βίβας εἰς αὐθέντην τὴν Ἀδριανούπολιν καὶ γυρεύωντας τὴν αὐθεντείαν τῆς Μολδαβίας κρυφίως, τὸ ἄκουσαν οἱ ἔρχοντες Μπογδάνοι καὶ ἐσηκώθησαν καὶ ἐπῆραν τοὺς ριχιάδες ὀποῦ εἶχαν ἔλθει νὰ ἐγκαλέσουν τὸν Κωνσταντῖνοβδα, τόσοι παπάδες καὶ ἄλλοι παράνω ἀπὸ τριακόσιοι ὀνομάτοι, καὶ ἐπῆγαν ὅλοι ἴσκι ἐκεῖ ὀποῦ ἦτον τὸ τζαδῖρι τοῦ βασιλέως, καὶ βλέπωντάς τους ὁ βασιλεὺς ἐλάλησε τὸν ἐπίτροπον καὶ τὸν εἶπε· στείλε νὰ ἰδῆς α.τὴ ἢ σύναξι· τί ἄνθρωποι εἶναι καὶ τί γυρεύουν· στέλλωντας καὶ ἐρωτῶντάς τους εἶπαν· εἴμεσθην Μπογδάνοι, σκλάβοι τοῦ βασιλέως, καὶ μὲ τὸ νὰ εὐχάλαν τὸν αὐθέντην ὀποῦ εἴχομεν, ἤλθομεν νὰ προσκυνήσωμεν καὶ νὰ προσπέσωμεν εἰς τὸ ἔλεος τῆς βασιλείας νὰ μᾶς ἐλεῆσῃ αὐθέντην ἀπὸ ἀνάμεσόν μας· ἐπῆγεν ὁ ἐπίτροπος· εἰς τὸν βασιλέα καὶ εἶπε τὸ ζήτημά τους, καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς εἶπε· πήγαινε λάλησέ τους· καὶ ὅποιον θέλουν ἀπὸ ἀνάμεσόν τους, φέρσε τον καθάδι καὶ ἄς πηγαίη. Τοὺς ἐλάλησεν ὁ ἐπίτροπος καὶ τοὺς ἐρώτησε λέγων, ποῦν θέλετε ἀπὸ ἀνάμεσόν σας νὰ φορέσω καθάδι· πιάνοντες αὐτοὺς τὸν

Μιγάλοδρα εἶπεν, αὐτὸν θέλομεν! καὶ ἐφώνασε καὶ ὁ κοινὸς λαὸς φῖγ δουμνιατά! καὶ οὕτω τὸν ἐφύρτισεν ὁ ἐπίτροπος καθάδι, καὶ ἐγύρισε μὲ τὸ καθάδι καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν· ὁ δὲ Ἀντίοχος βόδας ἐπῆγεν εἰς τὴν Πόλιν ἀπρακτος.

ἀφην-
σμός ζορ-
μπάδων.

Ὁ βασιλεὺς δίδωντας τὸ τζουλοῦσι τῶν γικινιτζάρων καὶ τῶν λοιπῶν στρατευμάτων, ἐσηκώθη καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Πόλιν, ἔκαμε τὸν Τζελίχ Ἀχμέτ γενίτζερ ἀγκοῦ μὲ τρεῖς τούγια· πρὸ τοῦ ἔμως νὰ ἔλθῃ ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν Πόλιν, ἐξεκίνησε δύο ἡμέρας προητέρω τὸν ρηθέντα Τζελίχ Ἀχμέτην διὰ νὰ ἐξετάσῃ περὶ τῶν ζορμπάδων, μήπως καὶ ἐμειναν τίποτες κουσοῦριχ, καὶ ἐλθῶν δὲν ἦυρε κανένα· καὶ οὕτως ἐφθασεν ὁ βασιλεὺς, τὸν ὁποῖον τὸν ἐπῆγαν πρῶτον εἰς τὸ Ἔβπι κατὰ τὴν συνήθειαν καὶ τὸν ἐζῶσαν τὸ σπαθί, καὶ ἐκεῖθεν τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸ βασιλικὸν σπαράγι, καὶ οὕτως εἰρήνευσαν τὰ πράγματα· ἦσαν δὲ τρεῖς, τέσσαρες, οἱ ὅποιοι ἀγκαλὰ καὶ εἶχαν εἰρηνεύσει, ἔμως ὁ βασιλεὺς ἠξερῶντάς τους πῶς ἐστάθησαν κεφάλαια τῶν ζορμπάδων, καὶ θέλωντας νὰ τοὺς ἐξολοθρεύσῃ τοὺς ἔκαμε καπιτζιμπασίδες καὶ τοὺς ἔστειλε μὲ καθάδια εἰς τοὺς πιασάδες διὰ νὰ προμηθίσουν τὸν μουσδὲν τοῦ νέου βασιλέως, δίδωντας τὸν καθ' ἓνα ἀπὸ τρεῖς τέσσαρα καθάδια, καὶ ἔγραψεν ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνον τὸν πιασᾶν εἰς τὸν ὁποῖον ἦτον διὰ νὰ ὑπάγῃ ὁ καθένεος ἀπὸ αὐτοὺς ὑστερώτερον, εὐθὺς ὅπου ἔλθῃ νὰ κόψῃ τὸ κεφάλαιον καὶ νὰ τοῦ στείλῃ τοῦ βασιλέως, καὶ νὰ πάρῃ καὶ ὅσα ἄσπρα εὑρεθῶν κοντὰ τους νὰ τὰ στείλῃ εἰς τὸ μισρὶ καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον τοὺς ἐσκότωσεν ὅλους.

ὁβει δ ἐξ
Ἀπορρή-
των μισρι-
κᾶ ἄσπρα,
καὶ ἀνα-
λαμβάνει
δ ὄραγου-
μάνος δ

Τότε ὄντες οἱ ζορμπάδες εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν ἐγύ-
ρευαν καὶ ἀπὸ τὸν ἐξ Ἀπορρήτων Ἀλέξανδρον μίαν μεγάλην
ποσότητά ἄσπρων: αὐτὸς πέρωντας τὴν εἰδησιν ἐκρύβη καὶ
ἐβούλλασεν τὰ σπρίτιά του εἰς τὴν Πόλιν· ἀφ' οὗ δὲ ἦλθεν ὁ
βασιλεὺς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἦλθε καὶ ὁ ἐξ Ἀπορρήτων
μετὰ τοῦ Νικολάου βόδα τοῦ τότε μεγάλου δραγουμάνου, καὶ

ἦσαν κρυμμένοι ἕως ὅπου ἔβαλαν μεσίτας· ὕστερον εὐγῆκεν ὁ υἱὸς του Νικόλαος βοεβούδας καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸν κεχαγιῶν τοῦ ἐπιτρόπου, καὶ ὑπεσχέθη νὰ δώσῃ μίαν ποσότητα ἄσπρων, τὰ ὅποια ὕστερον καὶ τὰ ἔδωκε, καὶ ἔτσι ἐδιωρθώθη, καὶ τὸν ἐφόρεσαν καθάδι διὰ νὰ ἦναι πάλιν μέγας δραγουμάνος, καὶ ἐξεβούλωσαν καὶ τὰ ὀσπίτιά των.

Ὁ Μιχάλοδρας ἐρχόμενος μὲ τοὺς ἀρχοντάς του εἰς τὴν Πόλιν, ἔκαμαν ἀγωγὴν νὰ φέρουν τὸν Κωνσταντίνουδα ἀπὸ τὴν Καθάλαν νὰ κριθοῦν μαζί του, λέγοντες πῶς ἔραγεν ἄσπρα ἀπὸ τὴν τζάραν καὶ τὰ ἐγύρευαν· καὶ ἔστειλαν καὶ τὸν ἔφεραν καὶ τὸν ἐσφάλισαν· προσπίπτωντας δὲ εἰς τὸν Τζαλικ Ἀχμέτ πασῶν τὸν γενίτζερ ἀγασή, τὸν εὐγαλε καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ σπῆτι του, καὶ ἔμειναν οἱ Μπογδάνοι.

Ὁ Τζαλικ Ἀχμέτ πασῶς ὄντας τότε μέγας καὶ πολὺς ὁ βασιλεὺς φιλιεύς φιλύτας ἐχωντας ἐλπιδὰ νὰ πάρῃ γλήγορα καὶ τὴν βοῦλλαν· καὶ τὸσον ἀπὸ τὸν εἶχε χώραν, ὅπου μίαν τῶν ἡμερῶν ἐπροσκάλεσε τὸν βασιλέα γενίτζερ ἀγῆ, τὸν ὅποιον εἰς τὸ ἀγῆ καπιοὶ καὶ τὸν ἐφίλευσε· περνώντας ὁμοῦ μερικαὶς ἡμέραις ἐπρόσταξεν ὁ βασιλεὺς τὸν βεζιραζέμη νὰ φέρῃ τὸν Τζαλικ Ἀχμέτ πασῶν μαζί του εἰς τὸ σαράγι· ὁ δὲ Τζαλικὸς ἔχαίρετο, θαρρῶντας πῶς θέλει νὰ τὸν δώκῃ τὴν βοῦλλαν· πηγαίνοντας μέσα, ἐμήνυσε νὰ ἔλθῃ πρῶτον ὁ Ἀχμέτ πασῶς βεζιραζέμης, τὸν ὅποιον ἐπρόσταξεν ὁ βασιλεὺς νὰ φορέσῃ καθάδι τὸν Τζαλικ Ἀχμέτ πασῶν, κάμνωντάς τον Κύπρους πασασῆ· ἀφ' οὗ ἐφόρεσε τὸ καθάδι, θέλωντας νὰ εὐγῆ ἔξω νὰ καθαλικεύσῃ, δὲν τὸν ἄφηκαν, μόνον ἔχοντες ἐτοιμον τὸ σαντάλι τοῦ μπουσταντζίμπαση τὸν ἔβαλαν μέσα καὶ τὸν ἐπῆγαν κατὰ τὸ Ἀχίρ καπιοί, καὶ ἐκεῖ εἶχαν κάτεργον ἐτοιμασμένον, καὶ βάλλοντές τον μέσα καὶ πηγαίνοντές τον ἕως εἰς τὰ νησιά, τὸν ἐπνίξαν.

Τὸν δὲ Φιραρλίχ Χασῶν πασῶν, εὐθύς ὅπου ἦλθεν ὁ βα-

ὁ Φιραρλίχ
Χασῶν
πασῶς

τεφετ^αρδ^ασιλεύς εἰς τὴν Πόλιν, τὸν ἕκαμε πάλιν τεφετ^αρδ^αρην μὲ τρία
ρ^ης μ^ετρία τοῦ τούγι^α.

για. Ἄφ' οὗ δὲ ἐπέρκεσεν ὀλίγος καιρός εὐχαλεν ἀπὸ τὸ βεζα-
βεζ^αρ^ης δ^α β^ετί τὸν Ἄχμετ πασᾶν καὶ τὸν ἔστειλε νά καθήσῃ εἰς τὸ
Δαμ^ατ^ητ^η σπ^ητι τοῦ, ἐπειδὴ ὄντας καλὸς ἄνθρωπος δὲν ἀνακκτώθῃ εἰς
Χαπ^ην πασᾶς. τ^ητ; τῶν ἄλλων κκοσύναις, καὶ ἔδωκε τὴν βουλλην τῷ Δα-
μα^ατ^ητ^η Χασ^ην πασᾶ γαμβρῷ του, ὅποῦ ἔβαστοῦσε τὴν ἀδελφὴν
του Χατιτ^ηζέ σουλτάνην.

B.

Δ Α Π Ο Ν Τ Ε

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΝΔΡΩΝ ΕΠΙΣΗΜΩΝ.

(1700 — 1784.)

Κατάλογος ιστορικός αξιόλογος τῶν καθ' ἡμᾶς
χρηματισάντων ἐπισήμων Ρωμαίων, καί τι-
νων μεγάλων συμβεβηκότων καὶ ὑποθέσεων,
ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ χιλιοστοῦ ἐπτακκοσιοστοῦ
ἔτους, ἕως τοῦ ἐνεστῶτος ὀγδοηκοστοῦ τε-
τάρτου· καταστρωθεὶς παρὰ Κωνσταντίνου
Δαπόντε Σκοπελίτου τοῦ μετονομασθέντος
Κκισκρίου.

Ἄνδρῶν σοφῶν ἡθροῖς καὶ ἐπιστήμων,
οὓς ἔ νῦν ἐβλάστηεν, ὡς ῥόζα, χρόνος.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΑΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Διονύσιος ὁ Σερογλάνης σοφώτατος πατριάρχης Κωνσταν-
τινουπόλεως· τούτου φαίνονται δύο εὐχαὶ εἰς τὴν Παναγίαν,
ἀνυμνοῦμεν τὴν δόξαν της, τάς ἔχω, καὶ τὸ παρὸν ὑπόμνημα:

Ἐπόμνησις περὶ τοῦ θύματος, ὅπερ πεποίηκεν
ἡ Κυρία Δέσποινα Θεοτόκος πρὸς τὸν ἄχρετον
αὐτῆς δοῦλον Διονύσιον τάχα, καὶ Πατριάρ-
χην Κωνσταντινουπόλεως.

Ἐπλήσθη καρᾶς ὄντως τὸ στόμα ἡμῶν, καὶ ἡ γλῶσσα
ἡμῶν ἀγαλλιάσεται, δι' ἧς ἀναγγέλλειν οὐκ ἔν σιγήσωμεν τὰ
τοῦ θεοῦ μεγαλεῖα, καὶ ἀνακηρύττειν εἰς δόξαν αὐτοῦ τὰ θεῖα

τεράστια· καὶ κατὰ τὸν δίκαιον Γωβῖν καιρός ἐστιν εἰπεῖν, « Μυστήριον Βασιλέως γὰρ φησὶ κρύπτειν καλὸν, τὰ δὲ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἀνακηρύττειν ἐνδοξόν »· οὐ κρύπτοντες τὸν βυθὸν τοῦ ἐλέους, καὶ τὴν βύσιν τῶν ἀπέιρων θαυμάτων τῆς Θεομητορος, ὅσα φημί δι' αὐτῆς ἀενάως, χάριτι τοῦ μονογενοῦς αὐτῆς υἱοῦ, τοῖς ἐν θερμῇ τῇ πίστει καὶ τῷ τῆς εὐλαθείας ἐντόνω, πρὸς τὴν ἀντίληψιν αὐτῆς καταφεύγουσι διαψιλεύεται, προσεπληθιμούντες τοῖς μυριαριθμοῖς αὐτῆς θαύμασι καινόν τι, καὶ πρόσφατον ἕτερον, ὅπερ κατὰ τὴν ἐνεστώσαν ἡμέραν ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς τῶν ἀπλησιζομένων ἐλπίδος, περὶ δόξῳς ἡμῖν τεθαυματουργηται, πρὸς τοῖς ἄλλοις θαυμάσις, οἷς ἐποίησε πρὸς ἐμὲ, ἴσαστο τὴν ἐκτέκωσιν, ἠλευθέρωσε τῆς φυλακῆς, τῶν ἐναντίων τὴν καταστροφήν ἐνεδείχτο, ἐποίησε καὶ τοῦτο τὸ τεράστιον.

Πρὸ γὰρ ἤδη τριῶν ἐνιαυτῶν, πάθει μέ τινα σωματικῶ περιπεσεῖν ἐξ ἁμαρτιῶν μοι ἐγένετο, ὅπερ βουβωνικοῦ ἦν εἶδος, μέχρι τῶν κάτω τὴν ὄγκωσιν ἐπιτεινόμενον, οὐτινος ἀνάτου διμψείαντος καὶ πολλὴν μοι τὴν θλίψιν ὀσημέραι προστριβόντας, τέως ἀμηχανίας τοῖς ὄλοις, παλάμῃς κητηρίου ἐξέτεινα πρὸς τὴν κοινὴν τῶν πιστῶν προστασίαν καὶ τῶν καταπονουμένων ἀντίληψιν, ἐκ βάθους ψυχῆς αὐτῆς δεηθεὶς ρύσασθαι με τοῦ δεινοῦ ἐκείνου συμπτώματος, μηδαμόθεν ἐτέρωθεν ἀπαλλαγὴν ἔτι τοῦ νοσήματος, ἢ ἐξ αὐτῆς· καὶ μόνως με προσδοκῶν, καθομολογοῦντα τοῖς λόγοις, καὶ ἐπιβεβαιουῦντα τοῖς δάκρυσι.

Κῆντεῦθεν ἀνυπερθέτως μετὰ τὴν ἱερὰν λειτουργίαν, ἡμέρας οὐσας κυριωνύμου, δεκάτην τρίτην ἄγοντος τοῦ Ἰουλίου μηνός, κατὰ τὸ τρέχον δηλαδὴ τοῦτο χιλιεστὸν ἐξακοσιοστὸν ἑβδομηκοστὸν καὶ ἑννατον ἔτος, κατέλαβον τὴν ἐξω τῶν τειχίων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐπ' ὄνοματι τῆς Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, βρίουσαν ἐκεῖθεν τὰς ἰάσεις Ζωοδόχου Πηγῆς, καὶ οὐσαν καὶ ὀνομαζομένην οὕτωςι φερωνύμως· ἐν ἣ τὸν ὕμνον

τῆς παρακλήσεως, σὺν ἀγίασμοῦ ραντίσμασιν εὐλογοῶς ἐξετά-
 λίσκαμεν· εἶτα τῶν σωτηρίων αὐτῆς νημάτων ἀντλήσαντες, καὶ
 νηψόμενοι· ἐν μεθέξει με γενέσθαι τῆς ψυχικῆς καὶ σωματικῆς
 ἰάσεως, ἰκέτευον τὴν τοῦ εἰέους πηγὴν, ὡς ἄλλοι πάνυ πολ-
 λοὶ τῆς σφῶν σωτηρίαις τετυγχάνοι· ἐκ τῆς ἐν πίστει ἀρύσεως
 τῶν σωματικῶν αὐτῆς ρεῖθρων καθιστόρηνται. Παραχρημά τ' ἐ-
 καίθην ἀνακάλυπτων, ἐν χρήσει ἐγενομένη διὰ τὸ μακροδιάστα-
 τον ἰππεύσεως, καὶ τοῦ ἵππου πρὸς οὐδεμιᾶς ὀρωμένης αἰτίας,
 ἀλλὰ προνοίας κέντροις, ἀοράτως πλεγέντος, εὐθυπορεῖν οὐκ
 ἰσχύομεν· ἀλλὰ ὡς κἀκεῖσε δι' αὐτοῦ τεταχμένοις κινήμασιν
 ἀπροκαίρωις ἐπερέμεθα, καὶ μόλις ἀνεσώθημεν οὐκ εὖ περιαλαγῆς
 ἔμικ καὶ λίαν ἔγχοποι· τοῦτοις τοιγάρουν τοῖς ἀκαθήτοις ὁ
 ἵππος· κινήμασι θλίψαι, ὡς δοκεῖ, καὶ κενώσας ἀψοφητὴ καὶ ἡ-
 ρέμα τὴν ὄγκωσιν τοῦ οἰδήματος, ἀντὶ χειρὸς ἀκιστορίδου τινος,
 ὑπὲρ κατάληψιν καὶ αὐτῆς τῆς αἰσθήσεως ὄλους τοὺς ἔχθρας ἀ-
 πεμάξατο. Καὶ μετ' ἱκανὸν ἔγωγος γνοῦς ἐμαυτὸν ἄλλον ἀντ' ἄλ-
 λου σχεδὸν, ὡς ἔρδην τῆς ὄγκώσεως ἀφανισθείσης, (ὡ τῶν θαυ-
 μασιῶν σου Κύριε) ἐξεστηκῶς ἐγενομένη, καὶ αὐθαρῶν ὕγειας ἀπο-
 κατκατὰ, ὄνερ ἔλεγον εἶναι τὸ παράδοξον ἐκεῖνο τεράστιον. Διὸ
 δοξάζειν τὴν ὑπερένδοξον Δέσποιαν, μεγάλη τῆ φωνῆ, σὺν πᾶσι
 τοῖς· περὶ ἐμὲ, τοῖς· πρότερον εἰδῶσι τὴν ὄγκωσιν καὶ τὸ πάθος, καὶ
 ἀνυμνεῖν ἐξεγειρόμεθα, καὶ εὐχριστηρίους ὡδᾶς αὐτῆ ἀναπεμ-
 ψόμενοι τῆς περὶ ἡμᾶς αὐτῆς κηδεμονίας, καὶ ταχεῖας ἀντιλή-
 ψεως, καὶ ἀπαλλαγῆς τοῦ χυλεποῦ ἀρρωστήματος· ἐν αὐτῇ τε
 τὴν σωτηρίαν ἡμῶν καὶ ἴσιν ἐκείνου τοῦ νοσήματος βεβαίως
 καὶ ἀνεπισφαλῶς ἀναγράφοντες κηρύττομεν ἀσιγήτως τὴν τρυ-
 φὴν εὐεργεσίαν ἐν θαύματι καὶ πᾶσιν ἐπιβεβαιουμένην διὰ τοῦ
 παρόντος ὑπομνήματος, ὅπως ἐν περιστάσει, καὶ θλίψει, καὶ
 παθῶν παντοίων ἐφόδῳ γεγονώς ἕκαστος, ταχέως ἐν πίστει προσ-
 δράμη τῆ Πανήγυρι μῆτρὶ τοῦ Κυρίου καὶ θεοῦ καὶ Σωτῆρος
 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ οὐ κατασχυνθήσεται. Ἄλλὰ δι' αὐ-

τῆ; τοὺς δεσμοὺς διαρρήξει πάσης κακώσεως, καὶ τῶν δεινῶν ἀπάντων χάριτι τοῦ Μονογενοῦς αὐτῆ; ἀνασωθήσεται, ὡς ἐγώ. Περὶ τούτου δὲ καὶ περὶ ἄλλων πολλῶν θαυμασίων, ὧν ἐποίησε καὶ ποιεῖ καθ' ἑκάστην εἰς ἐμὲ, ὕμνον, καὶ εὐχαριστίαν μετεύχῃ; ἀναπέμπω τῇ Κυρίᾳ μου, καὶ δέξει ταῦτα ὡς νηπίου ψελλίσματα.

Μεγαλύνων, μεγαλύνω σε, Ἄχραντε, τὴν τὸ γένος ἡμῶν μεγαλύνασαν. Δυσωπῶν, δυσωπῶ σε, Πανύμνητε, τὴν αἰεὶ δυσωποῦσαν τὸν Κύριον· ὑπὲρ ἀρέσεως τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν εὐλογῶν, προσκυνῶ, καὶ δοξάζω σε ὁ ἀγρετός ἐγώ καὶ ἀνόξιος δούλος σου. Ποῖαν γὰρ ἰκεσίαν προσάξω σοι, τὴν αἰεὶ ὑπὲρ ἀπάντων ἰκετεούσῃ χριστιανῶν, ὁ ἐναγῆς, καὶ ἐσπιλωμένος καὶ ταῖς αἰσθήσεσι, καὶ τοῖς νοῆμασι, τῇ καθαρᾷ καὶ ἀμώμῳ μητρὶ τοῦ ἀληθινοῦ φωτός; Ποῖας χεῖρας ἐκτείνω πρὸς τὴν βραστάσασαν χερεὶ τὸν τῶν ὄλων Θεόν; ὅμως, κατησχυμένω προσώπῳ, καὶ εἰς γῆν νεύοντι προσπίπτω σοι: Ἐπίθε ἐπ' ἐμὲ τὸν ἀμαρτωλὸν, ἰκέτευσον τὸν κοινὸν δεσπότην, καὶ πλάστην τοῦ ἀνθρωπίνου φυλάκτου. Ἐξιλέωσαι ὡς μήτηρ τὸν φιλοκτιφόμενα Κύριον ἑλκετινόν σου τὴν χεῖρα· σκεπασάτω με ἡ δεξιὰ σου· τὸ λοιπὸν τῆς ζωῆς μου ἀνεπιβούλευτον διατήρησον· φώτισόν μου τὸν νοῦν, καὶ τὴν καρδίαν καθάρσον· Ἐκ ὕμνω καὶ μεγαλύνω σε, περὶ ὧν ἐποίησας, καὶ καθ' ἑκάστην ποιεῖς, ἐξαιρέτως εἰς ἐμὲ, τῇ θερμῇ προστασίᾳ σου, καὶ κραταιᾷ βοηθείᾳ σου, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν».

Τούτου φαίνονται καὶ αἱ παροῦσαι ἐπιστολαὶ εἰς Ρωσοίαν, καὶ αἱ ἀποκριτικαὶ πρὸς αὐτόν.

Διονύσιος ἐλέφ θεοῦ, ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ρώμης, καὶ οἰκουμενικῆς Πατριάρχης.

Τοῖς γαληνοτάτοις, κραταιοτάτοις, εὐσεβεστάτοις, καὶ χρι-

στιχνικωτάτοις, ἔλεε θεοῦ, μεγάλοις αὐθένταις, καὶ μεγάλοις δουξίν, Ἰωάννη Ἀλεξιοβίτζη, Πέτρῳ Ἀλεξιοβίτζη, πάσης μεγάλης μικρᾶς τε καὶ λευκῆς Ρωσσίας αὐτοκράτορες, πολλῶν τε ἄλλων αὐθεντιῶν καὶ γαιῶν Ἀνατολικῶν τε καὶ Δυτικῶν, καὶ πάντων τῶν βορείων μερῶν πατρικοῖς καὶ προπατορικοῖς· κληρονόμοις, καὶ κυρίοις, καὶ ἐξουσιασταῖς, κατὰ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἀγαπητοῖς, καὶ περιποθήτοις υἱοῖς τῆς ἡμῶν μετριότητος, χάριν, ἔλεος, εἰρήνην βραβεῖαν, κράτος ἀκαταμάχητον, καὶ ἀσπίστον διαμονὴν ἐπευχόμεθα παρὰ τῆς ζωαρχικῆς, ὁμοουσίου, καὶ τρισυποστάτου θεότητος, σωτηριωδῶς τε καὶ νικηφόρως συντηρούμενοις, παρ' ἡμῶν δὲ εὐχὴν, εὐλογίαν, καὶ συγχώρησιν.

Ὡσπερ τῷ πυρὶ αὐτομάτως ἐπεται τὸ φωτίζειν, καὶ τῷ μύρῳ τῷ εὐωδεῖν, οὕτω καὶ τοῖς φιλοθέοις ἤθεσί τε καὶ τρόποις ἀναγκάσιως ἀκολουθεῖν τὸ ὠφέλιμον· τοῦ τῆς οἰκουμένης φωστῆρος, Βασιλείου τοῦ οὐρανοφάντορος διαγγέλλοντος πάνυ καὶ κρυπτόντος συνωδὰ τι τούτῳ, καὶ τοῦ τῶν Νυσσαίων Γρηγορίου τοῦ θεοκλήρου, τὴν τοῦ ἀγαθοῦ ἀνδρὸς ἔνοιαν, τοὺς τε πόρρω, καὶ τοὺς πέλας ἐπωφελεῖν, καθάπερ τὰ τῶν ἀρωμάτων εὐωδὴ τῆς ἰδίας εὐνοίας τοῦ γε προσπαλάζοντα, καὶ τὸν παρακείμενον ἀέρα ἀποπληροῖ, καὶ τὸν φύσει ἀγχθὸν πρεκτικὸν ἀγαθῶν παντοίων, καὶ τοῖς λοιποῖς γίνεσθαι. Ἡμῶν δὲ τὴν ἀψευδεστάτην ταύτην γνώσιν διὰ τῆς δεδοκιμασμένης πείρας ἀριδύλων πεπληρορορημένων ἐπὶ τὴν κρατικοτάτην ἀκρόρειαν τῆς βασιλικῆς μεγαλειότητος τῶν γαληνοτάτων ἡμῶν ἐν Χριστῷ Βασιλείων, τὴν περὶ αὐτῶν τῶν ἀποφθεγμάτων τούτων φιλοθέως ἐπίγνωμεν. Καὶ γὰρ ἡμεῖς τοὺς πρὸς θεὸν θερμοτάτους ὡμῶν εὐχέτας βασιλοπρεποῦς καὶ πανσεβᾶστου γράμματος κατόχους γενέσθαι καταξιώσαντες, μεγάλην ἡμῖν τὴν χάριν, καὶ τὸ καύχημα ἀνεξάλειπτον πάντως προὔξενήσατε, πολλῶν δὲ μᾶλλον, ὅτι καὶ τῇ τῆς ἡμῶν μετριότητος ἱετηρίῳ προετροπῇ τε, καὶ δεήσει ἐπικαμφθέντες, τὸν ἐγγειφισάμενον ἡμῖν τὸ βα-

σιλικόν, καὶ ἄσπκ (1)
 πνευθύμου ζωῆς ἄγης· ὅθεν τῶν τοῦ υἱοῦ
 τοῦ θεοῦ, καὶ Σωτῆρος· ἡμῶν οἰκτων δεόμεθα, ἵνα ἐν πάσῃ
 θεαρέστῳ ἐργασίᾳ τῆς σῆς Μακαριότητος τὰς ὁδοὺς ἐνώπιον αὐ-
 τοῦ κατορθῆς ἢ ἐνεκα καὶ λοιπῶν τῶν πρὸς αὐτὸν εὐποιῶν,
 παντὶ τῷ τῶν Χριστιανῶν συστήματι, εἰρηρικὴν τε καὶ εὐτυχῆ
 ζωὴν δωρήσῃται. Προσέτι τῆ ὑμετέρᾳ ἀγιότητι πολλῶν ἐτῶν
 κύκλους, ἐν εὐεξίᾳ τῆς ψυχῆς, καὶ τοῦ σώματος αὐτῆς, πρὸς
 τὴν τῶν ὀρθοδόξων σύστασιν ἐριμέμεθα, καὶ θεαρέστως· τὸ λο-
 γικὸν τοῦ Χριστοῦ ποιμνιον ποιμαίνουσιν, τῆς οὐρανόου, καὶ
 ἀθιέου μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μακαριότητος ἐπιτυχεῖν, καὶ
 γλυκυτάτην τὴν τοῦ Κυρίου φωνὴν ἀκοῦσαι· εἰσελθε εἰς χαρὰν
 ἐπουράνιον τοῦ Κυρίου σου. Ἐτι παρκακλούμεν τὴν ἐν τῷ Χρι-
 στῷ ἀδελφικὴν σου ἀγάπην, καὶ εἰς τὸ ἐξῆς δι' ἐκραντικῶν σου
 γραμμάτων, περὶ τῆς ὑμῶν διαγωγῆς ἐπισκέπτειν, μὴ ἀμνήμων
 ἔστω. Ἐπειδὴ περ ἡμεῖς αἰεὶ τῆς ἀφ' ὑμῶν ἐπισκέψέως τι καὶ
 πληροφορίας, ἦτοι πῶς οἱ τῆς καθ' ὑμᾶς ἱερᾶς συνόδου πρόκρι-
 τοὶ τὴν διαγωγὴν ποιοῦσιν, ὁμοίως μοναχοὶ τε καὶ λαϊκοὶ ἐν
 τίνι καταστάσει διαγούσιν, εἰδέναι βουλόμεθα. Ἡμεῖς μὲν θεοῦ
 χάριτι κατὰ τὸ παρὸν ἐν τῇ ζωῇ ἐσμέν, ἕως οὗ ἔλθῃ, ὃ ἀπό-
 κειται· καὶ κατὰ τὴν σὴν πρὸς ἡμᾶς· περὶ τοῦ πνευρωτάτου
 μητροπολίτου Γαβριὴλ τοῦ Χαλκηδόνας παραινέσιν, ἵνα πρὸς
 τοὺς γαληνοτάτους ἡμῶν αὐτοκράτορας ὑπὲρ αὐτοῦ προστασίαν
 ποιήσωμεν· ὅτι αὐτὸς διὰ τὴν τῶν Χριστιανῶν συναγωγὴν, τῆ
 αὐτοῦ προθυμίᾳ ἐπὶ θανεισμῷ ὑπόχρεως γενόμενος· πρὸς οἰκο-
 δομὴν καὶ ἀνάκτισιν τοῦ θεοῦ ναοῦ τῆς ἀγίας ἐνδόξου μεγα-
 λομάρτυρος, καὶ πνευρωμένου Εὐφημίας, τοῦ ἐν Χαλκηδόνι ὄν-

(1) Ἐνεκεν ἀποκοπῆς φύλλου ἄλλοίπερ τὸ τέλος τοῦ πατριαρχικοῦ
 γράμματος, ὡς καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς ἐπομένης πρὸς αὐτὸν ἀπαντήσεως τοῦ
 ἐν Μόσχᾳ πατριαρχείου.

τος προεχώρησεν ὡς καὶ διὰ γραμμάτων αὐτοῦ γνωστὸν ἡμῖν ἐγένετο, πρὸ τοῦ τὸν ἀρχιεπίσκοπον αὐτοῦ Παρθένιον πρὸς ἡμᾶς παρῆγενέσθαι. Ἡμεῖς κατὰ τὸ ἐν ἡμῖν, τοῖς μεγάλοις, καὶ γαληνοτάτοις ἡμῶν αὐτοκράτορσιν, Ἰωάννη Ἀλεξιοβίτζη, Πέτρῳ Ἀλεξιοβίτζη προῖβάλλομεν καὶ τὴν βασιλικὴν ταύτην ἐλαμπροτάτην μεγλειότητα, περὶ τῆς συμβοηθείας ἐν τῷ χρέει τῆς αὐτοῦ Πανιερότητος, παρξίνεσιν ἐποιήσαμεν. Κάκεινοι γοῦν οἱ μεγάλοι αὐτοκράτορες, κατανεύσαντες, κατὰ τὴν αὐτῶν προκίρρσιν ἠλέησαν, οὐ μὴν, ἀλλὰ καὶ παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος τῇ αὐτοῦ πανιερότητι διὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου αὐτῆς, πενήτηντα ρούμπλια ἐπέμψθησαν. Περὶ δὲ καὶ εἰς σημεῖον τοῦ ἀδελφικοῦ ἡμῶν φίλτρου, καὶ δεξιότητος τῇ ὑμετέρῃ μακροῦτητι δι' αὐτοῦ πάλιν.

Ἐγγράφη ἐν τῇ βασιλευούσῃ μεγάλῃ τῶν πόλεων Μοσχοβία ἀπὸ κρίσεως κόσμου ζ' σβ'. Ἀπὸ δὲ τῆς ἐνσάρκου οικονομίας ρ' χ' δ' μηνὶ μαῖω.

• Οἱ Βασιλεῖς τῷ Οἰκουμένικῳ Πατριάρχει.

Θεῖω ἔλειε ἡμεῖς οἱ γαληνοτάτοι, καὶ κραταιότατοι μεγάλοι Βασιλεῖς καὶ αὐθένται, καὶ μεγάλοι δοῦκες, κνεῖοι, Ἰωάννης Ἀλεξιοβίτζης Πέτρος Ἀλεξιοβίτζης, πάσης μεγάλης, μικρῆς, καὶ λευκῆς Ρωσσίας αὐτοκράτορες, Μοσχοβίας, Κιοβίου, Βλαδημρίου, Νοβογροδίου, Βασιλεῖς Καζάνιου, Βασιλεῖς Ἀστραχανίου, Βασιλεῖς Σιδηρίου, αὐθένται Γκοβίας, καὶ μεγάλοι δοῦκες Σκολένσκας, Τουερίας, Ἰουγουρίας, Περμίας, Βιατκίας ἢ Βιάτκας Βουλγαρίας, καὶ τῶν ἐξῆς· αὐθένται, καὶ μεγάλοι δοῦκες Νοβογροδίας τῆς κατωτέρω, Τζερνιγοβίας ἢ Τζενιγοβίας, Ρεζνάνιας Ροστοβίας, Ἰεροσλαβίας, Βελοζερίας, Οὔδορίας, Ὀθδορίας, Κοντινίας, καὶ παντὸς τοῦ βορείου κλίματος μονάρχαι, καὶ ἡγεμόνες τῆς κατ' Ἰσθρίαν γῆς, τῶν τε Κερταλινῶν, καὶ Γρουθινικῶν ἢ Γρουζηνῶν, βασιλέων καὶ τῆς Καβκαδικῆς γῆς, τῶν τε Τζερκασιῶν, καὶ ὄρειων ἡγεμόνων, καὶ ἄλλων πολλῶν τοπαρ-

χιῶν, καὶ γαιῶν ἀνατολικῶν τε καὶ δυτικῶν καὶ ἀρκτικῶν ἢ βορειῶν πατρικοὶ καὶ προπατορικοὶ κληρονόμοι, αὐθένται, καὶ ἐξουσιαστικί. Ἡ ἡμετέρα βασιλικὴ μεγαλειότης τῷ παναγωγάτῳ, καὶ μακαριότῳ Κυρίῳ Διονυσίῳ, ἐλέει θεοῦ ἀρχιεπισκόφῳ Κωνσταντινουπόλεως, νέε; Ρώμης, καὶ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ, βαθεῖαν εἰρήνην, ἀσφαλῆ τε δικαμονὴν ἐν Ὁρθοδοξίᾳ τῆ; τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ; τῆ; Ἀνατολικῆ; ὑγείαν τε καὶ εὐκαιρίαν, ἅμα δὲ καὶ ψυχικὴν σωτηρίαν παρὰ Κυρίου τοῦ θεοῦ, τοῦ ἐν Τριάδι ἀγία δοξαζομένου κατὰ τὴν ἐπιπέθειαν ἐπέμεθα. Ἐπεμψε πρὸ; ἡμῶ; τοὺς μεγάλους αὐθέντας, πρὸ; τὴν ἡμετέραν μεγαλιότητα, ἀπὸ τῆ; μονῆ; τῆ; ἀγίας μάρτυρος Εὐφημίας, τῆ; ἐν Χαλκηδόνι οὔσης, ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Χαλκηδόνος; Γαβριήλ, τὸν ἀρχιδιάκονον αὐτοῦ Παρθένιον, ἵκεταῦσαι ἡμῶ; τοὺς μεγάλους αὐθέντας ἐλεημοσύνης χάριν· τὰ δὲ ἄγια λαΐψανα, ἅπερ εὐλογίας χάριν, πρὸ; ἡμῶ; τοὺς μεγάλους αὐθέντας μετὰ τοῦ ἀρχιδιακόνου ἦσαν ἀπεσταλμένα, ἤρασαν παρὰ αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπιπεσόντες ληστρικῶ; οἱ ἀσεβεῖ; κλέπται. Μετὰ δὲ ταῦτα πρὸ; ἡμῶ; τοὺς μεγάλους αὐθέντας πρὸ; τὴν ἡμετέραν βασιλικὴν μεγαλιότητα ἔγραψεν ἡ σὴ Παναγιότης περὶ αὐτοῦ τοῦ μητροπολίτου Χαλκηδόνος τοῦ πανιερωτάτου, δηλοποιοῦσα ἡμῖν τὴν ἀνακαινίσιν τῆ; μονῆ; τῆ; ἀγίας ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Εὐφημίας, περὶ τε τῶν συμβεβηκότων αὐτῷ λυπηρῶν, καὶ ζημιῶν ἐν τῇ ἀνακαινίσει ταύτης καὶ ἐν ὅπως ἡμεῖ; οἱ μεγάλοι αὐθένται, ἡ ἡμετέρα βασιλικὴ μεγαλιότης, τὸν προγραφέντα τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου Χαλκηδόνος; ἀρχιδιάκονον, καὶ τὴν λοιπὴν αὐτοῦ συνοδίαν, πρὸ; τὸν ἡμέτερον βασιλικὸν θρόνον προσεγγίσει, καὶ τὴν πρὸ; ἡμῶ; πεμφθεῖσαν αὐτῆ; ἐπιστολὴν δέξασθαι ἠρίσκαμεν, καὶ ἀκούσαντες περὶ τῆ; συμβάσει; αὐτῆ; ἐν ὁδῷ ἀρπαγῆ; ἐλυπήθημεν· τῆ; δὲ ἡμετέρας βασιλικῆ; μεγαλιότητος; ἔλεος, ἵκεσίαι; ἔνεκεν τῆ; αὐτῆ; ἱεραρχίας, ἐπέμθη πρὸ; αὐτὸν τὸν πανιερώτατον μητροπολίτην Χαλκηδόνος

μετὰ τοῦ ἀρχιδιακόνου κύτου σαμούριχ, τιμῆς ἑκκτὸν πενήκοντα ρουμπλιῶν, πρὸς τούτοις καὶ πενήκοντα χρυσᾶ φλωρία. Ἐτι δὲ καὶ ἡμέτερον χρυσόβουλλον, τῆς ἡμετέρας δηλαδὴ βασιλικῆς μεγαλειότητος ἐδόθη αὐτοῖς κκινόν, δι' οὗ καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἐλεύσονται εἰς τὸ βασιλεῖον ἡμῶν ἐλεημοσύνης χάριν· τὸν δὲ προρρηθέντα ἀρχιδιάκονον ἐλεήσαντες τῷ τῆς ἡμετέρας βασιλικῆς μεγαλειότητος ἐλέει, πέμψαι πρὸς ἡμᾶς μετὰ τοῦ παρόντος τῆς ἡμετέρας βασιλικῆς μεγαλειότητος γράμματος ἀπεφνήκαμεν. Πρὸς τούτοις παρὰδίδομεν ὑμᾶς τῷ θεῷ, εἰς συντήρησιν ἡμᾶς δὲ ἐγγχειρίζομεν ταῖς ἀγίαις αὐτῆς εὐχαῖς, καὶ τῇ εὐλογίᾳ.

Γέγραπται ἐν τῇ αὐλῇ τῆς βασιλείας ἡμῶν ἐν τῇ βασιλευούσῃ μεγαλοπόλει Μοσχοβίᾳ, ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου ζσθ', ἐν μηνὶ Ἰουλίῳ τῆς βασιλείας ἡμῶν ἔτει δεκάτῳ τρίτῳ. »

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ Πατριάρχου Διονυσίου, ὅστις ἀπέθανεν εἰς Βουκουρέστιον· αἰωνία ἡ μνήμη του!

Εἶτα Καλλίνικος ὁ σοφώτατος.

Εἶτα Νεόφυτος.

Εἶτα Γαβριήλ.

Εἶτα Ἀθανάσιος ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως. Οὗτος μετὰ τὴν τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου παρτίτησιν, ἀπῆλθεν εἰς Γιάσιον ἐπὶ τῆς αὐθεντίας τοῦ περιβοήτου Βασιλείου τοῦ Ἀλβανίτου, ὅστις εἴκοσι χρόνους αὐθεντεύσας, ἔκτισε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὰ δύο περίφημα μοναστήρια, τῆς Παναγίας τοῦ Γκόλια τὸ Βατοπακιδινόν, εἰς τὸ ὅποτον εἶναι ἡ θαυματουργὴ εἰκὼν τῆς Παναγίας, καὶ τὸ τῶν ἁγίων τριῶν Ἱεραρχῶν, τὸ ἀριερωμένον εἰς τὸ κοινὸν τοῦ ἁγίου Ὁρους, εἰς τὸ ὅποτον εἶναι τὸ λειψάνον τῆς ἁγίας Παρρασκευῆς τῆς νέας, ὅπου αὐτὸς ἔστειλεν εἰς τὴν Πόλιν καὶ τὸ ἔφερεν. Ἐπλήρωσε δὲ καὶ ὅλον τὸ χρῆμα τοῦ ἁγίου Τάφου, δίδωντας ἐβδομηντα χιλιάδας φλωρία· ἔργα καὶ κκλᾶ, καὶ μεγάλα, καὶ βασιλικὰ, ἔχει αὐθεντικά· αἰωνία ἡ μνήμη του! Ὁ δὲ

ΜΕΣ. ΒΙΒΛΙΟΘ. Γ'.

6

Ἀθανάσιος εἰς Γιάσιον ὄντας, καὶ κατοικῶντας εἰς τὸ ἐκεῖ ἔξω τοῦ Γιάσιου μοναστήριον Παγῶνι λεγόμενον, νῦν δὲ κρημνισμένον καὶ μὴ φαινόμενον, μετόχιον τοῦ ἐν τῷ ἁγίῳ Ὄρει βασιλικῷ μοναστηρίου Ἐκροποτάμου, εἰς τὸ ὅποτον ἔβαλε τὴν μετάνοιάν του, ἀφίερωσε καὶ τὴν βιβλιοθήκην του. Ἐκεῖ οὖν εἰς τὸ Παγῶνι ἡσυχάζωντας, ἐσύνθεσεν ὕμνους, καὶ προσεφώνησεν αὐτοὺς Βασιλείῳ τῷ ἡγεμόνι, ὧν ἡ ἐπιγραφή·

« Ἀθανασίου Πατριάρχου Ὑμνος πρὸς τὴν ζειπάφθενον καὶ Θεοτόκον Μαρίαν, ὧν ἡ ἀκροστιχίς: Ἀθανάσιος ἔλεψ θεοῦ, ὁ πρῶτην Οἰκουμένης Πατριάρχης τῷ εἰσεβεστάτῳ, καὶ θεοφρουρήτῳ ἡγεμόνι Μολδαβίαις,

Κυρίῳ Ἰωάννῃ βασιλείῳ.

Ἀρχαγγέλων, Ἀγγέλων τὰ τάγματα,
νοερῶν στρατιῶν τὰ συστήματα,
τὰ φρικτὰ σου, Παρθένε, θυμῶσιν
μεγαλύνει οὐδόλως ἰσχύουσι,
σύ γὰρ εἶ αὐτῶν δόξα καὶ κτύπημα·
πῶς ἐγὼ οὖν τολμήσω δοξάσαι σε;
ἀπορῶ, τρέμων ὄλος ἐξίσταμαι,
ἀλλὰ θάρρυνον σύ με, καὶ πρόσδεξι·
σοὶ γὰρ κτλ.

(1)

... τὸν οἰκονόμον, καὶ ἄλλους τοῦ ἱερατικοῦ καταλόγου καὶ λαϊκοῦς, νοταρίους, καὶ πρακτοῦχόντας, ἑως τριάντα· τούτους ὅλους τοὺς ὑπέλαυν εἰς τὸ Πασῶ-Καπισί εἰς τοῦ Μουζούραρχα τὴν φυλακὴν ἐκεῖθεν ἀπέλυσεν τοὺς ἀρχιερεῖς, ἐκτὸς τοῦ Εὐρίπου, καὶ

(1) Ἐλαίπει ἐν φύλλῳ, ἐν ᾧ περιελάτο πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ τὸ προοίμιον τῆς περὶ τοῦ διωγμοῦ τοῦ πατριάρχου Μελετίου δεηγήσεως.

τινας ἄλλους, τὸν δὲ Πατριάρχην, πρωτοσύγγελλον, ἀρχιδιάκονον, οἰκονόμον, καὶ ἄλλους ὑπὲρ τοὺς εἰκοσι, τοὺς ἐστειλαν εἰς τὸν Μπασταντζή-μπασση εἰς τὸν Φοῦρον· τῇ δὲ μεγάλῃ τετράδι, ἢ πέμπτῃ, ἀφοῦ ἐσκέντζευσαν τὸν πρωτοσύγγελλον, τὸν οἰκονόμον καὶ ἄλλους νύκτα, παρόντος τοῦ βασιλέως, ὄντας νὰ βάλλου εἰς σκεντζὶ καὶ τὸν Πατριάρχην, ἐπρόρθασεν, ἦλθε δρομικὸς μέσα ἀπὸ τὸ βασιλικὸ σαράγι ὁ μπάζ-καρακουλάκης, λέγωντας, γιανκίνι μέσα εἰς τὸ σαράγι! Καὶ εὐθὺς ἐσηκώθη τετραρχήμενος ὁ βασιλεὺς, εἰπών, ἀθῶοι οἱ ἄνθρωποι τοῦτοι, καὶ νὰ μὴ σκεντζευθῇ πλέον κανεὶς, ἕως δευτέρας μου προσταγῆς. Τῇ δὲ ἐπαύριον ἐπρόσταξε καὶ ἀπέλυσαν πάντας· ἀπέθαναν δὲ τρεῖς τίσπαρες ἀπὸ τὰς βασιάνους, ἐν οἷς ἦν καὶ ὁ Εὐρίπου, τὸν ὅποιον ἐβασάνισαν ἐξαιρέτως, λέγοντας νὰ ἦναι αὐτὸς ὁ ἴδιος Στέφανος, μὲ τὸ νὰ τὸν ὠμοιάξῃ. Καὶ τὸν μὲν Πατριάρχην ἐξώρισεν εἰς Μιτυλήνην, τὸν δὲ ἀπὸ Θεσσαλονίκης Θεοδόσιον ἔκαμε Πατριάρχην. Ταῦτα δὲ πάντα ἔγιναν δι' αὐτὸν τὸν εἰς τὸ Μαυροβοῦνι φημιζόμενον τότε Στέφανον, τὸν πρῶτον ὑπήκοον, καὶ ὕστερα πολεμάρχον ἐναντίον τῆς βασιλείας, διὰ παρακινήσεως τῆς Ρωσσίας, μὲ τὸ νὰ εὐχῆκε φήμη, ἂν καὶ ψευδῆς, ὅτι εὐχῆμεν ἀπὸ τὸ Μαῦρον Ὅρος, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Πόλιν τεπτίλι, καὶ διεβλήθη, μὲ ἀρζουχάλι πάλιν Χριστιανῶν, ὁ Πατριάρχης, πῶς τὸν ὑπεδέχθη, καὶ τὸν ἐρύλαξε, καὶ πῶς γράφει εἰς τοὺς Μοσχόθους, καὶ τὰ ἐξῆς· τὸ δὲ Μαῦρον Ὅρος αὐτὸ εἶναι εἰς τοῦ Ἰπεκίου τὴν ἐπαρχίαν, ὄψηλόν, δύσβατον, ὡς τὰ βουνὰ τῆς Μάνης εἰς τὸν Μωρέα, καὶ τῶν Σρακιῶν εἰς τὴν Κρήτην.

Θεοδόσιος Κηρὸς ἀπὸ Θεσσαλονίκης, ὁ ρηθείς, καὶ ἔτι ζῆ τυρλός.

Σωφρόνιος Πτολεμαεὺς, ἀπὸ Πτολεμαίδος Ἱεροσολύμων, καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων Κωνσταντινουπόλεως. Ἐπίσημος δὲ ἀρετὴν, καὶ μάθησιν, μάλιστα εἰς τὰ Ἀραβικὰ, καὶ διὰ τὰ διδά-

χάτι, ὅπου ἔκανε καὶ τούρκικα, καὶ ρωμαῖκα· τοῦτος μόνος εἰς τοὺς καιροὺς μας ἀπέθανεν εἰς τὸν θρόνον· αἰωνία ἡ μνήμη του! Εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς πατριαρχείας του, πατριαρχεύσαντος ἔτη εἴξ, ἔγινεν ἡ δυστυχισμένη ἀγάπη τῶν Μοσχοῶν, καὶ τῶν Τουρκικῶν ὁ πόλεμος ἄρχισεν ἐν ἔτει χιλιοστῶ ἑπτακοσιοστῶ ἐξηκοστῶ ἐνάτῳ, ἐκράτησε χρόνους εἴξ, καὶ πάντοτε νικηταὶ οἱ Μόσχοιοι, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ ἀμὴν νὰ περῆ ἡ Πόλις, καὶ ἤθελε παρῆ, ἂν εἴοῦσε καὶ ἐβασίλευεν ὁ μέγας Πέτρος. Διὰ τοῦτο ὠνόμασα δυστυχισμένην τὴν ἀγάπην, ὡς ἀνωρέλευτον, ἥτις ἐγινεν ἐν ἔτει χιλιοστῶ ἑπτακοσιοστῶ ἐβδομηκοστῶ πέμπτῳ Γουλίου 15.

Γάβριηλ Σμυρναῖος, ἀπὸ παλαιῶν Πατρῶν, ὁ νῦν ἐλέω Θεοῦ Κωνσταντινουπόλεως· ὁ Θεὸς νὰ τὸν στερεώῃ.

Πατριάρχαι Ἀλεξανδρείας.

Γεράσιμος Κρητικὸς, σοφώτατος καὶ ἀγιώτατος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας· τούτου φαίνονται τρεῖς τόμοι μεγάλοι συγγράμματα, διδαχαί, καὶ ἄλλα, καὶ πρὸς τὸν διαληφθέντα βασιλεῖα Πέτρον ἐπιστολή, καὶ πρὸς τὴν βασιλισσάν Ναταλίαν τὴν μητέρα του, τὰ ἔχω, καὶ διὰ τὸ πλάτος δὲν τὰς γράφω, ἡ περιληψίς αὐτῶν εἶναι: ἐλεημοσύνη, καὶ ἀναγκίσεις τῶν βασιλικῶν χρυσοβούλλων· φαίνεται πρὸς τοῦτοις καὶ πρὸς τὴν Παναγίαν τοῦ Κύκου (ὅταν ὑπῆγεν εἰς Κύπρον καὶ τὴν ἐπροσκύνησε) ἐγκώμιον, (τὸ ἔχω), καὶ μαρτυρία, ὅτι ἡ ἐν τῇ Ἰερῇ μονῇ τοῦ Κύκου θαυματουργῆ εἰκὼν τῆς Παναγίας, εἶναι μία τῶν τριῶν τῶν ἱστορηθεισῶν παρὰ τοῦ ἀγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ, ὡς εἶναι καὶ ἐκεῖνη ὅπου εἶναι εἰς τὸ Μέγα Σπήλιον· τοῦτο τὸ βεβαιώνει καὶ τὸ συνοδικὸν τὸ σιγγίλιον, ὅπου ἐγίνε παρὰ τοῦ Πατριάρχου Διονυσίου τοῦ Σερογλάνη, τὸ ἔχω, καὶ διὰ τὸ πλάτος δὲν γράφω οὔτε αὐτὸ, οὔτε τὸ ἐγκώμιον, τὸ ὅποιον εἶναι βιβθὸ καὶ δυσκολονόητον·

άντις αὐτῶν δὲ γράφω μίαν ἀπὸ τὰς δύο ἐπιστολάς, ὅπου πρὸς τὸν αὐθέντην Βασσαράβαν ἔγραψεν ἀπὸ Πόλεως, καὶ ἀναφέρει καὶ ἐπιναί τὸν Πατριάρχην Διονύσιον, καὶ παρακαλεῖ τὸν αὐθέντην, νὰ τυπώσῃ τὸ ρητορικὸν βιβλίον, ἔπου ἐσύνθεσε.

• Γεράσιμος: ἐλέω θεοῦ Πάπας καὶ Πατριάρχης τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξάνδρείας, καὶ κριτῆς τῆς Οἰκουμένης.

Τῷ εὐσεβεστάτῳ, ὑψηλοτάτῳ τε καὶ ἐκλαμπροτάτῳ αὐθέντῃ καὶ ἡγεμόνι πάσης Οὐγγροβλαχίας κυρίῳ κυρίῳ Ἰωάννῃ Κωνσταντίνῳ Μπακράμπῳ, βοεβόδα, υἱῷ κατὰ πνεῦμα ποθεινοτάτῳ τῆς ἡμῶν μετριότητος, χάριν καὶ ἔλεος παρὰ Θεοῦ, καὶ παρ' ἡμῶν ἀποστολικῆν εὐλογίαν καὶ εὐχὴν. Ἐπειδὴ καὶ οὐχὶ μόνον δι' ἀκοῆς καὶ φήμης, ἀλλὰ καὶ αὐτοφεί νὰ ἐγνωρίσαμεν τὸν ἔνθεον ζῆλον, ὅπου ἡ εὐσεβεστάτη σου Ἐκλαμπρότης, ὑψηλότατε Ἠγεμῶν, ἔχει εἰς τὴν ὑπέρφωτον πίστιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὡσάν ὅπου μὲ πολυειδεῖς τρόπους γυρεύεις νὰ τὴν συστήνης, καὶ αὐτὴν ποτὲ νὰ μὴ χωρίσης ἀπὸ τὰ ἀγαπητὰ σου σκηνώματα· διὰ τοῦτο ἐσυλλογισθήμεν, διὰ τὸ μέγα καὶ θειοχαρίτωτον ἀξίωμα τῆς Πατριαρχείας, ὅπου πλουσίῳ ἐλείει ὁ ἐν ἀγίοις δοξολογούμενος θεός· μᾶς ἐχάρισεν εἰς τὸν ἀγιώτατον, καὶ ἀποστολικὸν τῆς τῶν Ἀλεξανδρέων ἐκκλησίας θρόνον, στέφος τίμιον νὰ συμπλέξωμεν τὸ παρὸν εἰς ψυχῶν σωτηρίας ὁδηγίαν βιβλίον ρητορικόν, καὶ νὰ στεφανώσωμεν τὴν μακαρίαν σου ψυχὴν, εἰς τὸ ὅποιον διὰ κλημα ἀμάραντον εὐρήκαμεν τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν Σταυρὸν, ἔχοντα βότριν πέπειρον αὐτόν· τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ διὰ μαργαρίτας καὶ διαυγεῖς λίθους, τὰς ἀγίας πληγὰς εἰς τὴν ἀμίαντον καὶ καθαρῶτατην αὐτοῦ σάρκα, καὶ διὰ πᾶσαν ἄλλην λαμπρότητα, τὰς ἐκχύσεις τῶν πνευματικῶν αἱμάτων τοῦ ὄλου σώματος. Δέξαι λοιπὸν τὸ ἅγιον στέφος τοῦτο, καὶ μὴ ἀμελήσης νὰ παρασταίνῃσαι εἰς τὸν ἅπαντα κόσμον τοιοῦτος ὠρατμόνος, καὶ λελαμπρυσμένος. Ἡ δὲ παράστασις μειγμένη καὶ

με ἄλλο πλῆθος ἀρετῶν, ὅπου εἰς ἐδικήν σου κοσμιότητα φέ-
 ρεις, εἶναι καὶ αὐτὴ ἡ ὀλοπόθητός σου θέλησις εἰς τὴν τυπο-
 γραφίαν τοῦ βιβλίου, διὰ νὰ ἐξαπλωθῇ τὸ ὄφελος ἀντίμακ με-
 τὴν φήμην τοῦ εὐσεβεστάτου σου ὀνόματος εἰς τὸ πλῆθος τῶν
 ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, καὶ μάλιστα, ὅπου συμπροθυμητὴν ἔχεις
 τὸν παναγιώτατον, καὶ λογιώτατον οἰκουμενικὸν Πατριάρχην,
 πρῶην Κωνσταντινουπόλεως Κύριον Διονύσιον, τὸν ἐν ἁγίῳ Πνεύ-
 ματι ἀγαπητὸν ἡμῶν ἀδελφὸν καὶ συλλειτουργόν· καὶ γὰρ ἡ
 αὐτοῦ Παναγιότης παρακινουμένη ἀπὸ τὴν μεγάλην καὶ ἀπει-
 ρον ἀγάπην τὴν πρὸς θεόν, καὶ πρὸς τὰ ἡγαπημένα του τέ-
 κνα, διὰ τὸ ἐκεῖνων ψυχωφελὲς ὄλωσ διόλου τὴν τυπογραφίαν
 ταύτην ἐπισπεύδει νὰ γένη· καὶ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μέρους μὲν
 παρώτρυνεν νὰ τὸ τελειώσωμεν, ἀπὸ δὲ τὸ ἄλλο τὴν ἐκλαμ-
 πρότητά σου τὰ τυπωθῇ μεσιτεύει, τοῦτον τὸν σκοπὸν ἔχων,
 νὰ βάλῃ καὶ τοῦτο τὸ ἀγαθὸν ἔργον εἰς ἐκείνο τὸ ταμεῖον,
 ὅπου ἐκ νεαρῆς αὐτοῦ ἡλικίας τὰς θεϊκὰς του πράξεις ἐπεσώ-
 ρευσε, διὰ νὰ χαίρεται εἰς τὰς οὐρανοῦς ἀναπαύσεις με τοιοῦ-
 τον ἀθάνατον πλουτισμὸν. Καὶ οἱ δύο λοιπὸν ὡς ἐν Χριστῷ
 πατέρες τῆς ἐκλαμπρότητός σου ἐρασμιώτατοι, με τὰ ἀδιάλυτα
 τῆς εὐχῆς καὶ εὐλογίας δεσμίματα περικυκλώνοντές σε, εἰς τὴν
 ἀγαθοεργίαν ταύτην παρακινούμεν, καὶ οὐχὶ μόνον εἰς ταύτην,
 ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλας, ὅπου προχείρως θέλουσι μᾶς ἔλθει· ἐπει-
 δὴ γνωρίζομεν τὸν ἐκ καρδίας πόθον, ὅπου ἔχεις εἰς τὸ νὰ
 τελειώνης ὅλα τὰ θεῖα θελήματα, διὰ τὰ ὅποια θέλεις ἀξιώθῃ
 νὰ ἀκούσῃς ἀπὸ τοῦ χρυσαυγοῦς στόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν
 Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ λαμπρῇ ἐκείνῃ ἡμέρᾳ τό, εὐ δοῦλε ἀγα-
 θέ, καὶ πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα ἡς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε· καταστή-
 σω, εἰσελθε εἰς τὴν χερὰν τοῦ Κυρίου σου, ἐκεῖ συναυλιζόμε-
 νος πᾶσι τοῖς δικαίοις, νὰ δοξάζῃς, καὶ νὰ εὐλογῇς τὸ ὑπερύ-
 μνον ὄνομα τῆς τρισυποστάτου, καὶ ἀδιακρίτου Τριάδος, Πα-
 τρός, υἱοῦ, καὶ ἁγίου Πνεύματος· ἀμήν * .

Τσαοτχ μὲν καὶ περὶ τοῦ Πατριάρχου Γερασίμου, ὅστις λέγεται, ὅτι εὐγένης καὶ ἅγιον λείψανον αἰωνία ἢ μνήμη του.

Σαμουήλ, σοφὸς καὶ χυτὸς, διάδοχος Γερασίμου.

Κοσμᾶ; Πάτριος ἀπὸ Ηιοιδείας, διάδοχος, καὶ ἀπέθανεν εἰς τὸν θρόνον.

Ματθαῖος Ἀντριώτης ἀπὸ Λιθύς, διάδοχος, καὶ παραιτηθεὶς ἦλθε καὶ ἀπέθανεν εἰς τὸ ἐν τῷ ἁγίῳ Ὅρει ἱερὸν μοναστήριον τοῦ Κουτλουμουσιού, ἀνγκκινέας πολὺ μέρος αὐτοῦ. Τοῦτος Λιθύς ὢν, καὶ εἰς Βουκουρέστιον ἐλθὼν εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ αὐθέντου μου Κωνσταντίνου, ἐγρημάτισε διὰ μεσιτείας μου πνευματικῶς του, καὶ διὰ μεσιτείας του πατριάρχου, γινομένης τῆς μεταθέσεως εἰς τὸ Βουκουρέστιον. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Ἡλίαν, ἦλθαν εἰς τοὺς χιλίους ἑπακοσίους πενήντη εἰς αὐτὸν γράμματα ἀπὸ τὸν Ἰησοῦν, βασιλέα τῆς Εὐδαίμονος Αἰθιοπίας, τῆς νῦν Χιμπεσίας, καὶ ἀπὸ τὴν μητέρα τοῦ Μάρθαν· Ἐγραψεν, ὅτι ἔχοντας πολέμους μὲ ἓνα βασιλέα γέφτονα ἀλλόφυλον, τὸν ἐνέκησε, καὶ ὅτι ἔχει τώρα σκοπὸν καὶ πόθον, νὰ ὑπάγῃ νὰ πολεμήσῃ, νὰ πάρῃ τὸν ἅγιον Τάρον· πρὸς τοῦτοις ἐζητοῦσε καὶ ἐπαρκαλοῦσε, νὰ στελεθῇ διδάσκαλον ἅγιον, εἰ δυνατόν Ἀρχιερέα, νὰ τὸν διδάξῃ τὴν Ὁρθοδοξίαν τῆς Ἀνατολικῆς ἐκκλησίας, καὶ τὰ βιβλία, τὰ λεγόμενα Πρακτικὰ τῶν Συνόδων καὶ τὸν ἐστάλησαν, ὁμοῦ δὲ καὶ ἐν Τετραβήγγελο μικρὸ ἀσημαμένον, καὶ κομπολόγια δικά μου, κεγριμπέρι μπαλγχιμὲ μέγαλο, χοντρό, κάθαρῶ, τιμῆς φλωριῶν δέκα. Μὲ ἐπαρκίνησεν ὁ Πατριάρχης νὰ ὑπάγω ἐγὼ, καὶ δὲν ἠθέλησα· καὶ ἐστάλη ἄντ' ἐμοῦ Στέφανος ἱερομόναχος τις, τῆς νήσου Σίφρου διδάσκαλος, μαζί μὲ κῆποιον Σισίνιον ἱατροφίλοσοπον, καὶ πεντέξ παιδία· ὅταν δὲ ὑπῆγαν εἰς Χιμπεσίαν, καὶ ἀντίμισαν τὸν βασιλέα, καὶ ἐνεχείρισαν τὰ πατριαρχικὰ γράμματα, καὶ τὰ βιβλία, κειρὸς πολλὸς δὲν ἐπέρασε, καὶ ἀπέθανεν ὁ βασιλεὺς, καὶ ἔγινε διάδοχος ὁ υἱὸς του, ἀνομοιότατος τοῦ πατρὸς του· εἰ-

πασι δὲ, πῶς τὸν ἐπαρμάκωσαν οἱ ἄρχοντές του Κόπται, μαθόντες ταῦτα τὰ κατ' αὐτόν· ἀπέθανε καὶ ὁ Σισίνιος, ἔμεινε δὲ ὁ Στέρφανος, τὸν ὅποσον παρὰ λελθὼν ἕνας ἄρχωντας, τὸν ἔστειλεν ἔξω εἰς ἕνα χωρίον του, καὶ ἐκεῖ ἄνοιξε σχολεῖον ὁ Στέρφανος.

Ἴδου καὶ ὁ τίτλος τοῦ βασιλέως τῆς Χαμπεσίας:

Κράτιστε, γαληνότεστε, θεόστεπτε, ἀήττητε, νικητὰ καὶ τροπαιοῦχε, ἐλέω Θεοῦ αὐθέντα μέγιστε, βασιλεῦ καὶ αὐτοκράτορ τῆς ἄνω καὶ μείζονος Αἰθιοπίας, καὶ τῶν μεγίστων βασιλειῶν, ἐξουσιῶν τε καὶ χωρῶν, βασιλεῦ τῆς Γοάνης, Καράτης, Φευτιγῶρ, Ἀγκότης, Βαροῦ, Βαλιγουνάκης, Ἄδης, Βιγγούνης, Γοκάνης, ὅπου αἰ πηγὴ τοῦ Νεῖλου, ἀμαρῆς Βαγονκμέτρου, Ἀμβης, Βαγγούτζης, Τιγρεμαῶν, Σαβαχίμ, πατριδὸς τῆς βασιλείας Σαβῆα, Βαρναγγάσης, καὶ κύριε μέχρι Νουβίας τῆς ἕως Αἰγύπτου, ἠγαπημένε, καὶ ἐπιθυμητὰ τοῦ ὀρθοδόξου γένους τῶν Ρωμαίων, τῆς ἀγίας ἀνατολικῆς, Ἀποστολικῆς, καὶ καθολικῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας, Κύριε Κύριε Ἰησοῦ.

Εἰς τοὺς γιλιούς ἐπτακοσίους σπράντα ἕνα, Ἀπριλίου εικοσιεξί, τῆ δευτέρᾳ τοῦ Θωμᾶ, αὐθεντεύωντας ὁ Ἰωάννοδης εἰς Μπογδανίαν, ἀδελφὸς μικρότερος τοῦ προγραφέντος Κωνσταντίνουδης, καὶ ἐγὼ ὄντας μέγας γραμματικός, ὄπηγα νὰ γειτονεύσω τὸν ῥηθέντα μητροπολίτην Λιθύης Ματθαῖον, ὄντας καὶ αὐτὸς τότε ἐκεῖ εἰς τὸ Γιάσι, καὶ ἔχωντας κονάκι εἰς τὸ ἱερὸν μοναστήριον τῆς ἀγίας παρασκευῆς τὸ Σινάϊτικο· καθήμενοι δὲ εἰς τὴν τράπεζαν καὶ συνομιλοῦντες, ἐρρήθη λόγος περὶ τῶν Κοπτῶν· ὅτι δηλαδὴ τὸ βασιλεῖον αὐτῶν εἶναι εἰς τὴν Εὐδαίμονα Αἰθιοπίαν, τὴν κοινῶς λεγομένην Χαμπεσίαν, πλησίον εἰς τοὺς καταρράκτας τοῦ Νεῖλου, καὶ τὰς πηγὰς, βασιλεῖον εὐρύχωρον, καὶ πολυάνθρωπον, πλὴν Ἀράπιδες ὅλοι καὶ μαυροπρόσωποι, καὶ ὅτι ἀγκυρῶν δυνατὰ τοὺς Ρωμαίους, καὶ ἐπιθυμοῦσι τὴν μετὰ τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἔνωσιν, περὶ ἧς πολλάκις ἔγραψαν, καὶ δὲν διαλείπουσι νὰ γράφουν εἰς

τοὺς Πατριάρχας Ἀλεξανδρείας, ὡς γείτονας· τότε εἰς τῶν τραπεζοκαθημένων, Χρὸς ὁ ἀνὴρ, εἶπεν, ὅτι εἶναι ἕως σαράντα χρόνοι, ὅπου ὑπῆγεν ἐκεῖ ἕνας Σκοπελίτης, ὁ ὅποιος τόσον εὐδοκίμησεν καὶ ἐπροχώρησεν εἰς τὰ βασιλεῖα, ὅπου ἀνέβη εἰς τὸ ὑπέρτατον ἀξίωμα τοῦ ἐπιτρόπου, ἤγουν ἔγινε βεζίρης· ἐνὸς τοιούτου μεγάλου βασιλείου ἕκασ νησιώτης, καὶ ἐκεῖνος Σκοπελίτης, καὶ τὸν ἔκχμεν ὁ βασιλεὺς καὶ γαμβρόν του, δίδωντας αὐτῷ τὴν θυγατέρα του· τοῦτο ἀκούσας ἐγώ, καὶ Σκοπελίτης καὶ ἐγώ, καὶ κλασζετάζωντας, ὡς ἀμφιβάλλοντας, τὸ ἐδεδείκωσεν ὁ ἅγιος Λιθύς λέγωντας, ὅτι ἀληθινὰ τὸ ἤκουσε καὶ αὐτός, μάλιστα εἶπε νὰ ἤκουσε καὶ τὸ ὄνομά του. Ἔτερος δέ τις Ἀντώνιος Ἀντριώτης, τοῦ Λιθύς συμπατριώτης, συντρώγωντας καὶ αὐτός, εἶπεν, ὅτι, τί τύπου ἀνθρώπος νὰ ἦτον ἐκεῖνος δὲν ἐνθυμᾶται νὰ ἤκουσεν, ἤξεύρει ὅμως διὰ βέβαιον, ἀκούσας παρὰ πολλῶν, ὅτι Ρωμᾶιος ἦτο, καὶ ναύτης ὄντας ὑπῆγεν ἐκεῖ, καὶ ἔγινε καὶ βεζίρης, καὶ γαμβρὸς τοῦ βασιλέως τῆς Χαμπεσίας.

Κυπριανὸς Κύπριος, φιλόσοφος, ἀπὸ παπᾶς διάδοχος, καὶ ἀπέθανε ποδαλγὸς εἰς τὴν Πόλιν.

Γεράσιμος Λέριος, ἀπὸ Μέτρων ἐπισκοπῆς τοῦ Ἡρακλείας, ὁ νῦν ἐλέω Θεοῦ Ἀλεξανδρείας· ὁ Θεὸς νὰ τὸν στερεώη.

Πατριάρχαι Ἀντιοχείας.

Κύριλλος Πατριάρχης Ἀντιοχείας, ἀπέθανεν εἰς τὸν θρόνον. Σίλβεστρος Κύπριος, ἐνάρετος, ἐλεήμων, ζωγράφος, διάδοχος ἀπέθανεν εἰς τὸν θρόνον· αἰωνία ἡ μνήμη του· οὗτος ἦλθε διὰ ζητεῖν εἰς τὸ Γιάσι, εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ ἀθέντου μου Ἰωάννοδα· ἐδίδασκεν ἐπὶ ἐκκλησίας, ἐλειτουροῦσε δὲ καὶ Ἀραβικά, ὅτι ἤξευρεν· ἐτύπωσε καὶ λειτουργίαν Ἀραβικὴν, καὶ Ἑλληνικὴν ἀντάμα εἰς τὸ Γιάσι, καὶ Ἀντιμίσιαι.

Φιλήμων Πολίτης, ἀπὸ Χαλκιδίου διάδοχος, ἀπέθανεν εἰς τὸν θρόνον.

Δαυὴλ Χίος, ἀπὸ παπᾶς ὁ νῦν ἐλέω Θεοῦ Ἀντιοχείας· ὁ Θεὸς καὶ τὸ στερεώη.

Πατριάρχαι Ἱεροσολύμων.

Δοσίθεος Μωραΐτης, ἀπὸ Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης Πατριάρχης Ἱεροσολύμων, διάδοχος τοῦ σοφωτάτου Νεκταρίου τοῦ Κρητικοῦ, μαθητοῦ εἰς τὰ γραμματικὰ γενομένου Μελετίου ἱερομονάχου τοῦ Μακρῆ, εἰς δὲ τὰ φιλοσορικὰ Θεοφίλου τοῦ Κορυθαλλεύς τοῦ ἐν ταῖς Ἀθήναις· τούτου σὺζονται βιβλία δύο τυπωμένα, τὸ ἓνα Ἑλληνικὸ μέγαλον εἰς τὰς προσκομισθείσας αὐτῷ παρὰ τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ Λατίνων θύραις, τὸ δὲ ἄλλο, ὁ ἀρχιεπὶς Χρονογράφος ὁ κοινός· τοῦ δὲ Δοσιθέου συγγράμματα φθίνονται πολλότατα· πρῶτων ἢ περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχευσάντων μεγίστη βέβλος, καὶ ἔτι τρεῖς τόμοι, Ἀγάπης, Χαρᾶς, καὶ Καταλλαγῆς. Εἶχεν ἐνθυμητικὸν καὶ ζῆλον εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν ἐξαιρετον ὁ Δοσίθεος· τριάκοντα ὡκτῶ χρόνους τὴν πατριαρχεῖαν ἐκράτησε, καὶ εἰς τοὺς χιλίους ἑπτακοσίους τέσσαρας· εἰς τὴν Πόλιν ἀπέθανε· αἰωνία ἡ μνήμη του. Δὲν βαστῶ, βιάζομαι νὰ γράψω καὶ τὴν ὑποκειμένην ἐπιστολὴν τοῦ Δοσιθέου πρὸς ἓνα ἐπίσημον· ἡ χάρις βιάζει με, καὶ ἡ ὑπόθεσις τῆς ἐπιστολῆς, καὶ ἡ πολλὰς, καὶ ἀρμοδιώταταις ἱστορίαις τῆς· ἐγὼ τόσον ἄλας εἰς ἄλλην ἐπιστολὴν νὰ εὐρῶ δὲν μ' ἔτυχε.

Ἡ Δοσίθεος ἐλέω Θεοῦ Πατριάρχης τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, τῷ τιμιωτάτῳ καὶ λογιωτάτῳ ἀρχοντὶ σπαθαρίῳ Κυρίῳ Νικολάῳ, χάριν ἀπὸ θεοῦ πρὸς ἔργα σωτηριώδη.

Τὸν Φαληρέα, φασὶ, Δημήτριον, μετὰ τὴν ἀπὸ Ἀθηναίων εἰς Αἴγυπτον ρυγὴν δεζωθέντα ἱκανῶς παρὰ τοῦ Πτολεμαίου, πέμψαι τοῖς Ἀθηναίοις δωρεάς, μεγαλοψυχίαν ἄμα καὶ φιλαδελφίαν ἐπιδεικνύμενος· αὐτὸς δ' ἀποδημήσας ἡμῶν, οὐδέ χάρι-

την μικρὸν πέμψαι ἡνέσχου· καίτοι Δημήτριος μὲν παρ' Ἀθηναίων, ἔνα μὴ ἀποθάνῃ πέφουγεν· αὐτὸς δὲ παρ' ἡμῶν πολλοὺς προτερήμασιν ἐροδικασθεὶς ἐξεδήμησας, καὶ ἀποδημήσας, τῆς ἡμετέρας καὶ φιλοστοργίας καὶ φιλίας πείραν ἀπέληφας. Εἰ δὲ καὶ ὅτι πατρίδα τὴν θρεψαμένην σε Ῥωμαίων γῆν ἀπαρνούμενος, καὶ τοὺς γονέας τῇ λήθῃ παρέδωκας, ταῦτα ποιεῖς, οὐκ ἀγαθὸν σου τὸ ἔργον· Ζήνων γὰρ καὶ Κλεάνθης οἱ σταῖκοί, καὶ τοὶ Ἀθήνησι φιλοσοφοῦντες, ἀλλ' οὐκ ἠθέλησαν Ἀθηναῖοι γενίσθαι, ἔνα μὴ δόξωσι τὰς Ἀθήνας ἀδικεῖν, καὶ τοὶ γε Διὸς καὶ Ἡρακίτου ἐχόμενοι τῶν μὴ ὄντων Θεῶν· αὐτὸς δὲ Χριστιανὸς ὢν, ὃ ἀθέμιτον τὸ ὀφωσοῦν ἀδικεῖν, πῶς τῆς πατρίδος, καὶ μάλιστα τοιαύτης οὐσίας, καταφρονῶν οὐκ αἰσχύνῃ; Εἰ δ' ὅτι ἡμεῖς πτωχοί, ὑμεῖς δὲ πλουτεῖτε, ἀρκητὴ ἀπόκρισις τὸ « Ἀριστοτέλης ἀριστῆ, ὅταν δοκῇ Φιλίππῳ, Διογένης; δὲ ὅταν Διογένηι »· μῆτε πραγματείας, μῆτε ἀρχόντος, μῆτε ἡγεμόνος τὴν σὴν δίαιταν περισπῶντος· ἢ ἴσως τοῦτό σοι οὕτως ἔδοξεν, ἔνα κατ' Ἐπίκουρον, λάθῃς βιώσας; Ἀλλ' ὦ τέκνον, πῶς λανθάνειν δύναί σου τὸ βιοῦν; ἔγνωσάν σε γὰρ τοσαῦτα βάρβαρα ἔθνη προσβεβόντα, Σκύθας τε καὶ Βακτρῖους παρελάσαντα, καὶ ἐπέκεινα τῶν τοῦ Μακεδόνοιο ὁρίων ἀποδημηκότα, (ἔνα ἢ Ἀσκεδλίμων μείζονα φρονῇ Μακεδόνων, ὡς τούτων πρόσκαιρος ἢ ἀρχὴ, ἐκείνης δὲ ἀθάνατος ἢ ἡγεμονία), καὶ ὑπὸ καθόως φιλοξενηθέντα, καὶ δὴ ἐν αὐλαῖς εὐσεβείας κατασκηνούμενον. Καὶ πῶς ἀδικῶν τὴν τύχην, ἐπελάθου ἐπικουρείου ἀποσφίγγματτα, λάθῃς βιώσας; Δεῖ γοῦν σε καὶ τῇ πατρίδι ἀποδοῦνα πρόσπορον τὸ χρέος, καὶ τῷ πατρὶ ἐμοὶ δηλοῦν συνεχρῶς τὰ κατὰ σέ, καὶ τὰ περὶ σέ. Εἰ δὲ καὶ Πισσακίης ἐπικινεῖται τὴν τῆς Ἑλλάδος συγγραφέμενος περιήγησιν, πόσω μᾶλλον ἔσται σου εἰς μνημόσυον ἂν τὴν πρὸς καθόαν περιήγησιν ἐξηκριβωμένως συγγράψας, πέμψῃς ἡμῖν; πόσα δηλονότι ἔθνη καίται περὰ τὴν ὁδόν, καὶ τίσι δικλέκτοις χρᾶται, καὶ πῶς τῷ θεῷ

λατρεύει, και ποστατοι από τῆς βασιλευούσης πόλεως εἰς τὸν ὠκεανὸν ἀπέρχονται, και εἰς Σίνας, και τὰ τὰ ἐκείνων τῶν τόπων ἄτινα, εἰ και ἐν τῷ γεωγραφικῷ ἄτλαντι κείνται, ἀλλὰ ρητέον πρὸς τέρψιν καινῶς, και τὰ δοκοῦντα κοινά, δὸς δ' εἰπεῖν, ἔστι και πιστότεροι τῶν ὧτων οἱ ὄφθαλμοί· μιμήθητι Θεουκιδίδην περὶ τὴν Σακπητὴν λεγομένην ὕλην ἐν Θράκῃ συγγράψαντα τὰ γε νῦν αὐτοῦ εὑρισκόμενα, και Ξενοφῶντα, και ἄλλους, ἐν ἧ πατρίς εὐχομένη μνημονεύῃ σου, και ἡμεῖς δεόμεθα τοῦ ἁγίου Θεοῦ ὑπὲρ τῆς υἰείας και σωτηρίας σου, οὐ ἡ χάρις και τὸ ἄπειρον ἔλεος, και ἡ παρ' ἡμῶν εὐχὴ και εὐλογία, και συγχώρησις, εἴη μετὰ σοῦ. Ἀπὸ Οὐγγροβλαχίας, τῆ δ' ἡμῶν ἀποδημίας, ε ρ π θ'. Δεκεμ. ».

« Τῷ μικκριατάτῳ, ἁγιωτάτῳ, και σοφωτάτῳ δεσποτῇ ἡμῶν, και Πατριάρχῃ τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ, και πάσης Παλλαιστίνης, Κυρίῳ, Κυρίῳ Δοσιθέῳ, τὴν ὀφειλομένην ἐδαφιῇ και εὐλαβῇ προσκύνησιν, και πᾶν εἴ τι ἀγαθόν, και σωτήριον.

Ἐν δίκῃ γε, και οὐκ ἀπεικότης, ὧ θεῖς και ἱερὰ κεφαλῇ, μέμψιν τινα δικαίαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑμετέρας ἐπιστολῆς κατεμémψης, πολλοῖς μὲν ἐπισωρεύουσα παραδείγμασι, και μάλιστα τῷ σοφῷ Φαληρεῖ ἐκείνῳ Δημητρίῳ, και τῇ περὶ αὐτὸν ἱστορίᾳ συγκρίνουσα τὰ ἡμέτερα. Ἐχει μὲν ἄρα οὕτω και τὰ καθ' ἡμᾶς, ὥστε πολλάκις και μέμψασθαι οὐκ ἔξεστι, διὰ τῶν πολλῶν τοῦ καιροῦ περιστάσεων ἕνεκα. Τὸ δέ γε ἀμνημονεῖν σου τοῦ φιλοστόργου, και εὐεργέτου πατρός, και δὴ και αὐτῆς τῆς ἐνεγκραμένης, τηλικαύτης οὐσης, οὐχ ὅτι γε ἀχάριστον και αἰσχύνες ἄξιον, ἀλλὰ δὴ και τοῦτο και μονοῦ ἀσεβείας, και ἀνόσιον και παρ' ἡμῖν αὐτοῖς κρίνεται. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὐχ ὅτι πλουτοῦμεν, και τῇ τῆς ἀστάτου τέχνης εὐροφῇ συμπεριφερόμενοι, ὑμῶν οὐ μεμνήμεθα ἄλλ' ὅτι, ἐν οἷς μὲν ἡμεῖς δεινοί, οὐχ ὁ νῦν καιρός, ἐν οἷς δ' ὁ παρῶν καιρός, οὐχ

ἡμεῖς δεινοί, καὶ ταῦτα δὲ εἰσι τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν. Τὸ δὲ κατ' Ἐπίκουρον βιοῦν, καὶ τὸ λάβε βιώσας, φιλοσοφίας, οὐκ ἐπι τοῦτου ἡμῖν μέλει· πρὸ χρόνων γὰρ ἰκανῶν, ὡς καὶ αὐτόθι φηκουσται, μετὰ τὰς πολλὰς ἐκείνας περιγησεις, μόλις ποτὲ νόμω φύσεως γυναικί συναξέσθην, καὶ τοῦτό γε οὐκ ἔνευ προνοίας καὶ κελύσεως τῶν κρατούντων· περὶ δὲ τῆς τῶν Σίνων πρεσβείας, καὶ τῶν ἐκ τῆς Ρωσσίας μέχρι Σιμπιρίας, κόνταυθεν μέχρι τῶν ὀρίων τῆς θρυλλουμένης ἐκείνων ἀρχῆς, καὶ πόλεως Πεζίνου, ἐνθα τὰ τῶν Σίνων, ἦτοι Χίνων βασιλεία, ἐκπεποιήθητι βιβλίω τρεῖς σλαβονιστί, ὧν αἱ μὲν δύο, ὡς ἐκ τῆς ἐνταῦθα ἀρχῆς, καὶ τῆς πρεσβείας ἐχόμενα, οὐ πᾶν περιέργοι, ἀλλὰ δὴ καὶ σύντομοι, ἡ δὲ τῶν Σίνων πλατυτάτη τε καὶ τοῖς περιέργοις ἔργον χρείεν τε καὶ εὐνοστάτων· ἑλληνιστί δὲ μέχρι τοῦ νῦν οὐδεμία τούτων ἐκδίδεται, τοῦ κληροῦ, καὶ τῆς ὥρας τοῦτο μὴ συγχωρούσης. Καὶ γὰρ οὐκ ἔξιστι τὰ μόνους τοῖς αὐτοκράτορσιν ἐνταῦθα ἴγνωτὰ, καὶ διὰ θείας αὐτῶν προσταγῆς, καὶ δαπάνης κατορθωθέντα, καὶ ἕτεροις ταῦτα κοινῶσαι, καὶ μεταπέμψασθαι· κίνδυνος γὰρ ἐπακολουθεῖ τοῖς ταῦτα καὶ τολμᾶσι, καὶ πράττουσι. Νῦν δὲ ἐλθὼν οὐκ ἀπὸ τῆς ὑμετέρας μακρυότητος πεμφθεὶς πρὸς τὰ ἐνταῦθα αὐτοκρατορικά τῶν μεγάλων καὶ ἀνικῆτων αὐτοκρατόρων Ἰγνη, πνευσιώτατος καὶ ἔλλογιμώτατος ἄγιος ἀρχιμανδρίτης τοῦ καθ' ἡμᾶς ἀποστολικοῦ, καὶ ἀγιωτάτου πατριρχικοῦ θρόνου Κύρ Χρόσσανθος, ὁ καὶ ὑμέτερος πρὸς μητρὸς ἀνεψιός, ἔκ δευτέρῃ περὶ τῆς τυπώσεως τῶν σταλίντων βιβλίων, τόλμη καὶ φρονήσει ἑλληνικῇ, καὶ ἐπιμελείᾳ, καὶ ἐξόδοις οὐκ ὀλίγοις, δι' ἐπιταγῆς, ὡς φησι, τῆς ὑμετέρας μακαριότητος, μετήνεγκε τὸ τῶν Σίνων μονῆν βιβλίον εἰς γλώσσαν Ἑλληνικὴν, ὅπερ πρὸ ἡμῶν μὲν ἔλαβε σλαβονιστί, διὰ δὲ τῶν ἐνταῦθα σπουδαιολόγων, καὶ τῆς αὐτοῦ ἤδη τρίτον ἤδη διορθώσεως, μόλις μετηνέχθη εἰς ὅπερ κληροῦται παρ' ἐλπίθων τεκνῶν· παρ' οὐ καὶ διὰ ζώτης ρωσῆς

ιστορηθήσεται, καὶ ὁ πλατυσμός, καὶ τὰ κυριώτερα μέρη τῆς τῆς σχεδὸν ἀπείρου ἀρχῆς, καὶ τὰ διαστήματα τοῦ τοῦ Μίκαου, καὶ τῆς Συμπηρίας ἐκ τῆς βασιλευούσης, καὶ τὰ λοιπὰ ἀναγκαῖα τοῖς φιλοῖστοροι· φέροι γὰρ ἐν ἐκυτῷ ἄπασαν τὴν τῶν Μοσχόων ἀρχὴν, ὡς ὁ μυθεύομενος Ἄτλας τὸν Ὀλυμπον περι δὲ γε Κασθός, οὐκ ἔστιν ἄλλη βασιλεία ἀναμεταξὺ ἡμῶν καὶ τῶν Σίνων, εἰμὴ τὰ τῶν Σίνων βασιλεία, καὶ ἡ πολυθρύλ- λητος ἐκείνων ἀρχή, ἣτις καὶ παρὰ τῷ Ἡτολεμαίῳ ἐν τῷ ὀγ- δῶ πίνακι τῆς Ἀσίας περιγράφεται συντόμως. Σῖνοι γὰρ τοῦ- νομα παρ' Ἑλλήσι τὸ πάλαι ἐν πολλοῖς βιβλίοις κεῖται. Ἐνθεν τοι οἱ Ἀχτινοὶ εἰς Κίον μετέβηλον, οἱ δὲ Σκύθαι, καὶ Ρῶσσοι, καὶ ἄλλαι γλῶσσαι εἰς Κιτάν, καὶ Τζίνον· εὐρίσκονται γὰρ καὶ ἐν τῇ τῶν Σίνων μητροπόλει Ἀγαρηνοί, καὶ πολλὰ τοῦ- των μετζίτι· ἅτινα δὲ ἐν τοῖς παλαιῶι γεωγράφοις περὶ τοῦ- των ἐξέδοντο, δὸς δ' εἰπεῖν καὶ νέοις, κἄν τοῖς πίναξιν αὐτῶν καταγράφονται, καὶ μάλιστα τὰ ἀναμεταξὺ Συμπηρίας, καὶ Σί- νων, λῆρος ἅπαντα ἀνεφάνησαν· οὐδεὶς γὰρ πρὸ ἡμῶν τὰ με- ταξὺ Ὀβίου ποταμοῦ, καὶ ἕως αὐτῆς τῆς Κίνας, ἣ εἶδε σφῶος· ἢ διέγραψε· καὶ εἷτις τι συνέγραψεν, οὐκ ἀληθῶς, ὡς παρ' ἀν- θρώπων χυδαίων μαθητευθεὶς τὰ περὶ αὐτῶν· πολλὰ γὰρ εἰσὶ τὰ ἀπὸ Συμπηρίας καὶ μέχρι τῶν ὀρίων τῶν Σίνων, ποταμοὶ τε δηλαδὴ μέγιστοι, καὶ παμπληθεῖς, καὶ λίμναι μέγισται, καὶ μάλιστα ὁ Μπαϊκάλης λεγόμενος λίμνη, ὅστις καὶ θάλασσα διὰ τὸ μέγεθος κέκληται, διήμερος μὲν πλοῦς ὦν τὸ εὖρος, δωδε- καήμερος δὲ τὸ μήκος, τὸ δὲ βάθος ἀγνής, οἷον πέλαγος, ὃν καὶ δις ἐπλεύσαμεν· ἐξουσιαζόμενα πάντα ὑπὸ τῆς πανευδαί- μονος ταύτης τῶν Μοσχόων ἀρχῆς· ὅρη τε ὅτι πλεῖστα ὑπερ- μήκη, νεφόνετα, καὶ τὰ Ἱερὰ ἐκείνη, καὶ ἡ ψυμμώδης θά- λασσα, ἣτις καὶ μέχρις αὐτῆς Ἰνδικῆς ἐπεκτείνεται· ἔθνη δὲ τε μυρία, οἷα φύλλα δένδρου, καὶ πολύγλωττα, ἤθη τε καὶ εἶδη ἅμιν διαφέροντα, καὶ εἰδῶλοις ἀλλοκότοις λατρεύοντα. Ἄλλὰ

ταῦτα μὲν δὴ τοιαῦτα, καὶ μάλιστα ἴσως πέραν τοῦ δέοντος γέγονε· πλὴν ἵνα μὴ καὶ αὐτῆς ἀμνήμονες τῶν ἡμετέρων προσταγμάτων ἐγκαλοίμεθα. Τὰ δὲ πάντα ὁ ρηθεὶς λογιώτατος ἀρχιμανθρῆτις εἶποι πλατύτατά τε καὶ ἀκριβέστατα. Διαφυλάττοι ἡ θεία Πρόνοια τὴν ἡμετέραν τρισολίαν Μακκαριότητα εἰς χρόνους πολλούς, ἐκτὸς παντός ἐναντίου, σὺν πάτρῃ εὐδικιμονίᾳ, ἧς καὶ αἱ θεοπειθεὶς εὐχαί εἴησαν σὺν ἐμοὶ ἐν βίῳ παντί.

Ἀπὸ τῆς βασιλευσύνης πόλεως Μόσχας ε.χ.λ.γ. μηνὶ Γουλιώμ. Τῆς ἡμετέρας θεοπροβλήτου. Μακκαριότητος, δούλου πιστοῦ καὶ υἱοῦ κατὰ πνεῦμα, Νικόλαος Σπαθάρης· ».

Ἀρσένιος Μωραΐτης, Νοταρῆς, σοφώτατος καὶ εἰς τὰ λατινικά, διάδοχος καὶ ἀνεψιὸς Δοσιθέου, ἐπατριάρχευσε χρόνους εικοσιεῖς, καὶ ἀπέθανεν εἰς τὴν Πόλιν· αἰωνία ἡ μνήμη του. Τοῦτος ἐστάθη μαθητὴς εἰς τὰ μαθηματικά Καιοκρίου τοῦ προγραφέντος, Ἐσύνθεσε, καὶ ἐτύπωσε βιβλίον διδασχῶν, καὶ γεωγραφικόν, καὶ ἄλλα, ἐτι δὲ καὶ τὸ περὶ Κίνας ἀτύπωτον, ἀλλ' ἀξιοτύπωτον (τὸ ἔχω), Κιτάρια δουλεύουσα τὸ ἀνώμασον, ἧτοι βιβλίον περιέχον τὸν πόλεμον, ὅπου οἱ Τατάρου τῆς Μπογδάς ἐσήμεσαν κατὰ τῶν Σίνων, δηλαδὴ Κιταϊτῶν, καὶ ἐκυρίευσαν τὸ βασίλειον αὐτῶν, καὶ ἄλλα διάφορα· τοῦτο εἶναι τὸ βιβλίον, ὅπου ὁ Νικόλαος Σπαθάρης γράφει. Τοῦτου σώζονται πρὸς τοὺς ἄλλους· καὶ αἱ περὶ αὐταὶ δύο ἐπιστολαί.

« Μακκαριότητα καὶ ἀγιώτατε Δέσποτα, καὶ ἀρχιεράρχα τῆς πρεσβυτέρης Ρώμης, Κύριε κύριε Ἰωακείμῃ τρισκαίδεκάτῃ, τὴν ἡμετέραν μεγίστην Μακκαριότητα μετ' εὐλαθείας, τὴν ὀρειομένην ἐν Πνεύματι ἁγίῳ ἀπονέμομεν προσχαίρομεν· ».

Ἦκουσται πρὸ πολλοῦ καὶ πανταχοῦ ἡ προδύχαις τῆς ἡμετέρας μεγίστης μακκαριότητος εἰς τὸν ἀγιώτατον ἀποστολικὸν θρόνον τοῦ πρωτοκορυφαίου τῶν Ἀποστόλων, καὶ ὑπερέχρημεν πνευματικῶς, ὄντες εὐέλπιδες, ὅτι ἐν τῷ καιρῷ τῆς

ιερέα; ἀρχιερατείς; αὐτῆς ὄψεται ἡ ἀγία τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησία εἰρηναίαν καὶ εὐτυχῆ κατὰστασιν, διὰ τῆς ὑμετέρας ἀποστολικῆς ἐξουσίας καὶ ἀγρόπνου κηδεμονίας, καὶ προστασίας, ἦν ὁ ἅγιος Θεὸς διευκολύτῃ εὐδαιμονοῦσαν ἐπὶ τὸν ἀγιώτατον αὐτῆς θρόνον ἄχρι βυθιούτου γήραος καὶ προσβίου. Τὰ εἴτι εἰχόμεν σκοπὸν νὰ σημειώσωμεν θάρρει πνευματικῶ τῆ ὑμετέρα μεγίστη Μακκαριότητι, θέλει τὰ ἀναγέρει, ἂν ὄριση νὰ δώσῃ καίφον ἰκανῆς ἀκρόασις, ζώσῃ φωνῇ ὁ κηδεσιμώτατος Κύριος Ἰωάννης Φιλιππος Μεδιολάνος, ὁ καὶ βερδιάνος χρηματίσας τῆς ἐντυθῆς ἀγίας Σιών, ὃν τινα ἐγνωμεν διακριτικόν, ἐν καθαρότητι βίου καὶ σεμνότητι ζωῆς περιπατοῦντα, καὶ τὴν κοινωρελῆ ἀσπαζόμενον εἰρήνην. Παρκαλοῦμεν λοιπὸν νὰ εἰσκουσθῶμεν, δεόμενοι νὰ ὄριση, νὰ φυλάττῃ κάθε ἀγία ἐκκλησία τὰ ἀρχαία αὐτῆς ἔθῃ καὶ ὄρις, νὰ ἀναχαιτίσῃ τὴν ἔτακτον καὶ ὑπερέφικνον ὄρρον τινῶν, ἐχόντων μὲν μόρφωσιν εἰσεβείας, τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἠρημένων, ὡς γωλευόντων ἀμοιότεροις ταῖς ἰγνύσις, καὶ περιπατιζόντων ἀδελῶς ἐξίσου τὴν τε Ἀνατολικὴν, καὶ Δυτικὴν ἀγίαν Ἐκκλησίαν. Ἔως ποτε ἀνέχετκι, Μακκαριώτατε καὶ ἐπιεικέστατε πάτερ καὶ δεσποτα, ὁ ἀποστολικῆς ὕδων θρόνος, καὶ ἡ ὑπεραγική αὐτοῦ ἀξία, νὰ διώκεται ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ὑπὸ τινῶν διεφθαρμένων καὶ ἀνακιδῶν ἀνθρωπείων, οἱ τινες ἀγωνίζονται, τῆ δοκῆσει μὲν τέχα πρὸς οἰκοδομὴν ψυχῶν, τῆ δὲ κληθείς διὰ τῶν ἐργίων αὐτῶν εἰς ἀπώλειαν; Μνήσθητι, μέγιστε ἀρχιερέργα, τὸ τοῦ Κυρίου πρὸς τὸν κορυφαῖον αὐτοῦ εἰπόντος, « καὶ σὺ ποτὲ ἐπιστρέψας στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου » καὶ ἐπίρρησον ἐπὶ τὸν καίφον τῆς ἱερέας σου ἀρχιερατείας τοὺς πνευματικούς σου ὀρθαλμούς καὶ ἐπὶ τὴν Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν, τὴν ποτὲ μὲν ὑπέρχμυρον, αἰὶ δὲ εὐσεβεστάτην, καὶ τὸν λόγον τῆς ἀληθείας ὀρθοτομοῦσταν, τανῶν ὅμως πικρῶς πιεζομένην καὶ τερατομένην ὑπὸ πολλῶν καὶ διαφόρων χαλεπῶν, καὶ ἀγρίων κυ-

μάτων. Εἰ δὲ μήγε, κἄν πρόσταζον, ἐπικύρωσον, ἕνα ἰδοὺ ταύτην ἀνεπηρέεστον οἱ ταράττοντες ψευδάδελφοι, καὶ τοῦτο νομίζεται παρ' ἡμῶν μέγιστον καὶ ἐξαιρετικὸν εὐεργέτημα, καὶ ἀπορχὴ τῆς καλοκἀγαθίας, καὶ φιλικῆς εὐγνωμοσύνης εὐ- τῆς πρὸς ἡμᾶς· ἀπονέμοντες καὶ ἡμεῖς πάντοτε καὶ πανταχοῦ ἐλευθέρως τὴν κωνοικὴν ὑφαιλουμένην τιμὴν, καὶ ὑπεροχὴν τῶν μακκρωιάτων μεγίστων ἱεραρχῶν, τοῦ ἀγιωτάτου αὐτῆς ἀποστολικοῦ θρόνου, καὶ ἐξαιρετικῶς νῦν πρὸς τὴν ὑμετέραν μεγίστην παναγιότιτον φερόμεθα μὲ ἄκραν εὐλάβειαν· πάλιν οὖν ἐκ συνοχῆς καρδίας, καίτοι τρύτολογοῦντες, περκαλοῦμεν ἐκ καρδίας, δεόμεθα ὁλοψύχως, ὅπως φρονίσῃ ἡ μεγίστη αὐτῆς Μακαριότης, περὶ τῆς κοινῆς εἰρήνης τῆς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας καὶ ἰδίως περὶ τῆς ἀταρξείας τῆς Ἁγίας ἡμῶν Γῆς, καὶ ἡμῶν, ἕνα εἴη ἀείποτε τὸν ἀρχηγέτην τῆς εἰρήνης συναρ- γοῦντα καὶ συμπράττοντα ἐν πάσκι ταῖς ἰδοῖς αὐτῆς· καὶ χρῆζοιτο τῆ μακκρωιάτη, καὶ σεβασμιωτάτη αὐτῆς κορυφῆ μακκρωιότης ἡμερῶν, μετὰ πάντων τῶν ἀγαθῶν οὐρανίων, καὶ ἐπιγειῶν ».

« Ὁ γρηκὺς Πατριάρχης Χρόσθηος, τῷ νεάζοντι, σοφωτάτῳ, καὶ αἰδεσιμωτάτῳ ἀδελφῷ Κυρίῳ Νικολάῳ Κομνηνῷ Παπαδο- πούλῳ χεῖραιν καὶ ὑγειάειν.

Βραχέει φλέγγοντα οἱ λυπούμενοι· λυπούμενοι μὲν ἡμεῖς ἐσμέν, ὁ δὲ λυπῶν αὐτοί· ἐπεὶ περ ἀποστειρεῖς ἡμεῖς ἤδη ἐν το- σοῦτοις ἔτεσι τῶν ποθεινοτάτων σου γραμμάτων, ὧν οὐδὲν ἕλλο ἡμῖν θυμηδέστερον, τῶν ἀπὸ τοῦ Πατριάρχου ἀγωγίμων. Εἰ οὖν βραχέει φλεγγόμεθα διὰ τῆς ἐπιστολῆς, οὐχ ἡμεῖς, ἀλ- λ' αἴτιος αὐτὸς ἐν εἰς· σύγγνωθι δέ, καὶ δικτέλει ὑγιῆς ἐν μακκρωιότητι, περιπόησε αἰεὶ ἡμῖν, σωρώτατε καὶ ἀξιάγκαστε καθηγητά, καὶ διδάσκαλε, μετὰ ἐπιτάσεως τοῦ πρὸς ἡμᾶς αὐ- τῆς φίλτρον. Εἰ γὰρ ἡ φιλικία, ὡς ποῦττις οὐκ ψυχῆς, αὐξάν- σθαι καὶ ἐπιτείνεσθαι πέφυκε, δίκκιον ἄρα καὶ θεοφιλέ· τοῖς

ὡς ἀληθῶς φιλοῦσί τε καὶ ἀντιφιλοῦμενοι, αἱ ἐπίτασιν ἐπ' ἐπιτάσει φίλτρου ἐγγίνεσθαι, καὶ προστίθεσθαι, τῷ θεῷ πεποιημένοι· Ἀποστόλω, τῶν μὲν ἐπισθεν ἐπιλανθάνεσθαι, τοῖς δὲ ἐμπροσθεν ἐπεκτείνεσθαι ἀποφαινομένω. Ἐρῶσο, θεολογικώτατε, μετὰ ὀρθοῦ φρονήματος, καὶ ὀρθοδοξίας ἀείποτε ἐπιτιθέμενος, ὅτι μία καὶ μόνη ἀρχή, καὶ αἰτία ἐν τῇ θεῷ καὶ προσκυνητῇ Τριάδι, ἦτοι υἱοῦ, καὶ Πνεύματος, ὁ ἀνάκτιος, καὶ ἀναρχος Πατήρ».

Μελίτιος· ἀπὸ Καισαρείας, Χρυσάνθου διάδοχος, καὶ ἀπέθανεν εἰς τὴν Πόλιν.

Παρθένιος ὁ κοντόφθαλμος, Ἀθηναῖος, φιλόσοφος, καὶ αὐτὸς ἀπὸ Καισαρείας διάδοχος, καὶ ἀπέθανεν εἰς τὴν Πόλιν. Οὗτος ἦλθεν ἀπὸ τὸ Βουκουρέστι εἰς τὸ Γιάσι διὰ ζήτητιαν εἰς τὰς ἡμέρας καὶ αὐτὸς τοῦ αὐθέντου μου Ἰωάννοδα, καὶ τὸν ἐκατίβη δαμλᾶς, καὶ ἦλθεν εἰς θάνατον, ἐπίσθη δὲ ἡ γλῶσσά του, καὶ ἐτραύλιζεν ἕως θανάτου· καὶ ἐγύρισε πάλιν εἰς Βουκουρέστι, αὐθεντεύοντος Κωνσταντίνοδοα ἀδελφοῦ τοῦ Ἰωάννοδα· οὗτος μ' ἐτίμησε μὲ τὸ ὄφρικιον τῆς πρώτης πεντάδος τῶν κληρικῶν, μ' ἔκαμε δηλαδὴ μέγαν Ἐκκλησιάρχην τοῦ θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων· Ἰδοὺ καὶ ἡ μαρτυρία:

» Παρθένιος ἐλέω Θεοῦ πατριάρχης τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ, καὶ πάσης Παλαιστίνης.

Τοῖς πρὸς βοήθειαν ἱερῶν προθυμουμένους ταῖς ἐκ τῶν ἱερῶν τιμᾶσθαι εὐεργετικῶς προσήκει· τὸν κοπιῶντα γὰρ γεωργὸν τῶν καρπῶν ἀπολαμβάνειν, ἢ ἀποστολικὴ φωνὴ διατάσσεται. Ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ ὁ λογώτατος μέγας γραμματικὸς τοῦ ὕψηλοτάτου, καὶ θεοσεβεστάτου αὐθέντου καὶ ἡγεμόνος πάσης Μολδοβλαχίας Κυρίου κυρίου Ἰωάννου Νικολάου Βοεβόδα, ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητοῦ υἱοῦ καὶ περιποθήτου τῆς ἡμῶν Μετριότητος, Κύριος Κωνσταντίνος Δαπόντες, ἐνθέρμως ζήλω πρὸς βοήθειαν τοῦ Πανηγίου τάφου κατὰ τὸ δυνατὸν

φέρεται, δεῖν ἔγνω ἡ μετριότης ἡμῶν, καὶ κλήρῳ τοῦ καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτου, ἀποστολικοῦ καὶ πατριαρχικοῦ θρόνου τιμησαί· καὶ δὴ τῇ χάριτι τοῦ παναγίου καὶ τελεταρχικοῦ Πνεύματος, προβιβάζεται αὐτὸν καὶ προχειρίζεται μέγαν ἐκκλησιαρχὴν τοῦ καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτου θρόνου. Διὰ τὸ τὰς διατριβὰς δὲ τανῦν ἐν Γαλιλαίᾳ ποιῆσθαι καὶ μὴ δυνάμενον τῆς ἡμετέρας χειροθεσίας τυχεῖν, διὰ τοῦ παρόντος ἰδιοχείρου πιττακίου παρέχει αὐτῷ τὸν τοῦ μεγάλου ἐκκλησιαρχοῦ κληρον, ὄντα τῆς πρώτης πεντάδος ὑπὸ τὸν μέγαν ῥήτορα ὄθεν καὶ εἰς ἐνδειξιν ἐπεδόθη αὐτῷ τὸ παρὸν πατριαρχικὸν γράμμα εἰς ἀσφάλειαν.

Ἐκ Κωνσταντινουπόλεως· ἐν ἔτει α ψ μ δ', κατὰ μῆνα Φεβρουάριον ».

Ἐφραίμ Ἀθηναῖος, φιλόσοφος, ἀπὸ Βηθλεέμ, καὶ ἀπέθανεν εἰς τὴν Πόλιν.

Σωφρόνιος ὁ προρρηθείς.

Ἀβράμιος Ἀμπατζᾶς, σκλάβος βαπτισθείς, ὁ ἐγγραφευτής, καὶ αὐτὸς ἀπὸ Βηθλεέμ. Τοῦτος πρωτοσύγγελλος ὢν, καὶ ταξιθεύων κατὰ τὴν Προὔσαν, εἰς δύο ταξείδια ὅπου ἔκαμεν εἴκοσι κοντὰ χρόνους, ἔφερε, λέγουσιν, εἰς τὸν ἅγιον Τάφον πουγγία πεντακόσια, σὺν ἄλλῳ μέγαν, ὅπου οὐδὲ Πατριάρχαι δὲν ἔκαμαν. Ἀβράμιος, λοιπὸν, Χρόσσανθος, Δοσίθεος, Νεκτάριος, Γεράσιμος, Ἀθανάσιος, Διονύσιος, εἶναι οἱ ἐπίσημοι Πατριάρχαι, καὶ ἡ καλλονὴ τῶν εἰς τοὺς καιροὺς μας ἰσραρχῶν.

Προκόπιος Ζαγοραῖος ἀπὸ Καισαρείας, ὁ νῦν ἐλέω Θεοῦ Γεροσολύμων· ὁ Θεὸς νὰ τὸν στερεώσῃ· ἀπέθανε δὲ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν Πόλιν.

ΑΡΧΙΕΡΕΙΣ.

Ὁ Κύπρου Φιλόθεος, Κύπριος, ἐπίσημος διὰ μάθησιν.

Γαβρὴλ ὁ Χαλκηδόνος ὁ προγραφεύς, περὶ οὗ ἔγραψε Διονύσιος ὁ Πατριάρχης εἰς Ρωσσίαν, ὡς γέγραπται, ἐπίσημος διὰ

τὴν ἀνακκίνισιν τοῦ ναοῦ τῆς ἀγίας Εὐφημίας, τὴν εὐχὴν τῆς νῆς ἔχωμεν.

Μελέτιος Ἰωαννίτης, ὁ ἀπὸ Ἄρτης Ἀθηνῶν, ὁ περίφημος γεωγράφος, καὶ συγγραφεὺς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, καὶ πολλῶν λόγων πανηγυρικῶν, καὶ διδασκτικῶν, καὶ ἀστρονόμος, καὶ ἱατρός. Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία, αὐτὰς τὰς ἡμέρας ἤκουσα, ὅτι πέρουσι ἐτυπώθη εἰς τρεῖς τόμους εἰς Βιένναν. Τοῦτος ἀπελθὼν εἰς τὴν Πόλιν διὰ νὰ μετατεθῆ εἰς τὰ Ἰωάννινα, μετετέθη εἰς τὴν ἄλλην καὶ καλλιτέραν ζῶν· ἀπέθικεν εἰς αΨιθ' αἰωνία ἢ μνήμη του.

Ἠλίας Μηνιάτης Κεραλληναῖος, ὁ Κερνίκης καὶ Κκαλαβρότων, ὁ περιβόητος, ὁ νέος Χρυσότομος, ὡς τὸν μαρτυρεῖ τὸ βιβλίον του. Αὐτὸς ἔχει καὶ ἄλλο βιβλίον τυπωμένον εἰς Λεῖψικὴν κατὰ Λατίνων, Πέτρα Σκανδαλοῦ λεγόμενον· αἰωνία ἢ μνήμη του.

Ἰερόθεος Κομνηνός, ἱατροφιλόσοφος, ὁ Δρύστρας. Τοῦτος ἐξήγησεν εἰς ἀπλῆν φράσιν τὰ ἀπορρήγματα βασιλέων, στρατηγῶν, καὶ φιλοσόφων, καὶ τὰ ἐπιπροσώρησε καὶ τὰ ἐπρόσπερην εἰς τὸν Κωνσταντῆνοδα τὸν Μπαρχκοβάνον τῷ α χ λ δ'. ἔτει. Ἐῖτι ἐσύνθεσε τὸν βίον τοῦ βασιλέως Ἰωάννου τοῦ Καντακουζηνοῦ, λαθὼν αὐτὸν ἀπὸ τοῦς ἱστορικοῦς τόμους τῆς Βυζαντιδος, καὶ τὸν ἐπρόσπερε τῷ σοφωτάτῳ ἄρχοντι μεγάλῳ στολνικῷ Κωνσταντῆνῳ τῷ Καντακουζηνῷ· τὸν ἔχω καὶ αὐτόν, ἄξιον τύπου, ἀξιότατον μάλιστα τὰ ἀπορρήγματα· ἀμὴ τίς νὰ τὰ τυπώσῃ; καὶ μκαίριος ὅπου τὰ τυπώσῃ, ὡς χρυσῆ τῷ ὄντι βιβλία, καὶ χρησιμώτατα μάλιστα εἰς αὐθέντας. Τοῦτου σώζεται καὶ ἡ πρὸς τὸν αὐθέντην Νικόλαον βόδα ὑποκειμένη αὕτη ἐπιστολή.

« Οὐκ ἐς τοσοῦτον ἀνὴρ μισροφὸς ἅπαντα μὲν τῶν ἀρωμάτων τὰ εὐωδέστερα, καὶ τερπνότερα, ἐκυτῶ περιφέρειν, μύροις δὲ παντοδαποῖς καὶ βαλσάμοις, καὶ αὐτῷ δὴ τῷ περιλαλήτῳ

σιλφίω, ἐς βάθος καὶ δυσεκνίπτως ἐμβεβαρμένως εἴη ἐσθηται· περιβάλλόμενος, κἄν αὐτὸ τὸ τοῦ Μακεδόνος Ἄλεξάνδρου ἀναλάβηται σῶμα, καὶ τὸν δι' οὐ δίδεισιν, οἷός τ' ἐστὶν ἐμπιμπλῆν εὐωδίας αἶρα, ὅσον ἀνὴρ σοφός, καὶ παντοίοις ἀρετῶν, τῶν ἐκ τε φύσεως, ἐκ τε φιλοπονίας αὐτῷ προσγεγεννημένων κἀλλεσι, καὶ λόγων ἰδέειν ὠραϊσμένος· ταῖς δὲ ὡν περὶ γέχεται, καὶ γλώρραι, καὶ πόλεσι, ταῖς τε ἐγγιστα, καὶ ταῖς πόρρω, τῶν παρ' αὐτῷ θαυμασιῶν χαρίτων, καὶ τῆς ἐνοικουστῆς σοφίας, καὶ ὠφελείας διαδιδόνει κοινωνικῶς, τὰς τῶν ἀχρωμένων τοῖς ἡδίστοις τε καὶ ἀρίστοις τῶν λόγων κατευωδιάζειν οἶδε ψυχάς, καὶ εἰς θαῦμα, καὶ ἔπαινον ἑαυτοῦ διεγείρειν τοὺς ἐντυγχάνοντας· τοιαύτην ἐγὼ τίθεμαι τῆν σὴν θεσπεσίαν, καὶ πάνσοφον τῷ ὄντι ψυχῇν, μεγαλοπάρου, καὶ σοφώτατην ἡγεμόνην καὶ τούτου κήρυκε διαπύρσοι, ὅσοι τῆς τερπνοτάτης εὐωδίας τῶν παρ' αὐτοῖς πανσόφων λόγων τε καὶ γραμμάτων περαπολαύσαντες ἔτυχον· οὐ μὴν ἄλλὰ, καὶ ἄλλον αὐτὴν ἂν προσείποιμι τηλυγέστατον ἕλιον· τοῦτο γὰρ ἦδη δεῦτερον ἐς τὸν μεσημβριῶν τῆς ἡγεμονείας Μολδοβίας, τῆς δυστυχούς μὲν διὰ τὰς τῶν Σκυθῶν λεηλασίας, σκηπτοῦ δίκην αὐτῇ προσπετόντων, καὶ διὰ τὴν στέρησιν τῆς ὑμετέρας ἔμφορος προστασίας, δι' αὐτὴν δὲ καὶ μόνην τὴν παρουσίαν τῆς ὑμετέρας ἐκλυμπρότητος εὐδαίμωνος, κατὰ θεῖαν βουλήν πάντως ὑπεραρθεῖσα ἢ ὑμέτερα Ὑψηλότης, τὰς αὐτῆς κηδεμονικὰς ἀκτίνας προνοητικῶς ἐπαρτήσιν ἅπασι, πρὸς θάλασσαν τῶν πάντη κατεψυγμένων τῷ σκυθικῷ κρύει λαῶν τε καὶ πόλεων. Ἐνθεν τοι καὶ τοὺς μὲν λόγων γλυχομένους πανσόφων, τῆ παρ' ἑαυτῆς γλυκυτάτη κατευωδιάζει καὶ θέα, καὶ ὀμιλίαν, τοὺς δὲ συνετίζει βουλαῖς ἔμφοροι, τὸν δὲ καταυγάζει τῆ λαμπροτάτη αὐτῆς παρουσίᾳ τὰ πρόσωπα· τοὺς δὲ περιθάλλει ταῖς ἐνθέσμοις δίκαις, ὅποια κριτῆς ἀδίκαστος ἀπὸ τοῦ θρόνου τοῖς προσερχομένοις θεσμοδοτοῦσιν, τοὺς δὲ χειρὶ θαψίλει, ὅσοι δηλαδὴ κατατρόχονται τῆ πείνᾳ, κατα-

πλουτίζουσα. Ἐν οἷς οὐδ' αὐτὸν ἐμὲ τὸν διάπυρον αὐτῆς πρὸς τὸ θεῖον εὐχέτην παρέδραμει ὄλωσ' ἀπαρμυθήτων· ἀλλὰ καὶ τοὶ τῆς ἡδίστης αὐτῆς θεᾶς ἀπόλειφθέντα, καὶ διὰ τοῦτο ἀλγοῦντα πάνυ καὶ ὀδυρόμενον, τῇ παρ' αὐτῆς πανσόφῃ καὶ γλαφυρωτάτῃ τῇ φράσει ἐπιστολῇ κατενωδίασε πόρρωθεν, καὶ κατηύγασε, καὶ τῷ ἐν αὐτῇ κέλλει τῶν λέξεων ἠέφρανε, καὶ τοῖς νόημασιν ἔθηκε, καὶ κατελάμπρυνέ μου, οἷα δεξιλεστάτῳ φωτὶ τὴν διάνοιαν, καὶ τὴν ὑπὲρ τῆς ἀποτυχίας μου ταύτης ἐξηκέαστο λύπην, οὐ μετρίως ἀσχάλλοντος. Ἄνθ' ὅτου, καὶ ὡς μὴ προειδῶς τὴν ταύτης διὰ τῆς ἐμῆς δυστυχιοῦς ἐπαρχίας διέδοκται συγγνώμης, πρὸ αὐτῇ τῇ εὐμενεστάτῃ καλοκάγαθῳ τυχεῖν ἄξιός ἐν κριθείην. Ἄλλως γὰρ πτέρυγας ἂν περιστάσας, δαυτικῶς εἰπεῖν, παρειλήφειν, καὶ πρὸς ὑπάντησιν, καὶ ἀπέλαυσιν τῆς σῆς πανσόφου Ἰψηλότητος ἐπετάσθη, καὶ κατατροφῆκται τῶν ταύτης χαρίτων, καὶ τοὶ μὴ ρεῖθρα λόγων ἐκχαίει βουλόμενος, ὡς με ὑπερβολῇ χρησαμένη σου ἡ ὕψηλότης ἐξήρει· ποῦ γὰρ πρὸ ἐμοὶ τούτων, πολλοῦ γε καὶ δὴ ρέυματα δὲ καὶ λιβάδας δακρύων θερμῶν, ἐν οἷς πλημμυρῶ, ἄτε δεινὰ, καὶ πέρα δεινῶν πεπονθῶς παρὰ τε τοῦ θηριωνόμου Ἀσλάνη, καὶ τοῦ συνηγόρου, καὶ ἀντιλήπτορος ἐκείνου, οὐ τούνομα, ἵνα μὴ λυπήσω, παρέρχομαι. Καὶ οἶμαι τὴν ἀποτυχίαν κατὰ θεῖαν ἡμῖν γεγονέναι τὴν πρόνοιαν, ἵνα μὴ ψυχὴν ἡγεμονικὴν, καὶ φιλοῦσιν συναλγῇ, ἄτε φύσει φιλοκατίρμονα πεφυκίαν, λυπήσω, τὰς ἐμὰς συμφορὰς ἐνώπιον τῆς σῆς μεγαλειότητος ἑμῆσιν δακρυρροῖς ἀφιλοσόφως ἀποκλαιόμενος. Οὐκ ὀλίγην οὖν παρὰ τῆς θαυμαστῆς, καὶ σοφωτάτης αὐτῆς ἐπιστολῆς κερπωσάμενος τὴν ἔνθεσιν καὶ παρμυθίαν, μεγάλας αὐτῆς τὰς χάριτας οἶδα· ἔνθεν τοι καὶ οὐ διαλείπω καὶ τῆς ὑπερουσίου, δεόμενος καὶ θεῖας δυνάμεως, ἵνα ἐνισχύῃ αὐτὴν εἰς δίκαιοσιν εὐέρεστον ταυτησί τῆς θεοσδότου ἡγεμονίας, καὶ περιφρουρῇ ἀνωτέραν παντὸς ἀνιάρου, προσεπιδαφιλευομένης αὐτῇ ὑγείαν μακρόδιον,

ειρήνην τε, και πᾶσαν ἑλλην εὐδαιμονίαν μέχρι γήρους βαθυπέτου, και λιπαροῦ. ἀμήν ».

Διονύσιος Χ'τος, ἀπὸ ἀρχιεδιάκονος τοῦ πατριαρχείου Ἀδριανοπούλεως· ἔχει και βιβλίον τυπωμένον λόγων διαφόρων.

Νεόφυτος Ἀβρίου ὁ Σμύρνης, ὁ εὐεργετικός, και δραστηκός. Νεόφυτος Κρητικός, ἀπὸ Μυρτίων, και διδάσκαλος τῶν μπεζαδέδων τοῦ αἰθέντου μου Κωνσταντίνου· διὰ μεσιτείας αὐτοῦ ἔγινεν Οὐγγροβλαχίας· ἐπίσημος διὰ μάθησιν.

Γρηγόριος Βλάχος, συμμαθητής μου, ἀπὸ Μυρτίων και αὐτὸς μετετέθη Οὐγγροβλαχίας, και ζῆ, ἀρχιερατεύων ὑπὲρ τὰ εἰκοσιν ἔτη.

Καϊσάριος Βλάχος, ἀπὸ πρωτοσύγγελλος Φιλαρέτου Ζακυνθίου τοῦ πρὸ τοῦ Γρηγορίου ἀρχιερατεῦσαντος, ἔγινεν ἐπίσκοπος τοῦ ἐν Κρησίῳ τῆς Βλαχίας Ριμνικίου· ἐτύπωσε και βιβλίον εἰς Βουκουρέστι· ἐτύπωσεν εἰς Βενετίαν και τὸ βιβλίον τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου, ὅπου ἐγὼ ἐμεταγλώττισα. Ἐπισημάτωτος αὐτὸς ἐστάθη ὅχι τόσο διὰ μάθησιν, ὅσον διὰ τὴν ἐλεημοσύνην, και μεγαλοδωρίαν· ζήσας γὰρ εἰς τὸν θρόνον ὅχι δέκα χρόνους, ἐξώδιεσε, λέγουσιν, εἰς τύπους βιβλίων, και τυπογραφίαν, και σχολεῖα, και ἐκκλησίας, και μοναστήρια και πτωχοῦς, ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν πενήκοντα πούγιά· αἰωνία ἡ μνήμη του.

Διονύσιος Σκοπελίτης, Σκοπέλων ἐπίσκοπος ἀπὸ πρωτοσύγγελλος τῆς Ἀκρίσεως, θεολογος, ἀόργητος, πρῶτος, ὡς ὀλίγοι. Ἀρχιεράτευσε χρόνους σαρανταεξ, ὡς ὀλίγοι, και ζήσας ὑπὲρ τοὺς ἐννενήκοντα, ὡς ὀλίγοι, ἐτελειώθη. Ἐπασιν, ὅτι ἔλεγε πῶς ἀνήμερα τοῦ ἁγίου Δημητρίου ἐγεννήθη· ἀνήμερα τοῦ ἁγίου Δημητρίου παπᾶ· ἐχειροτονήθη· ἀνήμερα τοῦ ἁγίου Δημητρίου ἀρχιερέως· και ἀνήμερα τοῦ ἁγίου Δημητρίου εἰς τοὺς χιλίους ἑπτακοσίους ἐβδομήντα ἐξ ἀπέθανεν· αἰωνία ἡ μνήμη του.

Ἰωσήφ Τορνόβου, ὀνομαστὴς δι' ἀρετὴν, και προκοπὴν· και

κάνωντας παραιτήσιν, ὑπῆγεν εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος, καὶ ἡσύ-
 χασα· καὶ ζήσας χρόνους ἱκανούς, ἀπέθανεν ἐν εἰρήνῃ· αἰωνία
 ἡ μνήμη του. Τούτου σώζεται καὶ αὐτὴ ἡ εὐχὴ μὲ αὐτὴν
 τὴν ἐπιγραφὴν.

Γωσῆφ Τορνόβου προσευχὴ κατὰ Ἀλφάβητον ὡ-
 ραῖα διάστιχος, καὶ δίστιχος, εἰς δὲ τὸ τέλος
 ἀκροστιχίζει Ἰωσῆφ Τορνόβου (1).

Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν Λήμνου μητροπολίτην Παρ-
 θένιον ψψνγ'. ματιου ζ'. Τροπάρια, Ἦχος β'. Οἶκος
 τοῦ Ἐφραθᾶ.

Παρθένε ἐν Χριστῷ, Παρθένε ποντίρεξ, χαρὶ ἐκ περιου-
 σιας, ἐν τῷ ἀναληφθέντι εἰς τοὺς αἰῶνας ἅπαντας.

Ἠλθέ σου ἀδελφέ, τὸ γάλα ὅσον ἤλθε· καὶ πάλιν νεοπή-
 κτω τυρῷ μίξον καὶ ἄλλο, καὶ χάριτας σοι οἶσομεν.

Ἔχεις γὰρ τὴν ἰσχύν, καὶ θέλησιν ἐξἴσου· καὶ ποίησον
 ἀγάπην, ἕνα Χριστόν σε ἄλλον, μετὰ Χριστὸν κηρύσσωμεν.

Ἐξ ἀγίου Ὁρους, ὁ σὸς ὅπως τὴν θέλεις Ἰω-
 σῆφ ὁ γέρων.

Γεννάδιος ἀπὸ τὸ ἐν Χαλκηδόνι χωρίον Πενταταίχιον,
 Πανταίχι τῶρα λεγόμενον, ἀπὸ παπᾶς, Χαλεπίου μητροπολίτης
 Ἀντιοχείας πρωτόθρονος, καὶ μετὰ τέσσαρας χρόνους παραιτή-
 σας τὸν θρόνον, ἤλθεν εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος· ἐπίσημος καὶ διὰ
 τὴν μάθησιν (ἦτον γὰρ ἐπιστήμων) καὶ διὰ τὴν διαγωγὴν·
 εἶχε γὰρ ζῆλον, καὶ ἐπεθυμοῦσε νὰ διορθώῃ ψυχάς, καὶ νὰ
 εἰρηνεύῃ τοὺς εἰς ἔχθραν εὐρισκομένους· ὅθεν καλούμενος, καὶ
 μὴ κλούμενος, παντοῦ εἰς τὰ μοναστήρια, καὶ σκήτας, καὶ
 κελλία, ἐπρόφθανεν· ἐξαιρέτως δὲ εἰς τῶν Ἱερίων, καὶ Ἄλωρο-
 ποτάμου τὰ μοναστήρια.

(1) Παραλείπεται ὡς ἀσήμαντος καὶ σχοινοτενής.

Ἐξω ἀπο τὴν Τρίπολιν τὴν πόλιν τῆς Συρίας
 κάθηται Μοναστήριον μέγα τῆς Παναγίας,
 μέγα, ἀλλὰ καὶ θαυμαστὸ διὰ τὴν δύναμίν της,
 καὶ Παλαμῆντι λέγεται, τιμῆ τὴν Κοίμησίν της,
 καὶ συναθροίξει ἄμεινον λαὸν ἕς τὴν ἑορτὴν της
 διὰ τὴν παρουσίαν της, καὶ τὴν φανερωσίαν της.
 Τὸ Μοναστήριον αὐτὸ πολλὰ δεδοξασμένον
 ἐπλούτησε προνόμιον μόνον κ' ἐξαιρούμενον,
 ὅπου εἰς ἄλλον τῆς ναῶν ὑπ' οὐρανὸν τοιοῦτον
 ἀκόμη δὲν ἠκούσθηκεν, ὡς τὸν καιρὸν ἐποῦτον.
 Ἀνήμερα τὴν ἑορτὴν, ὅταν ὁ ἱερέας
 τὴν λειτουργίαν ἐκτελῆ, ἢ καὶ Ἀρχιερέας,
 μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον — Ἄλλὰ χριστάτέ μου
 ἀκράσιν παρακαλῶ, κ' ἐδῶ, ἀκροαταί μου,
 χριστάτέ μου καὶ τ' ἀφτίχ, καὶ αὐτὴν σας τὴν καρδίαν
 εἰς τὸν παρόντα λόγον μου, ἕς αὐτὴν τὴν ἱστορίαν·
 ὅτι ὁ λόγος μου αὐτὸς ἔχει τῆ ἀληθείᾳ
 θαύμα, χάριαν, κατάνυξιν, ἀντάμα καὶ τὰ τρία·
 μὲ τὸν ἐδιηγῆθηκεν αὐτὸς ὁ Χαλεπίου
 ἀρχιερεὺς Γεννάδιος ἐκ στόματος ἰδίου,
 ὄντας παρὼν εἰς τὸν ναὸν μέσα καὶ λειτουργῶντας,
 καὶ τοῦτο ὀφθαλμοφανῶς τὸ θέμα ὄρωντας,
 Ἀκούσατε ἔθνη, καὶ λαὸς, ἀκούσατε Ρωμαῖοι,
 Φράγγοι, Ἀρμένιοι, Λούτεροι, ὅλοι οἱ Εὐρωπαῖοι!
 ἀξίωσαί με νὰ τὸ πῶ, Κυρά μου Παναγία,
 τὸ πρᾶγμα, καθὼς γίνεται ὅλον ἐν ἀληθείᾳ,
 εἰς δόξαν τοῦ θεοῦ ἡμῶν, εἰς δόξαν τοῦ ναοῦ σου,
 καὶ δόξαν τῶν Ρωμαίων δέ, λαοῦ σου τοῦ πιστοῦ σου,
 καὶ εἰς αἰσχύνην ἐκείνων, ὅπου κατηγοροῦσι
 τὴν τῶν Ρωμαίων τωρινῶν πίστιν, καὶ ἀθετοῦσι,
 λέγοντες πῶς δὲν γίνονται θαύματα ἕς τὸν καιρὸν μας·

πλὴν γίνωνται, καὶ γίνονται, ναί, μὰ τὸν Κύριόν μας.
 θαύματα, ὅπου σὺν αὐτὰ εἰς ἄλλας ἐκκλησίας
 ἄλλων φυλῶν δὲν γίνονται, ὅχι, ἐπ' ἀληθείας.
 Καὶ μαρτυρεῖ τὸ θαῦμά αὐτό, κατ' ἔτος παρησιαί
 γινόμενον, ὡς ἑκατὸν μαρτύρων μαρτυρία.
 Ἀνήμερα τὴν ἑορτὴν, ὅταν ἀρχιερέας
 τὴν λειτουργίαν ἐκτελεῖ, ἢ καὶ ὁ ἱερέας,
 μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον πάραυτα ἐκτελεῖται
 κάποιος ἦχος ἔς τὸν ναὸν ὡσάν βροντὴ ἐκχεῖται,
 ὡσάν καὶ δίδη εἰδῆσαι, ὡς ὅταν ἐξεχύθη
 τὸ Πνεῦμα εἰς τοὺς μαθητάς, καθὼς μᾶλλον ἰστορήθη.
 Εὐθύς ὁ κόσμος, ὁ λαὸς ὅλος ὁ μαζωμένος,
 ὄντας ἀπὸ τὰ πέρσι ἔς αὐτὸ βεβαιωμένους,
 νοεῖ πῶς ὥρα καὶ καιρὸς ἦλθεν, ἡ Παναγία
 καὶ εὐγγὴ καὶ φανερωθῆ εἰς ὅλους παρησιαί·
 καὶ πέφται κάτω προσκυνεῖ, καὶ κλαίει, καὶ φωνάζει,
 καὶ μὲ τὰ μάτια τέσσαρα, καὶ χεῖρας, καὶ κοιτάζει.
 Τότε ἡ Παναγία μας, τὸ λέγω καὶ ἡ καρδιά μου
 πηδᾷ, θαρρεῖ καὶ δάκρυα τρέχουν ἀπ' τὴν χαρὰ μου·
 τότε ἡ Παναγία μας, ὕμνοῦμεν τῷ ὀνόματι της,
 κηρύττομεν τὴν δόξαν της, καὶ τὰ θαυμασιά της,
 τότε ἡ Παναγία μας, τίς μὴ σε μακαρίσει
 Δέσποινα καὶ τὴν πρὸς ἡμᾶς ἀγάπην σου ὁμνήσει;
 τότε ἡ Παναγία μας, τότε ἡ Δέσποινά μας
 εὐχαίνει ἀπ' τὸ ἅγιον βῆμα, βοήθειά μας!
 ὁ παπᾶς πλέον σιωπᾷ, εἶναι εἰς ἀγωνίαν,
 καθὼς καὶ ὅλος ὁ λαὸς διὰ τὴν Παναγίαν.
 Μεσολαβεῖ διακοπὴ ἔς τὴν θείαν λειτουργίαν,
 ἀφήνει τὰ εἰρηνικά καὶ τὴν ἀκολουθίαν·
 καὶ Κύριε ἐλέησον! ὅλη ἡ ἐκκλησία
 βοᾷ μεγάλη τῆ φωνῆ καὶ τὰ μικρὰ παιδία.

ὅλοι ἐκεῖ ξεσκούρωτοι, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
 καὶ σκεπασμένο δὲν ἄνω, κινεῖται πῦρ κεφάλι.
 Καὶ βασιλεὺς ἂν εὐρεθῆ, δὲν γίνεται ἄλλως,
 ἀνάγκη νὰ ξεσκούρωθῆ, ὡσάν καὶ ὁ χυδαῖος.
 Τότε ἡ Παναγία μας, ἄς πολυπλασιάζω
 τὸ ἄγιόν της ἕνομα, διὰ νὰ τὸ χορτάσω·
 τότε ἡ Παναγία μας, νὰ ἔχωμεν τὴν εὐχὴν της,
 εὐχαίνει ἀπ' τὸ ἱερόν, ὡς ἀπ' τὴν κάμαρὴν της,
 ἀόρατος, καὶ ὄρατὴ, πῶς νὰ σᾶς· τὸ μιλῆσω
 δὲν ξεύρω πῶς ἀγαπῶμαι, νὰ σᾶς· τὸ ἐξηγήσω,
 τόσον ἡξεύρω νὰ σᾶς πῶ, νὰ σᾶς· ὁμολογήσω,
 ὅτι μεγάλ' ἡ πίστις μας νὰ σᾶς εὐαγγελίσω.
 Βασιλεῖον ἐχάσαμεν, βασιλεῖον, σοφίαν,
 τὴν Πίστιν ἐτερήσαμεν, τὴν Πίστιν τὴν ἁγίαν,
 ὡς ἓνα δένδρο σὺν νὰ πῆς ὅπου τὰ φύλλα χάνει,
 καὶ τὸν καρπὸν, τὴν ρίζαν δὲ φυλάττει μὴ πεθάνῃ.
 Ἀόρατος, καὶ ὄρατὴ τὴν ὥραν τὴν ἰδίαν,
 φαίνεται, καὶ δὲν φαίνεται, πρᾶγμα δι' ἀπορίαν,
 γεμίζει τοῦ ἀνθρώπου δι' τὸν νοῦν, καὶ τὴν καρδίαν
 ἐλπίδ' ἀγάπην, καὶ χαρὰν ἀληθινὴν, γλυκεῖαν.
 Ἀλλὰ καὶ φόβος ἐν ταύτῃ, φόβος· τῆ ἀληθείας,
 σοῦ ἐρχεται καὶ τρέμει δέ, καὶ χαίρει ἡ καρδία·
 Ἀνθρώπων τέλειον ἄνω, τέλεια καὶ κοιτάζει,
 εἰς σχῆμα ὅμως γυναικίος, ὅπου νὰ μὴ διστάξῃ,
 καὶ εἰσοδεῖ εἰς τὸν ναόν, εἰς τὴν ἐκκλησίαν μπαίνει,
 καὶ περπατεῖ, πλὴν δὲν πατεῖ τὴν γῆν, καὶ ὑπαγαίνει·
 καὶ ὁ ναὸς ὅλος εὐθὺς γεμίζει εὐωδίαν,
 καὶ ταύτην ἀνεξήγητον, ἄρητον, ὠρασίαν.
 Περπατεῖ μέσα εἰς τὸν ναόν, ἀλλὰ εἰς τὸν ἀέρα,
 καὶ τὴν ἐβλέπει ὁ λαός, διότι εἶναι μέρα,
 τὴν βλέπουν ὅλοι τὴν ἑωρῶν, πλὴν συνεχισκασμέν,

ὁ Ἰσκιος, ὁ τύπος· τῆς φάνεται ἔς τὸν καθένα.
 Τὸν τοῖχον, τοῖχον περπατεῖ ἄνω τῶν στασιδίων,
 ὡς πνεῦμα, ὡσάν ἄγγελος, ὡς ἓνα σῶμα θεῶν.
 Καὶ μοναχὴ δὲν περπατεῖ, ὅτι δὲν τῆς τυχαίνει,
 γιὰτὶ εἶναι βασιλίσσα, μὲ συντροφισμένη,
 καὶ διὰ τοῦτο ὁ λαὸς βλέπει θεωρεῖ καὶ δύο
 μαζὶ τῆς ὁποῦ περπατοῦν καιρῶ ἐν τῷ ἰδίῳ,
 ἀνδρῶν εἰς σχῆμα καὶ οἱ δύο ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ νείων
 ἀγγέλων τῆς, ὡς φανερόν, δὲν ἔχει λόγον πλέον·
 ὁ μὲν ἀπὸ τὰ δεξιὰ, ἀριστερὰ δ' ὁ ἄλλος,
 συνοσταλλόμενοι καὶ οἱ δύο οἱ ἄγγελοι μεγάλως.
 Καὶ οὕτω περιέρχεται ὅλην τὴν ἐκκλησίαν
 μὲ τῶν ἀγγέλων τὴν διπλὴν αὐτῶν δορυφορίαν,
 ἀργὰ ὡσάν βασιλίσσα, ἐν ὧσα τὸ ἱστοῦσα
 νὰ τελειώσω, πλὴν ἀργὰ, ἀνίσσω· δὲν λαθεύω.
 Ἐπαίτα εἰς τὸ ἅγιον βῆμα ἐμπαίνει πάλιν
 ἡ Παναγία Δέσποινα ἀπ' τὴν μερίαν τὴν ἄλλην.
 Ἐδῶ γίνεται ἄφαντος, ἀμὴ ἡ εὐωδία
 μένει, ἐν ὧσα νὰ γενῆ ἡ θεία λειτουργία.

Ἰερώνυμος Κύπριος, ἐπίσημος διὰ μάθησιν, ἀπὸ Βιζύης Νικαμηδείας ὁ νῦν.

Δαμασκηνός Ἀλβανίτης, ἐπίσημος διὰ μάθησιν, ἀπὸ Μελανίκου Θεσσαλονίκης, καὶ παραιτησάμενος ἦλθεν εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος.

Γρηγόριος, ἐπίσημος διὰ μάθησιν, ὁ Λυχνιδῶν, καὶ παραιτησάμενος, ἦλθεν εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος· εἶναι ἀπὸ τὴν Μποκοβίτζα χωρίον τῶν Ἀγράφων, ἄλλος εἶπεν ἀπὸ τὸ Παλχοκάτουνο, καὶ ζῆ, καὶ εἶναι εἰς τὸ τῶν Ἰεήρων.

Θεοδώρητος Μωραίτης, ἀπὸ ἀρχιδιάκονος τοῦ Πατριαρχείου ἐγενε Ἀκκεδαμονίας, καὶ παραιτηθεὶς ἦλθεν εἰς τὸ Ὄρος· ἐπίσημος δι' ἀρετὴν, ὅτι τόσον ἐφάνη ταπεινός, ὥστε εὐ-

θός ὑπετάγη εἰς τὸν γέροντα ὡς ἓνας ἀπὸ τοὺς μοναχοὺς καὶ ἔκοπτε ξύλα, καὶ ἔφερε καὶ ἐπήγεινε εἰς τὸν μύλον, καὶ ἔκαμνε κοντολογῆς· πᾶσαν ὑπηρεσίαν μετὰ χαρᾶς, εὐρισκόμενος εἰς τὴν νέαν σκῆτην τοῦ ἁγίου Παύλου· τὸσον δὲ αὐτός, ὅσον καὶ οἱ ἄλλοι ἀρχιερεῖς, οἱ περικοτούμενοι καὶ ἐργόμενοι διὰ τὴν ἡσυχάσασιν, γίνονται καλόγηροι, ἤθουν λαμβάνουσι τὸ μέγα σχῆμα τῶν μοναχῶν, καὶ δὲν λειτουργοῦσι πλέον, ἀλλάζουσι δὲ καὶ τὰ ὀνομαζία τους, ὡς αὐτός ἀπὸ Θεοδώρητος, Θεοφάνης μετωνομάσθηκε· καὶ ζῆ.

Παρθένιος Ἰουαννίτης, ἐπίσκοπος διὰ μάθησιν, ὁ παλαιῶν Πατρῶν, καὶ εἰς τὸν καιρὸν τοῦ πολέμου φυγὼν μετὰ πάντων τῶν εἰς τὸν Μωρέων ἀρχιερέων ἕως δέκα, καὶ τινων πλουσιῶν λαϊκῶν, ὑπήγεν εἰς Μοσχολίαν.

Μακάριος Νοταρᾶς ὁ Κορίνθου, καὶ Κορίνθιος, ὅστις παραιτηθεὶς, ἦλθεν εἰς ἅγιον Ὄρος, μετὰ δὲ τινος χρόνου ἀπῆλθεν εἰς Χίον, καὶ λαθῶν ἐν τῶν ἐκεῖσε μοναχῶν, μένει ἐκεῖ ἡσυχάζων ἕως τῆς σήμερον, ἐπίσκοπος διὰ προκοπὴν ὄντας καὶ αὐτός, καὶ ζηλωτῆς καλῶν ἔργων διὸ ἐπαρακίνησε δύο πρηνεστευτάς, καὶ ἐτύπωσαν δύο ἀξιώλογα μεγάλα βιβλία, τὴν Φιλοκαλίαν, καὶ τὸν Εὐεργετινόν, τὰ ὅποια ἀπὸ τὸ ἅγιον Ὄρος ἐσῆκωσε, ψυχωφελέστατα καὶ τὰ δύο, μάλιστα ἡ Φιλοκαλία, ἡ ὅποια βιβλίον ἔχει, ἀλλὰ βιβλιοθήκη πρέπει νὰ λέγεται, ὡς πολλῶν ἁγίων Πατέρων συγγράμματα περιέχουσα· ὁ Θεὸς νὰ τὸν πολυεθῆ.

Σπαραξίμ ὁ ἀπὸ Πισσιδεῖς, (Πισσιδεῖς δὲ εἶναι ἡ νῦν λεγομένη Ἀττάλεια) ὁ Ἀγκύρας, ὁ ζῶν, καὶ παραιτηθεὶς, ἐπίσκοπος Ἱεροκλήρου. Τοῦτος ἐτύπωσε Θεάτρον τὸ βασιλικόν, τὴν τοῦ Μακαρίου Πατριμοῦ ἱερὰν Σάλαγγα, Ἡνευματικὴν κηθάραν, Χρηστοθήθειαν, καὶ ἄλλα βιβλία. Ἐμεταγλώττισε καὶ τὸ Κυριακοδρόμιον, Συναξάρια καὶ Ἀμπερωλῶν Σωτηρίαν, καὶ ἄλλα, τὰ πάντα ὡς δέκα, εἰς γλώσσῃν Τούρκι-

κην μέρωματκα γράμματκα διὰ τοὺς Καρχηζιανούς, ὡς ἔμπειρος εἰς τὰ Τούρκικα ἔργον καλόν, καὶ ὅπου ἄλλοι τις πρὸ αὐτοῦ δὲν τὸ ἔκαμεν· ὁ Θεὸς νὰ τὸν πολυετῆ.

Κύριλλος Κρητικός, ὁ νῦν Συναίου ἕρου, ἐπίσημος διὰ μάθησιν ἱεροκλήρυξ. Αὐτὸς ἐπῆγεν εἰς Βενετίαν καὶ ἐτύπωσε τὸ βιβλίον τοῦ μακαρίου Ἀναστασίου Συναΐτου, ἐπισκόπου Ἀντιοχείας· ὁ Θεὸς νὰ τὸν πολυετῆ.

Θεόφιλος Ἰωαννίτης, ὁ νῦν Καμπανίης, ἕνας τῶν ἐπισκόπων τοῦ Θεσσαλονίκης, ἐπίσημος διὰ μάθησιν· ἔκαμε καὶ τοῦτος βιβλίον, καὶ τὸ ἐνόμασε Ταμετον Ὁρθοδοξίας, καὶ τὸ ἐτύπωσεν· ἐμποδίσθη δὲ ἀπὸ τὴν μεγάλην Ἐκκλησίαν νὰ ἀναγινώσεται, διὰ τινε, ὡς φαίνεται, ἐμποδισμένα ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν, ὡς ἀπαράδεκτα, καὶ γρημμένα εἰς τὸ βιβλίον του.

Διονύσιος Δαπόντες, Ἀντριώτης, ὁ Ἀδραμερίου νῦν, εἰς τῶν ἐπισκόπων καὶ αὐτὸς τοῦ Θεσσαλονίκης, καὶ τοῦτος ἐπίσημος διὰ μάθησιν.

Γεράσιμος Λέριος ὁ Ἡρακλείης, ἰσχυρὸς κατὰ τὰ πολιτικὰ ἀνάμεσα εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς, καὶ δραστήριος· ἀπίθανε γέρον ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα.

Γαβριλάκης ἀπὸ τὰ Βουρλά, ἀπὸ Σερρών Νικομηδείας, ἰσχυρότατος καὶ αὐτὸς γέρον, ἀπίθανεν, ἐξορισθεὶς ἀπαξ καὶ δις λογιάζω.

Μελίτιος Πολίτης, ἀπὸ Προύσης Νικομηδείας, ἰσχυρότατος. Τοῦτος ἐξωρίσθη εἰς τὸ Σινᾶ, ἐκεῖθεν ἐγένεν Ἰταλίαν, ἦλθεν εἰς Χίον, καὶ τώρα πάλιν ἐξωρίσθη.

Εὐγένιος Κορφιάτης, ὁ εὐγλωττος, καὶ πολυμαθὴς, ὁ πρῶτος ἀρχιερατεύσας τῆς ἐν Ρωσίᾳ Πολτάβας, καὶ νέας Σερβίας, ὁ ζῶν· τοῦτος ἔκαμε δικήν του Λογικὴν, καὶ ἀπελθὼν εἰς Αἰψίαν τὴν ἐτύπωσε, καὶ ἄλλα. Ἐδῶ ἐγνωρίσθη διὰ τὴν προκοπὴν παρὰ τοῦ ρηγὸς τῆς Πρωσίας Φριδερικίου, καὶ παρὰ τινος ἄρχοντος Μοσχοβίτου, ὅστις ἀπελθὼν εἰς Μοσχοβίαν, ἀνέφερε

τῆ βασιλείᾳ Αικατερίνῃ περὶ αὐτοῦ, ἥτις τὸν ἔφερε καὶ τὸν ἔβαλε διδάσκαλον εἰς τὰ ἑλληνικὰ καὶ λατινικὰ τοῦ υἱοῦ τῆς καὶ διαδόχου Παύλου, καὶ συνέτραγε· τοῦ ἔδωκε καὶ πρόνομον νὰ μὴ ὑπόκηται εἰς τὴν Σύνοδον· φθονήσασα δὲ ἡ Σύνοδος καὶ ἀπατήσασα, ὡς εἶπαι, τὴν βασιλείαν, πῶς τάχα πρέπει νὰ τιμηθῆ μετὰ τὸ τῆς ἀρχιερωσύνης ὄνομα, καὶ κένωντας τὸν ἀρχιερέα, τὸν ἐσήκωσεν ἀπὸ τῆ βασιλείας, καὶ τὸν ἐπέταξεν εἰς Πολτάβαν, διὰ νὰ μὴ ἔχη τὸν μὴ ὑποκειμένον τῆς, καὶ μάλιστα Γραϊκούλον. Ἐγὼ ποτὲ μαζὶ μὲ αὐτὸν, ὄντα ἱεροδιάκονον καὶ ἱεροκλήρικα εἰς τὸ Πατριαρχεῖον· εἰς τὴν Πόλιν, ἀνταμώθηκα, ὄντας μετὰ τὸ μέγα τίμιον ξύλον τοῦ Χλωροποτάμου καὶ ζητώντας ἐλεημοσύνην· καθήμενοι δὲ εἰς ἕνα ἀρχοντικὸν εἰς τὸ τραπέζι εἰς τὸ Σταυροδρόμι, ἔλεγεν αὐτὸς καὶ ἐβεβαίωκε, πῶς εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην ἄνθρωποι δὲν εἶναι περισσότεροι ἀπὸ ἑβδομήντα μυλλιούνια, ἐγὼ δὲ διαβάζωντας τὴν ἱστορίαν τῆς Κίνας εἶδα ὅπου γράφει, ὅτι μόνον εἰς τὸ βασίλειον ἐκεῖνο τῆς Κίνας, ὡς πολυάνθρωπον καὶ εὐρύχωρον, εἶναι τόσα μυλλιούνια ἄνθρωποι.

Νικηφόρος Θεοτόκης Κορφιάτης, ἐπιστήμων, διάδοχος Εὐγενίου παραιτηθέντος, καὶ τώρα εἶναι μαζὶ καὶ οἱ δύο ἐκεῖ εἰς Πολτάβαν. Ἐκαμὲ καὶ αὐτὸς βιβλίον διδασχῶν, καὶ τὸ ἐτύπωσεν.

Ταῦτα μὲν περὶ Ἀρχιερέων, νῦν δὲ περὶ ἱερομονάχων, καὶ ἄλλων λέγομεν.

Ἱερομόναχοι, ἱερεῖς, ἱεροδιάκονοι, καὶ μοναχοί.

Ἱερόθεος ἱερομόναχος Μωραΐτης, ἐπιστήμων, διδάσκαλος τῆς ἐν Σκοπέλῳ σχολῆς, καὶ διδασκαλὸς μου εἰς τὰ γραμματικά· τὸν ἔφερον ὁ πατέρας μου ἐπὶ τούτου διὰ λόγου μου ἀπὸ τὸ ἅγιον Ὄρος, ἀπὸ τῶν Ἰβήρων τὴν μονήν, μετὰ τὸ μέσον τοῦ πρώην Ἀρτῆς Νεοφύτου· μετὰ δέκα χρόνους δὲ πα-

ραϊτήσας τὸ σχολεῖον, ὑπέστρεψεν εἰς τῶν Ἰβήρων. Ἐκείθεν μετὰ χρόνου· διὰ ἡσυχίαν ὑπέγενε εἰς τὰ Γιοῦρα τὸ ἐρημονεῖσι Γόραρον ἑρθῶς λεγόμενον· ἐδῶ ἀπέθανεν· αἰωνία ἡ μνήμη του! εὐχάκεν ἄγιον λείψανον, καὶ θαυματουργεῖ ἡ κόρα του, ὅπου εἶναι εἰς τῶν Ἰβήρων, ἐθαυματούργησε δὲ καὶ ζωντανός. Ἐματογλώττισε, καὶ ἐτύπωσε τὸ βιβλίον τοῦ ἁγίου Ἐρραίμ.

Ὁ δὲ Ἄρτης Νεόφυτος ἦτον καὶ αὐτός ἀπὸ τοῦ ἐπιστήμους καὶ ἐρημίση, ὅτι ὀργανίζει νὰ γίνῃ πατριάρχης· καὶ θέλωντας καὶ μὴ θέλωντας, ἔαμε παραίτησιν, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος, ὑπέγενε εἰς τῶν Ἰβήρων, καὶ ἐδῶ ἐτελειώθη. Αὐτὸς ἐτύπωσε εἰς ξεχωριστὴν φυλλάδα τὴν εἰς τὸ Μνηστεῖον ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου μαρτυροῦ Νεοφύτου ὡς συνωνομάτος τοῦ αἰωνία ἡ μνήμη του.

Μελέτιος ἱερομόναχος, ἐπιστήμων, μαθητὴς Ἱεροθέου, ἐναρτος δὲ καὶ αὐτός, καὶ ἀπέθανεν εἰς τῶν Ἰβήρων· αἰωνία ἡ μνήμη του.

Μεθόδιος ἱερομόναχος Ἀνθρακίης, ἐπιστήμων, διδάσκαλος εἰς Καστορίν. Τοῦτος μετὰ τοῦ διδασκάλου μου Ἱεροθέου, πρὸ τοῦ ἐλθεῖν εἰς Σκόπελον, ἀπελθὼν, ἢ μᾶλλον ἀναγκασθεὶς ὑπέγενε εἰς τὴν Πόλιν καὶ ἐπὶ τῆς ἱερᾶς συνόδου κριθεὶς κτεκερῖθη ὡς δεχθεὶς ἀρεσὴν νεοφανῆ ἐνὸς Ἰταλοῦ Μολίνου τὸ ὄνομά του, φλυαροῦντος καὶ λέγοντος κοντὰ εἰς τὰ ἄλλα, καὶ ὅτι πάντα τὰ ὄντα εἶναι κατὰ φαντασίαν, καὶ βεβαιώσας αὐτὸ ὁ Μεθόδιος μὲ συγγράμματά του, τὰ ὅποια ἐκάθισαν εἰς τὸ πατριάρχεον, βάλλωντας αὐτὸς εἰς αὐτὰ τὴν φωτιάν ἀτός του, ὡς ἔθος ἐστὶ τοῖς τοιοῦτοις, ἔμπροσθεν τοῦ πατριάρχου Ἱεραιμοῦ, καὶ τοῦ πατριάρχου Χρυσάνθου, εἰς τοὺς 1728. Ἐξεβόθη δὲ καὶ γράμμα συνοδικόν, προστάζοντας ἵνα κλιώνται, ὅπου ἐάν εὑρεθοῦσι, τὰ συγγράμματα, καὶ τετράδια, τὰ περιέχοντα τὴν νεοφανῆ ταύτην ἀρεσὴν. Ἐδιορθώθη δὲ, καὶ κώσας, καὶ πτόσας, καὶ ἀναθεματίσας αὐτά, ἐζήτησε, καὶ ἔλαβε τὴν συγγώ-

ρσιν παρὰ τῆς Συνόδου, καὶ τὴν ἱερωσίαν, ὅτι καθρέθη. Αὐτὸς ἔχει τυπωμένον καὶ βιβλιερίδιον, Βοσκός λογιζάων προβάτων, λεγόμενον.

Μητροπότης Γρηγορῆς, ἱερομόναχος ὁ ἐκ Δαδώνης, ἐπιστήμων· ἡ δὲ Δαδώνη θαρρῶ νᾶ ἦναι κατὰ τὸ Ἀργυροκάστρον, ἢ κατὰ τὰς Θήβας. Τοῦτος ἔχει ἐπιγράμματα εἰς τὴν περὶ Καθηκόντων βιβλίον τοῦ Νικολάου βόδα, καὶ ἐπιστολάς πρὸς αὐτόν, καὶ ἔπαινον νικοτιανῆς, ἤγουν τοῦ τουτουνίου, ἐναντίον τοῦ φόγου, ὅπου ἔκαμεν ὁ Νικόλαος βόδα· τὰ ἔγω αὐτά, καὶ τὰς ἐπιστολάς. Ἔχει ἐπιγράμματα καὶ εἰς τὴν Ἑβδομηκάρην τυπωθεῖσαν εἰς Βουκουρέστι, καὶ κανόνας, καὶ προσόμοια εἰς πολλοὺς ἁγίους, καὶ διαφόρους στίχους. Ἐκαμε καὶ Θεοτοκάριον, ὡς τοῦ Ἀγαπίου, συναθροίσας πάντα τὰ θεοτοκία τροπάρια, ὅπου εἶναι εἰς τὰ δώδεκα Μηνια, Παρχαλητικὴν, Τριώδιον, Πεντηκοστάριον, καὶ ὅσα δὲν ἐρθασαν, τὰ ἐσύνθεσεν αὐτὸς, καὶ τὸ ἀπογέμισεν.

Ἴδου καὶ μίξ του ἐπιστολῆ πρὸς τὸν αὐθέντην Νικόλαον βόδα.

• Τῷ πανημέρῳ κρίτει τῆς σφωτάτης σου Ἵψηλότητος τὴν δουλικὴν προσκύνησιν.

Ἄπτομαι τῶν ποδῶν τῆς, ἕνα ἄρη ἀπ' ἐμοῦ τὴν μεγίστην καὶ ἀπροσλόκτον συκοφαντίαν, ἣν ἐπλασαν ἢ ἐνόμισαν κατ' ἐμοῦ οἱ εἰπόντες (ὦ, φρίζον ἤλιε, καὶ στένχιον ἢ γῆ βοῶσα!) προφανέστατον ψεῦδος καὶ ἀπιστον πάση νοητῇ καὶ αἰσθητῇ φύσει, ὅτι ὁ Μητροπότης οὐκ ἠθέλησε ποιῆσαι στίχους δυνάμενος, εἰς τὴν περὶ τῶν Καθηκόντων πένσφορον βιβλίον τῆς σῆς Ἵψηλότητος· ὡ μισρωτάτου δευτέρου προδότη τοῦ στόματος, πῶς ἐξέγει τὸν ἰὸν τοῦτον τὰς ἀκοαῖς τῆς σῆς Ἵψηλότητος; Ἄλλ' ἡμεῖς (δεῖ γὰρ ἀπολογηθῆναι, καὶ οὕτως κακῶς ἔχοντες τῷ σώματι) καὶ αὐτὸ τὸ ζῆν προῦδώκαμεν ἄν, πάντα ποιούντες, καὶ πράττοντες, τοῦ μόνον ὀρθῆναι εὐάρεστοι τῆ σῆ Ἵψηλό-

τητι. Ἐπει δὲ ὁ φιλόθεωπος Θεὸς τὴν μέχρι γήρας ἔνοσον ἡμῶν ζωὴν (οὐ γὰρ ἠρρωσθήσαμεν ποτέ, οὔτε κλίνης εἰδήθημεν, τῆ ἀρρωστίᾳ μὴ παρούσῃ), μετὰ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν ζυγοστατήσας, ὡς οἰμαι, τί γὰρ ἂν ἄλλα εἴη; συνεχώρησεν ἡμῖν τὴν ἀρρωστίαν, σωτηρίας ψυχῆς φάρμακον, καὶ ἡμῶν ζῶντες, ἐκ τῆς ἀναιμοσύνης μόνον γινωσκόμενοι, οὐδὲ γὰρ τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν διακριδὸν εἶχομεν, εἰς τὰ ὀρώμενα, ὅτε τὸ πρόσταγμα τῆς σοφωτάτης σου Ἵψηλότητος ὡς ἡμᾶς ἦκε τὸ γλυκύ, ἅμα καὶ καταθύμιον· ὅθεν ἐστιχοῦργήσαμεν οὐδέν, πῶς γάρ; ἠνιάθημεν δὲ, ὥστε καὶ ἤδιστα ἀποθανεῖν· ὅτε πρῶτον προηρήμεθα, ἡ ζῆν, ἐν τοιαύτῃ ἐλευσίᾳ καταστάσει ὄντες· ἐχόντες ὁμῶς τινὰς στίχους, οὓς σημεῖον προσκυνήσεως τῆ σῆ Ἵψηλότητι, προσέοισιν προεποιήσαμεν, τούτους τῷ ἀρχιγραφεῖ σου τῆς Ἵψηλότητος, τῷ ἀγαπητῷ ἡμῶν ἐν Χριστῷ τέκνῳ, ἀντὶ τῶν ἀπαιτηθέντων ἐνεχειρίσαμεν. Καὶ αὕτη ἡμῶν ἐνώπιον Θεοῦ, καὶ τῆς σῆς Ἵψηλότητος ἡ ἀληθεστάτη ἀπολογία, ὡς καὶ αὕτη μαρτυρεῖ ἡ εἰσέτι καὶ νῦν ἀπὸ ὀσφύος μέχρι ποδῶν κατακρτούσα τοῦ σαρκίου ἡμῶν ἀρρωστίᾳ, ἡ καὶ τῆς πρὸς ἡμᾶς εὐνοίας τῆς σῆς Ἵψηλότητος κατὰ μακρὸν ἀπάγουσα, εἴθε δὲ καὶ τοῦ παρόντος βίου· ἐπειδὴ οὐ μόνον τῶν ἱερῶν ἀμυρίων ἡμᾶς ἀπεστέρησεν, ἐγκεκοσμημένους χρυσίῳ σταυροῦς, ἐπιμαυνικά τε, καὶ ἐπιτραχήλια, καὶ τὰ λοιπὰ, τούτων πωλήσαντες, ἀ πόνοις, καὶ ἰδρωσὶ πολλοῖς, καὶ ἐν πολλοῖς ἔτεσιν ἐκτεσάμεθα, ἀλλὰ καὶ τῆς τὰ πάντα χρυσεῖ, καὶ εὐεργέτιδος ὕψεως τῆς σῆς Ἵψηλότητος ἀπομακρῶναι ἀπειλεῖ. Τῷ οὖν συκοφαντήσαντι, ὅστις ἂν εἴη, συγχωρήσῃς ὁ θεός, ὃς σοῦ τὴν σωφωτάτην Ἵψηλότητα μέχρι γήρας βαθυτάτου εἰρηνικῆν, καὶ ἔνοσον ἐν τῇ ἡγεμονίᾳ στηρίξοι, ἀμήν. Ὁ δοῦλος, καὶ εὐχέτης τῆς σοφωτάτης σου Ἵψηλότητος, Ζώβακτος Μητροπόλις :

ΟΙ ΣΤΙΧΟΙ.

Ὁ Νικόλαος τῶν σφῶν ἢ λαμπρότης,
 ὁ τοῦ Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου,
 σοφοῦ τὰ πάντα ἐξ ἀπορρήτων γόνος·
 ὁ οὐρανόφρων Ἡγεμὼν Οὐγγοβλάχων,
 τίθεικε νῆφ τῶδε ἐκ βάρων βράσιν·
 τείχεσσι δ' ὑψηλοῖσιν Ἰρι-τειχίσας,
 κίσσι τε ξεστοῖσιν ἰδρύσας λίθων,
 ἐφ' ἧς σθένος πέπηγεν ἀψίδων ἅπαν,
 ἐφ' ὧν καθίζει πᾶς ὁ τῶν τρούλων γύρος·
 τέκνον σιδηρᾶ ἀσφαλίζεται πύλη·
 Κἄπειτα φρουρὸν δυσμάχητον ἐκ πόλου
 ἔστησι, κλήσει Νικόλαον τὸν μέγαν,
 μνήμης ἐκῆτι εἰς ἀπέφρους ἡλίου
 κύκλους, ἐαυτοῦ, καὶ τοκῶν, καὶ τέκνων.

Ἰδοὺ γράφομεν καὶ ἄλλους στίχους εἰς ἄλλας δικόρους
 ὑποθέσεις, ὀλίγους ἐκ τῶν πολλῶν ὧν ἐποίησεν.

Εἰς ταλκνισμὸν τοῦ παρόντος βίου ἀπὸ τῶν
 οὐδὲν εἶναι λογιζομένων.

Θέρος ἐν ἄρῃ, οὐ χιῶν, οὐ ψυχρότης
 πτήσσει βροτεῖαν, ἀλλὰ τὸ πνίγος, φῶσιν,
 πληθὺς τε μυῖων, ψυλλαίων τ' ἀδδηράγων·
 βομβεῖ γὰρ ἡ μὲν, ἡ δὲ πηδᾶ ἐκτόπως,
 τῷ δῆγματι ἄμω εἰσάγουσκι τὴν λύμπη
 πᾶσι βροτοῖσιν, ὦ βίου, κκοῦ βίου,
 ἐκῆτι τούτων, καὶ ὅσων βροτοκτόνων,
 κώνωπος ταχῆς τε, ἀλγεινῆς ἄμα
 φθειρῶν τ' ἐχουσῶν πάντα σώματι ἀργίης.

Εἰς ἑαυτὸν πενόμενον.

Τίς τῷ πολύτλα καὶ ζῆνῳ δ' ἀνεστίψω
δώσει στιχουργῶ εἴνεκα στιχουργίης
ἔδραμα, ἤμα μέχρι τέρατος βίου;

Ἔτερον.

Φῶς ἦσθι Σῶτερ, ἀλλ' ἀναβάλλῃ σκότος,
ὡς κρύβριος· φώτισε γοῦν με, καὶ σκέπε,
τὸν Μητροφάνη Γρηγορᾶν, καὶ τὸν λάτρην.

Πρὸς τὸν θεὸν αὐτοῦ Κυζίκου Μητροφάνη
παραιτησάμενον.

Θήβης ἐπταπόλιοι κλυτὸν πέδον εἰσέτι κλαίει,
καὶ μεδέουσ' ἀκτῆς Κυζίκου· Ἀσιάδος·
κἄλλιπες ἀμροτέρησιν ἄχος μέγα·
ἀσπετον εὖχος ἔης, φριδίμε Μητρόφανες.

Εἰς τὴν εὐγλωττίαν αὐτοῦ.

Ἄθλα λυροκτυπίης πιστεύομεν ἀμριονεῖς,
ἔπλετ' ἐπεὶ καὶ νῦν εἰκελος Ἀμριόνος,
αιμιλίην, καὶ ἦθεα, καὶ νόον, εὐκλεῆς ἔρον,
γαίης Καδμητῆδος δῖος ὁ Μητροφάνης.

Εἰς πραότητα.

Ρώμη, γένος πλοῦτός τε, καὶ ὠρασιότης,
εἰς οὐδὲν εἰσίν, εἰ ἄπεστι πραότης.

Εἰς φρόνησιν, καὶ εἰρήνην.

Φρόνησιν οἶδα, ἢν λύει οὐδὲν πάθος,
ρώμην τε αὖθις, ἢς φρόνησις ἡγέτης.

Εἰς νέους.

Παῖ, κτήσον ὄλβον, τυγχάνων ἤδη νέος,
γῆρα δὲ σώζε, ὥνπερ οὐ γρηῃζεις τέως.

Εἰς τοὺς αὐτούς.

Ὅς οὐκ ἀγείρει, κοῦρος ὢν, οἷς γηράσει,
οὗτος κατ' ἄμμου τὴν ἐαυτοῦ οἰκίαν
δομεῖ ἀβουλεί, καὶ βιώσει δυσφόρως.

Εἰς ἔρωτα.

Ὡς δυσκάθεκτος, ὦ ἔρος, πόθος πέλεις,
ἀλλ' ἀμβλυωπεῖς, ὅτ' ἔρξῃς δυσκειδέων.

Εἰς ἀηδόνα.

Δεῦρ' ὦ ἀηδῶν ᾠδικῆ ὠδαῖς ζένας,
λυπούμενόν με τάς ἀνάγκαις τοῦ βίου,
ποίησον ἡσθηναί τε καὶ φυγεῖν ὄλωσ
κόσμου τὰς ἄρκυς, καὶ γενέσθαι εἰς ὄρη,
ἔπου μέριμνα οὐ πάρεστι τοῦ βίου,
οὐδ' ὁ φθονῶν μοι εἰνεκ' ἄρτου τῷ ζέμφ.

Εἰς τὴν αὐτὴν.

Ἦρος φανέντος, καὶ ῥόδων μυριπνῶν,
ἀηδόνων μέλισμα ἤσέ μου φρένας.

Εἰς κοχλίαν.

Γέννημα ἔρως, ἠδὲ ἡλίου πέλω,
οἶκον δι' οἰκῶ, ὃν παρέσχε μοι φύσις,
πτύω δ' ἄπαντας αἰρετιστάς σείλω·
κἄν τῇ κεφαλῇ ἔρθῶν κέρα δύο,
Χριστὸν διφυῆ δηλώω χριστανόμοις.

Οἱ δὲ ἅγιοι, εἰς τοὺς ὁποίους ἔκαμς κανόνας, καὶ τὰ λοιπά, εἶναι τοῦτοι:

Ἰκνουαρίου ι.η'. εἰς τὸν ὅσιον Ἰάκωβον ἀκολουθία τελεία
θεοδοξολογημένη, μὲ τελετὴν, καὶ καθίσματα, καὶ αἶνους, αἰ-
τήσαι Γεωργίου Μαγιώτζα.

Ἀναπλήρωσις τελείας ἀκολουθίας τοῦ ὁσίου Συμεών, τοῦ διὰ Χριστὸν σαλοῦ, αἰτήσῃ τοῦ αὐτοῦ.

Ἀναπλήρωσις τελείας ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἀνθίμου, αἰτήσῃ τοῦ Ἀνθίμου Οὐγγροβλαχίης.

Ἀναπλήρωσις τελείας ἀκολουθίας τοῦ ὁσίου Ἀνδρέου, τοῦ διὰ Χριστὸν σαλοῦ, αἰτήσῃ τοῦ αὐτοῦ.

Ἀναπλήρωσις τελείας ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Γεροθέου, ἐπισκόπου Ἀθηνῶν, αἰτήσῃ Ἱεροθέου ἱεροδιακόνου τοῦ Οὐγγροβλαχίης.

Ἀναπλήρωσις τελείας ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κλήμεντος Ἀγκύρας μετὰ τοῦ ἁγίου Ἀγαθαγγέλου, αἰτήσῃ Κλήμεντος Ἀδριανουπόλεως.

Ἀναπλήρωσις τελείας ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἀθηνόγους, αἰτήσῃ τοῦ αὐτοῦ.

Ἀναπλήρωσις τελείας ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Εὐθερίου, αἰτήσῃ τοῦ αὐτοῦ.

Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὸν ἅγιον Δημήτριον, διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς φυλακῆς, τῶν δεσμῶν, καὶ τοῦ θανάτου, ὅπου ἐπιφανεῖς ὁ ἅγιος ἔβωκεν εἰς αὐτόν, ὄντα εἰς Ζίχναν, χωρίον τοῦ Ἀράμας, ἐπὶ τῆς πατριαρχείας Ἰακώβου τοῦ Χίου, Ὀκτωβρίου κ' εἰς ἡμέρᾳ πέμπτην, τὴν νύκτα ξημέρωμα τῆς ἑορτῆς τοῦ ἁγίου, εἰς τοὺς χιλίους ἑξήκοντα ὄγδοῦσα ἐπτὰ, εἰς τὰς ἡμέρας τῶν ζορμπάδων, ὅπου ἐκατέβασαν τὸν Σουλτὰν Μαχμούτ, καὶ ἀνέβασαν τὸν Σουλτὰν Ἰμπραήμ.

Τοσαῦτα περὶ τοῦ Μητροφόνου, ὅστις ἀπέθανεν εἰς Βουκουρέστι, ζήσας ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν ἑπτὰ αἰωνίᾳ ἢ μνήμῃ του.

Ὅταν δεκαεπτὰ ἢ δεκαοκτὼ χρόνων ὄντας εἰς ἡλικίαν ἐγὼ, ὑπῆγα εἰς Βουκουρέστι εἰς τοὺς χιλίους ἑπτακοσίους τριάντα τὸν Ἰούλιον, αἰθινατεύωντας ὁ Μιχαήλ ὁδὸς Ρακοβίτζας ὁ Μπόγδανος, ὀκτὼ μῆνας ὑστερὰ ἀπὸ τὸ μέγαλον ζορπαλίον τοῦ ζορμπάμπαση Πατράνα, ὅπου κατέβασε τὸν Σουλτὰν Ἀχμέτ.

καὶ ἀνέβασε τὸν Σουλτάν Μαχμούτ, τότε ἐγνώρισεν τὸν Μητροφάνη, τὸν ἐσυνκιστράφηκα, καὶ αὐτὸς αὐτὸς τοῦ μὲ εἶπεν, ὅτι ἦτον ἐκτὴν τεσσάρων χρόνων, καὶ ἐπέρασε κενρὸς καὶ ἐτελειώθη.

Ἀναστασιος Γόρδιος ἱερομόναχος, ἦτον ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν τῶν Ἀγρῶν, περίφημος, πολυμαθὴς, ἐνάρετος, ἔχει ἐπιστολάς ἑλληνικὰς πρὸς τοὺς τότε ὁμοίους τοῦ, (τὰς ἔχω) καὶ βιβλίον κατὰ Λατίνων, ἀτύπωτον, τὸ ἔχω· εἰς τοῦτο γράφει ἐναντίαν τῶν χρησῶν, καὶ μὲ τὴν Ἀποκάλυψιν τοῦ ἁγίου Γεωάννου τοῦ θεολόγου καὶ ἀποστόλου ἀποδείχγει, ὅτι δὲν θέλει ἀναστηθῆ πλέον ἢ βασιλεῖα τῶν Ρωμίων, ὡς προείπασιν οἱ χρησμοί, καὶ οἱ πῦργοι Ρωμιοὶ πιστεύοντες χαίρουσι μὲ τὸν ὅποιον συμφωνῶ κ' ἐγὼ, καὶ λέγω, ἐπειδὴ οἱ χρησμοὶ δὲν ἀλλήθευσαν εἰς τοὺς χρόνους ὅπου γράφουσι πῶς ἦτον νὰ ἀναστηθῆ, καὶ δὲν ἀναστήθῃ, δὲν θέλει πλέον ἀναστηθῆ· ὅτι οἱ χρόνοι, ὅπου γράφουσι οἱ χρησμοὶ νὰ ἀναστηθῆ, ἦτον εἰς τοὺς τριακκοσίους εἴκοσι μετὰ τὴν ἄλωσιν· εἰς δὲ τοὺς τριακκοσίους εἴκοσι τοῦτους χρόνους συνέβη καὶ ἐσύνησαν αὐτοὶ οἱ ἔξ' χρόνος τῶν πολέμων, εἰς τοὺς ὁποίους ἐπληθίσαν, ἐπερικύκλωσαν τὴν Πόλιν, τὴν ἐστένεψαν καὶ νὰ τὴν πάρουν, δὲν τὴν ἐπῆραν. Ἀπὸ τοῦτο δὲν θέλουσιν δυνηθῆ πλέον οἱ Ρῶσοι νὰ τὴν πάρουν μὲ ὅσους τράπουκ καὶ ἂν μετχειρισθῶν, καὶ ὅσας δυνάμεις καὶ ἂν κατεβάσουν εἰς τὸ Κράϊμ, τὸ πῶλον τῶρα ἔδωκεν τὸ ἐκυρίευσαν, καὶ τὸν χάνην ἀπέβγαλαν, καὶ τὸν ἐστειλαν, καὶ κἀθηται εἰς τὴν Ἀσίαν, εἰς τὸ Ταμάνι, τοῦ Κριμίου ἀντίρρυτα. Αὐτοὶ ἐὰν τὸ βεβαιωμένον διὰ χρησῶν, ὁ θεὸς βιασθεῖς (νὰ μὲ συγχωρήσῃ δὲ ὁ θεός, ὅπου τολμῶ, καὶ τὸ λέγω) ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας μας, τὸ ἐμπόδιζε, παρεχώρησε, καὶ δὲν ἔγινεν εἰς τὸν καιρὸν, ὅπου ἔπρεπε νὰ γίνῃ, προκρίνας καλλίτερον τὸ νὰ ἀργήσουν, νὰ μεταιωθῶν τῶν τοιοῦτων καὶ τοσοῦτῶν ἀνδρῶν, ἀστρόνομων, καὶ σοφῶν, καὶ ἁγίων τοῦ τὰ λόγια, παρὰ

νά βασιλεύσουν οἱ βασιλείας ὄχι, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς τῆ ἀληθείας ἀνάξιοι, πῶς εἶναι τρόπος λοιπὸν ἀπὸ τῶρα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς; τὰ γίνῃ ἢ ἀνάστασις τῆς Ρωμαϊκῆς βασιλείας, ὁποῦ πλέον βεβαίως, χρησμός, καὶ χρησμολόγου ἄλλου τινὸς δι' αὐτὴν δὲν ἀπέμεινε; Τούτων οὕτως ἐχόντων λοιπὸν, δὲν θέλουσιν βασιλεύσει πλέον εἰς τὴν Πόλιν, οὔτε Ρωμαῖοι, οὔτε Ρούσοι, ἕως τῆς συντελείας. Ἄς μᾶς ἐλεήσῃ δ' ὁ πολυέλεος θεός, καὶ ἄς μᾶς δώσῃ τὴν βασιλείαν του τὴν οὐράνιον, καὶ ἄς λείψῃ αὐτὴ ἢ ἐπίγειος. Καὶ εἶναι τὸ ἴδιον, ὡσάν νά μᾶς εἰλεψε φόλα, καὶ φλωρί μᾶς ἐδόθηκε, καὶ ὡσάν νά μᾶς εἰλεψαν χόματα, καὶ μαργαριτάρια μᾶς ἐδόθησαν. Τὸν Γάρδιον τὸν ἐζήτησεν ὁ Νικόλαος βόδας, καὶ δὲν ὑπήγεν, ὡς τὸν μέγαν Ἀντόνιον ὁ μέγας Κωνσταντῖνος, καὶ δὲν ὑπήγεν, ὡς τὸν Διογένη ὁ μέγας Ἀλέξανδρος, καὶ δὲν ὑπήγεν. Εὐγε τῶν ἀνδρῶν, καὶ τῶν τριῶν, καὶ ὄντως φιλοσόφων! διὰ τοῦτο καὶ αἰωνία ἡ μνήμη τους. Ἰδοὺ καὶ δύο ἐκ τῶν πολλῶν ἐπιστολῶν τοῦ.

• Λογίω ἀνδρὶ, καὶ πρεσβυτέρω θεοσεβεῖ, τῷ ἐκ Νέας Κώμης κυρίω Ἀντωνίω, ὁ ἐξ Ὑπερικαικῶν Ἀναστάσιος Γόρδιος εὐπράττειν.

Τῆς μὲν πρὸς ἐμέ σου φιλικῆς διαθέσεως εὐγε καὶ ὑπέρευγε, μάλα δικαίως ἂν εἴποιμι, τῆ δὲ κατὰ τινα παραβολὴν, ἢ σύγκρισιν παρελημμένη σοι τοῦ κῶνωπος χρήσει, οὐτ' ἂν συναϊέσσιμι, οὐτ' ἂν ἄλλως τχύτην θαυμάσαιμι. Καὶ μὴ μοι, πρὸς φιλίαν αὐτῆς, τοιαύταις καὶ τοσαύταις πρὸς ἀδύλωσ καὶ φιλοῦντας καὶ φιλουμένους χρῶταις ὑπερβολαῖς, τὸ γὰρ μὴ δὲν ἔγαν, καὶ τὸ πᾶν μέτρον ἄριστον οὐκ ἄγνωστῆ, εὐ οἶδα, ὡς τοὺς τυχοῦσιν εἰρημέναι εἰσι τῶν σοφῶν ἔρρωτο, καὶ ὄροις φιλίαν τῆς κατὰ φιλοσοφίαν ἐμμένειν μᾶλλον, καὶ οὐ τῆς κατὰ τοὺς πολλούς, καὶ τῆς ἄλλως ἐχούσης, πρὸ παντὸς αἰροῦ. Πάτηρθεν ἀνθεστηριῶνος τρίτη φθίνοντος, α ψι β'.

• Τῷ αὐτῷ. — Τοῦ παιδὸς ἡ νόσο; ἐκ παχέων φάινε-

ται, καὶ φλεγμικῶδων καὶ γλίσχρων εἶναι γυμῶν, τὴν κεφαλὴν καταλαμβάνοντων, κἀκαίθεν ἐν τοῖς κάτω μέρεισι κεντηρομένων· διὸ καὶ χρόνιός ἐστι τρόπον τινά, καὶ δυσκαταγώνιστος ὑπὸ τῆς διοικούσης τοῦ σώμα φυσικῆς δυνάμεως· εἰ δέ τις βοηθημασί τισιν ἡλικίᾳ τοιαύτῃ προσφέρῃσι χρῆσασθαι βούληται, ἑτέροις μὲν ἰσχυροτέροις οὐ δυνατόν, φλεβοτομίᾳ δηλαδὴ καὶ καθάρσει, τοῖς ἐπὶ τῶν μεγάλων νοσημάτων κρατίστοις, κλυστήρισι δὲ κάτωθεν μαλακωτέροις πρῶτον, εἶτα καὶ ἐμετικῶς ἔκωθεν ἠπίοις, ἔξιστι· πρὸς τούτοις ἐρίοις ἔκωθεν πιναροῖς, ἐμβροχεῖσιν ἐλάφῃ πυρὶ θερμικινόμενῃ, καὶ ἤδη κοιλάζοντι· ἔτι δὲ καὶ ἐλαίοις ἑτέροις, ἀφ' ἑαυτῶν οὔσι θερμοῖς, ἀλειρομένοι τοῦ πεπονηθέντος τόπου, οἷον τὸ δάφνιον, καὶ χαϊμακμῆλιον, εἰ δυνατόν εὐρεθῆναι, καὶ πυριάμασι μετὰ σπόγγου καινοῦ, συνεχῶς ἐμβροχομένου θερμῇ τῇ λεγομένῃ ρακῇ, πιεζομένου τε καὶ ἐπιτιθεμένου. Τούτοις, κατὰ τὴν παρούσαν ὥραν καὶ κατεπίγουσαν χρῆσιαν, χρῆστέον· καὶ τὸ πᾶν τῆς υγείας εἴη παρὰ τῆς τὰ πάντα νικώσης θείας δυνάμεως. Ἐρρωσο καὶ τοὺς φίλους πάντας ὑπὲρ ἐμοῦ πρόσειπε. Ἐκ τοῦ πατρίου διαπέδου, βοηδρομῶνος θ'. αψις'.

Ἀθανάσιος ἱερομόναχος Κρητικός, ἐξηγητὴς τοῦ Ὡαλτηρίου· αἰωνία ἡ μνήμη του.

Ἀντώνιος Κατήφορος, ἱερομόναχος Ζακύνθιος, ἔκμμε γραμματικὴν, καὶ μετάφρασιν ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ νέαν Γραφὴν μετὰ εἰκονογραφίας, καὶ τὴν ἐτύπωσεν· αἰωνία ἡ μνήμη του.

Βησσαρίων Μακρῆς ἱερομόναχος Ἰωαννίτης, διδάσκαλος τῆς εἰς τὰ Ἰωάννινα σχολῆς, ἔκμμε τὴν τυπωμένην τεχνολογικὴν Γραμματικὴν· αἰωνία ἡ μνήμη του.

Μακάριος ὁ κουφός, ὁ Μαριδάκης, ἱερομόναχος Κρητικός, ἀδελφός Θεοδοσίου Πατριάρχου τοῦ τυρλοῦ, ἔκμμε, καὶ ἐτύπωσεν διδασκῶν βιβλία δύο. Τοῦτος ἐβλῶν εἰς τὸ Βουκουρεσίτι

εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ αὐθέντου Κωνσταντῆνοθα τοῦ αὐθέντου μου, καὶ διδάσκων εἰς τὴν κύβεντικὴν κοῦρταν, μὲ εἶπεν ὁ αὐθέντης, ἂν ἡμᾶι ἄξιος, τὴν ὥραν ὅπου διδάσκει ἐπ' ἄμβωνος, νὰ γράρω τὰ διδασκόμενα· ὑπεσχέθην ἐγὼ, ἂν καὶ δύσκολον τὸ ἔργον, καὶ καθήμενος εἰς τόπον, ὅπου δὲν μὲ ἔβλεπε, ἔγραφα· καὶ ἔγραψα, καὶ ἄρσα τὸν αὐθέντην, ὅπου ταῖς εἰδείχην, καὶ τοῦ ταῖς ἐδιάβαζα, ἂν καὶ ὅλα τὰ λόγια σωστὰ, ἀνελλιπῶς δὲν τὰ ἔγραψα, ὅτι τοῦτο ἀδύνατον καὶ εἰς τὸν ταχύτατον ταχυγράρον· μὲ ἰστοχάσθηκε δὲ μίαν ἀπὸ ταῖς πολλὰς φορὰς ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸν ἄμβων, καὶ τὴν ἀκολουθείαν τοῦ λόγου ἀφίπωντας, γυρίζει, μὲ κυτρίζει καὶ λέγει, κἀλλιο νὰ σ' εἴλεπε γραμμικὴ, τὸ γράψιμον ἢ ἤθελε συντόχει σκληρὰ, καὶ μὲ ἐπιπλήξει μὲ δίκαιον, ἀμῆ, ἐκτάλαθεν, ὅτι ἀδεία αὐθεντικῆ τοῦτο γίνεται. Τὸ κῆμος δὲ τοῦτο ὁ αὐθέντης, ὅτι μὲ εἶπε, καὶ τὸν εἶπα, νὰ ἀντιγράψῃ ταῖς διδχαῖς, νὰ ταῖς προσέρῃ τὸν αὐθέντην, καὶ δὲν ἠθέλησεν ὁ Μακάριος. Ἄλλοτε μὲ εἶπε πάλιν ὁ αὐθέντης, καὶ τὸν εἶπα νὰ μὲ μάθῃ ρητορικὴν, καὶ νὰ τὸν δῶν τὸν μῆνα δεκαπέντε γρόσια· ἐγὼ δὲ διὰ φιλαδελφίαν, παίρωντας δύο συμμαθητὰς, ὅπου εἶχαν τὴν αὐτὴν μὲ λόγου μου δύνανται, καὶ φιλοσοφικὰ ἐδιδάσκοντο, ὑπῆρχ καὶ τοῦ εἶπα τὸν λόγον τοῦ αὐθέντου, πῶς εἶπε διὰ τοὺς τρεῖς, καὶ τὸν μισθόν· καὶ ἔσπερξε καὶ μᾶς εἶπε νὰ συνθέσωμεν ἕως ἑνα φύλλον ἑλληνοστί εἴ τι θέλομεν ὁ καθένας μας, καὶ νὰ τοῦ τὰ πᾶμε· καὶ τὰ ὑπήγαμεν· καὶ μᾶς εἶπεν, ἀφήστε τὰ πηγαίνετε, καὶ αὔριον ἐλάτε· μᾶς εἶπε δὲ τὴν αὔριον ὅτι — εἶπα νὰ σᾶς μάθω ρητορικὴν, ἀμῆ δὲν σᾶς μαθαίνω.

Νικόλαος ἱερομόνχος Μωραειδῆς Κεφλλονίτης, ἱεροκέρυξ καὶ αὐτός, καὶ εὐφραδῆς· ἔκαμε καὶ τοῦτος βιβλίον διδχαῶν, καὶ τὸ ἐτύπωσεν εἰς τὸ Γιάσι, πψψς'.

Παρθένιος ἱερομόναχος Μωραΐτης, ἔκαμεν ἐξηγήσιν ἀπλῶν νόμων καὶ κανόνων συνοδικῶν, καὶ τὴν ἐτύπωσεν.

Ἰωαννίκιος ἱερομόναχος, Κύπριος, προσετώ τῆς εἰς τὸν Γαλατᾶ ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, ἐδίδασκε καὶ αὐτός· ἐπ' ἐκκλησίας χρόνους· εἶχε καὶ ἀδελφὸν Ἀθηνάσιον, ἱερομόναχον καὶ αὐτὸν, καὶ λογώτατον, καὶ προσετόν τῆς εἰς Ταταῦλα ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

Ἀγάπιος ἱερομόναχος, Μεσολογγίτης, λογώτατος καὶ τοῦ-τος καὶ μεγαλόφωνος, καὶ μουσικολογιώτατος, καὶ προσετός τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Νικολάου, τοῦς αὐτοῦς χρόνους, καὶ ἐδίδασκε καὶ αὐτός.

Δωρόθεος, ἱερομόναχος Μιτυληναῖος, Γικκομῆ μνηστής, ἐπιστήμων φιλόσοφος, καὶ πρῶτος των καθ' ἡμᾶς λεγομένων φιλοσόφων, καὶ διδάσκαλος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει σχολῆς.

Θεοδόσιος ἱερομόναχος Σκυλίτζης, Ἄγιος, καὶ τῆς Χίου διδάσκαλος· οὗτος εἶχε καὶ ἀδελφὸν Στρατῆ τὸ ὄνομά του, ἱατρὸν περίφημον τύπον, ὥστε καὶ εἰς τὴν Πόλιν ἐπέβηκε, διὰ νὰ λατρεύσῃ τὸν βασιλέα.

Γεράσιμος ἱερομόναχος ἀπὸ Κουζγουντζοῦκι, ὁ λεγόμενος Ἄκακος, ἐπιστήμων, μνηστής καὶ διάδοχος τῆς ἐν Πάτρμφ σχολῆς τοῦ Μικαχρίου, ἀπέθανεν εἰς Κρήτην, καὶ εὐχκεν ἅγιον λείψανον αἰωνία ἡ μνήμη του.

Κοσμάς ἱερομόναχος ἀπὸ τὴν Ἀθήμων, καὶ τῆς Ἀθήμων διδάσκαλος, καὶ εἰς τὴν Ἀθήμων ἀπὸ τοῦς Τούρκους· εἰς τὸν καιρὸν τῶν πολέμων ἐκόπηκε, τοῦτο ποθῶν· ὅτι τοῦτος ζῶν, πολλοὶ πολλὰκι τὸν ἔκουσαν, ὅπου εἶλεγε, «θεέ μου ἀξιωσάκι με νὰ λάβω μαρτυρικὸν θάνατον!» καὶ τὸν ἔλαβε· τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐκόπη καὶ ὁ ἀρχιερεὺς τῆς Ἀθήμων, δὲν ἠξίερω τὸ ὄνομά του· αἰωνία ἡ μνήμη του.

Κοσμάς ἱερομόναχος Μεσολογγίτης, ἀποστολικὸς κηρυξ, ἀκτήμων, ἀνάργυρος, ἅγιος· ὅτι καὶ προεῖπε τινά, καὶ ἐθαυματούργησε, καὶ πολλὴν ὠφέλειαν ἐπροξένησεν εἰς τὰς χώρας, καὶ χωρὶς καὶ νησία, ὅπου κοντὰ δύο χρόνους ἐπεριπάτησεν·

ἀργινώντας ἀπὸ τὸ ἅγιον Ὄρος, ἀπὸ τὸ ἱερὸν μοναστήριον τοῦ Χλωροποτάμου, εἰς τὸ ὅποσον πρῶτον ἀνέβη εὐχρινώντας ἀπὸ τὸ κακί, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ κελλίον μου, καὶ ἔβαλε λόγον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, εἶτα ἐφεζή· καὶ εἰς ἄλλα μοναστήρια. Ἀποκεφαλίσθη δὲ (ζιωνία ἢ μνήμη του), εἰς τὸ χωρίον Μπεράτι κατὰ τὸ Πρεμετί νόκτα ἀπὸ δύο ἀνθρώπους τοῦ πασᾶ, φθόνω καὶ κηλίξ τῶν Ἑβραίων, μετὰ τὸ νὰ ἐσήκωσεν ὁ Κοσμᾶς πανηγύρικ καὶ ἀλισβερίσια, ὅπου ἐγίνονταν τὴν Κυριακὴν, καὶ τὰ ἐδιώρισε τὸ Σαῶδατον, καὶ ἔδωκεν χρήματα τὸν πασᾶν, προσθέσαντες καὶ συκοραντίας διαφόρους, πῶς τάχα παραινεῖ τοὺς Ρωμαιοὺς νὰ ἐνωθοῦν μετὰ τοὺς Μοσχόβους νὰ κινηθοῦν κατὰ τῶν Τουρκῶν. Ἀποκεφαλίσκοντες δὲ αὐτὸν, τὸν ἔριψαν εἰς τὸν πλησίον ποταμὸν χριστιανοὶ δὲ ὀδηγηθέντες ἀπὸ τὸ φῶς, ὅπου ὡς εἶπαι, κατέβηκεν εἰς τὸ σῶμα, τὸ ἐπήρασι, καὶ τὸ ἔθαψαν. Δόξαν νὰ ἔχη ὁ Θεός, ὅπου καὶ τὴν σήμερον εἰς τοιοῦτους παναθλίους καὶ παναχρείους καιροὺς, εὐρίσκονται τοιοῦτοι ἄνθρωποι εἰς τὸ γένος μας. Δόξα σοι ὁ Θεός!

Χρῆστανθος ἱερομόναχος, ἀδελφὸς αὐτοῦ τοῦ νεοφανοῦς ἀγίου, ἐπιστήμων, ζῆ, καὶ κρατεῖ τὸ σχολεῖον τῆς Πάρου.

Χρῆστανθος ἱερομόναχος Μωραχίτης, ὁ νῦν μετὰ τὸν Ἱερόθεον διδάσκαλος Σμύρνης.

Διονύσιος ἱερομόναχος ἀπὸ τὴν Πορταριά χωρίον Δημητριάδος· ἀπὸ τὸ ἅγιον Ὄρος ἦλθεν εἰς τὸ Πιπέρι τὸ ἐρημονησι, ὅπου ἦτο πρῶτα μία ἐκκλησία τῆς Παναγίας, καὶ ἐμόναζεν ὁ ἱερομόναχος ἐκεῖνος, ὁ Βάρδα Φίδοσι λεγόμενος, καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν Δημητριάδος· ἔκτισε δὲ ὁ Διονύσιος ἐλθὼν καὶ δευτέραν ἐκκλησίαν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς μετὰ πεντέξ κελλίξ, καὶ ἐσύστησε πεντέξ πατέρων σκήτην. Ἐδῶ ἀπὸ τὴν Πόλιν ἦλθα ἐγώ, καὶ ἐφόρεσα τὰ μαῦρα παρ' αὐτοῦ εἰς τοὺς χιλιούς ἐπτακοσίους πενήντα ἕνα, ἀνήμερα τοῦ ἀγίου Δημητρίου, καὶ ἀπὸ Κωνσταντίνου μετωνομάσθην Κηισάριος, καὶ ἔλλαξα μὲν τὰ

φορέματα, καὶ τὸν τόπον, δὲν ἔλλαξεν διὰ τὸν τρόπον· καὶ ἐπληρώθη καὶ εἰς ἐμὲ ἢ προοιμῆα ἢ λέγουσα «ὁ λύκος ἂν κ' ἐγῆρασε, κί ἔλλαξε τὸ μαλλί του, ἢ γνώμη του δὲν ἔλλαξεν ὅμως· κ' ἢ κεραλή του». Αὐτὸς ὄντας εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος εἰς τὸ ἱερὸν μοναστήριον τῆς Ἀκύρας ἐλθὼν ἀπὸ τὴν Πόλιν, ὅπου ἦτον διδάσκαλος εἰς τὸν ἄρχοντα καπι-κερχιῆ τὸν Ἀραπάκ, μετεγλώττισεν εἰς τὸ ἀπλοῦν τὸ βιβλίον Συμεὼν τοῦ νέου θεολόγου· αἰωνία ἢ μνήμη του.

Ζαχχαρίας ἱερομόναχος, ἀπὸ τῆς Μηλιαῖ, χωρίον Δημητριᾶδος καὶ τοῦτο, εἰς τὸ ὅποιον καὶ τώρα εὐρίσκειται γέρον ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα, ἐπιστήμων καὶ ἐνάρετος.

Ἀγαθᾶγγελος ἱερομόναχος Μωραῖτης, ὁ νῦν ἱεροκῆρυξ εἰς τὴν Πόλιν, καὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Χαλκιδικῆς· ἔκαμε σχολεῖα εἰς μερικὰ χωρία, καὶ πολλὴν ὠφέλειαν εἰς τοὺς χριστιανούς· ὁ Θεὸς νὰ τὸν πολυετῆ.

Ἰωάννης, ὁ καὶ Ἰωάσαφ, ἱερομόναχος Ρόδιος, ἱεροκῆρυξ καὶ αὐτὸς· ἐστάθη εἰς τὴν Σκόπελον ὑπὲρ τοὺς δέκα χρόνους διδασκαλος, καὶ ἀνεχωρήσας ἦλθεν εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος, ὕπηγεν εἰς τὴν Σαλονίκην, εἰς τὴν Ρόδον, εἰς τὴν Χίον, εἰς τὴν Σμύρνην· καὶ ὅπου ἂν ὕπηγε, καὶ ὑπάγει κηρύττει τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, καὶ διδάσκει τὴν σήμερον· ὁ Θεὸς νὰ τὸν πολυετῆ· ἔκαμε καὶ αὐτὸς, ἔκουσα, ἐξήγησιν εἰς τὸ Ἄσμα τῶν Ἀσμάτων, καὶ τὴν ἐτύπωσε.

Ἀθανάσιος ἱερομόναχος ἀπὸ τὴν Πέρον, ἐπιστήμων, καὶ διδάσκαλος τὴν σήμερον εἰς τὴν Σαλονίκην.

Κύριλλος ἱερομόναχος ἀπὸ τὰ Φουρνά, χωρίον τῶν Ἀγοράφων, ἐπιστήμων, εἰναι εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος, καὶ κήθηται εἰς τὰς Κερυαῖς.

Ραφαὴλ ἱερομόναχος, Ἀρτηνός, Κηφοκαλιβίτης, ἐπίσημος δι' ἀρετὴν καὶ προκοπὴν· οὗτος πρὸς τοὺς ἄλλοις ἐξήγησεν ἀπὸ τὸ ἑλληνικὸν καὶ τὸν βίον τοῦ ὁσίου Ἀαζάρου τοῦ ἐν τῷ Γα-

λασίφ θρει ἀπύσαντος, διεξοδικὸν ὄντα καὶ πολὺν, ὡς δύο ψαλτήρια, καὶ τὸν ἔστειλε νὰ τυπωθῆ, δὲν ἠκούσθη δὲ νὰ ἐτυπώθῃ· ἡ μνήμη του εἶναι Νοεμβρίου ζ'. Τοῦτος, ὁ ὅσιος Λάζαρος, τὴν ἀγίαν εὐχήν του νὰ ἔχωμεν, πρὶν ὑπάγει θαρῶ εἰς τὸ Γαλήσιον ὄρος, ὤπηγεν εἰς Μιτυλήνην, ὅπου ἦτον ἐξόριστος Κωνσταντῖνος ὁ Μονομάχος· ἀνταμώνωντάς τον τὸν εἰλαβήθη ὁ ἀρωγίτης, καὶ τοῦ ὕπεσχεθη, ἂν βασιλεύσῃ νὰ ἀνακτίσῃ καὶ νὰ μεγάλωσῃ τὸ ἐν τῇ Χίῳ μονῴδιον τῆς Παναγίας, ὅπου καὶ ἐγένετο· καὶ βασιλεύσας ἔστειλε καὶ ἔκτισε τὴν ἑνομαστήν, καὶ ἑνομαζομένην τῶρα Νέην Μονήν, τὴν μεγάλην, καὶ πλουσίαν διὰ τὰ πολλὰ κτήματα, καὶ τοὺς ἑως τριακοσίους πατέρας, ὅπου ἔχει.

Πατρις ἱερομόναχος Μιτυληναῖος, Καφοκαλυβίτης, ἐπίσημος, καὶ ἀξιος τοῦ καταλόγου καὶ αὐτός· πρῶτον μὲν ὅτι ἔφθισσε ταῖς δύο στρατίας τοῦ Καφοκαλυβίου, τὴν ἑπάνω, ὅπου πάγει εἰς τὴν Κερκασία, καὶ τὴν κάτω, ὅπου πάγει εἰς τὴν Λαύρα, Ἐργὸν μίγα, καὶ πολὺ, καὶ δυσκολοκτῆρθωτον, ὅπου ἦτο πρῶτα φόβος, καὶ τρόμος νὰ ταῖς περιπατήσῃ ἀνθρώπος, μὴ πέσῃ, καὶ κρημισθῆ, καθὼς ἐγὼ ταῖς εἶδα, καὶ ταῖς ἐπεριπάτησα· καὶ ἀγκαλὰ ἐξωδιόσθη ὑπὲρ τὰ χλια γρέσα, τὰ ἔδωκαν ὅμως δύο φίλοι του, καὶ φίλοι μου, Χρουμουζάκης, καὶ Ἀντώνιος, ἀπὸ τὴν Πόλιν, ἀπελθόντες· εἰς τὸν ἅγιον Γάρον, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἦλθον ἔδω, καὶ ταῖς εἶδασι, πρὶν νὰ γανοῦσι, καὶ ταῖς ἐπεριπάτησαν, καὶ φόβος τοὺς ἐπεριλαβε. Δεύτερον, ὅτι εἰς τὸ κελλί του ἔχει ὡς δέκα κελιογῆρους, ὅπου ἄλλος κελιωτής δὲν ἀξιώθηκε· τρίτον, ὅτι εἰς τὴν Σκόπελον ἀπελθόν, τοῦ ἑπαράδωκαν οἱ ἀπόγονοι τῶν κητόρων τὸ ἱερὸν μοναστήριον τῆς ἀγίας Μεταμορφώσεως, Ἐρημον, καὶ μενδρί τῶν γυδοπροβάτων, τὸ πλυσίον εἰς τὸ ἐμὸν καὶ πατρικὸν μου μοναστήριον τῆς Παναγίας τῆς Εὐαγγελιστρίας, (μεγάλῃ ἢ χάρις τις), καὶ τὸ ἐκυβέρνησε, καὶ τὸ ἀνθρώπισε, καθὼς φαίνεται· τέταρτον, ὅτι

διὰ πατριρχικοῦ γραμματος ἐπροστάχθη νὰ ἀμνη κοινώθιον εἰς τὸ Ξανθοῦ ἱερὸν μοναστήριον τοῦ ἁγίου Γεωργίου, καθὼς προηγήθη ἦτον εἰς ὅλα τὰ μοναστήρια, καὶ τὸ ἔκαμε, τὸ ἐσύστησε, καὶ εἶναι τώρα ὡς τριάντα πατέρες, καὶ συντρέγουσι καθ' ἡμέραν μίσα εἰς αὐτό, ὅπου πρῶτα οὔτε δεκα δὲν ἦσαν· καὶ ὁ ἅγιος θεός, ἐξ οὗ πᾶν ἀγαθὸν καὶ σωτήριον, νὰ τὸ στερεώσῃ, καὶ νὰ τὸ αὐξήσῃ, ὡς καλόν, ἐπαινετόν, καὶ θεάρεστον. Ἀμήν.

Ταῦτα μὲν καὶ περὶ ἱερομοναχῶν τῶν ἐπίσημων, νῦν δὲ περὶ τῶν ἱερῶν γραπτῶν.

Φραγκίσκος ἱερεὺς Σκοῦρος, Κρητικὸς, ρήτωρ, ὁ κορυφαῖος τῶν εἰς τοὺς κειροῦς μας ρητόρων, ἡ ζωντανὴ ρητορικὴ, ἡ ἀληθινὴ σειρήν, ἡ θελιξικάρδιος γλώσσα· τοῦτος ἔκαμε, καὶ ἐτύπωσε βιβλίον Τέχνης ρητορικῆς τὸ ἐξαισίον, (ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω), καὶ εἰς τὴν ἀποτομὴν τοῦ Προδρόμου λόγον θαυμάσιον· αἰωνία ἡ μνήμη του.

Ἰωάννης Πατούσας, ἱερεὺς Ἀθηναῖος· τοῦτος κοντὰ εἰς τὰ ἄλλα του, ἐδιέλεξεν ἀπὸ διαφόρους φιλοσόφους, καὶ πατέρας τῆς ἐκκλησίας λόγους, καὶ ποιήματα, καὶ ἔκαμε τοὺς τέσσαρας τόμους τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας, εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν σχολείων χρῆσιμους· αἰωνία ἡ μνήμη του.

Ἀβράμιος ἱερεὺς· τοῦτου φαίνονται διδασκαί εἰς τὸν εὐαγγελισμὸν τέσσαρες, εἰς τὸ πάθος τοῦ Κυρίου τέσσαρες, εἰς τοὺς πρωτοκερυφαίους Πέτρον καὶ Παῦλον δύο, καὶ μία εἰς τὸ « Εὐφράκαμεν Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ »· ἐξαιρέταις ὕλαις εὐφραδεῖς, καὶ ἀξιώτύπωται· αἰωνία ἡ μνήμη του! τὰς ἔκαμε δὲ εἰς Βουκουρεστί, ἐπὶ τῆς αἰθενταίας τοῦ Μπράγκοβάνου· τὰς ἔγω.

Γεώργιος ἱερεὺς Μαγιώτας· φαίνονται καὶ τοῦτου διδασκαί ἐξαιρέταις· αἰωνία ἡ μνήμη του· τὰς ἔκαμε καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῆς αἰθενταίας τοῦ μακαρίτου Μπράγκοβάνου, καὶ μίαν εἰς τὸν

ἄσιον Ἀλύπιον τὸν Στυλίτην· τὰς ἔχω. Τοῦτος εἶναι ἐκεῖνος, ὅπου φαίνεται ἐδῶ εἰς τὸν Μητροφάνη τὸν Γρηγορᾶν.

Ἀντώνιος ἱερεὺς, ὁ φίλος τοῦ προγραφέντος Γορδίου, ἐκ τῆς ἐπορχίας Φαναρίου καὶ Λεοχωρίου.

Γ. Μπαλάνος Ρίζος, ἱερεὺς Ἰωαννίτης, διδάσκαλος τῆς εἰς τὰ Ἰωάννινα σχολῆς· τούτου φαίνονται τυπωμένοι τρεῖς τόμοι τῶν Μαθηματικῶν.

Γεώργιος ἱερεὺς Φατζέας, ἀπὸ τὸ Τζυρῆγο, ὁ ὕστερον καὶ Φιλαδελφείας γρημηκτίσας εἰς Βενετίαν· τούτου φαίνονται τέσσαρες τόμοι, Γραμματικὴ γεωγραφικὴ λεγόμενοι τυπωμένοι, ὅτι γράφει διὰ τὰ τέσσαρα μέρη τῆς γῆς, τοὺς μετέφρασεν ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν εἰς τὸ Ρωμαϊκόν· τοὺς ἔχω.

Τοσαῦτα, καὶ περὶ τῶν ἱερέων· ἃς γράψωμεν τῶρα καὶ περὶ τῶν ἱεροδικόνων.

Μακάριος Πάτριος, διάκονος ἐνάρετος, Γιακουμῆ μαθητῆς, ἐπιστήμων, περίφημος δι' ἀρετὴν, καὶ διὰ τὸ σχολεῖον, ὅπου πρῶτος ἄνοιξεν εἰς τὴν Πάτριον, καὶ ἀπὸ αὐτὸ πολλοὶ ἄνοιξαν τὰ ὀμμάτιά τους, ἐπρόκοψαν, ἐτιμῆθησαν, καὶ ὡς τὴν σήμερον σώζονται. Τοῦτος ἐσύνησε βιβλίον διδασκῶν, ἱερὰν Σάλπιγγα ὀνομάσας, καὶ ἄλλα ρητορικόν, καὶ ἐτυπώθησαν αἰωνία ἡ μνήμη του.

Ἀνανίας διάκονος, διδάσκαλος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει σχολῆς· αὐτὸς ἐσύνησε καὶ ἐτύπωσε γραμματικὴν περὶ μορίων, καὶ τὴν ὠνόμασε, Σπλάγγνον Γραμματικῆς.

Ἀνθιμος διάκονος, ἐδίδασκεν εἰς τὸ Γιάσι εἰς τὴν αὐθεντιαν Κωνσταντήνοδοα τοῦ αὐθέντου μου· ἔχω ταῖς διδασκαίς του.

Νεόφυτος διάκονος Μωραίτης προκομμένος· καὶ τοῦτος πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐσύνησε καὶ γραμματικὴν ὑπὲρ τὸ μέτρον μεγάλην, καὶ τὴν ἐτύπωσεν εἰς Βουκουρέστι, ὅπου καὶ ἀπέθανεν· ἐξήγησε καὶ τὸν περὶ παρθενίας λόγον τοῦ ἀγίου Βασιλίου.

Αὐξέντιος διάκονος, Ἀντριώτης, ὁ ἐπινομομαθεὶς Ὅσιος. Τοῦτος ἐχηρημάτισεν ὄχι ἐπίσημος, ἀλλ' ἐπισημότατος καὶ περὶ βόητος εἰς Ἀνατολήν, καὶ Δύσιν, ὄχι διὰ μάθησιν, ἦτον γὰρ ἀμαθής, ἀλλὰ διὰ τὴν φαινομένην εἰς αὐτὸν ἀρετὴν· τὸ τέλος ὁμῶς δὲν ἐστάθη μὲ τὴν ἀρχὴν του παρόμοιον, διὸ λέγουσι, « μηδὲνα πρὸ τοῦ τέλους μακκάριζε »· ἐπρωτοφάνη δὲ τοιοῦτος εἰς τὸ Κατιρλί χωρίον Νικομηδείας, πρῶτα δὲ ἦτον εἰς τὸν Γαλατῶν, εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ κανδηλάπτης· καὶ ἔτρεχαν οἱ Χριστιανοὶ εἰς αὐτόν, καὶ ἐσυναζόντο εἰς τὸ Κατιρλί χιλιάδες· ψεύματα δὲν γράφω, ὑπερβολὴν δὲν κάνω, αὐτός μου ὀφθαλμοφρονῶς τοὺς εἶδα τρεῖς φορὰς, μίαν ὅταν μὲ τὸν Νικόλοχον Σχορδίλην Παργιανόν, ποτὲ ἀρχιεπὶτρον τοῦ αὐθέντου μου ὑπῆγα, ἄλλην, ὅταν μὲ τὸν Ματθαῖον Ἀλεξανδρείας, καὶ τρίτην ὅταν μὲ τὸν Χαλεπίου Γεννάδιον ὑπῆγα, καὶ ἔμεινα σχεδὸν μῆνα· οὐ μόνον δὲ ὁ χυδαῖος λόγος, ἀμὴ καὶ οἱ ἐπίσημοι, ἀρχόντες, καὶ ἀρχόντισσαι, δόμναι, καὶ ἀφεντάδες, διδάσκαλοι, ἱερεῖς, ἀρχιερεῖς, ὡς καὶ Πατριάρχαι, ὁ ρηθεὶς Ματθαῖος καὶ Παῖσιος, καὶ Κύριλλος, οἱ ὄντες μανζιλίδες· νομίζω πῶς ἐσυναζόντο τόσοι, ὅσοι εἰς τοὺς παλαιούς μεγάλους ὁσίους μας, Ἀντωνίους, καὶ Παχωμίους, καὶ τοὺς ὁμοίους· ὅθεν ἐθαύμαζαν Φράγγοι, Ἀρμένιοι, Ἑβραῖοι, καὶ Τοῦρκοι, καὶ οἱ μεγάλοι τῶν Τοῦρκῶν, καὶ κινεῖς δὲν ἐμπόδιζε, καὶ τοῦτο θαῦμα. Αὐτὸς δὲ ἀνωθεν ἀπὸ τὸ σπῆτι, φαινόμενος ἀπὸ τὸ παραθύρι, ὅταν ἦτον κόσμος καὶ δὲν τοὺς ἐχωροῦσε τὸ σπῆτι, ἐδίδασκε· καὶ μερικαὶ φορὰς διδάσκωντας, ἐφαίνονταν φῶς, καὶ ζωγραφίαις διάφοραις καὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆς Παναγίας, πράγματα, ὅπου δὲν ἐφαίνονταν, οὐδὲ ὅταν ἐδίδασκαν Βασίλειος, καὶ Χρυσόστομος· ἐγὼ δὲν ἔτυχα τότε νὰ τὰς ἰδῶ· καὶ θαύματα ἔλεγον ἔκκεν, οὔτε θαύματῃ ἔτυχε νὰ ἰδῶ. Μ' ἔτυχε δὲ νὰ ἰδῶ τὸν διδάσκαλον Κριτίαν, ὅπου ἦλθεν ἀπεσταλμένος ἀπὸ τὸν Πατριάρχην, καὶ τὴν σύνοδον, καὶ τὸν εἶπε νὰ παύσῃ νὰ μὴ κη-

ρότηρ διὰ τὸν ἀναβαπτισμόν, ὡς νεωτερισμόν· ὅτι ὁ Αὐξέντιος διδάσκων ἔλεγεν, ὅτι πρέπει νὰ ξαναβαπτίζονται οἱ Φράγγοι, καὶ οἱ Ἀρμένιοι, ὅταν προσέλθωσιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν μας, οἱ μὲν Ἀρμένιοι, ὡς μὴ ὀρθῶς βαπτισμένοι, ὅτι λέγουσι, — βαπτίζεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, ἀμήν· καὶ πάλιν ἐκ δευτέρου τὰ ἴδια λόγια, καὶ τὸ ἀμήν· καὶ πάλιν ἐκ τρίτου τὰ ἴδια λόγια, καὶ τὸ ἀμήν· τὸ ὅποιον δὲν εἶναι δεκτὸν εἰς ἡμᾶς, εἶναι ἐμποδιζόμενον ἀπὸ τοὺς ἁγίους πατέρας, ὡς μὴ ὀρθόν, ὅτι βαπτίζονται εἰς τρεῖς πατέρας, καὶ εἰς τρεῖς υἱούς, καὶ εἰς τρία ἅγια πνεύματα· οἱ δὲ Φράγγοι βαπτίζονται ὀρθῶς, ὡς ἡμεῖς, πλὴν τινὲς βαπτίζονται ἐνδεδυμένοι μὲ τὰ ραβγά τοὺς, καὶ ραντίζονται μόνον εἰς τὸ μέτωπον· οἱ τοιοῦτοι λοιπὸν μόνον, ἔλεγε, καὶ ἐγὼ τὸ λέγω, νὰ βαπτίζονται γυμνοί· καὶ οὐ μόνον Φράγγος, ἀμὴ καὶ Ρωμαῖος, ἂν ἐβαπτίσθῃ ἐνδεδυμένος, ἀνάγκη νὰ ξαναβαπτίσθῃ γυμνός, ἀλλῶς βαπτισμένος, οὐδὲ λέγεται, οὐδὲ εἶναι. Ὁ δὲ Αὐξέντιος ἀποκρινόμενος πρὸς τὸν Κριτικὸν ἔλεγεν· « ἵσμιος τοῦ Πατριάρχου, καὶ τῆς Συνόδου, ἃς ἦκα νὰ πᾶσω, νὰ μὴ ἐκφωνῶ τὸ ξαναβάπτισμα· ἀμὴ ἐγὼ βιάζομενος, μέσα μου πρώτην φορὰν τὸ ἐξερώνησα καὶ τώρα πάλιν, καὶ πάλιν, καὶ πάλιν, νὰ τὸ ἐκφωνῶ, νὰ τὸ διατάξω· καὶ ὅταν τὸ μιλῶ, ὡς θεωρῶντας ἐμπροσθέν μου μίαν κεφαλὴν μίαν φλακρὴν (τὸν Ἀπόστολον Παῦλον ἐνοοῶν) ὅπου μὲ κινεῖ εἰς τὸ νὰ τὸ μιλῶ, καὶ δὲν δύναμαι νὰ τὸ σιωπήσω ». Ταῦτα, καὶ ἄλλα τοιαῦτα συνέβηκαν εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ Αὐξεντίου, ὁ ὅποιος ἤμασε καὶ ἠύξησε δύο μόνον χρόνους, εἰς τοὺς χιλίους ἑπτακοσίους πενήντα, καὶ πενήντα ἕνα· τέλος δὲ ἐξωρίσθη εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος, καὶ ἀπ' ἐκεῖ φεύγωντας, ἦλθε πάλιν εἰς τὸ Κατιρλί κρυφά, καὶ μὲ ἀπόφασιν νὰ μὴ ἀκουσθῇ πλέον τὸ ὄνομα του· καθὼς καὶ δὲν ἠκούσθη, παρὰ εἰς ἐμένα, καὶ εἰς ἄλλους δύο τρεῖς ἀναγκάσιους· καὶ ἐκεῖ εἰς τὸ Κατιρλί νομίζω νὰ ἐτέλειτο-

πεν αιώνια ἢ μῆμη του. Ταῦτα καὶ ἄλλα περισσότερα περὶ αὐτοῦ ὁ θέλων μαθεῖν, ἄς ἀναγνώσῃ τὸ βιβλίον μου Καθρέπτῃ τῶν γυναικῶν τὸ λεγόμενον.

Ἴδου δὲ καὶ οἱ μοναχοί,

Ἀγάπιος μοναχὸς Ἰθακήσιος, ἀποστολικὸς κηρυξ, ἐνάρτος, ἀκτῆμων, ἀνάργυρος αἰώνια ἢ μῆμη του. Τοῦτος ἔτυχε ποτὶ νὰ εὐρεθῇ εἰς Κωνσταντινούπολιν τὰς ἡμέρας τοῦ ἁγίου Πάσχα τὸν καιρὸν τῶν βασιλέων, ὅπου εἰδὼν ἄδειαν, οἱ Ρωμαῖοι τρεῖς ἡμέρας νὰ φοροῦν ὅ,τι θέλουν, καὶ νὰ χορεύουν εἰς τὸ Φανάρι, καὶ εἰς τοὺς πλησίον ἐκεῖ τόπους παρρησία, εἰς τὰ σοκάκια μέσῃ, εἰς ταῖς στράτας, καὶ νὰ φωνάζουν καὶ νὰ τραγουδοῦν μὲ βιολιὰ, καὶ μὲ ἄλλα μουσικὰ ὄργανα, καὶ μὲ κανάτις κρασιά· τοῦτο τὸ ἔβλεπα καὶ ἐγώ, καὶ ὀφθαλμοφανῶς τὸ εἶδα καὶ αὐτὸ καὶ τὸν Ἀγάπιον, ὅπου ἤλθεν εἰς τὴν Σκόπελον, καὶ εἶχε τὴν φιλίαν τοῦ πατρὸς μου· ὅταν δὲ τοῦτοι οἱ χοροὶ εἰνόνταν κατὰ μέρος, τάγματα τάγματα, ἤγουν τὰ κασάπ-ὀγλάνια μὲ τὰ κασάπ-ὀγλάνια, οἱ γουναράδες μὲ τοὺς γουναράδες, καὶ τὰ λοιπὰ τάγματα, ρουφῆτια λεγόμενα, παρομοίως. Τότε ἔτυχε νὰ εὐρεθῇ εἰς τὸ μετόχιον τοῦ ἁγίου Τάφου ὁ Ἀγάπιος· καὶ ἐξεληθόντες εἰς τὴν πόρταν οἱ πατέρες, διὰ νὰ ἴδουν τοὺς χοροὺς νὰ εὐθυμήσουν, εὐχῆκε καὶ ὁ Ἀγάπιος· καὶ βλέπωντας ἕνας τέτοιος ἄνθρωπος, ὡς ἦτον ὁ Ἀγάπιος, μίαν τέτοιαν ἀταξίαν τῶν Χριστιανῶν, καὶ ἀσχημοσύνην νὰ γίνεταί τέτοιαις ἁγίαις ἡμέραις, ἐντρέπη, ἐλυπήθη, ἐδάκρυσεν, ἐστέναζε· καὶ κουνώντας τὸ κεφάλι, — ἄχ Χριστιανοί, ἄχ, Ρωμαῖοι, ἐφώνησεν, ἔτσι ἐορτάζεται ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου; ἔτσι δοξάζεται ὁ ἐκ νεκρῶν ἀναστὰς Χριστὸς, ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν! Ταῦτα λέγων αὐτός, κόπτει τὸν λόγον του εὐθύς ἕνας ἀπὸ τοὺς συμπαρεστῶτας ἐκεῖ πατέρας, καὶ, — βλέπεις, δάσκαλε, λέγει, βλέπεις αὐτούς, ὅπου σήμερον χορεύουν, πηδοῦν, φωνά-

ζον, πίνουσι, καὶ ἀτακτοῦν, ὡς λέγεις, καὶ ἀσχημονοῦν, καὶ τοὺς λυπᾶσαι, καὶ κλαίει; αὐριοῦ ἂν γίνῃ μία βασιλικὴ προσταγή, νὰ ἀρνηθοῦν τὸν Χριστόν, πρῶτοι αὐτοὶ πάλιν θέλει τρέξουν νὰ μαρτυρήσουν διὰ τὸν Χριστόν, καὶ νὰ σπάζωνται ὡς τὰ πρόβατα! Ταῦτα δὲ εἰπὼν ἕκαστος ἕκαστὸν μόνον, βλέπει τὸν Ἀγάπιον, (θεορεῖ καὶ τὸν βλέπω) καὶ εὐθὺς ἀλλάζει τὸ πρόσωπον εἰς τὸ χροοῦμενον, εὐθὺς εὐγάζει, τινάζει τὸ ράσο, καὶ τρέχει νὰ μπῆ καὶ αὐτὸς εἰς τὸν χορὸν νὰ χορεύσῃ· πίνοντές τον δὲ εὐθὺς οἱ πατέρες, καὶ κρατῶντες, καὶ μὴν ἀφίνοντές τον· — ἀρήσατέ με! ἐφώναζεν ὁ Ἀγάπιος· ἀρήσατέ με νὰ ὑπάγω νὰ χορεύσω καὶ ἐγὼ μὲ τοὺς φιλοχρίστους, καὶ μάρτυρας τοῦ Χριστοῦ! Ὁ Πατριάρχης τὸ μέγα σάββατον ἐστάλην εἰς τὸ Πασα-καπισὶ εἰς τὸν βεζιρ-κεχαγιασὴ τὸν πρωτοσύγγελλον μὲ δύο χιλιάδες κόκκινα αὐγά, καὶ ἐζήτησε τὴν ἄδειαν ταύτην· ὁ κεχαγιαμπης τὸ ἔλαγε τὸν βεζιρ, ὁ βεζιρς ἐμνηοῦσε τὸν βασιλέα στέλλωντας μέσα εἰς τὸ βασιλικὸ σπαράγι καὶ κόκκινα αὐγά, καὶ ὁ βασιλεὺς ἔδωκε τὴν ἄδειαν. Τῇ δὲ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα, μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς θείας καὶ πατριαρχικῆς λειτουργίας, ἀναβαίνωντας ὁ Πατριάρχης μετὰ πάντων τῶν ἀρχιερέων εἰς τὸ συνοδικόν, καὶ πίνοντες τὸν καφέ, ἀνέβαιναν καὶ οἱ παρεουθέντες εἰς τὴν λειτουργίαν χριστιανοί, καὶ ἐφιλοῦσαν ὅλοι τὸ χερί τοῦ Πατριάρχου, καὶ ὁ Πατριάρχης τοὺς ἔδιδε μὲ τὸ χερί του ἀπὸ δύο αὐγά τὸν καθέναν· καὶ κατεβαίνοντες εἰς τὴν αὐλὴν, ἀρχινοῦσαν τὸν χορὸν ἀπὸ τὸ πατριαρχεῖον, καὶ χορεύοντες ὅσον ἤθελαν μέσα, εὐγαιναν καὶ ἐχόρευαν καὶ ἔξω εἰς τὰ σοκάκια, δίχως ὅμως γυναικᾶ· εἶτα ἐρχόμενα τὰ τάγματα, ἀνέβαιναν καὶ αὐτοὶ καὶ προσκυνοῦντες, καὶ πολυχρονοῦντες τὸν Πατριάρχην, καὶ ὁ Πατριάρχης δίδωντάς τους τ' αὐγά, τοῦ ἐφιλοῦσαν τὸ χερί· καὶ οὕτως κατεβαίνοντες, εὐθὺς ἀρχινοῦσαν τὸν χορὸν, καὶ χορεύοντες εὐγαιναν, καὶ χορεύοντες πῆγαιναν· οὕτως ἐγένετο

τρεις ημέρας, και έστέκονταν, και τούς έβλεπαν πληθος και Τουρκών και τών άλλων φυλών, έρχόμενοι από τόν Γαλατά, και άλλους. Καμμίαν φοράν έλεγαν, πώς ήρχετο τεπτιλι και ό βεζήρης αυτός, και ό βουσιλέας. Και έτ'ξι με την άφορμήν τής έορτής τών Ρωμαίων, συνεώρταζαν και τά έθνη, και ήτον εις τήν Πόλιν μία κοινή χαρά, και πανήγυρις τās τρεις εκείνας ημέρας. Τώρα δέ, θέλει είναι τριάντα χρόνοι, όπου κοντά εις τά άλλα, έσηκώθη από τούς πτωχούς Ρωμαίους και αυτό τó πρόνόμιον. Ήθελα γράφει εδώ και τήν αίτίαν, διατί βάφομεν τ' αύγά, και έπρεπε, τήν εξητούσεν ή υπόθεσις αύτή, και διήγησις του χορού· άμή, επειδή τήν έγγραφα εις άλλα βιβλία μου, εδώ δέν τήν γάρω.

Ίκνωδός μοναχός, Πάτριος, Μακαρίου μαθητής, ενάρετος, και άπελθών εις τόν άγιον Τάρον, έμεινε και έδίδασκεν, όπου και άνεπίκθη· αιώνια ή μνήμη του.

Ίερόθεος μοναχός, Ίθακήσιος, ό Έλεγκτικός, Μακαρίου και αυτός μαθητής, ό συστήσας και αύξήσας τó εις τήν Σμόρνην σχολείον, όπου και άπέθανεν αιώνια ή μνήμη του.

Κυπριανός Κρητικός, Ιεροδιάκων, μαζί με τόν αδελφόν του Γιάννη, οι νυν διδάσκαλοι του έν τῷ άγίῳ Όρει σχολείου.

Χριστόφορος μοναχός Άρτινός· λογιώτατος και φιλήσυχος ών ήλθεν εις τó άγιον Όρος, και ήσυχάζει.

Βησσαρίων μοναχός από χωρίον Ραψάνι επαρχίας του Πλαταμώνος, λογιώτατος και αυτός, και φιλήσυχος, και έλθών εις τó άγιον Όρος ήσυχάζει,

Ακάκιος μοναχός από χωρίον Γόλιτζα επαρχίας Φαναρίου και Νεοχωρίου, ό νεοφανής όσιος. Τούτος έλθών εις τó άγιον Όρος, και περιελθών σχεδόν τά μοναστήρια όλα και άσκητήρια, τέλος ύπηγεν εις τήν σκήτην τήν λεγομένην Καφοκαλύβι, όπου ήσαν τότε δύο μόνον ή τρία καλλία, τώρα δέ ύπέρ τά τριάκοντα· και μείνας χρόνους ίκνωδός και όπτασις

ιδών, εἰς τοὺς χιλίους ἐπτακκοσίους τριάντα ἐκοιμήθη· αἰωνία ἡ μνήμη του.

Τρεῖς δὲ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ Ρωμανὸς Καρπενησιώτης, καὶ Νικόδημος ἀπὸ τὸ Ἀλμπασάνι, καὶ Πιχώμιος Ρουσσὸς σκλάβος, τοῦτοι οἱ τρεῖς ἐπιθυμήσαντες· καὶ μαρτυρήσουν διὰ τὸν Χριστόν, καὶ λαβόντες τὴν ἄδειαν ἀπὸ τὸν γέροντά τους, ἀνεχώρησαν καὶ ὑπῆγαν εἰς τὸν κόσμον· καὶ ὁ μὲν Ρωμανὸς ἀπελθὼν εἰς τὴν Πόλιν, ἀπεκεφαλίσθη, ὁ δὲ Νικόδημος ἀπέλθων εἰς τὸ Ἀλμπασάνι τὴν πατρίδα του, προσεγγὶ τοῦ ἐκείσε Πασᾶ, καὶ αὐτὸς τὴν κεφαλὴν ἀπετμήθη· αἰωνία καὶ μκαρία ἡ μνήμη τους· ἡ ἱστορία τους φαίνεται εἰς πλάτος περιεχομένη εἰς τὸν βίον τοῦ ὁσίου Ἀκακίου, τὸν ὁποῖον ἔχω καὶ αὐτόν, καὶ ἄλλων ὁσίων ἀσκητῶν, καὶ ἄλλων νεοφηνῶν ἁγίων μαρτύρων, τῶν μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὄντων ὑπὲρ τοὺς τριάκοντα, εἶναι δὲ ὑπὲρ τοὺς χιλίους καὶ περισσώτεροι, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα ὡς ἄγνωστα εἰς ἐμὲ, γνωστὰ δὲ παρὰ τῷ Θεῷ τῷ τὰ πάντα γινώσκοντι, δὲν περιέχονται εἰς αὐτὸ τὸ βιβλίον τῶν νεοφηνῶν μαρτύρων, κατὰ διαφόρους χρόνους καὶ τόπους μαρτυρησάντων, ὁμοίως δὲ καὶ ἀσκητῶν, ὄντα, καὶ προσβεβίαις, Χριστὲ ὁ Θεὸς, ἐλέησον, καὶ σῶσον ἡμᾶς· Ἀμήν.

Φώτιος μονάχος ἀπὸ τὰ κατὰ τὸ Νύσσι μέρη· εἶναι ὡς δέκα χρόνους ὁποῦ ἀπέθανεν εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος, γέρον ὕψου κοντούτης, καὶ ἐτάφη εἰς τὸ Κουτλουμουσι· αἰωνία ἡ μνήμη του. Τοῦτος ἔζησεν ἀθῆριος, ἀκτῆμων, ζοικος, ὡς τοὺς παλαιούς, χωρὶς κελλί· τὸ κελλί του ἦτον ἓνας πλάτκος, ὁποῦ εἶχε κάτω κουράλι· ὁ πλάτανος δὲ ἦτο μέσσω εἰς τὸ ρέμα, ὁποῦ πάγει εἰς τὸν Ἰσθρῶν· κρημισθέντος δὲ τοῦ πλατάνου, ὑπῆγε καὶ ἐκάθισεν ὑποκίτω εἰς ἓνα βράχον ἐκεῖ πλησίον· εἶδῶ ὑπῆγαίνα πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ἐγὼ καὶ τὸν ἔβλεπα, ἐδούλευε χουλιάρια μὲ τὸ σκεπάρνι καὶ μόνον, ἀμὴ τὰ κίκοδοῦλευεν· ἐκουβαλοῦσε ξυλάρια, καὶ τὰ ὑπῆγαίεν εἰς τὰ κελλία, καὶ τὸν

ἐδίδαν ψωμί, καὶ τὸν ἐκερνοῦσαν· ἂν τὸν ἐδίδεν τινὲς καὶ παρὰ ἑαυτοῦ, καὶ ἦταν πολλοί, τοὺς ἐγύριζε, καὶ ἐκρτοῦσε δύο, ἢ ἓν ἕνα μόνον, ἢ ἓνα ἄσπρο, λέγωντας, τόσο κάνουν τὰ ξύλα, ὅπου ἔφερν, ἢ τὰ χουλιάρια, ὅπου ἐδίδεν. Ἐκκεν τὸν τρελλόν, συνομιλῶν δὲν ἔκκεν, εἰς ἐκκλησίαν δὲν ἔμπαινε· ἐπρόλεγε καὶ αὐτός, πλὴν ἄλλα σωστά, ἄλλα δὲ αἰνιγματωδῶς· ὅθεν πρὸς αὐτὸν ἐβλήθη οἱ Μόσκοβοι, ἔλεγε παρόντος μου καὶ ἄλλων πολλὰ καὶ ἐβλήθη οἱ Φράγγοι, ἐρχονται κουμπάροι, τί νὰ γένωμεν, τί νὰ κάμωμεν! καὶ ἄλλα τοιαῦτα· καὶ θαύματα ἔλεγον πῶς ἔκαμαν τὰ χουλιάρια του εἰς τινὰς τόπους, ὅπου τὰ ἔφερναν, καὶ τὰ ὑπάγειναι οἱ προσκυνηταὶ τοῦ ἁγίου Ὁρους, ὅτι μὲ αὐτὰ τινὲς ἐλαβαν τὴν θεραπείαν. Δοξασμένον τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ὅπου καὶ εἰς τοὺς κειρούς μας, ἠξιώθημεν νὰ ἀκούωμεν, καὶ νὰ βλέπωμεν ὁσίους ἄνδρας ἀπὸ τὸ γένος μας.

Τόσοι μοναχοὶ, ἱεροδιάκονοι, ἱερεῖς, ἱερομόναχοι, ἀρχιερεῖς, καὶ πατριάρχαι εἶναι γραμμένοι ἐνταῦθα εἰς αὐτὸν τὸν ἱερὸν κατάλογον, τοὺς ὁποίους ἐγὼ καὶ ἄλλοι δύο τρεῖς ἐνθυμήθημεν καὶ ἐγράψαμεν. Εἶναι ὁμῶς ἀναμφισβότως, εἶναι βέβαια, καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι, καὶ τοῦ κατάλογου ἀξιοί, τοὺς ὁποίους ἡμεῖς μὴ ἠξυῖοντες δὲν ἐγράψαμεν. Πρὸς τοὺς ἄλλοις δὲ εἶναι ὁ ὕψιστος Πάφου τῆς ἐν Κύπρῳ, Πανάρετος Κύπριος, περὶ οὗ μὲ εἶπαν, ἀφοῦ ἐτελείωσα τὸν κατάλογον· εἶναι δὲ καθὼς μὲ παρῶντα, ἐπίσημος ὄχι, ἀλλ' ἐπισημότατος, εἰς τὰ γράμματα ὄχι, ἀλλ' εἰς τὰς ἀρετὰς, εἰς τὰ πράγματα· καὶ εἶναι οὕτως Πανάρετος, ζωντανὴ ἀρετὴ· ὁ Θεὸς νὰ τὸν πολυετῆ. Εἶναι λοιπὸν Πατριάρχαι Κωνσταντινουπόλεως· εἰκοσιδύο, Ἀλεξανδρείας· ἕξ, Ἀντιοχείας· τέσσαρες, Ἱεροσολύμων ἑπτὰ, καὶ μὲ τὸν Νεκτάριον ὅπου δὲν ἀριθμεῖται εἰς τὸν κατάλογον ὀκτώ· ὅλοι οἱ Πατριάρχαι σαράντα. Εἶναι ἀρχιερεῖς· εἰκοσιοκτώ, μὲ τὸν Πανάρετον δέ, καὶ μὲ τὸν Ἄρτης Νεόφυτον, καὶ μὲ τὸν Λήμνου, ὅπου δὲν συναριθμοῦνται [εἰς τὸν κατάλογον· πριαντζάνας· ἱε-

ρομόναχοι εικοσιεννέα, με τὸν Κκισάριον δε, καὶ με τὸν Βάρδα Φύβον, ὅπου δὲν εἶναι εἰς τὴν ἀράδα τοῦ καταλόγου, τριανταέννας. Ἱερεῖς ἐπτά· διάκονοι πέντε· μοναχοὶ δώδεκα· οἱ τοῦ ἱεροῦ καταλόγου κληρικοί ὅλοι εἶναι ἑκατὸν εἰκοσιέξ. Ἄλλ' ἐπειδὴ μετὰ εἰς τὸ διάστημα τοῦτο τῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων τούτων ἐτῶν, ἐβασίλευσαν καὶ βασιλεῖς ἐπίσημοι, καὶ ἡμέτεροι, ὡς τῆς ἡμετέρας θρησκείας, ἂν καὶ ἦσαν Μόσκοβοι, μὲ ἐφάνη ὄυλογον καὶ ἀκόλουθον νὰ τοὺς γράψω καὶ αὐτούς, νὰ τοὺς βάλλω εἰς τὸν κατάλογον, γράφωντας καὶ ἄλλα τινὰ βασιλικά πράγματα, καὶ ὑποθέσεις ἀξίας γραφῆς τε καὶ ἀκοῆς, ὅπου ἀπὸ ἄλλων τινὰ δὲν ἐγράφονταν, τὰ ὅποια διαβάζωντας ὁ ἄνθρωπος, ἢ γράφωντας, ἢ ἀκούωντας, ὄχι μόνον δὲν τὰ βαρύνεται, ἀμὴ νομίζω, ὅτι καὶ ἠδύνεται. Ἴδου λοιπὸν ἀρχινῶ, καὶ ἀκούσατε.

ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΡΩΣΣΙΑΣ.

Πρῶτος πάντων λοιπὸν ἀπὸ τοὺς καιροὺς μας ἐβασίλευε, Ἐλαμπεν εἰς Μοσκοβίαν, ὡς ἄλλος ἤλιος, καὶ εἰς φῶς σχεδὸν εἰπεῖν εὐγενείας, χρηστοτηθείας, καὶ βασιλείας, τὸ ἔθνος ἐκείνο μετέφερε, καὶ ἀπὸ ἀγριέλαιον εἰς καλλιέλαιον μετακέντρισε καὶ ἐτίμησεν, αὐτὸς ἐστάθη ἐκεῖνος ὁ μέγας Πέτρος, διὰ τοῦτο ἀνομάσθη καὶ μέγας Ἀλεξιοβίτζης, υἱὸς ἦγον Ἀλεξίου, περὶ οὗ ἀνωτέρω ἐγράψαμεν· οὗτος ὁ μέγας, ζήλω πυρούμενος τῆς ἐλευθερίας τῶν χριστιανῶν καὶ ὀρθοδόξων Ρωμηίων, καὶ φίλτρον ἀδελφικῶ, ἐκινήθη παντοπρατιᾶ κατὰ τῶν Τουρκῶν, σύμμαχον ἔχων, διὰ τροφᾶς καὶ μόνον, τὸν Μπαρκακοβάνον αὐθέντην τῆς Βλαχίας. Ἐλθὼν δὲ ἕως εἰς τὸν Προῦτον ποταμὸν τῆς Μπογδανίας, ἀπαντήθη ἀπὸ τὸν βεζίρη, καὶ πολεμηθεὶς καὶ νικηθεὶς, καὶ περικλισθεὶς ἀπὸ τοὺς Τούρκους, (ὡς τῶρα εἰς τοὺς πολέμους αὐτοὺς ὁ βεζίρης ἀπὸ τοὺς Μοσκόβους), ἤθελε πιασθῆ, ἐὰν ἡ μεγάλη δόσις τῶν χρημάτων καὶ τζεβερίων

της βασιλείας· εκείνης Αικατερίνης δὲν ἐπρόφθανε νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ, καθὼς τὸ βιβλίον τῆς περὶ αὐτοῦ ἱστορίας, Βίος Πέτρου τοῦ μεγάλου ὀνομαζόμενος, καὶ τυπωθὲν, ὁμιλεῖ. Ἐγὼ δέ, ἀδελφοί, πρὸς τοὺς ἄλλοις ἔχω καὶ ἓνα βιβλιζίδιον χαφίσιον, ὡς πέντε κόλλαις, ὅπερ ἐγκωμιάζει, καὶ παρκινεῖ τὸν βασιλέα τοῦτον Πέτρον, νὰ σηκωθῇ κατὰ τῶν Τουρκῶν. Ὅθεν ὁ Βασιλεὺς ἔχων τὸν πόθον τῆς τῶν Χριστιανῶν ἐλευθερίας, εὐρὼν παρκινητὴν καὶ τὸν δίχως ὄνομα τοῦτον διδάσκαλον καὶ συγγραφέα τοῦ βιβλίου τούτου, ὡς νομίζω, ἐσηκώθη· πλὴν, κρίμασιν οἷς οἶδε Θεός, οὐ μόνον δὲν εὐωδίσθη, ἀμὴ, καὶ ὡς εἶπαμεν, ἐκινδύνευσε· ἡ δὲ ἀρχὴ τοῦ βιβλίου αὕτῃ ἐστὶ.

• Θρίκιμος, ἦτοι λόγος ἐγκωμιαστικὸς πρὸς τὸν εὐσεβέστατον, θεόστεπτον, καὶ κρατυότατον, μέγιστον βασιλέα, καὶ αὐτοκράτορα τῆς Μοσκόβιας, Κύριον Κύριον Πέτρον Ἀλεξιούτιζην, διὰ τὴν τῆς Ἀζωβίας ἄλωσιν· προσέτι δὲ καὶ προτροπὴ πρὸς τὸν αὐτόν, καὶ πρὸς πάντας τοὺς ἄρχοντας, καὶ στρατηγούς αὐτοῦ, ὅπως ἐγείρωσι πόλεμον κατὰ τῶν Ἀγαρκηνῶν.

Ἄνίσως καὶ ὅλα τὰ ὄντα χιρῶνται, διατὶ φαίνεται ὁ ἥλιος εἰς τὴν Ἀνατολήν, καὶ μάλιστα, ὅπου κρύπτεται ἔχι πολὺν καιρὸν, ἀλλὰ μίαν καὶ μόνην νύκτα, χιρῶνται, λέγω, διατὶ τὰ χόρτα, ἐκεῖ ὅπου εἰναι πεσμένα, σηκώνονται, τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κελθοῦσιν, εὐχαινόντας εἰς ὑπάντησίν του, τὰ θηρία ἐξέρχονται ἀπὸ τὰς κατοικίας των καὶ χιρῶνται ἐμπροσθέν του· πῶσῃ χαρὰν πρέπει νὰ ἔχωμεν ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι, ὅπου πρὸ πολλοῦ, λείποντας τὸ βασιλικόν, τὸ ἱερόν, τὸ γαληνὸν πρόσωπον τῆς ὑπερέρας μεγίστης βασιλείας, σήμερον ἀντίειλεν εἰς ἡμᾶς, ὡς λαμπρότατος ἥλιος, καὶ μάλιστα εἰς τοιοῦτον καιρὸν εὐτυχέστατον, καὶ εἰς τοιαύτην νίκην κατὰ τῆς Ἀζωβίας ὑπέρλαμπρον, καὶ θεόπεμπτον; Διὰ τὴν ὁποίαν νίκην ὁ μέγας τῶν οὐρανῶν θεός, τὴν μὲν μεγίστην ταύτην

βασίλειον ἐκατέστησεν ἐνδοξοτέρων, παρὰ ἄλλοις, εἰς τοῦ λόγου σου δὲ ἔδωκε πρῶτον εὐλογίαν καὶ τελειότητα. Θεοχαρίτωτε βασιλεῦ, οἱ πλανῆται, ἡ φύσις, καὶ τύχη, μὲ ἄρην συμφωνίαν ἀνὰ μετὰ τῶν σὲ ἐσηματίσθη ἓνα σῶμα θεοχαρίωτον, θεοκόσμητον, καὶ θεοσύνθετον! ἡ σελήνη σὲ ἐχάρισε θυμωκιστὴν σόγκρακτον εἰς τὸν νοῦν· ὁ Ἑρμῆς τὴν συμβουλευτικὴν σοφίαν· ἡ Ἀφροδίτη ἰλαρὸν πρόσωπον, Παρὰ δὲ μετὰ, τὰ ὅποια πέμπουσιν, ὡς σπινθήρας, ἔλεος, καὶ ἀγαθότητα· ὁ ἥλιος τὴν ἰδιότητά του, νὰ γεννᾷ, δηλαδή, μεγάλους πρίγγιπας, καὶ βασιλεῖς, καὶ νὰ φωτίζῃς ὄλον σου τὸ ὑπήκουον διὰ τῶν προσταγμάτων. Ὁ Ἄρης σὲ ἐστόλισε μὲ νίκην, ρώμην, καὶ δύναμιν, καὶ σοῦ ἐτοίμασε τρόπικα μεγαλοπρεπέστατα· ὁ Ζεὺς σὲ ἔδωκε τὴν ἰδίαν του καλοκῆρυχίαν, εἰς τὴν ὅποιαν καὶ ἡμεῖς τοιμήσαντες ἐπαρρήσκαμεν νὰ παρρησιασθῶμεν εἰς τόσον μέγαν αὐτοκράτορα· ὁ Κρόνος σὲ ἐχάρισε τὸν πρόπον, διὰ νὰ κερδήσῃς πολλὰς βασιλείας· Ἡ φύσις, ὅσην ἐξοχότητα περικρατεῖ εἰς τὸν κόλπον τῆς, ὅσην ὀρειότητα, ὅσην μεγαλειότητα, τὴν ἐξέχυσεν εἰς τοῦ λόγου σου. Ἡ τύχη σὲ ἐστόλισε μὲ ὄλην τὴν εὐτυχίαν, καὶ μὲ ὄλας τὰς ἀρετάς, ὅπου ἔχει. Λοιπὸν ἐσὺ, ὡσάν ἓνα καὶ ἐξείρετον θαῦμα τῆς τύχης, τῆς φύσεως, τῶν πλανητῶν, καὶ τοῦ θεοῦ, ἐκατέβηκας εἰς ταύτην τὴν γῆινον ζωὴν, γαμάτος ἀπὸ ἀρετᾶς, ἀπὸ δόξης, ἀπὸ ἐπαίνου· μὲ τὰ ὅποια αὐτὰ ὄλα ὄντας περιτειχισμένος, μῆτε τὸ τοῦ θανάτου ἄρπαγον, μῆτε κανένα ἄλλο ἐμπόδιον θέλει δυνηθῆ νὰ ἐμποδίσῃ τὰ θυμωκιστὰ σου ἐγκώμια καὶ ἐπιτηδεύματα, ὅπου νὰ μὴ περᾶσουν ἐκ γενεᾶς εἰς γενεάν, ἐξ ἔθνους εἰς ἔθνος, καὶ ἐξ ἡλικίας εἰς ἡλικίαν. Τί ὅμως θέλομεν νὰ πολυλογοῦμεν; τί κάμνει χρεία, νὰ ἀνάπτωμεν κηρὶ ἐμπρὸς εἰς τὸν ἥλιον; τί κάμνει χρεία μὲ τὰ σκοτεινὰ λόγια τὰ ἰδικὰ μας, νὰ κρύπτωμεν ὡσάν μὲ σύγγεγρα, τὴν καθαρωτάτην, καὶ ὑπερτάτην σου δόξαν; Ἀρκετὸν εἶναι νὰ εἰποῦμεν μόνον, ὅτι ὄντας ὁ μόνος

ὀρθοδοξότατος τῶν ὑπὸ τῶν ἡλιων πάντων βασιλείων, γυρεύεις νὰ στηρίξεις, καὶ νὰ βεβαιώνης τὴν ὀρθοδοξίαν, καὶ διὰ τοῦτο ὑπερμαχεῖς, καὶ ἀγωνίζεσαι. Αὐτὸ εἶναι τὸ δεύτερον αἴτιον, ὅπου μὲς ἐπαρξίνησε νὰ προσφέρωμεν τὸν ταπεινὸν μας τοῦτον λόγον πρὸς τὴν ὑμετέραν βασιλικὴν μεγαλειότητα . . . » καὶ πάγει λέγωντας. Τὸ δὲ τέλος τοῦτο. « Σὺ, ὦ βασιλεῦ, διὰ νὰ κατέβης εἰς τὴν γῆν, προσέλαβες παρὰ μὲν τοῦ θεοῦ τὴν ψυχὴν, ἐκ τῶν Σεραφεῖμ τὴν ἀγάπην, ὑπὸ τῶν Χερουβείμ τὴν ἐπιστήμην, ὑπὸ τῶν δυνάμεων τὴν δύναμιν, ὑπὸ τῶν κυριοτήτων τὴν κυριότητα, ἐκ τῶν ἀρχῶν τὴν ἀρχήν, ἐκ τῶν θρώων τὴν βασιλείαν, ἐκ τῶν ἐξουσιῶν τὴν ἐξουσίαν, ἐκ τῶν Ἀρχαγγέλων τὴν κυβέρνησιν, ἐκ τῶν ἀγγέλων τὴν ἐδήγησιν, ἐκ τῶν πλανητῶν ἀστέρων τὴν ἀγαθὴν κλίσιν, ἐκ τοῦ Κρόνου τὴν φρόνησιν, ἐκ τοῦ Διὸς τὴν εὐκρασίαν, ἐκ τοῦ Ἄρεως τὴν ἀνδρείαν, ἐκ τοῦ Ἥλιου τὴν εὐπρέπειαν, ἐκ τῆς Ἀφροδίτης τὴν διακόσμωσιν, ἐκ τοῦ Ἑρμοῦ τὴν εὐφράδειαν, ἐκ τῆς σελήνης τὴν σωφροσύνην, ἐκ τοῦ αἴρος τὴν φαιρότητα, ἐκ τοῦ ὕδατος τὴν διαφάνειαν, καὶ ἐκ τῆς γῆς τὴν στερεότητα. Ὡς τελειότατον ἔργον τοῦ θεοῦ! ὦ τελειότατον δῶρον ἐκ τοῦ θεοῦ καταπεμφθέν! δῶρον τοῦ παρόντος αἰῶνος, ἀλλὰ δῶρον εἰς τοὺς αἰῶνας ἄπαντας ἀθάνατον, καὶ ἀτελεῦστητον! Θησαυρὸ βασιλεῦ, Πέτρε Ἀλεξιοβίτζη, ἐξήλαθες ἐκ τοῦ θησαυροῦ τῶν ἀγαθῶν, καὶ χαρισμάτων τοῦ παναγίου πνεύματος. Πέτρε, ἡ στερωτάτη πέτρα τῶν ὀρθοδόξων· Πέτρε ὁ τιμιώτατος λίθος τοῦ κόσμου, ὁ στέφανος τοῦ ἀρκτικού, καὶ ἀνταρκτικοῦ πόλου τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως, ὁ νέος καὶ καθαρώτατος Ἄτλας, ὁ στύλος ὁ ἀσάλευτος τῶν σφαιρῶν τῆς ἀγίας σου βασιλείας, διὰ τὴν ἀσύγκριτον πρόνοιαν. Ὡς τελειότες χωρὶς ἔγκλημα, διὰ τὴν ὁποίαν ἐκείνη ἢ γλῶσσαι, ὅπου δὲν λαλεῖ, εἶναι ἀτελής. Ὡς τελειότες, τὴν ὁποίαν οἱ παλαιότεροι τῶν σοφῶν ἐπεθύμησεν κατὰ πολλὰ νὰ λαλήσουν, καὶ

νὰ θεωρήσουν, καὶ νὰ προσκυνήσουν· ὁ τελειότες, διὰ τὴν ὀποιάν ὁ πανηγιώτατος, καὶ σοφώτατος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ρώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης κύριος Καλλίνικος, ὁ μακαριώτατος, καὶ σοφώτατος πάπας, καὶ πατριάρχης τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας, κύριος Γεράσιμος, ὁ μακαριώτατος, καὶ λογιώτατος πατριάρχης Θεουπόλεως μεγάλης Ἀντιοχείας κύριος Κύριλλος, ὁ μακαριώτατος, καὶ σοφώτατος πατριάρχης τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ, καὶ πάσης Παλαιστίνης, κύριος Δοσίθεος, ὁ μακαριώτατος καὶ ἁγιώτατος πατριάρχης τῆς Μοσχοβίας, κύριος Ἀδριανός, οἱ ἀπανταχοῦ τῆς οἰκουμένης ἱερώτατοι μητροπολίται, ὀρθόδοξοι ἀρχιεπίσκοποι, θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι, πανοσιώτατοι ἡγούμενοι, καὶ οἱ πανευλαβέστατοι ἱερεῖς, προσεύχονται κυρίῳ τῷ θεῷ, διὰ νὰ ὑποτάτῃ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτῆς πάντα ἐχθρόν, καὶ πολέμιον. Ἡ Μοσχοβία μεγάλοπολις, βασιλική, καὶ εὐδαιμονοστάτη, τώρα ἐμπρὸς εἰς τοῦ λόγου σου, ἅς παύσῃ ὅλη ἡ οἰκουμένη νὰ ἐπαίρειται εἰς τὰ οἰκεῖά της καλλωπίσματα· ἅς παύσῃ ἡ Ἰσπανία νὰ σεμνώνεται εἰς τὰ ἐδικά της μέταλλα· ἅς παύσῃ νὰ ὑπερφηρανεύεται ἡ Δαλματία διὰ τὸ χρυσίον, ὅπου ἔχει· ἅς παύσῃ ἡ Βρεττανία νὰ καλλωπίζεται εἰς τὸ ἀργυρίον της· ἅς παύσῃ τὰ εὐδαίμονα νησιά νὰ ἀλαζονεύονται εἰς τὰ πετεινά των· ἅς παύσῃ ἡ Βαβυλωνία νὰ ὑπερφηρανεύεται εἰς τὰ ὠραιώτατά της πύκινα· ἅς παύσῃ ἡ Φοινίκη νὰ ὑπερφηρανεύεται εἰς τὰς πορφύρας της· ἅς παύσῃ ἡ Μακεδονία νὰ ἐγκωμιάζεται εἰς τὴν στυπτηρίαν της, ἡ Σπάρτη εἰς τὸ ἀλάβαστρόν της, ἡ Ἀσσυρία εἰς τὸ μετάξι της, ἡ Ἰουδαία εἰς τὸ βάλσαμόν της, ἡ Κιλικία εἰς τὸν κρόκον της, ἡ Φρυγία εἰς τὰ κυπαρίσσια, ἡ Ἀθηναίς εἰς τὸ κηρί καὶ τὸ μέλι της, ἡ Ἰδομαία εἰς τοὺς φοίνικας, ἡ Αἰθιοπία εἰς τὰ ἀρώματα, ἡ θάλασσα τῆς Γένοβας εἰς τὸ μερτζάνι, ἡ Πάρος εἰς τὰ ἄνθη, ἡ Ἀραβία εἰς τὰ εὐόδη, ἡ Νουμιδία εἰς τὰ μάρμαρα, ὁ Ὠκεανὸς εἰς τὰ μαργαριτάρια, ἡ Περ-

σφα εἰς τὴν νάρκον, ἡ Γαλλία εἰς τὰ μέλα, τὸ Πορτογάλλον εἰς τοὺς παπγαλλοὺς, τὸ Βρουνδίζιον εἰς τοὺς καθρέπτας, ἡ Σαββὰ εἰς τὰ λιθάνια, ἡ Κέρκυρα εἰς τὸ λάδι, ἡ Ζάκυνθος εἰς τὰς σταφίδας, ἡ Κρήτη εἰς τὰ παρικὰ, ὁ Μωρέας εἰς τὸ πρωκόκκι, ἡ Κερκλληνία εἰς τὰ μοσχάτα· ἃς παύσουσι λοιπὸν αὐταῖς ὄλαις ἢ ἐπαρχίαις, ὅλα τὰ βασίλεια, καὶ ἃς μεγαλύνεται μόνον ἡ θεορροῦρητος Μοσχοβία, ἐπειδὴ καὶ εἶναι στολοσμένη μὲ ὄλαις ταῖς χάριτες καὶ τὰ προτερήματα τοῦ μεγίστου αὐτῆς βασιλέως Πέτρου Ἀλεξιοβίτζη, καὶ μάλιστα κατὰ τὸν παρόντα καιρὸν, εἰς τὸν ὅποιον οἱ μὲν γέροντες εἶναι εὐχρηστημένοι νὰ ἀποθάνωσιν, μὴν ἔχοντες ἄλλο τι περισσώτερον νὰ ἐπιθυμήσωσιν, οἱ δὲ νέοι ἀγαποῦν νὰ ζήσωσιν, ὅτι ταῦρα ἔνοιζεν ἡ πόρτα τῆς εὐτυχιστέρας καὶ ἐνδοξοτέρας τῶν ἡλικίας . . . καὶ τὰ ἐξῆς.

Τοσαῦτα μὲν περὶ τοῦ φειμνήστου Πέτρου τοῦ βασιλέως, αἰωνία ἡ μνήμη του. Τοῦτος δὲ ὁ ἀνωτέρω θρίαμβος ἔγινε κατὰ μίμησιν τοῦ κατωτέρω θριάμβου, ὅπου ἔγινε πρὸς Ἀλέξιον τὸν τοῦ Πέτρου πατέρα, προτροπῇ τῆς κλεινῆς ἀριστοκρατίας τῶν Βενετζάνων τὸν δωδέκατον χρόνον, ὅταν ἐπολεμεῖτο ἡ Κρήτη ἀπὸ τοὺς Τούρκους. *

* Θρίαμβος κατὰ τῆς τῶν Τούρκων βασιλείας, ἔτσι λόγος παρθαρρυντικός πρὸς τὸν εὐσεβέστατον καὶ ἀήττητον βασιλέα τῆς Μοσχοβίας, κύριον Ἀλέξιον Μιχαηλοβίτζη, ἐκδοθεὶς παρὰ Γερσίου Βλάχου τοῦ Κρητός, ἀββὰ καὶ καθηγουμένου τῆς μονῆς τοῦ μεγάλου Γεωργίου Σκαλωτοῦ, προσεστώτος τοῦ μοναστηρίου Στροβιλέας, κήρυκος τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, καὶ κοινοῦ τῆς φιλοσοφίας τε καὶ θεολογίας διδασκάλου, κατὰ ἑλληνικὴν καὶ λατινικὴν διάλεκτον ἐν ταῖς κλειναῖς Βενεταίαις..

Τῷ εὐσεβεστάτῳ, καὶ φιλοχριστῷ βασιλεῖ, ὀπερασπιστῇ τῆς ἀγίας ἀνατολικῆς ἐκκλησίας, κυρίῳ ἡμετέρῳ Κυρίῳ Ἀλεξίῳ Μιχαηλοβίτζη, μεγάλῳ δεσπότη τῆς μεγάλης, μικρᾶς καὶ

Λευκής Ρωσίας, μονάρχῃ τῆς Μοσχοβίας, Κιοβίας, καὶ τῶν ἐξῆς, ὅλα καταθύμια, ἐν θεῷ.

Ἰσοκράτης ὁ Ἀθηναῖος ρήτωρ γέγραφέ ποτε λόγον πρὸς τὸν Μακεδόνα Φίλιππον, παραινούμενος κατὰ τῶν ἐν Περσίᾳ μοναρχούντων βαρβάρων στρατεύσαντα, τὴν Ἑλλάδα τῆς δουλείας ἐλευθερώσαι· ὃν ἀναγκοὺς ὁ ἐξ ἐκείνου Ἀλέξανδρος, καὶ πρὸς τῶν λόγων ἐρεθισθεὶς, ἐστράτευσε κατὰ Δαρείου, ὃν κατὰ κράτος νικήσας, τοὺς μὲν Ἕλληνας ἀνέδειξεν αὐτοκράτορας, ἐκυτῶ δὲ ἀθάνατον κλέος καὶ μέγα τούνομα προσζήτησεν, ὅθεν καὶ μέγας ἐκλήθη Ἀλέξανδρος. Ἐγῶγε δὲ τανῶν λόγων οὐ πρὸς τὸν Μακεδόνα Φίλιππον γράφων, ἀλλὰ πρὸς σὲ τὸν ἀήτητον, καὶ εὐσεβῆ βασιλεῖα, τὸν τοῦ θεοῦ ἄνθρωπον Ἀλέξιον ἐπιστάλλων, οὐ παραινοῦμαι τὴν κατὰ τοῦ τῶν Χριστιανῶν τυράννου μάχην, τοῦ τὴν Ἑλλάδα βαρβαρώσαντος, καὶ τὴν Χριστιανισμὸν πατάξαντος, ἐπειδὴ ὁ θεὸς οἰκειοῖς· θύμωσι, καὶ προρήσσει, τὴν σὴν εὐμένειαν ἐπὶ τὸ δε παρῶτρυνεν· ἀλλὰ λόγοισιν ἀκαιρνεῖσι παραθαρύνων τὸ βέβαιον τῆς νίκης, τὸ ρῆδιον τῆς τῶν Ἀγερηνῶν καταλύσεως, καὶ τὸ γρησίμιον τῆς τῶν Ἑλληνορωμαίων ἐλευθερίας σφῶς· ἐκτιθέμενος, δι' ὧν ἀθάνατον κλέος καὶ ὄνομά σοι μέγα δοθήσεται. Δέξαι τοίνυν τὸν πρὸς τὴν σὴν εὐσεβεῖν λόγον, βασιλεῶν ὀρθοδοξότατε, καὶ ἀναγκῶναι Πάσω βλέμματι ἀξίῳ μὴ ἀπαξιώσεως. Τῆς σῆς ἀηττήτου βασιλείας δούλος ταπεινὸς Γεράσιμος μοναχὸς Βλάχος.»

Τούτος εὐσύνθεσε δύο βιβλία, τὸ μὲν λεξικόν, τὸ ὁποῖον μεταχειρίζονται εἰς τὰ σχολεῖα, καὶ τυπωμένον· τὸ δὲ, ἐρωτήματα διάφορα, καὶ σχολία θεολογικὰ ἀτύπωντον. Τούτος ὕπερον ἐγρημάτισε καὶ μητροπολίτης τῆς εἰς Βενετικὴν Φιλαδελφείας. Τσαχῦτα καὶ περὶ τοῦ ἀειμνήστου βασιλέως Ἀλεξίου, αἰωνία ἡ μνήμη του.

Δεύτερος δὲ βασιλεὺς Μοσχοβίας ἐγρημάτισεν Ἄννα Ἰαννόβον, θυγάτηρ Ἰωάννου, ἀδελφοῦ Πέτρου, ἐγγονὴ δὲ Ἀλεξίου.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτῆς, εἰς τοὺς χιλιούς ἑπτακοσίους, τριάντα πέντε, συνέβη ἡ τετραετής μάχη Τουρκῶν, Μοσκόβων τε καὶ Νεμτζῶν· καὶ οἱ μὲν Νεμτζοὶ δὲν εὐτύχησαν, οἱ δὲ Μόσκοβοι ἐπῆραν τὸ Ἀζάκι, καὶ τὴν Μπογδανίαν, αὐθεντεύοντος Γρηγόροδοα τοῦ Γιάκα. Ἐστάθη εἰς τὸ Γιάσι ἡμέρας δύο ὁ φίλιτ-μαρσάλ Μούνιχ, τὸν ἐφίλευσαν οἱ ἄρχοντες μεγαλοπρεπῶς, ἐδιώρισεν εἰς τὸ Γιάσι δόσιμον ἑκτῶ χιλιάδας φλωρία, καὶ τὰ ἐσυναξεν, ἔστειλε καὶ εἰς τὸ Φωζάνι τὸν μπεϊζαδὲ Καντεμίρην (δὲν ἐνθυμοῦμαι τὸ ὄνομά του, ὅπου ἦτον πρὸ χρόνων εἰς Μοσκοβίαν, φυγῶν ἀπὸ Μπογδανίαν) μὲ Κατάνου, καὶ ἐπάτησαν καὶ τὴν Βλαχίαν, αὐθεντεύοντος Κωνσταντίνοδοα τοῦ Μυροκορδάτου. Γενομένης δὲ ἀγάπης, ἡ μὲν Βλαχία καὶ Μπογδανία ἐδόθησαν πάλιν εἰς τοὺς Τούρκους, τὸ δὲ Ἀζάκι ἐκρημνίσθη. Εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς μάχης ταύτης ἐβάνη εἰς τὸν οὐρανὸν κομήτης, ἔφραγγεν ἕως σαράντα νύκτας. Εἰς τὰς ἡμέρας τῆς βασιλείας ταύτης, εἶχαν τιμὴν οἱ Λούτεροι-καλεῖνοι, ὅθεν ἐπροβιβάσθησάν τινες καὶ εἰς μεγάλα ὄφρεια, ἕνας ἀπὸ αὐτοῦς ἦτον καὶ ὁ ρηθεὶς Μῦνιχ.

Τρίτος βασιλεὺς ὁ Ἰωάννης, βρέφος δύο μηνῶν, υἱὸς Μεκλεμπούργ, ἀνεψιὸς Ἄννης, πρὸ αὐτῆς διατρυφεῖς, καὶ προβιβάσθεις εἰς τοὺς χιλιούς ἑπτακοσίους σαράντα, τὸν δεκάτῳριον, τὸν αὐτὸν χρόνον, καὶ μῆνα, ὅπου καὶ ἡ Ἄννα ἀπέθανε.

Τέταρτος βασιλεὺς ἡ φιλελεῆμων καὶ εὐσυμπάθητος ψυχὴ Ἐλισάβετ Πατριόνα, θυγάτηρ Πέτρου τοῦ μεγάλου. Αὐτὴ ἐδασίλευσε κατὰ τὸ χιλιεστὸν ἑπτακοσιοστὸν τεσσαρκοστὸν πρῶτον ἔτος το σωτήριον, νοεμβρίου εικοστῆ, καὶ ἀπεβίβη Ἰωάννης τὸ βρέφος, ὄντας δεκατεσσάρων μηνῶν, ὡς ἀτόπως προβιβάσθεις· τόπος γὰρ ἦτο καὶ ἀράδα μετὰ τὴν Ἄνναν, ἡ Ἐλισάβετ τὰ βασιλεύσῃ τὸ μανιφέστον αὐτῆς, καθὼς το μανιφέστον τοῦ βρέφους, καὶ τὸ μανιφέστον Ἄννης, τὰ ἔχω καὶ τὰ τρία, τ' ἀφίνω δὲ διὰ συντομίαν, καὶ γράφω τὰ κατωτέρω,

ώς νοστιμώτερα, κλί αξιόγραπτα, και δυσεύρετα και κουριόζα πράγματα (1).

Ἐπὶ τῆς βασιλείας τῆς Ἐλισάβετ συνέβη πόλεμος ἀναμέσον Μαρίας Τερέσας, ρηγίσσης Οὐγγαρίας, θυγατρὸς Καρόλου, γυναικὸς τοῦ ἰνπεράτορος Φραγκίσκου, καὶ Φριδερίκου ρηγὸς Πρωσίας, ὅταν ἀπὸ ἐλέκτωρ τοῦ ἰνπερίου, ἐκπρόβη ρήγας ὁ Φριδερίκος, καὶ αὐτοδίσποτος βασιλεύς, καθὼς καὶ εἰς ἄλλο μου βιβλίον τὸ ἐγραψα ὅστις τόσον εὐτύχησαν εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον, καὶ τόσον τόπον τοῦ ἰνπερίου ἐκυρίευσαν, ὅπου ἂν ἔλειπεν ἡ Ρωσικὴ βοήθεια, ἤθελε κυριεύσει καὶ αὐτὸν τὸν ἰνπερατορικὸν θρόνον τὸ Μπέτζι, ὡς ἔλεγαν τὰ δὲ συχνὰ ἰδιόχειρ τῆς Μαρίας πρὸς τὴν Ἐλισάβετ, καὶ παρακαλέματα βασιλίσσης, καὶ κινήματα γυναικὸς πρὸς γυναῖκα, ἐκίνησαν τὴν τῶν Μοσκόβων βοήθειαν· καὶ ἀναδεχθέντες οἱ Μόσκοβοι τὸν κατὰ τοῦ Φριδερίκου πόλεμον, τὸν ἐνίκησαν, τὸν ἐμπόδισαν, καὶ τὸν εἶδισαν νὰ ἀγαπήσῃ μετὰ τοῦ Καίσαρος, ταῦτ' ἐπιπεῖν μετὰ τοῦ ἰνπεράτορος.

Τόσον δὲ ἐλεήμων καὶ μεγαλόδωρος ἦτον ἡ Ἐλισάβετ, ὥστε ὅπου ἐροβήθησαν οἱ ἄρχοντες μὴ πτωγύνη τὸ θησαυροφυλάκιον, καὶ τῆς ἔλεγαν τὰ περιμαζώξῃ τὸ χέρι τῆς, ἐμπόδισαν καὶ τοὺς πρὸς αὐτὴν προσερχομένους ἐνοπίους, καὶ ἔβηνους καὶ ζητοῦντας ἐλημοσύνην. Μίαν ἡμέραν, (ἀπὸ τοῦτο καταλαμβάνετε καὶ τὰ ἄλλα τῆς) μίαν ἡμέραν, ἐπίσημον δὲ ἡμέραν, μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν καθημένη μετὰ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἀρχιερέων, καὶ ἀρχιμανδριτῶν, καὶ ἡγουμένων, ὡς ἔθος, εἰς τὸν καφέ, ἢ εἰς τὸ τζάι, τῆς ἔφεραν ἓνα μέγαλον δίσκον μαλαματένιον μέσα εἰς τὸν ὅποιον ἦτον δύο χιλιάδες

(1) Παραλείπονται αἱ παρατηρήσεις εἰς δύο ἀκροάσεις τοῦ πρὸς τὴν Ἐλισάβετ πρεσβυτοῦ τῆς Παρισίας Μουχαμέτ Χουσεΐν, ὡς εἶπεν σχετικῶς,

φλωρία κεινούρια, όπου τὰ ἔκχμην καὶ αὐτὰ καὶ τὸν δίσκον ἀπὸ ἓνα νεορηνῆς κεινούριου μέταλλο, όπου τότε ἐκείνας τὰς ἡμέρας εὐρέθη, καὶ τὰ ἔφεραν διὰ τὰ ἰδῆ, καὶ τὰ τὰ χερσὶ. Ἡ δὲ Ἐλισάβετ πικνόντας τὸν δίσκον, ἀφοῦ ἐκόνταξε καὶ αὐτὸν καὶ τὰ φλωρία, καὶ ὀλίγον τι τὰ ἐμάλαξεν, ἔκραξεν ἓνα ἀπὸ τοὺς περκακθήμενους ἡγουμένους, ἀλλὰ νέον, καὶ ὠρπτον, καὶ τοῦ ἐχάρισε καὶ τὸν δίσκον καὶ τὰ φλωρία του· τὸν ὁποῖον μετ' οὐ πολὺ καὶ ἀρχιερέα τὸν ἔκχμε.

Ματθῆως ὁ Ἀλεξάνδρεικός, (ἀκούσατε καὶ ἄλλο παραστατικὸν τῆς πλουσίας τῆς δόσεως) ἔστειλε Μελέτιον τὸν ἀρχιμκνδρίτην πρὸς αὐτὴν μὲ γράμμακα πατριαρχικὰ όπου τὰ γράψα ἐγὼ μὲ τὸ χέρι μου, εἰς τὴν Πόλιν ὄντας ὁ Πατριάρχης· ἔ' ἐγὼ, περκακλῶντας τὰ τὸν στείλῃ τριῶν χρυσοβούλλων τῆς Μοσκοδίας ἐτήσιον τριῶν ἐκκλησιῶν, τοῦ πατριαρχείου, τοῦ ἐν Ἀλεξάνδρειᾷ ἀγίου Σάββα, καὶ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, τὰ ὅποια καὶ τὰ τρία τὰ ἠλέησεν ὁ φείμκνστος βασιλεὺς Ἀλέξιος Μικηλοβίτζης, ὁ πάππος τῆς Ἐλισάβετ. Οὐ μόνον δὲ αὐτὰ αὐτὸς ἀμῆ καὶ ἄλλα ἔλεῃ εἰς ἄλλα μοναστήρια τῶν Ρωμκίων διὰ χρυσοβούλλων ἰδίων του ἐδιώρισεν. Εἶχαν δὲ περάσει κοντὰ τριάντα χρόνοι, όπου ἦταν ἀπλήρωτα αὐτὰ τὰ Ἀλεξάνδρινά, καὶ ἐποσοῦντο τὰ ἐτήσια ἕως εἰκοσι πουργίᾳ· ἡ δὲ μακκρίτισσα Ἐλισάβετ καὶ αὐτὰ ἐπλήρωσε, καὶ τὸν Πατριάρχην χάριν δέκα πουργίᾳ ἀπέστειλε, καὶ τὸν ἀρχιμκνδρίτην χίλια γρόσια ἐφιλοδώρησε. Μὲ αὐτὰ ἠδυνήθη τὰ ἀνκκκινίστῃ ὁ Πατριάρχης τὸ Κουτλουμουσί, ὡς εἴπαμεν, καὶ ἄλλα τινὰ κτήρια εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ εἰς Αἴγυπτον· χάριν μεγάλην, καὶ βσιλοπραπῆς, ὅχι ὡς περ ἡ πρὸς τὸν Καλλικθδόνος πατριαχὴ χάρις ἐκατὸν πενήντα ρουμπλίων σκμοῦρια, καὶ πενήντα φλωρία, χάρις ὀλίγη καὶ φειδωλή, καθὼς ἡ προγρακρεῖσα ἐπιστολή τοῦ πάππου τῆς δηλοποιεῖ.

Τὸ εἰς τὸ ἔγιον Ὅρος πλησίον τοῦ Ἀθωνος ἱερὸν μονακ-
ΜΕΣ. ΒΙΒΑΙΘΘ. Γ'. 10

στήριον τοῦ ἁγίου Γεωργίου, εἶναι κτίριον τοῦ ἁγίου Παύλου υἱοῦ τοῦ εὐσεβεστάτου Μιχαὴλ Ραγκαβὴ βασιλέως Ρωμαίων, τοῦ αὐτοῦ λέγω, ὅπου ἔκτισε καὶ τὸ Χλωροποτάμου διὰ χειρὸς τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως Ρωμανοῦ τοῦ γέροντος, ἐκεῖνο δὲ τὸ ἔκτισεν ὕστερον διὰ χειρὸς τοῦ τότε κράλη τῶν Βουλγαρίων, δὲν ἐνθυμοῦμαι τὸ ὄνομά του, ὅστις εἶχεν εἰς γυναῖκα Ἐλένην τὴν θυγατέρα τοῦ Ρωμανοῦ· καὶ περ' αὐτοῦ ὁ Παῦλος, ὡς ἅγιος, ἀπὸ τῶ ἁγίου Ὄρους προσκληθεὶς, ὑπέβην εἰς Βουλγαρίαν, καὶ τὸν ἐχριστιάνισεν καὶ αὐτὸν, καὶ τὴν Βουλγαρίαν, καὶ τὰ ἐξῆς· διὰ δὲ τὴν ἀγάπην τοῦ ἁγίου Παύλου, καὶ τὴν μεσιτείαν, ἔστειλεν ὁ κράλης καὶ ἔκτισε τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Παύλου. Ὁ κράλης πρὸς τοὺς ἄλλοις ἀριέρωσε καὶ πεντήξ κομμάτια τίμια ξύλα, ὅπου εἶχαν χάρισι εἰς αὐτὸν καὶ τοὺς πρὸ αὐτοῦ κράληδες, ὅπου ἐχριστιάνιζαν, οἱ βασιλεῖς τῶν Ρωμαίων, διὰ νὰ εἰρηνεύωσι, καὶ νὰ μὴ τοὺς πολεμοῦσι· τὰ ὅποια τὰ ἐκόλλησε, καὶ τὰ ἔβαλε μέσα εἰς ἓνα σταυρὸν, ὅπου ἐκτακκώσασε, τὸν ὅποιον τὸν ἔχουν τώρα οἱ Ἁγιοπαύλιται· τοῦτον δὲ τὸν σταυρὸν λαβὼν ὁ σκευοφύλαξ, ὁ καὶ ἀρχιμανδρίτης, ἀπέλαθε χάριν ἐλεημοσύνης εἰς Μοσκοβίαν εἰς τὰς εὐτυχημένας ἐκεῖνας ἡμέρας τῆς Ἐλισάβετ· ἡ δὲ Ἐλισάβετ χάριν εὐλαθείας ἐξεκόλλησεν καὶ ἔπῃρεν ἓνα κομμάτι ἀπ' ἐκεῖνα τὰ τίμια ξύλα μακρὸ ὡς ἓνα ἄρμον τῶν θακτύλων, ὡς εἶναι καὶ τὰ ἄλλα, καὶ δι' αὐτὸ ἔκαμε τῶν ἐναπολειφθέντων τὴν θήκην πολύτιμον· ἔδωκε δὲ καὶ χρυσόβουλλον ἀξιοθέατον, νὰ λαμβάνῃ τὸ μοναστήριον τοῦτο τοῦ ἁγίου Παύλου ἀπὸ τὴν Μοσκοβίαν κατ' ἔτος ἑκατὸν ρούμπλια, νομίζω. Ὅντας δὲ φιλελεήμων ἡ Ἐλισάβετ, ἦτο καὶ συμπαθητικὴ· ἐκεῖνο γὰρ σφύρει τοῦτο, ἡ ἐλεημοσύνη δηλαδὴ τὴν συμπάθειαν· ἔθεν εἰς τὰς ἡμέρας τῆς κεφάλια δὲν ἐκόπηκαν, αἰμάτα δὲν ἐχύθησαν, οἱ δῆμοι δὲν ἐγραιώθησαν· ὡς καὶ οἱ κλέπτει τῆς Ρωσσίας, καὶ οἱ φρονεῖ καὶ ἄλλοι· ἀξιοὶ θανάτου δὲν ἐθανάτωνονταν, ἀλ-

Ἄ ἄλλοι μὲν ἐξωρίζονταν, ἄλλοι δὲ εἰς μεταλλικοῦς τόπους, καὶ ἄλλοι ἀλλοῦ νὰ δουλεύουσι καταδικάζονταν, καὶ ἄλλοι εἰς τὰς φυλακὰς ἀπερρίχονταν. Τοιαύτη χροστὴ βασιλισσὰ ἐβῆν εἰς τοὺς κειροῦς μας ἢ Ἐλισάβετ, αἰωνία ἡ μνήμη της.

Ἄλλ' ἐπειδὴ περὶ Μαρίας τῆς Τερέσσας ἀνέφερα, καὶ ἐπειδὴ τὰς ἐπαρχίας καὶ τόπους τῆς Μοσκοβίας καὶ Χαμπεσίας οὐκ ἐβανέρωσα, πρέπον καὶ ἀκόλουθον εἶναι νὰ φανερώσω καὶ τὰς ἐπαρχίας τῆς Γερμανίας, διὰ νὰ μάθῃτε καὶ αὐτάς, πολυμυθαί: νὰ γενῆτε, καὶ νὰ μὲ συγχωρῆτε.

• Δίπλωμα βασιλικὸν διὰ τῆς ἱερᾶς βασιλικῆς μεγαλειότητος, ὅπου κατὰ τὸν κειρὸν τῆς εὐτυχοῦς αὐτῆς στέψωσι ἀπερραίσθη νὰ δοθῇ εἰς τὰς διοικήσεις, καὶ τὰς τῆς τοῦ βασιλείου τῆς Οὐγγαρίας.

Ἡμεῖς: Μαρία Τερέσα, θεῖα χάριτι βασιλισσὰ τῆς Οὐγγαρίας, καὶ τῆς Μποσνίας, Δαλματίας, Κροατίας, Σλαβωνίας, Ρουτίας, Σερβίας, Γαλιτίας, Λιθουανίας, Κουμάνιας, Καλαχτίας, ἀρχιδουξ Ἄουστρίας, δουξ Μπουργουντίας, Μπραβαντίας, τῆς ἀνωτέρας καὶ κατωτέρας Σιλεσίας, Μεδιολάνων, Στηρίας, Καρινθίας, Καρνιολίας, Μάντουα, Πάρμας, Πλακεντίας, Αἰχμπούργης, Γιλδρίας, Ριτσιμπούργης, Μωραβίας, τῆς ἀνωτέρας καὶ κατωτέρας Λουθατίας, κόμη: Χατιμπούργης, Φιλανδρίας, Τερόλης, Φερρεμπούργης, Γορικίας, Γραβιτίας, Ἄρτσας, Λογγοβαρδίας, Ἄλσακίας, κόμη: Χαμυρίας, Μαρτίας, Σαβωνίας, Τουλιμίνης, Μαρχόνης, τῶν Ἄλδων, καὶ τῆς Μελιθίας: ἐξ ὑπανδρείας δούκισσα Λοθαριγγίας, καὶ Μπάρι, μεγάλη δούκισσα Ἐλμίνια, ὡς τοῦ προρρηθέντος βασιλείου τῆς Οὐγγαρίας, καὶ τῶν λοιπῶν βασιλείων, καὶ τῶν μερῶν τῶν ἠνωμένων αὐταῖς βασιλισσῶν..... καὶ πάγει λέγοντας: ἐδόθη εἰς τὸ βασιλικὸν κάστρον τοῦ Μποζονίου α.ψ.μ.κ'. Ιουνίου ε.γ'. σ. (1)

(1) Παρκαλιπεται ἡ παραινθεμένη διήγησις κατὰ τῆς νίκης τοῦ Τυμπακούλ-χάν κατὰ τῶν Ἰνδῶν.

Πέμπτος βασιλεὺς Ρωσσίας ἐστάθη Πέτρος, ὁ ἑγγονος Πέτρου τοῦ μεγάλου, καὶ ἀνεψιὸς Ἐλισάβετ τῆς βασιλισσῆς, ὅστις ἐγεννήθη ἀπὸ τὴν Ἄνναν ἀδελφὴν τῆς Ἐλισάβετ, καὶ θυγατέρα τοῦ Πέτρου, ἥτις ἀπελθούσα εἰς Σρετζίαν ὑπανδρεύθη, καὶ ἐγέννησεν αὐτὸν, ὅστις ἔλαθεν εἰς γυναῖκα Αἰκατερίναν, ἀνεψίαν τοῦ ἀνωτέρω ρηθέντος Φριδερίκου βασιλέως Σρετζίας, καὶ υἱοθετήθη παρ' αὐτοῦ, μὲ τὸ νὰ ἦναι αὐτὸς ἀτεκνος, ὅστις ἔως τῆς σήμερον ζῆ, καὶ βασιλεύει γέρονς ὑπέργηρος. Τοῦτος ὁ Πέτρος μετὰ τὸν θάνατον τῆς θεῆς αὐτοῦ Ἐλισάβετ, ἐδιωρίσθη παρ' αὐτῆς διαδοχὸς τοῦ ἱνπερίου τῆς Μοσκόβιας· ὅθεν ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν Σρετζίαν μετὰ τῆς γυναίκος αὐτοῦ τῆς Σρετζίας τῆς νεονύμφου, ἦλθε καὶ ἔλαθε τὴν βασιλείαν ἐδουλεύσας δὲ ἕλιγον, πόσον δὲν ἤξεύρω· μὲ τὸ νὰ ἐράνη γὰρ, ὡς εἰπασιν, ἐναντίον τῆς ὀρθοδόξου πίστεως τῶν Μοσκόβιων, καὶ ἐσπούδαζε τὰ ἀνατρέψῃ ὅρους τινὰς τοπικούς, βασιλικούς, καὶ ὀρθῶς κειμένους, τῆς βασιλείας ἐξέπεσεν, ἐφυλακώθη, καὶ μέσκα εἰς τὴν φυλακὴν ἀπὸ τὴν λύπην, ἄλλοι δὲ λέγουσι ἀπὸ φαρμάκων ὅπου τοῦ ἐδόθη, ἀπέθανεν.

Ἐκτος βασιλεὺς Μοσκόβιας εἶναι ἡ νῦν ἐλίω Θεοῦ βασιλεύουσα Αἰκατερίνη ἡ χήρα, ἡ τοῦ Πέτρου γυνή, διεδεχθεῖσα τὴν βασιλείαν εὐθὺς μετὰ τὸν ἄωρον θάνατον τοῦ ἀνδρός τῆς, εἰς τοὺς χιλίους ἑπτακοσίους ἐξηκταδύο τὸν Ἰούνιον· τὴν δὲ ὀρθοδόξιν διδραχθεῖσα εἰς τὴν Σρετζίαν τὴν πατρίδα τῆς, πρὶν νὰ στεφανωθῇ τὸν Πέτρον, μὲ τὸν ὅποιον ἐγέννησεν υἱὸν Παύλον ὀνόματι, ὅστις ζῆ, καὶ βασιλεύει μὲ τὴν μητέρα τοῦ· ὁ θεὸς νὰ τοὺς πολυχρονῇ, καὶ νὰ τοὺς ἀτερέωνῃ. Ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτῆς ἐγένεν ὁ μετὰ τῶν Τουρκῶν πόλεμος τῶν Μοσκόβων, ὁ ὅποιος, ἐπειδὴ ἐπὶ τῆς πατριαρχείας Σωφρονίου Κωνσταντινουπόλεως ἐγράφη, ἐδῶ σιωπᾷται· ἰδῶ καὶ ὅχι ἐμεῖ ἐπρεπε νὰ γραφῇ, ἐγράφη δὲ ἐμεῖ ἀτόπως, μὴν ἄντας ὁ τόπος τοῦ δικτῆ; διότι τότε, ὅταν περὶ πατριαρχῶν ἔγραφα, δὲν

εἶχα σκοπὸν νὰ γράψω περὶ βασιλέων, ὕστερὰ μὲ ἤλθεν ὁ βασιλικὸς σκοπὸς τοῦτος, διὸ μὲ συμπαθεῖτε οἱ ἀναγινώσκοντες.

Τοσαῦτα μὲν καὶ περὶ βασιλέων, νῦν δὲ περὶ ἀθέντων τῶν ἐπισήμων, οὐχὶ πάντων, καιρὸς νὰ εἰποῦμεν, καὶ λέγομεν.

Αὐθένται καὶ δραγομάνοι.

Δούκας, ἐπίσημος διὰ τὸν πατέρα, ὅτι ἦτον υἱὸς τοῦ ἐπισημοτάτου ἐκείνου Βασιλείου Βασβόδα, περὶ οὗ ἐγράψαμεν ἐπιτῆ; πατριρχεῖς; Ἀθανασίου, ἐπίσημος, διότι ἐχρημάτισε τριῶν ἀθεντικῶν ἀθέντης, Βλαχίτζι, Μπογδάνις, καὶ Ὀκροῖνης, ὡς ἄλλοι κανεῖ, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις ἐγράψαμεν ἀθέντευσε δὲ τῶσκαρς ἤντε φοραῖ; ἐπίσημος, ὅτι ἀθενταῶντας αὐτὸς εἰς Μπογδάνιν, ἔγινεν εἰς τὸ Γίσι τυπογραφία, ὅπου δὲν ἦτο, καὶ ἐτυκῶθη παρὰ Δοσιθέου πατριάρχου τὸ βιβλίον Συμιῶν Θεσσαλονίκης; δαπάνη ἀθεντικῆ, καὶ τὸ βιβλίον Νεκταρίου τοῦ πατριάρχου, ὅπου προεγράψαμεν, μέγα τι ὄντας ἡ τυπογραφία; καθὼς εἰς τὴν ἀθεντικὴν τοῦ πατρὸς τοῦ ἐν Γίσιῳ συνηθροῖσθη σύνοδος; κατὰ Καλβίτων, καὶ ἔγινε τὸ βιβλίον, ὅπου ἑνομάζεται ὀρθόδοξος ὁμολογία; μέγα τι καὶ ἡ σύνοδος. Ἐπίσημος πρὸς τούτοις εἶναι τοῦτος; καὶ διὰ τὸ ἐπίσημον ἱερὸν μοναστήριον τῶν πρωτοκορυβαίων ἀποστόλων, Τζετατζούγχι λεγόμενον, ὅπου πλησίον τοῦ Γίσιου ἔκτισε, καὶ εἰς τὸν ἔγιον Τάφον τὸ ἀφιέρωσεν. Ἡ ἀγία εἰκὼν τῆ; Παναγίς μου, ἡ Μοσκόβικη, ὅπου μόνον τὸν λαμῶν, χωρὶς χειρῶν, καὶ τὸ πρόσωπον ἔχει, ἡ περιηρωμένη, ἡ εἰς πολλὰ βιβλία μου, μάλιστα εἰς τὸν Καθρίπτην γυναικῶν, ἐπαινουμένη, ἡ παρὰ τῶν βλεπόντων πάντων θαυμάζομένη, ἡ εἰς τὸ ἐν Σκοπέλω πατρικόν μου μοναστήριον τῆ; Παναγίας τῆ; Εὐαγγελιστρίας εὐρισκομένη, ὅπου εἶναι καὶ ἡ εἰκὼν τοῦ ἀγίου Μανδηλίου, ἡ περιηρωμένη, καὶ ἴση κατὰ μέτρον καὶ πλάτος μὲ τῆ; Παναγίτζι, θαυμαστὴ καὶ αὐτὴ, ὅπου τὴν ἐξωγράφισε Σιλβεστρος ὁ

Ἀντιοχείας, ὄντας ζωγράφος, ὡς γέγραπται· αὐτὴ λοιπὸν ἡ τῆς Παναγίας εἰκὼν, ὅπου εἰς τὸ Γιάσι εἰς τὸ ἱερὸν μοναστήριον τοῦ Χρυσοστόμου εὐρέθη, καὶ τὴν ἐζήτησα, καὶ μ' εἶδθη, τοῦ μακκρίτου τούτου αὐθέντου Δούκα ἦτον. Ὅστις εὐρέθη διὰ τινα χρεῖαν εἰς τὸ καθολικὴν τῆς; Πούντας, εἰς χωρίον Δομιάτι τὰ Χριστούγεννα, καὶ εἰς τὸ τραπέζι καθήμενος, ἦλθαν Λέχοι, μαζὶ δὲ καὶ Μπογδανοὶ, καὶ πιάνοντές τον τὸν ἐπῆραν εἰς τὴν Ἀργίαν, ἐκεῖ ἔδωκε τὸ κοινὸν χρέος· αἰωνία ἡ μνήμη του· ἀντ' αὐτοῦ δὲ ἐγένιν αὐθέντης ὁ Δημητράσκος Καντακουζηνός· ἔφερε δὲ τοὺς Λέχους ὁ Στέφανος Πετρετζικοβόδης, καὶ ἐσήκωσε τὸν Δούκα εἶδω, διὰ νὰ πάρῃ τὴν αὐθενταίαν· δὲν τὴν ἐπῆραν ὁμοίως αὐτός, ἀλλ' ὁ Δημητράσκος σταλθεὶς ἀπὸ Κωνσταντινούπολιν.

Κωνσταντῖνος Δουκουλέτζης, υἱὸς τοῦ Δούκα βόδα, αὐθέντης καὶ αὐτὸς Μπογδανίης, ἐπίσημος διὰ τὸν πατέρα, καὶ διὰ τὴν ἐξείρετον προκοπὴν τῶν γραμμάτων· ἡ δὲ προκοπὴ γνωρίζεται ἀπὸ τὴν σύνθεσιν τῆς πρὸς τὸν ἐξ ἀπορρήτων Ἀλέξανδρον Μαυροκορδάτον ταύτης ἐπιστολῆς.

« Ἄφρων ἂν εἶην, εἴ γε ὑπὲρ τοῦ μὴ καθέκοντος καὶ μὴ δικαίου ἀντιβολῶν τυχεῖν τῆς σῆς προστασίας καὶ ἀντιλήψεως, κατὰ μὴ ἐπιτυχῶν, οἷα δὴ ἀτυχεῖν δικαίον τὸν τοιοῦτον, ἐν αἰτίᾳ τὴν ἐν ἡμῖν πεποιθήμην φιλίαν· εἴθε μὴτ' ἔγωγε παρὰ τοσοῦτον ἀδίκος εἶην, παρ' ὅσον καὶ τοὺς φίλους συναδικῆσαι παρκαλεῖν· οὐθ' αὐτὴ ἡ θεία σου, καὶ φιλόσοφος κεραλὴ συνάροι πυτὲ τοῖς ἀδίκοις, ἢ γὰρ κέν δειλὸς τε, καὶ οὔτι Δανδὸς καλοῖμην, καθ' Ὅμηρον φάσαι, ἦν οὐχ ἥττον ἐπιστρεφόμεν τῶν τῆς σῆς εὐκλειστοτάτης καὶ πανενδόξου ψυχῆς, ἢ τῶν ἐμῶν αὐτῶν· τί γὰρ ἂν ἕτερον εἴη ἀρετὴ φιλίας, ἢ τὸ εὖ φρονεῖν πρὸς ἀλλήλους τοὺς φίλους; ἔμπης ὅταν ὑπὲρ τοῦ δικαίου καὶ τοῦ προσήκοντος κέξιοιεν ταύτην τὴν φίλην σου, καὶ θεσπεσίην τῷ ὄντι ψυχὴν, πῶς οὐκ ἂν εὐέλπις εἶην, αὐτίκα σγῆν ἐπίκουρόν.

τε καὶ πρόμαχον; εἰ γὰρ πῆσι κοινῶς τοῖς δεομένοις ὑπὲρ δικαίων ὑπάρχει πρόφρων ἀντιλήπτωρ καὶ ἐτοιμότητος, πολλῶν μᾶλλον φίλω τε καὶ συγγενεῖ, ἐκτόπως ἠδικημένοι, τὴν παρ' ἐκείτης αὐτόρρηκτῃ ἀντίληψιν ἐλπίζεται χαρίζεσθαί μοι, ἄλλως τε καὶ πρὶν ἐν πολλὰς δυσχεραίας, πολλὰς παρὰ τῆς σῆς καλοκἀγαθίας εὐεργετηθέντι, ἐφ' ᾧ οὐτ' εἰ μοι δεῖκα μὲν γλώσσαι, δεῖκα δὲ στόματτα εἶεν, ὡς κατὰ τὸν Ὀμηρικὸν εἰπεῖν Ἀγαμέμνονα, τῶν ἐφικτῶν ἦν ἀξίως ὁμολογήσαι τὰς χάριτας· οἷς δὲ ἠδίκημαι, καὶ παρ' ὧν καὶ ὅπως, ἔκουσον πρὸς θεοῦ. Ἐγώ γε μὲν, ὡς οὔτε ποτ' ἀθλήσας, οὔτ' αὖ χρυσίον, ἢ ἄργυρον ἐπαγγειλάμενος, τὴν ἡγεμονίην ἐκομισάμην τῆς Μολδαβίας· παρὰ τῆς τῶν Ὀθωμανῶν μεγίστης ἀρχῆς, καὶ θεὸς αὐτὸς, καὶ ἄνθρωποι μάρτυρες· ἴσασι δὲ πάντας, ὅτι κηθάπερ ὁ ἐμὸς πατὴρ Δούκας ὁ περιβόητος· ἀνθαίρετος· τοῦ Κωνσταντίνου, οὕτω κρυτὸς τῶν υἱῶν ἐκείνου μετ' ἐκείνον ἡγεμονεύειν· ὡδὶ πως τοῖνον κριθέντος, καὶ ψηφισθέντος· τότε κρατούσιν ἡμῶν, ἡζιώθην τοῦ πράγματος, καὶν ἠδικηθῆναι, φάη τις ἂν, τοὺς ἐκείνου παιδάς, ἀλλ' οὐκ ἐξ αὐτοῦ, οὐδὲ δι' αὐτόν, ἀλλὰ παρὰ τῆς ψηφοφόρου ἀρχῆς, καὶ διὰ τὴν εὐδαίμονα. Ἐγὼ δὲ ἀδιάβλητος, ἄμα καὶ ἀνεπιληπτος· οὔτε γὰρ ληστρικῶς τῷ θρόνῳ ἐκείνῳ ἐναλλόμενος, οὔτε ἀναξίως ἀνεβιβάσθην· εἰ δὲ μὴ ἦν αἰρετός δι' ἐμυκτὸν ὁ πηλίκος ἐγὼ, ἀλλ' οὖν διὰ τὸν φέσκοντά με, ὁμολογηθήσεται πάντως συνίεμι, καὶ τρυτὴν σου τὴν ἐξοχὸν καὶ θεῖον σου κεφαλὴν συγκατανεύειν τοῖς εἰρημένοις, καὶ χαίρω εἰδῶς Πλαρῶς τοῖς γραφομένοις προσέγουσιν· τοὺς δὲ ὡς οὐχ οὕτως, ἀλλὰ μυρίοις τρόποις, καὶ χρυσίου ὀλκῶν οὐκ ἐλίγων ἀθράς τας· ἐπαγγελίας ἀδικαίεπτως ἐπιβουλευσαμένους, καὶ διαφόρους συκοφαντίας· καὶ σκαωρίας κατ' ἐμοῦ τοῦ μηδὲν ἀδικήσαντος συρραφάμενους, (ὡς οὐδὲ ἦν ποτε, ὅτε ἦν, αὐτοῦς ἡρεμεῖν) ὡστ' ἂν ἄβροτάταις καρδίαις κρατούντων ἐντετυχηκότας, οὐκ ἀποτεῦξαι τοῦ καὶ πείσαι, καὶ ἀρκιρῆσασθαί με τῆς ἡγεμο-

νείας, τίς οὐκ ἐπίσταται; τίς οὐ συμμαρτύρεται; κἄν τοιῶδε, καὶ τοσῶδε ἱκανῶ οὐκ ἠγάπησαν τῷ πραχθέντι, ἀλλ' ἐλεηθέντι παρὰ τοῦ ἐμοὶ ἐλεήμονος βασιλέως· οἱ δὲ προσεπιθέσαν μοι, ἔχρις εἰ δυνατόν, καὶ θανάτῳ παραδοθῆναι, οἱ ἀλιτῆριοι, καὶ ἀπηνεῖς, τελγίνες. Καὶ ἦν τότες οὐκ ἀκίνδυνον, εἰ μὴ θεὸς καὶ οἱ χεῖρες ἀντιλήψαιντο, καὶ χρήμασι ποιήσαιντο πορίσασθαι μοι τὴν σωτηρίαν. Ἄλλὰ τί ταῦτ' εἰδότε πάντ' ἀγορεύω, ὅσα παρ' ἐκείνων ἔπαθον χαλεπά, ὅσα εἰργάσκητο ἄδικα; Ἐπὶ τούτοις ἔρτι πάσης τῆς περιουσίας οἰκτρῶς ἐστέρημαί, ἐπὶ τούτοις οὐκ ἔστι σχολάζειν ἀπὸ τοῦ δεδιέναι τὸν ἔσχατον κίνδυνον. Ἄλλ' ὦ Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, κακοὶ κκαῖς ἀπόλοινο, οἱ πάντων τῶν ἐμοὶ κκαῖν ἀρχιτέκτονες! εἰ δὲ σὺς φίλος ὁ οὕτως πάσχων, ὡ σοφώτατε ἀνδρῶν, καὶ θειώτατε, τίς ὑπὲρ φίλου ἀμόνεσθαι οὐκ ἔττει, οὐ σφύζει, οὐ σραδαῖζει τῷ πνεύματι; φεῖσαι οὖν, καὶ χεῖρα ὄρεξον, οὐ γὰρ μόνον σὺς εἰμὶ φίλος, ἀλλὰ καὶ συγγενής· ἂν δὲ κκαῖνοι τὸ φιλεῖν ἀκκίζονται, καὶ ὑποποιῶνται χαρίζεσθαι, οὐ πιστευτέον, παρακαλῶ, οὔτε ἀνθιζρετέον τὸ ὑποβολιμαῖον ἦθος τοῦ ἀπλοῦ καὶ γνησίου. Καὶ γὰρ ἐξονυχίσαντες τὸ φιλεῖν, καὶ ἀκριβωσάμενοι τὴν ἀρχήν, μάλλον ἀρχαῖον εὔροισιν τὸ καθ' ἡμᾶς, ἄτε δὴ καὶ πατρῶον κειμήλιον πάνυ κλεινόν, στερρόντε καὶ τιμακρόστατον, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὤκειώσθαι πρὸς ἀλλήλους αὐτῆν τε κκαῖνόν μοι τὴν τῆς μακαρίας μνήμης γενέτην πιστεύεται, ὡς κκαῖνός ὄντος ἐτέρου τοῦ παραθήξεντος ἐπὶ τούτῳ, μὴ ὅτι τοῦ φιλεῖν ἀληθῶς· οὐδὲ γάρ, οὐδὲ βρόσειον αἴμα ὤκειώσεν ἡμᾶς ἀλλήλους, οὐδ' ἄλλη τις πρόφασις, καὶ περίστασις, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον πρῶτον συνῆψεν ἡμῶν τὰς καρδίας, εἴτε εἰργάσκητο τὴν συγγενεῖν ὅπου δὲ τὸ πνεῦμα οἰκειώσεως σύνδεσμος, καὶ ἀγάπης παρτίτιον, τί τῆς συγγενείας; ἐκείνης; ἀνώτερον, τί τῆς ἀγάπης; ἐκείνης; ὑψηλότερον; ἦν δὲ ἴδωμεν, καὶ τὸ χαρίζεσθαι οὐ μικρὸν οὐδ' ἀπαράμιλλον ἦν ἀλλήλοις, ἀλλὰ παρὰ μὲν ἐκεί-

νων τοῦ τῆς μακαρίας μνήμης πατρὸς δωρεῶν πρεπούσας φιλοφροσύναι; ἐδεξιοῦτο ἢ σὴ πάνσοφος, καὶ φιλέτιμος καρπῆ, παρὰ δὲ ταύτης ἑταίριος καὶ ἔργοις φίλοι; αὐτὸς ἐκεῖνος ἐκάστατε ἀντεφιλοφρονεῖτο. Ἐκὶ ἦν εἶδεν οὕτως ἀμειβόμενον τὸ φιλεῖν παραπλήσιον ἐκατέρωθεν· τοῖς δὲ οὐκ ἄλλως, ἀλλ' ἦ ἐν ῥήμασι μόνοις φίλοι; εἴη πάντως μορφοῦμενον, γρηθ' ἄλλον, ὁ Φερεκίδης φησὶν εἶδὲ ποτε παρ' αὐτῶν καὶ τὸ χαρίζεσθαι γένοιτο, παρὰ πολὺ τῶν ἰσῶν ἂν ἀπολίποιο· κἀκεῖνο δ' αὐτὸς δέον γίνεσθαι μᾶλλον, ἤπερ εἰνοῖς κρῖνεσθαι ἄξιον ὅτου χάριν, πῶς ἂν δίκαιον καταδημαγωγῆσθαι τὸ ἐδοκίμῃ σου τῆς ψυχῆς, καὶ μετασκευάσθαι τὰ κάλλη τοῦ ταύτης; ἡγεμονικοῦ κατὰ τὴν ἐαυτῶν πονηρίαν, ἐφ' ᾧ προσέτι δύνασθαι ἀδικεῖν φίλον καὶ οἰκετον, καὶ σώζεσθαι πονηροὶ καὶ φόντες, καὶ τραφέντες, καὶ ἀξιοθιθέντες; ἢ πῶς φίλον ἀνδρῶν ἐσχάτως; κινδυνεύοντα, φιλόσοφος; περὶ τοῦ ψυχῆ, δυναμένη μὲν ἔργω τε καὶ λόγῳ συναντιλαμβάνεσθαι, μὴ αἰρουμένη δέ; Οὐκοῦν δέομαι, πάνυ δέομαι, οὐ μόνον τὸ κακὸν ἤκιστα ζυγγοῦσθαι τῆ οἰκείᾳ ἐπακτείνεσθαι ἐνεργεῖα, ἵνα μὴ χρονοζόμενον πρὸς τὸ δυσκῶσπαστον γένεσθαι καὶ δυσπαλάκκτον, λυμῆναί τε καὶ ἄλλους τῶν σῶν οἰκειῶν καὶ φίλων, ἀλλὰ καὶ δικαιοῦσθαι, καὶ συντριπτεῦσθαι κατὰ τῶν κοινῶν πολεμίων· οὐκ ἄρκει, εἴπερ ἔρχεσθαι δοῦναι δίκην τοῖς πονηροῦς, καὶ περιτριπτεῖσθαι τούτων· τὸ δύνασθαι ἀδικεῖν, ἀλλὰ χρεῶν καὶ τὸν ἀδικηθέντα φίλον τοῦ δικαίου τυχεῖν· ὡς γὰρ καὶ δύναται ὅσα βούλοιο, καὶ βούλοιο εἰ πράττειν τοὺς οἰκειοῦς, καὶ φίλους μᾶλλον, ἢ τοὺς ἄλλως πῶς ἔχοντες, ἀμφοτέρω μοι τῶν πιθκῶν. Οὕτως οὖν χαρίζομένη μοι, οὐ μόνον εἰς ἐγκώμιον, παρὰ πᾶσιν ὑποκίεσται ταύτῃ τῷ πράγματι, ἀλλὰ πρὸς τοῦτο, παρὰ μὲν θεῷ ἔσεται δίκαιος, καὶ πολλῶν, καὶ ἀγαθῶν μισθῶν στερηφόρος, παρ' ἡμῶν δὲ κομίσεται πάντως τὰς χάριτας, οἷος οὐκ ἂν δύναιντο, οὐ δὲ βούλοιντο δοῦναι οἱ ἀντικείμενοι. Ἐρωμένως καὶ εὐδικιμόνως βίωσι, πάντων μοι τὸ

τιμαρρίστατον καὶ πρᾶγμα καὶ ὄνομα, καὶ ὅ, τι ἂν ἕτερον
 κρῶς ταῦτα ἐρεῦροι τις ἀγαθόν, καὶ φίλον ἐπιθεῖναι.»

Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ὁ Δουκαβόδας αἰθεντεύωντας
 τὴν Βλαχίαν, μετετέθη διὰ προσταγῆς τῆς βασιλείας εἰς τὴν
 Μπογδανίαν, ὁ δὲ Σερβάνοδας, ὄντας μέγας λογοθέτης, ἔγινεν
 αὐθέντης Βλαχίας. Τοῦτος ἐστάθη ἐπίσημος, ὡς Καντακουζηνός,
 ὅτι καὶ ἐκτάγето ἀπὸ τὴν γενεάν τοῦ βασιλέως Ἰωάννου τοῦ
 Καντακουζηνοῦ. Πατὴρ του ἦτον ὁ μέγας ἐκείνος ποστέλνικος
 Κωνσταντῖνος· ὁποῦ τὸν ἐθανάτωσεν ὁ πρῶτος Γρηγόρδοδας· ὁ
 Γκιόκας· διὰ τὸν θάνατόν του ἔγινε καὶ φυλλάδα διὰ στίχων, καὶ
 ἐτυπώθη εἰς Βενετιάν· πάππος του δὲ ὁ Γιανάκης, πρῶτος κα-
 πικεχαγιᾶς τοῦ Μιχάλοδα τοῦ παλαιοῦ ἐκείνου, καὶ περιφήμου,
 διὰ τὸν ὅποιον εἶναι καὶ φυλλάδα τυπωμένη, καὶ τοῖς πάσι
 γνωστῇ. Καὶ διὰ τὴν ἀποστασίαν τοῦ Μιχάλοδα ἐπρόσταξεν
 ὁ βασιλεὺς, αὐτὸν μαζί, καὶ τοὺς ἄλλους καπικεχαγιᾶδες μετὰ
 γέλοῦμα ἀπὸ τὸ παζάρι νὰ τοὺς περιπατήσουν, καὶ νὰ τοὺς
 ἀποκεφαλίσουν· αὐτὸς δὲ διὰ νὰ μὴ ἀποκεφαλίσθῃ, ἐτούρκειφε,
 καὶ ἔγινε κρουζούκα τερφεδάρης. Αὐτὸς δὲ εἶχε πατέρα τὸν
 σελεπῆ Μιχάλη τὸν Καντακουζηνόν, τὸν πλουσιώτατον· τοῦτος
 ἐκατοικοῦσεν εἰς τὴν Ἀγγιλίον, τὰ δὲ τζιφτιλίκια καὶ ὑποστα-
 τικά του ἔφθαναν ἕως εἰς τὸν Δούναβιν, καὶ τινες ἀγάδες τζι-
 ράκια ἐδικὰ του ἔγιναν καὶ βεζίρεδες· ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἕνας
 ἀφοῦ ἔφθασε καὶ ἔγινε βεζίρης, ὕπηγεν ὁ Μιχάλης νὰ τὸν ἀν-
 ταμάσῃ νὰ τὸν συγχαρῆ, ἐμβαίνωντας δὲ μέσῃ εἰς τὸν ἑδᾶ
 (ὁποῦ ἔτυχε νὰ εὐρεθῇ ὁ ἰμάχης τοῦ βασιλέως), τὸν εἶπεν ὁ
 βεζίρης — καλῶς ἦλθες, Μιχάλη τζελεπῆ, κίνωντας καὶ σχημά,
 πῶς σκαλεύει ἀπὸ τὸν τόπον του. Μετὰ δὲ τὴν ἀντάμωσιν,
 ἀφοῦ εὐχῆκεν ἔξω ὁ Μιχάλης, εἶπεν ὁ ἰμάχης εἰς τὸν βεζίρη·
 δὲν ἀρμύζει, ἐφένδημ, εἰς τὴν ὑψηλότητά σου, ὄντας ἐπίτροπος
 τοῦ βασιλέως, νὰ εἴπῃς ἕνα κιάθουρα τζελεπῆ. Τοῦτος ὁ λό-
 γος ἐκακοράνη τὸν ἐπίτροπον· τίποτες ὅμως δὲν ἀποκριθῆκεν.

ὄντας δὲ παρὼν ὁ χασινδάρης τοῦ βεζίρη, εὐγῆκεν εὐθὺς καὶ εἶπεν τὸν Μιχάλη τὰ λόγια τοῦ ἱμάμη, καὶ ὅτι ἐβαρυσφάνη-
 καν τὸν βεζίρη· εἶπε δὲ ὁ Μιχάλης; — ὕπαγε καὶ εἰπὲ τὸν βε-
 ζίρη, ἂν ᾖναι ὀρισμὸς του, νὰ κάμω ἐγὼ αὐτὸν τὸν ἱμάμη, νὰ
 μὲ εἰπῆ καὶ αὐτὸς ἐμπροστὰ τοῦ τζελεπεῆ· ὁ βεζίρης; τὸ ἔκαμε
 χάζι, καὶ — μακρὸν νὰ τὸν κάμη, τοῦ εἶπεν. Εὐθὺς ὁ Μιχάλης
 λοιπὸν ἐπῆγεν εἰς τὸ σπῆτι τοῦ ἱμάμη, ἤρε· τὸν κεχαγιᾶ,
 καὶ λέγει του, — δός μοι κατάστιχο, πόσο βούτυρο ὁ ἐρέντης
 τὸν χρόνον ἐξοδιάζει εἰς τὸ μουτπάκι του, πόσα ξύλα, πόσο
 μέλι, πόσο κηρί, καὶ πόσο κριθάρι εἰς τὸ ἀγοῦρι του, διὰ νὰ
 τοῦ τὰ προσφέρω ὅλα αὐτὰ ἀπὸ λόγου μου· καὶ εἰπὲ τὸν ἐ-
 φρένθη, ὅτι ἐγὼ εἰμὶ ὁ Μιχάλης· ἐκεῖνος, ὅπου μὲ εἶδεν εἰς τὸν
 βεζιραζέμη· ἔδωκεν ὁ κεχαγιᾶς τὸ κατάστιχο, καὶ τὸ βράδῳ,
 ὅταν ἦλθεν ὁ ἐρέντης, τοῦ εἶπε τὴν ὑπόθεσιν· ὁ δὲ Μιχάλης
 τὴν δευτέραν ἡμέραν ἔστειλε καράβι μὲ τὰ εἰρημένα πράγμα-
 τα, εἶτα ὕπηγε καὶ αὐτὸς εἰς τὸν ἱμάμη· ὁ δὲ ἱμάμης τὸν
 ἐπροσηκόθη, καὶ τὸν λέγει, « καλῶς ἦλθες Μιχάλη τζελεπεῆ »·
 καὶ εἰς τὸ λακιδι ἀπάνω πολλὰς φοραῖς ἐπολυπλασίαζε τὸ
 τζελεπεῆ, λέγωντας του καὶ ἄλλα ἐγκώμια. Εὐχάρινοντας δὲ
 ἀπ' εἰδῶ ὁ Μιχάλης, ὑπάγει εὐθὺς εἰς τὸ Πασακαπί, εὐρίσκει
 τὸν χασινδάρη, καὶ τοῦ λέγει, ὅταν ὁ ἱμάμης ἔλθῃ εἰς τὸν
 βεζίρη νὰ μὲ σταίλῃς λόγον. Μίαν ἡμέραν λοιπὸν ἐλθὼν πάλιν
 ὁ ἱμάμης, ἐμνηύθη ὁ Μιχάλης, καὶ ἦλθε. Ἐμβαινώντας δὲ εἰς
 τὸν βεζίρη, καθὼς τὸν εἶδεν ὁ ἱμάμης, πρὶν νὰ τὸν εἰπῆ ὁ βε-
 ζίρης λόγον, ἄρχισε μεγαλοφώνως νὰ τοῦ λέγῃ — καλῶς ἦλθες
 Μιχάλη τζελεπεῆ! καλῶς ἦλθες Μιχάλη τζελεπεῆ! δύο καὶ τρεῖς
 φοραῖς· ἄρχισε δὲ καὶ νὰ τὸν ἐπαινέσῃ εἰς τὸν βεζίρη, λέγων-
 τας πῶς εἶναι ἄξιος, καὶ πῶς τέτοιοι ἄνθρωποι εἶναι χρειαζό-
 μενοι εἰς τὴν βασιλείαν, καὶ ἄλλα τοιαῦτα· ὁ δὲ βεζίρης ἔκα-
 μογελοῦσεν. Ἀφοῦ δὲ εὐγῆκεν ἔξω ὁ ἱμάμης, λέγει ὁ βεζίρης
 τὸν Μιχάλη, τί τὸν ἔκαμες, καὶ εἶπε τζελεπεῆ, καὶ τόσα ἐγ-

κόμμα; και τοῦ ἐδιηγῆθη τὴν ὑπόθεσιν· τότε ὁ βεζιρζέμα; τοῦ λέγει, « γιὰ σεῖτάν σιν, γιὰ σεῖτάν ὀγλοῦσουσι! » ἀπὸ τότε ἐπακράτησεν ὁ λόγος, καὶ λέγονται οἱ Καντακουζηνοὶ Σεῖτάν ὀγλοῦδες. Τοῦτον τὸν Μιχάλην, ὄντα τοιοῦτον περιβητόν καὶ ὑπέρπλοτον ἄνθρωπον, τὸν ἐδιάβαλαν εἰς τὸν βασιλέα φθῶν κινούμενοι, πῶς φαντάζεται νὰ γίνῃ βασιλεὺς, καὶ ἐστείλων ὁ βασιλεὺς καπιζήμασση, καὶ ἐπήρε τὸ κεφάλι του, καὶ ἔβλεπεν τὴν περιουσίαν του, καὶ ὅσα δὲν ἠμπόρουν τότε νὰ τὰ πᾶρουν εἰς Πόλιν διὰ τὸ πολὺ πλῆθος, τὰ ἐπούλησαν εἰς Ἀδριανούπολιν εἰς τὸ παζάρι· ὄντας δὲ πρὸς πολλὰ πράγματα ἐπούληθησαν τόσον φτηνά, ὅπου ἀπόμεινε παροιμία καὶ λέγεται, ὅταν ἀγοράσῃ τινὰς πράγματα φτηνά, « ἄνθρωπε, αὐτὸ ἀπὸ τὸ μεζάτι τοῦ Σεῖτάν ὀγλοῦ τὸ ἀγόρασας »; Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ Μιχάλη τοῦ Καντακουζηνοῦ· αἰωνία ἡ μνήμη του.

Ἦγεμονεύοντος τοῦ Σερβάνβοδα εἰς Βλαχίαν, καὶ αὐθεντεύοντος τοῦ Δούκα θόδα εἰς Μπογδανίαν, συνέβη εἰς τὴν Πόλιν τοῦτο τὸ ἱερὸν συμβεβηκὸς καὶ ἀξιοδιήγητον, καὶ ἀκούσατε. Εἰς τὸ καλέμι τοῦ ρεζ' ἐρέντη ἦτον ἓνας Τοῦρκος τὸ ὄνομά του Μεχμέτ ἐρέντης Πατμπούρου, ἄνθρωπος γραμματισμένος, καὶ σεμνῆς πολιτείας· τοῦτος εἶχε παλλακίδα Ρουσσάν σκλάβαν, ἣ ὅποια ἐκρατοῦσε τὴν πίστιν της, καὶ ὑπάγειν εἰς τὴν ἐκκλησίαν μὲ τοῦ ἀρεντός της τὴν ἄδειαν· Μίαν τῶν ἡμερῶν τὴν ἐρώτησεν ὁ ἐρέντης, τί εἶναι τὸ αἴτιον, καὶ μερικαῖ; ἡμέρας εὐωδιάζει τὸ στόμα σου; αὐτὴ δὲ προφοραιομένη ἔλεγε, δὲν ἐξέρει· ἀλλ' βιάζωντάς την, τὸν εἶπεν ἐκεῖνη· ἡμεῖς οἱ χριστιανοὶ συνήθειαν ἔχομεν, ὅταν ὑπάγωμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ εἶναι νὰ εὐγώμεν, τότε μᾶς δίδει ὁ παπᾶ; ἀπὸ κομμάτι ἀγικισμένο ψωμί, καὶ τὸ τρώγομεν, καὶ διὰ τοῦτο εὐωδιάζει τὸ στόμα μου· ὁ δὲ ἐρέντης, ὡς γραμματισμένος, ἐθαύμασε, καὶ εἰς ἀπορίαν ἔπεσε· καὶ θέλωντας νὰ ἴδῃ τὴν τάξιν τῆς ἀκολουθίας τῆς ἐκκλησίας μας, εἶπεν ἓνα ράρτην ἐδικὸν

του, και τὸν ἐφόρει ρούχα ὡς τὰ δικά του, τὰ ἐφόρεσεν, ἔγινε ταπτίλι, καὶ ὑπῆξαν μαζί εἰς τὸ Πατριστεγεῖον εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀνήμερα τὴν κυριακὴν τῆς Ὁρθοδόξιας. Καὶ βλέπει, ὅπου ἐλειτουργοῦσεν ὁ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, καὶ ὁ Ἱεροσολύμων μὲ τοὺς ἀρχιερεῖς, καὶ μὲ τὴν παράταξιν κατὰ τὴν συνθήκειαν διὰ τὸ τῆς ἡμέρας κιδόσιμον· ὅταν δὲ εὐχῆκαν μὲ τὰ Ἅγια, τὸν ἐβάνηκαν οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ ἱερεῖς, πῶς δὲν ἐπατοῦσαν κάτω τὴν γῆν, ἀλλ' ἐπεριπατοῦσαν ἀπάνω ἀπὸ τὴν γῆν μίαν πύχμην. Τοῦτο ἰδὼν αὐτὸς ὀρθοπλαρακνῶς, τόσον ἐκατνόθη, καὶ ἦλθεν εἰς ἄκραν εὐλάθειαν, ὅπου εὐχάινωντας ἔξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν, ἄρχισεν εὐθὺς νὰ κηρύττῃ τὴν πίστιν τῶν χριστιανῶν περρησίᾳ πρὸς τοὺς ἐρέντιδες καὶ κιστίπιδες· καὶ τοῦτο δὲν ἔλειπε νὰ τὸ κἀνῃ, ἕως ὅπου τὸ ἄκουσεν ὁ ρεῖ, ἐρένδης, καὶ αὐτὸς ὁ βεζίρης, καὶ φέροντάς τον ἐμπρὸς του, καὶ λέγωντάς του νὰ παύσῃ, ἐκεῖνος πάλιν ἔλεγε τὰ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως τῶν Ρωμίων· ὅθεν τὸν ἔστειλεν εἰς τὸ Ἄτ-μειτάνι, καὶ ἐκεῖ τὸν ἐλιθοβόλησαν.

Ἄλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον ἄς γυρίσωμεν· ὁ Σερβάνδοθας ἐστάθη ἔνδοξος, καὶ ἐπίσημος, διὰ τὸ βασιλικὸν αἷμα, ἀπὸ τὸ ὅποιον ἐκατῆγετο, ἐστάθη ἐπίσημος καὶ διὰ τὸ ἐπίσημον ἱερὸν μοναστήριον τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, Κοτροτζάνι λεγόμενον, ὅπου ἔκτισε πλησίον τοῦ Βουκουρεστίου, καὶ τὸ ἀφιέρωσεν εἰς τὰ εἰκοσι μοναστήρια τοῦ ἁγίου Ὁρου, καθὼς διαλαμβάνει τὸ αὐθεντικὸν του χρυσόβουλλον, τὸ ὅπολον τὸ ἔχει, καὶ διὰ τὴν συντομίαν τὸ ἀρῖνω καὶ αὐτὸ, ὡς καὶ ἄλλα, ὠφαιότατον δὲ μοναστήριον καὶ πλούσιον, εἰσὶδημα ἔχει ἕως δεκαπέντε πουργίαι. Εἰς τοῦτο, εἶναι δεκα χρόνοι, ὅπου ἤγουμεύι Ἰγνάτιος Ἱερομάναχος Χλωροποταμινὸς Σκοπελίτης, καὶ στέλνει εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος πέντε πουργίαι κατ' ἔτος ἰτήσιον δόσιμον. Ἐπίσημος πρὸς τούτους ὁ αὐθεντικὸς Σερβάνδοθας ἦτον καὶ διὰ τὸ ἡγεμονικὸν καὶ σοβαρὸν αὐτοῦ ἦθος· δὲν ἐστάθη

φοβεροπρόσωπος, μεγλόκορμος, και μεγλόφωρος αιδέντης τόσον, ὅσον αὐτός· ὅθεν ἠκούσθη ἕως και εις τὸν βεζίρη, Ιωας και εις τὸν βασιλέα· και ὄντας χρεία βασιλική ἀγάξ· νά σταλθῆ εις Βλαχίαν, εἰδιωρίσθηκαι ἔνκαι, τοῦ εἶπαν δὲ διὰ τὸν αιδέντην, πῶς εἶναι τοιοῦτος, και τοσοῦτον φοβερός· θαυμάζομαι, εἶπαν αὐτός, ὅπου μὲ τὸ λέτε τάχα νά μὲ ἐξιππάστε; Τοῦρκος ἐγώ, και ἀγάξ, και ἀπεσταλμένος μὲ βασιλικὴν ὑπόθεσιν, και νά φοβηθῶ ἕνα γκιάβουρα, και αιδέντης; ἂν ἦναι; ἐγὼ μάλιστα νά τὸν κάμω νά φοβηθῆ ἐκεῖνος ἀπὸ λόγου μου! ἐκίνησε λοιπὸν, και ὑπήγινεν· οἱ δὲ ἄρχοντες, καπικεχγιάδες, προλαβόντες ἐγράψαν· εις τὸν αιδέντην, και ἐπνεύρωσαν τὰ κατ' αὐτόν· ὅθεν ὁ αιδέντης, ἔστειλεν ἄρχοντα εις Γκὸργουσο ἐκεῖ, ὅπου ἦτο νά ἔλθῃ, περνώντας τὸν Δούναβιν, εις πρὸς ἀπάντησίν του· τὸν ἐπρόσταξε δὲ νά μὴν τὸν φέρῃ ἴσα εις Βουκουρέστι, ὅπου εἶναι μία ἡμέρα, ἀμὴ νά τὸν ὑπάγῃ ἀπὸ ἄλλαι στρατίαι; νά τὸν ἀργοπορήσῃ ἑβδομάδα· και οὔτως ἔγινεν. Ἀφοῦ δὲ ἦλθεν ὁ ἀγάξ· εις Βουκουρέστι, και ἀντάμωσε τὸν αιδέντην, και ἐνεχείρισε τὸ μεκτούτ του βεζίρη, και τὸ εἰδιόχασεν ὁ διδάκ-ἐρέντης, τότε σηκώνεται ὁ αιδέντης ἀπὸ τὸν τόπον του, πάρναι γοντίζει, καιζει, θυμώνει, και ἀπὸ τὸν θυμὸν του κοκκινίζει, και μὲ φωνὴν μεγάλην και τρανήν, λέγει πρὸς τὸν ἀγάξ — βασιλική χρεία και βιαστική, και γρημμα τοῦ βεζιρζέμη τοῦ αιδέντου μας, και εὐθύς ὅπου πέρασας τὸν Δούναβιν, ἀντί νά ἔλθῃς τὸ γληγορώτερον, σὺ ἔκαμες τῆσας ἡμέρας, περιπατώντας; ἀργά βρεῖα διὰ τὸ χουζουρί σου; ἔτζι δουλεύουν τὴν βασιλείαν; ἔτζι δουλεύουν οἱ πιστοὶ δούλοι, και φρίνιοι; Γαῦτα, και ἄλλα τοιχότα εἰπὼν μὲ θυμὸν πλαστόν, ἀλλὰ φοβερόν, και φοβερώτερος ἀπὸ τὸ συνεισισμένον γενόμενος; διὰ τὸν θυμὸν, προσταζει τὸν διδάκ-ἐρέντη — τῆρα, τοῦτην τὴν ὥρα, τὸν λέγει, γράψαι τὸν αιδέντην μας τὸν βεζίρη, και πνεύρωσαι τὴν ἀργητα τῆς ἐντιμότητός του, διὰ νά

μὴν ἀποδώσῃ ὁ αὐθέντης, καὶ τὴν ἀργητὰ τῆς τελειώσεως τῆς βασιλικῆς προσταγῆς εἰς ἡμᾶς, καὶ νὰ σταλθῇ μὲ μετζίλι το γράμμα καὶ! Ταῦτα ἰδὼν καὶ ἀκούσας ὁ μέγαλαυχοῦ ἐκείνος ἀγᾶ; καὶ ἄρβος, σᾶς ἀρίνω, ἀκροατὶ, νὰ στοχασθῆτε, καὶ νὰ εἰπῆτε, πόσον ἐροθήθηκε, τί λογῆς ἐκταστάθηκε, γάτα βρε- μένη, ὡς λέγει ὁ λόγος, ἔγινεν, ἔχασε καὶ φωνὴν καὶ ὄψιν, ἐν- τράπη, ἐροθήθη, ἐτρόμαξε. Καί, ἀμάν, λέγει πρὸς τὸν αὐθέν- την, ἀμάν, μπέη, νὰ μὴ γίνῃ τοῦτο τὸ, κακὸ εἰς ἐμέ, νὰ μὴ γραφθῇ τὸ γράμμα! ταῦτα, καὶ ἄλλα λέγωντας ὁ ἀγᾶς, καὶ παρακλῶντας τὸν αὐθέντην, ὁ αὐθέντης ἐγέλασε, καὶ τὰ εἶξε. Αὐθεντούσας δὲ ἔτη δέκα, ἀπέθανε, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ μοναστηρίῳ αὐτοῦ· αἰωνία ἡ μνήμη του.

Κωνσταντῖνος Μπασαράμπας, Μπραγκοβάνος, Καντακου- ζηνός, αὐθέντης Βλαχίας ἐξαιρέτος. Μπασαράμπας ἐλέγτο μὲ τὸ νὰ ἐκατίβαινε ἀπὸ τὸ γένος τοῦ περιφήμου ἐκείνου πα- λαιοῦ αὐθέντου Σερμπάνθοδα Μπασαράμπα, ἀπὸ τὸν ὅποιον ἐκατίβαινε καὶ ὁ ἀνωτέρω Σερμπάνθοδας ὁ θεὸς του, καὶ Μπραγκοβένη, χωρίον εἰς τὸ ὅποιον ἦσαν τῶν Μπραγκοβάνων τὰ σπήτια· Καντακουζηνός δὲ ἐκ μητρὸς, ἀδελφῆς τοῦ Σερ- μπάνθοδα τοῦ θείου του. Τοῦτος ἐχρημάτισεν ὄχι ἐπίσημος, ἀλλ' ἐπισημότατος, περιβόητος, καὶ ἐξάκουστος, καὶ διὰ τὴν πολυχρόνιον αὐθενταίαν, ὅτι αὐθέντευσεν εἰκοσιπέντε χρόνους καὶ μῆνας, εἴ, καὶ διὰ τὸ πλῆθος τοῦ πλοῦτου καὶ διὰ τὰς πολλὰς ἐκκλησίας, καὶ μοναστήρια, ὅπου μέσα καὶ ἔξω τοῦ Βουκουρεστίου ἔκτισεν· ἐξαιρέτως δὲ τὸ ἱερὸν μοναστήριον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, κατὰ μεσῆς τοῦ Βουκουρε- στίου, ἀριερωμένον εἰς τὸν ἅγιον Τάφον, καὶ κάθισμα τῶν Πατριαρχῶν, ὅταν ὑπάγουν εἰς Βουκουρέστιον. Τοῦτος εἶναι ἐκεῖνος, περὶ οὗ ἐδῶ εἰς πολλὰ μέρη τοῦ καταλόγου ἔγραφα· τοῦτος εἶναι ὁ αὐθέντης ἐκεῖνος, εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ ὁποίου ἡ

Βλαχία ἦτον ὡς τὸ ρῆθι ἀπὸ ἀνθρώπου· γεμάτη ἦσαν γὰρ ἐπτακόσιαι χιλιάδες ἀνδρόγυνα, καὶ τῶρα μόνις ἐβδομήντα· τοῦτο εἶναι ὁ Βλάχμπης ἐκεῖνος, ὁ ὅποιος ἀνομάσθη καὶ πρίγγιψ τοῦ Ἰνπερίου τῆς Γερμανίας, διὰ θανατικὰ χρήματα, ὅπου εἰς κειρὸν χρεῖας τῶν ἰνπερατόρων εἰδάνευσεν· τοῦτο· εἶναι ὁ ἡγεμὸν ἐκεῖνος, ὁ ὅποιος εἰς τὴν ἐν Βενετία τζίκιν τοῦ ἁγίου Μάρκου ἔβαλε τόσην μεγάλην ποσότητα ἀσπρῶν, ὅπου οἱ ἔγγονοὶ του ἕως προχθὲς ἔπερναν, δὲν εἰζεύρω ἂν καὶ ἕως τῆς σήμερον, διάφορον μόνον ἐτήσιον πρὸς τρία τὰ ἑκατὸν, ἐξήντα πουργία νομίζω. Αὐτὴ δὲ ἡ ἴσως πολλὴ ποσότης, δὲν ἐσυνάχθη ἀπὸ τὸ ὑπήκουον, ἀπὸ τοὺς κατοικοὺς τῆς Τζάρια, ἀπὸ χηράτζια δηλαδὴ, καὶ ἄλλα δοσίμακα, καθὼς τῶρα συνάζουν οἱ τωρινοὶ αἰθένται, ἀλλὰ ἦτον ὅλη σύναξις τῶν εἰσοδημάτων τῶν πραγμάτων του, μελισσῶνων, προβάτων, βοδιῶν, ἔκπων, χοίρων, ἀμπελίων, χωραφίων, καὶ τινῶν εἰσοδημάτων τῆς αἰθεντικῆς του καμάρας, ὅχι τῆς βιστιαρίας· ἀπὸ τὰ ὅποια αὐτὰ ὅλα ἐσυνάζοντο τὸν καθ' ἕκαστον χρόνον μεγάλη ποσότης, καὶ οἱ χρόνοι ἐκεῖνοι ἐκείνου τοῦ καιροῦ ἦταν χρόνοι εὐτυχίστατοι, ὅχι ὡς οἱ τωρινοὶ σιδηροὶ, δυστυχίστατοι. Δὲν ἔτρωγαν καὶ οἱ Τοῦρκοι τότε, ὅσα τρώγουν τῶρα, ἢ διὰ τὰ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν, δὲν τοὺς ἐτάγγιζαν οἱ τότε τόσα, ὅσα τοὺς ταγγίζομεν ἡμεῖς τῶρα. Τοιοῦτος εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὅποιος τὸν θρόνον τῆς Βλαχίας τὸν ἀνέβασεν ὑπὲρ τὸν θρόνον τῆς Μπογδανίας, μὲ δόσιν χρημάτων εἰς τὴν βασιλείαν, καὶ μὲ μίτον τοῦ τότε ἀρχομένου Ἀλεξάνδρου Μκυροκορδάτου, ὅτι πρότερον ἡ Μπογδανία ἦτο τιμωτέρη ἀπὸ τὴν Βλαχίαν. Ἐπὶ τῆς αἰθεντικῆς τοῦ μακκρίτου τούτου αἰθέντου, δύο συγγενεῖς του καὶ ἀρχοντες, μεγάλοι ἄνθρωποι ἐχρημάτισαν, ὁ μέγας στόλνικος Κωνσταντίνος Κεντακουζηνός· ὁ ἐπιστήμων, καὶ θεαίς του, ἀδελφός τοῦ Σεβάνδοθα, περὶ οὐ ἀνώτερον εἰς τοὺς Ἀρχιερεῖς ἔγραψα, καὶ ὁ μέγας σπαθάρης Μιγάλης, ὅστις ἔκτισε τὸ εἰς

τὸ Βουκουρέστιον ἱερὸν καὶ ἐπίσημον μοναστήριον τῶν ἁγίων τριῶν Ἱερρχῶν, μὲ τὸ ὕψηλὸν ἐκεῖνο καὶ θαυμαστὸν καμπαναριόν, τὸ καλούμενον Κόλτζα, καὶ τὸ ἐδιώρις νοσοκομεῖον κοινόν, καὶ ἔμισθον. Τέλος πάντων αὐτὸς ἐσυμφώνησε μὲ τὸν βασιλέα Πέτρον ἐναντίον τῶν Τουρκῶν, ὡς προέγραψα, καὶ γνωσθεῖς, καὶ εἰς τὴν Πόλιν φερθεῖς, ἀπεκεραλίσθη εἰς τὸ κατὰ τὸν αἰγιαλὸν κησκι τὸ βασιλικόν, μετὰ τῶν τεσσάρων αὐτοῦ υἱῶν, (κίωνία ἡ μνήμη αὐτῶν) ὄρωντος τοῦ βασιλέως. Συνειδίχουσι δὲ οἱ Τούρκοι, καὶ ὅταν ἦναι νὰ κόψουν χριστιανόν, τὸν λέγουσι, νὰ τουρκέψη, διὰ νὰ γλυτώσῃ τὴν ζωὴν, τὸν τάζουσι καὶ τάματτα· τοῦτο τὸ ἔκαμαν καὶ ἐδῶ τάχα εἰς τοὺς μετ-ζαδέδες, καὶ μὲ σπουδὴν μεγάλην τὸ ἔκαμαν, ὡς εἰς νέους καὶ αὐθεντόπουλα· ὁ δὲ πατὴρ αὐτῶν παρὼν καὶ τὸ γινόμενον ὄρων, καὶ φοβούμενος καὶ τρέμων, μὴ φοβηθῆ κανεὶς ἐξ αὐτῶν τὸν θάνατον καὶ τουρκέψει, τοὺς ἐπαρακαλοῦσε θερμῶς, τοὺς ἔλεγε, τοὺς ἐρώναζε, νὰ φυλχθοῦν, νὰ μὴ γελασθοῦν, καὶ προδώσουσι τὴν ἁγίαν τους πίστιν, καὶ διὰ πρόσκαιρον ζωὴν καὶ τιμὴν, χάσουσι τὴν αἰώνιον ζωὴν, καὶ δόξαν, καὶ τιμὴν ἀνεκλάλητον, ἧς καὶ ἐπέτυχον οἱ μακάριοι· ἧς γένοιτο καὶ ἡμᾶς πάντας ἐπιτυχεῖν. Δὲν ἠμπόρεσα νὰ βασταχθῶ νὰ μὴ γράψω τὸν πανηγυρικὸν τοῦτον λόγον, διὰ δύο τινὰ, πρῶτον μὲν ὡς μπετζαδὲ λόγος, καὶ λόγος ρητορικός, καὶ μπετζαδεδῶν λόγοι καὶ σοφοὶ εἶναι ὀλιγοστοί, μᾶλλον οὐδεὶς, ἢ μόνος αὐτὸς εἰς, ὅτι ἐγὼ ἄλλον δὲν εἶδα· δεῦτερον δὲ, ὡς πρὸς τὸν ἅγιον Στέφανον (τὴν ἁγίαν εὐχὴν του νὰ ἔχωμεν,) ὅπου καὶ ἐγὼ τὸν τιμῶ, καὶ τὸν ἀγαπῶ, καὶ ὅλοι οἱ χριστιανοί, καὶ ἐξαιρέτως αὐτὸς ὁ Χριστὸς, διὰ τοῦ ὁποίου τὴν ἀγάπην καὶ τὴν τιμὴν ἐμπερτύρησε· καὶ ἀγκυλὰ ἐτυπώθη ἐν Βουκουρεστίῳ εἰς τοὺς χιλίους ἐπτακοσίους ἕνα, ὀλίγοι δὲ τὸν ἔχουσι. Ἔγινε δὲ ὁ λόγος, καὶ ἐτυπώθη, ζῶντος τοῦ αὐθεντοῦ πατρὸς του.

« Λόγος πανηγυρικός εἰς τὸν πρωτομάρτυρα τοῦ Χριστοῦ

Στέφανον, συντεθείς παρὰ Στεφάνου υἱοῦ τοῦ γαληνοτάτου καὶ φιλοχρίστου ἡγεμόνος πάσης Οὐγγροβλαχίας, Κυρίου Κυρίου Γεωάννου Κωνσταντίνου Μπασιράμπκ... » (1)

Βασιλεύοντος τοῦ σουλτάν Σουλεϊμάνη, καὶ βεζιρεύοντος τοῦ Κιοπρουλή Μουσταφᾶ πασᾶ, εὐχῆκε τὸ τριῶν λογιῶν χαράτζι εἰς τοὺς Χριστιανοὺς, ἐλᾶς, ἐρσάτ καὶ ἐτνᾶς· ὁ ἐλᾶς γροσιῶν ἐννέκ, τὸ ἐρσάτ τεσσάρων ἡμισυ, καὶ ὁ ἐτνᾶς δύο γρόσια καὶ ρουπι· πρῶτα ἦτον ὁ γιοθάς, εἰς τὸν ὑπκνδρουμένον τέσσαρα ἡμισυ γρόσια, καὶ εἰς τὸν ἀνύπκνδρον τρία ἡμισυ· τότε οἱ καλόγηροι καὶ οἱ παπάδες χαράτζι δὲν ἔδιναν, οὔτε οἱ γεμιτζίδες, μὲ τὸ νὰ ἦναι ζαρετζίδες· αὐτὸς ὅμως ὁ βεζιρὴς ἔβαλε νὰ δώσουν καὶ οἱ καλόγηροι, καὶ οἱ παπάδες, καὶ οἱ γεμιτζίδες· οἱ Ἑβραῖοι πρῶτα εἶχαν τὸ χαράτζι τους ζεχωριστό, τώρα τοὺς ἔβαλαν καὶ αὐτοὺς μαζί νὰ δίδουν, καθὼς καὶ οἱ Χριστιανοί. Αὐτὸς ἐν εὐκολίᾳ ἔδινεν ἀδειαν, καὶ ἐκτίζοντο ἐκκλησίαις· ὅθεν εἰς τὸν καιρὸν του πολλὰς ἐκτίσθηκαν, καὶ ἀνεκτίσθηκαν.

Νικόλαος Μκυροκορδάτος, ἀπὸ δραγομάνος τῆς βασιλείας αὐθέντης Μπογδανίης δύο φορὰς, τὴν πρῶτην χρόνος τέσσαρα, τὴν δευτέραν ἓνα, αὐθέντης δὲ Βλαχίας ἑνδεκα χρόνος, καὶ τι πρὸς ὄνομαστὸς διὰ τὸν πατέρα, ὅτι ἦτον ὁ ὄνομαστὸς ἐκεῖνος Ἀλέξκνδρος ὁ ἐξ ἀπορρήτων, ὄνομαστὸς δὲ καὶ διὰ τὸ ὄνομαστὸν ἱερὸν μοναστήριον τῆς ἁγίας Τριάδος, τὸ καλούμενον Πακκρέστι, ὅπου πλησίον τοῦ Βουκουρεστίου ἔκτισε, καὶ εἰς τὸν ἅγιον Γάβρον ἀφείρωσεν ὄνομαστὸς δὲ καὶ διὰ φιλοσοφίαν, ὡς ἄλλος τῶν αὐθέντων οὐδεὶς, καὶ διὰ τὸ περὶ Κκ-θηκόντων βιβλίον, (τὸ ἔγω), ὅπου ἐσύνθεσεν ἐλληρικᾶ καὶ λατινικᾶ καὶ ἐτύπωσε καὶ τὰ δύο. Αὐτὸς πρὸς τοὺς ἄλλοις ἔχει καὶ ἕτερον σύγγραμμα ὀλίγον, ἕως τρεῖς κόλλαϊς, οὐ ἡ ἐπιγραφή·

(1) Παραλείπεται.

« Διάλογος περί ζωῆς καὶ θανάτου· τὰ τούτου πρόσωπα, ἀνθρώποι φιλόσοφοι καὶ φιλόσοφοι, θάνατος, δικασταί, ψυχὰ σοφῶν ἀνθρώπων . . . »

Αὐτὸς ἔχει καὶ ψόγον νικοτινῆς, ἤγουν τουτουναίου, οὗ ἡ ἀρχὴ· « Οὐαὶ φρεσὶ τοῖς λέγουσι τὸ γλυκὺ πικρὸν, καὶ τὸ πικρὸν γλυκὺ. Ἄλλ' οὐ μόνον τὸ λέγειν γλυκὺ τὸ πικρὸν οὐ τὰς τυχοῦσας· ἐπικοσμίξει τῶν εὐθυνῶν, ἀλλὰ δὴ καὶ τὸ παρεῖν τὸ πικρὸν τοῦ γλυκείας, κατεξάνιστασθαι καὶ τοὺς τούτου προστάτας· ἐπικροτεῖν, οὐ μικρὰ κέρριται παρνομία· καὶ ἀδικίας· » καὶ τὰ ἐξῆς· παρῶν ἀπὸ μίαν κόλλαν. Ἐκαμε δὲ τὸν ψόγον αὐτὸν ἐναντίον τοῦ ἐπαινοῦ, ὅπου ἔκαμε Μητροπόλεως ὁ Γρηγορῆς· ὁ προγραφεὶς, περὶ οὗ καὶ ἐκεῖ, ὡς φρίνεται, ἔγραψα. Ἰδοὺ καὶ ἡ πρὸς τὸν Μητροπόλεον τοῦ Νικολάου βόδα ἐπιστολὴ· « Τῶν μὴ συνιέντων τὸ γινῶθαι στυτὸν, καθιστορῆκασι πάλαι τινὰ συγγράψαντα βιβλίον πολὺφυλλον, παρατυχεῖν φιλοσόφου, ὅπως ἀναγνοῦς ὅπρ' γινώσκει οἷον εἰπεῖν παρὰ χορθὴν εἰρημένον κηρῶ σημειώσει· μεταλήθων ἀμέλει τὴν βιβλίον ὁ φιλόσοφος, καὶ οὐδ' αὖ μὲν τῆς ὁρθῆν λόγον εὐρών, ἀπασαν τῷ κηρῶ κατακλιῖζει, καὶ τῷ κακῶς τῆς συνθέντι τε καὶ πονήσαντι οὕτως ἀποδίδωσι. Ἐδει μὴ οὖν, εἶδει καὶ ἡμῶς· τὸ σὸν τουτὶ εἰκατὸν λογῶν μελανοῦ καὶ ἀσθῶλης ἐμπλήσαντας καὶ ἀναγρεψάμενους ἐς αὐτό, οὕτως ἀπορρίψαι σοὶ τῷ τέκτονι τῶν κακῶν. Ἐκεῖνο ζητῶ πρὸς ἐμυτὸν, κατὰ τὴν παρὰ τῷ Σαμοσατεῖ Λυκίον, πῶς ἄρ' ἐς λαβύρινθον τοιοῦτον ἐμπέπτωκα, καὶ νόσον μεγίστην ἐπέσπασα; Πῶθεν τσοσῦτα κακὰ συνέλεξω καὶ ἐν ὀπίσθῳ χρόνῳ, καὶ ὅπου κατακλείσας· εἶγες τοσοῦτον ἐσμὲν ἀτόπων καὶ διαστρέφων ἰνομάτων, ὧν τὰ μὲν αὐτὸς ἐποίησας, τὰ δὲ κατωρυγμένα ποθὲν ἀνασπῶν, καὶ τοσοῦτον βίβραρον συνερανίσας κατήντησας τῶν ἀκούοντων, ἢ μᾶλλον τῆς σῆς κεφαλῆς, διαστρέφων τὴν γλῶτταν, καὶ ἡμῶς τοὺς νῦν προσομιλοῦντας κατακλιπῶν, πρὸ χιλιῶν ἐτῶν ἡμῶν

διαλέγη; καὶ συσκευασάμενος ῥήματα παμπάλαιά τε καὶ ὑπὸ χρόνου αἰνιγματώδη, ἐκπατίζει ἡμῶν τὰ ὦτα, οἰόμενος μέγα τι εἶναι τὸ ξενίζειν περὶ τὰς λέξεις, καὶ τὸ ἀχθεστικῆς νόμισμα τῆς φωνῆς παρακίπτειν; πόθεν δ' ὦ εὐθήης, μεμάθηκας ἐν ταῖς περὶ τῶν καθόλου δειξέσει τὸν δεινα καὶ τὸν δεινα μάρτυρας παρεισάγειν, τί δέ σοι διὰ τοῦ Φραντζέσκου βεβούληται; ἢ τάχα μηδεμίαν ἔχων ἀποδείξιν ὕγια, ἐπὶ τοῖς ἐξέτιναι λόγοις, ὡς ἐς κρυπτήγετον καταπίρευγας; Ἐγὼ δὲ ἐν τῷ φέγω τῆς νικοτιανῆς, οὐ διὰ Φραντζέσκων, καὶ Γραμπουζέων τοῖς ἐμοῦς ἀποδείξιχα λόγους, οὐδ' αὖτε συρροᾶς ἔρη; ἐπισπάσθαι σιέλων, τὰς τῆ σῆ μᾶλλον προσαρμοσούτας ὑπήνη, ἀλλὰ διὰ στερημένων καὶ φυσικῶν ἀποδείξεων· οὐκ ἐπιγέγραφα δὲ τοῦμὸν ὄνομα, οὐμηνουν αἰσχυνόμενος, πῶς γάρ, ὅπου γέ καὶ ἐναβρόνομαι, τῆς ἀληθείας ὑπερμαχῶν; ἀλλὰ τῷ σοφῷ παιδόμενος Βασιλεῖω, μὴ ἔλεγγε λέγοντι τοὺς κακοὺς φανερώ; δῆπουθεν καὶ ἀνελθῆν, ἵνα μὴ σε μισήσωσι. Ἄρκει σοι τὰ γεγραμμένα, ἢ ἔτι ἔλθεις ἀνάγκη τὸν κάλαμον; ἀλλὰ κατὰ γέ τὴν ἐμὴν, ὡς ἱστὸς ἀράχνης, ὡς ὕψασμα Πηνελόπης, τὰ σὰ διαλέλυνται ληρήματα· ὅθεν καὶ τέλος τῆ ἐπιστολῆ ἐπιτίθημι· εἶθε δὲ τῶν ἐλέγγων ἀπόναο . .

Αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος ὁ αὐθέντης, πρὸς ὃν ἔγραψεν ὁ Μητροφάνης (Γρηγορᾶς) τὴν ἐπιστολὴν, ὅπου ἐκεῖ φαίνεται, καὶ τοὺς στίχους, οἱ ὅποιοι ἐγράφησαν ἄνωθεν τῆς πόλης τοῦ νεοῦ τῆς ἁγίας Τριάδος· ὁ δὲ ἅγιος Νικόλαος, ὅπου γράφουν οἱ στίχοι, εἶναι παρακλήσι εἰς τὸ αὐτὸ μοναστήριον τῆς ἁγίας Τριάδος. Αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος, πρὸς ὃν ἔγραψε καὶ ὁ ἀρσύτρας Γερόντος τὴν ἐπιστολὴν· τούτου υἱοῦ καὶ διάδοχου ἐστάθησαν, ὁ Κωνσταντῆνοδοξας, καὶ Ἰωάννοδοξας· οἱ Μυροκορδαῖται, καὶ αὐθένται μου· ὁ μὲν Κωνσταντῆνοδοξας αὐθέντευσεν εἰς Βλαχίαν καὶ Μπογδανίαν δέκα φοραῖς. Ἐκτίς δὲ καὶ τὸ εἰς Βουκουρέστι ἱερὸν μοναστήριον τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, ἀφιρέ-

ας· αὐτὸ εἰς τὸν τῆς Ἀντιοχείας θρόνον, διὰ τὴν πρὸς τὸν Σιλβέστρον Ἀντιοχείας εὐλάβειαν, καὶ ἀγάπην, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὸ Γιάσι ὑπέβην εἰς Βουκουρέστι· ὁ δὲ Ἰωάννης δὲ αὐθέντευσεν μὴν φορὰν μόνον εἰς Μπούδωνίαν ὑπὲρ τοῦ, τρεῖς χρόνους· εἰς τοῦτον ἐγὼ ἐστάθηκα γραμματικὸς μεγάλος, καὶ καμινάρης, καὶ τὰ ἐξῆς, τὰ ὅποια εἰς τὸ βιβλίον μου Κῆπος Χαιρίτων εἰς πλάτος φαίνονται ἱστοροῦμενα. Αὐτὸς ἀπέθανε κονζιλίης εἰς τὴν Πόλιν εἰς τὸ εἰς Μέγα Ρίμα παράγι του, τῆ δευτέρᾳ τοῦ πάσχ, καθήμενος εἰς τὸ θρόνῳ μὲ τὸ τίμιππουκι εἰς τὸ στόμα του· τούτου ὁ υἱὸς Ἀλέξανδρος εἶναι τῶρα δραγομάνος τῆς βασιλείας· ὁ δὲ ἀδελφὸς τοῦ Κωνσταντίνου δὲ ἀπέθανεν εἰς τὸ Γιάσι εἰς τὸν θρόνον του, ὅταν τὸ ἐκυρίευσαν οἱ Μωσκόβοι τὸν πρῶτον χρόνον τῆς μάχης, καὶ ἐτάφη εἰς τὴν μητροπόλιν μὲ μεγάλην τιμὴν τῶν Μωσκόβων, τέσσαρες γενεραλίοι ἐσῆκωναν τὸ νεκροκράββατον εἰς τοὺς ὤμους των· αἰωνία ἡ μνήμη του. Τούτου ὁ υἱὸς Ἀλέξανδρος αὐθέντευσεν τὴν σήμερον εἰς τὴν Μπούδωνίαν. Ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ Νικόλαος βίβας, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ μοναστηρίῳ αὐτοῦ· αἰωνία ἡ μνήμη του.

Ἀλέξανδρος ὁ Μυροκορδάτος, ὁ πατὴρ τοῦ Νικολάου βίβας, ὁ σοφώτατος καὶ ὀνομαστότατος, καὶ ἐξαιρετός των Ρωμιῶν, ὁ μέγας δραγομάνος καὶ ἐξ ἀπορρήτων ὀνομασθεῖς, ὡσάν ἐμίτεχε καὶ ἤξευρε καὶ αὐτὸς τὰ τῆς βασιλείας ἀπόκρυφα, τὸ τίφαι, καὶ ὁ διάδοχος τοῦ μωχαρίτου ἐκείνου καὶ περιφήμου Παναγιωτάκη μεγάλου δραγομάνου, ὅστις ἦτο Πολίτης, ἀπὸ ἀσῆμους γονεῖς, ἐχρημάτισε δὲ ἐπισημότατος· ὁ πατήρας του ἦτο γούναρης· μικρὸ παιδί τὸ ἐπῆρεν ὁ Μελίτιος Συρίγος, ὁ θεολόγος καὶ σοφώτατος ἄνθρωπος, τὸ ἔβαλε καὶ ἐσπούδαζεν ἑλληνικὰ, λατινικὰ, περσικὰ, ἀραβικὰ, καὶ τὸν εἶκαμε δραγομάνος τοῦ ἐλτζῆ τῶν Νεμτζῶν, μὲ κερὸν ἔγινε καὶ δραγομάνος τῆς βασιλείας τῶν ὀθωμανῶν· τούτος ἀνεκαίνισεν μέρος κολλὸ τοῦ βασιλικοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου τῆς Παναγίης· εἰς τὸ

νησι τῆς Χάλκης, εἶναι καὶ ζυγαρισμένοι· εἰς τὸ τραπεζαριὸν τοῦτο, δὲν ξεῖρω δικαί ἀνάγκην ἔδωκεν εἰς τοὺς Ἀρμενίους τὸ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ ἐπίσημον ἱερὸν μοναστήριον τοῦ ἁγίου Γαβριήλου τοῦ Ἀδελφοθέου· τοῦτο, ἐπὶ τοῦ βασιλικοῦ διαβίου ἐφιλονεικῆσε περὶ πίστεως μὲ ἕνα ἐρέτην, καὶ τὸν ἐθαύμασαν καὶ οἱ Τούρκοι· ἡ φιλονεικία αὕτη εἶναι γεγραμμένη, καὶ γνωστὴ εἰς πολλούς, λανθασμένη δὲ καὶ διεφθαρμένη ἀπὸ τοὺς ἀντιγραφεῖς, οἵτινες ἀντιγράφουσι βιβλία, καὶ καλὰ κάνουν, δὲν τὰ διαβάζουσι δὲ ὕστερα νὰ διορθώουσι τὰ λάθη, ἔτι ἀνάγκη νὰ λαθίσωσι, καὶ κακὰ κάνουν· καὶ οὕτω διεφθάρσαν πάμπολλα βιβλία, καὶ διαφθείρονται καθ' ἐκάστην ἀπὸ τοιούτους ἀμελεῖς, ἢ καὶ ἀμαθεῖς ἀντιγραφεῖς· ὁ Θεὸς νὰ τοὺς κρίνῃ, ἔτι πολλὸ κακὸ κάνουν. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Παναγιωτάκη, ἔγινεν αὐτὸς ὁ Ἀλέξανδρος, ὁ πολυμαθέστατος εἰς τὰ ἑλληνικὰ ἔχει μοναχὰ, ἀμὴ καὶ λατινικὰ, καὶ ἀραβικὰ, καὶ περσικὰ ἐντελέστατος, πρὸς τούτοις καὶ ἰατρὸς ἐξείριστος. Ἦτος υἱὸς Νικολάου τοῦ Μικροκορδάτου εὐγενοῦ, καὶ πρώτου τῆς Χίου, μητρὸς δὲ τῆς δόμνας Ροζάνδρας τῆς σορωτάτης. Αὕτη ἐστάθη μαθήτρια τοῦ σορωτάτου, καὶ μεγάλου λογοθέτου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας Ἰωάννου Κρυσοφύλλου, καὶ τόσον εἰς τὰ μαθήματα ἐπροχώρησε, καὶ ἔγινεν ὀνομαστὴ, ὅπου πολλοὶ ἀπὸ τὴν Εὐρώπην χρήσιμοι ἄνθρωποι εἰς τὴν Πόλιν ἐρχόμενοι, ἔρχοντο, ἐσυνωμιλοῦσαν μαζί της, καὶ τὴν ἐθαύμαζαν. Ἦτον θυγάτηρ ἐκείνου τοῦ περιφήμου ἔρχοντος Σακράτου. Πρῶτον ἄνδρα εἶχε τὸν Ἀλέξανδρον αὐθέντην Βλαχίας, υἱὸν τοῦ Ράδουλ βόδα τοῦ μεγάλου αὐθέντου Μπογδανίας. Ὁ Ἀλέξανδρος ἔμαθε τὰ γραμματικὰ εἰς τὴν Πόλιν εἰς τὸν ρηθέντα Κρυσοφύλλον, ἔπειτα ὕπηγεν εἰς Πάδοβαν, καὶ ἀρχίσας νὰ σπουδάζῃ τὰ φιλοσοφικὰ, καὶ διαφερόμενος μὲ τοὺς σχολαρίους, συνέβη φόνος, καὶ μὲ τὴν αἰτίαν τοῦ φόνου ἔφυγε, καὶ ὕπηγεν εἰς Ρώμην· ἔδω ἔτελειωσε τὴν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἰατρικὴν· ὅθεν ἔκαμε βι-

βλίον περί τῆς κινήσεως τοῦ αἵματος, τόσον σοφόν καὶ ἀναγκαστόν, ὅπου ἐτυπώθη πεντήξ φορητῆ, καὶ πάλιν εἶναι δευτέρου. Ἐκείθεν ἦλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἔγινε μέγας ρήτωρ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ὕστερα δὲ καὶ μέγιστος λογοθέτης· ἐστάθη καὶ διδάσκαλος εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ εὐχαλεμάθητ'· ἐξικρέτους, τὸν Σεβαστὸν, ὅπου ἐστάθη διδάσκαλος εἰς Βουκουρέστι, καὶ τὸν Σπαντωνῆ, ὅπου ἐστάθη διδάσκαλος εἰς τὴν Πόλιν. Ἐκαμε τὴν περί συντάξεως γραμματικῆν, ἐξήγησε τὸ περί γενέσεως καὶ φθορᾶς βιβλίον τοῦ Ἀριστοτέλους, καὶ τὴν ἐξήγησιν ταύτην τῶρα σπουδάζουσι εἰς ὅλα τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα· ἐσύνησε καὶ τὸ βιβλίον τὸ ὀνομαζόμενον Ἰουδαϊκά, ὃ δὲ υἱὸς τοῦ Νικόλαος βόδας τὸ ἐτύπωσε εἰς Βουκουρέστι εἰς τοὺς χιλίους ἑπτακοσίου δεκαεξί.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐστράτευσαν οἱ Τοῦρκοι, ὕψησαν εἰς Βιέναν, καὶ Μπέτζι λεγομένην, καὶ τὴν ἔπερναν, ἀν' ὃ ρήγας Λεχίος Ἰωάννης Σομπέτζικης, προσκαλεσμένος ἀπὸ τὸν βασιλέα Νεμτζῶν, δὲν ἐπρόφθανε βοηθός· μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ ὀποίου, μετὰ Θεόν, οὐ μόνον τὸ Μπέτζι ἐγλύτωσαν, ἀμὴ καὶ κατὰ κράτος ἐνικήθησαν οἱ Τοῦρκοι. Τότε ὁ βασιλεὺς αὐτῶν σουλτὰν Μεχμέτης, ὄντας εἰς Ἀδριανούπολιν, ἑντραπεῖς καὶ θυμωθεὶς, τὸν βεζίρην ἔκοψε, τὸν ρεῖζ' ἐρέντην ἐκρέμασε, τὸν δὲ Ἀλέξανδρον ἐφυλάκωσε μαζί καὶ τὴν γυναῖκά του Σουλτάναν, θυγατέρα Ἰωαννῆς Χρυσοσκουλαίου, καὶ τὴν μητέρα του Ρωξάνδρην, ὡς τάχα αὐτὸς τὸν ἐπαρκαίνησε καὶ ἔκαμε τὸν πόλεμον· καὶ ἔκαμε δραγομάνον Τοῦρκον τὸν Σερίρ ἀγῆ· ὃ δὲ Ἀλέξανδρος φοβηθεὶς μὴ χάσῃ τὴν ζωὴν του, ὡς οἱ ρηθέντες, ἔταξε τριακόσια πουργικὰ νὰ τὸν ἀφῆσουσι, ἐξ ὧν δίδωντας μίαν ποσότητα ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, καὶ μὴ δυνθεὶς νὰ τὰ ἀποπληρώσῃ, τὸν ἔφεραν εἰς τὴν Πόλιν, καὶ πάλιν τὸν ἐφυλάκωσαν μέσα εἰς τὸ Ζιντάν-καπί· δίδωντας δὲ καὶ ἰδῶ ἄλλην ποσότητα, καὶ μὴ δυνθεὶς οὐδὲ μ' αὐτὰ νὰ τ' ἀπο-

γεμίση τὰ τριακόσια, ἔπρην ὄλο του τὸ τίποτε· εἰς τὸ μῆρι· καὶ μετὰ ἑξῆς μῆνας ἀπέθανεν εἰς τὴν φυλακὴν ἡ μητέρα του· καὶ μετὰ ἑξῆς ἄλλους μῆνας ἐλευθέρωσεν καὶ αὐτόν, καὶ τὴν γυναῖκά του· τὰρα εἰδὼ μέσα εἰς τὴν φυλακὴν ἐγεννήθη ὁ Νικόλαος βόδας. Μετὰ δὲ δύο μῆνας τὸν ἀπεκδέστησαν πάλιν εἰς τὴν δρυγομανίαν, τὸν ἐχάρισαν τὰ χρεωτοῦμενα, καὶ ὄλο τὸ τίποτίς του, ὅπου εἰς τὸ μῆρι ἐπάρθηκεν. Ἡ ἐλευθερία του λέγουσιν, ὅτι ἔγινε θεοῖεν, διὰ ἓνα ὄνειρο, ὅπου εἶδεν ὁ βασιλεὺς· τὸ ἤκουσα, ἔταν ἤμουν καὶ ἐγὼ μέσα εἰς αὐτὴν τὴν φυλακὴν φυλακωμένος· διὰ πενήντα πέντε πουργία, χρέος τοῦ Ἰωάννοδα τοῦ ἀθέντου μου, ὅπου ἀδίκως με ψευδομαρτυρίας ἔχρησι μου τινές, ὁ θεὸς νὰ τοὺς συγχωρήσῃ, με τὸ ἐφόρτωσαν· τὸ ὄνειρον φαίνεται εἰς τὸ φυλακῆς ἐγκώμιον, ὅπου ἔκαμα, καὶ εἶναι εἰς τὸ βιβλίον μου τὸ καλούμενον Ἰατερικὸν τοῦ ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου, ὅπου πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐτυπώθη καὶ αὐτό· εἶθε δὲ καὶ τὰ ἐναπολειφθέντα· ἔχωντας δὲ ὁ ἐξ ἀπορρήτων πολλὰ ἔξοδα τοῦ παφρίου, καὶ μὴν ὄντας ἀρκετὸ τὸ διωρισμένο παρὰ τῆς βασιλείας ἐτήσιον εἰσοδήμα, ἐζήτησε καὶ τοῦ εἶδθη ἀρκάλια ἡ Ἀδριανούπολις χηρεύσασα· καὶ ἔκαμεν Ἀδριανουπόλιως τὸν ἀπὸ Καστορίας σφώτατον Γεράσιμον, ὅστις ἔγινεν ὕστερον καὶ Ἀλεξανδρεὺς, ὡς γέγραπται· καὶ αὐτὸς μὲν ἐπιτελοῦσε τὰ τῆς ἀρχιεπιστοσύνης, ὁ δὲ ἐξ ἀπορρήτων ἔπερνε τὸ εἰσοδήμα. Κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἔγινε μεγαλώτατος σεισμὸς, καὶ μάλιστα εἰς τὴν Σμύρνην, καὶ ἐκρημίσθησαν πολλὰ σπήτια καὶ πολλοὺς ἐπλάκωσαν· τότε ὄντας εἰς τὴν Σμύρνην καὶ Παρθένος ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐπλάκωθη ἀπὸ τὸ σπήτι καὶ ἀπέθανεν, ὁμοίως καὶ ὁ Ἰγνάτιος μητροπολίτης Σμύρνης· ἔγινε δὲ Ἀλεξανδρεὺς ὁ ρηθεὺς Γεράσιμος.

Ἐκείνους τοὺς καιροὺς συνέθη καὶ ἐκεῖνο τὸ μεγάλο ζορμπαλίαι εἰς Ἀδριανούπολιν, καὶ ἐκτέθωσαν ἀπὸ τὸν θρόνον

τὸν ρηθέντα σουλτάν Μεχμέτην, καὶ ἀνέβασαν τὸν σουλτάν Σουλεϊμάνην ἔχοντες· δὲ οἱ Τούρκοι συχνὰς πολέμους μετὰ τοῦ Γερμανοῦ, καὶ πάντοτε δυστυχῆς, ἐσυμβουλευθήσαν νὰ στείλουν εἰς Γερμανίαν πρέσβεις νὰ ζητήσουν εἰρήνην· καὶ ἐδικα-
λέθησαν δύο, Ζουλιφικὴ ἐρένδης· καὶ ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ ὑ-
πῆγαν, καὶ ὑστερον ἀπὸ τέσσαρας χρόνους ἐγύρισαν. Δὲν ἐπέ-
ρασαν δὲ χρόνοι πολλοὶ, καὶ ἔχοντες· πάλιν οἱ Τούρκοι πολέ-
μους μετὰ τοὺς Νεμτζοῦς, μετὰ τοὺς Μοσκόβους, καὶ μετὰ τοὺς Λέ-
χους, καὶ πάλιν δυστυχισμένους, μετὰ τὸ νὰ ἦτον ἀρχιστρατή-
γος ἐκεῖνος ὁ κρίγκης Εὐγένιος, ὅστις ἐνίκησε τὰ στρατεύματα
τῶν Τούρκων τῶσον, ὥστε ὅπου ἤρρανίσθησαν, ἐχάθηεν ὁ βα-
ζιρής, καὶ ὅλοι οἱ μετὰ αὐτοῦ πατάδες· καὶ τὰ ἀσκήρια ὅπου
εἶχον περᾶσαι τὸν ποταμὸν, μετὰ γερῶρι, καὶ ἦλθαν ἐπάνω εἰς
τὸν τόπον τῶν Νεμτζῶν· ὁ δὲ βασιλεὺς δὲν ἐπέερχεν, ἐμει-
ναν εἰς τὴν τένταν μετὰ τοῦ Μπουγιουκλή Μουσταφᾶ πασᾶ,
μετὰ τοῦ μουρτιῆ, καὶ τῶν κζικεκέρωδων ἀπὸ τὸ ἐδάθειν με-
ρος, καὶ ἐπρόσταζε καὶ ἐχάλασαν τὸ γερῶρι, διὰ νὰ μὴ γυ-
ρίσων ὀπίσω τὰ ἀσκήρια, ἀλλὰ θέλοντες καὶ μὴ θέλοντες· νὰ
σταθοῦν εἰς τὸν πόλεμον, διὰ τοῦτο ὅλοι ἐχάθησαν· καὶ ὁ
βασιλεὺς βλέπωντας τὸν τόσον ἀφρηισμόν, καὶ ἀφίνωγτας καὶ
χαζνέ, καὶ τζαντήρια, καὶ ὅλα, ἔφυγε καὶ ἦλθεν εἰς Μπελι-
γραδί, καὶ ἀπέκει εἰς Ἀδριανούπολιν. Ἐχοντες λοιπὸν οἱ Τούρ-
κοι τοὺς πολέμους αὐτοὺς καὶ χαλκροῦς, ἐσυμβουλευθήσαν
περὶ τῶν πρακτικῶν, καὶ ἀπεφάσισαν νὰ στείλουν πάλιν ἐλ-
τιζήδης· καὶ οὕτως ἐστάλησαν ἀπὸ μέρους τῶν Τουρκῶν, ὁ
ρετζ ἐρέντης Ραμῆ Μεχμέτης καὶ ὁ Ἀλέξανδρος, ὅστις τότε
ἐτιμήθη παρὰ τῆς βασιλείας μετὰ τίτλον αὐθέντου, τὸ νὰ λέ-
γεται δηλαδὴ ἐκλαμπρότατος μπής, καὶ ἐξ ἀπορρήτων· καὶ
οἱ δύο ἰσότημοι, καὶ αὐτοδύναμοι πρῶτοι· ὁμοίως ἐστάλησαν
καὶ τῶν ἄλλων βασιλειῶν οἱ πρέσβεις, ὅλο ἀπὸ δύο, καὶ αὐ-
τοδύναμοι πληρεξούσιοι. Καὶ ἐγενεν ἡ συνέλευσις αὐτῶν εἰς τὴν

Καρλοβίτζαν, και γενομένης πολλῆς λογοτριβῆς, ἔλαβε τέλος ἡ ἀναμέσων Ὀθωμανῶν, Γερμανῶν, Λέγων και Μοσκόβων ἀγάπη, δίδοντες ὀπίσω εἰς τοὺς Λέγους οἱ Τοῦρκοι τὴν Καρμενίτζαν, και ἀντιλαμβάνοντας τὰ πάντα καθολικαία τῆς Μπογδανίας, Σουτζάθαν, Τζερνεουτζι, Χιρλέο, Χοτίν, και Σορόκαν, ὅπου εἶχον πάρει οἱ Λέγοι. Μετὰ τούτους εἰρήνευσαν και μὲ τοὺς Βενετζάνους, δίδοντες οἱ Βενετζάνοι ὀπίσω τὸν Ἐπακτον και ἄλλους παραθλασσίους τόπους, και κρατήσαντες τὸν Μωρέαν, τὴν ἀγίαν Μαύραν, και τὴν Πρεβεζαν. Ἐπιστρέψαντες δὲ οἱ ἐλτζίδες, ρετ; ἐφέντης και Ἀλέξανδρος, και πλησιάσαντες τρεῖς ὥρας σιμὰ εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, ὅπου ἦτον ὁ βασιλεὺς, εὐχῆκεν ὁ τερτερδάρ ἐφέντης εἰς τυνάντησιν αὐτῶν· πλησιάσαντες ἔτι μιὰ ὥρας διάστημα, εὐχῆκε και ὁ κεχαγιαμπης, και τοὺς ὑπεδέχθη, και ἐλθόντες εἰς τὰ τζαντήρια, τοὺς ἐπίλευσεν· ὕστερα ὅλοι ἀντάμα μὲ ἀλάγι, και μὲ τὰ γράμματα τῆς ἀγάπης βασιτῶντίς τα εἰς τὰς χεῖρας, ὑπῆγαν εἰς τὸν ἐπίτροπον και τοὺς ἐφόρεσε σαμουργουνας, και πέρνωντίς τους ὑπῆγεν εἰς τὸν βασιλεῖα, και τοὺς ἐφόρεσε και ὁ βασιλεὺς σαμουργουνας, και οὕτως ἦλθαν εἰς τὰ κονάκια τους. Ἀπὸ τότε λοιπὸν οἱ μεγιστᾶνες δὲν τὸν ἔλεγαν πλέον τερτζιμάνον, ἀλλ' ἐλτζήπεην, ὅστις μετὰ ταῦτα ἔκαμε παραιτήσιν τοῦ ἔφρικίου τῆς μεγάλης δραγομανίας εἰς τὸν Νικόλαον βόδαν. Εἶχε δὲ υἱὸν και ἄλλον, ὀνοματι Ἰωάννην, εὐμορφώτατον, ὅστις διετέχθη τὴν δραγομανίαν, ἀφοῦ ἔγινεν ὁ ἀδελφός του Νικόλαος αὐθέντης Μπογδανίας, και μετὰ τὸν θάνατόν του ἔγινε και βλάχμπεης, και μετὰ δύο χρόνους ἀπέθανε και αὐτός εἰς τὸν θρόνον του εἰς Βουκουρέστι· αἰωνία ἡ μνήμη του.

Τοσαῦτα και περὶ τοῦ ἐξ ἀπορρήτων Ἀλεξάνδρου· αἰωνία ἡ μνήμη του. Τοῦτος κοντὰ εἰς τὰς ἄλλας ἀρετάς, ὅπου εἶχε, εἶχε και αὐτὴν, τὸ νὰ μὴ μένη ποτὲ ἀργός, ἐνθυμούμενος τό, χρόνου φεῖδου· διὸ ἔκανε χρεῖα, μὴν ὄντας συ-

νομιλία, ἢ νὰ ἀναγιώσκῃ, ἢ νὰ γράφῃ, ἢ τὸ θαυμασιώτερον, ἕνας τοιοῦτος ἄρχοντας νὰ προσεύχεται τόσον, ὥστε ὅπου καὶ εἰς τὸ κατὰ, καὶ εἰς τὸ ἔλογο καθ' ἑαυτῆς ἐμελετοῦσε ψαλμοὺς καὶ εὐχάς· ἀκούσατε, ἡγεμόνες, καὶ σύνετε, μάθετε αὐθένται καὶ ἄρχοντες, καὶ ζηλώσατε! Ἡθελα, καὶ ἔπρεπε, νὰ γράψω ἐδῶ καὶ τινας εὐχάς, ὅπου αὐτὸς ἐσύνθεσε, καὶ ἐσυνειθίζε καθ' ἡμέραν καὶ τὰς ἑταίρας, καὶ διὰ τὰ μὴ φανεῶ ὀχληρὸς μὲ τὴν πολυλογίαν, τὰς ἀφῆκε καὶ αὐτάς, ὡς καὶ ἄλλα.

Ἔστερα δὲ ἀπ' αὐτὸν ἕως τῆς σήμερον ἐδραγομάνευσαν ἕως εἰκοσιν, ἀμὴ ὡς τοῦτον οὐδεὶς· καὶ ἕστερον ἀπὸ τὸν Νικόλαον αὐθέντευσαν εἰς Μπογδανίαν, ἕως εἰκοσι, καὶ ἄλλοι τόσοι εἰς Βλαχίαν, ἀλλὰ ὡς τοῦτον, καὶ ὡς τὸν Κωνσταντίνον, καὶ τὸν Σερμπάνον, κανεῖς· διὰ τοὺς κατωτέρω δύο ἀκόμη γράφω, καὶ ὄχι ἄλλον.

Ἄλλεξανδρος Ὑψηλάντης, υἱὸς τοῦ ἀγαθοῦ Γεννάδιου, υἱοῦ χατάνου Κωνσταντίνου, ἀπὸ καπικεχαγιῆς ἐγένετο αὐθέντης Βλαχίας, εὐθὺς μετὰ τὴν ἀγάπην. Τοῦτος ἐστάθη ἐπίσημος διὰ τὴν πολυχρόνιον αὐθεντείαν, ὅτι αὐθέντευσεν ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν χρόνους, ὡς ἄλλος οὐδεὶς τῶρα εἰς αὐτοὺς τοὺς καιροὺς, ἐπίσημος διὰ τὴν καλοσύνην καὶ ἐλεημοσύνην, καὶ ἄλλα κατὰ ὅπου εἰς τὴν Βλαχίαν ἔκαμε, καὶ διδασκάλους ἐδιώρισεν εἰς τὰ σχολεῖα μὲ μεγάλους μισθοὺς, καὶ τροφὰς πτωχῶν μαθητῶν ἐτησίους ὑπὲρ τὰ εἰκοσι πούγγις· ἐπίσημος διὰ τὸ μοναστήριον, ὅπου πλησίον τοῦ Βουκουρεστίου ἔκτισε, καὶ εἰς τὸ ἐν τῷ ἁγίῳ Ὁρειῶν ἱερῶν μοναστηρίῳ τοῦ Γρηγορίου τὸ ἀφιέρωσεν· ἐπίσημος καὶ διὰ τὴν νέαν αὐθεντικὴν κούρτην, ὅπου ἐκ θεμελίων ἔξω τοῦ Βουκουρεστίου ἔκτισεν, ὅτι ἡ πρώτη ἢ παλαιὰ εἶναι κατὰ μεσῆς· ἡ δὲ προηγουμένη ἢ ἐξ ἄρχῆς, ἤτον εἰς τὸ Τυργόβιστον, τρεῖς ἡμέρας μακρὰν τοῦ Βουκουρεστίου, καὶ διὰ τὸ μακρὸν ἀπὸ τοῦ Βουκουρεστίου, καὶ τὸν Δούναβι, τὴν ἀφῆκεν ὁ Σερβάνδοδας, νομιζῶ, ἢ ὁ ἀδελφὸς του.

Κωνσταντινούποδα, και ἔλθόντες· εἰς Βουκουρέστι ἐκτίσαν τὴν κούρτην, τὸ παλάτιον, ἦγον τὰ κίθνετικά ὀσπήτια· Τέλος ἐμψίλεισθη, ἐξωρίσθη, ἀνεκλήθη, ἦλθεν εἰς τὴν Πόλιν, και κάθεται τώρα εἰς τὸ εἰς τὸν Κουρούζεσμε ὀσπήτιόν του, ὅπου τὸ λέγουσι πεντακοσίαν πρυγγίων και περισσότερον, ὅτι ἐσθκωσε πολλὸν πλοῦτον ἀπὸ τὴν Βλαχίαν, ὡς οὐδεὶς ἕτερος τώρα εἰς αὐτοὺς τοὺς καιροὺς.

Γρηγόριος Γκίκας, υἱὸς τοῦ ἀποκεφαλισθέντος Ἀλεξάνδρου Γκίκας, ἀπὸ δραγομάνος και αὐτὸς ἔγινε Βλάχμπης, και τὸν πρώτον χρόνον τῆς μάχης βακλαβώθη ἀπὸ τοὺς Ρούσσοις, ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν Βλαχίαν, και ἐστάθη εἰς Πετρούπολιν· εἰδὼς δὲ ὅπου ἐτελειώσεν ἡ ἀγάπη, ἐστάθη ἀπὸ τὴν Πετρούπολιν αὐθέντης· εἰς Μπογδανίαν. Και ἐστέργθη μὲν και ἐδοξιώθη και κερὰ τῆς βασιλείας τῶν Ὀθωμανῶν, πλην ὅταν μὲ στανὸν κάωντας, ὡς λέγει ὁ λόγος, τὰ μικρὰ γλυκὰ· ὅτε μετὰ δύο χρόνους ἐστάθη καιτζίμπης, και ἐπῆρε τὸ κεφάλι του· και ἀγκαλιὰ μὲ αἰζίνην ἄλλην και ἐγκλημα, διὰ τὸ μὴ σκανδαλισθῆ ἡ βασιλεία τῶν Ρωσῶν· ἡ ἀληθινή ὅμως αἰτία ἦτο μὲ τὸ νὰ ἦτον ἀπεσταλμένος ἀπὸ τὴν Ρωσσίαν, και φρονεῖ τὰ τῶν Ρώσων, και τὸν ἔχουν οἱ Ρῶσσοι κατάσκοπον. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἀνερίρμην περὶ τοῦ πατρὸς του, ἀκόλουθον εἶναι νὰ γράψωμεν και περὶ αὐτοῦ· και λοιπὸν λέγομεν.

Ἀλέξανδρος ὁ ρηθεὶς ἦτον ἐκ μὲν τοῦ πατρὸς Γκίκας, ἦγον Ἀρβανίτης· τῶν δὲ Γκίγκιδων τὸ γένος τοῦτο ἐπίσκιμον, ὡς πηλακίον και αὐθεντικόν· ἐκ δὲ μητρὸς Μκυροκορδάτος, υἱὸς Ρωζάνδρας, θυγατρὸς τοῦ ἐξ ἀπορότητων· εἶχε δὲ ἀδελφὸν Γρηγοράσκον, μέγαν δραγομάνον· ἀφοῦ δὲ ἐκεῖνος αὐθέντευσεν, ἐλαβεν αὐτὸς τὴν δραγομανίαν. Κατὰ δὲ τὸ χιλιεστὸν ἐπτακοσιοστὸν τεσσαρακοστὴν πρώτον ἔτος, εικοστῆ ἔκτῃ Γανουαρίου, πρώτῃ ὥρᾳ τῆς νυκτός, ἐστάλει ὁ ἐπίτροπος· και ἔφερον αὐτὸν, και εὐθὺς ἀφοῦ ἐμβῆκε, χωρὶς νὰ τὸν σογλεν-

τερντίση, τὸν ἐπέκωσεν εἰς τὸ χῆφι τοῦ Μουζούραχα εἰς τὸ τομπρούκι· τῇ τρίτῃ δὲ ὥρᾳ ὑπήγεν ὁ μπακαπικουλοῦκ. Ἀπόδημας μὲ καμιά εικοσαριά τζοκντάρια εἰς τὸ εἰς τὸ Φανάρι ὁσπήτιόν του, καὶ κτυπώντας καὶ κλοτζώνοντι τὴν πόρταν, τὴν ἄνοιξεν, ἐμβήκεν, ἀνέβηκεν, ἐβούλλωσε τοὺς ὁδάδες, καὶ τὸ λιμάνι, καὶ ἐπέσε, καὶ ἐκοιμήθη· τὸ δὲ ταχύ ἦλθαν ἄνθρωποι τοῦ δερτερδάρα, καὶ ὁ μέγας βασιλικὸς ἱμπροχόρης, καὶ ἀνοίξαντες ὅλους τοὺς ὁδάδες, καὶ σεντούκια καὶ δολάπια, ἔγραψαν τὰ πράγματα ὅλα· καὶ τὴν αὐτὴν νύκτα ὑπήγεν ὁ ἱμπροχόρης καὶ εἰς τὸ χωρίον Κουρού-τζεσμέ, καὶ ἐβούλλωσε καὶ τὰ ἐκεῖ ὁσπήτιά του, καὶ ἔγινε μεγάλη ἐξέτασις διὰ τὸ τίποτές του· καὶ τὸ πλεόν πολῖτιμον τὸ ἔβαλαν εἰς μαγούνα, καὶ τὸ ἔφεραν εἰς τὸ μπάμπι-χουμαγιούν, ἦγουν τὸ βασιλικὸ φαρῆγι· καὶ τὰ πλεόν ἐκλεκτά, ἦγουν τζεβαερικά, μαλαματικά καὶ ἀσημικὰ τὰ ἐπῆραν Ἰσα εἰς τὸν βασιλέα· ὁ δὲ βασιλεὺς ἄλλα μὲν ἐκράτησε, ἄλλα δὲ ἔστειλε μέσα εἰς τὴν ἐντεροῦν χασοσί. Καὶ ὁ μὲν ἄθλιος δραγομάνος ἐκείτετο εἰς τὴν φυλακὴν μὲ δύο ἀλυσίδας εἰς τὰ ποδάρια· ὁ δὲ κεχγιαίμπης ἔστειλε τὸν κιατίπην του ἀκολουθῶς τὰς τρεῖς ἡμέρας, δύο καὶ τρεῖς φορὰς τὴν ἡμέραν, καὶ τὸν ἐρωτοῦσε διὰ τὸ τίποτές του· ἐκεῖνος δὲν ἔλεγεν ἄλλο, παρὰ πῶς, ὅτι καὶ ἂν ἔχη μέσα εἰς τὸ σπῆτι του εἶναι, καὶ οἱ ἄνθρωποι του τὸ ξέρουν. Τῇ δὲ πρώτῃ Φεβρουαρίου ἄνοιξαν ὅλα του τὰ χερτία, τὰ ἰδιάβαχα, καὶ εὐρέθησαν ὁμολογίαι τριακοσίων ὀγδοσέκοντα πουργίων, ἄσπρα μετρητὰ ὑπὲρ τὰ εἰκοσι, καὶ μὲ τὴν ὕλην πᾶν ὁσπητίων, καὶ μ' αὐτὰ τὰ ὁσπήτια ὑπὲρ τὰ ἑπτακόσια. Τὴν ἰδίαν ὥραν ὅπου ἐπέκωσεν τὸν δραγομάνον, ἐξώρισαν καὶ τὸν παρ' ἐφέντην εἰς τὴν Κανστάνπολιν τὴν πατριῶν του· αἱ δὲ αἰτίαι τῆς τοιαύτης καταδίκες διάφοροι ἐλέγοντο, καὶ πρὸς τοὺς ἄλλοις, ὅτι ἐπέσθηκε γράμμα, ὅπου ὁ δραγομάνος ἔγραψεν εἰς τοὺς Γερμανοὺς πῶς τὰ δῶρα, ὅπου ἔστειλαν εἰς τὸν

ρετ; ἐφένθη, εἰς ἄλλα πρόσωπα τὰ ἔδωκεν. Ἄλλοι λέγουσι πῶς εἶναι διὰ τὰ σύνορα τῆς Βόσνας, ἐπειδὴ εἰς τὰ τραπεζατὰ δὲν περιέρχονται καθαρὰ τί λογῆ; νὰ ξεχωρισθοῦν, ἀλλὰ μὲ λέξεις ἐκθίβοιαι, τὰς ὑποίας οἱ Γερμανοὶ τὰς μεταχειρίζονται τῶρα καθὼς θέλουσι, καθὼς τοὺς συμφέρει· καὶ ἄλλοι πῶς εἶναι διὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Βελιγρὰδιου, τὸ ὅποιον οἱ Γερμανοὶ εὐθὺς τότε εἰς τὰς ἀρχάς, ὅπου ἐνίκηθησαν, ἦτον διὰ νὰ τὸ δώσουν, ὁ δὲ ρετ; ἐφέντης μετὰ τοῦ δραγομάνου τὸ ἀνέβαλε, λέγωντας, πῶς πρέπει νὰ προσμαίνοιν, ἕως νὰ ἔλθῃ ὁ ἐλτιζῆ; τῆς Φραντζῆς, καὶ ἔτι ἔχοντες κληρὸν οἱ Γερμανοὶ τὸ ἐκρήμισαν, καὶ τὸ ἔδωκεν κρημισμένον. Τῆ δεκάτῃ Φεβρουαρίου μνηθεῖς ὁ ἐπίτροπος ἀπὸ τὸν βασιλέα, ὑπῆγε καὶ ἔκμαε μίαν ὥραν, γυρίζοντας εὐθὺς ἐπρόσταξε καὶ ἐμῆκεν εἰς τὸ χάφι ὁ μουζούραχας, ὁ σούμπασης, καὶ ὁ χασάσπασης, καὶ εὐχαλιν τὸν τκαλίωρον δραγομάνον, βασιτῶντές τον δύο ἀπὸ τὸ ζωνάρι, καὶ τὸν ὑπῆγαν ἐμπρός εἰς τὸ ἀλά κίωσι εἰς τὸ Δεμίρ καπὶ, ὅπου ἐκάθετο ὁ βασιλεύς· ἐφώναξε δὲ ὁ ἀρροϊκίος· « Παισισχίμ, πεντίνου δεβλετῆ, σαδακάτιλε χιζμέτ ιττίμ, ἀδαλέτ ἐγλέ! » ὅμως συγλεντίρμεσδὲν τὸν ἀπεκεράλισαν. Τῆ ἑνδεκάτῃ διὰ προσταγῆς τοῦ ἐπιτρόπου ἐπροβιάσθη εἰς τὸ ὄφριμιόν του τὸ τῆ; μεγάλης λογοθεσίας τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας ὁ μέγας σκευφόλαξ ἱατρὸς Μιχαλάκης Μαμορῆ; ὁ δὲ μέγας χερτορόλαξ, καὶ μέγας σπαθῆρης Μιχαλάκης Ρωσσέτος εἰς τὸ τοῦ μεγάλου σκευφόλακος, καὶ μέγας χερτορόλαξ ἔγινε ὁ μέγας σουτζιάρης Ἀλέξανδρος Σουτζῆς· τῆ δὲ εικοστῆ ὁ ἐπίτροπος ἐφῆρασε καθέθῃ διὰ δραγομάνον τὸν Γιαννάκη Μπόγδανον, τὸν ἐπρόσταξε δὲ νὰ μὴ ἀνακκτώμεται εἰς τὸ ὄμορ, ὡς ὁ ἄλλος, περὰ μόνον εἰς τὸ τοῦ δραγομανλικίου. Τούτους ἦτον ἀπὸ τὴν Ἰζῆραν, ὡσάν νὰ πῆ; ἀπὸ τὰ χωρία τῆς Μπογδανίας, τὸ ἐπώνυμι Καλμουόκης, ποταπὸς τὸ γένος, ἀρχὴ δὲ τοῦ γένους του καὶ τιμῆ. Ἀπελθὼν δὲ εἰς τὴν

Πόλιν, ἔγινε γραμματικὸς Ἀλεξάνδρου τοῦ ἀποκεφαλισθέντος, εἶτα καὶ καπιερχαγῆς τοῦ αὐθέντου τῆς Βλαχίας Γρηγόρηθα τοῦ Γαίκα, ἀδελφοῦ τοῦ ἀποκεφαλισθέντος, καὶ ἀπὸ καπιερχαγῆς δραγομάνος, καὶ ἀπὸ δραγομάνος μετὰ καιρὸν αὐθέντης Μπογδανίας τῆς πατρίδος του, καὶ ἀπὸ Κιλμοῦκης μετωνομάσθη δι' εὐφημίαν Καλλιμάχης. Τότε εὐρέθηκα κ' ἐγὼ εἰς Μπογδανίαν ἐλθὼν ἀπὸ Βλαχίαν, μὲ τὸ μέγα καὶ πηχίαιον ξύλον τοῦ τιμίου Σταυροῦ, (προσκυνοῦμεν τὴν δύναμιν του) ἐλεημοσύνην ζητῶν διὰ τὸ ἱερὸν μοναστήριον τοῦ Χλωροποτάμου, καὶ λαμβάνων πλουσίως. Τότε συνείδη καὶ ἡ ἀπὸ τῆς βασιλείας ἀποστασία ἐνὸς σουλτάνου ἀδελφοῦ τοῦ Ταταρχάνη, μὲ τὸ νὰ ἐζητοῦσε νὰ εὐγάλη τὸν ἀδελφόν, νὰ γίνῃ αὐτὸς Ταταρχάνης· ἡ δὲ βασιλεία δικτὶ δὲν τὸν ἤθελε, ξέγασα τὴν αἰτίαν· καὶ πατήσας τὴν Μπογδανίαν, ὡς γειτονεύουσα τῆς Ταταρίας ἢ Μπογδανία, τὴν ἐλεηλάτησε, καὶ ἐσκλάβώσασε πολλούς, καὶ ἤλθεν ἕως εἰς τὸν ποταμὸν Προῦτον, πλησίον τοῦ Γαισίου τέσσαρας ὥρας· ἐκίνησε νὰ ἔλθῃ καὶ εἰς τὸ Γαίς, νὰ ἀρπάξῃ, νὰ ρημάξῃ, νὰ σκλαβώσῃ, καθὼς καὶ τὴν Τζάραν. Ἡ δὲ δύναμις τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ἡ μᾶλλον εἰπεῖν τοῦ ἐν αὐτῷ σταυρωθέντος μεγάλου θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, (προσκυνοῦμεν τὸ ὄνομά του), φῶς φανερὰ τοὺς ἐμπόδισε, Σεπτεμβρίου δεκάτῃ τετάρτῃ, ἀνήμερα τῆς ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ· τότε γὰρ εἶχαν κινήσει, καὶ εὐθὺς τὴν αὐτὴν ὥραν εἶχαν γυρίσει, μὲ τὸ νὰ μὴν εἶχαν συμφωνήσει. Καθὼς ποτὲ τὸν Χωρῶν βασιλεὺς Περσῶν, καὶ ἄλλους ἡ δύναμις τοῦ ἁγίου μυνδηλίου ἐμπόδισεν, ὅπου ἐπολεμοῦσαν τὴν Ἐδέσσαν, εἰς ἣν ἦτο τὸ ἅγιον μυνδηλίον (μεγάλῃ ἢ χάρις του). Τοῦτο διὰ τὸ θαυμαστὸν ἐμπόδιον, φυγόντες τινὲς Μπογδανοὶ ἀπὸ τὸ τάμπουρο τῶν Τατάρων, ὅπου ἦσαν σκλαβωμένοι, καὶ ἐλθόντες εἰς τὸ Γαίς, τὸ ἐδιηγούντο εἰς τοὺς ἀρχοντας καὶ εἰς ὅλους, καὶ ὅλοι ἐδώκαμεν δόξαν τῷ τῶν ὅλων θεῷ, ἀπηλπισμένοι ὄντες,

και τὰ τῶν ἀηληπισμένων παθόντες, θρήνους, και κλαυθμούς και ὀδυρμούς· και ὁ αἰθένης μην ὄνας εις τὸ Γιά, ἦτον ἀκόμη εις τὴν Πόλιν, προσμένωντας νὰ καταπέση ἢ ἀποστασία, και εἶτα νὰ ἔλθῃ. Ἡ ἱστορία αὕτη φάνεται εις πλάτος με ὄλα τὰ περιστατικά της εις τὸ βιβλίον μου Κῆπος Χριστων λεγόμενον. Τούτος ὁ ἡγεμὼν ἦτο πρόχρατος, ἄλλος Διονύσιος Σκοπέλων (?), και μετὰ τρεῖς χρόνους κινζιλευθείς, και ἔλθων εις τὴν Πόλιν, και ζῆσας ὡς λέγουσιν, ἔως ἑκατὸν δέκα χρόνους, ἀπέθανεν εις τὸ εἰς τὸν Κουρου-τζεσμὲ ὀσπήτιόν του ἐν εἰρήνῃ.

Γρηγόριος, τούτου υἱός, αἰθεντεύσας εις Μπογδανίαν μετὰ τρεῖς ἢ τέσσαρας χρόνους, νομίζω, ἐρέβθη εις τὴν Πόλιν, και ἀπεκεραλίσθη, μαζί και ὁ Νικολάκης Σουτζος μπὰς κικικεχαγιᾶς του και μέγας ὄραγομένος, τῷ πρώτῳ ἔτει τοῦ πολέμου, ὄταν τὰ εἰς Μπογδανίαν ἀπελθόντα ἀσκήρια τῶν Τουρκῶν ἐνικήθησαν ἀπὸ τοὺς Μοσκόβους, και ἐδιώχθησαν, διὰ νὰ σκεπασθῇ ἢ ἐντροπῇ τοῦ διωγμοῦ με τὸν φόνον αὐτῶν τῶν ἀθῶων, τάχα πῶς δὲν ἐκυβέρνησαν καλῶς τὰ τῆς Μπογδανίας, και διὰ τὴν κακὴν κυβέρνησιν αὐτῶν δὲν ἐπρόκοψαν οἱ Τούρκοι· και ἔγινε τὸ ἴδιον, ὄπου ὁ λόγος λέγει, ἔρτακιζεν ὁ γάδαρος, κ' ἔδειφαν τὸ σαμάρι.

Ἄρχοντες, Πραγματευταὶ και Διδάσκαλοι.

Κωνσταντῖνος Δράκος Σουτζος, Πολίτης, περιφανής, ἐπίσημος, διὰ τὴν ἀργοντιν και τὴν προκοπὴν, ὄτι ἦτον εις τὰ ἑλληνικά, λατινικά, και ἀραβικά ἔριστος, ὡς ὀλίγοι· ὄθαν ἔκαμε και λεζικὸν ἑλληνοτουρκικὸν· εἶχε και βιβλιοθήκην. Ἐστάθη πὰς κικικεχαγιᾶς Κωνσταντῆνοδοδα, και κικιγιολδάσας μου, και πατὴρ πέντε υἱῶν· ἀπ' αὐτούς ὁ ἕνας, ὁ ρηθείς μέγας χαρτοφύλαξ και μέγας σουτζιάρης Ἄλιξάνδρος, ἐκερεμάσθη πρὸς τοῦ βεζῖρη εις τὴν πόρτα τοῦ εἰς τὸ Φινάρι ὀσπητίου του, δια-

βληθείς, ὅτι ἔχει σκλάβων Τούρκων καὶ τὴν κοιμάται· ἢ τὴν ἀλήθειαν εἶπεῖν, ὅτι ὠργάνιζε διὰ τὴν αὐθεντέωσιν πάλιν ὁ Κωνσταντῆνοδοξας, μινζῆλις ὄντας, καὶ διὰ τὴν καπορλώσιν, διεβλήθη· ὁ ἄλλος ὁ Νικολάκης μέγας ἀπακεραλισθη, ὡς γέγραπται· ὁ δὲ Μιχαλάκης ὁ μικρότερος αὐθεντέωσι τῶρα εἰς τὴν Βλαχίαν.

Ἰακωβάκης, Πολίτης Σταυροδρομίτης, περιφανὴς καὶ αὐτὸς κατὰ τὴν προκοπὴν καὶ τὴν ἀρχοντίαν, Ρίζου πραγματευτοῦ υἱός, καπιγιολδάσης μου καὶ αὐτός. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὸν Κωνσταντῆνοδοξας, καὶ εὐδοκιμήσας, ἔφθασε μέγας σπαθάρης, καὶ πενθερός δύο αὐθέντων, τοῦ ἀπακεραλισθέντος Γρηγορίου Γάικα καὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου Γάικα τοῦ ἐξαδέλφου του· τοῦτος ὁ Ἰακωβάκης τόσον ἐστάθη ἐπίσημος, ὥστε εἰς τὸν πρῶτον χρόνον τῆς μάχης ἐδιωρίσθη παρὰ τῆς βασιλείας ἐλτζῆς μαζὶ μὲ ἓνα τοῦ δεβλετίου τὸ ὑπάκουον εἰς τὸ ὄρδι τῶν Μοσκόβων διὰ τὴν ἀγάπην, ἀγκαλιὰ καὶ τὴν μὴν ἔγινε τότε. Τοῦτος ἔχει εἰς τὸ Σταυροδρόμι, καὶ εἰς τὸν Μπουγιούκ-δερὲ σπήτια ἑκατὸν πουγγίων, καὶ περισσότερον, καὶ βιβλιοθήκην. Ἐτύπωσε καὶ αὐτός ἓνα τῶν βιβλίων μου, περιέχον ἄλλα τινὰ, καὶ τρεῖς λόγους πανηγυρικούς, ἓνα πρὸς Ἰωσήφ τὸν μνηστορα, καὶ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφίφθεον, καὶ υἱὸν του, δεύτερον πρὸς τὸν ἅγιον Νικόλαον, καὶ τρίτον πρὸς τὸν ἅγιον Γεώργιον, (τὴν εὐχὴν τους τὴν ἔχωμεν). Ἡ δὲ βιβλιοθήκη αὐτοῦ, καὶ τοῦ Σούτζου, καὶ ἄλλων ἀρχόντων καὶ ἀρχιερέων, ἔγινον ἀπὸ τὴν μίαν βιβλιοθήκην Ἀλεξάνδρου τοῦ ἐξ ἀπορρήτων, Νικολάου βόδα, καὶ Κωνσταντῆνοδοξας, ἥτις ἐπουλήθη, ζῶντος τοῦ Κωνσταντῆνοδοξας, διὰ τὴν πληρωθῆναι τὸ χρέος του, καθὼς ἐπουλήθη καὶ τὸ εἰς τὸ Φανάρι ὁσπητίου του· αὐτὴ δὲ ἡ βιβλιοθήκη ἦτον μεγάλη, εἶχε χιλιάδας βιβλία, ὡς τριῶν τοιοῦτων μεγιστάνων βιβλιοθήκη.

Γεώργιος Πολίτης, υἱὸς Σταυράκη ἱατροῦ ἐπίσημου, ἐπισμημέρος δὲ αὐτός, ἢ διὰ τὴν εἶπω ἀληθέστερον, ἐπισμημέτατος

πάντων τῶν τότε μεγιστάνων Ρωμαίων, καὶ ἐνδοξότερος, ὅτι ἐγγράμμιος μέγας σπαθήρης, καὶ πρῶτος καπικεχαγιάς καὶ ἄλλου κύβεντου, καὶ τοῦ Στεφάνουδα Ρακοβίτζα, ἢ μάλλον εἶπεν, κύβεντης τοῦ κύβεντου Στεφάνουδα, εἰς τοῦ ὅποιου τὰς ἡμέρας ὑπερυψώθη, ὑπερεπλούτησεν, ὡς πρὸ χρόνων εἰς τοὺς χρόνους μας ὁ Γακούπης Ἀρμένης ὁ ἀποκεραλισθείς, καὶ ἔγινε περίφημος, τόσον, ὥστε ἡ φήμη του ἔφθασε καὶ εἰς τὸν βασιλέα. Ἄλλ' ἐπειδὴ πᾶσα διόξα ἀνθρώπου, ὅσο μεγάλη καὶ ἐν ἦναι, ὡς ἄναρ περιέργεται, καὶ ὡς ἄνθος μακρύνεται, πολλῶ μάλλον Ρωμαίου, καὶ σκλάβου Τουρκῶν, καὶ τοῦτο, λοιπὸν παρὰ τῆς βασιλείας καταδικασθείς, ἐκράμασθη ἐμπρὸς εἰς τὴν πόρτα τοῦ εἰς τὸ Μίγα Ρίμα νεοκτίστου σπιτίου του, καὶ ἔγινε τὸ τίποτις τοῦ ὄλο ἀρεντικῶ, τὸ ὅποιον, τὸ εἶπαν ἄλλοι· μὲν ὑπὲρ τὰ χιλια, ἄλλοι δὲ χιλιαδας πουργίξ. Καὶ παρήλθον, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν, καὶ ἐζήτησα κ' ἐγὼ, ὡς ὁ Δαβὶδ, τὸν τόπον αὐτοῦ, καὶ οὐκ εὑρέθη ὁ τόπος αὐτοῦ. Ἔως τίνας λοιπὸν, οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, ἔως ποῦτε ἐστὲ βερυκάρδοι; ἴνα τί ἀγκαπᾶτε ματαιότητα, καὶ ζητᾶτε ψεῦδος; ἰδοὺ, νᾶ, ἀπ' αὐτόν, καὶ ἄλλου, πολλοῦς, ὡσάν αὐτοῦς, καὶ σεῖ; γνωρίσατέ τὸ τέλος τῆς ματαιότητος καὶ τὸ κέρδος τοῦ ματαιοῦ καὶ ψευθοῦς τούτου κόσμου! Μίαν ἡμέραν μὲ τὴν γυναῖκά του μαζί καὶ μὲ τοῦτον συντρώγοντας ἐγὼ, ὄντας· εἰς τὴν Πόλιν; ἔχοντας τὸ τίμιον ξύλον, καὶ ἔχοντας τὸ σπῆτί του σπῆτί μου, κονάκι μου, ὅθεν ἔχωντας καὶ τὴν φιλίαν ἐξαίρετον, καθὼς καὶ πάντων τῶν Φαναριωτῶν τέσσαρας χρόνους, ὅπου εἰς τὴν Πόλιν διέτριψα, εἶχα τὴν φιλίαν καὶ τὰ σπῆτίξ του, κονάκιξ καὶ μεγαλορρημονῶντας ὁ μακκρίτης, λέγωντας, πῶς διὰ τὴν δικαιοσύνην του καὶ τὴν σωροσύνην του εὐτυχεῖ, καὶ πολλάκις καὶ ἀπὸ Βλάχους, καὶ ἀπὸ Μπόγδανους κατατρεχθείς, ὁ θεὸς τὸν ἐγλύτωσε, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, καὶ ἄλλου; τινὰ; κατακρίνωντας, τὸν εἶπα ἐγὼ — εἶναι, ἄρχον ἀδελφε, ὄλα τὰ γλυτώματα ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ

τὴν ἀρετὴν μαζ, ἀμὴ μερικαὶς φορὰς εἶναι καὶ διὰ διόρθω-
σὸν μαζ, μερικαὶς δὲ καὶ διὰ κακῶν μαζ· χειρότερον! Ἐνα και-
ρὸν (τὸν εἶπα καὶ τὴν ἱστορίαν αὐτὴν), ἕνας κλέπτης κοι-
μώμενος ὑποκάτω εἰς ἕνα ταχυόκαστρο παλαιόν, ἐρᾶν ἀγγε-
λος, καὶ τοῦ εἶπε, σέσω, παρήμερισαι, ὅτι εἶναι νὰ πῆσῃ
ὁ τοῖχος· ἐξύπνησεν ὁ κλέπτης, ἐσηκώθη, ἐπαρήμερισεν, ἔπα-
σεν ὁ τοῖχος· ὅθεν ἔχρησ, καὶ εὐχάριστος τὸν Θεόν, ὅπου τὸν
ἐγλύτωσεν, καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν ὑπάγει εἰς τὴν ἐκκλησίαν,
καὶ προσφέρει λαμπάδα, λιθῖνι, καὶ κηρί, δι' εὐχαριστίαν· τὴν
νύκτα βλέπει πάλιν τὸν ἀγγελον, καὶ τοῦ λέγει, — διατί ἐ-
πρόσφερες εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐκεῖνα, ὅπου ἐπρόσφερες; τὰ ἐ-
πρόσφερες τάχα διὰ εὐχαριστίαν, ὅπου σ' ἐγλύτωσεν ὁ Θεός
ἀπὸ τὸν θάνατον, καὶ θῆάρρες, πῶς ἀρέσει τὸν Θεόν ἢ πο-
λιτείαν σου; οὐχὶ δὲν τὸν ἀρέσει! ἀμὴ σ' ἐγλύτωσε, διὰ νὰ λά-
θῃς πικρὸν καὶ ἄτιμον θάνατον, κηθῶ; σὲ πρέπει! Δὲν ἐπέ-
ρασκον ἡμέραι, καὶ πιάνον τὸν κλέπτην, καὶ τὸν κρεμοῦν.
Τώρα, καὶ ἡ εὐχνοία σου (καὶ νὰ μὲ συμπαθήσῃς, ὅτι μὲ θάρ-
ρος καὶ πόνον ὀμιλῶ) μὴ νομίζῃς ὅλα ἐκεῖνα τὰ γλυτώματα
διὰ τὴν κλοσύνην σου, καὶ τὰ πέρνεις ὅλα διὰ καλόν σου,
ἀμὴ συλλογίσου καὶ τὰ ἐναντία, καὶ πρίσχευε! Τὸν εἶπα καὶ
ἄλλην φορὰν ἄλλα, καὶ ὅτι ν' ἀρήσῃ τὴν Ἡσίαν, νὰ ὑπάγῃ εἰς
Γέρουσακλήμ, ἕνα μὲν διὰ νὰ προσκυνήσῃ τὸν ἅγιον Γάβρον, ὡς
ἄλλοι πολλοὶ, δεύτερον, διὰ νὰ δώσῃ εὐεχμοσύνην πολλῶν, ὡς
πολύ πλούσιος, νὰ κυβερνηθοῦν οἱ ἐκεῖσε, καὶ τρίτον, διὰ νὰ
λησμονηθῇ τὸ ὄνομά του, μὴ βλέποντες τὸ πρόσωπόν του με-
ρικὸν καιρὸν, ὅπου καὶ Τοῦρκοι, καὶ Ἑβραῖοι, καὶ Ἀρμενίδες,
καὶ Φράγγοι, καὶ Ρωμαιοὶ τὸν Σταυράκογλου καθ' ἡμέραν τὸν
εἶχαιν εἰς τὸ στόμα τους, ὡς καὶ ρημάδα τὸν εὐχάλαν μετὰ
τὸν θάνατόν του, διὰ στίγων, καὶ τὴν ἐτύπωσεν εἰς Βενετίαν.
Αὐτὸς δὲ ζῶντας ἔστειλε, καὶ ἐτύπωσεν εἰς Λαίψαν εἰς δύο
τόμους τὸ θεολογικὸν βιβλίον Ἰωσήφ τοῦ Βρμενίου, διὰ μισι-

ταίς τοῦ Πτολεμαΐδος, ὑστερον δὲ Κωνσταντινουπόλεως Σωφρονίου. Ἰωσήφ δὲ ὁ Βρυέννιος ἐζούσεν, ὅταν ἡ βασιλεία τῶν Ρωμίων ἐψυχομαχούσεν, ἐπὶ τῆς βασιλείας, θαρραῶ, Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου. Ὁ μακαρίτης Στρατάκογλου; ἦτο μεταδοτικός, καὶ μεγάλῳδωρος· ὑπὲρ τὰς δέκα χιλιάδας γρόσια ἔσταίτε, καὶ ἀνεκτίσθη ἕνας ὀλόκληρος τοῖχος τοῦ εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος ἱεροῦ μοναστηρίου τῶν Ἰερώρων μὲ τὰ κελλία, καὶ ἕνα παρακλήσει τοῦ ἁγίου Γεωργίου· ἔδωκε ἔ ἐμένει πρὸς τοῖς ἄλλοις πεντακόσιαι γρόσια, καὶ ἀγόρασα τὸ μάλαμα τὸ ὅποιον ἐστόλισα τὸ τίμιον ξύλον, τὸ ὅποιον μὲ τὸ μάλαμα τοῦτο, μὲ τὰ διαμάντια, καὶ τὰ σμαράγδια του, μ' ἐκόστισεν ὑπὲρ τὰ πέντε πούγγιαι· ἔτι μ' ἔδωκεν ἑκατὸν πενήτηντα γρόσια, καὶ ἀγόρασα μίαν κανδήλιν ἀσημένιαν μίαν καὶ ἡμισὴ ὀκτ. Μ' ἔδωκε καὶ ὁ σπηθάρης; Ἰακωβίτης ἄλλα τόσα, καὶ ἀγόρασα ἄλλην μίαν προμοίαν· ἔφερα καὶ ἀπὸ τὴν Μπογδανίαν μίαν δύο ὀκάδες, καὶ ἀπὸ τὴν Βλαχίαν μίαν δύο ἡμισὴ ὀκάδες, καὶ εἰναὶ ταῖς τῶρα καὶ ἡ τέσσαρες κανδήλικαι εἰς τὸ Χλωροποτάμου ἕνα ἀξιοθέατον θέαμα. Ἔτι, ὅταν ἐγένετο εἰς τὴν Πόλιν ὁ βασιλικὸς δοναμῆ; διὰ τὴν γένναν τοῦ βασιλοπαιδοῦ μίαν ἐβδομάδα, ἔ ἐκλείσθησαν τὰ κτήρια, καὶ ἀνοίχθησαν ἡ φυλακαὶ, καὶ ἔλειψε τὸ ἀλισβερίσι, καὶ ἐπρεγγοβολούσαν ἡ νύκτες διὰ τὰ πολυάριθμα φῶτα, καὶ ἐγελοῦσεν ἡ ἡμέρας διὰ τὰ μυριάριθμα παίγνια καὶ ταῖς χεραῖς, ἐστολίσθησαν τὰ τζερσεία, καὶ ἐστολίσθησαν τὰ σπῆτια μικρῶν τε καὶ μεγάλων, Τουρκῶν τε, καὶ τῶν ἄλλων, καὶ συνερίζοντο ποῖος τὸν ἄλλον νὰ περάσῃ εἰς τὸν σπολισμὸν τοῦ σπητίου του, εἰς πολυκἀνδήλια, καθρέπτται, ὠρολόγια κρεμαστὰ, στρωσίδια, καὶ ἄλλα διάφορα, καὶ σπάνια, καὶ ὅλο πολύτιμα πράγματα, τότε δὴ τότε, ὅταν ταῦτα ἐγένοντο ἰγὼ ἐκείτουμου ἀσθενῆς εἰς τὸ Ἑγρίαικα, ἦλθεν ὁ προσετώ; ἐκκλησίας τῆς Παναγίας τῆς θαυματουργοῦ νὰ μὲ ἰδῆ, καὶ συνομιλοῦντες μὲ εἶπεν διὰ τὴν ἁγίαν

τράπεζαν ὅτι δὲν ἔχει σκέπασμα ἕξιον καθὼς πρέπει· καὶ εὐ-
 θὺς γράφω πρὸς αὐτὸν—ἄρχοντα, λέγωντας, τὸ ἱερὸν εὐαγγέλιον
 ὀρίζει ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ Θεοῦ
 τῷ Θεῷ, καὶ στείλαι στόλισι καὶ τὴν ἁγίαν τράπεζαν τῆς
 ἐκκλησίας τῆς Παναγίας, καὶ θέλεις κάμει καλλίτερα. Δὲν
 ἔφρασεν ὁ ἀρροϊζικὸς, ἔκμαε, καθὼς ὁ λόγος λέγει, τὸ γοργὸν
 καὶ χάριν ἔχει, καὶ τὴν αὐτὴν ἡμέραν στέλνει μὲ τὸν γραμ-
 ματικὸν τοῦ Σταθάκη τὸν Ζαγοριανὸν ἓνα κουμάσι χρυσῶν δε-
 καπέντε γρόσια τὴν πῆχην, καὶ μὲ μνηθῆ ὅσο θέλω νὰ χωρίσω,
 νὰ κρατήσω, καὶ ἐχώρισα δέκα πῆχει· δὲν ἔφρασε τοῦτο, καὶ
 τόσο πολὺ, ἀμὴ ἔστειλε τὴν ἄλλην ἡμέραν καὶ μίαν λαμπάδα
 ὀκάδες δέκα· τοιοῦτος μεγαλόφρων καὶ μεγαλοδωρὸς ἦτον ὁ
 ἔφρασεν αὐτὸς, (ὁ Θεὸς νὰ τὸν συγχωρήσῃ), καὶ πολλὴν ἐλεη-
 μοσύνην ἐκεῖ εἰς τὸ Μέγα Ρέμα εἶδεν, καὶ πολλῶν χωριανῶν
 πτωχῶν ἐπλήρουν τὰ χαράτζια. Ἐτι ἦλθαν εἰς τοῦ λόγου μου
 ὁ Κυπριανὸς Ζαγοριανὸς, καὶ Μακάριος ὁ Ψαριανὸς, οἱ ὅποιοι ἔ-
 κτιζαν μονῆρια, ὁ μὲν Μακάριος εἰς τὰ Σκάντζουρα, ὁ δὲ Κυ-
 πριανὸς εἰς τὸ Γυμνοπελαγίσι, καὶ Κυρὰ Παναγιὰ λεγόμενον,
 νησιὰ καὶ τὰ δύο μικρὰ ἀκατοῖκητα, πλησίον τῆς Σκοπέλου,
 καὶ ἦλθαν ἐπὶ ταύτου χάριν ἐλεημοσύνης, καὶ βοήθειας, διὰ νὰ
 τὰ ἀποτελειώσωσιν. Ἐτυχε δὲ τότε νὰ κτίξῃ τὸ εἰς τὸ Μέγα
 Ρέμα ὀσπίτιον, καὶ τοὺς ἔστειλα πρὸς αὐτὸν μὲ ἓνα μου γραμ-
 ματικίδιον — ἀρχοντα, λέγωντας, ἡ εὐγενεία σου κτιρίζει σπῆ-
 τια διὰ λόγου σου, κτιζοῦσι καὶ αὐτοὶ ὀσπίτια διὰ τὸν Θεόν·
 πῶς καὶ πόσα λοιπὸν πρέπει, καὶ χρεωστεῖς νὰ τοὺς δώσῃ,
 διὰ νὰ τὰ τελειώσωσιν, ἢ σύνεσις γινώσκει τῆς εὐγενείας σου
 καὶ τοὺς εἶδωκε ἕκαστον γρόσια, τὸν καθ' ἓνα πενήκοντα.

Κωνσταντῖνος Ξυπόλητος ἀπὸ τὸν Σωτήρα χωρίον τῆς
 Ζαγοράς, ἐπίσημος καὶ αὐτὸς, ὅτι ἐγρημάτισε μεγάλος γραμ-
 ματικὸς καὶ ἀγαπητὸς τοῦ Νικολάου βόδα, τοῦ δὲ υἱοῦ τοῦ
 Κωνσταντῆν βόδα καὶ ἄγας, καὶ κόμισος, καὶ σύμβουλος μυ-

στικός. Τοῦτο· εἶναι ἐκεῖνος, περὶ οὗ, ἀνωτέρω ὡς φαίνεται, γράφει ὁ Μητροπρίνκς Γρηγοράς, καὶ τὸν ὀνομάζει ἀρχιγρῆξ. Τοῦτος· μὲ ἐπρωτόβαλιν εἰς τὴν αὐθεντικὴν κούρτην, εἰς τοὺς χιλίους ἐπτακοσίους τριανταπέντε, καὶ μ' ἐπρόσφερε διὰ δευτέρου γραμματικῶν εἰς τὸν Κωνσταντινούδα, εὐρών με εἰς τὸ Βουκουρέστι σπουδάζοντα. Ἀπίθανε δὲ ἀπελθὼν εἰς τὸν τόπον τοῦ· ὁ Θεὸς· καὶ τὸν ἀναπαύσῃ. Ἴδου καὶ τὸ ἐν εἰδίᾳ ἐπιστολῆς ἐμὸν λογιότριον πρὸς αὐτὸν, ὅταν ἐκίνησε διὰ τὴν πατριδα του, κατὰ τὸ χιλιοστὸν ἐπτακοσιοστὸν τριακοσιοστὸν ἔβδομον ἔτος τὸ σωτήριον.

« Κωνσταντίνος Ἀλεξάνδρῳ τῷ ἰλλογίμῳ ἐν Κυρίῳ χαίρειν.

Οὐκ ἄξιον, ὦ Ἀλέξανδρε, καὶ τὴν τοῦ φίλου ἡμῶν προπομπὴν παραδοῦναι τῇ λήθῃ· ἐλθούσης δὲ τῆς προθεσμίας, καθ' ἣν ἐμελλεν ὁ ἦρωα τῆς Οὐγγροβλαχίας ἀπάρχει, (ἣν δὲ αὐτῆ τῶν τῆς ἑβδομάδος ἡμερῶν ἢ τετάρτη, ἑδόμῃ ἐπὶ δεκάδι τοῦ τρέχοντος ἀνθεστηριώδους) καὶ ἀπελθεῖν εἰς τὴν πατριδα, καὶ τῆς ἡμέρας ἔρτι διαγγελώσης, οὐκ ὀλίγον προβολούσης τὸν φόβον, ἐάρων πανταχόθεν τοὺς ἀνθρώπους, ἐπὶ τῷ τὸν ἦρωα ἀπάσκασθαι, ὡς ἐπὶ τι πάνδημον συρρέοντασ θεάτρον, πολὺν τὸν ἰδρωτα ἐκ τῶν μετώπων σταλάζοντασ, πνευστιωντάσ τε καὶ ἐρυθρινομένους τὰ πρόσωπα, ἵνα μὴ καύτης τῆς ἐσχάτης ἐπιτηρίου προσηγορίας αὐτοῦ, ὡσπερὶ τινος ἀπολύσεως δαιμονίας ἐκυτοῦσ ὑστερήσωνται. Παρῆσαν δὲ χορῆσ ἀρχιερίων οὐ τόσοσ εὐαρίθμοσ, ἱερέων ὅτι πολλότατοι, εὐγενῶν ἀρχόντων χορείασ, χρησίμων πραγματουτῶν σμήνοσ ἀξιοθέατον· ἐὼ λέγειν τοὺσ ἐπ' ἑλίῳ δεδραμηκότασ, οἴουσ τοὺσ ἀδελφοὺσ τοῦ Κυρίου, τὰσ χήρασ τῶν γυναικῶν, τὰ ὄρρανα τῶν παιδιῶν, τοὺσ κολοβοὺσ τῶν ἀνθρώπων καὶ παρασῆμοσ, οἴτινεσ ὀμοθυμαδὸν ἔπακτασ ἐθρήνου τὴν συμφορὰν, ἐπόνουσ τὸν χωρισμὸν, πατέρα τὸν ἦρωα κατονομάζοντεσ, εὐεργέτην, κοινὸν ἀγαθόν· ἔνθα καὶ τὸ τοῦ σοφιστοῦ, (ὅστισ ἐν ποτε ἦν) πέρας εἰληφῆναι τὸ λόγιον

πέπεισμαι, κοινὸν ἀγαθὸν εἰπόντος· ἐστὶ χρυσὸς εὐτυχῶν· ὁ δὲ τὰς χεῖρας ἀνοίγων, πάντας εὐδοκίαις ἐναπέμπει, κατὰ τὸν θεοπάτορα. Ὑπὸ ταιούτων οὖν καὶ τασούτων ἀνδρῶν περικυκλούμενος πάντας ἐδείξοιτο, τοὺς πάντας ἠσπάζετο, τοῖς πᾶσι τὰ πάντα, κατὰ τὸν οὐρανοθάλαμον Παύλου, γινόμενος, τοῖς ἀρχειῦσι μεθ' ὧν· οἷόν τε εὐλαβεῖς καὶ ὑποκλίσεως προσφερόμενος, τῆς εὐλογίας αὐτῶν κατεστέρετο, τέκνον ὑπαικοῦς, γένος εὐλαβεῖς, καὶ υἱὸς ἀρετῆς εἰκότως ὀνομαζόμενος τοῖς ἀρχουσιν, ἀρχῶν καὶ οὗτος καὶ ὢν καὶ δεικνόμενος ἀσμένως τοῦτους καὶ καταλλήλως ἠσπάζετο· οὐχ ἦττον δὲ καὶ τοὺς ἐμπόρους· τῷ χερσίνι αὐτοῦ προσώπῳ ἐπακτινίζων, ὄμους ὀφθαλμοῦς καὶ αὐτὰς τὰς ψυχὰς, κατὰ τὴν μαγνητὴν τὸν σιδηρὸν, πρὸς ἐαυτὸν ἐρελκόμετο· ἔθεν πάντων ἀλογούντων ἐπὶ τῇ δικαιοῦσαι, καὶ ἀναβοώντων, οὐδὲν ἄλλο, ἢ μόνον ἀλεπάλληλοι φωναὶ ἐπικρούοντο — μεῖνον ἔτι μικρὸν μεθ' ἡμῶν· ἐγγὺς τὸ ἔαρ, ἐγγὺς τὸ Πάσχα, καὶ μετὰ τὴν ἑορτὴν ἀποδήμησον· μὴ ἐάσῃς ἡμᾶς ἀθυμοῦντας, οὐ γὰρ ἐξομεν τὰ ἀπὸ τοῦδε τὸν παρεμυθήσοντα· οὐκ εὐπορήσομεν τοιοῦτου προστάτου καὶ συνηγούρου πρὸς τὸν αἰθένητην. Ἄθλιοι! ἐκπεπώκαμεν τῶν ἐλπίδων, τῆς εὐζωίας ἡμῶν, θάνατον μόνον τὴν εὐζωίαν ἡμῶν τὸν ἀφαιρέσαντα νενομίκαμεν, καὶ ἰδοὺ πρὸ τοῦ θανάτου ταύτην οἱ δυστυχεῖς ἐστερήθημεν. Καὶ ὧς ταῦτα, καὶ ἄλλα πλείστα ἐπιβοῶντες, καὶ δυσανασχετοῦντες ἐπὶ τῷ πάθει, οὐκ ἠθέλον τοῦ ἤρωος τὸ σύνολον ἀποστῆναι, ἀλλ' εἰς τὴν δεξιάν καταβίβει, ἄλλος τὴν λαίαν ἐναπέβιβεν· ὁ μὲν τοῦτον ἐνηγκαλίζετο, ὁ δὲ τὰς χεῖρας τοῖς ὤμοις ἐπετίθει, καὶ ἄλλος τὸ χερσίν αὐτοῦ κατασπάζετο πρόσωπον, εἰσὶν οἰκτιρες καὶ τῶν γανάτων ἐρήπτοντο· καὶ ἄλλοι, μὴ ἔχοντες διὰ τὸ πλῆθος μέλος τι τοῦ σώματος ἀποδράζασθαι, τῶν ἱματίων ἐπελακμύβοντο· καὶ ἀπλῶς πάντες ἐν ἔργῳ ἦσαν, πάντα κάλων, κατὰ τὴν παροιμίαν, κινουντες, τῆς ἐς τὸ πρόσω ἀπειργοντες· Ἐγὼ

δὲ, εἰ καὶ γρηρῆ ἀπερίληπτον, τῷ χειρὶ τῇ κεφαλῇ προσκράσσω, καὶ τοῖς ὄνυξι, κατὰ τὰς μύϊας ἀποβαλοῦσα; τὰ τέκνα τὰ πρόσωπα καταξάνων, καὶ ὀδοντρῶς ἰδυρόμενος, ἰού! ὤ-τοι τοι! ἐπεθῶν, καὶ τὸ οἶμοι, οἶμοι ὁ δῦστηνος! ἀνεκραύγαζον, τὴν αἰσχύνην πύρρω που, ὡσεὶ τινα ἐπιλεπίδα τοῦ προσώπου ἀποξέσας καὶ ἀποτιναζάμενος, μηδ' αὖτις τὸ ἀρρενωπὸν τῆς φύσεως ἐπὶ νοῦν βάλλων, καὶ ἐνθυμούμενος· καὶ τὰ δάκρυα τῷ ἑδάφει τῆς γῆς ἐναπέρρειον, τὸν τοῦ Ἀλκινόου κήπον ἱκανὰ ποτίσαι καὶ ἀποκλύσασθαι· τῷ τοσοῦτῳ δὲ πλήθει οὐκ ἐξαρκούμενος· πρὸς τὰς νεφέλας τὰ ὄμματ' ἀνατίθειν, ράνετέ μοι τοῖς ὄφθαλμοῖσι, ἀνεκραζέον κατὰ τὸν μεγαλοφρονότατον προφήτην, ὕδωρ, οὐκ εὐπροσύνῃς καὶ ἀγαλλιᾶσεως, ἀλλ' ἀθυμίας τε καὶ πικρότητος, ἵνα κλαύσω τὴν ἀπαρκαμύθητον συμφορὰν, τὸ ἀπκράμιλλον πάθος, τὴν στέρνησιν, λέγω, καὶ τὸν χωρισμὸν οὐχὶ τοῦ φίλου, ἀλλὰ τοῦ φιλιτάτου, ἀλλὰ τοῦ φιλοστοργωτάτου· πᾶ βῶ; πᾶ στῶ; πᾶ κέλεσθαι; κατὰ τὴν Εὐριπίδου Ἐκάβην, ὁ δεῖλιαος! πρὸς τίνα τοῦ λοιποῦ καταφύγω ὁ εἴθλιος; τίς μοι τὰς ζυμβαίνουσας ζυμοφάρας, ὡς ἰστέν ἀράχνης εἰσέτι διαλύσας παραμυθῆσεται; τίς μοι τὰ πάθη καὶ τὰ βάρη ἀναλαβῶν, καὶ τὰς ἐμάς ὡς οικείας πληγὰς λογισάμενος, τὸ ἀκεσώδυνον εὖροι, καὶ τοῖς σοφοῖσι καὶ ἡδίστοις τῶν λόγων, ὡς παιονίοις φαρμάκοις, καταμαλάσοι, καὶ ἐξίψω; Τοῦ χρόνου δὲ προύντος, καὶ τοῦ ἡλίου κατεπειγομένου παρασκευάσαι τοὺς ἀνθρώποις τὸ ἄριστον, καὶ ὁ ἦρωσ συγκατηπείετο. Ἔνθα μὲν ἦν ἰδεῖν, ὦ φιλότις Ἀλέξανδρε, οὐδὲ μὲν δακρυροοῦντας, οὐδὲ κοπτομένους, ἄλλους; δὲ κεκραγότες καὶ ὀλοούζοντες, οικείαν συμφορὰν καὶ χωρισμὸν γονέως τὴν ἐκείνου οἰομένους στέρνησιν, καὶ αὐτὸν δ' ἐν μέσῳ ἰστάμενον ὄλον ἔρωτα, καὶ αὐτὰς τῷ προσώπῳ ἐπαυθούσας τὰς χάριτας προβαλλόμενον, τοὺς πάντας εὐπροσποροῦντα, καὶ τὰς ἐξίτηλους προσφωνοῦντα προσρῆσαι· οἱ δ' ἅμα πάντες εὐφημοῦντες ἐπηλόγοντο, καὶ τὰς

δεξιὰς προτεινόντες, καὶ ἀλλήλους περιπτυσσόμενοι, τὸν ἥρω ἐκ καρδίας ἠσπάζοντο. Ἰωὶ δ' ἐπέβη τοῦ ἵππου, τὸν ἀναβολέα καὶ τὰ χρυσᾶ χαλινὰ θακρυροῦντος ἑμοῦ κατέχοντος, καὶ τὸν τελευταῖον τοῖς περιστάσει λαοῖς θακρυροῦσας καυτὸς ἀσπασμὸν προσεφώνησε, τότε δὴ τότε καὶ τὸ πλῆθος, ὡς μὴ κατὰ κειρὸν ἢ ἀπόλαυσις, τοὺς ἵππους ἐπαναθάντες, τῷ ἥρωι συνεπόμενον, σοβοῦντες διὰ τῆς ἀγορᾶς, τὴν ἐκείνου προπομπὴν οἰκείαν ἕκαστος τιμὴν χαριζόμενος· ὁ δ' ἥρω, ἥλιος ὡς ἠνδριαπρέπων τοῖς ἀστράσιν, ὡς ἀκτῖνας τὰ χεῖρας εἶχε, τὸν πλοῦτον ὡς φῶς τοῖς προσκυτοῦσι διασκορπίζων, καὶ πένησιν. Οὕτω τοίνυν τοῦ ἥρωος συμπάντων ἡμῶν ἐφ' ἵππου διαλεληθότος, καὶ τοῦ Βουκουρεστίου τῆς πόλεως προσελθόντες, τῇ σεβασμῆι μονῇ τῇ ἐπὶ τῆς ζωαρχικῆς Τριάδος Βακχερίστιον καλουμένη τῷ ἁγίῳ Τάφῳ ὑποτελοῦσα, ἅπαντες παραγεγόναμεν· ὁ δὲ τοῦς κατ' ἐκείνην οἴκακας ἐπιτετραμμένους πανιερώτατος μητροπολίτης Βηθλεὲμ Ἀνανίας ἀσμένως τοῦτον σὺν τοῖς περὶ αὐτὸν καὶ φιλοφρόνως ὑποδεχόμενος, τῆς τραπέζης προπαρεσκευασμένης, ἅπαντες ἀνεκλήθημεν, τῶν ἀρχιερέων, τριῶν ὄντων κορακκοθημένων, ἀπ' ὧν ἔνεστι θαυμαῖσαι τὸ ὑπερέχον τοῦ ἀνδρός καὶ πολῦτιμον· ἀριστήσαντες δὲ, καὶ τοὺς ἵππους πάλιν ἐπαναθάντες, οὐ πρότερον τοῦ ἥρωος διαζεύχθημεν, ἢ ἡμωρικαίῳ αὐθις διαστήματι προβεβήκαμεν. Ζήλου τοίνυν τὸν ἥρω, Ἀλέξανδρε, ἔνα καυτὸς ζηλωτὰς ὅτι πλείστους καὶ ἐπανιέτας αὐτοῦ διὰ βίου ἔξει, καὶ μετὰ θάνατον. Ἐρρωσο·.

• Περιγραφή τινὸς συμβεβηκότος ἐν Βουκουρεστίῳ τῷ αὐτῷ ἔτει.

• Ἐννάτην Ἰουνίου εἶχομεν, ὁ δὲ ὑψηλότατος ἡμῶν αὐθέντης Κωνσταντῆνοδοκας τὸ τῶν ἵπποδάμων Τραπάρων συναχθῆν πλῆθος ὄρων καὶ τὸν ἀπὸ τούτου ἐγγινόμενον φόβον τοῖς Βλάχοις προὑφορώμενος, ἐπέταξε τούτους ἐν τῇ κούρτῃ ἅπαντας ἀφροισθῆναι· καὶ δὴ συνελθοῦσι πᾶσιν (ἦσαν δὲ ἑξ καὶ τριά-

κοντα) τριήμερον ἐτι μείνει τῇ πόλει ὠρίαστο, κατὰ τῶν τῆς Βλαχίας ὁρίων ἀπέξει· καὶ ταῦτα μὲν τῇ πέμπτῃ τατέλασται· τῇ δὲ ἑκτέρῳ, ἧτις ἐστὶ πρᾶσκειυή, περὶ δειλὴν ὄψιν, ὁ ἐν τῷ τοῦ ἁγίου Γεωργίου μοναστηρίῳ ἱερός καὶ μέγας κώδιον πληττόμενος, τοὺς μὲν θάνατόν τινος, τοὺς δὲ πυρκαϊὴν (ἧτις καὶ ἀληθῆς ἦν), λέγειν ἐποίει τὸ σημεινόμενον. Ἀπτότος δὲ τις ἐκεῖσε παρευρεθείς, τὴν Τατάρου φωνὴν (εἴθε μὴ ἀφελεν) ἀνεβόησε, καὶ τοιαύτην, ὡς ἂν ποιητῆς φησὶν στεντόριον· καὶ δὴ προαγγέλιμα τοῖς ὡσι πάντων ἐνηχηθεῖσα, διὰ τὴν τῶν Τατάρων αὐτοὶ προευνάρχουσαν εἰδησιν, ἀπαξάπαντας συνετάραξε· καὶ οἱ μὲν ἐφρευγον, οἱ δὲ ἐκρύπτοντο, ἄλλοι δὲ καθωπλιζόντο, καὶ ἄλλοι ἐραυδοφρόνου· τὰ μοναστήρια κατεκλείοντο, τὰ ξενοδοχεῖα κατησφαλίζοντο, αἱ τῶν πλουσίων οἰκίαι περιστοιχιζόντο φύλαξιν, αἱ τῶν ἄνδρῶν ἐκινουόντο, οἱ ἄνδρες τὰς ρομφαίας ἐπὶ τὸν μητὸν περιζωσμένοι, τὰ πυροβόλα ὄπλα ἀνά χεῖρας κατέχοντες, τὰ τῶν μοναστηρίων καὶ ξενοδοχείων περιέθεον τείχη, τὰς πύλας καὶ τοὺς μεταωροτέρους τῶν τειχῶν τόπους κατελημμένοι· αἱ γυναῖκες ἰαγκαλοφοροῦσαι τὰς ὀσείας, τοῖς μοναστηρίοις κατέφρευγον, αἱ δὲ τὰς ἀρχιμάξαις εἰσδύσαι, τοὺς ἔκπους ἀνά τὰ πεδία κλυνον· αἱ οἰκουροῦσαι παρθένοι τὴν αἰδῶ τοῦ προσώπου αὐτῶν ἀποξέσασαι, τὰς ἀγιάς ὀλολύζουσαι περιήρχοντο· καὶ ἦν ἰδεῖν τὰς μὲν λειποθυμοῦσας, τὰς δὲ θαυροροῦσας, ἄλλας μὲν καταθριπτομένας τὰ πρόσωπα, ἄλλας δὲ τὰς κεφαλὰς προσαρκασούσας τοῖς τείχεσι, τὸν θάνατον κρείσσω τῆς ταταρικῆς αἰχμαλωσίαι νομίζουσαι. Καὶ ὅπως οὐδὲν ἄλλο, κατὰ τὸν πολυμαθέστατον Συνέσιον, τῇ πόλει ἠκούετο, ἢ ἀνδρῶν οἰμαγαί, γυναικῶν ὀλολυγαί, παίδων ὀλολυγαί. Καὶ εἰς μείζω τὸ πρᾶγμα προύχωρησεν ἂν, εἰ μὴ ὁ πρωτοσπαθάριας ἀπὸ τῶν πρὸς αὐτὸν προσφυγόντων τὴν αἰτίαν μαθὼν, τὸν ροῦν τῶν δίκην ποταμίων ρευμάτων φευγόντων δυνάμεσιν ἀνεχαίτισε, καὶ τὸν

της ψυχῆ· αὐτῶν θόρυβον καταστείλας ὑπισθοδρομεῖν καὶ καθρεμῖν παρεκάλεσε· τὸν δ' Ἀπρόπον κολάσας τὸν δυστυχῆ, τὰς ὄγκας τοῦ ἔλατος ὁ ἡγεμῶν καταδίκασεν·.

Κωνσταντῖνος Βεντούρας Παιριανὸς, δραγομάνος τοῦ βασιλικοῦ στόλου εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ καπιτάν πασῆ Γζανούμ Χότζα ἐγρημάτισε, καὶ ἀπεκερρίσθη, δὲν ζεύρω τὸ διατί· ὁ θεὸς γὰρ τὸν ἀναγκάσας ἐπίσημος διὰ τὸ δραγομανλίει, καὶ τὴν ἀξιώτητά του. Εἰς αὐτὸν ὁ πατέρας μου, ἔχωντας τὴν φιλίαν του, μ' εὐχλεῖν ἀπὸ τὸ σχολεῖον, ὅπου ἐτελεύτω τὰ γραμματικά, μ' ἐσήκωσεν ἀπὸ τὴν πατρίδα μου, καὶ μὲ ἐστειλεν εἰς τοὺς χιλίους ἐπτακοσίους τριάντα, παιδί ἕως δεκαπρῶτα χρόνων· καὶ αὐτὸς μ' ἐστειλεν εἰς τὸν τότε κυβένητην τῆς Βλαχίας· Μιχαήλδον Ρακοβίτζα, τὸν πατέρα τοῦ ἀνωτέρω Στεφάνου Βύδα, ὅστις μετ' ὀλίγον μαζιλευθεῖς, ἔμεινα ἐγὼ εἰς τὸ Βουκουράστι εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Γεωργίου, καὶ ἐσπούδαζα εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ τὰ ἐξῆς φάνονται εἰς τὸν Κῆπον τῶν Χαρίτων.

Νικόλαος Μαυρογένης, ἀπὸ τὴν Πύρον καὶ αὐτὸς, ὁ νῦν δραγομάνος τοῦ βασιλικοῦ στόλου, ἐπίσημος διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ξεχωριστὴν ἀγάπην τοῦ νῦν καπιτάν πασῆ Χασάν πασῆ Γζεζιερλη, φιλορρωμαίου ξεχωριστοῦ καὶ τούτου ὄντος, καὶ ἰσχυροῦ διὰ τὴν ἀξιώτητά του, καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην τοῦ βασιλέως· ὅθεν ἡ μεγάλη ἀγάπη τοῦ καπιτάν πασῆ τούτου πρὸς τὸν δραγομάνον τούτον, ἐμεγάλωσεν αὐτόν, καὶ ἐπλούτησεν, ὅσον οὐδεὶς τῶν πρὸ αὐτοῦ δραγομάνων, καὶ μετ' αὐτὸν λογιάζω. Τούτον δὲν σφάλω ἢ τὸν ὀνομάσω διφυῆ, ὡς ὀνομάζετο ἐκεῖνος ὁ παμπάλκιος καὶ πολυθρόλλητος Αἰγύπτιος Κέκρωψ, ὁ πρῶτος βασιλεὺς καὶ νομοθέτης, καὶ πολιστής τῆς Ἀθήνας· ὅτι πρῶτα εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς δραγομανίας χρόνους τρεῖς τέσσαρας ἐφάνη σκληρός, καὶ ἔκαμεν ὄχι ὀλίγα δεινὰ, τὰρα δὲ χρόνους πεντιῆς ἔκαμε καὶ κάνει ὄλο καλὰ, καὶ πολλὰ· αὐτὴ δὲ ἡ ἀλλοίωσις ἀπὸ τὸ κακὸν ἐπὶ τὸ καλόν, εἶναι

ἀλλοίωσις τῆς φιλανθρωπίας τοῦ θεοῦ, τοῦ θέλοντος πάντας σωθῆναι, καὶ εἰς τὸν παράδεισον ἰλθεῖν· ὅθεν ἐζωγράρισεν ἐκκλησίαις, ἐκαλλιέργησε μοναστήρια, ἐσύστησε σχολαῖα εἰς ἓνα δύο νησίαι, ἐκατέβασε νερά, ἔκαμε βρύσεις, καὶ ἄλλα τοιαῦτα· ἔστειλε καὶ εἰς ἐμένα, ὄντας εἰς Σκόπελον εἰς τὸ πατρικόν μου ἱερὸν μοναστήριον τῆς Παναγίας τῆς Εὐγγελιστρίας, γρόσια ἑκατὸν· ὁ θεὸς νὰ τὸν πολυετῆ.

Δημήτριος Σκαναβῆς, Χίος, ἐπίσημος καὶ αὐτὸς διὰ τὸν ἔρωτα τῆς σουλτάνας, διὰ τὸν ὅποιον ἐμεγαλύνθη καὶ αὐτός, καὶ ἐπλούτησεν, ὡς οὐδεὶς τῶν πρὸ αὐτοῦ πραγματευτῶν Χιωτῶν, καὶ μετ' αὐτὸν νομίζω· ὅθεν αὐτὸς εἶναι ὁ νῦν πραγματευτῆς τῆς σουλτάνας, καὶ ὄλων τῶν κατὰ καιροὺς βεζιράδων· καλοπροαίρετος ὁμως ὄντας, ἔκαμε καὶ αὐτός, καὶ κάνει πολλά ψυχικά, πληροῖει καὶ κάθε χρόνον τριακόσια γρόσια τὸ εἶτησιον δόσιμον τῶν εἰς τὸ Καψοκαλύβι τοῦ ἁγίου Ὁσρίου πατέρων· ἔκαμε καὶ γράμμα, διὰ νὰ τὰ δῖνῃ μετὰ τὸν θάνατόν του καὶ ὁ υἱὸς του· ἔλεος πολὺ καὶ ψυχικὸ μέγαλο· ὁ θεὸς νὰ τὸν πολυετῆ.

Πετράκης Καραμανλῆς, σαράφης τοῦ βασιλικοῦ ταράπχανᾶ, ἐπίσημος καὶ αὐτός, ὅτι εἰς ὀλίγους χρόνους ἀπὸ πτωχὸς ἔγινε πλούσιος, ἀπὸ μικρὸς μέγας· ὑπηρέτης ἦτον εἰς ἔργα στήριον ἐνὸς σαράφη, καὶ ἀπ' ἐκεῖ δὲν ξεῦρω τὸ δικτὶ ἐπροχώρησε, καὶ ἐμβῆκεν εἰς τὸ ταράπχανᾶ, ἀπὸ τὸν ὅποιον τὸσον ἐπλούτησε καὶ ἐτιμήθη, ὅπου ὑπερέβη ὄλους τοὺς σαράφιδες· ἔκαμε καὶ σπῆτι εἰς τὰ Θεραπιά, ὅπου δὲν τὸ ἔχει ἄλλος· ἔχει καὶ εἰς τὸ Μαγουλεῖον, τὸ καὶ Μουγλιὸ λεγόμενον, τὸ σπῆτι τοῦ ρηθέντος Γιακούπη, ἔχει καὶ εἰς τὸ Φανάρι. Ὁ δὲ τὸσος πλοῦτος δὲν εὐχῆκε μόνον ἀπὸ τὸν ταράπχανᾶ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν Ἠλαχίαν, ἀπὸ τὸν ρηθέντα αὐθέντην Ἀλέξανδρον, τὸν ὅποιον ἰδιακρίντευσ, καὶ ὑπερασπίζετο. ὄντας δὲ καὶ αὐτὸς καλοπροαίρετος, ἔκανε καὶ κάνει πολλά ψυχικά· δύο

τρία μοναστήρια ἀγιορίτικα, τοῦ Ἑσφιγμένου, τοῦ ἀγίου Παύλου, καὶ τοῦ Διονυσίου, ὑπερασπίζεται καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ, τὰ ἐλάφρωσεν ἀπὸ τῆς μεγάλης χρεῖας, ὅπου ἐχρεώσθησαν εἰς τοὺς ἐξωτερικοὺς, κόπτωντας τοὺς τόκους, καὶ πέρνωντας τὰ ὑποστατικά, ὅπου δυναστικῶς ἐκρατοῦσαν, καὶ ἀποδίδωντας ταῦτα εἰς τὰ μοναστήρια. Καὶ κοντὰ εἰς αὐτὰ τὰ καλὰ, ὅπου ἔκανε, πληρώνει καὶ αὐτὸς κάθε χρόνον ἐπιτακίσιον γρῶσα τὸ ἐτήσιον δόσιμον τῶν εἰς τὴν σκήτην τῆς ἀγίας Ἄννης πατέρων· ἔκχευε καὶ γράμμια, καὶ τὰ δίδη μετὰ τὸν θάνατόν του καὶ ὁ υἱός του ἔργα μεγάλα καὶ καλὰ ὁ θεὸς καὶ τὸν πολυχρονῆ. Ὁ Σκαμβῆς αὐτὸν ἐζήλευσε, καὶ ἔκχευεν ἐκεῖνος τὸ εἰς τὸ Καψοκαλύδι ἐκεῖνο ἔλεος.

Πάνος Μυρούτζης, Ἰωαννίτης, ὁ νῦν εἰς Βενετίαν οἰκῶν καὶ πρᾶγματευσόμενος· τοῦτος, καθὼς ἀκούεται, ὑπερέβη πάντας καὶ πρᾶγματευτὰς, καὶ ἄρχοντας Ρωμαιοὺς, οὐ μόνον τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐν Βλαχίᾳ, καὶ Μπογδανίᾳ, καὶ Σερβίᾳ, καὶ τοὺς εἰς τὰς κομπανίας Βιέννας καὶ Μπρασοβοῦ καὶ ἀλλοῦ εὐρισκομένους, τοὺς ὑπερέβη δὲ οὐ μόνον εἰς τὸν πλοῦτον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν τιμὴν. Τοῦτος ὑπῆγεν εἰς Βιένναν, καὶ τὸν ἐδεξιώθη αὐτὸς ὁ ἴδιος καίσαρ· τοῦτος ὑπῆγεν εἰς τὸ Παρίσι, καὶ τὸν ἐδεξιώθη αὐτὸς ὁ ἴδιος ρήγας, ὁμοίως καὶ ὁ ρήγας τῆς Ἰνκλιτέρας, καὶ ὁ ρήγας τῆς Πρωσίας· ὑπῆγε δὲ καὶ εἰς Πετρούπολιν, ἔλαβε καὶ ἐκεῖ μεγάλην δεξιῶσιν, ἐτιμῆθη δὲ καὶ μετὰ τὸν χαρακτήρα τοῦ ἰππέως ἐκ τῆς τάξεως τῆς ἀγίας Ἄννης, καὶ ὠνομάσθη Μόσκοβος καθλιέρος, καθὼς ταῦτα πάντα φαίνονται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ τυπωθέντος εἰς Βενετίαν βιβλίου μου, ὀνομαζομένου Χρηστοθήειν. Πρὸ αὐτοῦ οἱ Καραγιάννιδες ἦσαν ὀνομαστοὶ πρᾶγματευτῆς εἰς Βενετίαν καὶ αὐτοί, αὐτὸς δὲ πολλῶ τῷ μέτρῳ τοὺς ὑπερέβηκε, καὶ τὸ ὄνομα ἐκεῖνων τῶρα μόνις ἀκούεται· καὶ τὸ παρὰδοξον, ὅτι τὴν ἀρχὴν αὐτὸς ἀπ' ἐκείνους τὴν ἔλαβε,

καὶ μίση εἰς τριάντα χρόνους ὡς τόσον ἀνέθηκεν· ὁ θεὸς γὰρ τὸν πολυετῆ. Ὁ προγραφεὶς Ἀγκύρας ὑπέχεν δις εἰς Βενετίαν διὰ τόπον βιβλίων, ἐρέτος ἦλθε καὶ εἰς τὴν Σκόπελον, καὶ ἐδίδασκε κάθε Κυριακὴν τὴν μεγάλην τεσσαρακοστήν, καὶ μὲ εἶπεν, ὅτι τὸν εἶπαν, πῶς εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ ἁγίου Μάρκου, κοντὰ εἰς τὰ ἄλλα βιβλία, εὐρίσκειται καὶ ἡ ἐρμηνεία τῆς παλαιᾶς καὶ νέας Διαθήκης· χειρόγραφος, εἰς ὁδοῦντα τόμου· διαρκημένη, καὶ οἱ ἐκείσε ἄρχοντες εἶπαν καὶ ἐπαρκαίνεσαν τὸν Πάτριον τοῦτον, γὰρ τοῦ τυπώσῃ, εἰς ὄψαν θεοῦ, εἰς ὠφέλειαν τοῦ γένους ἡμῶν, καὶ μνημοσύνῃ τοῦ καὶ ἀκούσκει, πῶς χρειάζονται ἐξοδα τριακοσία πονγγία, δὲν τὸν ἐβάσταζεν ἡ καρδίη του γὰρ τὰ κέρη, καὶ ἔμειναν, στέκόντι ἄργοι, ἀνωρεαί, ὡς ἀτύπωτοι· θεὸς τῆς ζωίας, ὅπου ἐπάθαμεν ὑπὸ τῆς φιλαργυρίας! ἀνάθεμά σε φιλαργυρία!

Ἰακώβος, καὶ Γιακουμῆς λεγόμενος, Μαρτίτης, φιλόσοφος, διδάσκαλος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει φιλοσοφικῆς σχολῆς· τοῦτος πρὸς τοὺς ἄλλοις εἰσήθεσε λόγον ἑλληνικὴν διεξοδικόν, ἐγκωμισιατικὸν εἰς τὸν ἐξ ἀπορρήτων Ἀλέξανδρον, εἰναι τοῦ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ βιβλίου τοῦ λεγομένου Ἰουδαϊκά, καὶ ἕτερον λόγον εἰς Κωνσταντινὸν τὸν Μπραχλοβάνον· τοῦτος δὲν ἐτυπώθη· ἀπέθανε δὲ τυρλός.

Ἀντώνιος Σπαντωνῆς, Βυζάντιος, ἐπιστήμων, καὶ διάδοχος τῆς αὐτῆς σχολῆς· τοῦτος εἰσήθεσε τὴν ἑλληνικὴν Χρηστοθήβαιαν, ἥτις παραδίδεται μᾶθημα εἰς τὰ σχολεῖα διὰ τὴν καλὴν φράσιν· τὴν ἵποιαν ἐγὼ ἐξήγησα, καὶ ἐτυπώθη, ὡς εἴρηται. Αὐτὸς εἰναι τοῦ ἐξ ἀπορρήτων ὁ μνηστῆς ὅπου ἔγραψα. Δασκαλάκης (δὲν ξέρω τὸ ὄνομά του) Πόλλιτης, διάδοχος τῆς αὐτῆς σχολῆς· καὶ ἀπέθανε τρελλός.

Κριτίας Προσειανός, φιλόσοφος, εὐλαωτός, ἄριστος εἰς τὰ ἑλληνικὰ, λατινικὰ, ἀραβικὰ· καὶ μέγας ἐκκλησιαρχὸς τῆς μεγάλης τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας. Ἐξαιρετός δὲ ἡ ἀπὸ τὸ λατι-

νικόν ἐξήγησι τοῦ βιβλίου τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου ἢ ἀξίειπαιος· ἐμεταγλώττισε καὶ τὴν λογικὴν εἰς τὸ ἀραβικόν, καὶ τὴν ἐπίσπερην εἰς τὸν βελίρην, καὶ τοῦ ἐδιωρίσθη λουρές.

Ἰωάννης Τζανῆς, Μιτωληναῖος, ἐπιστήμων, μέγχι πριμμυκώριος, καὶ ὑπάτος τῶν φιλοσόφων προνόμιον, τίτλος, ὁ ὅποιος παρὰ τοῦ πατριάρχου δίδεται εἰς τὸν πλέον προκομμένον, ἐρχῆθεν ἀπὸ τὸν κειρὸν τῶν βασιλέων μας παρελδομένος, καθὼς ἐδόθη καὶ εἰς τὸν Κριτίαν, καὶ εἰς τὸν Γιακουμά, καὶ ἄλλους πρὸ αὐτοῦ. Καὶ τοῦτος συνέγραψε διάφορα λογύβρια, καὶ στίχους ἑλληνικούς· ἔτι δὲ καὶ πρὸς τὴν Παναγίαν τὴν Ζωοδόχον Παγὴν ἐὺχρηστῆριους, ὅταν τὸν ἰατρύεσεν ἀπὸ διάρροϊαν κοιλίας σιματόλη, ἀπὸ τὴν ἡποίαν ἦλθεν εἰς θάνατον, ἀπελπιθεὶς ἀπὸ τοὺς ἰατρούς, ὧν ἡ ἐπιγραφή· « Στίχοι ἰαμβικοί πρὸς τὴν ἀκένωτον Ζωοδόχον Παγὴν (1). »

Σεβαστὸς Τραπεζούντιος, φιλόσοφος, διδάσκαλος τῆς ἐν Βουκουρεστίῳ αὐθεντικῆς σχολῆς· ἐπὶ τῆς αὐθεντείας τοῦ μεγάλου Μπραχουβάνου, ὅστις τὴν ἀγάπουσε δυνατὰ διὰ τὴν πολλὴν αὐτοῦ μάθειαν, καὶ τὸν ἐπροκάθιζε πρὸ πάντων τῶν ἀρχόντων, τιμὴν ὅπου ἄλλος αὐθέντης εἰς ἄλλον διδάσκαλον δὲν τὴν ἔδωκεν, οὔτε τὴν δίδει. Αὐτὸς ἐτύθησε, καὶ ἐτύπωσεν εἰς Βουκουρεστί δύο βιβλία, τὸ Ἑορτολόγιον, καὶ τὴν Δογματικὴν διδασκαλίαν· αὐτὸς ἐξήγησεν εἰς τὸ ἅπλοσν τὸν τοῦ Συνεσίου λόγον πρὸς τὸν βασιλέα Ἀρκάδιον, καὶ τὰ τοῦ Ἀγαπίου κεράλαια πρὸς τὸν βασιλέα Ἰουστινιανόν, καὶ τοὺς τοῦ Ἰσοκράτους πρὸς Δημόνικον καὶ Νικοκλέα βασιλεῖς Κύπρου λόγους, καὶ τοὺς ἐπροσφώνησε καὶ τοὺς ἐπρόσπερε τῷ Μπραχουβάνῳ, συγγράμματα ἡσιολογώτατα, καὶ ἀξιότυπωτα, ὡς τὰ τοῦ προγραφέντος, Δρόσφιζ, Ἰεροθέου, τὰ ὅποια τὰ ἔγω καὶ

(1) Παραλείπονται.

αυτά, ἀλλὰ τίς νά τά τυπώσῃ; καί μακάριος ὅστις τά τυπώσῃ! χρυσή δουλειά θέλει κάμει ἐπ' ἀληθείας, ὡς χρυσῆ τῷ ὄντι βιβλία, καί τοῦ χρυσοῦ τιμιώτερα καί χρησιμώτερα, μάλιστα εἰς αἰθέρους. Αὐτός ἔκαμε καί εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ λόγον ἐξαίρετον, (τὸν ἔχω καί αὐτὸν) καί ἔλλα αὐτὸς ἕξια λόγου τοιαῦτα εἰσύνθεσεν. Αὐτὸς εἶναι ὁ τοῦ εἴς ἀπορρήτων μαθητῆς, ὅπου ἔγραψα· ὁ θεὸς νά τὸν ἀναπαύσῃ.

Μάρκος Κύπριος, διάδοχος τῆς αὐτῆς σχολῆς, ἀπέθνηκε δὲ ἀπὸ φάγουσταν (ὁ θεὸς νά τὸν ἐλεήσῃ), καί ἡ αἰτία αὐτῆ· ὁ διακληφθεὶς Γεράσιμος Ἀλεξανδρεὺς ὑπῆγεν εἰς Βουκουρέστι εἰς τὸν αἰθέρτην Μιπραχκοβάνον, καί τὸν ἐπαρκαλέσθη νά τυπώσῃ τρεῖς τόμους μεγάλους, ὡς τοῦ Χρυσοστόμου, συγγράμματα τοῦ, λόγου πονηγυρικούς, διδασκῆς, καί ἔλλα, ὅπου ἐπὶ τούτου εἶχε φέροι, τοὺς ὁποίους καί ἐγὼ τοὺς εἶδα καί τοὺς ἐδιάβασα, ἔχωντάς τους ὁ διακληφθεὶς Ματθαῖος Ἀλεξανδρεὺς εἰς τὴν Πόλιν· ὁ αἰθέρτης τοὺς ἔδωκεν εἰς τὸν Μάρκον ὡς διδάσκων νά τοὺς θεωρήσῃ, ὁ Σεβαστὸς ὄντας ἀποθαμμένος, ὡς φρίνεται· ὁ δὲ Μάρκος θεωρήσας τούτους καί ἀναγνοὺς, εἶπε τῷ ἡγεμόνι νά μὴ τυπωθῶν, ὡς ἐτραλμένοι εἰς μέρη τινά, καί ἐγγίζοντες τὸ δόγμα τῆς ἐκκλησίας μας· μαθῶν δὲ τοῦτο ὁ πατριάρχης, εὐγαλε, λέγουσιν, τὸ κημπλαῦχί του, καί εἶπε — Κύριε, εἰ μὲν καί εἶπεν ὁ Μάρκος ἀλήθειαν, συγχωρημένος εἶν· εἶδε μὴ, φάγουσα νά φάγῃ τὸ στόμα του!

Γεώργιος Χρυσόγονος, Τραπεζούντιος ἀνεψιὸς Σεβαστοῦ, διάδοχος Μάρκου, καί διδάσκαλός μου εἰς τὰ φιλοσοφικά. Αὐτὸς εἰσύνθεσε διάφορα λογόδρια πανηγυρικά εἰς τοῦ Χριστοῦ τὴν γέννησιν καί ἀνάστασιν, τὰ ὅποια ἐκεῖ εἰς τὸν αἰθέρτην συνειθίζουσιν κατ' ἔτος καί τὰ λέγουσιν οἱ μαθηταί. Ἐσύνθεσε κανόνας καί τροπάρια εἰς τινες τῶν ἁγίων, καί ἀκολουθίας τελείας εἰς τὸν ἅγιον Χαράλαμπον, διὰ τὴν ἁγίαν κάραν, τὴν ὁποῖαν οἱ αἰθέρται στέλλουσι, καί τὴν φέρουσι εἰς τὴν πα-

νούκλαν· ἐτυπώθη δὲ καὶ εἰς τὰ μνηαία, ὑποῦ Γεώργιος· ὁ τυπογράφος ἐτύπωσεν· οὐ μόνον δὲ αὐτὴ, ἀλλὰ καὶ ἡ εἰς τὸν ἄγιον Ἀχιλλεῖον, ἀλλουνοῦ ποίημα· ἐπὶ τῆς πατριαρχείας τοῦ ρηθέντος· Ἰωαννικίου Καρκατῆ, ἀνευ εἰδήσεως καὶ ἀδείας αὐτοῦ, μὲ τὸ νὰ μὴ ἦναι εἰς τὰ παλαιὰ μνηαία· ὅθεν ὡς νεοφανῆ ἐμποδίσθησαν νὰ μὴ πουληθοῦν, καὶ διαδοθοῦν εἰς τὰς ἐκκλησίας, καὶ μάλιστα μὲ δόσιν ἀσπρῶν ἔλαβεν ὁ νεωτεριστὴς τυπογράφος ἄδειαν, καὶ τὰ ἐπόησεν. Καὶ οὕτως ἐπολιτεύθησαν ἡ δὺο αὐταῖς πανηγυρικαῖς ἀκολουθίαις, μὴν ὄντας πρότερον. Αὐτὸς ἐσύνθεσε καὶ τὸν παρόντα ἱεμικὸν Κανόνα εἰς τὸν αὐθέντην Νικόλαον, οὗ τινος ἡ ἀκροστιχίς διὰ στίχων ἠρωελεγεῖων (1).

Ἐχει καὶ ἄλλους εἰς αὐτοὺς τοὺς δύο ἡγεμόνας στίχους, καὶ τοὺς ἔφηκα διὰ βραχυλογίαν· ἔχει καὶ παλαιετικὰ τετράστιχα, τ' ἔφηκα καὶ αὐτὰ, δὲν τὰ ἔγραψεν, καὶ γράφω τὰς ἐπιστολάς, ὑποῦ ὁ μακαρίτης ζῶντας ἔς ἐμένα ἔγραψε, καθὸ γραφῆ· ἀξίως διὰ τὴν σύνταξιν καὶ τὰς ὑποθέσεις.

Α. = Γεώργιος· κυρίῳ Κωνσταντίνῳ τῷ δευτέρῳ γραμματικῷ, ἀνδρῶν λογίῳ, ἐρασμιωτάτῳ, εὐ πράττειν.

Ἐμελλεν ἔρα καὶ φοιτητὴς οὐχ ἀπλῶς, οὐδὲ τῶν τυχόντων, ἀλλὰ τῶν προϋχόντων, καὶ μάλιστα ζυνήθων, ἐπελαθέσθαι καθηγητοῦ φιλοῦντος οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπερριλοῦντος, ὡς ἐγνωσται ἡλίου φανώτερον, καὶ οὐδὲ φιλοῦ ἰνόματος ἀξιώσαι, καὶ ταῦτα δυστυχῆματι προσπλαίσαντος, καὶ νόσῳ λοιμώδει καταχρασθέντος, καὶ ὑπερορείου γεγονότος, καὶ διατωμένου ἐν ὄρεσιν· ἦνίκα οὐ μόνον τὸν προσροιτήσαντα, καὶ τὰ εἰκότα φιληθέντα, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀπλῶς ἐγνωκότα, καὶ θέας μόνης καὶ

(1) Περαιεπονται οἱ τα παρμεδαλλόμενοι δύο κανόνες, ὡς καὶ τὰ παρπεόμενα ἐγκόμια διὰ στίχων κρηνικῶν, δημοκοντρικῶν, λεονταίων καὶ πολιτικῶν, πρὸς τὸν αὐτὸν ἡγεμόνα, καὶ τὸν Κωνσταντίνον υἱὸν τοῦ Νικολαίου βδοα, καὶ τὰ πρὸς τὸν ἄρχοντα κημεράσην Ἰωάννην Σααρλάτον ποιήματα, ὡς ἄν μακρὰ καὶ οὐδὲν τὸ ἰνδικαίρον παρέρχοντα.

ὀμίλιας κεκοινωνηκότα, κατοικτεῖραι προσῆκε, καὶ συνάχθεσθαι καὶ μεμνησθαι συνεχῶς, ἐπιστεῖλαι τε καὶ παραμυθήσεσθαι; Ἄλλὰ τούτων ἀπάντων τὸ ἀνώμαλον τῆς τύχης, ὡς οἶμαι, παρκαίτιον αὐτῆ γὰρ ὑμεῖς μὲν ἐν ἀρχαίοις τὰς διατριβὰς ποιῆσθαι ὅσημέραι, καὶ ἡγεμόσι λημπροτάτοις συνεῖναι, ἀνδράσιν εὐγενέσιν, ἄρχουσι μεγαλοπρεπέσι, λαῶ πολυμιγεῖ τε καὶ πολυγλώσσῳ, φρουράρχις τε καὶ φρουραῖς περιστοιχισθαι, καὶ ὡς ἐν τιμῇ πολυάνδρῳ τὸ λυποῦν ὑποκλέπτειν θεάτρῳ παρεσκευασεν. Ἡμεῖς δὲ ἅπαν τούτων, ἐν ὄρεσι καὶ ὕλαις περιπολεῖν, μετὰ χωρικῶν ἀγρυλλεῖν, κολιοῦτε καὶ κορώναις συγκροῶζαι, ἵπποις τε καὶ βοῦσι περιστοιχιζέσθαι, καὶ ἐν πολιχνίῳ περιορεῖσθαι. Ἐν τοιαύτῃ τοίνυν ἀθυμίᾳ, μόνῃ ἐσχέκαμεν ἂν παραμυθίαν, τὰς παρὰ τῶν εὐνῶν ἐπιστολάς, ὧν γε καὶ ἐν στερήσει τυγχάνομεν, σὺ αὐτὸς μάρτυς ὁ μᾶλλον πάντων ὀφειλῶν ἐπιστεῖλαι, καὶ μὴ ἐπιστεῖλαι τὸ σύνολον. Οὕτω παραμυθοῦνται φίλοι τοῦ φίλου; οὕτω μέμνηνται τῶν ἀποδήμων οἱ ἐπίδημοι; τῶν ἀνωμένων οἱ ἐν εὐθυμίᾳ; Τὸ στυγοῦ ἐξελληνίζομενον ὄνομα, στερέμενον ἄνδρα δηλοῖ καὶ σταθερόν· μὴ τοίνυν, ὡ γὰρ θεῖ, τὰς πράξεις ἀσυμφώνους τῷ σῶ ἀποδείξεις ὄνοματι, ἀλλὰ γε τοῖς ἀδύλω; φιλοῦσιν, ἀδύλω; σύνεσο, εὐσταθῆ; ἐς φίλους καὶ φίλιν καὶ ὧν καὶ δεικνύμενος, καὶ χαίρει φιλοτιμῶν θεῖόν τι χρῆμα, καὶ σὺ γὰρ ἐν ἰσοζυγίᾳ τὸ εἶναι. Ἐρρωσο, καὶ φίλοι τοὺς σὲ φιλοῦντας, καὶ μέμνησο τῶν σοῦ μεμνημένων. αψλῆ. ὄκτω β'. ».

B. » Τὰ ἐν γυμνασίῳ σοι ἐπισταλέντα μοι γράμματά, τὰ φίλιας ὑπερβαλλούσης, καὶ ἀγάπης ἀνυποκρίτου γέμοντα, ἐδεξάμην ἀσπένδως, καὶ ἀναλαξάμενος διεχύθην τὴν ψυχὴν, ὅτι ὑγιαίνοντά σε κατ'ἀγγελλον· πρὸς δὲ, ὡς ἐν ἐσόπτρῳ τούτοις διαυγεστάτῳ, ἐνορῶν τὸ σὸν πρὸς με ὑπέρχον τοῦ ἔρωτος, ἐμαυτὸν εὐδαιμονίσκας, ὡς τοιοῦτον σχόντα φοιτητὴν τε καὶ φίλον, τοῦτο μὲν διπλῶς ἄνευ, καὶ εὐκρινῶς ἀγαπῶντα, τοῦτο δὲ αὐτοβουλή-

τως ὑπαίκοιά μοι καὶ ὑπενδόντα, ὡς καθηγητῆ φιλοστόργου· ἀ δὲ προεγεγράφειν, χριστιανισμοῦ τε καὶ ἀσθεϊότητος ἦν, ἀλλ' οὐκ ἐξεπίτηδες· καὶ γὰρ ἀνέκθεον ἔρωσ ὑμῶν σφοδρὸς ἐνέστακται τε καὶ ἐνεσπίρωται μοι τῆ ψυχῆ, καὶ οἷον τεῖχος ἀδιάρρηκτον ὑπ' αὐτοῦ ἐν αὐτῇ ὑποκόδηται, ὥστε οὐδὲ ταῖς μεγίσταις ἐλεπόλεσι καὶ κριοῖς στεροτάτῳ ἐστομωμένοις σιδήρῳ, κατασεισθήσεται, ἐφ' ὃ ἀγαλλμα σὸν πένυ καλὸν ὑπερίβρῃται, δλοῦς ἀπαστράπτων ἑρωτάς τε καὶ χάριτας. Ἰσθι οὖν, ὦ λῶστε, τὸν σὸν Γεώργιον, καὶ φιλήσκντά σε καὶ φιλοῦντα, καὶ φιλήσοντα· καὶ ἦν παιδευτὴν ἐσόμενον διδῶ Θεὸς ἐλευθερίων μαθημάτων, ὡς πρότερον (τοῦτο γὰρ ἐμοὶ τῶν εὐκτῶν καὶ ἐρετωτάτων), ἔν ἰδοίμι σε τὸν κύκλον τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων ἀπαρτίσκντα, καὶ μὴ γε τόζον κύκλου, ἧ γε ἡμικύκλιον ἡμιτέλεστον γεγραφότα τῶν παιδευμάτων, ἀλλ' ὅλον κύκλον ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτὸ σημείον καταλήζκντα, τῶν ἐπιπέδων σχημάτων τὸ κέλίστόν τε καὶ πολυχωρότατον. Ἐρωσο καὶ εὐτόχει, καὶ φίλει, καὶ ἐπίστελλε, ἵνα τῶν ἰσων ἀξιωμαθεῖς·.

Γ. • Τὴν παμφιλτάτην αὐτῆς λογίότητα, καὶ κωνσταντινήν γραμματικότητα προσαγορεύω, καὶ ἀσπάζομαι ἐν Χριστῷ. Ἐπει τὰ τῶν φίλων κοινὰ, φίλοι δ' ἡμεῖς, κοινὰ ἄρα τὰ καθ' ἡμᾶς· ἀνθ' ὧν ἐξυφάνει σε δεῖν ἔγνων τὰ κατ' ἐμέ, ἵνα εἴης χάριτων ὡς ἀλλοτριωφρονῶν (ὅπερ οὐδ' εἰς νοῦν ποτ' ἀνέλθον), ἧ ἀχθόμενος, ὡς σκυτοῦ τὰμὲ λογίζόμενος· οἶσθα τοῦ ἡμετέρου σκήνου· τὸ ἀθρανέ, καὶ πρὸς τὰς νόσους εὐκατάφρον, καὶ περὶ τὰς ἰάσεις δυσανάκλητον, καὶ ὡς γε καταποτίει καὶ ἐτέροις ἰατρῶν φαρμάκοις ὑπερείδατό τε καὶ ἀνελαμβάνετο· νῦν δὲ τὸ μὲν σαρκίον ταῦτὸ περιέρομεν, διὰ δὲ τὸ ὀρεσιπροφείσθαι, καὶ πόρρω πῃ ἀποπλανῆσθαι πόλεως φαρμακοπωλείου καὶ ἀεσπύρων, τῶν ἀλεζινοῦσων ἐστερήμεθα φαρμάκων. Ἐπειδὴ τοίνυν, τῷ μὲν σκήνει νοσάζεσθαι, ἀσχάλλειν

δὲ τῆ ψυχῆ, καὶ τῶν ἀνιόντων ἀπαλλαγῆναι οὐχ' οἶόν τε, ἄκος ἔν μοι διδ' ὑπολέλειπται, ἐν τὰς ἐν ἔρει δικτριδῶς καὶ πρὸς τὴν σώζουσαν πόλιν κτιέναι, θεῶς δὲ τε συνάρσει, καὶ ἰατρῶν ἐπικουρίῃ τὴν ὑγείαν ἀνακαλέσασθαι. Ἐμπικλιν δὲ με κατορρωθεῖν, καὶ ὑποτρέσαι, καὶ τὴν ὄρην ἀναστέλλειν παρασκευάζει τὸ τῆς ἐπαπειλοῦσης νόσου λοιμῶδες, τὸ δίκην ἐραπλωθὲν τοῦ τληπθοῦς Βουκουρεστιῦ νερούς ἰώδους, καὶ πᾶσαν ἡλικίαν καταφαρμάζαν καὶ ἐκθερίσαν· ἀνθ' οὗτου δεῖν ἐγνωκᾶ περὶ τῆς ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπανελεύσεως πυνθάνεσθαι, εἴγε τὸ θεῶν κράτος τὸ τῆς νόσου ἤμβλυτε κέντρον, καὶ εἰ με δυνατὸν ἀνοικνωκεῖ ἐκπιέναι· Ἐρρωσο·».

Δ'. « Προφητικαί τε καὶ εὐαγγελικαὶ διακελεύονται φωναί, τοῖς δεομένοις ἀμελιῆτι τὴν κατὰ δύναμιν ἐπικουρίαν προσάγειν· πάντων δὲ μάλιστα τοῖς ἐξ ἑτέρας θρησκείας εἰς τὴν ἡμετέραν μετασκευαζομένοις, καὶ ἐκ τῆς ἀγριελαίου εἰς τὴν καλλιέλιον μετεγκεντριζομένοις. Γνοῦς τοίνυν στυτὸν προθυμώτατον ἐκπληρωτὴν τῶν τοιούτων θεῶν φωνῶν, πέπομρά σοι τήνδε τὴν ἀναφορὰν, ἐγγεφίξειν τῷ ἡγεμόνι, καὶ ἐκτελεῖν τὸ ζητούμενον. Ἐξεστί δὲ σοὶ ραδίως τοῦτο κατεργάσασθαι, κοινολογούμενῃ μετὰ τοῦ ὅλως πνέοντος ἑλεος καὶ εὐποικῆν ἡγεμόνος ὅπερ δικπραζόμενος, χαριστάτος ἔση Θεῶ τῆ ἐλεήμονι, κἄμοι τῷ ἀξιοῦντι, καὶ Ἰακώβῳ τῷ λίαν χηρῶντι τῆς σῆς βοηθείας. Ἐρρωσο·».

Ε. « Τῷ πεμφιλτάτῳ μοι τῶν φοιτητῶν καὶ φίλων, κυρίῳ Κωνσταντίνῳ ὑγείαν τε καὶ σωτηρίαν, καὶ τὴν τῶν ποθομένων ἐπίτευξιν. Ὀστρίων ἐρίεμαι τῶν ἀπὸ τῆς βασιλευούσης, ὧν τυχεῖν ἐμοὶ δυσχερές, διὰ τὸ ἔσθην οἰκεῖν τῶν ἀρχείων, ἐν οἷς ταῦτα συγκομίζονται· ὅθεν αὐτός, ὡς ἐν ἀρχείοις οἰκῶν, καὶ φίλος ὢν, καὶ φίλους πλουτῶν, μάλιστα τοὺς ταῦτα κομίσαντας πέμψεις, οἷδα λαθῶν, περ' ὧν οἷδας· Ἐρρωσο φίλτατε. »

ΣΤ'. « Ὁ μὲν πατριάρχης Ἰσακί, ὁ φίλων ἀριστε, πρῶτον

εἰστιάθη, ἔπειτα τὴν εὐλογίαν τῷ ἐστιάσαντι παρέσχετο· ἐγὼ δὲ καὶ πλεῖστον τοῦ Ἰσάκ ποιήσω, ὡς τῆς νέας χάριτος τελῶν, ἐκεῖνος δὲ τῆς ἀρχαίας. Καὶ πρὶν φαγεῖν, καὶ πρὸ τοῦ τῶν ἀστέρων ἀπογεύσασθαι, παρέχω σοὶ τὴν εὐλογίαν διαφιλεστάτην· οὐ γὰρ ἄριστον οὐράνιον, καὶ ποιότητα γῆινον καταγγυώμαί σοι· ἀλλὰ δούμι Ὀλυμπίου ἀνακτος, ἵνα σχεῖς ἀμετάπτωτον τὴν ὑγείαν, προβιβασμὸν ἐπὶ τὰ τελειώτερα τῆς τε μαθήσεως, τῆς τε ἀξίας, καὶ τῆς ἐν θεῷ προκοπῆς καὶ αὐξήσεως, εὐθυμίας τε δικταλοῆς, καὶ εὐεργετικῆς, καὶ περιφανῆς, καὶ καταθυμίας ἐν ἄπασιν ἐπιτυχῆς. Ἐρρωσο, φιλάτα, καὶ αὐθις καιροῦ δραξάμενος τοιοῦτου, μέμνησο τοῦ σοῦ Γεωργίου. »

Ζ. « Ἀπὸ τὸ μεγαλόμακ τοῦ χέρτου ἐκτάλαθα τὸ πῶς γραμματικὸς αὐθεντικὸς ἐστὶν ὁ πέμψας τὰ δῶρα ἀπίδια, διὰ τὰ ὅποια εὐχριστῶ πολλά, ὅτι καὶ τ' ἀπίδια πολλά. Διπλοῦν τὸ δῶρον, τὸ μὲν ἥδιον, τὸ δὲ ξηρὸν καὶ στερέμιον· ὦν τὸ μὲν ἡδύ, τῆς ἀδύλου φιλίας καὶ ἀκαίρινοῦ διαθέσεως καὶ εὐλικρινεστάτης ἀγάπης· ἐστὶ τεκμήριον, τὸ δὲ στερεὸν, τὸ τῆς φιλίας στερέμιον καὶ μόνιμον καὶ εὐπαγὲς ὑποδηλοῖ, καὶ οἶον ἀκράδαντον καὶ ἀπερίτρεπτον· τὸ δὲ πόρρωθεν, καὶ ἀπὸ Σταφανουπόλεως (1) τελεῖν τὰ δῶρα, σημεῖον ὑπάρχει σοὶ τῆς πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἡμῶν φιλίας, καὶ διακρισεύσεως ἐπὶ μήκιστον. Ζῆθι ἐς μακραιώνας, τριπύθητε· τὸν σοὶ ὁμωνυμοῦντα, ἐμοὶ δὲ ἄκρα φιλιὰ οἰκειωμένον ἄρχοντα ἔχων κύριον Κωνσταντῖνον (2) προσεκύνη. »

Η. « Τὴν (σὴν) λογιότητα, ἔχρον γραμματικῆ κέρμε Κωνσταντίνε Δαπόντε, ὀλοψύχω· ἀσπάζομαι, καὶ πατρικῶς περιπτύσσομαι. Χθὲς λαβὼν παρὰ τοῦ παιδὸς τὸ ραβασίόν τῆς, εἰ καὶ ἐτράθη τὴν καρδίαν, ἀλλ' ἐνασχολούμενος μετὰ τοῦ ἀρχοντος

(1) Σταφανούπολις τὸ νῦν Μπρασοῦδ.

(2) Τὸν προγραφέντα Ἐυπέλωτον Ζηγορικὸν λέγει

ἰατροῦ σινιῶρ Δεπάστε, δὲν εἶχα εὐκαρίαν νὰ ἀποκριθῶ, καὶ ἄς ἔχω συγγνώμην· νῦν δὲ συλλυπούμενος αὐτῇ πατρικῶς διὰ τὴν ἀνίκανον ἀγγελίαν τῆς εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀποδημίας τοῦ μακκρίτου αὐτεδέλφου τῆς καὶ ἱεροδικόνου Φιλοθέου εἰς Κωνσταντινούπολιν γενομένης, τοῦτο συντόμως λέγω, ὅτι κἀγὼ συνελθὼ καὶ οἰκτείρω τὸ πάθος, καὶ ταλανίζω ἀδελφὸν τοιοῦτον φίλτατον ἀδελφὸν ἀποδεβληκότα, καὶ μηκέτι τοῦτον ὀφόμενον. Ἄλλὰ τί τούτων ὄφελος; τί δὲ καὶ τὸν ἀπελθόντα τοῖς θρήνοις ὀνήσκιμεν; τοιγαροῦν ὡς νουεχῆς καὶ πεπαιδευμένος, ἀνάλαβε σεαυτὸν, καὶ ἐπὶ τῷ τοιοῦτῳ φιλοσόφῳ παθεῖ· θνητοὶ γὰρ πάντες ἐσμέν, καὶ ἐπίκηροι, καὶ ὁδὸν τὴν αὐτὴν πορευσόμεθα ζῶμπαυτες, εἰ καὶ ὁ μὲν τάχιον, ὁ δὲ βράδιον. Ἐκεῖνος οὐκέτι ἀναστρέφει εἰς ἡμᾶς, ἀλλ' ἡμεῖς πρὸς αὐτὸν ἀπελευσόμεθα· ὁμολογεῖ τοῖνυν τῷ κρείττονι χάριτας, ὅτι τὸν σκυτοῦ ἀδελφὸν ἐκ τῶν τοῦ βίου τούτου ἀνωμαλιῶν καὶ κλυδῶνων ἀνῆρπασε, καὶ ἐν τῇ οὐρανίῳ μακκρίότητι προσελάβετο. Ἐρρωσο τοῖνυν τὸ ἀπὸ τοῦδε ἀλύπως, καὶ φιλοσόφῳ φρενὶ σκυτὸν πκραμύθησον.»

Ἰδοὺ δὲ καὶ τὸ ἐμὸν πρὸς αὐτὸν εὐτελὲς καὶ ἀτελὲς πονημάτιον, ἀροῦ ἔξω ἀπὸ τὴν Τζάρων, ὅπου ἦτο φευγάτος διὰ τὴν πανούκλων, ἦλθεν εἰς Βουκουρέστιον, καὶ μετ' ὀλίγον ἀπὸ φιάγγον ἀπέθανεν· ὁ θεὸς νὰ τὸν ἀναπαύσῃ.

«Ἐμελλεν ἄρα, πανιερώτατε καὶ θεοπρόβλητε μητροπολίτη, εὐγενέστατοι ἄρχοντες, χρήσιμοι πραγματευταὶ, περιλυποὶ συμμαθηταί, καὶ ἅπας ὁ τοῦ κυρίου λαὸς περιούσιος, ἐμελλε λέγω ἡμῖν, καὶ τοῦτο τῆς τληπαθοῦς Βλαχίας τὸ ἀπολειφθῆν κάλλος ἰδεῖν ἀμαυρούμενον, τῆς ἐκτακείσης ἀρούρας τὸν πολύχουν στάχυν ἐκθεριζόμενον, τὸ ἀγλαόκαρπον δένδρον τοῦ κατανεμηθέντος λειμῶνος ἀπορριζούμενον, ἐκρηῆσαν τὸ ἄνθος, καὶ τῆς κυφῆλης τὴν σοφὴν ἀποπτύσασαν μέλισσαν, καὶ τῷ ἐπουρανίῳ προσφοιτήσασαν μελισσῶνι, μελισσοουργήσασαν ἐπὶ

γῆς τῶν μελισσῶν ἐπιστημῶν τὴν ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον διδασκαλίαν καὶ ἐκδοσιν. Βιβλαὶ τοῦ κκοῦ, φεῦ τῆς συμφορᾶς, οἱμοὶ τῶν θειῶν! ὑπέστημεν γάρ, ὦ ἱερὸν πέδον, ὀρθόδοξος γῆ, ὀνομαστὴ Βλαχία, ὑπέστης θειῶν, καὶ πέρα θειῶν κκοῦ προσωπίπης! Κκατακίκα ἔφοδοὶ τοῦ τοῦ προσώπου τὸ κάλλος ἀνήλωσαν, τῶν ἐκ τῆς Ἄγαρ τὰ ὄπλα τὸ στήθος κατέρραξαν, τοὺς μιστοὺς ἡ Ταταρική λύσσα ἀπέθλιψε, τὴν νηδὺν ὁ πικρὸς λοιμὸς συγκατέστειλεν, ἡ πανώλης τὰς χεῖρας ἀπέταμεν, ἡ φλογίνη ρομφαία (πυρκαϊά) τὴν κόμην ἐκαίρατο. Ἄλγεινά ταῦτα πάντως, καὶ δύσπιστα, καὶ ἱκανὰ ἐκπληξῆσαι ἀκοῆν τε καὶ ὄρασιν! ἀλλ' οὔπω τὴν καρδίαν ἐτίτρωσο, καὶ οὔπω τὰς ὕψεις πεπῆρωσαι . . .

Τοῦτον τὸν ἄνθρωπον, ὡς κκλὸν ἄνθρωπον καὶ διδάσκαλον, καὶ ἀστείον, τὸν ἀγαποῦσταν πάντες οἱ ἄρχοντες, πρὸ πάντων δὲ ὁ πάντων ἐξαίρετος Δουδέσκουλος, περὶ οὗ ἔπρεπε νὰ γράψω εἰς τὴν σειράν τῶν ἀρχόντων, καὶ ἀλκισμόνησα· ἰδοὺ δὲ τὸν γράφω ἐδῶ.

Κωνσταντῖνος Δουδέσκουλος· οὗτος εἰς τοὺς κατὰ καιρὸν αὐθέντας τῆς Βλαχίας ἐστάθη καὶ σπαθήρης, καὶ λογοθέτης, καὶ βέρνικος, καὶ μπάνος, ἐτιμῆθη μὲ ταῖς μεγαλειτέρας ἀρχοντίαις, ὡς ἄξιος καὶ ξεχωριστὸς ἀπὸ ὅλων· ἦτον γάρ ἄνθρωπος μεγαλοπρεπῆς, ὡς ἦτο καὶ μεγαλόσωμος. Μὲ ἔδωκεν, ἔταν ἦμουν εἰς Βουκουρέστι μὲ τὸ τίμιον ξύλον, ὡς πεντακόσια γρόσια· ὑποσχέθη, ἔβριλε καὶ μετάνοιαν εἰς τὸ τίμιον ξύλον, νὰ ἔλθῃ μαζί μου εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος, τὸν ἐμπόδιος δὲ ἕνας ἱερομόναχος, καὶ ἔμεινε· ἔγινε δὲ κκλόγηρος, καὶ μετωνομάσθη Κλήμης, καὶ ἀπέθανεν· ὁ θεὸς νὰ τὸν ἀναπαύσῃ· τοιοῦτος ἄρχωντας Βλάχος καὶ Μπόγδης δὲν ξαναγεννᾶται!

Ἄλέξανδρος Ακραινός, διδάσκαλος, διάδοχος Γεωργίου, μαθητῆς δὲ καὶ αὐτὸς τοῦ ρηθέντος Μπακαρίου τοῦ Πατμίου.

Δημήτριος Μωρακίτης Νοταρᾶς, ἀνεψιὸς Χρυσάνθου τοῦ

πατριάρχου, ιατροφιλόσοφος, ἀμφοτεροδίδχτος, ἦγον ἐπιστήμων εἰς τὰ ἑλληνικὰ καὶ λατινικὰ, ἀπέθανεν εἰς τὸ Βουκουρέστι· ὁ θεὸς νὰ τὸν ἀναπαύσῃ. Τοῦτος κοντὰ εἰς τὰ ἄλλα, μετέφρασαν ἀπὸ τὸ λατινικὸν εἰς τὴν γλῶσσάν μας, καὶ Γεωγραφίαν (τὴν ἔχω), ἣς ἐπιγραφή· «Σύντομος μερισμὸς τῆς ὕδρου γείου σφίρας.» ἔχει δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν τοὺς στίχους τοῦτους.

Γεωγραφία σύντομος φωνῆς ἐκ λατινίδος
εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν ἀπλὴν καλῶς μεταφρασθεῖσα
παρὰ σοφοῦ ἀκίστοτος, τοῦνομα Δημητρίου,
τὸ γένος ὄντος Νοταρᾶ τοῦ Πελοποννησίου,
ἣς ἡ ἐπιδιόρθωσις καὶ κρίσις ἡ τελεία
ἐγένετο νοῖ λεπτοῦ τοῦ μακαριωτάτου
ἀγιωτάτου τε πατρός, ὁμοῦ καὶ σοφωτάτου
ιερέαρχου προσκυνητοῦ τῶν Ἱεροσολύμων,
δεσπότου, καὶ ποιμάντορος κυρίου κὺρ Χρυσάνθου,
τοῦ ἐπωνόμου πάντως γε ἄνθου χρυσαυγεστάτου,
παρ' οὗ καὶ ἀφιέρωται κυρίῳ Γρηγοράκιω (1)
Γκίκα τῷ πάνυ, καὶ κλεινῷ, καὶ πανευγενεστάτῳ
τῆς κραταιᾶς τῆ ἔρμηναί μεγάλῃ βασιλείας·
ὄν ὁ τῶν πάντων κύριος θεὸς διατροπὴ
ἐνδοξον καὶ περιβλεπτον, λίαν τιμημένον
εἰς ἔτη μαθουσάλια, πανευτυχῆ τε ἅμα,
μετ' ἀγαθῶν τε τῶν λοιπῶν καὶ τῶν καταθυμιῶν,
μετὰ τῶν οὐρανίων τε ὁμοῦ καὶ ἐπιγειῶν.

Αὐτὴ ἡ Γεωγραφία εἶναι ὡς τέσσαρες κόλλαις, ἀξιόλογος δὲ καὶ ἀξιότιμος. ἔχει καὶ μίαν πλαστὴν ἐπιστολήν, τὴν ὁποίαν δὲν ἠμπορῶ παρὰ νὰ τὴν γράψω καὶ αὐτήν, ὡς ἀξίαν γραφῆς καὶ εἶναι αὐτή. «Ἐπιστολὴ πρὸς φιλόσοπον, ἐν ἧ περιγράφεται οἰκία ἐρημικῆ» (2). »

(1) Τὸν ἀδελφὸν τοῦ ἀποκεφαλισθέντος Ἀλεξάνδρου λέγει.

(2) Παρὰλεῖπεται ὡς ἀτελής καὶ πάντῃ ἀσήμενος. (Σ. Β.)

Γ.

ΣΕΡΓΙΟΥ ΜΑΚΡΑΙΟΥ
ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
(1750 — 1800.)

Μ Ε Ρ Ο Σ Π Ρ Ω Τ Ο Ν .

Ἔτος μὲν τὸ σωτήριον διηλύετο χιλιοστὸν ἐπτακοσιοστὸν πεντηκοστὸν, τὰ δὲ τῆς ἐκκλησίας ἤρξατο καταβαρύνεσθαι παντοδαπαῖς εισφοραῖς χρημάτων καὶ ἀναλώμασιν (Α)· οὐ μὴν ἀλλὰ διηνοχλεῖτο καὶ ταῖς τῶν αἰρετικῶν μηχαναῖς, καὶ κρυφίως διεπολεμείτο, καὶ δολίως διαταράττετο. Τοῦ δὲ ἀπὸ Νικομηδείας κυρίου Κυρίλλου τοῦ Ἐ' τὸν οἰκουμηνικὸν θρόνον διεθύνοντος, καὶ τινων λατίνων τῆ ὀρθοδόξῳ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ προσελθεῖν αἰτησασμένων, τέως μὲν τοῖς ἐν τῷ Γαλατῆ ἱερεῦσιν ἀπορίας ἐδόκει καὶ συζητήσεως ἄξιον, εἰ ἔρα μύρω χρίεσθαι τοὺς λατίνους προσιόντας τῆ ἀμωμήτῳ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ, ἢ βαπτίζειν αὐτούς, ὡς ὅπως τὸ βάπτισμα τοῦ Κυρίου ἀθετήσαντας καὶ τὰ παρὰ τῶν ἰδίων ἱερῶν ἐφευρήματα προσελόμενοις.

Ταύτης γοῦν τῆς συζητήσεως καὶ ἀπορίας ἐνηνεγημένης τῷ παναγιωτάτῳ οἰκουμηνικῷ πατριάρχῃ κυρίῳ Κυρίλλῳ, προσεπέζετασθέντος τοῦ ἔθους τῶν νῦν δυτικῶν, καὶ τῆς παραχρήσεως καὶ διαφθορᾶς τοῦ διὰ τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν θείων Πατέρων παραδοθέντος ὑπὸ τοῦ Κυρίου βαπτίσματος φωραθείσης, ἐπετρέπη τοῖς ἱερεῦσι βαπτίζειν τοὺς προσιόντας τῆ ὀρθοδόξῳ ἐκκλησίᾳ λατίνους, ὡς ἀβαπτίστους· τοῦτο δὴ καὶ διαλαλεῖν τοῖς τὸν λόγον τοῦ Κυρίου λαλεῖν προσελόμενοις ἐρεῖτο.

Ἐντεῦθεν οὖν καὶ συζητήσεις τῶν λογίων διεθερμαίνοντο, καὶ διεκριβοῦτο τὸ πρότερον ἔθος τῆς δυτικῆς ἐκκλησίας, καὶ τὸ καινοτομηθὲν ὕστερον καὶ παραπονηθὲν καὶ παραρρεῦσαν εἰς ραντίσματα κατεξηραίνετο καὶ εἰς τὸ μὴ εἶναι ὅπως βάπτισμα διηλέγγετο· καὶ τινες δὲ καὶ σημειώσεις ἐλέγχων διετυποῦντο καὶ εἰς κοινὴν ἀνάγνωσιν ὑπεστρώωννυτο, καὶ πανταχῇ διαλα-

λαίτω και διεκρήττατο ὡς οἱ νῦν λατίνοι και δυτικοὶ εἰσὶν ἀδιάκριτοι.

Τούτο γοῦν οὕτω τριπλῶς πρῶτον διακηρυχθέν (Β) διαθρόσσε και ἄκρω ἐλόσσε τούς τε ἐν τοῖς ὕροις τῆς μεγάλης ταύτης πόλεως εὐρισκομένους λατίνους και τούς ἐν ταῖς νήσοις και ἀπανταχοῦ τοῦ ὠθωμανικοῦ κράτους διεσπαρμένους. Και δὴ ἤσχαλον διατειχισθέντες τῆς σπουδαζομένης σφίσι κοινωνίας, δι' ἧς τούς ἀρελεστέρους ὑπαγόμενοι και ἐξαπκτώντες δολίως ἐπὶ τὸν βίθρον τῆς κακοδοξίας αὐτῶν κατεβίβαζον, μικρὰ ἄττα διεκφέρειν τούς ἀνατολικούς τῶν δυτικῶν ὑποκρινόμενοι, ἔθιμα ταῦτα και οὐ δόγματα καλοῦντες, και ταῦτα τοῖς μεταποιεῖν βουλομένοις πρόχειρα, και τοῖς διατηροῦσιν ἤμισα ἐπιβλαβῆ, ἀδιόρορα ὄντα ταῖς ἐκκλησίαις και ἀνεπίμομα. Διὸ και κοινωνίας γαμικῆς και ἐναλλὰξ διαμειβόντες, και τὰς τελευταῖων μυστηρίων τῆς ἀνατολικῆς τοῦ Χριστοῦ ἀμωμῆτου ἐκκλησίας παρεῶντες τὴν ἀρχὴν ἀπαρκαποιήτους, τὴν ὑποταγὴν μόνην τῷ πάπα Ρώμης ἤτοῦντο, και ὁμολογίαν παρὰ τῶν δελεασθέντων ἐλάμβανον, ὡς οὔτε εὐλογία, οὔτε σωτηρία ἐπὶ γῆς εἰ μὴ ἐν χειρὶ τοῦ πάπα Ρώμης, ὅτι αὐτὸς μόνος ἔχει τὴν ἀποστολικὴν ἐξουσίαν τὸ δεσμεῖν και λύειν, ὅτω και ὡς βούλεται. Διὰ τοιούτων οὖν και τηλικούτων ραδιουργημάτων καταγοητεύσαντες πολλούς μὲν ἐν νήσοις, πλείστους δὲ κατ' Αἴγυπτον και Συρίαν ἐπὶ τὸν ἴδιον αὐτῶν λάκκον, μάλιστα ἀπ' ἀρχῆς τῆς νῦν ληγοῦσης· ἢ· ἑκατόνταετηρίδος μέχρι μεσοῦσης, κατήνεγκον (Γ).

Κατὰ ταύτης δὲ τῆς κακομηχανοῦ εἰσβολῆς τῶν ἀκαρκαίων ὀρθοδόξων χριστιανῶν ζῆλον ἐνθεοῦ ἐνδειζόμενοι, ὅτε μακαριώτατος και ἀγιώτατος πάπας και πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κύριος Μιτθαῖος· και ὁ μακαριώτατος και ἀγιώτατος πατριάρχης Ἀντιοχείας κύριος Σιλβεστρος, πολλὰ μὲν διεργάσαντο ἀποσοδοῦντες τῆς ἰδίας αὐτῶν ποιμνῆς· τούς λυμεῶνας, οὐ μικρὰ

δ' ἔπχον τῇ ἐκείνων ἀντιστάντες· κκομηχανίς· τίλος· ἀλλ' οὖν ἀμρότεροι διέλυσαν τὴν κακῶς γενομένην κοινωνίαν, ἀποτεμένοντες τὸ σεσηπὸς τοῦ ὑγιαίνοντος, εἰ καὶ πολὺ κατείδον τὸ διεφθορὸς καὶ βραχὺ τι περίεστη τὸ σωζόμενον.

Ἄλλὰ τὰ μὲν τῶν ἀγιωτάτων πατριαρχῶν τοῦ τε κυρίου Ματθαίου καὶ κυρίου Συλλέστρου λεγόμενα καὶ πραττόμενα ἐλόπει μὲν ἀντιόκαινοντα τοῖς λατίνοις, οὐ τοσοῦταν μέντοι κατέσεισε τὴν σφῶν μηχανήν· ὁ δὲ τοῦ λατινικοῦ ραντίσματος Ἐλεγγος καὶ ἡ διαλαλιὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὡς οἱ δυτικοὶ εἰσὶν ἀδέξιπτοι, οὐχ ὅπως τὰς μηχανὰς ἐκ βάθρων καθελεῖ τε καὶ ἀνέτροψε καὶ τὰς ληστρικάς ἐφόδους ἀνέστειλε, καὶ τῶν ἀρελεσιτέρων διήνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς, ὡς ἀπὸ ἀδειπίστων ἀποπηδῆν καὶ ἀπὸ πειρατῶν ἀποφεύγειν καὶ ἀπὸ λοιμῶν διαταιγίσσθαι· ἀλλὰ καὶ δεὸς ἐνεπαισιῆκει αὐτοῖς μὴ καὶ τῶν ἰδίων λαῶν περιέλη τὴν ἀγλὴν, ὅφ' ἧς ἐν τοσοῦτοις κατὰ σκότος ἤλασκουσι.

Ταύτης οὖν τῆς καταστηλιτεύσεως τὴν αἰτίαν οἱ ἐν ταῖς Συκαῖς καὶ περὶ τὰς Συκάς ἐνδιατρέβοντες δυτικοὶ, οἱ τε ἰδιώται, ἀλλὰ δὴ καὶ τῶν βασιλείων τῆς Δύσεως ἀρροσταὶ (Δ) ἐπὶ τὸν παναγιώτατον καὶ οἰκουμενικὸν πατριάρχην κύριον Κύριλλον τὴν αἰτίαν ἀνέθεντο, καὶ καθελεῖν τοῦ θρόνου ἐπὴρῶντο, εἰπως τοὺς διακρυύττοντας καταπιγίσσειεν κρύφα, καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν εὐγενῶν καὶ προκρίτων τοῦ ἡμετέρου γένους τιὰ διαμαρτυροῦντας ἀνήκεστον κατὰ παντὸς τοῦ ἡμετέρου γένους, μάλλιστα τοῦ ἐν διεσπορῇ ἐν τοῖς ἑρῶσι αὐτῶν, τὴν ἀπίχθειαν καὶ τὸ μῖσος ἀρόρητον, καὶ μωρία ἐπαπειλοῦντες δεινὰ, εἰ μὴ τὸν κύρ Κύριλλον τοῦ θρόνου ἐκατήσειεν.

Οἱ δὲ οἰκομιοῦντες τὸν κειρὸν καὶ τὰς ἑργὰς τῶν βασιλείων ἐκτροπέμενοι, ἐζωθοῦσι τοῦ οἰκομιομικοῦ θρόνου τὸν κύριον Κύριλλον, προφάσει δὴθεν καὶ ἐνδείξει πρὸς τοὺς κρατοῦντας χρώμενοι, ὅτι χρηματικοῖς δανείσις κατεβάρυνε τὴν ἐκκλη-

σίαν, καὶ ἀντ' αὐτοῦ κλοῦσιν ἐπὶ τὸν πατριαρχικὸν θρόνον δ' ἦδη τὸν πανηγυρώτατον κύριον Παΐσιον.

Διετέλεσεν οὖν ἐπὶ τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ τάτην πατριαρχεῖαν ὁ ἀγιώτατος πατριάρχης κύριος Κύριλλος ἑτη δύο καὶ μῆνας ὀκτώ, ἀπὸ τοῦ αὐτῆς ἔτους ἕως τοῦ αὐτῆς. Ἐκράτει δὲ τῆς Κωνσταντινουπόλεως τῶν Ὀθωμανῶν μονάρχης ὁ Μαχμούτης.

Ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς πρώτης πατριαρχείας τοῦ κύριου Κυριλλίου ἤρξατο καὶ αὖθις καταβαρύνεσθαι ἡ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησία χρεῖσαι καὶ συνεισφοραῖς· διὰ γὰρ τὰς συνεχεῖς ἐπιδρομὰς καὶ συσκευαζίας τῶν ἐπιβοῦλων, πολυταλάντοις δαπάναις χρησαμένου πρὸς τοὺς κρατούτας τοῦ κύριου Κυριλλίου, ὥστε τὴν ἐκείθεν ἐγειρομένην ὀργὴν ἐκκλίνειν, καὶ ἀντικρούειν πρὸς τὰς τῶν ἔχθρων προσβολὰς, συνεχῶς ἀντιπαλαζίντο καὶ γενναίως ἀνθισταμένου, ἀπὸ πεντακοσίων μέχρι χιλίων ταλάντων τὰ χρεῖα προσήύξησεν.

Ἦν μὲν οὖν ὁ πανηγυρώτατος κύριος Κύριλλος ὁ Ε'. τὸ γένος Πελοποννήσιος, τὴν γνώμην εὐθὺς, τὸν τρόπον ἀπλοῦς, εἰ καὶ τισὶ ποικίλος ἐδόκει, πρὸς τὰς πολλὰς μηχανὰς τῶν ἀντιπάλων πολλαχῶς ἀντιτικασόμενος, φιλάρετος, φιλέγκυθος, ἐπιεικὴς, φιλομαθὴς, τῇ ἀναγνώσει τῶν θείων βιβλίων προσκειμένος, βίον ἡρημένος τὸν τελειώτερον, διὸ καὶ ἀγρυπνίας μείζονας καὶ νηστείας συνεχεστέρως ἐποίησεν, καὶ ἀκολουθίας ἐκκλησιαστικῆς μακροτέρως ἐφίλει, καὶ πρὸς πάντα γενναίως ἐδόκει, ὀξὺς τε περὶ τὰ πρακτικά, καὶ σφοδρὸς πρὸς τὰ δόξαντα, ἀτρεπτός· καὶ ἀδελφὸς πρὸς τὰ ἀντιπίπτοντα. Ἐντεῦθεν καὶ ζηλωτῆς τῶν ὀρθοδόξων δογμάτων διάπτωτος ἐγνωρίζετο καὶ παρὰ πᾶν τοῦ λαοῦ διεθρυλλεῖτο καὶ διαπερόντως ἠγαπήατο, τῇ ἀγάτῃ τῶν ἰθίων ἀρετῶν συμπάντων τὰς ψυχὰς καταθέλων καὶ ἐφελκόμενος, εἰ καὶ τὸν ἀληθῆ ζῆλον τοῦ ἀνδρὸς ποικίλως συγκαλύψει· ἐτεχνώνοντο οἱ διαβέλλοντες, πανουργοὶ αὐτὸν ἀπο-

καλοῦντες, ὡς περ οἱ αἰρετικοὶ αἰρετικὸν ἐδωσήμενον τὸν ὀρθοδοξότατον.

Διὰ μὲν οὖν τὰς εἰρημένους ἐπίβολα· τῶν αἰρετικῶν καὶ τῶν αὐτοῖς χριζομένων, ἤτοι δι' ἀνάγκην, ἢ φθόνον, ἄλλως δὲ καὶ ἄνοιαν τῶν λεγομένων καὶ πραττομένων, (φιλεῖ γὰρ ἐν τοιούτοις συγκυρεῖν πολλὰ ἐκ πολλῶν πάθη τε [καὶ διαφέροντα] ἐξώσθη τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου ὁ κύριος Κύριλλος, εἰς Χάλκην νῆσον μίαν τῶν Κυζιηνῶν περιορισθεὶς, ἐν ἀδραξ τῆ· ἐκκλησίας χορηγία καὶ πολλῇ τῆ τιμῇ καὶ περιποιήσει ἐρησυχάζων. Οἱ δὲ πανηγυρώτατος κύριος Παῖσιος διὰ πολλῶν δεήσεων καὶ νομῆς τῶν ἁγίων ἀρχιερέων καὶ εὐγενεστάτων ἀργούντων καὶ κληρικῶν προσκλήσεως· καὶ ἐκτελείας πρὸς τοὺς δυνάστας, ἐπαναλαμβάνει τέταρτον τὸν οἰκουμενικὸν καὶ ἀποστολικὸν θρόνον, καὶ τὴν συνήθη αὐτῷ πρὸς πάντας ἐπιείκειαν καὶ τὰς πολλὰς καὶ θυμαστὰς ἐπιδήλους ἀρετὰς πανταχοῦ ἐραπλοῖ, ποιμνίων νουεγῶς, ἰθύνων ἐπιστημόνως καὶ θεοφιλῶς διεξάγων σύμπασαν τὴν ἐκκλησίαν, ὡς ἐθῆς παντοδαπῶν καὶ ποικίλων πραγμάτων, καὶ διὰ μακροῦ ἐγγεγυμνασμένος τῆ τοιαύτῃ οἰκουμενικῇ ποιμαντορίᾳ ὑπὸ τοιαύτῃ πολύτροπον δυναστείαν, ὅρ' ἧς τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα καθ' ἐκάστην ἐπηρεάζεται, καὶ τὸν πανοῦργον καὶ δεινότητον συνεχῶς διχθλοῖ πόλεμον· ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν ἔξωθεν ἐπαπειλοῦντα προσηῤῆξαι βιαιότερον ἀντίπρακτον, ἀγγιστρώφω καὶ πολιτικῇ φρονήσει· λίαν εὐμηχάνως ἀντιπασόμενος, καὶ λωφῆσαι μὲν τὴν ὄργην τῶν δυτικῶν καὶ τὰς ἀπειλὰς διαλύσαι ἐπειρᾶτο, κατασιγάζει δὲ τοὺς λαλοῦντας τὴν ἀλήθειαν οὐκ ἤθελεν.

Ἐντεῦθεν δὴ κόμματι τῶν διαλαλούντων ὡς οἱ δυτικοὶ νῦν εἰσιν ἀβάπτιστοι ἀπεναντίας αὐτῷ δῆθεν ἀπερρῶν, ὅπερ ὁ γεραρὸς καὶ πολιὸς τὴν τρίχα, πολιὸς δὲ τὸ φρόνημα συνεχῶς οἰκονομῶν ἐδόκει περιορᾶν, τῷ δ' ὄντι ὑπερρῶνεν, ὥστε τὴν ἀλήθειαν κηρύττεσθαι συνηδόμενος τοῖς προθυμοῦμένοις, καὶ μη-

δένα κωλύων διελέγχειν, κἄν αὐτός ἀπὸ τοῦ θρόνου οὐ καταλάλει τῶν θυτικῶν, παρεῖχε μέντοι ἄδειαν τοῖς λογίοις βουλομένοις καὶ λέγειν καὶ γράφειν ἀποδεικτικῶς ἐκ τῶν θείων Γραφῶν περὶ τοῦ βαπτίσματος.

Ἄλλὰ τὴν μὲν οικονομίαν καὶ ἀνάγκην δι' ἣν τοῦ θρόνου καθελὼν τὸν κύριον Κύριλλον ὀλίγων σύνιδον· ἐδόκει δὲ τοῖς πολλοῖς ὅτι διὰ χρηματικὰς ἐξόδους· τινὲς δὲ καὶ λογισάμενοι τὸ εἶκος, τὴν πολυθρύλλητον διαλαλιὰν καὶ καταφορὰν τοῦ λατινικοῦ ραντίσματος αἰτίαν ὑπέλαβον· συγκεχυμένως μὲντοι συνηκαν καὶ κακῶς ἐδόξαζον ἀντιπράττοντα τῷ κηρύγματι τοῦ βαπτίσματος τὸν ἀγιώτατον καὶ τῷ ὄντι μέγαν ἐν πατριάρχαις κύριον Παῖσιον· μήτε δὲ τοῖς ἐφεξῆς πρᾶττομένοις ἐπιστήσαντες, μηδὲ συνιέντες οἷς νοῦς ἐμφορῶν ἀντιτεχνῶνται τὰ δοκοῦντα διαπραττόμενος καὶ τὴν ἄλλοθεν ἐπιγνομένην βλάβην ἀποσοῶν, ἤρξαντο διαβάλλειν πρὸς τὸν λαὸν καὶ βλασφημεῖν τὸν τῆς εὐσεβείας προστάτην, ὡς ἀπεναντίας φρονοῦντα τῷ ὀρθῷ δόγματι, καὶ πολλοὺς τοῦ δήμου ἀνέπειθον τῆ σφῶν συνολισθαίνειν ἀπάτη, καὶ τὸν τῆς ἐκκλησίας ἔμπειρον οἰκοστρόφον καὶ ἔνθεον κυβερνήτην ἀδίκως κερτομεῖν ὑβρίζοντες.

Ἡῦξῆσε δὲ ἡ τοιαύτη εἰς τὸν λαὸν διαβολὴ καὶ διεχύθη μάλιστα ἐν τῇ πανδημίᾳ συρροῇ τοῦ λαοῦ, ἥτις ἐν τινι τῶν περιχώρων τῆς Νικομηδείας ἐγένετο ἐπὶ θέᾳ καὶ ἀκροάσει μοναχοῦ τινος Αὐξεντίου τοῦνομα, ἀπλοῦ καὶ ἀκάκου, τὸν ἀσκητικὸν βίον προελομένου, δεῆσσει καὶ νηστείας τὴν σάρκα τήξαντος, καὶ τὴν πρώτην ἡ φασὶ στάσιν τῆς ἀσκήσεως ἐπιβάντος, ὃς τὰ πρῶτα διδάσκων τοὺς προσιόντας ἤρξατο εἰς ἡθὸς κοσμῶν, λογισμῶν τινῶν ἐραπτόμενος, ὥστε καὶ κρύφια διελέγχειν καὶ δοκεῖν δυνάμεις οἷός τε ἦν ἐργάζεσθαι. Ταύτης δὲ τῆς ὑπολήψεως διαδοθείσης εἰς τὸν λαόν, συνήρχετο πανταχόθεν τὰ πλῆθη, εὐλαδεῖα φερόμενοι, καὶ μικροῦ δεῖν σύμπαρ συνεκινεῖτο

της μεγάλης τύτης πόλεως καὶ τῶν περὶ πόλεων ὁ λαὸς καὶ διεδοξήθη πανταχοῦ θαυμάσιός τις εἶναι δοκῶν.

Ἄλλ' οὗτος μὲν τὴν ἀρχὴν ἴσως δι' ἀπλότητα προκόψας εἰς τὸν λαόν, νοθετεῖται καὶ διδάσκειν προβαλλόμενος τῇ πανδήμῳ συρροῇ τοῦ λαοῦ καὶ κιβδηλίᾳ τοῦ βίου ἐκλάπη πικραταίς καὶ ἐπιβολαῖς καὶ νοθεύμασι τῶν πονηρῶν, καὶ ὡς ἐπὶ σκηνῆς κατεπαίχθη ὑπὸ πινούργων ὑποκριτῶν, οἱ τινες ἀφορμῆς δραξάμενοι τῆς ἀρετῆς τοῦ ἀνδρὸς πολλὰ κατεψεύσαντο, παράδοξα τερατευόμενοι καὶ διςκευάζοντες ἐπὶ ἀπάτῃ τῶν ἀρελεστέρων νοθεύοντες καὶ τὴν ἀρετὴν, εἴ τι, ἦν αὐτῷ, καὶ ἀναιδῶς κατορχοῦμενοι.

Τούτῳ γοῦν ἀεὶ δὲ δικηκρῦττοντι ὡς οἱ νῦν δυτικοὶ καὶ Ἀρμένιοι (E), τοῦ διὰ τῶν θείων Ἀποστόλων παραδοθέντος βαπτίσματος κατολιγορῆσαντες ὅλως εἰσὶν ἀβάπτιστοι· τοῦτο γὰρ καὶ δικηκρῦτται παρησιχ εἰσηγήσαντο καὶ πρῶτρυναν αὐτὸν τινες, οἵτινες ἦτοι διὰ θεός, ἢ δι' ἄλλα ὠρελαίς σφίσι τῶν λατίνων καὶ Ἀρμενίων καταλαλεῖν οὐκ ἐτόλμων· τέως ὁ περὶ αὐτὸν χορὸς τὴν ὄργην τοῦ παναγιώτατου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου καὶ τῶν ἁγίων ἀρχιερέων, ἀπρεσκομένων οἷς ἐπραττον, δεδιώς, ὑποβάλλει δολίως ὡς δι' αὐτὸ τοῦτο ἀπρέσκονται ὅ τε πατριάρχῃ καὶ τινες ἀρχιερεῖς, ὅτι τῶν λατίνων καταλαλεῖ, αὐτοῖς χριζόμενος, διὸ καὶ τὸν παναγιώτατον κύριον Κύριλλον τοῦ θρόνου ἐξέωσαν, προδότης αὐτοῦς τῆς ἀληθείας δυσσημοῦντες, καὶ κατ' αὐτῶν ὑπὲρ τῆς ἀληθείας, δῆθεν ἐκείνον ἠεὶ ἤζον.

Ἐκτοτε οὖν ἤρξατο καὶ αὐτῷ ἐπιρρίπτειν τῷ ὄλῳ κατὰ τοῦ ἁγιωτάτου πατριαρχοῦ κυρίου Παλίου καὶ τινων ἀρχιερων λόγους αἰκειῖς, οἷς προσθέντες οἱ ὑποκριταὶ καταλάλουν βλασφημίαις, καταλαλοῦντες ἀνοσίως πρὸς τὸν λαόν καὶ διαβάλλοντες τοὺς ἁγίους καὶ τὸν παναγιώτατον κύριον Κύριλλον ὑπερεκθειάζοντες, τὴν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ θρόνου ἐξῶσιν, παντελῆ τῆς ἐκκλησίας καθίξασιν διεδοξιοῦντο.

Ταύτης δὲ τῆς λαλιᾶς ἐνεγχείσῃς τῷ παναγιωτάτῳ οἰκουμηνικῷ πατριάρχῃ κυρίῳ Παϊσίῳ καὶ τοῖς ἐνδημοῦσιν ἀρχιερεῦσιν, ὑπονοίᾳ τις ἐγένετο ὡς εἰδῆσαι καὶ ὑποβολῇ τοῦ παναγιωτάτου κυρίου Κυρίλλου, νέαν πατριαρχεῖαν ἐαυτῷ μετιότηας ταῦτα διαφημιζέσθαι, εἰ καὶ τὰ διαπραττόμενα τοῖς ἐκεῖ καὶ αὐτῷ ἦν ἀπαρέσκοντα· ἀπέστειλαν οὖν διακτυθάνομενοι, εἰ ἄρα σύνοιδε τὰ ἐκεῖ· ὁ δὲ ἐνόρκως ἐβεβαιοῦτο μῆτε συνειδέναι μῆτε ἐπευδοκεῖν καὶ ἀρέσκεσθαι τοῖς ἐκεῖ πραττομένοις καὶ λεγομένοις, μηδὲ ὅλως πατριαρχεῖα· εἶπεν, ἀρκεῖσθί τε τοῖς χορηγούμενοις καὶ αἰρετοῦσι ἐρησυχάζειν διὰ βίου, εἰ μόνον τὰ τῆς ἐκκλησίας· μένει ἀβλαβῆ καὶ ἀπῆμονα.

Τούτων ἐνόρκως βεβαιωθέντων ἐν τῷ ναφῇ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν Χάλκῃ τῇ νήσῳ, ὁ μὲν παναγιωτάτος Κύριλλος ἔμεινεν ἐρησυχάζων· ἀπελύοντο δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς· τῆς περὶ αὐτοῦ ὑπονοίας· ὁ δὲ ὄχλος συλλαβῶν (ΣΤ) ποικιλῶν ζύμην ἐκ τῆς ἀνοσίῳ διαβολῆς, διοιδαινεῖ τὰς ψυχάς, καὶ τὰς φρονέας τυφόμενος· ἐλύσα κατὰ τοῦ εὐεργέτου, καὶ τέλος ἐξέμνη κατὰ τοῦ ἀγιωτάτου καὶ θεοῦ πατριάρχου κυρίου Παϊσίου· καὶ δὴ οὐ μετὰ πολλὰς τὰς ἡμέρας συρρεύσαντες· ἐν Κυριακῇ ἀγελαθὸν εἰς τὸ πατριαρχεῖον κατεβρόσαν βωδόντες μετὰ πολλοῦ τοῦ ὄμαδοῦ καὶ θορύβου, — οὐκ ἔτι σὲ θέλομεν· Ἀρμένιος εἶ! λατῖνος· εἰ (φεῦ τῶν ἀνοσίῳ βλασφημιῶν)· διατὶ οὐ βαπτίζεις Ἀρμένιους, διατὶ οὐ βαπτίζεις λατῖνους; διατὶ ζητεῖς ἐξορίσαι τὸν ὄσιον; οὐκ ἔτι σὲ θέλομεν!

Ταύτης οὖν τῆς βοῆς συμπεσοῦσας ἐν τῷ πατριαρχεῖῳ καὶ συρροῆς συμμιγοῦς ὄχλου πανταχόθεν ἐπιτρεχούσας, αἰφνης ἀκούσας καὶ κατιδὼν ὁ πατριάρχης, τὸ τοσοῦτο πλῆθος ἐπειρηθὸν πρᾶναι καὶ καταπαύειν τῆς τοιαύτης ὀργῆς τὸν συμφετόν. Οἱ δὲ προλήφει δεινῆ προίσχημένοι ἐκδασχευθέντες τῇ γοητείᾳ τῶν ὑποκριτῶν ζέοντες τῷ θυμῷ, κύνες οἰοῦσι λυσῶντες, καὶ θῆρες ἄγριοι, ἐφάλλονται ἐπὶ τὸν πράτατον γη-

ραϊόν, καὶ τῆς αὐτοῦ κέλλης ἀφαρπάσαντες κατήγαγον, ἄλει-
νός ἔλκοντες, ἀνιλεῶς τε τύπτοντες, ἐμπτύοντες τε ἀναιδῶς καὶ
ἀνοσίως δυσφημοῦντες οἱ παράφρονες· καὶ ἦν τότε ἰδεῖν οἰατρὸν
θέαμα τῆς ποιμνῆς ματαίσης κατὰ τοῦ ποιμένος, δίκην λύκαιν
αἰμοδόρων τοῖς ἰδοῦσι διασπαράξει λυσσάντων· καὶ τῶν ἰδίων
ὀφρῶντων, τῶν ξένων καὶ ἀλλοθηνῶν διὰ σπουδῆς ἦν διασθῆ-
σαι τὸν ὑβριζόμενον, δεινοπαθούτων τοῖς ἀδίκως γινόμενοις,
καὶ δυσφορούντων ἐκτόπως ἐπὶ τῇ περὶ αὐτὸν συνοχῇ καὶ ἐπανα-
στάσει, καὶ τῇ τοιαύτῃ ἀνοσίᾳ ὕβρει τοῦ παρὰ πᾶσιν αἰδεσίμου
ἀνδρός· ἦν γὰρ δὴ καὶ τοῖς ἀλλοφύλοις καὶ ὀρώμενος αἰδεσίμος
ὁ ἀγώτατος. Ὁ οὖν παρεδρεύων τῇ πύλῃ τοῦ Φαναρίου χι-
λίκρος συνηλίας τὴν περὶ αὐτὸν σπειραν καὶ ἐροπλίσις ρο-
πάλοις, οἷς εἰσθεν, ἐφορμήσας γενναίως, εἰξελε τῶν φρενοπλή-
γων τῆς μανίας ἡμιθανῆ τὸν σεβαστὸν γηραιὸν καὶ τοῦ θεοῦ
κνωροσκον, καὶ τῷ ὄντι μέγαν ἱεράρχην, καὶ ἐμβιδάσας ἀκατίῃ
ἀνήγειν ἐπὶ τὸ στρατήγιον, ἧ οἱ εἰθεται ἀπάγειν τοὺς διαφε-
ρομένους· τοῦ δὲ στρατηγοῦ, μὴ ἐξὸν αὐτῷ ἐπιδικάζειν τὰ
τοιαῦτα κελεύσαντος, ἤγαγον ἐκείθεν πρὸς τὸν ἐπίτροπον· συ-
νεχύθη δὲ ἐπὶ τὴν αὐλὴν τοῦ ἡγεμόνος πολὺς ὁ φρενόπληκτος
ἄγλος, καὶ ὁ μὲν ἐπ' αὐτῆς ἐκυμαίνετο ἐνθουσιῶν καὶ κράζων,
ἄρον, ἄρον, ἀπόστησον ἀφ' ἡμῶν, οὐκ ἔτι αὐτὸν θέλομεν! ὁ δὲ
πραῦς καὶ χριστομίμητος πατριάρχης ἔστηκεν ἐν τοῖς ἔθνεσι
δεξιάζων τὸν δεσπότην Χριστὸν, ὅτι καὶ ἐν τοιοῦτοις παιδεύει
προσοικειούμενος, καὶ δικτυπῶν αὐτοῦ ἕως οὗ μορφωθῆ ἔλος
ἐν αὐτῷ.

Ἰδὼν οὖν ὁ ἐπίτροπος τὴν τοιαύτην τοῦ ἄγλου εὐστρο-
φήν καὶ σύστασιν ἠγανάκτησε σφόδρα, ἵνα δὲ μὴ τι χεῖρον
ἐπισυμβῆ τῷ ἄγλῳ, διαπρώτα ἐπὶ τίνι συνηλθον, καὶ τί βούλου-
ται; τῶν δὲ ἀποκριναμένων, τὸν πατριάρχην αὐτὸν ἐφ' ἡμῶν
οὐκ ἔτι στέργομεν, ἐκπρώτα, τί γὰρ κακῶν ἐποίησεν; οἱ δὲ
κατεβύων, ἐξωσθήτω, ἀπελάστω, λατῆνός ἐστιν, ἀρμένιός ἐστι!

καταγνούς δὲ τὴν τοικύτην αὐτῶν βακχεῖαν, σκηπτῷ ὄργῃ καταπλήξῃ καὶ ξίφει διασκεδάσει τὴν σύστασιν ἐβουλεύσατο· ὁ δὲ ἀγιώτατος καὶ πρότατος πατριάρχης προσπεσὼν παρηταίτο τῆς ὄργῃ· τὸν λαόν, καὶ μεταστῆσαι αὐτὸν τοῦ θρόνου εἶδειτο, καὶ τὴν ποθουμένην ἡσυγίαν χαρίσασθαι, τὸ βαθὺ γῆρας περιδύλλομενος. Ταῖς γοῦν δεήσεσι τοῦ πατρὸς πᾶσιν αἰδεσίμου καὶ ἀγιωτάτου ἀνδρός ἐπινεύσας· ὁ ὑπέρτατος διέγνω μεταστῆσαι, καὶ δικυθίσθαι τὸν ὄχλον ἐκέλευσε, τίνε πατριάρχουσαν ἀφρύνει· οἱ δὲ ἐπεφώνουν, τὸν πρότερον πατριάρχουσαντὸν Κύριλλον· ἀποδεχόμενος δὲ τὴν αὐτῶν αἴτησιν, καὶ ἐπὶ τὴν αὐρίον ἀναθεμένου τὴν προέλευσιν, καὶ δικυθισσάμενος ἀπολύεσθαι εἰς τὰ ἴδια ἕκαστον, οὐδαμῶς ἀρίστην τῆς αὐλῆς ἐπικεκρυγότες, νῦν ἡμῖν αὐτὸν δός, νῦν τὸν ὀρισμὸν ἀπόλυσον! περιβλεψάμενος δὲ καὶ κατιδὼν τὴν προσητὴ αὐτῶν σύστασιν δικαίῃ τε τῷ θυμῷ, αὐθὶς τε ἐπισγῶν διεκέλευσεν ἄγειν μὲν τὸν πολλοὶ σπουδαζόμενον, τοὺς δὲ τῆς συστάσεως ἀρχηγούς· διῆλθιν καὶ καταγράψῃ, ὅθεν καὶ οἱ ἕκαστος γνωρίζεται· οἱ δὲ τατχυμένοι παρακαθόντες ἔγγραφον τὸν ὀρισμὸν ἀνῆλθον εἰς Χάλκην προσκαλεσόμενοι τὸν πανηγιώτατον κύριον Κύριλλον, ὃν καὶ ἀνήγαγον εἰς Βασιλεύουσιν. Τῇ δὲ ἐπαύριον παρακαθὼν μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς ἐνδημοῦντας ἀρχιερεῖς καὶ κληρικούς, ὡς εἴθισται, παρίστη τῷ ἐπιτρόπῳ καὶ τοῖς αὐτοῦ μεγιστῆσι καὶ ἀπολαβὼν τὰ κεδόδια, γνώρισμα τιμῆς καὶ ἐγκαθιδρόσεως, ἐπανηλθε β'. ἐπὶ τὸ πατριαρχεῖον μετὰ ἀμυθῆτου χροῖ· τοῦ λαοῦ καὶ κοινῆς πανηγύρεως.

Ὁ δὲ ἐπίτροπος δεινοπαθῆσαι τοῖς γενομένοις, καταδίκασεν μὲν τοὺς ἀρχηγούς τῆς συστάσεως, ὧν κατεγράψατο τὰ ὀνόματα, εἰς θάνατον, ὃν οἱ πλείους δρασμῶ χρησάμενοι ἐξέρυγον, δύο δὲ συλληφθέντων καὶ πνιγόντων· κατηντίατο δὲ καὶ τοῦ πανγιωτάτου Κυρίλλου ὡς δημεγέρτου, ἐπ' αὐτὸν τὰς αἰτίαι· τῶν προηγησαμένων ἀδίκως μεταθέμενος, ἦτοι ταῖς δια-

βολαίς τινων κακοτρόπων κευθόμενος, ἢ τῷ συμφύτῳ πάθει τῆς φιλοχρηματίας ἀγόμενος, ἕως λάβῃ τὰ ἱκανά· καὶ δὴ, καθάπερ κινὸν πλημμελείας πρόστιμον, προσήκετο τάλαντα ἐννεύηκοντα, καὶ τοὺς αἰτίους τῆς καταδίκης ἀπέλυσε.

Οὕτως οὖν ἐκτὰς τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου τὸ δ'. ὁ παναγιώτατος κύριος Παῖσιος περιωρίσθη ἐν Χάλκῃ τῇ νήσῳ, ἐνθα ἐπιβιώσας θεοφιλῶς καὶ ὁσίως ἐν τῇ μονῇ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν ἐν ἔτει αψνς'. μηνὶ ὀκτωβρίῳ.

Ἦν δὲ ὁ ἀγιώτατος οὗτος πατριάρχης τὸ γένος Καισαρεύς, εὐσεβεὶς καὶ φρονήσει κεκοσμημένος, γενόμενος δὲ Νικομηθεὶς μητροπολίτης, καὶ τὸ περιὸν τῆς συνέσεως αὐτοῦ ἐν πολλοῖς καὶ ἀγαθοῖς ἐπιδείξας, κοινῇ ἐκλογῇ καὶ ψήφῳ μετὰ τὸν πολὺν Ἱερεμίαν προήχθη τὸ α'. ἐπὶ τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου κατὰ τὸ αψκς'. ἔτος, καὶ διεθύνας τὸν θρόνον ἐξ ἔτη ὑποχωρεῖ αὐθις τῷ Ἱερεμίᾳ, καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ κυροῦ Νεοφύτου ἀναλαβὼν τῷ αψμ'. ἐπέσχε μῆνας εἰκοσιν, αὐτῷ πάλιν ὑποχωρήσας, καὶ ἀμοιβᾶδὸν ἐξ αὐτοῦ ἀπολαβὼν τὸ γ'. κατὰ τὸ αψμδ', διέμεινεν ἐπ' αὐτὸν ἔτη τρία καὶ μῆνας. ἐξ· τὸ τέταρτον δὲ καὶ τελευταῖον ἀπὸ τοῦ κυροῦ Κυρίλλου παραλαβὼν καὶ διεθύνας μῆνας δεκαπέντε, ἀφῆκεν αὐτὸν τῷ Κυρίλλῳ, δώδεκα ἔτη καὶ μῆνας πέντε ἐκ διαλειμμάτων τοῦ οἰκουμενικοῦ καὶ ἀποστολικοῦ θρόνου προστάς τῆς ποιμαντορίας ἐπαξίως ἐπιλαβόμενος. Ἦγαπᾶτο δὲ παρά τῶν ἁγίων ἀρχιερέων, καὶ διὰ πολλῆς ἤγετο τιμῆς, πᾶσιν ἐπιεικῶς ὁμιλῶν καὶ πάντα διαναπαύειν φιλοτιμούμενος, καὶ τὰς χρείας αὐτῶν εἰς ἑαυτὸν ἀναλαμβάνων· ἐδόκει δὲ καὶ τοῖς ἀμελοῦσι τῶν καθηκόντων φοβερός, καὶ τὰς ταραχὰς προαναστέλλων τῆς ἐκκλησίας, ἀπειρήκει τῶν ἐνδημούντων τὰς πρὸς τοὺς δυνάστας ὁμιλίας καὶ συνηθείας· ἀλλ' ὅσον περίεστελλε τὰς ἀκρίβους αὐτῶν φιλοτιμίας, τοσοῦτον αὐτοῖς περιποιεῖτο τιμὴν, ἐκ παντὸς τρόπου ἀποσεμνύων τὸ ἀρχιερατικὸν ἀξίωμα, καὶ τῆς μεγί-

ατης ποιμαντορίας τὴν ἰσχὺν συντηρῶν, καὶ ἐπιρρωννύων τὴν δύναμιν. Ἐκ αὐτοῦ οὖν ἤρξατο τὸ σχῆμα τῶν ἁγίων ἀρχιερέων παρηρησιάζεσθαι ἀρχικώτερον ἐν τοῖς ἔθνεσι διὰ βασιλικῶν διπλωμάτων εἰς τε χρεῖαν καὶ ἐπισημασίαν προαχθέν, τὰ τε τῆς περιβολῆς αὐτῶν καὶ τοῦ ἄλλου βίου ἐπὶ τὸ ἀβρότερον παρέκλινε, πενιχρὰ ὄντα πρότερον καὶ καθωσιωμένα· ἀπεκρούετο δὲ εὐμηχάνως τε καὶ τὰς τῶν ἔξωθεν δυνατῶν βίας, καὶ τὰς τῶν κληρικῶν καὶ ἀρχόντων καταδυναστείας ἀπεσόβει γενναίως, τὴν πατριρχικὴν ἐξουσίαν διὰ συνοδικῆς ὁμοφωνίας διατηρῶν ἐν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς ὑποθέσεσιν. Ἦν γὰρ μεγαλόφρων καὶ οὐδενὶ ἀκαίρως ὄριετο, ἐπικεικῆς ἂν, οὐδέν τι ἤγειτο τοῦ καθήκοντος τῆ μεγάλῃ ταύτῃ ποιμαντορίᾳ προτιμότερον, ἀρχικῶς βουλευόμενος καὶ μεγαλοπρεπῶς διενεργῶν, καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ θρόνου ἐκ παντὸς περιέπων τοῦ τρόπου, καὶ τὴν κηδεμονίαν ἀπάσαις ταῖς ἐκκλησίαις θεοφιλῶς ἐραπλῶν, τὰ κοινῇ συμφέροντα τῆ εὐσεβείᾳ διαπρακτούμενος.

Παραιτησαμένου τοίνυν τοῦ παναγιωτάτου κυρίου Παλαίου τὸν οἰκουμενικὸν ἀποστολικὸν θρόνον, ὡς εἶρηται, διεδέξατο αὐτὸν ὁ παναγιώτατος κύριος Κύριλλος ὁ Ε΄ τὸ β΄ ἐν ἔτει αΨνβ΄. οσηπτεμβρίου Ζ΄. Ἦρχε δὲ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὁ τῶν ὀθωμανῶν βασιλεὺς Μαχμούτσος. Ἦν δὲ πατριάρχης καὶ πάπας Ἀλεξανδρείας ὁ κύριος Ματθαῖος, τῆς δὲ Ἀντιοχείας ὁ κύριος Σιλβεστρος, τῆς δὲ ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης ὁ κύριος Παρθένιος.

Ὁ δὲ κατὰ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ πόλεμος συνεχῆς ἦν ἐκ τῶν ἀσεβῶν, ἐπιβαρύνετο δὲ μέλιστα καὶ ἐκ τῶν δυνατῶν· πολλὰ γὰρ διεμηχανῶντο ἐπιβουλάς καὶ μύριους διετεχνῶντο τρόπους ἐν τε Παλαιστίνῃ καὶ Ἱερουσαλὴμ, ὥστε ἡμῶν ἀφελεῖσθαι τὰ προσκυνήματα, διανοοῦμενοι ὡς εἰ τοῦ ἁγίου καὶ ζωοποιῦ τάφου κύριοι γένοιτο, ἔρῃν ἐκείθεν τοὺς ὀρθοδόξους ἐλάσσωσι, ἐν τε Αἰγύπτῳ οὐκ ἐπαύοντο διανοχλοῦντες, καὶ ἐν

Συρία τοὺς Ἄραβας παραφθειράντες, τὴν τροφὴν καὶ ἀκολασίαν οἷον δάλευρον χαλῶντες, καὶ χρήμασιν ἐξωνοῦμενοι τὴν ἐκείνων ἀπόλειαν· εἰ τις γὰρ χρημάτων εἶδετο, ὑποτασσόμενος τῷ πάπῃ πρὸς τὴν χρεῖαν παρὰ τῶν μισιοναρίων ἐλάμβανεν· ἐδωρετο δὲ τοῖς πᾶσιν ἡ τροφή καὶ ἀκολασία ἐλομένους τὰ δυνάμειον, καὶ ἅπας θεσμὸς σωφροσύνης ἐλύετο, καὶ πάντα ἦν τοῦτοις ἀφρασίμα παρὰ τοῦ νέου βραβευτοῦ καὶ δεσπότη, πλατεῖαν αὐτοῖς τὴν ὁδὸν ὑπαναγόντος, ἵνα τῆς στενῆς ἐκφυγάντες, ἦν ἡμῖν ὑπέδειξεν ὁ Κύριος, δράμωσιν ἐπὶ τὴν πλατεῖαν καὶ πληθύνῃ τὸν ἀριθμὸν ὁ ἀπολύων, καὶ ἐκπεταίῃ τὰ θρία ὁ ἐγκαυχώμενος· ἀλλὰ τοιοῦτοις καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη, ὅσα Χριστὸν ὁμολογοῦσι κατὰ Ἀσίαν δελεάζειν καὶ ὑπαγόμενοι διὰ τῶν αὐτοῦ μισιοναρίων ὁ Ρώμης πάπας, καὶ τὸ μωρὸν τῶν Ἀρμενίων ἔθνος διασπάσας καὶ προσοικειωτάμενος ἐξ αὐτῶν πλείονας, διὰ τοῦτο καὶ τὰ πλησιόχωρα ἔθνη τῶν Ἰβήρων διανοχλεῖν ἀπετόλμησε.

Ἦρχε δὲ τότε τῶν Ἰβήρων ὁ αἰθιμὸς ἐν βασιλεῦσι Βασιλειὸς ἄρτι τῆς τυραννίας τῶν Περσῶν ἀπολυθείς, καὶ πρὸς τοὺς αὐτῷ διαφερομένους περσάρχας ἐτι παραταττόμενος· ἀλλ' εἰ καὶ πρὸς πολεμίους ἐπεξίεναι εἰδιάζετο καὶ διεμελέετο τὰ Ἄρως, τῶν ὁμόρων βαρβάρων ὁμοθυμαδὸν κατ' αὐτοῦ ὠκλισμένων, τῆς ἐνθὸν εἰνομίας οὐκ ἡμέλει, καὶ τῆς εὐσεβείας μάλιστα ἐφρόντιζε. Κατὰμαθὼν οὖν ὡς ὁ εὐσεβὴς ὑπ' αὐτὸν λαὸς, λάθρα παρεισυρόντων κωκοδόξων τινῶν, ἐπηρεάζετο τὴν εὐσεβείαν, διεπέμψατο πρὸς τὸν παναγιώτατον κύριον Κύριλλον ὡς τάχως ἐπιδοθεῖν τοῖς ἐκεῖ περὶ τὴν κρίσιν ἐνοχλουμένοις προκαλούμενος· ὁ δὲ τοῦ βασιλέως ἐπαινέσας τὸν ζῆλον ἀπίστευεν ἐξαρχικῶς ἄνδρα ζηλωτὴν τῶν ὀρθῶν δογμάτων ἐν ἱερομονάχοις διδάσκαλόν τινα Μακάριον, ἐπιδοὺς αὐτῷ ἐγκύκλια τοῖς ἐκεῖ παρανετικὰ γράμματα, ἐμμένοντας τῇ ἀποστολικῇ θείᾳ διδασκαλίᾳ τῇ διὰ τῶν ἁγίων Πατέρων καὶ διδασκάλων καὶ

οικουμενικῶν ἐπὶ τῶν ἁγίων Συνόδων εἰς ἡμᾶς· βεβαιωθείη καὶ ἀκισθῆλως διατηρουμένη, καὶ τηλαυγῶς διαλαμπύση, ἀποτρέψει πᾶσαν κινετομίαν καὶ ἀποφεύγειν πᾶσαν ἑτεροδιδασκαλίαν, καὶ τοὺς ποιοῦντάς τι ἕ. λέγοντας παρὰ τὴν ἁγίαν καὶ ἀνώμειον ὀρθοδόξιν τῆς θεοπραχότου Ἀποστολικῆς καθολικῆς διδασκαλίας, τῆς διακηρυττομένης καὶ διατηρουμένης ἐν ἐπιτάδῃ οἰκουμηνικῶν ἁγίων Συνόδων, καταγινώσκειν ὡς αἰρετικοῦς. Ἀπελθὼν οὖν εἰς τὴν ἕνω Ἰβηρίαν ὁ εἰρημένος διδάσκαλος κύριος Μακάριος καὶ ἀποδεχθεὶς λίαν φιλοφρόνας παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ καθολικοῦ ἀρχιεπισκόπου τῶν Ἰβηρῶν, διεγνώρισε τῆ τε γερουσίᾳ καὶ ἀρχουσι καὶ παντὶ τῷ λαῷ τὰ τοῦ παναγιωτάτου κυρίου Κυρίλλου γράμματα, καὶ τοὺς νοθεύειν τὴν ἁμωμον διδασκαλίαν τῆς ὀρθοδόξιας τῶν Ἰβηρῶν ἐρχομένους αἰρετικούς· ἐξήλασε, καὶ ὅπως ἐξεκάθηρε τῆς γεωργίας τὰ ζιζάνια, καὶ μετὰ διετίαν ἐπανῆλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Ἄλλὰ τὰ μὲν τῆς ἀποστολικῆς διδασκαλίας ἐν Ἰβηρίᾳ περὶ μένει, τοῦ κυρίου φυλάττοντος, ἀδικλώβητα, καὶ διὰ τῆς βασιλείας ἤρξατο ἀνορθοῦσθαι· κατὰ δὲ τὴν Συρίαν οὐκ ἔληγε τὸ κακὸν τῆς δυτικῆς φρενοβλαθείας, τῶν μισιοναρίων ὑποδουμένων εἰς τὰς οἰκίας καὶ αἰχμαλωτιζόντων γυναικάρια σεσωρευμένα ἀμαρτίας, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις πολλῆς, καὶ συνδρασκόντων αὐτάς, ὡς ἔθος τούτοις, ψυχὰς ἀφελῶν καὶ φιληδόνων Ἀραβῶν κατὰ τὰ πόλεις καὶ κώμας αὐτῶν· ἐπεὶ γὰρ τοῦ Λιβάνου ὄρουσος παρέφθειρον πολλοὺς τῶν οἰκούντων, προσεκτήσαντο δὲ καὶ τοὺς Μαρωνίτας, ἐντεῦθεν ληστρικῶς ἐφορμῶντες κατὰ τῆς ποιμνῆς τοῦ Χριστοῦ οἱ προβατόσχημοι λόγοι· κατεδύον ἀδεῶς Αἴγυπτον καὶ Συρίαν, ἀμείψαντες καὶ σπολὴν καὶ φωνὴν, καὶ τὸ ἀπολειφθὲν διὰ μακροῦ ὑπὸ τῆς Ἀραβικῆς μανίας διαφθείροντες· οἱ ἀνόσιοι, ἑπαιτελεῖς ἐποίουν τῷ Ρώμῃ εἰς ἀπόλειαν διὰ τοιούτης οὖν ἀρρήτου ραδι-

ουργίας παρέβρισαν μικροῦ δεῖν σύμπασαν καὶ τὴν ἐπίσημον Χαλυθῶνα, ἥς τῆς ἐλευσίνης ἐκτροπῆς καὶ διαφθορᾶς φωραθείσης, περὶ πολλοῦ ἐποίετο ἀνακτῆσθαι ταύτην, καὶ τῆς λύμης διακαθάραι ὁ μακαριώτατος· Ἀντιοχείας κύριος, Σίλβεστρος· διὸ καὶ μητροπολίτην εἰς ταύτην ἐνδύρατο μεταπεμφόμενος ἐξ Ἱερουσαλὴμ ἄνδρα αὐτόχθονα τὸν ὁσιώτατι καὶ σοφίᾳ λαμπρὸν κύρ Σωφρόνιον.

Κατὰ μὲν οὖν τῶν τοσούτων ἀνοσιῶν ρηθιουργημάτων καὶ ἐπιβουλῶν ὅσας ἀσεβῶς ἐπέφερον κατὰ τῆς ἀμώμου ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ ὁ ἀπηνεῖς καὶ αἰμοδόροι λύκοι τῆς δύσεως ἔν τε Αἰγύπτῳ καὶ Συρίᾳ καὶ Παλαιστίνῃ, διηλεκτῶς ἐπαγρυπνοῦντες ἀδιαλείπτως διηγωνίζοντο οἱ μακαριώτατοι πατριάρχαι· ἐν δὲ ταῖς νήσοις καὶ τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ διακηρυττομένη ἡ διαλαλιὰ ὅτι οἱ λατῖνοι εἰσὶν ἀδάπτιστοι, ἀπεσῶσι τοὺς λυμεῶνας καὶ διετείχιζεν· ἐλύπει δὲ τούτους μάλιστα καὶ ἡ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου Κυρίλλου εἰς τὸν θρόνον καθίδρυσις· ἦν γὰρ διάκρυρος ζηλωτῆς τῶν ὀρθῶν δογμάτων, καὶ γενναῖος πολέμιος τῆς δυτικῆς δολοφροσύνης, καὶ προσηνῆς καθαριότης τῆς ἀθέου αὐτῶν μηχανουργίας· διὸ καὶ ἀπὸ τοῦ θρόνου καταλάλει αὐτῶν τῆς καινοτομίας, καὶ λίγειν καὶ γράφειν ἀδεῶς ἐπέτρεπε τοῖς βουλομένοις διελέγχειν τὰ τῶν λατίνων κατὰ τῆς ὀρθῆς πίστεως νέα ἐρευρήματα καὶ ἀλλοκότους αὐτῶν δόξας, ὀρθῶς κρινῶν τὴν ὑπουλον φιλίαν ἐπιβλαβεστέρην τῆς προσηνοῦς ἔχθρας· τί γὰρ μικρὸν ἢ τί μέγα, ὁ οὐκ ἐποίησαν δεῖνόν, πλαττόμενοι φιλίαν καὶ χριστιανισμόν ὑποκρινόμενοι; ἅπασι γὰρ τῆς εὐθείας ἐκτραπέντες, κρατερόνησαν θεῶν νόμων καὶ συμφῶδὰ τοῖς ἀσεβῶσι φρονούντες, τὴν στρατευομένην τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίαν, τὴν ἀμώμον καὶ ἐκλεκτὴν νόμφην τὴν διὰ τοσούτου τοῦ χρόνου διαθλοῦσαν ὑπὲρ τῆς ἀγάπης τοῦ ἐπουρανοῦ νομφοῦ ἀποστυγοῦσι, διώκουσιν ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς καὶ πικροδοτακαῖς ἐπηρεαῖς προσπολεμοῦντες, καὶ διὰ πάσης ρηθιουργίας

ὕποσκελίσει σπουδάζοντες, τὰς ἐκθέσεις ἠδονὰς καὶ τὴν ἄλλην τοῦ βίου ρησάντων καὶ τοῦ κόσμου τὴν δόξαν προτιγόμενοι, ἐν οἷς ἐγκομβούμενοι ἴσα τοῖς ἀσέβεισι σεμνύνονται τὴν εὐσεβειαν οἱ χαμηλῆλοι βουλόμενοι γὰρ τὴν ἐπίγειον τῷ Ρώμης συστήσει μοναρχίαν τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ ἐκπεπτώκεσαν, μῆτε συνειδότες ἂ λέγουσι, μῆτε περὶ ὧν διεδεδυχοῦνται γινώσκοντες, μῆτε καθ' ὧν ἐπιχειροῦσι συνιέντες, ψευδάνυμοι καὶ ψευδολόγοι, φιλήθροιοι καὶ φιλόκοσμοι κατὰ τοὺς ἐθνικοὺς χρηματίζοντες.

Οὕτως οὖν προσηγορευθέντων πάντα τοῦ ἀγίου τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησιῶν ἐθνείας φροντίζων ὁ παναγιώτατος κύριος Κύριλλος. Ἐπει δὲ ὁ οἰκουμηνικός θρόνος κατεδύρετο χρέσιν, ἐπίστησε τῇ οἰκονομίᾳ τῶν ἐκκλησιαστικῶν χρημάτων φροντιστὰς καὶ κηδεμόνας, οὓς καὶ ἐπιτρόπους τοῦ κοινοῦ εἰώθει (Ζ), καὶ τούτοις ἐπέτρεψε τῶν χρηματικῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τὴν ἐπιμέλειαν, ἐν αὐτοῖς μετὰ τῆς ἐνδημοσύνης ἱερᾶς Συνόδου προσέχη τοὺς ἀνήκουσιν εἰς τὴν πνευματικὴν κατάρτισιν τοῦ τῆς ἐκκλησίας πληρώματος· διὸ καὶ πανταχοῦ ἐπιβλέπων παρεμυθεῖτο τοὺς ἐν ἀνάγκαις, ὑπαλείφων τὴν ὑπομονὴν καὶ παραθήγων τὴν καρτερίαν τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων, ὥστε κοφῶς φέρειν καὶ μετὰ χαρᾶς ὑπομένειν τὰ παρὰ τῶν ἀσεβῶν ὑπὲρ Χριστοῦ ἐπιφερόμενα αὐτοῖς θειά, εἰδότες, ὅτι γινόμενοι ἐν αὐτοῖς κοινωνοὶ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν καὶ μαρτύρων καὶ πάντων τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ, λήθονται καὶ τοὺς μισθοὺς κατὰ τὸ μέτρον τῆς ὑπομονῆς καὶ κοινωσίας ἐν τοῖς ὑπὲρ Χριστοῦ παθήμασι. Τῆς δὲ διδασκαλίας καὶ ἐρμηνείας τῶν Γραφῶν περὶ πολλοῦ ἐποιεῖτο· εἰ τις ἦν διδάσκων καὶ αὐτῷ μάλιστα ἦν ἐντιμος· καὶ πάσης ἄλλης μαθήσεως καὶ παιδείας ἐφρόντιζε, καὶ πολλὴν ἐποιεῖτο πρόνοιαν τῶν ἀπανταχοῦ σχολείων. Ἐπει δὲ κατὰ τὸ ἀγώνυμον Ὅρος ζήτηρ θεῖος κινούμενος ὁ ἐν ἱερομονάχοις προηγούμενος τῆς μεγάλης καὶ βασιλικῆς μονῆς τοῦ

Βατοπεδίου Μελέτιος ἐπούδαζε κοινὸν φροντιστήριον ἀπάσης μαθήσεως ἐνιδρύσασθαι, συνεπιλαβόμενος τοῦ τοιοῦτου ἀγαθοῦ ζήλου πάση χορηγίᾳ καὶ συνδρομῇ εἰς πέρας προήγαγε τὸ ἐφείμενον· καὶ δὴ προσκαλισάμενος ἐξ Ἰωαννίνων τὸν σοφώτατον ἐν διδασκάλοις καὶ πάντα θαυμάσιον Εὐγένιον καὶ τιμήσας ὡς εἰκὸς, καὶ δεξωσάμενος φιλοφρονέστατα, ὅτε καὶ τὸν θαυμάσιον λόγον περὶ τοῦ παναγίου Πνεύματος ἐξερῶνησεν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἄμβωνος ἐν τῇ ἁγίᾳ Πεντηκοστῇ ὁ πολὺς ἐν σοφίᾳ Εὐγένιος, καὶ ἐξαποστείλας αὐτὸν ἐκεῖσε ἐν δόξῳ καθηγητὴν καὶ διδάσκαλον, συνεκρότησεν ἐν τῷ Ἄθωνι μετὰ τὴν Ἀκαδημίας ἢ Λυκείου, ὅσον καὶ θειοτέρων λόγων ἦν διδασκαλεῖον, καὶ τελειωτέρας ἀρετῆς καταγώγιον, καὶ τοιοῦτον οἶον δυστυχοῦσι τοῖς Γραικοῖς οὐδέποτε ἐράνη φροντιστήριον.

Ἐπεὶ δὲ οἱ λατῖνοι παρησιᾶ διηλέγοντο ἀδόκτιστοι, καὶ φανερώς ἦν αὐτοῖς ἀντιπράττων ὁ παναγιώτατος κύριος Κόριλλος, οὐκ εἶχον μὴ ὅτι κατ' αὐτοῦ καὶ ποιεῖν καὶ λέγειν διὰ καὶ πανταχῇ καταλάου αὐτοῦ καὶ ἀναδοκτιστὴν ἰδουφόμενον, αἰρετικὸν ὀνομάζοντες· ἐνεῖχον δὲ καὶ τοῖς προὔχουσι τῶν τε ἀρχιερέων καὶ κληρικῶν καὶ ἀρχόντων, καθελθὲν καὶ αὐθις τοῦ θρόνου καταθιβάζοντες, καὶ ποικίλως διανοχλοῦντες καὶ τοῦ κράτους τῆς βασιλείας τῶν Ὀθωμανῶν μεταπεσόντες ἀπὸ Μαχαμούτew, βασιλεῦσαντος ἔτη εἰκοσι τέσσαρα καὶ μῆνας δύο, εἰς Ὀσμάνην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ζῆν λήξαντος τῇ β'. Σεπτεμβρίου τοῦ πεντηκοστοῦ τετάρτου ἔτους, τῇ τοῦ κρατοῦντος παλιμβουλίᾳ καὶ ἀστέτῳ γνώμῃ τοῦ παντὸς αὐτοῖς σπουδαζομένου ραδίως περιγενέσθαι διανοοῦντο· ὑψωρῶντο μέντοι ἐκ τοῦμφανοῦς προσβαλεῖν τὴν προφανῆ αὐτῶν δυσμένειαν σύστασιν τοῖς μισουμένοις λογιζόμενοι. Οἱ γὰρ Ὀθωμανοὶ τοὺς μᾶλλον ἀπηλοτριωμένους τῶν φράγκων μᾶλλον σφίσιν ὑπηκόους ἤγουνται καὶ ἡγουμένους καὶ ἄρχοντας· ὧν κορυφαϊότατον τὸν οἰκου-

μενικὸν πατριάρχην ἐξονομάζουσι. Συνείχον τοίνυν καὶ ἔθλιβον διασπῶντες τοὺς ἡμετέρους, καὶ ποικίλως ἐξοπλιζόντες, λάθρα κατεπολέμου· καὶ πάλιν συστάσεις ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ δυσαρέσκεια καὶ γνόμῃ διαμεριζόμενοι, ἀντιφωνίζι τε καὶ λοιδορία καὶ ἀπλῶς ταρχαὶ τῶν μὲν ὑποκρινόμενων τὰ ἀντίθετα, τῶν δὲ μὴ δὲ συνειδύτων ἃ λέγουσιν, ἄλλων δὲ τοῖς ἰδίους πάθεσι καὶ ἄλλων ἄλλοις χαριζόμενων, τῶν πλείονων δὲ τῇ ἀληθείᾳ ὑπερμαχούτων καὶ τῷ συμφέροντι τῇ ἐκκλησίᾳ ζηλούντων καὶ συνετῶς πρὸς τὴν ζάλην τοῦ καιροῦ ἀνθισταμένων· ἐμέμφοντο δὲ τινες οἱ μάλιστα τοῖς λατίνοις χαριζόμενοι, καὶ κατεάλουν τοῦ παναγιωτάτου κυρίου Κυρίλλου, ὡς εὐθεκίστου καὶ τὴν πᾶσαν ἐκυτῶ ἀφοσιούντος περὶ πάσης ἐκκλησιαστικῆς ὑποθέσεως ἔρυναν καὶ ἀπόφασιν, ὅτι ἄνευ κοινῆς διαγνώσεως καὶ συνοδικῆς ἀποφάσεως διέγνω καὶ κατέκρινε τοὺς δυτικούς· ἀθαπτίστους καὶ βαπτίζειν προσιώντας τῇ ἀμώμῳ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ τοῖς ἱερεῖσιν ἐπέτρεψε.

Ἐξήτει οὖν ὁ παναγιώτατος κύριος Κύριλλος τὴν τοιαύτην καθησυχάσαι ταρχὴν, καὶ συνελεύσεως τῶν τε ἐνδημούντων ἁγίων ἀρχιερέων καὶ τῶν εὐγενῶν καὶ προκρίτων ἀρχόντων γενομένης, ἐπηρώτα τὰς αἰτίας, δι' ἧς ἡ τοιαύτη σύγχυσις ἐν αὐτοῖς· καὶ ἄλλοι μὲν ἄλλας προφάσεις προβαλλόμενοι διηλέγγοντο ἀδίκως ταρχαίενοι, οἱ δὲ ἔλεγον, ὅτι ἄνευ συνοδικῆς διαγνώσεως βαπτίζει τοὺς προσιώντας τῇ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ λατίνοις καὶ δυτικούς, καὶ τὴν τοιαύτην μονοπροσωπον αὐθεντεῖαν ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς πράγμασιν οὐκ ἀνέχονται· ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἀπεκρίνατο, ὅτι μὲν οἱ λατίνοι καὶ δυτικοὶ τὸ παρὰ τοῦ κυρίου βάπτισμα ἠθέτησαν, ραντίσματα σφίσιν ἐξευρόντες, αὐτέλεγχοι· ἐτι δὲ προσήκει ἀθαπτίστους ὄντας βαπτίζειν, εἰ τῆς κρείττονος μερίδος γένωνται, ἀνγκαῖον ἡγοῦμαι συνοδικῶς ἔροις καὶ κανόνισ ἐπόμενος· εἰ δὲ τῷ ἄλλως δοκῇ, περὶτω καὶ τὸ δοκοῦν ἀποδεικνύτω· οὐ γὰρ προσιδιάζομεν.

τὴν κοινὴν περὶ τῶν τοιούτων σκέψιν, καὶ τὴν τυνοδικὴν ἐν πᾶσι συνιστάμεν ἀπόφασιν· εἰ δὲ καὶ ἄλλος ἀνεξέταστος παρακολουθεῖν τῷ θεῷ αἰρεῖται, ἐν τῇ αὐτοῦ ἐπαρχίᾳ ποιεῖτω τὸ δοξᾶν· πρὶν γὰρ συνοδικῆς αποφάσεως, ἐκάστω τῶν συναδελφῶν ἡμῶν ἁγίων ἀρχιερέων ἐπιτρέπομεν διενεργεῖν ὡς ἂν δοκῇ, ἐν ὀρθῇ καὶ ἀπταιστέῃ τῇ συνειδήσει, τῷ προσιοῦντι εἰς σωτηρίαν εὐθετον. Ἐκ γοῦν τῆς τοιαύτης ἀποκρίσεως ἐδοξε τὴν περὶ τούτου ἐρευναὶ καὶ ἀπόφασιν εἰς πληροστέραν ἀνάθεσθαι τὴν σύνοδον.

Διεκυμαίνοντο οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ τοῦ γένους προύχοντες τῇ βίᾳ τῶν ἐξώθεν πνευμάτων κλυδωνιζόμενοι (II)· διὸ καὶ ἐν ἐκτοῦς τωσαυτῶν κωταρῶν κατεμέμφοντο τοῦ παναγιωτάτου Κυρίλλου ὡς αἰτίου τῆς ζᾶλης, κατέκρινον δὲ καὶ τινα σχεδάρια περὶ ραντισμοῦ τῶν λατίνων, ἅτινα συνέγραψε Χριστοφορός τις Αἰτωλός, Ἰσω· ἄλλως ἐπιλήψιμα, διότι ὀλιγομαθῆς ἦν, καὶ ὄρον ἐξήνεγκον κατ' αὐτῶν· ἀνεστήλωσε δὲ τὸν ὄρον κατὰ τοῦ λατινικοῦ ραντισμοῦ συμφώνως τοῖς λοιποῖς τριῖ πατριάρχαις ὁ παναγιώτατος Κύριλλος, καὶ τῶν εἰτι ὄρον καὶ σύμφωνα τοῖς θεοῖς διδασκαλοῖς συγγράφειν εἰδῶτων προφστατο, οἱ· οἱ ἀρχιερεῖς ἀπαρεσκευασμένοι συνέλευσεις συνεῶς καθ' ἐκτοῦς ἐποιῶντο, καὶ τὴν μὲν ἀλήθειαν συγκαλύψαι οὐκ εἶλον, κατελέλουν δὲ τοῦ παναγιωτάτου Κυρίλλου, ὅτι εἰς πράγματα ἐμβάλλει τὴν ἐκκλησίαν, μηδεμιᾶς ἐπιγούσης ἀνάγκης, ἐξὸν ἄλλως δευθετεῖν τὰ λατίνων. Ἰδὼν οὖν ὁ πατριάρχης τὰς συστάσεις αὐτῶν καὶ μετῶν τὰς μομφάς, καὶ κατανοήσας ὡς οὐδὲν ἂν ἐξ αὐτῶν ἐπιγένοιτο κέρδος, ὀριζμόν τοῦ κράτους αἰτησάμενος, διὰ τούτου εἰς τὰς ἰδίας ἐπαρχίας ἀπέστειλεν, ἕνα ἕκαστος τοῦ ἰδίου ποιμανίου φροντίξῃ, καὶ μήτε τὸ κοινὸν διανοχθῆ ἐν οἷς οὐ δέον διαπραττόμενος· τοῦ δὲ ὀρισμοῦ ἀπολυθέντος πεντηκοστῇ πέμπτῃ ἔτει, ὅσοι μὲν κατελήθησαν οἰονεῖ φυγάδες εἰς τὰς ἰδίας ἐπαρχίας ἀτίμως κα-

τήχθησαν· ἀπεκρόθησαν δὲ τινες ἐν τοῖς περὶ τὰς Συκὰς τόποις (Θ), περιθαλπόμενοι τοῖς δυτικοῖς, ὅτι αὐτοῖς συμμαχῶν ἔδοξαν.

Οὕτως οὖν διέλυσε τὴν κατ' αὐτοῦ τότε σύστασιν ὁ παναγιώτατος Κύριλλος, καὶ μεταπεμφθέντος τινος τῶν ἀρχιερέων διώκει ἡσύχως καὶ θεοφιλῶς τὰ τῆς ἐκκλησίας· οἱ δὲ ἀπεικασθέντες ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ κρυπτόμενοι ἐν τοῖς περὶ τὰς Συκὰς τόποις, ὡς ἄρτι καθυβρισθέντες καὶ διωγθέντες ἀδίκως, ἐτυράοντο ἐξωσιν αὐτοῦ ἐκ τοῦ θρόνου συσκευάζοντες· τῆς δὲ τοιαύτης συσκευῆς συνίσταται καὶ συνεργὸς συνυπήρχε καὶ ὁ πρῶτος Προβιάδου Καλλίνικος, ἀνὴρ πεπαιδευμένος, ἀλλ' εἰς προὔπτον κίνδυνον ἦτοι διὰ δόξαν ἢ δι' ἄλλην τινα προσπάθειαν εὐπαραλόγιτος. Τοῦτω γοῦν συνθιμένοι καὶ γνώμην δόντες καὶ ὡς εἶπεν πατριάρχην ἐκλέξαντες οἱ δυσχεροτόμενοι ἀρχιερεῖς, συνεδότην καὶ συνεργούτων καὶ τῶν φίλων αὐτοῖς, καὶ μέσον εὐρόντες γύναιον κεντήστριαν, διέπλεξαν τὴν σκευασίαν, δι' αὐτῆς τῆ ἐρωμένη τοῦ βασιλέως διαβιβάσαντες ἀναφορὰν πρὸς τὸν μονάρχην· ἡ δὲ προτενεγκάμενη περιπαθῶς καὶ ἐξαιτήσασα, καθέλε τοῦ θρόνου τὸν παναγιώτατον Κύριλλον καὶ τὸν ζητούμενον παρὰ τῶν ἀρχιερέων πατριάρχην ἐβεβαίωσε. Καὶ δὴ τῆ 15'. τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ πεντηκостоῦ ἐβδόμου ἔτους ἐξώσθη τοῦ θρόνου ὁ παναγιώτατος Κύριλλος ὁ Ε'. καὶ ἐξωρίσθη εἰς Σίναιον ὄρος, καὶ προσεδιάσθη ἀπὸ πρῶτον Προβιάδου ὁ κύριος Καλλίνικος, γενομένης τῆς συνήθους παραστάσεως ἐπὶ τοῦ ἐπιτρόπου τῆς βασιλείας καὶ προελεύσεως εἰς τὸ πατριαρχεῖον, καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μεταθέσεως.

Τῆ δὲ ἐξῆς ἡμέρᾳ (ἦν γὰρ ἡ ἑορτὴ τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου) συνεχύθη τὸ πλῆθος τῶν χριστιανῶν ἐν τῷ πατριαρχεῖῳ καὶ ἐπληροῦτο ἡ ἐκκλησία σφόδρα· μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν τῆς θείας λειτουργίας, ὡς εἶδον τὸν πατριάρχην ἐπὶ τοῦ

θρόνου ἀραντα τὰς χεῖρας εἰς εὐλογίαν, θροῦς ἅμα καὶ ἀλαλητὸς διηγέρθη πολὺς, ἔξω τὸν φράγγον, ἀδελφοί, ἔξω τὸν φράγγον! καὶ ἅμα ἐπιπεσόντες παίοντες κατὰ κεφαλῆς ἀφῆρπασαν, καὶ τύπτοντες καθέλιον καὶ ἔξω τῆς ἐκκλησίας παρῶσαι ἐσοπούδαζον, ἐν ἐκεῖ διασπάσασι· διὰ τοῦτο γὰρ ἔξω τῆς ἐκκλησίας ἔδωσαν, ἵνα μὴ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ φονεύσαντες, τὴν ἐκκλησίαν ζημιωθῆσονται· καὶ δὴ ἀθροοὶ ἀμιλλώμενοι ἐν ὕβρει, καὶ φύρδην γενόμενοι τοῖς περὶ αὐτὸν καὶ τοῖς ἔξωθεν εἰσπεσοῦσι τεταγμένοις εἰς βοήθειαν (ὄφωρᾶτο γὰρ τὴν κατ' αὐτοῦ τοῦ λαοῦ ἐπισύστασιν, καὶ προσέχειν τῇ παρεδρεύοντι χιλιάρχῳ διεμνησάτο), παίοντες καὶ παιόμενοι συνώθουν ἀλλήλους καὶ συσταδὴν μαχόμενοι ταῖς χερσὶ διεπλέκοντο, καὶ ἀντισπῶντες διέρρηξαν τὴν στολὴν τοῦ ποιμένος καὶ περιέλιον ἅπαν τὸ σχῆμα καὶ φιλώσαντες οὐκ ἔτι διέκρινον· ἀλλ' ὁ μὲν τοῦτον τῶν ἱερομονάχων καὶ διακόνων ραββίνων συνεχόμενον παρῶθει, ὁ δὲ τὸν ἕτερον τύπτων ἀφείλκε, καὶ πάντες ἐζήτουν τὸν πατριάρχην, ὥστε κτείνειν ἐξαγαγόντες· ὁ δὲ γυμνὸς λαθὼν ἡμιθανὴς ὑπὸ τῶν οικειῶν περισώθη. Ἐγένετο δὲ ἡ τοιαύτη κατὰ τοῦ παναγιωτάτου κυρίου Καλλινίκου ὄρη τοῦ λαοῦ εἰς θάνατον ἐξ ἀτόπου ὑπόληψως, ὅτι τὰ λατίνων ἐφρόνει· ἀρχὴν δὲ ἡ τοιαύτη ψευδῆς ὑπόληψις ἔσχεν, ὅτι παροικῶν ἐν τοῖς περὶ τὸν Γαλατᾶν, τῇ συνδρομῇ δῆθεν τῶν δυτικῶν εἰς τὸ πατριαρχεῖον προήχθη, καὶ τὸν παναγιωτάτον Κύριλλον προφανῶς ὑπὸ τῶν δυτικῶν μισούμενον τοῦ θρόνου ἐξέωσεν αὐτῶ ἀντιπράττων· διέμεινε δὲ ἡ τοιαύτη ἄδικος δυσφημία, ἕως οὗτου διὰ πολλῶν ἐν τε τῇ αὐτοῦ πατριαρχείᾳ καὶ μετὰ τὴν ἀπὸ τοῦ Σιναιου ὄρους ἐπάνοδον καὶ λόγων καὶ ἔργων ταύτην διέλυσεν· ὁ γὰρ ὄχλος συλλαβεὶν μὲν ράβδω, ἀποτρίψαι δὲ κακὰς προλήψεις ἥμισυτα εὐχερῆς.

Ἐπεὶ δὲ ὑπόπτεις καὶ αὐθις ἐπίθεσις τοῦ λαοῦ, ἐν ταῖς πανηγύρεσι παρεφυλάττετο, καὶ τὸν λαὸν μεταπεισῆσαι ἐσπού-

δαξε, καὶ τὴν πονηρὰν περὶ αὐτοῦ δοῦσαν περιελθεῖν περὶ πολλοῦ ἐποιεῖτο· συνήλθον δὲ καὶ οἱ ἐξοριστοὶ ἀρχιερεῖς, καὶ τὰ μὲν πρῶτα συνέλαβον αὐτῷ τῆς εἰς τὸν θρόνον προχωρήσει, ὕστερον δὲ μεταβάλλοντες καταλιγώρουν· οὐ γὰρ εὖρον, ὡς ἐνόμιζον, εἶτομον εἰς τὰ αὐτοῖς ἀρέσκοντα. Καὶ συνελθόντες ἐξελέξαντο πατριάρχην τὸν Φιλιππουπόλεως κύρ Σαραφείμ, καὶ διὰ κοινῆς ἀναφορᾶς πρὸς τὸν ἐπίτροπον τῆς βασιλείας, τοῦτον μὲν ἤτήσκαντο πατριάρχην, τὸν δὲ πανηγυρώτατον κύριον Καλλίνικον τοῦ θρόνου ἐξέωσαν καὶ εἰς τὸ Σίνχιον ὄρος ἐξώρισαν.

Διετίθεσεν οὖν ἐπὶ τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου ὁ πανηγυρώτατος κύριος Καλλίνικος μῆνας ἕξ καὶ ἡμέρας ὀκτώ, εἰς πολλὴν ἐμπεισάν κατ' ἀρχὰς ταραχῆν, καὶ κίνδυνον τὸν ἔσχατον διελθῶν· μικρὰ δὲ ὤφελθαι ἴσχυσε διὰ τὴν κοινὴν ἐξ' ἀδίκου διαβολῆς δυσμένειαν, οὐδὲν ὤφελθηεις, εἰ μὴ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀπὸ λαϊκοῦ προχωρήσας καὶ χειροτονήσας ἀρχιερεῖα Δημητριάδος, καὶ τὴν ἐπισκοπὴν τούτην ἀπὸ Ἀκρίστης ἀπελούμενος καὶ ἀρχιεπισκοπὴν τιμήσας, κεχρησμένα ποιεῖν ἐδοξε τῇ ἰδίᾳ πατριδὶ καὶ αὐτῷ ἄνετον τοῦ λοιποῦ βίου τὴν διαγωγὴν ἐν τοῖς οἰκείοις παρεσκεύασεν. Ἦν δὲ τῶν λογίων καὶ πεπαυμένων πολυμαθέστατος, ζηλωτὴς τῶν ὀρθοδόξων δογμάτων διαπυρός, ευσταθὴς τὴν γνώμην, γενναῖος τὸ φρόνημα, ἤττων πολιτικῆς ἀγχιπροφίαις, καὶ τῆς πολυπλόκου καὶ πολυμήρου ταύτης ἀρχικῆς ἐμπειρίας ἀπείρατος, ἐπεικῆς, ἀνεξίκακος· οὐδὲν γὰρ ἐμνησικακεῖ, πλὴν τῶν εἰς τὴν εὐσεβειαν αὐτὸν ἀδικιωτων, καὶ αἰρετικῶν εἶπουν φράγγων δυσσημούντων κατηγοροῦντων· μόνον γὰρ τούτην τὴν δυσσημίαν ἠγαίτο ἀπόρητον, τῶν ἄλλων μικρὰ φροντίζων.

Τῇ γοῦν εἰκοστῇ ἐβδόμῃ ἰουλίου τοῦ πεντηκοστοῦ ἐβδόμου ἔτους, μοναρχοῦντος τῶν Ὀθωμανῶν Ὀσμάνου τοῦ Γ', οἱ τε ἐνδημοῦντες τῇ Κωνσταντινουπόλει ἀρχιερεῖς καὶ οἱ κληρικοὶ μετὰ τοῦ κοινῆ ψήφῳ καὶ γνώμῃ ἐκλεχθέντος πατριάρχου κυ-

ρίου Σεραφείμ παρέστησαν τῷ ἐπίτροπῳ (Θ), καὶ λαθόντες τὰ συνήθη καθέκαστα εἰς βεβαιώσιν τῆς ἐκλογῆς, ἐπανεῆλθον ἐνδόξως εἰς τὸ πατριαρχεῖον, καὶ γενομένης τῆς μεταθέσεως ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὡς νενομίσται, ἀνευρήμασαν οἰκουμηνικὸν πατριάρχην τὸν παναγιώτατον κύριον Σεραφείμ· καὶ ἐχάρη ὁ λαὸς σφόδρα, καὶ ἔπαινον τὰ σκάνδαλα καὶ διαβολαί, καὶ ὑπόνοιαι, καὶ ὄλωσ ἡ κοινὴ δυσχερέσκια. Ὁ γὰρ παναγιώτατος κύριος Σεραφείμ τῆς μεγίστης ἐπιλαθόμενος ἀρχῆς, ἐφρόντισε πρῶτον τῆς κοινῆς τῶν ἀρχιερέων ὁμοιοῦς καὶ πάσης ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως· καὶ ἦν μέχρι τινὸς πειθορῶν τοῖς βαρυτίμοις τῶν γερόντων, τῷ τε Ἡρακλείᾳ Γερρασίμῳ ἀνδρὶ συνετωτάτῳ καὶ γνωριμωτάτῳ καὶ αὐτοῖς τοῖς μεγιστάσι, καὶ τῷ Νικομηθεῖας Γαβριήλ, βεθυγνώμονι καὶ πολιτικῷ, καὶ ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς πράγμασιν εἶπε τις ἄλλος ἐμπειρῷ· τούτοις οὖν κοινοῦμενος τὰ συμπίπτοντα καὶ βουλευόμενος καὶ ὑπέειπεν τὰ πρῶτα, διεύθυνεν εὐμαρῶς πᾶσαν δυσχέρεϊαν, καὶ τὴν ἐκ τῆς διχογνωμίας ἀντιφωνίαν διέλυσεν, ἐπέβρωσέ τε τὴν δύναμιν τῆς πατριαρχικῆς ἐξουσίας, ἤνεπε ἡ περιπέτεια καὶ δυσφημίᾳ τῷ παναγιωτάτῳ Καλλινίκῳ ἡσθένησε, καὶ πάντα ἐξῆγεν ὡς ἐνῆν ἐπὶ τὸ βέλτιον.

Ἐπεὶ δὲ τὸ κράτος ἀπὸ Ὀσμάνου τοῦ τρίτου ἐπὶ τὸν τρίτον Μουσταφᾶν τοῦ Ἀχμέτου τῆ ἰθ' τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ πενηκοστοῦ ἑξήκοντος ἐτους μετέπεσεν, οὐ μικρὰς συνήνησε δυσχερεῖας ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκησις· τό τε γὰρ κατὰ τῶν χριστιανῶν μῆτος καὶ αἱ πράξεις τοῦ μονάρχου ὁρμαὶ δέος οὐ μικρὸν ἐνεπειοίχθησαν τοῖς κλημέσι τῶν ἐκκλησιῶν, τόν τε εὐσεβῆ τοῦ θεοῦ λαὸν σύμπαντα κατέπτηξεν, καθ' ἐκάστην τῆς δυσμενεῖς πείραν εἰς τὸ προστυχόν λαμβάνοντα, καὶ τὸ μέλλον θεϊνότερον ὑφορμώμενος. Ἀνέστειλε μέντοι πως τὰς τυραννικὰς ὁρμὰς περὶ τὸν νοσηρῶς ὁ τῆς αὐτοῦ βασιλείας συνετωτάτος καὶ πολυέπειρος ἐπίτροπος· ἐντεῦθεν ἔνα τοῦ

δυνάστου θεραπεύσει, τὴν γνώμην διέθλιψε τὸν λαὸν τὰ περιττὰ ἀφαιρούμενος, καὶ τὸν μισούμενον περισώζων, τὸ μῖσος τοῦ κρατούντος μεθίστη πολιτικῶς ἐπὶ τὰ συμφέροντα· διὸ δὴ ἄπας περιρρεῖτο κόσμος καὶ στολὴ φαιδρὰ τῶν χριστιανῶν μετῆλλάττατο, καὶ πᾶς τις ὑπόφορος μελαινειμῶνων καταστουγγάζετο· ἀλλ' ἐν τούτοις οἷς διετεγχάτο ὁ ὑπατος, οὐκ ἐπηρεκίετο ὁ λαὸς, ἀλλ' αἰμάτων ἐλύσσα καὶ διωγμῶν φλεγμκίνων κατὰ τῶν ἑτεροδοξούντων τῆ εὐδουλία τῶν οἱ παρεδρευόντων κατείχετο· διέτρεχε δὲ τὰς ἀγμῆς προκλαγμένῳ τῷ σχήματι, καὶ ἀνθρώπῳ τι βάμμικ εἶπου ἐώρα τοῖς ὑποφόροις κατεφοίνεσεν ἀπανθρώπως τῷ λύθῳ τοῦ φέροντος, οὐδὲν εἶδον κῦτος· οὐ σχῆμα, οὐ βῆμα, οὐχ ἵππον, οὐ κέλπη, οὐ κατάλυμα ἀνεπίρνονον, καὶ τὸν ἀέρα αὐτὸν καταστουγγάζων εἴπερ ἀνέτως ἀνέπνεον· τάχῃ τοι κατερουπούτο βαδίζων ἕκαστος· καὶ διενήχετο δικρότῳ κυματούμενος, καὶ κτίζειν ἀπαίπατο, καὶ τὴν προσοῦσταν, εἴπερ ἐνῆν, οἰκίαν συνέστειλε, καὶ κατηρῆ· καὶ στουγγάζων, περιδεῆ· καὶ κατάρθεος, τὰ πενθικὰ προτεῖ φορῶν τὸν κοινὸν ἄλεθρον μειλιστόμενος· ἀλλ' ἴσχυσε τίως τοῦ συνετοῦ ἐπιτρόπου ἢ φρόνησις, καὶ τὴν θηριώδη γνώμην τοῦ κρατούντος μικρὸν τι μετήλλαξε καὶ τίθησσεῶων τὸν ἄγριον λείοντα μειλιχίους τρόποις καὶ πολιτικῶς δελεάσματος ἐνῆκε πως εἰς τὸ φιλόανθρωπον καὶ τὸ ἀρχικὸν ἐξεπαίδευσεν.

Ἐπεὶ δὲ τὰ τῆς λεοντοκομίας τοῦ συνετοῦ ἐπιτρόπου ἐκράττησε, καὶ τὸν ἄγριον θῆρα γελινῶ φρονήσεως καὶ πολιτικῆς ἐπιστήμης· τοῦτου καταδεῖ περικγόμενον, ἀνεθύρσησεν ὁ δυστυχῆς λαὸς· καὶ χρηστωτέρως τὰς ἐλπίδας ἐπέτέρωσεν· ἐπιστήμικο δὲ καὶ πᾶς τις ἄνακτος τῆ ἰσχύϊ καὶ φρονήσει ἐκείνου, οὐχ ὅπως τὴν ἀπράλειαν τῶν προσόντων ἀλλὰ καὶ τῶν σπουδαζομένων αὐτῷ τὴν ἐλπίδα ἐπεριστάμενος, καὶ πᾶς τις ἀπέβλεπεν εἰς αὐτὸν ὅπως ποτε εἶχε καὶ οὐτινος ἦν ἀνταπεινῶτο· Ἐντεῦθεν δὴ καὶ ὁ πενκαγιώτατος· κύριος Σεραφεῖμ τοῖς

περί τὸν οὕτω θυνάμενον ἐπίτροπον ἐπιβλέψας· καὶ κητοδὸν τὸν ἱατρὸν αὐτοῦ (H) παρησίαν ἔχοντα, καὶ τὸν μέγαν διερχομένου τῆς βασιλείας· ριλοῦμενον ὡς ἴδιον ἀνάστημα (K), τοῦτοι· προσγῶν καὶ ἐταρῆσάμενοι· οἷς προσκτῶνται οἱ παραδυναστεύοντες, δι' αὐτῶν ἐξετέλει τὰ δεόμενα τῆς παρὰ τοῦ ἐπιτρόπου ἰσχύος· καὶ γνώμης· ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς πράγμασιν. Ἐκτοτε οὖν ἐδόκει ὀλιγωρεῖν πως τῶν προειρημένων βαρυτίμων γερόντων (Λ), καὶ ἐαυτῷ περιποιεῖσθαι δύναμιν ἐν τῇ ἐξουσίᾳ καὶ κατ' ἴδαν γνώμην διοικεῖν τὰ συμπίπτοντα, καὶ προῆγεν ἐπαύξων τὴν ἰσχὴν καὶ τὴν ἴδιαν γνώμην κρατούνων, καὶ διέπραττεν ὅς ἂν ἐπιβάλλοι, καὶ ὡν ἀίρετο ἐκράτει, πολλάκις· καὶ τῶν ἐνδημούωντων ἀρχιερέων καὶ ἀρχόντων τινῶν καὶ κληρικῶν ἀντιφερομένων· ἐδημηγῶγει δὲ τὸν λαόν, καὶ περὶ τῶν ἐκκλησιῶν ἐφρόντιζε, καὶ τοῖς πρότερον δεδογμένοις· περὶ βαπτισμοῦ τῶν λατίνων ἐπικολούθει, καὶ τὰς κολυμβήθρας τῶν βαπτιζομένων ἐπεσκέπτετο, καὶ προσέχειν τοῖς ἱεροῦσι πηρήγυιαις κατὰ τὴν ἀκριβῆ τῶν θείων ἀποστόλων παράδοσιν ἐκτελεῖν τὸ βάπτισμα, καὶ τὸν πανηγυράτην Κύριλλον τῆς ἐξουσίας· ἀνῆκε καὶ ὅπη ἂν βουλομένη οἰκεῖν ἐπέτρεψεν· ὅς το ἔργον Ὅρος· πρὸ πάσης γῆς καὶ πατριῶς· προσελάτο· καὶ πάντα ἐποίησεν ἡγεμονικῶς τῷ λήμματι, μηδένα μόντοι τῶν ἀρχιερέων τῆς προσηκούσης ἀποστερῶν τιμῆς.

Ὡς δὲ τὰ τῆς βασιλείας· ἐστερευέτο διὰ χρόνου· τῶν γὰρ προθιγόντων βασιλέων ἐκάτερος· ἄτεκνος ἔληξε, τεχθείσης τῷ τότε κρατοῦντι θυγατρὸς· καὶ δημοσταλοῦς· γενομένης· χαρᾶς, καὶ συμπάσης τῆς πόλεως· μεθαρμοσθείσης· εἰς κόσμον, εὐκταρίαν τεύτην εὐρών ὁ πανηγυράτης· κύριος· Σερραριμ καὶ διενεργήσας· ὥστε ἐνόησιν τῶν κρατούντων γενέσθαι, πολλὰς ἐπεσκευάσκατο καὶ ἀνορθώσκατο τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκκλησιῶν (M), ἐκ τῆς πανδήμου παιδιᾶς· καὶ τοῦ περιαιποῦ τῶν ἰγυῶν καὶ πυλώνων καλλωπισμοῦ, εὐκοσμίαν ἐπιστήσας, καὶ

σπουδὴν ἀναγκαιοτάτην τεχνιτευσάμενος ἐμμελέστατα. Διεγέλασεν οὖν ὁ δυστυχῆς λαὸς ἐκ τῆς ἀγλωιδεστάτης συγγρότητος· ἐπὶ ἡμέρας δεκά, πᾶσαν παιδιὰν καταπαίρων καὶ κρονικῆς καταπολαύων ἐλευθερίας. Ἐχαίρει δὲ ὁ εὐσεβὴς τὰς ἐκκλησίας παρ' ἐλπίδα ἐπισκευασάμενος, παράδειγμα λαῶν δεξιὸν καὶ ἐς ὕστερον· καὶ τοῦ παναγιωτάτου κυρίου Σιρκρεϊμ ἐπήγει τὴν σπουδὴν, τὴν μέριμναν, τὴν φρόνησιν, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὴν εὐσεβειαν. Ἄλλ' οἱ ὀλιγορθέστες φρόντιμοι γέροντες, ὑπορώμενοι τοῦ πατριάρχου τὴν προαγωγὴν ἐν δυνάμει καὶ τοῦ τρόπου τὸ αὐθέκαστον ἀποτρεπόμενοι τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀριστοκρατίας, κατήρξαντο ἀντιπράττειν, καὶ τοῦ διαθεγομένου ἐφρόντιζον, τὸν τότε Λαρίσης Μελέτιον εἰς πατριάρχην μελετήσαντες. Ἄλλ' ὁ θάνατος ἐπιρῆθ'· καὶ μεταστῆσαι εἰς οὐρανίους μόνας τὸν Νικομηδείας Γαβριήλ, τὴν τότε τῶν ἀρχιερέων μελέτην ἔστησε, καὶ τὰ τῆς ἐκκλησίας ἀρῆκεν ἀνενόηλητα.

Εὐρῶν δὲ καὶ τὸ κοινὸν τῆς μεγάλης ἐκκλησίας καταβεβαρυμένον χρέεσι καὶ δανείοις μέχρι χιλίων ταλάντων, ἐφρόντισεν ὅπως ἂν κουρίσειε· ὅτι δὲ διὰ τὰς ἀλλαγὰς τῶν πατριαρχῶν καὶ τὰς εἰς τὸν θρόνον ἐφόδους τὰ πλείω τῶν δανειῶν προσετέθησαν καταδῆλον ἦν· διὸ λογισάμενος ὀρθῶς, τῶν ἀτάκτως ἐφορμώντων καὶ διενογλοούντων τὴν ἐκκλησίαν ἀναπειράσαι τὴν ἐφοδὸν καὶ διακόψαι τὰς ὁρμὰς, ἐξήτησατο καὶ παρέλαβε βασιλικὸν ὀρισμὸν τῶ πεντηκοστῶ ἐνάτω ἔτει (N), ὃς διακελεύεται εἰς τὸ ἐξῆς τὸν προύοντα εἰς τὸν θρόνον ἐξ ἰδίων ποιεῖν τὰς ὀφειλομένας δαπάνας, τὸ λεγόμενον τοῖς ἀρχουσιν ὀποκλιντήρια, συμποσούμενα ἐπέκεινα τῶν ἐξήκοντα ταλάντων, καὶ μηδὲν τὸ κοινὸν προσδαπανᾶν χάριν νέας πατριαρχείας, μηδὲ παρὰ τῶν ἀρχιερέων ζητεῖν καὶ λαμβάνειν τι περὶ αὐτῆς. Τοῦτο γοῦν τὸ βασιλικὸν δίπλωμα ἀπέκοψε τὰς ὁρμὰς καὶ ἐπιθέσεις τῶν ἀτάκτων, δι' ἃς οἱ ἀγιώτατοι πατριάρχαι· κατὰ καιροῦς ἐξώδευον πάμπολλα χρήματα, καὶ ἀφῆκε τὴν

εκκλησίαν ἀνεπηρέαστον ἐν ταῖς ἐκλογαῖς καὶ προεδριασμαῖς τῶν ἐξῆς πατριαρχῶν τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου.

Ἠγάπη δὲ ὁ πανκλιώτατος κύριος Σαρκαίμ καὶ τοὺς σοφοὺς καὶ πεπαιδευμένους, καὶ τούτοις ἔχαρεν ὁμιλῶν, καὶ τιμῆν ἐφιλοτιμεῖτο· διὸ καὶ τῆς αὐτῶν ἐφρόντιζε συστάσεως, καὶ σχολείων εἶχε πρόνοιαν, καὶ ἐπεὶ τὰ τῆς πολυμυθείας ἔδρα ἐν τῷ γένει ὑποπεριόμενα, διχνοτήσκι καὶ ἐπανεγενεῖν διανοεῖτο καὶ κτεσπούαζε· καὶ τὸν ζῆλον τῆς περὶ αὐτὸν ἱερᾶς συνόδου ἐκπυρώσας καὶ συμπαρακλαδῶν συνεργούς, χορηγίαν ἐκ κοινοῦ ἐράνου οὐκ ἀριλότιμον δικταζάμενος, καὶ προσεδειώσας διὰ πατριρχικοῦ σιγγιλιώδους γράμματος, κατεβάλετο οἰοεὶ ἐξ ὑπαρχῆς θεμελιῶν μεγαλοπρεποῦς οἰκοδομῆς, καὶ διηνεκούς συστάσεως τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει σχολῆς, τέσσαρας ἐν αὐτῇ διδασκάλους πάσης ἐπιστήμης καὶ κηθῆσεως διορισάμενος. Ἐφρόντιζε δὲ καὶ περὶ τῆς σχολῆς τοῦ ἁγίου Ὄρους καὶ δεξιοσάμενος καὶ τιμῆσας καὶ διὰ πολλῶν πείσας τὸν ἐκ Μεσοῦδου Νικόλαον, τοῦ σεφωτάτου κυρίου Ευγένιου ταύτην περικτησαμένου, ἐκεῖσε ἀπέστειλε, καὶ τὸν μέγαν ἐκεῖνον Ευγένιον μεταπεμψάμενος ἀπὸ Θεσσαλονίκης, ὑπερβαυμάζων καὶ τιμῶν καθίστη διδασκαλον τῆς ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει σχολῆς, ὥστε ἐπὶ τὸ τρίτον ἔτος τῆς αὐτοῦ πατριαρχείας τὴν παροικίαν τοῦ Φανξρίου Ἀθηνόπολιν καταστήσαστο. Ἐκεῖ γὰρ Ευγένιος ὁ πολὺς ἦν τότε θεολογῶν, ἐκεῖ Δωρθεος φιλοσοφῶν, ἐκεῖ ρητορέων Κριτίας, ἐκεῖ Ἀνανίας τὰς λογικὰς τέχνας διδάσκων, ἐκεῖ ἐσμός φιλοσοφῶν καὶ φιλολόγων σημῆνος, καὶ θεολόγων θίστος, ἐφ' οἷς ἤθετο πᾶς τις φιλογενῆς, μάλιστα οἱ γορηγοὶ καὶ συνίστορες.

Ἐπὶ τοῦ τρίτου ἔτους τῆς πατριαρχείας τοῦ πανκλιωτάτου κυρίου Σαρκαίμ, Κλήρικώς τις ἀπὸ Ἀμστελοδάμου τῶν Βελγικῶν θεολόγος τῶν Ἀσενιστῶν μετὰ τοὺς περὶ αὐτὸν ἐξίχτει τὴν ἑνωσιν μετὰ τῆς ὀρθοδόξου καὶ ἀμωμήτου ἀποστολικῆς

νοίς καὶ ἀλάφῃ γοργότυτι, καταθροήσας, πάντα δικαιοσύμενος ὡς ἂν λάθῃ, καὶ πονηρὰν ὑπόνοιαν τοῖς κρατοῦσιν ὑποβάλλοι, καὶ ἔξωσιν τοῦ παναγιωτάτου ἀπὸ τοῦ θρόνου ἐξεργασίειν, συγκατέειπε τοιοῦτον, οἷον οὐδὲ Ἰουδαῖος θεοστύγης ἂν ἐτόλμησε· λιβέλλον ἀνώνομον· πλάσήμενος καὶ γύναιόν τι τῶν περιδλεπτων καὶ πρὸς τὴν τοῦ βασιλέως ἀδελφὴν εἰσοδουοσὼν χρήμασι παραπίσας διὰ τῆς βασιλοῦ παιδος πρὸς τὸν κρατοῦντα διεδώσας, περιεῖχε δὲ τὸ ψευδογράμμα, ὡς ὁ πατριάρχης τῶν Ρωμικίων ἐορτὴν πάνδημον ἀσυνήθως ἐπιτελέσας, καὶ τὸν ἄρμωσθὴν τῶν Ρώτων προσκαλεσάμενος, λαμπρῶς ἐπελθόντα ὑπεδέξατο αὐτὸν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐνδόξως, καὶ μετὰ μεγάλης οἰκ τῶν ἡγεμόνων καὶ τῶν βασιλέων ὑπαντήσας, καὶ δεξιοσάμενος διὰ πολλῶν συνεστήσατο αὐτῷ τὸν λαόν· ὁ δὲ ἀναγκῶς καὶ τῷ θυμῷ ζήσας πρὸς τὸν ἐπίτροπον τῆς βασιλείας αὐτοῦ κίρνης ἐπέστη, καὶ τὸν λιβέλλον ἐπιδοῦς διηρώτα, εἰ τοῦτον λανθάνει τὰ γενόμενα· ἐκπλαγεὶς δὲ ἐκείνος· ἐπὶ τῇ ἀπονοίᾳ τοῦ συκοφάντου, ἐπίσχετν ἔδειτο, καὶ τὸν τολμητικὸν ὄποιος ἂν ἢ ψευδόμενον διήλεγγε, καὶ διέλυσεν ἀποδεικτικῶς τὴν παράνομον συκοφαντίαν, καὶ τὸν κρατοῦντα πείσας εὐλόγως παριδεῖν τὴν γραφὴν, ἐφρόντισε μαθεῖν τὸν συγγράψαντα. Ἐξέστη δὲ ὁ παναγιώτατος κύριος Σερραφίμ μαθὼν τὴν κατ' αὐτοῦ τάτην παράνομον διαβολὴν, καὶ διηπόρει τίς τι παθὼν τοιαῦτα αὐτοῦ κατεψέδατο, ἀλλ' οὐδὲ συνεικάσαι εἶχε χριστιανὸν εἰς τοσοῦτον ἀτοπίαν ἐλάσαντα· ὁ δὲ συνετὸς καὶ πολῦπειρος ἐπίτροπος καὶ πᾶν τὸ κράτος τῶν Ὀθωμανῶν ἐπιστημονῶς φέρον, ἐπερευνήσας τὸν τολμητικὸν κατέμαθεν· ἀλλὰ φίλος τις αὐτὸν περισώσας διὰ πολλῶν χρημάτων ὕστερον τοῦ τότε κατ' ἄξιν θανάτου ἐρρύσατο.

Μετὰ δὲ τὸ αὐτὸ τρίτον ἔτος, τοῦ περιωνόμου Ἡρακλεῖος Γερσάκιμου διὰ τὸ βαθῦ γῆρας παραίτησιν οἰκαιοβελῆ βουλομένου παίησαι εἰς τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ τὸν τότε Μετρῶν ἐπίσκο-

πον Μεθόδιον, καὶ συναίνεσιν καὶ γνώμην καὶ ἐνέργειαν αἰτησκέμενον πρὸς τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου Σεραφείμ, καὶ αὐτοῦ κατὰ πρῶτον μὴ συναίνουτος, κλύθων καὶ ταρχῆ κατέλαβε τὴν ἐκκλησίαν, ἕως ὅτου διὰ πολλῶν ἰσχυσεν ἡ γνώμη καὶ θέλησις τοῦ βρυτιμοῦ γέροντος, καὶ ὁ κύρ Μεθόδιος διεδέξατο τὴν Ἰράκλειαν. Ἐκτοτε οὖν ὄδινεν ἡ πτώσις τοῦ κυρίου Σεραφείμ· ὁ δὲ κατολιγορήσας τῶν ἀντιφερομένων αὐτῷ, τῶν προϋόντων ἐν δυνάμει καὶ λόγῳ γέροντων ἐκλειοιπύτων, ὡς τοῦ μὲν θανόντος, τοῦ δὲ παραιτησαμένου, προήγε τὴν πατριρχικὴν ἐξουσίαν ἐπιρρωνύων τῇ ἐπιτρίπτῳ πολιτικῇ, εἴτουν πλεονεξία τῶν κρατούντων χρῆσθαι μεμαθηκώς, καὶ τὰ ἀρέσκοντα αὐτῷ εὐμάρως ἐξετέλει τῶν ἀνθισταμένων περιγενομένων. Ἐπει δὲ παρὰ τῶν δυναμένων τὴν ἰσχύν χρῆμασιν ἐξουνεῖτο, ἀπαιτήσεις πλείονας ἐποιεῖτο, καὶ τὸ ἔθνος παραμείβων σύμπαντας τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς καταβάρυνεν· ἐντεῦθεν ἤρξαντο διαλοιδορεῖν καὶ καταμέμψεσθαι τοῦτον τῶν τε ἀρχιερέων τινές καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν, καὶ τῶν ἀρχόντων οὐκ ἐλάσσονες· ὁ δὲ τοῖς δυσμενοῦσιν ἀντιφερόμενος παρέκλινεν εἰς τὸ βικιότερον.

Ἐπεὶ δὲ τὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως εὐθεκάστως ἐδοκεῖ διενεργούμενα ὑπὸ τοῦ πνευματώτατος κυρίου Σεραφείμ, καὶ τὰ τῆς ἀργυρολογίας ἐπληθύνετο· καὶ βίαις οὐκ ἐκτός· ἦν· ἐκτοτε γὰρ καὶ τὰ ἐμβρατήκια τῶν ἐκκλησιῶν προσσύζησαν, καὶ αἱ ἐξω ἐπάρχισι χρεεσί καταβάρυνεσθαι ἤρξαντο· μεκκῆτι δίκαιον ἀνεχέσθαι ἡγησάμενοι, συνίσταντο ὑπὲρ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀριστοκρατίας ὅς τε τῶν ἐνδημούντων ἀρχιερεῖς καὶ ἐκκλησιαστικοὶ καὶ τῶν ἀρχόντων οὐκ ἐλάσσονες, καὶ ὁμονοήσαντες ἀμεταθέτως ἀπὸ κοινῆς γνώμης κατεψηφίσαντο καὶ διεπράξαν τούτου τὴν ἐξῶσιν· καὶ δὴ τῇ κς'. Μαρτίου τοῦ ἐξηκοστοῦ σωτηρίου ἔτους δόντες ἀναφορὰν πρὸς τοὺς κρατούντας ἐξέωσαν τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου τὸν πνευματώτατον

κύριον Σαρκαίμ, κί ἀντ' αὐτοῦ ἐκλεζόμενοι τὸν πρῶτον Ἰπεκίου τότε προεδρεύοντα Χαλκηδόνα· κύριον Ἰωαννίκιον, ἐζήτησαν πατριάρχην, κί ἀπέλαβον παραστάνας· ὁμοθυμαδὸν τῷ τῆ βασιλείας ἐπιτροπεύοντι.

Ἦν δὲ ὁ παναγιώτατος κύριος Σαρκαίμ ὁ Β'. Ἠπειρώτης τὸ γένος, εὐσεβῆς ἐξ εὐσεβῶν εὐπατρίδης, φιλογενῆς, φιλότιμος, τυμμηρὸς, γενναῖος, νοήμων, εὐμηθῆς· μάλλον ἢ πολυμαθῆς, ὁρηκτικός· οἱ ἐδόκει συμφέρειν, δυσπαλλάκτος· ὡν εἴχεται· ἐν πράγμασιν εὐεπιβόλος, εὐμήχανος· τὰ ἀρέσκοντα κ' ὧ διαπραξέσθαι τὸν ἐπιχωριάζοντα τρόπον· παρεζήλου γὰρ κί ἐξέμαθε τῶν κρατούντων τὴν πολιτικὴν κί τὸ ἀρχιμὸν αὐτῶν ἦθος ἀπεμάζετο. Σύνοιδε μέντοι κί τῆς ἰδίας ἀξίας τὰ καθήκοντα, ἐν οἷς κί τὰ μέγιστα ἐφιλοτιμεῖτο, κί τοῖς ἐπιληκρινῆ τὴν ἀρετὴν κατορθοῦσιν ἡσμενίζετο, κί διάπυρος ζηλωτῆς ἦν τῶν ὀρθοδόξων δογμάτων, κί τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ θεοῦ κηδεμὸν ἐπιμελέστατος· κί εἰ μὴ φίλαρχος· κί φιλογρήματος ἦν, οὐκ ἂν βεβύς· κί ὑπέρογκος· ἐδοξε, κί τοῦ παντός ἐπαινῶν ἦν ἄξιος.

Τὰ μὲν οὖν τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας τῆς κατὰ τε Αἴγυπτον κί Ἀσίαν κί Εὐρώπην τυραννομένης ἐπὶ τῆς ἐκτῆς ταύτης δεκάτης ὀγδόης ἐκατονταετηρίδος· τῶν σωτηρίων ἐτῶν, οὕτως· ἐν θλίψεσι κί ἀνάγκαις· κί παντοίοις πειρασμοῖς· διήγετο· οὐχ ἤττον δὲ κατετυραννοῦντο κί ἐδιώκοντο οἱ ὀρθοδόξοι κί οἱ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν παπιστῶν, μάλιστα δὲ οἱ ἐν Ἀσίᾳ.

Ἐν δὲ τῇ θεοδοξίᾳ αὐτοκρατορίᾳ τῶν Ρώσων, τῆς θεοστέπτου Ἐλισάβετ θυγατρὸς τοῦ αὐδήμου μεγάλου Πέτρου, τῆς εὐσεβεστάτης· ἀνάσης· κί θεοσεβεστάτης· αὐτοκρατορίας, τὰ σκηπτρα τῆς ὀρθοδοξίας ἐχούσης, ἡμιλλᾶτο ὁ ἔνθεος ζήλος τῆς ἀρετῆς, κί ἐπλατύνετο καθ' ἐκάστην ἐν τοῖς εὐρυχωροῖς κόλποις ταύτης· τῆς μοναρχίας τὸ ἀποστολικὸν κήρυγμα

καὶ λαοὶ καὶ ἔθνη ἀπὸ σκότους εἰς φῶς ἤγοντο, καὶ μυριάδες ἐπίστευον εἰς Χριστόν. Πολυειδῶς γάρ καὶ πολυτρόπως τὴν ἐκκλησίαν αὐτοῦ οικονομῶν ὁ κύριος τοῖς μὲν οὐ μόνον πιστεύειν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν διαθεῖται, τοῖς δὲ αὐτοῖς πιστεύουσι, καὶ ἄλλους εἰς τὴν πίστιν καλεῖν καὶ φωτίζειν, ἐν ἀμφοτέροις δοξάζει ἐν ἐνθῶ ἀγάπῃ, ὑπομονῇ τε καὶ καρτερίᾳ, δι' ὧν ἡ πρὸς θεὸν τελεῖα ἐλπίς· καὶ πίστις γνωρίζεται.

Ἰημαζὸν δὲ περὶ τὸ μέσον ταύτης τῆς δεκάτης ὁγδόης ἑκατοντάδος τοῦ σωτηρίου ἔτους· ἐπίσκομοι ἐν σοφίᾳ καὶ διδασκαλίᾳ.

Περθέσιος πατριάρχης Ἱεροσολύμων, Ἀθηναῖος, ἀνὴρ σοφὸς καὶ πολυμαθῆς, καὶ τὸν ἐρμηνευτικὸν τρόπον τῶν θείων Γραφῶν ἄριστα ἠσκημένος. Διὸ καὶ περιερχόμενος παντρχοῦ διήνοιγε τὰς Γραφὰς ἐρμηνεύων, καὶ διδασκῶν ἐστήριξε τοὺς χριστιανούς εἰς ὑπομονὴν καὶ καρτερίαν τῶν ἐπικειμένων θλίψεων, διεθέρμαινε τὴν πρὸς τὸν θεὸν καὶ τὸν πλησίον ἀγάπην, ἐκόσμηε τὰ ἔθνη, καὶ παντὶ τρόπῳ ἐγένετο ὠφέλιμος, καλλιεργῶν τὴν ἀμπελον τοῦ Χριστοῦ ἀποστολικῶς, καὶ τὴν εὐλογίαν τῶν χριστιανῶν πρὸς τοὺς ἐν Ἱεροσολύμοις ἀδελφούς δικονῶν.

Σωφρόνιος Ἱπτολεμαῖδος, Δαμασκηνός, τὸν διδασκαλικὸν τρόπον προηρημένος καὶ τὰ τῶν θείων πατέρων καὶ διδασκάλων πάντα ἐμελετήσας, καὶ ἐγκύψας εἰς βάθος τῶν θείων Γραφῶν, ἐδίδασκεν ἀποστολικῶς ἀρξάμενος ἀπὸ Ἱερουσαλήμ.

Σαμουὴλ Δέρκων μητροπολίτης, Βυζάντιος, πάσης ἰδέας λόγου ἔμπειρος, πολυμαθέστατος καὶ λέγειν δεινότητος· συνέγραψεν ὁμιλίαις καὶ ἄλλα τινά.

Διονύσιος Ἀδριανουπόλεως μητροπολίτης, Χίος, πολυμαθῆς καὶ διδασκαλικός· ἐφύλαξε τῶν ὁμιλιῶν αὐτοῦ τινὰς ἐγγράφους.

Καλλίνικος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, Θετταλός· συνέγραψε διάφορα.

Δωρόθεος Ιερομόναχος και πρωτοσύγγελος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ὁ Λέσβιος, φιλόσοφος και ἑλληνικῆς εὐφραδείας και πάσης ἄλλης λογικῆς τέχνης ἐμπειρότατος· συνέγραψε λόγους πανηγυρικοὺς τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, και ἀρχῶν τῆς περιπατητικῆς φιλοσοφίας κατὰ Νεύθωνα, και τῶν μηχανικῶν φυσιολόγων, περὶ ἐντόμων, και τῶν ἐκ σήψεως γιγνομένων, και ἄλλα τινά.

Μελέτιος και Ἀθανάσιος Ιερομόναχοι, οἱ ἐν τῇ μεγάλῃ μονῇ τῶν Ἰβήρων ἀσκήσει και θεωρίᾳ ἐρησυχάζοντες.

Κοσμάς Ιερομόναχος ὁ Ἀθήνιος, ἀνὴρ πεπαιδευμένος, και τὸν διδασκαλικὸν τρόπον ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι ἀσκήων.

Μπαλάνοσ Ιερεὺς Ἰωαννίνης, σοφώτατος· συνέγραψε πάμπαν, μάλιστα μαθηματικά.

Θεοφάνης ἐξ Ἀγραίων Ιερομόναχος και ἐμὸς πρῶτος διδάσκαλος ἐν τῇ πατρίδι· τῇ ἐμῇ Φουρνᾷ, πάσης σοφίας και μαθήσεως μετακλίτων, ὁσίων τὸν βίον διασχίσας, και εἰς ἀκρότητα ταπεινορροσύνης ἐληλακῶς, θεωρίας εἰς ὕψος ἀνήχθη. Πρόδηλος ἡ αὐτοῦ σοφία ἐν τισὶν ἐπιλύσει θεολογικῶν ζητημάτων και ἐν τοῖς τρισὶ πανηγυρικοῖς πρὸς τὴν ζωοδόχον πηγὴν.

Περθέσιος Ιερομόναχος Πελοποννήσιος, τὴν εὐαγγελικὴν διδασκαλίαν ἐπανηρημένος.

Ἀγαθάγγελος Πελοποννήσιος Ιερομόναχος, τὴν εὐαγγελικὴν διδασκαλίαν και τὸν πνευματικὸν τῆς διαρθώσεως τρόπον ἐπανηρημένος.

Λγάπιος Ιερομόναχος Αἰτωλὸς, τὴν εὐαγγελικὴν διδασκαλίαν διὰ βίου ἐμελετήσας.

Βικέντιος ὁ Δαμιῶδὸς Κεφαλληνεύς, πολυμαθέστατος, συνέγραψε πάμπαν ἐπιστημονικὰ θεολογικά, τέχνας λογικὰς.

Ἀντώνιος Ιερεὺς ὁ Κατήφορος ἐκ Ζακύνθου, πολυμαθέστατος, συνέγραψε τέχνας λογικὰς και ἄλλα.

Ἰερόθεος μοναχὸς Ἰθακήσιος, πολυμαθὴς, και τὸν διδα-

σκαλικὸν τρόπον ἐν Σμύρνῃ διὰ βίου διανούσας, πολύχουον τὸν καρπὸν τῆς εὐμαθείας ἤνεγκε.

Εὐστράτιος Ἀργέντης ὁ Χίος, ἰατροφιλόσοφος, πολυμαθέστατος· συνέγραψε κατὰ λατίνων, καὶ ἄλλα τινά.

Εὐγένιος ἱεροδιάκονος ὁ σοφώτατος καὶ πάσης ἐπιστήμης καὶ μαθήσεως θησαυρός, Κερκυραῖος· συνέγραψε πάμπολλα, ἐπιστημονικά, θεολογικά καὶ πάσης ἑλλης ιδέας.

Κυπριακὸς ἱεροδιάκονος ἐκ Κύπρου, πάσης λογικῆς τέχνης καὶ ἐπιστήμης καὶ τῆς ἱερᾶς θεολογίας ἐμπειρότατος· συνῆν ὑποδιδάσκαλος τῷ μεγάλῳ Εὐγενίῳ ἐν τῇ κατὰ τὸ ἅγιον Ὄρος Ἀκκδημίῳ, παρ' οὗ πρότερον ἠκροάσαστο ἀκριβέστερον ἐπιζητῶν φυσικῶν, μεταφυσικῶν, θεολογικῶν, γεωμετρικῶν μαθημάτων, ἐμβριθῆς ἀνὴρ καὶ βίῳ καὶ λόγῳ ἐν παντὶ διδασκαλικός.

Ἰάκωβος ἱερομόναχος Πάτριος, διδάσκαλος τῶν λογικῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν ἐν Ἱεροσολύμοις, ἐμπειρος τῆς ἐρμηνείας τῶν θείων Γραφῶν· ἐδίδασκε δὲ καὶ ἐπ' ἄμβωνος διερμηνεύων τὰς ἁγίας Γραφάς, καὶ ὁμιλίαις συνέγραψε, βίῳ ἐπικριθῶσας ἀρετὴν λογικὴν, καὶ λόγον κοσμητικῆς βίου σεμνότητι καὶ τελειότητι πρῶξως.

Ἐφραὶμ ἱερομόναχος Ἀθηναῖος, πολυμαθέστατος καὶ τῶν θείων Γραφῶν μελέτην πολλὴν ἐσχηκώς, καὶ τῶν ἁγίων πατέρων τῆς ἐρμηνείας ἐμπειρότατος, διδάσκαλος πρότερον ἐν Κύπρῳ, διερμηνεύων καὶ ἐπ' ἄμβωνος τὰς ἁγίας Γραφάς, εἶτα ἐν Ἱεροσολύμοις, ἀγαστὸς τῇ τε ἀκριβείῳ τοῦ λόγου καὶ τῇ τοῦ βίου τελειότητι καὶ ἀμφοτέροις διδασκτικὸς ἐπαγωγότατος.

Νεόφυτος ἱεροδιάκονος Πελοποννήσιος, ἀσκητῆς πολυπονώτατος καὶ πολυμαθέστατος, συνέγραψε συλλογὴν ἱερῶν νόμων, λύσεις διαφόρων ζητημάτων νομικῶν, τακτικῶν, ἠθικῶν, δογματικῶν, περεκβολάς καὶ ἐρμηνείαν εἰς τὸ συντακτικὸν τοῦ Θεοδώρου Γαζῆ πολυμαθεστάτην καὶ τῇ παρούσῃ ἀνάγκῃ τῆς διδασκαλίαις τῶν γραμματικῶν ἐπωφελεστάτην.

Κωνσταντίου· Θετταλός επίσκοπος Τρίκκης, πολυμαθής και τῆς ἑρμηνείας τῶν θείων Γραφῶν ἔμπειρος, ἐδίδασκε συνεχῶς διερμηνεύων τὰς ἀγίας Γραφὰς· συνέγραψε συλλογὰς ἐκ τῶν θείων Γραφῶν καὶ τῶν συγγραμμάτων τῶν θεοφόρων πατέρων, καὶ ἄλλα τινὰ ὑπομνήματα.

Ἀλέξανδρος μνητής τοῦ αὐδήιμου Μακκρίου, φιλόσοφος, ἐδίδαξεν ἐν Βουκουρεστίῳ λογικά, ἐπιστημονικά δι' ἐτῶν, καὶ πολλὰς ἐγένετο τοῖς ἐκεῖ ὠφελείας· πρόξενος, πυρσὸν εὐμαθείας ἀνάψας.

Νικόλκος· ἐκ Μεσούβου, πρότερον χρηματίας διδάσκαλος ἐν Τρίκῃ τῆς Θετταλίας, καὶ μετὰ τὴν ἐπάνοδον ἀπὸ Ἰταλίας σταλείς εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος καὶ χρηματίας ἐν τῇ ἐκεῖ σχολῇ διδάσκαλος, κἀκεῖθεν μεταβὰς εἰς Λακίαν καὶ ἐν Ἰσίου διδάξας· πολυμαθὴς ὁ ἀνὴρ· οὗτος πρῶτος ἐν Ἑλλήσι μετέφρασε τὰ στοιχεῖα τῆς φυσικῆς τοῦ Νεύτωνος κατὰ Μουσκειμβροόειον.

Ἰωάννης ὁ ἐξ Ἀγράφων, ὁ χρηματίας διδάσκαλος τῶν υἱῶν τοῦ αὐθέντου Γρηγορίου Γαίκα βοεβόδα, καὶ διδάσκαλος ἐν τῇ σχολῇ τοῦ Ἰσίου ἅμα τῷ ἀπὸ Μεσούβου Νικολάῳ καὶ ὕστερον ἅμα Νικηφόρῳ τῷ Θεοτόκῃ, ὁ καὶ διὰ χρόνων φιλοπονήσας καὶ μεταφράσας τὸν Θησαυρὸν τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης Στεφάνου Ἐρρίκου καὶ ἐπεργασάμενος, ἐπιπροσθεὶς καὶ ἄλλας πολλὰς λέξεις, ἐξ ἄλλων τε συλλέξας καὶ φιλοτεχνήσας ἄριστα.

Ε' τ. Χριστ.	ἔτη πατρ. Μῆνας.	Πεπραγμένα.	ἔτη Χριστ.	ἔτη βασι. Μῆν.	Ὀνόμ. Βασ.
1748	2	8 Κύριλλος Ε' ἀπὸ Νικαροῦδαις α'.			Μαχμουὺν
1751	4	3 Ηερίσιος Β. τὸ δ' ἀπὸ Νικαροῦδαις.			Μαχμουὺν
1752	4	6 Κύριλλος Ε' τὸ β'.	1754	24	2 Μαχμουὺν Ὁσμάν Γ' Ὁσμάν Γ'
1757	—	6 Καλλίνικος Δ. ὁ ἀπὸ πρῶτον Ηερολάβου.			Ὁσμάν Γ' Ὁσμάν Γ'
1757	3	8 Σιρσεμία ὁ Β. ἀπὸ Φιλίππουπόλεως	1757	2	10 Ὁσμάν Γ' Μουσταφᾶ; Γ' Μουσταφᾶ; Γ'
1761	2	2 Ἰωαννίσιος Γ' ἀπὸ Χαλκηδόνος πρῶτον Ἰπεκίου.			

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Τὰ μὲν τῆς γνώμης τοῦ μονάρχου τῶν Ὀθωμανῶν Μουσταφᾶ, τοῦ καιροῦ προΐντος· ἡμερώτερα ἐγένετο τῆ ἀγγλοῖα τοῦ αὐτῷ ἐπιτροπεύοντος· τιθακσευόμενα. Ἄνεκτα δὲ καὶ ἀνελάμβανε τῆ τούτου φρονήσει καὶ τὰ πεπονημένα τοῦ ἡμετέρου τῶν ὀρθοδόξων γένους· καὶ τῶν λατίνων ἐπιρραΐαι· πολύπειροι· γὰρ καὶ πολυμαθῆ· ὧν ὁ τῆς βασιλείας τότε ἐπιτροπος· Ραγῆπος, ἐπίστατο τὰ καθ' ἡμῶν ἐξ ἀρχῆς· αὐτῶν βλάβαι· καὶ τὰ τοσούτοι· ἐπιβουλᾶς, καὶ ἐπεὶ κατατρυγομένους τοὺς τῆ Ρώμῃ προσέχοντα· τῷ πολέμῳ τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσίας· ἑώρα, κατολιγωρῶν αὐτοῦ, ἐδικαίου τὰ ἡμέτερα· διὸ καὶ τὰ ἀδικίαι· ἀραιρεθέντα, διὰ προσπαθήσεως· καὶ διενεργείαι, μεριτείας· τε καὶ ἐκλιπρήσεως· τοῦ βασιλέως· τῶν Κελτογάλλων καὶ πολλῶν χρημάτων τῶν παπιστῶν, ἐν Ἱεροσολύμοις προσκνηματτα, τοῦ μακκρωτάτου κυρίου Παρθενίου ἐπιμύνας· ἐκλιπαροῦντο· προσχεῖν τῷ δικαίῳ, δικδικάσαι· ὀρθῶς, ἀφελόμενοι· ἐκείνων ἡμῖν ἐπέτρεψε καὶ διὰ βασιλικῷ διπλώματι, ὡς ἀπ' ἀρχῆς ἦν, ἡμῖν δεκμάνειν προσεκυρώσατο, καὶ θῆττον ἐβοῶθει, εἰ ἔγωγε ἐκ τοῖ μφανοῦς ἐπιρραζόμενοι· κατεστάλη γοῦν ἡ βαρχαία τῶν δυτικῶν κατὰ τῆς ἀμωμήτου ὀρθοδόξου ἐκκλησίας· μὴ ἔχουσα συνεργὸν τὴν ἀτίθειαν, διὰ τὴν φρόνησιν τοῦ ἐπιτροπεύοντος, καὶ δολίῳ· ὑρέπουσα, διενέμετο εἴ τι που σεσηπός· κατεπατεῖτο μέντοι καὶ ἡτιμάζετο καὶ ὑπὸ τηλικούτου δυνάτου, καὶ γε παρὰδοξον ἦν, ὅτι καὶ τοῦ ἐκκλησιῶν προστάτας· καὶ πατριάρχαι· προεττοχθαι τῆς ὀρθοδοξίας· αὐτῆ λῆζει προσέταττε.

Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς· καὶ κληρικοὶ παραστάντες· τῷ ἐπιτρόπῳ τῆς βασιλείας· καὶ ἐξαιτήσαντες· πατριάρχην τὸν τότε προεδρεύοντα Καλαθηδῖνο· πρῶτον Ἱσαίου κύριον Ἰωαννῆσιον, καὶ

πρᾶξι καὶ ἄλλοις ὡς σύνθησι, τῇ εἰκοστῇ ἔκτη Μαρτίου τοῦ ἐξήκοστοῦ πρώτου, ἐπανήλθον ἐνδόξως εἰς τὸ πατριαρχεῖον, καὶ τὸν μὲν κύριον Ἰωαννίκιον, ἐν τῷ κῶ τοῦ μεγάλου μάρτυρος Γεωργίου γενομένης τῆς μεταθέσεως ὡς νενομίσται, ἀνευρήμασαν οἰκουμενικὸν πατριάρχην, τὸν δὲ προοδεύσαντα κύριον Σεραφεῖμ καθαιρέσει ὑπέβαλον, καὶ ἐξορία καταδίκασαν ὁ δὲ λίαν ἐντίμως διεληθὼν διὰ τῆς μεγάλης τχύτης πόλεως διὰ ξηρᾶς ἀπῆλθεν εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος, εἰς ὃν ὠρισταί τύπον. Ἡσύχασαν οὖν οἱ δυσχεροστούμενοι καὶ τυρηνίαν τῆς ἐκκλησίας ὑφορώμενοι ἀρχιερεῖς καὶ ἄρχοντες, καὶ περιέποντες τὸν παναγιώτατον κύριον Ἰωαννίκιον τὰ τῶν ἁγίων τοῦ θεοῦ ἐκκλησιῶν ἐφρόντιζον.

Τὰ μὲν τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας ἥσυχᾳ ἦν· ἐπανῆκε δὲ ἀπὸ τοῦ Σιναίου ὄρους φυγὰς διὰ μυρίων κινδύων καταβῶν εἰς Αἴγυπτον καὶ ἐξ Αἰγύπτου εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὁ πρῶτος πατριάρχης κύριος Καλλίνικος καὶ ἀποκρυβεῖς ἡμέρας τινὰς ἐν τῷ εὐκλεεῖ οἴκῳ τοῦ Χρυσσοκούλου Ράλλη, ἀνδρὸς εὐσεβοῦς καὶ φιλοδικαίου, πρώτου ἐρμηνείας τῆς ἀριστοκρατίας τῶν Ἑνετῶν, καὶ διενεργήσας ἐαυτῷ τὴν μετάληψιν τοῦ τῆς ὑπερορίας ὀρισμοῦ καὶ παραγρηψάμενος, ἐδικαιολογήσαστο περὶ πάντων ὧν κατεῖπον αὐτοῦ οἱ διαβάλλοντες, καὶ τὴν ἄδικον συκοφαντίαν ἀπαλείψας καθάπεξ, καὶ μεταβῶν τὴν κατ' αὐτοῦ ψῆφον τῆς ἐκκλησίας, ἀνέγκλητος καὶ ἀμεμπτος γνωσθεὶς τῇ ἱερᾷ συνόδῳ, τὴν δικαιοῦσαν κοινὴν ψῆφον τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ ἀθωώσεως παρέλαβεν ἔγγραφον, καὶ δεξιωθεὶς φιλοφρόνως τῷ τε παναγιωτάτῳ κυρίῳ Ἰωαννικίῳ καὶ τῇ περὶ αὐτὸν ἐνδημούσῃ ἀγίᾳ καὶ ἱερᾷ συνόδῳ, καὶ ἐνδιατρίψας ἡμέρας πλείους, ἔλαβεν ἄδειαν, ὅπῃ ἂν βουλομένῳ ἀπελθεῖν ἐπὶ ρητῇ ἐτησίῳ χορηγίᾳ, ἢ συνοδικῇ διαγνώσει καὶ κοινῇ γνώμῃ ἐκ τοῦ κοινοῦ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας λαμβάνειν διέταξαν· ὁ δὲ πρὸ πάσης γῆς τὴν ἰδίαν

πατριὰ προελόμενος ἐκεῖσε ἐντίμως μετέβη, καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ βίου ἐν ἡσυχίᾳ καὶ μελέτῃ τῶν θείων Γραφῶν ἀφοσιώσας διὰ γαί ἐν γῆρει εὐπαθῶν καὶ ἀναβάτεις ἐν τῇ καρδίᾳ διατιθέμενος τὰς ὑποποιούς καὶ θεοειδεῖς.

Κατὰ δὲ τὸ Ἰλλυρικὸν οἱ ὀρθόδοξοι Δαλμάται διανοχλούμενοι ὑπὸ τῶν φρατόρων καὶ μηκέτι φέροντες τὰς αὐτῶν ραδιοργίας ἤρξαντο δυσπετεῖν ἀστατοῦντες· διαγνοῦσα οὖν ἡ γαληνοτάτη ἀριστοκρατία τῶν Ἐνετῶν τῶν ὑπάρχων τὴν παραχρῆν, διεπυθάνετο τὸν στρατηγὸν ἀνθ' οὗτου δυσχεραίνει καὶ ἀστατεῖ τὸ ὑπῆκοον· ὁ δὲ διασκήσας ὅτι περὶ τὴν πίστιν ἐνοχλούμενοι οἱ ὀρθόδοξοι ὑπὸ τῶν δυτικῶν ἱερέων ταράττονται, προσέθετο ὡς εἰ μὴ ἀρχιερέα τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας αὐτοῖς ἐπιστήσουσιν, οὐκ ἂν ἄλλως ἐφυσυχάσειεν. Τοῦτων οὖν γνωσθέντων, τὸ μὲν ἀρχιερέα αὐτοῖς ἀποκαταστήσει, διὰ τὴν ἐκ τῆς Ρώμης ὕλακῆν, παρητοῦντο· ἐνίοις γοῦν ἐδόκει τὸν ἐκ πολλοῦ καταργηθέντα πρόεδρον Φιλαδελφείας Ἐνετίησιν ἀνανεώσασθαι κατὰ τὸ πρότερον, ὥστε ἐνεργοῦντα τὰ τῆς ἀρχιερατείας ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, τοῖς Γραικοῖς πρεσβυτάσθαι κηδόμενον καὶ τῶν ὀρθοδόξων ἐν Δαλματία ἐκκλησιῶν. Ἐπεὶ δὲ ἐν τοιαύτῃ πολυάνθρωπῳ ὁμηγύρῃ πολλὰ συγκυρεῖ πάθη τε καὶ διαφέροντα ἴδια, ὑφέρποντα τῷ λογισμῷ, καὶ τῷ κοινῷ συμφέροντι πολλὰκις ἀνθιστάμενα, καὶ οὐκ ἐν πᾶσιν ὡς ὄφειλεν ἐπικρατεῖ ὁ ὀρθὸς λόγος, οἱ πλείους τῆς χειρόνος ἐγένοντο γνώμης, καὶ οὔτε ἀρχιερέα ἴδιον τοῖς ὀρθοδόξοις Δαλμάταις ἐπιτρέψαι διέγνωσαν, ἵνα μὴ κινεῖα ποιοῦντες τὸν Ρώμης πάππν λυπήσωσι, μήτε τὸν Ἐνετίησι πρόεδρον Φιλαδελφείας ἀποκαταστήσει κατὰ τὴν προτέραν ἐλευθερίαν τῆς ἐκκλησίας καὶ τὰ τότε ἐκ δικαιοπραγούσης τῆς γνώμης προσνεμεκμήνα προνόμια, ἅπερ εἶχον οἱ Φιλαδελφείας πρόεδροι ἐκεῖ πρὸ τοῦ Κακομελετίου Τυπάλδου, ὃν ἀποστατήσαντα τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας δικαίως κατεδίκασε καὶ καθαρῶσει παντελεῖ

καθυπέβαλε, και ὡς σεσηπὸς ἀπέκοψε και ἀπέριψεν ἐν ἔτει χιλιοστῷ ἐπτακοσιοστῷ δεκάτῳ δευτέρῳ ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης κύριος Κύριλλος ὁ δ' γνῶμη κοινῇ συνοδικῇ και συνκινέσει τοῦ μακρωτάτου πατριάρχου Ἱεροσολύμων κυρίου Χρυσάνθου, και τῶν περνευθέντων ἀπάντων ἀγίων ἀρχιερέων, ἀλλὰ κατασοφίσασθαι τῶν ἀρχομένων και παρεπιδείξασθαι ἀρχιερέε, συνκινουόντα μέντοι τοῖς λατίνοις και τῶν ἀνατολικῶν μὴ ἀποσχοινιζόμενον· και δὴ εὐρόντες τὸν ἐκεῖ ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἀγίου μεγλομάρτυρος Γεωργίου ἐφημερεύοντα ἱερομόνυχον Γρηγόριον Φατζέε, ἀμφοτεροδέξιον ὡς ἐνόμισαν, τούτῳ περιῆψαν τὴν φανάκη, και τὸ δράμα ἐνεκεχευήκεσαν, και πρὸς τὴν ἑέρκυραν ἀποστειλαντες και συναρπάσαντες τὸν τε Κεραλληνίαε και Ζακύνθου ἀρχιεπίσκοπον, και τὸν Λευκάδος και ἀγίας Μύρας, και τινα ἕτερον σὺν αὐτοῖς, ἀνευ ἐκδόσεως πατριαρχικῶν και κωνοικῶν ψήφων χειροτονοῦσι δι' αὐτῶν ἀρχιερέε και Φιλαδελφείας ἐξονομάζουσι, και πρόεδρον Ἐνετίησι καθιστάσι, περιμένοντες δὴθεν τὴν ἐκδοσιν και ἐπιβεβαιώσιν τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κατὰ τρόπον πρωθύστερον. Ἄλλ' ἔλαθον ἐκυτοῦς ἀπατῶντες, ἐξαπατῆν ἄλλοις πειρώμενοι· ὡστε ἅμα τοῖς Δαλμάταις τοῦς τε Ἐνετίησιν ὀρθόδοξοις και τοῦς ἐν ταῖς Ἑλλαδικαῖς περὶ Ἡπειρον νήσοις συνετάραξαν ἐπὶ τῇ ἐκθέσῳ δραμητουργία τοῦ καινοφανοῦς αὐτοῖς ἱποκενταύρου ἀνατολικοδυτικοῦ ἀρχιερέως· τοῦτον γοῦν ὡς ἀλλόκοτον τέρεε και μισαρὸν ἐκτρομα ἀποστρεφόμενοι οἱ ζηλωταὶ τῆς εὐσεβείας, ἀνήγγειλαν τὴν ἐκφυλον αὐτοῦ φυὴν, και τὴν παρὰνομον προχείρισιν τῇ τοῦ Χριστοῦ μεγίστῃ ἐκκλησίῃ, ἐπικαλούμενοι ὡς τάχοε τὴν τομὴν, και τὴν ἐνδοικον καθαίρεισιν. Ὁ οὔν παναγιώτατος κύριος Ἰωαννίνιος μηδενὶ ἐνδοῦς, οἷς ὁ πρέσβυε ἐν Κωνσταντινουπόλει τῆς γαληνοτάτης ἀριστοκρατίας παρενεγκεῖν ἐσπούδαζεν, ἀλλὰ τοῦ ἐκδοθέντος δεκρέτου ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἐγκαθιδρύσει τοῦ δυσκελοῦς και ἀκεφάλου κο-

λοσσοῦ, ὡς ἀυστάτου καταψηρισάμενος πρότερον, καὶ κατὰ τὴν προτέραν ἐλευθερίαν, ἣν διὰ χρόνου ἐπεβραβεύσατο ἡ βασιθυγνώμων καὶ δικαιοπραγοῦσα τότε ἀριστοκρατία τοῖς ἐκεῖ ὀρθοδόξοις, αἰτησάμενος ψήφισμα, ὡς ἔμαθε τὴν ἀνομον προχειρίσιν τοῦ Ψευδοφιλαδελφείας, καὶ τὴν ἐκ συναρχῆς χειροτονίαν τοῦ ἥμιστα γρηγοροῦντος Γρηγορίου Φατζέα, τοῦτον συνοδικῶς διαγνώσει· κατέκρινε, καὶ καθαιρέσει παντελεῖ κατεδικασεν, ὡς παράνομον, ἀμφίδρονον, μᾶλλον δ' εἰπεῖν ἑτερόδρομον, ἢ ὅλως ἀπιστον καὶ κακόφρονα· τοὺς δὲ χεῖρα ἐπιθεμένους αὐτῷ ἐπαίδευεν ὡς μὴ προσέχοντας, οἱ προσέχειν μάλιστα ὀφείλουσι, καὶ ὑποκλαπέντας παραλογισμῶ προφανεῖ, ἢ ἄλλως δι' αἰδῶ ἢ φόβον ὑποστειλθέντες καὶ πρὸς τὴν ἀλήθειαν μὴ εὐδρομοῦντας, ἀλλὰ τῆς βασιλικῆς καὶ κανονικῆς εὐθυπορίας ἐτραπέντας, καὶ ἀργεῖαν αὐτοῖς· τοῦ ἱεροπρεπεῖν ἐπέθηκεν ἐπιτίμιον, διαρρήδην ἀπελέγξας τὴν πλάνην, καὶ καταστηλιτεύσας τὴν κακοφροσύνην τοῦ τοιοῦτου ἀυστάτου δράματος· ὥστε μηδὲνα τῶν ὀρθοδόξων λανθάνειν, ἀλλὰ φεύγειν καὶ ἀποπληθῆν ἀπ' αὐτοῦ τοῦ λυμεῶνος καὶ κακόφρονος ἀγρηγοροῦ Γρηγορίου, καὶ ὡς ἀνιέρου κατολιγορεῖν, καὶ ὡς ἀπ' ἄλλοτριόφρονος διατειγίσεσθαι.

Πρῶστατο τοίνυν γενναίως τῶν ἀπανταχοῦ ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν κηδόμενος ὁ παναγιώτατος κύριος Ἰωαννίκιος. Ἐπεὶ δὲ τὰ τῆς ἀνελευτέρου πολιτικῆς καταφρόνει, καὶ χρημάτων ἦττον ἐφρόντιζεν, οὐκ ἔτι τοῖς δυνάσταις καταθύμιος, οὐδὲ τοῖς παραδυναστεύουσι προσφιλεῖς· ἦν, οὐδ' οἱ· ἀν' ἐπιβάλλοι κατορθωτικός, καὶ ἐπιτυχικός ὡν ἔδειτο. Ἐντεῦθεν οὖν δυσσρέσκειαι ἀναφρόντο τοῖς δεομένοις· τῆς ἐκτὸς ἐπικουρίας ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς, ὡς ἀμελοῦντος τῶν ἐπιβαλλομένων καὶ τῶν ἀναγκαιῶν μὴ φροντίζοντος, μεμψιμοφίαι τε οὐκ ὀλίγαι· παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἐπληθύνοντο· ἀλλὰ καὶ τῶν εὐγενῶν καὶ ἀρχόντων τῆς μεγάλης ταύτης πόλεως οἱ μὲν τῷ γένει προσήκοντες

μηδὲν ἀποκερδαίνοντες οἷς ἂν ἐλπίζεσαν αὐτοῦ πατριαρχοῦντος, ἐδόκουν περὶ ὀλίγου ποιεῖσθαι τὸ οὕτως αὐτοῖς ἄρχειν· οἱ πλείους δὲ ἀντιπολιτευόμενοι ἐκείνους, καὶ μῆτε καταθαρροῦντες τῷ παναγιωτάτῳ, οἷς διεννοοῦντο, παραφυλαττόμενοί τε οἷς ἐπεχείρουν, καὶ τὸ ἅλον ἀντιπράττοντα διὰ τοὺς συγγενεῖς ὑφορώμενοι, ἠλλοτριοῦντο ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἀποστυγοῦντες τὴν εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ διαμονήν, ταύτην ἰδίαν αὐτῷ κατατιῶντο τρυφήν. Ταῦτα οὖν κατανοήσας, καὶ περὶ πολλοῦ μάλιστα ποιούμενος τὴν τῶν ἁγίων ἀρχιερέων εὐχρηστήτησιν, διεπράξατο τὴν τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου παραίτησιν. Συνήλθον γοῦν καὶ συσκεψάμενοι οἱ τε ἐνδημοῦντες ἀρχιερεῖς καὶ οἱ κληρικοί, καὶ ἄρχοντες ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες, παραιτησαμένου τὸν θρόνον τοῦ κυρίου Ἰωαννικίου, ἐξελέξαντο καὶ ἐψηφίσαντο πατριάρχην οἰκουμενικὸν τὸν μητροπολίτην Δέρκων κύριον Σαμουήλ.

Ἦν δὲ ὁ παναγιώτατος κύριος Ἰωαννίκιος ὁ Γ'. τὴν πατριὰν Βυζάντιος τῶν εὐγενῶν, Καρατζᾶς τὸ γένος, μεγάλωφρων, μεγαλοπρεπής, φιλέντευκτος, φιλόφιλος, χρημάτων ἀπειδής, φρόνημα ἔχων φύσει τῷ γένει προσῆκον· γενόμενος δὲ ἀρχιεπίσκοπος Ἰπεκίου, καὶ ἐν πολλοῖς φιλοτιμησάμενος καὶ μέγала τὸν εὐσεβῆ λαὸν ὠφελήσας ἐν τῇ τότε ἀνωμαλίᾳ τοῦ καιροῦ, καὶ τῷ συμβᾶντι εὐτυχῆ τῶν Ὀθωμανῶν κατὰ τῆς Ἀουστρίας πολέμου, τέως ἐπανῆκεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ τὸν ἀρχιεπισκοπικὸν Ἰπεκίου θρόνον, εἴτε τῶν κατοίκων ἐκεῖ τὴν ἀγροικίαν ἀηδισάμενος, εἴτε τῶν συγγενῶν τὴν συνδιαγωγὴν προελόμενος, περητήσατο καὶ ἐν τοῖς οἰκείοις διέτριβεν· ὕστερον δὲ προεδρικῶς λαβὼν τὴν ἐπαρχίαν Χαλκηδόνος ποιμένος χηρεούσαν, ταύτης προιστατο· γενόμενος δὲ πατριάρχης καὶ δόξας τῶν εἰωθότων ἀντιποιεῖσθαι, μὴ συνεκτείνων πρὸς τηλικούτον μέγεθος πραγμάτων τὴν μέριμναν, μηδὲ πρὸς τὰ πολλὰ συμμερίζων τὸν κόπον, ἐξ ὧν ἡ κοινὴ διηγεῖ ἀρμονία, καὶ τοιούτοις ὧν καὶ πλείστοις προτερήμασι δικασμούμενος,

ἔλαθεν ἤττων τῆς ἀρχῆς φανείς καὶ τοσαύτας ὑστερον συναντήσας τὰς δυσχερείαις, ἃς συνιδὼν ἐκὼν μετὰ δύο ἔτη καὶ μῆνας δύο τὸν θρόνον περητήσατο, καὶ εἰς Χάλακην νῆσον ἀπέληθεν ἐν ἰδίῳ οἴκῳ, ὑπὸ ἀδρᾶ τῆ χορηγίᾳ τῆς ἐκκλησίας τὸν ἴσυχον καὶ ἀμέριμον βίον προελόμενος.

Ἐν ἔτει γοῦν χιλιοστῶ ἐπτακοσιοστῶ ἐξηκοστῶ τρίτῳ ματοῦ εἰκοστῆ πρώτῃ, παραιτησάμενος τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον τοῦ κυρίου Ἰωαννικίου τοῦ Γ'. ὡς προεῖρηται, κοινῇ γνώμῃ καὶ ψήφῳ ἐξελέξατο τὸν μητροπολίτην Δέρκων κύριον Σαμουήλ, καὶ παραστάνας τῷ ἐπιτρόπῳ τῆς βασιλείας Ραγήπῳ οἱ τε ἐνδημοῦντες ἀρχιερεῖς καὶ οἱ κληρικοὶ μετὰ τοῦ ἐκλεχθέντος πατριάρχου ἔλαβον τὰ καθέκαστα, καὶ ἐπιστρέψαντες ἐνδόξως εἰς τὸ πατριαρχεῖον, καὶ γενομένης τῆς μεταθέσεως ἐν τῷ ναῶ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, ὡς νενόμισται, ἀνευφημήσαν τῆ κ δ'. ἤτοι τῆ 24 Ματοῦ οἰκουμενικὸν πατριάρχην τὸν κύριον Σαμουήλ. Ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ ὕψους τῆς τοιαύτης περιωπῆς προελθὼν, συνειδῶς ὅσων καὶ ὁσῶν ὀφείλει διαπραξέσθαι ἐπιτετυχηκῶς, οὐδὲν μελήσας εἰδειξεν ἐκ προοιμίων ὡς εὐδαιμονοῦσι λαοί, ὅτε οἱ φιλόσοφοι ἀρχοῦσιν ἢ φιλοσοφοῦσιν οἱ ἀρχόντες· διὸ καὶ κοινῇ ἐορτὴν συνεστήσατο τὴν εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ προαγωγὴν, πάντων ἐπ' αὐτῇ ἡδομένῳ, καὶ τοῦ μὲν τὴν σοφίαν, τοῦ δὲ τὴν φρόνησιν, ἄλλου δὲ τὴν καλοκάγαθειαν καὶ τὸν ἐνθεον ζῆλον, καὶ πάντων τὴν ἐν πᾶσιν ἰδιάζουσαν κατορθωτικὴν ἐπιμέλειαν τεθηπότος καὶ θαυμάζοντος.

Τῆς μὲν οὖν ἀκροτάτης ταύτης περιωπῆς προηγουμένης ἐπισκοποῦσης τὰ θεῖα δόγματα καὶ μυστήρια, ἐν οἷς ὁ κατὰ θεὸν κτίζεται ἔσθωθεν ἄνθρωπος, ἐπομένως δὲ καὶ τὰ κατὰ ἤθη, δι' ὧν ὁ τοιοῦτος διαμορφούμενος κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν τοῦ ποιήσαντος ὠραίνεται, δευτέρως δὲ πρὸς τὰς ἐξῶθεν κατὰ καιρὸν ὠφελείας καὶ χρείας ἐπιβλεπούσης, σύμπαν αὐτοῦ τὸ ἔργον καλῶς ἐπιστάμενος καὶ διακρίνων ἕκαστα ὁ παναγιώτατος κύ-

ριο; Σχμουήλ, τῆς μὲν θεοπροφῆτου διδασκαλίας καὶ ἀκριβείας τῶν ὀρθῶν δογμάτων καὶ μυστηρίων τῆς ἀνωμότητος τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας πρώτην ἐποίητο τὴν προσοχὴν, τὴν ἐπιμέλειαν, τὴν συντήρησιν, κατὰ τὴν τῶν θείων διδασκάλων καὶ ἀποστόλων ἀπαράτρεπτον καὶ ἀνόθευτον διαδοχὴν, επομένως καὶ τῆς εὐκοσμίας τῶν ἡθῶν μάλιστα φροντίζων. Ἐπεὶ δὲ ἑκάτερον συνίσταται ἐκ τῆς ἐρμηνείας τῶν θείων Γραφῶν, ὠμίλει μὲν καὶ αὐτὸς ἐπ' ἐκκλησίας, καὶ ἄλλους διδάσκειν συνέταττε, καὶ σχολεῖα εὐμαθείας συνίστη, καὶ πανταχῆ ἐπιβλέπων, τοῦ παντός ἐποίητο τὸν ὀρθὸν λόγον, μωπιζῶν συνεχῶς τοὺς προσιόντας διὰ τῆς συμφύτου τῷ γένει φιλοτιμίαις, ὅτι ἡμεῖς ἐσμέν τῶν πάλαι σοφῶν οἱ ἀπόγονοι, εἴπερ ἄρα φιλομαθεῖς καὶ φιλόκαλοι.

Συνορῶν δὲ καὶ τὰς ἐξῶθεν χρεῖας μεγάλας διὰ τὴν τοῦ καιροῦ ἐπήρειαν καὶ κλυδωνιζομένην ἐν αὐτοῖς, οἷον ἐν χειμῶνι βαρυτάτῳ, τὴν ἐκκλησίαν, τῶν σκοπιμωτάτων καὶ πρωτίστων καὶ ἀναγκαιῶν ἐκείνων οὐδὲ βραχὺ τι ἡμεληκῶς, πρὸς ταύτας γενναίως ἀνθίστατο, καὶ τῶν δυσχερεστάτων περιεγίγνετο· συνέταττε γὰρ καὶ συνεκρότει πάντοθεν τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ τὰς χρεῖας τῶν ἁγίων ἀρχιερέων καὶ τῶν ὁμοταγῶν πατριαρχῶν εἰς ἑαυτὸν δεχόμενος, εὐφυῶς διεπέρινε καὶ πάντα ἀόκως διήνευε, καὶ ἐπιτυχικῶς ἐπεχείρει, οὐδὲν οὐδὲ τῶν μικρῶν παρῶν ἀτημέλητον· πρῶτος γοῦν ἐξ ἰδίων κατεβάλετο τῆς αὐτοῦ πατριαρχείας τὰ ἐξῶδα, καὶ τὸ ἐπικείμενον χρέος τῷ κοινῷ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἀπεκούφισε, καὶ τὴν εἰς τὰ περιττὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν δαπάνην συνέστειλε· διεκόσμησέ τε καὶ συνέταξεν εὐμελῶς καὶ τὴν περὶ τούτων ληψοδοσίαν, ἵνα καὶ τὴν αἰσχροκέρδειαν κολάσῃ καὶ ἱεροσυλίαις πάμπαν διατηρήσῃ ἀμιάντους τοὺς ἐν αὐτοῖς διακονοῦντας, καὶ τὰ τῶν ὀρθανῶν καὶ χηρῶν δικασίῃ ἀκίνδυνα, οἰκονομούμενα τῷ κοινῷ, εἴθουν ὀφειλόμενα· καὶ τοσοῦτον τῆς ἱεροπρεποῦς

ἐπεμελεῖτο εὐταξίας καὶ κοσμιότητος, ὥστε μέχρι καὶ προόδων καὶ περιβολῆς καὶ σχήματος τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐφρόντιζε· τῇ δὲ ἀκριβεῖ διαδικασίᾳ ἀπαρλόγιστον τὸ ἐν τῇ ἀρχῇ ἐκκλησιαστικῶν ἀποδείξαι δικαστήριον καὶ καταστάσας δραστηκωτάτην καὶ ἄφικτον αὐτοῦ τὴν ἀπόφασιν ἐν τοῖς βιωτικοῖς καὶ τὸ δίκαιον πάντοθεν ἐνεργόν, οὐ βία, οὐ χάριτι, οὐ δυσωπία οἰουθησομένου προσώπου, οὐ χρήμασι καὶ εἰκαίαις παραλογισμοῖς ἀθετούμενον, οὐδὲνα τῶν διαφερομένων πρὸς ἀλλήλους χριστιανῶν ἀφῆκεν εἰς τὰ ἔξω ἀφορᾶν δικαστήρια· ἀλλὰ καὶ διαφορὰν εἰ ποτέ τις ἔσχε μετ' ἀπίστου, αἰροῖτο ἐκεῖνος τὴν ἐπὶ τοῦ τοιοῦτου κριτηρίου διαδικασίαν, καὶ τὴν ἀπόφασιν ἔστεργε· πολλάκις δὲ καὶ δι' ὀρισμοῦ βασιλικῶν προσετάγησαν οἱ διαφερόμενοι περὶ μεγάλων τῇ τούτου εὐθύνη.

Ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς αὐτοῦ πατριαρχείας, ὁ πρῶτον πανηγυώτατος κύριος Κύριλλος ὁ Ε΄ ἐνοχλούμενος ὑπὸ θανασιῶν ἀνήλθεν ἄνευ ἀδείας εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ λάθρα εἰσελθὼν εἰς τινα τῶν περιβλεπτῶν οἰκῶν (ἦν δὲ οὗτος τοῦ ἐκλαμπροτάτου Μιχαήλα υἱοῦ τοῦ αἰοιδίμου αἰθέντου Μιχαήλ Ρακοβίτζα) ἐξήτειτο ἐκ τε τῶν συγγενῶν αὐτοῦ καὶ τοῦ κοινοῦ τὴν τοῦ χρέους αὐτοῦ ἀπαλλαγὴν, ὥστε τελείαν καὶ ἀπράγμονα ἔχειν ἐν τῷ ἁγίῳ Ὅρει τὴν ἡσυχίαν. Ὁ οὖν παναγιώτατος κύριος Σαμουὴλ μαθὼν τὴν αὐτοῦ ἄνοδον καὶ ἐπιλογισάμενος τοῦ λαοῦ τὰς περὶ αὐτοῦ προλήψεις, ὑφορούμενος μὴ τις τερχῆ ἐπισυμβῆ τῇ ἐκκλησίᾳ, περιελόμενος τὰς προλήψεις καθαιρέσει αὐτὸν ὑπέβαλε, καὶ τῆς πόλεως ἐξεληθεὶν βασιλείον ὀρισμὸν αὐτῷ ἐπέσεισεν· ὁ δὲ εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος ἐπανήλθεν, οἰκονομήσας τὰ θάνεια, μικρὰ τῆς καθαιρέσεως φροντίσας· ἦν γὰρ αὐτὸς ἐκυτὸν ἀπογυμνώσας πάσης ἀξίας, τὸ μέγα ἐνδυσθεὶς τῆς ταπεινώσεως μοναχικῶν σχήμα, καὶ τὴν ἥττονα ἐκὼν στάσιιν λαθῶν, ἵνα κατ' ἀξίαν ἐν οὐρανῷ τύχη τῆς κρείττονος· ἐπιστρέψας γοῦν εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος, πάντα παρωσάμε-

νος καὶ ἀσκητικῶς διανύσας τὸν βίον ἐν οὐρανοβάμονι ἡσυχία καὶ ὁσιότητι μετὰ δέκατον ἔτος ἐτελειώθη. Ἐπανήλθε δὲ ἐκ τοῦ ἁγίου Ὄρους καὶ ὁ πρῶτον παναγιώτατος κύριος Σεραφεῖμ ὁ Β. καὶ κρυβεῖς καὶ διενεργήτας τὴν παραγραφὴν τοῦ τῆς ὑπερορίας ὀρισμοῦ, καὶ πρρησιασάμενος καὶ διαλύσας τὰς κατ' αὐτοῦ διαβολὰς ἔλαβε τὴν ἀθώωσιν καὶ ἐκέισε ἐπέστρεψε.

Κατ' αὐτὸ δὲ τὸ ἔτος ἀπείρηται μετὰ σφοδρᾶς ἀπειλῆς τῶν κρατούντων, καὶ διεκνήρυχθη ἀποτόμως, μηδένα τῶν ὑποφόρων, μάλιστα χριστιανῶν, ἐξαναεῖσθαι αἰχμάλωτων τῶν ἐξ Ἰβηρίας ἀρπαζομένων· τοῦτο γοῦν τοὺς μὲν διὰ χρεῖας ἀγοράζοντας μετρίως ἐζημίωσε, τοὺς δὲ διὰ ζῆλον εὐσεβείας ἐλευθεροῦντας σφόδρα ἐλύπησε, καὶ πράγματα αὐτοῖς παρεῖχεν ὥστε μηχανᾶσθαι κινὰς ἐπινοίας εἰς πρᾶξιν τῆς φιλοθέου αὐτῶν γνώμης, ὑπὲρ ἐλευθερίας, μᾶλλον δ' εἰπεῖν εὐσεβείας τῶν ἀδελφῶν χριστιανῶν· ἥσχαλον μέντοι μὴ ραδίως μηδ' ὅσα σφίσι βουλομένοις διεκπεραίνοντες· οἱ δὲ λίαν εὐλαβεῖς καὶ φιλόθεοι συνορῶντες τὸ ξένον τῆς ἀποτόμου ἀποφάσεως, εἰς ἔσχατον μίσους καὶ ἀπηνείας κατὰ τῶν εὐσεβῶν ἐλληλικῶς, λογισάμενοι ὀρθῶς ἐποχὴν ἐλευθερίας τοῦ ὑπ' ἀσεβῶν κατὰ τῶν Ἰβήρων διωγμοῦ, ταύτην τὴν πρᾶξιν διαγνόντες προεῖπον.

Ὁ δὲ ληστρικῶς καὶ παρανόμως πρόεδρος Φιλαδελφείας Ἐνετίησι γεγωνῶς, ὡς εἶδε τοὺς ἐκεῖ ὀρθοδόξους, ὡς ἀπὸ λοιμοῦ ἀποπηδῶντας καὶ ὡς ἀνιέρου ὀλιγωροῦντας, διὰ τὴν προγενομένην καὶ διακνηρυχθεῖσαν αὐτοῦ καθαίρεσιν, δεινοπαθῶν πάντα ἐποίει, ὥστε λαθεῖν τὴν παρὰ τῆς μεγάλῃς ἐκκλησίας ἀθώωσιν· συνέπραττον δὲ καὶ οἱ οικείως αὐτῷ προσκειμένοι, μάλιστα ἐκ κοινῆς τῆς ἐπιταγῆς· ὁ ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει τῆς ἀριστοκρατίας πρέσβυς· διὸ πέμψας αὐτόσε καὶ τὸν πρωτοσύγκελλον αὐτοῦ Ἰωαννίκιον ἐσπούδαζε καὶ διὰ λόγων καὶ διὰ χρημάτων, ὥστε τυχεῖν τοῦ σπουδαζομένου, οἰόμενος προχείρους καὶ τοὺς ἄλλους παρακιβδηλεύειν τὴν πίστιν, καὶ διὰ

μικρά; τοῦ ματιοῦ βίου ὠφελείας ἀθετεῖν τὴν ἀλήθειαν. Ἐλθὼν οὖν ὁ ρηθεὶς Ἰωαννίκιος εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ πάντα κατὰ τὸν Πρωτέα γιγνόμενος διηνόηλει τὰς ἀκοὰς τῶν εὐσεβῶν καὶ ἀγίων ἀρχιερέων, καὶ πείθειν μὲν οὐκ εἶχε, ταρτάτειν δὲ ἤρξατο καὶ τὴν παρὰ τῶν δυναστῶν διὰ τοῦ πρέσβευς καὶ χρημάτων ἐπισείων βίαν. Καταμνηθὼν τοίνυν ὁ πανηγυρώτατος κύριος Σχμουήλ πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ ρηθεὶς Ἰωαννίκιος, πρὸς μὲν τὸν μονάρχην τῶν Ὀθωμανῶν Μουσταφᾶν, ἕνα ἀποστήσῃ τὴν βίαν, ἢ ἄλλως ἐκρύβῃ τὴν ὑπορωμένην διαβολὴν· ἐπιπείλησεν γὰρ τινες τῶν ἀρχιερέων, μάλιστα ὁ τότε ἀοιδίμος Κυζίκου Γεράσιμος Χρυσοσκουλχίος ἀμέσως πρὸς αὐτὸν εἶπεν, ὡς εἰ διὰ φόβον, ἢ δι' ἄλλην τινὰ δυσωπίαν ἐνδοίῃ, καὶ τὸν κατεγνωσμένον δικαίως Κκορηγόριον Φατζέαν παραλόγως ἐπὶ κατεγνωσμένοις ἀθωώσῃεν, ἐν τῷ ἐξενεγκεῖν καὶ ὑπογράψαι τὴν τοῦτου ἀθώωσιν, εὐθύς αὐτὸς ἐπιδώσει λιβελλον τῷ μονάρχῃ καθοσιώσῃως· διὰ ταῦτα γοῦν ἢ διὰ τὴν ἄλλοθεν ἐνδεχομένην βίαν ἔδωκεν ἔγγραφον δικαστῶν, ὅτι οὐ συμφέρει οὐδὲ τῷ κράτει αὐτοῦ ποιεῖν τὰ τοῖς Ἐνετοῖς ἀρέσκοντα· τὸν δὲ πρωτοσύγκελλον τοῦ Φατζέου Ἰωαννίκιον καθαιρέσει ὑπέβαλε, καὶ τὴν τοῦ παρνόμου ἐπὶ κατεγνωσμένοις προηγμένου προέδρου Φιλαδελφείας ἀρχηγόρου Γρηγορίου Φατζέου δικαίως ἐπενεχθεῖσεν δίκην καὶ παντελεῖ καθαιρέσειν ἐπεδεδαιώσατο.

Οἱ μὲν οὖν χριστιανοὶ ὑπὸ τῆς τυρηνίως τῶν ἀσεβῶν μωριαχῶς θλιβόμενοι καὶ ποικίλως ἐπηρεαζόμενοι ὑπέμενον δοξάζοντες τὸν θεόν· οὐ μόνον δὲ ἐν ἐκάστῳ ἔθνει, ἀλλὰ καὶ ἐπαρχίᾳ καὶ πόλει καὶ χώρῃ καὶ προσώπῳ ἐνὶ πολύμορρῃ καὶ παντοίᾳ τὰ τῆς ἀσεβείας ἐπινοήματα καὶ ἐπιχειρήματα γιγνόμενα ἐκσάνιζον πολυτρόπως· τὰς θεωρεῖται· ψυχὰς, ὑπὲρ ὧν καὶ ἐνδημοῦντες εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς κειρὸν ὅτι μακροβιότητος πατριάρχει καὶ ἀρχιερεῖς οὐδὲ μικρὰν πύλλαν τῆς μερίμνης καὶ τοῦ πόνου εἶχον· εἰς τοῦτο γὰρ τὰ πολλὰ θαμιζοῦσιν

Ἐνα δύνανται τινε ἀντιστήσασαι τοῖς κατὰ μέρος τυράννοις καὶ χαλινὸν ἐπιθῆσαι τῇ τούτων μανίᾳ. Διαπραξίξάμενος τοίνυν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει τὰ δυνατὰ καὶ ὁ μακκριώτατος Ἀντιοχείας κύριος Σιλβέστρος, πρότερον, ἐπανῆκεν εἰς τὸν ἴδιον κλῆρον ἐπισκεψόμενος αὐτοπροσώπως ὡς ἀπ' ἀρχῆς τὰ ἴδια· καὶ δὴ ἐπαινῶν συντονωτέρως ἐκκλιέργει τὴν ἀμπελον τοῦ Χριστοῦ, καὶ πάντα ἐποίει ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ ποιμανίου. Ὁρῶν δὲ ὕλομανοῦσαν ὅλως ἀκάνθας τὴν ποτὲ ἐπ' εὐσεβείᾳ λαμπρῶν Καλυθῶνα, καὶ τοσοῦτους λοχῶντας τοὺς μισοπαρίους τῆς δόσεως, καὶ πολλὴν αὐτῶν τὴν ἰσθόλον κακίαν, ἣν ἐπ' αὐτὸν ἔτοιμοι ἦσαν ἐκχεῖν, καὶ κατὰ τῶν μητροπολιτῶν τῆς πόλεως πολλὰκις ἐξέμεσεν, συμφέρον τοῖς ὑπολοίποις ὀρθοδόξοις λογισάμενος, ταύτην ἀνατίθειν ὑπὸ τὴν προστασίαν καὶ σκέπην τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου, ἕνα ἐμφράζη καὶ τὰς εἰσόδους τῶν δυνικῶν πρὸς τοὺς ἡγεμόνας, καὶ τὰς ἐξωνημένας διὰ πολλῶν χρημάτων παρ' αὐτῶν κατὰ τῶν ὀρθοδόξων καὶ γνησίων μητροπολιτῶν ἐπιτρέψαι· γράφει οὖν τῷ παναγιωτάτῳ οἰκουμενικῷ πατριάρχει κυρίῳ Σχμουήλ καὶ τῇ ἐνδημοσίῃ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀγία Συνόδῳ, καὶ ταύτην τὴν μητρόπολιν ἀναθεῖς ἐξικεῖται τὴν αὐτῆς προστασίαν· ὁ δὲ διαγνώσει συνοδικῆ ἀποδεξάμενος τὴν κτίτην τοῦ μακκριωτάτου πατριάρχου Ἀντιοχείας κυρίου Σιλβέστρου, ἐκλέγει διὰ κωνοικῶν ψήφων, καὶ χειροτονεῖ μητροπολίτην Χηλεπίου τὸν μέγαν πρωτοσύγκελλον κύριον Φιλήμων· γενόμενος οὖν κωνοικῶς ἀρχιερεὺς Χηλεπίου ὁ κύριος Φιλήμων, καὶ διὰ πολλῶν ὀχυρωθεὶς, καὶ ὀρισμὸν βασιλικῶν περὶ λαθῶν, ἕνα ἀποκαταστήσῃ τὸν ἐκεῖ κλῆρον τοῖς ὀρθοδόξοις, πάντας ἔχων ἔτοιμον τὸν παναγιώτατον, ἕνα ἀνασῶσῃ τὴν οὕτως δεινῶς καταπεπονημένην ταύτην μητρόπολιν, ἀπῆλθεν εἰς Συρίαν.

Οὕτως οὖν τελεσιουργὸς καὶ ἐν τοῖς μάλιστα λυσίτελεστέτῃ ἐδόκει καὶ τοῖς πόρρω ἢ τοῦ παναγιωτάτου κυρίου Σα.

μουήλ προστασίας και επίσκεψις· διὸ καὶ οἱ πνιερώτατοι ἀρχιερεῖς τοῦ κλήματος Ἰσραὴλ συνεννοήσαντες τὰς ἀλλεπαλλήλους αὐτῶν ζημίαις, καὶ τὰ ὑπέρογκα γρέη, καὶ τὴν ἄλλην αὐτῶν ἐν ταῖς κλιρικαῖς ἀνάγκαις καταδυναστεύειν, ἐξ ὧν διεδόνετο καὶ ἐταράττετο συνεχῶς, καὶ τὸν ἔσχατον ἠπειλεῖ κίνδυνον καὶ παντελῆ ἀρχισμὸν ἢ ἐκεῖ ἐκκλησίαι, τῶν ἡγουμένων ἀκαταστατόντων, τῶν θναίων πληθυνομένων, τῶν ἀπαιτήσεων ἐπιπολλαπλασιαζομένων, τῶν βαρβάρων ἐκτεθηρωμένων καὶ τὰ σώματα σὺν τῇ περὶ ἕκαστον περιουσίᾳ λαφύσαι ἐπιμένων, τῶν εὐσεβῶν πρὸς τὰ τοιαῦτα τῶν κακῶν καταπεπληγμένων καὶ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ἐράνοις μηκέτι συνεισφέρειν ἐξικουμένων, ταῦτα πάντα φημί συνεννοήσαντες μίαν ἐξέυρον ὁδὸν τῆς τῶν τοσούτων κακῶν ἀπαλλαγῆς, καὶ τῆς τοῦ ποιμνίου καὶ αὐτῶν σωτηρίας, τὴν προστασίαν τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου, καὶ τὴν ἐκ τούτου ἄμεσον πρόνοιαν καὶ κηδεμονίαν· καὶ δὴ προσπεφυγότες τῇ τοῦ Χριστοῦ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ κοινὴν ἔχοντες ἀντροπὴν καὶ δικταίαν, ταύτῃ ὁμολόγουν τὴν ὑποταγὴν, καὶ ὁμοθυμαδὸν ἔπαιναν· ἐξήτουόντο τὴν προστασίαν, τὴν δικταίαν, τὴν οἰκονομίαν καὶ συμπεριφορὰν καὶ κοινωσίαν ἐν ταῖς χρείαις μετ' αὐτῆς. Ὁ οὖν πανηγυρώτατος κύριος Σαμουὴλ πληρεστέραν συγκροτήσας τὴν σύνοδον καὶ συνδικασεψάμενος, πρὸς μὲν τὴν ἀρχιούτητα ἀπιδὼν ἄκνει καταργῆσαι τὴν αὐτονομίαν τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ τούτου θρόνου, πρὸς δὲ τὴν παροῦσαν ἀνάγκην ἀποβλέπων, ἀνάγκαιοτάτην ἡγεῖτο τὴν τούτου ὑποβολὴν καὶ τὴν εἰς αὐτὸν τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου προστασίαν ἀπαραιτήτην· ἐπεὶ δὲ ἐκλιπαροῦντες πρόκειντο οἱ ἐκεῖθεν καταρρυγόντες ἀρχιερεῖς, καὶ τῇ ἀγίᾳ καὶ ἱερᾷ συνόδῳ ἐδόκει μετακινήσειν τὰ πρότερον τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ τούτου θρόνου ἔθνη· ὥσπερ γὰρ τότε διὰ τὸ συμφέρον τῇ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ ἡ αὐτονομία κεχάρισται, οὕτω καὶ νῦν δι' αὐτὸ τοῦτο ἀρχιερεῖς ἂν εἴη, καὶ αἰεὶ ἐν τοῖς τοιοῦτοις τὸ συμφερέτερον τῇ

ἐκκλησιαστικῆ εὐταξίᾳ καὶ εὐνομίᾳ οἰκονομεῖν δίκαιον· διὰ ταῦτα κοινῇ γνώμῃ καὶ ψήφῳ συνοδικῆ διέγνω καὶ ἀπεράσισεν ὁ παναγιώτατος κύριος Σαμουὴλ μεταστῆσαι τὴν αὐτονομίαν τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου τοῦ Ἰπεκίου, καὶ μεταλαβεῖν τὸ κῆρος· καὶ καθελεῖν τὸ ἀξίωμα, δι' ἧν περ ἐνήργει τοῖς ἐν ἐκείνῳ τῷ κλίματι μητροπολίταις τε καὶ ἐπισκόποις· ἰδίαν ἐξουσίαν, καὶ τούτους ἄπαντας ἀναλαβεῖν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου, καὶ τοῖς ὑπ' αὐτὸν θεοπροβλήτοις καὶ ὑπερτίμοις μητροπολίταις καὶ ἀρχιεπισκόποις συντάξει καὶ συνενώσῃ, εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἀρχὴν ἀναγομένους· καὶ ὑπὸ τὴν αὐτὴν κηδεμονίαν, πρόνοιαν καὶ ἐπίσκεψιν ἐπαναπαυομένων, καὶ τῆς αὐτῆς συμμετέχοντας ἐν ταῖς χρείαις κοινωνίας, οἰκονομίας καὶ συμπεριφορᾶς· καὶ δὴ διασαφῆσας πρὸς τὸν μονήρχον τὴν αὐτοῦ γνώμην περὶ τούτου, καὶ τὰς αἰτίας· δηλώσας ἔλαβεν ἐκεῖθεν τὴν συνκίνεσιν, καὶ οὕτως ἐν ἔτει ἐξηκοστῷ ἕκτῳ σепτεμβρίου ἐνδεκάτῃ διὰ κοινῆς γνώμης καὶ συνοδικῆς πατριρχικῆς ἀποφάσεως· καὶ βασιλικοῦ ὁρισμοῦ ἠνώθη τὸ κλίμα Ἰπεκίου τῷ οἰκουμενικῷ θρόνῳ.

Μετὰ μικρὸν δὲ τὰ αὐτὰ ζηλώσαντες καὶ διαπραξάμενοι οἱ ἀρχιερεῖς τοῦ κλίματος· τῶν Ἀχριδῶν ἔτυχον τῶν αὐτῶν ἠνώθη γοῦν ἐπὶ τοῖς Ἰσοῖς καὶ τὸ κλίμα τῶν Ἀχριδῶν μετὰ τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου ἐν τῷ ἐξῆς ἐξηκοστῷ ἐβδόμῳ ἔτει ἰκνουαρίου δεκάτῃ ἕκτῃ.

Κατὰ ταῦτα γοῦν τὰ δύο ἔτη, τό τε ἐξηκοστὸν ἕκτον καὶ ἐξηκοστὸν ἐβδομον, πολλάς καὶ μεγάλας πανταχόθεν ἀνεδέξατο μερίμνας ὑπὲρ τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας ὁ παναγιώτατος κύριος Σαμουὴλ. Τοῦ γὰρ μακαριωτάτου πατριάρχου Ἀντιοχείας κυρίου Σιλβέστρου ἐν πολλοῖς τοῖς ὑπὲρ ἀληθείας ἀγῶσι καὶ ζήλῳ τῆς ὀρθῆς πίστεως ἐν τῷ ἰδίῳ θρόνῳ πρὸς κύριον ἀποδημήσαντος, καὶ τῶν εὐρισκομένων ἐκεῖ ἀπάντων ὀρθοδόξων ἀρχιερέων, ἱερέων, κληρικῶν, καὶ τοῦ γενικοῦ ἐπι-

τρόπου παντός τοῦ ὀρθοδόξου ἐκεί γένους, καὶ ὡς εἶπεν παντός τοῦ ἱερατικοῦ καὶ λαϊκοῦ συστήματος συμπάντων τῶν ἐκεῖ ὀρθοδόξων χριστιανῶν τὴν ἐκλογὴν καὶ ψήφον ἀναθεμένων τῷ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ κυρίῳ Σχμουήλ καὶ τῷ μακκριωτάτῳ πάπᾳ καὶ πατριάρχῃ Ἀλεξανδρείας κυρίῳ Μαθητίῳ καὶ τῷ μακκριωτάτῳ πατριάρχῃ Ἱεροσολύμων κυρίῳ Παρθενίῳ, καὶ τῇ ἐνδημούσῃ ἐν Κωνσταντινουπόλει: ἱερᾶ τῶν ἀρχιερέων συνόδῳ, κοινῇ ἐκλογῇ καὶ γνώμῃ τῶν τριῶν τούτων ἀγιωτάτων πατριαρχῶν καὶ τῆς ἱερᾶς συνόδου κανονικῆς ταῖς ψήφοις προεδιβάσθη εἰς τὸν ἀγιώτατον οἰκουμενικὸν θρόνον Ἀντιοχείας ὁ κύριος Φιλήμων ἀπὸ μητροπολίτης Χαλεπίου ἐν ἔτει χιλιοστῷ ἑπτακοσιοστῷ ἐξήκοστῷ ἕκτῳ ἀπριλίου εἰκοστῇ ἐνάτῃ.

Ἔτι ἐν τῷ αὐτῷ ἐξήκοστῷ ἕκτῳ κατὰ μῆνα Δεκέμβριον τοῦ μακκαριωτάτου πατριάρχου Ἱεροσολύμων κυρίου Παρθενίου περὶτήσιν οικειοθελῆ διὰ τὸ βεβήτατον γῆρας ποιησμένου εἰς τὸν θεοπρόβλητον μητροπολίτην Ναζαρέθ κύριον Ἐφραίμ, προτροπῇ τοῦ παναγιωτάτου κυρίου Σχμουήλ, καὶ γνώμῃ τοῦ μακκριωτάτου πατριάρχου κυρίου Παρθενίου, κανονικῶς γενομένων τῶν ψήφων παρὰ τῶν παρευρεθέντων ἀρχιερέων ἐν τῷ νεῷ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ λεγομένου Μετοχίου, προεδιβάσθη εἰς τὸν ἀποστολικὸν πατριαρχικὸν θρόνον Ἱεροσολύμων ὁ κύριος Ἐφραίμ, ἐν ἀμυθήτῳ χαρᾷ καὶ φαιδροτάτῃ πανηγύρει πάντων τῶν ἀγιοταφιστῶν, εἴτουν ἱερομονάχων, ἱεροδικαίων, καὶ μοναχῶν τοῦ ἀγιωτάτου αὐτοῦ θρόνου, καὶ πλείστη εὐφροσύνη καὶ εὐλαβεστάτη ὑποδοχῇ ἀπάντων τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν τῆς μεγάλης ταύτης πόλεως· γενομένης οὖν τῆς νομίμου μετεθέσεως καὶ τοῦ βασιλικοῦ διπλώματος, εἴτουν μπερατίου, διὰ τοῦ συνήθους δηλωτικοῦ τῆς πράξεως ἐγγράφου τοῦ παναγιωτάτου κυρίου Σχμουήλ πρὸς τοὺς κρατούντας καὶ τῶν τῆς εἰδήσεως γραμμάτων ἀποσταλέντων εἰς Ἱεροσόλυμα, σφόδρα ἐχάρησαν μαθόντες τὸν προεδιασμὸν αὐτοῦ

οὐκ ἐκεῖ ἀρχιερεῖς, καὶ πάντες οἱ ὀρθόδοξοι, ὅτι ἡγάπων αὐτὸν, καὶ αὐτὸν ἤθελον, καὶ εἰς αὐτὸν ἐδώκαν γνώμην· ἔχαιρε δὲ λίαν ἐπὶ τῇ ἀγλαίᾳ τῶν ἀρετῶν τοῦ καλοῦ διαδόχου, καὶ διήγε τοῦ λοιποῦ ἀπραγμόνως καὶ ὁ μέγας ἐκεῖνος καὶ πολλὴν τὴν φρόνησιν, τὴν οἰκονομίαν, τὴν ἀρετὴν, τὴν ὠφέλειαν ἐπιδείξας πατριάρχης κύριος Παρθένιος, κορυφαῖον κατόρθωμα λογιζόμενος τὴν εἰς τὸν θρόνον τούτου διαδοχὴν.

Ἐν δὲ τῷ ἐξῆς, ἐξηκοστῷ ἐβδόμῳ συνορῶν ἑαυτῷ ὁ μακαριώτατος πάπας καὶ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κύριος Ματθαῖος ἀσθενοῦσας τὰς δυνάμεις, ἐπιλογιζόμενος δὲ καὶ τὴν ἀνάγκην τοῦ ποιμνίου, ὅτι ἐν μέσῳ λύκων αἰμοδόρων διάγει καὶ παρόντος χρῆζει τοῦ ἀγρύπνου προισταμένου, ἐξετάσας ἐπιμόνως καὶ εὐρῶν ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ζηλωτὴν τῶν ὀρθῶν δογμάτων, ἐπιστήμονα τῶν θείων Γραφῶν, καὶ τῆς ἔξω σοφίας ἔμπειρον, συνετὸν, μεγалоφρονα, γενναῖον, ἀπαράτρεπτον, καὶ βίον τὸν πάντα ἐν λόγοις ἡσκημένον καὶ τῇ κατ' ἀρετὴν πράξει ἐπίδηλον, ἄμωμον ἐν πᾶσι καὶ ἀδιάβλητον, τὸν φιλοσοφώτατον διδάσκαλον Κυπριανόν, ἱεροδιακόνου ἔχοντα τάξιν, ὄνπερ οἱ Κύπριοι ἐπεχείρησαν καταστήσασθαι σφίσι ἀρχιεπίσκοπον, καὶ ὀρισμὸν βασιλικὸν ἐπ' αὐτὸ ἔλαβον· ὁ δὲ Ἰνα μὴ τὴν καλὴν τάξιν λύσῃ, χειροτονίαν καὶ ψήφους ἐκτὸς τῆς νήσου Κύπρου, οὐσης αὐτῷ ἰδίᾳ πατρίδος, οὐκ ἀπεδέξατο, ἀλλὰ πρὸ τοῦ συμφέροντος τὸ καλὸν θέμενος, ἱεροδιάκονος ἀπέβλεπεν ἐκείσε, φέρων μεθ' ἑαυτοῦ τὸ βασιλικὸν δίπλωμα ἄπρακτον· ὡς δὲ οἱ ἀστατοῦντες καὶ ἀπαρεσκόμενοι ἠσύχασαν, καὶ τὸν πρότερον ἀρχιεπίσκοπον ἀναλαβεῖν ἔστερξαν, ἀφῆκεν αὐτὸν ἐν ἡσυχίᾳ, καὶ ἐπιδιδούς αὐτῷ τὸ βασιλικὸν δίπλωμα, ἐπέστρεψεν εὐχαρίστως εἰς Κωνσταντινούπολιν· τοῦτον εὐρῶν κατὰ τὴν ἐνθεον αὐτοῦ γνώμην ἱκανὸν τοῦ θρόνου καὶ δεξιωσάμενος, καὶ πείσας ἀναδέξασθαι τὸ τηλικούτον ἔργον, καὶ τὴν γνώμην αὐτοῦ καὶ ἐκλογὴν τῷ παναγιωτάτῳ κυρίῳ Σχμουήλ καὶ τοῖς

ἐνδημοῦσιν ἁγίοις ἀρχιερεῦσι καὶ εὐγενεστάτοις ἀρχουσι καὶ ἐπιτρόποις τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν τοῦ ἀποστολικοῦ τούτου θρόνου κοινολογησάμενοι, συνκινουῦντας παραλαβῶν, κοινῇ ἐκλογῇ καὶ γνώμῃ καὶ ψήφοις κανονικαῖς ποιεῖται εἰς αὐτὸν τὴν παραίτησιν τοῦ ἁγιωτάτου ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς Ἀλεξανδρείας. Ἐν μηνί γοῦν μῆνι τοῦ ἐξηκοστοῦ ἐβδόμου ἔτους, γενομένης πεμπληθοῦς πανηγύρεως ἐν τῷ καθ' τῶν Ἀσωμάτων ἐν τῷ Μεγάλῳ Ρεύματι, τὴν ἱερὰν ἐκτελῶν πατριαρχικῶς λειτουργίαν ὁ ἁγιώτατος πάππας καὶ πατριάρχης Ματθαῖος χειροτονεῖ ἰδίᾳ χειρὶ ἀρχιερέα καὶ πατριάρχην τὸν κύριον Κυπριανόν, αὐθακρέτω βουλῇ καὶ γνώμῃ παραιτησάμενος εἰς αὐτὸν τὸν ἀποστολικὸν ἁγιώτατον θρόνον Ἀλεξανδρείας· πάντα δὲ καλῶς διαταξάμενος μετὰ τὴν παραίτησιν, ἀπῆλθεν εἰς τὸ ἄγιον Ὅρος καὶ θεοφιλῶς καὶ ὁσίως ἐπιβιώσας ἐν τῇ μονῇ τοῦ Κουτλουμουσίου ἐτελειώθη.

Ἐτι ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει τοῦ μακκρωτάτου πατριάρχου Ἀντωχείας κυρίου Φιλήμονος πρὸς κύριον ἐκδημήσαντος, διὰ κοινῆς συνδρομῆς τῶν ἐκεῖθεν ὀρθοδόξων χριστιανῶν ἀναφορᾶς τε καὶ δεήσεως, καὶ διὰ γράμματος ἐξονομάζοντος γνήσιον διάδοχον τοῦ ἀποστολικοῦ αὐτοῦ θρόνου τὸν μέγαν πρωτοσύγκελλον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας κύριον Δανιὴλ, γνώμῃ κοινῇ τοῦ τε οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου Σαμουὴλ καὶ τοῦ μακκρωτάτου πατριάρχου Ἱεροσολύμων κυρίου Ἐρραίμ, καὶ τῆς ἐνδημούσης ἐν Κωνσταντινουπόλει ἱερᾶς συνόδου χειροτονηθεὶς ἀρχιερεὺς καὶ πατριάρχης εἰς τὸν ἁγιώτατον ἀποστολικὸν θρόνον Ἀντιοχείας ὁ κύριος Δανιὴλ προήχθη τῇ ἕκτῃ Αὐγούστου τοῦ ἐξηκοστοῦ ἐβδόμου ἔτους.

Ἐν τῷ δουσὶν αὐτοῖς ἔτεσι καὶ πολλαὶ μητροπόλεις καὶ ἐπαρχίαι ὑπὸ τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον, τῶν γνησίων αὐταῖς ἀρχιερέων εἰς θεὸν ἐκδημησάντων, μερίμνας παντοειδεῖς καὶ παντοδαπὰς φροντίδας προσέθεντο τῇ ἀρχικωτάτῃ ποιμαντορίᾳ τοῦ

οικουμενικοῦ πατριάρχου· ἀλλ' ὁ πάντα δοκνος καὶ ἄγρυπνος ποιμανάρχης κύριος Σαμουὴλ πάντα εὐμάρως ἐξετέλει, περὶ πάντων ὀρθῶς βουλευόμενος καὶ ἐπιτυχικῶς ἐπιβάλλων. Τοσοῦτον γὰρ περιῆν αὐτῷ ἰσχυρίσθαι, ὥστε οὐδὲν ἠπώρα τοῦ πεθόντος λόγου· τοσοῦτον δ' αὖ φρονήσεως, ὥστε καὶ τὰ λίαν δυσέλικτα τῶν πολιτικῶν σοφισμάτων ἐπὶ τὴν ἐσχάτην ἐκδασιν ἐξ ὑπογίου ἀναλῶν, καὶ ὡς ἐξ ἀρχῆς τῆς ἀποδείξεως συνιστῶν ἐκ τοῦ προχείρου καὶ συντιθέναι τὰ ἔργα καὶ κατεπιχειρεῖν καὶ ἐκ τῶν λίαν ἀπόπτων, ὥστε θαῦμα εἶναι, οἷς διεννοεῖτο, οἷς ἐπραττεν, οἷς ἐπειθε, καὶ ὅπως φάναι οἷς κατώρθου τὰ ἐπιβάλλοντα· διὸ καὶ παρὰ πάντων ἐθαυμάζετο τῆς ἀμφιλοφροῦς συνέσεως, καὶ βαθυτάτης φρονήσεως καὶ πρὸς πάντα εὐστοχίας· διὰ ταῦτα γοῦν καὶ ὁ μονάρχης τῶν Ὀθωμανῶν τιμὴν αὐτῷ καὶ εὐνοίαν παρεῖχε, καὶ τὰ δοκοῦντα ἐπέτελει, ὅτι κατὰ λόγον αἰτεῖν ἔδωκε. Ἦν γὰρ ἐκεῖνος τοῦ ὀρθοῦ λόγου αἰσθητικὸς καὶ περιέργος, καὶ εἰδέναι πάντα εἶπερ τις τῶν ὁμογενῶν αὐτῷ βασιλέων ἐφίλει, ἀλλὰ πρὶν ἢ μάθοι, γρησάας ἀπῆλθε, μέγα τι ὠφελῆθαι· ἐκ τῆς πολυμαθοῦς γνώσεως, τὰ μὴ πάντα παθεῖν τὰ δεῖναι αὐτόν τε καὶ τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἐν τοῖς τοσοῦτοις τοῦ πολέμου, ὃν αὐτὸς ἐξήγειρεν, ἀτυχήμασιν.

Ἐπεὶ δὲ ὁ σφώτατος διδάσκαλος καὶ πάντα θαυμάσιος Εὐγένιος ὁ Βούλγαρις ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τὸ ἐξηκοστὸν τρίτον ἔτος ἀποδημήσας, διελθὼν διὰ Λακίας καὶ λίαν φιλοφρόνας δεξιωθείς παρὰ τε τοῦ τότε ἡγεμονεύοντος φιλοχρίστου αὐθέντου Οὐγκροβλαχίας κυρίου Κωνσταντίνου Ρακοβίτζα καὶ τοῦ ἐραξῆς διδασκόμενον τὴν ἡγεμονίαν Οὐγκροβλαχίας φιλοχρίστου αὐθέντου κυρίου Στεφάνου Ρακοβίτζα, καὶ τοῦ φιλοχρίστου αὐθέντου καὶ ἡγεμόνου Μολδαβίας κυρίου Γρηγορίου Γκίκα, ἔστη εἰς Σαζωνίαν καὶ ἐν Λευίτζι διήτριβε, βουλόμενος ἐπιδειξθαι καὶ τοῖς πόρρω ὄσπιν τιμὴν καὶ εὐνοίαν πρὸς αὐτὸν καὶ ἀπόντα διαφυλάττει ὁ πανηγυρώτατος κύριος

Σαμουήλ καὶ ὅτι κἀν πόρρω οἰκεῖ, ἔγγιστα αὐτῷ διατελεῖ, ἐν τῷ κλήρῳ τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου συνέταξε, ρεφερεντάριον καὶ παλατιῶνον τοῦ ἀγιωτάτου ἀποστολικοῦ καὶ οἰκουμενικοῦ θρόνου κοινῇ γνώμῃ καὶ συνοδικῇ διαγνώσει προχειροτάμηνος, καὶ τὴν πρᾶξιν ἐγγράφον αὐτῷ ἐπέστειλε, πᾶσι τοιοῦτον γνωρίζων καὶ συνιστῶν· ὁ δὲ δεξάμενος μετὰ τῆς ὀφειλομένης ὑποταγῆς τῷ ἀγιωτάτῳ ἀποστολικῷ οἰκουμενικῷ θρόνῳ εὐχαρίστησε τὸν παναγιώτατον καὶ τὴν ἀγίαν καὶ ἱερὰν σύνοδον.

Τοῦ μὲν παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου περὶ τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ θεοῦ ἡ φροντίς οὕτω μεγάλη καὶ ἀδιάλειπτος ἦν· ἡ δὲ τοῦ κρατοῦντος φιλοχρηματικὰ πάντα παρήλαξε καὶ μετέβλαλλε, καὶ σφόδρα κατέτρυχε τὸν εὐσεβῆ λαόν· ἕνα γὰρ οἱ παραδυναστεύοντες τὸ ἀκόρεστον τοῦτ' τοῦ δυνάστου πάθος παραμυθῆσάνται, καινὰ ἐπὶ καινοῖς ἐτεχνῶντο πλεονεξίας ἐρευρήματα. Τὸ δὲ πάντων φθοροποιὸν καὶ ἐξωλέστατον ὑπῆρξεν ἡ δημοσία πρᾶσι χωρίων, πόλεων, ἐπαρχιῶν ὧλων, ἅς γε ὁ ἄνοῦμος διὰ πολλῶν χρημάτων ἐφ' ὅρον ζωῆς ἀδεῶς κατελιζέτο, τοῦ δικάσοντος τὴν ἀρπαγὴν ἀπεμπωλοῦντος καὶ τὴν δίκην μωκρῶν τῶν ἀρχομένων ἀπελάσκοντος· οἱ γὰρ ἐξωνούμενοι τὰ τοιαῦτα λεγόμενα κτήματα, δεδιότες τοῦ τέλους τὸ βδελιον, καὶ ἦτοι ὀφειλοντες τὰ καταβληθέντα χρήματα καὶ παρὰ τῶν δανειστῶν ἀπαιτούμενοι, ἢ μὴ πένθητας τοὺς οἰκείους ἀπολιπεῖν βουλόμενοι, κατεπίγοντο πρὸς τὰς ἀναλήψεις καὶ ἐπιπολληπλασιάζοντες τὰς ἐτήσιους συντελεῖς καὶ μισθούς ἐπινοοῦντες καταδυναστείας τρόπους, εἰς τέλος κατέθλιβον τοὺς ὑποφόρους καὶ τυραννίαν γενικὴν κατειργάσαντο· ἐντεῦθεν γὰρ ἤρξαντο ἐν ἐκάστη χώρῃ καὶ τόπῳ παραφύεσθαι οἱ δυνάσται καὶ βασιλεῖς, καὶ πανταχῇ τοῦ ὀθωμανικοῦ κράτους ἐκ τῆς πλεονεξίας τοῦ κρατοῦντος πάντων ἐζωνημέναν τὰς ἀρχὰς καὶ ἀγοραζόντων τὰς δίκας, ἢ ἀρπαγὴ καὶ βία ἐ-

βασίλευε, καὶ ἐκράτησε διόλου ἢ ἀδικία, μηκέτι μηδὲ τῶν κριτῶν ὑποκρινομένων τὴν δικαιοσύνην, ἀλλὰ ἀναφανδὸν ἀδικούντων· διὰ ταῦτα γοῦν ἐπληθύνοντο αἱ θλίψεις, αἱ συκοφανταίαι, αἱ ἐπιβουλαί, αἱ καταδιώσεις, τὰ βόρρα, αἱ κκουκίαι, τὰ χρέη καὶ δάνεια τῶν εὐσεβῶν. Ἐπληθύνθησαν δὲ καὶ τὰ χρέη τῶν ἐκκλησιῶν, τῶν μοναστηρίων, τῶν ἐπαρχιῶν· ὥστε εἰ καὶ τὸ κοινὸν τῆς μεγάλης ἐκκλησίας διὰ τὴν προμήθειαν τοῦ πανχωιτάτου κυρίου Σιμουὴλ ἀνκουρισμὸν καὶ ἐλάττωσιν τοῦ χρέους ἔλαβε, πλείονες μέντοι τῶν ἐπαρχιῶν κατεβαρύνθησαν χρέεσι. Τὰ αὐτὰ δὲ ἐπαθον τό τε κοινὸν καὶ κατὰ μέρος ἕκαστον τῶν μοναστηρίων τοῦ ἁγίου Ὁρους· τὸ δὲ χαίρον ὅτι παρὰ τὰς ἀπ' ἀρχῆς συνθήκας τῶν πρώτων ὀθωμανῶν βασιλέων καὶ τὰς τόσας ἐγγράφους βεβαιώσεις τῶν ἐρεξῆς, ὑποτελῆς καὶ ὑπὸ δασμὸν ἐγένετο πᾶσα ἡ χώρα καὶ οἰκίαις αὐτῶν, καὶ πάντες οἱ ἐν αὐτῷ ὑπόφοροι, καὶ οἱ λίαν ἀκτῆμονες καὶ μηδὲν παρὰ τὰ ἴδια σώματα ἔχοντες.

Ἐπενέμετο γοῦν τὰ τῆς ἀρχικῆς πλεονεξίας πᾶσαν χώραν καὶ πόλιν τοῦ ὀθωμανικοῦ κράτους καὶ τὰ τῆς ἀδικίας ἐν τούτοις ἐπληθύνετο, μάλιστα κατὰ τῶν εὐσεβῶν, καὶ προῆγε τὰ δυστυχήματα καὶ τὰ κακὰ ἐπέβη, ἐρ' οἷς τέως ἐξεγεγερμένος ὁ Ἄρης καὶ ἐπερχόμενος ὁ πόλεμος, οἷόν τι νέρος μέλαν καὶ ζοφερὸν πύρρωθεν ἐπεράνη βαρύτερα τὸν χειμῶνα καὶ τὸν κλύδωνα φοβερόν, καὶ δυσπαλάλακτον τὸν κίνδυνον, καὶ ὀλίκην τὸ νυκταγίον ἀπειλοῦν. Οἱ μὲν οὖν πολλοὶ σὺν τῷ χρίσῳ ἐνήσαν τὰς δυσκολίας τοῦ τοιοῦτου καιροῦ καὶ τῆς πείρας κατέμνηον τὰ δεινά· ὁ δὲ πάντα νοήμων καὶ συνετὸς κύριος Σιμουὴλ ἐν ἀρχῇ κατιδὼν τὸ πέρας τῶν τοιοῦτων καὶ τοσοῦτων πραγμάτων καὶ συνενοήσας τὰ μεταξ' ὁ παντοδαπὰ κακά, καὶ εἴπερ ποτε βαρὺν τὸν καιρὸν ἐπιγνοῦς καὶ τὸν κίνδυνον πάντοθεν αὐτῷ ἐπιτρέχοντα, διὰ τε τὴν εὐνοίαν τοῦ κρατοῦντος καὶ τὴν μεγάλην τῆς πολυπειρίας καὶ συνέσεως ὑπόληψιν, καὶ

τὴν ἄλλην ἐν τοῖς πρακτέοις δόξαι, διέγνω καὶ ἀπεφάσισεν ὁ ποιωρῆσαι τοῦ θρόνου τῷ βουλομένῳ ἀξίῳ μόνῳ τοιαύτης πομπικότητις· καὶ δὴ πῶρρωθεν ἀρξάμενος τὰς μὲν ἀναρρομένους δυσπαραστάτας ἤκιστα ἐξέβατο, ἀλλὰ καὶ παρώζυνε τῇ ὑποβολῇ τινῶν οικείων, οἱ καὶ τοὺς ἀντιπολιτευομένους προσεκτόνῳ δυσμένειαν κατ' αὐτοῦ εὐφρῶς πλαττόμενοι καὶ λοιδορίας ἐκχέοντες, καὶ πρὸς τὸν λαὸν διαβάλλοντες, ὡς ἐπαρθεῖς πάντων καταλιγώρει καὶ μηδενὸς ἐπεστρέφεται, καὶ μῆτε συγγενῶν μῆτε φίλων καὶ οικείων βουλήν λαμβάνοι, ἀλλ' αὐθιγαίτῳ τις καὶ ἰσχυρογνώμων καὶ προπετῆς γενόμενος, αὐθεντικῶς ἄγει καὶ φέρει τὰ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, μῆτε ὅρους φυλάττων καὶ τὴν ἐνδημοῦσαν σύνοδον ἐξυβρίζων, καὶ ἀνατρέπων τὴν καλὴν τάξιν, ὑπερήφανος, καταρρονητῆς, φιλάργυρος καὶ πλεονέκτης ἀποβάς, ἐνὸς μόνου φροντίζει, καὶ τούτου ἐρήθη Ἰνα διὰ βίου πατριαρχεῖη, καὶ τὰς τιμὰς καὶ τὰ κέρδη μόνος ἔχη· ταῦτα γοῦν καὶ ἄλλα τοιαῦτα μυρία πλαττόμενοι καὶ εἰς τὰς ἀκοὰς τῶν πολλῶν ἐνσπείροντες διετίθεντο τὸ σφίσι σπουδαζόμενον. Ὁ δὲ δὴθεν ἀγνωὼν καὶ τῆδε κακεὶ κόβφως προσκρούων, διπρήθιζε τοὺς ἄκνοῦντας εἰς τὴν ἐξέλασιν· κατέμαθε δὲ καὶ τὸν διαδεζόμενον καὶ γνώμην ἔδωκε καὶ ἐνέκρινε, καὶ περὶ τοῦτον τάχα μὴ εἰδῶς κατεσπούδαζε· ἤρξατο δὲ τὴν τοιαύτην ἐντεχον αὐτοῦ παραίτησιν, ἕως ῥανέντος τοῦ ἐξηκοστοῦ ὀγδόου ἔτους, ἐξ ὅτου πείσαι σπουδαζόντας περὶ τὸν τότε Λαρίσσης κύριον Μελέτιον τὸν οἰκουμηνικὸν ἀναδέξασθαι θρόνον ἐώρακε, καὶ πολλῶν γενομένων μεταβολῶν καὶ τοῦ πολέμου διακρηγθέντος, μέλις ἀρχομένου τοῦ νοσηδρίου ἰσχυροῦς διαπράξεσθαι συναργῶν παραλαβῶν εἰς τοῦτον τὸν τότε μέγαν διερμηνευτὴν Νικόλαον Σουτζον, ἥτοι δι' ἔμφορον λογισμῶν καὶ ἀρχαίων φίλων, ἢ διὰ δυσμένειαν καὶ λύπην, ἣν πρότερον αὐτὸν ἐλύπησεν ἀπελάσας ἐκ τῆς Κωνσταντινουπόλεως· εἰς τὴν αὐτοῦ ἐπαρχίαν τὸν τότε Κυζικίου Γεράσιμον προσγενῆ τοῦ ἀρ-

χοντος· ἀλλ' εἰ καὶ δι' αὐτὸ ἐδιώκετο, πρόδηλον ὡς ἐκὼν παρηγετο· εἶπε γὰρ ἂν ἐν τοσούτῳ τὸ πάθος ἀέσασθαι.

Οὕτω τοίνυν τοῦ πανκχιωτάτου κυρίου Σχμουήλ ὑπενεργούοντος καὶ τῶν αὐτῶ ἀντιπολιτευομένων κοινοπραγούντων, κοινῇ πάντων γνώμῃ καὶ ἀρχιερέων καὶ ἀρχόντων καὶ κληρικῶν ἐγένετο ἐκλογή καὶ ψῆφοι εἰς τὸν Λαρίσσης Μελέτιον. Τοῦτον οὖν πατριάρχην ἐκλέξαντες, καὶ διενεργήσαντες τὴν συναίνεσιν τῶν κρατούντων καὶ παραστάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ κληρικοί, ὡς σύνηθες, τῷ ἐπιτρόπῳ μετὰ τοῦ ἐκλεγέντος πατριάρχου, καὶ λαβόντες τὰ καθέβδεια εἰς βεβαίωσιν τῆς ἐκλογῆς, καὶ ἐπιστρέψαντες εἰς τὸ πατριαρχεῖον, ἐμφανισθείσης τότε ἐγγράφου τῆς πορκιτήσεως τοῦ κυρίου Σχμουήλ, καὶ τῆς μεταθέσεως κανονικῶς γενομένης ἐν τῷ κατὰ τοῦ ἁγίου μεγελομάρτυρος Γεωργίου, ἀνευρήθησαν τῇ πέμπτῃ Νοεμβρίου τοῦ ἐξηκοστοῦ ὀγδόου ἔτους οἰκουμενικῶν πατριάρχην τὸν κύριον Μελέτιον.

Διετέλεσεν οὖν ἐπὶ τὸν ἀγιώτατον οἰκουμενικὸν θρόνον ὁ κύριος Σχμουήλ ὁ Α΄. ἐπὶ τῆς πρώτης πατριαρχείας ἔτη πέντε καὶ μῆνας πέντε καὶ ἡμέρας δεκατέσσαρας. Ἦν δὲ ὁ παναγιώτατος οὗτος Σχμουήλ τὴν πατρίδα Βυζάντιος, φύσεως καὶ τύχης εὐκλερῆς πολλὴν συνειλαχῶς ἐκ παιδὸς εὐμάθειαν· γενόμενος δὲ μητροπολίτης Δέρκων, καὶ τὸ περιὸν τῆς φρονήσεως αὐτοῦ καὶ δραστηρίου φύσεως καὶ ἀγχινοίας ἐν πολλοῖς προσμαρτυρήσας, καὶ εὐνοίας τυχῶν παρὰ τε τῶν τότε βραυτιμῶν γερόντων καὶ τῶν εὐγενεστάτων ἐν δυνάμει ἀρχόντων, τῶν ἰδικιτέρων λόγων καὶ βουλευμάτων αὐτοῖς κοινωνῶς ἦν, καὶ τὸν θρόνον ἐξῆς προβιάσας, τῶν λίαν ἐντίμων ἁγίων ἀρχιερέων ἐγνωρίζετο· ὁ δὲ τῆς ἐκ τούτων ὠφελείας ἐξ ἀρχῆς παραπολαύων καὶ πολιτικῆς φρονήσεως καὶ πράξεως συλλέγων τὸν καρπὸν, οὐδὲ λογικῆς εὐμαθείας καὶ θεωρητικῆς φιλοσοφίας καὶ ἱερᾶς θεολογίας ἀμελῶν, ἀλλὰ καὶ διδασκαλοῖς ἀδιαλείπτως ὀμιλῶν καὶ ἐν πάσῃ ἐπιστήμῃ ἀτρυτῶς φιλοπονῶν, μείζων ἐφι-

λοτιμετο ἐν αὐτοῖς προέχειν ἢ ἐν ἐκείναις γνωρίζεσθαι, διὸ καὶ τὰ πολλὰ ὑπεκχωρῶν τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων τῆ θεωρίᾳ καὶ μελέτῃ ἐνησχολεῖτο καὶ τοῖς βιβλίοις προσέκειτο τὴν ἐκ τῆς ἀπραγμοσύνης σπουδὴν τῆς περὶ τὰ βιωτικά ἀσχολίας προτέραν ποιούμενος· ὅσον δὲ ὑπέξεχώρει τῆς βιωτικῆς τύφῃς τοσοῦτον ἐπέζητεῖτο καὶ τῆ ὑπόληψι ἐνίσχυεν ἐν δέοντι τὰς ἐντέξεις ποιούμενος. Οὕτως οὖν διὰ χρόνου λόγῳ καὶ βίῳ συγκροτούμενος παρὰ πᾶσιν ἐπίδηλος καὶ ἀγαστὸς ἦν τῆς σοφίας, τῆς φρονήσεως καὶ τῆς ἑλλης ἀρετῆς, καὶ θαμὰ πρὸς τὰς χρεῖας εἰς αὐτὸν ἀπέβλεπον οἱ ἐνδημοῦντες ἀρχιερεῖς· συμβουλῆς καὶ συνδρομῆς χρῆζοντες. Ἐπεὶ δὲ ἡ τοῦ Χριστοῦ μεγάλη ἐκκλησία ἐν πολλῇ ἦν τῆ καμικῇ δυσχερείᾳ, κοινῇ ἐκλογῇ καὶ ψήφῳ τὸν οἰκουμηνικὸν διαδεξάμενος θρόνον, εἶδειε συνεχέουσιν τοσοῦτῳ καὶ τηλικούτῳ πλήθει καὶ μεγέθει πραγμάτων τὴν αὐτῷ ἀρετὴν καὶ τῆς τοιαύτης ὑπεροχῆς μάλιστα ἀξίαν. Ἦν γὰρ μεγαλόφρων, μεγαλοουργός, καὶ μεγαλεπήβολος, φύσεως καὶ εἰσεως τυγχάνων ἱκανωτάτης, πολύβουλος καὶ βαθυγνώμων, καὶ πρὸς πάντα καὶ λέγειν καὶ πράττειν δεινός· διὸ καὶ ἐν τοσούταις καιρικαῖς δυσχερείαις πάντα ἐποίηε ἐτοιμῶς, καὶ εὐμαρῶς διήνυεν ὅσα ἐπέζητει ἡ χρεῖα τῶν ἐκκλησιαστικῶν, εὖνοιαν καὶ ἀγαθὴν ὑπόληψιν αὐτῷ καὶ παρὰ τῶν κρατούντων διακραξάμενος, μάλιστα τοῦ μονάρχου· ἐπιτυχικός τε ἦν ὧν ἂν ἐπιβάλλοι, καὶ ὧν ἂν αἰροῖτο κατορθωτικός, γενναῖος ὑπενεχεῖν, καὶ σφοδρὸς ἀπαντήσῃ ἢ ἄλλως περιαγαγεῖν καὶ ἀντιστήσῃ τὰ ἀντιπίπτοντα, ὄξυς τε ἐπελθεῖν καὶ ἐξακριβῶσαι τὰ καθ' ἕκαστα καὶ μεταβαλεῖν τὰ ἐναντία, τοῖς τε ἀμαρτάνουσι φοβερός ἦν καὶ τοῖς κατορθοῦσιν ἐράσμιος, ἐπιεικὴς τοῖς πᾶσι, τῷ πλήθει δημοτικός, τῶν ἐκκλησιαστικῶν μάλιστα κηδεμονέστατος, χρημάτων κρείττων, τῶν ἀλόγων προλήψεων ὀλιγορητής, τῶν πατρῶων ὀρθῶν δογμάτων διάκυρος ὑπερασπιστής, τῆς εὐσεβείας ζηλωτής, τῆς ἀληθείας προστάτης, τῆς ἀρχαϊότητος ἐπαινήτης·

φιλογενής· μέλιστα καὶ φιλέλλην, καὶ τὴν πᾶσιν τοῦ γένους βελτιώσιν καὶ ἀνάληψιν πάντοθεν περιβλέπων, εἴ ποθεν γένοιτο ἐπιζητῶν καὶ σπουδάζων· εἰ δὲ τισιν ἰδῶκει κιννοτομεῖν, τοῦτο ἦν ἐπὶ τὸν λόγον ἄγειν καὶ τὸ ὀρθὸν διενεργεῖν τὸ εἶδος παραλλίστοντας· ἐπετεχνᾶτο δὲ καὶ ἐν ταῖς πολιτικαῖς τὰ καινοπρεπῆ καὶ ἀθήη, συγχρόπτων τὸν νοῦν καὶ ἐπισκιάζων τὸ τέλος τοῦ σπουδάζματος, καὶ εἴτε κατωλιγῶρει, εἴτε ἐθεράπευε τοὺς δυνατούς, πάντα πρὸς τὸ κοινὸν συμφέρον ἐποίει, τοῦ καλοῦ καὶ δικαίου ἀεὶ φροντίζων, καὶ τῆς ἰδίας ἐξουσίας συνκισθόμενος· οὐδενὶ ἀκαίρως ὕφιστο, καὶ τοῦ καθήκοντος τῆς μεγάλης τυχῆς ποιμαντορικῆς οὐδὲν ἐποίει προτιμότερον, ἀξίως τῶν ἀπανταχοῦ ἐκκλησιῶν προστάμενος.

Τὸν μὲν οὖν οἰκουμενικὸν θρόνον διεδέξατο διὰ κωνσταντίνου φήφων καὶ κοινῆς ἐκλογῆς ὁ πανηγυράτατος κύριος Μελέτιος ὁ Β΄ ἀπὸ Ἀφρίστη· προβιβάσθεις, καθὰ εἰρηται· ὁ δὲ κρῶν πατριάρχης κύριος Σχμουήλ διὰ βασιλείου προσταγῆς εἰς τὸ ἅγιον ὄρος ἀπεκομίσθη· ἀλλ' ὁ μὲν διὰ παρρησίας εἰς λιμένα ἄπεβη, ὁ δὲ εἰς μέγαν κλύδωνα ἐξορμήσας, εὐθὺς ἐκυμάνετο ἀλλεπαλλήλως ταῖς καταιγίαι καὶ δειναῖς ταῖς τρικυμιαῖς χειμαζόμενος. Ἐξερράγη γὰρ ὁ βαρύτατος κατὰ τῶν ὀρθοδόξων χειμῶν καὶ τὰ τῆς πονηρίας ἐξέμηνε πνεύματα, καὶ πάντοθεν προσέβαλε τὰ δεινά, ἔσχατον ἀπειλοῦντα τοῦ ἡμετέρου γένους τὸν ὄλεθρον· ἐπὶ γὰρ ἐν Ἀρχία ἀρξάμενος ὁ πόλεμος πρόφασις ἔλαθε τῶν δογμάτων τὴν διαφοράν, καὶ οἱ διπρωνοῦντες τῷ χριστιανισμῷ διέστησαν κατ' ἀλλήλων ὑπὲρ ἐλευθερίας, ἐδοκίμασαν ἱερός τι εἶναι καὶ περὶ πίστεως· διήρει τε ἄρα καὶ συνίστα οὐχ ἄπως τοὺς ἐν Ἀρχία, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνά πᾶσιν τὴν Βιωμασίαν ὀνομαζόμενους Χριστιανοὺς, καὶ εἰ μὴ τοῖς ὁπλοῖς πάντας τῆς γνώμης γοῦν κατ' ἀλλήλων ἠρέθιζεν. Ἐκ ταύτης οὖν τῆς ἀδίκου συμπρολήψεως καὶ πονηρᾶς γνώμης τὸ ἐμμανὸν κατὰ ταχυρὸν μῖσος οἱ τῆς Ρώμης θιασῶται ἐκκαύσαντες κατ' ἡμῶν,

καὶ πάντα δόλον συσκευάσαντες, ὅτε ἐξώπλισαν περὶ λαβόντες σύμμαχον αὐτοῖς τὴν ἀτίθειαν, ἄρδην διολέσαι τοὺς διὰ χρόνου μισουμένους Ἕλληνας, ταύτην αὐτῆς τὴν εὐκαιρίαν ἐνόμισαν, καὶ τί μὲν οὐκ ἐποίησαν, τί δὲ οὐκ ἔλεγον, τί δὲ οὐ κετεπεχειροῦν διὰ πάσης ἐπιβουλῆς καὶ ἐπιθέσεως παραλογισμοῦ καὶ ἀπάτης, ὥστε εἰς τὰς καθ' ἡμῶν στρατὰς ἐξορμήσασιν τοὺς κρατοῦντας· διαβάλλοντες καὶ συκοφαντοῦντες καὶ διὰ λόγων καὶ διὰ γραμμμάτων ὡς περὶ συσκευασμένοι εἰς ἐπανάστασιν, σύμμαχοι τοῖς ὁμοδόξοις ἐκ τοῦ περὶ ἀρχαῖα ἐσόμεθα ὅταν ἢ ἔγκαιρος ἢ ἐπιθεσίαι. Τοιαῦτα οὖν λογοποιοῦντες καὶ ὑποβάλλοντες τοῖς Ὀθωμανοῖς, καὶ οἷόν τινα νεφέλην ἐπὶ τῶν ὁρέων τῆς Μυσίας τὴν ἐκεῖ τῶν ἀλλοτρίων σύστασιν προδεικνύοντες καὶ τὸν στρατηγὸν αὐτοῖς Στέφανον, Πέτρον τὸν δεύτερον αὐτοκράτορα τῆς Ρωσσίας εἶναι διαθρυλλοῦντες, κακίῃθεν μετακινουνοῦντες καὶ μετακομιζόντες ὑποκεκρυμμένον καὶ λαθάνοντα εἰς Μακεδονίαν καὶ Θράκην καὶ Βιθυνίαν, καὶ ἀπαντρητοῦ γῆς τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους, τοῖς ὁμοδόξοις ὁμιλοῦντα, καὶ εἰς ἀνταρσίαν αὐτοῦ ἀναπειθόντα, οὐχ ὅπως τὰς ὑποκένους φρένας καὶ ληρώδεις φρενασίας τοῦ χυδῆν ὄχλου, ἀλλὰ διὰ τοσοῦτων φληνάρων καὶ τοῦ περιβομβοῦντος δυσήχου θρόλλου ἐξέβησαν καὶ διέσεισαν καὶ τῶν ἀρχόντων τὰς γνώμας, καὶ μικροῦ πάντας ἐξεπολέμωσαν καθ' ἡμῶν τῶν ὑπηκόων, καὶ εἰ μὴ ὑπελίποντο ὀλίγοι τῆς λύμης ἀνέπαφοι, ὅσοι τὴν διανοίαν ἐξυδερκαῖς καὶ τὸν τρόπον εὐσταθέστεροι, οἱ τίνες καὶ τὰς διαβολὰς διεγνώρισαν καὶ πρὸς τὴν τοσοῦτων κακῶν φορὰν ἀνέστησαν, ἀπασα πόλις καὶ χώρα καὶ γῆς οἰκησίαι ἀνάστατοι ἄν ἐγένετο, καὶ ἀνθρωπίνων αἱμάτων προχοαὶ ἐξελιμνάζετο· ἀλλὰ τὸν μὲν γενικὸν φόνον καὶ τὸν διωγμὸν καὶ τὸν μακρικὸν πόλεμον ἐπέσχευε ὀλικιῶς καὶ διεκάλυπτεν ἡ τῶν εὐσχημόνων βουλευτῶν φρόνησις· τὴν μὲντοι πονηρὰν ὑπόνοιαν καὶ τὸ παραφροῦν κακότητος καθ' ἡμῶν μῖτος καὶ τὰ κατὰ μέρος κακά, καὶ

τοὺς φόνους περιελθὲν εὐθὺς οὐκ ἴσχυσε, διὸ καὶ πάντες ὡς ὑπεκαντίοι ὑπεβλέποντο, κατετυραννοῦτο δὲ μᾶλλον ὡς εἴπερ ποτε μισητοί, καὶ ὡς ἄλλοτριπραγοῦντες κατεδιώκοντο· πολλοὶ δὲ ἐξ ἡμῶν ἀντίτιοι καὶ ἀθῶοι ὑπ' ἀδίκων χειρῶν κατεσφάττοντο, καὶ πάντα ἡμῖν ἦν φόβου καὶ κινδύνου μετὰ, καὶ ὡς οὐποτε ὑπῆρξε, πολλάκις διεκπολεμουμένοις τοῖς Ὀθωμανοῖς κατὰ Ρώσσω, οὐδ' ἂν μὴ γένοιτο.

Ἐν τοιοῦτοις οὖν δεινοῖς συνεχόμενον τὸν λαὸν τοῦ θεοῦ καθορῶν ὁ παναγιώτατος κύριος· Μελέτιος ἡγωνία· περὶ τῶν ἀπανταχοῦ ὑπὸ τὸ Ὀθωμανικὸν κράτος καὶ τὴν δυτικὴν ὁφρὴν ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, καὶ εὐχαῖς ἀδιαλείπτοις καὶ ἐκτενέσι δεήτεσιν ἤτειτο παρὰ θεοῦ βοήθειαν πρὸς κύριον ἐκβοῶν· ἰδοὺ δὴ οἱ ἐχθροὶ σου Κύριε ἤχησαν, καὶ οἱ μισοῦντές σε ἦσαν κεφαλὴν, ἐπὶ τὸν λαόν σου κατεπανουργέυσαντο γνώμην καὶ ἐβουλεύσαντο κατὰ τῶν ἁγίων σου, εἶπον δεῦτε καὶ ἐξολοθρεύσωμεν αὐτούς, καὶ οὐ μὴ μνησθῆ τὸ ὄνομα αὐτῶν ἔτι· ἐκραταίωσαν ἑαυτοῖς λόγον πονηρὸν, διηγῆσαντο τοῦ κρύψαι παγίδας τοῖς δούλοις σου, διανοήθησαν καὶ ἐλάλησαν ἐν πονηρίᾳ ἀδικίαν εἰς τὸ ὕψος ἐλάλησαν· μὴ δὴ παραδόξης ἡμᾶς εἰς τέλος, μηδὲ ἀποστήσεις τὸ ἔλεός σου ἀφ' ἡμῶν Κύριε· ρῦσαι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἀναγκῶν ἡμῶν καὶ ἰλάσθητι ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου· βοήθησον ἡμῖν ὁ σωτὴρ ἡμῶν ἕνεκεν τῆς δόξης τοῦ ὀνόματός σου, ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, ρῦσαι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν, καὶ ἐξ ἀνδρῶν αἰμάτων σώσον ἡμᾶς, σκέπασον ἡμᾶς ἀπὸ συστροφῆς πονηρευομένων, ἀπὸ πλῆθους ἐργαζομένων ἀδικίαν· ἀπόδος ἀναπόδοσιν τοῖς ὑπερηφάνοις, ποίησον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιεικειάν σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἔλεους σου, ἐξελοῦ ἡμᾶς κατὰ τὰ θαυμάσιά σου, καὶ δὸς δόξαν τῷ ὀνόματί σου Κύριε· ἀπόδος ἀναπόδοσιν τοῖς ὑπερηφάνοις, ἐντραπήθησαν πάντες οἱ ἐνδεικνύμενοι τοῖς δούλοις σου κακὰ, περιβαλλέσθωσαν αἰσχύνην

και εντροπήν οι λογιζόμενοι ἡμᾶς ὡς πρόβατα σφαγῆς και κατασυνθνήσαν ἀπὸ πάσης δυναστείας· ἐπὶ σοὶ Κύριε ἠλπίσαμεν, γένοιτο κύριε τὸ ἐλεός σου ἐφ' ἡμᾶς, ὅτι καύχημα τῆς δυνάμεως ἡμῶν σὺ εἶ, και ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου ὤψωθήσεται τὸ κέρδος ἡμῶν.

Τοιαῦτα οὖν διηνεκῶς ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ἐντυγχάνων θεῶς εἶδετο θερμῶς προστατο δὲ και συνέπραττε τὰς ἀπανταχοῦ ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ και παρεκάλει γενναίως φέρειν τὰς ἐπιούσας θλίψεις, μεμνημένους τῆς ὑπομονῆς και καρτερίας τῶν ἁγίων και ἐκλεκτῶν τοῦ θεοῦ και πρὸς τὰ ἀποκείμενα ἀγαθὰ τῆς αἰωνιζούσης ζωῆς ἀποβλέπειν, και παρὰ θεοῦ ἀπεκδεχομένους τὴν σωτηρίαν· ὠκονομεῖ δὲ και τὰς χρείας κατὰ τὸν καιρὸν και πάντα ἐμφρόνως και νουνεγῶς ἐποίει, ἐπιμένων ἐκτενέστερον ἐν ταῖς προσευχαῖς και τὴν διδασκαλίαν τοῦ θεοῦ λόγου ἀναγκαιοτάτην ποιούμενος· ἐπηγρόπνει δὲ ἐπὶ τὴν φυλακὴν τοῦ ποιμνίου, και τῶν λύκων ἀπεσῶβει τὰς ἐπιθέσεις, και τὰς ταραχὰς και πτοίας διεκώλυε, και πανταχοῦ ἡρεμεῖν ἐποίει τῶν λογοποιῶν ὀλιγοῦντας, εἴτε λυπηρὰ και ἐπίφοβα, εἴτε τάναντία φαιδρὰ και καταθόμια φημιζῶσι· προσέχειν τε νουνεγῶς ἐνουθέτει, ὥστε μηδεμίαν πρόφασιν τοῖς ἐναντίοις δίδόναι, γινώσκοντας ὅτι ἐπὶ παγίδων πολλῶν περιπατοῦμεν· ἐθεράπευε και τοὺς ἐν δυνάμει, και τὴν περὶ αὐτὸν ἱερὰν σύνοδον τῶν ἁγίων ἀρχιερέων ἡζίου, ἵνα ἐν ἀγάπῃ ἀντεχόμενοι ἀλλήλων, ἐν πνεύματι, τὰ αὐτὰ σπουδάζωσι, συνεπιλαμβάνωνται αὐτῷ, και τὰ ἐλλείποντα ἀναπληρῶσι, πρὸς τὰ βραβεῖα τῆς ἀνω κλήσεως ἀφορῶντες, και τὸν παρὰ θεοῦ ἔπαινον· κοινῶς γὰρ, ἐλεγεν, ὁ ἀγὼν, κοινὸν τὸ ἔργον, και μείζων ὁ τὸ πλεῖστον εἰσενεγκῶν· τοιαῦτα οὖν διενεργῶν και πράττων συνεκρότει πάντοθεν τὰς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, και παρεμυθεῖτο τοὺς τεθλιμμένους, ἀνεκτάτο τοὺς καταπεπονημένους και παρθεύρουνε τοὺς καταπτήσσοντας, και πάντας τοὺς ἐν πτοίαις

σαλευομένους ὑπεστήριξε τὴν πρὸς θεὸν ἐλπίδα λαμπροτέραν αὐτοῖς ἐπιτέλλων.

Ἄλλ' ὁ μὲν πανχιώτατος κύριος Μελέτιος θεωριῶς ἠγωνίζετο ὑπὲρ τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ θεοῦ· τὰ δὲ κακὰ ὑπὸ τῶν ἀσεβῶν συμπρῶσαι τῇ ὀρμῇ καὶ συγκινήσει τοῦ πολέμου πληθυνόμενα· οὐ γὰρ ἐπὶ μέτρον καὶ σταθμὸν, οὐδὲ κατ' ἔθος καὶ νόμον αἱ δημόσιοι ἀπαιτήσεις ἐγίνοντο· ἀλλὰ πάντα ἄρδην ἀφαιρέθεντα τὰ τῶν Χριστιανῶν, καὶ τὰ μὴ προσόντα ἀπαιτούμενοις ἐκ δανείων αὐτοῖς, προσετίθεντο ὑπέρογκα καὶ βρύτατα χρεῖα κατὰ τε πόλεις καὶ χώρας καὶ δήμους καὶ λαούς, ὥστε οὐδὲ γυμνά ἔχειν ἔτι τὰ σώματα· ἀλλὰ τὸ μὲν δημόσιον οὕτως ἀπογυμνώσαν τὸν εὐσεβῆ λαὸν πρὸς τὰς μεγάλας δαπάνας τοῦ ἑκατοντάκις μυριαριθμοῦ στρατοῦ ἐτλαιπῶραι ταῖς ἀλλεπαλλήλαις ἐργασίαις, καὶ κοινῶς κατέθλιβε· προσεπεζήτει δὲ καὶ ἕκαστος τῶν στρατευομένων παρὰ τοῦ τυχόντος ὅ, τι ἂν αἰροῖτο, καὶ εἰ τύχοι μὴ εὐρῶν τὸν μὴ ἔχοντα ἀπέκτεινε· ἠδίκαι δὲ τε ἄλλος ὡς ὀφειλέτην καὶ κατέσπα τὸν ἕτερον, καὶ τὸν ἀδικοῦντα ἐδικαίου ὁ παριστάμενος· ὁ δὲ τὸ προστυχὸν ἤρπαζε καὶ λωποδυτῶν ἀνάθηρ ἀφύθως ἐλῆστευε· καὶ συλλήθην οἱ πάντες ἠδίκουν, καὶ ἐπεβούλευον παντοίως ἐπηρεάζοντες· οὕτως ἐπλεόνασε τῶν ἀσεβῶν ἡ πονηρία, καὶ ἡ κατὰ τῶν Χριστιανῶν θηριωδία ἐξέμηνεν· ἐν δὲ σφίσιν αὐτοῖς ἡ φυλυότης ἐξέχεσε καὶ διεχύθη ἡ βδελυρία, ὥστε κατὰ ρύμας καὶ ἀγυαῖς ἰλαθὸν ἐξυβρίζοντες ὡς εἰς ἀλλήλους ἀσελγαίνοντες, ἐξοιστρούμενοι καὶ χαμαιτυποῦντες ἐν ὁδοῖς ὡς οἱ κύνες ἀνικιδίστατα, καὶ εἰς τὰς ἀλλήλων γυναῖκας καὶ θυγατέρας ἐξυβρίζοντες καὶ διαφθειρόμενοι ἐνέπλησαν κακῶν πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν καὶ γῆς οἰκισιν· διὸ καὶ τὰς εἰς ἀλλήλους βδελυρίας αὐτῶν ἀποτρεπόμενοι, καὶ τὰς βίας φεύγοντες κατεκρύπτοντο οἱ ὑπόφοροι ἐν ταῖς πόλεσι, καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις εἰς τὰς ἐρήμους ἀπεδιβρασκον, καὶ πάντες ἔροδον ἀπνευστάτων καὶ βαρβαρωτάτων

ἐχθρῶν μηδὲν νόμον μεμαθηκότων, μηδὲ ὄρον ἀδικίας καὶ ὕβρεως ἐχόντων, τὴν τῶν ἰδίων στρατιωτῶν πάροδον ἐλογίζοντο, καὶ τὴν διαμονὴν ἐλεθρον καὶ διαμιμώναν θέαν τὴν αὐτῶν ὄρασιν.

Οὕτως οὖν ἡ ἀδικία, ἡ φαυλότης, ἡ θηριωδία καὶ μυστρά βδελυρία τούτοις κατίσχυε σφόδρα καὶ ἐκρατύετο· ὑπελθοῦσα δὲ καὶ ἡ κατ' ἡμῶν διαβολὴ καὶ συκοφαντία καὶ ἡ φλὴναρος καὶ ληρώδης λογοποιεῖ καὶ ἀνύπαρκτος μετωνυμία, καὶ διάκωνος μεταμόρφωσις, ὡς εἴρηται, ἐξηγίου τοὺς καινορραγεῖς κενταύρους καὶ κατ' ἡμῶν ἐξώπιλιζεν· ὑπέθραπτε δὲ καὶ διεσφόρει καὶ ὑποφωρᾶσθαι ἐποίει τοὺς ἄρχοντας, καὶ προσέχειν εἰ ποθὲν τι περὶ αὐτοῦ ἀκούσειεν· καὶ δὴ ἤκέ τις τούτοις φάσις ἐκ τοῦ στρατηγίου, ἐκ τινος διαβολῆς, ἢ ἀγροικίας, ἢ ἄλλης κακομηχανοῦ μοχθηρίας τῶν περισταζμένων τῷ στρατηγῷ, ὡς ὁ διαδουόμενος καὶ λάθρα περιῶν καὶ δικαίων τὸ ὑπήκοον Στέφανος ἐφάνη ἐν Ἀρητίῳ τῆς Βιθυνίας φέρων μεθ' ἑαυτοῦ χιλιάδας φλωρίων, καὶ διένειμεν ἐν τῷ ἐκεῖ σχολείῳ, καὶ τὸν θησαυρὸν τῷ διδασκάλῳ παρέδωκε· τούτης δὲ τῆς ἀγγελίας εἰς τὸν μονάρχην ἀνηνεγμένως, ἀπάγειν εὐθὺς τοῦτον ἐν δεσμοῖς, εἰ δὲ μὴ τὸν τε διδάσκων καὶ τοὺς ἐν τῇ σχολῇ ἐκέλευσεν. Οὕτω γὰρ εὐπιστοὶ δειλίαι φρένες· παρακλῶντες οὖν ἔγγραφον τὸν ὕρισμὸν οἱ προστεταχμένοι ὡς ἐπὶ μέγα τὸ θῆραγμα ἐκ τε τῆς βασιλείου θεραπείας καὶ τῆς τοῦ ἐπιτρόπου κίλης, καὶ τῆς τοῦ στρατηγοῦ ἐξοπίσεως, καὶ εἰς τὴν Ἀσίαν ἐφορμήσαντες, παρακλῶντες καὶ τινες ἐκ τοῦ ὑπερκειμένου τῇ Ἀρητίῳ κριτηρίου, οἱ μὲν περιέστησαν τὴν πενιχρὰν οἰκίαν τῆς σχολῆς μετὰ φανῶν καὶ ὀπλων, οἱ δὲ εἰσπηδήσαντες ξιφῆρας μεταλλῶν τὸ πῦρ θησαυρῶν, καὶ ἐζήτουν τὸ μέγα θῆραγμα· ἀλλ' ἀντὶ θησαυροῦ ἀνθρώκας ποθεν καὶ τούτους λυπρούς εἶρον, ἀντὶ δὲ τοῦ διοπεταῖος θηράματος, τρυγελάρων ἴχνη ἐδίωκον· ἐπιλαθόμενοι οὖν τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἀθῶων καὶ ἀπλουστᾶτων καὶ ἀκάμων ἐπὶ

ἀνδρῶν, πενεστάτων, καὶ δι' ἄσκησιν σώματος ἀπεσκληκώτων, ἀντὶ τοῦ βασιλέως καὶ στρατηγοῦ καὶ πολυμύθρου αὐτοῖς Πρωτέως, τούτους οἰοεὶ ληστὰς καὶ κακούργους δεσμοῖς περιβαλόντες κατήγαγον ὑπὸ πολλῶν καὶ δημοχρηστῶν τὸν κρότον ὅτι τοὺς συνωμότας καὶ ὑπασπιστάς τοῦ πολυβρυλλήτου στρατηγοῦ καὶ ἐπιβούλου συνέσχον, καὶ αὐτὸν ὅσον οὕτω συλλήφονται. ἀπαγαγόντες οὖν κατὰ μῆνα Φεβρουάριον εἰς Κωνσταντινούπολιν συνέκλεισαν ἐν δημοσίᾳ τῇ φυλακῇ. Ἦν δὲ τῶν ἐπτὰ συγκλεισθέντων Ἀγάπιος ἱερομόναχος καὶ Διονύσιος μοναχὸς οἱ Πελοποννήσιοι, καὶ ὁ Θετταλὸς Κωνσταντῖνος ὁ τῆς ἐκεῖ σχολῆς διδάσκαλος μετὰ τεσσάρων ἐτέρων. Τούτους γοῦν μεθ' ἡμέρας παραστήσαντες ἐν βαθυτάτῃ νυκτὶ πάντα δειμάτα διεπυθάνοντο τὰ περὶ τοῦ φαντασιώδους αὐτοῖς Στεφάνου, πότε καὶ πόθεν ἦκοι, καὶ ὅσα αὐτοῖς παρέθετο χρήματα· οἱ δὲ μήτε ἰδεῖν, μήτε κατ' ὄναρ τοιοῦτόν τινα φαντασθῆναι διαμαρτυρούμενοι, διήλεγχον καὶ περὶ τῶν χρυσίων ὅτι ἀνύπαρκτα καὶ ἀσύστατα τὰ τῆς διαβολῆς· τῶν δὲ παραδυναστευόντων τινὸς προτρέψαντος συνομολογήσκει αὐτούς καὶ ἐπ' ἄλλους ἀναθίσθαι τὰ τῆς συνωμοσίας, καὶ τὰς τῶν χρημάτων παρακαταθήκας, ὡς ἂν τῆς ὀργῆς ἐπ' ἐκείνους δυνατοὺς ὄντας μεταστάσης, αὐτοὶ τῆς βαρυτάτης διὰ βασάνων ποινῆς ἀπαλλάζωνται, ἐμφοβοὶ γενόμενοι τῷ ἀγνοτάτῳ τοῦ θεοῦ φόβῳ, καὶ βλοσυρῶς περιβλεψάμενοι τὸ πονηρὸν ἐκεῖνο τῆς ἐτάσεως συνέδριον, καὶ κατολιγωρήσαντες τῶν βασάνων καὶ τῶν παρισταμένων δημίων καὶ θανάτου αὐτοῦ, ἐξεβόησαν θαρραλέως· ἡμεῖς ἐσμεν τέκνα τοῦ εὐαγγελίου τῆς ἀληθείας, καὶ τὸ ψεῦδος ἴσθαι τῷ διαβόλῳ ἀποστρεφόμεθα· οὔτε ἡμεῖς εἶδομεν τὸν ζητούμενον παρ' ἡμῶν, οὔτε τὰ λεγόμενα χρυσία εἶδεζόμεθα, οὔτε τινὰ ἄλλον ἰδεῖν ἢ δέξασθαι γινώσκομεν, οὔτε δυνάμεθα καταμαρτυρήσκει ἀδίκως ἀθῶων ἀνδρῶν· παῖετε, καίετε, τέμνετε, ὅτι ἂν ἢ βουλομένοις ἡμῖν ποιεῖτε, οὔτε εἶδομεν ὅπως, οὔτε γινώσκομεν περὶ ὧν

ἔρωτάτε, οὔτε κατακμητροῦμεν ἀδίκως, οὔτε καταψευόμεθα ἀθώων ἀνδρῶν· ἡμεῖς τὴν ἀλήθειαν ἐμάθομεν λαλεῖν, καὶ ταύτην ἔχομεν ἐντολὴν παρὰ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν! Ταῦτα οὖν εὐσεβῶς εἰπόντας ἐνώπιον τοῦ ὑπάτου καὶ τῶν παρεδρευόντων, ἀπήγαγον αὐτούς βιαίως οἱ δῆμοι παίοντες κατὰ κεραλῆς· οἱ δὲ τὴν ἐπὶ θάνατον ἀκίενοι λογισάμενοι, ἀναθαρρήσαντες τῷ τῆς ἀληθείας ζήλῳ, τὸ ψεῦδος καὶ τὴν ἔνοιαν καὶ τὴν ἀπάτην ἐπὶ τὴν δυσσεβειαν αὐτῶν προσέτριβον· συνωθοῦντες γοῦν καὶ καθέλκοντες αὐτούς οἱ δῆμοι τὸν μὲν κατέσπασαν, τὸν δ' ἕτερον ἀπώσαντο ἄνωθεν τῆς κλίμακος, καὶ οὕτω συντρίψαντες ἀπέριψαν εἰς φυλακὴν, μικρόν τι ἀναπνεύοντας, ὥστε ἐπιζῆν εἰκάζειν, καὶ νοσήσαντας οὐκ ἔτι τοῦ λοιποῦ ἀνέκρινον· ἐκ δὲ τῆς νόσου ὁ μὲν διδάσκαλος Κωνσταντῖνος πρὸς κύριον ἐξεδήμησεν, οἱ δὲ ἄλλοι μετὰ τρίμηνον ἐπκνήλθον.

Περὶ δὲ τὰ μέσα τοῦ ἐφεξῆς μαρτίου ἐξέβρασε καὶ ἀπέβρασε τῆς μεγάλης ταύτης πόλεως ὁ λοιμώδης στρατὸς, καταφοινίζας τὰς στενωπούς ἐν τῇ ἐξοδῷ ἀθώοις τοῖς αἵμασιν· οἱ γὰρ πράσινοι ἐκβακχυθέντες τῷ συνοίκῳ δαίμονι, εἴ τινα τῶν ὑποφόρων συνήνητησαν, ἢ ἐκ θυρίδος καὶ ὀπῆς ἐν ἐργαστηρίῳ καὶ οἰκίᾳ καὶ ἀπλῶς καταλύματι ἐνόντα ὑποτοπάζουσαν, ἐραλλόμενοι μυχικῶς τοῦτον κατέσφαττον, καὶ ἤθελον ὀρέσσει τῶν ἀπόπτων εἶτουν τῇ θεᾷ τῆς σημαίας θανάτου ἔνοχον· συναπῆει δὲ καὶ ὁ ἐγκχυόμενος Σεναχηρείμ τῆς βασιλείας ὁ ἐπίτροπος, λίαν ὑπέροφρος καὶ βλοσυρὸς, πολλοὺς περιστοιχόμενος τοὺς καταφράκτους, καὶ τῷ κυμαινομένῳ μυρίων ἔθνῶν ὄχλῳ ἐπιγανόμενος καὶ κομπάζων πᾶσαν ἄμα ἐπικλύσει, εἰ βουλητὸν αὐτῷ, τὴν Εὐρώπην, καὶ ἐκ τοῦ παραχρῆμα ὑπαγαγεῖν τὸ ἀνθιστάμενον· ἐξήσσαν γοῦν, καὶ λωφῆσαι πως τὸν δεινὸν κλύδωνα ὑπελάβομεν, καὶ σμικρὰν τινα παῦσαν τῶν κακῶν εὐρεῖν· ἀλλ' ὀλίγα ἡμέραι παρήλθον, καὶ κατεῖδομεν βαρυτέρας τὰς καταγιγῆδας καὶ τὸν τάλον ἀνύκοιστον· ὅσον γὰρ ἐπεκλύμαινε

ἔξω, καὶ τῆ ὕβρει ἐπέκλυζε τὰς χώρας, τοσοῦτον ἐπερρήθει ἐντὸς ὑπὸ τῶν πονηρῶν πνευμάτων συνελαινώμενος· ἐπανέστη οὖν καὶ κατ' αὐτῆς τῆς ἀκροπόλεως τῶν ἐκκλησιῶν καὶ σκληρῶς προσέφη, καὶ ἐκθροβήσας τὰς ψυχὰς μικροῦ θεῖν πάντων ἐξέπληξεν· ἡ γὰρ ἐκ διαβολῆς λογοποιεῖ, μᾶλλον δ' εἰπεῖν εἰδωλοποιεῖ τοῦ παραδυσμένου Στεφάνου, παντοίας ἐμποιοῦσα τὰς ὑπονοίας, παντοίας τοῖς κρατοῦσι παρεῖχε τὰς πτοίας καὶ ἀνειδωλοποιεῖ τὰ δαίματα, ὥστε τῷ τυχόντι πιστεῦειν, εἴ τι ἔχοι περὶ τούτου εἰπεῖν. Καθῆκε τοίνυν ἡ διαβολὴ καὶ ποθεν αὐτοῖς ἐξεθρόησεν, ὅτι Στέφανος ὁ στρατηγὸς ὁ τὸ ὑπήκοον ἀνασειῶν συνῆν τῷ παναγιωτάτῳ οἰκουμένικῳ πατριάρχῃ κυρίῳ Μελετίῳ ἐν τῷ πατριαρχεῖῳ περὶ τῶν ὄλων βουλευόμενος· καὶ δὴ αἰφνης περιστοιχίσας κύκλῳ τὸ πατριαρχεῖον τοῖς στρατιώταις ὁ ἀντιστράτηγος, ὡς μὴ ἐκρύγοι αὐτοῖς τὸ Ἰνδαλμα, καὶ ἔνδον πλήθος εἰσπηδήσαντες καὶ διχχυθέντες εἰς τὰ οἰκήματα, πάντας μὲν κατελάθοντο, διχρευνῶντο δὲ καὶ τῶν οἰκημάτων τὰ ἀπόθετα, καὶ οὐδὲν οὐδὲ τὸ τυχὸν ἀρῆκαν ἀκίνητον· ὡς γοῦν τὰ τῆς ἐρεύνης ἠκρίβωσαν, παραλαβόντες τὸν παναγιώτατον οἰκουμένικὸν πατριάρχῃν κύριον Μελετίον μετὰ τῆς θεραπειᾶς καὶ τῶν παρευρεθέντων αὐτῷ κληρικῶν, πάντας εἰς τὴν δημοσίαν φυλακὴν ἀπήγαγον πρῶτον καθεῖρξάντες (ἀπριλίου 7' ἡμέρῃ δ'). Ὁ μὲν οὖν εὐσεβὴς λαὸς τὴν ἀδικωτάτην συκοφαντίαν καταμαθὼν, καὶ τὴν παράλογον ὀρμὴν συνεννοήσας, ἡγωνίᾳ σφόδρα συλλυπούμενος καὶ διεδίωξ, καὶ γενικὸν τὸ ἔγκλημα λογιζόμενος, καὶ παρὰ Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος θεοῦ ἀρωγὴν καὶ σωτηρίαν ἤτατο· οἱ δὲ νυκτὸς ἀπαγαγόντες εἰς τὴν ἐσωτέρην φυλακὴν ὑπὸ τὰ βασιλεία τοὺς καταδίκους, ἐπαρξάμενοι τῆς ἐτάσεως ἐν ἀπειλαῖς καὶ βασάνοις ταῖς βαρυτάταις, ὡς οὐδὲ μικρὰν λαβὴν, οὐδὲ φαντασίαν γοῦν τοῦ εἰδωλοποιουμένου σφίσιν αὐτοῖς Στεφάνου ἀνεῦρον, διέγνωσαν ὀπωσοῦν ὅτι συκοφαντία τὸ ρηθὲν, μικρὸν ἀνανήψαντες. Ἀλλὰ τὸ

μὲν γένος εὐθύς ἀπέλυσε τῆς χλαπωτάτης ἀδίκου διαβολῆς, τὸν δὲ παναγιώτατον κύριον Μελέτιον. καίτοι ἀνέγκλητον καὶ ἀνέπαρον πάσης πονηρᾶς κατ' αὐτῶν ὑπονοίας, καὶ ταῖς ἀνομιωτάταις συκοφανταίαις ἀκριβῶς διηγνόντες, ἤδουντο μὲν τῆς ἀρετῆς, ἀποκαταστήσαι δὲ εἰς τὸ πατριαρχεῖον ἤσχυοντο· διὸ ἐπέτρεψαν τῷ γένει ἐκλέξασθαι κατὰ τὸ ἔθος ἄλλον πατριάρχην· καὶ ἐπεὶ ὁ παναγιώτατος κύριος Μελέτιος εἰς φυλακὴν καταδικασθεὶς παραίτησιν τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου ἐποιήσατο, καὶ τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἔγγραφον ἀπέστειλε συνταξάμενος γενναίως καὶ θεοφιλῶς εἰς τὴν ἐπαπειλουμένην ἄδικον σφαγὴν ἐξαιτούμενος· τὰς εὐχὰς παρὰ πάσης τῆς ἐκκλησίας καὶ πᾶσιν εὐχόμενος παρὰ θεοῦ σωτηρίαν, συνελθόντες οἱ τε ἐνδημοῦντες ἄρχιερεῖς, καὶ οἱ εὐγενέστατοι ἄρχοντες καὶ κληρικοί, κοινῇ ἐκλογῇ καὶ γνώμῃ πάντων ἐξελέξαντο οἰκουμενικὸν πατριάρχην τὸν Θεσσαλονίκης μητροπολίτην κύριον Θεοδοσίον, καὶ παραλαβόντες παρέστησαν τῷ ἀνθυπάτῳ, καὶ λαβόντες τὰ καθέκαστα εἰς ἐπιθεωρίαν τῆς ἐκλογῆς, ἐπανήλθον εἰς τὸ πατριαρχεῖον, καὶ γενομένης τῆς μεταθέσεως κανονικῶς ἀνευρήμασαν αὐτὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην τῇ δεκάτῃ πρώτῃ ἀπριλίου τοῦ ἐξηκοστοῦ ἐνάτου ἔτους.

Ἀνεθάρρυσεν οὖν ὁ εὐσεβὴς λαὸς ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ καὶ ἀναρρῆσαι τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου Θεοδοσίου, ἐλπιδὰς δικαιοτέρας λαβῶν καὶ περὶ τῆς ἀθωώσεως τοῦ παναγιωτάτου κυρίου Μελετίου καὶ τῆς ἀπὸ φυλακῆς ἐλευθερίας, ἧς ἔτι παρέμεινεν ἐν τῇ φυλακῇ ἐν ἀνέσει μέντοι, ὁμοίως καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἀπαχθέντες ἄπαντες· τούτων ἀλλ' οὖν οἱ μὲν λοιμικὴ νύσῳ συνεσχέθησκον, οἱ δὲ τῶν βρασάνων ἐξίωτον τὰ τραυμάτα, οἱ πάντες τῇ προτροπῇ καὶ εὐλογίᾳ τοῦ παναγιωτάτου γενναίως συναθλοῦντες καὶ συναποθανεῖν ὑπὲρ τῆς ἀληθείας ἔτοιμοι ὄντες· ὁ δὲ ἀοιδιμος ἐπίσκοπος Καρόστου Ἰάκωβος, ἐφ' ὃν ἐπέστησκον μείζονας τὰς βρασάνους καὶ ἐπέσεισαν

ἀργαλειώτερα τὰ δείματα, δι' ὁμοιότητα τοῦ φανταζομένου αὐτοῦ Στεφάνου, ὡς ἔλεγον, αἰνῶν καὶ εὐλογῶν καὶ δοξάζων ἀπύστως τὸν δεσπότην Χριστὸν ἐκ κακώσεως ἀρῆκε τὸ πνεῦμα εἰς χεῖρας θεοῦ· τὸν δὲ παναγιώτατον κύριον Μελέτιον τὸν τῆ γνῶμῃ καὶ προκρίσει μάρτυρα καὶ ὁμολογητὴν, ἔτοιμον αἰεὶ ὄντα εἰς θάνατον καὶ γενναίως καὶ περιχαρῶς πάντα παθεῖν ὑπὲρ τῆς ἀληθείας, πάσαις ἀπειλαῖς καὶ βασάνων ὀργάνοις περιστοιχηθέντα, ὅτε αὐτὸν ἐξίδουσιν οἱ δῆμιοι, ἐξείλετο τῶν χειρῶν αὐτῶν ὁ Κύριος φειδόμενος ἡμῶν· εἰ γὰρ ἐν βασάνοις ἀπέθνηκεν, ἰδοὺκε ἂν τοῖς συκοφάνταις ὑπ' αἰτίαν θανεῖν, καὶ παντὶ τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ ἀνεξίτηλα ἦν τὰ τῆς διαβολῆς· καὶ τῆς ἀνοσίου ἀπεχθείας καὶ δυσθόμου πονηρίας τοῖς ἔχθροῖς προχειρότατα· μεταμεμῆλται γοῦν ὁ τύραννος οἷς ἔπραττε, καὶ ὅτε τοῖς βασάνοις τοῦτον παρέστησαν, καὶ ἐγύμνωσαν, τότε μεταβλῶν ἀπολύειν ἐκέλευσε· διέγνω γὰρ καὶ ἐπιστώσατο διά τε τῶν μαρτυρικῶν τῶν ἐξῴθεν καὶ διὰ τῆς χαλεπωτάτης τῶν ἐν τῇ εἰρατῇ ἔνδον ἐτάσεως, ὅτι ἀθῶος ἐν πᾶσι καὶ ἀνέγκλητος ὁ παναγιώτατος κύριος Μελέτιος ὡς καὶ οἱ λοιποὶ περὶ αὐτόν· καὶ προσεπεξετάσαζ, καὶ προσεβλασθεῖς, καὶ περὶ τοῦ ἐκ Χωροβατίας γράμματος ἐπιμνησθεῖς, ὅτε διὰ τῆς αὐτοῦ προστυχῆς ἀπεστάλη ἐκέλευσε ἐπὶ τοῦ παναγιώτατου κυρίου Σαμουὴλ ὁ ἱερομόναχος, ὃς ἔγραφεν ἀπὸ Δαλματίας τῷ παναγιωτάτῳ περὶ τῶν συμβάντων ἐκεῖ, ὅτι εἶπω ἐδυνήθη εἰς πέρας ἐνεγκεῖν τὰς αὐτῷ ἐντολάς· ὅπερ ὡς εἶπον ἀποκομισθέν τῷ ἐπιτρόπῳ τῆς βασιλείας ἐν τῷ στρατοπέδῳ κατὰ Ἀδριανούπολιν, ἐπέμψθη εἰς βασιλεύουσιν πρὸς τὸν μονάρχην ἐξετάσεως ἕνεκεν, εἴτε ὄν εἴτε πλαττόμενον· οὐ γὰρ ἐπὶ τῆς πρώτης ὁρμῆς ἔστη τὰ τῆς ἐπιβουλῆς· προσεπιβῆθ' δὲ καὶ ἐπηύξει πάντοθεν τὰς ὑπονοίας ἢ κακοήθης καὶ πολεμοποιῶς ἀπέχθεια καὶ ἔμμονος ποίει· ταῦτα γοῦν πάντα ἐπιελθὼν καὶ ἐξακριβώσας ὁ δεινὸς μονάρχης, καὶ διὰ πάντων

κατακλιθών και συνεννοήσας τὴν ἀδικον συκοφαντίαν καὶ διαβολὴν δι' ἡμερῶν πάντας ἐξηγαγεὶν τῆς εἰρηκτῆς βασιλικῆς διαγράμματος, ὡς ἀθώους καὶ ἀνικητοὺς προσέταξε, καὶ τὸν παναγιώτατον κύριον Μελέτιον, ὡς δῆθεν τοῦ ἀναδεχθέντος τὸν θρόνον τοῦτου αἰτήσαντος, εἰς Μιτυλήνην ἐξόριστον ἐπεμψεν (ἄπριλιου ιη'). Οὕτως οὖν διελύθη ἡ πονηροτάτη καθ' ἡμῶν ἐπιβολή, καὶ οὐδὲ βραχὺ τι κηλίδος ἀπέλιπεν ἡ ἀδικωτάτη συκοφαντία, μᾶλλον δὲ διεκάθηρε τὰς λήμας ἀπ' ὀρθακλῶν τῶν κρατούντων, καὶ διεσκίδασε τὴν βυθυτάτην ὁμίχλην, καὶ ἔκτοτε ἤρξαντο διαγινώσκειν τὰς ἐξώθεν καθ' ἡμῶν διαβολὰς καὶ συκοφαντίας καὶ μὴ ραδίως πιστεύειν τοῖς λεγομένοις καὶ τοῖς ἐπισυμβαινόνσι μετριοπαθεῖν, τὸ πολὺ τῆς ἀδικίου δυσθυμίας καὶ ἀπεχθείας καθιέντες, λογισμῶ τῷ προσήκοντι τοῖς συγκυροῦσι χρώμενοι.

Διετέλεσεν οὖν ἐπὶ τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον ὁ παναγιώτατος κύριος Μελέτιος ὁ Β' μῆνας πέντε καὶ ἡμέρας τέσσαρας. Ἦν δὲ τὴν πατρίδα Γενέδιος, μοναχικῶς δὲ ἐκ παιδῶν ἀχθεῖς καὶ λόγων εὐμαθεῖς μετασχῶν καὶ πράξει καὶ γνώσει τῶν κελῶν ἀνδρωθεῖς καὶ ἱερομύναχος γενόμενος ὑπῆρξε πρῶτον πρωτοσύγκελος τοῦ πολύφρονος μητροπολίτου Νικομηθεῖας Γαβριήλ· τούτῳ τοίνυν συνῶν καὶ πρὸς τὰς ἐκκλησιαστικὰς χρεῖας πολλὴν ἐμπειρίαν προσκατησάμενος, καὶ τὴν ἄλλην αὐτοῦ ἀρετὴν ἐπιδείξας, τοῦ τε Λαρίσης Ἰακώβου πρὸς κύριον ἐκδημήσαντος, καὶ τῆς ἐπαρχίας χρευσούσης γνησίου ἀρχιερέως, καταβρυνομένης μόντοι καὶ καμύσης βαρυτάτοις τοῖς χρέεσι καὶ τῇ ἄλλῃ ἀνοικονομίᾳ, κοινῇ καὶ συνοδικῇ γνώμῃ ἐκλεχθεὶς χειροτονεῖται μητροπολίτη· Λαρίσης· ἀπελθὼν οὖν εἰς τὴν ἰδίαν ἐπαρχίαν κατὰ τὸ πεντηκοστὸν ἔτος, καὶ πάντα καλῶς οἰκονομήσας καὶ τὸ ἐπικείμενον χρέος ἀνακούσας, πᾶσιν ἦν ἀγαστὸς καὶ ἐπίσημος καὶ παρὰ πάντων ἐπαινούμενος· ἦν γὰρ φιλάρετος, φιλάγαθος, φιλόμουσος, ἐπιεικής,

πᾶος, ἀνεξίκακος, ἀπλοῦς, εὐθύς, προνοητικός, διδασκαλικός, οικονομικός μὲν, ἀφιλάργυρος δέ, καὶ γενναῖος, κρείττων ἡδονῶν, καὶ τοῦ μοναχικοῦ βίου ἐχόμενος· διὸ καὶ τὰς προσευχὰς ἐπέτεινε καὶ νηστείας ἐφίλει, καὶ περιβολῆς ἤττον ἐφρόντιζε, καὶ τῶν ἱερῶν βιβλίων τῇ ἀναγνώσει ἐπέκειτο· ἦσκει δὲ πρὸς πάντας τὴν ἀγάπην, τὴν ταπεινῶσιν, καὶ πολὺν εἶχε τὸν ἔνθεον ζῆλον περὶ τῆς ἀκριβοῦς τῶν θείων δογμάτων καὶ μυστηρίων, δι' ὃν μάλιστα εἰς τὸν οἰκουμηνικὸν θρόνον ἐκάλουν οἱ προτρέποντες καὶ τούτῳ προσχόντες μᾶλλον ἴσχυον· ἀνεδύετο δὲ πρὸς τὸν τοιοῦτον ἀγῶνα, καλῶς ἐπιστάμενος τὸν κωρὸν καὶ συνεννοῶν τὰς δυσκολίας, καὶ διὰ μηνῶν ἕξ, ἐξ ὧν ἐγὼ οἶδα, ἀντέτεινε ἀπορεύγων παντοίως· καὶ ὅτε ἐκὼν ἀέκων διεδείξατο δακρυροῶν ἔλεγεν· ἀπέφυγέ με ὅπερ κατέλαβον, καὶ κατέλαβέ με ὅπερ ἀπέφευγον, ἀλλὰ γενέσθω ἐν πᾶσι τὸ θέλημα τοῦ ἁγίου θεοῦ. Γενόμενος δὲ οἰκουμηνικός πατριάρχης ἐν τοιοῦτοις κειροῦ οὐδὲν τῶν καθηκόντων τῇ μεγάλῃ ταύτῃ ποιμαντορίᾳ ἠμέλησε, πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ θεοῦ κηδόμενος καὶ φροντίζων θεοφιλῶς συντάσων, διεγείρων, παρμυθούμενος, ὑποστηρίζων, ἐπαμύνων, προϊστάμενος, καὶ κατὰ τὸν Ἀπόστολον τοῖς πᾶσι πάντα γιγνόμενος, ἵνα πάντας ἐν Χριστῷ κερδίσῃ· διὸ καὶ παρὰ πάντων καὶ ἀρχιερέων καὶ ἱερέων, καὶ μοναχῶν, καὶ ἀρχόντων, καὶ κληρικῶν, καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ ἡγαπήτο· ἐν δὲ τῇ χαλεπωτάτῃ κατ' αὐτοῦ διαβολῇ καὶ συκοφαντίᾳ τὸν περὶ ψυχῆς θῶν, διόλου διετέλεσεν ἄτρεπτος καὶ ἀδολῆς, γενναῖος καὶ περιχαρῆς, αἰνῶν καὶ εὐλογῶν, καὶ δοξάζων ἀπύστως τὸν δεσπότην Χριστόν· ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ συστροφῇ καὶ σφαγῇ τῶν χριστιανῶν τῇ κατὰ Μιτυλήνην ὑστερον ἐπισυμβάσῃ ἐκ δειματουμένων τῶν Ὀτμάνων, πληγὰς καὶ τραύματα δεξιόμενος ἐν πᾶσιν ἐδόξαζεν τὸν θεόν· ἀλλὰ καὶ προσχαριθεῖς πάντα ὅσα εἶχε καὶ ἐν ἐσχάτῃ πενίᾳ ἐπιβιόους ἔχαρει εὐχαριστῶν τῷ θεῷ.

Ἡκμαζον δὲ ἐπὶ τῆς ἐβδόμῃς ταύτης δεκάδος τῆς δεκάτης ὀγδόης ἑκτοντάδος τῶν σωτηρίων ἐτῶν ἐν σοφίᾳ καὶ λόγῳ ἐπισημότεροι.

Νικηφόρος ἱερομόναχος ὁ Θεοτόκης, Κερκυραῖος, ἐπιστημονικώτατος καὶ πάσης μαθήσεως ἔμπειρος· ἐδίδαξε πρῶτον ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι, ἔπειτα ἐν Ἰακίῳ τῆς Μολδαβίας, καὶ πολλὰ μὲν συνέγραψεν, ἐξέδωκε δὲ καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς μηχανικῆς φιλοσοφίας ἑλληνιστί, καὶ ἄλλα πολλὰ ἐπιστημονικὰ μετέφρασε.

Διονύσιος ἱεροδιάκονος, Ἰθακῆσιος, ἀνὴρ ἐπιστήμων καὶ πολυμαθῆς καὶ τῆς ἑρμηνείας τῶν Γραφῶν ἔμπειρος, καὶ τῶν ὀρθῶν δογμάτων ζηλωτῆς διάπυρος· διδάσκει τὰς λογικὰς τέχνας διαρμηνεύων ἐπ' ἐκκλησίαις τὰς ἁγίας Γραφὰς ἐν Μύκονε τῇ νήσῳ, ἐχόμενος τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ διεκδικῶν κατὰ τῶν καινῶν καὶ ἀσύστατα ἐπαγόντων ἐν θεολογίᾳ καὶ ἐν φιλοσοφίᾳ τὰ δόγματα.

Κοσμάς ἱερομόναχος ὁ Μπακάνος, Ἰωαννίτης, ἀνὴρ ἐπιστήμων καὶ πολυμαθῆς, διδάσκων ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τὰς λογικὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας, καὶ ἐπ' ἐκκλησίαις διαρμηνεύων τὰς θείας Γραφάς.

Θεόφιλος Ἰωαννίτης, ἐπίσκοπος Καμπανίας, πολυμαθέστατος καὶ τῆς ἑρμηνείας τῶν θείων Γραφῶν ἔμπειρος, ἐπίσημος ἐν ἀρχιερεῦσι διὰ τε σοφίαν λόγων καὶ ἔργων ὀρθότητα· συνέγραψε διδασκαλίαις καὶ χριστιανικαῖς εἰσηγήσεις εἰς κοινὴν ὠφελειαν.

Διονύσιος Αλφισαῖος, ἐπίσκοπος Πλαταμῶνος, λογικῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν εἰδημονέστατος, ἔμπειρος τῆς ἑρμηνείας τῶν θείων Γραφῶν, ἐπίσημος ἐν ἀρχιερεῦσι διὰ τε μάθησιν καὶ τρόπον εὐθύτητα, καὶ κηδεμονίαν τοῦ ἰδίου ποιμνίου.

Γεράσιμος Λέριος, Μετρῶν ἐπίσκοπος, πολυμαθέστατος καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων εἰδημονέστατος, καὶ τῶν θείων Γραφῶν τῆς ἑρμηνείας ἔμπειρος, ἐπίσημος ἐν ἀρχιερεῦσι διὰ τε

διδασκαλίαν καὶ τρόπον ἀπλότητα, καὶ φιλάδελφον καὶ συμπαθῆ πρὸς πάντας γνώμην, καὶ ἄκραν ταπεινώσιν, καὶ βίον διόλου ἀνεπιληπτον.

Κοσμᾶ· ἱερομόναχος· Αἰτωλὸς, ἐπιστήμων καὶ τῆς ἡμερῶν· τῶν θείων Γραφῶν ἔμπειρος· βίον ἐξασκήσας τὸν τελειότερον, καὶ ζῆλον ἀποστολικὸν ἀνκλαβῶν περιῆει ἀποστολικῶς διδάσκων ἐκ τῶν θείων Γραφῶν· περιήλθε δὲ κατὰ τὸν τὸν λαὸν τοῦ θεοῦ ἐπαρχίας τριάκοντα, ἐν αἷ· σχολεῖται συνέστησε δέκα μὲν τῆς ἀρχαίας διχλέκτου καὶ τῶν ἐπιστημῶν, διακόνεια δὲ μόνον τῆς ἀναγκώσεως τῶν λεγομένων κοινῶν, συνέτρεχε δὲ πλῆθος ἐκ τῶν πόλεων καὶ χωρίων ὅπου ἦν ἡ καὶ ἐπηκολούθουν αὐτῷ· ἐτελειώθη δὲ μαρτυρικῶς ἐν Ἀλβανίᾳ, καὶ τοῦτον προσλαβὼν ἐδόξασεν ὁ Κύριος. Προκείσθω δὲ καὶ τὸ παρὸν ὑπόμνημα τοῦ μαρτυρίου αὐτοῦ.

Κοσμᾶ· μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ ζήλω θέων
 Ἰθάτα πολλὰ ἐκταράσσει τοῦ βίου,
 Ὡς φησι θεῖος Ἀββὸς κοῦμ μύστις λόγου·
 Ρῶφ περὶ αὐτῆ δ' ἐκπερᾶ ρόν βίου
 Μάρτυς φαινὸς ὡς ἀπόστολος νέος·
 Φερωνύμως γὰρ ἐν λόγῳ κοσμῶν βίον,
 Ἄμφωθ' ἱερᾶ τῆ στολῆ ἐπαζίως
 Ἔσπευδ' ἐπελθεῖν καὶ διδάξει τὸν λόγον
 Εἰς πάντα λαὸν, χώραν, ἔθνος, καὶ πόλιν,
 Πιστοὺς παρηνῶν, νοθητῶν, καὶ προτρέπων,
 Λοιμοὺς ἀπείργων, ἀδικῶν χειρῶν βίαις,
 Εἰ πως ἐπιστρέψειεν ἐξ ὁδοῦ πλάνης.
 Ἐπαρχίας οὖν ὥστε τρεῖς δέκα πάσαις
 Θεῖως ἐπελθὼν καὶ διδάξας πανσόφως,
 Τέλος κατ' ἴχνος τῶν μαθητῶν τοῦ λόγου,
 Μάρτυς τ' ἀληθῆς οὐρανῶν ἤρθη ἄνω·
 Ἀπαγχονισθεῖς γὰρ ἐκρόβη ρεῖθροις ρόου

Γνώμη πονηρῆ καὶ δίχη μικρόνων
 Δεινοῦ τυράννου, Ἄλβανῶν τοῦ σατράπου,
 Ὁμοῦ δόξαντος συμπράττειν τοῖς Ἑβραίοις,
 Ὡς καὶ τάλαντα τάλας αὐτῶν ἐκλάβη,
 Καὶ γὰρ πρόχειρα τοῖς μικρόνοις δῶρα,
 Ὡς τ' ἀργύρια κατὰ Χριστοῦ δεσπότης.
 Τοῖνον ὁ δεινὸς τύραννος καλεῖ πέμψας
 Ὡς αὐθις αὐτῷ ἐντυχεῖν καλῶς θέλων·
 Ὅμως κελεύει ἐκτανεῖν ἐρημίᾳ
 Ἄγοντας αὐτὸν, καὶ λαθεῖν πανουργίᾳ,
 Κτανόντας ρίψκει ἐν ροαῖς τοῦ περάτου·
 Φαίνει δ' ἄνωθεν οὐρανοῦ πυρὸς στύλον,
 Καὶ φῶς κατελθὸν οὐρανοῦ καταυγάζει,
 Ὅπου ἔκειτο νεκρὸς ἀθλητοῦ, ζένος,
 Εἰς θαῦμα πιστοῖς, τοῖς ἀπίστοις δὲ τρόμον,
 Χριστοῦ τὸν αὐτοῦ δοξάσαντος μάρτυρα.

Ἐτελειώθη Αὐγούστου εἰκοστῆ πέμπτῃ τοῦ α' ψοθ' τοῦ
 χιλιοστοῦ ἑπτακοσιοστοῦ ἑβδομηκοστοῦ ἐνάτου.

Κοσμάς β' κατ' Ὀλυμπον ἀνκρηθεὶς ἐπ' Ἰταλίην.

Χριστόφορος μοναχὸς ἀσκητὴς ἐξ Ἄρτης, τὰς λογικὰς τέ-
 χνας καὶ ἐπιστήμας ἀπακριδῶσας, τὸν ἥσυχον ἐν ὁσιότητι βίον
 προελόμενος τῇ διηγεκεῖ μελέτῃ τῶν θείων Γραφῶν σοφίαν
 ἐκτήσατο.

Βησσαρίων μοναχὸς ἀσκητὴς ἐκ Ῥαφάνης τῆς Θεσσαλίας,
 τὰς λογικὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας μετελθὼν, καὶ τὸν ἥσυχον
 ἐν ὁσιότητι βίον προελόμενος ἐν βαθυτάτῃ ἡσυχίᾳ καὶ διηγε-
 κεῖ καὶ ἀπαύστῳ μελέτῃ τῶν θείων Γραφῶν τὴν θεωρίαν κα-
 τέλαβε.

Χρῦσανθος ἱερομόναχος Αἰτωλός, ἀδελφὸς τοῦ αἰοδίου
 Κοσμά, ἐπιστήμων πολυμαθὴς· πάντα δὲ ἀποδοῦς ὑπὲρ τῆς ἐν

Χριστῷ ἀγάπης τῶν ἀδελφῶν, καὶ ἐκυτὸν ἀπέδωκε τῇ χρείᾳ τῶν ἀδελφῶν· καὶ δὴ σχολεῖον κοινὸν ἐν Νάξῳ συστήσας ἀμισθὶ ἐδίδασκε λογικά, ἐπιστημονικά, τὸν εὐαγγελικὸν λόγον προθέμενος, δι' οὐ κατεκόσμη τὰ ἦθη, συνέστη τὰ ὀρθὰ δόγματα, ὑπερεκδικῶν τῆς ἀληθείας καὶ ἐκτίλλων τὰ πονηρὰ ζιζάνια διὰ πάσης ὁμιλίας.

Κύριλλος ἱερομόναχος ἐκ Φουρνᾶς τῶν Ἀγραφῶν, Θεσσαλός, εἰδήμων τῶν λογικῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, ἐκ παιδῶν μοναχικῶς ἀχθείς, καὶ διὰ βίου ἐν τῇ μελέτῃ τῶν θείων Γραφῶν σχολιάσας, διὰ πάσης ὁμιλίας διδάσκων ἐν τῷ κοινῷ τοῦ ἁγίου Ὄρους τὴν πνευματικὴν καταρτίζει οἰκοδομῆν, κοινὸς χρηματίζων διδάσκαλος πνευματικός.

Νικόλαος Μπάρκοσις, εἰδήμων πάσης ἐπιστήμης καὶ λογικῆς τέχνης, διδάσκαλος χρηματίας τῶν υἰῶν τοῦ αὐθέντου Κωνσταντίνου Μουρούζη βοσδοῦδα.

Ἔτη	Μῆνες	Πατριάρχαι	Βασιλεῖς
1761	2	2	Ἰωαννίκιος Γ. ὁ ἀπὸ Χαλκηδόνος πρόην Ἰππείου.
1763	5	5, 14 ἡμ.	Σαμουὴλ Α. ὁ ἀπὸ Δέρκων
1768	-	5, 4	Μελέτιος ὁ Β'. ἀπὸ Ἀρισσῆς
1769	4	7 -	Θεοδόσιος Β'. ὁ ἀπὸ Θεσσαλονίκης

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ.

Ὁ μὲν οὖν κατὰ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ μαινόμενος κλύθων οὕτω κορυφωθείς καὶ προσήξας, διεπράγη περιθλασθεῖς καὶ κατευνάσας· ὁ δὲ πικραγώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης κέρως Θεοδόσιος ἐπιληημένος τῶν οἰκῶν τοῦ θεομητοῦ μαγίστου τούτου σκάφους τῆς ἐκκλησίας, ἐν πραύτητι καὶ ταπεινώσει, δεδοικῶς καὶ τρέμων καὶ ἀεὶ ἀφορῶν πρὸς τὸν κυβερνήτην Χριστὸν, καὶ ἐν παντὶ ἐπικαλούμενος τὴν παρ' αὐτοῦ ὁδηγίαν

καὶ ἀντιληψίν, καὶ τὴν ὄλην τοῦ πλοίου σωτηρίαν, διδύμεν εἰς τὸν κατὰ σκοπὸν λιμένα τῆς ἔκθεως κλήσεως ἐπιπλέων εὐμαρῶς τοῦ πολυτράχου τούτου κειροῦ τὰ κύματα· καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀρχιερεῖς ἀπέστειλε δι' ἐγκυκλίων προσέχειν ἐπιμελῶς ἐκ τῶν ποιοῦντων τὰ σκάνδαλα, τὸν δὲ λαὸν παρῆνε ἐν ὑπομονῇ καὶ τῇ εἰς θεὸν ἐλπίδι ἐργαζομένους τὸ ἀγαθὸν μὴ ἐκκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσι, καὶ μηδεμίαν δίδοναι ἀφορμὴν τοῖς ζητοῦσιν ἡμᾶς κακοποιεῖν· ἐπιμελεῖτο δὲ καὶ τῆς ἄλλης εὐσταθείας τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ τὰς χρείας φρονόμει, καὶ πάντα ἔποιε ἐν συνέσει, τὸ εὐθὲς καὶ ἀγαθὸν ἐν πᾶσιν αἰρούμενος.

Ἐκεῖ δὲ ὁ σαλακῶν Ἄρης ἐπλήγη καὶ ὁ κομπακτής Σαναχρειμ, ὁ τότε ἀρχιστράτηγος καὶ ἐπίτροπος τῆς βασιλείας, τὴν ἐπὶ θάνατον κατεδικάσθη, συνεπαγόμενος καὶ ἐκ τῶν ἡμετέρων τὸν τε μέγαν διερμηνευτὴν Νικίλαον Σουτζον μέγαν λογοθέτην τῆς ἐκκλησίας, καὶ τὸν ἡγεμόνα τῆς Μολδαβίας Γρηγόριον Καλλιμάχην, διετάραξε μὲν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ μέρος ἢ τοιαύτη ἀδικος περιπέτεια τῶν δύο τούτων λαμπροτάτων ἀνδρῶν, ἀλλ' οὐδένα μῶμον κοινὸν προσέθετο ἢ διαβολή, ὅτι τοῖς ὁμοδόξοις συνέπραττον, προδήλου οὕσης τῆς ἀδικίας ὡς δι' αἰσχύνην ἰδίω ἀτυχημάτων τούτους κατεδικάσαν, τὰ σφίσι αὐτοῖς ἁμαρτήματα ἐργαζόμενοι· ἐπὶ τούτοις οὖν ἀδικῶς θανούσι λυπούμενος πατρικῶς συνήγει καὶ συνέπραττεν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν συνειλημμένων τούτοις ὁ παναγιώτατος κύριος Θεοδοσίος, καὶ οὐδὲ χρημάτων, εἴπερ τις ἦν χρεία, ἐφείδετο, καὶ παντὶ τῷ δεομένῳ ἔτοιμος ἦν.

Οἱ δὲ τῆς Ρώμης·βιασῶται τὴν ὑπουλον συμμαχίαν μετὰ τῶν Ὀθωμανῶν κατὰ τῶν ὀρθοδόξων προσγνώμενοι, θάρρει φιλιῶν ἐζητήσαντο καὶ αὐθὺς παρ' ἡμῶν ἀφελέσθαι τὰ προσκυνήματα τοῦ ζωοδόχου Τάφου, ἐλπίσαντες βεβαίως τυχεῖν· ὁ δὲ τῶν Ὀθωμανῶν μονάρχης διὰ τὴν ἐνεργουμένην σύμπνοιαν ἀποδεξάμενος τὴν μεσιτείαν, συνορῶν δ' ἄλλως τὸ βίαιον, καὶ

τὸ τυρκικὸν ἐκκλίνων διὰ τὴν πολλαχόθεν ἀνάγκην, ἐπιπρώτα τὸν ἀρχιδικαστὴν καὶ ἀρχιβριθκὸν αὐτοῖς γνῶμην κατὰ νόμον αὐτῶν· ὁ δὲ σκεπτικὸν εἰπὼν, καὶ ἐπεὶ ἄλλως οὐκ εἶχε μαθεῖν ἀκριβῶς ἢ παρὰ τῶν ἡμέτερων τὰ ἡμέτερα, ἐπιθυμῶν ἐν ἀπορήτῳ τῶν αὐτῶ προσιόντων τινὰ εὐσεβῆ ἱατρὸν, ὅπως ἡμεῖς ταῦτα κατέχομεν· ὁ δὲ περὶ αὐτῶν ἀκριβῶς εἰπεῖν μὴ ἔχων, προστάγην μαθεῖν, ἀλλ' ἐν ἀπειλῇ μὴ τι ἐκπυστα ταῦτα γένηται· προσελθὼν οὖν ὁ εὐσεβὴς ἄρχων τῷ ἁγίῳ Πτολεμαίδος κυρίῳ Σωφρονίῳ καὶ πάντα διασαφήσας, ἐπιθυμῶν τὶ ἂν εἴποι ὠφελεῖς ἔχόμενον· ὁ δὲ κατανοήσας τὴν ἀνάγκην, φοιᾶν συσχεθεῖς καὶ περιδείσας, εἶδετο τοῦ εἰπόντος εὐθύς ἀπελθεῖν, καὶ πάντα ἐξείπειν τῷ μακκρωτάτῳ Ἱεροσολύμων κυρίῳ Ἐφραΐμ, καὶ μηδαμῶς φοβεῖσθαι, ὡς ἔκφορα γένοιτο τὰ λεγόμενα, καὶ οἶκον παρ' αὐτοῦ λάβῃ τὴν ἐντολήν, ταύτην ἐντελῶς καὶ προθύμως διενεργῆσαι· ὁ γὰρ κύριος ἐπέβλεψεν ἡμῖν εἰς ἀγαθὰ, καὶ ματαίᾳ ἢ ἐλπίς τῶν δυτικῶν. Ἀπελθὼν τοίνυν καὶ ἐντυχῶν μόνος μόνῳ τῷ μακκρωτάτῳ πατριάρχῃ, διηγήσατο αὐτῷ ὅσα μυστικῶς ἐνεπιστεύθη αὐτῷ ὁ μεγαλοδωρότατος αὐθέντης καὶ ὑπέρατος κριτής· ὁ δὲ ἐπὶ τῇ ἀνευδότῳ καὶ ἀκισχύντῳ τῶν δυτικῶν κκκονοία ἐπιστενάξας καὶ τὴν αἴφνης μεταβολὴν τοῦ κρατοῦντος ἐκπλαγείς, κατέφυγεν εἰς θεὸν τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν ἐπικαλούμενος, μὴ δὴ, λέγων, αἰσχυνθεῖσαν ἐπ' ἐμὲ οἱ ὑπομένοντές γε κύριε τῶν δυνάμεων, μηδὲ ἐντραπέησαν ἐπ' ἐμὲ οἱ ζητοῦντές σε καὶ τὰ σὰ περιέποντες Ἰχνη ὁ θεὸς Ἰσραὴλ! τοιαῦτα δὴ προσευξάμενος καὶ ἐπιστήσας, σύνουος τε γενόμενος ἐξελὼν ἐκ τοῦ χαρτοφυλακείου τὸν κώδικα ἔχοντα τὰ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ μενάρχου Μουσταφᾶ βασιλικὰ ἀλληλένδετα γράμματα ἐπικυρῶντα ἡμῖν τὴν κτῆσιν τῶν ἱερῶν προσκυνημάτων ἐν Ἱεροσολύμοις, ἐνεγκε ταῦτα, ἔφη, ἐξ ὧν εἴσεται ὅσα δεῖο μαθεῖν ὁ ἐπιεικέστατος ἡμῖν αὐθέντης· Ὅστε οὖν ἀνέγνω καὶ ταῦτα ἐξηκριβώσατο ὁ ἀρχιδικαστὴς

ἔγγραφον ἐποιήσατο τὴν ἀναφορὰν τῷ βασιλεῖ, ἀποφηνάμενος ὡς τὸ ἀρελεῖσθαι ἀπὸ ἡμῶν τὰ ἱερὰ ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήματα καὶ ταῦτα δοῦναι τοῖς λατίνοις παρ' αὐτῷ κείτῃ, πλὴν οὔτε δίκαιον, οὔτε συμφέρον, οὔτε ἐνδοξόν αὐτῷ ἔστι τοσοῦτος βασιλεῦσι καὶ ἐαυτῷ ἀντιπράττειν. Οὕτως οὖν καὶ αὖθις τῶν ἐλπίδων ἐξέπεσον, καὶ τῶν ἱερῶν προσκυνημάτων ἀπέτυχον οἱ λατινόφρονες.

Ἐπεὶ δὲ τοῦ πρόσω ἀπέτυχε, καὶ Δακίαις ἀπωθεῖτο ὁ ὀτμανικὸς Ἄρης, κατὰ Δακῶν παρασπονδήσας ἐξέμνησε, καὶ λεηλατῶν τοὺς ὑποφόρους ἠνδραποδίζετο, καὶ τὰ οἰκίαις ξένα ποιούμενος καὶ διαρπάζων ὡς ἀλλότρια, τὴν ἰδίαν παρόνοιαν ἐπὶ τὴν γνώμην μεθίστη τοῦ πάσχοντος, ἀσίδῃς ὀνομάζων, καὶ ἀποστάτας συκοφαντῶν· ἐντεῦθεν δὴ πληθος ἀθῶνων εἰς βασιλευούσων αἰχμαλώτοις ἔγοντο, καὶ πολλαχοῦ γῆς διεσπάρησαν· ἀλλ' ἐν τοιαύταις ἀνάγκαις καὶ περιστάσει τῆς εὐσεβείας ἐνίκα ὁ ζῆλος, καὶ ἡ κατὰ θεὸν ἀγάπη διέλαμπεν· οἱ γὰρ εὐσεβεῖς καὶ ὀρθόδοξοι ὑπὸ τὸ ὀθωμανικὸν κράτος πανταχόθεν θλιβόμενοι ἐπιρρίψαντες εἰς θεὸν πᾶσαν ἐλπίδα, οὐχ ὄπωπε εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν κρατούντων παραδόξως ἐπώρκησαν, ἀλλὰ καὶ θησαυροὺς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῶν ὁμοπίστων ἀδελφῶν ἐξεκένωσαν, καὶ τῶν ἀπαχθέντων αἰχμαλώτων ὀλίγοι διέλαθον, ὑπὲρ ὧν λύτρα οὐ κατεβάλλοντο· οὐ γὰρ δὴ τοὺς εἰς ἀγορὰν προβαλομένους ἠλευθεροῦντο, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν οἰκῶν ἐλάμβανον ἀδρότερά τῆ πράξει καὶ πλείοσι χρήμασι ἐξωνούμενοι· οὐδεὶς γὰρ χρημάτων ὑπὲρ ἐλευθερίας τῶν ὁμοδόξων ἐφείθετο, οὐ πένης, οὐ πλοῦσιος, οὐκ ἰδιώτης, οὐκ ἄρχων, ἀλλ' Ἰλαθὸν ἡμιλλῶντο, καὶ ἰδίᾳ προσεδάπανει ἐτοιμῶς· ἕκαστος καὶ ὑπερβαλεῖν τὸν ἕτερον κατεπούδαζε, καὶ περιηρεῖτο κόσμια γυναικῶν, καὶ παρθένων ἀγάλματα ἀπεδίδεδο, καὶ νηπίων χρυσία ἀπαλαῖς ταῖς χερσὶν ὑπὲρ ἀδελφῶν ὑπὸ ψελλιζούσῃ τῇ γλώττῃ προτεινόμενα μητέρων ὑποθήκας προσετίθει εὐσεβείαν.

Ταῦτα τοίνυν ὄρων κατετέρπετο ὁ παναγιώτατος κύριος Θεοδόσιος, δοξάζων τὸν κύριον καὶ δεόμενος, ἵνα περισσεύῃ τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ καὶ χάριν εἰς τὸν εὐσεβῆ λαόν, καὶ τὸν κοινὸν ἔθνον ζήλον διακκαίων τῷ αὐτοῦ ὑποδείγματι, ἔτοιμος ὢν καὶ τὴν ψυχὴν θείναι ὑπὲρ τοῦ καλοῦ ποιμνίου ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς καὶ τοῦ ἀρχιποιμένου Χριστοῦ μαθητῆς.

Τὸ μὲν οὖν ἔβδομηκοστὸν ἔτος προεῖ ἀρξάμενον, ἔτος τοῦτο τὸ λαμπρότατον καὶ ἐπίσημον, ἐποχὴ μεγίστων πραγμάτων, ἀφ' ἧς· τοσαῦται ἔθνων μεταβολαί, καὶ τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας περιφανεῖς θρίαμβοι· ἐν δὲ τοῖς Ὀθωμανοῖς μεζῶν ἦν ἡ συστροφὴ καὶ ἡ ἐτοιμασίαι τοῦ πολέμου ἐπιλεκτοῦ πανταχόθεν δὲ καὶ οἱ φόβοι, ὅτι καὶ διὰ θαλάσσης ἦκειν στόλος ἠκούετο, καὶ διὰ ξηρᾶς ἐπήρχετο καὶ ἐρηπλοῦτο θριαμβεύουσα ἡ τῶν Ρώσων δύναμις· πλείους δὲ καὶ αἱ στρατιωτικαὶ ὑβρῆς καὶ ἀρπαγαί, καὶ δόσχηστοὶ αἱ ἐλπίδες, καὶ τὸ θράσος διάκενον, ἐξ ὧν ἐν τῷ πρὸ αὐτοῦ ἔκαθον. Ἦρος γοῦν ἐπιλάμπαντος, διήχει ἡ θάλασσα καὶ ἡ γῆ ἔστανε βαρυνομένη τῷ πλήθει τῶν ὄπλων, τῶν ἱππῶν, τῶν ἀνδρῶν, τῶν πλοίων καὶ τῆ ἄλλῃ παντοδαπῇ παρασκευῇ τοῦ Ἄρεως· ἐστίετο δὲ καὶ ἰθροῦδει πᾶσα πόλις καὶ χώρα διὰ τε τῶν παρόντων τὴν δυσχέρειαν καὶ τῶν ἐπιόντων τὴν προσδοκίαν. Ἄλλ' ἐν πᾶσι τούτοις ἐχόμενος βεβαίως τῆς πρὸς θεὸν ἐλπίδος ὁ παναγιώτατος κύριος Θεοδόσιος, γενναίως προσητάτο τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ θεοῦ, καὶ σὺν θεῷ ἀπεσέβει τὰς ἐπερχομένας πάντοθεν βλάβας, μηδαμῶς ἐκταρασσόμενος καὶ καταπτώσεων. Ἄλλ' ὁσπῶ ἐπὶ τῶν Ἑλλαδικῶν λιμένων οἱ νέοι Ἀργοναῦται, καὶ Ἀργοναυτῶν εὐτολμώτεροι Ρῶσοι προσωρμίσθησαν, καὶ τὰ παραθαλάσσια τῆς Ἠπειροῦ, τῆς Αἰτωλίας, καὶ Πελοπόννησος πᾶσα ἐπανίστη τὴν φιλάττην ἐλευθερίαν ἀναζητήσουσα· τοῦτο δὲ συμπεσὼν κατεθρόνησε καὶ τὸν παναγιώτατον κύριον Θεοδόσιον, καὶ τὴν μὲν ὀχλόδῃ καὶ ἀκέφαλον αὐτῶν ἐπανάστασιν εὐθὺς

καταστῆσαι οὐκ εἶχε, τῶν πλείονων ἐκεῖ ἀρχιερέων τῆ ὁρμῆ τοῦ λαοῦ συναρπαγέντων, τὸ λοιπὸν γοῦν αὐτῶν περιστάται ἐσκοδαῖzen, ἐπιτιτίλας εἰς Ἰωάννηνα, καὶ Ἄρταν, καὶ Ἀθήνας, ἐπιτιμῶν καὶ ἐλέγγων ἐκείνους τῆς ἀτάκτου ὁρμῆς, καὶ περιπέλλων τούτους εἰς τὰ δέοντα· ἔγραψε δὲ καὶ αὐθις ἐν πάσῃ κύκλῳ ἐπαρχίᾳ προσέχειν ἐπιμελῶ· καὶ μὴ ἀνοήτως ἐμβάλλειν ἐκυτοὺς εἰς ἀνοσιώτατον κίνδυνον, ἐλπίζι ματαίαις παραλογιζομένους, μήτε κειροῦς διακρίνοντας, μήτε τοὺς ἐχθροὺς τῶν φίλων, καὶ τῶν ὑποκριτῶν τοὺς ἀληθεῖς διαγιγώσκοντας.

Ἄλλὰ Πελοπόννησον ἤδη εἰπὼν πῶς ἂν ἀδικρυτὶ παρέλθοιμοι; τίς δέ μοι θρήνος, καὶ πηγὴ δακρύων ἄρκιος; τίς δὲ λόγος εἰπεῖν ἱκανός, οἷα καὶ ἔσα κατ' αὐτὴν τότε ἐγένετο βαρβαρικῆς θηριωδίας καὶ ἀπανθρώπου ἀμοήτητος ὑπερβολῆν πᾶσαν παρελάσαντα; Ἡ μὲν οὖν ἀναστάσις κατ' αὐτὴν τὴν ἐκ τῆς συμφύτου ὁρμῆς πρὸς τὴν ἐλευθερίαν ἔσχεν ἀρχήν· ταύτην γὰρ κατιδόντες μᾶλλον ἐπίρροπον ἐν αὐτοῖς, δι' ἀρκνοῦς σκευωρίας ἠρέθισαν, ὅποιοι ποτὲ ἦσαν οἱ πρὸς ταῦτα παρορμῶντες καὶ διεγειρόντες, φανακισμοῖς καὶ ἀπάταις πάντα λογισμὸν ἐμφρονα παρωσάμενοι καὶ εἰς τηλικούτων δολίως ἐμβολόντες τὸν κίνδυνον· ἡ δὲ τῶν τοσοῦτων καὶ τοιοῦτων συμπτάντων κακῶν ἡ καταβολὴ τὴν ληστρικὴν καὶ ἀπηνεστάτην γνώμην τῶν Μανιατῶν οἶδε πηγὴν. Τῶν γὰρ Ρωσικῶν βάρειων εἰς Ἀθαβῆνον περιπλεουσῶν καὶ πανταχόθεν περιόπτων οὐσῶν, σύμπασι ὁ λαὸς ἄμα συνεκινεῖτο καὶ ἐθορούθει, καὶ ὡς εἶχεν ὠπλίζετο, χειρῶν μὲντοι ἀδίκων οὐκ ἤρξεν, ἀλλὰ τῆς ἰδίης ἐλευθερίας ἐρᾶν ἠγεμόνος ἐδεῖτο, καὶ στρατηγοῦ ἀώφρονος, ὥστε ἢ τὴ ἐπιόντῃ κκκ' ἐκφυγεῖν, ἢ τὸ ἐπιέμενον διαπράξασθαι· ἀλλ' οἱ μὲν διακατάξσαντες ἐπίβουλοι μᾶλλον φανέντες ἀπώχοντο· οἱ δὲ συνίσταντο συστραφόμενοι ἀκέφαλοι καὶ ἀναρχοί, καὶ ὄλωσ ἀπίστατοι, μηδέπω μεμπθηκότες μήτε ὦν δέοι φυγεῖν, μήτε ἔπαρ ὠφείλων ἐξεργάσασθαι· πολλοὶ δὲ καὶ τῶν συνετῶν καὶ

πλουσιῶν καὶ ἀρχιερέων αὐτῶν, ἰδόντες τὴν ἀλογον καὶ ἀσύστατον τοῦτων ὁρμὴν φυγῆ εἰς τὰς νήσους διεσώθησαν· κατεβῶν δὲ αὐτῶν καὶ οἱ ἐν τῆδε τῇ χειρρονήσῳ Ὀθωμανοὶ, ἡγεμόνα ζητοῦντες ᾧ ἂν δόντες καὶ λαβόντες πιστὰ ὑποταχέισαν· ἀλλ' ὁ ὄχλος οἰστρούμενος τῷ μύωπι τῆς κκεντρεχοῦς ἀλογίαις, μηδένα χαλινὸν ἔχων, διέθεεν ὡς ἵππος ἐν πεδίῳ προαίνων, ἀπολυθεὶς, μᾶλλον δ' εἰπεῖν διαταμῶν τοὺς δεσμοὺς τῆς ἐξουσίας, καὶ μήτε τὸ παρὸν συντάττειν ἐπίστατο, ἀνδρῶν στρατηγῶν μὴ παρόντων, μήτε τὸ ἐσόμενον ἐπισκέψασθαι οἷός τε ἦν· μετεφέρετο οὖν συμπίπτων, καὶ συνέθεε κυμαίνόμενος, καὶ ἡσάταε συναθροϊζόμενος, καὶ οὐδὲν τῶν δεόντων εἰποιε, οὐδὲ ποιεῖν εἶχε, πλὴν ἔχειεν ἐλευθερίας δῆθεν τυχῶν· εἰδοκεὶ γὰρ ταύτης ἀπολαύειν, τῆς ἐξουσίας οὕτως ἀπολυθεὶς καὶ ἀφηνιάσας παραλογώτατα· ἐν δὲ τῇ τοιαύτῃ συστροφῇ καὶ ἀταξίᾳ εἰσπεσόντες· οἱ Μανιάται ἀρχηγοὶ, οὐκ ἐλευθερίας ἀλλὰ κακῶν ἀπάντων ἐγένοντο, βαρβαρικὴν ὠμότητα καὶ ληστρικὴν θηριωδίαν κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν ἐπιδειζάντες, ἀνιλεῶς κατακόπτοντες, καὶ βαρβαρικῶς καὶ ἀπανθρώπως διατέμνοντες, καὶ κατασφάττοντες γέροντας, ἀσθενεῖς, γυναῖκας ἐγκυμονούσας, παρθένους ἀπαλὰς, νήπια ὑποτραυλίζοντα, πᾶσαν ἡλικίαν καὶ τάξιν, καὶ τῷ καθ' αὐτοὺς ὑποδείγματι πολλοὺς τῶν ἄλλων πράττειν τὰ ἴσα παρορμήσαντες.

Ἐντεῦθεν τοίνυν μανικὴ καὶ θηριώδης ἡ συστροφὴ καὶ ἡ ἐπαναστάσις προώλης καὶ ἐξώλης ἐν τῇ Πελοποννήσῳ ἐγένετο· ταύτῃ δὲ προσχῶν ὁ τοῦ βασιλικοῦ στόλου τῶν Ρώσων ἡγεμὼν Ἀλέξιος Ὀρλόφιος, ἐπειράσατο χρῆσασθαι κατὰ τῶν ἔχθρων, ὑπὲρ τῆς τῶν ὁμοπίστων ἐλευθερίας· ὡς δὲ ταύτην ὀχλώδῃ καὶ ἀσύστατον κατέμαθε, δυσχρηστήτας παρήκε, τὸν ἐχθρικόν στόλον ἀναζητῶν. Οἱ δὲ τῶν κενῶν ἐλπίδων ἐκπεσόντες, οἱ μὲν Μανιάται εἰς τὰ ἴδια σπήλαια καὶ τοὺς δυσάντους αὐτῶν αἰγίλωπα· κατέφυγον, συνεπαγόμενοι πολλοὺς ἐκ τῶν

ἔβωθεν· οἱ δὲ εἰς τὰς Ἑπειρωτικὰς νήσους· καὶ Κυθῆραν ἐπέ-
 θησαν, οἱ πλείους δὲ ὡς πρόβατα, φεῦ μοι, σφαγῆς ἀπελείφθη-
 σαν. Οἱ γὰρ Ὀτμανοὶ ἐκ πάσης Ἀχαΐας καὶ Θετταλίας, συμ-
 πάσης Ἑπείρου καὶ τῆς ἐπέκειντα Ἰλλυρῖδος ἀγεληθῶν συρρέου-
 σαντες, μηδενὸς ἀνθισταμένου καὶ ἀντιβαίνοντος κατὰ τὸν
 Γοθμὸν καὶ τὴν παραλίαν ἐκκτέρου, τοῦ κόλπου, ὡς λύκοι αι-
 μοδόροι πολλῶ τῷ μέτρῳ ὑπερήλασαν τῶν Μανιατῶν τὴν ὠ-
 μότητα· οὐ γὰρ τοῖς μικρῶνοις ἀπὴν ὅσα ποτὲ ἐφάνη χλε-
 πωτάτης ἀπηνείας καὶ ἀπενθρῶπου γνώμης ἐπινοήματα, ἀλλὰ
 καὶ ὅσα οὐδέπω ἐν ἐφρόδῳ ἐχθρική χειρὸς καὶ γνώμης ὑπῆρξε
 τολμήματα προσεπεισέτο καὶ ἐξευρίσκετο, καὶ οὐδὲ κόρον εἶχε
 λατῶσον αἰμάτων τὸ βάρβαρον· ἐλύσσα δὲ καὶ χρημάτων, καὶ
 τοὺς προκειμένους μὴ ἐπικρούμενον, ἀνερευθῶν τοῦς ἔχων τι
 ὑπονοομένους· κατέκειέ τε καὶ ὠδελίζετο ὡς μὴ τι λάθῃ κρυ-
 πτόμενον. Τοσαύτη γοῦν μανία τῶν ἀπενθρῶποτάτων τελχι-
 νων καταπορθουμένης πάσης πόλεως καὶ χώρας καὶ ἀπλῶς οἰ-
 κήσεως τῶν ἐν Πελοποννήσῳ χριστιανῶν, οὐδὲ τῶν ὁρέων τὰ
 κρησφύγετα καὶ ἀπόκρυφα ἄντρα καὶ διασπάγας καὶ μυχοῦς
 γῆς ἀνερευνῆτους παρήκων, ἀλλὰ πάντα λεηλατοῦντες καὶ ληβ-
 ζόμενοι, ὅτε ἐκ πάσης ἡλικίας καὶ τάξεως αἰμάτων πλείονων
 ἀθῶων τοῖς ρεῖθροις τὴν γῆν ἐβαψαν, καὶ πάντα πλοῦτον φα-
 νερόν καὶ ἀρνήν ἕκ τε τῶν ἱερῶν, καὶ τῶν ἀπλῶς οἰκων καὶ ἐξ
 ἐνὸς ἐκάστου συνήθουσαν ἔσχατον ἠνδραποδίζοντο. Ἄλλὰ ἐν
 οἷς φιλοχρηματοῦντες· μᾶλλον ἐπιλαθρῶπεύοντο οἱ βάρβαροι,
 τοῦτοι· μᾶλλον οἱ δυστυχοῦντες ἐπωλοφύροντο, πατέρες τέ-
 κνων διαχωριζόμενοι, καὶ ἀνδρῶν τιμίαν σώφρονες γυναικῆς ἀπο-
 σπώμενοι, ἀδελφοὶ τ' ἀδελφῶν στερούμενοι, καὶ νεογνὰ τέκνα
 τῶν μητρικῶν ὠλέτων ἀρπαζόμενα, παρήνοι τε τρυφερὰ τῶν
 θαλίμων ἐκπίπτουσαι, ὑπὸ χειρῶν βαρβάρων ἐλκόμεναι, συγ-
 γενεὲς συγγενῶν καὶ φίλοι φίλων καὶ οἰκείων οἰκεῖοι χωρὶς ἀπα-
 γόμενοι καὶ καταδουλούμενοι· οὐ γὰρ ἐλύπει αὐτοῦς τὸ θναίνε,

ὡς τὸ ἀπ' ἀλλήλων εἶναι καὶ παθεῖν τι τῆς εὐσεβείας ἀνάξιον, ὑπὲρ ἧς πάντα δευὰ ἐκκρετέρησαν οὐδὲ γὰρ ἐν τοσοῦτοις μωροῖς θανοῦσι τῆς εὐσεβείας τις ἐκπέπτωκεν.

Ἴνα δὲ μὴ τέλεον ἐρημώσῃ τὴν γῆν ἡ τῶν Ἀλβανῶν ἀπήνεια, ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς ἀπολύων τὸν λαὸν τῆς ἐνοχῆς, ὥστε μηδένα τοῦ λοιποῦ ἐγκαλεῖν, ἀμνηστειὰν συμπτάντων τῶν κακῶν διακηρύττων καὶ βεβαιῶν· ἀπέστειλε δὲ καὶ ὁ παναγιώτατος κύριος Θεοδόσιος νέους ἀρχιερεῖς εἰς πάσας τὰς ἐπαρχίας τῆς Πελοποννήσου, διὰ βασιλικῶν γραμμῶν συνιστῶν εἰς περιποίησιν τοῦ ὑπολειφθέντος εὐσεβοῦς λαοῦ, καὶ ἀξιόλογον προστασίαν καὶ ὑπεράσπισιν ἰσχυρὰν, ὥστε κατ' ἓνα ἀποκαθιστάνειν εἰς τὰ οἰκεία, ἐξαιρουμένης τῆς βίας καὶ πλεονεξίας καὶ τῆς ἄλλης ἀρπαγῆς καὶ ἀδικίας τῶν Ὀθωμανῶν. Ταῦτά μόντοι καὶ ὅσα ἐφεξῆς ἐπηκολούθησεν ἐν τῇ ἐθνικῇ καὶ πολιτικῇ ἱστορίᾳ πάντα ἀκριβῶς καὶ εἰς πλάτος συγγέγραπται· τοσοῦτον δὲ ἐπὶ τῶν παρόντων εἰπεῖν ἄξιον, ὅτι ἐκ τῆς Μάτης πρῶτον ἀρξαμένης τῆς ἀδικίας κατ' αὐτὴν ὕστατα ἡ ἐκδικησὶς γέγονεν· ἐντεῦθεν γὰρ παρορμηθέντες οἱ λοιποὶ Πελοποννησιοὶ ἐλευθερίας μὲν ἀπέτυχον, ἐβλάψαν δὲ τοὺς συνοίκους Ὀθωμανούς· οἱ δὲ τοὺς Ἀλβανίτας ἀποδεξάμενοι καὶ δι' αὐτῶν πέραν τοῦ δικαίου τιμωρήσαντες, ὕστερον ὑπ' Ἀλβανιτῶν τὰ χείριστα ἔπαθον· τούτων δ' αὖτε τελευταῖον διεφθόρωτων, καὶ ὑπὸ τῶν χριστιανῶν καὶ τῶν ἐκτὸς Ὀσμανλίδων κατακοπέντων καὶ λαθόντων τῆς κακίας αὐτῶν τὰ ἐπίχειρα, ὑπὸ πονὴν ἔσχον καὶ οἱ Μανιάται ἐγένοντο. Οὕτω τῆς δίκης ἐπὶ πάντα ὀφριστὴν ἐπεξεσίους, πάσα ἀνομία καὶ ἀδικία τιμωρεῖται καὶ κολάζεται πρὸς σῶφρονα βίον τῶν συμβιούτων ἐθνῶν.

Κατ' αὐτὸ τὸ ἔβδομηκοστὸν ἔτος ἐν μηνὶ ἀπριλίῳ τοῦ μακαριωτάτου πατριάρχου Ἱεροσολύμων κυρίου Ἐφραίμ πρὸς κύριον ἐκδημήσαντος, συναινέσει, γνώμῃ, καὶ σπουδῇ, καὶ συνδρομῇ ἀπάντων τῶν ἀγιοταφιδῶν ἐκλεχθεὶς πατριάρχης ὁ μη-

τροπολίτης Πτολεμαίδος κύριος Σωφρόνιος προεβιδύσθη εἰς τὸν ἀγώτατον ἀποστολικὸν θρόνον Ἱεροσολύμων, γενομένης κανονικῆς τῆς μεταθέσεως, καὶ φαιδρωτάτης τῆς πανηγύρεως τῶν εὐσεβῶν χριστιανῶν· ὅσον γὰρ ἐλύπησε τοὺς ὑπὸ τὸν ἀποστολικὸν ἀγιώτατον θρόνον τῶν Ἱεροσολύμων εὐσεβεῖς, καὶ τοὺς ἐν τῇ μεγαλοπόλει ταύτῃ καὶ πολλοὺς ἄλλοις μέρεσιν ἢ στέρησις τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γενομένου ἀοιδίμου πατριάρχου Ἐφραίμ, τοσοῦτον εὐφρανεν ἢ κατὰ κοινὴν συναίνεσιν ἐκλογῇ καὶ διαδοχῇ τοῦ ἀποστολικοῦ τούτου θρόνου ἢ εἰς τὸν μακαριώτατον κύριον Σωφρόνιον, ἐπειδὴ ἀμφοτέροι καὶ εἰς ἀρετὴν καὶ εἰς μάθησιν τὸ ἴσον εἶχον κλέος, καὶ πολλῆς τῆς εὐλαβείας καὶ ἀγάπης ἠξιοῦντο παρὰ πάντων τῶν εἰδόντων, ἢ καὶ ἀπλῶς ἐωρακόντων αὐτούς· οὕτω γὰρ κατὰδῆλος ἦν αὐτοῖς ἡ ἀρετὴ καὶ θαυμαστὴ ἢ περιεχυμένη χάρις.

Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἦσαν οἰκοῦντες ἐν τῇ θρῆ τοῦ Ἄθωνος πρῶην πατριάρχαι τρεῖς, ὁ, τε παναγιώτατος κύριος Κύριλλος ὁ Ε', καὶ κύριος Σεραφεῖμ ὁ Β', καὶ κύριος Σαμουὴλ ὁ πρῶτος· ἀλλ' ὁ μὲν παναγιώτατος κύριος Κύριλλος ἦν ἐρησυχάζων ἐν τῇ σκῆτῃ τῆς ἀγίας Ἄννης καὶ ὁσίως ἐπιβιῶν καὶ ἀναβάσεις προβαίνων τὰς ὑφοποιούς εἰς θεόν· ὁ δὲ παναγιώτατος κύριος Σαμουὴλ δὲ ἀδείας βασιλικῆς ἐπανήλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν· ὁ δὲ κύριος Σεραφεῖμ, εἴτε φόβῳ τῆς κατ' αὐτοῦ γενομένης ἐν τῇ πατριαρχείᾳ διαβολῆς, εἴτε παραλογισμῷ ἑτέρῳ μὴ καθήκοντι, δραπέτης γενόμενος κατέφυγεν εἰς τὸν βασιλικὸν στόλον τῶν Ρώσων, ὅτε τὸ Αἰγαῖον περιέπλεε πέλαγος· ἀπελθὼν οὖν καὶ ἐντίμως ὑποδεχθεὶς ὑπὸ παντὸς τοῦ φιλοχρίστου στρατοῦ, καὶ δεξιωθεὶς ὑπὸ τῶν ναυάρχων καὶ τοῦ ἡγεμόνος, οὐκ ἐν τοῖς ἰδίοις ὄριοις διέμεινεν, οὐδ' ἐπὶ τῶν αὐτῶν καθηκόντων ἔστη, ἀλλ' ἐγκυκλίους ἐπιστολάς ἀνακλητικὰς εἰς τὴν ἀπ' ἀρχῆς ἐλευθερίαν καὶ προτρεπτικὰς εἰς ἀνταρσίαν ἐπιπέμφας εἰς τὰς κύκλῳ πόλεις καὶ νήσους διηρέθιζε τὸ ἑλληνι-

κόν εις ἀποστασίαν, μηδαμῶς λογιζόμενος· ὡς ἀνοίκει καὶ ἀπέδοντα τοῦ ἐπαγγέλματος· αὐτῷ ἐποίει, καὶ τοῦ χαρακτῆρος ἀλλότρια, εἰς σφαγὰς καὶ φόνους· διεγείρων τὸν λαόν, καὶ τοιαῦτα οἷα οὐδεὶς τῶν πρὸ αὐτοῦ ὀρθοδόξων καὶ ἀποστολικῶν πατριάρχων πώποτε τετόλμηκεν, οὐδὲ τολμήσει ἂν τὴν ἰδίαν ἀξίαν καὶ τάξιν τρεῖσαι, τῆς εἰρήνης διδάσκαλος καὶ τοῦ πράου· Χριστοῦ μνητῆς γνωριζόμενος· Τί γὰρ κινὸν ξίφει καὶ πνεύματι; ἢ τί καὶ γρχμμάτων τοιούτων εἶδει; εἶδει στρατηγοῦ ἡγεμόνος δικαίου καὶ σώφρονος, καὶ τύχη χρῆσθαι εἰδότες; ἢ μαθεῖν θέλοντος· τοιαύτης γὰρ Ρωστικῆς· δυνάμεως καὶ ἑλληνικῆς ὀρμῆς εὐτυχῆσαι, πλείω καὶ μείζω ἂν ἐκπύρρωσεν οὐκ εἶδει οὖν ἐκ μηδενὸς τρόπου τοιαῦτα γράφειν καὶ ἐπιστέλλειν τὸν κύριον Σεργεῖμ, ἐπιλογιζόμενον τὴν ἐκ τούτων καὶ ταῖς λοιπαῖς ἐκκλησίαις βλάβην· ὁ δὲ μηδὲν περὶ τούτων ὀρθῶς νοήσας, καὶ κακῶς βουλευσάμενος· ἀπέστειλεν.

Ἦσαν δὴ τὰ γρχμματα καὶ εἰς Εὐρίπον καὶ εὐθὺς λαβῶν τις ἀνήνιγκε τῷ τότε μητροπολίτῃ Εὐρίπου Γαδεῶν· ὁ δὲ περικλείσας τάχιστα δι' ἡμερῶν τεσσάρων ἀπέστειλεν εἰς Κωνσταντινούπολιν· λαβῶν οὖν ταῦτα ὁ πνευματικὸς κύριος Θεοδόσιος· καὶ προσγράψας καταφορὰν προσήκουσαν κατὰ τοῦ Σεργεῖμ ἀπέστειλε τῷ μεγάλῳ λογοθέτῃ τῆς βασιλείας, δι' αὐτῆς δηλοποιήσας τῷ κράτει, ὅτι ὁ κατεγνωσμένος καὶ ἀπόβλητος τῆς πατριαρχείας Σεργεῖμ ὁ ὑπὸ παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, μάλιστα παρὰ τῶν ἀρχιερέων μισούμενος διὰ τὴν πλεονεξίαν καὶ τὰς ἀρχαγὰς καὶ τὸν διάκενον αὐτοῦ τύπον εἰς ἑσπρίαν, τοιαῦτα καταπεχείρησεν ἀνοητικῶν καὶ μίτην δοξομανῶν· ἀλλ' ἐκ τῶν τοιούτων αὐτοῦ ἐπιχειρημάτων οὐδεμίαν ταρχῆ καὶ βλάβην ἂν γένοιτο· καὶ περὶ τούτου αὐτὸς μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν συμπέσης τῶν ἀρχιερέων συνόδου παρέστη ἐγγυητῆς ὑπὲρ παντὸς τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ ἐν τῇ νομίμῳ ὑποταγῇ. Ταῦτα τοίνυν μαθὼν ὁ πολυπράγμων μονάρχης,

ἐπήνεσε τῆς ἀγρύπνου προσοχῆς τὸν πανηγιώτατον κύριον Θεοδοσίον ἀποδεξάμενος τὴν παρ' αὐτοῦ περὶ τοῦ λαοῦ μεριμνάν· οὐ γὰρ ποθεν πρότερον περὶ τούτου ἔλαβεν οὐδὲ μικρὰν εἰδήσιν· τῇ δ' ἐφεξῆς πολλοὶ ταχυδρόμοι ἐφοίτων, καὶ μυρία ἀγγελίαι ἐπέρχοντο, καὶ κατεβίων τοπάρχαι, φροναρχαί, δεκατευταί, κριταί, ὑποστράτηγοι, στρατηγοί, ἐπαρχοί, ἀνθύπατοι, στρατάρται καὶ ἡγεμόνες τοῦ πατριάρχου τῶν Ῥωμαίων, μηδὲ εἰδότες οἱ πλείους διακρίνειν τὸν γράψαντα, ὅτι ἀνταρσίαν γενικὴν διεγείρει, καὶ τὸν λαὸν ἀποστατεῖν ποιεῖ διὰ γραμμάτων· ἀπέστειλε δὲ ὁ πανηγιώτατος κύριος Θεοδοσίος καὶ ἐγκυκλίους ἀπανταχοῦ νομιστικὰς ἐπιστολάς· προτρέπων τὸν λαόν, ὥστε προσέχειν νουεχῶς ἐκ τῶν ἀνοήτων τολμημάτων τῶν ἀπονενοημένων προσώπων, ἐξ ὧν ἓνα καὶ τὸν πατριαρχεῦσαντα Σεραφεῖμ γινώσκοντα, ἀπορρίπτειν καὶ ἐξουθενεῖν, καὶ παρησιῆ κατακαίειν, εἶπου εἰς τὸ φανερὸν ἔλθωσι, τὰς διασπαρείσας ἀποστατικὰς αὐτοῦ ἐπιστολάς· συνεπέστειλε δὲ καὶ τὴν καθάρσειν αὐτοῦ, δι' ἧς ὡς ἀποστάτην καὶ ταραχοποιὸν καὶ δημεγέρτην καὶ ἄνδρα αἱμάτων ἢ ἐνδημοῦσα ἐν Κωνσταντινουπόλει ἱερὰ τῶν ἁγίων ἀρχιερέων σύνοδος μετὰ τῆς αὐτοῦ πανηγιότητος ἀπεγόμενου πάσης ἱερατικῆς ἀξίης καὶ τάξεως καὶ ὅλως καθῆρε· καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς μεγάλης τχύτης πόλεως ἐδημοσίευσεν καὶ προσέταξεν ἐν παντὶ τόπῳ ἀναγνωσθῆναι, ὥστε ἰδιώτην διόλου γινώσκοντα κατολιγαρεῖν, καὶ ἐξουθενεῖν ἀνυποστόλως, εἰ ἔτι διαταράττειν ἐπιχειροῖη. Οὕτως οὖν συνετῶς οἰκονομήσας σὺν θεῷ διεσκέδασεν καὶ τὴν ἐκ τῶν γραμμάτων τοῦ προπατριαρχεῦσαντος Σεραφεῖμ κατὰ παντὸς τοῦ γένους βλάβην ὃ πανηγιώτατος κύριος Θεοδοσίος.

Ἐκ δὲ τῆς τοιαύτης φυγῆς τοῦ πατριάρχου Σεραφεῖμ ἐζημιώθη καὶ τὸ κοινὸν τοῦ ἁγίου Ὁρους, τοῦ βασιλείως ἐκεῖ ἀποστελλαντος, καὶ τὴν ἀκίνητον περιουσίαν τοῦ φυγόντος ἐκτιμήσαντος, καὶ πρόστιμον οἰονεῖ ἀπροσεξίας τοῖς ἐκεῖ παροι-

κοῦσι θεμένου· οὐ γὰρ εἶχον κειρὸν ἐξωνεῖσθαι οἰκίαις καὶ λίθων οἰκοδομῶν· διότι κατεβάρυνοντο χρέεσι, συνεισφοραῖς· τε καὶ ἀπαιτήσεις, καὶ μυρίαι· τῶν Θεσσαλονικιῶν Ὀθωμανῶν καταδυναστεύειαι. Ἄλλ' οἱ μὲν ἐν μοναστηρίοις οὕτως ἀπαιτούμενοι καὶ ἄπερ οὐκ εἶχον, ἐταλιπύρουν, μηδ' ἐξίεναι καὶ ὡς ἔθος ἐλεημοσύνας παρὰ τῶν χριστιανῶν λαμβάνειν δυνάμενοι· οἱ δὲ ἐν ταῖς σκῆταις διεφέροντο διὰ τινὰ μικρὰν μὲν κατ' ἀρχὰς ζήτησιν, ὕστερον δὲ διαφορὰν καὶ τερπυλὴν οὐ μικρὰν καὶ στίγμα ἐμποιοῦσαν.

Αὕτη δὲ ἦν περὶ κολύβων καὶ μνημοσύνων μερικῶν. Εἰώθεσαν γὰρ οἱ ἔξω τοῦ Ὄρους χριστιανοὶ τὰς ἐλεημοσύνας αὐτῶν διανέμοντες· εἰς πτωχοῦς καὶ εἰς ἐκκλησίας καὶ μοναστήρια, διδόναι καὶ τινὰς εἰς τὰς σκῆτας, ὑπὲρ ὧν οἱ οἰώσις ἐκεῖ βιοῦντες, ἀμειβόμενοι τῆς καλλῆς γνώμης, προσευχῆς καὶ δεήσεως ποιοῦνται πρὸς κύριον, καὶ θανόντων τῶν ἐλεησάντων ὀνομαστί αὐτῶν μνημόσυνα. Ταῦτα γοῦν τὰ μνημόσυνα ἐποίουν οἱ ἀσκηταὶ ἀπ' ἀρχῆς ἐν σκεδάτω, ὅτε ἡ ἐκκλησίαι καθόλου ἐνδικτάκτως ἐκτελεῖ τὰ κοινὰ τῶν ἐν εὐσεβείᾳ τῆς πίστεως τελειωθέντων μνημόσυνα, προθέτες τὰ νενομισμένα κόλυβα, καὶ ὀνομαστί μνημονεύοντες τῶν ἐλεημόνων ἐκείνων θανόντων καὶ ἰδίᾳ ὑπὲρ αὐτῶν εὐχὰς ποιοῦντες· ὄφειλον δὲ συνέργεσθαι πάντες, καὶ μηδὲν τῶν ἐλεημοσύνην λαβόντων ἀπιέναι, ὡς κατ' ὄφειλιν συνεργόμενοι· ἐπεὶ δὲ ἐν σκεδάτῳ συνέβαινον ἀπιέναι πολλούς, ὅτι ἐν τούτῳ καὶ εἰς Κάρκας ἀπιέναι καὶ τὸ ἐργόχειρον τῆς ἐβδομάδος ἀπεμπωλεῖν εἰώθεσαν, ἔδοξε τισὶ μεταβεῖναι τὰ μερικὰ μνημόσυνα, καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς θείας λειτουργίας· ἐν τῇ κυριακῇ, ὡς ἐπὶ θανόντος ἀδελφοῦ προσεπιβάλλειν νεκρώσιμα, προτιθεμένοι κόλυβα, καὶ ὀνομαστί μνημονεύειν τοῦ προθανόντος ἐλεήμονος· χριστιανοῦ εὐχομένου ὑπὲρ αὐτοῦ· τοῦτο γοῦν κινετομεία τοῖς ἄλλοις· εἰδοῦσι, καὶ τῆς καλλῆς τάξεως ἀνεκτροπή. Εἶτα τῆς συζητήσεως προαγομένης,

οὕτως ἀμαρτωῶδες καὶ ἐνοχον κράτος, ὡς καὶ αἱρετικούς ὑπολαμβάνειν τοὺς τὴν τάξιν μεταποιούντας καὶ τὰς ἡμέρας τῶν μνημοσύνων ἐκλλάσσοντας.

Ἐντεῦθεν δὴ ἀρξάμενον τὸ ζήτημα εἰκοινοῦτο ἐν παντὶ ἡτοχαστηρίῳ, καὶ κατεθροῖαι πάντων τῶν ἐν τῷ ἁγίῳ Ὄρει τὰς ἀκοάς· καὶ διίστη ἀπ' ἀλλήλων καὶ διεχώριζεν· ὥστε τοὺς μὲν σαρδατινούς· καὶ κολυβιστὰς ὀνομάζεσθαι· διεφέροντο δὲ περὶ αὐτῶν καὶ οἱ λογιώτεροι, καὶ τινες σοφιστικοῖς τοῖς ἐπιχειρήμασιν ἀντετοξέουοντο, καὶ γραφῆς· ἐπειρώντο καὶ παραλογισμῶν βίαθρα κτωρῶσσοντο, καὶ διαβολῶν ὑπεφύοντο ἀκάνηαι, καὶ φορὰ τὶς ζιζανίων παρέβαλλε, καὶ ἐσμὸς ἦν κακῶν· οὐ γὰρ ἐφ' ἐνός Ἰσταντο τοῦ ζητήματος, ἀλλ' ἐν τοῖς κολύβοις τὰ πολὺ ἀ συγκυκῶντες καὶ τὰ κόλυβα αὐτῶν διαποικίλλοντες, δικαίως κολυβιστὰὶ ἐκαλοῦντο, καὶ τῆς ἑτεροφυεῖ ἐπιμιξία αἱρετικῆς· παροινίας· παρεῖχον ὑπόνοιαν· τούτων οὖν οὕτως διαφερομένων ἐγραψεν οἱ τῶν ἱερῶν μοναστηρίων ἡγούμενοι καὶ προηγούμενοι καὶ ἱερομόναχοι καὶ ἀπλῶς ἄπκντες· οἱ ἐν τῷ ἁγίῳ Ὄρει ἐρησυχάζοντες· τῷ πκνχγιωτάτῳ οἰκουμενικῷ πατριάρχει κυρίῳ Θεοδοσίῳ καὶ τῆς περὶ αὐτὸν ἱερῆς καὶ ἁγίας συνόδου, δκλοποιοῦντες τὴν δικροσάν τινῶν ἀσκητῶν περὶ τῶν μερικῶν μνημοσύνων, καὶ ἐπερωτῶντες ὅπως δεῖ ποιεῖν· ἀπεκρίνατο γοῦν ὁ πκνχγιωτάτος· διαγνώσει συνοδικῆ καὶ γνώμη τοῦ μακκρωτάτου Ἱεροσολύμων κυρίου Σωφρονίου, ὡς οἱ ποιοῦντες· τὰ μνημόσυνα τῶν κεκοιμημένων ἐν σαββάτῳ καλῶς ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐν κυριακῇ ἐπιτελοῦντες· οὐχ ἀμάρτανουσι· καὶ νουβιτῶν πκτρικῶς παρεκλιεῦετο παύτασθαι τῶν ἀλυσιτελῶν διενέξων, καὶ μὴ ἀκρίως δικταράττειν τῶν εὐδρομούντων τὴν ἡσυχίαν, ἐπιχειροῦντας διόλου χωρίζειν τὴν μνήμην τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἀνκστάσεως ἀπ' ἀλλήλων· ὁ γὰρ θάνατος· τοῖς εὐσεβῶσιν ἐπ' ἐλπίδι ἀνκστάσεως καὶ ἐκ θανάτου ἢ ἀνάστασις.

Εἰ δὲ καὶ ἡ ἀποστολικὴ θεόσοφος ἐκκλησίαι τὰ νοητὰ ἐν τοῖς φαινομένοις μυστήρια ἐν σοφίᾳ διδάσκουσα ἐπὶ τὰς ἡμέρας ἀνήγαγε τὰς μνήμας, καὶ τῶν κεκοιμημένων τὰ μνημόσυνα ἐν σαββάτῳ ποιεῖν εἰώθε, ληξὶν μὲν τῶν βεβιωμένων ἐν σαββάτῳ ὑπογράφουσα, ἀρχὴν δὲ τοῦ ὁγδοῦ, ὡς μετὰ τὸν ἑβδοματικόν, τὸν λυόμενον τοῦτον καὶ μηδέποτε ἰστάμενον, τοῦ μὴ λυομένου καὶ ζεῖ ἰσταμένου αἰῶνος τὴν ἐξῆς ἡμέραν τῆς ἀναστάσεως ποιομένη, ἀλλὰ καὶ ταύτην τῇ ἑβδομάδι συντάττει, ἔτι ἐν ἡμῖν ἐνεργουμένην τὴν φθορὰν ὑποδεικνύουσα, οὐδ' ἀμύγη, οὐδὲ τελείαν ἔνοιαν τῆς ἀναστάσεως, εἴθουν ἀκατάλυτου ζωῆς, ἀλλ' ἐπ' ἐλπίδι ἔχουσι· ὥστε ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι, ἐν ἑορτῇ καὶ μνήμῃ τῆς τοῦ Κυρίου ἐκ νεκρῶν ἐγέρσεως ἐπισυντρέχει ἡ μνήμη τῶν ἐν εὐσεβεῖ τῇ πίστει τελειωθέντων ἐπ' ἐλπίδι τῆς κοινῆς ἀναστάσεως, καὶ ἐν τῇ καταπάσει τοῦ βίου καὶ τῇ μνήμῃ τοῦ σαββατισμοῦ τῶν ἐν εὐσεβεῖ τῇ πίστει κεκοιμημένων, ἐπανατέλλει ἡ μνήμη τῆς ἐκ νεκρῶν τοῦ Κυρίου ἐγέρσεως, καὶ δι' αὐτῆς τῆς κοινῆς ἀναστάσεως· ὥστε οὐκ ἔστιν ἀπλῶς τὸ ἕτερον χωρὶς τοῦ ἑτέρου· διὰ τοῦτο καὶ ἐν σαββάτῳ ἐπὶ τῶν κεκοιμημένων μνήμη τῆς κυριακῆς ἀναστάσεως καὶ ἐν τῇ κυριακῇ οὐκ ἀπεικὸς ἐν τῇ μνήμῃ τῆς τοῦ Κυρίου ἐξεγέρσεως, ἀνάμνησις τῶν ἀπὸ βίου ληξάντων ἐπ' ἐλπίδι τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως διὰ τὴν Κυρίου ἀνάστασιν. Διὰ ταῦτα οὖν ἡ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίαι ἐγραψέ πρὸς τοὺς ἐν τῷ ἁγίῳ Ὅρει, ὅτι οἱ ποιοῦντες τὰ μνημόσυνα ἐν σαββάτῳ καλῶς ποιοῦσι καὶ οἱ ἐν τῇ κυριακῇ μετὰ τὴν ἑορτὴν τῆς ἀναστάσεως ἐπιτελοῦντες οὐχ ἁμαρτάνουσιν· ἀρχὴ γὰρ καὶ μέσον καὶ τέλος τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως ἡ τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος ἡμῶν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασις ἡ ζωηρότος καὶ ζωοποιὸς πᾶσιν ἀνθρώποις.

Ἐν δὲ τῷ ἁγίῳ Ὅρει τῆς κοινῆς σχολῆς τῶν ἐπιστημῶν, ἐξ ὅτου ὁ μέγας Εὐγένιος ταύτην παρητήσατο, ὑποφθινούσης καὶ τῶν λογικωτάτων διδασκάλων καὶ φιλομηθῶν ἐν Κωνσταν-

τινουπόλει ἔρανον ποιησάμενον ὑπὲρ συστάσεως τῆς κοινολαμ-
ποῦς τούτης λυχνίας, πολλὴν κηδεμονίαν καὶ πρόνοιαν καὶ προ-
θυμίαν ἐπεδείξατο καὶ ὁ πανηγυάτατος κύριος Θεοδοσίος, καὶ
τὸ διδόμενον τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἐτήσιον τοῦ ἐπισκόπου Ἐ-
ρισσοῦ καὶ ἁγίου Ὁρου, τῇ σχολῇ αὐθις ἀπέδωκε, καὶ καθ' ἑ-
κάστον ἔτος ἀποδίδοσθαι προσεκωρώσκατο· ἡγάπα γὰρ τοὺς
ἐναρέτους· καὶ διὰ πολλῆς εἶχε τιμῆς τοὺς σοφοὺς, καὶ τὴν ἐκ
τῶν καλῶν μαθημάτων καὶ τῆς σπουδῆς ὠφέλειαν κατάρθωσεν
ἀν παντὶ τῷ γένει, εἰ μὴ ἐν δεινοῖς· οὕτω κειροῖς τὰ τῆς ἐκ-
κλησίας διέπων, παντοδαπαῖς ἀνάγκαις καὶ χρεῖαις περιεσπᾶτο.

Ἄλλ' εἰ καὶ αἱ χρεῖαι τῆς ἐκκλησίας πάμπολλαι ἦσαν καὶ
αἱ δαπάναι συνεχεῖς διὰ τὸν καιρὸν, καὶ τὰ χρέη τῆς μεγάλης
ἐκκλησίας ἐπληθύνθησαν εἰς χίλια τάλαντα, ἀλλὰ πάντα συ-
νετῶς καὶ μετὰ φρονήσεως οἰκονομῶν ὁ πανηγυάτατος κύριος
Θεοδοσίος ἔφθασεν ἐπαρκῶν παντὶ τῷ δεομένῳ τῆς κοινῆς βοη-
θείας, καὶ τὸ κοινὸν χρέος ὕφηκε μέχρι τῶν ἐπιτκωσίων τα-
λάντων ἐλαττώσας, καὶ ἐπαινετὸς ἦν τῆς καλῆς οἰκονομίας,
μάλιστα ἐν τοιοῦτοις καιροῖς, ὅτε τὰ εἰσοδήματα καὶ αἱ παν-
ταχόθεν ἐκκλησιαστικαὶ εἰσφοραὶ τῶν ἐπαρχιῶν, αἱ μὲν ὀλι-
γώθησαν, αἱ δὲ πάντα ἐξέλιπον· καὶ πολλῶ μᾶλλον ἐπινοού-
μενος ἦν, ὅτι οὐδένα κατεβάρυνε τῶν ἀρχιερέων ἢ ἱερέων ἐν
ἀπαιτήσεσι, οὐδὲ ἐλύπησε τῶν δεομένων ἐν χορηγίᾳ, ἀλλὰ τοὺς
μὲν παρακαλῶν ἐτοίμους εἶχεν εἰς τὸ ἀγαθοποιεῖν, τῶν δὲ κα-
ταμαλάσσωσιν τὴν σκληρότητα, συμπάθειν τοῖς δεομένοις ἐποίει,
ἄλλοις δὲ τοῦ κοινοῦ τὴν χρεῖαν ὑποδεικνύς ἐκίνει τοῦτους εἰς
βοήθειαν, καὶ πάντας παντοίως συντελεῖν ἐκόντας τῷ κοινῷ
παρασκευάζει, πᾶσι πράως ἐντυγχάνων καὶ πατρικῶς ὀμιλῶν
καὶ μελιγῶως προσδιαλεγόμενος, ἐν ἀπλότῃ καὶ ἀληθείᾳ τὸ
κοινὸν συμφέρον διενεργῶν, ἕνα σκοπὸν ἔχων κατὰ θεὸν τοῦ
κοινοῦ τὴν ὠφέλειαν· οὐδὲ γὰρ ἠγκνάνκει, οὐδὲ καταργίζετο
τῶν ἀπολιπομένων ἐν τῇ κοινῇ συντελείᾳ, ἀλλὰ τῶν μὲν τὴν

ιδίαν πτωχίαν, τῶν δὲ τοῦ κειροῦ τὴν ἀνάγκην αἰτιώμενος, πρῶτος ἔφερε, παρκακλῶν αὐτοῦς ἐκ τῶν ἐνόνητων συμπράττειν τῷ κοινῷ, καὶ μὴ τῆς κοινῆς ὠφελείας ἀμελεῖν· προσπαπεπλήρου δὲ καὶ τὸν φόρον τῷ Ὀθωμανικῷ κράτει ὡν ἐπαρχίῶν καὶ μητροπόλεων ἐκράτησαν τὰ ἀήθητα καὶ αἰεὶ νικηφόρα ὄπλα τῶν Ρώσων νῦν, ὅτε καὶ διὰ θαλάσσης καὶ διὰ ξηρᾶς κατὰ κράτος ἐνίκησαν τὸν ἐχθρόν, καὶ ὁ μὲν στυροφόρος καὶ θεοδόξαστος στόλος ἐμπρήσας καὶ καταποντίσας, ὑπαγαγὼν καὶ αἰχμηλωτίσας τὸ πολυπληθές καὶ πολυάνδρον σμήνος τῶν Ὀθωμανικῶν πλοίων, κύριος ἐγένετο τοῦ Ἀρχιεπέλαγους, καὶ πᾶσαν περίξ νῆσον εἶχεν ὑφ' ἐξυτόν, καὶ θαλάσσης ἐκτὸς Ἑλλησπόντου ἐκράτει· ἡ δὲ ἀρχιστράτηγος κόμης Ρωμάνσφορος, ὁ ἥρωας τοῦ νῦν αἰῶνος, τὸ μέγα θαῦμα τῶν ὀπλομάχων, ὁ φλογώδης κεραυνὸς καὶ ἄληκτος τρόμος τῶν ἀσθεῶν, κατατροπώσας τριάκοντα μυριάδας ἐπιλέκτων Ὀθωμανῶν δι' ὀλίγων χιλιάδων ἀνδρῶν Ρώσων, κατεβύθισε καθάπαξ εἰς τὸν Ἰστρον τὸ βρβαρικὸν θράσος, καὶ παρ' ἑκάτερα τούτου ἔστησεν αἰωνίου δόξης τρόπαια· τότε ἄρα αἰ τε περίστριοι ἐπαρχίαι, καὶ αἰ ἐν τῷ ἀρχιεπέλαγῳ τῆς τυραννίας τῶν Ὀθωμανῶν ἐλεύθεροι ἦσαν καὶ οὐκ ἔτι ὑποτελεῖν φόρους εἴφειλον· ἀλλ' ἔνα μὴ σκανδαλίση τὸν δεινὸν ἀπαιτητὴν ὁ παναγιώτατος, τὸν συνήθη φόρον ἀπέδιδου, μηδὲν παρὰ τῶν ἐκεῖ ἀρχιερέων λαμβάνων, μηδ' ἀπαιτῶν, ἀλλὰ τὰ πάντα ἐν φρονήσει οἰκονομῶν· διὸ καὶ ὑπερεθουμάζετο τῆς οἰκονομίας, καὶ τῶντι ἐπαίων τῆς ἀρετῆς ἦν ἄξιος.

Οὕτως οὖν καλῶς ὠκονομεῖ τὴν ἕξω περιφορὰν τῶν ἐκκλησιῶν ὁ παναγιώτατος κύριος Θεοδόσιος· ἐπεμελεῖτο δὲ μάλιστα τῆς ἔνδοσ καλλονῆς, τῆς ἀκριβείας τῶν ὀρθῶν δογματῶν καὶ θεοπαράδοτων μυστηρίων φροντίζων, καὶ τῶν ἀρίστων ἡθῶν τὴν διδασκαλίαν διενεργῶν. Ἐπεὶ δὲ τῇ εὐνοίᾳ τῶν δυναμένων τοῦ γένους ἐνισχύων ἦν ὁ τότε μητροπολίτης Προύσης Μελέ-

τιος, πρωτεύειν λόγῳ καὶ ἔργῳ ἤθελεν, ἤρξαντο καὶ αὐτοὶ παραφύσειαι σκάνδαλα, τῶν μὲν ἀπερεσκομένων τῇ τούτου ἀκαίρῳ ὑπεραγῆ καὶ μὴ ἀνεχομένων τοῦ τύφου καὶ τῆς βαρύτητος τοῦ ἀνδρός, τῶν δὲ καὶ ἐγκαλούντων καὶ μεμφομένων, οἱ κατ' αὐτῶν εἶπε καὶ ἔθρασε, τῶν δὲ καὶ δεδοικότων, οἱ ἂν κατεπιχειρήσειεν, καὶ λοιδορούντων, οἱ ἐφωράθη προσπταίων· διεννοοῦντο οὖν καὶ ἐσκέπτοντο οἱ ἀρχιερεῖς, ὅπως τοῦ οὕτω κοινοπραγεῖν τοῦτον ἐκστήσειεν, καὶ κατ' αὐτὸν συστειλάντες μηκέτι εἶδεν ὑβρίζειν, τὸ πολὺ τοῦ βάρους ἀφελόντες, καὶ τὸ περιττὸν τοῦ φουσημάτων ἐκαεντήσαντες· καὶ δὴ τὴν σύντομον καὶ προδηλότατην ἰόντες, τὸν παναγιώτατον κύριον Σαμουὴλ ἐπεκαλοῦντο διὰ τὴν παρεῖσσαν χρεῖαν, καὶ τὴν ἐσομένην ὠφέλειαν· συνείταντο γοῦν γνωμοδοτοῦντες ὅτι ἐνδημοῦντες ἀρχιερεῖς, καὶ τῶν εὐγενῶν ἀρχόντων καὶ κληρικῶν οἱ πλείους, καὶ ποιήσαντες τὴν ἐκλογὴν κοινῇ γνώμῃ διέθεντο τὰ τῆς νέας πατριαρχείας πρὸς τοὺς κρατοῦντας, παραλαβόντες τοὺς οικεῖους αὐτῷ καὶ συγγενεῖς συνεργούς· ὁ δὲ μαθὼν τὴν κοινὴν ταύτην σπουδὴν καὶ γνώμην περὶ αὐτοῦ, καὶ τὸν ἥσυχον καὶ ἀπράγμονα τοῦ λοιποῦ βίον αἰρούμενος, λαθῶν ἐκρύβη ἐπὶ ἡμέρας· οἱ δὲ ἀναζητήσαντες καὶ εὐρόντες, καὶ τὴν κοινὴν σπουδὴν καὶ γνώμην καὶ ἐκλογὴν μὴ παριδεῖν ἰκετεύσαντες, ἀνγκαλίαν καὶ ἀπαρτίτητον αὐτῷ τὴν ἀνάληψιν τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου ἀποδείξαντες παρέλαβον ἐκόντα ἀέκοντα καὶ συνοδεύσαντες παρέστησαν τῷ ἀνθυπάτῳ, λαβόντες τὰ συνήθη καθάδια, καὶ ἐπιστρέψαντες εἰς τὸ πατριαρχεῖον ἀνευφήμησαν τὸ δεῦτερόν οἰκουμενικόν, πατριαρχὴν τὸν παναγιώτατον κύριον Σαμουὴλ τῇ δεκάτῃ ὀγδόῃ Νοεμβρίου τοῦ ἑβδομηκοντοῦ τρίτου ἔτους, παραιτησαμένου ἐγγράφως τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον τοῦ κυρίου Θεοδοσίου, καὶ ἐγγὺς τοῦ πατριαρχείου ἐν τιμῇ καὶ ἀνάσει καὶ χορηγίᾳ ἐκ τοῦ κοινοῦ τῶν ἐξόδων κατ' οἶκον ἴδιον ἐψησυχάσαντος.

Ἦν δὲ ὁ παναγιώτατος κύριος Θεοδοσίος τὴν πατρίδα

Κρή, ἐκ παιδῶν τὸν μονῆρ βίον ἀχθείς· γενόμενος δὲ ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι ἡγούμενος· ἐν τινι μονῇ καὶ δυσκρεστῆσας τῇ μαχθρίᾳ τῶν κακεντρεχῶν ἐκ τῆς πίστεως· ἐκεῖ ἀποστατῶν, ἀνεχώρησεν εἰς Κωνσταντινούπολιν καταφυγών. Ἐν ταύτῃ δὲ προστώσ γενόμενος τῆς κατὰ Ἀδριανούπολιν ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Γεωργίου, καὶ τῆς συνέσεως καὶ εὐλαθείας καὶ ἄλλης αὐτοῦ ἀρετῆς· περὶν θεοῦ καὶ εὐδοκίμησας, ἐπίσκοπος Ἱερισσοῦ καὶ ἁγίου Ὁρους χειροτονεῖται· ἐνθα διὰ πολλῶν χρόνων θεοφιλῶς ποιμάνας· τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ ποιμνιον, πᾶσιν ἦν ἀρεστὸς τοῖς τε ἐκτὸς καὶ ἐντὸς τοῦ ἁγίου Ὁρους καὶ παρὰ πάντων ἐπαινούμενος· ἐπεὶ δὲ ἡ μητρόπολις Θεσσαλονίκης βαρυτάτους τοῖς χρέεσιν ὑπέπεσε καὶ χρεούουσα ἦν, καὶ ἀνδρὸς εἶδετο ἐν ἀγῶθῃ ὑπολήψει καὶ ἀδρᾷ τῇ χειρὶ οἰκονομήσαντος, ἐκλογῇ δικαίᾳ μητροπολίτης Θεσσαλονίκης γέγονεν· οἰκονομήσας δὲ καὶ τὰ τῆς μητροπόλεως θεαρέτως ἐν ἱκανῷ χρόνῳ καὶ τὰ χρέη ἐλαττώσας, πλείονα εἶχε τὸν ἔπαινον παρὰ τῶν αὐτοῦ ἐπισκόπων καὶ χριστιανῶν ἀπάντων ὑπεργαπώμενος· ἐπανελθὼν δὲ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐντίμως καὶ τὸ εὐθὺς καὶ ἀπλκστον ἐν ἔργοις ἀγαθοῖς καὶ λόγοις φρονήσεως ἐπιδείξας, πᾶσιν ἀγαστὸς ἦν καὶ περισπούδαστος· διὸ τοῦ παναγιωτάτου κυρίου Μελετίου ἀπὸ φυλακῆς παραιτησαμένου τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον, ἐκλογῆς προταθείσης, πάντες κοινῇ γνώμῃ οἱ τε ἐνδημούντες ἀρχιερεῖς καὶ οἱ εὐγενέστατοι ἀρχόντες καὶ κληρικοὶ τοῦτον πρὸ παντὸς ἄλλου προεἶλοντο οἰκουμενικὸν πατριάρχην ἐκλέξαντες· γενόμενος δὲ πατριάρχης ἐν τοιοῦτοις καιροῖς πᾶσαν ἐξέφυγε ταραχὴν καὶ ζημίαν, καὶ ὡς ἐν βαθυτάτῃ εἰρήνῃ διετέλεσε διενεργῶν τὰ καθήκοντα τῇ μεγάλῃ ταύτῃ ποιμαντορίᾳ καὶ ἡσύχως καὶ πρέως οἰκονομῶν τὰ συμφέροντα μεγάλως ὠφέλησε τὸ κοινόν· ἦν γὰρ συνετὸς καὶ φρόνιμος καὶ βαθύς τὴν γνώμην μάλλον ἢ ἐδόκει· ἀπλοῦς καὶ εὐθύς τὸν τρόπον, φιλοδίκαιος, φιλάρετος, φιλάγαθος, ἄτυρος, ἀνεξίκακος,

πραότατος, πᾶσι πατρικῶς ὁμιλῶν καὶ ἀγαθοποιὸς εἶναι μᾶλλον ἢ δοκεῖν θέλων, λαμβάνων ἀλύπτως καὶ δακρυῶν εἰς δέοντα, ἐτοιμώτατος, φαιδρὸς, εὐελπὺς, εἰς θεὸν ἔχων πεποιθήσῃν ἀγαθὴν, ἥσυχος, ἀτάραχος, περὶ πάντων τῶν ἀνηκόντων ταῖς ἐκκλησίαις ἐπιμελῶς φροντίζων· ἡγαπᾶτο γοῦν παρὰ τε τῶν ἀρχιερέων, καὶ ἱερέων, καὶ μοναχῶν, καὶ παντὸς τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ διὰ τε τὴν εὐθύτητα τοῦ τρόπου καὶ λόγων ἀπλότητα, μάλιστα διὰ τὴν ὑπόνοιαν ἰδιάζουσαν αὐτοῦ ταπεινώσειν, καὶ θεοφιλή πρὸς πάντας ἀγάπην, καὶ ἐν παντὶ δικαιοπραγίαν καὶ πρὸς τοὺς ἐν ἀνάγκαις φιλανθρωποτάτην συμπάθειαν καὶ εὐεργετικὴν προθυμίαν· διετέλεσεν οὖν ἐπὶ τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον τέσσαρα ἔτη καὶ μῆνας ἑπτὰ, καὶ παραιτησάμενος μόνος παρέμεινε τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ παροικῶν ἡσύχως, καὶ τὸ λοιπὸν ἐν ἀγάπῃ καὶ τιμῇ παρὰ τῶν ἐφεξῆς διαδόχων τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου καὶ τῶν ἐνδημούντων ἁγίων ἀρχιερέων ἐπιβίους.

Ἀντλαζῶν δὲ τὸ δεύτερον τὸν ἁγιώτατον ἀποστολικὸν οἰκουμενικὸν θρόνον ὁ παναγιώτατος κύριος Σαμουὴλ τῇ δεκάτῃ ὀγδόῃ τοῦ Νοεμβρίου τοῦ ἑβδόμηκοστοῦ τρίτου ἔτους, ὡς εἴρηται, ἐπειρᾶτο κατὰ τὴν συνήθη αὐτῷ μεγαλοουργίαν καὶ δραστηριότητα ἐκτελεῖν τὰ ἐπιβάλλοντα τῇ μεγάλῃ ταύτῃ ἀξίᾳ· καὶ δὴ ἐπιστείλας τὰς ἐγκυκλίους τῆς εἰδήσεως προύκαλεῖτο πάντας ἀρχιερεῖς, ἡγουμένους καὶ ἀπλῶς τῶν κοινῶν φροντιστὰς ἐπιμελεῖσθαι τῶν καθηκόντων αὐτοῖς, καὶ εἴ τινας δεόνται βοηθεῖς· καὶ συνδρομῆς, θαρρούντως ἐξαιτεῖν, ὡς ἐτοίμης οὐσης ἐν πάσῃ κοινωφελείᾳ πράξει, πάντων τὰς χρεῖας· εἰς αὐτὸν ἀναδεχόμενος ὡς δυνάμενος ἐκπληροῦν· ἀπεώσατο δὲ καὶ τοῦ κοινοῦ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τοὺς δοκοῦντας φροντιστὰς καὶ κηδεμόνας, καὶ τὸν Προύσης Μελέτιον συνέστειλε, τὴν καλλὴν τάξιν τηρῶν, καὶ μηδένα ἐὼν ὑπερηθῆν τῶν ἰδίων ὀρίων, καὶ ἐνὶ λόγῳ εἰπεῖν ὡς ἐπὶ τῆς πρώτης αὐτοῦ πατριαρχίας πάντα ποιεῖν ἤρξατο, καὶ τὰ ἴσα περὶ παντὸς ἐδίδου

ἐλπιδας, ἀγαθὴν ὑπόληψιν ἔχων, καὶ εὐνοίας ἀξιούμενος παρὰ τοῦ μονάρχου, ὥστε δυνατός εἶναι διενεργεῖν τὸ καριστάμενον· ἀλλ' οὕτως περῆλθε δῖμνον, καὶ τοῦ βασιλέως τῶν Ὀθωμανῶν Μουσταφᾶ τοῦ γ' ζῆν λήξαντος ἰανουαρίου ε' τοῦ ἑβδόμηκοστοῦ τετάρτου ἔτους, μοναρχήσαντος ἔτη δεκαεξ' καὶ μῆνας σχεδὸν τρεῖς, καὶ διαδεξαμένου τὸ κράτος τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀπδουλ-Χαμίτου, εὐθὺς πράγματα εἶχεν ὁ παναγιώτατος κύριος Σαμουήλ, ἐπὶ τε τῇ ἐναλλαγῇ τῶν νεωστὶ παραδυναστευόντων καὶ τῇ ἀστάτῳ καὶ ἀπαγεί τοῦ ἰσχύοντος ἐξ αὐτῶν ἐκδηλώ-τητι· πάντα γὰρ εὐρίπιστα καὶ εὐμετάβλητα ἦν, ἔσωθεν τῷ ἀτυχεῖ αὐτοῖς πολέμῳ μετακρηπιτούμενα καὶ ἔσωθεν τῇ γνώμῃ καὶ τῷ τρόπῳ τοῦ μονάρχου μεταβαλλόμενα καὶ πνυταχθέν ἀστατοῦντα. Τούτων οὖν οὕτως ἐπι φερομένων, ἐπρόντισεν ὁ παναγιώτατος τῶν νεωστὶ δυνατῶν παρὰ τὸν νέον δυνάστην τὴν εὐνοϊαν ἐπισπάσασθαι, καὶ τοῦ ἔξω ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἐπιτρόπου τῆς βασιλείας, καὶ γενικοῦ στρατηγοῦ θεραπεύειν τὴν γνώμην, ἀμελήσας τῶν πρότερον μάλιστα ἰσχυρῶν, ἐν οἷς ἦν καὶ ὁ τῆς βασιλείας ἀντικαγγελάριος· ἀλλ' ἐν οἷς εἰδοκεῖ κατὰ λόγον ποιεῖν, ἐν τούτοις ἐσράλη παρὰ λόγον ἀτυχήσας· προσθεῖ γὰρ πάντως καὶ τινος εὐκληρίας ἐν ἔργοις· ὁ γὰρ μέγας οὗτος τῆς βασιλείας λογοθέτης οὐχ ὅπως τὴν ἰδίαν ἀρχὴν τετήρηκεν, ἀλλὰ καὶ μείζονα δύναμιν παρὰ τῷ νέῳ βασιλεῖ προσεκτήσατο, καὶ πρακτικὸς ὢν καὶ πνευρῆτος ἐν νεαραῖς καὶ ἀδιδάκτοις φρεσὶ τῶν νεωστὶ παραδυναστευόντων, πάντα ἤγε καὶ ἔφερε, καὶ δυσπετήσας τῆς ἐπὶ μικρὸν ὀλιγορίας ἀδιαλάκτως ἐπολέμει καὶ θολῶς ἀντέπραττε πρὸς τὸν παναγιώτατον· τοὺς τε γὰρ ἐξ ἡμῶν ἄρχοντας, ὅσοι μάλιστα αὐτῷ προσέκειντο, κατ' αὐτοῦ τοῦ πατριάρχου ἐξεπολέμωσε, τὰς τε πρὸς αὐτὸν ἀγομείνας ἐκκλησιαστικὰς χρεῖας δίστραψε καὶ τὰς δυνάμεις παρέλυε, καὶ κατελάλει εἶπου ἔτυχε, καὶ ἐβδελύσσεται ὁ βέβηλος τὸ σεμνὸν ὄνομα· τοιοῦτῳ τοίνυν συμπληκτικῆς πο-

νηρῷ δαίμονι ὁ κύριος Σιμουὴλ κατεπάλασε συνεχῶς καὶ ὡς οὐκ ἄλλος ἀντίτεινε σὺν Ἀθηνᾶ ἀντικασσόμενος· ἤσχαλλε μέντοι καὶ σφόδρα ἔλυπετο, ὅτι ὁ πονηρὸς τὰ βέλη ἐκ τῶν οἰκειῶν ἐτοξεύετο, καὶ περινοήσας πάντοθεν τὴν ἀνάγκην, ὡς ἀποστήσαι οὐκ εἶχε, καίτοι καὶ χρήματα πάμπολλα δαπανήσας, ὀλιγαρεῖν ἐξεδιόχετο, καὶ δυσνοεῖν τῷ ἐπιτρόπῳ τῆς βασιλείας τοῦτον εἰδὼς, ἐκείθεν ἀπέβλεπε τοῦ κοινοῦ ἔγχεος ἐπελθεῖν τὸν θλεθρον· καὶ διαβλήσας ἐξάμηνον, ὅτε ἡ κοινὴ εἰρήνη ὑπέλαμψε, καὶ εἰρηνοποιὸς ὁ ἐπίτροπος ἤρχετο, τότε μᾶλλον ἤλπισεν ἢ συντριβὴν τοῦ σκανδάλου, ἢ ἔλασιν τοῦ κακοῦ δαίμονος· ἀλλ' ἐλπίδες κεναί· διότι καθ' ὁδὸν μὲν ὁ ἐπίτροπος τέθνηκε, καὶ ὁ δυσμενὴς πάντα ἴσχυε καὶ κατεκράτει ὁ πολέμιος, καὶ οἱ συνεργοὶ κατελάλουν ἀνόσια καὶ ἀδίκως συνακίνουν πάντα, ὥστε διαπράξαντο καὶ τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου ἐξέωσαν αὐτὸν μετὰ ἔτος ἓν καὶ μῆνα ἓνα.

Κατ' αὐτὴν οὖν τὴν δευτέραν πατριαρχεῖαν οὐδὲν μέγα οὐδὲ τῆς αὐτοῦ φύσεως καὶ μαθήσεως ἄξιον κατώρθωσεν ὁ πανγκυώτατος κύριος Σιμουὴλ, ἢ ὅτι πρὸς τοιοῦτον ἰσχυρότατον καὶ πανουργότατον τῶν μεγιστάνων ἀντικασσόμενος, καὶ ἐν μῆσιν δέκα ὑπ' αὐτοῦ δολίως καὶ πολυτρόπως διωκόμενος οὐδὲν φεῦλον ἔπαθε, πάντοθεν ἐκρούγων τὰ ἐπικαιρείου λαβῆς, οἷόν τις πολύτλας ἀθλητῆς καὶ γενναῖος ἀντίπαλος· κατεδπάνησε μέντοι χρήματα πάμπολλα καὶ κατεδάρυσε τοὺς ἄγιους ἀρχιερεῖς ἔρανον πολυτάλαντον παρ' αὐτῶν συναλίσας, καὶ τελευταῖον ἐδοξεν ἡττηθῆναι κατστρατηγηθεὶς τῇ ἐκλογῇ τοῦ διαδόχου· οὐ γὰρ ἂν περιεγένοντο τῆς κοινῆς εὐλαδείας καὶ ὑπολήψεως τοῦ λαοῦ οἱ τούτῳ διαμυχόμενοι, οὐδὲ βέβαια καὶ συντελεῖ ἦν αὐτοῖς τὰ ἐπιχειρήματα, εἰ μὴ τὸν μακροβιωτάτον Ἱεροσολύμων κύριον Σεφρόνιον ἀναδέξασθαι τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον κατέπεισαν. Τούτου γὰρ διαδεξζομένου τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον μετὰ τὸν Σιμουὴλ, ἐφησύγασαν ἅπαντες καὶ

ἀρχιερείς καὶ ἄρχοντες καὶ κληρικοί καὶ ὁ εὐσεβὴς λαός, καὶ αὐτοὶ οὐκ ἔτι ἀντιπράττειν βουλόμενος ἡσύχως παρώκηνει εἰς Χάλκην μίαν τῶν Κυανέων νήσον, ἐνθα μικρὸν ἐπιβιούς πρὸς κύριον ἐξεδήμησεν ἀπαλλάξας τοῦ δέους τοὺς αὐτῷ ἀντιπολιτευομένους· διὸ καὶ μετὰ τὴν ἔξωσιν οὐκ ἐπαύοντο καταλαλοῦντες· καὶ δι' ἀναφορῶν πρὸς τοὺς κρατοῦντας τὰ χεῖριστα ἀνοσιωτάτως καταψευδόμενοι, δεδοικότες μὴ καὶ αὐθις ἐπανέλθῃ εἰς τὸν θρόνον καὶ ἀδίκου χειρὸς καὶ γλώττης δίκας ἐκτίσωσιν.

Οὕτως οὖν καταπολεμηθεὶς ὁ παναγιώτατος κύριος Σαμουὴλ ἐξώσθη τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου τῇ εἰκοστῇ τετάρτῃ τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ ἐβδομηκοστοῦ τετάρτου ἔτους· οἱ δὲ ἐνδημοῦντες ἀρχιερείς καὶ εὐγενέστατοι ἄρχοντες καὶ κληρικοί συνελθόντες κοινῇ γνώμῃ ἐξελέξαντο οἰκουμενικὸν πατριάρχην τὸν μακαριώτατον Ἱεροσολύμων κύριον Σωφρόνιον, καὶ ἀπελθόντες οἱ πρόκριτοι τῆς ἱερᾶς συνόδου καὶ τῆς εὐγενοῦς ὁμηγύρεως προσεκύνησαν, τὴν κοινὴν ψῆφον καὶ γνώμην πάντων καὶ ἐκλογὴν διαγγέλλοντες· ὁ δὲ διαταραχθεὶς ἐπὶ τῇ ἀγγελίᾳ καὶ θαυμάσας, μὴ ἱκανὸν ἑαυτὸν ὠμολόγει πρὸς τὴν τοιαύτην ὑπεροχὴν καὶ ἐδέετο πρὸς ἄλλον ἀπιδεῖν, καὶ αὐτὸν ἀπολύσαι ταύτης τῆς ψῆφου, καὶ διαριθμῶν τὰς κεφαλαιωδεστέρας χρείας τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου πρὸς οὐδεμίαν αὐτάρκην ἑαυτὸν ἔλεγε, φύσεως καὶ ἀγωγῆς καὶ τρόπου μὴ λαχὼν πολυπράγμων· οἱ δὲ προσκείμενοι καὶ ἐκλιπαροῦντες ἰκέτευσον μὴ παριδεῖν τὴν κοινὴν ἐκλογὴν, ὡς ἀνάγκης ἐπικειμένης καὶ πρὸς τὰς χρείας ἑαυτοῦς αὐτῷ ἐδίδον, ὑποσχόμενοι πάντα ὑπουργεῖν, συνεργεῖν καὶ ἐν ἅπασιν χρῆσθαι, ὡς ἂν θεοί, διὰ τὴν κοινὴν ἀπασῶν τῶν ἐκκλησιῶν ὠφέλειαν· ἐπεὶ δὲ κατενόησεν ὡς διὰ πολλοῦ ἐζητασμένη καὶ κοινοπραγῆς ἦν ἡ ἐκλογὴ, καὶ ἐξευφασμένη ἡ κοινὴ ψῆφος, καὶ ἡ γνώμῃ ἀνηνεγμένη τῷ κράτει, καὶ ἡ ἀπόφασις ἀπαραίτητος, κατένευσεν ἐπεισιῶν γε-

νάσθαι τὸ θέλημα τοῦ κυρίου· μέμνησθε δ' οὖν ὅσα ἤδη ἐτάξατε· οὐ γὰρ ἐμοὶ ἀλλὰ θεῷ τὰς ὑποσχέσεις ἐποιήσατε! Τοίνυν παραλαβόντες αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ κληρικοὶ τῆ ἐφεξῆς εικοστῆ πέμπτῃ Δεκεμβρίου, πρώτη δὲ καὶ ἀρχῆ τοῦ ἑβδομηκοστοῦ πέμπτου ἔτους, ἀφ' ἧς τῶν σωτηρίων ἐτῶν ἀντιέλλει ἡ κοσμοχρυσόσυνος ἡμέρα, παρέστησαν τῷ ἐπιτρόπῳ τῆς βασιλείας, καὶ λαβόντες τὰ συνήθη καθέδρια ἐπέστρεψαν εἰς τὸ πατριαρχεῖον μετὰ πολλῆς συνδρομῆς τοῦ λαοῦ, καὶ ἀμυθήτου κοινῆς χαρᾶς, καὶ γενομένης τῆς μεταθέσεως ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, ὡς νενομίσται, ἀνευρήμασαν αὐτὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην.

Μετατεθέντος δὲ εἰς τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον ἀπὸ Ἱεροσολύμων τοῦ κυρίου Σωφρονίου, ψήφων κανονικῶν γενομένων, κοινῆ ἐκλογῆ, γνώμῃ, συναίνεσι καὶ σπουδῇ τῶν ὑπὸ τὸν ἀγιώτατον ἀποστολικὸν θρόνον τῶν Ἱεροσολύμων μητροπολιτῶν καὶ ἀρχιερέων, πρωτοσυγκέλων καὶ ἱερομονάχων καὶ μοναχῶν καὶ ἁπλῶς ἀπάντων τῶν ἁγιοταφίτων ἐκλεγθεὶς προεδιβάσθη εἰς τὸν ἀγιώτατον ἀποστολικὸν τοῦτον θρόνον ὁ πανερώτατος καὶ θεοπρόβλητος μητροπολίτης Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης κύριος Ἀβράμιος ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ τοῦ ἑβδομηκοστοῦ πέμπτου ἔτους.

Ὁ μὲν οὖν εὐσεβῆς λαὸς ἔχαυε καὶ ἠγαλλιάτο σφοδρὰ ἐπὶ τῇ μεταθέσει καὶ ἀναρρήσει τοῦ παναγιωτάτου κυρίου Σωφρονίου ἐπὶ τὸν ἀγιώτατον ἀποστολικὸν οἰκουμενικὸν θρόνον, λίαν τεθηπῶς ἐπὶ τῇ ἀγαθῇ τῶν αὐτοῦ ἀρετῶν, καὶ ὄρῃν καὶ ἀκούειν διψῶν καὶ ἐφιέμενος, ἐκπληττόμενος ἐπὶ τῇ συνέσει τῶν αὐτοῦ λόγων καὶ θελγόμενος τῇ ἀμιμλίᾳ καὶ ἡδύτητι τῆς διδασκαλίαις καὶ παρανέσεως· εἶχον δὲ καὶ οἱ ἅγιοι ἀρχιερεῖς χρυσάς τὰς ἐλπίδας περὶ τε τοῦ κοινοῦ, καὶ ἐπαρχίας ἐκάστης, καὶ ὅπως εἰπεῖν περὶ πάσης ἐκκλησίας καὶ παροικήσεως, ἀφορῶντες εἰς τε τὸ παντελῶς ἀκτῆμον καὶ τὸ εὐθές τοῦ τρό-

που και τὸν ἀπ' ἀρχῆς ἐθέσεν ζῆλον τοῦ ἀνδρὸς πρὸς διδασκαλίαν καὶ νοουθεσίαν καὶ κατάρτησιν ὀλικὴν τῶν εὐσεβῶν· συνέχριστον δὲ καὶ τῶν εὐγενῶν καὶ ἀρχόντων ὅσοι ἀγνοοῦσι ἦσαν τοῦ θολεροῦ κράματος· καὶ καθαροὶ τὴν γνώμην καὶ ἀμεμπτοὶ τὴν προαίρεσιν, καὶ προσεδόκουν ἰδεῖν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ χρηστότερα· διὰ μακροῦ γὰρ ἐπὶ τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον οὐχ ἐωράκησαν ἄνδρα τοιοῦτον ὅσιον, ἀκκικον, πρῶτον, ἀκτῆμονα, διδασκτικόν, σοφὸν καὶ ἐπιστήμονα, πάντοθεν διὰ βίου ἀρετῆς συγκεκοτημένον καὶ διόλου ἀπροσπαθῆ, καὶ πάντες· εὐλόγως ἤλαττον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὰ χρηστότερα, δι' ἧ καὶ αὐτὸς ὁ παναγαώτατος κύριος Σωφρόνιος ἐπέσειλη ἐνθούς τῇ κοινῇ προσλιπερήσει καὶ τὸ τελικούτον ἀνεδείξατο βᾶρος· πεισθεὶς τοῖς λόγοις καὶ ταῖς ὑποσχέσεσι, μάλιστα τῶν προσκειμένων καὶ ἐκλιπερούτων ἀρχόντων, συνορῶν τοσαύτην προθυμίαν, σύμπνοιαν καὶ συνδρομὴν πάντων τῶν δυνατῶν καὶ πλουσιῶν καὶ δόξας ταύτην κατὰ θεὸν καὶ ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας εἶναι· ἀλλ' ἔλαθεν ἐμπεσῶν ἐν πονηρῷ ἀμφιβλήστρω, καὶ ἐάλω δυκτικίῳ, οἷς καὶ σοφὸς ὢν οὐκ ἠνόησε, καὶ γε οὐκ ἀπεικός· σωώτεροι γὰρ οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτὸς ἐν τῇ γενεᾷ αὐτῶν· συνῆκε μὲν οὖν, ἀλλ' ὑπέ, ὅτε πάντοθεν συνεσχέθη, καὶ ἄνευ κακῶν διαρρήξεως ἃς σχοίνους αὐτῶν οὐκ εἶχε· οὐδὲ γὰρ ραδίως ἂν τις ὑπολάβοι τοσοῦτους εὐσεβείων ὑποκρινομένους, ὅτε περὶ τῶν συμφερόντων ταῖς ἐκκλησίαις ἢ πᾶσα μέριμνα ἦν, καὶ αἱ ὑποσχέσεις ἐνώπιον θεοῦ· καὶ ταῦτα ἀνέκχθην αὐτῷ εὐλάβειαν ἐπιδεικνόμενοι καὶ ἀγάπην προσηκροῦντες· διεβεβαιοῦντο ἐνόρκως· πᾶσιν εἶχειν σπουδὴν διὰ τὴν κοινὴν ὠφέλειαν, ἧς κατὰ θεὸν ἐρώψῃ καὶ συμπράττειν δικαλεῦοιτο.

Ἵπὲρ ταύτης γοῦν τῆς κοινῆς ὠφελείας φροντίζοντες· δῆθεν, διεύλον εἰς τε τὸ ἐξωτερικὸν καὶ ἐσωτερικὸν τὴν πατριαρχικὴν διοίκησιν, νέον ἐξευρόντας τὸ σύστημα, καὶ τὸ μὲν ἐσω-

τερικόν παρήκαν τῷ παναγιωτάτῳ, τὸ δὲ ἐξωτερικόν ὡς ἂν εἶπον, καθ' ἐαυτοῦ ἀναλαμβάνοντες οἱ καλοὶ ζηλωταί, ἐν τῶν περιττῶν ἀπαλλάξῳσι τὸν παναγιώτατον, ἐψηφίσαντο καὶ κατέστησαν ἐπιτρόπους τοῦ κοινοῦ ἐκ τε τῶν δημοτικῶν καὶ ἀρχόντων καὶ ἀρχιερέων εἰκοσι, καὶ τούτους ὀνομαστί καταγράφοντο· τοιοῦτον ἔρα διαπλάσαντες ἄγαλμα καὶ διαγράφοντες τὸ εἶδός τε καὶ πνευματικὰς ἐξώθεν εἰς κάλλος ἐπιγράφοντες τὰς βραχί, παρέστησαν τῷ παναγιωτάτῳ καὶ τῇ ἁγίᾳ καὶ ἱερᾷ συνόδῳ, αἰτούμενοι τὴν ἀποδοχὴν καὶ καθίδρυσιν καὶ ἰσχὺν παρ' αὐτῶν καὶ κυριότητα. Διημερισθέντων οὖν οἱ ἅγιοι ἀρχιερεῖς καὶ ὑπόπτευσαν τὸν δούρειον, καὶ ὄκνουσιν μὲν συγκαταθέσθαι καὶ ἀποδέξασθαι οἱ πλείους, ἀπειθήσκει δὲ ἡ διακριθεὶς τὸ κίβδηλον, ἢ περιελεῖν τὴν φενακὴν ὄλω· οὐκ ἀπετόλμων· οἱ δὲ τὰς ἐκ τοῦ τοιοῦτου συστήματος ὠρμητικὰς καταλέγοντες καὶ τὴν ὅλην τῆς ἐκκλησίας πλαττομένην βελτίωσιν, πολέμιον τοῦ κοινοῦ καὶ ἐχθρὸν προδηλότατον ἀπερρίνοντο τὸν δικαστὴν τοῦτο πειρασόμενον, ἢ ἀπωθήσκει καὶ μὴ παραδέξασθαι τολμήσοντα, ἐπαπειλοῦντες, ὡς εἴ τις φωραθείη ἐναντιούμενος· τούτῳ πολεμῶ χρήσονται, ὡς προδήλωσ· μαχομένη τῷ κοινῷ συμφέροντι. Ἐκ τούτων οὖν δῶγνωσαν, καὶ οὐκ ἔτι ἐδίσταζον τί ποτ' ἂν ἦ τὸ ὑψούμενον ὄχρωμα, ἀρόπολιν τυραννικὰ καθαρῶντες· ἀλλ' ἀντισχεῖν τῇ τοσούτῃ ὄχλωδει ὄρμη μὴ δυνάμενοι, τοῦ παναγιωτάτου μὴ συνεξορμημάτων, καὶ τοῦ τότε Νικομηθεΐας Νικηφόρου καὶ Ηρώσης Μελετίου καὶ τινῶν ἄλλων συνκινούστων τοῖς ἀρχιεπισκοποῦσιν ἔρχουσιν, ἄκοντες μὲν, πλὴν κακῶς ἐνέδωκαν στέργοντες καὶ ἀποθεζόμενοι τὰ προβλαόμενα.

Ἐπὶ τούτοις οὖν προέτεινον συγγράφοντες οἱ φηνόμενοι Ζηλωταί καὶ εἰς ἄρθρα διελόντες συμφωνητικὸν γράμμα, ἐν ᾧ παρηγοῦντό τινας ἀπικιτήταις παρὰ τῶν ἐγίων ἀρχιερέων, δηλονότι ἐρήνους καὶ συνεισφορὰς, ἐνὰ τι καὶ χαρίζειν αὐτοῖς δό-

ἔωσι δελεάζοντες· ἀλλὰ τὴν πᾶσαν δολίως παρ' αὐτῶν ἀρελό-
 μενοι δύναμιν καὶ ἐνέργειαν περιῆψαν τοῖς προχειρισθεῖσιν ἐπι-
 τρόποις, ὡς ἠθέλησαν· τοῦτο δὴ ὑπογράψαντες πρῶτον οἱ ἀρ-
 χιερεῖς, προδήλως ἐκυτῶν ἀνελξιότητα καὶ ἀμέλειαν καὶ βλα-
 κίαν κατηγοροῦντες, παρητήσαντο τὴν οικονομίαν τῶν ἐκκλη-
 σιαστικῶν τοῖς λαϊκοῖς, οὐχ ὡς τοῖς κληρικοῖς ἐπιτρέπουσι, τῆς
 ἐξουσίας αἱ παρ' αὐτοῖς μενούσης, ἀλλὰ κηδεμόνως τῶν κακῶν
 προσμυρτυροῦντες ἱκανοὺς διοικεῖν τὰ τῆς ἐκκλησίας πράγματα,
 προβεβλημένους ὑπὸ παντὸς τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ, καὶ πρόσωπον
 φέροντας τοῦ κοινοῦ, καὶ δύναμιν καὶ ἐνέργειαν ἐν τοῖς ἐκκλη-
 σιαστικοῖς πράγμασι γενικὴν, ἐκ γνώμης καὶ συναινέσεως πάν-
 των, τοῦ τε παναγιωτάτου οἰκουμηνικοῦ πατριάρχου καὶ τῶν
 θεοπροβλήτων ἁγίων ἀρχιερέων, καὶ τῶν ἐκλαμπροτάτων καὶ
 ἐνδοξοτάτων καὶ εὐγενεστάτων ἀρχόντων καὶ παντὸς τοῦ ὑπὸ
 τὸν ἀγιώτατον ἀποστολικὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως
 εὐσεβοῦς λαοῦ· διὸ καὶ τὰς ὑπογραφὰς αὐτῶν ἐν τούτῳ κατα-
 στρώσαντες διέθεντο ἐρεξῆς τὰς τῶν ἀρχόντων καὶ κληρικῶν
 καὶ προσκυρώσαντες ταῖς τῶν ἀπάντων ὑπογραφαῖς προσήνεγκον
 καὶ ἐνεγράψαν τῷ κράτει ἐκλιπαροῦντες καὶ δεόμενοι, ἵνα λάβῃ
 τὸ βίβχιον καὶ ἀμετάθετον· ὡς δὲ κατὰ γνώμην κοινήν καὶ
 συναινέσιν παντὸς τοῦ ὑψηλοῦ λαοῦ γενόμενον, προσευρώσατο
 ἰσχυροποιήσας κρατερῶς ὁ μονάρχης, καὶ κατ' αὐτὸ ἐξέδωκε
 βασιλικὸν δίπλωμα.

Οὕτως οὖν περιποιησάμενοι ἐκυτοῖς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν
 οἱ ρηθέντες τοῦ κοινοῦ ἐπίτροποι, ἤρξαντο κατ' ἀβενταίαν
 πρῶτον μὲν διοικεῖν τὸ χρηματικόν, ἐκθέμενοι φοινικοδοφεῖς
 κώδικας καὶ νοτάριον ἐπιδείξαντες καὶ ἱερὸν οἶσκον ὃ ἐστὶ
 κορδακῆν ἐγκαθιδρύσαντες, καὶ πρόπολον αὐτοῦ καὶ δαδοῦχον
 καὶ θεραπευτὴν ἐκ τῶν ἀγοραίων ἐγκαταστήσαντες, ἀποσεμνύ-
 νοντες διὰ τούτων τὸ βῆμα τῆς ἐπιτροπικῆς, ἔπειτα κατα-
 γράψαντες ἐκ κωδίκων εἰς κώδικας νέους τὸ γρῆος τοῦ κοινοῦ,

ὅπερ τότε μέχρι τῶν ἐπτακοσίων ταλάντων πρῆν, ἐξήτου παρὰ τῶν ἁγίων ἀρχιερέων ἀπασῶν τῶν ὑπὸ τὸν ἁγιώτατον ἀποστολικὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως τοῦ χρέους τὴν καταγραφὴν. Εὐθὺς οὖν ἀνεφύησαν μέμψεις καὶ δυσχερέαιαι, βία καὶ ἐπιτιμήσεις, διακλιδορούντων τινῶν ἀρχιερέων τοῦπι-
 χεῖρημα· ἔλεγον γὰρ, ὡς πολλὰχῶς ἡμῖν οὐ συμφέρει ἓνα πα-
 σιθῆλος ἢ ἡ χρηματικὴ τῶν ἐκκλησιῶν οἰκονομία καὶ ἀπρη-
 θμημένη ἢ πρόσθοδος· εἰ δὲ κατιδεῖν καὶ ἀριθμησάαι καὶ ὄλως
 καταγράψαι ἐπάναγκες, ἀρκεῖ τῷ πικνωγιστάτῳ καὶ τοῖς προ-
 κρίτοις τῶν ἀρχιερέων ἐπισκέψασθαι καὶ κατὰ τινας ὄρους καὶ
 κανόνας διενεργεῖσθαι ἐξῶθεν παρὰ τῶν ἐπιτρόπων· ἀρκεῖ γὰρ
 πάντας εἰδέναι, ὅτι κατ' ἄνωγαν πᾶσα μητρόπολις, καὶ μὴ προ-
 σέδου, λογίζεσθαι τὰ παρὰ τῶν χριστιανῶν τοῖς ἀρχιερεῦσι
 διδόμενα, κἄν πολλὰ κἄν ὀλίγα δίδωται εἰς ἐλεημοσύνην καὶ
 χρεῖας αὐτῶν· οἱ δὲ διορισθέντες ἐπίτροποι ἀναλογιζόμενοι, ὅτι
 τοῦ καιροῦ προύοντος ἐπαύξῃ τὰ χρεῖα τῶν ἐπαρχιῶν, καὶ περὶ
 τῶν θναίων, ἅπερ ἕκαστος αὐτῶν καὶ τῶν ἄλλων εὐγενῶν καὶ
 πλουσίων ταῖς ἐπαρχίαις ἐνεχυρίζει φροντίζοντες, βουλόμενοι
 εἰδέναι ἀπρηθμημένα ἐκόστη· ἐπαρχίας τὰ χρεῖα καὶ στήσαι
 τὴν εἰς τὸ πρῶτον ὀφειλόμενοι, ἐπέκειντο ἀπαιτοῦντες
 καταλόγους καὶ τὴν καταγραφὴν ποιοῦντες, ἀπαρχίτητον, μη-
 δεμίαν βλάβην ἐπιγενέσθαι λέγοντες κἄν ἔκπορα καὶ ἐκπυστα
 ταῦτα γένηται. Ἰσχυσαν τοίνυν καὶ πάντα τῶν ἐπαρχιῶν τὰ
 χρεῖα κατέγραψαν, ἅπερ ἐπιλογισάμενός τις εὐροι ἂν ἀπὸ τοῦ
 χιλιοστοῦ ἐπτακοσιοστοῦ πεντακοστοῦ ἔτους καὶ ἐξῆς μέχρι
 τοῦ ἐβδωμοκοστοῦ πέμπτου, ἐν εἰκοσι πέντε ἔτεσι τριπλάσια
 ἢ περ ἦσαν γενόμενα· οὕτω χλασθῆ καὶ πέρα τοῦ εἰκότος ἀμε-
 τρία αἱ ἐκκλησίαι κατεδρανήθησαν, καὶ τὸ ἱερατικὸν σύμπαν
 ἐδυστάχησε· διαγνωσθέντος δὲ καὶ καταγραφέντος τοῦ χρέους,
 ἔδοξε πρῶτον μὲν μηκέτι ἐξεῖναι οὐρανδήτινα χρεῖσούταν ἐπαρ-
 χικῶν καὶ μητρόπολιν τὸν νεωστὶ διαλεχόμενον ἀρχιερέα ἐπιφορ-

τίξιν παρ' ὃ ἐφθασε δεῦρασθαι καὶ οἰκονομησασιν τὸν προκάτοχον τῆς ἐπαρχίας χρέος, δεύτερον δὲ ἕκαστον μητροπολίτην καὶ ἀρχιεπίσκοπον καὶ ἐπίσκοπον κατ' ἔτος ἐκπίπτειν τοῦ ἐπικαιμένου χρέους τὸ διορισθὲν ἀνάλογον, ὡς ἂν οὕτω καὶ τῆς ἐπαρχίας ἀνεσί τινα δεχομένης, καὶ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἔχειν ὕστερον λαμβάνειν τι εἰς δαπάνην τῶν κοινῶν ἐξόδων.

Κατὰ σχολοῦντο οὖν περὶ τὸ χρηματικὸν, καὶ συνερχόμενοι θαμὰ περὶ κοινῶν φροντίζουσιν ἐσκήπτοντο οἱ ἱεροὶ ἐπίτροποι, καὶ κατ' ἐξουσίαν ἐπατέλουσιν τὰ δόξαντα, μικρὰ τῆς ἱερᾶς συνόδου φροντίζοντες· ὁ δὲ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης κύριος Σωφρόνιος, ἀπληλαγμένος δῆθεν τῆς περιττῆς μερίμνης, μᾶλλον δ' εἰπεῖν ἀπεωασμένος, ὡς ὕστερον ἐβάνη, τῆς κληθῆς στάσεως, ἐμερίμνα περὶ τῶν πνευματικῶν, πανταχῶς ἐπιστελλῶν καὶ νοθετῶν, καὶ κατ' ἐκάστην καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις καὶ ἐν παντὶ τόπῳ διδάσκων· οὕτω γὰρ ἦν διδασκτικός, ὥστε ἅπας αὐτοῦ καὶ λόγος καὶ τρόπος ἐν παντὶ διδασκαλίᾳ τις ἦν· ἀλλ' ὅσον διέλαμπεν αὐτοῦ ἡ ἀρετὴ, καὶ ἡ κατὰ θεὸν σπουδὴ καὶ ἐπιμέλεια τῶν ἐκκλησιῶν, τοσοῦτον διέφαινε ἡ τυραννία, καὶ ἡ μελνία τοῦ ἐγαρομένου συστήματος· ἐπεσκότει τὴν ἐκεῖθεν λαμπρότητα, ὡς νέφος ζοφερὸν ἐπισκιάζον ἡλίου κύγας· ὁ μὲν γὰρ κοινὸς λαὸς μηδὲν ὑπορώμενος κακῶν, ἀποδεχόμενος δὲ καὶ τὰ γιγνόμενα ὡς συμφέροντα, ἔστατο τεθηπῶς τῆ αὐτοῦ ἀκροάσει καὶ θέᾳ, καὶ πολλὰ ἐποίει διδασκόμενος· οἱ δὲ κατὰστασιν κοινὴν συνιδεῖν οἰοί τε ὄντες, οἱ μὲν εὐλαχέστεροι ἐσκυδαλίζοντο, οἱ δὲ προπετέστερον ἤρξοντο λουδορεῖν μωρὰ κατὰμυρόμενοι· συνήλγει δὲ καὶ αὐτός, τῶν ἰδίων κακῶν συναισθητόμενος, καὶ στένων ὠδύρετο, ὁρῶν τὸν βόθρον εἰς ὃν κατέωσεν, καὶ ὡς ἐκ λάκκου τῶν λούντων ρυσθῆναι εἰδέτο.

Οὕτω δὲ παρήλθεν ἐξάμνηνον, εἰς ὅτου ἔσται τὸ κελῶν τοῦτο σύστημα, καὶ τῆς τυραννίας τὰ ἀποδειξίμεις ἱκανῶς παρασχέειν συνεκίνησεν εἰς ἄμνην τοῦς ὑβρίζομένους ἀρχιερεῖς·

καὶ δὴ συναλλήοντες, ἐποθυρούμενοι τῆς κοινῆς συμφορᾶς· δικλῦσαι μὲν εὐθύς οὐκ ἂν εἶχον τὴν δεινὴν σύστασιν· τῇ δὲ νομίμῳ ὁμοψυχίᾳ καὶ συμφωνίᾳ ἀντεμειχθεῖν τῇ τοῦ κακοῦ ῥύμῃ ἀνγκυλοῦσαν ἐνόμισαν· συνέθεντο γοῦν γνώμῃ κοινῇ καὶ δικαίᾳ, ὡς εἴ τις ἀτιμία καὶ βλάβη τινὶ ἐξ αὐτῶν τοῦ λοιποῦ παρὰ τῶν ἐπιτρόπων γένοιτο, ὑφωρῶντο γὰρ πλείονα, ταύτην κοινὴν λογιζόμενοι παντὶ σθένει ἀμύνεσθαι, ὑπερμαχεῖν τε τῆς συνοδικῆς τιμῆς καὶ δικαιοπραγίας κατὰ τοῦ νέου συστήματος, πάντα εἰ θεοὶ πρετέμενοι, καὶ θανεῖν ἔτοιμοι ὄντες· ταύτην δὲ τὴν συμφωνίαν καὶ σύμπνοιαν τῶν ἁγίων ἀρχιερέων μαθόντες οἱ ἐπίτροποι ἔστησαν ἐπὶ τῶν ἰδίων ὀρίων, ἄχρι οὗ ἐξευρεθῆ τι δεινότερον· περιδεδεψάμενοι δὲ καὶ τὸν Νικομηθεῖς Νικηφόρον ἐκτός· τῆς γενομένης συμφωνίας ἰδόντες, τούτῳ χρησάμενοι διέστησαν ἀπ' ἀλλήλων πρῶτον μὲν τὸν Κυζικίου Γεράσιμον καὶ Θεσσαλονίκης Δαμνασκηνὸν τοῦς δοκοῦντας ζηλωτὰς τῆς κοινῆς τῶν ἀρχιερέων τιμῆς, καὶ τῆς ρηθείσης συμφωνίας αἰτίους, ἔπειτα δὲ τοῦς λοιπούς· καὶ οὕτω καταμερίσαντες ὀλιγόωρησαν τοῦς πρὸ μικροῦ δόξαντας γενικίους καὶ μεγάλωροντας.

Μετὰ μικρὸν δὲ βουλόμενοι οἱ ἐπίτροποι εὐπροσωπῆσαι τῷ λαῷ ἔργον εὐσεβεῖς διαπραξάμενοι, ἤτησαντο παρὰ τοῦ ἐπιτρόπου τῆς βασιλείας ἄδειαν, ὅπως τὰς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκκλησίας ἐπισκευάσωσιν· ὁ δὲ ἐπέτρεψεν, ἀλλ' οὐ κατὰ ἔνομον αὐτοῖς ἐπιθεώρησιν καὶ διαγραφὴν, ἀλλὰ διὰ λόγου ψιλοῦ· λαθόντες οὖν τὴν τοιαύτην ἔνδοσιν συνεκαλέσαντο τοῦς κατὰ μέρος τῶν ἐκκλησιῶν ἐπιτρόπους, καὶ τούτους πρὸς τὸ ἔργον διήγειρον, μηδὲν ὀρθῶς ἐπιλογισάμενοι, μηδὲ προσδιορίσαντες, ἢ χρηματὰ τινα αὐτοῖς ἀνενεγκεῖν εἰς δέον δαπανησόμενα· οἱ δὲ ἀπόλυτον ἄδειαν ἐλαθόντες· οὐχ ὅπως τὰ διερωγότερα καὶ σκληρὰ τῶν ἱερῶν ναῶν ἐπισκευάσαι, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς καλῶς ἔχοντας ἐκ βάρβρων καθελόντες βελτίονας ἀνεγχεῖν καὶ μείζονας προτεθεύμητο· καὶ δὴ πᾶς τις συνεκί-

νεῖτο, καὶ τὸν πλησίον παρεζήλου, καὶ ὑπερβλεῖν περὶ τὸ ἔργον ἐσπούδαζεν· ὥστε ἐξεθρόνησεν σύμπασαν τὴν πόλιν τῶ πατρίῳ τῶν φερομένων δι' ἀγυῶν ζύλων, καὶ ἐπλησεν ἀχθοροῖς λίθων, βησσάλων, ἰσθίου, τῆς στενωπούς· ἀνήγε δὲ εἰς τοῦτο καὶ ἐπειθε μηδὲν προσερευνᾶν καὶ ὑφορᾶσθαι ἐμποδίων, καὶ τις ἄλλοθεν ψευδῆς ὑπόληψις· ἀκούσκντες γὰρ παρὰ τῶν ἐπιτρόπων ἔχειν τὴν ἔδεικν, τοῦ ἀνοικοδομεῖν τοὺς ἱεροὺς ναοὺς, δοῦξαν ζένον τοῦτο καὶ ἀηθες, ὑπέλαθον κατὰ αἴτησιν τοῦ ἀρμοστοῦ καὶ μεγάλου πρέσβειος τῶν Ρώστων πρίγγιπος Νικολάου Ρεπνίνου ἐπιτρέψαι τοῦτο ἡμῖν τοὺς κρατοῦντας· ἀλλ' αὕτη ἦν δόξα δημώδης καὶ διάκενος, εἴθ' ὑπ' ἀμνησίας τοῦ χύδην ὄχλου, εἶτε ὑπό τινος ἐπιβουλῆς κακηντραγεῖος ὑπελθοῦσα, καὶ μέγιστα τοὺς φρονούντας ζημιώσασα· ὁ γὰρ μέγας ἐκεῖνος ἡγεμών, ὁ περιδλεπτος καὶ βαθύνοος πρίγγιψ, ὁ τοσπύτα θαυμάσιος ἐν Αττικῇ δικηραξέμενος καὶ μεγάλῳ ἐν τῷ στρατῷ δεινός, ὁ ἀγρίστροφος καὶ πολύβουλος πολιτικός, καὶ ἀήτητος στρατάρχης, ὁ εὐσεβὴς καὶ φιλόχριστος, ὁ φιλογενὴς καὶ φιλάδελφος, ὁ κατιδῶν εὐθύς καὶ κατασσοριτάμενος τὴν ὑπουλον καὶ ἄστατον γνώμην τῶν Ὀθωμανῶν, πῶς ἂν εὐήθως τοὺς ἱεροὺς ναοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπηρεάσειεν, Ρωστικοὺς ἐπιγρήψαι ἀκρίως; τὸ γὰρ αὐτοῦς διὰ μεριτείας ἀνοικοδομεῖν ἐν εἰρήνῃ, καθελεῖν ἂν εἴη εὐθύς ἐν πολέμῳ· διὸ τῶν εὐ φρονούντων οὐδεὶς τοῦτο ἐδόξαζε, καὶ δικηκλώσειν τὴν ὁρμὴν τοῦ λαοῦ ἐπειρᾶτο· ὁ δὲ ὄχλος συλλεθῶν πρόληψιν ἄστοπον, καὶ ἐνδοσιν ἄλογον, ἀδεῶς καὶ ἀσκέπτως τοῦ ἔργου ἐπεχείρησε, καὶ οὕτω μὲν ὀλίγας ἐκκλησίας ἐπιδηρωσάσκατο, πλείονας δὲ καθεῖλε, καὶ τὴν ὕλην ἠτοίμασεν· οἱ δὲ δεισιδαίμονοι τῶν Ὀθωμανῶν συστροφήν ποιήσαντες, λιβελλὸν ἐπέδωκαν τῷ ἐπιτρόπῳ, προδόντι τῆς αὐτῶν θρησκείας λουθοροῦντες, ὅτι καλλύνει καὶ μεγαθύνει τῶν χριστιανῶν τὰ σεβάσμακα, ὃ μηκέτι ἐνεγκεῖν ἠπειλοῦν· δεῖται οὖν τὴν ὁρμὴν τῶν οικείων ὁ τῆς βσιλείας

επιτροπος και την διαβολήν πρὸς τὸν μονάρχην ἐκκλίνων, καὶ ἐκὺντὸν ἀθῶν, συνιδεῖν μὲν ἀπέπατο, καθελεῖν δὲ ἐκέλευσε, καὶ συλλάβεσθαι κολασθόσημένους τοὺς ἐπισκευάζειν πρῶτον τολμήσαντας.

Τοιαύτης δὲ δοθείσης τῆς προσταγῆς, ὁ μὲν στρατηγὸς περιήει καθιερῶν τὰ ἐπισκευασθέντα, καὶ κωλύων καθάπαξ ἐγείρειν τοὺς τῶν ναῶν καταβεβλημένους· οἱ δὲ μεγάλοι ἐπιτροποι ἐκρύβησαν δεδουκότες καὶ τρέμοντες· οἱ δὲ ἀρχιερεῖς συνελθόντες, ἵνα τὸν λαὸν καὶ τοὺς ἐπιτροπούς τῆς ὀργῆς ἀπαλλάξωσιν, ἐπὶ τὸν πανηγυρῆατον μεταθεῖναι τὰ αἰτίαι· ἐσκέπτοντο, καὶ στήσαι τὴν ὀργὴν τοῦτον τοῦ θρόνου ἐξώσαντες. Ταύτην οὖν τὴν οἰκονομίαν ἀποστείλαντες τὸν Νικομηδείαις Νικηφόρον ἀνήγγειλαν τῷ πανηγυρῆατῳ κυρίῳ Σωρρονίῳ, καὶ παρεκάλουν ἀποδέξασθαι διὰ τὴν τῶν πολλῶν σωτηρίαν, καὶ εἰ δοκεῖ προσέειθαι εἰς τὴν τοῦ οἰκουμηνικοῦ θρόνου διαδοχὴν τῶν Παλαιῶν Πατρῶν κύριον Γαβριήλ, ὃν αὐτοὶ ἐκρίναν. Ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ πατριάρχης, ὀψόμεθα, ἔφη, εἰ τούτου χρεῖα! καὶ ἐξελθὼν τοῦ πατριαρχείου εἰς τινα τῶν συνήθων οἰκίαν, καὶ καλῆμου ἀψάμενος ἔγραψεν ἰκεσίαν πρὸς τὸν τοῦ βασιλείου πρωτοσπαθῆριον, ὃς μὲγα τότε ἴσχυε, δηλώσας· ὡς ὁ πτωχὸς καὶ ὑπόφορος εὐσεβῆς λαὸς περιβαλλόμενος τῇ φιλανθρωποτάτῃ προνοίᾳ τοῦ κρατικιοῦ ἀνακτος, ἀναθαρρήσας τῇ διψύλει ἐκλύσει τῶν πλοουσιῶν αὐτοῦ δωρεῶν τῆς ἀρθόπου εὐτυχίας, ἀπετόλμησεν ἐπισκευάσαι τὰ σὰβρά καὶ διεργηγότη αὐτοῦ ναῶν· καὶ ἐπεὶ ἀπερισκέπτως καὶ ἄνευ ἐνόμου διαγραφῆς ἐπεχείρησε τὸ τοιοῦτο, καὶ διατέραξε τοὺς ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν ἀρχοντας καὶ τοὺς γείτονας Ὀθωμανοὺς, οἴτινες καὶ ἀγωγὴν ἐκίνησαν, ὠργίσθη δικαίως κατ' αὐτοῦ καὶ τοῦ λαοῦ ὁ ὑπερτατος ἐπίτροπος· ὣθεν ἐδέετο θερμῶς, ἵνα οἰκτεῖρη τὸ πολὺ γῆρας αὐτοῦ καὶ ρύσῃται αὐτὸν τῶν ἐκπεπιλούντων δεινῶν, καὶ σώσῃ τὸν πτωχὸν λαὸν τῆς ἐπιχειμένης αὐτῷ ὀργῆς.

Τάυτην οὖν λαθῶν καὶ ἀναγνούς ὁ παρὰ τῷ μονάρχει ἰσχύων μέγχι σπαθήριος, διεμηνύσατο διὰ τοῦ αὐτοῦ εὐσεβοῦς οικείας αὐτῷ ἔχοντος τῷ παναγιωτάτῳ, μηδὲν περὶ τούτου ποιεῖσθαι καὶ μεριμνῆν· καὶ τῇ ἐξῆς, ὅτε ὁ ἐπίτροπος εἶπται εἰς τὰ ἀνάκτορα πρὸς παράστασιν τῷ μονάρχει, εὐφωῶς τούτον παραθαρύων, τί θείσας ἔφη, δεδισόμενος τὸν πατριάρχην Ρωμαίων· ἀπόλυσον οὖν τὸν πτωχὸν γερκιὸν τοῦ δέου, καὶ τὸν ὑπόφορον λαὸν τῆς ὀργῆς· οὐ γὰρ ἀμάρτημα, ἀλλὰ τῆς πρὸς θεὸν εὐλαθείας τὸ ἐπιχείρημα! ταῦτα τοίνυν πυθόμενος ὁ ἐπίτροπος, μηδὲν πλέον περὶ αὐτοῦ ὑπορώμενος, καὶ τοὺς ἄλλους τοῦ δέου ἀπήλλαξε, καὶ μηδένα τοῦ λοιποῦ ἐξῆται τιμωρῆσαι τῆς ἀταξίας· διεμηνύσατο δὲ καὶ πρὸς τὸν πατριάρχην εὐθυμοτέρως ἔχειν, καὶ μηδὲν κακὸν ὑπονοεῖν· οὕτως οὖν διὰ μιᾶς ἐπιστολῆς ἀπέλυσε τὸν τε τῆς βασιλείας ἐπίτροπον τῆς διαβολῆς, καὶ τοὺς τοῦ κοινοῦ ἐπιτρόπους· τοῦ κινδύνου, καὶ τὸν εὐσεβῆ λαὸν τῆς ὀργῆς, ἐκυτὸν περισώσας ὁ παναγιωτάτος Σωφρόνιος·

Ἄλλ' ἐκ τῆς τοιαύτης ἀβουλείας τῶν ἐπιτρόπων τοῦ κοινοῦ πολλή τις ζημία ταῖς ἐκκλησίαις ἐπηκολούθησε· πρῶτον μὲν ἔβλαψε τοσαύτας ἐκκλησίας ἀποστερήσας τοὺς χριστιανούς, ὅσας κατέβηλον ἐποικοδομησόμενοι· δεύτερον δὲ ἀπανταχοῦ οἱ Ὀθωμανοὶ διώκοντες τοὺς ὀρθοδόξους χριστιανούς ὑπόουλος, μάλιστα τὸ ἱερατεῖον, ἀπ' ἀρχῆς ἀφηροῦντο τὰ μεγῆλοπρεπῆ ἱερὰ οἰκοδομήματα ἐπὶ διαφόροις προράσεσιν, ὥσπερ περίπου τὸ χιλιστὸν ἐξηκοστὸν ἔτος ἀρείλον πάντας τοὺς ἐνδοξοὺς ναοὺς τῶν χριστιανῶν διὰ προγράμματος, εἰς τὸ μηκέτι ἔχειν θελοῦτός· καὶ μολυβδοσκεπεί, ταῦτὸν εἰπεῖν περιφρανεῖς ἐν ταῖς πόλεσιν, ἀλλὰ γθαμαλοὺς καὶ προσγεύους· ἔκτοτε ἄλλ' οὖν οὐκ ἔτι φθονοῦντες τοῦτοις ἐπεβούλευον, ἀλλὰ καὶ πετόντας ἀνορθοῦσθαι ἐπίτροπον καὶ διερωγώτας ἐπισκευάζειν οὐ διεκώλων· ἀπὸ δὲ τοῦ χιλιστοῦ ἐπτακοσιοστοῦ τριακοστοῦ ἔτους ἐξῆς·

οὐκ ἔτι ράδιον οὐδ' ἐπιδιορθοῦν τὰ διακρρόντα, ἐπισκευάζοντο μόντοι μετὰ συνέσεως· ἐπεὶ δὲ ἐν τῷ χιλιοστῷ ἐπτακοσιοστῷ ἔβδομηκοστῷ πέμπτῳ τούτῳ ἔτει ἡ τοιαύτη παράλογος τόλμη τοὺς δευσιδχιμονοῦντας ὀτμάτους ἤρεθισε, καὶ ἡ βλακία καὶ δειλία τοῦ ἐπιτρόπου τῆς βασιλείας καθελειν τὰ ἐπισκευασθέντα καὶ μηκέτι ἐγείρειν τὰ καταβληθέντα εἰδίκασε, τόλμη ἀνεφύη τῷ βουλομένῳ τῶν Ὀθωμανῶν ἐπηρεάζειν παντί, καὶ μανίᾳ λυσσώδης κατὰ τῶν ἱερῶν ἐνέσκηψε γενικῶς· ὥστε ἀπανταχοῦ μὴ στέργειν ἀνοικοδομεῖν καὶ τὰ περίοικα τῶν ναῶν καὶ ἀλλεῖόν που πάροικον ἱερῶν ἢ μοναχῶν, καὶ περιθρεῖν συνεχῶς καὶ διερευνεῖν τοὺς ναοὺς, εἶπου ἦλο· κινῶς καὶ μετῆλλακτο κέραμος, πάντων ἐξουσίαν καὶ τόλμην λαθόντων τῶν δυσσεβῶν καταδικᾷειν εἰς βλάβην καὶ μαρτυρεῖν εἰς ζημίαν· τρίτον δὲ κατεζημίωσε τὸ κοινὸν ἡ τοιαύτη τῶν ἐπιτρόπων τοῦ κοινοῦ ἀβουλία τοσαύτης δαπάνης, καὶ ὕλην ματαιώσας· ἐν τοσαύτῃ πτωχίᾳ τοῦ γένους καὶ ἀνάγκῃς τοῦ ἱερταίου.

Κατελάλου οὖν καὶ ἐμέμφοντο τῆς ἀβουλίας τῶν ἐπιτρόπων ἅπας ὁ εὐσεβὴς λαός, μάλιστα οἱ ἀρχιερεῖς· καὶ τινες ἀφορμῆς· δραζόμενοι εὐλόγου τε καὶ δικαίας, διανοήθησαν καταργῆσαι ἐγκρίως τὴν ἐπιτροπικὴν, δημοποιήσαντες δι' ἀναφορᾶς τῷ κράτει, ὡς τοιοῦτον ἐπιχειρημα ὑπῆρξεν, οὐ διὰ τόλμην παράλογον τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ διὰ προτροπὴν ἀδικήτου τῶν προχειρισθέντων ἐπιτρόπων τοῦ κοινοῦ, καὶ ἀπάτην ἐθελοψευθεῖν, καὶ οὐκ ἂν ἄλλως ἐτόλμησεν ὁ λαὸς κηχιρεῖν καὶ ἐπισκευάζειν τοὺς ἱεροὺς ναοὺς, εἰ μὴ αὐτῷ εἶπον ἀδειαν λαθεῖν παρὰ τῶν κρατούντων, καὶ εἶπερ ἄρα πειθρχήσας τῇ ἀρχικῇ ἐνδόσει ἐπαχειρήσε τῆς οἰκοδομῆς, δικαίως ἂν εἴη μὴδὲν παθεῖν καὶ προσζημιωθῆναι, καὶ μὴν καὶ τῆς ἀσυνέτου καὶ ἀλυστελοῦς ἐπιτροπικῆς ἀπαλλαγῆναι, τῆς συστάσεως ἥδη ἐν τῇ πατριρχικῇ αὐλῇ, καὶ κατὰ τὴν ἀνάγκην τῶν ἱερῶν διοικήσιν ὑπὸ

μόνων τῶν ἀρχιερέων καὶ τοῦ πατριάρχου διοικεῖσθαι καὶ διαζέγεσθαι. Ταῦτα μὲν τινες διανοήθησαν, εἰς ἔργον δ' ἀγαγεῖν πολλὰ χῶς διεκωλύοντο, καὶ οὐδὲ εἰς τὸν λαὸν ἐξεφώνησαν· ὁ δὲ τότε Κυζικίου Γεράσιμος ὁ Λίτος θερμότερος ὢν περὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ κατελάλει προπετῶς, καὶ ἐπηπείλει τοιαῦτα διαφρηθῆναι φεγγόμενος· ὑπηναντιοῦτο δὲ καὶ ἀντίπραττεν αὐτῷ μάλιστα ὁ Θεσσαλονίκης Δαμασκηνός, κεχαρισμένα τοῖς ἐπιτρόποις ποιῶν, ἄλλως τε συνορῶν τὸν κίνδυνον καὶ ὑφορώμενος μήπως τὸ μὲν τῆς ἐπιτροπῆς γρηῃμα μὲν, τῶν δὲ ἐπιτρόπων, οἷς ἄλλοθεν δυσμένειαι καὶ μίση τῶν παραδυναστευόντων συγκυρεῖ, θάνατος καταγνωσθῆ, καὶ φοινοκοῖς αἵμασι μινθῶσιν· ἐνήγε δὲ καὶ ἐπειθε, πάντοθεν ἀπερούκειν τῶν δυσχεροῦς μὲν τὰς προσβολὰς καὶ διαλύειν τὰς συστάσεις, κατὰ τῆς νεοπαγοῦς ἐπιτροπικῆς καὶ ὁ Προύσης Μελέτιος, γράφων τότε ἀπὸ τῆς αὐτοῦ ἐπαρχίας καὶ πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς ἄλλους, πάντα χαριζόμενος τοῖς λαϊκοῖς ἐπιτρόποις· ἐπηγύρῃναι δὲ καὶ πάντα ἐποίει ὑπὲρ τῆς ἐπιτροπικῆς καὶ ὁ Νικομηδείας Νικηφόρος· ὥστε διὰ πολλῶν οὕτως ἀπεσύβησαν αὐτῶν τὸν κίνδυνον οἱ ἐπίτροποι· ἀπαλλαγέντες δὲ τοῦ τοιοῦτου ἐπέρρωσαν τὴν δύναμιν τῆς ἐπιτροπικῆς καὶ τοὺς ἐνδημοῦντας ἀρχιερεῖς κατέβληον, καὶ οὗς ὑφωρῶντο εἰς τὰς ἐπαρχίας αὐτῶν ἀπέπεμπον ἀπῆλθε δὲ καὶ ὁ Κυζικίου Γεράσιμος· δοῦσα ἑκὼν μετεκαλίσαντο δὲ καὶ τὸν Προύσης Μελέτιον, καὶ τοῦ Νικομηδείας Νικηφόρου πρὸς κύριον ἐνδημήσαντος, προσεβίβασαν ἀπὸ Προύσης εἰς Νικομηδείαν.

Τὰ μὲν οὖν τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως οὕτω διαμερισθέντα, τῷ γρηματισμῷ προσκείμενοι οἱ ἐπίτροποι, καὶ τῶν οἰκείων ὄρων ὑπεραλλόμενοι διετάραττον· ὁ δὲ παναγιώτατος κύριος Σωφρόνιος βουλούμενος συστήσει τὴν κοινὴν ἀρμονίαν, διὰ μίσου ἰὼν τὰς ἐκπέρωθεν ἐκ τε τῶν ἐπιτρόπων καὶ ἀρχιερέων ἀπεσῶδει καὶ διεκώλυεν ὑπερβολὰς, σπουδάζων ἐκ πάντων τὸ λυσαιτελεῖς καὶ γρησίμων· καὶ τὰς μὲν τῶν λαϊκῶν ὁρμὰς κα-

ταστέλλον, τὴν τῶν ἀρχιερέων περὶ τὰ κοινὰ ραπτῶνων κατεμύωπιζε, καὶ τούτων τὴν περὶ τὰ βωμικὰ ἐκχυσιν περιστέλλων ἐκείνους κοινὰς χερσὶν ἐπιψάσειν τῶν ἱερῶν διεκώλυε, καὶ κατολιγοῦσιν τῶν ἀρχιερέων ἀπέτρεπεν ἀλλὰ τὴν ἰσότητά σπουδᾶζων οὐδετέρους ἐπήρσκειν· οἱ τε γὰρ ἐπιτρόποι εἰς πάντα τὰ τρία σπουδάζόμενα συνκινεῖν ἐβούλοντο, καὶ μὴ συνκινουντα διεμέμφοντο, οἱ τε ἀρχιερεῖς μὴδὲν παρὰ τῶν ἐπιτρόπων αὐτοῖς ἐπιτιθεμένων παρὰ γνώμην κοινὴν ἀποδέχεσθαι ἤθελον, καὶ στέργοντα ὅσα καὶ ἀποπέμπειν οὐχ οἷός τε ἦν, διελουδοῦροντο, καὶ ἀρσώτεροι ἀπῆρσκειντο ἐν πολλοῖς δυσχερίνοιτες· ὁ δὲ τῆς ἐκατέρων δυσχερεσκέας μικρὰ φρονιζῶν, ἡσχάλλε καὶ ἐπαδύρετο συνεχῶς, ὅτι ἐκαστος τὸ ἴδιον ἐπιζητεῖ, καὶ τίνα ἄρα πρὸς τὸ κοινὸν χρήσεται; κατεσπούδαζε γοῦν ὡς ἐξ ἄκων θῶν συλλέγειν τὰ ἄνθη εἰς κοινὴν μελιττουργίαν, ἢ ἐκ πολλῶν ἀχύρων τον σίτον ἐπισκέπτεσθαι ἐν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ ἄλωσι, καὶ ἄει σύννου· ὡς ἐπὶ παγίδων πολλῶν ἐπορεύετο, περισκοπῶν πάντοθεν τὰς χρεῖας τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν κατάρτισιν εὐθύνων τὴν μέριμναν, τοὺς πρὸς τὰ ρευστὰ καὶ μάταια τοῦ βίου κεχρητότας καὶ πρὸς τὰς σικὰς διαπληκτικίζομένους ἀλλήλοις δριμύως ἐπιτιμῶν, καὶ ἐλέγχων, καὶ παρερχόμενος συνετῶς, ὁμιλῶν ἀζῆως, καὶ πνευματικῶς ἐπαναπαυόμενος τοῖς νήφουσι καὶ ζητοῦσι τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἐν πτωχίᾳ πνευματικῇ καὶ ἐν ὑπομονῇ καὶ ὀλιγοῦρι τοῦ κόσμου, καὶ ἐν πραύτητι πνεύματος καὶ νοῦς καθαρότητι, καὶ ἀπλῶς ἐν σωφροσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἐν ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς ὁ κατὰ Χριστὸν μορφοῦται ἄνθρωπος, πρεμεῖθαι δὲ καὶ τοὺς ἐν ἀνάγκαις καὶ θλίψεσι καὶ διὰ λόγου καὶ διὰ γράμματος, μάλιστα τοὺς καταπολεμουμένους ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας, καὶ τούτων τὴν καρτερίαν θαυμασίως ἐπέτεινε διὰ τῶν θεοπνεύστων λόγων, καὶ τῆς διδασκαλίης τῶν θείων Γραφῶν.

Ἀπέστειλε δὲ καὶ πρὸς τοὺς ἐν Παννονίᾳ ὀρθοδόξους,

παρητήγων αὐτῶν τὴν κρτερίαν καὶ παρκαυθούμενος καὶ διδάσκων μὴ ἐκκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσι καὶ ἐπηρείαις τῶν δουτικῶν, τὴν ἀποστολικὴν καὶ θεοδίδακτον ὁμολογίαν κατέχοντας, καὶ γενναίως ἐγκρτεροῦντας· καὶ διαγωνιζομένους ὑπὲρ τῆς ἀληθείας, καὶ τῆς εὐθείας μηδ' αὐδ' ἐκτρεπομένους, εἰδότες, ὅτι διὰ τῆς ὑπομονῆς ἢ πρὸς θεὸν πίστις καὶ ἐλπίς κρτερεῖται· καὶ οἱ καλῶς ὑπομένοντες μκακρίζονται καὶ δοξάζονται παρὰ τοῦ τὰ πάντα πρὸς τὸ συμφέρον οἰκονομοῦντος θεοῦ. Ἐγγραφον γὰρ πρὸς αὐτὸν κτκλέγοντες τοὺς ποικίλους πειρασμούς καὶ τὰς διακρίσεις ἐπηρείας, ἃς φανερώς καὶ ὑπόουως ἐν πάσῃ τῇ ἐκεῖ προκίχῃ κτεριγάζοντο αὐτῶν οἱ τῆς Ρώμης νερθηκοφόροι καὶ ὅλως οἱ δουτικόφρονες, ἐπερωτῶντες καὶ περὶ τινῶν ἐθίμων, ὅσα ἐκ πολιτικοῦ νόμου αὐτοῦς κτηνάγκάζον διενεργεῖν, ἢ γενομένα στέργειν καὶ ἀποδέχεσθαι· κατὰ τοῦτον γὰρ τὸν κκίρον καὶ τοὺς ἀπ' ἀρχῆς κατοίκους ὀρθοδόξους παρηνώχλησαν, καὶ τοὺς προσγενομένους ἐξῶθεν ἀπὸ τε Μακεδονίας καὶ Μυσίας εὐμενῶς πρότερον προσδεξάμενοι, κτεροβήσαν ἐπὶ τὰ κκίρια τὰ βέλη καὶ τὰ δόρατα τιτκίνοντες· οἱ ψυχολέται κκνηγοὶ τῆς Ρώμης· τῇ γὰρ συνήθει αὐτῶν κκνουργίῃ καὶ δουλιότητι κκτασοφισάμενοι, τὴν ἐν τῇ κκτοκρατορικῇ αὐτῆς θεοσεβείῃ κκ μικροῦ δεῖν κατὰ τῶν ὀρθοδόξων ἡρέθισαν, διωγμὸν τυρεύοντες· διὸ καὶ ἐνοχλήσεις ἀλλεπαλλήλους περὶ τὴν πίστιν ὑπέφερον καὶ παρκαλλαγὰς τῶν ἐθίμων εἰσήγον, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικτυπώσεως καὶ κκνομικῆς τάξεως μεταστῆσαι ἐπειρῶντο, καὶ ὅλως εἰς κκανοτομίαν παρενεγκεῖν ἐσπούδαζον· ἐντεῦθεν ἄρα κκτωδυνῶντο μὲν τοῖς κκροῦσι κκκοῖς, ὑφωρῶντο δὲ χεῖρονα, καὶ κκῦτα διαγγέλλοντες· ἀπωλοφύροντο, καὶ τῶν κκναγίων εὐχῶν καὶ σοφῶν κκρκενέσεων τοῦ κκναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ἐδέοντο γράφοντες.

Ὁ μὲν οὖν κκναγιώτατος κύριος Σωφρόνιος ἐσπούδαζε περὶ σωτηρίας ψυχῶν καὶ τῆς τῶν ἐκκλησιῶν εὐσταθείας, καὶ

κατὰ θεὸν ἀγωγῆς· οἱ δὲ προχειρισθέντες ἐπίτροποι ἐφρόντιζον περὶ χρημάτων καὶ δόξης καὶ τῆς ἀκέρου ἀρχῆς καὶ κοσμητικῆς κακοζῆλιξ· καὶ προήγον ἐπαύζοντες κατὰ τῶν ἁγίων ἀρχιερέων τὴν ἐξουσίαν, τοῦτον προελάμενοι ἐνδημεῖν, ἐσίεινον ἀπωθοῦντες καὶ διώκοντες· ἀπεδιώξαν γοῦν καὶ τὸν Θεσσαλονικῆς Δαμασκηνὸν, καίτοι ἑναγχοῦς δόξαντα πρόμαχον, καὶ τὸν Καστορίης Γεννάδιον διὰ λόγων τομότητα κατετίγισαν, καὶ πάντας κατεπόδησαν· καὶ παραλαβόντες προσησιτὴν συνεργὸν καὶ συνίστορα τὸν ἄρτι προβεβηκότα ἀπὸ Προύσης εἰς Νικομήδειαν Μελέτιον, τούτῳ τὴν ἰσχὺν περιέθεντο καὶ δι' αὐτοῦ ἐποίουν τὰ δόξαντα. Ἦκει δὲ κατ' αὐτὸν τὸν καιρὸν δι' ἀδείας πατριαρχικῆς ὁ Κυζίκου Γεράσιμος· ἐλθόντα δὲ ἐπιστρέψαι εἰς τὴν ἰδίαν ἐπαρχίαν κατεβίαζον οἱ ἐπίτροποι, κοτέοντες μὲν τυγὼν διὰ τὰ παραλαβόντα, φοβούμενοι δὲ πάντως τὴν ὄρμην αὐτοῦ καὶ πολυπραγμοσύνην· ὁ δὲ ἀντέτεινε καὶ ἐδικαίωσεν τὴν αὐτοῦ εἰς βασιλεύουσιν ἐπάνοδον διὰ τῆς πατριαρχικῆς ἀδείας, καὶ παρέμεινε διαμαχόμενος, καὶ συνετάραξε μικροῦ δεῖν πάντας, τοὺς μὲν ἁμυνομένους καὶ βοηθοῦντας, τοὺς δὲ καὶ διώκοντας· καὶ νοστήσας ἐν τῇ τοιαύτῃ ἐκθέρμῳ καὶ συνεχεῖ πάλιν, καὶ πρὸς τὴν τῶν ἀντιπάλων ὄρμην ἤμισα ἐνδοῦς κατεπολεμήθη τελευταῖον ὑπὸ τοῦ θανάτου, ἐκδημήσας πρὸς κύριον· ἐζῆμιώθη δὲ τὸ κοινὸν δι' αὐτὴν τὴν παράλογον μάχην πλείονα τῶν ἑκατὸν τετρακόντων· καὶ ὅσα γὰρ κατεζώδευσεν αὐτὸς ἁμυνομένου τῇ ἐπαρχίᾳ χρέας προσέθετο· ὅθεν καὶ ἡ μητρόπολις Κυζίκου πλείον ἢ ἄλλοτε ἐδέξατο χρέας· καὶ ἡ μητρόπολις Σερρών ταῦτά ἐπέλαβεν· καὶ ἐξῆς· οἱ λοιπαί, ὅσα νείον ἐδέξαντο ἀρχιερέα, καὶ ὁ θεαίς ὄρος μὴ ὑπερβαρύνειν τὰς ἐπαρχίας τοὺς χρέεσι, φροῦδος καὶ ἀρχῆνης ἰστός.

Ἐπωδυνᾶτο δὲ ὁ πανηγυώτατος κύριος Σωφρόνιος καὶ διὰ τὴν ὀλιγομαθίαν τοῦ ποτὲ ὑπὲρ πάντα τὰ ἔθνη πολυμαθοῦς γένους, μάλιστα δὲ διὰ τὴν ἐπιπολιομάθειαν τῶν νέων τῆς

μεγάλης ταύτης πύλεως, καὶ ἀποκαταστήσαι τὴν ἐκλείπουσαν σχολὴν ἐπιστημῶν παρὰ τὸ πατριάρχειον βουλούμενος καὶ σπουδάζων ἀπὸ τοῦ ἑβδομηκοστοῦ ἔκτου ἔτους, μόλις κατὰ τὸ ἑβδομηκοστὸν ἔγθοον τὸ ἔργον ἐξετέλεσε, καὶ ὡς εἶπεν ἀνήγειρε ταύτην καὶ ἀνωκοδόμησε· κατανοήσας γὰρ τὸ βιβρὺ τοῦ ἐράνου, ὄνπερ διὰ σιγγιλίου κατὰ τὸ πεντηκοστὸν ἔνακτον ἔτος τοῦ παρόντος κίωνος συνέθεντο ἐτησίως εἰσφέρειν οἱ ἀρχιερεῖς, αἴτιον γενέσθαι ἐξῆς πνυτελοῦς ἀμελείας καὶ καθαρῆσεως τῆς σχολῆς, τοῦτου τριτημῶριον ἀπολαθῶν καὶ διὰ νέου σιγγιλιάδου γραμματος διαταχζάμενος, εὐμαρῶς καὶ ἀλύπως χορηγεῖν μικρὸν τι εἰς σύστασιν τῆς σχολῆς ἅπαντας τοὺς ἀρχιερεῖς συνεκίνησεν· ἐντεῦθεν οὖν οὐ διέλιπον χορηγοῦντες, οὐδὲ πύουσιντι τῆς προχείρου ταύτης ἐπικουρίας τῶν λόγων, ὅτε καὶ διδάσκαλος παρῆ ἱκανὸς πρὸς διδασκαλίαν ἐπιστημῶν, καὶ τὴν ἄλλην συμπεριφορὰν τῆς πολυπαθοῦς ταύτης οἰκήσεως ἀνεχόμενος· ἐπετίμα δὲ καὶ τοῖς ἐπιβάλλουσι προχείρως διερμηνεύειν ἐν ἄλλαις διαλέκτοις τὰς Γραφάς, καὶ οὐδὲ ἐπέτρεπεν ἄνευ ἀνάγκης μεταφράζειν ἢ εὐχὰς ψελλίζειν ἐν ἄλλῃ διαλέκτῳ, μάλιστα τῇ συμμίκτῳ ταύτῃ Ὁθωμανικῇ· τοὺς μὲν εἰς εἰς βῆθος ἐκατέρων τῶν διαλέκτων τὴν δύνκμιν ἔχοντας, ἔλεγε γὰρ ὡς ἐργῶδες καὶ σχεδὸν ἀνέφικτον ἀκριβῶς μεταφράσαι, ὥστε σῶζειν τὴν ἔμφασιν τῶν ρητῶν καὶ περιόδων, καὶ ἀπλῶς πολλῶν λέξεων, καὶ ἄνευ ἀνάγκης, εἶτουν προκειμένης ὠφελείας ἀπροκτῶν, οὐκ ἔξεστι μεταποιεῖν· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς παρὰ τὰς ἐρμηνεαίς τῶν Γραφῶν, αἱ ἐποίησεν ἐν διαλέκτοις, νῦχτο κατ' ἰδίαν ἢ κοινῇ ἀρχαϊκῇ διαλέκτῳ καίτοι ὑπὲρ πάντας ἐπιστάμενος, οὐδ' ἄλλῃ τινι, ἀλλὰ ἑλληνικῇ πάσῃ διαλέκτῳ μηδεμίαν ταύτης προσθεῖς· τὸν γὰρ μὴ ταύτην εἰδῶτα, χρῆσθαι ἔτερα, ἢ πρὸς τὸ μὴ αὐτῆς συνιέντα δι' ἄλλης· λαλεῖν ἐπάκχατες, τὸν δὲ εἰδῶτα ἀναγινώσκειν καὶ συνιέντα ἀκαίρως μὲν τοὶ παραψελλίζειν ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀλλοτρίαις γλώσσαις· εὐχόμενον,

ἢ ἐρμηνεύοντα, οὐ διὰ χρείαν ἀλλὰ διὰ τύπον λαλοῦντα, ἀπέ-
 τρεπε· ἤγάπα δὲ σφόδρα τὸν ἑλληνα λόγον, καὶ πάντας ἤθε-
 λε τοῦτον εἰδέσκει, διὸ καὶ περὶ σχολείων ἐφρόντιζε.

Ἐπειδὴ δὲ ἐν τῷ ἀγωνίῳμῳ ὄρει τοῦ Ἄθωνος οἱ ἀσκη-
 τὰ οὐκ ἐπέουοντο διαφερόμενοι περὶ τῶν μερικῶν μνημόστων,
 καὶ σκάνδαλον ἦν αὐτοῖς· τὰ κόλυβα προτιθέμενα ἐν κυριακῇ,
 ἀνήθλην ὁ ὁσιώτατος ἀσκητῆς καὶ διδάσκαλος Βησσαρίων εἰς
 Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐντυχῶν τῷ παναγιωτάτῳ κυρίῳ Σω-
 φρονίῳ ἀνήγγειλε τὰ περὶ αὐτῶν, καὶ ἐκθέμενος τὰς γνώμας
 τῶν ἀντιφερομένων καὶ τὰ τῶν λόγων ἐπιχειρήματα, συνοδικῆν
 περὶ τούτων διάγνωσιν ἤτελλο εἰς κοινὴν εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν
 συνελθόντες οὖν οἱ ἅγιοι ἀρχιερεῖς καὶ κληρικοὶ καὶ συνδικτακ-
 ψάμενοι μετὰ τοῦ παναγιωτάτου εἰκουμένικου πατριάρχου κυ-
 ρίου Σωφρονίου, συνοδικῇ τῇ διαγνώσει ἐγραψάν αὐτοῖς τὴν
 προτέραν ἀνανεώσαντας ἀπόφασιν, ὡς οἱ ποιοῦντες τὰ μερικὰ
 μνημόσυνα ἐν σφόδρα κελῶ προῦσι, καὶ οἱ ποιοῦντες αὐτὰ
 ἐν κυριακῇ οὐχ ἐμαρτάνουσι· τοὺς δὲ ἀντιλέγοντας καὶ ἐναν-
 τιουμένους τούτοις, καὶ τὴν ἡσυχίαν καὶ εἰρήνην τῶν ὁσίων
 ἀσκητῶν διενόχουοντας, καὶ κοινῇ σκάνδαλον ἐμποιοῦντας, ἐπι-
 τιμίους ὑπέβαλον, ἀν μὴ παύσωνται. Νεωτερικὸν δὲ τὸ ἐφεύ-
 ρημα, καὶ ζήτην καὶ ἀπαράδεκτον τῇ ἀποστολικῇ καὶ καθο-
 λικῇ ὀρθοδόξῳ ἐκκλησίᾳ συνοδικῶς ἀπεφάνητο καὶ τὴν εἰκόνα
 τὴν λεγομένην τῆς ἁγίας Τριάδος· ἐκ γὰρ τῶν λατίνων πα-
 ρεσιδῶ τῇ ὀρθοδόξῳ ἐκκλησίᾳ.

Πολυμερὴς οὖν γενομένη ἐκ τῶν ἀντιπεφυκότων ἡ ἐν τῇ
 πατριαρχικῇ αὐτῇ διοίκησις, ὡς εἰρηται, συγνήν εἶχε τὴν με-
 ταβολὴν καὶ πολυειδεῖς τὰς νόσους· διὸ ὅσον κατ' ἀρχὰς προ-
 χειροτέρα εἶδοκει, τοσοῦτον δυσχερεστέρα ἀπέδη, καὶ καθ' ἐκά-
 στην πράγματτα παρεῖχε καὶ ἐνοχλήσεις διακωνῆς, καὶ πολυ-
 μερίμους φροντίδας τῷ οἰκουμένικῳ πατριάρχῃ, μεριμῶντι περὶ
 τῆς καλῆς καταστάσεως καὶ κοινῆς ἁρμονίας τῶν ἐκκλησιαστι-

κῶν· τούτην γοῦν πολλὰ χῶς πρότερον παθοῦσαν, τῶς διατάραττε βαρῦς ἔμπετῶν ὁ Νικομηθεὶς Μελέτιος· περιστοιχοῦμενος γὰρ καὶ ἐπερειδόμενος οὗτος τῇ δυνάμει καὶ εὐνοίᾳ πολλῶν ἀρχόντων καὶ τῶν αὐτῷ προσκειμένων ἐπιτρόπων, πολλὰ ἔποιε καὶ περὶ πολλῶν διηνώχλει τὸν παναγιώτατον κύριον Σωφρόνιον, καὶ τῶν ἁγίων ἀρχιερέων ἀποσχοινοσθεὶς· τούτους κατεφρόνει, τοὺς δὲ κοσμικοὺς ἐθεράπευε, κεχαρισμένα αὐτοῖς πάντα ποιεῖν· διὸ οἱ ἐνδημοῦντες ἀρχιερεῖς καταλιγωρούμενοι ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ περὶ πλείωνων θλιβόμενοι, συνίσταντο καὶ συνεκινουθντο κατ' αὐτοῦ· καὶ δὴ συνίδου γενομένης ὁμοθυμαδὸν κατήλεγξαν αὐτοῦ τὸ ἔκτροπον καὶ πειράφρον καὶ ὑπεροπτικὸν καὶ ἀλλὰ ζῶνικὸν καὶ ἐπιζήμιον, ἐπαπειλοῦντες παντελεῖα αὐτοῦ καταστροφὴν, εἰ μὴ τοῦ λοιποῦ πύστη, τὴν δικαίαν τάξιν τερρῶν καὶ ἐν ἰδίῳ ὄροις ἐμμένον· ἐκ τούτου οὖν ἐρράχη προφανῶς τὸ κοινὸν σύστημα· καὶ οἱ μὲν τοὺς ἀρχιερεῖς δικαιοῦντες, ὑπὲρ αὐτῶν καὶ τῆς συνοδικῆς εὐνομίας ἴσταντο· οἱ δὲ τὸν Νικομηθεὶς περιέποντες καὶ φιλοῦντες ὑπὲρ αὐτοῦ πάντα ἐπραττον, καὶ τὴν ἐπιτροπικὴν συνιστῶντες τοῦτον ἐμεγάλυνον καὶ ὑπερύψουν· ὁ δὲ παναγιώτατος Σωφρόνιος ἀποστρεφόμενος τὸν τύπον καὶ τὴν ἔκτασιν τοῦ Νικομηθεὶς, τοὺς βαρυνομένους καὶ καταβωδῶντας ἀρχιερεῖς ἐδικαίω καὶ καταπεσὶν ἤθελε· κατανοήσας δὲ κατὰ φρακτὸν αὐτοῦ τὸ ὄχρωμα καὶ τὴν ἐπιτροπικὴν συμμορίαν ὑπεργινομένην τῶν ἀρχιερέων, τὴν ἐπομένην κατ' αὐτῶν βίαν καὶ τὰς ἐπιζήμιους ἐκ δυσμενεῖς ὁρμὰς ἀποτρέψαι ἐφρόντιζε, δικαιοὺν μὲν ἡγοῦμενος τὸ ἐπιχειρήμα, ἀκίφρον δὲ εὐρών καὶ τοῖς ὅλοις ἐπιβλαβὲς· διὸ καλῶς οἰονομήσας καὶ πολλὰ διενεργήσας καὶ ἐπειῶν, καθησύχασε τὸν σάλον, ἀβλαβεῖς συντηρήσας τοὺς ἀρχιερεῖς, καὶ εἰρήνην αὐτοῖς διαπραξάμενος.

Ἡύχσαν δὲ τὰ χρέη τοῦ κοινοῦ, διότι πολλὰ κατεξώδευον οἱ ἐπιτροποι· καὶ ἐπεὶ ἐράνοια καὶ συνεισφορὰ ἀπαιτεῖν

ἀπειπὸν ποτε, καὶ προσπαροῦσιν ἄνευ εὐλόγου αἰτίας· τὸ κοινὸν τῆς ἐκκλησίας προσόχθισμα ἤσχιόνοντο, ἤθελον δὲ καὶ πολλοὺς τῶν ἀρχιερέων ἀποπέμψαι εἰς τὰς ἰδίαις ἐπαρχίαις, ἵνα μὴ ἐγγύς ἀνθισταμένους· τῷ αὐτῶν συστήματι ἔχουσι, καὶ ἔργα κοινοπραλοῦς· ἐπιδείξει προνοίας, ἐπινοοῦσι τι δὴθεν συμφέρον, καὶ διενεργήσαντες κατορθοῦσιν, ὥστε ὁρισμὸν δικαιοπραγίας ἀπολυθῆναι τοῦ κράτους, πρὸς πάντα ἡγεμόνα καὶ σατράπην, κριτὴν τε καὶ ἄρχοντα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ καὶ τῶν μητροπολιτῶν· τοῦτον οὖν ἐξέδεικνεν ὁ κράτιστος μονάρχης φιλανθρωπεύομενος, ἐν ᾧ διεκλυέτο σφοδρῶς ἐπιτάσσων πάντα ἄρχοντα ἀπέχην καθάπερ τῆς πρὸς τὸν ὑπόρορον Ρωμαίων καὶ τοὺς αὐτῶν μητροπολίτας· καὶ ἐπισκόπους οἰκοῦσιν βίας τε καὶ ἀδικίας καὶ ἄλλης διανοχλήσεως, περιθάλλοντα· καὶ συντηροῦντας ἐπιμελῶς ἐν ἀνέσει καὶ εὐνομίᾳ, ἐπαπειλῶν, ὡς εἴ τις φωραθεῖη ταύτην τὴν βασιλικὴν προσταγὴν ἀθετῶν καὶ παραδικίων, καὶ τὴν ἐνομον δικαιοσύνην μὴ συντηρῶν, καὶ βίαν τινὰ καὶ ἀρπαγὴν ἐπιφέρων τῷ γένει τῶν ὑπόρορων Ρωμαίων, ἢ τοῦς μητροπολίτας καὶ ἐπισκόπους· αὐτῶν οἰωδῆποτε τρόπον ἐπηρεάζων καὶ ἐνοχλῶν καὶ κωλύων διενεργεῖν τὰ ἐπιτετραχμένα αὐτοῖς καὶ παραλόγως χρήματα ἀπειτῶν, οὗτος τῆς δικαίας ὀργῆς καὶ τιμωρίας οὐκ ἂν ἐκρύβοι· τοιαῦτα οὖν ἐγγραφα βασιλικὰ, πληρῆ φιλανθρωπίας καὶ δικαιοπραγίας, ἀπελύθησαν εἰς πᾶσαν ἐπαρχίαν· ἀπέβη μέντοι τοῦναντίον ἢ προσεδύκησαν οἱ ἐπίτροποι· οἱ γὰρ κατὰ τὸν κριτικὸν καὶ ἄρχοντες ἐξηγριώθησαν κατὰ τῶν ἀρχιερέων, ὑπολαβόντες ἀναφορὰς κατ' αὐτῶν πρὸς τὸ κράτος· ἀνενεγκεῖν, δι' ἧς τοιαῦτα ἐξεδέθη τὰ προσταγμάτα, καὶ πολλοὺς μὲν αὐτῶν λόγους κατήλεγχον διὰ τί μηδὲν παθόντες κακῶν καταβῶσιν αὐτῶν πρὸς τὸν ἄνακτα, πολλοὺς δὲ καὶ ἐζημίωσαν χρήματα πρόστιμον συκοφαντίας· ἐπιβαλόντες· ἀλλ' εἰ καὶ μηδὲν ὠφέλησε τὸ τοιοῦτον ἐπιπόημα, ἤρατε μέντοι τὰ ἄλλως ἀνολοθέντα τοῦ κοινοῦ χρήματα διὰ τῆς

πάθη καὶ διαφέροντα, ὡς ὑπὲρ τοῦ τοιοῦτου κοινοῦ συμφέροντος δαπανηθέντα ἐπιλογίσασθαι, καὶ ὡς ἤθην προφάτως ἀπάτης ἀνκισθεύσας καὶ γενικῆς παρούσης· εὐνομίας, κατεβιάζοντό τινες τῶν ἐνδεχόμενων ἀρχιερίων, οὓς ὑπώπτευσον ἀπαξέσκασθαι τοὺς πρᾶττομένους, εἰς τὰς ἰδίαις αὐτῶν ἀπελθεῖν ἐπὶ πρῆξις.

Ὁ μὲν οὖν Νικομηθεὺς Μελέτιος ἤγε καὶ ἔφερε πάντα, πρῶτων καὶ κατολιγῶρων τοῦ συναδελφικοῦ ἀρχιερεῖς, τοὺς κοσμικοὺς προσκείμενος· ὁ δὲ πανχυμῶτατος κύριος Σωφρόνιος· ὑπὸ τυραννίαν ὑποπεσὼν κατωδυνᾶτο καὶ ἔστανεν, οἰκτιστὰ πάσχων καὶ πολλῶν ἔγων τῶν λογισμῶν τὸν θόρυθον· κατανοῶν δ' ὡς οὐκ ἂν ἄλλως τῆς τοιαύτης τυραννίας ἀπαλλαγῆναι, εἰμὴ διὰ βίας· καταφροῦν καὶ δημογεροσίας, συνεννοῶν δὲ καὶ τὸν ἀπ' ἀρχῆς αὐτοῦ ὄλον βίον ἦτυχον ἐν πραότητι καὶ εὐαγγελικῇ ἀνοχῇ, ἔκ μὴ τὸν ἴδιον χαρακτηρὰ διολέσῃ τῆς τυραννίας τὴν ὕβριν ὑπέφερε· πλὴν καθ' ἐκάστην δυσφορᾶν καὶ ἀνώμενος ἐπὶ τοῖς γιγνομένοις, τῆς βαρυτάτης δυσθυμίας τὴν πικρίαν ἀποπτύειν εἰς πρόσωπον τῶν βιαστῶν ἠναγκαζέτο, ἀπελέγχων τὰς παραλόγους αὐτῶν ὁρμὰς καὶ τυραννικὰς βίας καὶ ἄδικα ἐπιχειρήματα· ἐν τοιοῦτοις οὖν διαγωνιζόμενος μετὰ πέμπτον ἔτος κατεβρῖνθη, καὶ πρὸς τέλος τοῦ βίου ἀπέκλινε, καὶ μικρὸν νοσήσας, καὶ μηδὲ βραχὺ τῆς ἀρετῆς ὑποχαλάσας τὸν τόνον, κατέκειτο αἰνῶν καὶ δοξάζων ἀπαύστως τὸν κύριον, καὶ τοὺς προσιόντας ἀποθεγόμενος καὶ εὐλογῶν· συνέντραχον γὰρ ἀρχιερεῖς, ἄρχοντες, πολλοὺς ὁ εὐσεβῆς λόγος ἐπὶ ἡμέρας, λαμβάνοντες τὰς εὐλογίας αὐτοῦ· τῆ δὲ ὑγθῆ ὑκτωθρίου τοῦ χιλιοστοῦ ἑπτακισιοστοῦ ὀγδοηκοστοῦ σωτηρίου ἔτους, ἀφ' ἐσπέρας εὐλογήσας τὸν θεὸν τὸν λυχνικὸν ὕμνον ἔδειν προσέταξε, καὶ μεθ' ὧραν πάλιν εὐλογήσας τὸν θεὸν καὶ προσεύχασθαι τοὺς παρευρεθέντας παραγγέλλει, μετὰ μικρὸν πρὸς κύριον φαιδρῶς ἐξεδήμησε, τὸν οἰκουμηνικὸν διηθῶντας θρόνον πέντε ἔτη καὶ μῆνας ἑννέα καὶ ἡμέρας δεκατέσσαρας.

Ἦν δὲ ὁ πανηγυρτατος κύριος Σωφρόνιος τὴν πατριδα Λαμασκηνός, ἐκ παιδῶν τὴν κλήν ἀγωγήν καὶ μάθειν ἐν Ἱεροσολύμοις παιδευθείς· εὐδοκίμησας δὲ κατὰ τε δύναμιν λόγου καὶ τὴν ἑλλην ἀρετὴν, Χαλυβῶνος ἦτοι Χαλεπίου μητροπολίτης χειροτονεῖται· πολλοὺς δὲ διωγμοὺς καὶ ποικίλας ἐπιβουλὰς παρὰ τῶν λατινοφρόνων καὶ μισιοναρίων δεξάμενος, τέλος καταπολεμηθείς· ἐκεῖθεν ἀπέδρα, καὶ μὴ δυνάμενος ἐπανελθεῖν παραιτεῖται· περικιτησάμενος δὲ ταύτην μητροπολίτης Ἡτολεμαχίδος ὑπὸ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις ψηφίζεται, καὶ ταύτην πραδέχεται, ἴδιον ἔργον τὴν διδασκαλίαν καὶ ἔρμηνείαν τῶν θείων Γραφῶν ποιοῦμενος· ἐκεῖθεν δὲ ἀνελθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἰακὼν χρόνον ἐνδιατρίψας, καὶ ἐπ' ἐκκλησίας τὸν εὐαγγελικὸν λόγον διακηρύξας καὶ εὐλάβειαν καὶ ἀγάπην κοινήν προσκτισάμενος, τοῦ ἀοιδίμου πατριάρχου Ἐφραῖμ πρὸς κύριον ἐκδημήσαντος, κοινῇ γνώμῃ πατριάρχης Ἱεροσολύμων προεδιάζεται· διθύνας δὲ σχεδὸν πέντε ἔτη τὸν ἀγιώτατον ἀποστολικὸν θρόνον τῶν Ἱεροσολύμων, ἐντεῦθεν μετατίθεται εἰς τὸν ἀγιώτατον ἀποστολικὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τοῦτον βραχύ τι ἐλάττων τῶν ἐξ ἑτῶν διθύνας, ἐκ τούτου πρὸς κύριον ἐξεδήμησεν. Ἦν δὲ ἐκ τινος κώμης τῶν περὶοίκων τῆς Ἀρχαίας, ἀλλ' ἐκ γονέων καλῶν ἀγαθῶν, ἐνωθεν εὐσεβῶν· διὸ καὶ εὐφυῆς καὶ ἀγγίλους καὶ ἐκ πρώτης βαλβίδος τοῦ ζῆν εὐμαθῆς, γενναῖος, εὐσταθῆς, φιλοπονώτατος· ὄθεν τὰ ἐγκύκλια διδασχθεῖς ἐν Ἱεροσολύμοις, προσγῶν ταῖς ἱεραῖς Γραφαῖς ἀπεμάξατο ἐν τῇ ἔρμηνείᾳ τῶν θείων λόγων τὴν ἡδύτητα, τὴν δύναμιν, τὸν νοῦν τοῦ θείου πατρὸς Χριστοστόμου, καὶ εἰς βάθος εἰσεῖδῃ τῶν Γραφῶν· ἐκ δὲ τῆς διδασκαλίας τῶν θείων πατέρων, καὶ τοῦ ζήλου καὶ τῆς μεμήσεως τῶν πρακτικῶς ἐναρέτων, διαιτυπώσας καὶ καλλύνας τὸ ἦθος, ἀρετῶν ἐμψυχον διεπλασεν ἑαυτὸν ἀγαλμα· οὐδὲν γὰρ παρήκεν ἄκοσμον, καὶ ἀτημέλητον, οὐ σχῆμα, οὐ βλέμμα, οὐ κίνημα, οὐ στάσις, οὐ κατάκλισην·

λογος δὲ πᾶς ἦν αὐτῷ ἄλλοι ἠρτυμένοι· περιβολὴ πενήχρᾳ ἄλλ' εὐστειλῆς, πρόσωπον ἰλαρότατον καὶ περιγευμένον τῆς ἔσων ἡλιθίας τῆ χρετι· προσοχὴ αὐτῷ διηκεῖς, ἀπόκρισις ἀεὶ εὐστοχος, ἀπλαστος βίος, ἀληθὴς ταπεινώσις, ἀγάπη εὐκρινῆς, ἐγκράτεια διηκεῖς, σωφροσύνη ὀλική, ἀπροσπάθεια βίου, ὀλιγοῖα κόσμου, ἀκημοσύνη παντελής, μελέτη συνεχῆς, προσευχὴ ἀκατάκυστος, πίστις καὶ ἐλπίς εἰς θεὸν τελεία, δι' ὧν συνήθροισε τῶν τε ὀνομαστῶν καὶ ἀκατονομάστων ἀρετῶν τὴν φειδρότητα καὶ δύναμιν· εἰ δὲ καὶ ἐν τῇ πατριαρχίᾳ αὐτοῦ καὶ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν τινας καὶ τῶν Κωνσταντινουπολιτῶν οὐκ εὐχάριστησε, πρόδηλον ἐν οἷς ἀπέραικοντο· μικρὰ γὰρ ἤλειτο καὶ ὡς περὶ μικρῶν τῶν χρημάτων ἐφρόντιζεν, οἷς ἀρέσκοντο τεθηπότας οἱ πολλοί· ἀλλ' οὗτος διὰ βίου τὴν ὄντως ἀρετὴν ζηλώσας καὶ κατορθώσας εὐστίχως, καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ διδάξας μέχρι πνοῆς ἐσχάτης· οὐδὲ γὰρ ἐπὶ τῆς κλίνης κατακείμενος ἔλυσε τὴν ὄσφιν αὐτοῦ, ἢ μεθῆκε τὸ ἱμάτιον· φειδρὸς ἐν ὕμνοις πρὸς κύριον ἐξεδήμησε, καὶ πλεῖον ἀφῆκε τὸ θαῦμα, τὴν πόθον τὴν μνήμην τοῖς εἰδόσι θαυμάζειν ἀνδρὸς ἀρετὴν, πικρῆς γενομένης τῆς συμφορῆς τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ, καὶ λίαν ἐνθόξου καὶ περιφροῦς τῆς ἐξόδου, καὶ φειδρότατης τῆς πανηγύρεως ἐν ὧδε καὶ ὕμνοις ἐν τῷ νεῷ τῶν Ἀσωμάτων κατὰ τὸ Μέγα Ρεῦμα, ὅπου κατέθεντο τὸ τίμιον αὐτοῦ λείψανον.

Ἐπὶ δὲ τὸν ἱερὸν αὐτοῦ τάφον συνετέθη μοι καὶ τὰ ἐξῆς ἐπιτύμβια,

Τύμβος θεσπεσίου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου

Ἐξ Ἱερουσολύμων, Σωφρονίου πράεως,

Οὗ γενεὴ μὲν Δαμασκός, σοφίη δέ ἐκε θεία

Καὶ ἀρετὴ πᾶσα, ἠύχασε γὰρ πέρατα.

Χρονολογικόν.

Ἰδοὺ δὲ νῦν, σὺ δ' ἀριθμεῖ.

Ἔτερον.

Δαμσκόσ, γενεὴν φαίνει, σοφίην δὲ τὰ τ' ἔργα
 Οὐκ Ἀσίη μόνη, πείρατα πάντα γένε;
 Σωφρονίου τοῦ πρασιτάτου θείου πατριάρχου
 Τοῦ οἰκουμενικοῦ ἐξ Ἱερουσολύμων,

Χρονολογικόν.

Ὅσπερ καὶ τύγε δὴ σῆμα ἐνθάδ' ὀράεις.

Ἔτερον.

Ἐξ Ἱερουσολύμων οἰκουμενικός ἐπιλάμψας,
 Ἐνθάδε ὡς φωστῆρ Σωφρόνιος; κατέδυ.

Ἔτερον.

Ἐνθάδε Σωφρονίου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου
 Καὶ κόνις ἀγιάζει μαρμαρυγὴν ἄρατον·
 Κείνου τοῦ μεγάλου ἐκ Δαμσκού φωστῆρος,
 Τοῦ οἰκουμενικοῦ ἐξ Ἱερουσολύμων.
 Ἡέλιος; γὰρ θ' ὡς κείνος κατὰ πείρατα γαίης
 Λάμψας θεσπεσίως κάλλεισι τῶν ἀρετῶν,
 Ἐξ αὐτοῦ νῦν τηλαυγεὶ κατ' Ὀλυμπον ἀΐξας,
 Πᾶσιν ἀπκυγάζων θέσκελον ἀστεροπὴν.

Χρονολογικόν.

Λίαν ἀγλαὸν ἔτος ἤγ' ἐπὶ τύμβον.

Ἔτερον.

Δαμσκόσ, Χαλυδῶν, Πτολεμαῖς, Ἱερουσαλήμ,
 Τί δὲ λέγω; πᾶσα ληΐς ὑρ' ἡελίω
 Στίλβει Σωφρονίου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου
 Ἐν σοφίᾳ, ἀρετῇ, ἔν τε θυηπολίᾳ,

Χρονολογικόν.

Οὐ ἱερὰ κόνις ὑπὸ λίθον πέλει.

Ἔτερον.

Θεσπεσίω, ἀρεταῖς ἐπιλάμψας ὕψος ἐπ' ἄκρον
 Τοῦ οἰκουμενικοῦ ἐξ Ἱερουσολύμων,
 Ἐνθάδε Σωφρόνιος λίπε χοῦν κατ' Ὀλυμπον ἀξίας·
 Εἰ θνητὸς κείνος τᾶλλα γὰρ οὐράνιος.

Χρονολογικόν.

Ἀγλαὸς δὲ λίθος ἠδὲ καθ' ἱερὸν τύμβον.

Ἔτερον.

Οὐκ ἔτ' ἄρ' ἐκ θάκου Πτολεμαῖδος, οὐ Χαλυβάνος,
 Οὐχ Ἱερουσολύμων, οὐδ' οἰκουμενικοῦ
 Ἐνθεν ἀξίας· γάρ, τηλαυγεί νῦν κατ' Ὀλυμπον
 Σωφρόνιος φωστὴρ εὐσεβίης ὁ μέγας,

Χρονολογικόν.

Οὐ τοδ' ἄρα τελεί ἱερὸν σῆμα.

Ἔτερον.

Σῆμα τίνος; θείου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου
 Ἐξ Ἱερουσολύμων, θεσπεσίου ἀρεταῖς,
 Σωφρονίου ἄρα τοῦ ἐκ Δαμσκου, δεῖ ἀπ' ἄκρου
 Πείρατα γαίης πάντ' ἠύγασεν ἕξ ἔτεα.

ΜΕΡΟΣ Δ'.

Τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου Σωφρονίου τῆ ὁγδόῃ τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς τοῦ χιλιοστοῦ ἑπτακοσιοστοῦ ὀγδοηκοστοῦ σωτηρίου ἔτους πρὸς κύριον ἐκδημήσαντος, συνελθόντες οἵ τε ἐκδημοῦντες ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ εὐγενέστατοι ἄρχοντες καὶ κληρικοὶ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, συνδικασθεψάμενοι κοινῇ γνώμῃ καὶ ἐκλογῇ νομίμῃ ἐξελέξαντο

ψηφίσαντες οίκοιμενικὸν πατριάρχην τὸν μητροπολίτην Παλαιῶν Πατρῶν κύριον Γαβριήλ, καὶ δόντες ἀναφορὰν τῷ κράτει ἤρτησαν καὶ ἔλαβον ἐπ' αὐτῷ βασιλικὸν ὄρισμόν· ἀπέστειλαν οὖν πρὸς αὐτὸν τὰ τε τῆς ἐκκλησίας γράμματα δηλοποιοῦντες τὴν κατὰ νόμον κοινὴν ἐκλογὴν καὶ ψῆφον ἐπ' αὐτόν, καὶ τὸν βασιλικὸν ὄρισμόν, προσκλοῦντες κοινῶς· εἰς τὸν ἀγιώτατον ἀποστολικὸν οίκοιμενικὸν θρόνον· ὁ δὲ δεξάμενος τὰ γράμματα παρὰ τε τῶν σταλθέντων τῆς πατριαρχικῆς αὐλῆς, καὶ τῆς ὑψηλῆς Πόρτας, καὶ ἐνιδὼν τὴν ἐπ' αὐτὸν ἐκλογὴν καὶ κοινὴν ψῆφον, καὶ ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῷ ὀδοκῆτῳ τῆς τοιαύτης προσκλήσεως, ἐκρυγεῖν μὲν οὐκ ἠδύνατο, ἠγωνία δὲ ἐπὶ τῷ μεγέθει τοῦ πράγματος, καὶ οὐκ ἐτόλμα ἀποδέξασθαι· συνορῶν δὲ ἐκτετελεσμένην τὴν ψῆφον καὶ ἐκπερασμένον ἐπ' αὐτὸν τὸν βασιλικὸν ὄρισμόν, μετὰ πολλὴν τὴν ὄρην ἐπειπῶν, γενέσθω τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, ἀπεδέξατο τὴν κοινὴν ψῆφον καὶ ἐκλογὴν, καὶ συνταξάμενος τοῖς ἐν τῇ αὐτοῦ ἐπαρχίᾳ ἀγαπητοῖς τέκνοις διὰ πολλῶν ἀμοιβαίων δακρύων ὁδοῦ ἤψατο, καὶ ἐντίμως διὰ τῶν μεταξὺ ἐθνῶν δεξιούμενος ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους ἡγεμόνων, ἀνελθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν παρέστη τῷ τῆς βασιλεῖας ἐπιτρόπῳ μετὰ τῶν ἐνδημούντων ἀγίων ἀρχιερέων τῇ δεκάτῃ δευτέρᾳ τοῦ ἔτους μηνὸς Δεκεμβρίου, καὶ παραλαβόντες τὰ συνήθη καθόδια ὑπέστρεψαν ἐνδόξως εἰς τὸ πατριαρχεῖον, καὶ γενομένου κανονικῶς διὰ μεταθέσεως τοῦ προδιδασμοῦ ἐν τῷ ναῷ τοῦ μεγάλου μάρτυρος ἀγίου Γεωργίου, ἀνευφήμισεν αὐτὸν οίκοιμενικὸν πατριάρχην.

Ὁ μὲν οὖν παναγιώτατος κύριος Γαβριήλ διχδεξάμενος τὸν οίκοιμενικὸν θρόνον διὰ κοινῆς ἐκλογῆς καὶ ψήφου, ὡς εἴρηται, καὶ εὐρῶν τυραννομένην τὴν ἐκκλησιαστικὴν κατάστασιν, ἐθυσχέραινε μὲν εὐθύς, ἐπεμελεῖτο δὲ ὡς εἶχε τοῖς τε ἀρχιερεῦσι ποιεῖν τὰ δίκαια, καὶ περὶ τῶν ἐκκλησιῶν φροντίζειν τὰ ἀνήκοντα, καὶ τοὺς βικετὰς ἐθεράπευε, πρῶτος καὶ Ἰλαρός

ἀνεχόμενος τῆς βραύτητος καὶ ὑπεροφίας καὶ συνετῶς οἰκονομῶν τὰ συμφέροντα· εἶδοκει γοῦν πάντα ἄγειν καὶ φέρειν ὁ Νικομηθεΐας Μελέτιος, καὶ εἰς αὐτὸν ἀνήγετο τὰ συγκαρουῦντα, καὶ οὗτος περὶ πάντων διέτακτεν, ὥστε οὐδὲν ἐγένετο ἄνευ τῆς αὐτοῦ γνώμης καὶ εἰδήσεως· διὸ καὶ παρεκκολύθει ἐν πλείοσι καὶ εἰς αὐτὸν ἀπέδλεπε κατ' ἀρχάς ὁ παναγιώτατος κύριος Γαβριήλ, μηδένα μέντοι πρῶθων τῶν ἐνδημούμετων ἀρχιερέων ἢ ἀκαίρως λυπῶν, καθιλαρύνων δὲ καὶ τὸ τραχὺ τῆς διοικήσεως τῇ ἰδίᾳ πραύτητι, ἐκπεύγων τὸν μῶμον συνετῶς πάντοθεν καὶ παρεφυλαττούμενος τὸν ἕλισθον.

Τῶν δὲ ἐν τῷ ἁγίῳ Ὁρει ἱερῶν μοναστηρίων ἐπὶ τῆς κοινῆς διοικήσεως καὶ ἐρετικῆς κηδεμόνος πάλαι καθισταμένου τοῦ καὶ Πρώτου ἐπονομαζομένου, μετὰ δὲ τὴν τῆς βασιλείας τῶν Ρωμαίων πτώσιν, διὰ φιλοῦ τοῦ ἐφόρου, καὶ τεσσάρων ἐπιτρόπων ἐτησίως ἀπαλλασσομένων κατ' ἐκλογὴν καὶ μόνην συναίεσιν τῶν ἱερῶν μοναστηρίων, εἶδοξε τισὶ τὴν ἀρχαίαν ἀνενεώσασθαι τάξιν, καὶ τὸν πρῶτον κῆθις ἀποκαταστῆσαι διὰ τε προχειρῆσεως πατριαρχεικῆς καὶ βασιλείου ἰσμοῦ· καὶ δὴ διὰ μακροῦ δικασκευάσαντες καὶ τὰς τῶν πλειόνων ὑπαγαγόντες γνώμας, πρέστησεν τῷ παναγιωτάτῳ κυρίῳ Γαβριήλ ἱερομόνυχόν τινα σκευοφύλακα τοῦ πτωχοῦ μοναστηρίου τοῦ Ἑσφιγμένου, Γηγάτιον τοῦνομα, δοκοῦντα βέκτην καὶ κατορθωτικόν, καὶ τοῦτον ἤτήσαντο εἰς ταύτην τὴν προστασίαν προχειρῆσασθαι, δυνάμενον τὰ ἀρχαῖα ἀνκαλέσασθαι· καὶ ἐπεὶ κατὰ κοινὴν εἶδοκει ἐκλογὴν καὶ γνώμην, συγκατένευσεν ὁ παναγιώτατος, καὶ προχειρισάμενος πρῶτον τῆς κοινότητος τοῦ ἁγίου Ὁρους ἀνέδειξε· μαθόντες οὖν οἱ προεστοὶ τῆς μεγάλης Ἀκρόρας καὶ τῆς μεγάλης μονῆς τῶν Ἰδῆρων, καὶ μὴ ἀνεχόμενοι ὑπὸ τοιοῦτου διοικεῖσθαι καὶ ἀρχεσθαι, ὑπορώμενοι δὲ καὶ τὴν νέαν ἐπίνοιαν ἐπιβλαπτεστάτην, ἀντίστησεν, καὶ ἀποδεικνύοντες ὀλεθριωτάτην τῷ κοινῷ τὴν αὐτοῦ ἐξουσίαν, κατεπολέμησεν τὸν πρῶτον, ἔ-

χρησὶ οὐ συνέθλασαν αὐτοῦ τὴν ῥάβδον, καὶ περιέσταιλαν τὸ κουκούλιον, ἔχοντες εἰς τοῦτο συνεργὸν τὸν μέγαν διερμηνευτὴν τῆς βρασιλείας Νικόλαον Κρατζῆν καὶ πολλοὺς ἄλλους, τοῦ πνευματικίου οἰκουμηνικοῦ πατριάρχου σφωτέρω προνοίᾳ ἀποδοκιμάσαντος τὴν προχείρισιν.

Κατὰ δὲ τὸ κῆρυξ ὀρθοδοκστῶν πρῶτον ἔτος ἀπεστάλη πρὸς τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν τῶν ἐν ταῖς κλειναῖς Ἐνετίαις γράμματτα ἱκετικὰ, δεομένω καὶ αἰτούντων ἀρχιερέων νόμιμοι προστάτην τῆς ἐκεῖ ἐκκλησίας καὶ τοῦ ὀρθοδόξου τυστήματος, ἅμα δὲ συνέπραττε τῷ ἐκεῖθεν σταλέντι καὶ ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει εὐρισκόμενος πρέσβυς τῆς γαλινοτάτης ἀριστοκρατείας· οἱ δὲ συνεργοῦντες ἐδείκνυσον ἐπ' αὐτῷ δεύτερον πρόσταγμα τῆς ἀριστοκρατείας· ἐντεῦθεν οὖν καὶ κῆρυξ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ γνώμη διάφοροι περὶ τούτου ὑπῆρξαν, τῶν μὲν ὅλως ἀπρεσβεσμένων τῇ προβολῇ καὶ προχείρισι ἀρχιερέων ἐπὶ ταύτῃ ἀμριβόλῳ καὶ ἀσυστάτῳ ἀποράσει τῶν ἐκεῖ κρατούντων, τῶν δὲ καὶ οἰκονομεῖν τὴν χρεῖαν τῶν ἐκεῖ ὀρθοδόξων αἰρουμένων· καὶ δὴ διὰ πολλῶν ἐξετάσαντες τέως συνήλθον εἰς ἓν, καὶ τὸ μὲν τῆς ἀριστοκρατείας δεύτερον πρόσταγμα οὐχ ἤττον τοῦ προτέρου ἐπὶ Φατζῆα ὕπουλον καὶ δουρῶν καὶ ἀσυστατον καταγνόντες ἀπεδοκίμασαν, τὴν δὲ τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν ἀπλὴν δέησιν καὶ δικαίαν αἴτησιν ἀποδεξάμενοι κατὰ τὰ ἀπὸ ἀρχῆς διὰ μακροῦ προσκυρωθέντα ὑπὸ τῆς γαλινοτάτης ἀριστοκρατείας τοῖς ὀρθοδόξοις (τῶν ἀπὸ τοῦ κακάρου Τυπάλλου καθεξῆς εἰς βυθὸν λήθης οἰχομένων), συγκατένευσαν ὁμονοήσαντες ἔλδοσιν πατριαρχικὴν ἀποσταλῆναι ἐπὶ μετῴθεσι τοῦ Κερκλληνίως καὶ Ζακύνθου ἀρχιεπισκόπου εἰς τὴν Ἐνετίαν προεῖραν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Φιλαδελφείως, ἥπερ καὶ ἐξῆς πέσειλαν οὕτως ἔχουσαν.

Ἐκδοσις πατριαρχικῆ.

Θεοφιλέστατε ἀρχιεπίσκοπε Λευκάδος καὶ ἁγίας Μιχαῆλ

ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφεῖ, καὶ συλλειτουργεῖ τῆς ἡμῶν μετριότητος κύριε χάρις εἴη σοι καὶ εἰρήνη παρὰ θεοῦ· ἐπειδὴ καὶ ἄλλοτε ἀδεία πατριαρχικῆ ἀπὸ τοῦδε τοῦ καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτου ἀποστολικοῦ πατριαρχικοῦ καὶ οἰκουμενικοῦ θρόνου προεχειρίσθησαν καὶ ἐχειροτονήθησαν διὰ πατριαρχικῆς ἐκδόσεως μητροπολίται κωνονικοὶ ἐπὶ τῇ ἐπωνυμίᾳ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Φιλαδελφείας ἐν Ἐνετίᾳ εἰς ἐπίσκεψιν τῆς ἐκεῖσε ἱερᾶς τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησίας, καὶ εἰς πνευματικὴν ποιμαντορίαν τοῦ ἐκεῖσε καὶ εἰς τὰ περίεξ τῆς αὐτῆς γαληνοτάτης ἀριστοκρατείας τῶν Ἐνετῶν εὐρισκομένου ὀρθοδόξου λαοῦ καὶ πληρώματος· εἶτα δὲ ἐν δικστήματι χρόνιων τιῶν ἔμειναν ἢ τε ρηθεῖσα τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησία, καὶ τὸ ἐκεῖσε εὐσεβὲς χριστιανικὸν πληρῶμα ἐν γῆται καὶ στερῆσαι ἀρχιερατικῆς προστασίας καὶ ἐπισκέψεως, οἵτινες εὐσεβεῖς ἐκεῖσε Ῥωμαῖοι κατοδυνώμενοι ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ὄρραξί τῆς εἴπωρ τι ἄλλο, ἀναγκασίαι ἀρχιερατικῆς ἐπ' αὐτοῖς ποιμαντορίας, ἐγρχάν προλαθόντως ἄπαξ καὶ δις καὶ πολλάκις πρὸς ἡμᾶς, καὶ πρὸς πᾶσαν τὴν περὶ ἡμᾶς ἱερὰν ὁμήγουριν, ἐπιζητοῦντες ἐνθέρμως τὴν λόγῳ μεταθέσεως κωνονικὴν ἀποκατάστασιν διὰ πάτριπρχικῆς ἡμετέρας ἀδείας τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Κερκλληνίης καὶ Νακύνθου, ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητοῦ ἡμῶν ἀδελφοῦ καὶ συλλειτουργοῦ κύριε ἐπὶ τῇ ρηθείῳ ἱερᾷ τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησίᾳ ἐν Ἐνετίᾳ, καὶ ἐπὶ τῷ ἐκεῖσε εἶξ συνάρσει σωζομένῳ χριστιανύμῳ ὀρθοδόξῳ λαῷ, τῇ ἐπωνυμίᾳ τῆς μητροπόλεως Φιλαδελφείας, ἐπὶ τῷ ποιμαίνειν αὐτοῦ ὡσίως θεοφιλῶς τε καὶ θεαρέστως καὶ ποδηγετεῖν εἰς νομάς σωτηρίας τῆς εὐαγγελικῆς χάριτος, καὶ ὑποστηρίξειν αὐτοῦ εἰς φυλακὴν καὶ ἀπαρμελιωτὸν τήρησιν τῶν ὀρθῶν δογμάτων τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ ἀγίας ἀνατολικῆς μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ μὴ ἔξιν αὐτοῦ ἐκτρέπεσθαι τῆς εὐθείας ὁδοῦ, καὶ τῆς ἀληθοῦς δόξης, καὶ τοῦ ὀρθοῦ φρονήματος, οὔτε προδιδόναι τὸ

πάτριον εἶδος καὶ τὴν εὐσεβειαν ἢ ἐκπίπτειν ταύτης, ἢ ὅπως οὖν παρτρέπεσθαι· τούτου χάριν ἡμεῖς τε καὶ ἡ περὶ ἡμῶν ἱερὰ ὁμήγουρι τῶν ἀγίων ἀρχιερέων ἱκανῶς συνδικακεύμενοι περὶ τῆς τοιαύτης τῶν ἐκείσε ὀρθοδόξων χριστιανῶν ἀτίσεως, δεῖν ἐγνωμεν ἐκτελέσσει μὲν ταύτην, ἐπὶ συνθήκαις γε μὴν, μᾶλλον δ' εἰπεῖν δεσμοῖς ἀδιαρρήτοις καὶ ἀλύτοις ἐπιτιμίαις ἐκκλησιαστικῶν κατὰ τοῦ προστησομένου πνευματικῶς τοῦ αὐτοῦ εὐσεβοῦς ποιμανίου, τοῦ φυλάττειν δηλαδὴ τὴν θεοφιλίαν αὐτοῦ τὰ ὀρθόδοξα δόγματα τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ ἀγίας ἀνατολικῆς μεγάλῃς ἐκκλησίαις ἀπαράτρεπτα καὶ ἀπαρχαράκτα μέγρι κεφαλῆς αὐτῆς, καὶ τὴν ἀρκυν ὑφειλομένην ὑποταγὴν εἰς τὸν κατὰ καιροῦ πατριάρχην καὶ τὰ ἀρχαῖα σημεῖα καὶ γεγραρὰ προνόμια τοῦ καθ' ἡμᾶς ἁγιωτάτου ἀποστολικοῦ πατριρχικοῦ καὶ οἰκουμενικοῦ τούτου θρόνου, ἀπερ αὐτῶ τε τῶ οἰκουμενικῷ θρόνῳ καὶ τοῖς κατὰ καιρὸν ἰθύνειν λαχοῦσι τὰ πνευματικὰ τούτου πηδάλια ἀναποσπάτως ἀφωσιώται διὰ τε βασιλικῶν θεσπισμάτων τῶν ἀοιδίμων εὐσεβῶν βασιλέων, καὶ διὰ συνοδικῶν ἀποφάσεων καὶ ὑποτυπώσεων, καὶ μνημονεύειν αὐτὸν ὀφειλομένως καὶ ἀναποδράτως μόνου καὶ μόνου τοῦ κωνοικοῦ πατριρχικοῦ ὀνόματος ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς καὶ ἀκολουθίαις, ὡς νενομίσται, καὶ μηδένα ἕτερον ὀμολογεῖν ἢ φανερῶς ἢ κρυφίως, ἢ ὄλω· διαγινώσκειν, ἀπαγε, ὑπεροχικὴν κωνοικὴν καὶ πατριρχικὴν κατεστημένον ἐπ' αὐτῶ ἐξουσίαν καὶ δεσποτεῖαν, ἀρχὴν τε καὶ κυριότητα, εἰμὴ μόνον τὸν κατὰ καιροῦ οἰκουμενικὸν πατριάρχην, καὶ μηδενὶ ἑτέρῳ ὑπέκειν ἢ ὑποτάσσεσθαι. Γράφοντες οὖν ἐντελλόμεθα τῇ τε θεοφιλίᾳ σου καὶ τοῖς προσκληθησομένοις παρὰ σοῦ εὐσεβεῖσι καὶ ὀρθοδόξοις πλησιοχώροις ἀρχιερεῦσιν, ὑποκειμένοις τῷ οἰκουμενικῷ πατριρχικῷ ἡμῶν τούτῳ θρόνῳ, ὅπως κατὰ τὴν ἐκδοθεῖσαν καὶ στελλομένην σοι πατριρχικὴν ἡμῶν ἐκδοσιν συνελθόντες ἐν τῇ αὐτόθι ἱερᾷ τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησίᾳ τῆς ὑπερχίτης ἡμῶν Θεο-

τόκου, ποιήσατε ἡμετέρᾳ πατριαρχικῇ προτροπῇ καὶ ἀδείᾳ τὴν μετέθεσιν τοῦ αὐτοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Κερκυλληνίας καὶ Ζακύνθου ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητοῦ ἡμῶν ἀδελφοῦ καὶ συλλειτουργοῦ κ' ἰρ . . . ἐπὶ τῇ ἐπωνυμίᾳ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Φιλαδελφείας, δι' ὑπομνήματος κανονικοῦ κατεστρωμένου ἐν ἱερῷ κώδικι κατὰ τὴν κανονικὴν ὑποτύπωσιν προστέχεται ὁ ὅμως, ἀδελφοὶ καλῶς, καὶ πτοούμενοι τὴν κόλασιν τὴν εἰδωλῶν καὶ εἰς νοῦν ἔχοντες καὶ δικνοόμενοι τὸ φοβερὸν τοῦ θεοῦ λογοθέσιον, ὀρκίσατε αὐτὸν δι' ὁμοφροῦν καὶ ἐπιτραρχεῖον εἰς τὸν παντεπόπτην θεόν, καὶ παραγγείλατε αὐτῷ φυλάξει τὴν εὐσεβεῖαν καὶ ἰσοδοξίαν, καὶ τὸ πάτριον σέβας καὶ τὰ ἀμώμητα δόγματα τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ ἀγίας ἀνατολικῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἀπκράτρεπτα, κατὰ τὰς ἱερὰς διαταγὰς καὶ ὑποτυπώσεις τῶν ἀγίων οἰκουμενικῶν ἐπιτ. Συνόδων, οἵτινες ἐπὶ φυλακῇ τῶν ἱερῶν τῆς ἐκκλησίας δογματ. συνληροσθησκαν, καὶ στέργειν καὶ φυλάττειν τοὺς ὑπ' αὐτῶν διορισθέντας κανόνες καὶ τὰς σεπτὰς καὶ ἀγίας διατάξεις ὅσαι τοῖς ἱεροῖς ἡμῶν καὶ πνευματεμψύροις πατράσι διατυπώθησαν, καὶ μηδὲ ψιλῇ γοῦν ἐπινοίᾳ ἐναντίᾳ φρονήσῃ τῇ ἀνατολικῇ ἐκκλησίᾳ πώποτε πρὸ ὅλων αὐτοῦ τὸν βίον, πάντα τε οὐς ἀποδέχεται ἢ κοινῇ αὐτῇ μητρὶ ἀνατολικῇ ἐκκλησίᾳ, συναποδέχεσθαι, καὶ οὐς ἀποστρέφεται συναποστρέφεσθαι, ἐπισθαί τε ἡμῖν τε καὶ τοῖς μεθ' ἡμᾶς πανχιωτάτοις οἰκουμενικοῖς πατριάρχαις κατὰ πάντα, καὶ ὑποτάσσεσθαι, προσεπαγγειλάμενον ἐν φόβῳ θεοῦ, ἐνώπιον τῆς ἱερᾶς τοῦ Χριστοῦ εἰκῆς ἀκρωμένων ἡμῶν, καὶ ἐν θεοφιλεῖ γνώμῃ ἰθύνειν εὐσεβῶς τὴν ἐγχειρισθεῖσαν αὐτῷ ἀνωθεν λογικὴν ποίμνην, ἀπάσης πονηρᾶς ὑπολήψεως καθαρὸν ἐκαστὸν συντηρεῖν ὡς ἀπ' ἀρχῆς, οὕτω καὶ ἐρεξῆς ἐν ὅλῳ τῷ δικστήματι τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ὑπόση περιεσθιν αὐτῷ δύναιμι, φυλάττειν τε ὡς διεληπται, καὶ ἀ κείνηται προνόμιον καὶ ὁ οἰκουμενικός οὗτος θρόνος ἀπαρχειρίχται

ἐν πάσῃ τῇ ἐνορίᾳ αὐτοῦ. Τὰῦτα τὰ παρ' ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς παργγέλιματ'· ἂν δέ τι τούτων ἐναντίον συμβῆ, ὑμεῖς ὑψεσθε, γινώσκοντες καὶ τοῦτο, ὅτι πρὸς τὸ ὑποπεσεῖν ὑμᾶς· καὶ αὐτὸν κρίματι ἀσυγγνώστῳ, καὶ τὰς ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ἐσχάτας ποιᾶς· καὶ παιδείας ὑμεῖς τε οἱ τὴν μετὰθεσιν ποιοῦντες σὺν τῷ μετακτιθεμένῳ οὐδέποτε φυγεῖν δυνήσεσθε. Ποιήσατε οὖν καθὼς ὑμῖν γάρρουμεν, ἐν βάρει τοῦ πικροῦ κατηγόρου τῆς συνειδήσεως, καὶ μὴ ἄλλως ἐξ ἀποράσεως· ἢ δὲ τοῦ θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μεθ' ὑμῶν· ἐν ἔτει αψ π α'. δεκεμβρίου σ'.

Ἐπεὶ δὲ τὸ λαϊκὸν σύστημα ἴσχυεν ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου, κατὰ μίμησιν τούτου καὶ οἱ συντελοῦντες ἄνωθεν εὐλαβεῖα καὶ ἀγαθῶ ζήλῳ φερόμενοι εἰς τὰς χρεῖας τοῦ ἀγνωτάτου ἀποστολικοῦ θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων καὶ ὑπουργοῦντες ἐν διαφόροις καιροῖς, λεγόμενοι κοινότερον ἐπιτροποι, πειρῶντο ἐνισχύειν τὴν ἐπιτροπικὴν, καὶ τῶν ἐθίμων καὶ λόγων καὶ ἐπιχειρημάτων ὑπεράλλεσθαι. Ὁ δὲ μακαριώτατος κύριος Ἀδράμιος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν συνετῶς οἰκονομοῦντες ἀπεσῶσιν καὶ διεταίχιζον τὴν κακὴν αὐτῶν ὁρμὴν, συντηροῦντες τὴν ἰδίαν τάξιν, καὶ τὴν ἄνωθεν αὐτοῖς δοκιμὴν διοικήσιν. Κατ' αὐτὸ δὲ τοῦτο προαγαγεῖν καὶ τὴν ἐπιτροπικὴν τοῦ ἁγίου Ὄρους κατεσπούδαζον τινὲς τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει δυνάτων, καὶ πολλὰ ἐποίησαν, ὥστε μεταγαγεῖν ἐνταῦθα τὴν πᾶσιν ἐξουσίαν καὶ δύναντα ἐπὶ τῷ ἁγίῳ καὶ κινεῖν, καὶ ὅλως οἰκονομεῖν τὰ κοινὰ τῶν ἱερῶν μοναστηρίων, ἔχοντες καὶ τινὰς τῶν ἀνοήτων ἀγιοριτῶν συνεργούς καὶ συμπράκτορας. Ἡ δὲ βαθυγνώμων καὶ εὐβουλος ὁμήγουρις τῶν ἐκεῖ φρονίμων προεστῶν καὶ γερόντων ἐμβλέπουσα τὴν ἐν βλάβῃ τοῦ τοιοῦτου συστήματος λύμην, καὶ προνοοῦσα τοῦ μέλλοντος, καὶ ἀποφεύγουσα τὰ ἐπιόντα κακά, ἀντίεστη γενναίως, καὶ πολλαχῶς ἀντενεργήσασα ἀπεσῶσθη τὴν κατὰ τοῦ κοινοῦ

πονηρὰν καὶ ὀλεθρίαὺν σύστασιν, μηδὲν πλέον ἔχειν τοῦ ἐπι-
 τρόπου; τοῦ συνήθους χαρκατήρος συγγωρήσασα. Ἄρχει γὰρ
 Ἐλεγον, περὶ ὧν ἡμεῖς γράφομεν, εἰ βούλονται διὰ τὸν θεὸν
 ὑπουργεῖν, καὶ παρ' αὐτοῖς εἶναι δέχεσθαι τὰς ἡμῶν αἰτήσεις·
 περὶ δὲ τῶν ἡμῖν καθηκόντων διατάττειν καὶ κατ' ἐξουσίαν
 ποιεῖν τι ἢ γράφειν καὶ ἐντέλλεσθαι, τοῦτοις οὐ δέδοται, οὐδὲ
 συμφέρει ὅλως τῇ ἡμετέρᾳ κοινότητι ἐξῶθεν διοικεῖσθαι, καὶ
 ταῦτα περὰ κοσμικῶν, μήτε κοινοθίων κινόνων, μήτε τάξεις
 μοναστηρίων εἰδόντων, μήτε τῆς βιαίας ταύτης ἡμῶν περιφορᾶς
 ἀισθησὶν ὅλως ἐχόντων. Συνέπραττε δὲ ταῦτα τῇ ὀρθῇ βουλή
 καὶ γνώμῃ, καὶ πολλοχῶς ἐβοήθει καὶ ὁ πανηγυρίτατος κύριος
 Γαβριήλ, προνοούμενος τοῦ συμφέροντος τῇ ἐκείᾳ κοινότητι.

Ἡ μὲν οὖν ἐκκλησιαστικὴ διοίκησις παρέκκεντρος ἦν, προσ-
 νεμηθείσης τῆς ἐξουσίας τῷ Νικομηθεΐζι Μελετίῳ, ὡς εἰρηται,
 ἐδυσχέραινε δὲ ἐπ' αὐτὴν ὁ πανηγυρίτατος κύριος Γαβριήλ. Ἐ-
 βαρύνοντο δὲ σφόδρα καὶ οἱ ἐνδημοῦντες ἀρχιερεῖς· καὶ εἰ τινας
 διὰ φιλίαν θυνκτῶν, ἢ δι' ἀγγίνουσαν δραστηκὴν προίχην ἐδό-
 κουν, μᾶλλον ἐθλίβοντο μὴ ἀνεχόμενοι τῆς ὀλιγωρίας. Ἐντεῦ-
 θεν οὖν ὁ μὲν Χαλκηδόνας Περθέσιος δόξας θυνοεῖν διὰ μα-
 κροῦ, ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐπρχίᾳ περιορισθεὶς ἐπετοξέυετο, ὁ δὲ Ἐφέ-
 σου Σημοὺλ ὀμφακίζων περωθεῖτο, καὶ ὁ Σμόρνης Προκόπιος
 ἐνδημῶν ἐν τῇ βασιλευούσῃ οὐκ ἀρεστός ἦν. Ἄλλ' οὗτος μὲν
 δραξόμενος εὐκαίρου προφάσεως εἰς τὴν ἰδίαν ἐπρχίαν ἀπέλ-
 θεν. Οἱ δὲ παρμένοντες, ὧν ἀφίετο περιγενέσθαι ἐσποῦδα-
 ζον, κερὶν φιλάττοντες, καὶ τοὺς ἀπαρεσκομένους τῇ κατα-
 γρησεί τῆς ἐκκλησιαστικῆς θυνκστείας καὶ τῷ ἦθει τοῦ Νικο-
 μηθεΐζι Μελετίου προσοικειούμενοι. Συμφαίνει γὰρ τοῖς ἐκθε-
 σμον δύνανται προσκτωμένοις, πολλοὺς μὲν παρ' ἄξιαν ὑβρίζεσθαι,
 καὶ ἀδικεῖσθαι οὐκ ὀλίγους, πλείονας δὲ νεμεσσοῦν καὶ μηδὲν
 πάσχοντα, ἄλλως τε καὶ τοῦ προίχην καὶ κρατεῖν ἐλομένου,
 ἐπιπροτοῦντο; ἀκαίρως, καὶ κούφως μετεωρουμένου, καὶ ἥμισυ

τάς τῶν πάντων ὕψις ἐκκλίνοντο. Διὰ ταῦτα γοῦν πολλοὶ καὶ τῶν ἀρχιερέων, καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ τοῦ χυδῆν λεῶ ἀπὴρσκαντο μισοῦντες διὰ τὰ σφίσι διαφέροντα τὸν Νικομηθεῖας Μελέτιον, ἐμέμνοντο δὲ νεμεσῶντες καὶ οἱ πλείους, καὶ τινες τῶν μεγιστάνων τῶν τε ἡμετέρων καὶ τῶν ἐκτὸς διὰ τὴν κοινὴν μομφὴν ἀπεχθῶς διέκειντο. Καὶ τοῦ καυοῦ προύτοντος κατίσχυεν ἡ μομφή, καὶ τὸ μῖσος ἐπηύξει, ὥστε τοῖς κρατίστοις τῶ τε ἐπιτρόπῳ τῆς βασιλείας καὶ τῷ ἀρχιδικαστῇ διέβαλλε. Τοῦτον δὲ τὸν καιρὸν πρόσφορον τῆς ἐξώσεως εὐρίντες οἱ θυσοοῦντες αὐτῷ ἀρχιερεῖ, καὶ τῷ παναγιωτάτῳ κυρίῳ Γαβριὴλ κοινολογησάμενοι, καὶ γνώμην καὶ συναίνεσιν λαβόντες καὶ ἀναφορὰν ἰδιοσφράγιστον πρὸς τοὺς κρατοῦντας, διενήργησαν, καὶ δι' ὀρισμοῦ βασιλικοῦ ἀπέστειλαν αὐτὸν καὶ τὸν Προύσις Ἄνθιμον εἰς τὰς αὐτῶν ἐπαρχίας.

Οὕτως οὖν ἀπωσθέντες τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὁ τε Νικομηθεῖας Μελέτιος, καὶ Προύσις Ἄνθιμος καὶ περιορισθέντες εἰς τὰς σφῶν ἐπαρχίας κατ' ἀρχὰς τοῦ χιλιστοῦ ἐπτακοσιοστοῦ ὀγδοηκοστοῦ τρίτου σωτηρίου ἔτους, εὐθὺς ἐπεχείρουν τὴν κατ' αὐτῶν διαλύσει συσκευὴν· ἔγραψεν οὖν πρὸς τοὺς αὐτοῦ συγγενεῖς καὶ φίλους ὁ Νικομηθεῖας παροτρύνων πάντα ποιεῖν, ὥστε τὸν ἐλθοθέντα διχαγράψαι ὀρισμὸν, μὴ ἀνεχομένους τῆς ἐν τῷ γήρει αὐτῷ ὕδρευς, καθηπτόμενος τῶν ἀντιπάλων καὶ προσηλακίζων ἐν γράμμασιν· οἱ δὲ παραφυλαττόμενοι καὶ ἐξιχνεύοντες τὰ κατ' αὐτὸν, τὸν παραδιδόμενον εἰς τὰς τῶν φίλων οἰκίας καὶ παροξύνοντα εἰς ἄμυναν διάκονον αὐτοῦ νυκτὸς καταλαμβάνοντες, συνέλαβον τὰ γράμματα καὶ κατιδόντες τὴν ἐνοσασιν αὐτοῦ, καὶ τὴν ἄλλην κατ' αὐτῶν κακηγορίαν καὶ ὀρμὴν, πρὶν τι παθεῖν τῶν κκῶν, ἀντιδράσαι διανοήθησαν, καὶ ἐγκλήματα συνθέμενοι καθαιρέσει ὑπέβαλον, καὶ ἐξορῆς εἰς Σίναιον κατεδίκασαν, συμπράττοντος τοῖς ἀρχιερεῦσι τοῦ μεγάλου ἐρμηνέως Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου. Ἀφελόμενοι γοῦν

τὴν ἐπαρχίαν ἀπ' αὐτοῦ προεδίασαν ἀπὸ Βιζύης εἰς Νικομηθεῖαν τὸν Γεράσιμον, ἄνδρα γηραιόν, λόγιόν τε καὶ ἡσύχιον καὶ ἐν πολλοῖς ἐπαινετόν. Ὁ δὲ Μελέτιος ἐξωσθεὶς διὰ βασιλείου ὀρισμοῦ ἀπὸ Νικομηθεΐας εἰς Αἴγυπτον, ἀνήλθεν εἰς Μέμφιν εἰς τὸν Κάβρον, ἔντεσθεν εἰς Σίνκιον διαβῆ, καὶ πείσας τοὺς Σιναιτίας παρέμεινε διὰ χρόνου ἐκεῖ, τῶν Σιναιτιῶν πρὸς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀρχιερεῖς προφασιζομένων τὰς ἐν τῇ ἐρήμῳ τῶν Ἀράβων ληστείας, δυσωπομένων ἴσως τὸ γῆρας τοῦ ἀνδρός, ἢ καὶ ἔλλω; ἀνύποιστον καὶ θανατηφόρον τὴν ἐκεῖσε ὁδὸν λογιζομένων, καὶ κοινωνεῖν μικρονίσις πᾶμπαν μὴ ἀνερχομένων. Ἐπεὶ δὲ κατ' αὐτὸ τὸ ἔτος κατέστη ἡγεμὼν Οὐγγροβλαχίας ὁ ὑψηλότατος κυβέτης κύριος Μιχαὴλ Σουτζος, ἐκλιπερῆσας τὸν παναγιώτατον κύριον Γαβριήλ, καὶ τὴν ἀγίαν καὶ ἱερὰν σύνοδον παρέπεισε, ὥστε ἀπολύσαντες τῆς μακρᾶς καὶ δεινῆς ὑπερβολῆς τὸν πρῶτον Νικομηθεΐας Μελέτιον, ἀνήγαγον εἰς Χίον τὴν νῆσον, ἀνετον αὐτῷ ἐκεῖ τὴν διατριβὴν χριστιάνοι.

Τῆ δὲ εἰκοστῇ Ἰουνίου μηνὸς τοῦ αὐτοῦ ἐγδοηκοστοῦ τρίτου ἔτους τοῦ μακαριωτάτου πάπα καὶ πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κυρίου Κυπριανοῦ πρὸς κύριον ἐκδημήσαντος, ἐκλογῆ καὶ ψήφῳ καὶ συναίνεσει τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, τῶν τε ἁγίων ἀρχιερέων τῶν ἐνδημούντων ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῶν τε εὐγενεστάτων ἐπιτρόπων τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου Ἀλεξανδρείας, καὶ παντὸς τοῦ ἄρχοντικοῦ συστήματος, προεδιάσθη εἰς τὸν ἁγιώτατον ἀποστολικὸν θρόνον Ἀλεξανδρείας ὁ Μετρώδ ἐπίσκοπος κύριος Γεράσιμος, γενομένης τῆς μεταθέσεως ἐν τῷ καθ' τῶν Ἀσιωμαίων κειμένων κατὰ τὸ Μέγα Ρεῦμα.

Κατ' αὐτὸ δὴ τὸ ἔτος τῆς μικρᾶς Σουλίας ὑποταγείσης τῷ κράτει τῶν Ρώσων καὶ ὁ μητροπολίτης Γοθίας προσηνώθη τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἱερᾷ διοικήσει τῆς ἐν Πετροπόλει ἁγιωτάτης συνόδου προσεμηθείς.

Ἐν δὲ τῷ ἐξῆς ὀδοποροσῶ τέταρτῳ εἶπε ἕως ἀνορθώ-
 τος, τοῦ ἐν Χίῳ περαιοσθέντος πρῶτον Νικομηδείας, εἶτε εὐπα-
 θούτος, εἶτε ἡσυχάζοντας ἐν τῇ νήσῳ, καὶ μηδὲν πλέον εἰς
 ἄμικταν μελετώντος, καταψεύσαντό τινες θεινὰ μελετῆν κατὰ
 τοῦ πατριάρχου, καὶ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐνδημούντων
 ἀρχιερέων, καὶ τούτους ἀποπλύειν ταῖς ὕβρεσι καὶ καταπαι-
 λεῖν, πειρωμένου ἀναμοχλεύειν καὶ κατακτείνειν τὴν τῶν οἰκο-
 δομῆν καὶ σύστασιν, παρεπεδείκνυτο δὲ καὶ γράμματτα ἐκ τῆς
 Χίου, κατακαρτεροῦντα τοιαῦτα καὶ τοὺς ἐν τῇ νήσῳ καλοῦς
 ἀνηρόρους τὸν ἐξ ἀκκνωθῶν ἐκείνῳ διαπλέκοντα, στέφανον. Οἱ
 δὲ ἐν τῇ βασιλευσῶσι ἐνδημοῦντες ἀρχιερεῖς μετὰ τοῦ πατριάρ-
 χου δείσαντες καὶ θορυβηθέντες, πάλιν κατ' αὐτοῦ λίβελλον
 τῷ κρῖται ἐπέδωκαν, καὶ αἰτησάμενοι ὄρισμὸν πάλιν εἰς Σί-
 ναιον ἀπέσταντο· ὁ δὲ καὶ αὐθις προσλαβόμενος ἀρχιεροῦσιν
 τῶν ἀπὸ Βυζαντίου εἰς Αἴγυπτον ἀρέτου, δι' αὐτοῦ τὸν ἰσχυ-
 ρότερον δυνάστην Αἰγύπτου ἀνεύργειν ἐπεισε τὴν εἰς Σίναιον
 ἄνοδον, μὴ ἔχων διὰ καμήλου τοσαύτην ἔρημον διελθεῖν· πα-
 ρέμεινε γοῦν καὶ αὐθις ἐν Πλάκκῳ τῆς Μέμφρεως τὸν λάκκον
 τοῦ ἤϊου φυγῶν ὁ πολύτλας ἡδὴ Μελέτιος.

Τῶν δὲ ἐν τῷ ἀγιωνόμῳ ὄρει ἱερῶν μοναστηρίων ἐκιστον
 διὰ μέγεθος καὶ ὄγκον χρέους βαρυνόμενον καὶ κινδυνεῖον,
 μᾶλλον δὲ κατεθρόει καὶ ἐθλίβε τὸ νομιζόμενον τοῦ κοινοῦ,
 μέχρι πού τῶν γιλιῶν ταλάντων ἐλάσαν, καὶ καθ' ἐκάστην οὐ
 μικρὰ παρῆεν αὐτοῖς πράγματτα· ἐντεῦθεν οὖν ἀνεφύσκειν αὐ-
 τοῖς σιάνδαλα καὶ ταραχὴ, μέμφει τε καὶ λοιδορεῖ, καὶ ὄλωσ
 διετραπτότεο ἢ θεωριλῆ· τῶν ἐν ἀσκήσει ἡσυχία, καὶ ἐκυμαί-
 νετο ὁ πνευματικὸς λιμὴν. Κεῖται τις τῶν ἀπὸ τοῦ βίου κα-
 κίστολος παρεσθῆς, ὡς ἐρυσυχάζων, καὶ ἐπὶ τὸν πρότερον
 ἐμμετον ἐπιστρέψας, ἢ ἄλλως κεκοζήλωσ τις τῶν βιωτικῶν γα-
 νόμενος, ἄρχειν ἡΐου, καὶ πρωτεύειν ἐβούλετο, διαγείρων τοὺς
 πενεστέρους, λόγους ἀπιτιεῖν μακρᾶς καὶ χρονίου οἰκονομίας,

καὶ ἀποδείξεις ἐξ ὧν δικαίως ἐπὶ τοσοῦτον ἠὲξήθη τὰ δάνεια. Ἦν δὲ τῶν πολλῶν κατὰ τε τῆς Ἀκύρας καὶ τῆς μονῆς τῶν Ἰδύρων ἢ σύστασις, σκήψεις τε ἰποιοῦντο τὰς αὐτῶν τοῦ κοινοῦ ἐφορίας, καὶ ἐπὶ τῶν κοινῶν πραγμάτων ἀρχάς καὶ τὰς πρὸς τὴν κοινὴν γνώμην δαπάνας, παραγράφοντες τὰς κειρικὰς ἐκθέσεις τῶν βιαστῶν ἀπαιτήσεις καὶ δόσεις ἀπκριτήτους. Ἐκ τοιούτων γοῦν ἐπληθύνετο ἡ κηκία, καὶ ἐπηύξει ἡ συστροφή, καὶ ἐπηπελεῖ ἄρδην τῶν ἱερῶν μοναστηρίων ἐρήμωσις. Ταῦτα οὖν ὁρῶντες, οἱ τῶν ἱερῶν μοναστηρίων πρωτεύοντες, καὶ καθ' ἑκαστοὺς τὸν τάλον μὴ δυνάμενοι κατανασάσαι, καὶ τοῦ χρέους ποιήσασθαι διανομήν, ἐπὶ τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν κατήγγυον, θεόμενοι τοῦ παναγιωτάτου κυρίου Γαβριὴλ καὶ τῆς περὶ αὐτὸν ἱερᾶς συνόδου ἐπιδικάσαι αὐτοῖς τὰς διαφοράς, δαιτησαμένους καὶ διανεμικτας τὸ ἐπικλύζον αὐτοὺς χρέος, ὡς ἂν λωφήσῃ τούτοις ὁ κλύδων, καὶ καταπάσῃ ἡ ἐνοικήσασα θύελλα, δικταρχήσασα ἐπὶ τοσοῦτον τὴν κοινὴν ἁρμονίαν. Ὁ δὲ παναγιωτάτος μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν ἱερᾶς συνόδου εἰμῆνδς ἀποδείξάμενοι τὴν αὐτῶν αἴτησιν, καὶ πολλὰ περαινέσαντες πρῶτον τοὺς διαφερομένους, καὶ τὰς περλόγους ὁρμάς ἀνυστειλαντες, καὶ τὰς ἐμπαθεῖς αὐτῶν ἀποκόψαντες ἔρεις, ἐπὶ τὸν λόγον ἀνήγον καὶ ἐπακροαζάμενοι ἀδικάστως, καὶ προσεξετάσαντες ἀκριβῶς καὶ ἐπιθεωρήσαντες τὰ κατὰστικα προσύδων τε καὶ ἐξύδων, καὶ τῆς κατ' ἔτος ἐπιμεμήσεως καὶ συνάξεως αὐτῶν, ἔκριναν ἀπορήνκτες, ἵνα τὰ ρηθέντα δύο εὐαγῆ μοναστήρια ὡς δύναμιν ἔχοντα ἀναλχῶσαι πλέον τι τοῦ ἡμίσεως τοῦ ἐπιλεγομένου κοινοῦ χρέους καὶ μηδὲν ἔτι διενυχλείσθαι, ἀναλόγως ἐπιμεμηθέντος τοῖς ἐλάσσουσι τοῦ λοιποῦ, πολλοὺς οἷσι. Ταύτης οὖν ἐπεννηγεμένης τῆς ἀποφάσεως ἀπὸ κοινῆς συνοδικῆς γνώμης, ὡς μηκέτι ἔχοντες ἀντειπεῖν ὑπέγραψαν μὲν τὴν ἐπενεχθεῖσαν ἀπόφασιν οἱ τῶν δύο τούτων μοναστηρίων πρόδικοι, βερέως μὲντοι ἔφερον τὸ ἐνενεχθὲν ἰδίᾳ αὐτοῖς βέρος

τοῦ χρόου. Οἱ δὲ ἄλλοι ἐπαρεσθέντες τῷ βάρει ἐκείνων, κα-
θησύχασαν, καὶ παραλαβόντες ἔγγραφον τὴν συνοδικὴν ἀπόφα-
σιν ἐπανήλθον ἐρησυχάσοντας.

Ἄλλοι Μελετιανοὶ καὶ αὖθις κατὰ τὸ ὀρθοδοκστὸν πέμ-
πτον ἔτος περὶ τοῦ πρώην Νικομηδείας ἐπέκειντο καὶ διηνώ-
χλου τὸν παναγιώτατον κύριον Γαβριήλ, ἐπανάγειν ἀπ' Αἰγύ-
πτου εἰς Χίον κατὰβιάζοντες. Ὁ δὲ ὑπορώμενος ταρχῆν καὶ
βλάδην τῆς ἐκκλησίας, τῶν ἐνδημούντων ἀρχιερέων ἀντιπερο-
μένων καὶ δυσνοούντων ἐκείνω, μετὰ τῶν πλειόνων ἦν ἐμμέ-
νων τοῖς ἀπ' ἀρχῆς. Πολλῆς δὲ γενομένης μετὰ τὴν μεγάλην
ἐορτὴν τοῦ Πάσχα αὐτῷ βίας, ἀπονενομημένος ἐγκειμένων καὶ
προσπασιλούντων, οὐδὲν ἤττον ἀντείχεν. Ἄλλὰ μετ' οὐ πολ-
λὰς τὰς ἡμέρας νοσήσας, παρήκεν ὅ,τι ἂν βουλομένοις αὐτοῖς
ποιεῖν, καὶ οἱ μὲν τὰ περὶ Μελετίου ἐμελέτων διαθέμενοι· ὁ
δὲ πάντα τὰ τοῦ πρώτου βίου παρωσάμενος, καὶ τὰ κατ' αὐ-
τὸν εὖ διαταξάμενος, προειδῶς καὶ προειπὼν τὴν μικρὰν τότε
ἐκείνην νόσον αὐτῷ εἶναι τὸ τέλος, ἤσυχος, περιχαρῆς
καὶ φαιδρὸς πρὸς κύριον ἐξεδήμησε τῇ κθ' Ἰουνίου.

Ἦν μὲν οὖν ὁ παναγιώτατος κύριος Γαβριήλ τὸ γένος
Σμυρναῖος τῶν εὐπατριδῶν, διὰ τε βίου σεμνότητα καὶ τρόπων
ἀπλότητα παρὰ πᾶσιν ἐκτιμούμενος. Ἠγαπᾶτο δὲ ἐν τοῖς μά-
λιστα καὶ παρὰ τοῦ ἐν μακρῇ τῇ μνήμῃ πολυκλύτου Σμύρ-
νης Νεοφύτου, σύγγελος αὐτῷ ὢν καὶ ἐν τοῖς ἡμερησίοις Ιε-
ρομονάχοις ταττόμενος. Οὕτως οὖν εὐδοκίμων προχειρίζεται
πρῶτον μὲν ἐπίσκοπος Μοσχονησίων, καὶ καλῶς οἰκονομήσας τὰ
τῆς ἐπισκοπῆς, ἐπεὶ τῶν Ἰωαννίνων ἡ μητρόπολις χρεῖσιν ὑ-
περμεγέθεισι κατεπονείτο, καὶ δυσδιοίκητος ἦν, εἰς ταύτην ἀ-
ποσταλείς, καὶ τῇ περιορῇ πραῖτητι τοὺς δεινοὺς ἀπειτητὰς
καταμαλάξας, καὶ διοικήσας πρὸς καιρὸν, τῆς Πελοποννήσου
ἀναστάτου γενομένης, καὶ τῶν ἐκεῖ ἀρχιερέων τῶν πλειόνων
ἐκπερευγόντων, εἰς τὴν τῶν Παλαιῶν Πατρῶν μητρόπολιν με-

τατίθεται, καὶ γνήσιος ἐκείνης ποιμὴν καὶ ἀρχιερεὺς κατασταθεὶς, κατεσκημμένην καὶ ἐρημὸν σχεδὸν καταλαβών, συμπονῶν καὶ συναγωνιζόμενος, καὶ διαπλασίῳ πρὸς τοὺς κακούργους ἐπηρεαστάς, τῶν λαῶν τοῦ θεοῦ ὑπεραμυνόμενος πρὸς τοὺς δεινοὺς τεληίνας, καὶ πᾶσαν τοῦ καιροῦ ἐκείνου τὴν κάκωσιν φέρων, καὶ τὴν θηρωδίην τῶν Ἀλβανιτῶν ὑπενεγίχων, συνήγαγε καὶ συνεστήσατο αὐθις ἐπὶ τὸ πρότερον. Ἐπεὶ δὲ τοῦ αἰοιδίμου Σωφρονίου πρὸς θεὸν ἐκδημήσαντος, εἰς τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον προήχθη, καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν κατάστασιν τυραννομένην κατέλαβεν, ἔδυσχέρανε μὲν καὶ βρῆώς ἔφερον, ἀλλὰ τὴν προσοῦσαν δυσθυμίαν καὶ ἀπέρσκεϊαν συνέκρυπτε, καιρὸν οἰκονομῶν, διὸ καὶ ἐγκρίτως τὴν τότε Νικομηθεῖας ἀπεσιόσατο, τῆς συνοδικῆς ἐλευθερίας προνοούμενος, καὶ πατριαρχικῆς μεγαλειότητος ἀξία πράττων. Ἦν γὰρ φιλάγαθος, φιλοδίκαιος, ἐλετήμων φιλόπτωχος, ἐπιεικῆς πραότατος, φιλόμουσος εὐμαθῆς ὢν· ἐδόκει δὲ ἀπλούστατος καὶ ἀπράγμων, βαθύνοος καὶ κριψίνους πῶς ὢν· διὸ καὶ διέλαθε τοὺς τυραννοῦντας, μηδὲν ἀντιπεσόντα ὑφορωμένους. Τοσοῦτον δὲ πράως ὤμιλει καὶ δεξιῶς ἐπραττεν, ὥστε ἐν πάντε ἔτεσι τὸν οἰκουμενικὸν διθύνοσε, οὐδένα παρελύπησεν ἢ ἀλοῦντα οἷα ἐθεράπευσε, γνώμην ἐν πᾶσι φιλάγαθον ἐπιδειξάμενος. Ταύτην οὖν διὰ βίου ἐπὶ τέρμα ἀσκήσας καὶ τὰ κατ' αὐτὸν συνταξάμενος, καὶ εἴ τι αὐτῷ περιῆν, οὐ γὰρ τῶν πλουσίων ἦν, οὐδὲ ἀπὸ τῆς πατριαρχείας, πλὴν τῶν εἰς τροφὴν προσελάβετο, πάντα θεοφιλῶς διανείμας, ἀπὸ τοῦ θρόνου πρὸς θεὸν ἐξεδήμησε, κοινὸν λαβὼν καὶ τὸν τύμβον ἐν τῷ ναῷ τῶν Ἀσωμάτων κατὰ τὸ Μέγα Ρεῦμα μετὰ τοῦ αἰοιδίου προκατόχου αὐτοῦ Σωφρονίου τοῦ προκατόχου.

Τούτου μὲν εἰς τὴν ἐκλογὴν προσεφωνήθη παρ' ἐμοῦ χρονολογικόν:

Χρᾶς Γαβριὴλ καὶ εἰρήνης ἀγγελος.

Τὰ ἴσα δὲ 1780 ἀριθμεῖται καὶ τότε:

Ἐπὶ Γαβριὴλ ἤδη ἡ θεὰ ψῆφος.
Ἐπιτόμια δὲ γέγραπται τὰ ἐξῆς.

Ἰαμβικά.

Θρόνον τε κοινόν, ἀλλὰ κοινὸν καὶ τάφον,
τέλος βίου ἐν, ἀλλὰ καὶ δόξαν μίαν,
ἄνω τε λήξιν πρὸς θεὸν πέλας ἔχει,
σὺν Σωφρονίῳ Γαβριὴλ ὁ ἐκ Σμύρνης,
ὁ πατριάρχης πρῶτος τῆς οἰκουμένης.

Ἔτερον.

Ζηλὸν τε κοινόν, κοινὸν ἐξῆς τὸν θρόνον,
κοινὴν ὁμοίαν τὴν τελευταίαν ἐν θρόνῳ,
κοινόν τε τύμβον, καὶ πόλον πάντως ἔχει,
σὺν Σωφρονίῳ Γαβριὴλ ὁ ἐκ Σμύρνης,
ὁ ποιμενάρχης εὐσεβῶν οἰκουμένης.

Ἔτερον.

Ἐχει δὲ κοινόν ὡς θρόνον πρὶν καὶ τάφον
σὺν Σωφρονίῳ Γαβριὴλ ὁ ἐκ Σμύρνης,
τοὺς θειοπομποὺς τῆς οἰκουμένης πάσης
ἐξῆς μετ' αὐτὸν οἰκτικῶς διευθύνει,
οὐ καὶ κατ' ἔχνη εἰς πέμπτον προβάς ἔτος
βίον μετῆλθεν ἐνθάδε δρχμῶν ἄνω,
ὡς ἂν σὺν αὐτῷ τῶν πόρων λάβῃ γέρα.

Ἡρωελεγεῖτα.

Καὶ Γαβριὴλ μετὰ Σωφρόνιον πρῶτος πατριάρχης
ὡς μεθῆκε δέμας, πέμπτον ἐπ' αὐτὸν ἔτος.

Ἔτερον.

Ἐνθάδε καὶ Γαβριὴλ πατριάρχης σῶμα μεθῆκε,
ὡς σὺν Σωφρονίῳ κοινὰ τὰ πάντα ἔχῃ

Ἔτερον.

Τύμβος καὶ Γαβριὴλ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου,
ὅς μετὰ Σωφρόνιον ἠύχασε πέντε ἔτη.

Ἔτερον.

Σωφρόνιον διαδεξάμενος Γαβριὴλ πατριάρχης
κοινὸν σὺν τούτῳ καὶ τάφον ὧδε ἔχει.
Τοῦ οἰκουμενικοῦ γὰρ παιδρὸς κατ' Ὀλυμπον ἀΐξας,
κοινὰ τὰ Σωφρονίου καὶ μετὰ πότμον ἔχει.

Ἔτερον.

ἠύχασε πρὶν Γαβριὴλ ὁ πρῶτατος πατριάρχης,
πολλὰς δὴ κλεινάς, παντοδαπὰς τε πόλεις,
Σμύρνην, Ἰωάννινα, Πάτρας τε παλαιάς,
τὴν μὲν τῆ γενεῆ, τὰς δὲ θνηπολίης.
Ἄλλ' ἐπὶ τοῦ οἰκουμενικοῦ πύματον προβάς ὕψους,
ἄκρα γέης ἀθρόως ἠύχασε πέντε ἔτη.
Ἐνθεν Σωφρονίου κατ' Ἰχνοσ δ' ἐς Ὀλυμπον ἀΐξας,
καὶ τύμβον σελαγῆ ἐνθάδε κοινὸν ἔχων.

Ἐπεὶ δὲ ὁ παναγιώτατος κύριος Γαβριὴλ πρὸς κύριον
ἐξεδήμησε τῆ εικοστῆ ἐνάτῃ Ἰουνίου τοῦ χιλιοστοῦ ἑπτα-
κοσιοστοῦ ὀγδοηκοστοῦ πέμπτου σωτηρίου ἔτους, ὡς εἰρητικί,
συνῆλθον οἱ τε ἐνδημοῦντες πανιερώτατοι ἀρχιερεῖς, καὶ εὐγε-
νέστατοι ἄρχοντες καὶ κληρικοί, καὶ συνδιασκεψάμενοι ἐξελέ-
ξαντο οἰκουμενικὸν πατριάρχην τὸν πανιερώτετον μητροπολί-
την Σμύρνης κύριον Προκόπιον, καὶ ποιήσαντες ἀναφορὰν ἠτή-
σαντο, ἐπ' αὐτὸν παραλαβόντες βασιλικὸν ὀρισμόν· ἀπέστειλαν
οὖν γράμματα συνοδικά, δηλοποιούντες αὐτῷ τὴν κοινὴν ἐκλο-
γὴν καὶ ψῆφον, προσκαλούμενοι αὐτὸν ἀπὸ Σμύρνης εἰς τὸν
ἀγιώτατον ἀποστολικὸν οἰκουμενικὸν θρόνον, συνάμα δὲ τοῖς

ἀπὸ τῆς αὐλῆς συναπῆλθε καὶ τζκούσιός τις τῶν ἀπὸ τῆς πόρ-
 τας φέρων τὸ πρόστυγμα. Φθάσαντες δὲ οἱ σταλέντες εἰς
 Χαμόρην κατὰ τὴν ὁδόνην τοῦ Ἰουλίου, ἐν ᾗ ἡ τοῦ μεγαλο-
 μάρτυρος Προκοπίου ἑορτὴ, ἐπέδωκν αὐτῶ τὰ ἐκκλησιαστικά
 τῆς κοινῆς ἐκλογῆς καὶ προσκλήσεως γράμματα, καὶ οὖν αὐ-
 τοὺς τὸν βασιλικὸν ὀρισμὸν, καὶ μὴ ἔχων ἕλλως ποιῆσαι ἀπε-
 δέξατο τὴν κοινὴν ἀπόφασιν, καὶ συμπληρώσας τὴν ἑορτὴν, καὶ
 ἐπευλογήσας τοὺς τε κληρικούς καὶ ἄρχοντας τῆς λαμπρᾶς ἐκεί-
 νης πόλεως, καὶ ἅπαντα τὸν εὐσεβῆ λαόν, καὶ ἀπολαβὼν τῶν
 ἐκτὶ ἐνδόξων κοινοῦλων προσφιλεῖς τὰς προσρήσεις καὶ δεξιῶ-
 σεις, ὁδοῦ ἤψατο, καὶ ἐνδόξως διελθὼν διὰ τε Ἀσίας καὶ Εὐ-
 ρώπης παραλλάξας δι' Ἑλλησπόντου, ἀνήλθεν εἰς Κωνσταντι-
 νοῦπολιν, καὶ παραλαβὼν τοὺς ἐνδημοῦντας ἁγίους ἄρχιερεῖς
 καὶ κληρικούς τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, παρίστη τῶ ἐπιτρόπῳ
 τῆς βασιλείας ὡς σύνηθες. Ἀπολαβόντες οὖν τὰ συνήθη καθ-
 εῦδία ἐπανήλθον εἰς τὸ πατριαρχεῖον, καὶ γενομένης κανονι-
 κῶς τῆς μεταθέσεως ἐν τῷ νηῶ τοῦ μεγαλομάρτυρος ἁγίου
 Γεωργίου τῆ εἰκοστῆ ἐννάτῃ Ἰουλίου, ἀνευφήμησαν αὐτὸν οἰ-
 κομενικὸν πατριάρχην.

Διαδεξάμενος οὖν ὁ παναγιώτατος κύριος Προκόπιος τὸν
 οἰκουμενικὸν ἀποστολικὸν θρόνον, καὶ κατιδὼν τὴν τυραννου-
 μένην ἐκκλησίαν πάντοθεν κατακονομένην ταῖς ἀλλεκαλλή-
 λους χρεῖαις καὶ ἀνάγκαις, διενόηθη περιποιήσασθαι τὴν πα-
 τριαρχικὴν ἐξουσίαν, ἐπιρρώσας τὴν συνοδικὴν κυριότητα, καὶ
 τὴν ὀχλώδη ἀποστήσαι τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἐπιτροπαρχεῖαν.
 Διὰ πρῶτον ἐξ ἰδίων ἀποπληρώσας κλειῶ τῶν ἐκατὸν ταλάν-
 των, εἰς τε τὰς συνήθεις τῶν κρατούντων λήψεις ἐν ταῖς ἀλ-
 λαγαῖς τῶν πατριαρχῶν, (ἀρχὴν γὰρ μεγίστην ἐν ταῖς ἀρχο-
 μένοις τάττην τὴν ἀποκατάστασιν ἠγούμενοι οὐκ ἀφιλότιμον
 αἰρῶνται, ὡσπερ καὶ τὰς ἑλλας εἰώθασι) καὶ εἰς ἐτέρως ἐπι-
 συμβάσας ἐκτίσεις προσέθετο, μηδὲν ἐκ τοῦ κοινοῦ προσλαμ-

θάνατος εἰς ἑφημέρους τροφᾶς καὶ διαπνήματι αὐλικᾶ, συνέ-
 στείλει δὲ καὶ τὰς περιττὰς δαπάνας, καὶ λόγον ἀκριβῆ ἐκά-
 στοῦ παρὰ τῶν ἐπιτροπῶν καὶ τοῦ γραμματικοῦ τοῦ κοινοῦ
 ἀπαιτῶν, δεσποτικῶς ἐπιτάσσων αὐτοῖς τὰ δέοντα, τιμῶν καὶ
 περιποιούμενος ἀδελφικῶς τοὺς ἀγίους ἀρχιερεῖς, φιλοφρονούμενος
 τοὺς πάντας καὶ θεραπεύων τοὺς δυνατοὺς διὰ μεγαλοδωρίας,
 περιορίσας τὴν ἐπιτροπικὴν τῇ ἀκριβείᾳ καὶ δικαίᾳ ληψοδοσίᾳ,
 ὀλιγωρήσας τοῦ λήμματος καὶ τῆς κοινοβλαθοῦς τῶν ἐπιτρό-
 πων ἀλαζονίας, ἀποδεξάμενος καὶ προσκυρώσας τῶν ἀγίων γε-
 ρόντων τὴν γνώμην εἰς τὸ μηκέτ' ἔχειν τοὺς ἐξω ἀρχιερεῖς
 πρὸς τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην καὶ τὴν περὶ αὐτὸν ἀγίαν
 καὶ ἱερὰν σύνοδον ἀντιφωνητάς καὶ ἀποκριστέους ἐκ τῶν λα-
 κῶν, ἀλλ' ὄντινα ἂν ἔλοιτο τῶν ἐνδημούντων ἐν Κωνσταντι-
 νουπόλει ἀρχιερέων, εἴτουν τῶν δέκα συνεδριαζόντων ἐν ταῖς
 ἐκκλησιαστικαῖς συνελεύσεσιν. Ἐπὶ γὰρ τοῦ αἰδιμίου Σωφρο-
 νίου ὑφορῶμενος ὁ τότε Νίκομηδείας Μελέτιος, καὶ οἱ περὶ αὐ-
 τὸν ἐπίτροποι τοῦ κοινοῦ, τὴν πληθὺν τῶν ἀρχιερέων, διὰ
 βασιλείου τοῦ ὀρισμοῦ ἀπέκλεισαν τὴν εἰσοδὸν τῶν πολλῶν,
 καὶ οὐκ ἔτ' ἦν ἐπὶ τῷ εἰσοδίῳ γράμματι τοῦ πατριάρχου, ἐ-
 κάστου ἢ καθοθός. Ἀλλὰ καὶ ἐάν τις μετ' ἀδείας πατριαρχι-
 κῆς καὶ τοῦ ἀπολύοντος τὴν εἰσοδὸν πατριαρχικοῦ ὡς νενομί-
 σται γράμματος, βιάζόμενος ὑπό τινος ἐπείγοντος κατέλιθῃ, μὴ
 ἀποδημήσαντός τινος τῶν δέκα, ὡς μὴ ἔχων τόπον, οὐκ ἔτι
 συνεδρεύειν, οὐδ' ἐπισήμως καὶ λαμπρῶς ἐνδημεῖν ἠναγκάζετο·
 διὸ καὶ τοῖς πλείοσι συνέβη καὶ ἄκοντας παρῆμνεῖν ἐν ταῖς
 αὐτῶν ἐπαρχίαις. Τούτους οὖν ἐν ταῖς χρείαις θορρεῖν ἐπεποι-
 ῆκε πρὸς τὴν ἱερὰν τῶν ἀγίων ἀρχιερέων ὁμήγουριν ἀποβλέ-
 πονταί, μάλιστα ὡς αὐτὸν. Ἀναδεχόμενος γὰρ τὰς πάντων
 ἐκκλησιαστικὰς χρείας, καὶ τῶν ἐγγύς καὶ τῶν πόρρω ἱερῶν
 καὶ λαϊκῶν, πᾶσιν ἐπέτρεπε μετ' ἀδείας αὐτῷ ἐντυγχάνειν,
 καὶ γράφειν, καὶ θορροῦντως ἀπαιτεῖν οὕτινος ἂν δέοιτο.

Οὕτως οὖν κατ' ἀρχάς ἐπειράτο ὁ παναγιώτατος κύριος Προκόπιος τὴν δικαίαν προλαβεῖν τῆς ὑπεροχῆς δόνησιν. Παρεῖχε μόντοι ὑπόνοιαν δεσποτικῆς ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων ἐξουσίας, καὶ ταῦτα μὴδὲν παρὰ γνώμην τῆς περὶ αὐτὸν ἱερᾶς συνόδου διενεργῶν. Ἐλύπει δὲ οὐκ ἔλαττον καὶ τινὰς τῶν ἀρχιερέων, μάλιστα τὸν Καλκηδόνο· Παρθένιον· δόξα γὰρ κατισχύσει τοῦ τότε Νικομηθεΐας Μελετίου, ἡζίου τῶν Ἰσων ἐκείνῳ λαγχάνειν· ὥστε μὴδὲν παρὰ γνώμην αὐτοῦ γίνεσθαι ἤθελεν, ἐπεζῆς τοῦ αὐδίου κυρίου Γαβριὴλ εἰς αὐτὸν ἀποβλέπωντος. Ἄλλως τε ἐδεδοίκει τοὺς περὶ τὸν ἐξωσθέντα Νικομηθεΐας, μήπως τὸν παναγιώτατον πείσαντες ἀνακαλέσῃσι τῆς ἐξουσίας καταγκυρόντες τὸν Μελέτιον. Οἱ μὲν γὰρ οὐκ ἔκαμνον σπουδάζοντες ἀπεινεγκεῖν ἀπὸ Χίου, οἱ δὲ ἀντιρρόμοι παντὶ τρόπῳ ἐμάχοντο λογοποιοῦντες ἀνόσια, πειρώμενοι παρενεγκεῖν τὸν παναγιώτατον, ὥστε καὶ τρίτον ἀποπέμψαι εἰς Αἴγυπτον. Ἄλλ' οὕτως ἐπὶ τῶν δικαίων ἰστάμενος λογισμῶν, τὰ μὲν εἰς ἄμυναν δῆθεν τῶν ἀντιπάλων ἐκείνῳ ὀρμάς ἀπειρούετο, κατανοήσας σφίσι τὸ ἐνὸν θεός, διέλυσε δὲ καὶ τὰς ὑπονοίας, καταναγκάσας τοὺς ὑπερμαχοῦντας καὶ οικείους τοῦ Μελετίου προσενεγκεῖν καὶ ἀποδοῦναι τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τὴν παραφυλαττομένην αὐτοῖς περιτίθει, ἣν ἀπέστειλεν ἐκ τῆς Χίου παραιτούμενος· ἐξ οικείας γνώμης καὶ θελήσεως τὴν ἐπαρχίαν Νικομηθεΐας. Ταύτης οὖν προσενεχθείσης· καὶ γράμματος ὑποσχετικοῦ δι' ἐγγυήσεως ἀρχόντων εἰς τὸ μηκέτι ἐνοχλεῖν ἀποδοθέντος, ἀπεστάλη ἐκείνῳ ἡ ἀθώως συνταχθέντι τοῖς ἀρχιερεῦσι, καὶ προσεκυρώθη αὐτῷ ἐτήσιον ἐκ τοῦ κοινοῦ (χιλιάδες δύο γροσίων) τέλαντα τέτταρα.

Ἄλλ' οὕτω μὲν ἐφθασε διατάξει τὴν πρώτην τῶν προὔργιατέρων ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων κατάστασιν ὁ παναγιώτατος κύριος Προκόπιος, καὶ αἰφνης τρικυμίζεις ἐνέπεσε, καὶ χειμῶνα ἐπέγνω βερότατον, δεινὰ ὑπενεγκῶν καὶ διαπονήσας

ἐπὶ τοῖς ἐξῆς τῶν δυνάμει, ἢ πλούτῳ δυστυχήμασι, καὶ τῆ παντοδχιῇ συνοχῇ τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος.

Πρώτη οὖν καταιγὶς καὶ θέλλα διατκράξασα τὰ καλῶς ἔχοντα συνήνησεν, ἢ τοῦ τότε ἡγεμονιούτου Μολδοβίαις Ἀλεξάνδρου Ἰωάννου Μυροκορδάτου ἀλαζονία. Τοῦ γὰρ μητροπολίτου Μολδοβίαις Γαβριήλ πρὸς θεὸν ἐκδημήσαντος, οὐ μόνον τὴν κατὰ τόπον πᾶρὰ τῶν ἐπισκόπων καὶ ἱερέων κληρικῶν τε καὶ ἀρχόντων γενομένην ὡς ἔθος ἐκλογὴν προσεδέξατο καὶ ἐκώρυσεν, ἀλλ' ἔνευ ἐκδόσεως πατριαρχικῆς καὶ εἰς τὸν Μολδοβίαις μητροπολιτικὸν θρόνον μεταθέσθαι πεποίηκε τὸν ἐπίσκοπον Ρωμάνου Λιόντα, νόμιμα παριδῶν, καὶ ὀλιγωρήσας τῆς πατριαρχικῆς ὑπεροχῆς, καὶ τῶν συνοδικῶν ἀποφάσεων, αὐθεντήσας ἐν οἷς οὐκ εἶδει παραλόγως. Οὐδὲ γὰρ οἱ τῆς Μολδοβίαις αὐτόνομοι βασιλεῖς τοιαύτην τιμὴν ἑαυτοῖς περιεποίησαντο. Ταύτησ οὖν τῆς μεταθέσεως διαγγελεύσεισ, καὶ πιττακίου αὐθεντικοῦ πρὸς τὸν αὐτοῦ ἀντιφωνητὴν καὶ ἐπ' ἀδελφῆ γαμβρὸν πρωτοσπαθᾶριον Στέφανον καταφάντος, ἐν ᾧ οὐδὲν τι σεμνὸν οὐδὲ κανονικόν, ἀλλὰ τῆς τεθρυλλημένης φήμης ἐναργῆ προσῆν τὰ τεκμήρια, σφόδρα διεταράχθη ὁ παναγιώτατος ἐπὶ τῷ παραλόγῳ τοῦ ἐγχειρήματος, καὶ ἐλέγξα; τὴν ἀτοπίαν, παρεκάλει, φιλῶν ἐν τοῖς μέλιστα τὸν εἰρημένον ἄρχοντα, ὡς τάχιστα ἐπανορθώσασθαι τὸ σφάλμα, καὶ παρενεγκεῖν τῆ τοῦ Χριστοῦ μεγάλη ἐκκλησία αὐθεντικὰ γράμματα, κατὰ τὴν ἀρχαίαν δικαίαν τάξιν προσμαρτυροῦντα τὴν ἐκλογὴν, καὶ ἐπιζητοῦντα τὴν πατριαρχικὴν ἔκδοσιν τῆς μεταθέσεως. Ἀλλ' ἐπειδὴ διεδοθήη τὸ συμβᾶν, συγκαλύπτειν καὶ κατ' ἴδιον ἐπιδορθοῦν οὐκ εἶχε, μὴ πρὸς τὴν ἱερὰν περὶ αὐτὸν σύνοδον κοινολογησάμενος· ἄλλως τε σιγῶν παρεῖχεν ἂν καθ' αὐτοῦ ὑπόνοιαν οὐκ ἀγχιθὴν· οἱ τε πανιερώτατοι ἀρχιερεῖς, καὶ τοῦ πιττακίου μῆπω φάντος, ἔμαθον σαρ' ἄλλων τὴν ἔθεσμον μετάθεσιν. Ἀλλὰ καὶ οἱ τοῦ κοινοῦ ἐπίτροποι πλεο-

νεζίαν τοῦ ἡγεμόνος καταμεμóμενοι, δι' ἣν ἐπὶ τὴν παράλογον πρᾶξιν παρατραπεῖς ἐξώκειλαν, ἔρωτι φιλογρηματίας μυωπιζόμενοι περὶ τὰ οἰκεῖα, καὶ ἐν χρήμασιν εὐεκτηὶν τὰ κοινὰ ἡγούμενοι, κκαῶ τὸ κακὸν ἐξῆσθαι ἐνόμιζον· κέντεθεν δὴ κατεδύων ἐπὶ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας συγκυκλώντες θεῖά τε καὶ ἀνθρώπινα, καὶ τὸν οἰκουμηνικὸν κατεβιάζον, τὸν μὲν ὀνομασθέντι κητροπολίτην καθελεῖν καὶ τῆς ἀρχιερωσύνης ἀποστέρησαι, τὸν δὲ ἡγεμόνα, ὡς ἀδικήσαντα τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὴν περιουσίαν, πολλὴν οὖσαν, τοῦ θανόντος Μολδοβίας, πᾶσαν τῶν συγγενῶν καὶ τῆς ἐκκλησίας ἀρελόμενον, προσζημιώσαι καὶ ἀπολαθεῖν τι καὶ τὸ κοινὸν τοικύτης πεσοῦσης δρυός. Οὗτος οὖν ὁ μὲν θροῦς ἦν πολὺς καὶ κοινός· ὁ κατὰ τοῦ ἡγεμόνος πόλεμος, τῶν μὲν ἀρχιερέων ὑπὲρ τῶν ἱερῶν νόμων καὶ τῆς καλῆς τάξεως ὑπερμαχούτων, τῶν δὲ ἐπιτρόπων ὑπὲρ χρημάτων τῆς τοῦ θανόντος κληρονομίας παραζηλούτων, τοῦ δὲ οἰκουμηνικοῦ ὑπὲρ τῶν ἰδίων προνομίων ἀγωνιῶντος, συμπάντων καταβοώντων ἀδικεῖσθαι τὴν μεγάλην τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίαν, καὶ τὴν τοικύτην παρνομίαν μὴ δεῖν ἀνέχεσθαι, ἀλλὰ πάντα λίθον κινεῖν τὸ τοῦ λόγου, ἐπιρρίπτειν κατὰ τοῦ ἀλαζόνο; ἡγεμόνος. Ἐκ κοινῆς οὖν γνώμης ἔδοξε πρῶτον καταβοῆσαι πρὸς τοὺς κρητουτας, καὶ λίβελλο; προσεγράφη κατ'αγγέλλων τοῦ παρνομίουτος τὴν ἀδικίαν. Ἄλλ' ὁ παναγκώτατος ἰδὼν ὅσα κατέλεγον αὐτοῦ τὰ ἐγκλήματα, περιετλε τὰ κλείω, τοῦ ἀνθρώπου φεισόμενος, μετριοπαθεῖν ἐν τοιοῦτοι; καὶ διεκδικεῖν φιλανθρώπως ἐπιστάμενος. Ἐπέμφθη γοῦν βασιλικὸς ὄρισμός τῳ ἡγεμόνι μὴ ὑπερκεῖδεν τὰ ἔσκαμμένα, ἀλλ' ἐμμένειν τοῖ; ὀριοι; οἷ; οἱ πατέρες αὐτοῦ ἔγνωσαν, καὶ τιμὴν ἀπονέμειν τῳ πατριάρχη Ρωμίων· ἐγράφη δὲ καὶ καθαιρέσει; τοῦ καινοφανοῦ; κητροπολίτου Μολδοβίας. Ἄλλ' ὁ παναγκώτατος κύριος Προκόπιος μεγάλην ἐπὶ τοῖ; γενομένοι; ἐπέγνω ταρχήν, καίτοι πολλὴν σύνεσιν καὶ φι-

λανθρωπίαν ἐνδειξάμενος, καὶ ζῆλον ἔμφορον καὶ γενναῖον προσ-
μυτηρήσας.

Ὡς δὲ ἀνέγνω ὁ ἡγεμὼν τὴν κατ' αὐτοῦ τῆς μεγάλης
ἐκκλησίας ἀγκυράκτησιν, καὶ τὴν ἀπειλὴν τῶν κρατούντων κα-
τείδεν, ἔμφορος γενόμενος, πρὸς μὲν τὸν πανηγύωτατον καὶ
τὴν περὶ αὐτὸν ἱερὰν σύνοδον, ἐξ ὑπαρχῆς ἀθετήσας τὴν γε-
νομένην μετὰθεσιν, ἔγραψε δηλοποιήσας τὸν θάνατον τοῦ Μολ-
δοβίαις Γαβριήλ, καὶ τὴν κοινὴν ἐκλογὴν εἰς τὸν ἐπίσκοπον
Ρωμάνου Λέοντα, δεόμενος, ἵνα ἀποδεξάμενοι καὶ κυρώσαν-
τες τῆν ἐκλογὴν ἀπολύσωσι τὰ τῆς ἀποδοχῆς καὶ
βεβαιώσεως, καὶ εἰς τὸν μητροπολιτικὸν θρόνον ἐγκαθιδρύσεως
καὶ μετὰθεσεως ἱερὰ γράμματα, ἦν καὶ ἐκδοσὶν πατριαρχικὴν
οἶδεν ὁ λόγος, ὡς σύνθετος· πρὸς δὲ τοῦς κρατούντας τὴν περὶ
τὰ τοιαῦτα παραδρομὴν, οὐ τόλμην αὐτονομίας, ἀλλ' ἐξ ἀπρο-
εξίας πλημμύλαιαν πιστωσάμενος, καὶ χρημάτων πῶσότητα
προσδραπανήσας, ἀπέωσατο τὸν ἐπιόντα τῆς ἐξουσίας κίνδυνον.
Τῶν γὰρ δοκούντων τῆς ἐκκλησίας ζῆλωτῶν, εἰς αὐτὸ τοῦτο
περιέστη ὁ ζῆλος, καὶ προὔπτος ἦν ἐκείνῳ ὁ δλισθος. Περιγε-
νόμενος τοίνυν τοῦ κινδύνου ὁ κράτιστος ἡμῖν ἡγεμὼν, ὧν διέ-
δρα παθεῖν, διενεῖτο ἀντιδράσαι. Ἀλλὰ πρὸς μὲν τὸν πανα-
γύωτατον, ἢ ὅλην τὴν ἀντιπράξασιν αὐτῷ σύνοδον ἀντεμβα-
λεῖν ἐδόκει οὐ τι τῶν εὐχερῶν. Ἀπολαβὼν οὖν τὸν Ἐρέσου
Σαμουήλ, ἔστο κατ' αὐτοῦ σύμπαντα ἐξεμέσαι τὸν χόλον· ὑπώ-
πτεισε γὰρ, ὡς οὐ διὰ τὸν καλὸν ὑπὲρ τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐ-
ταξίας ζῆλον, ἀλλὰ πρὸς χάριν τοῦ ἐν τῷ βασιλικῷ ἀργυρο-
κοπεῖα ἀργυρογνώμονος καὶ λογιστοῦ Πέτρου, μέγα τότε δυ-
ναμένου καὶ αὐτῷ ἀντιφερομένου, προξύναι τὴν ἱερὰν σύνοδον
παραλογίζοντα, καὶ ἐλέγχοντα, ὡς ὕβρισεν, ὡς ἠδίκησεν, ὡς
ἠνόμησε, ταύτην τὴν πρᾶξιν πεποιηκώς. Ἄλλως τε συμπράξας
ἐν τῇ ἐξώσει τοῦ πρώην Νικομηδείας Μελετίου, κεχαρισμένα
αὐτῷ καὶ πολλοῖς ἄλλοις τῶν ἀρχιερέων ἐδόκει ποιεῖν, καὶ

μετριοπαθεῖν ἤλπιζε πταίσαντι, καὶ ἀτακτοῦντι χριζέιν, καὶ μὴ ἀφειδῶς οὕτως καταπλήττειν, καὶ ταῦτα τοῦ νομιζομένου φίλους, ἐν οἷς μάλιστα ἐλογίζετο τὸν Ἐρέσου Σχμουήλ, καὶ Χαλκιδόνο; Παρθένιον. Ξεῖν γὰρ θέλει ἡ προοιμία τὸν ζῶντα, καὶ τῶν ἴσων τυχεῖν δικαιοὶ καὶ ἐν ἀδίκοις ἢ ἄδικος γνώμη. Διὰ ταῦτα γοῦν μάλιστα κατὰ τοῦ Ἐρέσου ἀγανακτήσας ἐξώρμησε κακοποιῆσαι, καὶ διακονήσας δι' ἀδροτάτης δαπάνης ἐπειράτο εἰς Σίναιον ἐξορίσαι, ἀποστερήσας τῆς ἐπαρχίας τῆ βίᾳ τῶν κρατούντων.

Ἄλλ' ὁ πνευματώτατος κύριος Προκόπιος μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν ἱερᾶ; συνόδου πρόεστη γενναῖος τοῦ Ἐρέσου, καὶ ποιήσας κοινῆν ἀναφορὰν, ἀπελογίσαστο πρὸς τοὺς κρατοῦντας διαβεβαιούμενος τὸν ὀρθὸν αὐτοῦ τρόπον καὶ ἀνεπίμομφρον βίον, καὶ ὡς οὐ μόνον ἐν τῇ τοῦ Φιλίππου διὰ μακρῶν ἀρχιερατείας εὐπρέστησεν, ἀλλὰ καὶ νῦν κατέχων τὴν Ἐρεσον, εὐδοκίμει κατὰ τὰ σφίσι κελήκοντα, ἐμπειρος ὢν εὐτάκτου διοικήσεως, καὶ νομίμου προστασίας τῶν ὑπηκόων, εἰρηνοποιὸς καὶ δίκαιος καὶ ζηλωτῆς καλῶν ἔργων, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ βασιλευσίᾳ ἐνδημῶν πρὸς τὰς ἐπείγουσας τοῦ πατριρχείου χρεῖας διατελεῖ ἀναγκαιότητα, σύμβουλος ὢν ἀγαθὸς καὶ συνεργὸς προθυμώτατος· καὶ διὰ ταῦτα ἔλυε μὲν τὰς διαβολὰς τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μολδοβίας, σκανδαλοποιῶν καὶ ταραχώδη καὶ χαϊρέκκων φθορὰς τε τοῦ κοινοῦ καὶ ἐπιζήμιον ἐγκαλοῦντος, εἶδετο δὲ τῶν κρατούντων μὴ ἀποπέμπειν μηδὲ καταδικάζειν ἀνεύθυνον. Κοινῆς οὖν γενομένης τῆς μαρτυρίας καὶ προσπαθοῦς τῆς ἐκλιπαρήσεως καὶ διὰ γραμμάτων καὶ διὰ λόγων πλειστων ἀγωνιώντων ὑπὲρ αὐτοῦ, οὐ γὰρ μικρὰ τις ὑπῆρξεν ἡ τόλμη, τῶν κρατούντων ὡς ὑπεύθυνον ἐλαυνόντων, ἀπεναντίας διαμαρτυρεῖν, καίτοι δεόμενον, ἐδοξε διὰ μὲν τὰς τοῦ πατριάρχου διαμαρτυρίας καὶ ἰκεσίας μηδὲν τι παθεῖν τὸν Ἐρέσου, διὰ δὲ τὰς τοῦ ἡγεμόνος ἐκλιπαρήσεις καὶ δωρεάς, ἀπελθεῖν εἰς τὴν αὐτοῦ ἐπαρχίαν διὰ τζαουσίου. Καὶ δὴ οὐ-

τως ἀπῆλθεν, ἔχων ἀγαθὴν συνείδησιν, καὶ καλὴν κοινὴν μαρτυρίαν, καὶ δόξαν ἐρίτιμον, ὡς ὑπὲρ τῶν ἱερῶν νόμων ἐπαθεὶν ἀδίκως ἀπελαθεῖς.

Ἡ δὲ τοικύτη τοῦ ἡγεμόνος κατὰ τοῦ Ἐφέσου κακοποιῶς ὀρμὴ ἀκμὴν ἤρῃσθε καὶ παρῶξυνε τὴν ἐνδημοῦσαν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἱερὰν σύνοδον, καὶ συγγινώσκειν ἐπὶ τοῖς πεπλημμελημένοις οὐκ ἔτ' ἤξιον, ὡς ἐκ γνώμης διαστρέφοντι, καὶ προφανῶς πολεμῶ τῆς ἐκκλησίας· ἀπεναντίας γὰρ τῶν γραφομένων τὰ πραττόμενα οὐ μετάνοιαν κατήλεγγεν, ἀλλ' ἐπὶ κακοῖς πεισμονὴν, καὶ ἐν ἀδίκαις ἐντρέχειαν. Διὸ καὶ τὴν ἐκδοσιν ἐκώλυον, καὶ μικροῦ δεῖν ἔχθρὸν τῆς ἐκκλησίας διεκέρυξαν. Ἀλλὰ τθνικῶτα γενόμενος Οὐγγροβλαχίας ἡγεμὼν Νικόλαος ὁ Μαυρογένης, ταύτην τὴν ταραχὴν κατέπαυσε, διακρῆζάμενος, ὥστε τὴν ἐκδοσιν σταλῆσαι. Ἐδόθη οὖν καὶ τὸ σύνθημα φιλότιμον τῷ παναγιωτάτῳ, καὶ γράμματα παρ' αὐτοῦ ἀμοιβατικὰ ἐπέμψθησαν πρὸς τε τὸν ἡγεμόνα Μολδοβίας καὶ τὸν νεωστὶ προχειρισθέντα μητροπολίτην, καὶ ἡ κοινὴ συνήχησεν ἀρμονίᾳ, τῆς καλῆς καὶ νομίμου τάξεως ἐπικρατούσης ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης· καὶ τῆς κατὰ θεὸν ἀλληλουχίας καὶ ἐνώσεως.

Ἀλλὰ τὰ μὲν τοῦ προχειρισθέντος ἀτάκτως μητροπολίτου Μολδοβίας ἐπικνωρθώθησαν διευθετηθέντα· ὁ δὲ νεωστὶ προβεβλημένος Οὐγγροβλαχίας ἡγεμὼν, διαμχόμενος πρὸς τὸν ἐν τῷ βασιλικῷ ἀργυροκοπέῳ κερματολογιστῇν Νέτρον, κατισχύσας, τοῦτον κατέκτανεν. Ἦν δὲ ὁ εὐσεβὴς· οὗτος ἀνὴρ διὰ μακροῦ ἐξυπηρετήσας ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτῆ, δόκιμος ἐν πολλοῖς, εὐνοία τῶν δυναστῶν κατωχυρωμένος, πλοῦτῳ βόθων, καὶ δύναμιν προσκεκτημένος ἀξίολογον, δι' ἣν καὶ παρὰ τῶν ἡγεμόνων Οὐγγροβλαχίας, ὡς τὰ μέγιστα τούτους ὠφελῶν, περισπούδατος ἦν. Ἐπεὶ δὲ ἡγεμονίας ἤρῃσθη ὁ Μυρογένης, τοῦ βασιλικοῦ στόλου ἄρμηνας· δικτελῶν, τούτῳ ἀντέπραπτεν

ἄλλοις χριζόμενοι, καὶ διεκώλυε πρὸς τοὺς ἐν τῷ πικλιτῷ κατακλιώμενος τοῦ σπουδάσματος· ὁ δὲ διαβλῶν πρὸς τὸν τότε ἐπίτροπον, ἔταφρον πρὶν ὄντα καὶ αὐτῷ σύνκυλον, καὶ πρὸς τὸν μέγαν στολάρχην ἴδιον αὐτοῦ πάτρανα εἶπουν προστάτην, καὶ τούτους παροργίσας, τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν οὐ μόνον τῆς αὐθεντεῖας ἐγκρατῆς ἐγένετο, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀντίπαλον καταπέλαισε, καὶ τέλος οἰονεὶ σκηπτὸς ἐνασχέψας ἀπετέφρωσεν. Ὁ γὰρ ἀναξίας διαβολαῖς τῶν εἰρημνέων δυναστῶν καὶ τῶν τούτοις χριζομένων παρενεχθεὶς, ἐκέλευσε συλλαβεῖν καὶ ἀπάγειν εἰς δεσμοκτήριον· ἔστι δὲ τοῦτο κάτω τῶν ἀνακτόρων κατὰ τὸ λεμβώριον παρὰ τὸν ἰπνὸν τῶν ὑπὸ ὄργην βασιλικὴν καταδικῶν. Πολλῶν δὲ δυνατῶν ἐξελεῖν καὶ ρύσασθαι σπουδάζόντων, ὡς ἐπέκριντο καὶ θανεῖν ἤθελον οἱ κρατοῦντες, ἐτασθεῖς οὐ περὶ τῶν διαβλῶν, οὐ γὰρ ἐπίστευον, ἀλλὰ περὶ τῶν αὐτοῦ χρημάτων, διὰ βαρυτάτων βασάνων, καὶ καταφραγῆ πάντα ἐν καταστίχοις ἐπειπῶν, τέλος τὸν διὰ ξίφους ἐδέξατο θάνατον.

Ἄλλὰ τὸν μὲν Πέτρον ἄνδρα δόξαντα κωνωρεκῆ ἢ ἀδικος καὶ πονηρὰ διαβολὴ ἀνέλε, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ τε καὶ τῶν παίδων αὐτοῦ καὶ συγγενῶν, καὶ τῶν σύμπρων αὐτοῦ τὸ βασιλικὸν ταμίειον, ἢ τῶν πλουσίων καὶ δυνατῶν Σκύλλα καὶ Χάρυβδις κατέπιεν. Εὗρε δὲ ἐπὶ τούτοις ὡς δεινὴν καὶ ἀλλόκοτον καὶ ξένην τὴν τελευτωρίαν ὁ παναγιώτατος κύριος Προκόπιος, καὶ ἡ περὶ αὐτὸν ἱερὰ σύνοδος, εἶτε τοῦ ἡγεμόνος χριζομένου, εἶτε τοῖς κρατοῦσι δόξαντος διερευνᾶν διὰ τοῦ παναγιωτάτου κτήματι καὶ χρήματι τοῦ φονευθέντος, καὶ εὐρεθέντα διαπέμπειν καὶ ἀποκαθιστᾶν τοῖς μετερχομένοις, ἀποπληροῦν τε ὡς ἴδια χρεῖα, ὅσα τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἶχεν ὑπογραφήν. Ὑπὲρ τούτων οὖν ὡς δεινῆς καὶ βαρυτάτης καὶ ἐπιλόπου, ἀλλὰ δὴ καὶ ξένης ἐπειράσατο τῆς φεραλγίας ὅτε θεοῦτατος πατριάρχης καὶ οἱ φιλανθρωπότατοι ἀρχιερεῖς,

διὰ μακροῦ ἀναδιφῶντες τὰ λύτρα τοῦ ἀδίκως φονευθέντος ἀγαπητοῦ υἱοῦ, καὶ τῶν ἐπηρεαζομένων τοῖς δάκρυσι περιχεόμενοι.

Ἐν δὲ τούτοις τοῖς ἀλγεῖνοις, ἤρξαντο γὰρ χυδῆν προφρῆναι τὰ δεινὰ, θλιβόμενος ὁ παναγιώτατος, ἤσυχλλε καὶ περὶ τοῦ κοινοῦ χρέους ὅτι δυσοικονόμητον ἦν, ὅτε λεγόμενοι ἐπίτροποι οἱ μὲν ἀφίσταντο, ὡς μηκέτι ἔχοντες ἔχειν καὶ φέρειν τὰ τῶν ἑλλῶν, οἱ δὲ καὶ ἐπειρώδοντο κολούειν τὴν πρόσω φορὰν καὶ προσερεῖν τινα τρόπον οἰκονομίας ἐδέοντο· ἠύξησε γὰρ τὸ κοινὸν τῆς μεγάλης ἐκκλησίας χρέος ἐπέκεινα τῶν χιλίων τριακοσίων τάλαντων. Πολλῶν οὖν γενομένων σκέψεων, ἔδοξεν ὡς δὴ τι εὐμαρῆς, ἀφελομένους μέρος τι τούτου, ἐπιμερίσασθαι ἀν' ἐκάστην ἐπρχίαν ὑποκειμένην τῷ ἀγιωτάτῳ ἀποστολικῷ θρόνῳ ἐπιβαλομένους τὸ ἀνάλογον κατὰ τὴν ἐνεργουμένην τοῦ ἰθίου ἐκάστη χρέους ἐτήσιον ὑρεσιν. Καὶ δὴ ἀναδασάμενοι ἐξακόσια τάλαντα, προσέθετο ἐκάστη τὸ ἐπιβάλλον. Ἐκυρώθη γοῦν αὕτη ἡ προσθεσκαίρισις προαχθεῖσα εἰς πρᾶξιν ἀπὸ πρώτης Μαίου τοῦ χιλιοτοῦ ἐπτακοσιοστοῦ ὀγδοηκοστοῦ ἔκτου σωτηρίου ἔτους, μηδενὸς τῶν ἔξω ἀρχιερέων ἀντειπόντος ἢ καταβοήσαντος. Τὸ γὰρ κατ' ἔτος εἰς ἀφαιρέσειν τοῦ ἐπικειμένου χρέους, εἰς τόκους ἐξῆς ἀποδιδόμενον βραχύ τι ἢ οὐδὲν ἕκαστον ἐλύπησε, τῆς ἐξ' ἐπιτογῆς κατ' ἐνιαυτὸν ὑφέσεως πεπαυμένης. Ἡμιστὰ μόντοι ὠφέλησε τὴν κοινὴν οἰκονομίαν ἢ τοιαύτη ἐπίνοια, τὸ πρὸν σκοπούμενη, καὶ τὸ ἐσίμενον χεῖρον διατεθεῖσα. Ἐκυρώθη δὲ, καὶ πολλῶν πραγμάτων ἐξῆς τὸν παναγιώτατον ἀπέλλαξε.

Ἄλλὰ καὶ ἐν τῷ ἀγωνίμῳ Ὅρει ἔτι τὸ λοιπὸν τοῦ χρέους τῆς μεγάλης Μέτης οὐκ ἀνάδαστον ἦν, καὶ πράγματι παρεῖχε τοῖς ἐκεῖ μοναστηρίοις· οἱ μὲν γὰρ τῶν πολλῶν συμμετεχεῖν ἐνεχομένους ἤθελον καὶ τοὺς ἐν τῇ μεγάλῃ Λαύρᾳ, καὶ τῇ τῶν Ἰθῆρων. Οἱ δὲ ἀπολαθόντες τὸ πλεον τοῦ ἡμίσεως ἐν

τῇ προτέρᾳ διανομῇ, τῆς ἐνοχῆς τοῦ λοιποῦ ἀπηλλαγμένους σφᾶς αὐτοὺς ἐδικαίουν, καὶ οὐκ ἔτι ὡς περὶ κοινοῦ φροντίζειν, ἀλλὰ μερικὸν ἐπιλογίζεσθαι ἀπιγχυρίζοντο. Κατεβίων δὲ καὶ περὶ τῆς προτέρας ἀποτόμου νεμήσεως, ὅτι εἰς ἀφικτα ἐπεχείρησε, καὶ εἰς φυγὴν αὐτοὺς συνελάυνει, καὶ τῶν μεγίστων τούτων μοναστηρίων ἐρήμωσιν, μὴ δυνάμενους τοσοῦτον ὄγκον χρέους ὑπενεγκεῖν. Διὸ καὶ πρὸς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν αὐθις κατέφυγον, δικαιοδικαίς καὶ σοφωτέρας προνοίας δεόμενοι. Ἀποδεξόμενοι οὖν εὐμενῶς ὅ τε πανηγυώτατος κύριος Προκόπιος καὶ ἡ περὶ αὐτὸν ἱερά συνόδος, καὶ τὸ ἐπίλοιπον τοῦ χρέους ὀρθῶς διαίτησαντες, ἀπέλυσαν ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀδελφικῇ ὁμονοίᾳ, τοῦ σκανδάλου ἐκ μέσου ἀρθέντος, καὶ ἐκάστου μοναστηρίου τὸ ἐπιβάλλον οἰκονομήσαντος. Ἐκ δὲ τῆς συνεχοῆς πρὸς τὴν βασιλεύουσιν τῶν ἡγουμένων καὶ προσετῶν ἐνδημίας καὶ ἐκτερέας διανομῆς τοῦ κοινοῦ χρέους, μέγα αὐτοῖς προσεγένετο κέρδος, καὶ οἰκονομία τις λυσιτελεστάτη καὶ ἐν τοῖς μάλιστα ἀναγκαιοῖς ἐπενοήθη· ὅσα γὰρ χρεὴ κοινὰ καὶ ἴδια τῶν ἱερῶν μοναστηρίων ὑπὸ βερυτάτοις τοῖς τόκοις, ἐν τε Θεσσαλονίκῃ καὶ ἄλλοις ἐκτὸς τόποις, ὀφειλόμενα ἔθνικοῖς καὶ ἀλλοφύλοις, ἐπαπειλοῦντα τοῖς ἱεροῖς κίνδυνον, ταῦτα πάντα ἀπεπλήρωσαν θανευσθέντες, παρὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ὀρθοδόξων χριστιανῶν ἐν ἐλαφροτέροις τοῖς τόκοις, συνιστῶντες τοῖς εὐσεδέσι τὰ ἱερά, καὶ πῶς ἐνεχυράζοντες τὰ ἴδια.

Ἐν τῷ αὐτῷ ὀγδοηκοστῷ ἔκτῳ ἔτει, ἐξωνηθείσης παρὰ τοῦ μεγάλου σκευοφύλακος τῆς ἐξαρχίας Λιβυαίου καὶ Καταλλορρίζου, ἀπεκατέστη ἡ ἀρχιεπισκοπὴ Μύρων.

Ἐν δὲ τῷ ἐφεξῆς ὀγδοηκοστῷ ἐβδόμῳ ἡνώθη ἡ ἀρχιεπισκοπὴ Ὠλένης καὶ ὑπετάχθη τῇ μητροπόλει Παλαιῶν Πατρῶν, δι' οἰκονομίαν ἰσῶς χρεῶν, καὶ κέρδος τοῦ ἐκεῖ μητροπολίτου. Ὁ γὰρ βερυς καὶ ἄληκτος, κατὰ τὸν κειρὸν τοῦτον τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας περισπασμὸς περὶ χρημάτων μά-

λιστα και χρεῶν ἦν, καὶ ἡ διηνεκὴς περὶ τούτων ἐνόηλας κατέβληθε τὸν παναγιώτατον.

Ἄλλὰ τὰ μὲν μέχρι τοῦδε συγκαροῦντα πανταχόθεν λυπηρὰ καὶ ἐπίπονα, πολλὰ μὲν ἦν, πάντων δὲ τῆ ἀτρίτῃ φερεπονίᾳ καὶ ἐμφρονι γενναϊότητι ραδίως ἐκράτει ὁ παναγιώτατος· τὰ δὲ ἐξῆς συρρέυσαντα δίκην χειμάρου τῶν κακῶν, τίς ἂν ἀθρόα καὶ καρτερήσειεν; ἐμάνη γὰρ καὶ αὐθις λυττήσας κατὰ τῶν Ρώσων ὁ Ἄρης, καὶ καθ' ἡμῶν βακχεύων συνεχίνει τὸν κυδοιμόν. Ἦρξατο δὲ ὁ πόλεμος ἀπὸ ε' Αὐγούστου μηνὸς τοῦ ὀγδοηκοστοῦ ἐβδόμου ἔτους, ἡ δὲ προπαρασκευὴ ἦν μεγάλη, ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἔτους συγκινουμένων τῶν στρατευμάτων. Ἦρξατο μέντοι μετὰ πολλοῦ τοῦ θράσους, καὶ βαρβαρικῆς τῆς ἀλαζονίης ἐνυβρίσας εἰς τὸν ἐνταῦθα παρεδρεύοντα πρέσβου, καὶ τοῦτον εἰς τὸ Ἐπταπόργιον ἐναποκλείσας, τοὺς δὲ ἄλλους εὐρεθέντας Ρώσους διακράσας ἀδίκως καὶ καταιχμαλωτίσας ἀπανθρώπως, καὶ τὰ πλοῖα αὐτῶν λησάμενος, καὶ πολλὰ ἡμῖν εὐθύς ὄρῃν τὰ δεινὰ, πλείω δὲ καὶ χλεπώτατα παρεῖχεν ὑπονοεῖν, ἀνκμνησκομένοις ὅσα κατὰ τὸν πρότερον ὑπέστημεν πόλεμον. Διὸ οὐδεὶς ἦν ἐκτὸς κινδύνου καὶ φόβου. Ὁ δὲ παναγιώτατος συνεχῶς ὑπὸ τοῦ κράτους διακλειόμενος, ἵνα πανταχόσε ἐπιβλέπῃ καὶ καλῶς προσέχῃ μὴ τι τῶν ἀτάκτων παρὰ τῶν ὑπηκόων γένηται, σφόδρα ἦν περὶ πάντων ἀγωνιδῶν. Ἀπίστευτε δὲ πανταχοῦ γράμματα ἐντελλόμενος τὴν ὀφειλομένην ὑποταγὴν καὶ εὐπειθειαν τοῖς κρατοῦσι, παρακαλῶν μὴ ἐκκακεῖν ὑπομένοντας ἐπ' ἐλπίδι τῆς εἰς θεὸν τὸν δικαιοῦντα καὶ σώζοντα, μηδὲ δίδόναι τοῖς μισοῦσιν ἡμᾶς πρόφασιν τοῦ κικκοποιεῖν. Ἄλλὰ καὶ ὁ τότε τῆς βασιλείας ἐπίτροπος Ἔργον τοῦτο μέγα καὶ καλὸν ἐργασάμενος, διὰ πολλῶν διεκώλυσε τὰς καθ' ἡμῶν πλείονας τῶν φαύλων ὑβρεῖς, προτρεψάμενος καὶ διεγειράς τοὺς νομικοὺς ὀμιλεῖν καὶ θρησκολόκτας κηρύττειν καὶ διδάσκειν ἐν τε ταῖς αὐτῶν συναγωγαῖς καὶ ἰδίᾳ, ὡς τὸ

κατ'ακρίβειαν καὶ συλῆν καὶ ὑβρίζειν τοὺς ὑπηκόους ἄδικον καὶ θεοσυγῆς, καὶ τῆ τοῦ βασιλέως γνώμη πολέμιον, καὶ πρὸς τὴν ἐπιούσαν τῶν πραγμάτων γρεῖαν ἐπιβλαβῆς. Ἐντεῦθεν δὴ καὶ ἀρὰ καὶ ἐπιτίμια ἐξεφωνήθησαν τοῖς μικροῖς τολμηταῖσι, καὶ τοῖς παραφυλάττουσιν ἐδόθη προστάγματα συντηρεῖν τὸ ὑπήκοον, τῶν φύλων καὶ πονηρῶν τὴν ὑβρίν κολαζόντας, καὶ πῶς διὰ τούτων ἡ προγεομένη συνεστάλη ἀπέλγεια, καὶ ἡ μέγα σοδοῦσα διὰ τῶν πόλεων ληστεία κατέπαυσε, καὶ ἡ ἄδικος γνώμη ἐκρύβη.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ ἔτει κατ' ἀρχὰς μηνὸς Νοεμβρίου, τοῦ μακαριωτάτου κυρίου Ἀβραμίου ἐν βασιεῖ γῆρι πρὸς κύριον ἐκδημήσαντος, προεβιάσθη ἀπὸ Κιισαρείας Φιλίππου εἰς τὸν ἀγιώτατον ἀποστολικὸν τῶν Ἱεροσολύμων θρόνον νομίμῳ ἐκλογῇ καὶ κανονικαῖς ψήφοις ὁ κύριος Προκόπιος, γενομένης τῆς μεταθέσεως ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἀγίου μεγελομάττυρος Γεωργίου τοῦ ἐπιλεγομένου Μετοχίου τῆ β'. τοῦ ρηθέντος μηνός.

Τὰ μὲν οὖν τῶν βραβάρων ἐθνῶν πλήθη ὅσα ἐκ τῶν Κορακίων καὶ Κουκκσιῶν ὄρεων διὰ ἀδρατάτων δώρων ἐπώρμησαν, τῆ δυνάμει τοῦ σταυροῦ ἠττηθέντα, τούτων τὰ πλείω ὑπετάγησαν τῆ Ρωσικῆ εἰνομίᾳ, κατεκόπησάν δὲ καὶ ὅσοι τούντεῦθεν ἐθρασύνθησαν τὰς ἐκβολὰς τοῦ Βαρυσθένους παρελθεῖν, καὶ τοῦ ναυτικοῦ τὸ πλεῖον ἀλλή πη διόλωλεν. Ἡ δὲ ἀλαζῶν ὄφρὺς οὐδὲ μικρὸν ὑπέκλινε, καὶ τὸ βάρβαρον φρόναγμα ἔτι ἀγέρωχον ἦν. Καὶ δὴ ἐνισταμένου τοῦ ὑγδοηκοστοῦ ὑγδόου σωτηρίου ἔτους, ἡ παρασκευὴ τοῦ πολέμου ἐγένετο διὰ τε θαλάσσης καὶ ξηρᾶς σφόδρα μεγάλη καὶ πολυπληθῆς, ἣ τε προσδοκία οὐκ ἐλάσσωσαν ἦν ἐπερειδομένοις τῆ καλαμίνῃ ράβδῳ τῷ Σουήκων ρηγί. Συνέστη γοῦν ναυτικόν, οἷον οὐδέπω τὸν Εὐξείνιον Πόντον κατέπευσε, πλοίων μὲν μεγάλων ἐγγὺς ἑκατόν, διπλασίων δὲ ἐλασσόνων, καὶ πολλὴν ἐπερρήθει τὸν ἐνιαλίον. Ἐπὶ τούτου οὖν συνήγαγον καὶ τῶν ἡμετέρων, ὅσοι εὐπαραλόγιστοι καὶ πρὸς

τὰ τυχόντα κέρδη παράβολοι, ἀλλὰ δὴ καὶ τῶν νήσων πολλοὺς κατ' ἀνάγκην κήρυμαμένους, ὥστε πλείονας ἢ μυρίους τῶν χριστιανῶν, τοὺς μὲν ἄκοντας, τοὺς δὲ καὶ ἐθειλοντάς ναυλοχεῖν. Ἐπὶ δὲ τούτοις ἐπιλογισάμενοι ἀπὸ Σησοῦ καὶ Ἀβόδου μέχρι Ἰστρου καὶ Σινώπης πρὸ ἑκατέρου τὴν περαλίαν διαγίλιους, τούτους ἀπῆτουν τὸν παναγιώτατον, καὶ στρατολογεῖν τὸν εἰρηνέργην καὶ ἐξοπλίξειν χριστιανούς κατὰ χριστιανῶν ἡνάγκαζον, κούτας πανούργως ἐξονομάζοντες. Ἠσχάλλεν οὖν καὶ κατωδυνάτω σφάραξ ὁ πατριάρχης ἐπὶ τῷ ζῆνῳ καὶ ἀλλοκότῳ τῆς πονηρᾶς ταύτης ἀνάγκης, ἀπεκλαίοντο δὲ συνθηρονοῦντες καὶ οἱ ἐνδημοῦντες περὶ αὐτὸν ἀρχιερεῖς, καὶ τῷ πυρὶ τῆς ἀλλοκότου ταύτης θλίψεως τυχόμενοι, νόκτας ὄλας καὶ ἡμέρας συνδιεσκέπτοντο εἰ τις μηχανή, τὸν πονηρὸν τοῦτον ἄθλον διαφυγεῖν. Ὁ δὲ παναγιώτατος ἔτοιμος ἦν πάντα προέσθαι, ὅσα χρημάτων προσῆν, καὶ ἐκ τοῦ κοινοῦ προσδαπανῆσαι πολλά, ἵνα τῆς ἀδελφοκτονίας τὰ τέκνα ρύσῃται, καὶ μὴ ἡ τοιαύτη ἀδικία εἰσακμάσῃ τῆ ἐκκλησίᾳ, ἀλλ' οὐκ ἐξέφυγε προσλιπαρήσας καὶ δεηθείς τῶν κρατούντων, ἀπαρσιτήτως τὸν κατάλογον τῶν ἀνδρῶν ἐκπληροῦν ἀπαιτούντων, καὶ εἰ ἄλλως γένοιτο, ἐπικπειλούντων παγγάλαπα· καὶ δὴ χρημάτων ἐκκλησιαστικῶν ἀποσταλέντων, καὶ ἡρημερίων πατριαρχικῶν, γενομένης ἐπινεμήσεως ἐκ πάσης κόμης καὶ πόλεως τῆς εἰρημένης περαλίας ἀπεπληρώθη ὁ αἰτούμενος τῶν ναυτικῶν ἀριθμῶς· αὕτη δὲ ἡ στρατολογία πρώτη ἐγένετο. Καὶ ἤδη ὄπλοφοροῦντες χριστιανοὶ πλείονες μυρίων ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐφάνησαν. Ἐν γὰρ Βλαχίᾳ τινικυῖτα πολλῶν πλείονας συνειλογῶς ἐκ διαφόρων ἐπαρχιῶν ὁ ἡγεμῶν, οὐ τοσοῦτον ἐδίδκει ζῆνα ποιεῖν, ὡς τὸ ἀγειν καὶ κινεῖν ἢ ἐν βούλοιο τὰ ἀτίθασα πλήθη Ὀθωμικῶν. Ἐκ ταύτης γοῦν τῆς στρατολογίας βραχύ τι ἀπελώρησεν ὁ δυσμενής· καθ' ἡμῶν κούτος· διεκελεύοντο δὲ οἱ στρατευόμενοι μηκέτι ἀδικεῖν καὶ ὑβρίζειν εἰς τὸν ὑπόφορον, ἀραὶ

τε καὶ ἐπιτίμια διακηρύττοντο ἐπὶ τῶν συναγωγῶν αὐτῶν, εἴ τινας βλάπτειν ἐπιχειρήσειεν, καὶ τῶν ὑποτελῶν τινα τῷ Ρωσικῷ ὀνόματι προσωνομάσειεν· κοινὴν γὰρ κατὰ τῶν εὐσεβῶν τὴν μὴν ὑποτρέφοντες, ἡμᾶς ἀόπλους διαχειρίζοντο, Ρώσους κατονομαζόντες ἐπὶ τοῦ προτέρου πολέμου, καὶ τοιαύτη ποιεῖν οὐκ ἂν ᾔδῃ ἐπαύσαντο, εἰ μὴ μεγάλη τις ἦν περὶ τούτου τῶν κρατούντων ἡ πρόνοια. Διὸ μετὰ τινος εὐταξίας ἐξῆει ὁ στρατός, καὶ οὐκ ἔτι ἐποίουν οἱ ἐν τῇ πόλει ὄπλοφοροῦντες τὰ συνήθη σφίσιν ἐκεῖνα κακὰ, καὶ τὰς πολλὰς καὶ ἡμῶν ἀδικίας καὶ ὕβρεις.

Συρραγέντος δὲ τοῦ πολέμου, καὶ τῶν Ρωσικῶν καὶ Ἀουστριακῶν στρατευμάτων εἰς Μολδοβίαν εισφέντων, ὁ ταύτης ἡγεμὼν Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης ἠτήθεις ἐν πολέμῳ ἔλαω. Ὁ μὲν οὖν στρατηγὸς τῶν Ὀθωμανῶν ἐν Βασσαρχίᾳ γράψας ἐμαρτύρει μὴδὲν τῶν ἀνηκόντων ἐκεῖνω λόγῳ καὶ ἐργῶ διαλιπεῖν, εἰ καὶ ἠτήθη δι' ἑλλειψίν στρατοῦ, καὶ τῆς ἐξῴθεν ἐπικουρίας, ἣν πολλάκις ἠτήσατο δεηθείς τοῦ ὑπάτου. (1) δὲ τῆς Βλαχίας ἡγεμὼν δυσμενῆς ὢν τὰ πρῶτα, αὐτομολήσεντα τοῖς ὑπεναντίας διέβλε, καὶ τὸν ὑπάτον παρηκούσας καὶ παραγγων ἔτοιμον αὐτῷ πάντα χαρίζεσθαι, πρὸς τὸ κράτος ἐσυκοφάντει ἐπίβουλον καὶ προδότην δι' αὐτοῦ ἀποκαλῶν. Τούτου δὲ τοῖς γράμμασι πεισθεὶς ὁ ἄναξ, εὐθύς ἐκέλευσε συλλαβεῖν πάντας τοὺς οἰκείους τοῦ ἡγεμόνος καὶ εἰς φυλακὴν εὐδαλεῖν, καὶ πάσαν τὴν περιουσίαν αὐτοῦ καταγράψασθαι. Τὰ μὲν οὖν τοῦ ἡγεμόνος Μολδοβίας ἐπὶ ξυροῦ Ἰσταντο ἀκμῆς· ἰταλικῶν δὲ καὶ ἐθλίβετο ἐπ' αὐτοῖς ὁ παναγιώτατος ἀπαιτούμενος, ὅσα τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ἦν δανεια. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ φυλακῇ καταδικασθέντος τοῦ μεγάλου λογοθέτου τῆς ἐκκλησίας, γκμθροῦ ἐπὶ θυγατρὶ τοῦ ἐκλωκότος ἡγεμόνος, περιμπαχίτου γενομένης τῆς μεγάλης λογοθετίας, πράγματα εἶχεν. Ἐλόζε δὲ ἐν τῇ τοιαύτῃ περιπετείᾳ, μᾶλλον ἀτυχήσας ὁ κύριος ἱεροκόπος,

ἐλάττων νομισθεὶς τῆς ὀρειλομένης αὐτῷ συμπεριφορᾶς ἐν τοῖς τοιοῦτοις δυστυχήμασι, καὶ μέγαν λογοθέτην τῆς ἐκκλησίας, ζῶντος τοῦ προτέρου παρὰ τὸ ἔθος προχειρισόμενος, καὶ αὐτὰ ἀνεψίων τοῦ διώκοντος ἡγεμόνος. Κῆντεῦθεν πολλοὺς εἶχεν ἀπαρετκομένους καὶ μεμρομένους αὐτοῦ τὴν διοίκησιν.

Ἄλλ' ἢ μὲν κατὰ τῶν οικειῶν τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μολδοβίας ὀργὴ ὄφειτο τοῦ θεοῦ μεταβαλόντος. Ὁ δὲ πναγιώτατος τῆς ἀδίκου ἐργολαβίας οὐκ ἀπηλλάγη. Οὐδὲ γὰρ τῶν ἀδίκων φόνων ὁ λοιμὸς ἔπυξεν· ἔσπευδε γὰρ πάντα τὸν δυνάμει ἢ πλοῦτι κομῶντα τοῦ γένους ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπαλεῖψαι, ὡς μηκέτι φοβοῖτο, οἷς ἐτέλει, καὶ ὧν ἂν ἔλοιτο. Διὸ καὶ παρὰ πύδας ἀνέλε ρηθιουργήσας καὶ δολίως τεχνητευτάμενος Δημήτριον τὸν Σικναεθῆ, ἄνδρα δόξαντα διὰ μακροῦ εὐτυχεῖν τοῖς δυνάσταις ἐμπορευόμενον. Καὶ ἐπὶ τούτῳ γοῦν ἐταλαιπώρει ἐξῆς ὁ κύριος Προκόπιος μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν ἱερᾶς συνόδου, καταγράφων, συνάγων, ἀποδοῦς ἐκκλησιαστικῆς χρεῖς, ἐν οἷς συνέβαινε λυπουμένους λυπεῖν, σφόδρα λυπούμενος, καὶ ἀδικουμένους, εἰ τι ἔλαθεν ἀδικούντας, προσκαπιτεῖν ἀπηνῶς ἀδικούμενος.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ κύρῳ μηνί, καθ' ὃν ἔλαβε τὴν ἀδικον θλίψιν περὶ τοῦ φρονευθέντος Δημητρίου ἢ τοῦ Χριστοῦ μεγάλη ἐκκλησία, πολλὴν ἐπέγνω τὴν ἀπαρέσκειαν ὁ πναγιώτατος κύριος Προκόπιος καὶ διὰ τὴν εἰς τὸν μητροπολιτικὸν θρόνον Θεσσαλονίκης τοῦ Γερασίμου προχείρησιν· ἐγένετο δὲ οὗτος γνώριμος καὶ τολμητικὸς τις καὶ ρέκτης κατεφάνη ἐπὶ τῆς ἐπιηρείας τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κύπρου, δι' ἣν ἐπὶ τοῦ καινίου Γαβριὴλ ἀπεστάλη, διενεργήσας μὲν τὰς βουλὰς τῶν ἀποστειλάντων, τσαυτὰ δὲ καταδικανήσας, καὶ τοιοῦτοις ἐμβεβλῶν αὐτοῦς τοῖς δεινοῖς, ὅσα καὶ οἶα οὐδὲ δέκα διώκοντες τύραννοι διὰ βίου ἂν διενέγκοιεν καὶ κατεργάσαιντο. Ὁ γὰρ τότε προκόνσουλός, ἢ ἀνθύπατος (μέχρις ἐκείνου γὰρ τοῦ ὑπά-

του ἐνομιζέτο ἢ Κύπρος) πλεονεξίᾳ νικώμενος, ἔδωκε τὸν ἀρχιεπίσκοπον καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ἀρχιερεῖς, καὶ αἰτήσας τοῦ κράτους ἔλαβεν ἄδειαν, ἀντιστήσαι ἐτέρους, ὡς μηκέτι ἔχειν τοὺς κωλύσοντας τῆς ἀρπαγῆς· οἱ δὲ λαθόντες διέφυγον, καὶ τὸν ρηθέντα ἀπέστειλαν τῇ τοῦ Χριστοῦ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ δηλώσοντα τὴν ἐπήρειαν, χεῖρα βοηθείας αἰτούμενοι, ἐπιτρέψαντες καὶ εἰ τινοὶ δέοιτο τῶν μετρίων προσδραπανῶν. Ὁ μὲν οὖν αἰδιμὸς τότε οἰκουμενικὸς πατριάρχης κύριος Γαβριὴλ καὶ ἡ περὶ αὐτὸν ἱερὰ σύνοδος, ὑπερμυχοῦντες τῶν συναδελφῶν καὶ τῶν ἐκεῖ χριστιανῶν, ἐκκλησίας ὕλης κηθόμενοι, τὴν ἄθεσμον καὶ ἄδικον τοῦ τυράννου βουλήν διεσκέδασαν, ἀκυρώσαντες καὶ καταργήσαντες τὴν πρᾶνομον προχείρησιν, ἀποδεικνύοντες τὸν τὰ τοιοῦτα ἄθεσμα τολμῶντα ὑπουλον ἀντάρτην, καὶ πλεονέκτην ἀνάσχοντον, λυμεῶνά τε καὶ φθορέα τοῦ λαοῦ, ὡς τῆς ἐπικνουμένης τάξεως παραδύστην, ἐκάλισαν δὲ καὶ ἐσφυρόντας ἀρχιερεῖς· εἰς βασιλεύουσαν ἀνελθεῖν. Ὁ δὲ ρηθεὶς Γερμανισμὸς τοῖς δυναστοῖς ὁμιλῶν, καὶ καταφρονῆς γενόμενος, ἄτε ἀπειρος ὦν τῆς ἐνταῦθα πολιτικῆς, ὡς ἔτοιμος ἦν μεγάλη προσδραπανῶν, ἔνα τύχη, ὦν ἔλπιζε, γέγονε ματτύη τοῖς λύχνοις τὸ δὴ λεγόμενον, καὶ τούτου τοῖς πλεονεκτοῦσι καὶ ἐπικύθις ἦν καταθῆμιος· τοῖς δὲ σωφρονοῦσιν ἀηδῆς ἦν καὶ ἐπίμωμος, καὶ μᾶλλον ἐπιβλαβὴς ἐνομιζέτο. Ἀπερρέσκοντο γοῦν καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν ἀρχόντων οἱ πλείονες τὴν τούτου προχείρησιν, καὶ τὸν παναγιώτατον κύριον Προκόπιον, τῇ ἐξῴθεν βίᾳ, καὶ ἔσωθεν ραδιουργίᾳ ἀγενῶς ὑποκλίνοντα, ἐμέμψοντο.

Τοῦ δὲ μικρασιωτάτου πάππ καὶ πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κυρίου Γερμανισμοῦ πρὸς θεὸν ἐκδημήσαντος τῇ ς'. τοῦ αὐτοῦ ἀγούστου μηνός, καὶ γρημμάτων ἀπ' Αἰγύπτου ἐλλήνωντων, ψήφω καὶ ἐκλογῇ τῶν ἐνδημούντων ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίων ἀρχιερέων, καὶ εὐγενεστάτων ἀρχόντων καὶ ἐπιτρόπων τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τοῦ ἀποστολικοῦ τούτου θρόνου,

γνώμη καὶ συναινέσει τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου Προκοπίου, καὶ τοῦ μακαριωτάτου Ἀντιοχείας κυρίου Δανιήλ, καὶ μακαριωτάτου Ἱεροσολύμων κυρίου Προκοπίου, προεκρίθη ἐκλεχθεῖς ὁ μέγας πρωτοσυγγελος τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας κύριος Περθέσιος, καὶ χειροτονηθεὶς ἐν τῷ νῶ τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου ἐν τῷ πατριαρχεῖῳ ὑπὸ τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου Προκοπίου τῇ δεκάτῃ τρίτῃ Σεπτεμβρίου ἀρχιερεὺς καὶ μητροπολίτης Πηλουσίου, προεβιβάσθη νομίμως εἰς τὸν ἀγιώτατον ἀποστολικὸν θρόνον Ἀλεξανδρείας.

Πολλῶν δ' ἐκφρασιῶν καὶ θλίψεων γενομένων τοῖς ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει ὀρθοδόξοις χριστιανοῖς κατὰ τὸν ἐνικυτὸν τοῦτον, καὶ ἐν ἅπαι συμπεριχόμενος καὶ θλιβόμενος ὁ παναγιώτατος κύριος Προκόπιος, καὶ ἄκων ἐλύπησεν οὐκ ὀλίγους. Διὸ καὶ λίβελλοι κατ' αὐτοῦ τοῖς κρατοῦσιν ἀδικώτατοι τρεῖς ἐρεξῆ· ἐπεδόθησαν, δι' ὧν ἤκεν εἰς αὐτὸν ἐγγραφος ἀπειλὴ τοῦ ἀνθυπάτου, ἄλλες δὲ τοῦτο γίνεσθαι, ὡς εἰ μὴ πύσει ἄρχων πλεονεκτικῶς, καὶ ἀγρίως διασπαράττων, καὶ κακῶς λυμηνόμενος τὸ ποίμνιον, ὡς αὐτοῦ κατεβόησαν, θάνατος αὐτῷ ἢ ζῆμιά. Ἔδεισαν οὖν φοβηθεὶς ὁ παναγιώτατος τῆς ἀδίκου διαβολῆς, ἔδεισαν δὲ κατακτονηθέντες περὶ αὐτοῦ καὶ οἱ πανιερώτατοι ἀρχιερεῖς, ὑφορώμενοι ἐν σφαλερῷ οὕτω κειρῷ τῶν κακῶν τὰς ἡμέρας. Καὶ δὴ συνελθόντες, καὶ κοινὴν ποιήσαντες ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ἀναφοράν, ἀπέστειλαν μαρτυροῦντες καὶ διαβεβησιούμενοι τὸν ὀρθὸν τρόπον καὶ κοινωρελῆ μέριμναν, καὶ ἀνεπίληπτον προστασίαν τῆς αὐτοῦ παναγιότητος, ἀπελέγχοντες ψευδεῖς καὶ κακομηχάνους τὰς ὡς ἐκ τοῦ κοινοῦ δῆθεν ἐκείνης δηλώσεις, καὶ διαβολὰς ἀνυσταγτοῦ ἀνθρώπων ἐμπαιθῶς κινουμένων, κακεντρεγῶν τε καὶ ἀπονειοημένων καὶ τοῦ ἡμῖν συμφέροντος πολυμίαν.

Ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει ὀκτωβρίου εἰκοστῇ τετάρτῃ τοῦ μα-

κρωιάτου Ἱεροσολύμων κυρίου Προκοπίου οἰκιοθελῆ παρλίτην ποιησκέμενου εἰς τὸν πανιερώτατον Καισαρείας Φιλίππου μητροπολίτην κύριον Ἀνθιμον, προτροπῆ τοῦ πανκρωιάτου κυρίου Προκοπίου, καὶ συναινέσει τοῦ μακκρωιάτου πάπα καὶ πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κυρίου Πιρθενίου, καὶ τοῦ μακκρωιάτου πατριάρχου Ἀντιοχείας κυρίου Δανιὴλ, συνδρομῆ τῶν Ἀγιοταριτῶν, ἐγένοντο αἱ ψῆφοι ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ ἐπιλεγομένου Μετοχίου, καὶ γενομένης κκωνικῆς τῆς μεταθέσεως, προσεδιάσθη νομίμως εἰς τὸν ἀποστολικὸν ἁγιάτατον θρόνον τῶν Ἱεροσολύμων ὁ κύριος Ἀνθιμος.

Ἀρχομένου δὲ τοῦ ἐγδοκκοστοῦ ἐνάτου σωτηρίου ἔτους, καὶ κύριος προακρητεῖτο ὁ πανκρωιάτατος τῶν διαχιλιῶν κκωνικῶν τὴν ἀνδρολογίαν, καὶ συναλγῶν μετὰ τῆς ἱερᾶς συνόδου προσεταλιπῶραι κατολοφυρούμενος τῆ ἀδικωτάτῃ τάτῃ ἐπηρεῖα, ἢ καὶ φυγεῖν τοῦ λοιποῦ ἀμήχανον καὶ ὑπνεγαχεῖν τοὺς ἐπηρεαζόμενοις οὐ φορητόν. Ἄλλ' ἐν οἷς περὶ τῆς κκταδκωνισταίς τάτῃς ἐσκέπτοντο, πονηροτέρη ἄλλη τούτοις ἐπῆλθε, καὶ οὐχ ἦττον παράδοξος. Δικελεύετο γὰρ ὁ πανκρωιάτατος συναγαγεῖν ἐκ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ὀρθοδόξων χριστιανῶν, καὶ ἀποδοῦναι τῷ βασιλικῷ ἀργυροκοπιῷ μυριάδας διακοσίας δραχμῶν ἀσήμου ἀργύρου. Ὁ δὲ προτρεψόμενος τὰ πρῶτα, ἐπεισε προσαγαγεῖν τὰ τῶν εὐγενῶν οἰκων ἀργυρᾶ σκεύη, ἅπερ καὶ συναχθέντι τὸ ἔβδομον τοῦ αἰτουμένου συνεπλήρωσαν, καὶ ταῦτα ἀπέδωκεν· ἐπειδὴ εἰς τοὺς ἱεροὺς ναοὺς ἀφορῶντις ἐπέγνω, ἐνόμιζον γὰρ πολὺν εἶναι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σταθμὸν ἀργύρου, περιελόμενος τοῦ ἐν τῷ πατριαρχεῖῳ ναοῦ τὸν κόσμον τῆ δεκάτῃ ἑβδόμῃ Φεβρουαρίου, καὶ ἐρεξῆς τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν, κκνδῆλας, πολυελαίους, κκροστάτας, θμμιαντήρια, δίσκους ἀπέδωκε τοῖς ἱεροσούλοις, συμποσωθέντι εἰς τεςσαράκοντα καὶ ὀκτώ μυριάδας δραχμῶν· ὡς δὲ καὶ ταῦτα

προσήνεγκον, εδίδοντο μεθίνοι μηκέτι έχοντας. Οί δέ και ἐπέκειντο ἀποπληροῦν, καί ἐκ τῶν ἐχόντων πορίζειν. Ἐθλίβετο γοῦν περὶ τούτου ὁ τε παναγιώτατος καὶ ἡ περὶ αὐτὸν ἱερὰ σύνοδος, καὶ ἀναδασμὸν ποιησάμενοι εἰς τὸν εὐσεβῆ λαὸν κατὰ συμμορίας καὶ συστήματα, νόμισμα ἤθροισον, ἐξουνοῦμενοι καὶ ἀποπληροῦντες τὸν ἀπαιτούμενον ἀργυρον. Διηνωχλετο δὲ καὶ διὰ τῆς συστροφῆς τῶν ἐνταῦθα Χίων, ἀντιποιοιμένων τῆς ψήφου καὶ ἐκλογῆς τοῦ ἐν τῇ πατρίδι αὐτῶν μητροπολίτου, καὶ ἀπαρεσκομένων τῇ προχειρήσει τοῦ νεωστὶ χειροτονηθέντος, ὃν ὁ παναγιώτατος καὶ ἡ ἱερὰ σύνοδος ἐξελέξατο καὶ ἐψήφισε. Προσετάγη δὲ ἐπὶ τούτοις καὶ περὶ λιτότητος ἱματίων, καὶ πενιχρῶς ἀμπίσχεσθαι φροντίζειν τὸν ὑπόφορον, ὡς ἄξια ὧν ἔπαυεν οἴμαι ἀμφιένυσθαι, καὶ πενθεῖν τυραννοῦμενον. Οὕτως οὖν ἐπεκύμαινε τὰ λυπηρὰ ἐπὶ τοῦ καιροῦ τούτου, μυρίων τῶν καθ' ἕκαστα ἐπιτρεχόντων, τοῦ βερβαρικοῦ θράσους ἐκμανέντος καὶ ἀσελγῶς ἐξυβρίζοντος. Ὁ δὲ εὐσεβὴς λαὸς οὐ μόνον πρὸς ταῦτα διεκαρτέρει, ἀλλὰ καὶ πολλὴν ἐπέδειξε τὴν χριστιανικὴν ἀγάπην τοῖς ἀπὸ Μεγαλίδας ἀχμαλωτισθεῖσι, πλείστους διὰ χρημάτων ροσάμενος. Ὁ δὲ παναγιώτατος κύριος Προκόπιος, ἀδιαλείπτως ἐν τοιούτοις συνεχόμενος τοῖς δεινοῖς, πλεισταίαις ἐπιδικερῶν ἐβόα — φεῖσαι Κύριε, τοῦ λαοῦ σου, καὶ ἐξέλου ἡμᾶς τῆς παρούσης ἀνάγκης καὶ θλίψεως! καὶ ἦν διὰ παντὸς κατοδυνώμενος ταῖς κοιναῖς συμφοραῖς· ἐπεφύκει δὲ αὐτὸν καὶ ἡ τῶν κκκῶν μανία, δι' ἧς ἐξήμεσε συκοφαντίας καὶ ἀσυνειδήτους διαβολάς, καὶ ἀπαλλαγὴν ἐζήτησε πρόσφορον τῆς πατριαρχείας καὶ μεγάλης ταύτης ἐπιστασίας, ἀκονόμεναι δὲ τὸν καιρὸν εὐχόμενος ὑπὲρ σωτηρίας πρὸς τὸν θεόν. Οἱ δὲ ἐνδιημοῦντες ἀρχιερεῖς, εἶτε διὰ τὴν ἀρχόντων ἀπερρέσκαιαν, εἶτε διὰ τὰ ἴδια συμφέροντα ἢ καὶ δι' ὀλιγωρίαν καὶ περιφρόνησιν ἐν ταῖς συγκυρούσαις ὑποθέσει καὶ ὁμιλίαις, τὸ τραχὺ καὶ ἀθέλαστον τῶς μεμφόμενοι τοῦ παναγιωτάτου ἀπῆλλο-

τριούντο, συσχεπτόμενοι τὰ περί διαδοχῆς καὶ ἐξώσεως τούτου, πῶς ἂν οικονομηθεῖν βέλτιον.

Ἐπεὶ δὲ τὰ τῆς βασιλείας μετέπεισε, διαδεξαμένοι τὸν θρόνον Σελήμου τοῦ τρίτου τῆ εικοστῆ ἐβδόμῃ Μαρτίου, εὐμακροτέρᾳ ἐδόκει τοῦ κυρίου Προκοπίου ἡ ἐξώσις, καὶ μᾶλλον πρόχειρος ἡ μεταβολή, μηκέτι τῆς ἀπὸ τοῦ στράτοπεδου ἀποφάσεως τοῦ ἐπιτρόπου δεομένοις. Εὐθύς οὖν συνελθόντες τῶν ἀρχιερέων καὶ ἀρχόντων οἱ πρόκριτοι συνέθεντο τὰ πρὸς τοὺς κρατοῦντας διαθέσθαι περί μεταβολῆς πατριάρχου, καὶ διενεργήσαντες ἔλαβον γνώμην καὶ ἄδειαν εὐρεῖν τὸν ἄξιον τῆς τοιαύτης ἐπιστασίας. Οἱ δὲ καὶ ἔχειν μὲν ἔτοιμον εἶπον· εἰδόντο δὲ κατὰ τὸ δίκαιον ἔθος ὀρισμὸν ἀποδοθῆναι, ἔν ἐκ κοινῆς τῆς γνώμης ἡ ἐκλογὴ γένηται. Ἦν δὲ ἐκ πολλοῦ ἡ γνώμη τῶν προύχοντων ἀρχιερέων καὶ ἐργενῶν ἐπὶ τὸν Μιχαηλεὺς κύριον Νεόφυτον, ὃν καὶ ὑποπτέουσας εἰδὼκεν ὁ κύριος Προκόπιος, οἱ δὲ καὶ ἀντιπράττοντες κατεῖχον σκηπτόμενοι προφάσεις, καὶ τῶν ληστῶν τὰ ἐφόδους εἰς Μαρόναιαν προβαλλόμενοι, ὥστε κινδύνου δῆθεν προφανεῦς ἐξελόμενοι καὶ τοῦ πρωτεύοντος τὴν γνώμην θεραπεύοντες, παρεῖχον αὐτῷ ἄνετον τὴν διατριβὴν ἐν μιᾷ τῶν Κυανέων νήσων τοῦ Ἀντιγόνου περιορίσαντες. Ἦκεν οὖν τῆ εικοστῆ ἐνάτῃ Ἀπριλίου ἐγγραφὸς προσταγή, ἐν κοινῇ γνώμῃ πατριάρχῃν ἐκλέξωσιν, ἐπὶ δὲ τὸν παναγιώτατον κύριον Προκόπιον ἐπιστάς, τζαούσιος καὶ σύχως τούτου παραλαβὼν, εἰς τὴν καλιανὴν Χαλκηδὼνα διεπέρασε, καὶ ἐπίστατη δευτέρᾳ περιμένων τὴν προσταγὴν.

Ἐπὶ μὲν οὖν τῆς ἐκλογῆς καὶ προχειρήσεως τούτου εἶποι τις ἂν χρονολογήσας, τὸν Προκόπιον ἐξαριθμῆ ἔτος. Ἦν δὲ ὁ παναγιώτατος κύριος Προκόπιος τὸ γένος Πελοποννήσιος τῶν πενεστάτων· τραφεῖς δὲ καὶ παιδευθεὶς παρὰ τῶ ἀδελφῶ αὐτοῦ Γάνου καὶ Χώρας μητροπολίτη, τούτου θανάτου, οὐ μόνον τῆς περιουσίας κληρονόμος ὑπέβηεν, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἐπαρ-

γία τῆς πνευματικῆς προετοιμασίας κατέστη διάδοχος· διοικήσας δὲ τὴν ἐπαρχίαν ταύτην χρόνους ἱκανούς, γρεῖς κλούσας, μετετέθη προβιβάσθεις εἰς Σμύρνην, ἐφ' ἧς διὰ μακροῦ εὐδοκίμησης ἐπὶ τὸν οἰκουμένικόν μετεπέμθη θρόνον. Ἦν δὲ ἐπὶ τὸ κάλλιστον καὶ ἐπαγωγότατον διεσκευασμένος· σωφροσύνη γάρ· καὶ σεμνότητι διὰ βίου κοσμούμενος, καρτερία καὶ φερόποινα διέφερεν, ὕπνου βραχέος μεταλλαγάνων, καὶ τροφῆς ἀμελῶν. Φιλοδίκαιός τε ἦν καὶ φιλάγαθος, καὶ φιλομαθής. Πιθανός τε εἶπεῖν, καὶ τῶ πιθανωτέρῳ ἔκων εἶναι ἔπεσθαι, λόγῳ ὑπέικων. Ἀρχικὸς ἐν καταστάσει, καὶ εὐσύνετος, κοινωνικῆς τάξεως· καὶ ἐκκλησιαστικῆς εὐκοσμίας ζηλωτῆς, διδασκτικὸς, μισοπόνηρος, ἐλεγκτικὸς. Διὸ καὶ βαρὺς ἔδοξε καὶ πικρόχολος, καὶ ἐμισήθη παρὰ πολλῶν, καταμεμψόμενος τὰ ἐκείνων ἑλλείμματα εἶθον ἀμαρτήματα, ἢ ἀδικήματα. Ἐφρόντισε δὲ καὶ περὶ χρηματικῆς οἰκονομίας τῶν ἐκκλησιαστικῶν χρεῶν ἐν τοῖς μάλιστα, ὑπὲρ ἧς καὶ μῶμον φειδώλιας ἐκυτῶ περιήψε, κἄν ἔδοκει φιλότιμος περὶ τὰ χρείσματα, μηδένα τε ἐζημίωσεν τῶν ἀρχιερέων, καὶ πρὸς τὰς κοινὰς γρεῖας πολλὰ τῶν ἰδίων ἐδαπάνησε μικρὰ ἐκ τῶν πολλῶν πορίζομενος, καὶ τὰς δαπάνας ὡς οἷόν τε ὑφαίρων, ἃς αὐλικὰς οἶδεν ὁ λόγος· κατευστογήσας δὲ ἐν πολλαῖς ταῖς πράξεσι, φορτικώτερος εἶναι ἔδοκει, καὶ οὐκ ἔτι δὴ ἀνεκτὸς καὶ ἀρχιερεῦσι καὶ ἀρχουσι, τῇ κοινῇ περιπετεία δῆθεν μὴ συμφερόμενος. Διέφερε δὲ καὶ μάλιστα ἀγαστὸς ἦν τῇ τε πρὸς θεὸν πίστει καὶ ἐλπίδι, καὶ τῇ πρὸς πάντας διαπύρῳ ἀγάπῃ, δι' ἧς τὰ τῶν εὐσεβῶν παθήματα καὶ τοὺς ἐπικειμένους διωγμοὺς καὶ κινδύνους καθ' ἑκάστην λογιζόμενος, ἡγωνία συναλγῶν καὶ συμπάσχων πάσι τοῖς εὐσεβέσι, κατὰ τὸν θεὸν Ἀπόστολον.

ΜΕΡΟΣ Ε΄.

Τοῦ παναγιωτάτου κυρίου Προκοπίου ἐξωσθέντος τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου, καὶ τῆς ἐκλογῆς γενομένης ἐπὶ τὸν κύριον Νεόφυτον τὸν ζ΄, γενομένης τῆς παραστάσεως ἐπὶ τοῦ ἐπιτρόπου τῆς βσιλείας, καὶ ἐπιθεσκιωθείσης τῆς ἐκλογῆς διὰ τῶν συνήθων καθεδριῶν, τῆς ἁ. Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐπιπτακοσιοστοῦ ὀγδοηκοστοῦ ἐνάτου σωτηρίου ἔτους ἐγένετο ἡ μετάθεσις τοῦ κυρίου Νεοφύτου ἀπὸ Μικρανεῖς εἰς τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον ἐν τῷ κατὰ τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, γενομένης τῆς ἀνακρήσεως ἐν τῷ πατριαρχίῳ πληθούσης ἐκκλησίας ὡς νεόμισται.

Τὸν μὲν οὖν προχειρισθέντα νέον πατριάρχην ἔσαινον οἱ πλείους τῶν ἀρχιερέων καὶ ἀρχόντων, χρηστάς τρέφοντες ἐλπίδας περὶ τῶν σφίσι διαφερόντων, περιώρισαν δὲ τὸν ἐξωσθέντα ἐν μιᾷ τῶν Κυκνεῶν νήσῳ τοῦ Ἀντιγόνου, ἀπαιτοῦντες πληθὺς γρημάτων, ὡς δέηθεν τῶν κοινῶν ἀρελούμενον. Ἐπιλογισάμενοι γὰρ ὅσα εἰς χρεῖς τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ ταῦτα ἐν τοιοῦτοις καιροῖς, καθ' οὓς τὸ βάρβαρον ἀδρότατοι τοῖς δώροισι ἐκμειλίσσεται, πάντα ἐκπληροῦν ἐκ τῶν ἰδίων ἠνάγκασσον, ἀπογυμνώσκει ὧν εἶχε σκοποῦντες, δίκκιον ἠγούμενοι κατισχύσαι τοῦ ἀνδρός, πάντα ἐκ πάντων ποιοῦντες, καὶ περιελεῖν οὐ μόνον τὰ γρήματα, ἀλλὰ καὶ τὴν δόξαν ἣν εἶχε περὶ αὐτοῦ ὁ λαός, πλεονέκτην καὶ ἄρπυγαν καὶ φθορέαν τοῦ κοινοῦ δικηρῶντες· ὑπέβραπτε γὰρ δέος αὐτοῦ τῆς ἐπανόδου, καὶ ἵνα μηκέτι φοβοῦνται, ταῦτα διεμνηχνῶντο, παντοίως ἀδικοῦντες καὶ καταψευδομένοι, ὡς περ εἰώθησι τὰ πολλὰ οἱ δεινοὶ οὗτοι σοφισταί, καὶ λυμεῶνες ὑπουλότατοι. Ἀρεῖλλον οὖν ὅσα ἐκ κληρονομίας καὶ ὅσα ἐν θυσι ταῖς ἐπαρχίαις αὐτῷ περιεγένετο μέχρι τῶν ἐβδομήκοντα πέντε ταλάντων, καὶ γυμνώσαντες εἰς τὴν ἐν τῷ ἁγίῳ Ὄρει Λαύρῳν ἐξέωσαν, ἐν αὐτῇ περιορίσαντες.

Οὐ μετὰ πολλὰ, τάχιστα, ἡμέρας μεταπέμφηκτο μὲν ἐκ τῆς αὐτοῦ ἐπαρχίας τὸν Προύση, Ἀνθίμων, ἀπελύθηκτο δὲ τῆς ἐν Χίῳ ἐξουσίας τὸν πολύτλην γεραιὸν Μελετίου Νικομηθεΐας, τῆ εἰκοστῇ ἕκτη μῆκος ἐγγράφως ἐπιτραπέισης παρὰ τοῦ ἀνθυπάτου τῆς ἐπαρχοῦ. Ἐντεθέν οὖν ἤρξατο ἀγωνιᾶν ὑφορώμενος τὸν προκειμένον οἱ δίκυλον ὁ Χυλληθόνης Παρθένιος, καὶ πρὸς ἀμυνκν παρασκευάζεσθαι, παραλογισάμενος περὶ τὰς ἀρχάς, τῆ ὑποστολῆ καὶ τῶν κοινότερων δῆθεν πραγμάτων παρικιτήσαι καὶ κήχικίτῳ ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐπαρχίᾳ διακριθῆ φανερόν τὴν ἀπρέσκειαν κακιστήτας, καὶ κατ' αὐτοῦ διερεθίσας παγγάλεπα τὸν ἰσχύοντα. Οὐ γὰρ διὰ τῶν αὐτῶν κεί φιλεῖ νικῆν τὸν ἀντίπαλον· ἀλλὰ τὸ μὲν ἄπαξ φανέν χρῆσιμον οὐκ ἐπι ἰσχύει, τὸ δὲ καὶ πρὸς ἄλλον κειρόν, ἀλουσιτελής, καὶ ὡς εἰπεῖν ἄλλο ἐν ἄλλοις κρηταί, καὶ ταῦτα ἐν τοῖς τοιοῦτοις, ἐν οἷς ἦ τε πονηρὴ πλεονάζει, καὶ ἀκαθέκτος ἡ ὀρμή, μήτε κινώσαν ὀριζομένη, μήτε λόγῳ ὑπεύκουσα. Ἄμετο γοῦν οὕτως καὶ αὐθις περιγενέσθαι, ὡς καὶ ἄλλοτε περιγενέτο τοῦ τότε Νικομηθεΐας Μελετίου καὶ τῶν περὶ αὐτὸν σπουδαζόντων, μὴ συνεινοήσας τῶν πραγμάτων τὴν μεταβολὴν, μηδὲ καλῶς ἐπιστήσας τοῖς γενομένοις, ἴσως τῆς δίκης ἀγοσσης τὴν κίτιαν, ἐφ' οἷς περὶ τὸν κύριον Προκόπιον ἐπλημμέλησαι, μᾶλλον δὲ περὶ αὐτὴν ὄλην τὴν ἐκκλησίαν. Οἱ γὰρ ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς διαπερόμενοι δοκοῦσι μὲν τὰ πρῶτα περὶ τῶν κοινῶν ἀγωνίζεσθαι, κατισχύσαντες δὲ οὐδὲν τῶν προτέρων, εἰ μὴ τι χεῖρον διήνεγκαν. Οὕτως οὖν πάντα λίθον κινήσας τὸ τοῦ λόγου, καὶ κατισχύσας τοῦ Νικομηθεΐας πρότερον ὡς τυραννικοῦ, καὶ ἐξῴσας εἰς Αἴγυπτον αὐτὸς μοναρχεῖν ὕστερον ἤθελεν. Ἀλλ' ἐπὶ μὲν τοῦ κοιδίμου πατριάρχου Γαβριὴλ, διὰ φόβον τοῦ ἐξωσθέντος ἐνομίζετο ταῦτα πράττειν, περικίρων πάντοθεν τοῦ ἀντιπάλου τὰς μηχανάς, καὶ διακράττων τὰς διώρυγας καὶ διατειγίζων ὡς εἰπεῖν τὴν ἐπινόησον. Ἐπὶ δὲ τοῦ κυρίου Προκο-

πίου πρόφραση τοιαύτην μηκέτι ἔχων, ὡς οὐ τῶν πάντων ἰδιαιτέρως αὐτῷ ἐκοινωνεῖ, ἐρωρήθη τὴν γνώμην μοναρχίαν νοσῶν, καὶ τοῦ πατριάρχου μὴ συγχωροῦντος, ἀντικρυς διεμάχετο καὶ ἐπανεῖχε ἀναιδέως τοῦ πρωτεύοντος, καὶ ἐπιστήσας τὴν αὐτῷ παρεμβολὴν ἐπὶ μιᾷ τῶν Κυκνέων νήσων, προσεταιρισάμενος τινὰς τῶν ἀρχιερέων καὶ ἀρχόντων, ἐπατοξεύετο ἀδίκως τοῦ δικαίου πατρὸς, πολλὰ ἄδικα καὶ πικράνομα ὑποβάλλων ταῖς ἀδυσκνήστοις ἁκοαῖς τοῦ λαοῦ, καὶ τὰ ἔνω κάτω ποιῶν ἕως ἂν περιεγένετο, ὡς καὶ περιεγένετο, καὶ ὑπήγαγε κατὰ χερσὶν αὐτοῦ. Ἄλλ' ἐπεὶ ἀηδῶς αὐτῷ ἐπιεθάρχει ὁ κύριος Προκόπιος, καὶ οὐ πάντα πάντως ἐδούλευεν, ὑφωρᾶτο, διὸ καὶ παρεώρα, καὶ ποικίλως παρώθει τοῦτον εἰς πτώσιν καὶ περὶ τοῦ διαδεξομένου τὸν οἰκουμένικόν θρόνον ἐσκέπτετο. Ἄλλὰ τὸν τυμπάττοντα τέως οὐκ εἶχε· ἅπαντες γὰρ αὐτῷ διαπιστοῦντες, καὶ προσκλιθεὶς τῷ ἡγεμόνι Οὐγγροβλαχίαις ὑπολαμβάνοντες, οὐκ ἔτι προσεῖχον, καὶ τὰ διενεργούμενα ἀπεκρύπτοντο παραφυλακτόμενοι. Διὸ καὶ τὰ περὶ τῆς ἀλλαγῆς τοῦ πατριάρχου αὐτοῦ πρότερον εἰπόντος, ἀπεπήδησαν ἔντρομοι, ἐπιβουλήν ἡγησάμενοι, καὶ ἁκοὴν ἀπορράζαντες, ὅσα τε εἶχεν συνσεκέψαντο, εἶτε μετ' ἀλλήλων οἱ ἐνδημοῦντες ἀρχιερεῖς, εἶτε καὶ μετὰ τῶν ἀρχόντων ἔλαθον αὐτὸν διόλου τὰ πραττόμενα ἀγνωσοῦντα, καὶ κενὰς ἐλπίσι τρεφόμενον. Ὡστε παρὰ τὸ εἶκόσ αὐτῷ γενομένης τῆς μεταβολῆς, καὶ παρὰ γνώμην τῆς ἐκλογῆς ἐπὶ τὸν Νεόφυτον, εὐθὺς οὐ συνῆκε μεταπιστόντα Κλωθοῦς τὸν ἄτρακτον ἢ λέγεται, καὶ συγχλωθεὶν ἐπειρητὸ τὰ ἐκλωσται.

Ἄλλὰ καὶ κατὰ τοῦ μεγάλου λογοθέτου τότε τῆς ἐκκλησίας Στεφάνου, ἦτοι τοῖς ἄλλοις χριζόμενος, ἡ ἐκτὸν ἐκδικῶν, ὅτι νέον ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς ὠνόμασε, καὶ τοῖς ψηφίουσιν ἐτοίμως οὐ συννέχθη, εὐθὺς ὕλιγορίαν ἐπεδείξατο, καὶ μῆσος ἐνέφηνεν ὁ κύριος Νεόφυτος, καὶ νεανικῶς εἰς προὔποντον ἐφήλακτο κίνδυνον, εἰ μὴ ὅτι ὁ ἄρχων εὐσεβὴς ἦν, καὶ πολλοὶ ὑπὲρ

τῆς ἐκκλησίας συναγωνιζόμενοι, εἰς τὸ κοινὸν τῆς βλαδῆς ἐξικνουμένῃ; δι' ἐκδικήσεως· τοῦ γὰρ ἐξώλους καὶ προώλους ἀτασθαλοῦ πολέμου χλιπεῶς σφαδαζόντος καὶ μαινομένου, καὶ εἰς τρεῖς ἀρχάς τότε συνισταμένου, Χιμαίρας δίκην τρικεφάλου, τὸ θεῶς ἐφ' ὅλην τὴν Ὀθωμανικὴν ἐξουσίαν κατίσχυς τῶν δοκούντων ὡς μέγα τε καὶ παγγάλεπον, καὶ ψιλή τις φάσις ἔρκει ἀπαρεσκομένοις εἰς ὄλεθρον, πολλοῦ γε καὶ δεῖ ἀντιπράττουσι· κατὰ τούτων οὖν προπετήσας ὁ πανηγυώτατος, μηδαμῶς τὴν ἐντεῦθεν καταστροφὴν λογισάμενος, εἰς πολλὴν ἀγωνίαν ἐνέβαλλε, καὶ πράγματα μὴ εἰδῶς τοῖς νοοῦσι παρεῖχεν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀγωνισασθαι, γνώμην τυχόντος τοῦ ἔρχοντος· εὐγνώμονά τε καὶ εὐσεβῆ, ὥστε ἀνεχομένην τῆς ὀλιγερχίας καὶ ἀπιδοῦσαν εἰς διαλλαγῆς, πρῶτος διενεγκεῖν καὶ μηδὲν τι αὐτῷ φλαβρον διαπραξασθαι. Ἦρκει γὰρ πρὸς ἄμυναν τοῖς κρατούσιν ἀντιπράττοντα σφίσι τὸν πατριάρχην κατεπειν· ὅ τε γὰρ ὑπέριπτος ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ γενικός ἀρχιστράτηγος ἠγάπα αὐτόν, καὶ πρὸ αὐτοῦ καὶ μετ' αὐτόν ὁ στρατηγὸς τῆς Βασαραβίας ὡς υἱὸν ἔστεργε· καὶ ὁ τῆς Οὐγγροβλαχίας ἡγεμὼν θεῖος αὐτοῦ ὦν, καὶ ἔντιμος· ἦν αὐτοῖς καὶ πιστός, διὰ τε τὸ περιὸν αὐτῷ τῆς φρονήσεως καὶ ἀόκνου ὑπουργίας, καὶ δι' ἣν εἶχε τότε ἀξίαν διακτορος πρὸς τὰς ἀρχὰς τῶν ναυτικῶν, καὶ ἀντιφωνητοῦ προσεδρῆσιαν τοῦ πρὸς πατρός· θεῖου πρὸς τὰς ὑπερκειμένας καὶ μεζζοντας. Ἀλλὰ καὶ τοιοῦτος ὦν οὐκ ἠθέλησε προαρπάσαι τὸν καίρον, καὶ πρὶν τι χειρὸν παθεῖν ἀντιδοῦναι, καίτοι πρόνοον, οἷο· αὐτῷ ἀποβαίει, τοῦ κειροῦ ἐπιτρέψαντος, ὁ ἀντίπαλος· οὐ γὰρ ἀπλῶς τῶν ἀντιπολιτευομένων αὐτῷ ἔδοκει, ἀλλὰ πατριάρχης ἦν, καὶ σχῆμα περιέκειτο πάντων αἰδέσιμον, καὶ τὰ τῆς ἐκκλησίας· ἐπὶ τούτῳ ἐσάλεινεν, ὅτε καίρος βεβρύτατος· ἦν, καὶ στομακτα ἐχθρῶν ἦσαν ἀπόλυτα, ἢ τε ταχεῖα μεταβολὴ τοῖς κακοῖς, μυσίας καθ' ἡμῶν παρεῖχε προφάσεις, δεινοί τε οἱ κρατούντες, ἐφ' οἷς τὰ τῆς πτωσεῶς ἂν διήνεγκε πρὸς ἄμυναν,

καὶ τὸ ὅλον μὴδένα βλάβαι οὐκ ἠέσχετο εἰς ἅπαν τὸ πρόσωπον τῆς ἐκκλησίας, ἐφ' ὅσον διακτείνει ἡ θεωρία τῶν τοιοῦτων φαινοσθαι μυχόμενος; τῷ πετριόργῳ καὶ δοκεῖν φιλέκδικος καὶ κκοποῖός, τῶν πλειόνων τὰς αἰτίας ἀγνοούτων, ἐλόμενος παθεῖν τι μᾶλλον ἢ πρὶν τι δράσαι κακόν. Ἐγένετο δὲ καὶ κοινοτέρῃ συνέλευσι; ἐρεξῆς ἀρχιερίων καὶ ἀρχόντων, ἐν ᾗ ἔδοξεν ἀκνευόσασθαι τὰ διὰ βασιλείου κερκίς περὶ τε ἐλευθέρως ἐκλογῆς καὶ ἀπαραβιάστου προχειρίσεως τοῦ οἰκουμένου πατριόργου, καὶ γενικῆς ἐπιτροπῆς τῶν χρηματικῶν τοῦ πατριαρχείου, καὶ ἐγκαθιδρύσεως τῆς περνεθμοῦσης δεκάδος. Διὸ καὶ ὡς ἔθος ἱερετικῶν ἐνυπόγραφον κατεστράθη, πάντων ἐξαιτουμένων δουλικῶς τὰ προτερον βασιλικῶς ἐπιγορηγῆθέντα ἡμῖν ἐλεῖ κατὰ δικαιοπραγοῦσαν εὐμένειαν τῶν κρατικῶν προκατόχων τοῦ ἀνακτος, ἐπιβραβευθῆναι τε καὶ αὐθις καὶ ἐπιβεβιωθῆναι διὰ διπλώματος ἐπισημηκῆθέντος; τῆ βασιλείᾳ κερκίς εἰς πρᾶξιν καὶ ἐνέργειαν ἀπαράτρεπτον, ἔμμονόν τε καὶ ἄσφαλλῆ διατήρησιν, ὡς λυσιτελῶς καλεῖται, νομίμως τε ὠριστο, τὴν κοινωφελῆ εὐταξίαν βασιλικῶς συνιστῶντα, καὶ συνέχοντα. Καθήπτοντο δὲ ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἱερατικῆς καὶ διέβαλλον τὸν κύριον Προκόπιον ὡς περαβίατην καὶ ὀλιγορηγῆτην τῆς βασιλείου ταύτης διαταγῆς καὶ νομοθεσίας· εἰς τοσοῦτον γὰρ τὸ δέος τῆς ἐπαινοῦ τοῦτους ἐξέστησαν, ἡκιστα συνορῶντας, ἢ μὴ βουλαμένους συνιδεῖν τὸν ἐπόμενον κίνδυνον. Ὡς δὲ τὴν περικοπήν τῆς ἀναφορᾶς ταύτης ἐώρακεν ὁ τότε τῆς ἐκκλησίας μέγας λογοθέτης Στέφανος, ἐξεβούησεν: εἰ ἀνελεῖν τὸν ἄνδρα βούλεσθε ῥῶν ὑμῖν βουλομένοις διαχειρίσασθαι, τί ὅτι τὸ σῆμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς ἐπάγειν βουλεύεσθε; ἀθῶοι ἡμεῖς; τοῦ δικαίου, ὑμεῖς ἔψοθε! Αἰσχυνθέντες οὖν οἱ ραδιόργοι περιεῖλον ταύτην τὴν ἄδικον διχβολήν, καὶ ἐξαιρεθέντος τοῦ δηλητηρίου, τὸ λοιπὸν πρὸς τὸν σκοπὸν διεύθυναν καὶ κοινῇ κατεσφράγισαν· ἐπρήνθη δὲ ἐπ' αὐτῷ περὰ τῶν πολλῶν ὁ ρηθεὶς λογοθέτης,

καὶ εὐχὰς ἔλαβε, τοῦ δικαίου προστάτης φανεί, καὶ τὸν ἐγκα-
 κρυμμένον δόλον ἐκακώψας, παρρησίᾳ ἐξελέγξας τὴν μακρο-
 νίαν τοῦ ἀνυσίου ραδιουργήματος, καὶ τῆς ἐπιβουλῆς ἀπαλλά-
 ξας τοὺς πλείονας, οἱ ἐν τοῖς τοιοῦτοις μῆτε τῆς Τουρκοκρα-
 τικῆς διαλέκτου ἄλλο ἐπαύουσι, μῆτε σκευορραρίας συνιέναι ὡς
 τάχος, καὶ πλοκάς κακεμφάτων ρημάτων καὶ λόγων δολίων
 διακλύειν ἰσχύουσι, καὶ τοῦ κινδύνου τὸν ἀθῶον ρυσάμενος. Ὁ
 γὰρ πατριάρχης κύριος Προκόπιος, προδήλως καὶ ἀναντιρρή-
 τως τὸ κατὰ τὸ ψυθ' σωτήριον ἔτος ἐπὶ τοῦ κούιδιμου πα-
 τριάρχου Σεραφείμ περὶ προχειρίσεως τοῦ οἰκουμενικοῦ ἐκδοθέν
 καὶ διὰ βασιλικῆς κεραίας ἐπισημανθῆν διατάγμα, εὐθὺς ἐξε-
 πλήρωσεν, ἐξ ἰθίων ἀποδοῦς πάντα τὰ ἐπὶ τῆς προχειρίσεως
 αὐτοῦ ἀναλώματα, τὰ τε περὶ τῆς ἐνδημούσης τῶν ἀρχιερέων
 δεκάδος ἐντάλματα ἀκριβῶς διετήρησε, καὶ τὰ περὶ τῆς ἐπι-
 τροπικῆς διενήργει προστάγματα. Ἐδόκει μέντοι τὴν ἀθεσμον
 καὶ ἔκτοπον κολούειν εὐλόγως ἐπιτροπάρχειαν, καὶ τὰ παρὰ
 τὴν νομοθεσίαν ἀπείργειν τολμήματα· ἡ γὰρ πρὸς τὸ συμφέ-
 ρον τῆς ἐκκλησίας δι' εὐλόγων κεφαλαιῶν ὀρισθεῖσα ἐπιτροπική,
 δομοῦσα τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἔννομον καὶ σύνταξον τῆς εὐπαρρη-
 σιάστῃ πρὸς θεὸν συνειδήσει τῶν ἱερῶν ἐν ἱεροῖς ὑπουργούντων
 συνιστῆν καὶ κρατύνειν, καὶ πρὸς τὰς ὑπονοουμένας τυραννίαις
 διαμάχεσθαι καὶ ἐναντιοῦσθαι, εὐθὺς ἀρχομένη ἐπὶ τὸ ἀντίθε-
 τον ἐξετρέπη, τῆ μὲν ὀλιγοκρατίας, τῆ δὲ ὀλιγαρχικῆς μορφήν
 μεταμειβούσα, καὶ μεταβαλλομένη, καὶ ἐμμένειν τοῖς ὀρισθεῖσιν
 ἥμισυ βουλομένη. Διὸ καὶ ἐξ αὐτῆς οὐδὲν ἡ ἐκκλησία ἀπώ-
 νατο, θορόβους δὲ καὶ ὕβρεις, ἀπηνεῖς τε καὶ ζημίας, εἰσὶν ὁ
 τῶν ἀρχιερέων ἐκτόπως ἀπέλαθον, ἀλλὰ καὶ τὸ κοινὸν ἐλπίδα
 ἔχον χρηματικῆς οἰκονομικῆς προσζημίωτο, καὶ χρέεσι βαρυ-
 τάτους ὑπέπεσεν. Ἐντεθεν οὖν οἱ μὲν ἀρχιερεῖς διέβαλλον τῶν
 λαϊκῶν τὴν ἐν τοῖς ἱεροῖς τόλμαν, καὶ ἀνεπιστήμονα ἐκάλουν
 τὴν οἰκονομίαν, κατολιγοφούντες τῆς προπετοῦς αὐτῶν φιλαρ-

χίας, καὶ τῆς ἀδίκου πλεονεξίας μεμφόμενοι. Οἱ δὲ ἀρχόντες ἐν αὐτοῖς διαφερόμενοι, δεδουκότες δὲ καὶ τὰς τοῦ ἡγεμόνος Οὐγγροβλαχίας ὀργάς, ἀπεκρύπτοντο. Διησχύνοντο δὲ καὶ τῶν χειρωνακτῶν καὶ ἐμπορῶν οἱ πρόκριτοι, καὶ οὐκ ἔτι σοβεῖν διὰ τῆς ἱερᾶς ἀλλοτρίων ἀποτόλων, οὐδ' εὐχεῖν ἐπὶ τῆς ἀξιώσει, ὡς εἰώθει πρῶτον, ἐπίτροποι τοῦ κοινοῦ, καὶ οἰκονόμοι τῆς ἐκκλησίας ὑπεροσεμνυόμενοι. Ἐντεῦθεν οὖν ἐξ ἀκολασίας σωφρονιστικῆς τῆς ἐπιτροπικῆς, οἱ ἀκολασταίνειν θέλοντες, τὰς τιτίαις τῆς μεταβολῆς ἐπὶ τὸν κύριον Προκόπιον περιήψαν, καὶ εἰς τοῦτο προνοίας παρήλασαν, ὥστε καὶ πρὸς τὸν βασιλέα διαβάλλειν παραβάτην τῶν συνθηκῶν, καὶ κατ'ἑρροντην τῶν βασιλικῶν δικταγμάτων ἀσεβῶς ἐγκαλοῦντες, καὶ διαμυρτυρεῖν θέλοντες.

Ἡ μὲν οὖν κοινὴ ἱκεσία ὑπὲρ τῶν Ἰακρῶν ἀνενεγκεῖται τῆ εἰκοστῇ δευτέρᾳ Ἰουλίου ἡπέδθη τῷ κράτει. Ὁ δὲ δικαιοπραγῆς καὶ φιλόανθρωπος ἀναξ, εὐμενῶς ἀποδεχόμενος προσεκυρώσατο τῶν προκατόχων αὐτοῦ τὰς ἀποφάσεις καὶ τὰ ἐντάλματα, νέον ἐπιδοῦς διάταγμα. Ὁ δὲ πανχυμῆτατος τὸν Χελκηθόνος Παρθένιον εἰς Χάλκην περιώρισεν, ἀπειπάμενος αὐτῷ τὴν μετὰ πολλῶν ὀμιλίαν καὶ εἰς βασιλεύουσαν ἄρξιν. Ἠστυώμενος γοῦν ἐκεῖνος τῆς ἀδίκου τοῦ ἰσχύοντος βίαις ἀνικτίως διώκεσθαι, καὶ ἐκ δικαίου ὑπονοίας τοῦ πατριάρχου παρελόγως διωθεῖσθαι, εἶχε μὲν τῶν ἀρχόντων τινὰς συνηγοροῦντας, καὶ τινὰς τῶν ἀρχιερέων ἀπαρесоμένους τῇ βίᾳ, ὅτι παραλόγως εἰς πράγματα ἐμβάλλει τὴν ἐκκλησίαν ὁ πατριάρχης ὑποτονθορῶζοντας, οὐκ ἐξέφραγε μὲντοι τῶν ἀρχῶν, οὐδ' ἀπελύθη περιορισθεῖς.

Ἄλλὰ καὶ τῶν Ἁγιοριτῶν βρυτάτοις τοῖς χρέεσι καταπιεζομένων καὶ δυσφορούντων, ἐκεῖ μὲν παραπληκτισμὸς καὶ διχόνοια ἦν, ἐν δὲ τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ καταβοαὶ καὶ ἐνοχλήσεις, τῶν δανειστῶν ἀπαιτούντων ὧν μὲν τόκους, ὧν δὲ καὶ κεφάλαια. Ἐντεῦθεν οὖν τὸ κακὸν ἀρξάμενον ἐξ ἐνδοσίας, ἐπὶ

μέγα προήχθη ἐκ προσωποληψίας τοῦ δικάζοντος. Τῶν γὰρ πολλῶν διακερομένων μετὰ τῆς Αζύρας, ὡς μὴ ἀποπληρούσης τὰ ἐπιβάλλοντα, δοξάντα προαπαΐζειν τὴν δίκην καὶ ἑτεροζυγεῖν τὸν παναγιώτατον, ἰπεύσαντο ἄρ' ἐκυτῶν οὐχ ὡς οἰκουμενικῶν, ἀλλ' ὡς Αζυριώτην ἐπιδικάζοντα οἱ λοιποὶ τῶν Ἁγιοριτῶν.

Ἐν αὐτοῖς δὲ καὶ τὸ σχολαῖον τοῦ Ὁρους, ὅπερ μετὰ τὸν ἐκ Μεσῶβου Νικόλαον ἠμοίρησε μὲν ἀνδρὸς τελεωτέρως ἐπιστημονικῆς ἐξεως, εἶχε δὲ ἐρεξῆς διδασκάλους ἐπιμελητὰς τῶν λογικῶν ἐξεων, τῶν ἐπιστημονικῶν οὐκ ἀλαήμονας μαθημάτων, πατριαρχειῆς κηδεμονίας καὶ τῆς τῶν φιλογενῶν καὶ φιλολόγων συνδρομῆς μὴ παντίπκαιιν ἀποστερούμενον, μηδεμιᾶς ἀξιώσεως προνοίας, τοῦναντίον δὲ ἀκαίρως ἐπιτιμῆσας τὸν ἐν αὐτῷ διδάσκων, τούτου αὐτῷ δύσπουον καταμαθόντος τὸν προσάτην, ταχέως τε ὑποχωρήσαντος, καὶ τῶν μαθητῶν διασπαρέντων, ἀπέκλεισεν ἤδη καὶ ἐρήμωσεν ὁ παναγιώτατος. Αὐτὰ ταῦτα ἐπαθε καὶ ἡ ἐν Πάτμῳ σχολή· ἀλλὰ ταχέως ἀποκατέστη. Ἡ δὲ παρὰ τῷ πατριαρχεῖῳ ἐνταῦθα εἰσέτι δικαιοτερεῖς παντοίως ἐπιρραζομένη, τὰ λοιθθια πνεύσεα.

Ἀρχομένου δὲ τοῦ χιλιοστοῦ ἐπτακοσιοστοῦ ἐννενηκιστοῦ σωτηρίου ἔτους καὶ αὐθις προσταγῇ περὶ ναυτικῆς ἀνδρολογίας ἐγένετο, καὶ τῶν παρχλιῶν ἐπαρχιῶν μηκέτι δυναμένων ἀνδρολογεῖν, χρήματα συλλεζόμενων, ἐμισθοῦντο πλείονας τῶν ἐν ταύτῃ τῇ πόλει δι' ἀμνηχανίαν βίου κυλογεῖν κίρουμένων, συνέπραττον δὲ καὶ ἐβοήθουν οἱ ἐνδημοῦντες ἀρχιερεῖς πρὸς τὴν ἀνάγκην, τὸ ἐπιβάλλον ἐκάστη ἐπαρχίᾳ συνεισφέροντες.

Ἐξορισθέντος δὲ κατὰ Μάϊον μῆνα τοῦ μεγάλου λογοθέτου Στεφάνου δι' ὀρμὴν ἄλογον τοῦ αὐτῷ θεῖου αὐθέντου Οὐγγροβλαχίας, ἐπανάλαθε τὴν μεγάλην λογοθετίαν ὁ Μάνος Ἀλέξανδρος. Μετὰ μικρὸν δὲ αἰτήσας διὰ γραμμάτων ἔλεος παρὰ τῆς ἐκκλησίας ἐτήσια ἐξοδα ὁ κύριος Προκόπιος, θλίψεις

ἀπέλαθε· καὶ πολλὰ ἂν ἔπαθεν ἐν τῷ πύργῳ τῆς Λαύρας καθεργηθεὶς παρὰ τῶν σταλθέντων, τοῦ τε μεγάλου σακελλαρίου καὶ ραβδοῦχου τῆς κύλης, Ἐν ἀποδώσει δώδεκα ἔτι τάλαντα, εἰ μὴ ὁ εὐσεβὴς Ἰηλός, τῶν ὁσίων τῆς Λαύρας, διεκώλυσε τὴν ἔνομον καὶ παράλογον βίαν τῶν ἀδίκων ἀπαιτητῶν.

Ἄλλὰ τὸν μὲν παναγιώτατον κύριον Προκόπιον καταπαλαίσα· οὐκ ἔτι ἐροεῖτο ὁ διάδοχος. Ἠνώχλει δὲ αὐτὸν καὶ συνέστρεψε, καὶ τῆς ποθουμένης εὐημερίας ἀπολαύειν οὐκ ἀνέιχε τὰ ἐπὶ τῇ προχειρίσει αὐτοῦ καὶ τοῖς διαπληκτισμοῖς· γενόμενα πάμπολλα διαπανήματα, ἢ τε τῶν Ἁγιοριτῶν γενναίαι ἐνστασις. Παντοίως γὰρ διενεργήσας καὶ τεχνιτευσάμενος, ὥστε ὑπαγαγεῖν καὶ κατὰ τὴν αὐτοῦ γνώμην ἀναδακθῆναι τὰ παρ' ἐκείνων ὀφειλόμενα, καὶ ὄλωσ' ὑποτάξαι, ὥστε ἄγειν καὶ φέρειν τὰ αὐτῶν, τέως ἀπειθούτων, ἀναφορὰν κατ' αὐτῶν πρὸς τοὺς κρατοῦντας δέδωκεν, ἐγκαλῶν καὶ ὀργὴν κατ' αὐτῶν ἐρεθίζων. Ἄλλ' οὐδὲν ἤνυσε, μᾶλλον δὲ καταπλήξας αὐτοὺς ἀποπηδήσαι ἐξ αὐτοῦ ἠνάγκασεν· ὥστε καὶ διὰ βασιλικῆς προσταγῆς περὶ χρηματικῶν τοῦ Ὁρους μηκέτι ἐπιδικάζειν τῆς ἀπολύτου κατ' αὐτῶν ἐξουσίας παραιτησάμενος. Ἐπομένως δὲ ἐπιδοῦς ἰκέσιον καὶ περὶ ἀπολύτου καθόδου τῶν ἀρχιερέων παρωράθη, ἀσύμφωνα τοῖς ἐν τῇ γενικῇ ἀναφορᾷ περὶ ἀνκνεώσεως τῶν ἱερῶν αἰτησάμενος. Ἐπέκειτο δὲ αὖθις τῷ προκατόχῳ αὐτοῦ Προκοπίῳ τὰ δώδεκα τάλαντα ἀπαιτῶν· καὶ τὴν πνευματικὴν τέως στιλβώσας ρομφαίαν ἐγραψε καθαιρεσίν, διακηρύσσας, εἰ μὴ σπεύσας ἐκ παντὸς τρόπου ἀποδώσει τῷ διορισθέντι ἐξ ἄρχῃ τὰ ρηθέντα τάλαντα, καθαιρεσίν ὑποίσεται, καὶ ἀποτόμως τῆς ἀξίας καὶ στάσεως ἐκπεσεῖται. Ἀπεστάλη οὖν ταῦτα τὰ γράμματα κατὰ μῆνα σептέμβριον εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος.

Κατ' αὐτὸν δὲ τὸν μῆνα φονευθέντος τοῦ τῆς Οὐγγροβλαχίας ἡγεμόνος Νικολάου Μαυρογένη, καὶ τῆς περιουσίας αὐτοῦ δημευθείσης, πάλιν ἐνοχλήσεις ἔλαθεν ὁ παναγιώτατος,

δί' αὐτοῦ ἀνερευωμένων τῶν λανθάνόντων χρημάτων τοῦ ἀποκτανθέντος, καὶ τῶν δανείων ὅσα αὐτοῦ τε καὶ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ὑπῆρχον παρὰ τοῦ πατριάρχου ἀπαιτούμενων. Ἔθος τοῦτο δὴ τὸ δεινὸν ἀρξάμενον ἐπὶ τοῦ αὐοιδίμου Σαμουὴλ, καὶ κατὰ μικρὸν ἐπισχύσαν, τὰ λανθάνειν νομιζόμενα τῶν χρημάτων καὶ κτημάτων τῶν δημευομένων χριστιανῶν, διὰ τοῦ πατριάρχου προσαπαιτεῖσθαι, ἐπιτιμῶντος τοὺς κρύπτειν τι ὑπονοουμένους, εἰ μὴ πάντα φέροντες ἀποδώσουσι τοῖς ἀπαιτοῦσι, διενεργεῖται ἤδη ἀπαραιτήτως καὶ χλευσῶς, πάντοθεν καταδυναστευομένων ἀνιλεῶς· τῶν σουλομένων φέρει δὲ τοῖς πάσχοσι δυσανάσχετον ἄλγημα, οἰκίαν ἐκπίπτοντα, καὶ στερουμένους τροφῆς, καὶ γυμνουμένους ἰματίων, καὶ πάντα ἐκ πάντων ἄρδην ἀφαρισμένους, ὑπὸ τοῦ ἰθίου πατρὸς· καὶ ποιμένος, ἐν λύθροις καὶ δάκρυσιν ὄντας πνίγεσθαι δι' ὑπόνοιαν, ἀπαιτούμενος· ἔτι ἦτοι ὅσα ἀπὸ δεινῆς· οἰονεὶ τῆς πυρκαϊῆς περιτωθέντα διέλειπεν, ἢ ὅσα μὴ ἔχουσι. Καὶ δημίων χεῖρων δῆπου αὕτη ἡ βίασχος· τῶν μὲν γὰρ μέγχι τοῦ σώματος, τοῦ δὲ καὶ κατ' αὐτῶν τῶν ἀπκλῶν πνευμάτων ἐπισείεται τίπιτίμια. Ἐπὶ τοσοῦτον φεῦ, ὃ ἤλασεν ἡ βία, ὅρον μὴ ἔχουσα, ὥστε οἰμωγῶν, ὀλοφυρμῶν, καὶ δακρύων, ἀλλὰ δὴ καὶ αἰμάτων αὐτῶν, καὶ τῆς ἀπκνθρώπου θηριωδίας, ἔθνη καὶ φυλάς, οἰκίας καὶ πόλεις, μέλεθρα καὶ ἀρχεῖα, ἀλλὰ καὶ ὀπάς· καὶ ἄντρα γῆς· ἐνταῦθα ἐπλήρωσεν.

Ἐν δὲ τῷ ἐφεξῆς μηνὶ ἐκ τοῦ Αἰγυπίου πελάγους ἐπανεληθὼν ὁ βασιλικὸς στόλος, κατῆρε συνεπαγόμενος ἐκεῖθεν ληστείας ἄνδρας ἐπέκεινα τῶν ἐξήκοντα, οὓς μὲν ἐκ φορτηγῶν πλοίων, οὓς δὲ καὶ ἐκ τῶν νήσων παρκομώματα ἀρπασθέντας, πάντας δῆθεν ἐκλωκότες ὡς πολεμίους, καὶ ἐπὶ τούτοις θριαμβεῦσαι ἠτήσαντο, τοῦ ναυάρχου τῶν Καρχηδονίων μάλιστα ἀλαζονικώτερον παραφρονήσαντος. Καταπολεμηθέντες· γὰρ τριᾶκοντα ὅλα πλοῖα ὑπὸ ἐνὸς ἑλληνικοῦ, μάλιστα μικροτάτου,

αίσχρην μὲν διομολογεῖν, ἀλλ' εὐγνωμον θύειν τούτου; σωτήρια. Ἐπιτεχνῶσθαι δὲ τὴν ἐκεῖθεν φυγὴν καὶ σωτηρίαν θριαμβόν, ἀρροσύνης ἔργον οἰομένους τὴν αἰσχύνην συγκρύπτειν, ἐπιθύειν δ' ἐπ' αὐτῷ ἄνδρσι ἀθώους, ἀπονοίας τῆ; ἐσχάτης ἀδίκημα. Ἦκον ἀλλ' οὖν ἐπαγόμενοι τινὰς ἔλιευτικὰς λέμβους καὶ φορητὰς πλοῖα δύο, καὶ γεγραμματοκομιστὴν τινὰ καὶ ἕτερον ὑπὲρ ἄλλης χρείας διάκτορα πρὸς τὸν αὐτοῖς πολέμιον Λάμπρον, ὅφ' οὐ νικηθέντες, ὅτι μὴ τέλος διεφθάρησαν, θριαμβεῦσαι ἀνακιδῶς ἐξητήσαντο, καὶ τοὺς γενωκίους τῷ ὄντι καὶ ἀθώους ἄνδρσι ἀπήγαγον· καὶ τούτων δὴ τοὺς μὲν τῆ; εἰκοστῆ; ἐβδόμῃ Ὀκτωβρίου ἀπηγγόνισαν, κρεμάσαντες ἀπὸ κεραϊῶν μετὰ Ρωσικῆς σημείας ἐν τῆς νυκτὶ τῶν Καρχηδονίων, τοὺς δὲ τῆ; εἰκοστῆ; ἡμέρῃ κατέσραξαν ὑπὸ δημοσίῃ περιαγωγῇ ἐν τὰς πύλας καὶ ῥύμαι; ταύτης τῆ; πύλεως, ὅπου οἰκοῦσι χριστιανοί, τάχα ἡμῖν ἐπεκδικούμενοι. Περιῆγον δὲ καὶ ἰσάμενοι ἐφ' ἐκάστη; πύλῃ; ἢ ῥύμῃ;, τὸν πρῶτως ἀγόμενον κατέσραττον, ἵνα τοὺς λοιποὺς θεασαμένους τὰ; σφαγὰ; φοβίσωσι, τῆ; εὐσεβείας; παρασχεῦσαι μηχανώμενοι οἱ παράνομοι, ἐφ' ἐκάστου προσκλιθόντες, ἢ ἔθος αὐτοῖς, καὶ πρὸς ἀσέβειαν παρακαλοῦντες, ζῶν, πλοῦτη, τιμῆ;, καὶ πάντα τὰ αὐτοῖς ἀγαθὰ νομιζόμενα, τούτοις ὑπισχυόμενοι. Ἀλλὰ δόξα Χριστῷ τῷ θεῷ, τῷ βασιλεῖ τῶν αἰῶνων καὶ ποιητῇ τῷ ἐν παντὶ κειρῷ καὶ πάσῃ γενεᾷ θριαμβεῦσιν! οὐδένα γὰρ ἐσάλευσαν, ἀλλὰ πάντες φειδοὶ μετὰ κρείττονος ἐλπίδος, ὅτι ὑπὲρ Χριστοῦ καὶ τῆ; ἀληθεύς; εἰς αὐτὸν πίστει; θνήσκουσι, γενναίως διεκτετέρησαν, καὶ μαρτυρικῶς ἐδοξάσθησαν οἱ μακάριοι. Κατήσχυναν οὖν δάιμονας, κατήσχυναν τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ, ὕψωσαν κέρα; χριστιανῶν, ἐφείδρυναν πρόσωπα, καὶ καρδίας διεθέρμανον τῶν πιστῶν πρὸς τοὺς ἀγῶνας τῆ; πίστει; τῷ ἐκχωμένῳ αὐτῶν ζέοντι κήματι, ἐν ἡμῖν πρὸς αἰσχύνην δῆθεν, καὶ ποταίν σφαττόμενοι, ἡμᾶς τῆ; δεξιῆ; τῆ; πίστει; χάριτι καταλάμ-

πρυναν· νέοι γάρ, γέροντες, παῖδια, καὶ ἀπαλὰ γύναια εὐθαρσῶς περιεστᾶμενοι, καὶ τῶν θυρίδων προσβλέποντες, καὶ ταῖς εὐχαῖς ἐπὶ τῷ μακάριον αὐτῶν τέλος συνχωροῦμενοι, θανάτου δι' αὐτῶν ὀλιγορευτὴν ἐπερρώσθησαν. Ἐτι γὰρ ἐνκυλον ἔχουσι τοῦ γενναίου ἐκείνου ἀλείπτου τὴν φωνήν: ὕπνος ἡμῖν ἀδελφοὶ ὁ θάνατος, μηδεὶς δειλιάτω· μηδεὶς φοβείσθω· θνήσκομεν ἵνα ζήσωμεν· ὕπνώσωμεν ἵνα ἐγερθῶμεν· ὑπὲρ Χριστοῦ θνήσκομεν· Χριστὸς ἡμῖν ἡ ζωὴ, καὶ ἡ ἀνάστασις· χαρὰ, χαρὰ, χαρὰ, ἡμῖν! Οὗτος γὰρ ὁ μακάριος τελευταῖος ἐπαγόμενος πληθεῖς πνεύματος· οὕτως ἐπερώνει, ὅπως ὦν περιτρήτης, ὁλως φιλῶρ, ὁλως ἀδελῆς καὶ ἄρεστος, ἐπιστηρίζων τοὺς πάντας, καὶ ἐπιτηρῶν πρὸς τὸ μαρτύριον, ὅς καὶ τελευταῖος ἐν μέσῃ τῆ ἀγορᾷ τὸν καλὸν δρόμον ἐπλήρωσε διὰ ζήλους, μετὰ τοὺς ἄλλους σφραγίς, πλήρη παραλαβῶν μαρτύρων χορόν, καὶ εἰς Χριστὸν ἀναδραμών. Οὕτως οὖν τελειωθέντων τῶν μακαρίων, διὰ τριῶν ἡμερῶν κειμένων ἀψύστων τῶν ἱερῶν λειψάνων, εἶτα περισταλέντων ὑπὸ τῶν εὐσεβῶν, ἡμῖν ἀντὶ αἰσχύνης δόξα, τοῖς δὲ ἀσεβέσιν αἰσχύνῃ καὶ ὄνειδος τῶν ἔθνων καταδοάντων προσεγίνετο. Καὶ θεήλατοι ἐνέσκηψαν σφίσι ποινὰί.

Συνέσχε δὲ ἐν τοῖς αὐτοῦ ἄρχεις καταγαγὼν τὸν Καλκηδόνα Παρθένιον ὁ πατριάρχης, ἀπατήσας ὡς διαλλαγησόμενος, καὶ εἰς Κύπρον ἐξόριστον ἀπέωσε, παντελεῖ καθαιρέσει ὑποβαλὼν, τῆ τρίτῃ Νοεμβρίου τοῦ τρέγοντος, καὶ ἀντὶ αὐτοῦ προεβίβασεν εἰς Καλκηδόνα τὸν Βιδύνης Ἰερεμίαν.

Ἀρχομένου δὲ τοῦ χιλιοστοῦ ἐπτακοσιοστοῦ ἐνενηκостоῦ πρώτου σωτηρίου ἔτους, εἰς τέλος διέλυσε τὴν κατ' αὐτοῦ ἐπήρειαν ὁ πανηγυώτατος κύριος Προκόπιος, προσπεσῶν, καὶ πάντα ὅσα εἶχεν ἐν σκεύεσι καὶ ἱεροῖς ἁμφορισμοῖς ἐκτιμηθῆναι τοῖς φίλοις ἐπιτρέψας, καὶ δι' αὐτῶν ὁκτώ τάλαντα τοῖς ἀπαιτούσιν ἀποδοῦς· οὕτως οὖν πολυτρόπως καταπαλαίσας τὸν προ-

κάτοχον ὁ διάδοχος, κατέπαυσε περὶ τὰς, καὶ τραπείας πρὸς ἄλλα ἐταλκιώφους. Τοῦ γὰρ πολέμου ἀτασθαλῶς ἐπι φερομένου, προσταγῆς ὑπὸ τῶν κρατούντων περὶ ἀνδρολογίας καὶ αὐθις νυκτῶν, εἶπουν εἰσφορᾶς ὑπομάχων τῷ πατριάρχῃ ἐνεχθείσῃ, πάλιν ἀπαιτήσεις χρημάτων παρὰ τῶν ἐνδημούντων τῇ μεγάλῃ τούτῃ πόλει ἀρχιερέων ὑπὲρ τῶν παρχίων ἐπαρχιῶν ἐπεδοκρύνοντο. Ἐν τούτοις οὖν ἐταλκιώφουσι οἱ ἅγιοι ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ ἐπ' αὐτοῖς παρχιοὶ εὐσεβεῖς ἀπαιτούμενοι χρεῖματι περιελάυνοντο ὑπὸ δεινῆς τῆς ἀνάγκης, ἀποδιδόντες μὲν ὅσα εἶχον, ἠκνεῖζόμενοι δὲ ὅθεν ἠδύναντο.

Τοῦ δὲ ἔκρος ἐπανθοῦτος προελαμβέν ἡ τῆς ποθουμένης εἰρήνης αἰγὴ προκνατέλλουσα. Τὰ δὲ τῆς ἐκκλησίας συνέστρεψε καὶ συνετάραχτεν ἢ τε ἐπάνοδος τοῦ πρὶν ἐξωσθέντος Νικομηδείας Μελετίου, καὶ ἡ τοῦ πατριάρχου παλιμβουλία, καὶ ἀστατος γνώμη, καὶ ἀκάνονιστος ἐν πᾶσι περιφορά. Ὁ μὲν γὰρ ἐπανελθὼν, ἀδίκως ἀπελαθῆναι τοῦ θρόνου ἀπισχυρίζετο, καὶ τῆς τοιαύτης ἀδίκου ἐξορίας ἐγγραφον παρὰ τῶν ἐνδημούντων ἀρχιερέων τὴν μακρυρίαν ἐλάμβανε, καὶ τοὺς κατ' αὐτοῦ μανέντας ὑπὸ χεῖρα εἶχε λαθῶν αὐτῶν τὰς ὑπογραφάς, ἐκείνων μὲν ἀθουσύντων, ἐκιντῶν δὲ καταμακρυρούντων ἀνοσιώτατα. Ὁ δὲ ἐκπαρῶκε, καὶ τὸν πάντα ἐκυτοῦ ἐξυρχνίειν ἰσθὸν ἐπὶ τὸν θάνατον τοῦ τότε Δέρκων Ἀνακίου ἀπέδλεψε, πολλὴν ἐντεῦθεν καρπωσάμενος, ὡς ἐδόκει, τὴν ὠφέλειαν. Κατευτυχῆσας οὖν, ὡς τοῦ αἰοιδίμου ἐκείνου γέροντος τῇ εἰκοστῇ ἕκτῃ Μαρτίου ἐντεῦθεν εἰς τὰς μακρυρίων μονὰς ἀπελθόντος, τὸν μὲν Νικομηδείας Γεράσιμον ὑπαγαγὼν εἰς Δέρκων κατέστησε, ἀπέδωκε δὲ τὴν Νικομήδειαν τῷ Μελετίῳ, δόξας διευθετησθαι τὰ σχολία, καὶ τὰ ἀντιπίπτοντα περιελεῖν.

Ἄλλ' οὕτως ταῦτα διεθέμενος, εἰσπηδήσας δὲ ὡς βαρὺς ἀπ' Ἀντιόχειαν ὁ οἰκουμενικός, πρότερον τὸν μακρυώτατον πάππυ καὶ πατριάρχῃν Ἀλεξανδρείας διαταραξῆς καὶ μὴ κα-

τισχύσας κατ' αὐτοῦ, τὸν μακαριώτατον Ἀντιοχείας Δανιὴλ ἀφ' ἧρπασε, καὶ εἰς Κωνσταντινούπολιν διὰ φερμανίου καὶ ἐξάρχου ἀπαγαγεῖν ἐσπούδαζεν. Ἄλλ' ἐν τοιούτοις κακοῖς εὐθηνούμενος οὐκ εἶχεν οὐδ' αὐτόν, ὑπὲρ οὗ τῶς τοσαῦτα ἐπεποιήκει ἐπίηρα αὐτῷ φέρων, ἐπαρεσκόμενον τὸν Νικομηθεῖας Μελέτιον, τὸναντίον δὲ ἀντιπράττοντα, καὶ καταστέλλειν τὰ πρῶτα, ὑστερον δὲ καὶ καθελεῖν διανοούμενον· ἤσχαλλεν οὖν ἰσχυρὸν τὸν ἀντίπαλον λογιζόμενος, καὶ ἐαυτὸν συνιστᾶν ἐπιεικῶς τῆς τῶν ἀπλουστέρων γνώμας ὑποδύομενος, Πρωτεύας μορφᾶς παρχλάσων, καὶ τρόπον μιμούμενος χαμαιλέοντος. Ὁ δὲ μεγάλωφρων καὶ πολυπειρος τῶν βαρυτίμων γερόντων Μελέτιος καταλιγύρει τοῦ πρωτεύοντος τῆς γνώμης, καὶ τῆς ἐκκλησίας φροντιζῶν ἤρξατο διατιθῆναι τούτου τὴν ἐξωσιν. Ἄλλὰ νοσήσας μικρὸν, τοῦ πολυπήμονος βίου ἐξήλθε, τῇ εἰδ. νοεμβρίου ἐκδημήσας πρὸς κύριον.

Ἔδοξε δὲ πάλιν εὐτυχῆς ἐκ θανάτου ὁ πατριάρχης· μέγιστα γὰρ ἦν αὐτῷ τὰ συνοίσοντα, ὡς ᾤετο, θανάτος τοῦ Μελετίου· τὸν τε γὰρ ἐγγὺς κίνδυνον τῆς ἐξώσεως ἐξέφυγε. Προσεκλήσατο δ' ἐαυτῷ Γλεως καὶ εὐμενεῖς καὶ τοὺς τότε ἐκ τῶν ἡμετέρων μέγα δυναμένους, αὐτοῖς αἰτησάμενους τὸν Αἰθῦης εἰς Νικομηθεῖαν προαγαγόν, ὃν διὰ μακροῦ προσλαβεῖν ἐπόθει, καὶ ὑπὲρ οὗ ἐπ' Ἀντιόχειαν βιαίως ἐφόρμησε, τὰ μείζονα συλήτων ἐν αὐτῷ θεωρήσεται, καὶ συνήγορον ἐλπίσας πρὸς αὐτοῦς ἔχειν καὶ τῶν σπουδαζομένων αὐτῷ συνεργόν.

Ἄλλ' ἐν τούτοις καθῆρεν ὁ τῆς ἀδικίας ἐξάρχος, ἄγων ὡς ἐπὶ πολλοῖς δῆθεν τοῖς ἐγκλήμασι τὸν μακαριώτατον Ἀντιοχείας Δανιὴλ, καὶ εὐθὺς εἰρκτὴ ἦν αὐτῷ τὸ λεγόμενον ποτε Συνοδικὸν ἐν τῷ πατριαρχείῳ· ἔνθα περιστήσας καὶ διατειγίσας τῆς μετὰ τῶν ἄλλων ὀμιλίαις, ἠνάγκασε παντοίως ἀποστῆναι τοῦ θρόνου· ὁ δὲ πρὸς τὴν ἡλικίαν ἐαυτοῦ, καὶ τὴν ἄλλην ἐκ τῆς ἐνστάσεως πρὸς τοιοῦτον ἀντίπαλον ζημίαν ἀπο-

βλέψας, παραιτήσιν τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου Ἀντιοχείας· ἐποιήσατο τῇ γοῦν δεκάτῃ πέμπτῃ δεκεμβρίου, γνάμῃ αὐτοβελήτῃ τοῦ μακαριωτάτου Ἀντιοχείας κυρίου Δανιήλ, συναίνουσαν τῶν ἁγίων πατριάρχων, καὶ ψήφῳ τῶν μητροπολιτῶν, ἀποκρισαρίων τῶν ἐκεῖ ἀρχιερέων, καὶ κληρικῶν καὶ τοῦ καθολικοῦ ἐπιτρόπου, προεδιβάσθη εἰς τὸν ἁγιώτατον ἀποστολικὸν θρόνον Ἀντιοχείας ὁ ἐπίσκοπος Ἐλενουπόλεως Ἀνθιμος, μετονομασθεὶς Ἀνθέμιος.

Ἐξῆς δὲ τῇ δεκάτῃ ἑβδόμῃ ἀπέβηεν εἰς τὰς τῶν μακαρίων μονὰς Καλλίνικος ὁ Τουρνόβου· μεταθήμενος οὖν Σεργῶν Ματθαίου εἰς Τουρνόβου καὶ τὸν Μεσεμβρία· Κωνσταντῖον εἰς Σεργῶν, καὶ χειροτονήσας τὸν πρῶτον μέγαν πρωτοσύγκελον Θεόκλητον εἰς Μεσεμβρίαν, αὐτὸν εἶρε χρυσορροῦντα τὸν Πατωλὸν καὶ τοῦ Κροίσου ἐξήντηλσε τάλαντα ὁ πατριάρχης.

Τοῦ δὲ ἐνενηκостоῦ δευτέρου ἔτους ἀρχομένου, συντελεσθείσης εἰρήνης καὶ καταλλαγῆς τῶν μαχομένων ἐθνῶν, συνήδετο πᾶσι τῆς ἐπαγγελλόμενος ἐπ' αὐτῇ καὶ χαίρων. Ὁ δὲ παναγιώτατος μαθὼν τὸν ἐν Κύπρῳ θάνατον τοῦ ἐξορισθέντος Παρθενίου Χαλκηδόνος, ὑγκωδέστερος ἑαυτοῦ ἐγένετο, μηδένα ἔχειν ἐξῆς ἢ λόγῳ ἀνταπεινῆ ἢ ἀντιπράξασθαι ἔργῳ οἴομενος. Τῷ ὄντι γὰρ τοῦ γενναίου καταβαλόντα καὶ ἀποστήσαντα ἐδοοίκεσαν αὐτὸν οἱ λοιποὶ, ὥστε ἕκαστος, ἐσκόπει ὅτῳ τρόπῳ χρῆσάμενος φύγῃ τὸν ἐπικείμενον οἱ κίνδυνον, ἀλλήλους τε ὑπώπτευσεν, καὶ αὐτῷ πάντες προσέχον δουλεύοντες· κατίσχυσε δὲ καὶ τοῦ δήμου, προσλαβόμενος ἕκαστος συστήματος τοῦ ἀναιδεστεροῦς, καὶ τὸν πάντα ἤγε καὶ ἔφερον ὄχλον ὡς ἐβούλετο. Ἐπεὶ δὲ θανόντος τοῦ μητροπολίτου Μολδοβίας, καὶ τῶν ἐκεῖ ἀρχόντων καὶ κληρικῶν αἰτησάμενων, προέβληται χειροτονηθεὶς ὑπὸ τοῦ Αἰκατερινοσλαβίας μητροπολίτη Μολδοβίας ὁ Γαβριήλ, καὶ γενομένης εἰρήνης παρέμεινεν. Ὁ δὲ ὑπὸ τοῦ ὀθωμανικοῦ κράτους σταλαὶς ἡγεμῶν Ἀλεξάνδρος

Μουρούζης, μέλλον εσιάναι, παρακάλει αὐτὸν ἐκστῆναι τοῦ θρόνου, καὶ μὴ συγχέειν τὰ καλῶς κατὰστάνα. Ὁ δὲ μένειν ταχθείς, οὐδὲν εἰδέναι παρὰ τὰ τεταγμένα ποιεῖν ἔλεγεν, οὐδὲ ὑποχωρεῖν δύνασθαι διχα αὐτοκρατορικοῦ θεσπίσματος, καὶ ἐντολῆς συνοδικῆς. Ὁ οὖν ἡγεμὼν ἰσχυρὰν ταύτην εὐρῶν τὴν ἐνστασιν, συνορῶν δὲ καὶ τὰς ἐξῆς δυσχερεστάτας, μὴδ' ἀνεχόμενος τὴν κατατομὴν τῆς διοικήσεως, καὶ τὴν ἔκτοπον κατάστασιν τοῦ ἐπ' αὐτῷ πολιτεύματος, ἔγνω ἐπὶ τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην ἀναθέσθαι τὰς δυσχερεστάτας καὶ ἐπ' αὐτὸν ἐπιτρέψαι τὴν ἀποικιάστασιν τῆς ἐπαρχίας. Ὁ δὲ παναγιώτατος παρχῆμα ἔκδοσιν πέμψας εἰς τὸν ἐπίσκοπον Χουσίου τοῦτον ἀπεδείκνυε μητροπολίτην, τὸν δὲ Γαβριὴλ ἀποτόμως κατέκρινε, καὶ παντελεῖ καθαιρέσει ὑπέβαλε, καὶ αἰτήσας παρὰ τοῦ ὀθωμανικοῦ κράτους ὄρισμὸν ἀπέστειλεν ἀπάγειν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐρπασαν οὖν ὡς κατάκριτον καὶ κατήγαγον οἰοῦντι δέσμιον τὸν Γαβριὴλ οἱ τοῦ ἡγεμόνος, καὶ τῷ πατριάρχῃ παρέδωκαν. Ὁ δὲ τοῦτον ὄν ἐν Μαλδοβίᾳ καθαιρέσει ὑπέβαλεν, ὡς ἀρχιερεὶς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐδέεζατο, ἦτοι ἀνάγκη τότε δουλεύων, ἢ ὕστερον μαθὼν τὰ τῆς ἐκκλησίας ἔθιμα· οὐ γὰρ αὐτῷ ἐπιδικάζειν ἀπολύτως ἐφείτα, οὐδὲ μετακινεῖν τὰ τῶν ἐκκλησιῶν ὡς βούλεται. Διὸ καὶ ὁ διωκόμενος ἀρχιερεὺς ἐτόμως ἀπεκρίνατο, διώκει μὲν, ἀλλ' οὐ δύναται λαβεῖν παρ' ἐμοῦ ὅπερ μοι οὐκ ἔδωκεν ὁ πατριάρχης· ἐγὼ γὰρ ἔφη, τὴν ἀρχιερωσύνην διὰ τῆς ἐν Πετρούπολει ἱεραρχίας παρέλαβον, καὶ ταύτην κεφαλὴν γνωρίζω, καὶ ταύτῃ εἰ δεῖο εὐθύνομαι, τῇ δὲ καθόλου ἐκκλησίᾳ συνενούμενος ἐν ἀγίῳ πνεύματι τὰ αὐτὰ ὑμῖν φρονῶ καὶ πρεσβεύω. Ἐν τούτοις ἔρα ἀπεώσατο ἀπ' αὐτοῦ τοῦ πατριάρχου τὴν ἐξουσίαν, ἀδελφούς καὶ συλλειτουργούς σὺν αὐτῷ τοὺς περὶ αὐτὸν ἐπιγινώσκων, καὶ τιμῶν ὡς εἰκός, καὶ τιμώμενος παρ' αὐτῶν· παρεκελεύοντο δὲ τὸν πατριάρχην καὶ οἱ κρατοῦντες περιέπειν αὐτὸν, ὡς τότε δῆθεν μαθόντες

όποιοι ἦν· ὅ τε ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων τῆς Ρωσικῆς αἰλῆς παρενδημῶν παρεθάρρυνεν, ἐπειπῶν μηδὲν τι ποιεῖσθαι καὶ περιμένειν τὰ κρείττονα. Ἐντεῦθεν ἠγωνία μὲν ὁ πατριάρχης σὺν τῷ ἡγεμόνι περὶ τῆς βιαίας ἀπαγωγῆς. Καὶ ὁ μὲν τὸν παθόντα, ὁ δὲ τοὺς ἐπ' αὐτῷ ἀτιμασθέντας δυσχεραίνοντας ἐξευμενίζεν ἐσποῦδαζε, καὶ θεός οὐ μικρὸν τούτοις ὕπην, μὴ τις ἐνσκήψῃ κεραυνὸς τοῦ τολμημάτος, ἐφ' ἕτερον τῶν κρατούντων ραδίως τὰ πραττόμενα ἀπωθούντων πλημμελήσαντα. Κατηρώντο δὲ καὶ οἱ εὐλαβεστάτοι τοῖς προπετῶς κατατολμῶσιν, ὡς τὴν ἐκκλησίαν εἰς πράγματα ἐμβάλλουσι, καὶ βίαν πρὸ λόγου αἰρουμένοις. Τὸ μὲν γὰρ μεταστῆσαι τοῦ θρόνου τυχεῖν ἦν ἐπάναγκες· εἶχε δὲ λόγους ἱκανούς ὁ πατριάρχης, καὶ ἐπ' αὐτὸν ἦν τὰ δίκαια· βιαίως δ' ἐφορμήσατο, ὡπ' αἰτίαν ἦν, καὶ ἐδεδοίκει μὴ χεῖρονα πάθη, ὧν ἔδρασκεν. Ἐμεινε δὲ ὁ Γαβριὴλ ἐν τῷ πατριαρχεῖῳ, εἰς Ηιετρούπολιν ἀφορῶν, κἀκαίθην ἐκδεχόμενος κέλευσμα.

Ἐπεὶ δὲ καθ' ἑκυτῶν λυττήσαντες οἱ Γάλλοι, παραρρονοῦντες ἔπραττον μὲν σφίσιν αὐτοῖς ἀνοσιώτατα, ἐπεχείρουν δὲ καὶ τοῖς πέλας ἐπάγειν κακὰ, φωραθέντες μὲντοι ἐδεδοίκεσαν τὸ κοινὸν ἔχθος τῶν ὁμόρων ἐθνῶν, καὶ τῶν πόρρω βασιλείων τῆς Εὐρώπης, ἐκδικον τούτων τὴν ὀργὴν εἰς ὄπλα ἐρεθίσαντες, ἐπειρώντο παντοίως τοὺς Ὀθωμανοὺς παρατρέψαι, ὡς εἰώθει, καὶ εἰς πόλεμον ἐμβαιεῖν κατὰ τῶν Γερμανῶν, καὶ λύσει τὴν ἐναγχοῦς εἰρήνην μετὰ τῶν Ρώσων, μωρία τούτοις ὑπισχνόμενοι ἐντεῦθεν τὰ ἀγαθὰ, λόγοις σπουδάζοντες πείθειν τοὺς δυνατοὺς, καὶ δάροις ἀδροῖς, ἔκρη παρήκει, δεκάζοντες, λογοποιοῦντες τῷ ὄχλῳ καὶ ὑποβάλλοντες τὰ θυμῆρη διὰ μυρίων στομάτων, τῶν μὲν ὄνητῶν, τῶν δὲ καὶ ἰδίῳν ὑποκρινόμενων καὶ φωνῆν καὶ γνώμην καὶ ἀρεσιν βίου, καὶ σχῆμα ὀτμηκικόν. Ἐκ τούτων ἔρα ἐζήχησε καὶ μέγα ἐπίσχε τις φήμη καὶ πτοία οὐ μικρὰ ἐπέπεσεν, ἣ γοῦν ἐμπεισθὲν ἔδοξεν, ὡς ὁ

συμμάχησας τοῖς Ρώσοις Λάμπρος ἐν πλοίοις περιπλέων τὴν Πελοπόννησον δικασίει ἅπαν τὸ ἑλληνικόν, ἔρυμα ἐπὶ Μαίνης συνιστῶν, καὶ ναυτικὸν συνάγων, καὶ συμπάσης διανοούμενος κρατῆσαι τῆς χερσονήσου. Κατὰ τοῦτου οὖν ἐξώρμησεν ὁ μέγας στολάρχης, καὶ ἀνδρολογίαν ναυτῶν πάλιν ἐξητήσαντο τὸν πατριάρχην, ἢ ἄλλως εἰπεῖν συνεργόν καὶ ὑποκριτὴν ἐν τῷ δράματι ἐκαλέσαντο. Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πρόσω ἑαθερμὸς προχωρεῖ, καὶ ἐπιστολὰς προτροπικὰς εἰς τὴν ὑφειλομένην τῷ κράτει ὑποταγὴν πρὸς τοὺς μητροπολίτας καὶ πάντα τὸν ἐκεῖ λαὸν γράψας, ἐξαρχίαν δικτυοῦ καὶ τρόπον χρηματολογίας ἐπέθεν διατίθησι, καὶ τὸν μὲν Βιζύης Περθέτιον, ὡς μὴ βουληθέντα ἀπιέναι, τῆς μητροπόλεως ἀδίκως ἀπέωσε, τὸν δὲ Σεβαστείαν προαγαγὼν εἰς Βιζύης ἀνήκεν εἰς Πελοπόννησον. Ἐνθεν πλείονα συναγαγὼν αὐτῷ ἀπεκόμεσαν, ἰκανώτατος δόξας καὶ πρόθυμος ὑπηρετεῖν τὰ κοινά.

Κατὰ δὲ τὸν ἰούλιον μῆνα, περαιτησάμενος τοῦ Λαρίσης Μελετιοῦ τὴν ἐπαρχίαν εἰς Διονύσιον τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ, καὶ θανόντος τοῦ Οὐγγροβλχίης, καὶ πεμρθείσης τῆς ἐκδόσεως ἐπὶ τὸν Ρεμνίκου, πολλὰ ἔλαθεν ἀφ' ἑκατέρης τῆς μεταθέσεως χρήματα ὁ πατριάρχης. Ἀλλὰ καὶ τὸν Νικαίας μεταστήσας εἰς Ἀδριανούπολιν, καὶ τὸν Ἀδριανουπόλεως εἰς Νίκαιαν, ζῆνφ τρόπῳ τὰ κέρδη ἐπλήθυνεν. Ἐπὶ τοῦτου οὖν ἤρξαντο καὶ οἱ παράλογοι οὗτοι ὑποβιβασμοί, καὶ τὸ ἐπὶ τρισὶ μεταπηδῶν καὶ διαβαίνειν ἐπαρχίας παρὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας, ἤδη πρόχειρον καὶ ἀνέγκλητον.

Ἐφωράθη ἄρα δημοσίως ἡ ἐπιβουλὴ καὶ ραδιουργία τῆς τεθρυλλημένης πρότερον φήμης. Καὶ γὰρ ἐπικνήκεν ὁ βασιλικὸς στόλος ἄγων πλοίαρια ἄττα, ὡς ἔβηεν πολέμια ἐκ τῶν τοῦ Λάμπρου κατελιημμένα, καὶ ἐπ' αὐτοῖς θρίαμβος ἀνακιδῆς ἐξηγύετο, τεσσάρων καπιτανέων προσονομασθέντων ἐν ρωσικοῖς περασῆμοις, καὶ ἀπὸ κεραιῶν ἀναρτηθέντων ἐφ' ὕβρει τοῦ ρωσ-

σικοῦ ὕψους. Ἦν δὲ τὰ μὲν ὑπὸ ρωσικαῖς ταῖς σημαίαις φιλιώς ἀπαντήσαντα, καὶ ἐχθρικῶς κρατηθέντα, τὰ δὲ ἀρχιλιθουστοῦ τινος ἀμφιβίου παραλλήλῃ ἤπειρον καὶ νήσους; ληξόντος, καὶ τότε περιπλέοντος τὴν Πελοπόννησον καὶ εἰς Μάνην ἀποβάντος, ἔνθεν καὶ τὰ μικρὰ ταῦτα ἀκάτια, ὡς μέγα τι ἔρμαιον κατέλαβον, αὐτοῦ διὰ μέσου τῆς Πελοποννήσου διαβάντος εἰς Ἠπειρον. Ὁ γοῦν παράλογος οὗτος θρίαμβος καὶ ἡ ἀνοσιωτάτη αὐτῆ τῶν ἐπιβούλων τῆς εἰρήνης ἐπιβουλή, μικροῦ δεῖν τὰ καθεστῶτα ἀνέτρεψε, καὶ εἰς μέγαν συνώθησε τὸν πάντα κίνδυνον. Ἄλλ' οἱ συνετοὶ τοῦ βασιλέως σύμβουλοι κατανοήσαντες τὴν ἀτοκίαν τοῦ θράματος, λόγοις μειλιχίοις καὶ τρόποις μεταμελείας παρητοῦντο τὴν ὀργὴν τῶν Ρώσων, συγγνώμην ἐπιτοῖς πεπραγμένους αἰτήσαντες, καὶ διὰ γραμμάτων ἱκετικῶς τὸ ἐκείνων κράτος ἐξευμενήσαντες. Ἐπέμψθησαν δὲ καὶ τοῦ πρώην Μολδοβίας Γαβριήλ δῶρα ἀπὸ Πετρούπολεως, λιθοκόσμητος σταυροῦ καὶ λευκὸν καλυμμαύχιον, καὶ κατὰ τὴν προσταγὴν ἦν, ἔλαβεν ὁ ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων τῆς ρωσικῆς αὐτοκρατορίας, διὰ ἀδείας τῶν κρατούντων ἀπέστειλεν ἐντίμως τοῦτον πρὸς ἐκείνον ὁ πατριάρχης.

Ὁ δὲ πατριάρχης τοῖς δυνατωτέροις εἰσῶς δουλεύειν, μεταπηδήσας ἐκ τῶν περὶ τὸν ἡγεμόνα τότε Οὐγγροβλαχίας, οὐ μόνον ἐκείνοις οὐ προσέτεχν, ἀλλὰ καὶ ἀντιπράττειν ὡς εἶχεν οὐκ ἔπαυε, χαρίζομενος τοῖς δοκοῦσι δυνατωτέροις περὶ τὸν ἡγεμόνα Μολδοβίας, ἔνθεν τοι καὶ ἐλύπει ἐν πολλοῖς, τῶν ἡγεμόνων τῆνικαῦτα ἀντιφερομένων δυσχεραίνοντας οὖν ἐπὶ τοῦτοις καὶ ἐπ' ἄλλοις, οἷς ἐπραττε, τοὺς συγγενεῖς καὶ ἀρχοντας τοῦ ἡγεμόνου Οὐγγροβλαχίας προσλαβόμενος οἱ ἀρχιερεῖς, οἷς οὐ προσέτεχν ὁ πατριάρχης, μὴδ ἀνεχόμενος ἐτι τῶν εὐλαβεστέρων καὶ φιληρέτων τὰς μομφὰς, ἀμελεῖν τῆς ἐκκλησιαστικῆς σεμνοπρεπειᾶς καὶ δικαιοπραγίας ἐγκαλούντων, εἰς ἐξῶσιν τοῦ πατριάρχου συνεκινούντο. Ὁ δὲ ὑπονοήσας, προλαβὼν καὶ

δαπανήσας τῆς κρατοῦσι συνιστῆ ἐκυτόν τὴν καθίδρυσιν, καὶ ἔγγραρον διδῶσι πρὸς τοὺς κρατοῦντας, ἐγκαλῶν τοὺς ἀρχιερεῖς ὡς δικτατάσσοντα· τὴν κοινὴν εὐπραγίαν, ἐξῴσκι τούτους, οὐδ' ὑπερῆτο, εἰς τὰς σφετέρας ἐπαρχίας διενεργῶν. Καὶ δὴ τοῦ πολέμου δεινῶς ἐπαρχέντος ἀμφαδῶν συστάντες ἐμάχοντο οἱ εἰρηνικοὶ, ἕτερος ὑφ' ἑτέρῳ σκήπτρῳ τῶν ἡγεμόνων παραταχθέντες. Τῆς δὲ μάχης δι' ἡμερῶν διακρηθούσης, ἐκότεροι γρήματτα ἐζημιώθησαν· καὶ ὁ μὲν πατριάρχης προσετάγη μένων πράττειν τὰ κοινὰ τῆ συνκινέσει τῶν ἐνδημούντων ἀρχιερέων, οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀπελθεῖν εἰς τὰς αὐτῶν ἐπαρχίας, πλὴν μέντοι ἐσείνων, ὧν ἤθελε μάλιστα ὁ πατριάρχης, τούτους ὑπορώμενος. Ἐνθεν τοι ἐπύκντο μαχόμενοι, ἐξῴθεν συναλασθέντες εἰς εἰρήνην. Καὶ συναρχόμενοι γνώμη κοινῇ τὰ ἐπιβάλλοντα τῆ ἐκκλησίας διοικεῖν καὶ εὐθύνειν οἱ ἐνδημούντες ἐπειρώοντο.

Ἐπεὶ δὲ οἱ Παρίστηιοι Κοζάκοι, κόμμα ὄν τῶν ἀπειχισμένων τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας ἀκίρακλον, καὶ τῶς ἀνίρον, παρὰ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἐζήτουν ἱερεῖς, ὑποπίπτοντες καὶ ὑποταγὴν ὑπισχνόμενοι, προσεκαλέσατο ἡ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησία ἐκ τῆς ἐν τῷ ὄρει τοῦ Ἁθῶνος μονῆς τοῦ Χιλικτανταρίου ἄνδρα· ὁσίους, ὡς εἰδήμονας τῆς διαλέκτου αὐτῶν, καὶ τούτους ἐπ' ἐκείνου· ἔγνω πέμψαι διδασκάλους καὶ κήρυκας τῶν ὀρθῶν δογμάτων. Ἐγράψεν οὖν ἔκθεσιν τῆς ὀρθῆς πίστεως ἐν κεφαλαίοις, περιαινέσιν τε ὧν δέον ἀπίγεσθαι καινοτομιῶν, παρακαλοῦσα ἐπὶ τὴν γνησίαν μητέραν ἐπανελθεῖν ἀπορρίψαντας πᾶσαν φρενοβλαδίαν ἐν ἐθίμοις καὶ δόγμασιν ὑπὸ ἀμαθῶν καὶ κακοφρόνων ἐπὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν εἰσρυσσάντων. Καὶ προχειρισμένη τῶν δύο ἐλθόντων τὸν ἕτερον ἀρχιμανδρίτην τοῦ οἰκουμηνικοῦ θρόνου, καὶ ἐπιθούσα αὐτοῖς τὰ πατριαρχικὰ καὶ συνοδικὰ γράμματα, καὶ βασιλικὸν ὄρισμὸν ὑπὲρ ἀσφαλείας, ἀπέστειλεν αὐτοὺς, παραγγεῖλαια προσέχειν ἀκριδῶς ἐπιμελουμένους τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐκεῖ, φυλαττομένων τῶν αἰρετικῶν τὴν ὑπου-

λον γνώμην, καὶ εἰς βάθος, ἀφ' ὧν ρίζα ψυχῶλεθρος φύεται καὶ βλαστάνει πονηρία, ἐμβλέποντας ἐκτίλλειν τὰ ζιζάνια, καὶ διακαθίρειν τὰς ψυχάς. Ταύτας οὖν τὰς ἐντολάς παραλθόντες ἀπήσσαν πρὸς τὸν Ἰστρον πρὸς τοὺς ἀπεσχισμένους Κοζίκους, καταλθόντας ἀπὸ τοῦ Βορυσθένους κἀκεῖ συνοικήσαντας, οἱ τὴν ἐπιστροφήν αὐτῶν καὶ ἔνωσιν μετὰ τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας μετελθεῖν ὀρισθέντες κατ' ἀρχὰς τοῦ ἐννενηκостоῦ τρίτου σωτηρίου ἔτους.

Ὡς δὲ τὰ τῆς ἐνταύθα σχολῆς εἰς πενίαν περιέστη, καὶ διδασκάλους ἐπαρκεῖν οὐχ οἷά τε ἦν, ἐπιλαθόμενοι οἱ φιλομαθεῖς τῶν ἀρχιερέων τοῦ περὶ εὐμουσίας λόγων καὶ τῆς ἄλλης παιδείας καὶ μαθήσεως ζήλου τῶν ἐν τέλει ἐκλάμπρων καὶ περιδεδειγμένων καὶ εὐγενῶν τοῦ γένους, ἐνδείξαι μὲν τῆς παρούσης ἀπαλλάξαι, καταστῆσαι δ' ἐφ' ἀδροτέρας ταῖς χορηγίαις, καὶ μαθητῶν πενομένων ἐπιμελείαις, προείλοντο, τάξαντες τὰ μὲν ἐξ ἐράνου ἀρχοντικοῦ, τὰ δὲ ἐκ συνεισφορᾶς τῶν ὑπὸ τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην ἀρχιερέων. Ἐν τούτοις οὖν τὰ μὲν πρῶτα ὁ παναγιώτατος ὑποκρινόμενος ἔδοξε πολὺν ἔχειν τὸν ζῆλον, γράφων καὶ προτρέπων τοὺς κύκλω ἀρχιερεῖς εἰς συνδρομὴν τοῦ κοινωφελοῦς τούτου ἐράνου· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ἐν Δακίᾳ ἡγεμόνας παρενδεικνύμενος τὸν ὀφειλόμενον τῇ προγονικῇ τῶν λόγων ἐστὶν προσεπῆται ζῆλον· ὥστε πανταχόθεν συνθέων ἐφοίτη ὁ ἔρανος, καὶ συμμετέχειν τοῦ καλοῦ οὐκ ἀπέπικον οὐδ' ἀγοραῖοι. Ἀλλὰ τῶν μὲν καλῶν κἀγαθῶν ὁ ζῆλος ἦν ἀληθής, καὶ φιλογενής ὁ τρόπος· τοῦ δὲ τοῦ ἔργου κτάρχειν δοκοῦντος κίβδηλος ἐφωράθη ἡ γνώμη, καὶ ὁ ζῆλος ψευδής· ὡς γὰρ τῶν ἐκτὸς συνδραμόντων συνέστη, τὰ ἔνδον κακῶς διετίθει, καὶ συγγέειν ἤρξατο· διὸ εὐθύς φιλοσοφία ταύτης ἀπέπτη, καὶ μουσῶν χορὸς σεσίγηκε, καὶ πᾶσα αὐτῆς διαρτίαι παύεται ὑβρίζομένη, ἀφ' ἧς τοσοῦτοι ἐν τοσοῦτοις τὰ μέγιστα εἰς φιλοσοφίαν καὶ λόγων εὐφράδειαν ἀπάναντο. Ἀπὸ

γὰρ τοῦ χιλιοστοῦ πεντακοσιοστοῦ πενηκοστοῦ πέμπτου σωτηρίου ἔτους ἀρξάμενη παρὰ τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην δημοσίως ἀμυρίπειν φιλοσοφίαν καὶ ἐπιστήμης, καὶ πᾶσαν εὐμουσίαν λόγων, πλείστους ἤνεγκεν ἐν πάσῃ ἰδέᾳ λόγων ἀρίστοις μαθητῆς· καὶ διδασκάλους σοφοῦς καὶ ἐπιστήμονας, οἷους Γεώργιον καὶ Θεοδοσίον τοὺς Πελοποννησίους, Συρίγον καὶ Κορυδαλλεὺς τοὺς περιωνύμους, Ἰωάννην τὸν Καρυοφόλλον, καὶ Ἀλέξανδρον τὸν Μυροκορδάτον τοὺς εὐκλεσεστάτους, Σεβαστὸν τὸν Τραπεζούντιον καὶ Σπαντωνῆν τοὺς πολυμαθεστάτους, Γάκωβον τὸν Ἀργεῖον καὶ Δωρόθεον τὸν Λέσβιον καὶ Εὐγένιον τὸν μέγαν τοὺς φιλοσόφους, Ἀντώνιον, Χουρμούζιον, Ἀναξίαν τοὺς ἐν γραμματικῇ ἐπισήμους, δι' ὧν καὶ ἡ πολιτικὴ εὐγλωττία καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ εὐφρόδεια, καὶ ὡς εἶπεν ἡ ἑλληνικὴ εὐμουσία ἐν τοιοῦτῳ βεφυτάτῳ κατὰ πάντων Ἑλλήνων χεიმῶν ἀκμὴν οὐ διελίπεν. Ἄλλ' ἐκ τοιούτων καὶ τοσούτων ἔρα διὰ μακροῦ συγκροτουμένη καὶ εἰς πάντα πολυειδῶς ἐραπλοῦσα τὰς ὠφελείας καὶ τῆ τοῦ Χριστοῦ μεγάλη ἐκκλησίᾳ γενναίως ὑποουροῦσα, καὶ ὅτε μὲν πολλῆς, ὅτε δὲ ἐλάσσονος ἐπιμελείας καὶ χορηγίας τῶν δυνατῶν μεταλαχθάνουσα, μηδέποτε μέντοι ὑπ' οὐδενὸς καταπολεμηθεῖσα, ἤδη μαχόμενον ἐπὶ τέτταρσιν ἔτεσι τὸν πατριάρχην ἀπεκρούσατο, καὶ δυσμενῶς ἐπικείμενον διεκπετέρησεν· φιλίᾳ δὲ ὑποδεξαμένη ἐν σχήματι πατρὸς καὶ προστάτου, δεινὰ πέπονθε, καὶ εἰς ἔσχατον ἤκει τὸν ὄλεθρον, κκομηγάνως ἀντρέψαντος.

Τοῦ δὲ Οὐγγροβλαχίης Φιλαρέτου ἐξωσθέντος τοῦ θρόνου, ἀπέστειλε προχείρως ἐπὶ τὸν Μποζίου Δοσίθεον τὴν ἐκδοσιν ὁ πνευματικῆς, λαβὼν αὐτὸν τὸ φιλότιμον. Συνεκίνει δὲ πάντα καὶ διατάραττε πάντοθεν χρηματικῆσθαι ἐπιγεγόμενος, ὅτι πολλὰ ἰδαπάνησεν ὑπὲρ συστάσεως ἐκτουτο ἀγωνιζόμενος, καὶ τοῖς δυναμένοις ἀρέσκειν παντοίως ἐμπούδαζε. Περὶ δὲ τὰ τέλη τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς τῆς εἰσόδου τοῦ πρέσβευος

τῶν Ρώσων μεγαλοπρεπῶς προετραπευζομένης, οἱ μὲν κρατοῦντες ὑφορώμενοι τὸν ρῆδιον ἔχλον κούφως συγκαταίεσθαι, ἐπεικῶς παρεκελεύοντο, ἐντειλάμενοι τῷ πατριάρχῃ προσέχειν καὶ παραίνειν τὸν ὑπόρορον λαόν, μὴ προπετῶς μεταπηθεῖν, καὶ προσφεύγειν πρὸς τοὺς ὁμοδόξους, οἰομένους παρ' ἐκείνους ἐλευθερίαν εὑρεῖν καὶ πλοῦτη καὶ τὴν ἄλλην ραστώνῃν τοῦ βίου, ὥστε συγγέειν τὴν κοινὴν τῶν ἔθνων ἁρμονίαν· ὁ δὲ τοῖς κρατοῦσι μᾶλλον χρῆζεσθαι βουλόμενος, ἱταμώτερον ἀντεπεζήει, καὶ μηχανιώτερον καθ' ἡμῶν ἐξύβριζε, τὸν ἥπιον καὶ πρᾶον λαόν, τὸ ποιμνιον τοῦ προτάτου Χριστοῦ ἀγρίως διχασαράττων, καὶ ἴν' ἐπεκδικῆ τοῖς ἐχθροῖς, τὰ ἴδια, ἀπὸ γούν τοῦ σχήματος κατασφάττων πρόβατα· ταῦτα οὖν ἐνορῶντες οἱ φιλόθεοι ἔφριττον, οὐδὲ πρόσχημα εὐσεβείας, οὐδὲ γνώμην ἔμφρονα ἔχοντα, οὐδὲ πρὸς τὴν σπουδαζομένην τῶν διαλλαγέντων εἰρηνικὴν ἁρμονίαν συμφέροντα, μᾶλλον δὲ ἐναντία καὶ πολέμια. Ταῦτα καταμαθὼν καὶ ὁ περιώνυμος στρατηγὸς καὶ περιδλεπτος πρέσβυς, ἐξουθένησε παριδῶν αὐτόν, καὶ τιμῆς καὶ ὀμιλίας, ἣν τῷ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ ὁ κατὰ καιρὸν μέγας εἰς ταῦτα πρέσβυς τῶν Ρώσων ἀπέδιδεν, οὐκ ἠξίωσεν, ἀλλ' οὐδὲ ὄλωσ' προσειπεῖν κατεδέξατο. Οἱ τε ἐνδημοῦντες ἀρχιερεῖς διεσκέπτοντο, εὐθετοῦντες τὰ πρὸς τὴν ἔξωσιν, οἱ τε κύκλῳ ἀρχιερεῖς κατεβόων, γράφοντες πρὸς τοὺς ἐνταῦθα αὐτῶν προστατάς, καὶ ποτιώμενοι ἀπαλλαγὴν ἤτοῦντο· διὸ καὶ ὁ Νικομηδείας προϊστάμενος τοῦ Σερρῶν, καταλαβὼν ὡς οὐκ ἠρκέσθη οἱ πρότερον ἔλαθεν, ἀλλ' ἵνα πλείονα λάβῃ, ἐπενοχλοῦντα καὶ διαταράσσοντα τὸν Σερρῶν καὶ διερεθίζοντα κατ' αὐτοῦ ὄργας καὶ συγκαίνοντα ἐκεῖ σκάνδαλα, ἀκροφῶς τε συμπλάττοντα καὶ μυρία κκαὶ κατ' ἐκείνου διατεγνώμενον, τοῦτον κατήλεγχε, καὶ μετὰ τῶν ἄλλων ἀρχιερέων συνέστη τοῦτο ἀπαλλαγῆς. Ἐπὶ τούτοις οὖν καὶ τὸ ἐννενηκοστὸν ἐπέλθεν τέταρτον ἔτος.

Ἵπονοῶν δὲ ὁ πατριάρχης τὴν κατ' αὐτοῦ τῶν ἀρχιερέων σύστασιν, παντοῦς ἦν. Ἄλλ' ἐπὶ τοῖς δυνατοῖς θεαρῶν εἰνοικῶς πρὸς αὐτὸν ἔχουσιν, οὐκ εἰδεδοίκει τὴν πτώσιν. Ἐνέπαιζε μέντοι προναρκωνῶν καὶ προλέγων, ὅτι πεπληρωταὶ αὐτῷ ὁ κειρός. Ἄλλοις δ' ἔλεγε κόρον λαθεῖν τῆς ἀρχῆς, καὶ ἡτυχίας ἐπίσθαι· καὶ ποικίλος ἦν, καιρὸν ἐπιτηρῶν ἐπιθέσθαι καὶ λύσαι τὴν σύστασιν, καὶ ἀπελάσαι ἐντεῦθεν τοὺς ὑπόπτους ἀρχιερεῖς. Παρεφύλαττε δὲ μάλιστα, καὶ παραλαβῶν καὶ φιλεῖν μάλιστα καὶ τιμῆν προσποιεῖτο τὸν Δέρκων Γεράσιμον, καὶ ἐπ' αὐτὸν ἔστρεψε τὰς ὑπονοίας, ὅτι πέρυσιν ἀντιφερόμενοι οἱ ἀρχιερεῖς προσέβλεψαν εἰς αὐτόν. Ὁ δὲ τὴν γνώμην τοῦ πρωτεύοντος εἰδῶς καὶ τὴν ὀργὴν ἐκκλίνων ὑπεκρύπτετο, καὶ τοῦτον διέλαθε νόσον ἤτοι ὄλωσ σκηπτόμενος, ἢ τὴν μικρὰν μείζονα ὑποδείξας, καὶ ὑποφυγῶν καὶ μετοικήσας· καὶ μετὰ τῶν ἄλλων βαρυτίμων δοκούτων γερόντων γενόμενος· ὑπελάμβανε δὲ τὰς γενομένας συχνὰς αὐτῶν συναλεύσεις διὰ τὰς ἐμπεισούσας ἐνοτάσεις περὶ τῆς γνώμης τοῦ Ἡρακλείας. Ἐπεὶ γὰρ πολυλάκι προτραπίεις, ἵνα ἐπὶ τὸν Μυριοφύτου ἐπίσκοπον ζῶν ποιήσῃ περαιτέρω τῆς ἐπαρχίας, ἐπένευσεν, ἐν ὑποθέσει μέντοι εἰ δοκῇ τῇ ἱερᾷ συνόδῳ· καὶ δὴ προθεῖς τὴν γνώμην αὐτοῦ ἐπὶ συνόδου, ἐζήτηε τὰς γνώμας· ἐνθεν τοι μὴ πάντων συναίνουτων ἐνοτάσεις ἀπεναντίας ἀνερούσαν· ὑπὲρ ὧν συνέχεσθαι εὐθετοῦντας τοὺς ἀρχιερεῖς, καὶ νοσοῦντα αὐθὺς τὸν Γεράσιμον ἐπισκέπτεσθαι ὥστε ὁ πατριάρχης. Ἄλλ' αἴρνης ἐπέγνω, ὡς τέχνη, ἢ λέγεται τέχνην παίζει.

Τῇ γὰρ α'. Μαρτίου τοῦ ἐννενηκостоῦ τετάρτου τοῦδε ἔτους οἱ ἐν τῷ Καταστίνῳ παροικοῦντες ἀρχιερεῖς πρῶτ' κατελήθοντες καὶ τοὺς ἐν Φαναρίῳ παρεδημοῦντας ἀγνηχότες, καὶ τοῦτοις τὴν γνώμην ἐαυτῶν ἀνακαλύψαντες, καὶ συναίνουντας παραλαβόντες ἐπίστησαν ἀθρόοι τῷ πατριάρχῃ, καὶ τοῦτον σφοδρῶς ἐλέγξαντες, ἐφ' οἷς παρὰ νόμον καὶ δίκην ἐπεποιήκει,

ἀπεκλήρυσαν τὴν ἀξίαν ἀρελώντες, καὶ εὐθὺς ἐξεληθόντες ἀπ' αὐτοῦ ἐποίησαντο ἀνκρορὰν πρὸς τοὺς κρατούντας, τοῦτον ἀδόκιμον ἐπ' αὐτοῖς μαρτυροῦντες, καὶ δεόμενοι τοῦτον ἀπ' αὐτῶν ἀποπέμψασθαι, καὶ ἐπιτρέψαι ἕτερον ἐκλέξασθαι, ὃν κοινή γνώμη ἔλοιτο. Ὁ δὲ Νεόφυτος δαίσας παντελῆ καθαίρεσιν, ἀπέστειλε τῷ μεγάλῳ ἑρμηνεὶ ἑγγραφον παραίτησιν, μηνύων αὐτῷ τὴν κατ' αὐτοῦ ὀργήν, καὶ ἀποστροφὴν τῶν ἀρχιερέων, καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ θρόνου καθαίρεσιν, ἐλπίσας τυχὸν ἀντιλήψεως τυχεῖν, εἰ καὶ δαινὸν ἤγειτο τοσαύτην τόλμην παρὰ γνώμην γενέσθαι τῶν κρατούντων. Ἐμείνειν οὖν κατ' ἐκείνην ἐν τῷ πατριαρχεῖῳ ἀργὸς τῆς ἀξίας, μετακινῶν τὰ ἑαυτοῦ, καὶ περιμένων τοῦ κράτους τὸν ὀρισμὸν, μικρὰν ὑποτρέφων ἐλπίδα, ἐξ ἧν αὐτῷ ἀπεκρίνατο ὁ μέγας ἑρμηνεύς, μηδὲν τι προσταράσσεσθαι καὶ θροεῖσθαι ὑπὸ φωνῶν· τῇ δὲ ἐφεξῆς ἔωθεν ἐξεληθὼν τοῦ πατριαρχείου καὶ ὁμιλήσας μετὰ τοῦ μεγάλου ἑρμηνεύς· ἐκτὸς παρέμεινε, τοῦ θρόνου ἐκπεσών.

Κατ' αὐτὴν οὖν, ἐκλογῆς γενομένης παρὰ τε τῶν ἐνδημούντων ἀρχιερέων, κληρικῶν τε καὶ ἀρχόντων, καὶ τῇ ἐφεξῆς· γ' τοῦ μαρτίου μηνὸς παραστάσεως ἐπὶ τὸν ἐπίτροπον τοῦ βασιλέως καὶ διὰ καθοδίων ἐπικυρώσεως καὶ τιμῆς καὶ προνομίας, ὡς εἴθισται, προήχθη ἐπὶ τὸν οἰκουμηνικὸν θρόνον ἀπὸ μητροπόλεως Δέρκων ὁ κύρ Γεράσιμος ὁ Κύπριος, διὰ κανονικῆς μεταθέσεως, τῆς τυραννίης ἀποσεισας τὰν φόβον, ὃν πολλοὶς ἐνεποίει ἢ τοῦ πρὶν πατριάρχου Ἐπαρσις, καὶ χρηστάς ἐπανατείας ἐλπίδας, διὰ τε εὐμάθειαν, καὶ τρόπον ἀρεσκον καὶ ἡσύχιον, ὃν ἐν πολλοῖς καὶ διαφόροις καιροῖς καὶ προσώποις ἐξήσκητο. Μετετέθη δὲ ἀπὸ Ἄρτης εἰς Δέρκων Μακάριος ὁ Βυζάντιος, ὁ καὶ τὸν εὐαγῆ ναὸν τῆς Ζωοδόχου πηγῆς πρῶτος ὑποχωρήσας τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ πατριάρχου.

Τῶν δὲ οἰκίων ἐπειλημμένος τοῦ μεγίστου τοῦδε σκάρους τῆς ἐκκλησίας ἐν γῆρει βραδυτάτῳ ὁ κύρ Γεράσιμος, εὐθὺς

ἐδόκει νεανικῶς περιάγειν, καὶ οἰακροστροφεῖν κατ' αὐτὸν τὸν Νεοφύτων συνωθούμενος· ἐν τῷ κλύδωνι, πολλὸν δὲ καὶ ἐν τοῖς ἔγκυκλοις τῆς ἐιδήσεως γράμμασι συνειρήκει ὑπὲρ αὐτοῦ τὸν ἔπαινον, τῇ ρύμῃ τοῦ γράφοντος ἑαυτὸν δοῦς, καὶ τοῖς βουλομένοις πάντα καλῶς λέγειν, τὰ ἄλλως πραχθέντα ἢ γραφέντα παρ' ἐκείνου ὑποκύψας, καὶ ὑπογράφας ἀπανταχῇ τὸν ἑαυτοῦ ἦτοι ἀγενοῦς· πτοίας καὶ ἀνελευθέρου θωπείας, ἢ ἀδικίας ἔλεγχον· εἰ γὰρ δεόντως ἐτέλει, καὶ νομίμως εἶχεν, ὅσα ἐκείνῳ ἐπράττετο, κακῶς καὶ ἀδικῶς ἔρα τοῦ θρόνου ἀπώσαντο, καὶ οὐδὲ αὐτὸς συμπράττων τοῖς ἀδικουσι, καὶ τοῖς δικασταῖς συνακινῶν, καλῶς τὸν θρόνον ἐδέξατο. Ἀλλὰ ταῦτα καὶ λέγειν καὶ πράττειν κατ' ἀρχάς ἐπεχειρεῖ διὰ τι θεός Ἰσως τῶν δυνατῶν. Οὐκ εἰς μακρὰν μέντοι κατ' ἴχνος τοῦ κυρίου Νεοφύτου ἐβάδις, καὶ μεταβαλὼν τὴν κατ' αὐτὸν ἐτρέπη. Καὶ τὸν μὲν κύριον Νεοφύτων εἰς Ρόδον ἀπώσαστο περιορίσας, τοῖς δὲ ἀρχιερεῦσιν ἀνήκε γενικὴν τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων διάγνωσιν, καὶ κυριότητα, διαταξάμενος ἀρεύκτως ἐκτὸς τῶν κατεπειγόντων, ἐν μιᾷ τῆς ἑβδομάδος συνέρχεσθαι ἀπαντας, καὶ τὰ ταῖς ἐκκλησίαις συγκυροῦντα ἀνακρίνειν, καὶ σκεπτομένους ἐπιδιορθοῦν, καὶ τὰς εὐλόγους αἰτήσεις τῶν ἐξῴθεν προσαιτούντων ἀρχιερέων, καὶ πανταχόθεν χριστιανῶν ἀποδεχομένους ἐκπληροῦν, καὶ τῶν ἐν ἀνάγκῃς προστασθαι, καὶ ἐκτελεῖν ἐν παῖσι τὰ δεόντα.

Τῆς δὲ ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως τῇ συνοδικῇ διαγνώσει οὕτως προσκυρωθείσης, εὐθύς οἱ δυνατοὶ τῶν ἀρχιερέων ἔρξαντο ἀντιπρέρεσθαι. Ἐδοξεν οὖν ὁ Νικομηθεύς Ἀθανάσιος μάλιστα τοῦ πλείονος ὀρεγόμενος, ὅτι οἱ συνιστῶντες αὐτὸν ἰσχυρότεροι ἦσαν, καὶ ὁ πατριαρχεῦων φίλος αὐτῷ ἦν καὶ πατριώτης, δι' ἃ καὶ τοῦ κύριου τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀντεποιεῖτο, καὶ εὐθύς τὴν κοινὴν ὁμόνοιαν τῶν ἀρχιερέων διατέραττε, καὶ τὸν πρωτεύοντα ἡσυχάζειν βουλόμενον διηνόχλει, καὶ δικαιοπρα-

γείν θέλοντα ἐκλόνει παράγων· συνιδῶν δὲ ὁ παναγιώτατος τοὺς πολλοὺς αὐτῶν ἀπερσεκομένους, καὶ ἀσθένειαν γήρους, οὐ γνῶμης ἐπιείκειαν, καὶ τῆς ἀρχῆς προδοσίαν, οὐ τρόπου χρηστότητα διακεκομμένους, καὶ λοιδοροῦντας τὴν τοιαύτην αὐτοῦ ὕψειν καὶ ὑπουλον τυραννίαν, οὐ νόμιμον καὶ συνοδικὴν διοίκησιν φημιζόντας, μεταβαλὼν ἐπὶ τοὺς πολλοὺς, τοὺτους ἐθεράπευε, δοκῶν παρορᾶν τὸν αὐτοῦ φίλον ἐν οἷς οἱ πολλοὶ ἠρέσκοντο. Ὁ δὲ μὴ ἀνεχόμενος ταύτης τῆς ὀλιγοψυχίας, μᾶλλον δ' εἰπεῖν μὴ ἐπισχύσας κρτεῖν, ὡς ἦετο, καὶ δεσποτικῶς ἄγειν καὶ φέρειν τὰ τῆς ἐκκλησίας, ἵνα πάντα ἢ τοῖς Κυπρίοις, θρόνοι, κυριότητες, δόξα καὶ πλοῦτος, καὶ ὁ χρυσοῦς αἰὼν, δυσχεράνας ἐπὶ τὴν κατ' αὐτὸν ἐπαρχίαν ἀπέηε καὶ τοῖς πλείοσι μετὰ τοῦ Ἐρέσου ὑπεχώρησεν. Ὁ δὲ παναγιώτατος τὰς γνῶμας τῶν πλειόνων μετιῶν ἐθεράπευε τοὺς δυνατοὺς, κεχαρισμένα τούτους ποιῶν, καὶ οὕτω τοὶ συνέχων τῶν πολλῶν τὴν ὁμόνοιαν.

Κατὰ δὲ τὸν σεπτέμβριον μῆνα, τοῦ Κυζίκου Ἀγαπίου εὐτεθεῖν πρὸς τὰ ἐκεῖσε δικαιοτήρια ἀπιόντος, τὰ κακῶς συναχθέντα χρήματα τοῖς ἄρπαξι καὶ κληρονόμοις κόμισα καταλιπόντος· εἰς ἔλεγχον αἰσχροκερδεῖας καὶ ἀνοσιότητος· τοῦτο γὰρ ἔθος νῦν εἰσεκώμασεν, ἐθῶν ἀπάντων φαυλότατον ἅμα καὶ ἀδικιώτατον, κατασυλοῦντας ἐκκλησίας καὶ φθείρειν τὰ κοινὰ τοὺς ἀρχιερεῖς, ἐφ' ᾧ καὶ τοὺς συγγενεῖς ἐκυτῶν ἱεροσύλους ποιήσωσι, θεοστυγεῖς καὶ ὁμοίους ἑαυτοῖς ἀναδειζάντες· πλείστα δ' ἠγωνίσατο ὁ παναγιώτατος, ὥστε τοῦ Ἀγγιᾶλου Ἰωακαίμ, ὃν ἠγάπα, εἰς Κυζίκον προῦβίβασε. Θανόντος δὲ καὶ τοῦ Δημητριάδος ἀρχιεπισκόπου, τὸν ἀρχιδιάκονον καὶ ἀνεψιὸν αὐτοῦ Δημητριάδος ἐχειροτόνησε, μητρόπολιν αὐτὴν τιμήσας. Ὑπέσχετο δὲ καὶ τῷ τότε Ἡρακλείῳ Μεθοδίῳ τὴν κατ' ἔρσειν αὐτοῦ διαδοχὴν ἐπὶ τὸν Μυριοφύτου Μελέτιον ἐκτελέσαι, ὡς καὶ ἐπλήρωσε.

Ἐπεὶ δὲ τὰ τῶν κοσμοσωτηρίων δεσποτικῶν ἐσθῶν τοῦ

Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ κωνουστίνῃ, πολλῆς γέμει σοφίας, καὶ περὶ τὰ ἔξω ὁρᾶται, καὶ αὐτὴν συνέχει καὶ κοσμεῖ τὴν ἀναβολὴν. Ἐτεκτήναντο γοῦν, καὶ οὕτω κατὰ τὴν μεγάλην ἐορτὴν τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως περὶ τὸν πατριάρχην ὠράθησαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ξένως τὰς κεφαλὰς κοσμούμενοι, σὺν οὐκ ὀλίγῳ τῶν πολλῶν γέλωτι.

Ἄλλὰ σὺν τούτοις μὲν προτεῖ ἐπὶ τὸ ἐννενηκοστὸν πέμπτου ἔτους ὁ παναγιώτατος, λαμπρινόμενος, διέπων τε καὶ συμφορόμενος ἡπίως, τοῖς μὲν ἐνδοῦς, ἄλλως δὲ θεραπεύων ἄλλους, παρορῶν πολλὰ, καὶ μηδενὶ μαχόμενος. Προσποιεῖτο δὲ ἀπονεύειν τοῦ Νικομηδείας, ὑπὸ τοῦ Ἐρέσου ἀγόμενος, καὶ τοὺς διηρημένους καὶ πρὸς αὐτοὺς συνισταμένους ἀρχιερεῖς οὕτως ἐδόκει συνάγειν, περὶ τοὺς ὑπόπτους αὐτῷ μάλλον προσχολούμενος καὶ προσέγων, καὶ τῶν γνησίων δοκῶν ἀμελεῖν. Ἐδοξε δὲ καὶ τὸ χρηματικὸν τῆς ἐκκλησίας συμπερίντως οἰκονομῆσαι, τῶν εἰσόδων καὶ ἐξόδων ἀναθεωρηθέντων μετὰ ἐνικυτόν, ὅτι τὰ ἀπὸ τοῦ Δημητριάδος καὶ τοῦ Ἀγχιμάλου καὶ τοῦ Ἡρακλείας προσληφθέντα ἐξέπεσον ἐκ τοῦ κοινοῦ χρέους, ὅσον ἀρῆκεν ὁ προπατριάρχης κὺρ Νεόφυτος, παρ' ὃν εὐδοκίμησεν ἐπαίνουόμενος, ὡς οὔτε πολλὰ κατ' ἐκείνον ἐλάμβανε, καὶ τὰ ὀλίγα καλῶς ὠκονομεῖ παρὰ λόγον μὴ καταπροέμενος, σκνιπὸς εἶναι θέλων. Οὕτω γοῦν τοῖς πολλοῖς ὑπαρχθεῖς, ὡς ἀρέσκειν σπουδάζων, ἀντιπερίεστη, ὡς μήτε τοῖς φίλοις ἐπαρκεῖν ἔτι, μήτε τὸν ἑαυτοῦ Φώτιον ἐπὶ τὴν σχολὴν τῶν γραμματικῶν, δι' ὃν ὄλην αὐτῆς τὴν κλῶς ἔχουσιν ἀνέκαθεν σύστασιν ἀνέτρεψε, λάθρα ὑποκινῶν καὶ ἐρεθίζων τὰ πρῶτα τὸν κὺρ Νεόφυτον συνιστᾶν, μήτε τὸν μακαριώτατον πατριάρχην Ἀντιοχείας ἀνεψιὸν ὄντα κατάγειν εἰς Κωνσταντινουπόλιν, μήτε τοὺς ἄλλους Κυπρίους ἐπιβοθεῖν δύνασθαι. Διετέλεσεν οὖν οὕτως μέχρι ιη'. Ἀπριλλίου τοῦ ἐννενηκοστοῦ ἑβδόμου ἔτους· ἐπεὶ δὲ καὶ τοῖς κρατοσσι κατωλιγοῦρετο, καὶ οὐκ ἔτι ἴσχυε διενεργεῖν τὰ ἐπι-

βάλλοντα, δείσας μή τι καὶ αεικίς πάθῃ, τὸν θρόνον παρητήσατο.

Τοῦ γοῦν κυρίου Γερασίμου τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον παραιτησαμένου τῇ δεκάτῃ ὀγδοῇ Ἀπριλλίου τοῦ αΨιζ΄. ἔτους, τῇ ἐφεξῆς ιθ΄ Ἀπριλλίου, γενομένης γενικῆς συνελεύσεως, προεκρίθη εἰς τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον κοινή ἐκλογή καὶ ψήφῳ ὁ Σμύρνης κύριος Γρηγόριος. Ἀπεστάλη οὖν ἔξαρχος καὶ τζακούσιος βασιλικὸς μετὰ ἐκκλησιαστικῶν γραμμάτων καὶ φερμανίου, ἀπὸ Σμύρνης μετακαλούντων αὐτὸν εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον τῶν δὲ ταχέως ἀπελθόντων, τῇ ἐνάτῃ Μαίου ἀνήλθε μετ' αὐτῶν ἀπὸ Σμύρνης εἰς Κωνσταντινουπόλιν, καὶ τῇ ἐξῆς παρλαβῶν τοῦ ἐνδημοῦντος ἐνταῦθα ἀρχιερεῖς καὶ κληρικοὺς παρόντη τῷ ἐπιτρόπῳ τῆς βασιλείας, καὶ ἀπολαβῶν ἑξ ἔθους τὰ καθεῖδικα, προήχθη μετὰ λαμπρᾶς προπομπῆς εἰς τὸ πατριαρχεῖον· καὶ γενομένης κανονικῶς τῆς μεταθέσεως ἐν τῷ πανσέπτῳ ναῷ τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ἐπευλόγησεν ἀπὸ τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου τὸν συνελθόντα ἐκεῖ πολὺν εὐσεβῆ λαόν, ἀγαλλιώμενον ἐπὶ τῇ αὐτοῦ προαγωγῇ, χρηστοτέρας ἔχοντα ἐπ' αὐτὸν τὰς ἐλπίδας· ἐνόμου ποιμαντορίας.

Ἄλλὰ παρὰ προσδοκίαν εὐθὺς διαταράττει τὴν ἐκκλησίαν ἐνήρξατο, καὶ τὴν ἐπ' αὐτὸν τῶν πλείωνων χαρὰν ἀφαίλει. Οὐ γὰρ ἡμερῶν καιρὸς παρῆλθε καὶ τοὺς πλείους τῶν ἐνδημοῦντων ἐνταῦθα ἀρχιερέων ἀκρίτως ἀπεσόδησε. Πρόνοιαν δὲ οὐ τῶν ἀνηκόντων τῇ ἱερᾷ καταστάσει, τῶν δὲ κοσμικῶν καὶ ὑλαίων ἀνέλαβε, καὶ διευτυποῦτο οἰκοδομᾶς, τὰς παλαιωθείσας πατριαρχικὰς οἰκίας ἀνεγείρειν καὶ πλατύνειν διανοοῦμενος. Πρὸς δὲ τοιαύτας δαπάνας πολλῶν χρημάτων δέμενος, κατέγραψε πάντας τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἱερωμένους εἰσφέρειν καταναγκάσας, καὶ τοὺς ὑποτελοῦσι τῷ οἰκουμεικῷ θρόνῳ ἀρχιερεῦσι διενετειλατο τοὺς ἀνὰ πᾶσαν ἐπαρχίαν ἱερωμένους ὁμοίως εἰσπράττειν. Ἄλλ' ἐν τούτοις κατελύθησεν μὲν τοὺς πλείονας· τῶν εἰσπραττομένων πένητας ὄντας, παρῶχτο δὲ

ἅπαξ τούτοις ἐπιβαλὼν, ὡς εἰ καὶ τοῖς ἱεροῖς τῶν μοναστηριῶν τοιοῦτον ἐπήνεγκεν. Ἄλλ' ἐν αὐτοῖς μέγιστον καὶ ἀφόρητον τὸ κακὸν ἐνεργάσθη. Ὅσα γὰρ τῶν σταυροπηγιακῶν μοναστηριῶν ἀπὸ πλαιοτάτων τῶν χρόνων τὸ ἄνετον, καὶ ἀσύδοτον καὶ ἀφορολόγητον ἐκκλησιαστικῶς ἀπεκλήρωσαντο διὰ πατριαρχικῶν ἀλληλουχομένων σιγγιλλίων, ἅπαντα ὑπὸ βαρυστάτοις ἐτησίοις φόροις καὶ δικτάξεσιν ἀλογίστοις ὑπηγάγετο, τὰ πρῶτον καὶ ἀρχαῖα καὶ ὕστερον αὐτοῖς προσκυρωθέντα πατριαρχικὰ σιγγιλλία ἀποσκυδαλίνας, καὶ τὰς ἐν τούτοις ἀρὰς παρ' οὐδὲν θέμενος, καταλογήσας τοῦ δικαίου, καὶ τῆς καλῆς τάξεως. Καὶ τὸ δὴ χεῖρον, σιγγιλλία δῆθεν νέα ἀμακθῶς διὰ ἀμαθεστέρων ἐκδοῦς, πολὺν κατέχευε τὸν φλήναρον κατὰ τῶν προεδρευσάντων ἁγίων πατριαρχῶν, μῆτε ἂ γράφει εἰδῶς, μῆτε περὶ ὧν κατεπιχειρεῖ συναισθόμενος, περιτρέπων τὰ ἑαυτοῦ δι' ὧν τε ἐκείνων καθελθεῖν ἀπετόλμησεν.

Ἦρξαντο γοῦν τῆς οἰκοδομῆς τῶν πατριαρχικῶν οἰκῶν κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ τρέχοντος ἔτους, καὶ διετέλει ρεμθόμενος ὑλαίως, μέγα μέντοι οἰόμενος ποιεῖν. Οὐ γὰρ τῆς μεγάλης καὶ πολλῆς κακώσεως τοῦ ἱεροῦ γένους συνήσθητο, οὐδ' ὅσα καθ' ἑκάστην πανταχοῦ ὑπὸ τὸ ὀθωμανικὸν κράτος ἐταλαιπώρει θλιδόμενον, κακουχοῦμενον καὶ ὑπὸ μυριοῖς καὶ ἀνυποίστοις τοῖς δεινοῖς τυραννοῦμενον, προσέβλεπεν ὁ ὑπέρτατος δοκῶν ἐπίσκοπος, ἀλλὰ συνυπαγόμενος τοῖς ὑποκλέπτειν τὰ κοινὰ δολιωτέροις, καὶ τοῖς τὰ ἡμέτερα καταδαπανῶσι, καὶ παντοίως διαφθεῖρειν σπουδάζουσιν, ἔχειρέ μὲν ξύλα βάπτων, τὸν δὲ λαὸν τοῦ θεοῦ καταξέων, καὶ κατατρύχων ταῖς εἰσφοραῖς τοὺς ἐν πενίᾳ τῷ θυσιαστηρίῳ τῶν φοικτῶν μυστηρίων προσέχοντας, τοῦ ἰδίου ἀξιώματος μικρὰ φροντίζων. Οὐ γὰρ λίθους καταρτίζειν, ἀλλὰ ψυχάς, οὐδὲ κοσμεῖν τοίχους, ἀλλ' ἐκκλησίας ὄλας ἐτάγη, καὶ ὡς ἀφ' ὕψηλοῦ περιαιθερῖν τὴν σύμπασαν, καὶ ἀποσοθεῖν καὶ διώκειν ἐκ τῆς ποιμνῆς τοὺς λύκους,

μάλιστα κατ' αὐτούς τοὺς καιροὺς, καθ' οὓς οἱ ἀπὸ δυσμῶν αἰολόμορφοι εἰσέφρησαν λυττῶντες κατὰ πάτης λατρείας.

Κατὰ τούτων οὖν ἀρχομένου τοῦ ἐνενηκостоῦ ἔγδοο ἠθέλησε δῆθεν ζῆλον ἐπιδείξασθαι. Ἐτρέπη μέντοι καππεσῶν εἰς τὸν σύνεγγυς βόθρον, δοῦζας πρὸς χάριν τῶν κρατούτων γράφειν, καὶ διεκδικεῖν τὰ σφίσι σπουδαζόμενα, ἀλλόκοτα καὶ ζένα μᾶλλον δ' εἰπεῖν ἀσεβῆ δόγματα δημοσιεύσας· καὶ γὰρ ἀμθούς καὶ χυδαίου ἐπιλαθόμενος συγγραφῶς, μηδὲ μὴ αὐτὸς οἷός τε ὦν κρίνειν τὰ γραφόμενα, δοκῶν μέντοι πάντα εἰδέειν, φλάνκρον ἀδολεσχίας, μεστὸν πάσης ἀσεβείας προπετήσας τύποις ἐξέδωκε, καὶ τὸ διὰ κοινῆς συνδρομῆς νεωστὶ συσταθῆν παρὰ τὴν αὐτὴν τυπογραφεῖον, αὐτόθεν κατήσχυε τῷ ρύθμῳ καταμιάνας τῆς ἀθέσμου τούτης ἀδολεσχίας, ἣν καὶ εὐπαράδεκτον συστήσαι βουλόμενος, πατρικὴν νοηθεῖαν τοῦ μακαριωτάτου πατριάρχου τῶν Ἱερουσολύμων κυρίου Ἀνθίμου ρηδιουργήσας ὑπέγραψε· νόσφ' γὰρ τότε βερυτάτη τοῦ ἀγιωτάτου καὶ σοφωτάτου αὐτοῦ πατριάρχου παλαίοντος, καὶ εἰς θάνατον κατακλιθεὶς δοκοῦντος, τὴν κοινοτέρην γνώμην παρακροῦσαι ὑπέλαβε, καὶ τὸν ἄδικον τοῦτον μῶμον προστρέψαι τῇ εὐσεβείᾳ τοῦ τοιοῦτου ἀνδρὸς κατετόλμησεν. Ἄλλ' ἦνυσεν οὐδὲν ἢ πάντομος αὐτῇ ρηδιουργία. Ὅτε γὰρ μακρυώτατος ἔλειε θεοῦ ἀνερρατῆς, καὶ ἰδῶν ἐβδελύξατο, καὶ κατέπτυσε, νόθον καὶ ψευδῆπιγράφον ἐπελέγξας τὸ ἄθεσμον ἐκεῖνο σχεδάριον, οἱ τε ἐνήμουοντες ἐναυθὰ ἀρχιερεῖς· ἀναγόντες κατέκριναν, καὶ πᾶς εὐσεβῆς ἐν συνέσει κατέγνω, ἀλλότρια καὶ ἀπαράδεκτα καὶ ζένα εὐσεβείας εἰσηγούμενον· ἔλακταν μέντοι τοῦ τύπου τὰ ἔξοδα, καὶ λαθόντες τὰ τυπωθῆντα ἀπέρριψαν εἰς κυνόσκαργες.

Ἀρχομένου δὲ τοῦ μαρτίου μηνὸς καὶ ἑτέρην καινοτομίαν κατεπεχεῖρει τῆς ἐκκλησίας καὶ ταραχὴν ἐμποίησιν ἐφόρμησε, τοὺς περιλειπομένους ἐπισκόπους τῶν ἰδίων μητρο-

πολιτῶν ἀρεταῖν σκεπτόμενος, ὡς ἂν σύμψασαν λύσῃ τὴν τῶν ἐκκλησιῶν ἔνομον ἁρμονίαν, καὶ ἰσοτίμους καταστήσῃ τοῖς προϋγουσι τοῖς ὑποτελοῦντας μητροπολίτας καὶ ἀρχιεπισκόπους μετονομάσῃ, καὶ βελτίως μεταφέρῃ καὶ ἀθήσον κατατυραννησάτων ἀλλήλων δικαστήσας. Πρὸς ταύτην οὖν τὴν αὐτοῦ παράλογον ὁρμὴν ἀντίστησάν οἱ πλείους, μάλιστα οἱ ἔχοντες ἐπισκόπους τῶν μητροπολιτῶν, καὶ κατεβῶσι διαμαρτυροῦντες, τοὺς τε ἀποστολικούς καὶ συνοδικούς κανόνας, τὰς τε τῶν εὐσεβῶν βασιλέων διαταγὰς, καὶ τὰ ἀνά χεῖρας αὐτῶν τῶν νῦν κρατούντων διπλώματα προβαλλόμενοι. Διηνώχλει δὲ μετακλιῶν τὴν Κρήτην μητροπολίτην, ἐκείθεν μὲν κατέρχασθαι τῆς δικλῦσεως τῶν ἐπισκόπων σπουδάζων, καὶ αὐτὸν ἴσως τοῦ θρόνου ἀποστήσῃ βουλούμενος, ὅτι γεγήρακε, καὶ διὰ μακροῦ καρποῦται τὴν Κρήτην. Ἐπεὶ δὲ πρὸς ταῦτα τοὺς ἰκανωτέρους εὔρεν ἀντιφερομένους, ἀπόστατο ἀποστείλας εἰς τὰς ἐπαρχίας αὐτῶν, τὸν τε Ἡρακλεῖα καὶ Νικομηθεῖα καὶ Προύση, κατὰ μῆνα τὸν μῆσον.

Μηδὲν δὲ τῶν τοιούτων ἐπιτελεῖσαι κατισχύσας, ἐφορολόγει τοῦ λοιποῦ τοὺς ἱερωμένους, κοσμῶν τὴν νεόδηκτον οἰκίαν, καὶ ἐπ' αὐτῇ ἐπαγαλλόμενος ὡς μέγα δὴ ἐκτελέσας, λαμπρὰν οὕτω οἰκίαν δαιμάμενος. Κατανοήσας δὲ τὸ πλῆθος τῶν ἐξόδων, καὶ ὡς οὐδὲν οἷς ἀγάλλεται ὁ εὐσεβὴς λαὸς θεῶ κεχαρισμένον ἀνεῖκεν, ὑστερον τὸν ναὸν δῆθεν τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου ἐπισκομεῖν ἐπιχειρεῖ. Ἄλλ' ὄμοι, τῆς νῦν ἀβελτηρίας τῶν ἐκκλησιαστικῶν προσηταμένων! Μὴ γὰρ εἰδότες μῆτε τὰ ὑπ' ὄψιν τυπωθέντα, κατεπιχειροῦσι τῶν καθίσταμένων, ἀναίδη μετακινεῖν κατατολμῶντες, οἷόν τι καὶ ἡ αὐτοῦ πανηγύουτος ἐν τῷ εἰρημένῳ ναῷ ἐκκινετόμνησε, τρεῖς ἐν τῷ βήματι ἀναστρώσας τὰς ἱερὰς τραπέζας, καὶ τὸ μὲν δεξιὸν κλίτος ναὸν τῆς ἀγίας μεγαλομάρτυρος Εὐφημίας κεινοτομήσας, τὸ δὲ ἀριστερὸν τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, διελὼν τὴν ἱερὰν πρόθεσιν,

πρᾶξι κλήσεως ὡς ἔοικεν ἐν τούτοις τῶν Λατίνων τὰ ἀλτάρια, ἀπ' ἐναντίας τοῦ ὄρθου καὶ εὐσχήμονος τῆς ἐκκλησίας. Ἐν ἐνὶ γὰρ ναῷ μία ἀναστηλοῦται καὶ ἡ ἱερὰ τράπεζα· κἀν δὲ περὶ ἓνα περικείται μικροὶ ἕτεροι, οἱ πάντες· μέντοι φυλάττειν ὀφείλουσι τὸ ἴδιον σχῆμα, διττῶν διέχοντες, χωρὸν κατὰ τὸν ἕνωθεν παραδοθέντα τύπον, διατυποῦντες καὶ ὑπογράφοντες τὰ νοοῦμενα· ἅπαντα γὰρ τὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ διαταχθέντα, καὶ αὐτὰ δὴ τὰ ὀρώμενα μυστικῆν ἔχει τὴν θεωρίαν, ὥστε εἴ γε ὁ ναὸς σύμπαντα ὑποτυποῖ τὸν κόσμον, ἡ δὲ ἱερὰ τράπεζα θρόνος μὲν ἐν τοῖς νοουμένοις καὶ βῆμα Χριστοῦ, Γολγοθᾶ δὲ καὶ τόπος Κρανίου ἐν τοῖς φαινομένοις, τό τε ἡμερονύκτιον, τοῦ σύμπαντος χρόνου ἀντίτυπον, καὶ θῶμα καὶ θύτης αὐτὸς ὁ Χριστὸς, ἐπάναγκας ἐν ἐνὶ ναῷ καὶ ἐν ἐνὶ ἡμερονυκτίῳ ἓνα τῶν ἱερῶν ἐπὶ μιᾷ ἱερᾷ τραπέζῃ; ἐπιταλεῖν τὴν ἱερὰν μυσταγωγίαν· διότι ἐν τῷ κόσμῳ ἄπαξ τοῦ αἰῶνος, εἰς ὃ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς μονογενῆς υἱός, ἐν ἐνὶ τόπῳ τοῦ Γολγοθᾶ ὡς ἄνθρωπος θανάτων τὴν πηχόσμιον ἐξετέλεσε σωτηρίαν· εἰς ταῦτα γοῶν ἀνάγει καὶ καθοδηγεῖ τὰ διατυπούμενα καὶ διενεργούμενα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἅπερ οἱ Λατίνοι διαταρᾶζαντες, ἀπεπλανήθησαν τῆς θεωρίας ἐκπεσόντες· ἀλλ' ἡ ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ τῶν θεοπαραδότων ἀπριξ ἀντεχομένη, αἰεὶ τὰς τοιαύτας καινοτομίας ἀπέφυγε, καὶ τῶν διαταράττειν τὴν αὐτῆς οἰκονομίαν κατολυωρεῖ.

Ταχὺς δὲ ὦν πρὸς τὸ λέγειν καὶ γράφειν ὅ,τι ἂν ἐπέλθῃ, ἐπλήθυνα τὰ γραφὰ; πανταχοῦ ἐπιστέλλων, ὡς εὐνομίας δῆθεν φροντίζων· τῶς δὲ καὶ πρὸς τὰς περιοίκους τῆς Ἑλλάδος νήσους καταγεθείσας, ὑπὸ τῶν Γάλλων, ἀπέστειλε προτρέπων ἀποβῆσαι ἐκυτῶν τοὺς ἐπελθόντας, οὐ μετὰ τῆς δεούσης προσοχῆς διενεργῶν τὰ αὐτῷ ἐπιτεταγμένα· εἰ γὰρ μὴ ἄλλοθεν ἐπικουρίᾳ ἀξιώμαχος ταχέως τούτοις ἐπίσχυεν, εἰς μέγαν κίνδυνον αὐτοῦ; καὶ τοὺς περιοίκους ὀρθοδόξους ὑπέβαλε, κατὰ τῶν Γάλλων, οὕτω προπετῶς ὁ εἰρηνάρχῃς διακηρύξας τὸν πό-

λεμον. Τὸ γὰρ ἐν τοῖς τοιοῦταις εὐδοκίμειν φιλοτιμηθῆαι, ὅσον τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ἀπᾶθον, τοσοῦτον μάλιστα αὐτοῖς ἐπιθλαθεῖς· καὶ παντὶ τῷ γένει ἐπιζήμιον.

Δοκῶν οὖν κύρον λαθεῖν τῆς ἐαυτοῦ φιλοκαλίας, καὶ τὸν οἶκον δικαστήσας ὡς ἐβούλετο, καὶ τὸν πανταρχὸν ἱερὸν φόρον ἀπολαθεῖν καὶ ὄλω· συντελέσας τὰ αὐτῷ ἐσπουδασμένα, μετεπέμψατο τοὺς ἐξωσθέντας κατὰ μάϊον μῆνα ἀρχιερεῖς, καὶ ἐπὶ πάντων δῆθεν ἀποδοὺς λογαρισμὸν τῶν προσόδων καὶ ἐξόδων, ἐφρόνει τοῖς πᾶσι κεχαρισμένα κατεργάσασθαι τοιαῦτα ἐκτελέσας, μηδενὸς ἀντιλέγοντος· οἷς διέττατε καὶ περὶ ὧν διεθεσαιοῦτο· προεῖ δὲ τόλμη ἐπιχειρῶν, μηδενὶ βουλευόμενος· οἱ δὲ ἐνδημοῦντες ἀρχιερεῖς καὶ τῶν προύχοντων ἀρχόντων οἱ δυνατοὶ τὰ ἐπιγινόμενα ἐκ τοσούτης ἀβουλίας καὶ τόλμης ὑφορώμενοι ἐβουλεύσαντο ἀπάσκησι· καὶ διενεργήσαντες πρὸς τοὺς κρατοῦντας τῆ δεκάτῃ ὑγδῶν δεκεμβρίου τοῦ αΨζ η΄ ἔτους, τοῦ πατριάρχικου θρόνου ἐξέωσαν, ἐξορίσαντες εἰς Καισάρειαν τοῦ Πόντου. Τῇ γοῦν ἐφεξῆς συνέλευσιν κοινῆς γενομένης, μετεκκέλεσαν ἀπὸ τοῦ ἁγίου Ὄρους τὸν κύρ Νεόφυτον, σωφρονεστέρω διὰ τῆς εἰς Ρόδον καὶ ὕστερον εἰς Πάμμον, καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος περιπετείαις ἐντυχεῖν ἠγασάμενοι.

Ἀνῆλθεν οὖν περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς τοῦ ἐνενηκостоῦ ἐνάτου ἔτους, καὶ παρκατὰ τῷ ἐπιτρόπῳ τῆς βασιλείας, ὡς ἔθος, ἐπελάθετο τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου πάλιν ὁ κύρ Νεόφυτος, καὶ πάλιν τὰ ἴσα τοῖς προτέροις παρὰ δόξαν τῶν κεκληκότων ἐπιχειρεῖν ἤρξατο, καὶ τὸν συνήθη ἐαυτῷ ἱστὸν ἐξυψαίνειν ἐπειρᾶτο· ἀλλ' οὐ τοιοῦτους εὔρε τοὺς συνεργοὺς καὶ ὑποδραστήρας, οὐδὲ τὸν προστάτην, οἷον προσελάθετο τότε δεινὸν καὶ πανοῦργον δυνάστην, ὃν ὄν ἐρπύσας διὰ τῶν ἐκείνων ἐσπουδασμένων, ὑπόυργει μὲν τὰ μὴ δέοντα, ἐτέλει δὲ τὰ δόξαντα τοῖς ὑπ' αὐτὸν βικίως ἐπιπερόμενος, καὶ

ἀδίκως ἐπιενεργῶν· τοῖς μὲν γὰρ τῶν ἡμετέρων τότε ἐλάνθανε τὰυτὰ διενεργῶν, τοὺς δὲ κατεφύθει ἰσχύν ἐκεῖθεν ἀνόσιον προσλαβόμενος, φίλος καὶ ὑπουργός· γνωρίζομενος τῷ κρατίστῳ καὶ πολυμύρῳ τῶν δυναστῶν, τοσαύτην ἰσχύν προσλαβόντι ἐκ ραδιουργίας, ὥστε τὴν αὐτοῦ ἐξωλεστάτην πανουργίαν σοφίαν τινὰ μεγίστην καὶ περίνοιαν ἀκροτάτην τοῖς πολλοῖς ἐξυμνεῖσθαι, ἐπ' ὀλεθρῶ πολλῶν ἐθνῶν καὶ κεινοτέροις εἶθου ἐξωλεστέροις τοῖς πράγμασι· τοῦτον οὖν προσοικειωσάμενος καὶ προστάτην λαβὼν τότε, ραδίως καὶ εὐμάρως πάντα, καὶ παράφορος γενόμενος, τοῦ θρόνου ἐξέπεσεν.

Ἐπειλημμένος ἀλλ' οὖν ἤδη τοῦτο πρῶτον ἐπιεικῆς ἐνεδειξάτο. Τοῦ γὰρ κυρίου Γρηγορίου μέχρι Νικομηθεΐας βραρυτάτῳ χειμῶνι προϊόντος, δεδιότος δὲ σφόδρα τὴν μακρὰν ἀποικίαν, καὶ θερμῶς ἐκεῖθεν προσλιπαροῦντος τοὺς ἐνόημοῦντας ἀρχιερεῖς, ὥστε ἐπ' ἄλλην ἀποπέμψειν ὁδὸν τὴν ἐξορίαν μεταθεμένου, καὶ παραμένειν ἐκεῖ διὰ συχῶν παρακλήσεων ἐπιτυχόντος, ἀνελθὼν ἐπὶ τὸν οἰκουμηνικὸν θρόνον ὁ κύρ Νεόφυτος, μετέβαλε τὸν πρότερον ὄρισμόν, εἰς Ζίγναν ἀποπέμψας· καὶ περὶ τοῦ πρότερον πατριρχεύσαντος Προκοπίου ἐν τῷ ἀγίῳ Ὄρει ταλαιπωρουμένου φιλόανθρωπα ὠμίλησεν· ἀλλὰ τὰ πρότερα κατὰ τῶν οικείων αὐτῷ σκκιωρηθέντα πάλιν ἀνεφύη, εἶτε ἐκ προλήψεως ἢ ἄλλης κεινοτέρας μηχανῆς καὶ κακίας. Κατὰ μὲν οὖν τοῦ Ἰωαννίνων Μακτρίου ἐξεμάνη ὁ ἐκεῖ δεινὸς σατράπης ἢ τύραννος καὶ τοῦτον ἀπαγαγεῖν ἐξητήσατο, τὰ Γωάννινα τῷ Ἄρτηι ὑπαγαγόντος, τὸν δὲ Παλαιῶν Πατρῶν οἱ Πατρεῖς ἐγκαλοῦντες ἀπεπέμποντο. Πρὸς μὲν οὖν τὴν βίαν τοῦ δεινοῦ τυράννου τῶν Ἰωαννίνων, μὴ δυνάμενοι ἀντισχεῖν οἱ ἐνόημοῦντες ἐντάθη ἀρχιερεῖς, εἰθὺς σῶον ἀπολαβεῖν τὸν συναδελφῶν ἐφρόντισαν, τὸν Εὐρίπου Ἰερόθεον Ἰωαννίνων μητροπολίτην ἀναδείξαντες, καὶ ἔξαρχον καὶ βασιλικὸν τζαούσιον ἀποστείλαντες μετὰ ἰκευτικῶν γραμμάτων παρέλαβον τὸν Μακά-

ριον, χρήμασι δὲ πολλοῖς· τὸ ζῆν ἀνταλλάξαντα. Πρὸς δὲ τοὺς Πατέρας ἀντηγωνίζοντο, ἀδίκους τὰς ἀναφορὰς αὐτῶν ἀπελεγόμενοι· ὡς δὲ ἐπέμενον καὶ πρὸς τοὺς κρατοῦντας κατισχύον διαβάλλοντες· τὸν αὐτοῦ· ἀρχιερεῖς, καὶ πάντα τρόπον ἡρμεῖν οὐκ ἤθελον τὴν ὀργὴν τῶν κρατούντων ἐρεθίζοντες, ἵνα μὴ καὶ τὴ χεῖρον αὐτῶ ἐπισυμβῆ, ἐγνωσκν ἀποστῆναι, καὶ τὸν ἀπὸ Γεωργίου Μακάριον μητροπολίτην Πατρῶν ἐνεδείξαντο. Τοῦ δὲ τῆς Ἀνδρου ἀρχιερεῖος θανόντος, τοῦ πατριάρχου τὸ ἴδιον κέρδος διενεργοῦντος, καὶ ἀπ' ἄλλων ἐπ' ἄλλους τρεπομένου καὶ μεταβάλλοντος, δυσχεράναντες οἱ ἀρχιερεῖς· ἤλεξαν αὐτὸν κατὰ πρόσωπον τοῦ ἰδίου κέρδους καταπροϊόμενον καὶ διαφθερίζοντα τὰ τῆς ἐκκλησίας, καὶ συστάτες πρὸς τὰς αὐτοῦ ὀργὰς συνέστειλαν, ἀπευθύνειν πρὸς τὰς κοινὰς πράξεις ἐθέλοντες, συναισθημένοι τοῦ βρυαυτάτου τῆς ἐκκλησίας χρέους, ὧν τὸ πλεῖον αὐτὸς ἐν τῇ προτέρῃ αὐτοῦ πατριαρχείῳ προσέθετο καταβαρύνας τὰς ἐπαρχίας.

Τῆς Κερκύρας καὶ τῶν λοιπῶν νήσων καὶ παραλίων πολιτισμάτων τῶν πρὶν ὑπ' ἐξουσίαν τῶν Ἑνετῶν, κατελιγημένων δὲ ὑπὸ τῶν Γάλλων, τῇ ἀηττήτῃ τῶν Ρωσικῶν ὄπλων δυνάμει, θεοῦ ἐλεοῦντος, ἐλευθέρων γενομένων, ἐλθόντες εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐκ τῆς κοινῆς αὐτῶν πολιτείας ἀρμυσταί, καὶ παραστάτες πρῶτον τῷ οἰκουμένικῳ πατριάρχῳ καὶ τῇ περὶ αὐτὸν ἱερᾷ καὶ ἀγίῳ συνόδῳ, ἠτήσαντο μητροπολίτην ἀποκαταστήσαι Κερκύρας. Ἀποδεχόμενος οὖν αὐτοὺς ἐντίμως, πρῶτον μὲν ὕμνησεν καὶ ἐδύξασεν τὸν ἐλεήμονα θεόν, ὃς ἀνήγειρε καὶ ἀνύψωσε τὴν ἐκεῖ ἐκκλησίαν πάλιν εἰς μητρόπολιν, εἶτα τὸν ἐκεῖ ὑπὸ παντὸς τοῦ ἱεροῦ κλήρου ἐκλεχθέντα καὶ ψηφισθέντα ἐπεψήφισαν μητροπολίτην· ὤρισαν δὲ τὸν νεωστὶ μετατεθέντα ἀπὸ Εὐρίπου εἰς Ἰωάννινα μητροπολίτην Ἰερόθεον, ἵνα ἀμέσως ἀπέλθῃ εἰς Κέρκυραν, καὶ παραλαβὼν ἐκ τῶν πλησίον δύο τῶν ἀρχιερέων χειροτονήσῃ τὸν ψηφισθέντα μητροπολίτην Κερκύρας,

δόντες αὐτῷ τὴν συνήθη ἐκδοσίαν. Ἄνεθίσκασαν δὲ καὶ τοὺς δύο ἐπισκόπους τὸν Κεραλληνίαις καὶ Ζακύνθου, καὶ τὸν Λευκάδος καὶ Ἀγίας Μάρκας εἰς τὰξιν μητροπολιτῶν, προσκυρώσαντες τούτην τὴν τιμὴν τοῖς τε νῦν καὶ τοῖς ἔπειτα γενησομένοις εἰς τὸ διηγεῖσθαι ἐν αὐτοῖς διὰ πατριαρχικῶν συνοδικῶν σιγγιλιῶν.

Τοῦ δὲ Ναυπλίου εἰς θεὸν μεταλλάξαντος τῶν τῆδε, καὶ τοῦ Γερασίμου ἀρχιμανδρίτου Νικομηδείας ψηρισθέντος, τῶν προεστώτων τῆς Πελοποννήσου δυσχεροῦστων παρητήσατο τὰς ψήφους ὁ κύριος Γεράσιμος, ὁ δὲ ἀπὸ Παλκιῶν Πατρῶν ἀνεδέξατο τὴν ἐπαρχίαν Ναυπλίου.

Ἀρχομένου δὲ τοῦ αὐτοῦ σωτηρίου ἔτους καὶ τινος ὑποκινηθείσης διαφορᾶς δοκοῦσης χρηματικῆς ἐν τοῖς συνεδριάζουσιν ἀρχιερεῦσιν, πολλῆς δὲ οὔσης μεταξὺ τῶν ἀρχόντων περὶ τῶν σπουδαζομένων σφίσιν ἡγεμονειῶν, ὑποδύς καὶ ἐκκαύσας τὰς ἐρεθίζομένας γνώμας τῶν ἀρχόντων ὁ εἰρηναρχὴς, ἐξέωσε τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὸν Ἐφέσου, τὸν Νικομηδείας, τὸν Νικαίας, τὸν Προύσης, καὶ τινεὶ ἄλλους, ὑπονοῶν δύσνοιας αὐτῶν, καὶ τοῖς οἱ σπουδαζομένοις ἀντιπράττοντας, οἴομενος, εἰ τούτους ἐκβάλοι, πᾶσαν ἂν συλῆσειεν τὴν πόλιν· ἐλήστευσε δὲ γυμνάσας πολλοὺς, οὐ πάντας μὲν τοι ὡς ἤθελεν, ἄγων καὶ φέρων τὰ ἱερὰ καὶ τοὺς ἱερεῖς, καπηλεύων ὁ δεινὸς τὰ ἅγια.

Ἐν τούτῳ δὲ καὶ ὁ ψηρισθεὶς πρὶν Ναυπλίου Γεράσιμος, ἐγένετο Κρήτης, ὅτε πρῶτον Βιζύης ἀνέλαβε τὴν αὐτοῦ ἐπαρχίαν δι' ἐπιμονῆς τῶν ἐπαρχιωτῶν αὐτοῦ, ὅτε Βάρνης μετετέθη εἰς Δρύστας, τοῦ Δρύστας παρκατησκαμένου.

Τὸ πρὸς τοὺς λογίους καὶ διδασκάλους ἔχθος παντοίας διενεργῶν, καὶ εἰς τέλος μὴ δυνηθῆς καθελεῖν τὴν ἐν Πάτρῳ σχολὴν, πάσας αὐτοῦ τὰς κκοβοῦλους καὶ ὑπόουλους μηχανὰς συνεκίνησε κατὰ τῆς ἐν τῷ ἀγίῳ Ὄρει σχολῆς. Ὅθεν ἀνελθὼν εἰς τὸν θρόνον εὐθύς μὲν διεκώλυσε τὴν ἐπίσκευθιν τῶν οἰκοδομημάτων, ἣν ἐκ δακνημάτων τῆς κοινότητος τοῦ ἀ-

γίου Ὁρους ἐγγύς ἤγοντο διεκπεράναι· μετ' ὀλίγον δὲ τοῦ ἐν αὐτῇ διδασκάλου Κυπριανοῦ εἰς θεὸν ἐδημήσαντος, τὸν προβαλλόμενον ἀντ' ἐκείνου Γρηγόριον, ἐκ τούμπαυος ἀπαγαγεῖν οὐκ ἔκρινεν· οὐ γὰρ κατὰ τὴν σπουδαζομένην αὐτῷ τέχνην κατὰ πρόσωπον ἐμβάλλειν ἐν τοῖς τοιοῦτοις ἰδόκει, οὐδ' οὕτως ἀντεμάλλων περιελεῖν καὶ ἀνατρέψαι ἂν εἶχεν, ἐκ προύπτου κακουργῶν· ἐπιτεγνῆται τοίνυν δεινόν τι, παραδύομενος, καὶ τοὺς ἀφελεστέρους ἐξεπατῶν, ἀλλὰ ἄλλοις λέγων, καὶ τὸν κελὸν δῆθεν ζῆλον τῶν φιλομαθῶν ἐπαινῶν, καὶ συντρέχειν ὑποκρινόμενος, ἐξεπατῶν τοὺς τῆς σχολῆς ἐκείνους ἐπιτρόπους· ἀπέστειλε γοῦν ἐξέρχον τὸν Σταγῶν ἐπίσκοπον εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος, ἵνα ἐκ τε τῶν ἱερῶν μοναστηρίων καὶ κελιωτῶν καὶ ἀσκητῶν συνάξῃ χρήματα εἰς μισθοὺς τῶν ἐν αὐτῇ διδασκάλων, καὶ οὕτω βισσόμενος ἐρεθίσῃ τοὺς ἐκεῖ πάντας κατὰ τῆς σχολῆς, ὥστε τοῦ λοιποῦ μηδένα ἡσυχίαν ἄγειν, οὔτε διδάσκαλον, οὔτε μαθητὴν, δυσαρεστούμενων, μᾶλλον δ' εἰπεῖν κακουμένων ἐπὶ τῇ σχολῇ τῶν ἀγιοριτῶν.

Τοῦ δὲ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πρώτου σωτηρίου ἔτους ἐπιτελλομένου, ὁ μὲν κύρ Νεόφυτος ἐλύσσα ὑπὸ φιλαργυρίας καὶ πάντα ἐποιεὶ χρημάτων ἕνεκα, ἀλλ' ἐν ἄπαισι ἀτυχῆ; ἦν ἡ βουλὴ αὐτοῦ, καὶ ἐπίμμος ἡ γνώμη· εἶχε μέντοι συνεργούς τῆς ἀρκαγῆς, καὶ ἐπαινέτας τῆς γνώμης οὓς ἔφθη κερδήσας διὰ χρημάτων· μετὰ δὲ τὴν ἐορτὴν τοῦ Πάσχα εἰσῆλασαν οἱ ἐξωσθέντες ἀρχιερεῖς εἰς βασιλεύουσαν, καὶ ἄκοντος αὐτοῦ, ἐλθόντες δὲ διεθέντο τὴν αὐτοῦ ἐξῶσιν. Ὅθεν τῇ 18. Ἰουλίου ἀπέλασαν ἐξώσαντες τοῦ θρόνου πάλιν εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος, τῇ ἐξῆς προβιβάσαντες εἰς τὸν οἰκουμένικόν θρόνον ἀπὸ Νικαίας τὸν κύριον Καλλίνικον.

Σ Η Μ Ε Ι Ω Σ Ε Ι Σ .

Α. (σελ. 203). Κατὰ μὲν τὸν προλαβόντα ΙΖ' ἐκκλησιαστικῶν αἰῶνα πολλά; μὲν ἐπιτρίαι; καὶ πέντοίαι; ἐπιβουλά; κατὰ τῆ; δυτικῆ; ἐκκλησίας ἀπέκρουσε σὺν θεῷ ἡ τοῦ Χριστοῦ ὀρθόδοξο; ἀνατολικῆ ἐκκλησία· πολλά δὲ καὶ γρήματα ἐκ κοινῆ; συνεισφορᾶ; πρὸ; τὰ; χρείας, μάλιστα πρὸ; τὰ; ἀντικαταστάσει; καὶ μεταθέσει; καὶ ἀλλαγᾶ; τῶν πατριαρχῶν τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου, ἐδαπάνησεν. Ἀπέδιδε δὲ κατ' ἔτος καὶ τὴν φορολογικὴν τὸ λεγόμενον χαράτξ; ὁ πατριάρχης; ὑπὲρ τῶν κατὰ τόπον ἀρχιερέων, οἵτινες καὶ ἀντίγραφον τῶν ἐπιτετραμμένων αὐτῷ προνομίων δι' ἐρυθραίας βασιλικῆ; κερταίας περιφέρειαι;, ἀφορολόγητοι ἄλλω; ἦσαν καὶ ἀνεμπόδιστοι ἐκτελεῖν τὰ σφίσι τεταγμένα· ἦσαν ἄρα πτωχοὶ μὲν οἱ κατὰ τόπον τότε ἀρχιερεῖ;, ἤκιστα μὲντοι ὑποκείμενοι καὶ βαρυνόμενοι χρεῖαι; καὶ ἀπαιτήσαι; τόκων, αὐτοσχέδιοι; τινε; ὄντε; καὶ πρὸ; τὰ; κατεπειγούσαι; χρείας, ἔτοιμοι τὸν ζῆλον ὑπεκθερμαίνεσιν τῶν εὐσεβῶν ὑπὲρ τῆ; κοινῆ; τῶν ἐκκλησιῶν ἀρμονίας, καὶ τὰ; πατριαρχικά; προτροπά; προχείρω; ἐκπληροῦν ἐν ταῖ; χρεῖαι; ὑπουργοῦντε;. Οὕτω; οὖν ἀπὸ ἀλώσεω; μέχρι; δικαιοσίαν τεσσαράκοντα τεσσάρων ἐτῶν ἠκονομήθη τὰ τῶν ἐκκλησιῶν ἀβιαρητί;. Κατὰ δὲ τὸ α' χ' λ' ζ'. σωτήριον ἔτος, ἐπὶ τοῦ παναγιωτάτου καὶ σεφωτάτου πατριάρχου κυροῦ Καλλινίκου τοῦ Β'. πατριαρχεῦοντο; τὸ β', δεινῆ; τι; κατέλαβε τὰ; ἐκκλησίας; ἀ-

νάγκη· οιστρούμενοι γάρ τινες πλεονεξίας μύωπι εις τοσούτον ἀπεθείς ἐξώλειαν, ὥστε καὶ τὰς ἀπανταχοῦ ἐκκλησίας εἰς ἰδιοκτησίαν περὶ τῶν κρατούντων κινήσασθαι, ὑποσχόμενοι διὰ πολλῶν μὲν χρημάτων ταύτην ἐξωνήσασθαι, ὡς μελικανέ, ἀποφέρειν δὲ κατ' ἔτος εἰσφορὰν, ὡς μουκαδᾶν. Ἐντεῦθεν καθ' ἑλάτερον δοξάν ἐπικειρθεῖς τὸ προτεθὲν τοῖς κρατοῦσι, καὶ τοῖς βασιλευσὶν νεμομένοις· ἐν σφίσι σύμφωνον τὰς γνώμας εἰς ἔργον ἐκίνησεν· ἐρύθισε γοῦν ἡ τοιούτη σατανικὴ ἐπίνοια σύμπασαν τὴν ἐκκλησίαν, καὶ τοὺς αὐτῆς προστάτας, μάλιστα τοὺς κορυφαίους εἰς μεγίστην ἀγωνίαν ἐπέβαλλεν. Ὁὖν πρὸς τὸ κράτος, εἰς Ἀδριανούπολιν τότε ὄν, προσθραμύντες· ἐπισχεῖν ἐσπούδασαν· ἠισπέρησαν οὖν τὴν ἐκ τῆς τοιούτης ἐπιβουλῆς βλάβην ἐπὶ τῆς νενομισμένης εὐταξίας, καὶ τὸ ἀσύμφυλον καὶ ἀπρόσφορον τῆς ἀδίκου ταύτης ἰδιοκτησίας ἀπειλεγχίζοντες, ἐστησαν τότε, δόξαντες ἀπάσασθαι τὴν ἐπήρειαν· προσεδιπκάνησαν μέντοι πάμπολλα χρήματα, ὥστε μεταπειθεῖν τὰς γνώμας τῶν δυναστευόντων, ὑπὲρ ἧν, εἰ καὶ κοινῇ ἐγένετο συνεισφορά, πλείστα ὅμως ἀναδέχεται ὁ οἰκουμηνικός θρόνος, ὡς ἔστι περὶ τούτων ἀπάντων κατιδέειν ἐν τῷ κατεστρωμένῳ ἐν τῷ ἱερῷ κώδικι πατριρχικῷ συνοδικῷ γράμματι ἐν ἔτει σωτηρίου ς χ λ ζ'. κατὰ μῆνα μίθων ἰνδικτιῶνος ε'.

Ἐκτοτε οὖν τὰ τῆς νῦν κατατροχούσης δασμοφορίας καὶ τὰ βάρη καὶ δάνεια τῶν ἐκκλησιῶν κατήρξαντο· εἰ γὰρ πρὸς καιρὸν τότε ἀπέτυχον, μετ' ὀλίγον μέντοι αὐθις ἀνακινούντες καὶ αὐθις τὰ αὐτὰ ποιοῦντες οὐκ ἔπαυον, πόρον πλεονεξίας τὴν δαιμονικὴν ἐκείνην ἐπίνοιαν οἱ τὰς καθ' ἡμῶν ἐπηρεΐας ἀδίκως τετακτίνοντες πορισόμενοι· διὸ καὶ πρὸς τὰς δαπάνας ἀπονερκήσαντες καὶ πατριάρχαι καὶ ἀρχιερεῖς, διέγνωσαν συνοδικῶς ἐπὶ τοῦ ἀοιδίμου πατριάρχου Κυπριανοῦ τοῦ Α' πατριρχεύοντος τὸ β'. ἀναδέξασθαι τὴν ἐκτίμησιν ταύτην καὶ τὴν ἐτήσιον εἰσφορὰν, ὅ ἐστι μίρῖ, ὑποσχεθῆναι ἐκπληροῦν οἶκ

διετίγη τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, ἕνα παῦλαν εὐρη τῆς διανο-
 χλήσεως, καὶ καταργήσῃ τὰς μνησθεῖς ὁρμάς, καὶ ἀποκόψῃ
 εἰς τέλος τὰς ἐλπίδας τῆς κκομηχάνου κοσμικῆς σκευωρίας·
 ὁ δὲ βερὺ ἠγασάμενος κατ' αὐτὸν ὑπαγαγεῖν εἰς φέρον τὰς
 ἐκκλησίας, λογιζόμενος τὴν ἐξῆς ἐκ τούτου τῶν ἐκκλησιῶν
 ταλαιπωρίαν καὶ τὰς τῶν φιλαδέλιων καὶ ἀνοσίων εἰς πλεονε-
 ξίαν προφάσεις, ἤρετίστικο μᾶλλον ἐκστῆναι τοῦ θρόνου ἢ ἐν-
 δοῦναι τῆ βίῃ τῶν φιλαδέλιων. Τοῦ δὲ ἐκπεσόντος, ἀντεισῆχθη
 Κοσμᾶς ὁ Γ'. ὁ ἀπὸ Σινδίου κατὰ τὸ αψιγ'. σωτήριον ἔτος,
 ὃς καὶ ὑπέσχετο τὴν ταχθεῖσαν κατ' ἔτος φορολογίαν. Οὕτως
 οὖν ἀρξάμενος τὸ κακὸν ἀπὸ τοῦ αχλιζ' ἔτους, καὶ διὰ μέσου
 παντοῦως καταπολεμηθέν, περιτριπὲν οὐκ ἀπεκόπη, καὶ ἄλ-
 λωιωθὲν ἐπὶ τὰς ἐκκλησίας καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς ἐπέπεσε δόξαν
 ἄφικτον. Διὰ ταῦτα οὖν τὰ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας δάνεια
 ἐκ παντὸς γένους ἐπλήθυναν ἐν ὀλίγοις τουτοισὶν ἔτεσιν, ὥστε
 κατὰ τὸ αψκ'. ἔτος ἐπὶ τοῦ ἀσιδήμου πατριάρχου Ἰερεμίου
 τοῦ Γ' εἰς χιλιάδας νομιζομένων ἀργυρῶν ταλάντων, εἶπουν
 ποιογγείων, συμποσοῦσθαι σχεδὸν τρεῖς. Ἰδὼν δὲ ὁ πατριάρχης
 ὡς οὐδὲ τοῦ τόκου ἀποτινῶν ἐπέρκει, ἀπεκδυσάμενος τὴν
 συνήθη πατριαρχεικὴν σκευὴν, ἀποστείλας τε τοὺς ἐνδημοῦντας
 ἐν τῇ αὐτῇ ἀρχιερεῖς εἰς τὰς ἰδίαις αὐτῶν ἐπαρχίας, καὶ διώ-
 ξας τοὺς πολλοὺς ἱερεῖς καὶ ἱεροδικκόνους τῆς μεγάλης ἐκκλη-
 σίας, μόνους λιπῶν δύο ἀμοιβκδὸν καθ' ἑβδομάδα ἱεουργοῦν-
 τας, ἐνεδύστικο τὰ ρκκῶδη ἐπὶ κωδίαις καθεσθεῖς, πενίαν πρὸς
 τοὺς θνειστάς ἀποκλιόμενος, ὑφ' ὧν ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ βήμα-
 τος ἐγκαλούμενος, ὁμολογῶν ὀφείλει μὲν, μὴ ἔχειν δὲ ἀπο-
 δοῦναι ὄσα ἴφρλεν, εἰς φυλακὴν ἐνεβλήθη· ἐπιμεινας δὲ, τέλος
 δὲ ἀποκοπῆς ὧ μὲν ἤμισυ, ὧ δὲ τρίτον, ὧ δὲ καὶ ἑλαττον
 πληρώσας ἀπελύθη, καὶ τὸ βερὺ χρέος τῆς ἐκκλησίας διέλυσε,
 καὶ μετακκλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς τὰ εἰς τὰς ἀποκοπὰς ἀ-
 κοδοθέντα ἀνεδέσαστο, καὶ ἐπὶ τὰς ἐπαρχίας ἀπέλυσε. Τοῦτο

γοῦν πρῶτον ἐνομήσθη χρεῖς· ἐπιγράψαι, κοῦφον πῖνον ὃν κλί βραχύ· αἱ μικραὶ δὲ κλί πόρω τῆς βασιλευούσης· ἔνετοι ὁλοκ ἀρέθησαν.

(1) Ἴσον ἀπαράλλκτον τοῦ πρωτοτύπου ἐπὶ τῆς πατριεργαίης τοῦ αἰδιέμου ἐν πατριάρχαις κυρίου Καλλινίκου κατὰ τὸ αχλζ' σωτήριον ἔτος, κατὰ μῆνα Μάιον Ἰνδικτιῶνος ε', ἐξενεχθὲν ἐκ τοῦ ἱεροῦ κώδικος.

† Καθάπερ ἄστροις τοῖς τε μεζῶσι τοῖς τε ἐλάττωσι δικυγάξει τὰ οὐράνια σώματα τὴν οἰκουμένην ἄπκσαν, κλί τὰς ἐν αὐτῇ γενέσεις ἀπεργάζεταί, κλί μέγρι τῶν ἐνδοτάτω γῆς, ὅθεν κρουραὶ ποικίλον ἀμπτῶν ἀποφέρουσι, δένδρα κλί φυτὰ παντοδαπούς καρπούς κλί σπέρματα φύουσι ἐς τε τροφήν ζῶων, ἐς τε νοσημάτων ἀπαλλαγὴν κλί ὑγείας ἀσφάλειαν, ὅθεν ζῶων ἀριθμοῦ κρείττω ποντός· εἶδη, ὅθεν μετάλλων ὠρασιότης, κλί λίθων βραρυτίμων ἀγλακί κλί κίλλος, κλί ἐκ μὴ καθ' ἕκαστον ἰοῦσιν ὁ λόγος μεκίνεταί, κλί πάμπολλα ἀπορεῖ τοῖς ἀνθρώποις καλὰ κίγχαθά· κλί αἰνοῦμεν τὸ θεῖον τοῖς λόγοις ουχ ἤτον ἡμεῖς, ἢ τὰ πάντα διήγεταί τὴν δοξάν αὐτοῦ· οὕτω τοι καὶ κατὰ τὴν ἀπανταχοῦ ἀγίαν ἐκκλησίαν φωταγωγοῦσι τὸν χριστῶνυμον λαὸν οἱ ἐπίσκοποι, παρχπλησίως τοῖς ἐλάττωσιν ἀστράσιν· ὑπερνίσχει δὲ ὁ τῶν μητροπολιτῶν ἱερός χορός, κλί ὑπὲρ αὐτοῦ αἰρεταὶ ἡ σεβάσμιος τριάς τῶν ἀρχιεπισκόπων Ἀγριδῶν, Κύπρου κλί Ηεκίου, ὑπερνέστηκε δὲ πάντας ἡ θεοπρόβλητος τετράς τῶν πατριεργῶν Κωνσταντινουπόλεως, Ἀλεξανδρείας, κλί Ἀντιοχείας, κλί Ἱεροσολύμων, τοῖς φωτεινοτάτοις ἄστροις εἰκουῖται, κλί ταῖς ἀκτίσι περιβάλλουσα τὴν ἀγίαν τοῦ

(1) Τὸ συνοδικὸν τοῦτο ἐγγράφον ἀνῆκον εἰς τὴν σημεῖωσιν ταβτην (Α) καταχωρεῖται ἐν τῇ χειρογράφῳ τοῦ Νικαρείου ἐν τέλει πασῶν τῶν σημεῖωσεων ἔνευ παραπομπῆς τινος. Σ.

Χριστοῦ ἐκκλησίαν· καὶ ἴητα τῆ διπρροξ καὶ ποικιλία τῶν βπθμῶν αὔτη ἡ θεόθεν εὐθετηθεῖσα εὐταξία, καὶ εὐπρέπεια διαλάμπει, μηδὲ μῶς δ' ἐκ τῆς διαλλαγῆς ταύτης δικαιοῦται ἡ τῆς ἐκκλησίας ἔνωσις, οὔτε ἐκ τῆς συναφείας αὐτῶν πάλιν συμφύεται ἡ μεταξὺ διάκρισις, ἀλλ' οἱ μὲν ἀνωτέρω καίμενοι ἄρῶνοι, καὶ κί μετ' αὐτοῦς ἀνάκθην τιμηθεῖσαι ἀρχιεπισκοπαὶ σὺν τοῖς ὑποκαίμενοις ἀρχιερεῦσιν αὐτονομούμενοι περιφέρονται τῆ ἰδίᾳ σφαιρᾷ τῆς κατ' αὐτοῦς διοικήσεως, τηροῦντες κατὰ πάντα τὸ ἀκέραιον καὶ ἀσύγχυτον, τῆ δὲ συμφύει τοῦ τρόπου, καὶ τῆ συμπνοίᾳ τῆς γνώμης πάλιν ἐνοῦνται, οὔτε εἰς ἀλλότρια ἐμβατεῖοντες ἔρρι, οὔτε διασχίζόμενοι καὶ διακρούμενοι τῆ ἀμύγει διακρίσει τῆς πρεπούσης τούτων ἐκάστῃ διοικήσεως, τῆς τε πνευματικῆς καὶ ἀενάου, τῆς τε οἰκονομικῆς καὶ προοφάτου· ὅθεν μυστηρίων κοινωνία, καὶ μιτάθουσι, καὶ χῆρις· ὅθεν διαδοχὰ καὶ ἀκολουθία ἱερωσύνης, καὶ ἐπισκοπαί· ὅθεν εὐχαὶ καὶ εὐλογίαι τοῖς εὐσεβέσι· ἀναχέοντι, κίρσεων δὲ καὶ ἀλλοτρίων δογμάτων ἐπιβολὴν ρίζοτομοῦνται εἰς ἴδιαν τῆς ἀγίας Γραφῆς τοῦ ἐνὸς καὶ μόνου θεοῦ· καὶ τὸ αὐτὸ δεδιδάγμεθα τοῖς θεοπνεύστοις κηνοῖς τῶν οἰκουμενικῶν καὶ τοπικῶν συνόδων, καὶ τοῦτ' αὐτὸ μεμαθῆκαμεν ἐκ τῶν ἱερῶν λογίων τῶν θεοφόρων πατέρων καὶ διδασκάλων τῆς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας, καὶ τοῦτο πρεσβεύομεν ἡμεῖς τε, καὶ πάντες παραινόμεθα τηρεῖν καὶ φυλάττειν ἀπαρατάττω τὰ πρεσβεῖα τῶν ἐκκλησιῶν. Καὶ νῦν, ἐπειδὴ τινες μαθηταὶ μὲν τοῦ Σαττανῆ, οὗς κίσχυνόμεθα λέγειν ὀνομαστί, λαθῶν εὐρόντες τὴν κατὰ κτῆσιν τῶν ἐξωτερικῶν ὀφφικίων πώλησιν, ἢν μαλικικανὲ φράζουσιν, ἐτόλμησαν εἰς τοῦτ' αὐτὸ δικαιοῦσαι τὰς ἀπανταχοῦ ἐκκλησίας, ὥστε καὶ αὐτὰς μηδὲν ἦττον τῶν ἐξωτερικῶν μουκατὰ δῶν πωληθῆναι τοῖς πλείονα παρέρουσι, καὶ ὑποσχόμενοι πληρῶσαι ποσότητα χρημάτων ὑπερβείνουσιν, μονοουκ συναρπάσαντο τὴν γνώμην καὶ συνκίνεσιν τῶν ἐξουσιαστῶν, καὶ δι-

κινδύνευσε ἐκ τρυτησί τῆς παρθόλου ὁρμῆς διαφθρηθῆναι τὸ πᾶν, καὶ καταπατηθῆναι τὰ ἀπανταχοῦ ἐκκλησίαις ἐπιβυβάσασιν ἀλλοφύλοις. Ἡμεῖς δὲ τῆ ἐξ ὕψους εὐμενεῖα τεθρονηκότες, προσεπεφράμομεν καὶ προσεπεπτόκαμεν αὐτοκρατορικῶ ἑλέφει, τῆ τε διασφῆσει τῆς σατανικῆς ἐξώλειαι, καὶ τοῖς ἀναλώμασιν, ἀπεσιίσκαμεν τὸν κοινὸν ὄλεθρον. Καὶ συνελθόντες ἄρ' οὖν ἤ τε ἡμετέρα μετριότης, καὶ ὁ μακρωϊώτατος καὶ σφώτατος πατριάρχης Ἱεροσολύμων κύριος Δοσίθεος, καὶ οἱ πρῶτοι ἐκ τῶν ἐν Ἀθρηνουπόλει ἱερώτατοι ἀρχιερεῖς καὶ ὑπέρτιμοι, τιμωτάτοι καὶ λογιώτατοι κληρικοὶ τῆς καθ' ἡβᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ ἐντιμώτατοι ἄρχοντες, ὡς κατ' οὐδὲνα τρόπον δυνάμενοι ἀπαντῆσαι μόνοι τῷ μεγέθει τῶν ἐξ ἀναγκῆς κοινῆς καὶ ἱερῆς καὶ συμφορᾶς περιφανοῦς καὶ παιδῆλου τῶν ἀπανταχοῦ ἐκκλησιῶν γενομένων ἀναλωμάτων εἰς ἀπαλλαγὴν αὐτῆς, εὖρομεν εὐλογον, ὅπως ἡμεῖς μὲν ὑποστώμεν σχεδὸν ὅλον τὸ ἄχθος τῆς δαπάνης, ἐπιβουηθήσομεν δὲ οἱ ἐπὶ μέρος καὶ οἱ λοιποὶ πατριαρχεικοὶ θρόνοι, καὶ αἱ αὐτόνομοι ἀρχιεπισκοπαί, ἵνα τὸ ἐπιδήλιον κοινὸν κακὸν κοινοῖ; βοηθήμασιν εἴη ἀποτεταμημένον, καθὼς ἐν ἰδιοῖς γράμμασι δεδήλωται. Ἰνα δὲ μὴ εἰς παράδειγμα γένεται ἡ ἐξ ἀνάγκης γενοῦσα αὕτη συνδρομὴ καὶ βοήθεια, καὶ λαθὴν ἔχη τις τῶν μετῆγενεστέρων οἰκουμενικῶν πατριάρχων τῷ ἄπειξ καὶ διὰ κοινὴν θεραπείαν γενοῦντι παραχρῶμενος, καὶ εἰς ἰδίαν πλεονεξίαν αὐτὸ παρεξηγούμενος, ἀπείτησιν ἢ μικρὰν ἢ μεγάλην, ἢ λόγῳ βοηθείας ἢ ἄλλῃ τινι προσφάσει καὶ ἀφορμῇ ποιῆσαι πρὸς τοὺς αὐτόνομους, εἴτε πατριαρχεικοὺς θρόνους, εἴτε ἀρχιεπισκοπικὰς καθέδρας, γνώμη κοινῆ συνοδικῶς ἀποφαινόμεθα, ἵνα εἴ τις τολμήσῃ τὸ λοιπὸν ὅποιανδήποτε σκῆψιν προτεινόμενος, χρημάτων ἀπαιτήσῃ, καταπατήσῃ τὰ ἀνέκταθεν προσβεῖα καὶ τὴν ἀκαταζήτητον ἐλευθερίαν τῶν λοιπῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν, καὶ εἴ τις συντρέξῃ καὶ βοηθήσῃ εἰς τὸ παράνομον τοῦτο ἔργον

ιερωμένοι ἢ λαϊκός, εἶπαν πάντες ὁμοῦ ἀρωρισμένοι πρὸς Πατρός, υἱοῦ καὶ ἁγίου Πνεύματος καὶ ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, καὶ κατηραμένοι καὶ ἀσυγχώρητοι καὶ ἔλυτοι μετὰ θάνατον, καὶ τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι ὑπιδίκοι, καὶ ἔνοχοι τοῦ πυρὸς τῆς γαένης. Διὸ ἐγράφη αὕτη ἡ συνοδικὴ ἀπόφασις, καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τοῦ μακκαριωτάτου καὶ σοφωτάτου πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων κυρίου Δοσιθέου, καταστρωθεῖσα καὶ ἐν τῷ ἱερῷ τῷδε κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας εἰς ἔνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν.

† Ὁ Κυζικίου Κύριλλος. † Ὁ Χαλκηδόνος Γαβριήλ. † Ὁ Ἀδριανουπόλεως Ἀθανάσιος. † Ὁ Ρόδου Κωνστάντιος. † Ὁ Αἰδομοτείχου Ἱερεμίας. † Ὁ Δρύστρας Ἀθανάσιος. † Ὁ Νικομηδείας Περθέσιος. † Ὁ Τουρνόβου Θεοδόσιος. † Ὁ Φιλιππουπόλεως Νεόφυτος. † Ὁ Ἰωαννίνων Κλήμης. † Ὁ Ἀγγιᾶλου Δανιήλ. † Ὁ Μικωνείας Καλλίνικος.

B. (σελ. 204). Ἐπὶ τοῦ αἰοιδίμου πατριάρχου Κυρίλλου τοῦ Ε'. πατριρχεύοντος τὸ πρῶτον, ἐξεφωνήθη ἐν τῇ ἀνατολικῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ, ὅτι οἱ λατινοὶ εἰσὶν ἀδάπτιστοι, καὶ τοὺς ἐκ τῆς λατινικῆς ἐκκλησίας προσερχομένους τῇ ὀρθοδόξῳ ἐκκλησίᾳ ἐπετρέπη βαπτίζειν· ἀπὸ γὰρ τοῦ σχίσματος μέχρι τοῦ α. ψ. ν. σωτηρίου ἔτους, καὶ πρὸ ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ μετὰ τὴν ἄλωσιν, κατὰ τὸν ὅρον τὸν ἐπὶ Συμεῶν τοῦ πατριάρχου, τοὺς προσιόντας μίρῳ ἐχρίζον, οὐδ' ἐνεκάλεσε τὴν δυτικὴν ἐκκλησίαν ἢ ἀνατολικὴν πρὶν, ὅτι ἤθιτῃσε τὸ κυριακὸν καὶ ἀποστολικὸν βάπτισμα, οὐτ' ἐπ' ἐκαίνας τῆς ἐν Φλωρεντίᾳ συνόδου, οὔτε ὕστερον· διότι ἐρύλαττον τὸ ἀρχοτον καὶ θεοπαράδοτον βάπτισμα· εἰ δέ που τι τοιοῦτον ἐγένετο, οἷον ἐπίγραμμα ἢ ράντισμα, ὅπερ ὕστερον κατεκράτησαν, οὐκ ἦν κοινὸν οὐδὲ γινώσκον· ἐλέγετο μόντοι καὶ που τι τοιοῦτον γίνεσθαι, καὶ μερικὸν ἦν τὸ σφάλμα, οὐ καθ' ὅλης ἐκκλησίας ἔγκλημα. Ἐπεὶ δὲ κατὰ τὸν ΙΗ'. ἐκκλησιαστικὸν αἰῶνα

τὸ κακῶς παρεσχηθὲν ράντισμα ἐξεγύθη καὶ ἐπλεόνασεν εἰς τὴν δύσιν, καὶ τὸ θεοπράδοτον βάπτισμα ἡμελήθη μᾶλλον, ἢ μετεποιήθη εἰς ἐπιχύσεις καὶ ραντίσματα, τοὺς οὕτω ραντισθέντας, ὡς μὴ τὸ θεοπράδοτον βάπτισμα δεχθέντας, ἀβαπτίστους· ἐκήρυξε καὶ προσιόντας βαπτίζειν προέτρεψεν· οὐκ ἐξέθετο μόντοι εἰσέτι περὶ τούτου ὄρον ἀπρχάετον, ἐλπίζουσα τὴν ἐπιστροφήν καὶ διορθώσιν τῶν ἐν τῇ δύσει, καὶ τὴν κάθαρσιν τοῦ πλημμελοῦς· αὐτῶν καὶ ἀσυμβάτου τύπου, ἐν ᾧ περισσοὶ ἰδικήρως τὸ βάπτισμα τῇ ἐπιχύσει καὶ τῷ ραντίσματι ὁ δικαίωσιν ἐν τῷ σφῶν εὐλογίῳ· ἢ γὰρ, φησι, βαπτίζεις, ἢ ἐπιχέεις, ἢ ραντίζεις· διὸ καὶ βαπτίζειν ἐπάναγκες τοὺς προσιόντας τῇ ὀρθοδόξῳ ἐκκλησίᾳ τοὺς μὲν ὡς ἀβαπτίστους, τοὺς δὲ ὡς ἀμριβαλλομένους διὰ τὴν τοῦ τύπου σύγχυσιν. Τοὺς γὰρ ἀμριβαλλομένους εἰ ἐβαπτίσθησαν, βαπτίζειν ὁ κανὼν δικαλεῖται. Αὕτη γοῦν ἡ ἐποχὴ ἀρ' ἧς ἤρξατο καταβοᾶν τῇ δυτικῆς ἐκκλησίας ἢ ἀνατολικῇ ἐκκλησίᾳ ἐγκαλοῦσα, ὅτι ἠθέτησε τοῦ Κυρίου τὸ βάπτισμα, ἐλομένη τὰς ἐπιχύσεις καὶ τὰ ραντίσματα, καὶ οὕτως ἐπιχυσμένους καὶ ραντιζομένους ἀβαπτίστους ἐκήρυξε, καὶ προσιόντας βαπτίζειν τοῖς ἱερεῦσιν ἐπέτρεψεν· ὡς ἔρχ ἀμαθῶς, ὡς ἀλόγως· καὶ λίαν προπετῶς καὶ πόρρω ἀληθείας ὁ μῆτε ἐκκλησιολογικὴν ἱστορίαν μαθῶν, μῆτε ἐθνικὴν ἐξακριβώσας, καὶ περὶ πάντα ἀναιδέως κατατολήσας καὶ ἀνυποστόλως καταψευδόμενος ἀδικαίριος ἱστορικὸς καὶ ψευδάνυμος· φιλόσοφος Βολτέρος· ἐν τῇ κατ' αὐτὸν ἱστορίᾳ γράφει, ὅτι οἱ Γραικοὶ ἀπὸ τῆς ἐν Φλωρεντίᾳ συνόδου ἤρξαντο βαπτίζειν πνευματικῶς τοὺς λατίνους ὡς ἀβαπτίστους· ὡς νῦν φησιν, ἐν τῇ Ρήγᾳ ποιοῦσιν οἱ ἱερεῖς τῶν Ρώσων· ἀλλὰ τοιχοῦτα τοῦ γενναίου τούτου τὰ συμπεράσματα καὶ τὰ φρονήματα ἄνω, κάτω, βαθυλῶν, σύγχυσις, οὐδὲν ὑγιές.

Γ. (σελ. 204). Κατὰ τὸ α. ψ. ζ'. σωτήριον ἔτος διεβίβασεν ἡ Ρώμη εἰς Συρίαν πατριάρχην Ἀντιοχείας· ἐχάρη γοῦν

ὅτι τὸ διὰ πολλῶν αἰῶνων σχεδιαζόμενον ἐξετέλεσε· μέχρι γὰρ τοῦτου πλάττουσα ἀνδριάνται· ἐκυτῆ παρίστη ἀντίτυπα πατριαρχῶν Ἀντιοχείας. Ὁ δὲ διχθᾶς· ἐκείσε παντοίους τοὺς ὀρθοδόξους καὶ τοὺς ἀπλουστέρους τούτων διέφθειρε συλήσας, καὶ πλεῖστα ἐζημίωσε τὴν ἀνατολικὴν ἐκκλησίαν ἐπὶ μακρὸν ἐκεῖ ἐπιδούσας· ἔκτοτε ἅμα ἐξεχύθη ἡ πληθὺς τῶν φρακτῶρων καὶ μισιονηρίων κατ' Αἰγύπτου, καὶ Παλαιστίνης· καὶ Συρίας, καὶ πολλὰς ἐνοχλήσεις καὶ παντοίας σκευωρίας κατεργάσατο κατὰ τῶν ἀγίων ἀρχιερέων καὶ ἀγιοτάτων πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας, Γεροσολύμων, καὶ Ἀντιοχείας.

Δ. (σελ. 205). Οἱ προσκείμενοι τοῖς δόγμασι τῆς θυτικῆς εἴτουσ Ρωμικῆς ἐκκλησίας, μάλιστα ὁ τῆς Γαλλίας πρέσβυς, ὃς πάντα ἐποίει καθελεῖν τοῦ θρόνου τὸν πατριάρχην Κύριλλον.

Ε. (σελ. 209). Τῶν Ἀρμενίων τὸ ἔθνος ἐφόραττε τὸν ἀληθῆ τύπον τοῦ βαπτίσματος· κατὰ δὲ τὸν προλαβόντα δέκατον ἔγδοον αἰῶνα, ἀγόμενον καὶ φερόμενον ὑπὸ τῶν μισιονηρίων καὶ πολλῶν ὑπαγομένων τοῖς δόγμασι καὶ ἐθίμοις τῆς Ρώμης, συνέχει τὴν ὀρθὴν παράδοσιν τοῦ βαπτίσματος· ἐλεγγόμενοι δὲ τῆς ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας, τῆς ἀνωθεν μητρὸς, ἤρξαντο ἐπιδιωροῦσθαι καὶ ἀναλαμβάνειν τὸν ὀρθὸν τύπον· διὸ καὶ ἡ ἐκκλησία ὡς καὶ πρότερον προσιώντας μύρω χρίει. Οὕτω δὴ μύρω χρισθέντες διὰ πατριαρχικῆς συνοδικῆς ἐπιστολῆς κλεισούσης, ἀνεδεξάμην Ἀρμενίων τινα ἐν Προικονήσῳ κατὰ τὸ αψξ'. τὸ σωτήριον ἔτος ἐπὶ πατριάρχου Ἰωαννικίου τοῦ Γ'. ἐπερωτήσας γὰρ ὁ Προικονήσου Ἀνανίας ὅπως ὀφείλει δέξασθαι τὸν προσιώντα, ἔλαβε πατριαρχικὴν συνοδικὴν γνώμην δι' ἐπιτολῆς, ὡς πρὸς τοὺς προσιώντας τῇ ὀρθοδόξῳ ἐκκλησίᾳ Ἀρμενίους ἀποπτύσαντας τὰς ἀρέσεις καὶ τὰ ὀρθὰ καὶ ἄτοπα καὶ ἄπειστα δόγματα τῆς ἀμωμήτου πίστεως καθομολογήσαντας, μύρω χρίειν ὀφείλει τῇ ἐκκλησίᾳ συντάσων.

ΣΓ. (σελ. 210). Οὐδέποτε πρὶν ὑπὸ τὸ ὀθωμανικὸν κράτος· δημῶντι· συστροφὴ ἐγένετο κατὰ πατριάρχου· παρὰ τοῦ ἔρα ἢ τὸλμη· ἀλλ' εἴ τι· τὸ ἐπιεικὲς τοῦ τότε κρατοῦντος λογίσαιτο, δημοτικὴν εὐροὶ καὶ ἄνετον τοῦ ὑπηκόου τὴν ἀγωγὴν, καθ' ἣν καὶ συνεχεῖς ἐνοχλήσεις· καὶ πικροὶ ἐπὶ ἐπὶ κατὰ τῶν ὀρθοδόξων καὶ γενόμενοι διὰ γρίνου κατὰ τε τὴν Ἀσίαν καὶ τὰς νήσους· ὑπὸ τῶν θυτικῶν, ἔμμενον τὸ ἄλγος καὶ τὴν ἀρχὴν ἀνάθεκτον ἐνεπεποιήσεσιν μάλιστα νησιώταις· δοξάντες· οὐν ἐδικεῖσθαι ἐπὶ ἀναποδράττω ἐλέγγω πικρομίαις τῇ ἀθετίαι καὶ κιδηλιῶ τοῦ θεοῦ βραπίσματος· ἐμπαιζόντες, καὶ ἐξουθενούντες τοὺς ἐπικρατὰς ὡς ἰβραπίστους, καὶ τὸν πατριάρχην μὴ οὕτως ἐπεκλιχούοντα συνορῶντες, τὸ σραδέζον τῆς κατὰ τῶν ἄλλοτρίων ὀργῆς· ἐπ' αὐτὸν ἐξέγεον· τὰ γὰρ πάθη ἐπ' ἐκυτό συστραφόμενα πολλάκις μινικώτερα γίνεταί.

Ζ. (σελ. 218). Ἐπὶ τοῦ ἀοιθίμου Κυρίλλου τοῦ Ε' ἐτάχθησαν πρῶτον ἐπίτροποι τῶν χρηματικῶν τοῦ κοινοῦ λαϊκοῦ· ἀλλ' ἦν αὕτη ἡ ἐπιτροπικὴ περιορισμένη καὶ δουλική,

Η. (σελ. 221). Ὡς μεγάλη καὶ σφοδρὰ ἦν ἡ ἐπιμονὴ τῶν Φράγκων εἰς ἐξωσιν τοῦ πανχριστιανικοῦ κυρίου Κυρίλλου καὶ κατασίχασιν τῆς περιηγούσης δικαλιῆς, ὅτι οἱ θυτικοὶ εἰσιν ἀβάπτιστοι· ἐνείχον οὐν ἐκπειλοῦντες τοὺς ἔρχοντα· καὶ ἀρχιερεῖς τὰ πένθεινα καθ' ἡμῶν, εἰ μὴ καὶ τὸν πατριάρχην τοῦ θρόνου ἐκπέσειεν καὶ τοὺς διακηρύττοντας κατασιγήσειεν.

Θ. (σελ. 222). Οὕτως ἐλέγετο πάλαι, καὶ κόμη τις ἦν ἀτείγιστο, ὅπου κατῶκει καὶ ὁ ἐπίσκοπος· Βυζαντίου ἀπὸ Στάχους μέχρι Μητροφάνους· διὸ καὶ ἐς αὐτὴν συνημμένη διέμεινε καὶ κόμη Ἰσα καὶ πόλις τῶν Βυζαντιῶν ὑπὸ τὴν ἀμεινον κυριαρχίαν τοῦ πατριάρχου. Μετωνομάσθη δὲ ὕστερον Γαλατῆς συνοικισθεῖσα μετὰ τὴν ἐξωσιν τῶν Φράγκων ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ὅρ ὧν καὶ περιτειχισθεῖσα ἀλαξονικῶς ἐπήρηθη καὶ δουλικῶς ὑπέκυψε τῇ κυρίᾳ.

Θ. (σελ. 225). Παράδοξος ἔδοξεν ἢ προσταγή τοῦ ὑπερτάτου ἐπιτρόπου Ραγήπου ἐν τῇ περὶ αὐτοῦ τοῦ ψηφισθέντος πατριάρχου Σερχφείμ, εἰπόντος πρὸς αὐτὸν αὐτολεξεί, ὁρθοδοξίαν γκιοζέτιν! Ἄλλὰ τοῦτο συνετῶς ἅμα καὶ πολιτικῶς ἐξεπώνησε, βουλόμενος καταπαῦσαι τὰ σκάνδαλα καὶ τὸν λαὸν κηθουχάσαι, καὶ πρὸς τὸ ἴδιον ἔργον τὸν πατριάρχην ἀπευθύνει, μὴ προβλέποντα, μηδὲ πτοούμενον τὰς ὑλακὰς τῶν ὑπεναντίων· ἄλλως τε πολυμαθῆς ὢν καὶ πολῦπειρος, καὶ διὰ χρόνου ἐπ' Αἰγύπτου καὶ Συρίας ὑπατεύσας, καὶ τὰ ὑπὸ τῶν δυτικῶν κατὰ τῶν ὀρθοδόξων διενεργούμενα καταμαθὼν, καὶ τὰς μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῶν δυτικῶν ἐξακριβώσας διαφωρὰς, καὶ τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἄδικα καὶ κκεντρεχῆ αὐτῶν βουλευμάτα καθ' ἡμῶν καὶ ἐπιχειρήματα καταγνοῦς, ἐνστερνιζόμενος τὴν ἡμῶν ἀπ' αὐτῶν ἀποστροφήν, ἐνίσχυεν ἐπιστηρίζων τὸν πατριάρχην τῇ προστασίᾳ τῶν αὐτοῦ δογμάτων καὶ προσταχτο τῶν ἡμετέρων δικαίων κατὰ τῶν ἀντιφερομένων ἡμῖν δυτικῶν.

Ι. (σελ. 227). Ἦν δὲ οὗτος Ἀθανάσιος ὁ Ὑψηλάντης, ἀνὴρ εὐσεβής, μέγας σκευοφύλαξ τῆς ἐκκλησίας προχειρισθείς, καὶ ὕστερον πρωτοσπυθῆριος τοῦ αἰοιδίμου ἀθέντου Οὐγκροβλαχίας Στεφάνου Ρακοβήτσ.

Κ. (σελ. 227). Ἦν δὲ οὗτος Γρηγόριος ὁ Γάικας, ὁ εὐτυχῶς τὰ πρῶτα ἡγεμονεύσας Μολδοβίας καὶ ὕστερον γενόμενος αὐθέντης Οὐγκροβλαχίας, καὶ ἐν τῷ πολέμῳ μεταστὰς εἰς τοὺς Ρώσους, καὶ μετὰ τὸν πόλεμον ἐπανελθὼν κατὰ τὸ ψφιδ. σωτήριον ἔτος αὐθέντης Μολδοβίας, καὶ μετὰ δύο ἔτη δολοφονηθείς ὑπὸ τῶν Τούρκων.

Α. (σελ. 227). Τοῦ τότε Ἡρακλεῖς Γερκαίμου καὶ Νικομηδείας Γαβριήλ, ὃν ὁ μὲν διὰ φιλίαν μεγιστάνων, ὁ δὲ διὰ τόλμην καὶ ἀγχινοίαν μάλιστα ἐτύχυσεν· ἤρξατο δὲ εὐδοκιμεῖν οὗτος, ἐξυπηρετήσας τῇ γρείᾳ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἀπέλ-

θών ει; Δακίαν και μετακομίσα; ει; ἐξόρλησιν τοῦ ὑπολοι-
φθέντος τῆ ἐκκλησιᾶς χρέους; τὸ ἔλεος; τοῦ ἀοιδίμου ἀβέντου
Μιχαήλοδω Ρακοβήσα.

Μ. (σελ. 227). Οἱ ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει εὐσεβεῖ; μετὰ
τὴν ἄλωσιν εἶχον δι' ἑτῶν οὐκ ὀλίγων ἐκ τῶν προτέρων ἱερῶν
ναῶν μολυβδοσκεπεῖ; τινε; και θολωτού;· κατὰ γὰρ τὴν γε-
νομένην συνθήκην τῆ ἐξῆ; τῆ; ἐπόδου τῶν Ὀθωμανῶν ἐν τῇ
πόλει, τοὺ; μὲν πρὸ; θάλασσαν και τὸ παλαιὸν πηλάτιον ἔβε-
δῆλωσαν οἱ Τοῦρκοι, τοὺ; δὲ πρὸ; ξηρὰν και πρὸ; τὸ ὕστερον
ἐπὶ Παλιολόγων πηλάτιον πηρέλαθον οἱ εὐσεβεῖ;. Περητήσατο
μέντοι ὁ πατριάρχης τὸν περήμαον ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστό-
λων διὰ τὴν κύκλω τότε ἐρήμωσιν, και τὸ πατριαρχεῖον με-
τέστησε πρὸ; τὸν ναὸν τῆ; Παναγράντου, ὅπου και διετέλε-
σεν ἐπὶ τριῶν βασιλείων μετὰ τὴν ἄλωσιν. Ἐπει δὲ ὁ Ὀθω-
μανῶν βασιλεὺ; Σελίμη; ὁ Α' ἔμαθεν, ὡ; τὰ ἐν χερσὶ τῶν εὐ-
σεβῶν τῆ; συνθήκη; ἔγγραφα ἐν τινι ἀφρη; ἐμπρησμοῦ ἀπό-
λοτο, βουλόμενο; και τὴν γνώμην αὐτῶν ἀπκλεψῆ; και κ-
ταδοιλαγωγήσα; τοὺ; ἐν τῇ πόλει χριστιανού;, ἐπαπειλήσα;,
φόνον και ὀλεθρον μὴ μεταθεμένου; τῆ; εὐσεβεῖ;, ἠρέσθη
περισχεῖν σφῶν τοῦ; ἀρχίου; ναού;, ὡ; ὑπομνήματ; λαμπρὰ
ὄντα; και ἀνεντιφρήτου; μαρτυρί; τῶν ἐπὶ τῆ; συνοικίσεω;
συνθηκῶν· ἀλλ' ἔμαθεν οἷ; ἐθέλει σπουδάζειν ἐπονομάσα; τὸ
πατριαρχεῖον φετιχὶ ἐ τζαμισί, ὡ; δευτέρ; οἶνο; ἀλώσεω;
κατῆκα. Ἐκ γὰρ τοῦτου δῆλα τὰ τῆ; συνθήκη; και τὰ ἱστο-
ρούμενα περὶ τῆ; ἀλώσεω; ἀψευδῆ, ὅτι τὸ ἡμισυ τῆ; πόλεω;
δι' ἐπόδου τῶν Ὀθωμανῶν ἐάλω, τὸ δὲ ἡμισυ τῆ ἐξῆ; διὰ
συνθηκῶν παρέστη, ἐν οἷ; ἦν και τῶν προτέρων ναῶν ἐν μέ-
ρει κατὰσχεσι;. Οἱ γὰρ τῶν πρὸ; χέρσιν ἐπάλξεω;, και πύρ-
λων και πυργοπέρεω;, και τῶν ἐντό; ἐρυμῶν στρατιωτῶν και
λοιποὶ φύλακε;, μένοντε; ἐφ' ὀπλοῖ; δι' ὀλη; ἐκαίνη; τῆ; νυ-
κτό;, γνώμην κοινήν ἔθεντο ἀνδρείω; θανεῖν· συνεσκευάζοντο

οὖν ἐν ἀπογνώσει πυρὶ καὶ ξίφει διαμάχεσθαι πρὸς τοὺς πολεμίους, ὥστε μῆτε λείψανα τῆς πόλεως ὑπολειφθῆναι μῆτε αὐτοῖς, μῆτε τοῖς παρὰσπουδάσκει· ταῦτα δὲ μαθὼν ὁ τότε ἀλωτῆς· καὶ δείσας τῆς ἀπογνώσεως τὰ ἀποτελέσματα ἐπὶ συνθήκαι· ἐκάλεσε παραδοθῆναι τὴν πόλιν, καὶ δοῦς καὶ λαδῶν τὰ πιστὰ καθισχύχασε συνοικίῃσας. (ἴδρα περὶ τούτων καὶ τὸν εὐκλεέστατον ἡγεμόνα Δημήτριον Καντεμίρην, Ὁθωμανικῆς ιστορίας βιβλ. γ'. σσμ. ν'. φύλλον 117 ἐν γαλλικῇ μεταφράσει). Καταβιάσας γοῦν ὑστερον ὁ Σελίμης καὶ ἐξώσας τῶν ἐπιφανῶν ναῶν, καὶ παρὰγκωνισάμενος καὶ ἐξευτελίσας ἐν τῇ πόλει τοὺς εὐσεβεῖς, τρύτης δεύτερος ἀλωτῆς ἠθέλησε κλεισθῆναι, καὶ τὴν δραμκτουργίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ πατριρχεῖον εὐφήμησεν, ἐξώσας τὸν πατριάρχην εἰς μικρὸν καὶ χθηνικλόν τινα νχόν τοῦ ἀγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, εὐκτήριόν ποτε μοναζουσῶν (1). Τοιοῦτους δὲ καὶ λοιποὺς ἄλλους ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει ἔκτοτε περιποιήσαντο οἱ εὐσεβεῖς, στερηθέντες τῶν ἐπιφανῶν καὶ μεγάλων. Ἦν γὰρ αὐτοῖς ἐπιτετραμμένον ἐπισκευάζειν πως, καὶ κατὰ κειροῦς ἀνήγειραν εὐρύκωντες καὶ κατακαλλόνκντες τινὰς μέχρι τοῦ αψλ'. σωτηρίου ἔτους· ἐξῆς δὲ ἡ δεισιδχιμονία ἐπισχύσασα, ἢ μᾶλλον ἡ ἀσίθεια κνεῖσας διόλου ἀπεῖρξε, καὶ τὴν ἐπισκευὴν τῶν μικρῶν τούτων ἱερῶν ἐκώλυεν, ὥστε μὴ κέραμον τούτοις ἐπιβαλεῖν, μῆτε κάρφο· ἐμβαλεῖν μῆτε τοῖς πέλας κελλεῖοις τῶν ἱερῶν ἐπέτρεπε· διὸ ὁ κύριος Σαραφείμ τῆς δημοχαροῦς φειδρότητος δραξάμενος τινὰς ἐπεσκευάσατο χρῆζόντας διορθώσεως.

Ν. (σελ. 228). Μετάφρασις τοῦ ὕψηλοῦ χάτι χουμαγιοῦν, τὸ ὁποῖον ὁ κρητικώτατος καὶ πολυχρόνιος ἀναξ ἀπὸ

(1) Τὰ ἐν ταῦτα ἡμερησίως διαγόμενα περὶ τῆς ἀρχαίας τῆς Παμμακρίστου, ἀληθέστερον ἐκτιθενται ἐν τῇ ἡμετέρῃ σχεδιάσματι περὶ Ἱεραμίου Β'. (σελ. οα'. — πβ.). Σ.

μεγάλης εὐσπλαγγνίας ἤλεσεν ἤδη εἰς τὸ Πατριχεῖον καὶ εἰς ὄλον τὸ γένος μας.

« Κορυφαῖε τῶν ἀρχόντων τοῦ γένους τῶν Χριστιανῶν, πατριάρχ τῶν Ρωμαίων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, αὐξήθειη ἢ ὑποταγῆ σου! Διὰ τοῦ περὶ τοῦ βασιλικοῦ ὀρισμοῦ χάτι χουμπκι οὖν, φθάνοντας εἰς ἐσένκ, ἔστω εἰς εἰδησίᾳ σου, ὅτι οἱ εὐρισκόμενοι ἐνταῦθα εἰς τὸ κατώφλιον τοῦ τάχτι τῆς εὐτυχῆς μου βασιλείας μητροπολίται Ρωμαῖοι καὶ πάντες οἱ γέροντες τοῦ γένους τῶν Ρωμαίων ἔδωκαν εἰς τὸ βασιλικόν μου καὶ εὐτυχῆς ρεκιάπι ἀναφορὰν βουλωμένην κατὰ λόγον μαχζαρίου, διαλαμβάνουσιν, ὅτι οἱ Ρωμαῖοι οἱ ραγιαδες μου ἀνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς κατὰ τὸν ἱτζρά καὶ ἐνεργεῖαν τῶν δογμάτων τοῦ ἁγίου σου, μὲ τὸ νὰ ἀπέχουν καὶ νὰ φυλαχθοῦν ἀπὸ τὴν ὕδιν τῆς ματαίας θρησκείας τῶν Φράγκων, ὅταν ἔλαμνε χρεια νὰ ἀλλαχθῆ ὁ πατριάρχης τους αὐτός, ἀναμεταξὺ τους ἐδιάλεξαν καὶ ἐψήριζαν μὲ τὴν εἰδησίᾳ ὄλων ἕνα ἄξιον καὶ εἰδήμονα ἀπὸ τοῦς μητροπολίτας, πολιτικόν, ἡμεριν, καλῶς ἐπιστάμενον τὰ τῆς πολιτείας καὶ τῆς πίστεως καὶ θρησκείας αὐτῶν, εἰς τὸ νὰ τὰ ἐνεργῆ ἐπιτηδεῖω, καθῶς πρέπει, καὶ ἀφοῦ τὸν ἐδιάλεξαν καὶ τὸν ἐφανέροναν εἰς τὴν ὑψηλὴν πόρταν τῆς βασιλείας, ἔτσι ἐδιωρίζετο καὶ ἐπρεσβιάζετο ἐκεῖνος ὁ πατριάρχης, καὶ ὅταν δὲν ἐφάνετο κανένα σφάλμα μέγαλον ἀπ' αὐτοῦ τοῦ πατριάρχου, δὲν ἀλλάζετο, καὶ κατὰ τὰ προνόμια ὅπου ἔχει ὁ πατριάρχης κατεστρωμένα εἰς τὸ ὑψηλότερον περάτιον ὅπου εἶναι εἰς χεῖράς του, ὅτι δηλαδή νὰ μὴ τὸν ἐνοχλῆ κανεὶς εἰς καμίαν ὑπόθεσιν, ἀπὸ τὰς ὑποθέσεις του ὅπου θεωρεῖ μὲ τὴν εἰδησίᾳ ὄλων, εἶχε πάντα τὸ ἀνενόχλητον. Ταῦτα οὖν πάντα ἐφυλάττετο ἀπαρσάλευτα ἀπὸ τὸν κειρὸν τῆς ἀλώσεως ἑως πρὸ ὀλίγου, καὶ ὅσον κειρὸν ἐφυλάττοντο τὰ προνόμια ἐκεῖνα τὰ παλαιά, ὅλοι οἱ ραγιαδες εὐρίσκοντο εἰς καλὴν κατάστα-

σιν· και εκει όπου ητον ελευθερα η διοικησις τους απο καθε συγγχυσιν, μερικοι απο το εθνος των Ρωμαιων εχοντες συναναστροφην και συμιξιαν με το εθνος των Φριγκων, παρακινου-
 μενοι απο πλεονεξιαν και κτησιν χρηματων, ακολουθιζοντας εις το γενοσ των Φριγκων εκκαμν πραγματα εναντια της συνθηεις και αλλοτρια των δογματων τους, εργον και τε-
 χνην कामνοντες να ανακατωθουεν εις αλλαγην και προβιθασμον πατριρχων, και ευρισκοντας καποιουσ αγραϊκοιουσ και φθοροποι-
 ους, με κκουργις και μεθοδις τους εκκαμν πααριάρχας, και εζητησαν τα εξοδα της πατριρχειας απο τους μητροπολιτας και τα εφορτωσαν εις το πατριρχειον, και με τοιουτους τρο-
 πους εκκαταστησαν το πατριρχειον εις βρρυττατον χρεος, ως τοσον όπου και τα ασπρα όπου εμαζοναν οι μητροπολιται με τροπον ελεημοσυνης, και τα οσα εσυναζαν δια το μιρι τα επερναν απο τα χερια τους, και με τουτον τον τροπον οι μη-
 τροπολιται στενοχωρουμενοι και διαζόμενοι ελαμβανον δανεια-
 κως αλλα ασπρα δια πληρωμην του μιριου, εις τοσον όπου την σημερον κατηντησε το πατριρχειον τους να χρεωστη χι-
 λια εκατον πενηντα πουγγια, ομοιως και οι ευρισκόμεναι εκκλησιας εις χερας των μητροπολιτων εβυθισθησαν· και επειδη απο αυτα τα χρεη αλλα μεν ειναι των ορτάδων των γε-
 νιτζάρων της υψηλης πόρτας μου, και αλλα των βακου-
 φίων και των χαπ-οτζακίων των ποστταντζιδων, και αλλα απο αλλουσι τινας δανειακως δεδομένα, του κκου προ-
 όντος, και δεδομένων των διαφόρων των χρεων τουτων, αυζά-
 νει και πληθύνει το χρεος με ζημιαν και βλάβην, η οποια ζημια και βλάβη επιστρέφει εις τους πτωχους ραγιαδες μου. Λοιπων χάριν ευσπλαγχνιαις εις τους πτωχους και δια φύλαξιν εις τους ραγιαδες, απο τώρα και εις το εξης να παύσουν οι τοιουτοι κακοι ανθρωποι, όπου कामνουσ τοιαυτα εναντια της θρησκειας τους και βλαβερα εις τους πτωχους, και συγ-

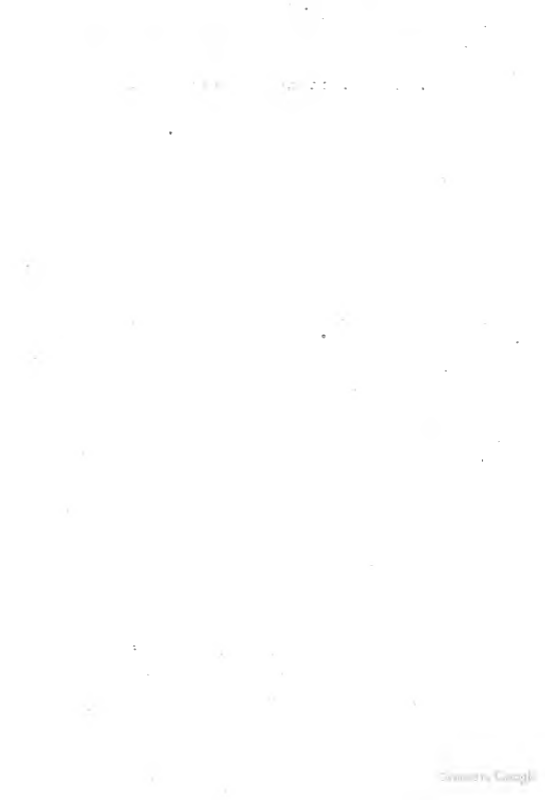
χίσεως πρόξενα εις τὴν ἀρμονίαν τοῦ πατριαρχείου, ὅπου τολμῶσι μὲ πλεονεξίαν καὶ αἰσχροκέρδειαν εἰς ἀλλαγὰς καὶ προβιβασμούς πατριαρχῶν καὶ ἀνίσως· πάλιν τέτοιόν τι συμβαίνει, ἓνα ἄσπρον νὰ μὴ δοθῆ ἀπὸ τὸ πατριαρχεῖον εἰς τέτοια ἐξόδα τῆς πατριαρχείας, καὶ μηδὲ ἓνα ἄσπρον νὰ μὴ ζητηθῆ ἀπὸ τοὺς μητροπολίτας· πάλιν μὲ ὄνομα ἐξόδων τοῖς πατριαρχεῖς, ἀλλὰ τὰ ἐξόδα τῆς τοιαύτης πατριαρχείας, ἐκεῖνοι οἱ ἴδιοι ὅπου γίνονται πατριάρχαι καὶ οἱ βοηθοὶ καὶ οἱ συμπατριῶται αὐτῶν ἀπὸ τὰ ἰδιά των χρήματα νὰ τὰ δώσωσι. Πρὸς τοῦτους ἐναντίον τῶν προνομίων, καὶ ἔξω ἀπὸ τὸ ἔθος τῶν δογμάτων, ἀνίσως ἀπὸ τῶρα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς· ἐκεῖνοι ὅπου γίνονται πατριάρχαι παθητικῶς ἐνοχλοῦσι καὶ στενοχωροῦσι μὲ κἄποια ζητήματα ἄκυρα τοὺς μητροπολίτας, καὶ κἀμνον ἀναφορὰν κατ' αὐτῶν εἰς τὸν Ἰψὴλὴν Πόρταν, ἐκεῖνη ἡ ἀναφορὰ, ἂν δὲν εἴναι βουλλωμένη μὲ τρεῖς βούλλαις τῶν εὐρισκομένων μητροπολιτῶν εἰς τὸ πατριαρχεῖον, νὰ μὴ εἰσκουσθῆ. Καὶ ἐπειδὴ ἐπεκράτησε συνήθεια νὰ βουλλώνωνται ἡ ὁμολογίαις τοῦ χρέους ἀπὸ τοὺς μητροπολίτας, κατὰ τὴν τάξιν λοιπὸν τοῦ κεπιχανε μερικῶν μητροπολιτῶν, ἡ βούλλα ἂν δὲν εὐρίσκειται εἰς τὴν ὁμολογίαν ἐκείνην, ὅταν φανερωθῆ ἡ ὁμολογία ἐκείνη νὰ μὲν ἄκυρος, μὲ τὸ νὰ ἦναι συνήθεια τοιαύτη εἰς φυλαξίν τῆς τάξεως καὶ ἀρμονίας καὶ σύνδεσμον κυβερνήσεως. Ἐπειδὴ οἱ ραξιάδες ἐζήτησαν τὴν πρόνοιάν μου, καὶ ἔαδον νέου ἱεροῦ ὀρισμοῦ διὰ φύλαξιν καὶ στερέωσιν, καὶ ἐμπράκτως ἐνέργειαν τοῦτων ἀπάντων, ἰδοὺ κατὰ τὴν ἄνω ἐπιγραφὴν μου τὴν προνοητικὴν, ὅπου ἐβάλθη ἐπάνω εἰς τοῦτόν μου τὸν ὀρισμὸν προστάξω μὲ τούτο τὸ βασιλικὸν μου χᾶτι χουμπαγιούν ἐσένα τὸν προειρημένον πατριάρχην τῶν Ρωμικίων τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὸν νῦν, διὰ εὐταξίαν καὶ κελὴν ἀρμονίαν τῆς καταστάσεως τῶν πτωχῶν ραγιαδῶν μου καὶ μητροπολιτῶν, ὅτι δι' ἐκείνου· ὅπου ἄλλοθεν ποθεν μὲ ἐναντία· τινὰς

πράξεις και ἄτακτα κινήματα, ὅπου εἶναι ἐξω τῶν συνθηματικῶν και δογματικῶν σας, γίνονται πατριάρχαι, τὰ ἐξῆς τῆς πατριαρχείας των ἀπὸ τώρα και εἰς τὸ ἐξῆς; νὰ μὴ ζητηθῶν ἀπὸ τὸ πατριαρχεῖον και ἀπὸ τοὺς μητροπολίτας και μητὲ ἐνα ἄσπρον νὰ μὴ δοθῆ, ἀλλ' αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ὅπου γίνονται πατριάρχαι και οἱ βοηθοὶ και σύνδρομοι αὐτῶν, τὰ ἐξῆς τῆς πατριαρχείας ἀπὸ τὰ ἴδια του; χρήματα νὰ δώσουν· και ἀνίσως ἐκεῖνος ὅπου γίνεται πατριάρχαι; κἀμὴ ἄρτζι διὰ τοὺς μητροπολίτας ὅπου δὲν δίδουν τὰ δασίματα, ἐκεῖνο τὸ ἄρτζι, ἂν δὲν βουλωθῆ μὲ τὰς βούλλαις τῶν εὐρισκομένων ἐν τῷ πατριαρχεῖῳ μητροπολιτῶν, νὰ μὴν εἰσκαουθῆ, ἀλλὰ νὰ ἦναι ἄκυρον· και εἰς τὰς ὁμολογίαις ὅπου βουλλίνουσι κατὰ τὴν τάξιν τοῦ πατριαρχεῖου μερικοὶ μητροπολίται, ἐφ' ὅσον δὲν εὐρισκεται ἡ βούλλά τους εἰς τὴν ὁμολογίαν, ἐκεῖνη ἡ ὁμολογία ὅταν φανερωθῆ, ἐπὶ ὧ πατριάρχα, νὰ διορίζῃ; εἰς τὸ νὰ ἦναι ἄκυρος. Και αὐτὴ ἡ εὐταξία και ἀρμενία, διὰ νὰ γίνεται γνωστὴ εἰς πάντας, ἅς διαβασθῆ και ἅς γένη γνωστὴ αὐτὴ ἡ ἱερὰ μου προσταγὴ ἐπὶ παρουσίᾳ πάντων τῶν εὐρισκομένων, εἰς τὸ πατριαρχεῖον και εἰς τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας τῶν ραγιαδῶν μου τῶν Ρωμαίων, και νὰ προστάξῃ, σὺ ὧ πατριάρχα, και νὰ πρὸςγγεῖλῃ; αὐτοὺς τοὺς ἀτάκτους ὅπου εὐρίσκονται εἰς τέτοιαι ἀτοπήματα, νὰ εὐτακτοῦσιν εἰς τὸ ἐξῆς; και νὰ σταθῶσιν εἰς τὰ ἴδια των ὅρια· ἐπειδὴ διὰ νὰ φυλαχθῆ διὰ παντός αὐτὴ ἡ εὐρρυθμία; εὐταξία, και νὰ προσέχετε μὲ κάθε τρόπον ἀπὸ τὴν ἐναντιότητά και περὶβάσειν της, ἐξεδίθη ἡ παρουσιά μου ὑψηλοτάτη και ἄξια ὑπακοῆς; προσταγὴ, και ἤδη ἀποφηνάμενος ὤρισκα, ὅτι λαμβάνοντες αὐτὴν ὅλοι σας; νὰ ὑπακούσητε, ὑποτασσόμενοι εἰς τοῦτό μου τὸ βασιλικὸν χί τι χουμαγίου, ὅπου κατὰ τὸν προειρημένον τρόπον σας προστάξει, και ἀπὸ τώρα και εἰς τὸ ἐξῆς; μὲ πᾶσαν προσοχὴν νὰ φυλαχθῆτε νὰ μὴ δεῖξητε ἐναντιότητα εἰς τὴν ἀνάκρισίν του κα-

τ' οὐδένα τρόπον· ἔτσι νὰ ἤξεύρετε καὶ εἰς τὸ ἱερόν μου ση-
μεῖον νὰ πληροφορηθῆτε. Ἐγγράφη κατὰ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς
ρεπτιγιοῦλ ἐββέλ τοῦ ἀρογ' ἔτους, ἐν Κωνσταντινουπόλει
τῇ περιφρουρουμένῃ.»

αψνθ', νοεμβρ. ιδ', ἀνεγνώσθη τὸ παρὸν ἐν πάσαις
ταῖς ἐκκλησίαις ἐπ' ἄμβωνο;.

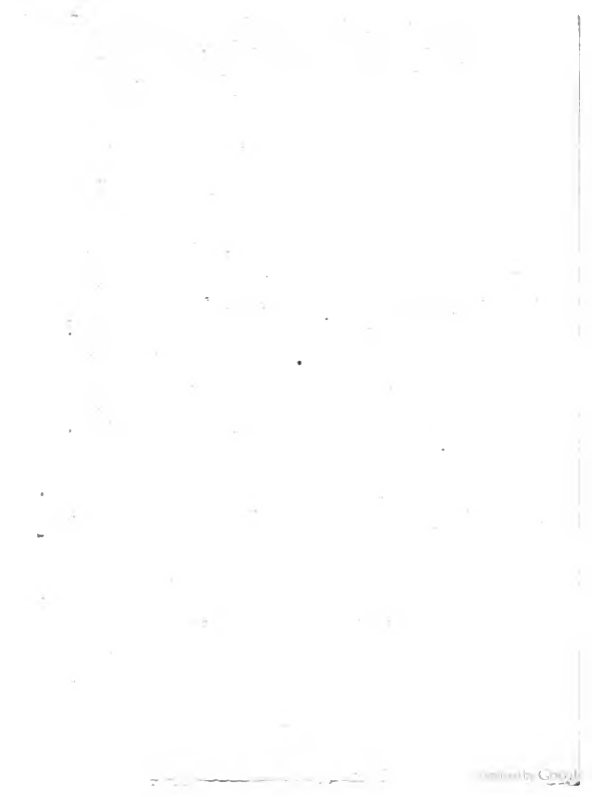

Δ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΓΟΡΔΙΟΥ

ΒΙΟΣ

ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΑΙΤΩΛΟΥ.

Βίος τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γανομένου σοφω-
τάτου καὶ λογισωτάτου ἐν Ιερομονάχοις κυρίου
Εὐγενίου Ἰωαννουλλίου τοῦ ἐξ Αἰτωλίας, ἐν ᾧ
καὶ περὶ τοῦ Κορυθαλλέως τινὰ καὶ τῶν αὐτοῦ
ὀπαδῶν κατ' ἐπιτομὴν· συγγραφεῖς παρὰ τοῦ
ἐλαχίστου ἐν Ιερομονάχοις Ἀναστασίου Γορ-
θίου τοῦ ἐξ Ἀγράφων, ἐσχάτου τῶν αὐτοῦ χρη-
ματίσαντος φοιτητῶν.

Πολλοὶ πολλοὺς ἔχοντες τοὺς τοῦ γράφειν σκοπούς, ὅξυ-
τητί τε νοῦς καὶ δυνάμει λόγου κεκοσμημένοι τυγχάνοντες,
ἐπὶ πολλάς ὤρμησαν ὑποθέσεις, καὶ ταύτας ἐπ' ὄψει ταῖς ἐκυ-
τῶν τιθέμενοι, συγγραφεῖς ὅλας περὶ αὐτῶν ἐνεστήσαντο, καὶ
τέλος αὐταῖς τὸ προσῆκον ἐπέθεντο· ἡμῖν δὲ τοῖς καὶ κατ'
ἄμφω τούτων ἐπίσης ἐλαττουμένοις, τὸ σιγῆν μᾶλλον, ἢ τὸ
λέγειν καὶ γράφειν οἰκειώτερον ἂν τις εἴποι καὶ ἀσφαλέστερον·
ἀλλ' ἵνα μὴ τὸ ἀπὸ τούτου τυχόν γενησόμενον ἕρως ἀνδρά-
σιν ἀρετῆς ἐπινέταις, καὶ τοῖς περὶ αὐτῆς διηγήματα τὴν
ἀκοὴν ὑπέχειν ἄει γλιγομένοις, μὴ εἰς φῶς ἐλθόν, καὶ κατα-
φανές ὄψωσθαι γεγονός, ζημίας οὐ τῆς τυχοῦσας πρόξενον γέ-
νηται, φέρε περὶ ἀνδρῶν ἐν τοῖς καὶ ἡμῶν γανομένου χρόνοις,
καὶ ἀρετῆ πάσῃ καὶ λόγῳ τὸν βίον ὅλον συγκαταλύσαντος,
ἐκ πολλῶν ὀλίγα τινὰ συλλεξάμενοι διεξέλθωμεν· οὕτω γὰρ
καὶ τούτοις συνεισηνεγκεῖν τι, καὶ ἡμῖν αὐτοῖς χάρους τοῦ πρὸς

έπεινον ήφειλομένου μοίρας τινος άπότειν, εί και άγαν μικράν, άρσιώσασθαι δυνησόμεθα.

Εύγεινίω τῷ δι' εύρήμου μνήμης άπανταχοῦ σχεδόν εν τε τοῖς κατ' αὐτόν, και εν τοῖς καθ' ήμᾶς γενομένοις χρόνοις, πατρις ήν ή κατά μέσσην τήν πάλαι περίφημον Ἑλλάδα κειμένη Αίτωλία, ή από Αίτωλοῦ τοῦ Ἐνδυμίωνος κατά τόν γεωγράφου οὔτως όνομασθεῖσα, πόλεων ευδαιμονία και πληθει άνδρῶν άριθμοῦ κρείττονι κατά τούς πάλαι χρόνους τῶν Ἑλλήνων κεκοσμημένη, τὸ δέ γε νῦν έχον, τῶν άλλων, πλην τῆς Ναυπάκτου, ήτις και προκλιθεζόμενη πασῶν, και όρος τῆς επαρχίας πάσας εν τοῖς μετέπειτα χρόνοις; (και νῦν εισέτι) διατετέλεκεν, οὔδ᾽ μιᾶς άπολειπομένης· πᾶσαι γάρ υπό τοῦ χρόνου και τῶν συνεχῶν πολέμων, άνάστατοι και κατηδαρισμένοι γέγονασι, μάλιστα δέ αἱ υπό Δημητρίου πολιορκηθεῖσαι τοῦ επικληθέντος Αίτωλικοῦ· κῶμαι δέ τινες μόναι εἰσιν άπολειμμέναι, λίαν συνεσταλμένοι· δύο μὲν αὐται κατά μεσόγειον Χαπάνη και Βραχώρη βραβερικῶς οὔτως κλούμεναι, δύο δέ κατά θάλατταν, ή μὲν Ἀνατωλικόν (ὡς τῆ άνω Αίτωλία, εί οὔτως έτυμολογηθεῖη, συνεπτόμενον) κλούμηναι, πρότερον μὲν παραθαλάσσιος οὔσα, ὡς έστιν ιδεῖν εκ τῶν φαινομένων αὐτῆς ἰγνῶν ήτις έγχωρίως Ἐξω Χώρα καλεῖται, τανῦν δέ επί λυπρῆς τινος και βραχείας νήσου κειμένη· ή δέ, Μεσολόγειον οὔτως καλεῖται, και τήν θέσιν έχει παρά τήν θάλατταν· μέσον δέ τῶν τεττάρων τούτων κωμῶν, και φρούριόν τι επί περιωπῆς τινος κείται τήν τοῦ Ἀγγέλου κλησιν επιφερόμενον, και Ἀγγελόκαστρον οὔτως κλούμενον, Ἀγγέλου οἶμα κτίσμα τῶ Κορνηνοῦ· και τούτου τὸ πλεῖστον μέρος έρείπιον, και παντάπασιν ήρημωμένον, εκ θητέρου δέ μόνον μέρος υς τῶν υπό κάτωθεν ὀλίγων οἰκων περιγραφῆ κυκλούμενον, και άγροῦ σχῆμα διασῶζον.

Τὰ δέ λοιπά τούτης μέρη άγροῖ τινες εἰσιν, από τοῦ Ἀ-

χελώου τοῦ μεγάλου τῶν ἐν Ἑλλάδι ποταμῶν διὰ τοῦ Εὐχ-
νου μέχρι καὶ τῶν τῆ; Νκυπάρχου ὁρίων διήκοντες· οὗτοι δ' αὖ
εἰς μικράς τινεὶ ἄλλαι; διακρούμενοι μοῖρας, καὶ τὴν τῶν πύλαι
Κουρητῶν καλούμενην περιέχουσι χώραν, οὐ; καὶ Ἀποκουρήτας
τὸ νῦν ἔχον ἰδιωτικῆ γλώττῃ καλοῦσι, καὶ Ἀπόκουρον τὴν τῶν
ἀγρῶν τούτων πᾶσαν περισχῆν· ἐν τούτοις τοῖνυν καὶ Μέγα
Δένδρον ἐστὶ τις καλούμενος, ὅστις τανῦν μὲν μάλα συνεσταλ-
μένος φαίνεται, καὶ ἀνδράσιν εὐκρίθμοις οἰκεῖται, πανίᾳ προσ-
ταλαιπωροῦσιν ἐσχύει. πρὸ πολλῶν δὲ χρόνων, ὡς ἀκοῆ παρ-
αχθῆναι καὶ ὡς ὁ περὶ οὗ νῦν ὁ λόγος πολλὰμ; ἡμῖν διη-
γεῖτο, κάμη τις ἦν τῶν περὶ ἀγρῶν ὑπερέχουσα πάντων.

Τοῦ Μεγάλου τούτου Δένδρου καρπός, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν
ἕτερον ὡς ἀληθῶς μέγα δένδρον (παρὰ τὰς διεξόδους τῶν ὑδά-
των, ἢ ῥησιν ὁ μελωδός, περυτευμένον, ὃ τὸν καρπὸν αὐτοῦ
δέδωκεν ἐν κερῶ, καὶ τὸ φύλλον αὐτοῦ οὐκ ἀπερρῆν) ἐκ μι-
κροῦ τινοῦ, ὡς ἦν τις οὕτως εἶποι, ἐρύη σπέρματος, ἢ ὡς ἐκ
παρσπάθου; ἐβλάστησεν ὁ τῶντι εὐγενῆ; καὶ θυμῆσιος οὗτος
ἀνὴρ. Πατέρες δὲ αὐτῷ πάνητες μὲν, καὶ ἀπλοῖκῶ τιμι καὶ
ἀγροικικῶ ζῶντες βίῃ (τῆ γεωργίᾳ γὰρ ἦν προσσχολούμενος
ὁ πατήρ) χριστινικῶ δ' ἄλλως, καὶ τοῖ; τὰ; τοῦ Θεοῦ ἐντο-
λά; σὺν φόβῳ πολλῶ φυλάσσουσι πρόποντι· ὁ μὲν πατήρ Νι-
κόλαος τούνομα, τὸ ἐπίκλην Ἰωαννοῦλιος, ἡ δὲ μήτηρ Στόμα.
Ἐπεὶ δὲ τὸν βίον ἢ μήτηρ αὐτοῦ μετέλλαξε, καὶ εἰς δευτε-
ρον γάμον ὁ τούτου πατήρ ἐτράπετο, τῆ μητρικῆ συνοικίῃν
ἠναγκαζέτο· ταύτη; δὲ, ἅτε μητρικῆ; χαλεπῶ; πρὸ; αὐτὸν
φερομένη; μὴ δυνάμενος τὴν μετ' αὐτῆ; συνοίκησιν ἐνεγκεῖν,
εἰ; τὴν τοῦ καλουμένου Βλαχουῦ ἐστὴν μονὴν φυγά; ᾤχετο,
τῆ; πατρῆιο; ἀπενναστά; καὶ τὴν τῶν κοσμικῶν ἀποθέσθαι
τρίχα γλαχόμενος· ἀλλ' ὁ πατήρ τῆ; ἐκεῖσε τούτου φυγῆ; ἐν
αἰσθήσει γενόμενος, καὶ καταδιώξας αὐτὸν καὶ εὐρών, ἐπανή-
γαγεν οἴκαδε.

Ὁ δὲ μετὰ τινὰ χρόνον κειροῦ λαβόμενος ἐπιτηδεῖον, τὴν αὐτὴν αἰθὴς ὄδον μετὰ συντονωτέρως τῆς προθυμίας διήνυσεν· καὶ εἶπεν αὐτὸν ἢ προεπιρριμένη τοῦ Βλοχοῦ ἱερὰ μονῆ, γράμμασι πειθευόμενον, καὶ τοῖς πατράσι προθύμως διακονούμενον. Ἐν τούτοις τοιγαροῦν ὄντος, καὶ τοῦ πατρὸς τοῖς ὅλοις ἀπειρηκότος, Ἀρσένιος τις τῶν ἱερῶν καὶ μοναχῶν (ἄνθρωπος ὡς αὐτὸς οὕτος ἰδίᾳ φωνῇ πολλῶν ὁμιλῶν ἡμῖν ἔλεγε) φρονήσει πάση κεκοσμημένος, καὶ γραμμάτων πῆρην μετρίαν ἔχων, εἰς κάλλος τε γράφειν ἐξασκημένος, καὶ μουσικῆς ἔμπειρος, ἐκ τῶν ὁρῶν τῶν ἀκλουμένων Ἀγράφων καταλθὼν, τῇ ρηθείᾳ μονῆ περὶβηθε, τοῖς ἐν αὐτῷ πατράσι τὰ φίλα προσομιλήσων· (ἦν γὰρ καὶ αὐτὸς οὕτως ἀνωθεν Αἰτωλός). Ἔστις τὸν παῖδα ἰδὼν οὕτως ἀστεινόν, οὕτω χαρίεντα, οὕτω τοῖς πατράσι διακονούμενον, οὕτω τοῦ μοναχικοῦ σχήματος ἐφιέμενον, πυνθάνεται πρὸς αὐτοῦ μαθεῖν, τίς τε καὶ πόθεν, καὶ τίνας; εἶπεν ὁ δὲ πάντα αὐτῷ διεσέφησεν· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τὸν πατέρα τοῦ παιδὸς ἐτύγγαχεν ἀγνοῶν, μετὰ περιχαρείας ὅτι πλείστης πρὸς αὐτόν φησι· βούλει μετ' ἐμοῦ ἔλθειν, καὶ πρὸς τὰ τῶν Ἀγράφων ἔρη συναναβῆσθαι, τοῖς τε ἱεροῖς γράμμασι πειθευθῆσθαι, καὶ ὡς ἐφίεσαι πάντων ἐπέβολος γενέσθαι· μεθ' ὅλης ὁ παῖς ἀπεκρίνατο τῆς ἐκυτοῦ ψυχῆς καὶ τῆς προθυμίας. Ἀπῶν οὖν αὐτὸν μεθ' ἐκυτοῦ, τὴν εὐθὺ τῶν Ἀγράφων ὁρῶν ἐβάδιζον, καὶ εἰς τὸ μονῆριον, ἐν ᾧ τὴν οἰκίαν ἐποιεῖτο μετὰ σπουδῆς παρεγένοντο· ἦν δὲ τὸ μονῆριον ἐκεῖνο ἐγγιστὰ που τινὸς τῶν ἐν Ἀγράφοις χωρίων, Τριδύτου καλουμένου, εἰς ὄνομα τιμώμενον τῆς τοῦ λόγου Μητρὸς· ἔσθην τὸν ἀκηρτικὸν δίκυλον ἱερὰ καὶ θαυμασιὰ τις διήνευ ζωνωρίς, Ἀντώνιος, καὶ Βαρθολομαῖος· αὐτῶν τὰ ὀνόματα· τοῦ μὲν Ἀντωνίου ἐξ αὐτοῦ ἐκείνου τοῦ χωρίου ὁρμωμένου, τοῦ δὲ Βαρθολομαίου· ἕκ τινος τῶν Αἰτωλικῶν, ὡς ἀνωτέρω εἰρήκαμεν, Αἰσώπου Νίκης καλουμένου· ἀνδρὸς θαυμασιῶ, καὶ ἀρετῆς· ἐργάτης καὶ ἄμωρος, καὶ οὐ τοῖς ἐγ-

γὺς μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς μικρὰν ἄπει περιβοήτῳ, τοῦ μὲν Ἀντωνίου λόγῳ, τοῦ δὲ Βαρθολομαίου βίῳ μᾶλλον ἀλλήλοισιν ὑπερέχοντε. Τοιοῦτοι· ὁ παῖς ἀνδράσι συνῶν, καὶ τῷ προρρηθέντι ἱερῷ ἀνδρὶ πᾶσαν ὑποταγὴν ἐνδεικνύμενος, γράμματα παρ' αὐτοῦ ἐπικιδεύετο, καὶ ταῖς ἱεραῖς τῆς ἐκκλησίας ἀκολουθίαις συντόνως προεῖχεν· ὀλίγου δὲ διαθέντος χρόνου, ἐν τῇ ἱερᾷ καὶ σεβασμίᾳ μονῇ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῇ καλουμένῃ Τετάρτῃ, τὴν τοῦ δικαίου χειροτονίαν ἐδέξατο· καὶ αὐθις μετὰ τῶν ἱερῶν ἐκείνων ἀνδρῶν συνηλιζέτο.

Βουληθεῖς δὲ ὁ ἱερός ἐκεῖνος ἀνὴρ, ᾧ κλητεύεσθαι τοῦτον δεδήλωται, εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπίεναι, ἐφ' ᾧ τοῦς ἐκεῖσε ἀγίους ἱστορήσκει καὶ προσκυνῆσαι τόπους, σύνοδοιπόρον μετ' ἑαυτοῦ καὶ τοῦτον παρέλκεν, ἅμα μὲν ὑπηρεσίαις τῆς παρ' αὐτοῦ δεόμενος, ἅμα δὲ καὶ τῆς αὐτῆς αὐτῷ κοινωνῆσαι καὶ τοῦτον ὠφελείαις βουλίμενος· πρὸ μόνου τοῦ τῆς τοικυῆς χάριτος ἐν μεθέξει γενέσθαι, καὶ τὸν πόθον ἀρωσώσασθαι, καὶ τὰς ἐν τῷ ἀγωνίῳ ὄρει τοῦ Ἀθωνος ἠδουλήθη προϊστορήσκει ἱερὰς καὶ σεβασμίας μονάς· διὸ καὶ πρὸς αὐτάς πρότερον τὴν πορείαν ποιοῦμενος περιγένετο καὶ παρὰ τῇ ἐπ' ὀνόματι τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων τιμωμένην σεβασμίαν μονῇ, ἥτις κοινότερον τοῦ Ξηροποταμοῦ λέγεται, τοῦτον συνεπόμενον ἔχων κατέλυσε, περιελθὼν καὶ τὰς ἄλλας πύσας. Ἐντεῦθεν δὲ ἀπόρρι διανοούμενος, καὶ πρὸς τὸ τέλος φθάσαι τὸ σκοπιμώτατον, τοῦτον μὲν, οὕτω δόξαν αὐτῷ, καταλιπεῖν ἐκεῖσε διέγνω, αὐτὸς δὲ μόνος τοῦ πλοῦς ἄψοσθαι· καὶ δὴ φέρων αὐτὸν ἀνδρὶ τινι παραδίδωσι τῇ ἀρχιερωσύνῃ κεκοσμημένῳ, τὴν ἐπισκοπικὴν ἀξίαν τοῦ αὐτοῦ ἀγωνιόμου ὄρους πρὸ χρόνων τινῶν ἔχοντι μὲν, παρατιθησάμεν δὲ, καὶ ἡσυχίας ἔρωτι ἐν τινι τῶν τῆς προρρηθείσης μονῆς κελλίῳ τὸν μονακτὴν ἐπανηρημένῳ βίον, Χαραλάμπης τούτῳ τὸ ὄνομα, ἕχρις οὐ τὴν ἐξ Ἱεροσολύμων ποιήσεται ἐκνήλευσιν. Ἦν δὲ ὁ ἐπίσκοπος· οὗτος ἀρε-

τῆς μὲν τηνικαῦτα ἐς ἄκρον ελληκῶς, πακιδίαις δὲ τῆς κατὰ λόγου· ἀκροθιγῶς πως, ἢ λέγεται καὶ ἄκρω δικτύλῳ γευσάμενος· ὅστις τοῦτον περὶ λαθῶν ἐρρύθμιζέ τε πρὸς ἤθος, ὡς οἷός τε ἦν, καὶ τινα ἐκ τῶν ποιητῶν αὐτοῦ ἐξηγεῖτο ἔπη. Καὶ οὕτω μὲν αὐτῷ ταῦτα εἶπεν. Ὁ δὲ θυμῶντιος ἐκεῖνος· ἀνὴρ ἐκείθιν ἀνκχιβαίς, πρὸς τὸ ποθοῦμενον ἐσπευδεν.

Ἐνταῦθα δὲ τοῦ λόγου γενόμενος, οὐκ οἶδ' ὅτι καὶ φῶ, εἴτε ἀρρήτω τινὶ τῆς θείας προνοίας λόγῳ, ὡς αὐτῇ οἶδε τὰ ἡμέτερα κινούσης, εἴτε βεσπῆκίου τινὸς ἐπιπρῆξαι δαίμονος, ἐγγυῖ γενόμενος τοῦ θηράματος, ἐσράχη, φεῦ, ὑπὸ τῶν Ἀραβῶν, Χρίνου δὲ ἰκνοῦ περελθόντος, καὶ τοῦ δικαίνου τὴν αὐτοῦ περιμένοντος ἐπανέλευσιν, ἀντὶ ταύτης ἐγένετο τῆς σραχῆς αὐτοῦ καὶ τοῦ θανάτου κατῆκος· λύπη δὲ συναγεθείς, καὶ μηδὲ μιᾶς ἄλλης· περὶ μύθους τυχῶν, ἢ τῆς ἐκ τῶν λόγων τοῦ ἱεροῦ Χραλχάπου, ὃν ἐπὶ τοσοῦτον ἐθόμακζε, καὶ χάριτας αὐτῷ ὠμολόγει, ὡς καὶ μνήμης τῆς πρὸς θεὸν ἐν παντὶ τῷ βίῳ αὐτοῦ ἀΐου ἐν ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς. Ἀνεκμησθεις δὲ τῆς ἡ· ἀνωτέρω ἐφικμεν ἱερᾶς ξυνωρίδος, κἀκεῖνη συμβιοτεύειν μῆλλον αἰρούμενος, τῷ ἀρχιερεὶ συνταξάμενος, καὶ τὴν παρ' αὐτοῦ εὐλογίαν λαθῶν, τὴν εὐθὺ τῶν Ἀγράφων ἑρῶν, ἢ ποθῶν εἶχεν, βελδίζειν ἤρῃατο· καὶ τοσοῦτον τῆς ὁδοῦ μήκος πεζοπορίᾳ δεινύσης, τῆ ἱερᾶ ξυνωρίδι καὶ αὐθις ἐκυτὸν φέρων δίδωσι, καὶ ταύτη πάτην ὑποταγὴν πληρῶν, πᾶν εἶδος ἀρετῆς τῆς παρ' ἐκαίνης ἀνεκμαξάμενος, οὐχ' ἦτοον ἢ ὁ κηρὸς τὴν σραχῆτα, ἀνετυπώσατο τῆ ἐκυτοῦ ψυχῆ. Πρὸς τοῦτοις δὲ καὶ λόγων οὐκ ἡμέλει τῶν κατὰ δύναμιν, ἔστιν οὐδ' μὲν καὶ παρ' ἐκυτοῦ μνησθῶν (ριλόπονος γὰρ ἦν ἐς τὰ μέλισσα) ἔστι δὲ οὐδ' καὶ παρὰ Ἀντωνίου ἀκούων τοῦ τῆς ξυνωρίδος ἐνός, οὐ καὶ ἀνωτέρω ἐμνησθῆμεν, ὡς καὶ λόγῳ μετρίως μετὰ τῶν ἄλλων κεκοσμημένου κελῶν. Δύξεν δὲ ποτε καὶ αὐτῇ ταύτῃ τῆ ἱερᾶ ξυνωρίδι, τῷ τε Ἀντωνίῳ φημί καὶ Βερβολομαξίῳ, εἰ· προσκύνησιν

τοῦ ἁγίου καὶ ζωοδόχου τέφρου, καὶ δὴ καὶ εἰς τὸ ἅγιον καὶ θεοβαδίστον ἕρος· τὸ Σίνκιον ἀπελθεῖν, ὑπαδὸς ταύτης καὶ οὗτος· καὶ συνοδίτης γίνεται, πάντα γινόμενος αὐτῇ τὰ πρὸς ὑπηρεσίαν καὶ τὴν ἄλλην ὑπακοήν.

Τοῦ πλοῦς τοίνυν ἰρξζόμενος, καὶ πολλοὺς κατὰ θάλακταν (οἷα πολλάκις συμβαίνει γίνεσθαι) κινδύνους ὑπομείναντες, τῇ Αἰγύπτῳ προσώκειλαν· κάκεισε τῷ τῆς Ἀλεξάνδρῶν ἐκκλησίαις τῶν οἰάκων τὸ τότε ἐπειλημμένῳ (Κύριλλο· οὗτος ἦν ὁ ἀπὸ μὲν ἐκεῖνον, δις δὲ τὸν τὴν Κωνσταντινουπόλεως πατριρχικὸν θρόνον κοσμήσας) συγγίνοντι· καὶ πλεῖστα τούτῳ συνομιλήσαντες, πολλὴν μὲν αὐτοῖ ἐκ τῶν ἐκεῖνου λόγων ἐκκρῶσαντο τὴν ὠφέλειαν, πολλὴν δὲ κάκεινος ἐπεδείξατο τούτοις· τὴν περὶ οἰαν θυμαίαν τούτου· τῆς ἀρετῆς· κάκεινους μὲν ἄλλοις τοῖς πρὸ ἐκτουθῦ δώροις ἐδειξίωσατο, τοῦτον δὲ, περὶ οὐ πᾶ· ὁ λόγος ἡμῖν ἐνέστηκεν, ἀντὶ δικαίου προσδύτερον τῇ τοῦ πανηγίου· καὶ ταλαρχικοῦ πνεύματος· χάριτι οἰκείαις χειροτονεῖ ταῖς χερσὶ, καὶ γράμματι τοῦτον ἐροδιάζει συστατικῶ τοῦτον ἔχοντι τὸν τρόπον.

• Κύριλλος πάππ· καὶ πατριάρχης· καὶ κρητῆς τῆς οἰκουμένης. Διὰ χερῶν τῶν ἡμετέρων ἀναδιδρασεῖς εἰς ἱεροδικαίου εἰς τὸν τοῦ ἱερέως βαθμὸν Εὐγένιος· ὁ ἱερομόναχος οὗτος, λαμβάνει πρὸ ἡμῶν τοῦτο τὸ γράμμα, ὡς ἐφόδιον ἐν ὧπερ ἂν τύχη τόπῳ, ἐν γνωρίζηται καὶ τιμᾶται ὡς ἱερωμένος καὶ τοῦ τοιούτου ἡξιωμένος βαθμοῦ. Εἰς τοῦτο οὖν παρέχομεν αὐτῷ τὸ παρὸν γράμμα. Ἐν Αἰγύπτῳ ἀχιθ'. Κύριλλος ἐλέω Θεοῦ πάππ· καὶ πατριάρχης· Ἀλεξανδρείας • .

Δεῦκα δὲ δῶρον αὐτῷ, μνήμης ἕνεκα, τὴν Θεοφυλάκτου Βουλγαρίας βιβλόν, τὴν εἰς τὰ ἱερὰ Εὐαγγέλια συνοπτικὴν πᾶρμέουσαν ἄρμνησιαν, ἣτις καὶ νῦν εἰσέτι μετὰ τῶν ἄλλων αὐτοῦ βιβλῶν σώζεται πρὸ ἡμῖν.

Κάκειθεν ἀπκαστώντες εἰς τὸ Σίνκιον παρχίνονται, καὶ.

πάντα μὲν τὰ ἐκεῖσε περιελθόντες καὶ προσκυνήσαντες, τὴν τε ἁγίαν καὶ ἀκατάφλεκτον βράτον, καὶ τὸ τῆς ἁγίας καὶ πανσόφου Αἰκατερίνης ἱερώτατον λείψανον, ἐπὶ τὴν ἁγίαν τοῦ ὄρους ἀνήλθον κορυφὴν, ἔνθα ὁ τῆς πανάγνου Ἡερλένου καὶ θεομήτορος ἔστιν ἀγιώτατος ναός· ἐν ᾧ καὶ τὴν πρώτην ἀπὸ τῆς αὐτοῦ χειροτονίας μυσταγωγίαν τετέλεκε. Διατρήξαντες δὲ ἐν αὐτῷ τῷ θεοβαδίστῳ ὕρει χρόνον ὅσοι ἦν ἱκανοὶ αὐτοῖς εἰς τοῦ ποθουμένου ἐπίτευξιν, τὴν ἐπὶ τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ τὸν ἅγιον καὶ ζωοδόχον τοῦ Χριστοῦ τάφον φέρουσιν διὰ τῆς μεταξὺ κειμένης ἐρήμου ἐλύμενοι ἐπανκκάμπουσι· κἀκεῖσε γινόμενοι πρῶτον μὲν αὐτὸν τὸν σωτήριον καὶ ζωοποιὸν τοῦ Κυρίου ἡμῶν τάφον ἰδόντες· καὶ προσκυνήσαντες, καὶ τὸν ἐνδομυχοῦντα τῇ αὐτῶν ψυχῇ πόθον περκαμυθησάμενοι, χαρᾶς ἀράτου καὶ πνευματικῆς ἀγχαλλιάσεως ἐνεπλήθησαν· εἶτα δὲ καὶ τὰ περὶ αὐτὸν πάντα, καὶ Βηθλεὲμ τὴν ἁγίαν, καὶ Ἱορδάνην τὸν ποταμὸν, καὶ τὰ ἄλλα πάντα ὅσα τῆς σωτηρίας ἡμῶν ἐγένοντο πρόξενα, ἀκριβῶς ἱστορήσαντες, τῇ τῶν ἱερῶν Εὐαγγελίων περὶ τούτων ἀφηγήσει τοῦ ἱεροῦ μάλιστα Ἀνωνίου ἑκαστα ἀνερευωνῶντός τε καὶ ἀνωθεωροῦντος, ἐπεὶδὴ πέρας τὸ προσήκον εἶχεν αὐτοῖς ὁ σκοπός, τὰ τῆς ἐπικνελεύσεως ἧσαν διανοούμενοι. Καὶ ἡ μὲν ἱερὰ ζωνωρίς ἐκεῖνη τηρικῶτα ἐπανήλαθε, θεοῦ συναιρομένου καὶ συνοδεύοντος· ὁ δὲ τούτων ὁπαδὸς καὶ συμπροσκυνητὴς ἔμεινεν ἐκεῖ κατὰ χώραν ἐν τῷ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου νεῷ ἐρημερεύων ἐπὶ ἔτεσιν ὄλοις τρισίν, οὐ δίχως μέντοι τῆς ἐκεῖνων γνώμης, ἕνα μὴ εἶπω καὶ προτροπῆς· εἶτα πάλιν καὶ ἠὲ τὰ τῶν Ἀγγάρων ὕρη κατέλαθε, τοῖς δηλωθεῖσι συμβιοστέων καὶ συνασκούμενος πατέρισιν.

Ἐπίσει δὲ μαθημάτων πλειόνων, καὶ μάλιστα ἐπιστημονικῶν λόγων κάτοχος ὢν, εἰς Τρίκκην πύλιν ἀρχαίαν παρεγένετο τῆς Θεσσαλίας· ἐν ταύτῃ γὰρ αὐτῷ ἤκουσται σφοδρίων ὑπὸ τοῦ τῆς κατὰ Λάρισσαν ἐκκλησίας προέδρου συστήνα, καὶ

μαθητάς· ἰκανούς· ἐκ τῶν περὶ χωρίων συνδραμεῖν· εἰς οὖν καὶ αὐτός· τούτων γενόμενος, φιλοπονίᾳ μὲν οὐδενός· ἡλκτοῦτο τῶν ἄλλων, ἐν σπάνει δὲ πολλῇ τῶν ἀνγκαιῶν ἐτύγχανεν ὦν, ἄλλως τε καὶ τοῦ τῆς σχολῆς προστάτου οὐκ ἐπὶ τοσοῦτον ἀφειγμένου παιδείας. ὥστε καὶ ἰκανῶς ἔχειν τοὺς μαθητιῶντας τῆ τοῦ λόγου διψιλείᾳ ἐντρέφειν, οὐ μετὰ πολὺ πρὸς τὸ ἑαυτοῦ μονόδιον ἐπηνήλθε, καὶ παντοίως ἦν νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν τοὺς περὶ μαθημάτων καὶ μεθέσεως λογισμοὺς ἐλίσσωσιν τῶ νῶ· καὶ οὐκ ἦν ἄλλως· αὐτῶ γαλήνην ἐκ τῶν τοιούτων γενέσθαι, εἰ μὴ καὶ τοῦ ποθουμένου γένοιτο μὴ ἀποτυχεῖν, καίτοι καὶ πενία ἐσχάτη καὶ ἀκτημοσύνη συζῶν.

Συνταξάμενος τοίνυν τοῖς γέρονσι, καὶ τὰς τούτων εὐχάς, ἐν ἐφοδίου λόγῳ λαβῶν, ἐπὶ Κεραλληνίαν τὴν νῆσον ὤρμησε καταλθεῖν, διδασκάλων καὶ λόγων οἰκητήριον ταύτην εἶναι οἰηθείς, ἅτε δὴ ὑπὸ χριστιανικῆς διοικουμένην ἀρχῆς, καὶ οὐ διήμαρτε τῆς ἐφέσεως, ὡς περὶ κακῶν ὁ λόγος, δηλώσει σαφῶς.

Κατέλθων τοιγχορὸν εἰς τὸ Ἀρχαγμέστον, χωρίον Ἀκαρνανίας, οὐ μακρὰν τῆς θαλάσσης ἀπέχον, καὶ ἐπὶ νῆος ἀνγκαιῆς εἰς Κεραλληνίαν τὸν πλοῦν ποιουμένης, οὐ πολὺ τὸ ἐν μέσῳ καὶ εἶχε τοῦτον ἡ νῆσος, παρ' οὐδενός· γινωσκόμενον· φιλοξενίας μέντοι τῶν αὐτῆς ἐνοικούντων ὑπὲρ τοὺς κατὰ τὰς λοιπὰς νῆσους ἀντιποιοιμένων, ἐτύγχανε μὲν τῆς παρ' αὐτῶν δεξιότησε· αἰσχυρόμενος δέ, ἅτε νήλιος καὶ ὁμιλίας τῆς πρὸς ἐκείνους· οὐκ ἐθὰς ὦν, αὐτός· οὗτος· ἡμῖν πολλάκις· διατρυφίετο λόγων, ὡς εἶη τροφῆς οὐδ' ὅπως οὖν μεταλαβῶν ἐν ὄλαις ἡμέραις τρισίν, ἀπορία πιεζόμενος· τῶν πρὸς τὴν χρεῖαν ἐσχάτη.

Εἶτα Πασίῳ τῶ Μεταξῆ ἱερῶ ἀνδρὶ καὶ σοφῶ, ἐκ τῆς αὐτῆς νῆσου ὀρμωμένῳ καὶ ὁμιλητῆ τῶν γνησίων χρηματίσσαντι Θεοφίλου Κορυθαλλεύς· τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν, μετὰ Ἀγγέλου τοῦ Μπενιζέλου, γνώριμος γεγονώς, καὶ τὸν αὐτοῦ σκοπὸν ἀπαντα ἀνακαλύψας, τὴν τε ἔβρασιν ἦν περὶ τοὺς λόγους εἶχε, καὶ τὴν

τῶν αναγκαιῶν εὐθεῖαν διεξέλιθον, οὐ διακινῆς ἦν ἐλπίζων ἐπὶ τὸν Κίριον, οὐδὲ μᾶλλον ἐράνη τὸ τοῦ λόγου χανῶν· εἰδέξατο γὰρ αὐτὸν ὁ ἱερός· ἐκεῖνος καὶ τῶντι σοφός· ἀνὴρ μετ' ὅσας εἶχε τῆς προθυμίας, ἐξ αὐτῶν τῶν τοῦ προσώπου χαρακτηρήρων εἰς εὐλοθεῖαν αὐτοῦ κινήσει, καὶ εἰς τὸν οἶκον ἐν ᾧ ἦκαί· παρακλιῶν, οὐ μόνον εἰδίδασκεν αὐτὸν αἰκνῶς καὶ συνεχῶς, ἀλλὰ καὶ τὰ πρὸς τροφήν καὶ τὰ· ἄλλαι· χρεῖαι, αὐτῷ παρεχε· λογικῆς δὲ τὸ διδασκαλίας πραγματικῆς ἦν· ἐν γὰρ τοῖς γραμματικῶσι καὶ ποιητικῶσι μαθήμασιν οὐκ ὀλίγον, ὡς ἐβημεν εἰπόντες, χρόνον ἐτύγγχε κατατετριπώς, καὶ ἱκανῶς τῶν τοιούτων ἐμπειροῦ ἦν παιδευμάτων. Τάχτη τοίνυν τούτων ἐχόντων, ἔτος ὅλον ἠνέετο αὐτῷ παρὰ τῷ Παῖσιῳ ἀναστρεφόμενῳ, καὶ πολλὰν παρ' ἐκείνου τὴν ὠφέλειαν καρπομένην.

Τούτου δὲ παρελθόντος, ἐν ταύτῳ καὶ Θεόφιλος, οὐ ἀνωτέρω ἐμνήσθημεν, ὁ καὶ τούτου καὶ πολλῶν ἄλλων κληγέμων, Ἐνετίθηεν εἰς Ζάκυνθον παρεγένετο, καὶ φήμη παρὰ πᾶσιν ἦν τούτου πολλή· πολλῆς δὲ καὶ Παῖσιος οὐ τούτου ομιλητῆς· ἐπλήσθη χερῶν, τῆς τοῦ κληγέτου ἐνεκεν παρουσίας. Τούτων ἀκούσας Εὐγένιος, εἰ καὶ Παῖσιῳ πολλάς ἦν τὰς χήριτας ομολογῶν, καὶ μαθημάτων τῶν παρ' αὐτοῦ ἐς κύρον ἐμφορούμενος, ἀλλ' ὡς τελειοτέρῳ μᾶλλον ἐφίετο συγγενέσθαι τῷ διδασκάλῳ, κακείνης ἐν πείρᾳ γενέσθαι τῆς σιωνικῆς αὐθῆς πύθω πύθον ἐκυτῷ προστιθεί· ἔθην τοι καὶ κατὰ μηδὴν μελλήσας ἀπὸ Κερραλληνίας εἰς Ζάκυνθον μεταβίνει, καὶ Θεόφιλῳ φριτῇ τῷ Κορυθαλλεῖ, ὑπὸ Ζακυνθίων λίαν παρακληθέντι φροντιστηρίου τοῦ παρ' αὐτῶν συγροτηθέντος προσθῆναι· ὁ δὲ τούτου ἀσμένως εἰδέξατο καὶ μετὰ πολλῶν ἄλλων τῶν αὐτῷ φριτησάντων ἐκ τε τῆς αὐτῆς γῆσου καὶ ἐτέρωθεν συναρήμε· μᾶλλον δὲ καὶ οἰκειότερον καὶ γνησιώτερον πάντων κέραιας, σύσσιτον αὐτὸν ποιήσας καὶ ὁμορόριον. Οὗτος δὲ τῷ τῆς παιδείας ἔρωτι πάντα δεύτερᾳ τιθέμενος, οὐ μόνον τὰς τοῖς πᾶσι

κοινὰς ὑπηρεσίας αὐτῷ ἐπλήρου, ἀλλὰ δὴ καὶ τὰς τῆς ἡλικίας αὐτοῦ καὶ τῷ ἐπαγγέλματι μὴ πρεπούσας ἀόκνως διήνυε. Πολλὴν δὲ καὶ τὴν ὑπομονὴν ἐπεδείκνυτο· ἦν γὰρ ὁ εἰρημένος ἀνὴρ κατ' ὑπερβολὴν ὀργίλος, καὶ ἐπὶ τοσοῦτον μελαγχολικός καὶ θυμώδης καὶ τὴν γνώμην δυσάρεστος, ὡς πολλῶν αὐτῷ κατὰ κειρὸς φοιτησάντων, οὐκ ἔστιν ὅστις ἰδυνήθη μετ' αὐτοῦ ἐξαικμητικὸν γρῖνον ἀποπληρῶσαι, μᾶλλον δὲ καὶ τούτου ἐλάττωνα, οὗτος δὲ καὶ ἐπέκεινα τῶν ἑκτῶ ἐτῶν αὐτῷ συνδιέτριψε· δεῖγμα τούτου σφῆς, (ὡς πολλὰκις ἡμῖν αὐτοστοματὶ διηγεῖτο) ὅτι καὶ ἐτέρων δύο φοιτητῶν ἐξ Ἀρκαδίας (1) τῆς κατὰ Πελοπόννησον ἐν Ζακύνθῳ ἐλθόντων καὶ παρ' αὐτῷ φοιτησάντων, καὶ τριῶν μετὰ τοῦδε γενομένων· ὧν ὁ μὲν ὁμωνυμῶν ἦν αὐτῷ (Εὐγένιος· γὰρ κἀκεῖνος ἐλέγετο), ὁ δὲ τότε μὲν Πολυχρόνιος, ὕστερον δὲ μετωνομάσθη Παρθένιος· (οἷτινες μετὰ ταῦτα καὶ εἰς τὸ τῆς ἀρχιερωσύνης ἀζώμα προεβιάσθησαν), οὐκ ἦν ὅλως αὐτῷ δυνατὸν οὐδὲ πρὸς αὐτούς τι τοῦ θυμοῦ καθυφίεσθαι· ὑπῆρχον δὲ οἱ ἄνδρες ἀγαθοὶ τὰ ἔθνη, καὶ πολλὰς κεκοσμημένοι τῆς χάρισι· ἐπὶ τοσοῦτον δὲ Εὐγένιῳ φιλιὰ συνηρμόσθησαν, ὡς ἀδελφὸν μᾶλλον ἢ φίλον αὐτὸν καὶ συμφοιτητὴν νομίζειν· μετὰ τούτων ταῖνον ἦν συνοικῶν καὶ συνεσθίων, καὶ οὗτοι μετ' αὐτοῦ ὑφ' ἐνὶ καθηγητῆς παιδεύομενοι, κοινωνίᾳ τε γνώμης καὶ συνοικῆσι τῆς τοῦ καθηγητοῦ τῶν ἄλλων ἀπάντων προὔχοντες· ἀλλ' ὀπηνίκα τούτον θυμοῦσθαι συνέβαινε κατ' αὐτῶν (οἷα φιλεῖ τοῖς κατ' ὑπεροχὴν παιδείας ἢ ἐτέρας τινὸς τέχνης διαφέρουσι συμβαίνειν ἐπὶ τὸ μελαγχολικώτερον τὴν ἐκυτῶν κράσιν τρέπεσθαι) οὐδὲν ἕτερον ὑπεψιθίριζον, ἢ τό, Κύριε ἐλέησον! οὕτως ἦν ὁ ἀνὴρ ὑπὸ τῆς μελαγχολίας· καὶ τοῦ θυμοῦ νικώμενος! Εὐγένιος δὲ καὶ ἐφημε-

(1) Οὕτως ἐκαλεῖτο κατὰ τοὺς χρόνους ἐκαίνους ἡ Τριφυλλία καὶ ἰδίως ἡ νῦν πρωτεύουσα ταύτης Κυπαρισσία. Σ.

ρεύων ἦν ἐν ἐκκλησίᾳ τινὶ κατὰ Ζάκυνθον, ἐξ ἧς τὰς τε πρὸς τὸ ζῆν ἐπορίζετο ἀφορμάς, καὶ ἀπὸ ἀργυροῦν ἐν κατὰ μῆνα τῷ καθηγητῇ διδάκτρου λόγῳ παρέχων· ἦν δὲ ἡ ἐκκλησία αὕτη τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς καὶ θεομικτουργοῦ Σπυρίδωνος, τοὺς λεγομένους Ἐλεαζάρους καὶ κτήτορας καὶ ἐνορίτας ἔχουσα, τῶν εὐγενῶν ὄντας καὶ οὐκ ἀσήμεν, οἱ καὶ οὐ μόνον ἐφ' ὅσον χρόνον ἐκεῖ διέτριβε ποθητός· ἦν, καὶ τῶν ἄγαν τιμίων, ἀλλ' ἦδη καὶ εἰς ἑτέρας πόλεις ἀπάρκντα, πολλὰς ἐκέχρηντο πρὸς αὐτὸν εὐνοίαις, καὶ γράμμασιν ἐτίμων συγχοῦς, καθὰ δὴ καὶ αὐτὸς κίτους τοῖς πρὸς αὐτοὺς ἀμοιβαίαις.

Διατρίψας τοίνυν ἐν Ζακύνθῳ μετὰ Θεοφιλου τοῦ ἰδίου καθηγητοῦ, καὶ τῶν ὧν ἀνωτέρω ἐβήμεν εἰπόντες· ἐξ Ἀρχιδίης συμφορητῶν, ἐπὶ χρόνους τινὰς, μετὰ τε τῆς κατὰ λογικῶς παιδείας, καὶ ἐπιστημονικῶν λόγων ἀψάμενος, ἀερομακτικῶν τε λόγων ἐξηγήσεις τοῦ καθηγητοῦ συντιθέντος, αὐτὸς ἦν ὑπηρετῶν οἰκεία χειρὶ τοῖς παρ' ἐκείνου λεγομένοις· τε καὶ συγγραφομένοις· οὐδὲ γὰρ ἦν ἑτερός τις οὕτω πρὸς τοῦτο ἐπιτηδείως ἔχων, καὶ τῷ τῶν συγγραμμάτων πατρὶ καταθύμιος· διὸ καὶ παρὰ πάντας ἐδιδάσκετό τε πρὸς αὐτοῦ καὶ ἐστέργετο, καὶ μυστικωτέρων τινῶν καὶ βραθυτέρων ἀπέλαυε τῶν κατὰ φιλοσοφίαν δογμάτων.

Ἐποιεῖτο δὲ καὶ περιαιώσεις συχνὰς ἀπὸ Ζακύνθου εἰς τὸ Ἀνατωλικὸν τῆς Αἰτωλίας, καὶ γνώριμος τοῖς ἐκεῖ γεγονώς, φίλος τινὰς ἀξιολόγους· τῶν κατὰ τὴν νῆσον ταύτην ἐκτίσαστο, καὶ φιλοφροσύνης ἀπάσης· παρ' αὐτῶν ἠΐε οὕτω· πολλάκις δὲ αὐτῷ ἐξεγένετο ταῖς παρὰ τῶν φίλων ἐκείνων εὐεργεσίαις καὶ δάροις· κατὰ Ζάκυνθον ὄντα ἀμειβεσθαι τὸν καθηγητὴν, τοῖς μὲν δι' ἄλλων πεμπομένοις, τοῖς δὲ καὶ παρ' αὐτοῦ τούτου κομιζομένοις· ὅτε καὶ πατῆρά τινα τῶν ἐκ τοῦ Ἀνατωλικοῦ ὄρρακν ἀπολειφθέντα τοῦ ἰδίου πατρὸς, εἰληφεν εἰς ἀνταπορρῆν καὶ γραμμάτων παιδείαισιν ὡς κατὰ πνεῦμα υἱόν, καὶ εἰς Ζά-

κυνθον ἤγαγε μεθ' ἑαυτοῦ· ὃν καὶ ἰδὼν ὁ Κορυθαλλεύς, ἠτήσατο ὡς ἐν τάξει ἔχειν ὑπερέτου, ἀλλὰ χρόνος βραχύς· καὶ ὁ πατὴρ αὐτῆς μετὰ τοῦ Εὐγενίου ἦν· Γρηγόριος ἦν οὗτος· ὁ Μάνεσις, ὁ πρῶτος τῶν αὐτοῦ χρηματίας· ὁμίλητων, περὶ οὗ καὶ αὐτῆς εἰρήσεται ἡμῖν, προεῖντος τοῦ λόγου· τοῦτον ἐν τῇ Ζακύνθῳ ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ πρὸς χρόνον τότε βραχύν, εἰς τὸ Ἀνατωλικὸν ἀπέπεμψε τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα, βουλόμενος αὐτῆς αὐτὸν ἀναλαβεῖν μετὰ τὴν τῆς φροντίδος τῶν μελημάτων ἀπαλλαγὴν.

Θεῖα δὲ τινα κατ' ἐκεῖνο καιροῦ προνοία τοῦ τῆς Ἀλεξάνδρου προέδρου Κυρίλλου (οὗτινος καὶ ἀνωτέρω μνεῖαν ἐποιήσαμεθα) ἐκέθεν ἐπὶ τὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως πατριαρχικὸν τὸ δεύτερον ἀναχθέντος θρόνον, ἐπιστολὴ πρὸς Θεοφίλου πέμπεται πρὸς αὐτὸν ἐκ Ζακύνθου, ἐγκωμιστικὴ τε ἄμα καὶ συγχαριστικὴ, (ἥτις καὶ ἐν τῷ τῶν ἐπιστολικῶν αὐτοῦ τύπων ἐγγχειριδίῳ, τῷ διὰ συνδρομῆς τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κερκαλληνίας Νικοδήμου τοῦ Μεταξῆ, μαθητοῦ καὶ αὐτοῦ σὺν τῷ προρηθέντι Πλάσιῳ χρηματίσαντος, τυπωθέντι μετὰ τῶν ἄλλων φέρεται)· ἐξ ἧς ὁ ἱερώτατος Κύριλλος ἀφορμῆς δραξάμενος, εἰ καὶ ἐκ πολλῶν χρόνων ἐτύγγανε τοῦτον εἰδώς, πανταχοῦ γὰρ ἐφοίτα διὰ τῆς φήμης, ὡς οὐδενὸς δεύτερος τῶν κατὰ τὴν περιπατητικὴν καλουμένην φιλοσοφίαν ἐν τοῖς τότε χρόνοις λαμψάντων, γράμματι μεταπέμπεται τοῦτον παρὰ κλητικῶς ἐπὶ τὴν Κωνσταντίνου ἔλθεῖν, πάντα ὑπισχνούμενος αὐτῷ τὰ πρὸς διαγωγὴν φιλοσόφου ἀνδρὸς συντείνοντα· καὶ δὴ καὶ εἶχε τοῦτον πευθόμενον. Ἐνθεν τοι καὶ τῆς Ζακυνθίων ἀπέρχας διὰ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου Ἀθήναζε παρεγένετο, συνεπόμενον αὐτῷ καὶ συνοδοιπόρον ἔχων Εὐγένιον· θεασάμενος δὲ τοὺς οἰκείους ἄμα καὶ συμπολίτας, καὶ τῆς ἐκ τῆς πατρίδος παραμυθίας ἀπολελευκώς, ἐν ὅσῳ αὐτῷ διέτριβε, καὶ τὴν κατὰ πεῦσιν καὶ ἀπόκρισιν συνέθετο λογικὴν, φιλολόγων τινῶν νέων τῶν ἐξ

Ἀττικῆς· χάριν· εἶτα τῷ πλῶ χρησάμενος, εἰς Κωνσταντινίου διὰ τοῦ Ἐλλησπόντου γίνεται, καὶ Κυρίλλῳ τῷ τῶν πατέρων πατρὶ ἑαυτὸν ὑποκλίνας, ὅλοις τοῖς προστάγμασιν ἦν ἐκείνου πειθόμενος· εὐνοίας τε οὐχ ὄση; ἂν τις καὶ εἰποι πρὸ αὐτοῦ τοῦτου καὶ παρὰ πάντων τῶν κληρικῶν καὶ τῶν ἐν τέλει τυγάνων, πλῆθος· ὅσον συνέδραμε πρὸς αὐτὸν φοιτητῶν· ἀλλ' οὐδεὶς οὕτως αὐτῷ οἰκετός τε καὶ γνήσιος· Εὐγενίου οὐτ' ἦν, οὐτ' ἐλέγετο.

Δοῦς δὲ αὐτῷ καὶ ἐκκλησίαν ὁ πατριάρχης εἰς οἰκασίαν τε ἔμα καὶ σιτηρέσιον τὴν ἐν τῷ λεγομένῳ Κοντοσκαλίῳ, Εὐγενίου ἀγίου ἦν ὁ καὶ ταύτης ἐπιμελούμενος, καὶ ἐν αὐτῇ ἐφημερεύων· καὶ συνέλεγε μὲν μετὰ ἀκριβοῦσιν πᾶν τὸ ταύτης εἰσόδημα, κατεῖχε δὲ πρὸ ἑαυτοῦ οὐδέν, ἀλλὰ πᾶν ὃ, τι ἐλάμβανε τῷ καθηγητῇ παρεῖχε· αὐτὸς δὲ ἐξ ἰδίων ἐλίγων τε ὧν ἐτέρωθεν ἔχειν οἴος τε ἦν, ἐτρέφετο· καὶ πολλάκις ἀρεθμόν τινα χρημάτων τῶν ἐκ τῆς ἐκκλησίας αὐτῷ διδόντος, ἐκλογὴν μὲν ἐποιεῖτο τῶν κρείττονων, καὶ βαλκαντίῳ ἐναπετίθετο, τὰ δὲ παντάπασιν ἀχρηστὰ τῷ χρηστῷ τουτουῖ Εὐγενίῳ διδοῦς, ἀπελθεῖν προσέταττεν ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ τὰ πρὸς χρεῖαν ὠνεῖσθαι· ὁ δὲ μηδὲν τούτῳ ἀποκρινόμενος (οὐδὲ γὰρ ἠνείχετό τι τὸ παράπαν αὐτῷ ἀντιπεῖν) ἐπορεύετο μὲν, ἠσχύνετο δὲ τὰ τοιαῦτα τῶν χρημάτων εἰς φῶς ὄλω; ἐξενεγκεῖν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἰδίων ὧν ἂν εἶχε, τὸ τίμημα καταβάλλων καὶ τὰ χρεῖώδη ὠνούμενος, ὑπέστρεφεν οἰκαδὲ· τοιοῦτος μὲν ἦν τὸ ἦθος ὁ καθηγητής, τοιοῦτος δὲ καὶ ὁ μαθητής. Ταυτί δέ, εἰ καὶ παρεκδικτικώτερον ἡμῖν εἰρηται, καὶ περιττὰ μᾶλλον ἂν εἶναι φαίη τις, ἀλλ' ἀποδειξὶν φέροι τινὰ τῆς ἥ; ἀνωτέρω ἐρημεν προσεδρία; τῆ; παρὰ τῇ καθηγητῇ καὶ ὑπομονῆς τοῦ ἀνδρός, ὅπερ οὐδενὶ τῶν αὐτῷ φοιτησάντων ἐτέρῳ κατώρθωται. Καὶ οὕτω μὲν εἶχε τῆνικαῦτα κατὰ τὴν Κωνσταντινουπόλιν αὐτῷ ἢ μετὰ τοῦ καθηγητοῦ συνδιατριβή· καὶ ὁ μὲν ἐδίδασκεν, ὁ δὲ ἐδιδάσκετο· καὶ ὅλος ἦν προσκείμενος τοῖς μαθήμασι.

Συνέβη δὲ αὐτῷ καὶ τοιοῦτόν τι τρικυκῶτα γενέσθαι· σκανδαλισθεὶς διὰ τινὰ σκληρότερον λόγον ὃν ἀκήκοε πρὸς τοῦ καθηγητοῦ, (ὃν εἰ καὶ τυγχάνω εἰδῶς ἀκριβῶς, ἐκὼν μέντοι παρήμι, ἵνα μὴ προσκορῆ· εἶναι δόξω πολλοῖς, μικρὰ τινὰ καὶ οὐ πάντῃ ἄξια λόγου τῆ τοῦ λόγου συνυπαίνων ὀρμῆ) ἀναχωρεῖ μὲν τῆς ὀμιλίας αὐτοῦ, πρὸς Μελέτιον δὲ παραγίνεται τὸν Συρίγον, πατέρα πνευματικῶν καὶ διδάσκαλον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἐπιγραφόμενον, διδάσκοντα καὶ αὐτὸν ἰδίᾳ τοῦς πρὸς αὐτὸν ἐπὶ παιδείᾳ φοιτῶντας· ὃν καὶ ἰδὼν ὁ Συρίγος καταλείψαντα τὸν καθηγητὴν ἐκταυτοῦ, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλθόντα μετὰ πολλῆς ἐδέξετο τῆς προθυμίας, καὶ τὴν πρώτην χώραν ἐπέχειν διέταξε τῆς παρ' αὐτῷ χορείας τῶν φοιτητῶν· πυθόμενος δὲ καὶ τὴν αἰτίαν τῆς τοῦ Κορυθαλλεύς ἀναχωρήσεως, καὶ μαθὼν, οὐκ ὀλίγα καὶ αὐτὸς οὕτως ἀφορμῆς δραξάμενος κατετίπεν αὐτοῦ, ἃ καὶ τῆ σιωπῆ μᾶλλον ἢ τῷ λόγῳ πραξοῦσαι βέλτιον. Προὔπρηγον γὰρ ἐν ἐχθρῶ πρὸς ἀλλήλους ὄντες οὐ τὴν τυχοῦσαν, εἰς αἰτίας· μάλιστα τοιαῦτα· ὁ Συρίγος οὗτος, ἠδουκίμει μὲν ἐν τοῖς γραμματικοῖς καὶ ποιητικοῖς, καὶ ρητορικοῖς μαθήμασιν ἐπὶ ποσόν, ἐκκλησιαστικῶν τε λόγων καὶ τῶν ὅσα εἰς θεολογίαν ἀναφέρεται ἐμπειροῦς ἦν, κηρύσσειεν τε ἐπ' ἐκκλησιαστικῶν ἐνομιζέτο μηδενὶ τὰ πρεσβεῖα πραχῶσαι· λογικῶς μέντοι παιδεύει, καὶ τῆς κατὰ φιλοσοφίαν ἀμέθεκτος ἦν· ἐπεθύμει δὲ διαφερόντως μετὰ τῶν ἄλλων καὶ ταύτην κητέσθαι. φοιτᾷ τε τῷ εἰρημένῳ Κορυθαλλεῖ, καὶ συμφωνεῖ μετ' αὐτοῦ μισθαρνῆν τὴν λογικὴν ἄπασαν διδασχθῆναι· γενόμενος δὲ περὶ τὰ μέσα τῆς πραγματείας, ὁ μὲν ἕτει τὸ ἕμισυ τοῦ μισθοῦ λαβεῖν, εἴτα καὶ τὰ λοιπὰ τοῦτον διδάσχει, ὁ δὲ πᾶσαν ἐβούλετο ἐπελθεῖν, καὶ οὕτω τὸν μισθὸν ὀλόκληρον ἀποδοῦναι· πολλοὺς τοίνυν ἐπὶ τούτοις λόγου· πρὸς ἀλλήλους κατακλάσαντες καὶ μηδὲμῶς συνκίνεσαντες, εἰς ὕβριν τὴν κατ' ἀλλήλων μέχρι τέλους κατέστρεψαν· κατὰ, οὐ μόνον ἀποχοινίζεται

τοῦ Θεοφίλου Συρίου, ἀλλὰ καὶ τὴν γλωτταν, ὡς οἶός τε ἦν, ἠκόνησε κατ' αὐτοῦ, πολλὰ τε καὶ ἄλλα λέγων καὶ κατηγορῶν αὐτοῦ, καὶ δὴ καὶ ἔθεον αὐτὸν καὶ σιρετικὸν κελῶν, καὶ τοῖς τῶν Κηλουθῶν μάλιστα προσκείμενον δόγμασι· καὶ αὕτη μὲν ἦν ἡ τῆς πρὸς ἀλλήλους τούτων ἔχθρας αἰτία. Διὸ καὶ τὸν Εὐγένιον πρὸς αὐτὸν ἐλθόντα μετὰ πίστεως (ὡς ἐβήθημεν εἰπόντες) ἐδεξιώσατο χαρᾶς, ὡς κἀκεῖντου λυπήσων ἄρῃον τὸν τούτου κηθηγητὴν.

Ἐτύγχανε δὲ τινικαῦτα ὁ Συρίος διδάσκων τοὺς ἐκυτοῦ φοιτητάς (ὧν καὶ Παναγιώτης εἰς ἡν ὁ ὕστερον τοῦ βασιλέως χρηματίας διερμηνευτὴς) τοὺς τοῦ μεγάλου πατρὸς Γρηγορίου τοῦ Νηζιανζηνοῦ περὶ θεολογίας λόγους· οὐ μετὰ τῶν ἄλλων, ἧ καὶ πρὸ τῶν ἄλλων ἱεροατῆς πρῶτος καὶ οὗτος καθίσταται· συγκρίνων δὲ τὰ παρὰ τοῦ Συρίου λεγόμενα, καὶ τὴν τῶν μαθημάτων περὶ αὐτοῦ, τοῖς παρὰ τοῦ Κορυθαλλέως, τὸν μὲν νηπιῶ παιδί, τὸν δὲ ἀνδρὶ τελειῶ ἀπεικάζει· διὰ τοι τοῦτο καὶ μεταγνοῦς τῆς ἐκείνου ἀνχωρήσεως, ἐπιποθῶν δὲ αὐθις αὐτῷ προσελθεῖν, ὑπ' αἰσχύνῃς δὲ μὴ δυνάμενος, ἐτέρῳ τινὶ τρόπῳ τοῦ ποθομένου συνηγάθη τυχεῖν· βυδίζοντος γὰρ ποτε τούτου κατὰ τινα χρεῖαν ἐν τινὶ στενωπῷ, καὶ Θεόφιλον αὐτίκα ἐκ θατέρου μέρους βυδίζοντα, κατὰ συγκυρίαν συνελθεῖν καὶ συνκνησάσκει τούτοις ἀλλήλοις συνέπεσε· καὶ ὁ μὲν ἠσχύνθη καθ' ὑπερβολὴν οὕτως ἐξ ἀπροόπτου τῷ κηθηγητῇ συναντήσας· ὁ δὲ (ἦν γὰρ καὶ αὐτὸς μεταγνοῦς, τῆς ἐκείνου ὁμιλίας καὶ ὑπηρεσίας μονωθεῖς) πρὸς αὐτὸν ἰδὼν καὶ μειδιάσας ἱλαρῶς τῇ φωνῇ, πῶς ἔχει σοὶ τὰ τῶν μαθημάτων, εἰρωνικῶς οὕτως ἔφη, Εὐγένει· ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν κάτω μᾶλλον καὶ πρὸς γῆν βλέπων, κελῶς ἀπεκρίνατο· καὶ ὁς αὐθις· τοσοῦτον χρόνον μετ' ἐμοῦ διατριβῶν οὐκ ἔγνωσ τὰ κατ' ἐμέ, ὅτι πολλάκις ὑπὸ τοῦ θυμοῦ νικώμενος, πολλὰ καὶ τῶν οὐ δεόντων οὐ πρὸς σέ μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἔλεγον φοιτητάς, καὶ οὐκ ἦν ἕτερός τις

πλὴν σοῦ τῶν μᾶλλον σιωπόντων ἄμικ καὶ ὑπομενόντων, ταυτὸν δὲ πῶς οὕτως ἐπιλέγῃσι σεαυτοῦ; ἀλλ' εἰ βούλει πάλιν ἐπανελθεῖν πρὸς ἐμέ, ἐλθέ. Τούτων δὲ παρ' ἐλπίδα πᾶσαν ἀκούσας τὴν ἑαυτοῦ Εὐγένιος, ἐρμικῶς τῷ λόγῳ χρυσάμενος, ἐπανήλθε μετὰ σπουδῆς πρὸς αὐτὸν, καὶ τῶν προτέρων εἶχετο μαθημάτων.

Κυρίλλου δὲ τοῦ σοφοῦ (οὗ πολλάκις ἐν τοῖς ἄνω ἐμνήσθημεν) τὸν πατριρχικὸν τῆς Κωνσταντίνου θρόνον ἰθύνοντος, καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων εἰς ἐπίδοσιν προέκτων, δημογοροῖσι τε καὶ παρ' ἐκείνου τῆς ἐκκλησίας φαιδρυνομένης, καὶ φρονιστηρίοις παντοδαπῶν μαθημάτων τοῦ τῶν Ἑλλήνων γένους σεμνυνομένου, μὴ φέρον ταῦτα ἔρῃν ὁ τῶν κλητῶν ἐχθρὸς καὶ πολέμιος, ὑποδύεται μὲν κηθάπερ πάλοι τὸν θρονὸν ἐν πραδείῳ, οὕτω τηκκαῦτα τὸν ἐκ Βερροῖς ὁμωμυμοῦντα τῷ εἰρημένῳ πατριάρχῃ, ἐγείρει δὲ κατ' αὐτοῦ συκοφαντίας πολλὰς τε καὶ χυλεπὰς· αὐτὰς δὲ πᾶσαι Ἰησοῦσιν, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν Γεζουβιτῶν τῶν καταράτων (οἷς ὁμόφρων καὶ οὗτος ἦν) ἐτύγγλον συσκευαί τῶν πάντα ἀνκακῶντων ἂν ἀπάντων ὁ πάππας πρωταίτιος ἦν, ὡς ἐκ τινος λόγου λατινιστὶ μὲν συντεταγμένου, ἑλληνιστὶ δὲ ἐρμηνευθέντος ἔξεστι τῷ βουλομένῳ μαθεῖν, οὐ μέροις τι ἐκ τοῦ ὅλου κἀνταῦθα ὡς ἔχει ἐπὶ λέξεως καταστρώσκει δεῖν ἔγνωμεν εἰς πλείονα τῶν τὰ κατ' αὐτοῦ εἰδέναι βουλομένων πληροφορίαν.

Ἴσον μέρους τοῦ ἐκ τῆς τῶν λατίνων φωνῆς εἰς τὴν ἰδιωτικὴν τῶν Ἑλλήνων γλώτταν ἐρμηνευθέντος λόγου.

• Τὴν πέφτην, ὕστερα ἀπὸ τὸ γεῦμα εἰς τὸ σπίτι τοῦ γαρδινάλι, δεκέρχου τῶν γαρδινάλειων, ἔγινε μίξις συνάθροισις τῶν πρώτων γαρδινάλειων τῆς κύλης· τοῦ πάππας, δι' ἀφορμὴν τῆς Κωνσταντινουπόλεως (καὶ τῆς Μπόεμικς)· ἡ ἀφορμὴ τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἶναι διὰ τὸν πατριάρχην τῶν Ἑλλήνων Κύριλλον, δικαί πέμπει εἰς τὴν Ὀλάντα διαφόρου νεύου Ἑλ-

λινας, διὰ νὰ πειδυθοῦσι καὶ νὰ μάθουσι τὴν διδασκαλίαν ἐκείνων τῶν Ὀλκντέζων, διὰ νὰ ἠμπορήσῃ μὲ τοῦτο τὸ μέσον νὰ ἐμπέσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀκόμι τὴν διδασκαλίαν τους, μιμνύμενος καὶ αὐτὸς τὸν πάπαν Γρηγόριον δέκατον τρίτον, ὁ ὅποτος, διὰ νὰ ἐμπέσῃ τὸν καθολικισμόν (ἔχουν τὸν παπισμόν) εἰς τὰ μέρη τὰ ἀρκτέωα, καὶ τῆς Ἑλλάδος, καὶ τῆς Ἀνατολῆς, ἐθεμελίωσε σπουδαστήρια εἰς τὴν Ρώμην τοιοῦτων νέων. Ἐγνώρισε τοῦτο ὁ πάπας ἀπὸ τοὺς καθολικοὺς τῆς Ὀλάντας (ἔχουν παπίστας) ὅπου εἶναι ἐκεῖ, καὶ μερικὰ ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπον τὸν λατῖνον ὅπου κάθεται ἐκεῖ εἰς τὴν Ὀλάνταν κρυφά· ἀμὴ ἢ παρακίνησις ἢ περισσοτέρη καὶ κυριωτέρη ἦλθε τοῦ ἀγίου πάπα ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἐπισκόπους καὶ ἐπιστάτας Ἑλλήνας, οἱ ὅποτοι ἂν καλὰ καὶ δὲν γνωρίζουσι τὸν πάπα ὡσάν κεφαλὴν κατὰ δύναμιν καὶ ἐξουσίαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, τὸν ὁμολογοῦσιν ὅμως πρῶτον εἰς τὴν ἀξίαν καὶ ὑπεροχὴν, καὶ εἰς αὐτὸν καταφεύγουσι διὰ βοήθειαν εἰς ἐκεῖνα τὰ ἔθνη, εἰς τὰ ὅποια ἀντάμα μὲ τὸν αὐτὸν πάπαν διαφέρουσι ἀπὸ τοὺς καθολικιστὰς· καὶ λουτεράνοους, καὶ τοὺς ὁμοίους· καὶ τῶρα δι' αὐτὸ τοῦτο ἐδράμασιν εἰς τὴν Ρώμην, ἵνα ὁ πάπας διὰ μίσου ἐκείνων τῶν μέγα δυναμένων καθολικῶν, ἔχουν τῶν αὐθεντάδων ὅπου ἔχουν μπαλοῦς, εἰς τὴν Πόλιν νὰ κάμωσι θεραπεῖαν εἰς τὰ τόσα κακὰ, νὰ κάμῃ νὰ καθήρουνσι καὶ νὰ τιμωρήσωσιν ἐκεῖνον τὸν πατριάρχην Κύριλλον, ὁ ὅποτος μὲ κινουόριζις διδασκαλίαις γυροῦσι νὰ ἀναστατώσῃ τὸ βασίλειον τοῦ Ὁσμάνου· καὶ κατασκευάζωντας τὴν ὑπόθεσιν εἰς τοῦτον τὸν τρόπον ἐναντίον τοῦ πατριάρχου τῶν Ἑλλήνων Κυρίλλου, πιστεύεται, ὅτι θέλει περάσει πολλὰ κακὰ, μόνον οἱ αὐθεντὰδες διὰ τὴν παρακάλεισιν τοῦ πάπα νὰ θελήσωσι νὰ ἀποδεχθῶσι τέτοιον ἀγῶνα· ἀμὴ διατὶ κοινὰ (1) εἰς ὅλους τοὺς

(1) Γραπτέον-κοινά. Σ.

ἡγεμόνας εἶναι ὁ πάππας ὀλίγη; διαθέσεως, καὶ ἔχει πολλὰ ὀλίγους; ὅπου τὸν ἀγαποῦσιν, ὧντας ἐκεῖνος εἰς ὅλους ὀλίγον φιλόκνητος, δὲν ἤξεύρω πῶς θέλουσι θελήσει νὰ ἐμποῦσιν εἰς τέτοιον στάδιον, καὶ νὰ ἀντισταθῶσιν εἰς τέτοιαν ἐπικίνδυνον μάχην. •

Σημείωσις: Εὐγενίου πρὸς ταῦτα τῆ αὐτῆ ἰδιωτικῆ γλώττῃ.

• Ἡμπορεῖ κάθε φρόνιμος ἄνθρωπος διαβάζωντας ἀπαθῶς καὶ μὲ φόβον θεοῦ τὰ ἄνωθεν γραμμμένα, νὰ γνωρίσῃ καλὰ ποταπὴν λύσασιν εἶχεν ὁ πάππας καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἐναντίον ἐκείνου τοῦ ἱεροῦ ἀνδρὸς Κυρίλλου· διὰτὶ καθὼς φαίνεται εἰς τοὺς α γ λ κ ε'. μὴνα φεβρουάριον εἰς κ β', εἶδωκεν ἐγγράφως ἀπὸ τὴν Ρώμην εἰς ποια παραγγέλματα τοῦ Κανάνκη τοῦ Ρώσῃ ἀπὸ τὸ Ἀνάπλι νὰ φέρῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν εἰς τοὺς Γεζουτταῖς, καὶ εἰς τοὺς ὁμόφρονας αὐτῶν, καὶ μὲ τὸ μέσον τοῦτο νὰ πρᾶκινῆσιν τοὺς αὐθέντας τοὺς μπατλοὺς νὰ συνδράμωσι μὲ κάθε λογῆς προθυμίαν καὶ σπουδὴν νὰ κάμωσιν ἐναντίον τοῦ Κυρίλλου ὡς διαλαμβάνουσι τὰ ἄνωθεν γεγραμμμένα, νὰ τὸν διαβάλλωσιν ὡς ἐπίδουλον καὶ ἀποστάτην εἰς τὸν κρατοῦντα καὶ τοὺς περὶ αὐτόν, καθὼς τὸ ἐκάμασιν ὡς φαίνεται καὶ ἔως τὸ ὕστερον εἶχεν καὶ ἄλλα πολλὰ γεγραμμμένα, διὰ νὰ ἔχῃ εἰς ἐνθύμησιν αὐτὸς ὁ Κανάνκη; ὁ Ρώσῃς νὰ μιλήῃ ἐκ στόματος τοῦ πάππα πρὸς τὸν αὐτὸν Κύριλλον καὶ πρὸς κάθε ἄλλον ὅπου ἤθελε μιλήσει· τὰ ὅποια ἡμεῖς; διὰ τὸ πλῆθος τὰ ἀφῆκαμεν· ἐγράψαμεν δὲ μόνον ἐκεῖνο ὅπου εἶναι ἀρκετὸν νὰ δείξῃ ὅλην τὴν κκλίαν τῶν παπιστῶν, καὶ ὅτι ὅλος ὁ χλασμός καὶ ἡ φθορὰ τῆς ἐκκλησίας ἀπὸ ἐκείνους προέρχεται· ἀλλὰ καὶ τοῦτο εἶναι ἄξιον σημειώσεως εἰδῶ περισσύτερον ἀπὸ ὅλα· φαίνεται νὰ δεινοπαθῶσι πολλὰ καὶ νὰ τοὺς κακοφαινεταὶ νὰ παιδευθῇ τινὰς ἀπὸ τὸ γένος μας εἰς ἄλλον τόπον, ἔξω ἀπὸ τὴν Ρώμην, καὶ νὰ εἶναι ἐλεύθεροι ἀπὸ τὸ φαρμακερὸν

καὶ θολερὸν ποτὶν ἐδικὸν τοὺς, δικτὶ θέλουσι νὰ εἶναι πάντα ἠπατημένοι καὶ δουλωμένοι εἰς τὸν παπισμὸν, καὶ νὰ μὴν εἶναι ἐλεύθεροι νὰ κρίνῃ τὴν ἀλήθειαν.

« Ποτὲ ὁ μακκαρίτης ὁ Κύριλλος φαίνεται νὰ μὴν ἔσται-
 λεν ἄλλον νὰ σπουδάζῃ, ἔξω ἀπὸ τὸν ἀγιώτατον Μικτροφάνην
 τῆς Ἀλεξανδρείας, ὁ ὁποῖος ἐκινδύνευσε πολλὰ ἀπὸ τοῦς πα-
 πίστας πανταχοῦ, ἀλλὰ ὄχι μέχρι τέλους, τοῦτο εἶναι φανε-
 ρὸν εἰς ὅλους. Θεὸς ὁμοῦ ὁ ἅγιος νὰ φυλάξῃ τὴν ἐκκλησίαν του
 ἔθελον καὶ ἀκαπλήτευτον ἀπὸ τοῖς ἐπιβουλαῖς τῶν ἐβρῶν ὁ-
 ρατῶν τε καὶ ἀοράτων, καὶ νὰ στέκεται πάντα σταθερωμένη
 ἐν τῷ θεμελίῳ τῶν Ἀποστόλων, ὅντος ἀποργωνιστοῦ αὐτοῦ
 Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἁμῶν ».

Ἐντεῦθεν τοίνυν ὁ ἐκ Βεροῖας σὺν τοῖς περὶ αὐτὸν ὁμό-
 φροσιν ὁμηθεῖς, καὶ πάντα κάλων, ὁ λέγεται, μετ' αὐτῶν κι-
 νήσας, ἐκβάλλει μὲν τοῦ θρόνου τὸν τούτου ἀξίον, γίνεται δὲ
 περ' ἀξίον αὐτοῦ ἐγκρατής· οὐ μὴν δέ, ἀλλὰ καὶ θανάτου δει-
 κνυσιν ἔργον αὐτὸν, ἀκοντίσας τῷ τῆς θαλάττης βυθῷ.

Τούτων δὲ γενομένων, πολλὴ τὴν ἐκκλησίαν εἶχε τότε
 ἡ ταραχὴ· καὶ πολλοὶ μὲν τὸν ἐκείνου θάνατον ἀπωλοφόροντο,
 ὡς ἀδικῶς γεγόμενον, καὶ τοῦτο ὡς τυραννικῶς καὶ ληστρι-
 κῶς ἐπιβάντα τοῦ θρόνου πολλὰ τε καὶ ὕβρισιν ἐπλυνον· ἑτε-
 ροὶ δ' αὖθις ἀπεγῆθαι πρὸς ἐκεῖνον δικαίμενοι, τοῦτον ὡς νο-
 μίμως καὶ κανονικῶς τὴν ἀρχὴν διαδεξάμενον ἀνευρήμουν, καὶ
 οὕτω πολλὰ πρὸς πολλοῦς ἦσαν εἰδεις· ὁ δὲ γεννάδας οὗτος
 ὠτακουστάς ὅτι πλείστους ἐκασταχοῦ τῆς πόλεως προβαλλό-
 μενος, ἐβούλετο διὰ τούτων μανθάνειν τίς μὲν ὁ περὶ ἐκείνου
 λέγων εἴη χριστῆς, τίς δὲ ὁ περὶ αὐτοῦ τάναντί· καὶ δὴ
 μαθῶν, ἐνα καὶ Θεόφιλον εἶναι τὸν Κορυθαλλεῖ, τὸν ἐκείνῳ μὲν
 πολὺν τὸν ἔπαινον πλέκοντα, καὶ τῆς τελευταῖας μακαρίζοντα,
 τοῦτω δὲ τὰ τῷ τρόπῳ καὶ τοῖς ἔργοις πρόσρορα ἐπιφέροντα,
 καὶ τοὺς αὐτοῦ φοιτητάς πάντας ἔχοντα ὁμοφρονούντας αὐτῷ,

ὀπλιζέται μὲν καὶ κατ' ἐκείνου πολυειδῶς, οὐχ οὕτω δὲ ὅσον κατ' Εὐγενίου τοῦ ἱεροῦ· περὶ τούτου γὰρ ἔρθη καὶ πλεόν τι παρὰ τῶν ἐν τοῖς τοιούτοις αὐτῷ διακονομένων ἀκκησῶς, ὅτι δηλαδὴ καὶ ἐγκωμίοις ἐτίμησε τὸν παρ' αὐτοῦ πηγέντα, καὶ ἐκκλησιαστικὴν ἀπολοιοθῆεν περὶ αὐτοῦ συνεγράψατο.

Μαίνεται τοίνυν ἐκπάγλως, ἵνα τι καὶ ποιητικῶς εἴπω τὸ ἐκείνου ἦθος μᾶλλον παρὰστῆσαι βουλούμενος, ὁ μὲν γὰρ πάση καὶ πρότερον ἀτοχος ὢν κατὰ τοῦ ἀνευθύνου τούτου ἀνδρός· καὶ πρῶτον μὲν ἐκ τῶν ἰδίων ἐβούλετο πέμψαι τινὰς τὴν οἰκίαν ἐν ἧ κατόκει ἐρευνησόντες, εἰ ἄρα εὐροίεν τι τῶν περὶ Κυρίλλου γραφέντων αὐτῷ, καὶ μετ' αὐτοῦ τοῦτον ἐπὶ τὸ πατριαρχεῖον ἀπάξοντας, ὡς ἀπολογοσόμενον τῇ περὶ αὐτὸν συνόδῳ καὶ εὐθύναις παρέξοντα.

Φώτιος δὲ τις ἐν μειρακίαις ἐτι τελῶν, καὶ ποτὲ μὲν τούτῳ μαθητευόμενος, ποτὲ δὲ τῷ πατριαρχεῖῳ προσεδρεύων, καὶ τοῖς κλυομένοις νοταρίοις καταλεγόμενος, γνώμη· τε καὶ κατ' ἐκυτόν εὖ ἔχων, καὶ πρὸς αὐτὸν ὅτι μάλιστα εὐνοικῶς δικαιοσύνος, τῶν τῷ ἐκ Βερροῖας βουλευομένων τε καὶ λεγομένων ἀκούσας, σπεύσας ὅτι τάχιστα ἐδήλωσεν αὐτῷ πάντα τὰ κατ' αὐτοῦ σκευωρούμενα· πολλὴν δὲ καὶ οὕτος οὐ τότε μόνον, ἀλλὰ καὶ διὰ βίου παντός ἐδείκνυε πρὸς Φώτιον τὴν φιλίαν, καὶ ὡς υἱὸν αὐτὸν εἶχε πνευματικόν, ἐκείνης τε ἕνεκα τῆς εὐεργεσίας, καὶ τῶν ἄλλων ὧν εἶχε γρηστών ἠθῶν, ὡς δῆλον καὶ ἐκ πολλῶν ὧν πρὸς αὐτὸν ἐκ διαφόρων τόπων γέγραπεν ἐπιστολῶν. Μαθὼν τοίνυν παρὰ Φωτίου τὰ κατ' αὐτοῦ ὡς ἔρημεν σκευωρούμενα, τὰ περὶ Κυρίλλου αὐτῷ συγγεγραμμένα παρὰ τὴν λαβῶν, καὶ μὴ δυνάμενος ἐτέρωθί που ταῦτα ἐγχεῖν, τὸ προσκεράλαιον αὐτοῦ ἀναλύσας, καὶ ἔσω ταῦτα ἐνθείς ἀνέρραψεν αὐθις ὡς ἦν καὶ πρότερον· οὐ πολλή τι· παρῆλθε καιροῦ ροπή, ἀφ' οὗ τοῦτο πεποίηκε, καὶ οἱ παρὰ τοῦ ἐκ Βερροῖας ἀποσταλέντες τῇ οἰκίᾳ ἐπέστησαν, οὐ κιβώτιον, οὐ βιβλίον, οὐ

πέρην, οὐχ ἱμάτιον, οὐδ' ἄλλο τι τῶν σκευῶν ἐξέσπαντες· ἀνενόχλητον, ἀλλὰ πάντα μετ' ἀκριβεῖς ἀνερευνήσαντες, ὡς οὐδὲν ὦν ἠλπίζον εἶρον, τοῦτον μόνον λαβόντες εἰς τὸ πατριρχεῖον ἀπήχκον, καὶ τῷ βήματι τοῦ ἀποστείλαντος τούτους παρέστησαν ἀπολογησόμενοι ὑπὲρ τῶν ἐγκλημάτων ὧν αὐτῷ ἐνεκάλουν.

Καὶ δὴ τοῦτον ἰδὼν ὁ τῷ τοῦ πατριάρχου ὀνόματι ψευδῶς κληΐζόμενος — σὺ εἶ ὁ τοσοῦτον ἔπικινον Κυρίλλου τοῦ κκκῶς καὶ βιβλικότος καὶ θανόντος ποιούμενος, ὥστε καὶ ἐκκλησιαστικῇ τιμῆσσι τοῦτον ἀκολουθίᾳ; — Ἐγὼ εἰμι, ἀπεκρίνατο, ὁ τοῖς εὐεργετοῦσί με, εἰ καὶ μὴ ἔργοις, ὡς μὴ δυνάμενος, ἀλλὰ γοῦν λόγοις χάριτις ὁμολογεῖν οὐ πυνόμενος, καὶ τοὺς ἀρετῆ κεκοσμημένους ὄση δύναμις ἐπικνεῖν βουλόμενος! Τούτων ἀκούσας ὁ τυραννικὴν μᾶλλον, ἢ ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν ἐκυτῷ περιβέμενος, οὐκ ἠνέσχετο καὶ περαιτέρω τὸν λόγον προσενεγκεῖν, ὥστε καὶ ἀκριθέστερον ἀνακρίνει, (θυμῷ γὰρ μᾶλλον ἢ λόγῳ δεδουλωμένος; ἦν) ἀλλὰ καθιερῖσει τοῦτον αὐτίκα καθυποβάλλει, προσαπειλήσας καὶ ταύτης· πλείονα, καὶ μετὰ πολλῆς; τῆς ὀργῆς; τοῦ πατριρχεῖου ἐκδικῶν· οὐκ ὀλίγα δὲ καὶ κατὰ Κορυθαλλεῖς; καὶ τῶν λοιπῶν αὐτοῦ φοιτητῶν εἰρήκει κατηγορίαις γέμοντα καὶ ἀπειλῆς. Καὶ οὕτω μὲν ἐπανήλθεν Εὐγένιος; ἐκ τῶν αὐτῷ παρὰ δόξαν συμβάντων πανταχόθεν συγκεχυμένος, καὶ λογισμοῖς; προσπικλαίων πολλοῖς; εἰ καὶ παραμυθητικοῖς; λόγοις; τοῖς; παρὰ τε τοῦ καθηγητοῦ καὶ τῶν φίλων τὸ φλεγμῆνον τῆς λύπης; αὐτοῦ κατεμάλασεν.

Ὁ δὲ καλὸς κήρυχός; ἐκ Βερροίας; οὐκ εἰς μακρὰν εἰσπράττεται δίκας; τῆς; τολμηρίας; ἄμα καὶ ἀσεθείας, καὶ εἰς Ἀφρικὴν παρὰ τῶν δυναστῶν ἐξορίζεται, τάχιιστα τῆς; κακίας; αὐτοῦ ληψόμενος; διάδοχος; δὲ τούτου, οὐ τῆς; γνώμης, ἀλλὰ τοῦ θρόνου καθίσταται ὁ Ἡερθένιος ὁ γέρων· ὃ καὶ προσελθὼν ὁ Εὐγένιος, καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ ἐκ Βερροίας; εἰς αὐτὸν γινόμενα πάντα

δηλώσας, και μάλιστα την καθαίρεσιν, προσέπιπτε, και τῶν ποδῶν αὐτοῦ προκυλινθεῖτο, λύσιν κίτων πρὸ αὐτοῦ τῆς παραλόγου ἐκείνης καθιέρσεως· ὁ δὲ τοῦτον Ἰλαρῶς και φιλοφρονῶς δεξιόμενος, και τῆς πρὸς αὐτὸν εὐλαθείας θυμαίσας, δέδωκεν αὐτῷ τὴν τάτης λύσιν ἐγγράφως· ἔχουσιν οὕτως:

• Παρθένιος· ἐλέμ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ρώμης και οἰκουμενικός πατριάρχης.

• Ἐπειδὴ ὁ κκῶς και φύς και τραχείς ἐκ Βερροίας Κύριλλος τῆ τῶν ἔξω χρησάμενος δυνάμει ἐγκρατῆς τοῦ πατριάρχικου παρκνόμεως ἐγένετο θρόνου, ὡς ἴσασι πάντως οὐ μόνον οἱ ἐγγύς που, ἀλλὰ δὴ και οἱ πόρρωθεν τῆς καθ' ἡμᾶς οἰκοῦντες, νεωτερισμούς τινες τῆ καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτη τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ ἐπεισάγειν διανοούμενος, τοὺς ὁπωσοῦν ἀντιλέγειν αὐτῷ ἐπιχειροῦντας διακρόως ἐπίθιενεν, Ἰεσουϊτικὸς τε και τοῖς τοιοῦτοις ὁμόφροσι χριζόμενος, δι' ὧν και τὸ πρῶτον ἐπὶ τὴν ἀρχὴν προεδιεύσθη· ἐξ ὧν εἰς και ὁ ὁσιώτατος και λογιώτατος ἐν ἱερομονάχοις και πνευματικοῖς κύρ Εὐγένιος ὁ Ἰαννούλιος οὕτοςί, ὅν παραλύγω καθιέρσεσι ὑπ' αὐτοῦ καθυποβληθέντι, ἡ μετριότης ἡμῶν ἔχει συγκεχωρημένον και λελυμένον τῆς παρκνόμεως ἐκείνης καθιέρσεως, ἔχοντα τὸ ἐνεργοῦν τῆς ἱερωσύνης αὐτοῦ ἀκωλύτως και ἀνεμποδίστως· ἐπὶ γὰρ τούτῳ γέγραπται και τὸ παρὸν τῆς ἡμῶν μετριότητος ἀθωώσεως αὐτοῦ γράμμα, και ἐπεδόθη αὐτῷ· ἐν ἔτει σωτηρίῳ α' χ' λθ', ἐν μηνὶ ὁκτωβρίῳ, ἰνδικτιῶνος η'.

Εἶτα, τῶν μὲν σκηνδάλων και μετὰ πολλὸν χρόνον ἐς τέλος οὐδέπω λωρησάντων, τῶν δὲ μθθμάτων ἐλαττουμένων, ἀπορία τοῦ τὰ κατὰ τὴν σχολὴν συνιστάντος, ἀχθεθείς δὲ και τὴν ἐν τοιοῦτοις ὄχλοις διατριβὴν, (τρίτον γὰρ διεβίαιεν ἔτος, ἐξότου εἰς Θράκην ἀνέπλευσεν) ἀπάρας ἐκ Κωνσταντινουπόλεως τὴν Ἑλλάδα αὐθις κατέλαβε, τὸν καθηγητὴν ἐκεῖ καταλείψας· παρκκληθείς δὲ ὑπὸ τῶν τὰ πρῶτα ἐν τῇ Ἄρτῃ

τῆς Ἀκαρνανίας φερόντων, τῆ; πρὸ αὐτῶν αὐτόθι γενομένης σχολῆς προσῆναι, ἥς καὶ Παΐσιο; προστάτης ἤρθη πρὸ χρόνων τινῶν ὁ ἀπὸ Κερκλληνίας Μεταξῆ;, τὴν ἔρσειν τούτων ἀποπληρῶν, προέστη τχύτης ἔτος καὶ μόνον ἐν· εἴτα εἰς τὸ Ἀνατωλικὸν τῆ; Αἰτωλίας μετέβη, καὶ παρὰ τῶν αὐτῶ φιλῶν πολλῆς ἔτυχε δεξιώσεως.

Ὁ δὲ Κορυθαλλεὺς Θεόφιλος, οὐ μετὰ πολὺ τοῦ Εὐγενίου τῆς Ἄρτης ἐξεληθόντος, περκαλλήσει τινῶν τῶν ἐκ τῆς αὐτῆς πόλεως, εἰς Κωνσταντινούπολιν κατὰ τινα χρεῖν ἀναδόντων πεισθεῖς, ἀρχιερεὺς Νκυπάκτου καὶ Ἄρτης ἀναδείκνυται καὶ Θεοδοσίος; ἀντὶ Θεοφίλου μετονομάζεται, καὶ μετ' ὀλίγον τὴν Ἄρταν κατακλιμαῖνει, μητροπολίτης τῆς ἐπαρχίης τχύτης καὶ ὧν καὶ κλοούμενος; ἐπεὶ δὲ πολιτικῶν πραγμάτων παντάπασιςν ἄπειρος ἦν, εἰ καὶ θεωρητικῆ; φιλοσοφίης; εἰς ἄκρον ὑπῆρχεν ἐλλητικῶς, οὐδ' ἔτος ὀλόκληρον ἠδυνήθη τοῦ; τῆ; ἐκκλησιῆς τχύτης οἴκκς; ἔχειν ἐν ταῖς χερσίν· ἠνίκα γὰρ πολιτικῆς τινος; ἢ καὶ ἐκκλησιαστικῆς ὑποθέσεως; καὶ πράξει; καιρὸς ἐκάλει τοῦτον μετχειρίζεσθαι, οὐ μόνον οὐδὲν τούτων ὡς εἰκὸς ἦν κατῶρθου, ἀλλὰ καὶ γελοῖά τινα εἰσέτι καὶ νῦν εἰσὶν οἱ λέγοντες; τοῦτον καὶ λέγειν καὶ πράττειν· καὶ πολὺ τούτων γελούτερα ἦν ἂν πεποιηκῶς, εἰ μὴ Εὐγένιος; πολλῶς συνῶν αὐτῷ τὰ πλεῖστα διώρθου· οὐδὲ γὰρ πάντη τὴν συνουσίαν αὐτοῦ ἀπελείπετο, εἰ καὶ ἀπ' ἀλλήλων δίσταντο. Τχύτη τοι καὶ τχύτην περικτησάμενος, Ἀθήνα; παραγίνεταί, καὶ τῆ πατρίδι τὸ τελευταῖον δίδωσιν ἐαυτῶν· ὃν καὶ μετὰ πάσης τῆς προθυμίας; οἱ συμπολίται ἀποδεξάμενοι, οὐχ ὡς Ἀθηναῖον μόνον, ἀλλὰ καὶ ἓνα τῶν πάλαι γεγεννημένων ἐν αὐτῇ φιλοσόφων, ἀλλὰ καὶ ὡς τῆ ἀρχιερατικῆς ἀξίης κεκοσμημένον, τιμῆς τῆς προσκοῦσης; ἠξίωσαν· καὶ αὐθι; μαθητιῶντες οὐκ ὀλίγοι πρὸς αὐτοὺς ἀπανταχούθεν συνέρρον. Τηνικαῦτα καὶ Νεκτάριος ὁ ὕστερον Ἱεροσολύμων πατριάρχης; χρηματίσας, Σιναιτῆς ὧν

ιερομόνυχος, καὶ εἰς Πελοπόννησον καὶ τὰ περὶ αὐτῆς, ἐλευμοσύνης χάριν πεμφθεῖς, φιλοσοφίαις ἔνεκεν αὐτῷ συνεγένετο, εἰ καὶ τ' ἄλλα πεπαιδευμένος ἦν· πολλοὶ γὰρ πρότερον κατὰ τὴν Κρήτην καὶ ἀλλὰχοῖσι τοῖς διδασκάλοις ἐγρήσκατο· καὶ Γερμανὸς προσέειπε ὁ ὕστερον ἐν Οὐγκαρούλαχίᾳ ποιούμενος· τὰς διατριβὰς· καὶ Νύσσης ὀνομασθεὶς ἀρχιερεὺς, καὶ Λιονούσιος τις ἐκ Ναυπλίας· τῆς πρὸς τῷ Ἄργει τῷ γένος ἐλκων, καὶ τούτης ὕστερον πρόεδρος γεγονώς· καὶ συχνοὶ μετὰ τούτων ἕτεροι τῶν αὐτογόνων τε καὶ ἀλλοδαπῶν.

Φθιάσας δὲ ἐπὶ γῆρας βελύ, πλείονων γὰρ ἦν ἡ ὀδοῦκοντα ἐτῶν, καὶ μελγχολίας ἤττων γενόμενος, ἦν καὶ ἐκ νεωτέρου· ἐπὶ τῆς ἡλικίας εἶχεν, ὡς ἔφημεν, λύπη ἀμέτρον συσχθεῖς, εἰς ἑσπαστιν μικροῦ δεῖν ἤλθε φρενῶν· καὶ νῦν μὲν ἐπεταίετο αὐτῷ, νῦν δὲ ἀνύετο τὸ ἀπὸ τούτης· κκακόν· ἔτυχε δὲ καὶ γρημάτων ὧν εἶχεν ἀποδολὴν παθεῖν, ὃ καὶ μᾶλλον αὐτῷ ταῦτα πρῶξένησε· δεῖγμα δὲ προφανές τῆς ἡς εἶχε τότε τκακιστορίας Ἀθήνησι, καὶ ἡ πρὸς τὸν Εὐγένιον ἦν πίπομφεν ἐκεῖθεν ἐπιστολὴ ἐν Μεσολογίῳ διατριβόντα, μετακαλούμενος τοῦτον ὡς αὐτὸν ἐλθεῖν, ἐπισκεψόμενον καὶ παρκαμυθῆσοντα, καὶ μαθημάτων τινῶν γνῶσιν ὧν οὐδέποτε ἤκουσεν ὕπισκανούμενος, μάλιστα τῶν ἀπὸ θεολογίας, ἐν ἧ καὶ ὑπέγραψεν ἐκυτόν, ὃ τάλας Κορυδκαλλεύς. Ἀλλ' ὁ Εὐγένιος οὕτως ἔχοντα τοῦτον εἰδώς, σκαψῖν τοῦ μὴ δύνασθαι πρὸς αὐτὸν ἐλθεῖν εὐφκαώς, ἔμεινε κατὰ χώραν. Ὁ δὲ μετ' ὀλίγον αὐτόθι τὸν βίον κατέλυσε· καὶ οὔτω τὰ περὶ αὐτὸν συνκανήθη γενέσθαι· τούτου μόνον ἐπὶ τέλει ἀξιώθει· τῆς αὐτοῦ βιοτής, τῆς ἐν τῇ πατρίδι τερής.

Ὁ δὲ Εὐγένιος, εἰ καὶ τότε ἐν Μεσολογίῳ ἦν, ἀλλὰ πρὸ τῆς ἐκεῖσε μεταδόσεως, ἐν τῷ Ἀνατωλικῷ διέτριβεν, ὡς ἔφημεν ἀνωτέρω εἰπόντες, ἐκ τῆς Ἄρτης· ἐλθὼν, καὶ διέγαγε τὸν βίον εὐθύμωος τε καὶ θεοφιλῶς μετὰ τῶν ἐνταῦθα φίλων, καὶ

φοιτητῶν ἱκανῶν εἶχε περὶ αὐτὸν χωρὸν, πρωτεύοντας πάντως Γρηγορίου τοῦ Μανέσιος, οὐ καὶ ἀνωτέρω ἐμνήσθημεν, ὧν εἰς καὶ Ἰάκωβος ἦν ὁ ὑστερον ἐπίσκοπος Λητῆς· καὶ Ἀγράφων γεγονώς, ἐκ Καρπενησίου ἐλθὼν. Ἄλλ' ἢ εἰς Μεσολόγγιον αὐτοῦ μεταβῆσαι ἀπὸ τοιαύτης ἔτυχε γενέσθαι αἰτίας· οὐδὲ γὰρ ἐπέετο τῶν κακῶν ὁ ἔφευρετῆς· ἤρεμεῖν, καὶ μὴ συνεχῶς ὀπλιζέσθαι κατ' αὐτοῦ.

Ὁ τὴν ἡγεμονίαν τῶν ἐνταῦθα κατέχων τότε χωρῶν, ἄνδρα τινὰ Σκακρεσιάνου, ἀπὸ χωρίου τινὸς Σκακρέσιον οὕτω καλούμενου, καθιέρξας ἐν τῇ εἰρατῇ ἔνδον τοῦ Ἀνατωλικοῦ, πολλοὺς ἐξέθλιβε τούτους κακοὺς, χρημάτων ἀριθμὸν αὐτοῦς ἀπαιτῶν τὴν δύναμιν αὐτῶν ὑπερβάλλοντα. Ὁ δὲ θαυμάσιος καὶ ἱερός οὗτος ἀνὴρ, οὕτως ἔχοντας τούτους ὄρων, εἰ καὶ κατὰ μὴδὲν ἄλλο βοηθεῖν αὐτοῖς οἶός τε ἦν (συμπαθεία γὰρ ἤττατο καθ' ὑπερβολὴν ὡς ἄλλος οὐδεὶς), τὰ πρὸς βρωσὶν καὶ πόσιν συνεχῶς αὐτοῖς ἐχορήγει διὰ τινῶν τῶν αὐτοῦ φοιτητῶν· οὐ πολλὰ μεταξὺ παρελήθον ἡμέραι, καὶ τῆς φυλακῆς οἱ ἄνδρες ἐξελθόντες νυκτός, φυγάδες ἐγένοντο· τούτου μεθ' ἡμέραν ἐπὶ τὰς ἀκοὰς τοῦ ἡγεμόνος ἐλθόντος, ἔρευνα ἀνὰ τὴν κώμην πᾶσαν ὑπὸ τῶν αὐτοῦ γίνεται ὑπηρετῶν· καὶ τίς ὁ τοῦτο δρᾶσας, καὶ τὰ πρὸς φυγὴν τοῖς ἀνδράσιμιν εἰσενεγκῶν, ἐξητάζετο διὰ πολλῶν, ἀπειλαὶ τε πᾶσιν ἐγένοντο, καὶ μάστιγες ἔστιν οἷς· ἀλλ' ὡς οὐδὲν τι τούτων εἰς γνώσιν ἤκεν αὐτῷ, καίτοι ἐπὶ πολὺ ποιουμένῳ τὴν ἔρευναν, Ἀγαρηνός τις, τὸ γένος ἔλκων ἐκ τῶν Ἀλβανῶν καὶ ἐν τῇ κώμῃ ταύτῃ οἰκῶν, πολὺ πρὸς τὸν ἱερόν τοῦτον ἄνδρα ἐκ πολλοῦ τρέφων τὸ μῖσος ἐν ἑαυτῷ, ἅτε δὴ καὶ πολλὴν ὄρων τοὺς τὴν κώμην ταύτην οἰκοῦντας πρὸς αὐτὸν ἐπιθεικνυμένους· κιδῶ καὶ τιμῆν, καὶ αἶετ' ἐκ τῆς αὐτοῦ λεγόμενα ἀόκως ποιοῦντας, ὑπερ πολλοῦ φθόνου κινήσεις, προσελθὼν τῷ ἡγεμόνι ρησαῖν — Εἰ τον παρὰ τῶν ἐγχωρίων τούτων διδάσκαλον καλούμενον κρατήσεις, καὶ

δεσμοί· καὶ εἰρητῆ πρὸς αὐτοὺς, τὸ παρὰ τῶν φυγάδων ἐκείνων ὀφειλόμενόν σοι πᾶν ὅσον βούλει, αὐτίκα δοθήσεται· οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ φυγαδεύσας αὐτούς, καὶ εἰ μόνον ἐν πείρᾳ τούτων γενήσεται, πάντες ὑπὲρ αὐτοῦ θανεῖν μᾶλλον αἰροῦνται, ἢ μικρὰν τινα τιμωρίαν αὐτὸν ἐνεγκεῖν, ὡς γὰρ προφήτην αὐτὸν ἔχουσι, καὶ λόγων οὐδεὶς αὐτοῦ εἰκῆ καὶ μάτην ἐκπίπτει τῶν πρὸς αὐτούς· διὸ μηδὲν βραδύνας, ὡς τάχος ποιεῖται παρ' ἐμοῦ σοι ὑποτιθέμενα, καὶ οὐδὲν ἐμποδῶν σοι γενήσεται τοῦ ποθομένου τυχεῖν.

Ταῦτα τοῦ κατηράτου ἐκείνου εἰπόντος, τοὺς περιστάσας αὐτοῦ ὑπερήτας ὁ ἡγεμὼν αὐτίκα προσκαλεσάμενος, ὅσον τάχος, πρὸς αὐτούς φησι, ἀπελθόντες τὸν λεγόμενον παρὰ τῶν ἐκτύθη ἀγχωρίων διδάσκαλον λαβόντες, ἀγαγεῖν ὧδε σπευσάτε. Ἀπελθόντες τοίνυν καὶ εὐρόντες αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐν ᾗ κατέμενε, λαβόντες πρὸς τὸν πέμφαντα αὐτοῦ ἤγαγον· ὁ δὲ μηδὲν πρὸς αὐτὸν εἰπὼν, τῇ εἰρητῇ προστάττει τοῦτον ἐναπορρίψαι καὶ ἀσφαλῶς τηρεῖν· ὃ δὲ πρὸς αὐτὸν εἰς τέλος ἤγαγον· καὶ ἦν ἐν τῇ εἰρητῇ ὁ μακάριος, οὐδὲ δὲ ἦν αἰτίαν εἶη πεπονθῶς τοῦτο εἰδῶς, ἀλλ' εὐχάριστος ἦν νόκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν τῷ θεῷ προσφέρων φωνάς.

Ὡς δὲ δῆλον ἀνὰ τὴν κόμην πᾶσαν ἐγένετο τὸ πρὸς αὐτὸν, πάντες ἐν ἀθυμίᾳ ἦσαν πολλῇ, ἄνδρες τε ὁμοῦ καὶ γυναῖκες μετὰ τῶν παιδῶν, καὶ πολὺς ἦν ὁ θόρυθος· περὶ αὐτοῦ, τὸν σφῶν αὐτῶν πατέρα καὶ διδάσκαλον ἐπὶ στόματος πάντων ἐχόντων· καὶ εἰ μὴ παρὰ τῶν ἐν τῇ κόμῃ προύχοντων οἰκονομίας τις ἐγεγόνει περὶ τὰ πράγματα, ἐπὶ μείζον ἂν προύχθησε τὸ κακόν· ἐτοίμως γὰρ ἅπαντες εἶχον λιθόλευστον τὸν ἡγεμόνα ποιῆσαι, καὶ φόνου πικροῦ πρὸς αὐτὸν ἐγένετο δὲ ταῦτα μικρῶ πρόσθεν τῆς ἐορτῆς τῶν τοῦ σωτήρος ἡμῶν γενεθλίων· καὶ ἦν ἐτι κατ' αὐτὴν τὴν σεβασμὴν ἡμέραν ἐν τῇ εἰρητῇ. Μὴ δυνάμενοι δ' ἄλλως οἱ κατὰ τὴν κόμην πρωτεύον-

τες ποιηται, ἵνα μὴ τὸ κκεκὸν, ὡς ἐφημεν ἐπὶ μεζζον ἀρθῆ, μὸλις αὐτῷ συνεφώνησαν, τρικκοσίους ἀργυροῦ; ὑπὲρ τῶν φυγάδων καταβαλεῖ, καὶ τοῦτον τῆς εἰρκτῆ; ἀπαλλάξει· οὐ γενομένου, ἀπήλλκκτο μὲν, ἤτεῖτο δὲ τὸν συμπεφωνημένον αὐτῷ περὶ τοῦ φροντιστηρίου μισθὸν παρ' αὐτῶν λαβεῖν, καὶ ὅπου περ ἂν βούλοῖτο ἀπελθεῖν· οὔτοι δὲ πρὸς τὴν τοιαύτην αἴτησιν ἀπανκινόμενοι, διὰ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ τοὺς τρικκοσίους καταβαλεῖν ἀργυροῦς, σκακῶκλισθεῖς ὡς κατ' οὐδὲν ὑπάτιος ὦν, εἰς Μεσολόγκιον ἐποιήσατο τὴν μετακόσασιν, κάκει διατρίβων ἦν μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν φοιτητῶν.

Οὐ πολὺ τὸ ἐν μέσῳ, καὶ ὁ κατὰ τὴν Κρήτην ἤρξατο πόλεμος, καὶ πολλή τις ἦν κατὰ θάλλκττην ἡ ταρραχή, οἷκ φιλεῖ κατὰ τοὺς τοιοῦτους πολέμους γίγνεσθαι, πολὺν δὲ καὶ οἱ τὰ παρῶλια οἰκοῦντες εἶχον τὸν φόβον· διὸ καὶ ὑποπτον πάνυ τὴν τῆ; Αἰτωλίαι; παρῶλικὴν εἰναι οἰηθείς, εἰς Καρπενήσιον διέγνωνκεν ἀνελθεῖν, προτρεπόμενον ἔχων ἐπὶ τούτῳ αὐτὸν, καὶ Ἰάκωθὸν τινι ἱερομόναχον, ἐκεῖθεν τὸ γένος ἔλκοντα, προεντυχόντα αὐτῷ ἐκεῖσε ποτε γενομένου, καὶ παιδείας ἔνεκα ἐπὶ τὸ Ἀνωτικὸν κατελθόντα, ὃν καὶ ἐπισκοπικῆς ἀξίας μετὰ ταῦτα τυχεῖν ὁ λόγος; ἐδήλωσε μὲν καὶ πρότερον, δηλώσει δὲ καὶ προῶν ἀκριδέστερον.

Ἀνελθὼν οὖν, οὐ τῆ; τυχοῦσης; ἠξιώθη παρὰ τῶν τὴν κωμοπόλιν ταύτην οἰκοῦντων εὐνοίας· ἦσαν γάρ, εἰ καὶ πρὸς πᾶσαν παιδείαν ἀνοικεῖως ἔχοντες, εὐλκῶς μέντοι πρὸς τοὺς τοιοῦτους τῶν ἀνδρῶν διακείμενοι, καὶ λόγῳ τῷ παρ' αὐτῶν πειθόμενοι· οὐ; οὕτως ἔχοντας ὁ θαυμάσιος; οὗτος ἰδὼν, καὶ πείραν δοῦς καὶ λαθῶν, περὶ τοῦ σεβασμίου ναοῦ τοῦ ἐπ' ὀνόματι τῆς ζωαρχικῆς Τριάδος τοῦ ἐνὸς; τῶν ὄλων θεοῦ τιμωμένου, πρὸ πάντων ἤρξατο ποιεῖσθαι τὴν διάσκεψιν· ἦν γάρ ὁ ναὸς οὗτος ἐν μέσῳ τῆ; κωμοπόλει οὐ μόνον ἐν μικρῷ τινι χωρίῳ περιγραφόμενος, ἀλλὰ καὶ σχήματος καὶ κάλλους οὐ-

δ' ὀπωποῦν μετέχων ἱερῶ προσκόντων κτῶ· εἶπεν ἄν τις τοῦτον ἰδῶν οὐδὲ οἰκίῃ τινὶ τῶν ἰδιωτικῶν καὶ πᾶν ἀδοξῶν ἀνδρῶν εὐκοίτα. Ἐν τούτῳ κατεβλήθη αὐτῷ ἅπασα ἡ φροντίς, ὥστε εἰς μείζον αὐτὸν μέγεθος ἐκτείνειν κατὰ τε μήκος καὶ πλάτος· καὶ βῆθος, καὶ περικαλλῆ τινα καὶ ὠρσιον αὐτὸν ἀποφῆναι, καὶ οἷον ἄλλον ἐπὶ γῆς οὐρανόν, παντοίοις ὠρσιμένον καλοῖς, ὡς ἐκεῖνον τοῖς ἀστράσι ἀποδειξέαι. Καὶ ἤρξατο μὲν τοῦ ἔργου μόλις προθύμως, οὐκ εἰς τέλος· δὲ ἤνεγκεν αὐτὸ τὸ προσήκον, εἰ καὶ ὅμοιος ἦν οὐδὲν ἔχοντι τῶν πρὸς τὸν τούτου ἀπεισιμόν· ἀλλ' ἡ πάντων προνοητικὴ τριάς· ὁ Θεός, ἡ πάντα πρὸς τὸ συμφέρον οἰκονομοῦσα, ραδίαν πᾶν τὴν πρὸς τὸ θεοφιλέ· τοῦτο ἔργον παρέσχεν αὐτῷ τὴν ἐγχείρισιν· καὶ τοῖς πρὸς θεορίαν αὐτοῦ συνεχῶς παρκαγενομένοις· τῶν φίλων, ὀργάνοις χρησάμενος, εἶχε πᾶν ὅσον ἦν ἱκανὸν εἰς ἀνάλωσιν τῆς τούτου οἰκοδομῆς. Καὶ πολλοῖς μὲν τοῖς πόνοις, πολλοῖς δὲ τοῖς ἰδρώσι καθ' ἐκάστην περιρροόμενος, ἀνίστηεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ μικροπροπευῶς ἐκείνου καὶ πάντη ταπεινοῦ σχήματος, εἰς ὃ νῦν παρὰ πάντων ὁρᾶται· καὶ ὡς ὁ πολὺς ἐν θεολογίᾳ Γρηγόριος ἐν Κωνσταντινουπόλει τὴν ἀγίαν Ἀναστασίαν ἐπήξατο, ἐκ πᾶν μικρῶς ἐπὶ μείζον ἀρθεῖσεν, καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο οὐχ ἦττον, ἢ διὰ τὸν ὀρθὸν τῆς πίστεως λόγον οὕτως ὀνομασθεῖσεν, οὕτω καὶ οὕτω· τουτοῖ τὸν τῆς ἀγίας καὶ βασιλικωτάτης Τριάδος. Οὐ τοῦτον δὲ μόνον εἰς τέλος ἤγαγεν, ὡς ὁ λόγος φθάσαι· ἐδήλωσεν, ἀλλὰ καὶ οἴκους περὶ αὐτὸν ἐδείματο, καὶ φροντιστήριον εἰς καθηγητοῦ καὶ φοιτητῶν δικτηρίῳ ἐπιτηδεῖως ἔχειν. Ἐνθεν τοι καὶ πολλοὶ πανταχόθεν συνέρρον αὐτῷ φοιτηταί, τινὲς μὲν καὶ τὰ πρὸς δαπάνην ἔχοντες, τινὲς δὲ καὶ ταύτης ὄλωσ στερούμενοι, εἰ καὶ πολλὴν περὶ τοὺς λόγους εἶχον τὴν ἔρσιν· οὗ καὶ μετὰ προθυμίας πάτης δεχόμενος, καὶ προτροπῆς καὶ ὑποθήκας πρὸς αὐτοὺς χρώμενος, τῷ λογικῷ καὶ τὴν ψυχὴν μάλλον ἢ τὸ σῶμα στηρίζοντι ἔρω

διέτρεφεν· οὗς δὲ καὶ ἐνδείξ τῶν ἀνγκυαίων πιεζομένους ἑώρα, οὐ μόνον ἀμισθὶ τῶν μαθημάτων ἀπολαβεῖν παρεῖχεν, (οὐ γὰρ ἠένεσχετο λαβεῖν τι ποτὶ παρά τινος) ἀλλὰ καὶ τούτων αὐτὸς ἐγένετο χορηγός, καὶ ἔτρεφέ τε σωματικῶς, καὶ τῆς ἀλλης πάσης· ἡξίου ἐπιμελείας. Ἦσαν δὲ τνικκῦτχ αὐτῷ φοιτηταὶ τῶν ἄλλων πάντων ὑπερέχοντες, Γρηγόριος· Μάνεις· ὁ ἐκ τοῦ Ἀνατωλικοῦ, περὶ οὗ καὶ ἀνωτέρω ἡμῶν εἰρητικὴ, ἡγεσιώτερός τε καὶ οικειότερος, καὶ μᾶλλον ὡς πνευματικὸς υἱὸς αὐτοῦ γνωριζόμενος· μεθ' ἃν Ἀναστασίος τις, ποιμένος τιθὸς ἐκ τῶν κελουμένων Βλάχων υἱός, οὐ Γρηγορίου μόνον τοῦ κατὰ χρόνον πρωτεύοντος, ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν ἄλλων εὐρύτερος, ἐν καὶ Παντοδύναμον ὁ καθηγητὴς ἐκάλει, διὰ τὸ πάντα ράδιχ εἶναι λέγειν αὐτῷ δοκεῖν· τούτου καὶ ἑτερός τις ἦν τῷ γένει μόνον, ἀλλ' οὐ καὶ τῇ εὐφυῖα ἐράμιλλος, Θεοφάνης τοῦνομα, ὅστις καὶ νῦν εἰσέτι τῷ βίῳ περίεστιν, ἀλλ' οὐκ ἦν ἐκ τῶν πρώτως αὐτῷ φοιτησάντων. Τῆς πρώτης δὲ γε τάξεως ἦσαν μετὰ Γρηγορίου καὶ Ἀναστασίου, Σωφρόνιος τις Ἀκαρνᾶν ἀπὸ χωρίου Ἀραγκμῆστου καλουμένου, οὗ καὶ ἀνωτέρω που ἐμνημονεύσαμεν, βραχὺ τι κατ' εὐφυῖαν τοῦ Ἀναστασίου ἐλαττούμενος· καὶ Δαμσκακῆς τις Εὐνοῦχος, ὅστις καὶ Ἀθήνησιν ὕστερον ἐτελεύτησεν, ἐκ τινος χωρίου τῶν ἐν τῷ κελουμένῳ Βάλτω ὀρμώμενος· Κάμιнос λεγομένου· προσέτη δὲ οὗτος ἐπὶ βραχὺ καὶ τῆς σεβασμίας μονῆς Τετάρτης· μετὰ τούτων δὲ καὶ Ἰωσήφ τις ἐκ τινος τῶν Αἰτωλικῶν χωρίων, τὸ γένος Ἀρβανιτάκης, ὕστερον δὲ Σκροῦμος περιχθόμενος, διὰ τὸ τῆς γνώμης δυσάρεστον ὑπὸ τινος τῶν εὐτραπέλων οὕτως ὀνομασθεῖς· ὅστις καὶ αὐτὸς ἐτι τῷ βίῳ περίεστι γηραιὸς πάνυ· καὶ πρὸς τούτους Γάκωθος ὁ ὕστερον ἐπισκοπήσας, ὡς που καὶ ἄπαξ καὶ δις ἐν τοῖς ἔργοις εἰρήκαμεν, φιλομαθὴς μὲν ὡς οὐδεὶς ἕτερος, ἀρῆς δὲ πολλῷ τῷ μέτρῳ. Σὺν τούτοις δὲ καὶ ἑτέροις ἐτι πλείοσιν, οὗς περιττὸν ἡμῶν ἐνταυθαῖ καταλέγειν, καὶ Νικόλαος ἦν ὁ ἐκ

Ηελισδονίου χωρίου τινὸς τῶν Ἀγράφων, ἐν προθύροις ἐπι στρε-
 φόμενος τῆς τέχνης τῶν ἀσκληπιαδῶν, εἰ καὶ ὕστερον ἐπὶ το-
 σοῦτον κατ' αὐτὴν ἐθυμιάσθη, καὶ ἐπὶ μέγα ἤρθη τῆς φήμης,
 ὥστε καὶ βασιλικὸς ἀρχικτὸρὸς ἀνακηρυχθῆναι· ἦν δὲ κατὰ
 πάντα ὁ ἀνὴρ οὕτως εὐφυῆς καὶ ἀγγλίνους εἴπερ τις καὶ ἄλλος·
 καὶ παρ' αὐτῷ μὲν τὰ τῶν Ἑλλήνων ἐπιδιδέυετο, παρὰ δὲ τινι
 τῶν Ἀγερηνῶν τὰ τῶν Ἀράβων, καὶ τὴν ἱατρικὴν μετέφραστο
 κατὰ δύνειμιν· ἠδοκίμει δὲ πρὸς οὓς ἂν ἀφίκοιτο ἐπὶ θερα-
 πείᾳ· τοῦτω καὶ οἱ ἀνωτέρω πάντες οὓς ἐφημεν, ὀμιλοῦντες,
 εἰς τινα μετρίαν γνῶσιν καὶ πείραν ἤκον τῶν κατὰ τὴν ἱατρι-
 κήν, καὶ μάλιστα γὰρ αὐτῶν ὁ Γρηγόριος, καὶ Ἰάκωβος, καὶ
 τούτων ἐτι μᾶλλον Ἰωσήφ ὁ Στροῦμος. Παιδείας δὲ τοσοῦτον
 Εὐγενίῳ φοιτῶντες μετέλαβον, ὅσον ἀπὸ τῆς γραμματικῆς καὶ
 μόνης γνωρίζεσθαι, ὅπρ περ ἂν ἀπελθόντες τύχων· εἶχον γὰρ
 καὶ ταύτης καὶ ποιητικῆς ἐτι τέχνης ἐξιν μετρίαν· περικιτέρω
 δὲ οὐκ ἠβουλήθησαν προελθεῖν, ὥστε καὶ λογικῆς πραγμα-
 τεῖς ἀψασθαι, καὶ τῶν μετ' αὐτὴν καθεξῆς ἐπιστημῶν· ἀλλ'
 ἐφ' ἑτέροις καθηγητὰς ἐτρέποντο, τοῦ τῆς παιδείας αὐτοῖς
 καταβελόντος σπέρματ' ὀλιγοφροῦντες, καὶ αἶετ σκανδάλου τοῦτω
 ἐγένοντο πρόξενοι. Ἀναστάσιος δὲ, ὁ καὶ Παντοδύναμος πα-
 ρ' αὐτοῦ δι' ἣν ἐφημεν αἰτίαν κληθεῖς, καὶ ἐν Καρπενησίῳ ἐτι
 ὢν, σχολαστικὸν ἰδίῃ συνεστήσατο, καὶ ἐτι μᾶλλον λυπησικὸν θέλων
 αὐτόν, τοὺς περὶ αὐτὸν φοιτητὰς λόγους πιθάνοις ὑποκλίπτων
 πρὸς ἐκυτόν συνεκάλει. Ταύτης τῆς μοίρας Ἰάκωβος ἐγένετο,
 καὶ Ἰωσήφ, καὶ Νικόλαος· ὁ τὴν ἱατρικὴν ἀσκάων· οἱ καὶ συ-
 νωμοσίαν (ὡς ἂν τις οὕτω φησὶ), ποιήσαντες κατὰ τοῦ εὐεργέ-
 τήτου τὴν πτέρυν ἐκίνησαν, καὶ πολλῶν αἰτίοι σκανδάλων
 αὐτῷ ἐγένοντο, κατὰ τοῦ Γρηγορίου μᾶλλον τοῦ σὺν αὐτῷ
 μείναντος καὶ μηδέποτε ἀπ' αὐτοῦ χωρισθέντος, παντοίους δό-
 λους συρράπτοντες· ἀλλὰ καὶ οὕτως οὐκ ἐπαύετο τοῖς αὐτοῖς
 τούτους ἀμείβεσθαι κατὰ δύνειμιν, ὡς εἰς πρὸς πολλούς. Διὰ

ταῦτα τοίνυν καὶ τὸν συνωμότην αὐτῶν Ἰάκωβον προετρέψαντο τῆς ἐπισκοπικῆς ἐπιλαβέσθαι ἀρχῆς, καίτοι ἐτέρου ὄντος τοῦ ταύτην ἰθύνοντος καὶ πατριτικησμενοῦ, ὡς ἂν δι' αὐτοῦ πᾶν ὃ, τι βούλωντο κατὰ τοῦ κληρονομοῦ σκευωρεῖν, καὶ εἰς ἔργον ἔργειν ἐκ προχείρου δύναιτο· ὃ καὶ γέγονε συνδρομῆς τε τῆς παρ' αὐτῶν, καὶ ἐτέρων αὐτοῖς ὁμοφρόνων τῶν ἐκ τῆς κωμοπόλεως· εἶχόν τε τὸ βουλούμενον, καὶ τῷ μαθητῇ καὶ ἐπισκόπῳ τὸν κληρονομοῦ ἐν πᾶσιν ὑποκύπτειν τοῖς παρ' αὐτοῦ καὶ λεγομένοις καὶ πραττομένοις ἠνάγκαζόν· οἷς καὶ οὗτος χαριζόμενος, εἰ καὶ τῇ τῆς ἀρχιερατικῆς ἀξίᾳ ὑπεροχῇ τοῦ κληρονομοῦ μάλα διεφύρειν, ἀλλ' οὐ καὶ τῆς πολιᾶς, καὶ τῆς ἄλλης ἧς εἶχεν ἀρετῆς ἠδεδέτο, καὶ τῆς προτιμίας πρὸς αὐτὸν σχέσεως, ὡς ἀνδραπόδῳ δὲ μάλλον χρῆσθαι διενεοῖτο, καὶ οὐδενὸς λόγου ἀξίῳ.

Ταῦτα ὁρῶν ὁ μακάριος οὗτος, καὶ μὴ φορητὰ εἶναι λογιζόμενος ὡς ἀταξίαι γέμοντα καὶ ἀταξίαις πολλῆς, καὶ μάλλον ὅτι ἐκ τῶν οἰκείων καὶ ἀφ' ἐστίαις, ἧ λέγεται, τὰ βέλγη, δεῖν ἔγνω τῇ τῆς μεγάλης ἐκκλησίαις βοήθειά καταφυγεῖν, καὶ σταυροπήγιον πατριαρχεικὸν τὸν σεβάσμιον ἐκεῖνον ποιῆσαι ναόν· καὶ ἵνα τὸ πᾶν συνελών εἶπω, μικροῦ καὶ πεποίηκεν, εἰ μὴ παλινοῦδιν ὁ μαθητῆς αὐτοῦ ἦσεν ἐπίσκοπος· οὗτος γὰρ πρῶτος πάντων μεταμεληθείς, συγγνώμην ἤτει τῶν πρὸς αὐτὸν γενομένων· καὶ οὐ μόνον οὐκ ἀπέτυχε ταύτης, ἀλλὰ καὶ πολλῆς ἔκτοτε καὶ μέχρι παντὸς ἀπήλασε παρ' αὐτοῦ τῆς φιλίας, καὶ μαθητοῦ μάλλον ἢ ἐπισκόπου τῆς ἐξουσίας πρὸς αὐτόν. Τοῦτον ὁ Ἰωσήφ ἰδὼν οὕτως ἐκ μετνοίας διορθωθέντα, μετὰ σπουδῆς προσέρχεται τῷ κληρονομοῦ, καὶ ἐκέτης αὐτοῦ γενόμενος, θεράπευει πᾶν τὸ ἀπὸ τῆς ἀποστασίας γεόμενον αὐτῷ κακόν· καὶ χάριτος ἦν αὐτῷ ἔκτοτε καὶ μέχρι τοῦ νῦν διὰ παντὸς τοῦ βίου ὁμολογῶν. Καὶ οὕτω μὲν οἱ δύο οὗτοι συμφοιτηταὶ μετὰ τοῦ κληρονομοῦ ἐποιήσαντο τὰς σπουδᾶς· ἡ δὲ

ἐτέρῃ τῆς τούτων τετράδος δυνάς, Ἀναστάσιος τε φημί καὶ Νικόλαος ὁ γνωριζόμενος ἀπὸ τῆς ἱατρικῆς, ὁ μὲν Ἀθήνας τε πρῶτον ἀρρίκτο πρὸς Ἰεζεκιήλ τῷ Στεφάνῳ κλουμένῳ, καὶ ἡγουμένῳ μόνῳ· τῶν ἐκεῖ φοιτητῶν χρηματίζοντι Ἀγγέλου τοῦ Μπενιζέλου τοῦ πρώτου τῶν τοῦ Κορυθαλλέως ὁμιλητῶν, καὶ φήμην ἔχοντι κατὰ τὰς ἐπιστήμας πολλήν, λογικῆς παιδείας ἐρίεμενος, καὶ ἀρχαίων ἔτι γραμμάτων καὶ ἱατρικῆς· καὶ ἦν ἐκεῖ διαιτρίβων οὐκ ἐπὶ χρόνον συγχών· εἶτα εἰς Λάρισσον ἀνακράμψας τῆς Θεσσαλίας, τῶν ἀρχαίων αὐθις εἶχετο λόγων, καὶ τοῖς κατὰ τὴν ἱατρικὴν βυβλίαις μᾶλλον ἐσχολάζεν· ὁ δὲ Παντοδύναμος Ἀναστάσιος, πρῶτον μὲν εἰς Τούρκων θῶν κώμην μεγίστην τῆς Θεσσαλίας περχαγεόμενος, ἐσχολάζει ἐπὶ χρόνους τινάς· μετέπειτα δὲ τὴν εὐθὺς τῆς Κωνσταντίνου ἐθάδισε, καὶ εἰς τὸ πατριάρχεον ἐλθὼν, καὶ Εὐγενίου μαθητῆς εἶναι λέγων, τὰ περὶ Εὐγενίου πρὸς τοῦ πατριάρχου καὶ τῶν κληρικῶν ἐρωτώμενος ἐξείπεπν, καὶ γράμματα πρὸς αὐτοῦ αἰτούμενος συστατικά, ὡς οὐδὲν τούτων εἶχεν ἐμφανίζεῖν αὐτοῖς, οὐδὲ μιᾶς ἡξιοῦτο πρὸς αὐτῶν τῆς ὑποδοχῆς, ἀλλὰ καὶ ἀπεπέμπετο, καὶ ἐν ὑποψίᾳ πρὸς πᾶσιν ἦν, ὅτι οὐκ ἦν αὐτῷ φίλα τὰ πρὸς τὸν καθηγητὴν. Ὅθεν μὴ δυνάμενος ἄλλως ποιῆσαι, κακῶς ἐκ πρώτης ἀφειρητῆς ἀπαλλάξας κατὰ τὰ τὴν ἐς Κωνσταντίνου ἐπιδημίαν, ἐπανκράμπτει πάλιν διὰ τῆς ἐς τὴν Ἑλλάδα φρούσης πρὸς τὸν καθηγητὴν· καὶ ἱκέτης αὐτῷ προσπίπτει ἐλεεινός, τί μὲν οὐ λέγων, τί δὲ οὐ ποιῶν τῶν πρὸς οἶκτον ἐλκόντων τοῦτον τὸν ἐκυτοῦ· καὶ δὴ πεθόμενον εἶχε τοῖς παρ' αὐτοῦ λεγομένοις τὸν συμπῆθ' καθ' ὑπερβολὴν, ὥστε καὶ διακρῶν ἐμπλήσας τούτου τοὺς ὀφθαλμούς· ἐφίλει γὰρ αὐτὸν ὑπὲρ πάντας τοὺς φοιτητάς, οὐ δὲ ἄλλο τι μᾶλλον, ἢ δι' ἣν εἶχεν εὐφραν καὶ εὐγλωττίαν, ὀπηνίκα μετὰ τῶν ἄλλων καὶ οὕτως ἦν τούτου ἀραοατῆς, καὶ λρηστάς· εἶχεν ἐπ' αὐτῷ τὰς ἐλπίδας ὡς ὑπερέξει πάντων τοῦ χρόνου προῦν-

τος κατὰ παιδείαν καὶ ἀρετὴν· οὐκ εἰδώς ὅλως, ὅτι ἐπὶ τοσοῦτον ἀναιδείας καὶ ἀντροσίας προβήσεται τῆς πρὸς αὐτόν. Τούτων δὲ καὶ τῶν τοιοῦτων ἀνκμνήσεως αὐτόν, καὶ ἐλέγχους τοῖς προσήκουσιν, οἷόν τισι πικρινοῖς φαρμάκοις, τὴν αὐτοῦ γνώμην καταμακλάξαι, οὐ μόνον συγγνώμης αὐτῷ μετέδωκεν, ἀλλὰ καὶ γράμμασιν ἐροδιάζει τοῦτον συστατικοῖς πρὸς τὴν βασιλεύουσαν αὐθις ἐπανελθεῖν, ὃ δὴ καὶ πεποιήκε· καὶ ἦν παρὰ τῶν ἐν αὐτῇ πάντων ἀποδεχόμενος· ὥστε καὶ ἐπ' ἐκκλησίας παρὰ τοῦ πατριάρχου καὶ τῶν περὶ αὐτὸν λογίων ἐπιτραπήναι συνεχῶς ὁμιλεῖν, καὶ ἦν ὑπὸ πάντων θαυμαζόμενος ἐπὶ τε εὐφυίᾳ, καὶ ἐπὶ τῇ τῆς γλώττης ἣν εἶχεν ἐκ φύσεως μᾶλλον ἢ μαθήσεως, ὡς ἐρηνεν, προφορῇ· καὶ δὴ καὶ σχολαρχεῖν αὐτόν ὁ πατριάρχης; ἔταξε τοῦ πατριαρχείου ἐντός· καὶ οὐδεὶς ἐν τῷ τότε κατὰ τε γραμματικὴν καὶ ποιητικὴν παιδείαν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐνομιζέτο τούτου κρείττων, ὡς καὶ πρὸς Ἰωάννου τοῦ Κηρυκόφου τοῦ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας σκευοφύλακος ὄντος ἐμπαρτυρέτο, καίτοι οὐκ εἰσθότος οὐ μόνον τοὺς κατ' αὐτόν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐπὶ τῇ ἄλλῃ παιδείᾳ διαφέροντας οὕτως εὐχερῶς θαυμάζειν καὶ ἐπαινεῖν. Καὶ οὕτω μὲν εὐδρομα ἦν αὐτῷ πάντα τὰ ἐς τὴν Κωνσταντίνου διατριβὴν· μετὰ τινὰς δὲ χρόνους καὶ εἰς Ἀδριανούπολιν παρὰ τοῦ τῆς κατ' ἐκείνης ἐκκλησίας προέδρου Νεοφύτου μεταπεμφθεὶς, σχολῆς τε ἦν προστατεύων, καὶ ἐπ' ἐκκλησίας ὁμιλιῶν. Ἀνήλθε δὲ καὶ Νικόλαος ἀπὸ Λαρίσσης εἰς Κωνσταντινούπολιν ὁ πρόην κατ' Εὐγενίου τούτω ὁμοφρονῶν, καὶ εὐδοκίμει ἐν τοῖς κατὰ τὴν Ιατρικὴν. Διαβάντος τε μετὰ τεῦτα χρόνου συχνοῦ, τῇ τούτου προτροπῇ τε καὶ συνδρομῇ, τῷ τῆς ἀρχιερωσύνης ἀξιωματικῇ ὁ Ἀναστάσιος κοσμηθεὶς, τῆς Θεσσαλονικέων ἐκκλησίας χρηματίζει ποιμὴν· ἀλλ' οὐκ ἐφθασεν ἐπὶ τούτου ἔλθεῖν, καὶ οἱ Θεσσαλονικεῖς ἄλλον ἀντ' αὐτοῦ καθιστάσι ποιμὴν τὸν ἐαυτῶν, οὐ γὰρ μετὰ τῆς γνώμης ἐγένετο τοῦ κλήρου τῆς ἐκ-

κλησίας ταύτης παντός· ὁ δὲ ἐν Ἀδριακουπόλει τέλει τῆς αὐτοῦ ἐγρήσκατο βιοτῆς· ἀλλὰ ταῦτα μὲν μετὰ πολὺν ἐγένετο χρόνον. Νικόλαος δὲ ὁ ἐπὶ μέγα φήμης τῆς κατὰ τὴν ἱατρικὴν ἐπιστήμην ἀρθείς, ὑπέσπετο καὶ αὐτὸς μετχμεληθεὶς ἐφ' οἷς πρὸς Εὐγένιον ἐπλημμέλησε τὸν καθηγητὴν, συγγνώμης ἤλθε παρ αὐτοῦ πολλάκις κίτων, καὶ ταύτης τυγῶν, φιλεῖ τῇ πρὸς αὐτὸν τοῦ λοιποῦ ἐδεσμεῖτο πολλῆ, καὶ δι' εὐλαθείας ὅτι πλείστης εἶχεν αὐτόν.

Ὁ δὲ πολλοὺς ἐτι ἐν Καρπηνησίῳ διατρίψας χρόνους, ὡς γενέσθαι τούτους· πλείω τῶν εἰκοσιν, ἠγαπήτο μὲν καὶ παρὰ τῶν χριστιανώμων καθ' ὑπερβολὴν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν ἔξω τῆς καθ' ἡμᾶς πίστεως· οὐχ ἦττον ἐθεραπεύετο, καὶ διὰ τιμῆς ἦν συνεχῶς· τε τοὺς πρὸς αὐτὸν ροιτῶντας ἐδίδοσκε, καὶ ἐπ' ἐκκλησίας ὁμιλῶν δογματικοῖς τε καὶ ἠθικοῖς λόγοις, οὐ τοὺς τὴν κωμόπολιν μόνον ἐκείνην οἰκοῦντας, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἐκ τῶν πέριξ χωρίων ἐν αὐτῇ κατὰ διαφόρους χρεῖς συρρέοντες εἰς γῶσιν ἐχειραγῶγει πᾶσιν καὶ ἀρετῆν. Ἐπὶ γῆρας δὲ βλέπων ἐαυτὸν ἀποκλίνοντα, καὶ τὰς συνεχεῖς τῶν πρὸς αὐτὸν ἀπανταχόθεν ἐρχομένων ὁμιλίαις βαρυνόμενος, (ἐν μέσῃ γὰρ ἦν τῆς κωμοπόλεως ὅ τε καὶ καὶ ἡ περὶ αὐτὸν οἰκία τῇ ἀγορᾷ) μεταβῆναι ταύτης ἐφ' ἑτέρου ἐζήτηι καιρὸν, ἡσυχίας ἢ· ζεῖ ἐτύγγανεν ἐπιέμενος, εἰ δυνατόν ἦν ἐ· κόρον κατατροφῆσαι.

Καὶ δὴ ἐκ τῶν Ἀγράφων ἐκεῖσε κατὰ χρεῖς ἐλθόντων τινὲς ἀπὸ χωρίου τινὸς Βραχνικῆ καλουμένου (τοῦτο δ' ἐστὶν ἡ ἐμὴ δυστυχιστάτη πατρις), ἐτύγγανον μὲν καὶ ἐκ πολλοῦ τοῦτον εἰδότες, ἤνικα μᾶλλον ἐν Τριβάτῳ μετὰ τῶν ἀσκητικῶν ἐκείνων ὧν κατ' ἀρχαί, ἐφημεν ἦν συμβιωτέων ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ τὴνικαῦτα οὐχ ἦττον διὰ μακροτέρως τῆς ὁμιλίας αὐτὸν ἐγίνωσκόν τε, καὶ πείραν μᾶλλον ἐλαβόν τῆς ἐκτουτοῦ ἀρετῆς, καὶ οὕτω βαρυνόμενον τὴν ἐκεῖσε τοῦτον ἰδόντες ἀναστροφῆν, ἀποπειρῶνται τῆς τούτου γνώμης, εἰ βούληται τὸ

Καρπενήσιον καταλείπειν, καὶ ἐπὶ τὸ δικληρθὲν μεταβῆναι χωρίον, καὶ πολλοῖς πρὸς τοῦτο τοῖς λόγοις αὐτὸν παρεκάλουν· ὁ δὲ, εἰ καὶ ἱσπος εἰς πεδίον ἦν τὸ τοῦ λόγου, τῆς ἡσυχίας ὡς ἐφθήμεν εἰπόντας διαφερόντως ἐρῶν, ἀλλὰ καὶ δυσχερείας τινὰς τὰς ἐκ τοῦ τόπου τούτου προΐδμετο, ἔλλατε πολλὰ λέγων, καὶ δὴ καὶ πυνθανόμενος πόθεν αὐτῷ καὶ τοῖς περὶ αὐτὸν δυνατὸν ἂν εἴη κεκτῆσθαι τὰς πρὸς τὸ ζῆν ἀφορμας· οἱ δὲ πολλὰς αὐτῷ περὶ τούτων ἐποιοῦντο τὰς ὑποσχέσεις. Καίτοι πρὸς πάσας ἀνεκνέων ἦν, τὸ εὐμετάβολον τῆς γνώμης τῶν ἀνθρώπων εἰδώς, κατένευσε μέντοι, καὶ τοῖς λόγοις εἶξε τοῖς παρ' αὐτῶν· οἱ δὲ περιχρεῖς γενόμενοι, καὶ τὰ τῆς χρείας δι' ἦν εἰς Καρπενήσιον ἦλθον πληρώσαντες, ταῖς παρ' αὐτοῦ εὐχαῖς ἐφοδισθέντες, ὑπέστρεψον ἐν Βρακναιοῖς, καὶ πᾶσι τοῖς ἐγχωρίοις τὰ περὶ αὐτοῦ καταγγελλαντες, πολλῆς αὐτοῖς εὐφροσύνης ἐγένοντο πρόξενοι, τοιοῦτον ἄνδρα τῆς ἐκυτῶν πατριδος οἰκῆτορα γενέσθαι παρ' ἐλπίδα μεθοῦσι· καὶ δὴ προθύμως εὐτρεπίζειν αὐτῷ τὰ πρὸς οἰκῆσιν ἤρξαντο, μονοῦριόν τι ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας οἰσιμάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Περσεκευῆς οὐ μακρὰν που τοῦ χωρίου κείμενον, ἐπιτηδείως ἔχον εὐρόντες, Γούθα τῷ τόπῳ τὸ ὄνομα, ἦν καὶ ἀνήλιον αὐτὸς ἐπιθέτως ὠνόμασε διὰ τὸ πελίσκιον.

Καιροῦ τοιγχορὸν ἐπιτηδείου λαβόμενος, καταλείπει μὲν τὸ Καρπενήσιον, μεταβίβει δὲ εἰς τὸ δηλωθὲν χωρίον, καὶ τῷ μονοῦριῳ ἐγκατοικίζεται· πολλῆς δὲ τῆς παρὰ τῶν ἐγχωρίων ἐκείνων ἀνδρῶν δεξιώσεως τυχών, καὶ οὐ παρὰ τούτων μόνον, ἀλλὰ καὶ παρὰ πάντων ἀπλῶς εἰπεῖν τῶν ἐν τοῖς Ἀγραφοῖς οἰκούντων· ὄρων δὲ τὸν τε νεὸν ἀκαλλώπιστον ὄντα, καὶ τὰς περὶ αὐτὸν οἰκίας οὐκ ἐπιτηδείως ἐχοῦσας πρὸς οἰκῆσιν τὴν ἐκαστοῦ, πρώτην ταύτην ποιεῖται φροντίδα τοῦ πάντα μετασκευάσαι καὶ μετακοσμησαι ἐπὶ τὸ βέλτιον· ὃ καὶ πεποίηκεν ἐξ ἰδίων καὶ ταῦτα ἀνελωμάτων. Καὶ φοιτητὰ πά-

λιν πάντοθεν πρὸς αὐτὸν συνέτρεχον· οἱ δὲ ἐγγύριοι πολλὴν αὐτῷ περιέγον τὴν κίθω καὶ τιμὴν, καὶ ἡ δυνάμει· εἶχον τὰ παρ' ἐαυτῶν ἐμπορεύουσι· ἀλλ' οὐκ ἠδύνατο κατὰ μόνας ζῆν, ἢ μετὰ δύο καὶ τριῶν· πολλάκις γὰρ οἱ μετ' αὐτοῦ συνοικοῦντες καὶ τὸν δεκαδικὸν ὑπερηκόντιζον ἀριθμὸν· οἱ δὲ κατὰ θεωρίαν μόνον καὶ ψυχικὴν ὠφέλειαν πρὸς αὐτὸν ἐρχόμενοι, πλῆθος ἦσαν οὐ ραδίως περιληπτὸν ἀριθμῷ· διὸ καὶ ἐν ἀμνηστία ἦν καὶ ἠπόρει καθ' ἐαυτὸν τὴν ἐκεῖσε ποιούμενος οἴκησιν, εἰ μὴ ἐν σπάνει τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων γένοιτο. Καὶ δὴ βουλήν βουλευέσεται μάλα κελὴν καὶ ψυχοφελῆ, ἦν καὶ πρὸς πολλοῦς τῶν φίλων κοινοῦσας ἀνάγκας ἀρετῆ καὶ φρονήσεως κεκοσμημένους, εὐρεν αὐτοὺς συνοικοῦντας· ἦν δὲ ἡ βουλή, δύο τῶν περὶ αὐτὸν ἱερομονάχων καὶ φοιτητῶν ἐς Κωνσταντινούπολιν πέμψει μετὰ γραμμῶν πρὸς οὓς ἂν αὐτοὺς δοκιμάσειε (πολλὴ γὰρ ἡ περὶ αὐτοῦ φήμη διέτρεχεν ἀνὰ πᾶσαν τὴν βασιλεύουσάν), ὥστε διὰ τῆς συνδρομῆς καὶ τῆς βοηθείας τούτων ἱκανὴν ἐλεημοσύνην συναγαγεῖν· ὃ καὶ πεποίηκε· καὶ εἰς τὴν Κωνσταντίνου οἱ φοιτηταὶ ἀνεληθόντες ὑπεδέχθησαν παρὰ τῶν πρὸς οὓς ἐπέμψθη τὰ γράμματα φιλοφρόνως καὶ ἰληρώς, καὶ συνδρομῆς πολλῆς· ὡς εἰκὸς παρ' αὐτῶν τυχόντες, συνήγαγον ἀριθμὸν τινα χρημάτων, τοὺς ἐπιτακτοὺς ὑπερβαίνοντα ἀργυροῦς· καὶ ταῦτα τῇ αὐτοῦ κῆθις συμβουλῇ ἀνδρὶ τινι τῶν ἐκ τοῦ ἔχοντος αὐτὸν χωρίου Παναγιώτη τούνομα παραδόντες, πλουτοῦντι μὲν ἰκανῶς, πιστατοῦντι δὲ τῇ τῶν βασιλικῶν δικνομῆ κρεῶν, ὡς ἂν ἔχοι τὸ παρ' αὐτῶν γεγόμενον κέρδος κατ' ἔτος ἀποστέλλειν τῷ μοναχῷ, καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ διαγόντας τὰ πρὸς χρεῖαν ἔχειν τῶν ἀναγκαίων, καὶ ὑπὲρ τῶν ἐλεούντων αὐτοῦ· ἐν ταῖς ἱεραῖς εὐχασθαὶ τελεταῖς, καὶ μνήμης τῆς πρὸς θεὸν ἀξιοῦν τὰ γεγραμμένα παρὰ τῶν ἀποσταλέντων ὀνόματα.

Τούτου γενομένου, κατήλθον μὲν οἱ ρηθέντες, τὰ προστεταγμένα αὐτοῖς πάντα πληρώσαντες· ἐπέμπετο δὲ καὶ ἡ ἐλεη-

μοσύνη κατ' ἔτος ὑπὸ τοῦ τούτου ἐν ταῖς χερσὶν ἔχοντος· καὶ μετ' εἰρήνης διήγον τὸν βίον αὐτός τε καὶ οἱ περὶ αὐτόν· ἀνήλισκε δὲ τὰ πεμπόμενα εἰς τε καὶ ἄλλας χρεῖας, ἀλλὰ δὴ καὶ εἰς σκευὴ ἐκκλησιαστικά, καὶ μάλιστα πρὸς τοὺς ἐνδεῖς πιεζομένους· τῶν δὲ πρὸς τὸ ζῆν ἀνγκαίων ἠύποροι μέχρι τινός, ἔκ τε τῆς παρὰ τῶν ἐγγχωρίων γενομένης πρὸς αὐτὸν βοήθειας, καὶ ἐξ ὧν εἶχεν ἔτι ἀπὸ Καρπενησίου ἑλλῶν.

Φοιτηταὶ δὲ αὐτῷ ἐν Βραχναιοῖς ἐγένοντο, πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι τῶν ἐκ τῆς ἱερᾶς τάξεως, καὶ παῖδες ἐξ αὐτοῦ τοῦ χωρίου καὶ τῶν περὶξ ἀριθμοῦ κραιότεροι. Πρῶτος δὲ πάντων ἦν Δαμσκηνός· τις ἱερομόναχος Αἰτωλός, Ἀγγελοκαστρίτης, εὐφυῆς ἱκανῶς καὶ φιλόπονος, ὄγδοον ἔτος σὺν αὐτῷ διατρέψας. Ἔϊτα Ἰωακείμ· τις ἕτερος ἐκ τῶν περὶ Τρίκην τῆς Θεσσαλίας χωρίων, ὅστις καὶ νῦν εἰσέτι τῷ βίῳ περίεστιν ἐν Ἰωαννίνους διατρέψων· καὶ πλείονα μὲν πάντων διατρέψας σὺν αὐτῷ χρόνον, ἐλάττωνα δὲ κερπωσάμενος τὴν ἐκ τῶν λόγων ὠφέλειαν, νοὸς ἀμβλύτητι. Σὺν τούτοις δὲ καὶ Ἀρσενίος· τις, τῆς ἡλικίᾳ τούτων νεώτερος, οὐ πολὺ τοῦ προσεχῶς ρηθέντος κατὰ νοῦς ἀμβλύτητα διαφέρων. Ἐν ἐνὶ δὲ καὶ τῷ αὐτῷ καιρῷ συνήσαν ἅπαντες οὗτοι παιδευόμενοι παρ' αὐτοῦ βιβλίου ποιητικᾶς. Γερσίμος· τις Ἀκαρνάν ἀπὸ Δραγκμέστου, Σάββας ἀπὸ Τριβάτου, τῶν καὶ ἀνωτέρω ρηθέντων χωρίων, Ἰωάνης, Ζαχαρίας, καὶ Καλλίνικος, ἐξ ἐνός πάντες χωρίου τῶν Ἀγράφων Καστανιᾶ προσαγορευομένου· ὧν ὁ μὲν Καλλίνικος καὶ πατριάρχης μετὰ πολλοὺς χρόνους ὑστερον ἐγρημάτισε Κωνσταντινουπόλεως, ἀπὸ τῆς κατὰ Προῦσαν ἐκκλησίας μετενεχθείς, ἢ πρότερον εἶχε τὴν προεδρίαν, καὶ τῆς πατριαρχικῆς καθέδρας προέστη ἔτη ἑκακίδεκα, κάκει τὸν βίον ἐξέλιπεν οὐ πρό πολλῶν ἐτῶν· ὁ δὲ Ζαχαρίας Βιζύης τῆς κατὰ Θράκην ἐπίσκοπος κατέστη, καὶ νῦν ἔτι περίεστιν· ὁ δὲ Δαμσκηνός ἐν Καρπενησίῳ παρ' αὐτοῦ κερμθεῖς, τοῦ δηλωθέντος τῆς ἀγίας καὶ ὁμοουσίῳ Τριᾶδος

ναοῦ τὴν ἑρημερίαν ἐνεπιστεύθη, καὶ παίδων ἐν αὐτῷ σχολῶν συνεστήσατο τῆ τούτου προτροπῇ καὶ θαπάρῃ· λοιμοῦ δὲ κατὰ τὰ ἐκείτω γενομένου χωρὶα πολλοῦ, ἀναχωρεῖ μὲν ἐκεῖθεν, ἐρχεται δὲ πρὸς τὴν καθηγητὴν κλῆσιν ἐν τοῖς Βερνικανοῖς, καὶ τὴν παρ' αὐτοῦ λαθῶν εὐχὴν μετὰ γραμμάτων συστατικῶν, ἐς Κωνσταντινούπολιν ἀναβαίνει, παιδεύει ἐπιέμενος ἐπιστημονικῆς· ὑποδεχθεὶς τοίνυν παρὰ τῶν τὰς ἐπιστήμας τῷ τότε διδασκόντων λίαν εὐνοικῶς, ἰοκτινῆς Σπαντωνῆς ἦσαν καὶ Σεβαστός, οἱ Ἰωάννου τοῦ Κηρυσοφύλλου ἀκροαταί, καὶ μετ' αὐτὸν Ἀλεξάνδρου τοῦ πρῶτον μὲν διερμηνευτοῦ γενομένου τῆς βασιλείας, μετέπειτα δὲ πρέσβεως πρὸς τὸν τῆς Γερμανίας καίσαρα Λεοπόλδον, εἶτα ἐξ ἀπορρήτων χρηματίσαντος, καὶ νῦν ἐτι ὄντος) συναναριθμεῖται τοῖς πρώτοις τῶν παρ' αὐτοῖς φοιτητῶν, καὶ γενόμενος τινῶν ἐπιστημῶν ἐγκρατής, ὑπὸ λοιμοῦ τὸν βίον αὐτόθι κατέστρεψεν.

Ὁ δὲ μακαριστὸς οὗτος Εὐγένιος ὑπὸ τοῦ πολλοῦ γήρατος καμψθεὶς, τριγέρων γὰρ ἦν, ὡς κἂν ταῖς πρὸς διχφόρους αἰς ἐπεμπεν ἐπιστολαῖς ἐκυτὸν ὑπέγραφε, καὶ τὰ Νεστορικά ὑπερβεβηκῶς ἔτη, πολὺν μὲν εἶχε τὸν πόθον τοῦς ὡς αὐτὸν φοιτῶντας διδάσκειν, μὴ δυνάμενος δέ, τοῦ προτρέπειν οὐκ ἐπέετο τοῦς δυνάμενους λόγων ἀντέχεσθαι, καὶ τούτους ὄση δύνάμει μεταδιώκειν· οὐ μὲν δέ, ἀλλὰ καὶ συνεχῶς ἐπιστέλλειν οὐκ ἄκνει πρὸς οὗς ἡ δύνάμει ὑπηγόρευε, γραμμάτων παιδευτήρια συνιστᾶν, ἐλεημοσύνης οὐδὲ μιᾶς ἐλάττονα, ἀλλὰ καὶ πασῶν τῶν ἄλλων πρωτεύουσιν, τὴν διὰ λόγου καὶ ἐς λόγους γενομένην διὰ πολλῶν εἶναι πείθων αὐτούς. Ταύτην τοι καὶ τῆ ἐξ ἐπὶ Κωνσταντινουπόλει συστάσης παρὰ τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῆ λῆξει γενομένου κυρίου Μανουήλου τοῦ ἀπὸ Καστορίας σχολῆς, εἰ καὶ πολλοὶ τινες ἦσαν οἱ συνεργοὶ καὶ ἄλλοι, καὶ πάντων μᾶλλον ὁ μακαριώτατος πατριάρχης Ἱεροσολύμων Νεκτάριος, οὗ καὶ πρόσθεν ἐμνήσθημεν, ἀλλ' οὐ μικρὸν καὶ οὗτος

συνεβάλλετο μέρος, συνεχῶς αὐτῷ ἐπιστέλλων, καὶ ἐγκωμίοις γερχείρων τοῦ ἐγχειρήματος, καὶ ἐτέραις ἐτι συστήσαι προτρέπων αὐτόν· καὶ δὴ καὶ συνέστησεν ἐτέραις τῇ τούτου προτροπῇ δύο, μίαν μὲν ἐν Ἄρτῃ τῇ; Ἀκρονική;, ἐτέραν δὲ ἐν τῷ Ἀνατωλικῷ τῆς Αἰτωλίας.

Γέγραφε γὰρ πρῶτον αὐτῷ περὶ τῆς κατὰ τὸ Ἀνατωλικόν, καὶ ὑπέσχετο δοῦναι τὰ πρὸς τὴν τοῦ καθηγητοῦ διατροφήν καὶ τῶν φοιτητῶν· ἀλλ' ὁ Νκυπάκτου καὶ Ἄρτης Βαρθολομαῖος ἐκεῖσε τότε παρών, διεκώλυσεν αὐτόν, ἀνάξιον ἡγησάμενος τὸ Ἀνατωλικὸν χωρίον ἀποδειχθῆναι τοιαύτης σχολῆς, τὴν τοῦ τόπου στενότητα προβαλλόμενος, καὶ ἐπὶ τὴν Ἄρταν μεταθέσθαι ταύτην παύων αὐτόν, ὡς πόλιν οὐσαν μεγάλην, καὶ ἢ ῥησι περὶ τῆς Τροίας· Ὁμηρος εὐρυχίμαιν· ποιεῖ τοῦτο ὁ τρισμκάριος; ἐκεῖνος ἀνὴρ μάλα προθύμως, καὶ ἐγχειρίζει φέρων τῷ διαλειφθέντι Βαρθολομαίῳ τῷ Ἄρτης; ἀργυροῦς τρισχιλίου;. Καὶ τοιαύτην ἔσχε τὴν ἀρχὴν ἢ κατὰ τὴν Ἄρταν σχολή, προκαταρκτικὸν αἴτιον ἔχουσα τὸν Εὐγένιον, εἰ καὶ ἀμελεῖται τῶν ἐπιτροπευόντων αὐτῆς; μικροῦ δεῖν εἰς τὸ μὴ ὄν ἐλθεῖν ἐκινδύνευε· νῦν δὲ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν σπουδῆ καὶ ἐπιμελεῖται φιλοθέων τινῶν καὶ φιλομούσων ἀνδρῶν, ἤρξατο κατὰ τι εὐδοκίμειν, καὶ ἐπὶ τὸ κρεῖττον προκόπτειν.

Τούτων ἀκούσας; Εὐγένιος; περὶ τῆς; κατὰ τὴν Ἄρταν σχολῆς, καὶ ὅτι πέρας οὐκ ἔλαβε τὰ τῆς; τοῦ Ἀνατωλικοῦ, περὶ ἧς αὐτῷ πρότερον ἦν γεγραφώς, μικρὸν τι πρὸς τὸν Βαρθολομαῖον σκανδαλισθείς, ὡς ὑπὸ φθόνου τυγχόν κινήθεντο; καὶ κωλύσαντος τὴν κατὰ τὸ Ἀνατωλικὸν γενέσθαι, εἰ καὶ ἄλλως; οὐ τὴν τυχοῦσαν αὐτῷ ἐνεποιεῖ χράν, τὸ τοιαύτην συστήναι κατὰ τὴν Ἄρταν σχολήν, πλείονα τὴν ἐξ ἐκείνης; ὠρέλειαν τοῖς Ἕλλησιν ἡγησάμενος; διὰ τὴν τοῦ τόπου εὐρυχωρίαν, ὡς δυναμέων πλείονων ἐκεῖσε συνδραμεῖν, καὶ τῶν ἀναγκαζίων μάλλον εὐπορεῖν διὰ τὸ τῆς; χώρας; εὐκαρπον, καὶ δευτέρως;

χρήται περί τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως γράμματα πρὸς τὸν τῆς ἐλευθεμοσύνης ἐκείνον ἐργάτην, δαινοπαθῶν μὲν ἐφ' οἷς ἀπέτυχε περί τοῦ Ἀνατωλικοῦ, χαίρων δὲ ἐφ' οἷς τοσαύτην ἐποίησε τὴν εὐεργεσίαν τοῖς Ἕλλησι διὰ τῆς κατὰ τὴν Ἄρταν σχολῆς.

Ὁ δὲ καὶ ὑπὲρ ταύτης ὑπισχναίται πεντακασίους καταβλεῖν ἀργυροῦς, καὶ πέμπει τούτους αὐτῷ διὰ τινος τῶν ἐκ τῶν Ἀγράφων ἀνδρῶν πιστοῦ, γράψας πρὸς αὐτόν, εἰ καὶ πλείονων ἐν χρεῖᾳ γένηται μὴ κατοκνήσκει δηλοῦν, καὶ μετὰ πάσης πεμφθῆσονται τῆς προθυμίας. Ὁ δὲ προσλογισάμενος τούτους τοὺς παρ' αὐτοῦ τούτου πρότερον καταβλέθεισαι τριακασίους (αὐτὸς γὰρ ἦν πρῶτος ἐκ τῶν παρ' ἐκαστοῦ τὴν ἀρχὴν ποιησάμενος πρὸ χρόνων τινῶν), ὡς γίνεσθαι τοὺς πάντα ἑκατακασίους, ἱκανῶς ἔχειν ὥσθι πρὸς τὴν ὑστέραι τῆς τοιαύτης σχολῆς· καὶ δὴ καὶ συνέστησεν αὐτὴν μηδὲν ἐκείνον περικιτέρω τὸν ἄνδρα παρενοχλήσας· καὶ Γρηγόριον τὸν Μάνεσιν, πατριώτην ὄντα, καὶ πρῶτον ὡς ἔφημεν τῶν αὐτοῦ γεγονότα ὀμιλητῶν, τῆς κατὰ τὴν ἐνεγκκαμένην αὐτὸν ἔταξε προστατεύειν σχολῆς, ὅς καὶ πρόσθε ταύτης ἐπὶ χρόνου συχνούς, καὶ φοιτηταὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν οὐκ ὀλίγοι αὐτόχθονές τε καὶ ὑπερόριοι· ἀλλ' οὐ δῆτα καὶ ἀνάλογον ἐγένετο τῆς δαπάνης τὸ κέρδος, δι' αἰτίας πολλάς· αἶψι γὰρ τοῖς τοιοῦτοις ὁ βέσκανος ἐπιτίθεται δαίμων, παντοῖα μηχανῆ πειρώμενος ἀποσθεῖσαι τὸ τῆς γνώσεως φῶς· περί οὗ τὸν λόγον ἐνταῦθα μηχανῶναι ἔκκιρον ἐμοὶ δοκεῖ παντελῶς.

Τοσοῦτον δὲ πάντα ἠγάπη τοὺς ἐκ τοῦ Ἀνατωλικοῦ, ὡς καὶ συγνάς τούτοις ἐκ τε Καρπενησίου τὸ πρότερον, καὶ ἐκ τῶν Ἀγράφων τὸ δεύτερον, πέμπειν ἐπιστολάς, νῦν μὲν πρὸς ἦθος τούτους τυπῶν, νῦν δὲ πρὸς λόγους προτρέπων, ἔστι δὲ οὗς καὶ ἐλέγχων, καὶ ἐτέροις τὰ φιλικὰ προσλαλῶν, καὶ τινεὶς ὡς εἶωθεν ἀστεεισμῶς ἐγκαταμιγνῶν τοῖς λόγοις· βοηθητικὸς τε πρὸς αὐτοὺς ἐγρήτο καὶ λόγοις ἅμα καὶ ἔργοις· ὡσαύτως

δὲ παρ' αὐτῶν ἐριλοτιμητό τε καὶ εὐλαθείας ἤξιοστο πολλῆς· μᾶλλον δὲ ὡς κοινὸς πάντων πατὴρ ἐλογίζετο μέχρι τῆς αὐτοῦ τελευτῆς· βουλομένοις δὲ ποτε τούτοις καὶ εἰς Κωνσταντινούπολιν κοινῆ γνώμῃ πέμψαι τινας ἐπὶ βοηθείᾳ, τῶν κατ' ἔτος κατεργομένων ἡγεμόνων ἐπιφορτιζόντων αὐτούς καὶ τοῖς φόροις φόρους ἐπιτεθέντων ἀδίκους, κατὰ πολὺ καὶ οὗτος αὐτοῖς συνεισήνεγκε, γράμμῃσι τοῖς παρ' αὐτοῦ ἐροδιάσας πρὸς Πανγκυώτην τὸν διερμηνευτὴν, φιλικῶς συνδεδεμένον ὄντα πολλῆ πρὸς αὐτόν, καὶ εὐλαθείας οὐ τῆς τυχοῦσης ἀξιοῦντα, καὶ γράμμῃσι πολλάκις προσαμειβόμενον· οἱ καὶ ἀνεληθόντες, καὶ τὰ γράμματα αὐτῶ προσκομίσαντες, πολλῆς τῆς δεξιότητος ἔτυχον παρ' αὐτοῦ, καὶ πᾶν ὅ,τι ἐβούλοντο δι' αὐτοῦ πληρώσασκεντες, κατήλθον εἰς τὴν πατρίδα πολλὴν αὐτῆ τὴν δνησιν φέροντες· καὶ Εὐγενίῳ μᾶλλον ἢ ἐκείνῳ τὴν χάριν ταύτην ἀφωσιούοντο, ἅτε δὴ τοσαύτης ἀξιοῦμένῳ καὶ παρὰ τῶν μέγα δυναμένων αἰδοῦς.

Οὕτως ἦν τοῖς καταπονομένοις πᾶσι διὰ τῶν γραμμῶν ἀπανταχοῦ βοηθός· καὶ πᾶσι τοῖς ἐκ τῶν ἱερῶν καὶ σεβασμιῶν μονῶν ἐλεημοσύνης χάριν περιοδεύουσι, τοῖς τε ἐκ τοῦ Σιναίου ὄρους, καὶ τοῦ ἁγίου καὶ ζωοδόχου Τάφου, τοῖς τε ἐκ τοῦ ἁγωνόμου ὄρους τοῦ Ἀθωνος, καὶ ἅπλως εἰπεῖν ἐκ πασῶν τῶν κατὰ τὴν καθ' ἡμᾶς οἰκουμένην ἐπ' αὐτῶ τούτῳ περιόντων, οὐ σμικρὰ συνεβάλετο, τὰ μὲν αὐτὸς παρ' ἑαυτοῦ, τὰ δὲ δι' ἄλλων διδοῦς.

Ἐξαιρέτως δὲ περὶ τῆς ἱερᾶς καὶ σεβασμιᾶς μονῆς τῆς ἐπονομαζομένης Τετάρτης, τῆς παρὰ τὸν Ἀχελῶν κειμένης ποταμόν, πολλὴν εἶχεν ἐκ πολλοῦ τὴν φροντίδα, καὶ τῆς ἀνακινίσεως ταύτης (ἠρήμωτο γάρ, καὶ ἦν ἐπιμελείας ἀξιουμένη μηδὲ μιᾶς ἐπὶ ἔτη σχεδὸν τριάκοντα), αὐτὸς οὗτος ὑπῆρξεν αἴτιος, Ἰάκωβόν τινα ἱερομόνυχον, ἐπ' ὀλίγον μὲν αὐτῶ μαθητεύσαντα, ἀσκητικῆ δὲ ἀγωγῆ ἑαυτὸν ἐκδόντα, καὶ πολλὰς

κατκκοσμούμενον ἀρεταῖς, ἐκ τινος τῶν περὶ τὴν Ἄρταν χω-
ρίων ὀρωμώμενον, καλούμενου Πέτα, ἐπὶ τὴν προστασίαν ταύτης
προτρέψας, καίτοι γε μύλις πρὸς τοῦτο πεισθέντα, διὰ τὸν τῆς
ἡσυχίας καὶ ἀπραξίας ὃν εἶχεν ἔρωτα, καὶ μοναδικὸν βίον βιοῦν
ἐλόμενον· ἀλλ' ἵνα μὴ τῆς τούτου ὑπακοῆς ἐκπέσῃ, τὸ φο-
ρτίον τῆς προστασίας ταύτης δεξάμενον. Κάκεινος μὲν ὡς προ-
τάτης ἐγνωρίζετο τῆς μονῆς, οὗτος δὲ ἦν αὐτῷ πάντα ἐν
πᾶσι γινόμενος διὰ τῶν ἐπιστολῶν πρὸς τοὺς δυναμένους τὴν
παρ' αὐτῶν παρέχειν μετὰ θεῶν τῆ μονῆ βοήθειαν· καὶ οὕτω
μὲν ἐποίει ἐφ' ὅσον ὁ ἱερὸς ἐκεῖνος ἀνὴρ ἐν τοῖς ζῶσιν ἐγνω-
ρίζετο· μετέπειτα δὲ τῷ μετὰ τὸν ἐκείνου θάνατον διαδόχῳ
γενομένῳ τῆς προστασίας πλείονα συνεισένεγκε τὴν σπουδὴν
Ἀνανίας· οὗτος ἦν ὁ πᾶσι καὶ πανταχοῦ γνῶριμος δι' ὧν ὑπὲρ
αὐτῆς ἐπεπράχει καθ' ὅλον αὐτοῦ τὸν βίον, ἅτινα διὰ τὸ πᾶ-
σιν εἶναι καταφανῆ, περιττὸν καταλέγειν· ὅστις καὶ εἰς ἀρ-
χιεπισκοπικὴν ἀξίαν μετὰ ταῦτα ἀνήχθη τὴν τοῦ Φαναρίου
καὶ Νεοχωρίου, καὶ οὐδ' οὕτω τῆς περὶ αὐτὴν ἀπελείπετο ἐ-
πιμελείας· καὶ ταύτη τὸ ζῆν οὐ πρὸ πολλῶν ἐξεμέτρησε χρό-
νων. Ὅτι δὲ πλείονα τότε κατεβάλλετο τὴν σπουδὴν, δηλοῖ
καὶ τὰ παρ' ἡμῶν εἰς αὐτὸ τοῦτο γινόμενα ἱαμβεῖα μεθ' ἐνὸς
ἠρωλεγείου, τὴν πολλὴν περὶ τῆς ἱερᾶς ταύτης μονῆς αὐτοῦ
φροντίδα καὶ ἐπιμέλειαν σαφῶς παριστάνοντα, ἔχοντα οὕτως·

Στίχοι ἱαμβικοί εἰς Εὐγένιον προτρεπόμενον Ἀνανίαν ἐπὶ
τὴν τῆς μονῆς προστασίαν.

Μόχθων ἄνευθεν καὶ πόνων οὐδεὶς, τέκνον,
τῆς βασιλείας οὐρανῶν κληρὸν λάχεν·
καὶ γὰρ βιαστῶν ὡς βιαστὴ τυγχάνει,
πόνους τε πολλοὺς καὶ κόπους θηρευτῆ·
τί οὖν τὸ θαῦμα, καὶ τὸς εἰ πολλοὺς πόρους
ταύτης γινήσῃ τῆς μονῆς ἀρχηγέτης,
τῆς πάντα θείας καὶ περικαλλεστάτης.

καὶ ταῦτα μητρὸς τοῦ θεοῦ μου καὶ λόγου
 περισκαπούσης· τῷδε τούτῃ τῷ τρόπῳ·
 τοῖνυν γενεῶμαι τάχος αὐτῆς· προστάτης,
 καὶ πάντα πάντως χρηστὸν εἴξει καὶ τέλος.

Εἰς Ἀγκυρῆν ἀποκρινόμενον Εὐγενίῳ ἐπὶ τῇ προτροπῇ.

Εἰ καὶ τὸ σὸν πρόσταγμα θεῶν ὡς πέλει,
 διδασκάλων χριστε, δύσοιστον ὄσμως
 ἐμοὶ δοκεῖ καὶ εὐχθὸς οἶόν τι μέγα
 μονῆς γενέσθαι τηλικαύτης· προστάτην·
 τούτου χάριν δεῖδα μὴ τι καὶ πάθω,
 κατωμαδὸν τοσοῦτον ἔρας φορτίον·
 ἀλλ' οὖν ἐπειδὴ προστάτην καὶ κυρίαν
 τὴν Παρθένον σὺ καθυπισχεῖ μοι, πάτερ,
 ἔπος· λέγειν ἄντικρυς οὐδὲν οὐκ ἔχω·
 πάντως γεμὴν χρῆ καὶ σὲ συμπαρεστάναι
 σύμβουλον καὶ δεξιὸν τῶν πρακτέων.

Ἦρωε λεγέσθαι ὡς ἀπὸ τοῦ Εὐγενίου.

Εὐγένιος· παλάμησιν ἀριστοπόνοισιν ἔξην
 οὐ δύναται πονεῖν σῶμ' ἀλαπαδινὸν ἔχων·
 ἔκετο γὰρ δὴ γῆρας ἐπ' ἔσχατον ἀγγι θανάτου,
 καὶ οἱ πάντα λύθη γυνῆ, χερῶν τε τόνος·
 μήσρ' ὅτε μέντοι τῷδε τῷ βίῳ θεὸς αὐτὸν ἔεργει,
 μήδεσιν οὐ λήξει πάποτ' ἀρηγέμεναι.

Οὐ περὶ τῶν ἱερῶν δὲ μόνων μονῶν πολλή τις ἦν αὐτῷ
 ἢ φροντίς, ἀλλὰ καὶ περὶ πολλῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν· τὸν γὰρ
 ἐν τῷ Καρπηνείῳ τῆς ἀγίας καὶ ὁμοουσίου Τριάδος, ὡς ὁ λό-
 γος φθάσας ἐδήλωσεν, οἰκοδομήσας ναὸν, πολλῶν καὶ ἄλλων
 ἀπέδειξε τοῦτον ἀρχέτυπον, καὶ πολλοῦ· εἶχε τοὺς μιμητάς,
 ἐν τε τῇ κωμοπόλει ταύτῃ, καὶ ἑτέροις τῶν περὶ τὴν χωρίων·
 καὶ τοσαύτη μὲν ἦν αὐτῷ ἢ περὶ τῶν θείων καὶ ἱερῶν ναῶν

φροντίς· τὴν δὲ πρὸς τοὺς δεομένους ἐπικουρίαν τε καὶ χορηγίαν, ἣν ἰδίᾳ τε καὶ δημοσίᾳ, φανερώς τε καὶ ἄρκνῳ; ἐποιεῖτο, τίς ἂν ἱκανῶς εἰπεῖν δυνηθεῖη λόγος; ἐμοὶ δοκεῖν οὐδ' αὐτὸς ὁ ἐν λόγοις δεινότητος ἀξίως τρύτης· περὶ τῆς δυνάτους, ἂν γένοιτο τὸ βραχυτάτον· οὕτω γὰρ ἦν συμπληρῆς, οὕτω φιλόπρωτος, ὡς μηδὲν περὶ τῆς κύριον εὐαγγελικῶς περὶ ἐκτουθ' μεριμνῆν· διὸ καὶ εἰς ἐνδείκναι τῶν ἀνγκυαίων μετὰ ταῦτα κατέστη πολλήν· ἀλλ' ἡ πάντων προνοητικὴ καὶ τῶν κελῶν ἀφθονοπάροχος τοῦ θεοῦ σοφία καὶ δύναμις, οὐδ' αὖτε αὐτόν τε καὶ τοὺς εἰς αὐτόν ὀρώντας τῶν δεομένων εἰς τέλος τῆ ἐνδείκῃ πείθεσθαι κατελίμπανε· παρῆχε δὲ πάντα ἀρθύως· αὐτῷ τὰ πρὸς τὴν ἐν τῷ μετὰ σώματος βίῃ δικυωγὴν ἀνήκοντα, καὶ ἐτέρους οἷς οἶδε τρόποις. Τὰ γὰρ ἀνωτέρω λεχθέντα χρήματα, τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸς τῶν εἰρημένων φιλοθέων ἐκείνων ἀνδρῶν ἐλεημοσύνη; λόγῳ συλλεχθέντα καὶ οἰκονομηθέντα, φροῦδα παντάπασιν ἐγένοντο μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πρώτου ταῦτα περὶ λαβόντος ἐν ταῖς χερσὶ, καὶ οὐδὲν τούτων τὸ μόνον ἐκ τῶν ἐκείνου διαδόχων ἀπέβλησε· διὸ καὶ πολλάκις περὶ αὐτὸν ἐρευνήσα; τοὺς τὴν ἀπάλειαν αὐτῶν συνειδότας, καὶ μηδὲν δυνηθεῖς λαβεῖν, ἀφορισμὸν ὡς ἔθος τῆ καθ' ἡμέραν ἐκκλησίᾳ ποιησάμενος, καὶ πρὸς τινος τῶν ἐκ τοῦ χωρίου, δι' αὐτὸ τοῦτο σκληρόν τινα λόγον ἀκούσας, ἠχθίσθη μὲν οὐ μετρίως, ἠδουλήθη δὲ μετανάστη; ἀπὸ τῆς Γούβης γενέσθαι, τῶν Κερπενησιωτῶν προσκαλουμένων αὐτόν. Καὶ αὖθις εἶχε τοῦτον τὸ Κερπενήσιον, καίτοι πολλοὺς καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Γούβῃ διατρέψαντα χρόνους· κατέλιπε δὲ ἐν ταύτῃ Σιάβῳ τινὰ ἱερομόναχον τῶν ἐκ τῆς αὐτοῦ συνοδίας, ἄνδρα ἑλληνικῶν μὲν μαθημάτων ἄπειρον, ἀρετῇ δὲ συζῶντα πολλῇ; ἐν καὶ ἡγιασμένον δι' αὐτὸ τοῦτο ἐκάλεϊ· παρέλαβε δὲ μεθ' ἐκτουθ' τὸν Γωκκιμ. ἐν ὁ λόγος; ἀνωτέρω δεδήλωκε, τὸν αὐτῷ τε καμῆ τῆς τῶν ἐρήθων ἡλικίας; τοτηνικαῦτα ἀπτόμενον.

Πολὺ δὲ τὸ διάφορον ἔχον ὕδων τῆς ἐν ἧ πρότερον κατέλιπε τὸ Κιρπενήσιον καταστάσεως, ὑπὸ παντὶ λίθῳ σκορπίος εὐδει, τὴν παροιμίαν ταύτην ἐπὶ στόματος εἶχεν· μόλις δὲ ἔτος ἐν καὶ μόνον ἐν αὐτῷ πληρώσας, τῶν κατ' αὐτὸ θορύβων ἀπαναστήναι πάλιν ἐσπούδαζεν· ἐξελθὼν δὲ τούτου, (εἰ καὶ τὴν ἀλήθειαν πρὸ παντός τιμῶν ἔξιον) ἀκόντων τε πάντων καὶ ἀνθελκόντων, πλὴν ὀλίγων τινῶν, εἰς Ναύπακτον τὴν προκαθεζομένην πόλιν τῆς Αἰτωλίας, διὰ τῆς πατρίδος, τὸ Μέγα Δένδρον φημί, καταβαίνει, μηδένα τῶν ἐκ τῆς συνοδείας αὐτοῦ συνεπόμενον ἔχων, πλὴν ἐμοῦ· κάκειθεν εἰς Μεσολόγιον ἔρχεται, καὶ ἐξ αὐτοῦ πάλιν εἰς τὸ Ἀνατωλικόν. Δικτρίψας δὲ ἐνταῦθα ἐφ' ὅσον ἦν αὐτῷ ἀρεστόν, εἰς τὸ Δραγμαέστον διὰ τοῦ Ἀγελώου καὶ τῆς ἐπέκεινα τούτου πορείας γίνεται· καὶ ὄλην ἐκεῖ προσμείνας τὴν ἀγίαν καὶ μεγάλην τεσσαρακοστὴν (ταύτης γὰρ ἦν ὁ καιρός), μετὰ τὸ πάσχα καὶ τὰς μετ' αὐτὸ ἐπομένας ἑορτάς, ἐπανακάμπει αὐθις διακπόντιος εἰς τὴν Κατοχὴν διὰ τῶν παρ' Οἰνιάδας τοῦ Ἀγελώου ποταμοῦ ἐκβολῶν, κάκειθεν αὐθις εἰς τὸ Ἀνατωλικόν· ταύτην δὲ τὴν περίοδον δι' οὐδὲν ἕτερον ἐποιεῖτο, εἰμὴ τόπον ἡσυχίας ζητῶν εὐρεῖν, ἀλλ' οὐδὲν ταύτης ἀπώνατο· πάντα γὰρ ἦν θορύβων μετὰ καὶ πλήρη κακῶν.

Ἔνθεν τοι καὶ παντάπασι τῆς ἐπὶ ταῦτε οἰκήσεως ἀπογνοῦς, τὴν ἐς τὰ τῶν Ἀγράφων ὄρη φέρουσιν προκρίταν πάντων εἶναι ἠγήσατο· καὶ ἄπτεται μὲν αὐτίκα ταύτης, ὅρον δὲ τίθησιν αὐτῇ τὸν πρὸς ὄν, τὴν σεβασμίαν τῆς Τετάρτης μονῆν· ἐν ἧ καὶ γενόμενος, ἀρρωστίᾳ περιπίπτει δεινῇ· ταύτης δὲ καὶ τῆ τῆς Θεομήτορος βοήθειᾳ ἀναρραίσας, ἡ φήμη τῆς τούτου κατὰ τὴν Τετάρταν ἐλεύσεως προήλθε καὶ μέχρι τῶν ἐν Βραβιανοῦ, οἱ καὶ τῆς τούτου στερήσεως εὐληφότες τὴν πετραν, πολλὴν εἶχον τὴν ἔφρασιν τοῦ καὶ πάλιν αὐτὸν, ὡς καὶ πρότερον εἶχον, ἰδεῖν· διὸ καὶ μηδὲ μίαν ποιησάμενοι τὴν ἀνα-

βολήν, οί τνηκαῦτα τῶν ἄλλων προύχοντες ἐν τῇ μονῇ κατήλθον ζητοῦντες αὐτόν, μεθ' ὧν ἦν καὶ πατήρ ὁ ἐμός, πένις μὲν ἄλλως· καὶ χειρωνακτικῶ βίῳ ζῶν, πολλὴν δὲ ὄμωι τὴν πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν τρέφων ἐν αὐτῷ· θεασάμενος δὲ τούτους οὕτως ἐξαίρνης ἐξελλθόντας, ἠδονῆ καὶ θαύματι σύγκατος ἦν· καὶ πόθεν οὕτως ἐν ταύτῃ τῇ ἱερᾷ μονῇ παρεγένοντο τούτους ἠρώτα, μὴ καὶ πρότερον μέχρι ταύτης εἰωθότας κατέρχεσθαι· σοῦ ἐνεκί φρασι, νῦν μεθ' ὅτι πλείστης σπουδῆς ἐνταῦθα κατήλθομεν, ὡς ἐκ προσώπου πάντων τῶν ἐν τῷ ἡμετέρῳ χωρίῳ κατοικοῦντων πεμφθέντες· διὸ καὶ ἀξιούμεν μῆκετι περιδεῖν ἡμᾶς τοσούτον χρόνον τὴν σὴν ὄρραναίν φέροντας, ἀλλ' ἐπὶ τὸ σὸν μονῆριον ἀνελθεῖν, καὶ τοὺς ἐκ πολλοῦ τοῦ χρόνου κατιδεῖν σε ἐριεμένους παραμυθῆσασθαι· τοῖς δὲ γε διὰ λόγου ἢ ἔργου σοι προσεκρουκόσιν, οἷα Χριστοῦ μιμητῆς, συγχώρησιν παρασχεῖν.

Τούτοις τε καὶ ἐτέροις πλείοσι λόγοις πρὸς ἀλλήλους καθομιλήσαντες, τὰ πρὸς τὴν ἄνοδον ἡμῶν εὐτρεπίζειν παρεκελεύετο, καὶ ἵνα τὸ πᾶν συνελὼν εἴπω, ἐπανήλθομεν ὄθεν ἐξήλθομεν. Τί δ' ἂν τις εἴποι περὶ τῆς τότε γενομένης παρὰ τῶν ἐγγωρίων χαρᾶς; οὐδὲ γὰρ λόγῳ ταύτην δύναμαι παραστῆσαι· ποθεινότερα δὲ καὶ αὐτῷ ἢ ἐν τῷ ἰδίῳ κελλίῳ οἰκησις τνηκαῦτα ἐδόκει, καὶ πασῶν ὧν τὴν πείραν ἔλαβε κρείττων. Καὶ ἀριθμὸν ἐτῶν ἱκανῶν αὐτόθι τὸ δευτέρον ἐλθὼν διήρκεσε μένων· ἀλλὰ καὶ αὐθις ἐκ τῶν αὐτῶν αἰτιῶν, ὧν καὶ πρότερον ἡμῶν εἴρηται κινήσεις, γῆρα τε πολλῶ βραχυόμενος, καὶ ὑπότινος Ἀρσενίου ἱερομονάχου τῶν αὐτοῦ ὄντος, ὡς εἴρημεν, φοιτητῶν, ἀπὸ Καρπενησίου ἐλθόντος, ἐρεθισθείς, καὶ ἐτέρων ἔτι πολλῶν (ἦν γὰρ τότε δι' ὑπερβολὴν γῆρας καὶ τοῖς τυχοῦσι τῶν ὀμιλοῦντων αὐτῷ πειθόμενος), βουλεύεται καὶ τρίτον εἰς Καρπενήσιον ἀπελθεῖν· ὃ καὶ ποιήσας, αὐτίκα μετὰ μελὸς ἐγγόνει· καὶ αὐθις τοῦτον ἢ Γουδᾶ ὡς τινα σίτον ὄρριμον εἰς τὴν

ἀποθήκην δέχεται, οὐ διὰ τῆς αὐτῆς, ἀλλὰ δι' ἐτέρως ἐπανακάμψαντες, περίοδόν τινα τετελεώς, ἦν καὶ λιτὴν κατὰπτυστον συνεχῶς ἐπίλει κατονομάζειν ἐν ἧ καὶ γενόμενος πολλὴν ἰδοῦκει τὴν ἀπὸ ταύτης θεραπείαν ἔχειν· ἔστι γὰρ ἐς τὰ μάλιστα ὁ τόπος ὑγιεινός· ἀπὸ τῆς τοῦ ἀέρος εὐκρασίας, καὶ πικρῆ τῆς ἐνταῦθα ἐκδιδοῦσι καθαρῶ καὶ ἡλίσιτου νέματος, Φοντάναν ὑπὸ τῶν ἐγγυωρίων καλουμένην, καὶ πολλὴν κεκτημένην τὴν φάμην· ἦν καὶ ἐπιγράμματος ἠζήσωσεν ἐξότου πρώτον ἐν αὐτῇ παρεγένετο, τοῦτον τὸν τρόπον ἔχοντος.

Ἴζού μοι πάρα, ὦ ξένη, κἄν κεν ἴδοιο παρέλκω,
πίε δὲ καὶ νέματος· τοῦδε ἀκρησίου.

Ἐλθὼν οὖν ὑπὸ τῆς δε καρίας μοι ἀνάκεισο,
νίξε θεοῦς τε πόδας· γρῶτα τέρην τε ἄπαν.
Φοντάναν κικλήσκουσί με νῦν ἐγγυώριοι ἄνδρες
φωνῆ τῇ λατίνων, οὐκ Ἀχαθῆ, φίλε.

Ταῦτ' ἄρα καὶ περὶ μηδεμιᾶς ἐτι φροντίσεως ἐτέρως ἀποδημίας, ἀλλ' ἐν αὐτῷ τὸ λειπόμενον διατρέττει τοῦ βίου διεγνωκώς, εἰ καὶ ἐκ πολλοῦ τοῦτο κατὰ νοῦν εἶχεν, ἀλλ' ἐκ τινων ὡς ἐρημεν περιστάσεων ἐνοχλούμενος, ἐποιεῖτο τὰς μεταβάσεις· ἐκ γὰρ πολλῶν ἐτῶν αὐτόθι ὁ τάφος αὐτῷ ἐσχεδίαστο, καὶ μονοῦ τὸν βίον κατ' ἐκίστην τοῦτον ὄρων ἀπέλειπεν· ἐξότου γὰρ Θεόδωρον τὸν ἡμέτερον ἀδελφόν, ἐν παιδικῇ ἡλικίᾳ ὄντα καὶ Γόρδιον παρ' αὐτοῦ πρώτον ὀνομασθέντα, πικρῶς θανόντα ἐθήρηνησεν, ὥστε θαυμάζειν τοὺς ὄρωντας αὐτὸν, καὶ ἐν τῷ τοῦ ναοῦ νόρθῃκι ταρῆνκι ἐκέλευσεν, ἐκεῖσε πη καὶ ὕπνῃ τινα ἐπίσκηψε γενέσθαι τὸν ἐκυτοῦ τάφον δεικνύουσαν, καὶ ἐπιτηδεῖας· ἔχουσεν εἰς κηροῦ καὶ λύχνου καὶ φωταγωγοῦ ἔξψιν· ὃ δὴ καὶ ἐγένετο ἐν κειρῷ τῷ προσήκοντι.

Πόθῳ δὲ τῷ πρὸς τὰ θεὰ πόθον προσθεῖς, καὶ τὸν βίον μελέτην θανάτου ποιούμενος, ὃ δὴ φιλοσοφίας ὄρος ἐστὶν ὁ ἀκρότατος, καὶ τὰ ἐνταῦθα οὐδενός· ἄξιον λογιζόμενος, ἐν τῇ

τῶν μελλόντων θεωρεῖν ἦν ὅλος ἐκδεδομένος. Εἶχε δὲ καὶ ταῦτα μετὰ τῶν ἄλλων αὐτοῦ κληῶν ὡς τινα ἰδιαίτην, τὸ ἐν ταῖς προσευχαῖς συνεχῆς καὶ ἐπίμονον· οὐκ ἀπελείπετο γὰρ ἑαυρὶ τῶν νυκτῶν ἀπὸ τῆς κλίνης ἀνιστάμενος, ἐπὶ πολλῷ τούτων μέρος τῆ προσευχῇ προσκρτερεῖν μετὰ πολλῶν δακρύων καὶ στεναγμῶν· τὸ ἐν ταῖς τῆς ἐκκλησίαις ἀκολουθείαις πρόθυμον, καὶ πρὸς τὴν ἀκρόασιν νουεχῆς, ὥστε τοῖς κατὰ τι τῶν ἀναγινωσκόντων τραλλομένοις, καὶ ἐκ δευτέρου καὶ τρίτου πάλιν τὸν λόγον λέγειν καὶ διορθοῦσθαι πολλάκις· ἐπιτιμᾶν ἡνίκα δὲ καὶ ψάλλειν ἐβούλετο τοῖς τε τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων κανόνας, οὐκ ἄνευ δακρύων εἶδεν ἂν τις τούτου τοῖς ὀφθαλμοῖς, τοσαύτη γὰρ αὐτῷ ἐκ τῆς ψαλμωδίας ἐγένετο ἡ κατάνυξις· τοῦτ' αὐτὸ δὲ καὶ ἄλλων ἐπασχῆ συνεχῶς ψαλλόντων ἀκούων· ἢ πρὸς τοῖς δεομένους μετάδοσις καὶ ἀνωτέρω μοι ἀποχρώντως δεδῆλωται· τὸ γὰρ χεῖρειν μετὰ χειρόντων, καὶ κλαίειν μετὰ κλαίωντων, ἀποστολικῶς εἰπεῖν, ὡς οὐδεὶς ἄλλος ἐφιλοσόφησε, συχνοὶ τε πρὸς αὐτὸν ἐν θλίψεσι καταφεύγοντες τῆς παρ' αὐτοῦ βοηθείας ἐτύγγαλλον· οὐκ ὀλίγων δὲ καὶ αὐτὸς ἐγὼ τῶν παρ' αὐτοῦ εὐεργεσιῶν τε καὶ χερίτων πεπεράμμαι, καὶ μᾶλλον τῆς πρὸς τοῖς λόγοις συνδρομῆς τε καὶ προτροπῆς· καὶ ταῦτα ἐν γηρῆϊ πάνυ τῆ ηλικίᾳ αὐτῷ ὀμιλήσας, καὶ ὅσα καὶ χεῖρ αὐτῷ γινόμενος πρὸς τὰς παρ' αὐτοῦ συντασσομένας ἐπιστολάς.

Συγγράμματα δὲ αὐτοῦ ὀλίγα τινὰ καὶ κατὰ τινας καιροὺς πρὸς τοῖς αἰτήσαντες ἐκδεδομένα. Πρῶτον μὲν γὰρ πρὸς τοῖς ἐκ τοῦ ἀγωνιόμου ἔρους τοῦ Ἰθωνοῦ πρὸς αὐτὸν περὶ τῆς ἀγίας προσκομιδῆς γράψαντας, καὶ ἀποριῶν λύσιν αἰτουμένους, ἀπόκρισιν ἐποίησάτο δι' ἑλληνικῆς φράσεως ἐν λόγοις δυσί, ὡς ἐν εἶδει ἐπιστολῶν· ὅτινες τοῖς ἐντυγχάνουσι τῆ κοινῆ παραδόσει μᾶλλον τοῦτον προσέχειν δοκοῦσιν, ἢ τοῖς λόγῳ ἀναντιρρήτῳ σαφῶς ἀποδεικνυμένοις· διὸ καὶ ἀποδοκι-

μαστῆαν οἱ Ἀθωνῆται τὴν τούτου πρὸς αὐτοὺς γενομένην ἀπόκρισιν ἀπερῆναντο.

Δεύτερον δὲ καὶ ἐκκλησιαστικὴν ἀκολουθίαν συνεγράψατο τοῦ καλὸν ἐν μονάζουσι λάμπαντος Διονυσίου τοῦ νέου τοῦ ἐν τῷ Ὀλύμπῳ θρεψθέντος, ὑπὸ τινων πρὸς τοῦτο παρακληθείς ἀδελφῶν καὶ συμπατριωτῶν τοῦ ἁγίου. Ἠρίσθης, εἰ βούλει, καὶ ἦν ἐφημεν ἀκολουθίαν Κυρίλλου, ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔτι διατρέψων ἐν νεωτέρῃ τῇ ἡλικίᾳ.

Τὰ δὲ λοιπὰ τούτου τῶν συγγραμμάτων εἰς ἐπιστολάς ἀναφέρεται, τὰς μὲν καὶ ἑλληνιστί, τὰς δὲ καὶ χυδασιτί, ἢ μιξοβαρβαριστί, Ἐν οὕτως εἶπω, γεγραμμένας ὑπὲρ ἀριθμῶν οὐσας· πολλὰς γάρ καὶ πρὸς πολλὰ τῶν προσώπων ἰδιωτικῶν τε καὶ ἀξίωματικῶν ἀπέστειλλεν· ὡς καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν ἐν βασιλευσίᾳ χριστιανικώτατον καὶ τῆς Μοσχοβίας αὐτοκράτορα συστατικᾶς ποτε πέμψας ἐπιστολάς, ἔτι δὲ καὶ πρὸς Νίκωνα τὸν τῶν ὑπερβορείων ἐκείνων μερῶν πατριάρχην· παρήμι λέγειν ὄσας πρὸς τοὺς κατὰ καιρὸν γενομένους ἐλαμπροτάτους ἡγεμόνας τῆς τε Οὐγκρόβλαχίας καὶ Μολδοβλαχίας, πρὸς τε τοὺς τέτταρας τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας πατριάρχας, καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς τῶν ἀρχιερέων· μάλιστα δὲ πρὸς Διονύσιον τὸν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, τὸν ὑπεροχὴν μὲν πολλὰς ἐπὶ τὸν πατριαρχικὸν ἀνχθέντα θρόνον, πρότερον δὲ Ἀρρίστῃς ὄντα μητροπολίτην· πρὸς τοῦτον γὰρ καὶ πλείστας καὶ καλλίστας συνέταξεν ἐπιστολάς, διὰ τε τὸ ἐγγὺς τῆς αὐτοῦ ἐπαρχίας οἰκεῖν, καὶ διακομιστῶν ὅποτε βούλοιο εὐπορεῖν, καὶ διὰ τὸ πολλὴν πρὸς αὐτὸν τὴν φιλίαν σῶζειν καὶ τὴν εὐλάβειαν, ὥστε καὶ ἐπὶ Ἀρρίστῃν ἐλθεῖν ποτε μετὰ πολλῆς τῆς παρακλήσεως αὐτὸν μετὰπέμψασθαι, καὶ τὴν τε Τρίκην καὶ τὴν Τύρνιβον μετ' αὐτοῦ περιδεῦσθαι, καὶ ὅπῃ περ ἂν αὐτῷ κρεῖττον δόξειε μῆναι καὶ σὺν αὐτῷ εἶναι παρακαλεῖν.

Ἄλλ' οὗτος τὴν ὑπὲρ πάντα φίλην αὐτῷ ἡσυγίαν ἀσπα-

ζόμενος, τὴν ταχίστην ὑποστρέφειν ἐπὶ τὴν Γούβαν ἰσπευθεὶς, πατῶν ταύτην προτιμοτέρην ἠγούμενος. Πολλοὶ δὲ καὶ ἕτεροι τῶν ἀρχιερέων ἐπὶ τὰς μητροπόλεις κλιτῶν πολλάκις αὐτὸν ἐκάλουον, πᾶσαν αὐτῷ θεραπείαν ὑπισχνόμενοι καὶ τιμὴν· ἐξ ὧν καὶ ὁ προρρηθείς Βαρθολομαῖος ὁ Νκυπάκτου καὶ Ἄρτης, ἠνάικα τὸν Γρηγόριον ἤλαθε ζητῶν παρ' αὐτοῦ προστάτην τῆς ἐν τῇ Ἄρτῃ σχολῆς· πρὸ τοῦ γενέσθαι τὴν ἐν τῷ Ἀνατωλικῷ πρὸς ὃ καὶ ἐπένευσεν, ἀλλ' οὐ πλείονα χρόνον ἔτους ἐνὸς τὴν ἐκεῖσε ποιῆσαι διατριβὴν, εἶτα πρὸς αὐτὸν ἀνακάμψαι τούτου δεόμενος· εἴλετο γὰρ μᾶλλον παρερριπεῖσθαι καὶ συγκακουχεῖσθαι τοῖς ἐν τοῖς δυσβάτοις καὶ ἀκάρποις ὕρεσι τῶν Ἀγρῶων οἰκοῦσι, καὶ ἡσυχίαι ἀπολαύειν διηνεκοῦς, ἢ κατὰ τὰς εἰρεῖας καὶ πολλὰς περιρρομένας τῶν πόλεων ἀφθονίαις ἐν πολλοῖς ἀνκτρέφεσθαι τοῖς θεοῦβοις.

Ἦν δὲ ὁ τῶν ἐπιστολῶν αὐτοῦ χαρακτήρ, ἐν μὲν ταῖς κατὰ φράσιν συντεταγμέναις ἑλληνικῆν, τῷ τοῦ Κορυθαλλώως προσεικώς, εἰ καὶ μὴ πᾶσαν εἶχε τὴν ἐκείνου ἰσχὺν· ἐν δὲ ταῖς κατὰ τὸ ἀπλοῦν καὶ ἰδιωτικὸν τρόπον, σοφῆς μελιττης ἀποστάζων γλυκύτητα· καὶ αὐταὶ μᾶλλον ἐκείνων παρὰ πάντων σοφῶν τε καὶ ἰδιωτῶν ἐθχυμάζοντο, κάλλους ἕνεκα καὶ ἤθους κατασκευῆς· καὶ οὐκ ἔστιν ὅστις ἐπιστολὴν τούτου εὐρών, ὅπωςδὴποτε ἔχουσεν, μὴ μετὰ πολλῆς ἐγκολπώσεσθαι τῆς προθυμίας καὶ ἡδονῆς. Καὶ οὕτω μὲν ἐγίνετο πανταχοῦ δι' αὐτῶν πολλοὺς δὲ καὶ ἐκ πολλῶν ἡλευθέρου κειῶν ψυχικῶν ὁμοῦ καὶ σωματικῶν, καὶ τοῦτο ἦν αὐτῷ μᾶλλον τὸ σπουδαζόμενον μέχρι τελευταίας ἀναπνοῆς.

Ἐνταῦθα δὲ γενομένων τοῦ λόγου, καὶ ὅσον περὶ αὐτὸ τὸ τέλος εἰπεῖν, οὐκ ἄξιόν μοι δοκεῖ καὶ τὸν ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι (φημί τῷ Μεγάλῳ Δένδρῳ) παρ' αὐτοῦ κτισθέντα νῶν ἀνημόνευτον περιδεῖν, καὶ μηδενὸς ἀξιώσαι λόγου· πολλὴν γὰρ εἶχεν ἐκ πολλοῦ τρέφων ἐν ἐκυστῷ τὴν ἔφρσιν, ἴσον καὶ μεγέ-

θαι καὶ σχήματι τῷ ἐν τῷ Καρπενησίῳ παρ' αὐτοῦ πρότερον οἰκοδομηθέντι, καὶ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ πατριᾶν κτίσει ναὸν ἦν δὲ τις ἐκεῖσε βραχὺς πᾶν καὶ κάλλους ἀπηλλαγμένος παντός, ἐπ' ὀνόματι τιμώμενος τῶν τῆς θεομήτορος Εἰσοδίων· τοῦτον ἔγνωκεν ἀνακτίσαι, καὶ εἰς τὸ προρρηθὲν ἀναγκασθὲν καὶ σχήμα καὶ μέγεθος, τὸ δὲ οὐκ ἔλλοπέ ποτε τοῦτο αὐτῷ ἐξεγένετο, καὶ τοὶ λίαν προθυμουμένῳ, εἰ μὴ περὶ αὐτὰς τὰς τοῦ βίου δυσμάς· καὶ δὴ βουλῆς αὐτῷ καὶ σκέψεως πρότερον γενομένης, καὶ τὸ ἔργον αὐτίκα ταύτῃ ἐπεκολουῖται. Δοὺς τοίνυν ὅταν ἱκανὸν ἦν εἰς τε τὸν τῶν τοίγων, καὶ τὸν τῆς ἑρῆς τούτου ἀπικρισμὸν, ἀνεκτίσθη μὲν ὁ ναὸς, οὐ μὴν δὲ καὶ κατὰ πάντα τῷ ἀρχετύπῳ παρεμφερῆς, ἀμελεία τε ἄμα καὶ μοχθηρίᾳ τῇ τῶν ἐπιστατούντων· οὐδὲ γὰρ ἠδύνατο τῷ τύπῳ τὰς ὕψεις αὐτὸς οὕτως ἐπιβάλεῖν, καὶ ὡς ἦν αὐτῷ καταθύμιον κελεύσασθαι γενέσθαι· πέρας μὲντοι τὸ οἰκοδοῦν ἐδέξαστο, καὶ ἤδετο τοῦτο μαθὼν καθ' ὑπερβολὴν· εἶτα καὶ περὶ τῶν ἐντὸς ἤρξατο τὰ εἰκότα δεικνοῖσθαι, κατὰ πάντα αὐτοῦ τὰ μέρη τοῦτον ὀλόκληρον ἀπεργάσασθαι σπεύδων, ἐφ' ᾧ καὶ Ἀνακίαν τὸν τῆς Τετάρτης προσκκεσάμενος· καθηγούμενον, ὡς ἐκ τοῦ ἰδίου προσώπου μετὰ τῶν ἀναλωμάτων ἐκεῖσε πέπομφε, τὰς μετὰ τῶν τεχνιτῶν συμβάσεις ποιήσασθαι. Τούτου δὲ κατὰ τὴν ἐκείνου κέλευσιν ἐπὶ τὸν ναὸν ἐλθόντος, οὐδὲν ἤττον ἐκείνοι τῆς ἑαυτῶν μοχθηρίᾳ χρησάμενοι, τὰ μὲν χρήματα κατηνάλωσαν, τὸ δὲ ἔργον ἀτελές ἀπέλιπον. Τελευταίος δὲ τούτου, τελευταίος δὲ καὶ τοῦ τῶν τεχνιτῶν ἐκείνων πρωτεύοντος, ἡμιτελής ἦν τὸ ἔργον καὶ παρεωραμένον μέχρι καὶ τῆς ἡμῶν ἐπὶ τὸ Ἀνωταλικὸν ἀρξίσεως· ἔχοντες δὲ μετὰ τῶν ἄλλων ἡμεῖς παρ' αὐτοῦ καὶ τὴν περὶ τοῦ ναοῦ τούτου παραγγελίαν, καὶ τινα βραχὺν χρημάτων ἀριθμὸν, ὃν ἐπ' αὐτῷ τούτῳ ἡμῖν καταλέλοιπεν, οὐ ταῦτα μόνον εἰς αὐτὸν ἀνηλώκαμεν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἰδίων τινά, καὶ πᾶν ὅ,τι χρειώδες καὶ τῶν ἄλλων μάλλον

ἀναγκαιότερον ἦν, εἰς τέλος τὸ προσηκόν ἡγάγομεν, τῷ κλη-
γητῇ τε καὶ πνευματικῷ πατρὶ, καὶ πάντων τῶν καλῶν ἡμῖν
μετὰ θεὸν χορηγῶ χριζόμενοι.

Τὸ δὲ γὰρ εἰς θεοσέβειαν ἦκον αὐτοῦ καὶ δογματικῶν ἀκρι-
βειαν, ἴσχει πάντως οἱ μετ' αὐτοῦ τὰς ἐντέλλξεις ποιοῦμενοι,
καὶ τῆς τοῦτου διδασκαλίας συνεχῶς κατακούοντες, ὡς οὐδὲ
μῆ; λόμης μέτοχος ἦν, τῶν τε εἴτε λατινικῶν, εἴτε καὶ λου-
θηρικῶν, εἴτ' οὖν κελουδικῶν φάσις αἰρέσεων, ἀλλὰ καὶ τού-
των κἀκείνων ἄσπονδος ἐχθρὸς ἦν, καὶ ἐκ μῆ; περηταίτο πάν-
τας, ὡς καὶ τινος αὐτῶ τῶν φίλων ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως
γράφαντος, ὅτι τινὲς τῶν ἀπὸ τῆς τοῦ ἐκ Βερροίας Κυρίλλου
φατρίας κελουδικῶν ἐπιρρημίζουσι, αὐτὸς ἀντέγραψεν, οὐκ
οἶδ' ὅ,τι καὶ βούλεται τοῦτο σημάκνειν τοῦνομα ἄρα τῶν χει-
σίων τι ζῶων ἐστίν, ἢ τῶν πτηνῶν, ἢ τῶν νηκτῶν, ἐδώδιμον
ἢ οὐκ ἐδώδιμον; καὶ ὅσα τούτων ἐράμιλλα. Πρὸς δὲ θεολο-
γίαν, εἰ καὶ ἀγύμναστος ἦν, τὴν νεωτέρην τάτην φημί καὶ
σχολαστικὴν κελουμένην, πρὸς μέντοι γὰρ τὴν τῶν θείων πα-
τέρων ἀκρίτως εἶχε μάλα καὶ ἐντελῶς, καὶ πολὺς ἦν ταῖς
τούτων βίβλοις προσκείμενος, καὶ πᾶν ὅ,τι καὶ λέγειν καὶ
γράφειν βούλοιτο, οὐκ ἄλλοθεν ποθεν, εἰ μὴ παρ' αὐτῶν ἐλάμ-
βανεν, οὐδὲν οὔτε μεταποιῶν, οὔτε παρεξηγούμενος, ἀλλὰ τῇ
τε ἱερᾷ καὶ θεῷ Γραφῇ, καὶ τοῖς ταύτης ἐξηγηταῖς καὶ ἀγί-
οις πατράσι κατ' Ἴγνος ἐπόμενος.

Περὶ δὲ τῆς τοῦ Κορυθαλλίως ἧς εἶχε γνώμης, πολλάκις
ἀκηκῶς ἔτυχον τοῦτου λέγοντος, ὅτι οὐκ ὀρθοποδῶν ἦν ὄλως
πρὸς τὴν ἀλήθειαν· εἰ γὰρ καὶ μὴ ἀμροτέραις ταῖς ἱγνύαις ἀλλὰ
γοῦν θατέρῃ τούτων ἐχώλευε· τοσοῦτον μόνον τὸ πρὸ αὐτοῦ
λεγόμενον ἦν, ἀλλ' οὐκ οἶδα πρὸς ὅ,τι μᾶλλον ὁ λόγος αὐτῶ
ἐφέρετο· ὡς δὲ εἰκάσαι μόνον ἐστίν ἐκ μῆ; ἧς πρὸς αὐτὸν
πέπομφεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἐπιστολῆς, ἐν ἧ τὴν με-
τουσίωσιν θεοστυγῇ λέγειν οὐκ ἀνακδύεται, εἴτε τὴν λέξιν κύ-

τὴν καθ' ἑαυτὴν οὕτω καλῶν, εἴτε καὶ τὸ ὑπ' αὐτῆς σημερινόν, ἀμροτέρως οὐ πόρρω ἀσθεῖας καθέστηκεν. Ἐν ἑτέροις δὲ τῶν καὶ πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς ἄλλους ἑτέρους ἐπιστολῶν, πολλῶν καὶ διαφόρων εὐσῶν, οὐδὲν τοιοῦτον εὐρίσκειται· ἀλλ' οὐδ' ἐν ἑτέροις ὅσα ἡμεῖς ἴσμεν τῶν αὐτοῦ ζυγγραμμάτων, εἰ μὴ τις εἴποι τὰ τὴν ἀριστοτελικὴν ἀναπτύσσοντα ἔνοιαν ἀλλὰ περὶ τούτων λόγος οὐδεὶς, οὐ γὰρ θεολογεῖν αὐτῷ πρόσκειται δι' ἐκείνων, ἀλλὰ φιλοσοφεῖν.

Ἐγὼ δὲ καὶ προσωρτικοῦ τοῦτον ἰσχυρισμὸν ἂν μετέχειν χρῆσμαιος· πρὸ γὰρ χρόνων πολλῶν συνεχῶς καὶ πρὸς ἡμᾶς· μὲν τοὺς αὐτῷ συνόντας, ἀλλὰ δὴ καὶ πρὸς ἑτέρους· τῶν φίλων πολλοὺς οὐκ ἐπαύετο λέγειν, μάλιστα δὲ τῷ πρῶτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου Ἰωσήφ τῷ Κοσκιάδῃ κατ' ἴδιαν διαλεγόμενος, ὡς γενήσεται τις μετὰ τὴν αὐτοῦ ἀποβίωσιν μεγίστη μετεβολή· ἦτις καὶ γέγονεν οὐκ εἰς μακρὰν ἀπὸ τῆς αὐτοῦ τελευταίας, ἀλλ' οὐθὺς μετ' αὐτήν. Ὁ τε γὰρ κίσσαρ τῆς Γερμανίας, τῶν ἐκ τῆς Ἄγκρα πρότερον διακυσάντων τὰς πρὸς αὐτὸν σπονδίας, καὶ μάχη· πρὸς αὐτοῦ· ἀκηρόκτου κινήσεισθαι, πολλῶν τε ἐξ ἑκτέρων τῶν μερῶν διφθρεντῶν, τὴν νικῶσαν δὲ αἰεὶ τοῦ κίσσαρος ἔχοντος, πολλῶν ἐγένετο κύριος τῶν κατὰ Παννονίαν χωρῶν τε καὶ πόλεων, τὸν τε Ἰστρον διχθῶς μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς καλουμένης Βελιγράδης ἀφίετο, καὶ ταύτην μετὰ τιῶν ἑτέρων τῶν παρ' αὐτῷ τῷ ποταμῷ κειμένων ἑαυτῷ παρεστήσατο· εἰ καὶ μετ' οὐ πολὺ ταύτης καὶ μόνης τῶν ἐπὶ ταῦτε τοῦ ποταμοῦ, οἱ τῆς ἐναντίας μοίρας ἴσχυσαν περιγενέσθαι· τῆς δὲ λοιπῆς Παννονίας ἀπάσης· ὁ κίσσαρ εἴληψε τὴν ἡγεμονίαν, καὶ μέχρι τοῦδε ὑπ' αὐτὸν οὐσα δικτελεῖ· καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὰ ἔνω μέρη ἐγένοντο καὶ προσάρκτια. Ἐκ δὲ τῶν ἐσπερίων τοῦ στόλου τῶν Ἐνεσῶν μετὰ πολλῆς τῆς παρασκευῆς ἐξελθόντος, ἦ τε Λευκῆς νῆσος μετὰ τῆς Νικοπόλεως ὑπ' αὐτοῦ· παραχρημα γίνεται, καὶ μετ' αὐτὴν ἡ περιφανῆς

ἔπασα Πελοπόννησος, μεθ' ἧς καὶ Νάυπακτος ἢ προκαθεζομένη καθάπερ εἴρηται τῶν Αἰτωλικῶν, καὶ τὸ τρύτης ἐγγυῖς κείμενον φρούριον, τὸ πάλαι Ρίον κλοούμενον, μετὰ τούτων δὲ καὶ ἡ πρὸ τῆς Ἀττικῆς νῆσος Ἀίγινα, καὶ ἡ Ἀττικὴ αὐτὴ καὶ μέχρι τῆς κατ' Εὐριπον Εὐβοίας· ὁ στόλος μετὰ πολλῆς ἀφίκετο τῆς δυνάμεως· ἀλλὰ τρύτης, οὕτω τῇ θεῇ προνοίᾳ δόξαν, ἀποπετυχηκῶς, ὑποτελῆ μετὰ βραχύν τινα χρόνον Χίον τὴν νῆσον ποιεῖται τῇ τῶν Ἐνετῶν ἀριστοκρατίᾳ, εἰ καὶ μετὰ μῆνας ἕξ οἱ ἐκ τῆς Ἀγῆρ τρύτην αὐτῆς ἀνέλαβον.

Τούτων δὲ οὕτω γενομένων, καὶ τῶν πολέμων ἐξ ἐκπέτρων τῶν μερῶν ἔτι καθάπερ τινῶν θλακτῶν κυμάτων κορυφουμένων, τίς ἂν ἀξίως ἐκτραγῶδῆσαι τὰς ἀνὰ πᾶσιν τὴν Ἑλλάδα γενομένας τότε λεηλασίας τε καὶ πλῆγμασις, καὶ μάλιστα κατὰ τὰ ἐγγυτέρω τῆς θλακτῆς ὄντα χωρία, τῶν ληστῶν πάντα κατειληφῶτων καὶ ἐκδρομῆς συνεχεῖς ἐπὶ τὰ ἀπωτέρω τούτων ποιουμένων, καὶ Μυσῶν θ λέγεται λείαν ταῦτα ἀποτελούντων; ἡ τῶν Ἀγράφων πᾶσα περιοχὴ τοῦτ' αὐτὸ μικροῦ δεῖν ἐγένετο ἄγραφος, ὡς μηδενὸς λόγου ἀξία καὶ γραφῆς οὐσα· καὶ νῦν εἰσέτι μετὰ τὴν τῶν ὅπλων καταβολήν, καὶ τὰς σπονδὰς τῶν κρατούντων, ὑπὸ τοῦ οὐραίου ἔτι κινουμένου συγκινεῖται, καὶ πρὸς πανωλεθρίαν κινδυνεύει χωρησαι· τοῦτ' αὐτὸ δὲ καὶ τὸ Καρπηνήσιον πέπονθε μετὰ τῶν περὶ αὐτὸ χωρίων, εἰ καὶ μετριώτερον ἐν αὐτοῖς τοῖς χωρίοις γέγονε τὸ κακόν, ἐξότου Αἰθέρους ὁ ἐκ Λακεδαιμονίας μετὰ δυνάμεως κατελθὼν ἐκ βασιλικῶν προσταγμάτων, καὶ τὰς τῶν ληστῶν ἐφόδους ἀναχατιζῶν, μικρὰν τινα τούτοις ἀναψυχὴν περιποιήσατο. Τοιαύτη τις ἦν ἡ ἐν τοῖς τῆδε τόποις ὠδίνουσα μὲν τὸ τηλικαῦτα, πρ' αὐτοῦ δὲ προγνωσθεῖσα γενέσθαι μεταβολή· καὶ οὕτω συνεχῶς ἐλέγετο πρὸ πολλῶν ἐτῶν παρ' αὐτοῦ, εἰ καὶ μὴ πάντα διακριδὸν καὶ κατὰ μοῖραν τὰ συμβησόμενα ἀλλὰ συγκεχυμένως καὶ ἰορίστως· ἐλέγετο δ' οὐν

ἴσως, καὶ τὸ πέραν ἡμεῖς τούτων ἐθεασάμεθα, καὶ περὶν ἰκανὴν τῶν ἀπὸ τρύτης κακῶν ἐλάβομεν, καὶ οὐδὲ μέχρι τοῦ νῦν ἀπυλλογμένοι πάντῃ τούτων ἐπιμέν, εἰ καὶ συμβάσεις ἐγένοντο, καὶ παντοχοῦ τὰ τῆς εἰρήνης ἀνεκτρούγη. Μετὰ τῶν ἄλλων πάντων κακῶν, καὶ οἱ μοναχοὶ φόρου κατέστησαν ἔκτοτε τῆ τυραννίδι ὑποτέλει, ὑπερ οὗτ' ἐγένετο πώποτε, οὔτε παρ' ἡμῶν, οὔτε παρ' ἄλλων ἡλουσται γενέσθαι, ὥστε καὶ ἐπὶ πολλοὺς διαρκέσαι χρόνους, οἳα που γέγονε τόγε νῦν ἔχον.

Καὶ τοιοῦτος μὲν ὡς ἐν βραχυτάτοις κατὰ τε πρᾶξιν καὶ θεωρίαν, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν κατὰ πάσαις αὐτοῦ τῆς ψυχικᾶς ἀρετᾶς ἐτύγγανεν ὧν ὁ θαυμάσιος· οὗτος ἀνὴρ. Κατὰ δὲ τὴν ἰδέαν τοῦ σώματος (Ἦν μὴ καὶ τούτου παντάπασι ἀνημιονήσωμεν), τὴν ἡλικίαν μέτριος ἦν, καὶ οὔτε λίαν παχύς, οὔτε λίαν ἰσχνός, ἀλλὰ τῆς μετὰ τούτων οὔσης μετέχων κράσεως, τὸ σῶμα πᾶν εὐσθενές, καὶ βραχὺ τι προσκεκυρτός· κεφαλὴν ἔχων μεγάλην, τοὺς ὀφθαλμοὺς γλυκοῦς, τὰς ὀφρῦς διατείας, τὴν ρίνα μικρὸν τι πρὸς τὸ σιμὸν ἀποκλίνουσαν ὑπορρινῶν· ὡτα τῆς κεφαλῆς ἀναλύγως ἔχοντα· τὰς περὶ τὰς σὶν τῶ λευκῶ καὶ τὸ ἐρυθρὸν ἐπιπολάζον ἐχούσας, χεῖλη παχύτερα, πώγωνι τὰς σιγόντας πυκαζόμενος, τῶ τοῦ θεολόγου, ἢ τῶ τοῦ Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου μᾶλλον ἐμπερῶς ἔχοντι· τινὲς δὲ αὐτὸν κατὰ πάντα ὅμοιον ἔλεγον εἶναι τὸν τοῦ σώματος τύπον Νεκταρίου τῶ τῶν Ἱεροσολύμων μακαριωτάτῳ πατριάρχῃ, τοῦτον κάκεινον αὐταῖς ὄψεσιν ἰδεῖν κατεξωθέντες, καὶ ἀμροτέρων ἐν πείρῃ τῆς ὁμιλίαις γενόμενοι.

Μικρὸν δὲ πᾶν νοσήσας, καὶ πυρετῶ μόνον ἐνὶ ληθραῖς, καταλείπει τὸν βίον ἐν αὐτῇ τῆς τῆς ἀγίας ὁσιμάρτυρος Παρρασκευῆς μονῇ τῇ ἐν Βραβιανοῖς, εἶται τῶ ἀπὸ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας χιλιοστῶ ἐξᾶκοσιοστῶ ὀγδοηκοστῶ δευτέρῳ, αὐγούστου μηνὸς πέμπτην ἡμέραν ἔγοντος καθ' ὧραν πρώτην ἢ δευτέραν τῆς μετ' αὐτὴν νυκτός, καθ' ἣν τῆς τοῦ κυρίου καὶ

θεοῦ καὶ σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ φαιδρωτάτης Μεταμορφώσεως τὴν πανήγυριν ἄγομεν, καὶ θάπτεται κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἐντίμως τε καὶ λαμπρῶς παρ' ἡμῶν τε καὶ ἐτέρων τῶν τότε παρευρεθέντων αὐτοῦ φοιτητῶν, ἐν τῷ πρὸ πολλῶν ἐτῶν, ὡς ἐφημεν, παρ' αὐτοῦ σχεδισθέντι μνημείῳ, καὶ εἰς τὴν ἀγέρῳ ζωὴν μετατίθεται, λαμπρῶς τῷ λαμπρῷ καὶ θείῳ φωτὶ παριστάμενος· ὃ δόξα πρέπει καὶ τιμὴ καὶ προσκύνησις ἐπ' αἰδίου αἰῶνας, ἀμήν.

Ἔστι δὲ καὶ ἐπιτάφιον αὐτοῦ παρ' ἡμῶν πεποιημένον τόδε·
 Ἐνθάδε Εὐγενίῳ μεγακλέος ἀνέρος ἐσθλοῦ
 κεῖται ἐπ' εὐσεβίῃ σῶμα μίγ' εὐγενέος.

Γέγραπται μοι ὁ βίος οὗτος κατὰ τὸ αψγ', ἀπὸ Χριστοῦ, ἰουνίου λ', ἐν τῷ Ἀνατωλικῷ τῆς Αἰτωλίας.

Μεταγέγραπται δὲ καὶ παρ' ἐμοῦ τοῦ ἐλαχίστου Σωτηρίου κατὰ τὸ αψν η', ποσειδεῶνος ζ', ἐν τῇ Γούδῃ τῶν Βραβιανῶν..

Ε.

Δημητρίου Προκοπίου, ἐπιτετμημένη ἐπαριθμη-
σις τῶν κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα λογίων
Γραικῶν, καὶ περίτινων ἐν τῷ νῦν αἰῶνι ἀν-
θούτων.

Ὁ Ἱερεμίας πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, πρὸς ὃν ἔ-
γραψαν οἱ ἐν Τιβίγγη διδάσκαλοι, καὶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς μετὰ
διακρίσεως, καὶ εἰσεδείας πολλῆς.

Θεοδόσιος ὁ Ζυγομαχᾶς, οὗτος ἤμαξεν ἐπὶ τοῦ δια-
ληφθέντος Ἱερεμίου πατριάρχου· ἐτετίμητο καὶ ὀφικίω ἐκ-
κλησιαστικῷ, ἐχρητο δὲ αὐτῷ ὁ πατριάρχης ἐν πάσει ταῖς
ἀναγκαῖαις αὐτοῦ καὶ ἀξιολόγοις ὑποθέσεσι· καὶ ἔν ὧταις εἴ-
πω, ἦν αὐτῷ ὅσα καὶ δεξιὰ χεῖρ· δόκιμος ἀνὴρ καὶ σοφός.

Γαβριήλ ὁ Σεβῆρος, μητροπολίτης Φιλαδελφείας, ὁ τὸ
περὶ μυστηρίων συνταγματίων συγγραψάμενος, καὶ περὶ τῶν
πέντε διαφορῶν τῆς ἀνατολικῆς καὶ δυτικῆς ἐκκλησίας, καὶ
ἄλλα τινά· ἀλλ' εἰ τὰ περὶ Μαργουνίου κατ' αὐτοῦ ἐκφωνη-
θέντα καὶ γραφέντα ἀληθείας ἔχεται, μηδὲ πάθους τινὸς ἐνδο-
μυχοῦντός εἰσι κυήματα, ὀλίγων ἐπαίνων ἄξιος ἦν ὁ Σεβῆρος.

Μελίτιος ὁ Πηγᾶς, πάππας Ἀλεξανδρείας, ὁ συγγραψάς
διαλογικῶς ἐρμηνεῖν τοῦ Συμβόλου, καὶ τοῦ, Πάτερ ἡμῶν,
καὶ ἕτερα διάφορα πολεμικά καὶ ἐξηγητικά, καὶ τινὰ φιλοσο-
φικά ὑπομνήματα.

Μάξιμος ὁ Πελοποννήσιος ὁ συγγραψάς τὸ ἐγγειρίδιον κατὰ
τῆς ἀρχῆς τοῦ Πάππ ἀπλῆ μὲν τῆ φράσει, ἀλλ' ἰσχυρώτερον

καὶ πιθανώτερον πολλῶν ἄλλων πονημάτων, περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως διαλαμβανόντων· πρὸς τούτοις φιλοπόνως συνελέξατο ἀπὸ τῆς παλαιᾶς Γραφῆς χρήσεις (1) πολλάς, μικρυρούσας τὴν ἑνσχυρον οἰκονομίαν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ.

Μάξιμος ὁ Μαρζουίνιος, ἀνὴρ σοφὸς καὶ κατὰ τὴν θύραθεν παιδείαν, καὶ τῶν ἱερῶν Γραφῶν, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας ἐμπειρὸς, δόκιμος καὶ λογογράφος καὶ ποιητὴς, ὡς μαρτυρεῖται ἐκ τε τῶν καταλογάδων αὐτοῦ συγγραμμάτων, καὶ ἐκ τῶν Ἀνκρενοντίων ὕμνων. Τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ τὰ μὲν τύποι· ἐκδίδονται, τὰ δὲ σώζονται ἐν χειρογράφοις σχεδίοις. Τούτου αἱ πρὸς τὸν Λούκαριν ἐπιστολαί, καὶ αἱ ἀποκρίσεις αὐτῶν σώζονται χειρογράφοι ἐν τῇ πληρεστάτῃ βιβλιοθήκῃ τοῦ ὑψηλοτάτου καὶ σεφωτάτου ἡγεμόνος πάσης Οὐγγροβλαχίας κυρίου κυρίου Ἰωάννου Νικολάου Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου, ἐν Κωνσταντινουπόλει· ἐχρημάτισε δὲ καὶ διδάσκαλος τοῦ κυρίου Κυρίλλου Λουκάρεως.

Γεώργιος Χίος ὁ Κορέσιος, ἀνὴρ σοφὸς καὶ πολυμαθὴς, καὶ τῶν ἱερῶν Γραφῶν ἐμπειρὸς, συνέγραψε σχολαστικῶς πολλά καὶ διάφορα ὑπομνήματα θεολογικά, ἀλλὰ τὰ πλείω ἄνευ τάξεως καὶ ὀρθῆς διακρίσεως.

Κύριλλος Λούκαρις ἐκ νήσου Κρήτης, πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως· περὶ οὗ, ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν μεταγενεστέρων μνεῖν ἐποιήσαντο ἐν τοῖς ἐκυτῶν συγγράμμασιν, οἱ μὲν κατ' αὐτοῦ, οἱ δὲ ὑπὲρ αὐτοῦ λαλοῦντες, σιγῇ περαδραμεῖν δεῖν ᾤθημεν τὰ κατ' αὐτόν.

Γεράσιμος Κρής, πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, ἀνὴρ τῶ ὄντι σεφωτάτος καὶ ἀγιώτατος, θεολόγος, φιλόσοφος, ἀνιχνευτὴς τοῦ βάθους τῶν θείων Γραφῶν, δαημονέστατος τῆς ἑλληνικῆς, ἑβραϊκῆς, καὶ λατινικῆς γλώττης, ἐχρημάτισεν ἰπέσω δὲ τοῦ

(1) Γραπτέον — ρήσεις. Σ.

λόγου κολακεία, καὶ τὸ πρὸς χάριν ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις λαμπρότατος ἄσθερ τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας· προέστη δὲ θεοκρίτως τῆς ἀγίας ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑπὲρ τὰ εἴκοσι ἔτη ποιμάνειον θεοφιλῶς καὶ κατ' ἐπίστατον πρὸς εὐσεβειαν, καὶ τρόπων χρηστότητα τῷ ἀποστολικῷ αὐτοῦ κηρύγματι, οὐ μόνον τὸ ἴδιον ποιμάνειον, ἀλλὰ καὶ πάντα τὸν ἀπανταχοῦ τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας χριστεπώνυμον λαόν ἀρυόμενος· διὰ πολλὰ καὶ θαυμαστά ἀπὸ τῆς πλουσίας βιβλιοθήκης τῆς Ἀλεξανδρείας, προσηπιδίωρον πολλὰ καὶ οἰκοθεν ἐκ τῶν ἀκηράτων πηγῶν τῆς ἐν αὐτῷ σοφίας, συνέγραψε διάφορα συγγράμματα, καὶ μάλιστα κρίσεις, καὶ ἀναπτύξεις εἰς τὴν ἱερὰν Γραφήν, πρὸς Ἰουδαίους, καὶ ἄλλα πάμπολλα· ἔτινα φυλάττονται, ὡς πολύτιμα κειμήλια, θεοῦ θέλοντος, καὶ τύπῳ περὶδοθήσονται. Παρητήθη δὲ ὁ ἅγιος ἀνὴρ τοῦ θρόνου οἰκείᾳ θελήσει, καὶ ἀπέθληεν εἰς τὸ ἅγιον ὄρος τοῦ Ἄθωνος, ἔθθα ζήσας χρόνον οὐ μακρὸν, ἐν ἡσυχίᾳ καὶ γαλήνῃ ψυχῆς τὸν βίον κατέλυσε.

Διονύσιος Βυζάντιος, πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ἀνὴρ εἰδήμων ἱκανῶς τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, τῶν ἱερῶν Γραφῶν, καὶ τῶν Πατέρων τῆς ἐκκλησίας ἔμπειρος, ὧν ἐν τῇ συνεχεῖ καὶ ἀδιακόπῳ μελέτῃ ἦν διάγων τὸν βίον, καὶ οἱ· ἐκείθεν ἤρανεζετο ὄρθοι, δόγματα, καὶ πνευματικαῖς περὶνέσεσι κατ' ἐπίστατον τὸ λογικὸν αὐτοῦ ποιμάνειον πρὸς τὴν τῶν ὀρθῶν δογμάτων ἀκρίθειαν, καὶ χριστιανικὴν πολιτείαν.

Καλλίνικος ἐξ Ἀκαρνανίας, πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ἀνὴρ εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς φωνῆς, ἱκανὸς νοεῖν τὰς τε τῶν λογογράφων, καὶ τὰς τῶν φιλοσόφων βίβλους, ἐνησχολεῖτο τῇ μελέτῃ καὶ ἀναγνώσει τῆς ἱερᾶς Γραφῆς, καὶ τῶν Πατέρων τῆς ἐκκλησίας· ἐκήρυττε τὸν λόγον τοῦ θεοῦ μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ ἀγάπης πρὸς τὸ ἔκλυτον λογικὸν ποιμάνειον.

Γαβριὴλ Συμωναῖος, πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ἀνὴρ εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς γλώττης, καὶ τῆς ἱερᾶς Γραφῆς ἔμπει-

ρος, θερμὸς ἱρακτὴς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας καὶ ταξίως· ἐσοῦδαζε τὰ θεῖα Γραφά, καὶ τὰ τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς ἐκκλησίας συγγράμματα, ἐξ ὧν ἀρῶμενος φιλοπόνως ψυχωρελεῖ· διδασκαλίαις, ἐδίδασκε μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ ἀγάπης τὸν χριστιάνουμον λαόν.

Ἄθηνάσιος Κρής, πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ἀνὴρ εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς καὶ τῆς ἀραβικῆς γλώσσης, καὶ τῆς ἱεραῖς γραφῆς ἐμπειρος, ἱκανὸς κατκτοεῖν τῶν τε λογογράφων καὶ φιλοσόφων τὰ συγγράμματα· ἐσχόλαζε περὶ τὴν ἀνάγκωσιν καὶ μελέτην τῆς ἱεραῖς Γραφῆς, καὶ ἐκέρυττε τὸν λόγον τοῦ θεοῦ μετὰ πολλοῦ ζήλου, καὶ χριστιανικῆς ἀγάπης.

Ἀλιέξανδρος Μαυροκορδάτος, Σακρλίτος, τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει εὐγενῶν προέχων προγόνων λαμπρότητι, καὶ πολυτελεστάτῳ σοφίᾳ κτισμῷ, τῆ τε παρὰ βσιλεῖ ἀξίᾳ τοῦ γενικοῦ ἐρμηνείας· καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ἀπορρήτων, ἀνὴρ σοφώτατος, πολιτικώτατος, ἐς τὰ ἐνδόμυχα τῆς τε παλαιῆς καὶ νέας φιλοσοφίας χωρήσας, καὶ ἐν παντὶ παιδείας εἶδει μέγρι θαύματος ἕξοχος· καὶ περικλεής· καὶ πολλῶν ἀγαθῶν πρόξενος· τῷ γένει τῶν Ἑλλήνων γενόμενος, συστησάμενος ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ φροντιστήριον, ἵνα μὴ τῆ προῦδα τοῦ χρόνου ἡ ἑλληνικὴ παιδεία ἐξίτηλος γένηται, καὶ ἀδραεὶ δαπάναις τοῦς φιλομαθεῖς τῶν νέων κατκρίσας ἐς τὴν περὶ τὰς ἐπιστήμας καὶ πᾶσαν ἰδέαν λόγου φιλοπονήεν. Συνεγράψατο πολλὰ καὶ παντοδραπέ, ἐξ ὧν τὰ μὲν τύποις ἐκδοθέντα.

• Πνευματικὸν ὄργανον περὶ τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος, λατινιστί, πολύτιμον βιβλιόδιον καὶ πάνυ δυσεύρετον, καίτοι πολλάκις ἐν Ἰταλίᾳ, Βελγίῳ, καὶ ἐν Γερμανίᾳ τυπωθέν.

• Ἰερά ἱστορίαι, ἑλληνιστί ἐν Βουκουρεστίῳ τύποις ἐκδοθεῖσιν κατὰ τὸ α ψις, ἧς ἐν ἀρχῇ καὶ ὁ ἐπιτάριος λόγος ὁ συντεθείς· παρὰ τοῦ λογιωτάτου κίρ Ἰακώβου τετύπωνται.

Τὰ δὲ τύποις οὕτω ἐκδοθέντα.

• Ἡ Ῥωμαϊκὴ Ἱστορίαι, τόμοι τρεῖς, τῶντιν πολυτελεστάτον κειμήλιον.

• Φιλοσοφικὰ ὑπομνήματα.

• Ῥητορικά.

• Ἐπιστολαί.

• Πολιτικά ὑποθήκαι.

• Ὁ πρὸς Γερμανοὺς ὑπὲρ εἰρήνης λόγος •.

Διὰ τεσσαράκοντα ἐτῶν ὑπουργήσας κατὰ τε καιρὸν εἰρήνης καὶ πολέμου τῷ Ὀθωμανικῷ κράτει, πλούτῳ περιρρεόμενος, καὶ ἀπλήτῳ κλέει φαιδρυνόμενος, ἐν λιπαρῷ γήρει ἔτι ἀπὸ Χριστοῦ εψθ' τὸν βίον κατέλυσε.

Θεόφιλος ὁ Κορυθαλλεύς, Ἀθηναῖος, ὁμιλητὴς τῶν ἐν Ἰταλίᾳ σοφῶν, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς, καὶ λατινικῆς, καὶ ἰταλικῆς φωνῆς, Ἀριστοτελικῆς φιλοσοφίας ἐμπειρότατος· γέγονε μεγάλης ὠφελείας πρόξενος τῷ γένει τῶν ἑλλήνων, ἀναπτύξας εἰς ἑλληνικὴν διάλεκτον τὰ φιλοσοφικὰ ὑπομνήματα τοῦ Καίσαρος Κορμανίου, καὶ σχολάρχης τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει σχολῆς χρηματίσας. Συνέγραψε καὶ Ῥητορικά, καὶ ἐπιστολικοὺς τύπους, οἱ τύποις ἐκδέδονται ἐν Λουγδούνῳ (1).

Γρηγόριος Χίος, πρωτοσύγγελος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μεγάλης ἐκκλησίας, ἐμπειρος τῆς ἑλληνικῆς γλώττης, καὶ τῆς ἱερᾶς γραφῆς· συνέγραψε συνταγματίον περὶ τῶν ἐπιτὰ μυστηρίων.

Μελέτιος ὁ Συρίγου ἐκ νήσου Κρήτης, ἀνὴρ εὐσεβεστάτος, ἅγιος καὶ ἀποστολικός, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς γλώττης, καὶ τῆς ἕξω σοφίας, καὶ τῆς ἱερᾶς θεολογίας ἐς βάθος χωρήσας· συνέγραψε διάφορα ἐκκλησιαστικά συγγράμματα, ὧν ἕνα τύποις ἐκδέδονται ἐν οἷς καίτοι γε δοκεῖ πνεῖν ὅπως τὸν Βελαρμίνον, οὐχ ἦττον μέντοι ζηλωτῆς ἦν διάκωρος

(1) γρ. Λονδίνου. Σ.

τῶν δογμάτων τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας, καὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως τέκνον γνήσιον, ἀλλ' οὐκ ἀνόρατον τῆς Ρωμαϊκῆς αὐτῆς.

Νεκτάριος Κρής, πατριάρχης Ἱεροσολύμων, ο συγγραφεύς-νος κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ Πάπα, καὶ τὴν τῶν Αἰγυπτίων καὶ Σαρακηνῶν ἱστορίαν, βιβλίον περιεργώτατον, ἐν ᾧ ἴσθιν ἰδεῖν τῷ βουλομένῳ ἀναγνῶναι λείψανα παλαιᾶς ἀρχαιολογίας, ἅπερ ἀνελέξατο ἐκ πολλῶν καὶ διαφόρων βιβλίων, καὶ μάλιστα τῶν Ἀραβικῶν τῆς ἀξιολόγου βιβλιοθήκης τοῦ ἐν τῷ ὄρει τῷ Σινᾷ βασιλικῷ μοναστηρίου, ἧν ἴκα διέπει τὸν ἐκείσε ἕρῶν.

Δοσίθεος Πελοποννήσιος πατριάρχης Ἱεροσολύμων· ἐκ τῶν διαφόρων βιβλίων, αἱ δὲ ἐπιμελείαι αὐτοῦ ἐξεδύθησαν τύποις περὶ τῶν διαφορῶν τῆς ἀνατολικῆς καὶ δυτικῆς ἐκκλησίας, δῆλον γενήσεται ὅποσος ἦν ὁ ἀνὴρ· ἐν μὲν τῇ ἑλληνικῇ διαλέκτῳ λίαν ἦν ἐπιτόλιος, καὶ ἄκρω δακτύλῳ ταύτης γεγευμένος, ὡς καὶ αὐτὸς παρησιᾶ ὠμολόγει, τῆς δὲ λατινικῆς παντάπασιν ἄπειρος.

Ἀθανάσιος Πατελάριος, Κρής, πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ἀνὴρ σοφός, εἰδήμων τῆς τε ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς γλώττης, κήρυξ καὶ διδάσκαλος τῶν θείων λογίων, φιλόσοφος, φιλολόγος, ποιητής· τῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων οὐδὲν τύποις ἐκδέδοται.

Γερμανὸς Αἰτωλός, ἀκρατῆς Θεοφίλου τοῦ Κορυθαλλεύς, ο καὶ μητροπολίτης Νύσσης χρηματίας, ἀνὴρ σοφώτατος, καὶ πολυμαθέστατος, ἐς βάθος πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν σοφίαν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἱερὰν θεολογίαν, φιλόσοφος· Ἀριστοτελικός, καὶ φιλόλογος· περιηγήτατο ἔρωτι παιδείας τὴν Βρετανίαν, καὶ ἄλλα διάφορα μέρη τῆς Εὐρώπης, ἄκρος φίλος τοῦ περιφρήμου Κομενίου. Εὐχῆς ἔργον ἦν εἶη τὸ πολλῶν τοιούτων ἀνδρῶν εὐμοιρῆσαι τὸ γένος τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις, οἷγε ζήλω τῶν παλαιῶν ἀπόδημοι γένοιτο τῆς

ἐνερχαμένους, καὶ πολλὰς τῶν ἀλλοδαπῶν περιηγήσαντο, ζητοῦντες τὴν σοφίαν.

Μελέτιος ἱερομόναχος ὁ Μεκρῆς, ἀνὴρ εἰδήμων τῶν ἱερῶν γραφῶν, καὶ κήρυξ τῆς εὐαγγελικῆς ἀληθείας.

Γεράσιμος ὁ Βλάχος, Κρής, μητροπολίτης Φιλαδελφείας, ἀνὴρ ἐλλόγιμος καὶ πολυμαθής, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς, καὶ λατινικῆς, καὶ ἰταλικῆς φωνῆς, οὗτινος σόζεται βιβλίον Ἄρμονία τῶν ὄντων, τύποις ἐκδοδομένον Ἐνετίῃσι, καὶ ἄλλα διάφορα συγγράμματα ἑλληνιστί καὶ λατινιστί συγγεγραμμένα.

Νικόλαος τοῦπίπλου Κερκυεύς, ἐξ Ἰωαννίνων, ἱεροφιλόσοφος, ἀκροατὴς τῶν ἐν Ἰταλίᾳ σοφῶν, ἀνὴρ εἰδήμων τῆς τε ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς φωνῆς, πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν σοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν· συνέγραψε πολλὰ καὶ διάφορα συγγράμματα, θεολογικὰ καὶ φιλοσοφικά, ἀλλ' ἄνευ τάξεως καὶ ἔμφρονος κρίσεως.

Ἰωάννης Κωττούσιος ἐκ τῆς κατὰ τὴν Μακεδονίαν Βερροίας, ἀκροατὴς τῶν ἐν Ἰταλίᾳ σοφῶν, ἀνὴρ σοφώτατος, πολυμαθέστατος ἱερός καὶ θεολόγος, καὶ τῶν Ἀριστοτελικῶν φιλοσόφων οὐδενὸς δεύτερος, συνέγραψε λατινιστί φιλοσοφικά ὑπομνήματα εἰς τὰ πλείω τῶν Ἀριστοτέλους συγγραμμάτων, ἐπιγράμματα ἑλληνικὰ πρὸς διαφόρους, τύποις ἐκδοδομένα ἐν Παταβίᾳ ἔρχημάτισε κηθηγητῆς τῆς φιλοσοφίας ἐν τῇ περιφήμῳ ἀκαδημίᾳ τοῦ Παταβίου, ἐνθα συνεστήσατο καὶ φροντιστήριον ἰδίαις δαπάναις πρὸς τὴν τῶν φιλομαθῶν Ἑλλήνων ἐπίδοσιν.

Διονύσιος Μητροπολίτης Ναυπλίου, ὁμιλητὴς Θεοφίλου τοῦ Κορινθιαλλέως, ἱκανῶς πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν παιδείαν καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἱερὰν θεολογίαν.

Ἰωάννης Κερυοφύλλης, Βυζάντιος, ὁ μέγας λογοθέτης τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μεγάλης ἐκκλησίας, ἀνὴρ σοφὸς καὶ ἔμπειρος τὴν θείας γραφῆς, καὶ τῆς θύραθεν παιδείσεως· διηρέθησε καθ' ἑαυτοῦ ἐν τῷ τέλει τῆς ζωῆς τὴν ἐν Κωνσταντι-

νουπόλει άγιαν έκκλησίον, έν ύποψίε γενόμενος εύνοειν και ύμορροειν τοίς κληδυσταίς.

Θεοδώροτος μητροπολίτης Ακκεδαμονίαις, άγιώτατος άνήρ, και θεοσεβέστατος, πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν και τήν καθ' ήμεις παιδείαν, ίκνήθ; έννοησται τά βήθη τής θείαις γραφής, και τά θεόπνευστα τών πατέρων τής έκκλησίαις συγγράμματα· έκήρυττε μετά ζήλου και θερμής άγάπης τόν λόγον του εύαγγελίου.

Γλαρών ύ Τζιγάλας Κύπριος, ύ γραμματίσκι άρχιεπίσκοπος Κύπρου, άνήρ θεολόγος, και φιλόσοφος, και ποιητής, άνιχνευτής του βήθους τών θείων γραφών, και τών θύραθεν φιλοσόφων· συνέγραψεν έλληνοιστί γραμματικήν θεωρητικήν, και άλλα διάφορα έκκλησιαστικά συγγράμματα, και ποιητικά πάμπολλα έξιζήτα.

Κύριλλος πατριάρχης 'Αντιοχείαις· άνήρ άγιώτατος και άποστολικός, τής έλληνοικής και άραβικής γλώσσης έμπειρος, άνιχνευτής τής ίεράς γραφής, και τών πατέρων τής έκκλησίαις· έκήρυξε μετά ζήλου και χριστιανικής άγάπης τόν λόγον του εύαγγελίου.

Βησσαρίων ίερομόναχος; έξ 'Ιωαννίνων, άνήρ είδήμων ίκνήθ; τής έλληνοικής διαλέκτου, πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, και τήν ίεράν θεολογίαν, άκρατής μόν τών έν Κωνσταντινουπόλει καθηγητών, καθηγητής; δε τής τών 'Ιωαννίνων σχολής· συνέγραψε τήν διεξοδικωτέραν ήρθόδοξον ύμολογίαν, και γραμματικήν κατ' έρώτησιν και άπόκρισιν, λίαν έπωφελη τοίς φιλολόγοις τών νέων· άμρότερα ταύτα τύποις έκδίδονται, τό μόν 'Ενετίησι, τό δε έν Βουκουρεστήω.

Παναγιώτης Βυζάντιος, έρμηνεύς τής κρηταικής τών 'Οθωμανών βασιλείαις· άνήρ έλλόγιμος, μαθηματικός, άστρονόμος, και είδήμων τής τε έλληνοικής και λατινοικής και τής τών Αράβων φωνής, ώς γίνεται δηλον έκ τής πρός αυτόν έπιστο-

λης τοῦ περιφρήμου Ἀθανασίου Κηκερου, καὶ τῆς ἀποκρίσεως περὶ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἱεραρχικοῦ· γέγονε μεγάλης ὠφελείας πρόξενος τῷ γένει τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κρήτης, διὰ τὴν πολλὴν αὐτοῦ παρηρσίαν πρὸς τοὺς ἐν τέλει τῶν Ὀθωμανῶν.

Σεβαστὸς ὁ Κυμνηίτης Τραπεζούντιος, ἀνὴρ πεπαιδευμένος τὴν ἑλληνικὴν διάλεκτον, καὶ ἐμπειρὸς τῆς τε θύραθεν καὶ τῆς καθ' ἡμᾶς παιδείας, ἀλλὰ πτωχοῦ νοῦς, καὶ ἀγόνου· ἐσχολήρησε πρῶτον ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἶτα καὶ ἐν Βουκουρεστίῳ συνέγραψε διάφορα συγγράμματα, ἀλλ' ἄνευ τάξεως καὶ ὀρθῆς διακρίσεως, ὧν ἕνις καὶ τύποις ἐκδίδονται.

Πάσιος Λευκρυίδης, ὁ Χτος, ἀνὴρ ἐλλόγιμος, σοφὸς καὶ πεπαιδευμένος κατὰ πᾶσαν ἰδέαν λόγου καὶ ἐπιστήμης, ἐμπειρὸς εἴπερ τις ἄλλος τῶν ἱερῶν γραφῶν· ἐχρημάτισε διδάσκαλος τῆς ἐν Γαλατίας τῆς Μολδαβίας σχολῆς· σῶζονται διάφορα συγγράμματα αὐτοῦ, οὕτω τύποις ἐκδεδομένα.

Παλάσης Βυζάντιος ὁ μέγας σκευόλαξ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μεγάλης ἐκκλησίας, ἀνὴρ τὰ τε ἄλλα πεπαιδευμένος, καὶ τύπος τῆς ἐκκλησιαστικῆς παιδείας καὶ τάξεως ἐν τῇ ἀγίῃ ἐκκλησίᾳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀγχινοῦστατος καὶ γλαφυρότατος, φιλαλήθης, καὶ ἄλλαις πολλαῖς κεκοσμημένοις ἀρεταῖς· συγγράμματα μὲν οὐ κατέλιπεν, ἀραστής ὧν τῆς σωπῆς, ἀλλ' ἡ σωπῆ αὐτοῦ προτιμητέα ἐστὶ πολλῶν συγγραμμάτων.

Στεφάνης Ἀθηναῖος ἱερομόναχος, ἀνὴρ πεπαιδευμένος ἰκανῶς τὴν τε ἱερὰν θεολογίαν, καὶ τὴν θύραθεν φιλοσοφίαν· συνέγραψε διάφορα συγγραμμάτια, οἷς οὕτω ἐνετύχονεν.

Εὐγένιος ἱερομόναχος ἐξ Ἀκρηναίας, ἀνὴρ εὖσεβειᾶ καὶ ἐναρέτου πολιτείας ἐπίσημος, καὶ τῆς φιλοπρωχίας ἐμφύχον ἄγαλμα, ὧς μαρτυρεῖ ἡφιλοπροσώπως ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ, ὅν συνέγραψεν ἄριστον ἑλληνιστὶ ὁ λογιώτατος Γόρδιος, καὶ μαθητὴς

αυτοῦ· ἦν δὲ ὁ ἀνὴρ πεπαιδευμένος ἰκνῶς κατὰ τε τὴν θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν.

Γερσίμμος ἱερομόναχος εἰς Ἀκρηνναίαν, ἀνὴρ ἰκνῶς εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς φωνῆς, πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν· ἠκροάσατο πρῶτον Εὐγενίου ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι, εἶτα τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει καθηγητῶν, ἐν ἧ καὶ καθηγητῆς τῆς σχολῆς ἐχρημάτισεν ὑστερον.

Χρύσανθος ἱερομόναχος Ἠπειρώτης, ἀκροκτῆς ἐν τε τῇ θύραθεν, καὶ τῇ ἱερᾷ παιδεύσει τῶν καθηγητῶν τῆς τῶν Ἰωαννίνων σχολῆς· ἦν δὲ ἀνὴρ εἰδήμων καὶ πολυμαθῆς, κήρυξ τοῦ εὐαγγελικοῦ λόγου, ἰκνῶς ἀπομάττεσθαι τὸν νοῦν τῶν θύραθεν φιλοσόφων, ρητόρων, καὶ ποιητῶν, καὶ τῶν ἱερῶν γραφῶν τῆς ἐκκλησίας· ἐσχολήρχησε πρῶτον ἐν Μοσχουπόλει τῆς Μακεδονίας, εἶτα καὶ ἐν Ἄρτρῃ.

Ἀντώνιος ὁ Κορχῆς, Χίος, ἱατροφιλόσοφος, ἐδιδάχθη τὴν ἑλληνικὴν καὶ λατινικὴν φωνὴν ἐν τῇ πρεσβυτέρᾳ Ρώμῃ· περιηγήσατο τὴν Βρεττανίαν, τὴν Γαλλίαν, καὶ τὴν Ἰταλίαν. Συνέγραψεν ἑλληνιστὶ πινδαρικός φθᾶς, καὶ τύποις ἐξέδωκεν, ἃς οὐκ ἂν τις ἀναγνώσειεν ἀνευ θαύματος, διὰ τε τὴν ἄλλην ἀρμονίαν καὶ ἐμμέλειαν τὴν ἐμφανιζομένην αὐταῖς, οὐχ ἦττον δὲ καὶ διὰ τὸ κατηχερωμένον τῆς πρὸς τὸν Πίνδαρον μιμήσεως.

Κλήμης Χίος μητροπολίτης Ἰωαννίνων, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς γλώττης, ἐμπειρὸς τῶν θείων γραφῶν, καὶ κήρυξ τοῦ Εὐαγγελίου.

Μελέτιος μητροπολίτης Ἀθηνῶν εἰς Ἰωαννίνων, ἀνὴρ σοφός, πολυμαθῆς, ρήτωρ, ἀνιχνευτῆς τοῦ βάθους τῶν θείων γραφῶν, καὶ τῶν θύραθεν φιλοσόφων, ἱεροκῆρυξ περιβόητος, καὶ τῶν τῆς ἱατρικῆς θεωρημάτων ἰκνῶς ἐμπειρὸς, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς, λατινικῆς καὶ ἰταλικῆς διαλέκτου· ἠκροάσατο πρῶτον τῶν καθηγητῶν τῆς τῶν Ἰωαννίνων σχολῆς, εἶτα συχρὸν ὠμίλησε χρόνον καὶ τοῖς ἐν Ἰταλίᾳ σοφοῖς· συνέγραψε βιβλίον

περί ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, καὶ ἕτερον περὶ Γεωγραφικῆς, ἐν ᾧ ὑπερτερεῖ πολλῶν γεωγράφων ἐν τῇ περιγραφῇ τῆς Ἡελοποννήσου, καὶ τῆς Ἑλλης, Ἑλλάδος, ὡς περιέρχος περιηγητῆς, καὶ κτίστης πάσης γενόμενος.

Κωνσταντῖνος Κωντακουζηνὸς Σύλικος, ἀνὴρ ἐλλόγιμος, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς, καὶ ἰταλικῆς γλώσσης, ἱκανῶς ἐνοῶσκι τὰ συγγράμματά καὶ τῶν θύραθεν φιλοσόφων καὶ τῶν ἱερῶν πατέρων καὶ θεολόγων τῆς ἐκκλησίας· περιηγησάτο σχεδὸν πᾶσαν τὴν Εὐρώπην.

Κωνσταντῖνος Ἰουλιανὸς Βυζάντιος, ἐξ εὐγενῶν προγόνων καταγόμενος, ἀνὴρ ἐλλόγιμος, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, ἱκανῶς νοῶσκι τὰ συγγράμματᾶ καὶ τῶν θύραθεν φιλοσόφων καὶ τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας.

Ἰωάννης Πορφυρίτης Βυζάντιος, ἀνὴρ ἐλλόγιμος, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν καὶ καθ' ἡμᾶς παιδείαν, ἱκανὸς κατανοῶσκι τὰ ἱερὰ συγγράμματα τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας, καὶ τῶν θύραθεν φιλοσόφων.

Ἰερόθεος Βυζάντιος ὁ Κομνηνός, μητροπολίτης Δρύστρας, ἀνὴρ θεοσεβής, κόσμος τὰ ἤθη καὶ πολλὰς ἀρετὰς βίῳ προπόσκι· χριστιανικῶ κεκοσμημένος, ἐλλόγιμος, πολυμαθὴς, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, λατινικῆς, ἰταλικῆς, καὶ ἑβραϊκῆς, καὶ ἀραβικῆς φωνῆς, καὶ κατὰ πᾶσαν ἰδέαν λόγου καὶ ἐπιστήμης τῆς τε θύραθεν καὶ τῆς καθ' ἡμᾶς πεπαιδευμένος· γέγονεν ἀκροατῆς τῶν κητηγητῶν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει σχολῆς, συνδιέτριψε δὲ ἱκανὸν χρόνον καὶ τοῖς ἐν Ἰταλίᾳ σοφοῖς, καὶ σχεδὸν ἅπασιν τὴν Εὐρώπην περιηγήσάτο· συνέγραψεν ἀπλῆ διαλέκτω ἱστορίαν τοῦ ἁγίου Ὄρους τοῦ ἐν τῷ Ἀθωνί, ἣ καὶ τύποι· ἐκδέδεται· τὸν βίον μετέλλαξε αὐτῷ ἐν Βουκουρεστίῳ.

Γεννάδιος μητροπολίτης Ἡρακλείας, ἀνὴρ θεοσεβής, σεμνὸς καὶ χριστιανικῶ πολιτεῖα ἐμπρόψας, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου, καὶ τῶν θείων γραφῶν ἐμπειρος.

Ἀνδρῆνικος Βυζάντιος, μέγας χαρτοφύλαξ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀγίας ἐκκλησίας, ἐκ προγόνων εὐγενῶν καταγόμενος, εἰδήμων τῆς ἐλληνικῆς γλώττης· ἐνηχολεῖτο πρὸ πάντων ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ παιδείᾳ, καθ' ἣν καὶ πλεῖστον ἐπέδωκε.

Μάρκος Κύπριος, διδάσκαλος τῆς ἐν Βουκουρεστίῳ σχολῆς, ἀνὴρ ἱκανῶς εἰδήμων τῆς ἐλληνικῆς διαλέκτου, πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς παιδείαν.

Ἀντώνιος Βυζάντιος, διδάσκαλος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει σχολῆς, ἀνὴρ ἐλλόγιμος, φιλόπονος, φιλομαθὴς, δαήμων τῆς ἐλληνικῆς γλώττης, πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν φιλοσοφίαν καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἱερὰν θεολογίαν· πολλῆς ἂν εἴη ὠφελεία πρόξενος τοῖς φιλολόγοις τῶν νέων τῇ προόδῳ τοῦ χρόνου, εἰ μὴ γε κομῆθῃ νέος ἐξ ἀνθρώπων ἐγένετο.

Χουρμούζιος Βυζάντιος, ἀδελφὸς τοῦ Ἀντωνίου, καὶ κατ' οὐδὲν ἐκείνου ἀρετῇ καὶ παιδείᾳ ἀπολειπόμενος· ἀπέπλευσε δὲ οὗτος καὶ εἰς Ἰταλίαν, καὶ τῶν ἐν Πατριῷ σοφῶν πρὸς κερὶν ἠροῦσται, ἐχρημάτισε καὶ διδάσκαλος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει σχολῆς· καὶ εἴη ἦν οὐκ ἐλάττωτος ὠφελείας πρόξενος τοῖς ἀροκταῖς εἴγε μὴ κώρῳ θανάτῳ ἀπετμήθη τοῦ βίου.

Διονύσιος Μόντουκας μητροπολίτης Καστορίας, οὐ πατρὶς ἢ κατὰ τὴν Μακεδονίαν Μοσχόπολις, ἀνὴρ εἰδήμων τῆς τε ἐλληνικῆς καὶ τῆς λατινικῆς γλώττης, καὶ πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν, καὶ κερυξ τοῦ εὐαγγελικοῦ λόγου· ἀροκτῆς ἐγένετο τῶν ἐν Ἰταλίᾳ διδασκάλων.

Ἰερεμίας Κικαβέλλας ὁ Κρής, ἀνὴρ εἰδήμων τῆς τε ἐλληνικῆς, καὶ λατινικῆς, καὶ ἑβραϊκῆς, καὶ ἰταλικῆς διαλέκτου, πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ μάλιστα τὴν ἱερὰν θεολογίαν, κερυξ τοῦ εὐαγγελικοῦ λόγου δοκιμώτατος·

μετένεγκε τὸν Πλάτωνα ἐκ τῆς λατινικῆς εἰς τὴν ἀπλὴν τῶν ἑλλήνων διάλεκτον, ὅς περιγράφει τοὺς βίους τῶν ἀρχιερέων τῆς πρεσβυτέρης Ρώμης.

Ἰλιάς Μηνιάτης, ἐκ νήσου Κεφαλληνίας, ἀκροατῆς τῶν ἐν Ἰταλίᾳ διδασκάλων, ἀνὴρ σοφὸς καὶ πολυμαθῆς, δαήμεν τῆς ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς γλώσσης, πεπαιδευμένος οὐδενὸς τῶν κατ' αὐτὸν ἑλαττον τὴν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν· πρὸ δὲ πάντων εὐδοκίμησεν ἐν τῇ ρητορικῇ, εὐροία τοῦ λόγου καὶ φυσικῇ εὐγλωττίᾳ κοσμούμενος· καὶ μαρτυροῦσι τῷ λόγῳ αἱ τύπῳ δοθεῖσαι Ἐνετίῃσιν ἐκκλησιαστικαὶ αὐτοῦ ὁμιλίαι, ἀπλῆ διαλέκτῳ συγγεγραμμέναι· ἐχηρημάτισεν ἐπίσκοπος Κερνίκης τῆς κατὰ τὴν Πελοπόννησον.

Καισάριος Ἱερομόναχος Πελοποννήσιος, πρωτοσύγκελλος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀνὴρ πολυμαθῆς, θεολόγος, φιλόσοφος, καὶ μαθηματικός, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς διαλέκτου, καὶ ἐν ταῖς ἱερῇ γραφαῖς, καὶ ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς ἀκολουθίαις καὶ τῶν ἄλλων πολλῶν ἐσχληκῶς ἐμπειρίαν.

Ἀθράμιος Ἱερεὺς Κρής, ἀνὴρ εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς, λατινικῆς, καὶ ἰταλικῆς διαλέκτου, ἐμπειρὸς καὶ τῆς θύραθεν φιλοσοφίας, καὶ τῆς ἱερᾶς θεολογίας, κήρυξ τοῦ εὐαγγελικοῦ λόγου· γέγονεν ἀκροατῆς τῶν ἐν Ἰταλίᾳ διδασκάλων.

Μελέτιος Τυπάλδος ἐκ νήσου Κεφαλληνίας, μητροπολίτης Φιλαδελφείας· ἀνὴρ εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς, καὶ λατινικῆς, καὶ ἰταλικῆς διαλέκτου· εὐδοκίμησεν ἐν τῇ ρητορικῇ διὰ τὴν φυσικὴν εὐγλωττίαν καὶ ἡδύπειαν.

Νικόλαος Καλλιάρχης Κρής, ὁμιλητῆς τῶν ἐν τῇ πρεσβυτέρῃ Ρώμῃ σοφῶν, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς, λατινικῆς, καὶ ἰταλικῆς διαλέκτου· ἐχηρημάτισε δὲ καὶ καθηγητῆς τῶν ἐν ρητορικῇ μαθημάτων ἐν τῇ περιφήμῳ ἀκαδημίᾳ τοῦ Παταβίου, ἐξίσαιος ἐν τε τῇ φιλοσοφίᾳ καὶ μάλιστα τῇ φιλολογίᾳ.

Ἰωάννης Πατούσας Ἱερεὺς Ἀθηναῖος, ὁμιλητῆς τῶν ἐν Ἰ-

ταλίς σοφῶν, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς, λατινικῆς, καὶ ἰταλικῆς φωνῆς, πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς παιδεῖαν· ἐγρημάτισε διδάσκαλος τοῦ Φλαγγινιανοῦ φροντιστηρίου Ἐνετίησι.

Νικόλαος ἐκ Μολδαβίας πρωτοσπαθάριος τῆς ἐν Μολδαβία ἡγεμονίας· ἀνὴρ σοφός, πολυμαθής, ἐν φιλοσοφίᾳ καὶ μαθηματικῇ, καὶ ἀστρονομίᾳ ἐπίσημος, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς, λατινικῆς καὶ ἰλλυρικῆς διαλέκτου· μετένεγκε τὴν θεῖαν γραφὴν ἐκ τῆς ἑλληνικῆς εἰς τὴν ἐγγύριον φωνὴν τῶν Δακῶν καὶ τῶν Οὐγγροβλάχων, ἣν ἀναγινώσκουσι ἐν ταῖς ἀπανταχοῦ ἐκκλησίαις αὐτῶν ἔθους ἐπικεκράτηκε· ἠξιώτατι πολλῆς τιμῆς καὶ ἀποδοχῆς· παρὰ τῶν Μόσχων, καὶ τῆ τε ἀξίᾳ τοῦ ἐρμηνεύει τετιμῆται, καὶ προσθεῖαν ἐστάλη πρὸ αὐτῶν εἰς τὴν Σινικὴν βασιλείαν.

Γεώργιος Ματώτης Κρής, ἱερεὺς, τρόφιμος τοῦ ἐν Ρώμῃ φροντιστηρίου τῶν Ἑλλήνων, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς, λατινικῆς, καὶ ἰταλικῆς φωνῆς, πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς παιδεῖαν, καὶ κήρυξ τοῦ εὐαγγελικοῦ λόγου.

Ἰωάννης Θελασσινός, Πελοποννήσιος, ἀνὴρ εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς διαλέκτου, ἔμπειρος τῆς θείας γραφῆς.

Ἀπαρίθμησις τῶν νῦν ἀνθοούντων ἐν τῇ Ἑλλάδι.

Ἰερεμίας πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἐκ νήσου Πάτμου, εὐσεβεῖα καὶ τρόπων χρηστότητι σεμνυνόμενος, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς παιδείας, ἀκολουθίας καὶ τάξεως ἔμπειρος, ἱκανὸς ἀνιχνεύσαι τὸν νοῦν τῆς θείας γραφῆς, καὶ τῶν θεοπνεύστων συγγραμμάτων τῶν ἁγίων πατέρων τῆς ἐκκλησίας, ἃ γε οὐ διαλείπει μελετῶν ἀόκνως καὶ φιλοπόνως νύκτωρ καὶ καθ' ἡμέραν, αἷς ἐκείθεν ἐρανίζεται διδασκαλίαις καὶ πνευματικαῖς ὑποθήκαις καταρτίζων τὸ χρι-

στώνυμον πλήρωμα πρὸς εὐσεβεῖαν, καὶ βίον ἡμεμπτον καὶ θεαρέστον. Τοῦτου τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀποστολικὸν καὶ οἰκουμενικὸν θρόνον διέποντος, ἀνεκκινίσθη ὁ περιεκκλητὸς πατριάρχικὸς καὶ ἔτι σωτηριῶ αὐτῷ. οὐ μόνον ταῖς ἐξώθεν ἐπιχρηρηθείσαις παρὰ τε τῶν ἀρχιερέων, καὶ τῶν λοιπῶν εὐσεβῶν, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἰδίαις αὐτοῦ μεγαλοπρεπέσι δαπάναις, συνανέσταντο· φιλανθρώπως τοῦ κρατισταύτου αὐτοκράτορος τῶν Ὁθωμανῶν ἔργον πολλοῖς μὲν τῶν πρὸ αὐτοῦ πατριαρχευσάντων ἐσπούδασμένον, πρὸ οὐδενὸς δὲ εἰς ἐκδοσιν ἀχθῆναι δυνάμενον.

Κύριλλος Λέσβιος, πρῶτος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ἀνὴρ εὐσεβεὶς καὶ βίῳ θεαρέστῳ κεκοσμημένος· ἐλλόγιμος καὶ πολυμαθής, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς παιδείας, τῆς τε ἱερᾶς γραφῆς καὶ τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας ἔμπειρος, διώκησε τὸν ἀποστολικὸν καὶ οἰκουμενικὸν θρόνον ὁσίως καὶ θεαρέστως.

Κοσμάς Χαλκηδόνιος, πρῶτος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ἀνὴρ εὐσεβεὶς καὶ θεαρέστῳ πολιτεῖα κοσμούμενος· ἐλλόγιμος καὶ πολυμαθής, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν παιδεῖαν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἱερὰν θεολογίαν, ἱκανὸς ἀνιχνεύσαι τὸν νοῦν τῶν φιλοσοφικῶν καὶ θεολογικῶν συγγραμμάτων· διώκησε τὸν οἰκουμενικὸν καὶ ἀποστολικὸν θρόνον ὁσίως καὶ θεαρέστως· τότε νῦν ἔχον τὸν βίον διάγει ἐν τῷ ἁγίῳ ὄρει τοῦ Σινᾶ ἐκτὸς τῶν τοῦ βίου θορύβων, τὴν μελέτην τῶν θείων γραφῶν τροφήν ἡδίστην ἠγοούμενος, ἐξ ὧν ἐρρανίζεται ἐκ τῆς πλουσίας βιβλιοθήκης τοῦ ἐκείσε βασιλικοῦ μοναστηρίου, καὶ συγγράμματα ἐκκλησιαστικὰ ἐς φῶς προαχθεῖν ἐλπίζει· ἡμῖν ὑποφαίνει ὁ ἐλλόγιμος καὶ παιδείσιμος οὗτος πρέσβυς.

Σαμουὴλ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Χριστός, ἀνὴρ εὐσεβεὶς καὶ θεαρέστῳ πολιτεῖα ἐξ ἀπκλῶν ὀνύγων ἀνατετραμμένος, ἐλλόγιμος καὶ πολυμαθής, ἱεροκῆρυξ, πεπαιδευμένος τὴν τε θύ-

ραθεν, καὶ ἱερῶν παιδείαν, ἰκανὸς ἀνιχνεύσει τὸ βῆθος τῶν ἱερῶν γραφῶν, ἃς καὶ φιλοπόνως νόκτωρ καὶ μεθημέραν μελετῶν οὐ διακλείπει, κίς ἐκεῖθεν ἐρρνίξεται πνευματικαῖς εἰσηγήσεσι κατὰ τριζῶν τὸν χριστιάνισμον λαὸν πρὸς εὐσεβεῖαν καὶ βίον ὄσιον καὶ θεάρεστον· ὑπερέχει μάλιστα σοφίᾳ καὶ πολυμαθείᾳ ἀτυχερίτως ὁ πρὸ αὐτοῦ πατριάρχης· Ἀλεξανδρεῖς κύριος Γεράσιμος.

Ἀθναῖος· Ἀντιοχεὺς, πατριάρχης Ἀντιοχείας, ἀνὴρ εὐσεβεὶς καὶ τρόπων χρηστότητι σεμνολύμενος, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς καὶ ἀραβικῆς γλώσσης, ἐμπειρος τῶν ἱερῶν γραφῶν, λόγιος καὶ βίος πρὸς ἀρετὴν ἀνάγων διηγετῶς τὸν ὑπ' αὐτῷ τελούσταν χριστιάνισμον λαόν.

Χρόσνθος Νοταρῆς· πατριάρχης Ἱεροσολύμων, Πελοποννήσιος, ἀνεψιὸς τοῦ πρὸ αὐτοῦ πατριάρχου κυρίου Δουθίου, ἀλλ' οὐκ ὀλίγον ἐκεῖνου παιδείᾳ τε καὶ πολυμαθείᾳ προέχων· ἔστι γὰρ εἰδήμων ὅπως οὖν τῆς ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς γλώσσης, θεολογίας τε καὶ μαθηματικῆς, ἱεροκῆρυξ, ἐμπειρος τῆς θείας γραφῆς, καὶ τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας, ὧν τὰς θεοπνεύστους συγγραφὰς οὐ διακλείπει ἀνετίττων φιλοπόνως, καὶ ἄπερ ἐκεῖθεν ἐρρνίξεται, κηρύττων καὶ μετὰ ζήλου διδάσκων τοὺς χριστιανούς ἐπὶ πνευματικῇ ὥρεσει· ἀκροατῆς γέγονε πρῶτον τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἶτα καὶ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ κηθηγητῶν· περιηγήσατο γὰρ πᾶσαν σχεδὸν τὴν Εὐρώπην. Πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ κατὰ τοῦτο εὐτυχῆς, ὅτι πατριρχεύοντος αὐτοῦ ἀνεκαίνισθη κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος ὁ ἐν Ἱερουσαλήμ ἱερὸς ναὸς, καὶ τὸ τοῦ ἁγίου Γάβρου κουδούκιον, συναινέσει τοῦ κρατικιστάτου βασιλέως τῶν Ὀθωμανῶν. Συνεγράφητο βιβλίον εἰσαγωγικὸν εἰς τὴν Γεωγραφίαν, καὶ βιβλίον τὸ περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὄργάνων τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας· ἐπιγραφόμενον, ἀμφοτέρω τῆ κοινῶς ἐπιχωριάζουσα Γραικῶν διαλέκτῳ, ἀλλ' οὐχὶ τῆ παλαιᾷ ἑλλήνων γλώσσῃ· καὶ τὸ μὲν γεωγραφικὸν τύ-

ποις ἐκδέχεται ἐν Περσίοις, τὸ δὲ ἐν Βουκουρεστίῳ τῆς Οὐγγροβλαχίας.

Ἰωάννης Νικόλαος υἱὸς Ἀλεξάνδρου τοῦ Μαυροκορδάτου, ὑψηλότετος πρίντζεπς πάσης Οὐγγροβλαχίας, ἀνὴρ σοφός, μαγαλοφυής, τὸν νοῦν γονιμώτατος, καὶ ἐμβαθύνων εἰς τὰ ἐνδοτέρω τῆς φιλοσοφίας, μιμητῆς εἰς ἰδέαν λόγου τῶν παλαιῶν, καὶ μάλιστα Πλάτωνος ἑραστής, ἀλλ' ἀνιχνευτῆς καὶ τῶν νεωτέρων καὶ ἐπαινέτης, ἀδεκάστῳ νοῦ καὶ ἔνευ προλήψεως ὁμιλῶν ταῖς ἐξαίρετοις αὐτῶν βίβλοις, καὶ ἐκ τῆς διηνεκοῦς ἀναγνώσεως, καὶ βιβλιότρεξ μελέτης, πολλ' ἄττα ἐπικρίνων, νοησάκι τε γὰρ τὰ καίρια ἐπιβολώτατος, καὶ ἀπαγγέλλει τὰ νοούμενα γλαφυρώτατος, σοφίας δ' οὐ μόνον τῆς θύραθεν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἱερᾶς δακμονέστατος· καὶ οὐ μόνον τὴν ἐλληνικὴν φωνήν, ἀλλὰ καὶ τῶν κατ' Εὐρώπῃν ἐπιχωριαζουσῶν τὰς ἐξαίρετους, λατινικὴν, γαλλικὴν, Ἰταλικὴν ἐπιτοσοῦτον ἐξέμαθεν, ὥστε εἰ τις ἀκούσειε τοῦ ἀνδρὸς λατινιστὶ διαλεγομένου, φαίη ἂν τῆς αὐτῆς λαχεῖν πατρίδος τῷ Κικέρωνι, καὶ τοῖς κατὰ χρυσοῦν αἰῶνα ἀνθήσκει· προσέτι τῆς τῶν Ἀράβων καὶ Περσῶν γλώσσης· εἰδήμων μέχρι θύματος, ὥστε μυρίων ἐπικρίνων ἠξιώσθαι τοῖς ἐλλογίμοις τῶν Ὀθωμανῶν· οὐ δικαίηται δὲ περιθάλπειον πατρικῶς, καὶ μεγαλοπρεπῶς εὐεργετῶν τῶν νέων τοὺς παιδεῖας ἀντιποιοιμένους, καὶ τὸ πρὸς ἐπίδοσιν φιλότιμον αὐτῶν παντοδαποῖς ἐναύσμασι ἀναφλέγων. θεῖον ἔργον ἠγούμενος τὸ πλεῖονα τῶν ὁμοφύλων ἀνάγειν πρὸς τὴν δυνατὴν μίμησιν τῶν θεσπεσιῶν ἀρετῶν, αἷς κατὰ γλαίξεται περιφανῶς ἢ αὐτοῦ ὑψηλότης. Δείγμα δὲ λαμπρὸν τῆς τε σοφίας, καὶ τῶν ἀκχεράτων αὐτοῦ ἀρετῶν ἢ περὶ τῶν Κιθηκόντων συγγραφεῖσα βίβλος, ἐξ ἧς ὅστισιν νοὸς καὶ κρίσεως ὀρθῆς εὖ ἤκων γνώσεται, ὡς ἐξ ὄνουχοι τὸν λέοντα κατὰ τὴν παροίμειαν· συνεγράψατο δὲ καὶ ἄλλα πολλά, οὐ μνοῦν πολυφύλλα, ἀλλ' ἐμβριθεῖς καὶ βραχυτύτητι, διατρνοῦντα τὸ πολυμηθὲς καὶ κατηκριβωμένον τοῦ

ἀνδρῶν· ἐν παντί παιδείας εἶδει, καὶ μάλιστα ἐν τῇ παραλλήλῳ ἀναθεωρήσει ἱερᾶς τε καὶ κορίστου ἀρχαιολογίας.

Κήρωλος ὁ πρωτότοκος υἱὸς τῆς αὐτοῦ ὑψηλότητος, ἀξιάγατος μιμητὴς τῶν προγονικῶν ἀρετῶν, καὶ ἐν νεαρῇ τῇ ἡλικίᾳ παντοδαπῇ μαθήσει κοσμούμενος, δεῦνύκτωρ τε καὶ μεθ' ἡμέραν προσκείμενος τοῖς ἐξαιρέτοις τῶν βιβλίων, πολύχουν ἀπομάττεται παιδείας θησαυρόν· « Ἀμέριαι δ' ἐπιλοιποὶ μάρτυρες σοφώτατοι », φησὶν ὁ Πίνδαρος.

Καλλίνικος ἐκ νήσου Λάξου μιᾶς τῶν Κυκλάδων, μητροπολίτης Ἡρακλείας, ἀνὴρ ἐλλόγιμος καὶ πολυμαθής, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν φιλοσοφίαν καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν, οὐ διαλείπει μελετῶν φιλοπόνως τὰς βιβλοῦς τῶν ἁγίων πατέρων τῆς ἐκκλησίας, καὶ κηρύττων ἀποστολικῶς τὸν εὐαγγελικὸν λόγον· ἐσχολήρησεν οὗτος ἐν Κωνσταντινουπόλει, πρὶν εἰς τὸ ἀρχιερατικὸν προδιδασθῆναι ἀξίωμα.

Ἀθανάσιος ἐξ Ἀδριανουπόλεως, μητροπολίτης Ἀδριανουπόλεως, ἀνὴρ εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς παιδείας, ἀκολουθίας, καὶ τάξεως ἔμπειρος· σπουδάζει καὶ μελετᾷ μετὰ φιλοπονίας πολλῆς τὰς θείας καὶ ἱερὰς γραφὰς, κηρύττει καὶ ἀναπτύσσει τὸν εὐαγγελικὸν λόγον μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ ἀγάπης.

Διονύσιος Λέσβιος, μητροπολίτης Ἀμυσειας, ἀνὴρ εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς παιδείας, ἀκολουθίας, καὶ τάξεως ἔμπειρος· σπουδάζει καὶ μελετᾷ μετὰ φιλοπονίας πολλῆς τὰς θείας καὶ ἱερὰς γραφὰς, κηρύττει καὶ ἀναπτύσσει τὸν εὐαγγελικὸν λόγον μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ ἀγάπης.

Ἰγνάτιος Λέσβιος, ὁ μητροπολίτης Ρόδου, ἀνὴρ εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς παιδείας, ἀκολουθίας, καὶ τάξεως ἔμπειρος· σπουδάζει καὶ μελετᾷ μετὰ πολ-

λης φιλοπονίας τὰς θείας καὶ ἱερὰς γραφὰς, κηρύττει καὶ ἀναπτύσσει τὸν εὐαγγελικὸν λόγον μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ ἀγάπης.

Σεραφεῖμ ἐξ Ἀκαρνανίας, μητροπολίτης Δρύστρας, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς γλώττι, ἔμπειρος τῆς τε θύραθεν παιδείας καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας καὶ τάξεως· σπουδάζει καὶ μελετᾷ μετὰ πολλῆς φιλοπονίας τὰς θείας ἱερὰς γραφὰς, κηρύττει καὶ ἀναπτύσσει τὸν εὐαγγελικὸν λόγον μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ ἀγάπης.

Γρηγόριος ὁ Σωτήρης Ἀθηναῖος, μητροπολίτης Γάνου καὶ Χώρας, ἀνὴρ εἰδήμων τῆς τε ἑλληνικῆς, λατινικῆς, καὶ ἰταλικῆς γλώσσης, πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς παιδεῖν, σπουδάζει καὶ μελετᾷ φιλοπόνως τὰς θείας καὶ ἱερὰς γραφὰς, κηρύττει καὶ ἀναπτύσσει τὸν εὐαγγελικὸν λόγον μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ θερμῆς ἀγάπης.

Νεόφυτος ἱερομόναχος Νοταρᾶς Πελοποννήσιος, ἐπίτροπος τοῦ ἀγίου Πάφου, καὶ ἀδελφὸς τοῦ μακαριωτάτου πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων κυρίου Χρυσάνθου· ἀνὴρ εὐσεβεῖς καὶ τρόπων χρηστότητι φαιδρυνόμενος, ἐλλόγιμος καὶ φιλομαθῆς, φιλόσοφος, θεολόγος καὶ μαθηματικός, ἔμπειρος τῆς θείας γραφῆς· μελετᾷ καὶ ἀναγινώσκει τὰς ἱερὰς βίβλους τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας.

Δημήτριος Ἰουλιανὸς Βυζάντιος, ἐξ εὐγενῶν προγόνων καταγόμενος, μέγας λογοθέτης τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀγίας ἐκκλησίας, ἀνὴρ ἐλλόγιμος καὶ πολυμαθῆς, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς γλώσσης.

Σπαντωνῆς Βυζάντιος, μέγας χαρτοφύλαξ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀγίας ἐκκλησίας, ἀνὴρ ἐλλόγιμος, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς διαλέκτου, πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν φιλοσοφίαν καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἱερὰν θεολογίαν, ἔμπειρος τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας καὶ τάξεως· ἔχρημάτισε καὶ διδάσκαλος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει σχολῆς.

Ἰάκωβος Μάνας Ἀργεῖος, ὑπάτος τῶν φιλοσόφων τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀγίας ἐκκλησίας, ἀνὴρ σοφὸς καὶ πολυμαθής, πρᾶξι καὶ θεωρίᾳ κοσμοῦμενος, δεικνόμενός τε τῆς ἑλληνικῆς διαλέκτου, καὶ μιμητῆς εἰς ἰδεῶν λόγου τῶν ἐξαιρέτων παλαιῶν Ἑλλήνων· φιλόσοφος περιπατητικὸς καὶ τῶν τοῦ Ἀριστοτέλους δογμάτων καθηγητῆς ἀριστος, καὶ ὑπερκασιπτής ἀνένδοτος· ἔτι δὲ καὶ τοῦ βίου τῆς θείας γραφῆς, καὶ τῆς ἱερᾶς θεολογίας ἀνιχνευτῆς ἐμπειρότατος, μετὰ πολλῆς ἀκριθείας, εἰσεθεοῦς τε καὶ ὀρθοδόξου κρίσεως καὶ φρονήσεως μελετῶν ἰδίᾳ, καὶ ἀναπτύσσων παρησιαί τοῖς αὐτοῦ ὁμιληταῖς· τὰ θεολογικὰ μυστήματα, ἀπάντα λίαν κατὰ τὴν τῆς παιδείας ἐπίδοσιν, ἐκ τῆς χρονίου συνδιητριβῆς καὶ συνομιλίας τοῦ μακαρίτου ἀθέντου κυρίου Ἀλεξάνδρου τοῦ Μαυροκορδάτου, (ἄτε πελάτης ὢν τοῦ περιφήμου ἐκείνου οἴκου καὶ παιδαγωγὸς τῶν λαμπροτάτων παιδῶν αὐτοῦ) καὶ πολλὰ ἐκ τῆς πολυγεύμενος ἐκείνης πηγῆς· ἠρύσατο σοφίας νύματα, ὡς πολλάκις αὐτοῦ ἀκηκόαμεν ζῶντι φωνῇ μαρτυροῦντος, ὅσοι γεγονόμεν ἀκροαταὶ αὐτοῦ· καὶ ἐν τῷ ἐπιταφίῳ δὲ εἰς τὸν μακαρίτην λόγῳ, ταῦτά ταῦτα ὁμολογεῖ, ἔπαινον ἑαυτοῦ καὶ κλέος· ἐντεῦθεν οὐ τὸ τυχὸν ἠγούμενος περιποιεῖσθαι· ἐσολάργησε τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει σχολῆς, μετὰ προθυμίας ἀόκνου, καὶ φιλοπονίας ἀτρήτου ἀναπτύσσων τοῖς αὐτοῦ ὁμιληταῖς τὰ ἀκροαματικά τοῦ Ἀριστοτέλους, καὶ τὰ θεολογικά.

Νικόλαος Κομνηνὸς ὁ Παπαδόπουλος ἐκ νήσου Κρήτης, ἱερεὺς, ἀνὴρ σοφώτατος καὶ φιλομαθέστατος, φιλόσοφος, ρήτωρ καὶ νομικὸς καὶ θεολόγος, τῆς τε ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς καὶ ἰταλικῆς διαλέκτου ἐμπειρὸς, οὐχ ἥττον δὲ καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας· ἐπέχει τὴν πρώτην καθέδρην τῶν καθηγητῶν τῆς περιφήμου ἐν Πλατείῳ ἀκαδημίας· τῶν διδασκόντων τοῦς ἐκκλησιαστικούς νόμους· εἰ δὲ μὴ ἐκεῖ τὰς διατριβὰς ποιεῖσθαι ἐκακλήρωτο ὁ ἀνὴρ, πολλῆς ἂν εἴη ὠφελείας πρόξενος τῷ γέ-

και τῶν Ἑλλήνων· τὰ τύποις αὐτοῦ ἐκδεδωμένα συγγράμματα· πεπαιδευμένοι· εἰσι γνωστά, καὶ οὐδενὸς λόγου.

Δημήτριος Νοταρᾶ· Πελοποννήσιος, ἀρχιεπὶς τοῦ αὐτοῦ ἡγεμόνος πάσης Οὐγγροβλαχίας, ἀνὴρ ἐλλόγιμων τῆς ἑλληνικῆς, λατινικῆς καὶ ἰταλικῆς φωνῆς, τῶν τε θύραθεν παιδεύειν καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἱερὰ τῆς γέγονε πρῶτον τῶν ἐν Ρώμῃ εἰτα καὶ τῶν ἐν σοφῶν.

Γεώργιος Σουγδουρᾶς ἱερεὺς ἐξ Ἰωαννίνων, ἀνὴρ μο καὶ πολυμαθῆς, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς, λατινικῆς, λικῆς γλώσσης, τῆς Ἀριστοτελικῆς φιλοσοφίας ἔμπειρον δὲ καὶ τῆς ἱερᾶς θεολογίας· ἠκροάσατο τῶν ἐν διδασκάλων· πρῶστη διὰ μακροῦ χρόνου τῆς τῶν Ἰσχυλῆς, μετὰ πολλῆς ζήσεως ἀναπτύσσων τοῖς ἀκροατοῦ τὴν Ἀριστοτελικὴν φιλοσοφίαν καὶ τὴν θεολογίαν· γράψε λογικὴν σύντομον, καὶ συμφωνίαν τῆς παλαιᾶς διαθήκης· ἃ γε οὕτω τύποις ἐκδίδεται.

Ἀνσταῆσιος ἱερεὺς ἐξ Ἰωαννίνων, ἀνὴρ ἐλλόγιμος, πολυμαθῆς, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς· διαλέκτοσος· Ἀριστοτελικός, θεολόγος καὶ μαθηματικός, ἐν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀγίας ἐκκλησίας· Ἐσχυλῆς τῆς σχυλῆς τῶν Ἰωαννίνων. Συνέγραψε ρητορικῆς ἐκθεσῶν τύποις ἐκδίδεται.

Θωμᾶς ὁ Κατάνης Κρής, ἀνὴρ σοφώτατος, καὶ πιστοτατος, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς, λατινικῆς καὶ ἰταλικῆς φιλοσοφίας, ρήτωρ, θεολόγος, μαθηματικός· ἐχημάτισε σχυλῆς ἐν τῆς φιλοσοφίᾳ τῆς ἐν Παταδίῳ περιήμου ἁ

Ἰωάννης Χαλκεὺς Μοσχολίτης ἱερεὺς, ἀνὴρ σι πολυμαθῆς, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς, λατινικῆς καὶ γλώσσης, φιλόσοφος Ἀριστοτελικός, καὶ θεολόγος, ἐν σχυλῆς ἔγραψε ἐν τῷ Φλαγγινικῷ φροντιστηρίῳ Ἐνετι

Ἀντώνιος Κατήφορος ἱερεὺς Ζακύνθιος, ἀνὴρ ἐλλόγιμος καὶ πολυμαθής, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς, λατινικῆς καὶ ἰταλικῆς διαλέκτου, πεπαιδευμένος τὴν φιλοσοφίαν οὐ μόνον τὴν Ἀριστοτελικήν, ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν νεωτέρων, οὐχ ἤπτον δὲ καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν, ἔμπειρος τῆς θείας γραφῆς, ἱεροκήρυξ· ἐχρημάτισε διδάσκαλος τοῦ Φλαγγινιανοῦ φροντιστηρίου Ἐνετίῃσι.

Γεώργιος Πατούσας ἱερεὺς Ἀθηναῖος, ἀνὴρ ἐλλόγιμος, πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν, ἔμπειρος τῆς θείας γραφῆς, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς, λατινικῆς καὶ ἰταλικῆς γλώσσης· σχολαρχεῖ τανῦν τοῦ Φλαγγινιανοῦ φροντιστηρίου Ἐνετίῃσι.

Ἀντώνιος Στρατηγός Κερκυραῖος, καθηγητῆς τοῦ ἐν Παταξίω Κουτουνιανοῦ φροντιστηρίου, ἀνὴρ ἐλλόγιμος, πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς, λατινικῆς καὶ ἰταλικῆς γλώσσης.

Μακάριος ἱεροδιάκονος ἐκ νήσου Πάτμου, ἀνὴρ εἰσιδεῖς, καὶ ὁσιότητι βίου σεμνυνόμενος, σοφὸς καὶ πολυμαθής, εἰδήμων τῆς τε ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς γλώσσης, πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν, ἱεροκήρυξ· μελετᾷ καὶ ἀναγινώσκει ἐν τῇ περιφθίμῳ μονῇ τῆς νήσου Πατμου τὴν ἱερὰν γραφὴν, καὶ τοὺς πατέρας τῆς ἐκκλησίας, ἕξω τῶν βιωτικῶν θορύβων γινόμενος.

Μεθόδιος Ἀνθρακίτης ἱερομόναχος ἐξ Ἰωαννίνων, ἀνὴρ σοφός καὶ πολυμαθής, φιλόσοφος, θεολόγος, καὶ μεθυσματικός, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς, λατινικῆς καὶ ἰταλικῆς γλώσσης, ἔμπειρος τῆς θείας γραφῆς, καὶ ἱεροκήρυξ· ἤκροάσατο καὶ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ σοφῶν, πολλοὺς ἐκεῖσε διατρίψας χρόνους· συνέγραψε κοινῇ διαλέκτῳ βιβλίον ἐπιγραφόμενον, Βασκὸς λογικῶν προβάτων, ὃ καὶ τύποις ἐκδέδεται Ἐνετίῃσι.

Μητροπάνης Γρηγοράς Δοδωναῖος ἱερομόναχος, ἀνὴρ ἐλλό-

γίμος, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς διαλέκτου, πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς; ἱερὰν παιδείαν, ποιητῆς καὶ ἱεροκῆρυξ· ἀναγινώσκει καὶ μελετᾷ τὰς θείας γραφάς, καὶ τὰ τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας ἱερὰ συγγράμματα.

Ἀναστᾶσιος Γόρδιος, ἱερομόναχος ἐξ Ἀκαρνανίας, ἀνὴρ ἐλλόγιμος καὶ πολυμαθής, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς γλώσσης, πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν παιδείαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν, ἱεροκῆρυξ· ἀκροάσαστο καὶ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ σοφῶν· μελετᾷ καὶ ἀναγινώσκει τὰς θείας γραφάς, βίον ἕσυχον καὶ ἀθόρυβον μετερχόμενος.

Ἀνασταῖσιος ἐκ Νιούσης τῆς κατὰ τὴν Μακεδονίαν, ἀνὴρ σοφὸς καὶ πολυμαθής, φιλόσοφος, θεολόγος, καὶ ρήτωρ εὐδόκιμος, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς καὶ ἐβραϊκῆς διαλέκτου· περιηγήσαστο πᾶσαν σχεδὸν τὴν Εὐρώπην.

Ἰωάννης Θεσσαλονικεύς, ἀνὴρ ἐλλόγιμος, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ τῆς λατινικῆς δὲ οὐκ ἄπειρος, πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν· σχολαρχεῖ τανῦν ἐν τῇ σχολῇ τῶν Θεσσαλονικέων.

Γεώργιος Τραπεζούντιος, διδάσκαλος τῆς ἐν Βουκουρεστίῳ ἡγεμονικῆς σχολῆς, ἀνὴρ ἐλλόγιμος, πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἱερὰν θεολογίαν, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς γλώττης· ἀναπτύσσει μετὰ πολλῆς φιλοπονίας τοῖς αὐτοῦ μαθηταῖς τὰ ἀκροαματικά τοῦ Ἀριστοτέλους.

Ἀγάπιος Ἰθακῆσιος ἱερομόναχος, ἀνὴρ εὐσεβείας, καὶ βίου καθαρότητι ἐμπρέπων, τοῦ κόσμου καὶ τῶν ἐν κόσμῳ τερπνῶν ἀμέτοχος, καὶ λίαν ὀλίγωρος, εἰδήμων τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν παιδείαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν, ἐμπειρότατος τῆς θείας γραφῆς, καὶ τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας, κῆρυξ τοῦ εὐαγγελικοῦ λόγου, κατὰ τὴν πρὸς εὐσέβειαν καὶ πολιτείαν θεάρεστον τοὺς ἀκροατὰς αὐτοῦ.

Φιλόθεος Παργινός Ιερομόναχος, φίλος τοῦ εἰρημένου Ἀγαπίου καὶ κατὰ πάντα ἐράμιλλος.

Γρηγόριος Ιερομόναχος Θεσσαλονικεύς, ἀνὴρ ἐλλόγιμος, εἰδήμων τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης, πεπαιδευμένος τὴν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἱερὰν θεολογίαν· ἔστι δὲ καὶ ἱεροκέρυξ.

Ἔτει σωτηρίῳ αΨκα'. ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ.

ΣΤ.

ΒΙΟΣ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΠΑΤΜΙΟΥ.

Πρὸς τὸν ὑψηλότατον καὶ εὐσεβέστατον κυβέτην καὶ ἡγεμόνα πάσης Οὐγγροβλαχίας κύριον κύριον Ἰωάννην Κωνσταντῖνον Νικολάου βοεβόδαν διήγησις πᾶν συνοπτικὴ τοῦ σοφωτάτου καὶ ἀειδίμου διδασκάλου κυρίου Μακαρίου τοῦ ἐκ Πάτμου νήσου, συντεθεισα παρὰ τοῦ σοφολογιωτάτου διδασκάλου τῆς ἐν Βουκουρεστίῳ φιλοσοφικῆς σχολῆς κυρίου κυρίου Ἀλεξάνδρου τοῦ ἐκ Τυρνάβου τῆς Θεσσαλίας.

Ἐπεὶ με ἡ φιλόμουσος αὐτῆς καὶ φιλάρετος διάθεσις, ὑψηλότατέ μου καὶ εὐεργετικώτατέ μοι αὐθέντα, καὶ ἡγεμόνων ἀγλάισμα, τὸν τοῦ σοφωτάτου μου καὶ ἀειδίμου διδασκάλου κυρίου Μακαρίου βίον ὑποτυπώσασθαι ἐν συνόψει ἐκέλευσε, καὶ τοῦ ἔργου ἐπιλαβέσθαι κατοκνοῦντα, ἅτε δὴ ὄντος ὑπὲρ τὴν ἐμὴν δύναμιν, τὰ μέγιστα κατηνάγκασε, διὰ τὴν πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς ἄκραν εὐλάβειαν, διὰ τοὶ ταῦτα καὶ γὰρ ὁ ἐλάχιστος αὐτῆς δοῦλος, ἄκων μὲν ἄκων, ἀλλ' ἠψάμην τοῦ προστάγματος, ὡς λίαν μέντοι ἀκροθιγῶς, οὐθ' ὡς γὰρ δεῖ, οὐθ' ὡς ὤετο αὐτῆς ὕψος, οὐθ' ὡς ἀπαιτεῖ ἡ ὑπόθεσις· ἢ γὰρ ἂν εἶδει με γλωτταν εἶχειν καὶ νοῦν καὶ διάνοιαν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος πῶς καὶ γὰρ ἂν ἐξαρκέσειεν ἡ ἐμὴ ἀμάθεια ἐς τοσοῦτον ἀρε-

τῶν ὁμίλων, ὑπὲρ ἀριθμῶν ὄντων, καὶ οὐχ ὅπως ἰμοί, ἀλλὰ καὶ οἷς λυγροῦ ὁ βίος δυσεπιχρίσθητον;

Διηγήσομαι τοίνυν οὐχ ἅπαντα τὰνδρὸς τὰ πλεονεκτήματα, τοῦτο γὰρ πάντῃ ἀνεύρισκτον, ἀλλὰ βραχέ' ἄττα, καὶ τούτων ὅσα περιφέρω τῇ μνήμῃ, ἵνα κἄν εἴς ὄνυχος ὁ λέων γνωσθεῖη τὸ δὴ λεγόμενον.

Ὅτι μὲν οὖν εἴς ἀπαλῶν ὀνύχων τὴν πατρίδα καταλιπὼν ἔρωτι παιδείας ἀπῆρεν εἰς βασιλεύουσαν, καὶ ὅτι κατὰ μικρὸν αὐτῷ συνήρξανε τῇ ἡλικίᾳ καὶ ἡ ἐπίδοσις, τῷ τοῦ σωρωτάτου διδασκάλου φροντιστηρίῳ κυρίου Ἰκκώδου θαμιζόντι, καὶ ὅτι ἀπρότους πόνους καταβάλετο, συνδιημεριῶν τε καὶ διενικτεριῶν τοῖς τῶν σωρωτῶν ἀνδρῶν πονήμασι, τοὺς τε ζυμφοιτητάς αὐτοῦ ἐκ πολλοῦ τοῦ περιόντος παρευδοκίμησε, τοὺς μὲν νοῖς ἐξύψητι, τοὺς δὲ τῇ φιλοπονίᾳ, ἔστι δὲ οὗς ἑκατέρη, καὶ πᾶσι πάντων ἐκράτει, καὶ ὅτι φύσις καὶ τέχνη τοσοῦτον αὐτῷ συνέδραμον, ὡς οὐδενὶ θάτερον, καὶ μὴ ὅτι γε τῇ ἑλληνίδι, ἀλλὰ καὶ τῇ λατινίδι διαλέκτῳ ἐς ἄκρον ἐξήσκητο, μουσικῆς ἔ' ἐντελοῦς ἐγκρατῆς ἐγένετο, καὶ ὅσον τάχος εἰς τὰ τῆς φιλοσοφίας ἀνεκτόριζ, καὶ τὸν Ἑλικῶνα τῶν μουσῶν, καὶ τὸ τῆς θεολογίας ὕψος ἀνελήλυθε, παντὸς εἴδους παιδείας τῆς τε θύραθεν καὶ τῆς καθ' ἡμᾶς· γεγονῶς ἐνδικίτημα, καὶ ὅτι ἀρχιδιάκονος τοῦ τότε ἀγίου Νικομηδείας ἐρημηάτισε, καὶ πολλάκις αὐτῷ παραχωρήσαι τοῦ θρόνου βίβλας ὁ γέρον αὐτοῦ οὐκ ἔπεισεν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ μυριάκις εἰς τὴν ἐνεγκοῦσαν ἐπανακάμψαι θελήσαντι οὐκ ἐπέτρεψε, τοιοῦτου σοφοῦ ἀνδρὸς τὴν ἀπουσίαν μὴ ἀνεχόμενος· ταυτὰ φημι καὶ τὰ τοῦτοις ἐρήμιλλα παρήσω τόγε νῦν ἔχον ὡς οὐκ εὐαρίθμη.

Ἀγῶνας δὲ οὗς ὑπέμεινε μετὰ τὸ ἐπανιέναι εἰς τὸ τῆς πατρίδος φίλον ἔδαφος, τοὺς τε θρομβοειδεῖς ἰδρωτῆς καὶ ἀκκαμάτους πόνους, ὑπὲρ τῆς τῶν μεθητῶν εὐδοκίμησεως, καὶ τοῦ πολυπλκασίεσαι τὸ τάλαντον, ὅσους τε τῶν φοιτητῶν τοῦ πο-

θουμένου εις πέρας ἤγαγεν, οὐ μόνον πρὸς παιδείαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς πᾶν εἶδος ἀρετῆς ἐπαλείφων ἅπαντας διὰ τῆς ἀπαύστου αὐτοῦ διδασκαλίας· καὶ εἰσπηγήσεως, τύπον ἑαυτὸν καὶ ὑπογραμμὸν ἀρετῆς καὶ σοφίας πᾶσι παρεχόμενος, διδασκῶν μὲν τὰ πρακτικά, ποιῶν δὲ τὰ διδασκόμενα, καὶ τοῦτο ἐν οἰαδῆποτε διαθέσει, καὶ ἐν χρόνῳ παντὶ, κληθήρης. ὕγιής, ἐν γῆρα, ἐν νεότητι, ἐν νυκτὶ, ἐν ἡμέρᾳ, πάντα κάλων κινῶν τὸ τοῦ λόγου, ἵνα τοὺς πάντας κερδήσῃ· καὶ ταῦτα πάντα περὶ ἡμῶν, οὔτε γὰρ ληπτὰ ἀριθμῶν, καὶ λόγῳ καθυποβλήθηκα ἀμήχανον.

Ἄλλὰ καὶ τὸν τρόπον καθ' ὃν ἀπὸ τοῦ γέροντος αὐτοῦ ἀνεχώρησεν οὐκ ἔλαρι διηγήσασθαι· ἐν μὲν γὰρ τῶν ἡμερῶν προσελθὼν αὐτοῦ τῷ γέροντι ἔφη: τοσαῦτα ἔτη δουλεύσας σοι, πάντως γε βουῖν θάτερον, ἢ ἀρεστός, ἢ μὴ σοι ἔδοξα· εἰ μὲν τὸ πρῶτον, πλήρωσον κἀντός μοι τοῦτ' ἐπὶ τὸ ζήτημα, καὶ ἐπακουσόν μου τῆς δεήσεως διὰ τὴν τοσαύτην μου πιστὴν καὶ ἀρεστὴν ἐξουπουργίαν, καὶ πρὸς τὴν ἐμὴν πατρίδα ἐπανελθεῖν μοι ἐπίτρεψον· εἰδὲ τὸ δεύτερον, τί με κωλύεις τὸν ἀπαρέσκοντα; εἰς οὐδὲν γὰρ σοι ὁ ἀπαρέσκων ὀνήσιμος, μάλιστα δὲ καὶ ἀποβλητέος. Τοιοῦτῳ διλήμματι ἀναχωρήσει ἀδείας ἔτυχε.

Τὸν δὲ βίον αὐτοῦ τὸν ὑπὲρ ἄνθρωπον καὶ ἰσάγγελον, τὸ περὶ τὴν ἐγκράτειαν ἀπαράμιλλον, τὸ ἐν ἀγρυπνίαις παννύχιον, τὸ πρὸς τοὺς πάντας φιλόστοργον, τὸ ἐν ταπεινότητι χριστομίμητον, τὸ ἐν προσευχαῖς τύντονον, τὸν εἰς τὰ θεῖα ζῆλον, τὴν τῆς σαρκὸς καθαρότητα, τὸ ἐν πᾶσι νηφάλιον, τὸ πρὸς τοὺς παραπικραίνοντας ἀμνησικακον, τὴν τοῦ θυμοῦ μετᾶθεσιν εἰς ἄκραν πρακτικότητα, τὸ ἐν λόγοις ὑψηλόν, τὸ ἐν ἔργοις θαυμάσιον, τὴν περὶ τὴν δίαιταν ἐσχάτην λιτότητα, τὸ περὶ τὴν ἀκτημοσύνην ἐκούσιον, τὴν ἐν ἐλέει θαφιλεῖαν, τὸ περὶ τὸν τρίβωνα εὐτελές καὶ φιλόσοφον, τὴν περὶ τὰ ἥθη χρηστότητα, τὸ ἐν πᾶσιν ἀπείριστον, ταῦτα δὴ πάντα καὶ τὰ τούτοις ἀδελφά, τίς ἂν τῷ λόγῳ διελεθὲν ἐξισχύσειεν; εἰς αὐ-

τὴν γὰρ ἀνέδραμε γιγνντιζῶ τινὶ καὶ ἤρωικῶ τῷ προνόηματι τῶν ἀρετῶν τὴν ἀκρόπολιν, καὶ εἴπερ τις ἄλλος πράξει καὶ θεωρίᾳ ὑπερέλαμψε.

Ἄπαντα ταῦτα, ὡς ἐβρῆν εἰπῶν, σιωπῇ τιμήσαι, ἵνα μὴ καθυβρίσω τῇ ἐμῇ ἀμαθειᾷ τὸν ἥρωα, ὅσα περ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ παρκινῶν ἐνόησε ἔλεγε διηγήσομαι, καὶ τούτων τὰ πλεῖστα παραλιπῶν διὰ τὸ εὐσύνοπτον.

Συνεχῶς λέγειν ἔρπει τοῖς μαθηταῖς, φεύγετε τὴν ἀργίαν, διδάσκαλος γὰρ αὕτη πάσης κηκίας.

Τοὺς δεισιδαίμονας ἔλεγε μῆτε μιμητέον, μῆτε μεμπτέον καθάπερ γὰρ τῆς σωροσύνης ἀρετῆς οὐσης καὶ μεσότητος, τὰ δύο αὐτῆς ἄκρα, ἡ ὑπερβολὴ φημι καὶ ἡ ἔλλειψις, ἡ ἀκολασία δηλονότι καὶ ἡ ἠλιθιότης ὡς κηκία διαβάλλονται, χεῖρον ὅμως ἡ ὑπερβολὴ τῆς ἐλλείψεως, καὶ παγκάκιστον, ἡ ἀκολασία δηλαδὴ τῆς ἠλιθιότητος, τί γὰρ ἂν καὶ πάθοι κηκὸν ὁ περὶ τὴν σάρκα ἠλιθιος; κρεῖττον γὰρ ἀκνιθθεῖσιν νοσεῖν περὶ τὰ ἀπροδίσια ἢ ἀσέλγειαν, οὕτω καὶ τῆς προσηκούσης εὐλαβείας περὶ τὰ θεῖα ἀρετῆς οὐσης, δεισιδαίμονία καὶ ἀνευλάβεις τὰ ἄκρα ὄντα τυγχάνουσιν, ὃν τὸ μὲν ἐστὶν ὑπερβολὴ τὸ δ' ἔλλειψις· κάλλιον γὰρ δεισιδαίμονίαν νοσεῖν τινὰ περὶ τὰ θεῖα ἢ ἀνευλάβειαν.

Τὰ τῶν ἁγίων πατέρων συγγράμματα τιμιώτερα εἶναι ἔλεγε τῶν ἱερῶν αὐτῶν λειψάνων· τὰ μὲν γὰρ τοῦ νοῦς κινήματα, τὰ δὲ τοῦ σώματος σύνδεσμοι, καὶ τὰ μὲν τῆς θεωρίας αὐτῶν γνωρίσματα, τὰ δὲ τῆς πράξεως· ὅσα τοίνυν ὁ νοῦς τοῦ σώματος τιμαλρίστερος, καὶ ἡ θεωρίᾳ τῆς πράξεως (ἡ μὲν γὰρ τελειῶν ἔργον, ἡ δὲ πράξις πλειόνων κατὰ τὸν θεολόγον Γρηγόριον) τοσοῦτω καὶ τὰ τῶν ἁγίων συγγράμματα τῶν σφῶν αὐτῶν ἱερῶν λειψάνων εἰσι τιμιώτερα.

Μέγιστον κηκὸν τὴν κατὰκρυσιν εἶναι ἔλεγεν, ὡς κατακρίσως πρόξενον, κατὰ τὸ δεσποτικὸν λόγιον, μὴ κρίνετε ἵνα μὴ κριθῆτε.

Τὴν ἀρετὴν ὑπερπεπαιῶν, καὶ τὴν κηλίαν καταμεμφόμενος, τοὺς μὲν ἀρετῇ διαπρέποντας ἐγκωμίων στέμματα ἔστειρε· τοὺς δ' ὅσοι κηλῆσι ἀμάρτιας κατάστικτοι, μομφῆς λοιδορίας οὐκ ἔπλυνε, παρήγει δὲ αὐτοῖς τὰ εἰκότα ὡς οἷόν τε, ἀμέσως τε καὶ ἐμμέσως, τοῖς μὲν διὰ λόγου, τοῖς δὲ καὶ διὰ γραμμάτων· ἡλείει τούτους καὶ ἔκτειρε, καὶ τοῦ κυρίου ἰδίᾳ μετὰ δακρύων ἐδέετο ἐν αὐτοῖς ἐπιστροφὴν τινα δῶ ἀπὸ τῆς πονηρίας· πρὸς δὲ τοὺς καταγινώσκοντάς τινας μοχθηρίαν ἔλεγε, μὴ κρῖνε ἄνθρωπε, οἰκέτην ἀλλότριον· ἢ οὐκ ἐνδέχεται μετμεληθέντα αὐτόν σωτηρίας τεύξασθαι; καὶ τότε ἐκεῖνος μὲν ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ μεριμνήσας ἀμάρτιας, τὴν ἀπὸ τῆς μετνοίας ὄνησιν ἐκαρπώσατο, σὺ δὲ τῆς τοῦ ἀθυρώτου σου στόματος τυχὸν ἐρεσχλεύεις, ἦν τοῦ ἀδελφοῦ σου κατέχευας ἐπιλαθόμενος, ἢ τῆς διὰ μετνοίας κητῆς διορθώσεως ἀμελήσας, ὡς δὴθεν σμικρὰς καὶ εὐσυγγνώστου κηκίας οὐσίας, ἢ καὶ τοῦ μετνοῆσαι προεκμετρήσας τὸ ζῆν, τὴν ἀπὸ τῆς κατακρίσεως δικὴν ἐκέρδινας· ἀλλ' εἴτε καὶ συνθεῖη ὁ διαβαλλόμενος, εἴτε μὴ, σὺ πάντως διωχθήσῃ κατακρίσεως· πρὸς τούτοις ἐνδέχεται μὴ εἶναι τὸν ἐγκαλούμενον οἷον αὐτὸς εἶναι φῆς, καὶ τότε οὐ μόνον ὡς φιλεγκλήμων, ἀλλὰ καὶ ὡς συκοφάντης κατακριθήσῃ· ἀλλὰ δοτέον σε ἀληθεύειν ἐπὶ τοῖς λεγομένοις κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου, καὶ οὕτως ἔξις εἰ κατακρίσεως· καὶ πειθέτω σε Χάμ ὁ τοῦ Νῶε, ἀληθεύσας μὲν ἐπὶ τῆ τοῦ πατρὸς διαβολῆ διὰ τὴν γύμνωσιν, ὡς πατραλοία; δὲ ἀραῖς καθυποβληθεῖς πατριακάς.

Διὰ τιμῆς ἄγειν καὶ πείθεσθαι πάντας χρῆναι ἔλεγε τῶν ἀρχόντων οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς σκολιοῖς κατὰ τὸν Ἀπόστολον, καὶ οὐ μόνον τοῖς εὐσεβέσι, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀσεβέσι. Οἱ γὰρ θεὸς οἶδε κρίματα, εἴτε δηλονότι κατὰ θεῖαν θέλησιν, εἴτε κατὰ συγχώρησιν, εἴτε κατὰ περχώρησιν τοῖς τοιοῦτοις τὸ ἔρχειν ἐπιτέτραπται, οὐ γογγύζειν σε δεῖ, δυσφοροῦντά τε καὶ ἀνυποτακτοῦντα τῇ τούτων ἀρχῇ, ἀλλ' οὐκ

κειν αὐτοῦ τοῖς προστάγμασιν, ἐκτὸς μόνον τῶν κατὰ ψυχὴν βλάβην φερόντων, ἀρετῆς γὰρ καὶ πίστεως προκινδυνεύει ἀνάγκη καιροῦ καλέσαντος.

Τὴν παρθενίαν ὑπερεπήνει, οὐ εἰς ἀπόδειξιν πρὸς τοὺς ἄλλοις καὶ τοῦτο ἔλεγεν· ὁ δεσπότης ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς τὸ τιμαλφέστατον αὐτοῦ καὶ ποθεινότατον, κειμήλιον, τὴν ὑπέραγγον αὐτοῦ λέγω μητέρα καὶ παναγίαν παρθένον, οὐδὲν ἄλλω ἐπὶ σταυροῦ εἰς ἐπίσκεψιν ἐπιστεύσατο, εἰ μὴ τῷ παρθένῳ μαθητῇ Ἰωάννῃ διὰ τὴν τῆς παρθενίας καθαρότητα· καὶ τὸν μὲν παρθενεύοντα, ὑπὲρ φύσιν ζῶντα καὶ ἀγγέλοις ἐκάλει συνδαιτυμένον· τὸν δὲ νομίμῳ γυναικὶ ὁμιλήσαντα, κατὰ φύσιν βιοῦντα· τὸν δὲ πορνεύοντα παρὰ φύσιν ζῆν ἔλεγε, καὶ τῶν ἀλόγων, ἅ τε δὴ κατὰ φύσιν κακείνων ζώντων, ἀλογώτερον προσηγόρευε, συνωδᾷ τοῖς τῷ μεγάλῳ Ἀθνασάφῳ εἰρημένοις φθεγγόμενος τελευταῖον περὶ τῆς παρθενίας ἔλεγεν, ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρεῖτω.

Παρεκβάσει· ἄξι ἐποίησεν ἐπὶ τῆς τῶν μαθημάτων παραδόσεως, πρὸς ἀρετὴν ἐπάγειν τοὺς μαθητιῶντας διὰ τῆς παρεκβάσεως, πᾶν νόημα εἰς Χριστὸν αἰχμαλωτίζων κατὰ τὸν Ἀπόστολον.

Πολλάκις τῶν μαθητῶν ὅσοι ἐν τῇ Ἀποκαλύψει κατῶκου, ἔθα καὶ ὁ διδάσκαλος, ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει δακρυτερεύοντες, ἤκουσαν αὐτοῦ λέγοντος ἐν τῷ κατιέναι εἰς νκὸν ἀπὸ τοῦ οἰκιδίου πρὸς τὸν ὄρθρον, τό, δόξα σοὶ ὁ θεός! ἀτενίζων γάρ, ὡς ἐγὼμαι, εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ τὴν διάφορον ποικιλίαν τῶν ἀστέρων θεώμενος καὶ λαμπρότητα, ἐδόξαζε τὸν δημιουργόν· καὶ ἄλλοτε γὰρ τοῦτο λέγειν εἴωθει, φέρων συνεχῶς διὰ γλώττης τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ.

Τοῖς τοῦ θεοῦ λειτουργοῖς καὶ ἱερεῦσι μεθ' ὧσιν αἰδοῦς καὶ εὐλαθείας ἐφέρετο, ὑπὲρ τὸ ἀγγελικὸν ἀξίωμα τὴν ἱερωσύνην εἶναι ἀποφαινόμενος· ὅπου γὰρ ἐκεῖνοι παρακῶσαι φρίτ-

τούσιν, ἐκείσε οἱ ἱερεῖς μελιζούσιν, ἐσθίουσί τε καὶ πίνουσιν, τὸ πανάγιον λέγω σῶμα καὶ πανάχραντον αἷμα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὅθεν καὶ εἰ ἐξῆν, ἔλεγεν, ἀντηλλάσσοντο ἂν οἱ ἄγγελοι τῆς ἱερουσόνης τὸ σφῶν ἀζύωμα· αἶπιποτε τούτοις ἐδίδασκεν, ὅση; δεῖ καθαρῶτητος αὐτοῖς; ἐμφαίνων καὶ ἀγιότητος, τοιαύτης ἀζιώθεῖσι χάριτος.

Προσευχὴν καὶ νηστείαν τῶν ἀναγκαιοτάτων εἶναι πρὸς σωτηρίαν ἔλεγε παντὶ εὐσεβοῦντι· ὡσπερ γὰρ οἱ τοῦ ἐπιγείου βασιλείω; στρατιῶται δύο τῶν μάλιστα ἀναγκαιοῶν δέοντα ἐν τῷ μάχεσθαι, τροφῆς, καὶ ὅπλων, ἐν ἀντιπαράταττεσθαι τοῖς πολεμίοις; ἔχουσιν, οὕτω καὶ τοῖς τοῦ Χριστοῦ στρατιώταις τουτωνὶ δεῖν τῶν δύο ἔφασκε· ἡ μὲν γὰρ προσευχὴ (ἣν καὶ πρὸς θεὸν ὁμιλίαν ἐκάλει κατὰ τὸν χρυσορρήμονα) ὅπλου δίκην αὐτοῖς; ἐπαμύνουσα, ἡ δὲ νηστεία ὅσα καὶ τροφὴ σώματα αὐτοῖς ἐνισχύουσα, τὴν σωτηρίαν μνηστεύονται· δι' αὐτῶν γὰρ ἀποσοβοῦνται οἱ τῶν πιστῶν ἄπιστοι ἄσπονδοι πολέμοιοι, τὰ πονηρὰ λέγω πνεύματα, κατὰ τὸ κυριακὸν λόγιον, τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελεῖν, εἰμὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ.

Τῆς ἀγάπης οὐδὲν προὔτιθη· διὸ δὴ καὶ πρὸς τὸν Ζοροβάβελ νικᾶν τὰ πάντα τὴν ἀλήθειαν φάμενον, κομψῶς ἔλεγεν, ἡ ἀγάπη νικᾶ τὰ πάντα, ὡ Ζοροβάβελ! δι' αὐτὴν γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἐνηθρώπησε μετὰ τοσαύτης ἀράτου συγκαταβάσεως, καὶ ὃν ἠγάπησεν ἔσωσεν ἄνθρωπον· εἰ δὲ γε καὶ ἀλήθειά ἐστιν ὁ θεὸς κατὰ τό, ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ, ἀλλὰ καὶ ἀγάπη ἐστιν ὁ αὐτὸς κατὰ τὸν ἠγαπημένον τῶν ἀποστόλων εἰπόντα, ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ πολλακίς ὃν ἡ ἀγάπη ἐπταικίττα καὶ προσφυγόντα τινὶ κατέκρυψε, καὶ κινδύνου οὐ τυχόντος, καὶ θανάτου τυχὸν ἀπήλλαξε, τοῦτον ἡ ἀλήθεια εἰς τοῦμφανέ; ἀγαγοῦσα προὔδωκεν· οὐ γὰρ ἔχει φάναι ἡ ἀλήθεια μὴ ἐωρακέναι τὸν ὁραθέντα, μηδὲ κρύψαι τὸν ζητούμενον· πρὸς τοῦτο; ἡ μὲν ἀλή-

θεία συστοιχεί τῇ δικαιοσύνῃ, ἡ δ' ἀγάπη τῇ εὐσπλαγγνίᾳ· ὅσον ἄρα ὑπερκαοντίζει τὴν δικαιοσύνην ἡ εὐσπλαγγνία, παρευδοκιμεῖ τὴν δικαιοσύνην οὐκ ἀθλήον· ἐπὶ γὰρ τῶν Σαδύμων ὁ τῷ Ἀβραάμ συνδικαλεγόμενος ὑπὲρ τῆς τῶν δέκα ἀρετῆς, τοσαύτας μυριάδας ἀνθρώπων ἀμαρτωλῶν μὴ ἰποτερωῶσαι ἐπηγγεῖλατο εἰρηκῶς, εἰάν ὧσιν ἐκεῖ δέκα οὐ μὴ ἀπολέσω ἕνεκα τῶν δέκα· ὁ δὲ δείγμα ἐχέγγυον τοῦ ὑπερπαίνειν τοῦ δικαίου τὸ εὐσπλαγγχον· τοῦ γὰρ δικαίου ἦν τοὺς μὲν εὐσεβεῖς περισωθῆναι, τοὺς δ' ἀσεβεῖς πάντας περαιοθῆναι ἠρξίστω· ἡ δ' εὐσπλαγγνία οὐχ οὕτως, ἀλλὰ δέκα χρίν εὐσεβῶν μυριάσι τῶν ἀσεβῶν τὴν ζωὴν ἐχαρίζετο, καὶ ταῦτα πρὸ τῆς ἐσάρκου οἰκονομίας, ὅτε ἀδιάλλακτον ἔτι ἦν τοῖς ἀνθρώποις τὸ θεῖον· ἀλλὰ καὶ οἱ δύο μυχόμενοι ἄγγελοι ὑπὲρ τῆς τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐκ Βαβυλωνος ἐλευθερίας, καθάπου ὁ ἐν προφήταις Δανιὴλ καθιστόρησεν, ὧν ὁ μὲν ἐπιστάτης τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἔθνους ἐτύγχανεν ὧν, ὁ δὲ τοῦ Βαβυλωνίου τὴν τοῦ θεοῦ εὐσπλαγγχνίαν καὶ δικαιοσύνην εἰκονίζων, κατὰ τὸν Πηλουσιώτην Ἰσιδωρον. καὶ γὰρ ὁ μὲν τῶν Ἰουδαίων ἐπιστατῶν, ἄτε δὴ τῆς τοῦ θεοῦ εὐσπλαγγχνίας τὸν τύπον φέρων, ἀπαλλαγῆναι τὸν Ἰσραὴλ ἠξίου τῆς δουλείας· ὁ δὲ τῶν Βαβυλωνίων, ὡς τῆς θείας δικαιοσύνης ἀπεικόνισμα, τὴν σωτηρίαν ἐκώλυε, δουλεύειν κατανγκάζων τοῖς Βαβυλωνίοις τὸν Ἰσραὴλ διὰ τὸ τῶν ἀμαρτημάτων αὐτοῦ πέλγος· τέλος νενίκηκεν ὁ ἐπιστάτης τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ τῆς δουλείας αὐτὸν ἀπηλλάξατο, δηλῶν τὴν εὐσπλαγγχνίαν ἔχειν τὰ νικητήρια· κρεῖττον ἄρα ἡ ἀγάπη πασῶν τῶν ἀρετῶν, καὶ αὐτῶν δὴ τῶν θεολογικῶν, πίστεως φημί καὶ ἐλπίδος, κατὰ τὸν Ἀπόστολον.

Τὸν πολιτικὸν προσανέχειν τὸν νοῦν ἔλεγε χρῆναι τοῖς πολιτικοῖς πράγμασι, τὸ τῶν ἄλλων μᾶλλον ἢ τὸ ἐκυτοῦ σκοπεύοντα πρόσφορον, ἵνα μὴ ἐπὶ φιλαυτίαις ἀλλ' ἀμαρτηματι· ἀλλὰ καὶ τῶν κινῶν, ὁ φασί, μὴ εὐθότερον εἶναι ἐδιδασκεν,

Ὡς περ ἀκριβῆς τρυάνη ταῖς ἐπ' ἀμρότερὰ πλάστιγγ' ἰσορροπῶς ταλαντεύηται, καὶ μὴ ἐπὶ θάτερα τῶν ἀκρῶν ἐπιρρέπη ἀπολειπόμενος τῆς μεσότητος· οὕτω καὶ τὸν οἰκονομικὸν τε καὶ ἠθικόν.

Τοὺς πνευματικοὺς πατράσι πολλῆς δεῖν ἔλεγεν ἐμπειρίας τε καὶ μαθήσεως· εἰ γὰρ οἱ τῶν σωμάτων ἀκέρστορες λίγχα τῆς θύραθεν φιλοσοφίας καὶ τῆς περὶ τὰς διαφόρους κράσεις καὶ πάθη πολυπειρίας οὐκ εὐδόκιμοι, οὐδὲ τοῦ σκοποῦ εὐεπήβολοι, πολλῶ μᾶλλον τοὺς τῶν ψυχῶν τὰς νόσους ἰωμένους οὐκ ἀπείρους εἶναι χρεῶν τῆς θείας καὶ ἱερᾶς γραφῆς, τοὺς τε διαφόρους τρόπους καὶ αἴτια τῶν ἀμαρτημάτων κρίνειν ἔχειν ἐπάναγκαε, καὶ τῶν ἐξομολογουμένων προσώπων τὸ διάφορον ἀσφαλῶς εἰδέναι, καὶ διερευνᾶν ὡς οἷόν τε, ἵνα μὴ ἀκκατλήλως τὰ φάρμακα ἐπιθέμενοι μικροὺς τὰ μεγάλα, καὶ φορτικοὺς τὰ μακρὰ τῶν τραυμάτων ἐξιάσθαι πειρῶνται.

Τῆς τῶν πεπτιδευμένων ἀνδρῶν πτώσεως εἰς διαφόρους αἰρέσεις ἠτιᾶτο τὴν ἑπαρσιν· αὕτη γὰρ αἰτία τοῦ τε πρώτου καὶ δευτέρου πτώματος· ἐκότερος γὰρ τῶν πεπτωκότων ἰσοθεῖται ἐλπίδι εἰς τὰ τοῦ ᾄθου κατηνέχθη βράχθη· ἀλλ' ὁ μὲν ἀνεπλάσθη ὡς συντριβὴν σκευὸς πῆλινον, καὶ ὡς ἀπάτη δαλεκθεῖς ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἰώδους δράκοντος, ὁ δὲ ὡς ἐπιμείνας τῇ τῆς ἐπάρσεως στεγανότητι, καὶ ὡς ἐν γνώσει ἀμαρτῶν, ὑπ' οὐδενὸς φεναισθεῖς, ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἰθίης αὐτοῦ ἐθελοκάκου γνώμης, ἀδιόρθωτος ἔμεινεν· ὁ γὰρ γνοὺς καὶ ποιήσας πολλὰ ἀρῆσεται, ὁ δὲ μὴ γνοὺς ὀλίγα.

Καλὸν εἶναι ἔλεγε μῆτε θυμοῦσθαι ὅπως μῆτε ὀργίζεσθαι, εἰμὴ μόνον κατὰ τοῦ πονηροῦ καὶ τῆς ἀμαρτίας καθ' ὧν οὐχ ἀμαρτάνει ὁ ὀργίζομενος, ἢ που ἱερολογεῖ ὁ προφητᾶναξ, ὀργίζεσθε καὶ μὴ ἀμαρτάνετε. Ἐν παραθέσει γεμῆν τοῦ ὀξυθύμου πρὸς τὸν μόνιμον ὀργὴν φυλάττοντα, ἐν ὁ Στγαερίτης χλαπὼν προσηγόρευσε, χείρων τοῦ ὀξυθύμου ὁ χλαπεὸς καὶ ὀργί-

λος· ὁ μὲν, εἰ καὶ ὀξέως, καὶ ἐφ' οἷς οὐ δεῖ πολλάκις θυμου-
ται, ἀλλὰ ταχέως καὶ πύεται, μέχρι λόγου τοῦ θυμοῦ τε-
λευτήσαντος, ὁ δὲ χαλεπὸς οὐ πύεται πρὸ τοῦ ἀνταποδοῦναι
καὶ ἀντιλυπῆσαι τὸν λυπήσαντα.

Οὐ καλὸν ἔλεγε τοῖς εὐσεβεῖς τῶν βασιλέων τῶν ἀσε-
βῶν κατεξανίστασθαι ἀνάγκης μὴ κατεπειγούσης· δυοῖν γάρ
ἕνεκα ἐκτὸς ἀνάγκης κατ' αὐτῶν ἐκστρατεύονται, πλεονεξίαν
λέγω καὶ ἔπαρσιν, ἐν ἐπιδειζόμεναι τὴν σφῶν αὐτῶν δύναμιν
καὶ γενναϊότητα, καὶ ὡς νικηταὶ παρὰ πάντων καὶ τροπαιοῦ-
χει ἀνακηρύττωνται, καὶ ἵνα πλείους τόπους καὶ πόλεις κερ-
δίσωσιν, ὧν ἑκάτερον ἐπιψογον· εἰ δὲ γε φαῖεν ὅτι χάριν τοῦ
ἀπαλλάξαι τοῦ τῆς δουλείας ζυγοῦ τὸν χριστώνημον λαὸν κα-
τ' αὐτῶν ὀπλιζόνται ὡς δῆθεν θεῖω ζῆλω κινούμενοι, πρῶτον
μὲν ἔστιν οὐκ ἀναμφίβολον εἰ ἄρα φίλον θεῷ τὸ ἐλεύθερον·
δεύτερον δὲ καὶ ἀβεβῆαιον εἰ συμφέροι τὸ ἀδούλωτον· τρίτον
ἐνδέχεται ἡττηθέντας ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν πρὸς τῷ μὴ ἀπαλλάξαι
τοὺς ὑπὸ τὸν δουλικὸν ζυγὸν καὶ τοὺς ἐλευθέρους αἰχμαλώ-
τους ποιήσασθαι· τελευταῖον ἔλεγεν, ὡς ἡ τοιαύτη ἀπαλλαγὴ,
ἢ δοθήσεται ποτε, ἢ οὐ δοθήσεται· καὶ εἰ δοθήσεται, πότε,
καὶ τίνι τρόπῳ, καὶ τοῦ χάριν, μόνος οἶδεν ἔν οὐδὲν λείληθε.

Μὴ δεῖ ζητεῖν ἔλεγεν ἕκαστον τὰ ὑπὲρ τὴν ἰδίαν δύναμιν,
μηδὲ ἔρευαν τὰ ἀνεξερεύνητα, μήτε σπεύδειν καταλαθεῖν τὰ ἀ-
κατάληπτα, μηδὲ ἀνιχνεύειν τὰ ἀνεξιχνίαστα, καὶ μὴ πηδᾶν ὑπὲρ
τὰ ἐσκαμμένα κατὰ τὸν προοιμιώδη λόγον, ἀλλ' ἐπαναπαύε-
σθαι καὶ ἀρεῖσθαι τοῖς ὑπὸ τοσοῦτων εἰρημένοις θεοφόρων πα-
τέρων, τῇ τε θείᾳ Γραφῇ, καὶ ταῖς θεοσυλλέκτοις ἱεραῖς συνόδοις
οὐκ ἀπάδουσιν, ὡς ὑπαγορεύοντος τοῦ πνευμάτου.

Παγχάλεπον εἶναι ἔλεγε τὸν ἐμφύλιον πόλεμον· ἀδελφὸς
ἀδελφοῦ, καὶ ὁμόδοξος ὁμόδοξου κατεξανίσταται, οὐ τί χαλε-
πώτερον; τολμῶσι γὰρ ὅπερ οὐδὲ οἱ δαίμονες· οὐδέποτε καὶ
γὰρ δειμώνων κατεκστρατεύονται δαίμονες.

Τοῦ τῆς δουλείας ζυγοῦ ἤτιθέτω τὴν ἀμαρτίαν· αὕτη γὰρ πάσης δουλείας περκαίτιος· αὕτη καὶ τὸν πρῶτον ἄνθρωπον δούλον τῶν πηθῶν καὶ τοῦ ἄρχοντος τοῦ σκότους ἐποίησε· ε δούλος γὰρ ὁ ἀμαρτάνων τῆς ἀμαρτίας κατὰ τὸν Ἀπόστολον καὶ τοῦ τῆς ἀμαρτίας ἀνθρώπου πάντως ἐστὶ δούλος.

Πολλοῦ γὰρ δεῖ φάνκι, ὡς ὁ τῶν ὄλων θεὸς εἰς ἔλεγγο τῆς ἡμῶν καρτερίας τῷ τῆς δουλείας ζυγῷ ὑποπεσεῖν ἡμᾶ ζυνεχώρησε· τοιοῦτος γὰρ ἂν φαίη ὁ πολύτλας Ἰώβ, καὶ ὅτε κατ' ἐκεῖνον· ἀλλ' εἰ καὶ κατ' ὑπόθεσιν οὕτως ἔχει, ἡμᾶς ἐμ πης γε κρείττον ὡς κολαζομένους διὰ τὰς ἡμῶν ἀμαρτία κάμπτεσθαι, καὶ ὑπὸ τὴν κρηταιῶν χεῖρα τοῦ θεοῦ ταπεινοῦ σθαι, ἢ ὡς δοκιμαζομένους μεταχειρίζεσθαι.

Ταπεινώσεως δὲ ἄρα σωτηρίας τυχεῖν ἀδύνατον εἶναι ἔλεγγι καὶ δηλον ἐκ τοῦ ἐναντίου· τοῖς γὰρ ὑπερηφάνοις φησὶν ὁ θεὸς ἀποτάσσεται· οὐ τί φοβερώτερον τοῖς γε νοῦν ἔχουσιν;

Καὶ ταῦτα μὲν ἐκ πολλῶν ὀλίγα περὶ τοῦ σοφωτάτου ἐκείνου καὶ ἁγίου ἀνδρός· ἐγὼ δὲ ὁ τῶν δούλων αὐτῆς ἐλά χιστος τῶν πανεκλάμπρων αὐτῆς ποδῶν προσκλινόμενος ἐκί της αὐτοῖς προσκάθημαι, ἵνα μὴ διὰ τὸ ἀκαλλῆς τοῦ παρόντος καὶ ἔμωσον τῆς πανεκλάμπρου εἰνοίας τοῦ ὕψους αὐτῆς ἐκ πέσοιμι.

Z.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΕΚΔΟΤΩΝ.

1.

Πρὸς Νεόφυτον Ἀδριανουπόλεως.

Ἄλέξιος Μιχαηλοβίτζης ἐλέφ θεοῦ βασιλεὺς καὶ μέγας κνέζης Μοσχοβίας καὶ πάσης μεγάλης, μικρᾶς τε καὶ λευκῆς Ρωσσίας αὐτοκράτωρ, πολλῶν τε καὶ ἄλλων ἐπαρχιῶν καὶ ἡγεμονιῶν, ἀνατολικῶν καὶ δυτικῶν, καὶ παντὸς βορείου μέρους ἐξουσιαστής, νικητῆς καὶ τροπαιοῦχος, τῷ πανιερωτάτῳ καὶ λογιωτάτῳ μητροπολίτῃ Ἀδριανουπόλεως κυρίῳ Νεοφύτῳ ἀπὸ μέσης καρδίας ἀσπάζεται προσφωνῶν καὶ τὸ χαίρει· ἐκ τοῦ ἡμετέρου πλκατίου 1665.

Νεκταρίου πατριάρχου Ἱεροσολύμων ἐπιστολὴ πρὸς τὸν πανιερωτάτον καὶ λογιώτατον μητροπολίτην Ἀδριανουπόλεως κύριον Νεόφυτον· κατὰ τὸ 1660 μουνυγιῶνος κ' (1). Νεκτάριος· Ἱεροσολύμων τῷ πανιερωτάτῳ μητροπολίτῃ Ἀδριανουπόλεως· ἐξ Ἱερουσλήμ 1661. Ὁ αὐτὸς Ἱεροσολύμων τῷ Ἀδριανουπόλεως· Βυζαντιῶθεν 1662. Ὁ αὐτὸς τῷ αὐτῷ· Βυζαντιῶθεν 1663. Τῷ αὐτῷ ὁ αὐτὸς πατριάρχης· ἐκ Κωνσταντινουπόλεως 1663. Τῷ αὐτῷ ὁ αὐτὸς· Γιασίηθεν 1663. Ὁ αὐτὸς

(1) Ταύτης προτάσσεται ἡ ἔξῃς σημείωσις· « ἡ παρῶσα ἐπέμψθη ἐξ Αἰγύπτου ἐτι ὦν (sic) ἱερομόναχος Συναΐτης ».

τῷ αὐτῷ· Γισσίθην 1663. Ὁ αὐτὸς τῷ αὐτῷ· ἀπὸ Τουρνά-
 βου 1664. Τῷ αὐτῷ· ἐκ χώρας Ραδάσγατα 1664. Ἀπάντησις
 πρὸς τὴν παροῦσαν· τῷ μκακρωτάτῳ πατριάρχῃ Ἱεροσολύμων
 κυρίῳ Νεκταρίῳ Νεόφυτος· Ἀδριανουπόλεως· ἀχρονολόγητος.
 Νεκτάριος· Ἱεροσολύμων τῷ Ἀδριανουπόλεως 1664. Ὁ αὐτὸς
 τῷ αὐτῷ· ἀχρονολόγητος φέρουσα ἀντί ὑπογραφῆς τό: οἶδα
 οὐ ἢ χεῖρ. Ὁ αὐτὸς τῷ αὐτῷ· 1665. Τῷ αὐτῷ· ἐκ Ραιδε-
 στοῦ 1665. Ὁ αὐτὸς τῷ αὐτῷ· 1665. Ὁ αὐτὸς τῷ αὐτῷ·
 ἀπὸ Κωνσταντινίου 1665. Ὁ αὐτὸς τῷ αὐτῷ· ἐξ Ἱερουσαλήμ,
 1667. Ὁ αὐτὸς τῷ αὐτῷ· ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως 1669. Ὁ αὐτὸς
 τῷ αὐτῷ· Σιωνίθην 1671. Ὁ αὐτὸς τῷ αὐτῷ· ἀχρονολόγητος.
 Ὁ αὐτὸς τῷ αὐτῷ· ἐξ Ἱεροσολύμων 1671. Τῷ μκακρωτάτῳ
 καὶ σοφωτάτῳ πατριάρχῃ πρῶν Ἱεροσολύμων κυρίῳ Νεκταρίῳ
 ὁ Ἀδριανουπόλεως Νεόφυτος· ἀχρονολόγητος. Νεκτάριος πρῶν
 Γεροσολύμων τῷ Ἀδριανουπόλεως Νεοφύτῳ· 1672. Ὁ Ἀδρια-
 νουπόλεως Νεόφυτος Νεκταρίῳ πρῶν πατριάρχῃ Ἱεροσολύμων·
 1673. Ὁ αὐτὸς Ἀδριανουπόλεως Νεόφυτος τῷ αὐτῷ πατριάρ-
 χῃ Ἱεροσολύμων Νεκταρίῳ· ἀχρονολόγητος.

Γερμανοῦ διδασκάλου ἐπιστολὴ πεμφθεῖσα τῷ πανερω-
 τάτῳ καὶ λογιωτάτῳ μητροπολίτῃ Ἀδριανουπόλεως κυρίῳ Νεο-
 φύτῳ (τὸν ἀριθμὸν 24 ἀχρονολόγητος. Ἡ μετ' αὐτὰ· 25 μόνη
 φέρει τὸ ἔτος 1685). Ἀπάντησις πρὸς τὴν παροῦσαν· ὁ Ἀ-
 δριανουπόλεως Νεόφυτος τῷ Νύσσης Γερμανῷ· ἀχρονολόγητος.
 Τῷ αὐτῷ μητροπολίτῃ Ἀδριανουπόλεως κυρίῳ Νεοφύτῳ ὁ αὐ-
 τὸς Νύσσης Γερμανός· 1686.

Ἐπιστολὴ Ἰωάννου Κερυοφύλλου καὶ λογοθέτου τῆς με-
 γάλῃς ἐκκλησίας πεμφθεῖσα πρὸς τὸν πανερωτάτον καὶ λο-
 γιώτατον μητροπολίτην Ἀδριανουπόλεως κύριον Νεόφυτον·
 1644. Ἰωάννης Κερυοφύλλης μέγας λογοθέτης τῷ Ἀδριανου-
 πόλεως Νεοφύτῳ· 1646. Ὁ αὐτὸς τῷ αὐτῷ· 1647. Τῷ αὐτῷ·
 1648. Τῷ αὐτῷ· ἀχρονολόγητος.

Ἐπιστολαὶ Εὐγενίου διδασκάλου ἕκρου τοῦ ἐξ Αἰτωλίας πεμφθεῖσαι τῷ πανιερωτάτῳ καὶ λογιωτάτῳ μητροπολίτῃ Ἀδριανουπόλεως κυρίῳ Νεοφύτῳ· ἐκ τοῦ πατριαρχείου 1688. (1) Τῷ αὐτῷ 1676. Τῷ αὐτῷ· 1679.

Δοσθέου πατριάρχου Ἱεροσολύμων ἐπιστολαὶ πεμφθεῖσαι τῷ πανιερωτάτῳ καὶ λογιωτάτῳ μητροπολίτῃ Ἀδριανουπόλεως κυρίῳ Νεοφύτῳ· Μολδαβίθην 1663 (2). Τῷ αὐτῷ ὁ αὐτὸς Δοσθεὺς· ἀχρονολόγητος (3). Δοσθεὺς πατριάρχης Ἱεροσολύμων τῷ πανιερωτάτῳ καὶ λογιωτάτῳ μητροπολίτῃ Ἀδριανουπόλεως κυρίῳ Νεοφύτῳ· ἐκ τῆς πάλαι Βύζαντος· 1669. Δοσθεὺς ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων τῷ πανιερωτάτῳ καὶ λογιωτάτῳ μητροπολίτῃ Ἀδριανουπόλεως κυρίῳ Νεοφύτῳ, εὐ πράττειν· 1669. Τῷ αὐτῷ· ἐκ τῆς πάλαι Βύζαντος· 1669. Τῷ αὐτῷ· ἀπὸ Γικισίου 1670. Τῷ αὐτῷ· ἀπὸ Γικισίου 1670. Τῷ αὐτῷ ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως 1671. Τῷ αὐτῷ· ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως 1673. Τῷ αὐτῷ· ἀπὸ Βλαχίας· 1673. Τῷ αὐτῷ· ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως 1673. Τῷ αὐτῷ· ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως 686. Τῷ αὐτῷ· ἀπὸ Νεοχωρίου 1679. Τῷ αὐτῷ· ἐκ τοῦ τόπου Ἀχάλλτζας τῶν Κυνοκεφάλων ὁνομάγων καὶ ἀπ' ἀνθρώπων 1681. Ἀπάντησις πρὸς τὴν παροῦσαν ἐπιστολήν· ὁ Ἀδριανουπόλεως Νεόφυτος Δοσιθέῳ πατριάρχῃ Ἱεροσολύμων· ἀχρονολόγητος. Ὁ Ἀδριανουπόλεως Νεόφυτος Δοσιθέῳ πατριάρχῃ Ἱεροσολύμων· ἀχρονολόγητος. Δοσθεὺς Ἱεροσολύμων Νεοφύτῳ Ἀδριανουπόλεως· 1681. Ὁ Ἀδριανουπόλεως Νεόφυτος Δοσιθέῳ πατριάρχῃ Ἱεροσολύμων· ἀχρονολόγητος.

Ἐπιστολαὶ Παϊσίου Γάζης τοῦ Αἰγυρίου, καὶ διδασκάλου.

(1) Ἡμαρτημένως σημειοῦται τὸ ἔτος τοῦτο, καθ' ὃ δὲν ἔζη ὁ Εὐγένιος.

(2) Ὑπογράφεται «δοῦλος μικρὸς Δοσθεὺς ἀρχιδιάκονος».

(3) Ὑπογράφεται «ἐπίσκοπος τῆς μητροπόλεως Καισαρείας Δοσθεὺς».

Ὁ Γάζης Παῖσιος Νεοφύτω Ἀδρικνουπόλεως, 1655. Ἀπάντησις· ὁ Ἀδρικνουπόλεως Νεόφυτος Παῖσιω τῷ Αἰγαρίδῃ (ἀχρονολόγητος, ὡς καὶ αἱ ἐπισυνημμένα τίσσaris ἑτεραι ἐπιστολαὶ τοῦ αὐτοῦ Νεοφύτου πρὸς τὸν Αἰγαρίδην). Ὁ Γάζης Παῖσιος Νεοφύτω Ἀδρικνουπόλεως· ἀχρονολόγητος.

Ἐλέφ θεοῦ πάπας καὶ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Ἰωαννίνιος τῷ Ἀδρικνουπόλεως κυρίῳ Νεοφύτῳ· ἐξ Αἰγύπτου 1656. Τῷ μκαριωτάτῳ καὶ σοφωτάτῳ πάπῃ καὶ πατριάρχῃ τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας ὁ Ἀδρικνουπόλεως Νεόφυτος εὐπράττειν· ἀχρονολόγητος. Τῷ αὐτῷ, 1657. Τῷ αὐτῷ· ἀχρονολόγητος.

2.

Ἐπιστολαὶ Διαφόρων.

Μάξιμος ὁ Μαργούνιος τῷ ἱερομονάχῳ Ακυρεντίῳ Μαρίνω. 1587, Σεπτεμβρίου 1, ἐκ τῆς μονῆς τῆς Κυρίας Παντουργέτιδος.

Καλλίνικος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Κωνσταντίνῳ Βασαράβῃ βοεβόδα Οὐγγροβλαχίας· 1700, ὀκτωβρίου 27· νοεμβρίου 28.

Καλλίνικος Κωνσταντινουπόλεως τῷ μητροπολίτῃ Φιλαδελφείας Μελετίῳ (Τυπάλδῳ)· 1700, Σεπτεμβρίου 26.

Γαβριὴλ Κωνσταντινουπόλεως τῷ λογιωτάτῳ ἀρχιμανδρίτῃ καὶ ἐπιτρόπῳ τοῦ Παναγίου Τάφου ἱερομονάχῳ Νεοφύτῳ· 1707, ἰουνίου 26· αὐγούστου 15.

Γερμανὸς Νόσσης, Κυρίλλῳ ἱερομονάχῳ καὶ ἱεροδιακόνῳ Σιλβέστρῳ τοῦ λογιωτάτου ἀδελφοῖν· σκιροφοριῶνος ε'. φθίνοντος.

Σεβαστὸς Τραπεζούντιος Κυμνήτης Νεοφύτω ἀρχιμανδρίτῃ τοῦ Παναγίου Τάφου· 1689, ἀπὸ Τραπεζούντος.

Πάσιος, Νεοφύτω ἀρχιμανδρίτῃ· 1707, ἐλαφβολιῶνος 9 φθίνοντος, ἐκ Βυζαντίδος.

Νεόφυτος Ἀδριανουπόλεως, Νεκταρίω Ἱεροσολύμων· 1661, γαμηλιῶνος α'. φθίνοντος.

Καρυοφύλλης Ἰωάννης ὁ μέγας λογοθέτης Διονυσίω τῷ πρῶν Κωνσταντινουπόλεως· 1692, Ἰουνίου 8.

Ἰάκωβος ἀρχιεπίσκοπος πάσης Κύπρου καὶ νέας Ἰουστινιανῆς, τῷ ἐπιτρόπῳ τοῦ Παναγίου Τάφου Νεοφύτῳ· 1711, κατ' αὐγουστον, ἰνδ. δ'. (ὕπογραφή διὰ κινναβάρως).

Γαβριὴλ Κωνσταντινουπόλεως τοῖς ὑποκειμένοις τῷ θρόνῳ τῶν Ἱεροσολύμων μητροπολίταις καὶ λοιποῖς γράμμω ἀγγελτήριον περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Χρυσάνθου πατριάρχου Ἱεροσολύμων· 1707, φεβρουαρίου 26.

Δοσιθέος Ἱεροσολύμων πρὸς τὸν σπαθάριον Νικόλαον· 1679, δεκεμβρίου 13, ἀπὸ Οὐγγροβλαχίας τῆ δ'. ἡμῶν ἀποδημίας (1).

Γράμμω τῶν ἐν Μπρασοῦθῷ πραγματευτῶν Ἑλλήνων· 1717, κατὰ μῆρτιον.

Κωνσταντίνω Μπασαράμπη Ἰωαννίκιος καὶ Σωφρόνιος ἱερομόναχοι καὶ διδάσκαλοι αὐτάδελφοι οἱ Λειχοῦδα· 1698, μαρτίου 17, ἀπὸ Μοσκοβίας.

Μηνιάτου (Φραγκίσκου) πρωτοπαπῆ, προκήρυξις ἔντυπος πρὸς ἔλθοσιν τῶν συγγαμμμάτων τοῦ ἀποθανόντος υἱοῦ αὐτοῦ Ἠλία· 1717, δεκεμβρίου 8.

Χρυσάνθος ὁ ἀρχιεπίσκοπος Δοσιθέου, τοῖς τιμηωτάτοις, εὐγενεστάτοις καὶ λογίοις κυρίοις κὺρ Στεφάνω, κὺρ Ραδουκάνω τοῖς αὐτάδελοις, καὶ κὺρ Θωμᾷ τῷ αὐτῶν ἀγαπητῷ πρὸς τοῦ αἰοῦ ἐξαδέλφῳ τοῖς Καντακουζηνοῖς· (ἀχρονολόγητος).

(1) Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη, ὡς καὶ ἡ κατωτέρω καταγεγραμμένη ἀπάντησις τοῦ Νικολάου εἰσὶν αἱ ὑπὸ Δαπόντε δημοσιευόμεναι ἐν τῇ Ἱστορικῇ καταλόγῳ.

3.

Πρὸς Δοσίθεον Ἱεροσολύμων ἐπιστολαί.

Γερμανὸς Νύσσης· 1680, ἀπριλίου 29, ἀπὸ Μπρασοβού.
1688, μουνυχίου· δ'. ρθίνοντας. Ιουλίου 16 (ἡ τελευταία
ἔνευ χρονολογίας).

Νεύφωτος Ἀδριανουπόλεως· 1684, μαίου 8.

Νικόλαος Σπαθάριος· 1693, ἀπὸ Νόσχεκας.

Βίκτωρ Δαράκης Κλαπατζαράς ἀρχιδιάκονος τοῦ Φιλαδελ-
φείας· 1703, Σεπτεμβρίου 16, ἐκ Βενετίας.

Κοσμάς ὁ ποτὲ Κιτιέων τῆς Κύπρου, ὁ ἐκ Καρθαγίνης,
νῦν δὲ μητροπολίτης Δυρραχίου καὶ Δαλματίας, ὁ ποτὲ ἀγιο-
ταρίτης· 1695, δεκεμβρίου 1.

Γεώργιος ἱερεὺς ὁ Ἰώτης χαρταφύλαξ Κερκύρας· 1705,
σεπτεμβρίου 9.

Ἀρσένιος (Καλούδης) ἡγούμενος τῆς ἐν Κερκύρα σεβ-
σμίαις μονῆς Παλαιοπόλεως· 1694, μαίου 2.

Ὁ νέας Ἰουστινιανῆς καὶ πάσης Κύπρου· 1678, μαίου
28, ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως. (ὁπογράφεται διὰ κινναδάρεως).

4.

Ἐπιστολαὶ πρὸς Χρόσχανθον Νοταράν, ἱεροδιάκο-
νον, μητροπολίτην Καισαρείας, καὶ πατριάρ-
ῃ Ἱεροσολύμων.

Ἀβράμιος Ἰωάννης ἱερεὺς· ἀπὸ Βουκουρεστίου, 1709,
δεκεμβρίου 17. 1710, Ιουνίου 1. 1717, μαίου 17.

Ἀθανάσιος Ἀδριανουπόλεως· 1718, μαίου 19. 1721,
μαίου 29.

Ἀθανάσιος πρῶν Ἀντιοχείας· 1711, μαρτίου 15· ὀκτω-
βρίου 2· ὀκτωβρίου 13. 1713, κατὰ μάλλον.

- Ἐπιφάνιος Ἡρακλείδης· 1711, ὀκτωβρίου 18.
 Ἐπιφάνιος Κωνσταντινουπόλεως· 1709, ματου 28. 1711, μαρτίου 8· ματου 3. πρῶην Κωνσταντινουπόλεως· 1716, αὐγούστου 4.
 Ἐπιφάνιος Ἱερομόναχος· 1687, μεταγαιτινίδιος 9 φθίνοντος.
 Ἐπιφάνιος Νκυπλίου καὶ Ἄργου· 1711, ἰουλίου 10, Ἄνάπλι.
 Ἐπιφάνιος Θεσσαλονίκης· 1728, ἀπριλίου 13.
 Ἐπιφάνιος πρωτοσύγγελος· 1719, ὀκτωβρίου 1.
 Ἐπιφάνιος πρωτοπαπᾶ Κερκύρας· 1707, ματου 15.
 Ἐπιφάνιος μέγας ρήτωρ· ματου 27. χρυσοφόλιξ· φεβρουαρίου 2· μαρτίου 22· ὀκτωβρίου 7· σεπτεμβρίου 17· (ἀχρονολόγητοι).
 Ἐπιφάνιος Οὐγγροβλαχίας· 1712, σεπτεμβρίου 20· νοεμβρίου 15. 1713, ἰανουαρίου 21· ἀπριλίου 6. 1714, ἰουλίου 24· αὐγούστου 9. 1716, μαρτίου 14.
 Ἐπιφάνιος Ριμνίου· 1707, ὀκτωβρίου 22.
 Ἐπιφάνιος πρωτοσύγγελος· 1711, δεκεμβρίου 30, ἀπὸ Μορέα.
 Ἐπιφάνιος Ἱερεὺς Μεθόδιος· 1707, ἀπριλίου 23, Βενετίας. 1717, μαρτίου 11, ἀπὸ Καστορίας. 1726, σεπτεμβρ. 14.
 Ἐπιφάνιος γραμματικὸς· 1707, μαρτίου 22.
 Ἐπιφάνιος Κυζίκου· 1712, δεκεμβρίου 28. 1713, κατὰ ἰανουάριον. 1716, νοεμβρίου 12. 1719, κατὰ ἰούλιον.
 Ἐπιφάνιος Ἐμμανουήλ· 1707, αὐγούστου 23 ἐν Βενετίᾳ.
 Ἐπιφάνιος Κωνσταντίνος· 1714, φεβρουαρίου 22. 1717, ἰανουαρίου 7· ἰανουαρίου 22· φεβρουαρίου 1.
 Ἐπιφάνιος Ἀντώνιος· 1726, ματου 18, ἐκ Βενετίας.
 Ἐπιφάνιος Εὐρίπου· 1713, ματου 29.
 Ἐπιφάνιος Κωνσταντινουπόλεως· 1702, σεπτεμβρίου 1. 1703, μαρτίου 15· μαρτίου 25· ἰουνίου 16. 1705, αὐγούστου 14. 1707, ἰουνίου 22.

- Γαβριήλ Λαρίσης· 1720, ὀκτωβρίου 31.
 Γεννάδιος Νικαίας· φεβρουαρίου 28.
 Γεράσιμος Ἡρακλείας· 1727, ὀκτωβρίου 18.
 Γεράσιμος Κωνσταντινουπόλεως· 1713, αὐγούστου 20.
 Γερμανὸς πρῶην Δρύστρας κκι Νύσσης· 1707, αὐγούστου 17, ἐν Κωνσταντινουπόλει.
 Γερμανὸς Κύπρου· 1702, ἰνδ. εἶ. (ὕπογραφῆ διὰ κινναδάρεως).
 Γεώργιος ὁ τοῦ διδασκάλου (Σπικτωνῆ;)· 1711, μαρτίου 22. Γεώργιος ὁ τοῦ μεγάλου βήτορος· 1711, μαρτίου 22.
 Γεώργιος λογοθέτης τοῦ γενικοῦ· 1717, ἰανουαρίου 21.
 Γεωργούλης Δημήτριος· 1708, αὐγούστου 25, Ἐνετίθην.
 Γκέικας Ἀλέξανδρος· 1718, ἰανουαρίου 30· φεβρουαρίου 26. 1727, ὀκτωβρίου 21· νοεμβρίου 18. 1728, ἀπριλίου 9· ἰουνίου 1· ἰουλίου 26· αὐγούστου 19· αὐγούστου 29.
 Γκέικας Γρηγοράσκος· 1717, ἰουνίου 19· δεκεμβρίου 9· δεκεμβρίου 22. 1718, ἰανουαρίου 2· ἰανουαρίου 12· μαρτίου 21· ἀπριλίου 6· ἀπριλίου 13· μαΐου 4· ἰουνίου 7· ἰουλίου 18· Σεπτεμβρίου 11. 1719, μαΐου 16· μαΐου 17. 1720, φεβρουαρίου 13· φεβρουαρίου 21.
 Γκέικας Γρηγόριος (ὁ ἡγεμὸν)· 1727, ἰουλίου 3· Σεπτεμβρίου 29· ὀκτωβρίου 7· κατὰ νοέμβριον· δεκεμβρίου 1· δεκεμβρίου 23. 1728, ἰουνίου 13· ἰουνίου 17· ἰουνίου 18· ἰουνίου 28.
 Γορδάτος Κωνσταντίνος· 1723, ἰανουαρίου 23. 1727, ἰανουαρίου 11.
 Γρετζιάνος Γρηγόριος σερδάρης· 1719, μαρτίου 21.
 Γρηγόριος βεστιάρης· 1719, μαρτίου 19.
 Δαμσκηνοὺς Ριμνίκου· 1713, δεκεμβρίου 13 (λατινισθῆ).
 Διονύσιος Ἀμπεσίας· 1717, ἰανουαρίου 24.

Δοσίθεος Ἱεροσολύμων· 1702, κατ' ὀκτώβριον, ἐν Βουκουρρεστίῳ.

Δοσίθεος Καστορίας· 1706, κατὰ φεβρουάριον. 1707, ἀπριλίου 5.

Δουδέσκουλος Κωνσταντίνος· 1719, ἀπριλίου 26· ἰουλίου 12.

Δουδέσκους Ράδουλος· 1713, ἀπριλίου 30· ματου 11. 1714, δεκεμβρίου 15. 1715, ἀπριλίου 29. 1716, φεβρουαρίου 6. — Μαρία θυγάτηρ ἀειμνήστου Ραδούλου Δουδέσκουλου· 1719, μαρτίου 14· ἀπριλίου 27.

Ἐσάτ ἐφένδης· 1713, ἰανουαρίου 30· φεβρουαρίου 11· φεβρουαρίου 15· μαρτίου 11· μαρτίου 29· ματου 10· αὐγούστου 16· νοεμβρίου 29 (1). 1714, μαρτίου 20· ματου 20· ἰουνίου 29· αὐγούστου 29· δεκεμβρίου 16. 1716, φεβρουαρίου 7· ἀπριλίου 11· ἰουλίου 6· σεπτεμβρίου 23· δεκεμβρίου 23· δεκεμβρίου 27. 1717, ἰανουαρίου 23. 1720, μαρτίου 4.

Εὐλογᾶς Ἰωάννης ἱερέως· 1710, δεκεμβρίου 31, ἀπὸ Μισοβιά.

Ἐφέσιος Ἰωάννης· 1715, μαρτίου 27.

Ζαχαρίας· 1714, μαρτίου 2.

Ζωὴ δόμνα· 1727, σεπτεμβρίου 29. 1728, ἀπριλίου 14· νοεμβρίου 18.

Ζωσιμᾶς Ἀγριδιῶν· 1707, ματου 2.

Θεοδώρητος· 1683, ἰανουαρίου 23.

Θεόκλητος Φιλιππουπόλεως· 1719, δεκεμβρίου 28. 1720, φεβρουαρίου 4.

Ἰάκωβος ἡ Γιακουμῆς (Μάνας)· 1707, μαρτίου 4. 1708, ἀπριλίου 4. 1713, μαρτίου 30· ματου 3· αὐγούστου 10·

(1) Μετὰ δευτερογράφου εἰς τουρκικὴν γλῶσσαν.

σεπτεμβρίου 4. 1714, ἀπριλίου 3· δεκεμβρίου 14. 1715, Ιανουαρίου 31. 1717, μαρτίου 13. 1719, Ιουλίου 17. 1720, Ιανουαρίου 24.

Ἰγνάτιος Θεσσαλονίκης· 1713, φεβρουαρίου 15. 1716, μαρτίου 21· ἀπριλίου 8· κατ' ἀπρίλιον· κατὰ μάϊον· Ιουλίου 24· σεπτεμβρίου 16.

Ἰγνάτιος Ρόδου· 1714, ἑκτωβρίου 6.

Ἰερεμίας (Κακκβέλας)· 1695, φεβρουαρίου 12. 1696, σεπτεμβρίου 12.

Ἰερεμίας Κωνσταντινουπόλεως· 1716, μαρτίου 27· ἀπριλίου 19· ἀπριλίου 25· ἀπριλίου 27· μαΐου 28· Ιουνίου 9· αὐγούστου 2· σεπτεμβρίου 21· ἑκτωβρίου 15· νοεμβρίου 1· νοεμβρίου 9· νοεμβρίου 19· νοεμβρίου 28. 1717, δεκεμβρίου 5· δεκεμβρίου 16· δεκεμβρίου 19· δεκεμβρίου 29. 1718, Ιανουαρίου 17· Ιανουαρίου 30. 1719, αὐγούστου 7· αὐγούστου 21. 1720, Ιανουαρίου 26· φεβρουαρίου 11· φεβρουαρίου 26· μαρτίου 31.

Ἰερόθεος Δρύστρας· 1712, σεπτεμβρίου 1. 1713, Ιανουαρίου 26· Ιανουαρίου 31· ἀπριλίου 28· νοεμβρίου 29. 1714, Ιουνίου 7. 1715, μαρτίου 9· Ιουνίου 17· αὐγούστου 12. 1716, νοεμβρίου 25. 1717, μαΐου 26. (καὶ δύο ἕτεραι ἀχρονολόγητοι).

Ἰερόθεος Ἰωαννίνων· 1717, Ιανουαρίου 11.

Ἰεροσολυμίται· 1707, ἀπριλίου 20.

Ἰουλιανὸς Δημήτριος, μέγας λογοθέτης· Ιανουαρίου 1. 1714, Ιανουαρίου 25· μαρτίου 5· μαρτίου 17· ἀπριλίου 15· Ιουνίου 17· αὐγούστου 28· αὐγούστου 30· σεπτεμβρίου 24. 1716, μαρτίου 14· σεπτεμβρίου 12.

Ἰωακείμ Βιζύης· 1717, δεκεμβρίου 15.

Ἰωαννίκιος Ἱερομόναχος· 1717, μαρτίου 17. 1720, σεπτεμβρίου 6.

Ἰωαννίκιος Ἀήμου· 1713, δεκεμβρίου 29.

Ἰωαννίκιος Σινᾶ· 1727, αὐγούστου 15.

Ἰωάκωφ Ἀχρῆδων· 1728, φεβρουαρίου 18.

Καλλιάρης Παντολέον, ἀκέστωρ· 1707, μαρτίου 16.
1712, ὀκτωβρίου 12.

Καλλίνικος Ἡρακλείας καὶ Ραζιδεστοῦ· 1716, δεκεμβρίου 13. 1719, ἰουνίου 10. Καλλίνικος Ἡρακλείας καὶ Ραζιδεστοῦ καὶ Χαλκηδόνος· Κωνστάντιος· 1717, ἰανουαρίου 10. Καλλίνικος Ἡρακλ. καὶ Ραζιδ., Κωνστάντιος Χαλκηδ., καὶ Ἄρτης Νεόφυτος· 1717, ἰανουαρίου 22.

Καλλίνικος Κωνσταντινουπόλεως· 1689, ἰουλίου 8. 1692, ἰουνίου 19.

* Καλλίνικος Φιλιππουπόλεως· 1711, ἀπριλίου 8. 1713, φεβρουαρίου 15.

Καντακουζηνὴ Ἐλένη, θυγάτηρ τοῦ μακκρίτου Δημητράσκου (Καντεμίρου) βέδρα· 1713, ἰανουαρίου 22· φεβρουαρίου 16· μαρτίου 12, 13· ἀπριλίου 31· δεκεμβρίου 24.

Καντακουζηνὸς Κωνσταντῖνος· 1707, μαῖου 31. 1708, Σεπτεμβρίου 3· Σεπτεμβρίου 9. 1710, φεβρουαρίου 20. 1712, κατὰ μάρτιον· νοεμβρίου 10· κατὰ δεκέμβριον. 1713, ἰανουαρίου 27· μαρτίου 14· ἀπριλίου 8· κατὰ ἰούλιον. 1714, ἀπριλίου 21· ἰουλίου 26· κατὰ ἰούλιον· αὐγούστου 25· Σεπτεμβρίου 12· ὀκτωβρίου 14. 1715, κατ' ἀπρίλιον· κατὰ δεκέμβριον.

Καντακουζηνὸς Μιχάλης· 1710, κατ' ἀπρίλιον. 1712, ἰουνίου 6.

Καντακουζηνὸς Μιχάλης ὁ χατζής· 1713 μαῖου 11.

Καντακουζηνὸς Σερβάνος, βοεβόδας Οὐγγροβλαχίας· 1684, ἀπριλίου 15. 1685, ἰουλίου 20. 1688, αὐγούστου 10.

Καντακουζηνοῦ Σερβάνου δόμνα Μαρία· 1704, ὀκτωβρίου

31 (1). 1705, Ιανουαρίου 7. 1708, Ιανουαρίου 20 (2). 1713, Μαρτίου 30. 1718, Απριλίου 2· Ιουλίου 7. 1719, Μαρτίου 13· Ιουλίου 17· κατ' Ιούλιον.

Καντακουζηνός· Σερβάνος, μέγας λογοθέτης· 1707, Μαρτίου 19· Απριλίου 1.

Καντακουζηνός· Στέφανος· 1707, Μαρτίου 21. 1708, Αύγουστου 13· Σεπτεμβρίου 3. 1709, Δεκεμβρίου 18. 1712, Απριλίου 25. 1713, Μαρτίου 21 — βοεβόδας Ούγγροβλαχίας· 1714, Μαρτίου 25· Μαρτίου 26· Απριλίου, 2, 5, 9, 18· Ιουνίου 8· Ιουλίου 1· Ιουλίου 26· Αύγουστου 1· Σεπτεμβρίου, 3, 6, 12, 15, 25· Δεκεμβρίου 20. 1715, Ιανουαρίου 22, 27, 30, 31· Απριλίου 20· Μαΐου 7· Νοεμβρίου 18· Δεκεμβρίου 18. 1716, Ιανουαρίου 13· Φεβρουαρίου 9· Μαρτίου 2.

Καντακουζηνός· Ράδουλος· 1714, κατὰ Δεκέμβριον.

Καπετάνιας· Δημήτριος· 1711, Ιανουαρίου 9, ἀπὸ Βενετίαν.

Καρυοφύλλης· Ἰωάννης· 1690, Ὀκτωβρίου 15.

Καρυοφύλλης Μανολάκης (ἄχρονολόγητος· διευθυνομένη πρὸς τὸν Χρῦσανθον ἱεροδιάκονον ἔτι ἔντα).

Καστριώτης· Γεώργιος, μέγας κόμισος· 1707, Μαρτίου 24.

Κατάνος· Θωμάς· 1707, Μαΐου 18, Ἐνετίῃσιν. 1712, Νοεμβρίου 27 ἐν Βενετίᾳ.

Κλήμης· πρέβη· Ἀδριανουπόλεως· 1707, Μαρτίου 21.

Κλήμης· Ἰωαννίνων· 1713, Φεβρουαρίου 1.

Κολέττης· Δημήτριος· 1706, κατὰ Δεκέμβριον, Ἐνετίῃσιν.

Κόντης· Ἀθανάσιος ὁ Βουθρονταύς· 1713, Απριλίου 6. 1714, Νοεμβρίου 18. 1721, Μαΐου 29.

(1) Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ ἡ κενόγραφος δόγμα προτάσσει τὸ ἔξης κενόλωμα· « Μαρία εἰμὶ θεοῦ δόγμα πάσης Ούγγροβλαχίας ».

(2) Ἐν ταύτῃ υπογράφεται « ἡ τοῦ μακαρίτου αἰθέντου Ἰωάννου Σερβάνου βόδα Μαρία ».

Κοντοειδής Ἀναστάσιος ἱερέως· 1710, ἰουνίου 13· ἰουνίου 22· αὐγούστου 13. 1711 ἰανουαρίου 17· ἰανουαρίου 28· ἀπριλίου 18, ἀπὸ Γιάσι.

Κορνέλιος Ἀντώνιος· 1727, μαρτίου 15, ἀπὸ Βενετῶν.

Κοσμᾶς Κωνσταντινουπόλεως· 1714, μαρτίου 11· ἀπριλίου 28· κατ' ἀπρίλιον· ἰουνίου 10. 1715, ἰανουαρίου 30. μαρτίου 4· μαρτίου 25· νοεμβρίου 10· δεκεμβρίου 1. πρῶην Κωνσταντινουπόλεως, 1716, μαῖου 8.

Κουπάκης Μανολάκης· 1708, Σεπτεμβρίου 3.

Κρετζουλέσκος Γεώργιος· 1707, μαρτίου 23. 1719, μαρτίου 19.

Κρετζουλέσκος Ματθαῖος· 1719, μαρτίου 25.

Κυπριανὸς Κωνσταντινουπόλεως· 1707, ὀκτωβρίου 29. 1708, ἰανουαρίου 11· φεβρουαρίου 10· μαῖου 9. 1713, νοεμβρίου 9· δεκεμβρίου 1.

Κύριλλος Ἀντιοχείας· 1712, αὐγούστου 1.

Κύριλλος Ἐφέσου· 1712, μαῖου 1..

Κύριλλος Κυζίκου· 1707, ἀπριλίου 8. 1708, ἰανουαρίου 10· ὀκτωβρίου 11. 1709, μαῖου 7.

Κύριλλος Κωνσταντινουπόλεως· 1712, δεκεμβρίου 13, 22, 24. 1713, κατὰ ἰανουάριον· φεβρουαρίου 15· μαρτίου 10, 11, 28· μαῖου 24· ἰουλίου 2, 13, 20. πρῶην Κωνσταντινουπόλεως, 1714, νοεμβρίου 22. 1716, δεκεμβρίου 13. 1717, ἰανουαρίου 2· ἰανουαρίου 10· φεβρουαρίου 9. 1720, ἰανουαρίου 30.

Κωνσταντῖος Κρήτης· 1716, ὀκτωβρίου 1.

Κωνσταντῖος Χαλκηδόνος· 1707, ἰουνίου 25· ὀκτωβρίου 9· (καὶ ἔτερα ἄνευ ἡμερομηνίας)· 1708, ἰανουαρίου 18. 1713, ἰανουαρίου 25· ἀπριλίου 22. 1714, ἰανουαρίου 4. 1716, ἀπριλίου 18. 1717, μαρτίου 24· (καὶ ἄνευ ἔτους, μαῖου 28· δεκεμβρίου 26).

Κωνσταντῖνος, πρωτοκροστέλης· 1709, φεβρουαρίου 10.

μέγας ρήτωρ· 1715, αὐγούστου 1. 1716, μαιου 9· Ιουλίου 8· ὀκτωβρίου 25· νοεμβρίου 13.

Αλεξχανδρ· Ἀλέξανδρος ἱατροφιλόσοφος· 1712, 5 ἰδῶν μαρτίου, ἐκ Ηκταβρίου (λατινιστί).

Δελίκος Χρίστος γρμμμκτῆς δόκτορος Περούλη· 1709, Ιουνίου 6.

Λεκουῖν Μιχαήλ· 1720, ὀκτωβρίου 3 ἐν Περσιόσι· (τὸ μὲν κείμενον λατινιστί, ἢ δὲ ὑπογραφή ἑλληνιστί).

Αικίνιος Ἀνδρέας, ἀκίστωρ· ἐλόγιον εἰς τὴν ἐκλογὴν Χρυσάνθου πατριάρχου Ἱεροσολύμων (1707).

Μαλαχίας Βηθλεέμ· 1716, Ιουλίου 15.

Μακάριος Βαρροίτζ· 1716, αὐγούστ. 6. 1717, κατ' ὀκτώβριον.

Μακάριος ἱεροδιάκονος· 1716, ὀκτωβρίου 2.

Μακάριος Καμπνίτζ· 1716, Σεπτεμβρίου 29.

Μακάριος Σηλυβρίας, Χρυσάνθω πατριάρχῃ· φεβρουαρίου 23.

Μανολάκης ἄγχις· 1711, μαρτίου 27.

Μανολάκης ταβολάριος· 1716, Σεπτεμβρίου 12.

Μέρκος Κύπριος (Πορφύροπουλος)· 1707, φεβρουαρίου 21.

1709, δεκεμβρίου 14. 1710, Ιανουαρίου 11· μαρτίου 12. 1713,

μαίου 5· Σεπτεμβρίου 8· Σεπτεμβρίου 22. 1714, φεβρουαρίου

28. 1715, κατὰ Σεπτέμβριον. 1716, φεβρουαρίου 14.

(Μαυροκορδάτος) Ἀλέξανδρος Χρυσάνθω τῷ ἀρχιδιακόνω· (ἄχρονολόγητος).

Μαυροκορδάτος Ἰωάννης (Ἀλεξάνδρου)· 1713, αὐγούστου

29· Σεπτεμβρίου 15· ὀκτωβρίου 27· δεκεμβρίου 2. 1714, φε-

βρουαρίου 13· ἀπριλίου 29· μαιου 20· δεκεμβρίου 8· δεκεμ-

βρίου 14· δεκεμβρίου 16. 1715, Ιανουαρίου 27· μαρτίου 7·

ἀπριλίου 21· ἀπριλίου 25. 1716, Ιανουαρίου 14· Ιανουαρίου

29· μαρτίου 14· μαιου 6· Ιουνίου 5· αὐγούστου 10, ἀπὸ Πε-

λιγράδι· δεκεμβρίου 27. 1717, φεβρουαρίου 23· μαρτίου 4·

ἀπριλίου 2· νοεμβρίου 13. 1728, Ιανουαρίου 2.

Μαυροκορδάτος, Κωνσταντῖνος· 1728, Ιανουαρίου 2.

Μαυροκορδάτος, Νικόλαος βοεβόδας· 1711, Φεβρουαρίου 4·
 Μαρτίου 12· Απριλίου 27· Ιουλίου 6. 1712, Μαΐου 2· Ιουνίου
 30· Αύγουστου 17· Σεπτεμβρίου 17· Νοεμβρίου 17· Δεκεμβρίου
 12. 1713, Φεβρουαρίου 26· Απριλίου 13· Ιουλίου 1· Αύγουστου
 21· Σεπτεμβρίου 19· Σεπτεμβρίου 22· Σεπτεμβρίου 24· Σεπτεμβ.
 28· Οκτωβρίου 11 (μετ' ἐπισυνημμένων δύο πιπτακίων, ἐξ ὧν
 τὸ πρῶτον ἰδιόγραφον)· Δεκεμβρίου 6· Δεκεμβρίου 22· Δεκεμβρίου
 30. 1715, Ιανουαρίου 5· Ιανουαρίου 28· Φεβρουαρίου 17· Ἀ-
 πριλίου 11· Ἀπριλίου 21· Μαΐου 27· Νοεμβρίου 30 (ἰδιόγραφος).
 1717, Σεπτεμβρίου 30. 1727, Σεπτεμβρίου 9· Σεπτεμβρίου
 11· Δεκεμβρίου 29· Δεκεμβρίου 31. 1728, Ιανουαρίου 2, 4, 8,
 10, 16, 21, 22, 25· Φεβρουαρίου 15· Ιουνίου 23· Ιουλίου, 3, 8,
 14, 21, 30· Αύγουστου 1, 9, 21, 31· Οκτωβρίου 8 (ἰδιόγραφος).

(Μαυροκορδάτου Νικολάου) Πουλχερία δόμνα· 1713, Φε-
 βρουαρίου 19· Μαρτίου 14. 1714, Μαρτίου 31. 1716, Φεβρουα-
 ρίου 6· Ἀπριλίου 20.

Μαυροκορδάτη Ρωζάνδρα· 1716, Ἀπριλίου 13· Δεκεμβρίου
 3· Δεκεμβρίου 20. 1717, Φεβρουαρίου 7· Φεβρουαρίου 18· Μαρ-
 τίου 17. 1718, Ιανουαρίου 6· Ιανουαρίου 17. 1720, Ιανουα-
 ρίου 18. 1727, Σεπτεμβρίου 25· Νοεμβρίου 14· Δεκεμβρίου 9.
 1728, Ιανουαρίου 14· Ἀπριλίου 14.

Μαυροκορδάτος, Σκαρλάτος· 1715, κατ' Ἀπρίλιον.

(Μηνιατῆς) Ἠλίας, Κερνίκης ἐπίσκοπος· 1713, Μαρτίου 12.

Μηνιατῆς, Φραγκίσκος, πρωτοπαπᾶς Κεφαλληνίας· 1707,
 Ιουνίου 20.

Μελέτιος, Ἀθηνῶν· 1705, Ιανουαρίου 8, ἀπὸ Ἀθηνῶν.
 1710, Σεπτεμβρίου 10, Ἀθήνηθεν. 1712, Σεπτεμβρίου 25,
 Ἀθήνηθεν· Δεκεμβρίου 6, ἀπὸ Ἀθηνῶν. 1713, Ιουλίου 6, ἀπὸ
 Κωνσταντινουπόλεως.

Μελέτιος, Μελενίκου· 1712, Αύγουστου 17.

ΜΕΣ. ΒΙΒΛΙΟΘ. Γ'.

Μητροφάνης (Γρηγορέα;) Ιερομόναχος· 1714, Ιανουαρίου 26·
 Απριλίου 26· Αύγουστου 12. 1715, Φεβρουαρίου 10· Φεβρουα-
 ρίου 26· Μαρτίου 26. 1716, Απριλίου 23· Ιουνίου 27. 1717,
 Σεπτεμβρίου 14· Δεκεμβρίου 15. 1718, Μαρτίου 11· Σεπτεμ-
 βρίου 27 (τρεις επιστολαί ταυτοχρόνως). 1720, Μαΐου 16· Ιου-
 λίου 10· Αύγουστου 2 (δύο επιστολαί)· Οκτωβρίου 27 (1). 1721,
 Μαρτίου 2. (καί μία ἀχρονολόγητος).

Μητροφάνης Ούγγροβλαχίας· 1716, Σεπτεμβρίου 20. 1717,
 Ιανουαρίου 28. 1718, Απριλίου 15· κατ' Αύγουστον· Οκτωβρίου
 7. 1719, Ιανουαρίου 18· Μαρτίου 12.

Μημ (Μουλαζιμα;) Σπαύρος· 1721, Μαΐου 15, ἐν Ἰωαννίνος.
 Μουνατζίμπασκας· 1714, Ιανουαρίου 1. 1716, Ιουνίου 22.
 Μπουνέλης Ἀναστάσιος· 1712, Μαρτίου 4, ἐξ Ἰωαν-
 νίνων.

Μπραγκοβάνος Κωνσταντίνος βοεβόδας· 1695, Φεβρουα-
 ρίου 6· Φεβρουαρίου 15. 1707, Μαρτίου 10· Απριλίου 18· Ιου-
 λίου 7. 1708, Μαρτίου 8· Ιουλίου 18. 1709, Φεβρουαρίου 4.
 1710, Μαρτίου 10· Σεπτεμβρίου 18· Σεπτεμβρίου 23. 1711,
 Ιανουαρίου 15· Οκτωβρίου 20. 1713, Φεβρουαρίου 15· Ιουλίου
 14· Αύγουστου 14· Δεκεμβρίου 22. 1714, Μαρτίου 17.

Μπραγκοβάνος Ματθαῖος· 1713, Απριλίου 28.

Μπραγκοβάνος Ράδουλος· 1704, Απριλίου 14, ἀπὸ Βου-
 κουρεστίου.

Μπραγκοβάνος Στέφανος· 1707, Φεβρουαρίου 20. 1712,
 Μαρτίου 19· Απριλίου 28.

Νεόφυτος Ἄρτης· 1710, Φεβρουαρίου 14· Ιουλίου 2. 1713,
 Φεβρουαρίου 15· Απριλίου 16. 1717, Ιανουαρίου 24· Ιουλίου
 13· Δεκεμβρίου 27. 1721, Φεβρουαρίου 27. 1727, Ιουλίου 27.
 πρῶην Ἄρτης. 1728, Φεβρουαρίου 7.

(1) Ἐν ταύταις ὑπογράφεται « δ ζώθαπτος Μητροφάνης ».

Νικόδημος Μιτυλήνης· 1717, Ιουνίου 16. 1720, νοεμβρίου 1.

Νικόδημος Χαλκηδόνας· 1728, αὐγούστου 21.

Νοταρχᾶς Δημήτριος Ικτρός· 1712, 1713, Ιουνίου 5· μαΐου 11· δεκεμβρίου 20. 1714, Ιανουαρίου 29· ἀπριλίου 28, ἐκ Κωνσταντινουπόλεως· μαΐου 25.

Νοταρχᾶς Νεόφυτος· 1712, Ιανουαρίου 23. 1715, ὀκτωβρίου 24.

Πάτριος Κωνσταντινουπόλεως· 1727, νοεμβρίου 2. 1728, μαΐου 13· Ιουνίου 27· νοεμβρίου 15.

Πάτριος Παλκιῶν Πατρῶν· 1717, ὀκτωβρίου 23.

Πάτριος Νικομηδείας· 1716, Ιουλίου 17.

Παναγιώτης γραμματικός· 1716, ἀπριλίου 1.

Παπαδόπουλος Κομνηνός Νικόλαος· 1713, ἀπριλίου 10, ἐκ Παταβίου. 1715, φεβρουαρίου 20· ἀπριλίου 8, ἐκ Παταβίου (1). (καὶ πολλὰ ἄλλα ἀχρονολόγητοι).

Περθένιος Λαρίσης· 1707, μαρτίου 27. 1709, δεκεμβρίου 10. 1712, μαρτίου 13· Σεπτεμβρίου 1. 1716 ὀκτωβρίου 12· νοεμβρίου 28. 1717, Ιανουαρίου 5· Ιανουαρίου 14· φεβρουαρίου 10· αὐγούστου 17. 1719, Ιουλίου 3· αὐγούστου 17, 19, 30· Σεπτεμβρίου 6.

Περθένιος Νικομηδείας· 1708, Ιανουαρίου 9. (ἄνευ ἔτους) Ιουνίου 5.

Περθένιος Σμύρνης· 1707, νοεμβρίου 20. 1712, Σεπτεμβρίου 1. 1716, ὀκτωβρίου 1.

Πυλαρινός Ἰάκωβος· 1713, Ιουλίου 27, ἀπὸ Σμύρνης.

Πάπ' Ἀναστάσιος ὁ ἐξ Ἰωαννίνων· 1717, δεκεμβρίου 6, ἀπὸ Σερρών.

(1) Ἐν ταύτῃ προσεπιστημεῖσιν ἐν τῇ ἡμερομηνίᾳ: « κατὰ τὸ ὄρθον τῆς ἡμετέρας ».

Σαμουήλ Ἀλεξανδρείας· 1715, ἀπριλίου 27· Ιουνίου 25· αὐγούστου 1. 1717, φεβρουαρίου 4· μαρτίου 4. 1718, νοεμβρίου 6, ἀπὸ Χίου. 1719, μαρτίου 23, ἀπὸ Σμύρνης. (δεκεμβρίου 29 ἀχρονολόγητος).

Σεβαστὸς Κυμνήτης, 1684, φεβρουαρίου 20. 1698, μαρτίου 20 (1).

Σεραφεῖμ· 1715, μαῦ 15.

Σιλβέστρος Ἀντιοχείας· 1728, Ιανουαρίου 13.

Σιλβέστρος Κύπρου καὶ νέας Ἰουστινιανῆς· 1720, κατ' ἰσουλῶν. 1721 μαρτίου 22. (ὑπογραφεὶ διὰ κινναβάρεως).

Σινᾶ ἀρχιεπίσκοπος. 1688, Σεπτεμβρίου 10.

Σμαράγδα δόμνα· 1728, Ιουλίου 21.

Σουμμᾶκιος Ἄγγελος· 1708, ἀπριλίου 14, ἐκ Ζακύνθου. 1710, Ιουλίου 13.

Σουτζὸς Δράκος· 1714, Ιουλίου 22· αὐγούστου 30.

Σπικτωνῆς· 1688, μουνυχιῶνος 6 ἰσταμένου. πρωτέδικο· 1696, Σεπτεμβρίου 31. μέγας ρήτωρ· 1713, Ιουνίου 28· δεκεμβρίου 28. 1714, νοεμβρίου 21. 1716, Σεπτεμβρίου 20. 1717, Ιανουαρίου 24· φεβρουαρίου 21. δεκεμβρίου 31 (ἀχρονολόγητος). μέγας χαρτοφύλαξ· 1719, ὀκτωβρίου 14. 1720, (ἀμηνολόγητος).

Σπαντωνῆς Σκαρλάτος· 1717, Ιανουαρίου 14.

Σπυρίδων (πρωτοπαπᾶς) Κερκύρας· 1725, Ιουνίου 18.

Στάνκα δόμνα. 1707, ἀπριλίου 2.

Στέφανος Σερρών· 1716, Ιουνίου 7· Ιουνίου 12· αὐγούστου 6· Σεπτεμβρίου 20. 1717, Ιανουαρίου 19.

Ρακοβίτζας Μιχαήλ· 1704, μαρτίου 12. βοεβόδας· 1714, δεκεμβρίου 2. 1719, Ιουλίου 9. 1720, μαρτίου 30. 1724, μαῦ 17.

(1) Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ υπογράφεται « Σεβαστὸς Κυμνήτης 6 ἡμέτερος ποτε χρηματίας κληρονομήτης ».

Ραμαδάνης Γεώργιος· 1715, νοεμβρίου 12. 1720, ιανουαρίου 13. ποστέλνικος· 1728, νοεμβρίου 16.

Ραμαδάνης Δημήτριος· 1715, Ιουλίου 31.

Ρωσσίτος Ἰωάννης· 1728, αὐγούστου 21.

Ρωσσίτος Νικόλαος· 1713, Ιουνίου 30. 1719, κατὰ μέρος.

Τραπεζούντιος Γεώργιος (ὁ Ὑπομενᾶς)· 1708, Σεπτεμβρίου 28. 1710, Σεπτεμβρίου 1· Δεκεμβρίου 7. 1711, Ἀπριλίου 12. 1712, Μαρτίου 15. (πᾶσαι Ἐνετίθην).

(Τυπάλδος) Μελέτιος Φιλαδέλφειος· 1695, ὀκτωβρίου 2.

Χορμούζιος· 1707, βοηδρομιῶνος ζ' φθίνοντας. 1711, Φεβρουαρίου 27· Μαρτίου 30· αὐγούστου 13.

Χρίστου Δημήτριος· 1708, Ἀπριλίου 8, ἐξ Ἱερουσαλήμ.

Χριστόδουλος ἱεροδιάκονος τοῦ Καστορίας· 1716, Σεπτεμβρίου 22.

Χρυσοσκουλαῖος Δημητρίσκος· Ιουλίου 1, νοεμβρίου 22.

Χρυσόσκουλος Ἰωάννης· 1713, καλένδρι Φεβρουαρίου· Μαρτίου 5· αὐγούστου 9, ἐν Κωνσταντινουπόλει. (λατινιστί).

5.

Ἐπιστολαὶ Ἀναστασίου Γορδίου.

Ἀγάθη μοναχῆ· 1711, Ιουνίου 18· Ιουλίου 18, Βραχνινόθεν.

Ἀθηνάσιω (Γορδίω) τῷ ἀδελφῷ· 1711, Σεπτεμβρίου 1, Βραχνινόθεν (1)· ὀκτωβρίου 23, Βραχνινόθεν. 1712, γαμηλιῶνος ε' ἰσταμένου, ἐκ τῆς ἐνεγκκαμένης· θαργηλιῶνος σ', πάτερθεν· πυκνεψιδῶνος γ', ἐκ τῆς ἐνεγκκαμένης· ποσειδεῶνος ζ'. 1713, ἐλαφροβλιῶνος ε', πάτερθεν· θαργηλιῶνος ε' μεσοῦντος.

(1) Ἐν ταύτῃ προλογίζεται οὕτως ἐνθάδε. « διατίων ἐκ νοσοῦντος εἰς, καὶ ἐξ ἐθαλιόντος μὴ νοσῶν ».

1714, σκιροφοριῶνος εικάδι, ἐξ Ἀρχαῶνης· πυκνεψιδῶνος ς', ἐκ τῆς ἐνεγκχμῆνης· πυκνεψιδῶνος ἐπὶ δέκα, ἐκ τῆς χιονοφεργῶτου πατρίδος. 1716, γαμηλιῶνος ε' φθίνοντος, ἐκ τῆς πατρίας χθονός· μουναχιῶνος εικάδι, ἐκ τῆς κατὰ Κρήτας μητρίδος· βοηδρομιῶνος ς' μεσοῦντος, ἐκ τοῦ πατρίου δαπέδου. 1717, θρηγλιῶνος πρώτη ἐπὶ δέκα, ἐκ τῆς ἐνεγκχμῆνης.

Ἀθανασίῳ Δημονίου καὶ Ἐλασσῶνος· 1711, νοεμβρίου 21, ἐκ Βρηνιανῶν.

Ἀθανασίῳ ἡγουμένῳ τῆς μονῆς τοῦ Σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῶν Μεγάλων Πυλῶν, τῆς κοινότερον λεγομένης Δουαίου· 1710, Ιούλιου 10, ἐκ Πετρήλου.

Ἀλεξίῳ ἱερεῖ· 1711, Ιουνίου 7. 1713, ὀκτωβρίου 5, ἀπὸ Βρηνιανῶν. 1715, Ιανουαρίου 27, ἐκ τῆς χιονοφεργορωτοβολούσης πατρίδος.

Ἀλεξίῳ καὶ Αἰάμπῳ τοῖς ἀδελφοῖς· Βρηνιανῶθεν.

Ἀνανία ἡγουμένῳ Τετάρτης· 1686, Ιανουαρίου 12, ἐκ Βρηνιανῶν.

Ἀνθίμῳ Σεργῶν· 1684.

Ἀντωνίῳ τῷ ἐκ Νέας Κώμης ἱερεῖ ἐν Τρίκκῃ· 1712, ἀνθεστηριῶνος φθίνοντος, πάτηθεν. 1714, μαίμακτηριῶνος δ', ἐκ τῆς ἐνεγκχμῆνης· πυκνεψιδῶνος νομηνία, ἐκ τῆς ἐνεγκχμῆνης· πυκνεψιδῶνος ζ', ἐκ τῆς παροικοπατρίδος· πυκνεψιδῶνος ζ' φθίνοντος, ἐκ τοῦ ἐν τῇ πατρίδι καταλύματος. 1716, βοηδρομιῶνος θ' ἰσταμένου, ἐκ τοῦ πατρίου δαπέδου. 1718, ἀνθεστηριῶνος δ' ἐπὶ εικάδι, ἐκ τῆς Γούδης. 1723, σκιροφοριῶνος θ' λήγοντος, Βρηνιανῶθεν· ποσειδεῶνος, ἐκ τοῦ ἐμοῦ καταλύματος. 1724, ποσειδεῶνος θ' ἐπὶ εικάδι, ἐκ τῆς ἐν τῇ πατρίδι μονῆς. (καὶ δύο ἕτεροι ἀχρονολόγητοι 1).

(1) Ἐν μὲν τούτων ἀναφέρεται ὁ τὴν Θεσσαλίαν τότε μαστιζῶν λοιμός.

Ἀποκουρίτις· 1719, Σεπτεμβρίου 14.

Ἀποστολάκη τῷ τιμιωτάτῳ ἄρχοντι (ἄχρονολόγητος).

Ἀρσενίῳ (Καλούδρη) καθηγουμένῳ, καὶ σοφωτάτῳ διδασκάλῳ· 1692, μεταχειρηνίδος ὑστάτη, ἐξ Ἀνατωλικοῦ.

Ἀρσενίῳ Σταγῶν· 1719, Φεβρουαρίου 12,

Ἀρσενίῳ Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου· 1712, Νοεμβρίου 23, ἐκ τῆς ἐμῆς πατρίδος.

Γεωργάκῃ τῷ ἄρχοντι· 1686, Ιανουαρίου 15, Βραχνανόθεν.

Γεωργάκῃ τῷ φιλομαθεστάτῳ ἢ μᾶλλον φιλιατροτάτῳ· 1722, Μουνυχιῶνος ζ' φθίνοντος, Βραχνανόθεν.

Γεωργίῳ τῷ ἀνγκινώστῃ· 1716, Ἀπριλίου 24, ἐκ τῆς ἐμῆς πατρίδος.

Γεωργίῳ τῷ φιλομαθεστάτῳ. 1712, Πυανεψιδῶνος γ', πάτηθεν.

Γεωργίῳ ἱερεῖ· 1707, ἐξ Ἀνατωλικοῦ (δύο). 1713, Πυανεψιδῶνος ε' μεσοῦντος, ἐκ τῆς ἐμῆς πατρίδος γῆς. 1714, Μουνυχιῶνος ε' μεσοῦντος, ἐκ τοῦ Ἀνατωλικοῦ.

Γρηγορίῳ ἱερομονάχῳ (Θετταλῷ).

Γρηγορίῳ ἱερομονάχῳ (Μανεστῇ σχολαρχοῦντι ἐν Ἀνατωλικῷ)· 1684, Βραχνανόθεν. 1695, ἐξ Ἀνατωλικοῦ. (καὶ τρίτη ἄχρονολόγητος).

Γρηγορίῳ Κορίνθου· 1695, ἀπὸ Ἀνατωλικοῦ.

Γρηγορίῳ Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης· 1697, ἐξ Ἀνατωλικοῦ, (δύο). 1698, (ἕτεροι δύο).

Δημητρίῳ. 1695. 1696, ἐξ Ἀνατωλικοῦ. 1714, Σκυροφοριῶνος εικάδι, ἐξ Ἀρχαῶνης· Μουνυχιῶνος γ' ἐπὶ εικάδι, ἐκ τοῦ Αἰτωλικοῦ νησοῦ.

Δημητρίῳ καὶ Ἰωάννῃ τοῖς ἱερεῦσι.

Διάκῳ ἄρχοντι· 1684, ἀπὸ τὰ Βραχνανά.

Διονυσίῳ Αἰτζᾶς καὶ Ἀγράφων· 1712, Ἰουλίου 24. 1713,

μαίρου 28, ἐκ τῆς κατὰ Καστανίκην ἱερᾶς καὶ σεβασμίας μονῆς ἡ: Μοῦχα τὸ ἐπίκλημα. (καὶ δύο ἕτεροι).

Ἐπισκόπων 1707, ἐκ τοῦ νεοεργηθέντος μονυδρίου τῆς Κατοχῆς.

Εὐγενίῳ τῷ διδασκάλῳ· ἐξ Ἀθηνῶν (ἀχρονολόγητος).

Εὐγενίῳ τῷ ἱερεῖ, ἐμῷ ὁμικίμονι καὶ ἀμφιμητρίῳ ἀδελφῷ· 1717, νοεμβρίου 5.

Εὐσταθίῳ Λοκρῷ, τῷ ἐπιτηδαιοτάτῳ χρυσογίῳ· 1711, Σεπτεμβρίου 10. 1715, μαρτίου 12, ἐκ τῆς πατρίδος. 1716, ὀκτωβρίου 12, ἐκ τῆς τὴν ἀνάλιον καὶ βαθύσκιον Γοῦδην περιεχούσης χθονός· νοεμβρίου 21, ἐκ τῆς ἐμῆς πατρίδος.

Ζαχαρίᾳ ἱερεῖ· 1721, θρηγγλιῦνος εἰκάδι, ἐκ τῆς ἐμῆς πατρίδος.

Θεολογίῳ ἱερεῖ· 1722, ἐκτομῆσιωνος ε'. (ἕτερα ἀχρονολόγητος).

Θωμᾷ τῷ ἄρχοντι· 1723, μαίτου 3, ἐπὶ εἰκάδι, ἐκ τοῦ καθ' ἡμᾶς μονυδρίου τῆς ἁγίας Παρσκαυῆς. (ἕτερα ἀχρονολόγητος).

Ἱερμείᾳ ἱερομονάχῳ· δεκεμβρίου 1, ἀπὸ τὰ Βρυκκανά.

Ἱωακείμ ἱερομονάχῳ. 1692. 1714, μαίτου εἰκάδι, ἐκ κόμης τινός Ἀρχώδης καλουμένης τῶν περὶ τὴν σὴν πατρίδα τὸ Κερπενήσιον· σκιροφοριῶνος εἰκάδι.

Ἱωαννικίῳ Δημητριάδῳ· 1711, ὀκτωβρίου 15, ἐκ τῆς ἐμῆς πατρίδος. 1712, μαρτίου 25, ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἀποκρήμονις καὶ βαθυσκίοις ὄρεσι τῶν Ἀγράφων Βρυκκανῶν· σκιροφοριῶνος ζ'. 1713, ἰουλίου 9 φθίνοντος, ἀπὸ Καστανίκης· Σεπτεμβρίου 10, ἀπὸ Πετρήλου· δεκεμβρίου 10, ἀπὸ Ἀνατωλικοῦ· δεκεμβρίου 27. 1715, μαρτίου 6, ἐκ τῆς πατρίδος. 1716, μονυχιῶνος εἰκάδι, ἐκ τῆς πατρῴως χθονός· μεταχειτιῶνος λ', ἐκ τῆς κατὰ προικίαν πατρίδος· ὀκτωβρίου 12, ἐκ τῆς τὴν ἀνάλιον καὶ βαθύσκιον Γοῦδην περιεχούσης χθονός· πυκνεψιδῶ-

νο; ε' μεσοῦτος, ἐκ τῆς τὴν ἀνήλιον καὶ σκοτεινὴν Γοῦβαν περιεχοῦσαις χθονός. 1718, ἰουλίου γ' ἐπὶ εἰκάδι, ἐκ τῆς ἐνεγκαμένης· Σεπτεμβρίου 29, ἐκ τῆς πατρίδος· μεταγαλιτιῶνος· β' φθίνοντος, ἐκ τῆς πατρίδος· ὀκτωβρίου 12, ἐκ τῆς ἐν τῇ πατρίδι μονῆς τῆς ἁγίας Πικροσκευῆς· πυκνεψιδῶνος· ε' μεσοῦτος, ἐκ τῆς ἐνεγκαμένης. 1719, ὀκτωβρίου 12, ἐκ τῆς ἐν τῇ πατρίδι μονῆς τῆς ἁγίας Πικροσκευῆς.

Ἰωάννης πρεσβυτέρω καὶ οἰκονόμω. 1716, Σεπτεμβρίου 20, ἐκ τῆς πατρίδος.

Ἰωσήφ ἱερομονάχω· 1698, ἐξ Ἀνατωλικῶ.

Καλοκυρίτζη ἄρχοντι· 1711, ἰουλίου 27, ἐκ τῆς κοινῆς πατρίδος· Σεπτεμβρίου 7.

(Κωνσταντίνω) Σερβάνω ἡγεμόνι Οὐγγροβλαχίας· 1685, (ἐκ προσώπου Κάλως χήρας τοῦ ἐκεῖτε ἀποβιώσαντος Γεωκομῆ). — ἐκ προσώπου τῶν μοναχῶν Τετάρνης.

Κυρίλλω πατριάρχῃ· 1713, ἰουνίου 24 (ὡς ἐκ προσώπου Διονυσίου Λητοῦ καὶ Ἀγγάρων). 1716, Φεβρουαρίου 15 (ὡς ἐκ προσώπου τῶν μοναχῶν Τετάρνης).

Κόνστα· 1685, ὀκτωβρίου 29, ἐκ Βρακινῶν.

Κόνστα ἱερεῖ· 1717, ἰουλίου 15, ἐκ τῆς ἐνεγκαμένης. 1718, ἀπριλίου 23, ἐκ τῆς πατρίδος· ἰουλίου 19.

Κωνσταντίνω πρωτοπρεσβυτέρω τῆς κατὰ Τρίκκην ἐκκλησίας καὶ ἀρχιερατικῶ ἐπιτρόπω· 1683, ἀπὸ Βρακινά (δύο).

Κωνσταντίνω τῷ ἄρχοντι· 1715, νοεμβρίου 16, ἀπὸ κόμης Βρακινά. 1716, ἀπριλίου φθίνοντος, ἐκ τοῦ πατρῶου δεπέδου. 1717, ἰανουαρίου 7, ἐκ τῆς πατρίδος.

Κωνσταντίνω γραμματικῷ τῷ ἐκ Ζηγορᾶς· 1723, σκιροφοριῶνος θ'. λήγοντος, Βρακινῶθεν. (καὶ ἕτεροι δύο ἄχρονολόγητοι).

Λασκάρεῖ· 1695, ἀπὸ Ἀνατωλικῶ.

Μανουλάκη ταβολαρίω τῆς Θεσσαλονικέων μητροπόλεως· 1712, Ιουνίου 23, ἐκ τῆς ἐμῆς πατρίδος.

Μαυροκορδάτω Νικολάω ἡγεμόνι Οὐγγροβλαχίας· 1712, νοεμβρίου 2. (ἐτέρα ἀχρονολόγητος). 1716, φεβρουαρίου 15 (ἐκ προσώπου μοναχῶν Τετάρτης).

Μιχαήλω τῷ σπουδαιοτάτῳ· 1721, πυκνεφιδίως· δ'. λήγοντος.

Νεοφύτῳ Νυπακίτῳ καὶ Ἄρτης· 1706, ἐξ Ἀνατωλικοῦ· (καὶ ἕτεροι δύο). 1707, ἐξ Ἀνατωλικοῦ (καὶ ἕτεροι δύο). 1711, Ιανουαρίου 8, ἐκ τῆς ἐμῆς πατρίδος· Σεπτεμβρίου 1, ἐκ τῆς ἐμῆς πατρίδος. 1714, αὐγούστου 1, ἐκ τοῦ πατρίου δαπέδου. 1715, ἀνθεστηριῶνος β'. ἐπὶ δέκκ, ἐκ τοῦ πατρίου δαπέδου. 1716, φεβρουαρίου ε'. Ισταμένου ἐκ τῆς πατρώας χθονός· αὐγούστου 1, ἐκ τοῦ πατρίου δαπέδου. 1721, Ιουνίου 12, ἐκ τινος ἐν τῇ ἐμῇ πατρίδι κειμένης μονῆς· τῆς ἀγίας ὁσιομάρτυρος Πρασκευῆς, Γούθης ἐγγχωρίας οὕτω χυδαιότερον καλουμένης. 1724, φεβρουαρίου εἰκάδι, ἐκ τῆς σμικροτάτης μονῆς τῆς ἀγίας Παρασκευῆς ἐν τῇ κώμῃ τῶν ἐν Ἀγράφοις Βραβιανῶν.

Τοῖς ἐν τῇ κλεινῇ καὶ θεοφυλάκτῳ κώμῃ τοῦ μεγάλου Νεοχωρίου· 1712, ἐκ τῆς ἐμῆς πατρίδος. — Τοῖς αἰδεσιμωτάτοις ἱερεῦσι Νεοχωρίου· οἶδατε τίς, καὶ ὅθεν, καὶ ὅτε.

Νικολάω τῷ ἐξ Ἄρτης (διδασκάλῳ)· 1683, ἐκ Βραβιανῶν. 1723, σκροφοριῶνος τετάρτη, Βραβιανίθην. (καὶ ἐτέρα ἀχρονολόγητος).

Νικολάω ἱερεῖ· 1683, ἐκ Βραβιανῶν.

Παναγιώτῃ ἄρχοντι· 1685, Ιουνίου 5, ἀπὸ Βραβιανῶν· Σεπτεμβρίου 28. (καὶ ἐτέρα ἀχρονολόγητος).

Παρθενίῳ ἡγουμένῳ τῆς μονῆς τῶν Μεγάλων Πυλῶν καὶ τῷ ἱερομονάχῳ Γρηγορίῳ· 1683, αὐγούστου 16, ἀπὸ Βραβιανῶν.

Παρθενίῳ ἱερομονάχῳ· 1686, δεκεμβρίου 21, ἐκ Βραβιανῶν.

Παρησιώ Ιερεϊ· 1720, βοηδρομιῶνος β'. φθίνοντος, ἐκ τῆς ἑμῆς πατρίδος. 1721, θεργηλιῶνος εἰκάδι, ἐκ τῆς ἐν τῇ πατρίδι μονῆς τῆς ἁγίας Παρασκευῆς, ἧτις καὶ Γούδα τοῖς ἐγχαφίοις κοινότερον λέγεται.

Πχωμιώ Ιερομονάχω. (ἀχρονολόγητος).

Σουμμάκω Ἀγγέλω τῷ εὐγενεστάτῳ καὶ λογιστάτῳ εἰς Ζάκυνθον· 1706, ἐξ Ἀνατωλικοῦ.

Στεράνω Σερῶν· 1715, πυκνεψιδῶνος μεσοῦντος, ἐκ τῆς πατρίδος. 1716, μετχγειτινῶνος ζ'. λήγοντος, ἐκ τοῦ πατρῖου ἐδάφους. 1720, μουνυχιῶνος ς'. μεσοῦντος, ἐκ τῆς ἐν τῇ πατρίδι μονῆς τῆς ἁγίας Παρασκευῆς· σκίροφοριῶνος θ'. φθίνοντος, ἐκ τῆς ἁγίας Παρασκευῆς· μετχγειτινῶνος εἰκάδι, ἐκ τῆς ἁγ. Παρασκευῆς. 1722, ἐκτομβαιῶνος ι'. ἐκ τῆς ἁγ. Παρασκευῆς. (καὶ ἕτεραι εἰς ἀχρονολόγητοι).

Συμεῶν Φανκρίου καὶ Νεοχωρίου· 1718, δεκεμβρίου 7, ἐν τῆς κατὰ τὴν κώμην τῶν Βραχνιανῶν ἀνήλιου Γούδης. 1721, Ιανουαρίου ζ'. Ισταμένου. 1723, φεβρουαρίου 27, ἐκ τῆς κατὰ τὴν ἀνήλιον Γούδην τῶν Βραχνιανῶν μονῆς τῆς ἁγίας Παρασκευῆς· ὀκτωβρίου 29, ἐκ τοῦ μονυδρίου τῆς ἁγίας Παρασκευῆς. καὶ (ἀνευ ἔτους) ἐκ τῆς βαθυσκίου Γούδης τῶν Ὑπερβριανῶν ἢ Βραχνιανῶν.

Χατζῆ Χριστῷ ἄρχοντι τῷ ἐκ Περμεριτῶν εἰς Θεσσανίκην· 1711, Ιουλίου 18, ἐκ Βραχνιανῶν. (καὶ ἕτερά ἀχρονολόγητος).

Τοῖς ὀπουδήποτε φιλοθέοις χριστιανοῖς· 1711, δεκεμβρίου 10. — Συστατικὴ ὑπὲρ πτωχῆς τινος γυναικὸς ἀχρονολόγητος. — Προτρεπτικὴ εἰς ἐλεημοσύνην· 1686.

Χριστοφόρῳ Ιερομονάχω· 1697, ἐξ Ἀνατωλικοῦ, ἐπιστολὰι δύο (1). 1706, ἐξ Ἀνατωλικοῦ. 1711, αὐγούστου 5, ἐκ

(1) Ἐν ταύτῃ ἀποκαλεῖ τὸ Ἀνατωλικὸν « ὅμοιον τῇ ἀμφιρρῦτῳ καὶ ἀναποδράστῳ τῆς Καλυψοῦς νήσῳ ».

τῆς ἑμῆς πατρίδος· Σεπτεμβρίου 1, Βρυξιννόθεν· μιμηκκητριῶ-
νος α'. ἐπὶ δέκκ, Βρυξιννόθεν· πυκνεψιδῶνος ζ'. μεσοῦντος, ἐκ
τῆς ἑμῆς προικοπατρίδος· δεκεμβρίου 7. 1712, πυκνεψιδῶνος
ι'. ἐκ Βρυξινκῶν. 1713, ποσειδεῶνος ζ'. λήγοντος. 1714, βοη-
δρομιῶνος ὑστάτη, πάτρην· δεκεμβρίου 12, ἀπὸ Καστανίας.
1716, μιμηκκητριῶνος σ'. Ισκιμῆνου· μιμηκκητριῶνος β'. φθί-
νοντος, ἐκ τῆς ἐνεγκημένης. 1718, ποσειδεῶνος εἰκάδι (2).
1719, αὐγούστου 26, ἐκ τοῦ μονυδρίου τῆς ἀγίας Παρκευῆς.
1722, ἑκτωβρίου 30, ἐκ τῆς ποτὲ μὲν κοινῆς, νῦν δὲ ἰδικζού-
σης προικίας. (καὶ ἕτεράι τινες ἀβρονολόγηται).

6.

Σεργίου Μακραίου ἐπιστολαί.

1774. Τῷ σορολογιωτάτῳ Κυρίλλῳ, ἑκτωβρίου 8. Τῷ
λογιωτάτῳ κυρίῳ Ἰωάννῃ, ἑκτωβρίου 20. Τῷ αὐτῷ, κατὰ δε-
κέμβριον. Τῷ σορολογιωτάτῳ μοι πατρί τι καὶ διδασκάλῳ κυ-
ρίῳ Θεοφάνει.

1775. Τῷ σορολογιωτάτῳ Κυρικῷ, κατὰ νοέμβριον. Τῷ
λογιωτάτῳ Γεωργίῳ, κατὰ νοέμβριον. Τῷ διδασκάλῳ Θεοφά-
νει. Τῷ λογιωτάτῳ κυρίῳ Ἰωάννῃ (δύο). Τῷ λογιωτάτῳ Γεωρ-
γίῳ. Τῷ σορολογιωτάτῳ Κυρικῷ. Χρυσάνθῳ ἱερομονάχῳ.

1776. Τῷ πανοσιολογιωτάτῳ Κυρίλλῳ, κατὰ φεβρουάριον.
Τῷ αὐθέντῃ Μολδαβίας, ἀπριλίου 9. Τῷ πανοσιολογιωτάτῳ
Κυρίλλῳ, ἰουλίου 17. Τῷ σορολογιωτάτῳ Κυρικῷ, αὐγού-
στου 14.

1777. Τῷ διδασκάλῳ Κυρίλλῳ, μαρτίου 15. Τῷ λογιω-
τάτῳ Κυρικῷ, μαρτίου 15.

(2) Ἐν ταύτῃ υπογράφεται «Ὁ ὄπὸ σοῦ τῷ μὲν δοκίμῳ σοφώτα-
τος ἐπιγραφόμενος, τῷ δὲ εἰναι καὶ τῇ ἀληθείᾳ Κοροῖβου καὶ Μελετί-
δου τῶν περιδομένων ἐκείνων ἀνεπητότατος».

1778. Κυρίλλω πνευματικῷ καὶ διδασκάλῳ, ἰανουαρίου 8. Τῷ πανοσιολογιωτάτῳ Γαβριήλ, ἰανουαρίου 17. Τῷ αὐτῷ, ἰανουαρίου 31. Τῷ λογιωτάτῳ Γεωργίῳ, κατὰ ἰανουάριον. Τῷ πανιερωτάτῳ Κίκι καὶ Θερυμίῳ, φεβρουαρίου 5. Τῷ λογιωτάτῳ Γεωάννῃ, κατὰ φεβρουάριον. Κυρίλλῳ τῷ πνευματικῷ καὶ διδασκάλῳ, μαρτίου 25. Τῷ λογιωτάτῳ Ἰωάννῃ, νοεμβρίου 18. Τῷ σοφολογιωτάτῳ Κυρίλλῳ, νοεμβρίου 20. Τῷ διδασκάλῳ Γαβριήλ, δεκεμβρίου 25.

1779. Τῷ λογιωτάτῳ Ἰωάννῃ, κατὰ φεβρουάριον. Τῷ λογιωτάτῳ Γεωργίῳ διδασκάλῳ τῆς Ἀδριανουπόλεως, κατὰ φεβρουάριον. Τῷ πανοσιολογιωτάτῳ διδασκάλῳ κύρ Τιμοθέῳ εἰς Σικιτίστην, μαρτίου 1. Τῷ πανιερωτάτῳ Ἀδριανουπόλεως κυρίῳ Νοκηρόφῳ, μαρτίου 20. Τῷ καθηγουμένῳ τῆς ἐν Γκοβόροις μονῆς κυρίῳ Γαβριήλ, ἀπριλίου 9. Τῷ ιερολογιωτάτῳ κύρ Ἰωσήφῳ (εἰς Ἄγραφα) μαίου 17. Τῷ σοφωτάτῳ μοι διδασκάλῳ Θεοφάνει, μαίου 19. Τῷ λογιωτάτῳ Ἰωάννῃ, ἰουλίου 25. Τῷ διδασκάλῳ Κυρίλλῳ, ἰουλίου 28. Τῷ λογιωτάτῳ Ἰωάννῃ, Σεπτεμβρίου 27. Τῷ αὐτῷ, νοεμβρίου 16. Τῷ πανοσιωτάτῳ καθηγουμένῳ Γαβριήλ, νοεμβρίου 17. Τῷ διδασκάλῳ κυρίῳ Χρυσάνθῳ, δεκεμβρίου 7.

1780. Τῷ λογιωτάτῳ Ἰωάννῃ, ἰανουαρίου 8. Τῷ σοφολογιωτάτῳ διδασκάλῳ Χρυσάνθῳ, ἰουλίου 1. Τῷ διδασκάλῳ καὶ πνευματικῷ Κυρίλλῳ, ἰουλίου 24. Τῷ ἀγίῳ Καστορίκι Γενναδίῳ, ἰουλίου 25.

1781. Τῷ ἀγίῳ Καστορίκι Γενναδίῳ, ἀπριλίου 25. Τῷ πανοσιωτάτῳ διδασκάλῳ Κυρίλλῳ, νοεμβρίου 23. Τῷ λογιωτάτῳ Ἰωάννῃ, νοεμβρίου 25.

1782. Τῷ λογιωτάτῳ Ἰωάννῃ, ἰανουαρίου 3. Τῷ λογιωτάτῳ Παναγιώτῃ, κατὰ ἰανουάριον. Τῷ αὐτῷ, ἀπριλίου 20. 20. Τῷ πνευματικῷ καὶ διδασκάλῳ Κυρίλλῳ, μαίου 9. Τῷ αὐτῷ, ἰουνίου 20. Μοναχῷ Διονυσίῳ τῷ ἀπὸ Θεσσαλονίκης,

Ιουλίου 9. Τῷ λογιωτάτῳ Ἰωάννῃ, κατὰ ἰούλιον. Τῷ πνευρωτάτῳ ἀγίῳ Λυχνιδῶν, αὐγούστου 7. Τῷ διδασκάλῳ Κυρίλλῳ, αὐγούστου 14. Τῷ ἀπὸ Θεσσαλονίκης μοναχῷ Διονυσίῳ, Σεπτεμβρίου 20. Τῷ πρῶν Θεσσαλονίκης Διακασκηνῷ τῷ ὑστερον Διονυσίῳ, νοεμβρίου 17.

1783. Τῷ ἀγίῳ Σμύρνης Προκοπίῳ, Φεβρουαρίου 21. Τοῖς λογιωτάτοις διδασκάλοις τῆς ἐν τῷ ἀγίῳ Ὅρει σχολῆς, Σεπτεμβρίου 20. Καλλινίκῳ Τουρνόβου, νοεμβρίου 7. Τῷ διδασκάλῳ Ἰωάννῃ, νοεμβρίου 20.

1784. Τῷ διδασκάλῳ Ἰωάννῃ, ἰουλίου 11. Τῷ πανοσιωτάτῳ Κυρίλλῳ, Σεπτεμβρίου 22. Τῷ ὁσιωτάτῳ κυρίῳ Χριστοφόρῳ, Σεπτεμβρίου 22.

1785. Τῷ διδασκάλῳ Γεωργίῳ εἰς Ἀθριανούπολιν, Φεβρουαρίου 21. Τῷ πνευματικῷ καὶ διδασκάλῳ Κυρίλλῳ, Φεβρουαρίου 28. Τῷ λογιωτάτῳ Παντελεήμονι εἰς Σκόπελον, κατὰ Φεβρουάριον. Τοῖς λογιωτάτοις διδασκάλοις τῆς σχολῆς τοῦ ἀγίου Ὄρους, κατὰ Φεβρουάριον. Τῷ σοφολογιωτάτῳ Χρυσάνθῳ εἰς Νάξον, Μαρτίου 9. Τῷ λογιωτάτῳ ἐν διδασκάλοις καὶ πανοσιωτάτῳ ἐν ἱερομονάχοις προσεσθῆτι τῆς καπέλης τῶν ὀρθοδόξων Γραικῶν εἰς Βιέννην κυρίῳ Γαβριήλ (Καλλονᾷ) Ἰουνίου 3. Τῷ λογιωτάτῳ Παναγιώτῃ Παλαμᾷ, Ἰουνίου 11. Τῷ ἐν ἱερομονάχοις σοφῷ διδασκάλῳ Ἰακώβῳ, κατ' ἰούνιον. Τῷ ἱερολογιωτάτῳ διδασκάλῳ κυρίῳ Ἰακώβῳ εἰς Σάμον, ἰουλίου 25. Γερασίμῳ Ἀλεξανδρείας, ὀκτωβρίου 11. Τῷ διδασκάλῳ Κυρίλλῳ, ὀκτωβρίου 15. Τῷ διδασκάλῳ Ἰακώβῳ εἰς Σάμον, κατ' ὀκτώβριον.

1786. Τῷ διδασκάλῳ Κυρίλλῳ, Ἰανουαρίου 8. Τῷ πανοσιολογιωτάτῳ διδασκάλῳ Ἰακώβῳ, Φεβρουαρίου 26. Τῷ πανοσιωτάτῳ ἀρχιμανδρίτῃ Δοσιθέῳ, ἀπριλίου 23. Τῷ πανοσιωτάτῳ διδασκάλῳ Ἰωάννῃ εἰς Ἰάσιον, Μαρτίου 8. Τῷ ἀγίῳ Μύρων κυρίῳ Ἰωάννῃ, ἀπριλίου 30. Τῷ διδασκάλῳ Ἰωάννῃ εἰς Ἰά-

σιον, μαΐου 20. Τῷ ἱερομονάχῳ Γεωργίῳ (Καλλονῆ) εἰς Βιέννην, ἰουνίου 7. Τῷ πνευματικῷ καὶ διδασκάλῳ Κυρίλλῳ, ἰουλίου 24. Τῷ σκουρόλακτι τῆς μονῆς Βατοπεδίου Ἰωσήφ, ἰουλίου 25. Τῷ μεγάλῳ ποστυλιτικῷ Δημητρίῳ (Ράλλῃ) κατ' ὀκτώβριον (1).

1787. Τῷ πανοσιολογιατῷ διδασκάλῳ τῆς Σάμου Ἰακώβῳ, ἀπριλίου 27. Τῷ πνευματικῷ καὶ διδασκάλῳ Κυρίλλῳ, ἰουνίου 1. Τῷ αὐτῷ, ὀκτωβρίου 12.

1788. Ἐπισκόπῳ Μποζίου Δοσιθέῳ, ἰανουαρίου 17. Τῷ διδασκάλῳ Κυρίλλῳ, μαΐου 9. Τῷ πανιερωτάτῳ ἀγίῳ Καστορίας, κατὰ σεπτέμβριον. Τῷ πανιερωτάτῳ ἀγίῳ Γρίκκῃς. Τῷ ἐνδοξοτάτῳ ἔρχοντι μεγάλῳ ἀρχιερατικῷ Κωνσταντίνῳ Ράλλῃ.

1789. Τῷ διδασκάλῳ Κυρίλλῳ, ἰανουαρίου 19. Τῷ διδασκάλῳ Ἰακώβῳ εἰς Σάμον, φεβρουαρίου 3.

1791. Τῷ διδασκάλῳ Κυρίλλῳ, δεκεμβρίου 8. Τῷ αὐτῷ, δεκεμβρίου 13.

1792. Τῷ αὐθέντῃ Μολδοβλαχίας Ἀλεξάνδρῳ Μουρούζῃ, ἰανουαρίου 15. Τῷ διδασκάλῳ Κυρίλλῳ, ἰουνίου 7. Τῷ πανιερωτάτῳ Νέων Πατρῶν Πολυκάρπῳ, νοεμβρίου 11. Τῷ αὐθέντῃ Μολδοβλαχίας, δεκεμβρίου 15. Τῷ πανοσιωτάτῳ μεγάλῳ ἀρχιερατικῷ κυρίῳ Ἰωσήφ, κατὰ δεκέμβριον.

1793. Τῷ πανιερωτάτῳ Κίτρου, αὐγούστου 15. Τῷ ἀρχιερατικῷ κυρίῳ Ἰωσήφ, κατὰ νοέμβριον.

1794. Τῷ σοφολογιατῷ διδασκάλῳ Ἰωάννῃ, ἰουνίου 27. Τῷ αὐτῷ, νοεμβρίου 5. Εὐγενίῳ Βούλγαρῃ, δεκεμβρίου 9. Τῷ πατριάρχῃ Προκοπίῳ, δεκεμβρίου 12.

1795. Τῷ πρώτῳ πατριάρχῃ Νεοφύτῳ, ἰανουαρίου 24. Τῷ αὐθέντῃ Μολδοβλαχίας, ἰουλίου 13. Τῷ πανιερωτάτῳ Κυζίκου, κατ' ἰούλιον. Τῷ πανιερωτάτῳ Προκοπήσου.

1797. Τῷ λογιατῷ Γεωργίῳ, φεβρουαρίου 10. Δοσιθέῳ Οὐγγροβλαχίας, μαρτίου 19. Τῷ λογιατῷ γραμματικῷ Στε-

(1) Διατίθει μαθητῆς τοῦ Μακρίου.

ράνω, μαρτίου 19. Τῷ πανιερωλωτάτῳ Βηθλεέμ, μαρτίου 19. Τῷ σοφωτάτῳ διδασκάλῳ Κυρίλλῳ, κατ' ἀπρίλιον. Τῷ ἀρχιμανδρίτῃ Ἰωσήφ, ἰουνίου 9.

1799. Τῷ αὐθέντῃ Μολδαβίας Κωνσ. Ὑψηλάντῃ, ἰουνίου 14.

1800. Τῷ αὐθέντῃ Μολδαβίας Κωνσταντίνῳ Ὑψηλάντῃ, κατὰ μάρτιον. Τῷ αὐθέντῃ Οὐγγροβλχίας, Ἀλεξάνδρῳ Κωνσταντίνῳ Μουρούζῃ, αὐγούστου 23. Τῷ αὐθέντῃ Μολδαβίας Κωνσταντίνῳ Ὑψηλάντῃ, δεκεμβρίου 12.

1801. Τῷ αὐθέντῃ Μολδαβίας Κωνσ. Ὑψηλάντῃ, μαρτίου 16.

1803. Τῷ πνευματικῷ καὶ διδασκάλῳ Κυρίλλῳ, μαρτίου 7. Τῷ λογιωτάτῳ Ἰωάννῃ, μαρτίου 17. Εὐγενίῳ Βούλγαρῃ, δεκεμβρίου 12.

Ἀχρονολόγητοι.

Τῷ πανιερωτάτῳ καὶ σοφωτάτῳ ἐν ἀρχιερεῦσιν Εὐγενίῳ Βούλγαρῃ εἰς Πετρούπολιν. Τῷ ἐν ὅσις σοφῷ Χριστοφόρῳ. Τῷ μεγάλῳ λογοθέτῃ κυρίῳ Δημητρίῳ, εἰς Βουκουρέστι. Τῷ λογιωτάτῳ Φωτίῳ. Τῷ ἐρωτήσαντι διδασκάλῳ Ἰωακείμ. Τῷ σοφολογιωτάτῳ Κυριακῷ (ἐπιστ. 3). Τῷ αὐθέντῃ Οὐγγροβλχίας Ἀλεξ. Κωνστ. Μουρούζῃ (ἐπιστ. 5). Τῷ αὐθέντῃ Μολδαβίας (ἐπιστ. 2). Τῷ διδασκάλῳ Ἀγαπίῳ. Τῷ διδασκάλῳ Μανασσῆ. Τῷ πανιερωτάτῳ Οὐγγροβλχίας Δοσιθέῳ. Τοῖς ἐμοῖς λίαν ἀγαπητοῖς Ἀγαπίῳ καὶ Διονυσίῳ. Τῷ Νικομηδείᾳ Μελετίῳ. Ἀνωμόμῳ ἀρχιερεῖ. Τῷ ἀγίῳ Λυχινιδῶν Γρηγορίῳ, νοεμβρίου 28. Τῷ πολυμαθεστάτῳ ἔρχοντι κωμαράτῃ Τῷ εὐγενεστάτῳ ἔρχοντι . . . : Τῷ διδασκάλῳ καὶ πνευματικῷ Κυρίλλῳ (2). Τῷ λογιωτάτῳ Ἰωάννῃ εἰς Ἰάσιον. Τῷ λογιωτάτῳ Γεωργίῳ εἰς Ἀδριανούπολιν. Κωνσταντίνῳ . . . Τῷ λογιωτάτῳ Παναγιώτῃ (Παλαμᾷ). Ἀγίῳ καθηγουμένῳ. . .

Η.
ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ
(1538 — 1684.)

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions and activities. It emphasizes that proper record-keeping is essential for transparency and accountability, particularly in the context of public administration and government operations. This section outlines the various methods and tools used to collect, store, and analyze data, ensuring that information is readily accessible and reliable.

2. The second part of the document focuses on the challenges and opportunities associated with digital transformation. It explores how emerging technologies, such as artificial intelligence, cloud computing, and big data analytics, are reshaping the way organizations operate. While these technologies offer significant benefits in terms of efficiency and innovation, they also present new risks and challenges, such as data privacy concerns and the need for robust cybersecurity measures.

3. The third part of the document addresses the importance of fostering a culture of innovation and continuous learning. It argues that organizations must encourage employees to think creatively and embrace change in order to stay competitive in a rapidly evolving market. This involves providing training and development opportunities, as well as creating a supportive environment where experimentation and failure are viewed as part of the learning process.

4. The fourth part of the document discusses the role of leadership in driving organizational success. It highlights the importance of clear communication, strategic vision, and effective decision-making. Leaders are encouraged to lead by example, demonstrating integrity and a commitment to the organization's mission and values. This section also touches on the importance of building strong relationships with stakeholders and fostering a sense of community within the organization.

5. The fifth and final part of the document provides a summary of the key findings and recommendations. It reiterates the importance of data-driven decision-making, digital transformation, innovation, and strong leadership. The document concludes by expressing confidence in the organization's ability to overcome challenges and achieve its long-term goals through a combination of strategic planning and effective execution.

Ἱεραμίς Α' τὸ β'. — 7047 (1538-1539). Ἀφιερωτικὸν τῆς ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ Ἠρόγγκ πατριαρχικῆς κατοικίας μετὰ τῆς περιοχῆς, κήπου καὶ ἀμπέλου, εἰς μετόχιον καὶ γνήσιον κτήμα τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίης (1).

Ἰωάσαφ Β'. — 7072, Ἰνδικτιῶνος ζ', (1563). Περὶ τοῦ διοικηθῆαι τὰ τῆς ἐκκλησίης δι' ἐπιτρόπων κληρικῶν καὶ ἀρχόντων, καὶ περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ πατριάρχου ἀφιερώσεως χιλίων φλωρίων τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, ἧτοι τῇ ἱερᾷ μονῇ τῆς Παμκακρίστου. Κατ' Ἰνουάριον (1564), περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ πατριάρχου ἀφιερωθέντων χιλίων φλωρίων τῇ ἀγίᾳ μονῇ τῆς Παμκακρίστου, ἧτοι τῷ πατριρχεῖῳ, καὶ περὶ διορισμοῦ ἐπιτρόπων εἰς διοίκησιν αὐτῶν τε καὶ τῶν ἐλευσομένων χρημάτων, τοῦ μεγάλου οἰκονόμου πρεσβυτέρου Θεοδώρου, τοῦ κύρ Ἀντωνίου Κεντακουζηνοῦ τοῦ ἀπὸ τὸν Γαλατῆν, τοῦ κύρ Μωζάλου τοῦ Γαβρᾶ, τοῦ κύρ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, καὶ ἀπὸ τῶν Καραμπινιωτῶν τοῦ κύρ Καρατζᾶ.

Μητροπάνης Γ'. — 7074 ἰνδ. θ', κατ' ἰούλιον (1566), περὶ τῶν ἀφιερωμάτων τῆς Τριανταφυλλίνης θυγατρὸς Χατζῆ Δημητρίου εἰς τὸν ἐν Ὑψιωμαθίοις ναὸν τῆς Παναγίης τῆς ἐπονομαζομένης Χρυσκληθινῆς.

(1) Τῆς δωρεῆς ταύτης μὲνηται καὶ Δοσίθεος (περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχευσάντων), καὶ Ἄθην. δ' Ὑψηλάντης (ἔστω σελ. 67).

Μητροφάνης Γ'. — 7077, ινδ. ιβ', κατὰ Σεπτέμβριον (1568) σιγίλλιον περί τοῦ, ὅτι ἡ ἐν Παροναζίζῃ ἐκκλησίαι τῆς Πρωτοθρόνου ἐδόθη παρὰ τοῦ κτήτορος αὐτῆς; Νικολάου Σπανοῦ Ἀκροστιχίου εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ παπᾶ Γεωργίου τὸν Σπανὸν καὶ τοὺς ἐξ αὐτοῦ ἀπογόνους, εἰς δὲ τὸν ἕτερον υἱὸν αὐτοῦ παπᾶ Ἰωάννην ἐδόθησαν τὰ δύο παρεκκλητήδια τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ τοῦ ἁγίου Ἀκινδύνου, καὶ οὕτως ὀφείλουσι μένειν (1).

Ἱερεμίας Β'. — 7087, ινδ. ζ', κατ' ὀκτώβριον (1578), πράξις συνοδικὴ περί τῶν χιλίων φλωρίων τῶν ἀριερωθέντων ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Ἰωάννου, ὅτι παρέδωκεν αὐτὰ ὁ προκατοχος Μητροφάνης τῷ Ἱερεμίᾳ, ἀγοράσκειν δι' αὐτῶν τὸ ὄσπιτιον τοῦ Γζκούση τὸ πλησίον τοῦ πατριαρχείου καὶ τοῦ γυναικείου μοναστηρίου εἰς κτήσιν τῆς Μεγ. ἐκκλησίας. (ἄνευ ἡμερομηνίας), σημείωσις ἀριερώσεως τῆς Κριτοπουλίνης ἐκ Χρυσοκεράμου τῶν κτημάτων αὐτῆς εἰς τὴν Μ. ἐκκλησίαν.

Μητροφάνης Γ' τὸ β'. — 7088, ινδ. η', κατ' ἰούλιον (1580), πρὸς τὸν Παροναζίζ, ἕνα ἔχωσι καὶ οἱ τρεῖς ὁμοῦ ἱερεῖς τὴν ἐν τῇ νήσῳ ἐκκλησίαν τῆς Πρωτοθρόνου. (ἄνευ ἡμερομηνίας), βεβαιωτικὸν τῆς ἀριερώσεως τοῦ πρώην ἡγεμόνος Μολδαβίας Πέτρου βοεβόδα εἰς τὴν Μ. ἐκκλησίαν τῶν ὀσπιτίων αὐτοῦ, τῶν ποτὲ ἰδιοκτητῶν τοῦ Ράλη.

Ἱερεμίας Β' τὸ β'. — 7090, ινδ. ι', κατὰ μάιον (1582), περί τῶν ἐκδοθέντων συνοδικῶν γραμμάτων εἰς ἐπικύρωσιν τῶν ἐν Ρεθύμνῃ ἐννέα κελλιῶν τῶν ἀριερωμένων τῇ Μ. ἐκκλησίᾳ, καὶ περί τῶν ἀνακτισάντων αὐτὰ ἰδίᾳ δαπάνῃ Μανουὴλ Δημητρίου Ἀρχιδόνη, Γεωργίου Μαυροειδή, Ἀλεξίου Ντερμόνα, καὶ Φάντη Γρίτη.

(1) Ἐν τῇ σιγίλλῳ τούτῳ μνημονεῖται παρόντες « καὶ οἱ τιμωτάτοι κληρικοὶ καὶ Σταυροφόροι τῆς Μεγάλης ἐκκλησίας ».

Θεόκλητος Β'. — 7093, Ινδ. ιγ', κατὰ μᾶτον (1585),
περὶ τοῦ δοθῆναι τὴν ἐξαρχίαν Σάμου τῷ πρωτοποστολαρίῳ
Κωνσταντίνῳ (1).

Ἱερεμίας Β' τὸ γ'. — 7098, Ινδ. γ', μαζοῦ 25 (1590),
σημειώσεις περὶ ἀφιέρωσης τοῦ Καραϊωάννου ἐκ Στενίτης τῆς
Χριστιανοπούλεως ἐνὸς ἀμπελίου ἐν χωρίῳ Τσινάρι τῆς Νικο-
μηδείας εἰς τὴν Μ. ἐκκλησίαν.

. — 7108, Ινδ. ιγ', ὀκτωβρίου 29 (1599), ἡ-
μέρη δευτέρα, παρτίτης τοῦ Ναυπλίου καὶ Ἄργους Παρθε-
νίου (2).

Ματθαῖος Β' τὸ γ'. — 7108, Ινδ. ιγ', κατ' ἰούνιον (1600),
καθαίρεσις τοῦ Κύπρου Ἀθανασίου, γνώμη καὶ τοῦ Ἀλεξαν-
δρείας Μελετίου Πηγᾶ.

Ματθαῖος Β' τὸ γ'. — 7109, Ινδ. ιδ', κατὰ Ἰανουάριον
(1601), γράμμα πρὸς τοὺς Κυπρίους, ὅτι καλῶς ἐκλεχθεὶς ὁ
Βενιαμῖν, ἔλαβε τὸ μπεράτιον καὶ ἀπῆλθεν εἰς Κύπρον. Φε-
βρουαρίου 28, ὑπόμνημα Αἴνου Παρθενίου, ἀντὶ τοῦ ἀποθανόν-
τος. Φεβρουαρίου 28, ὑπόμνημα Λακεδαιμονίης Ἰεζεκιήλ, ἀντὶ
τοῦ καθαιρεθέντος καὶ παυθέντος Μακκρίου. Μαρτίου 13, αἴ-
τησις Κορίνθου Ἀνθίμου περὶ χειροτονίας ἐπισκόπων. Μαρτίου
24, ὑπόμνημα Λακεδαιμονίης Χρυσάνθου, ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος
Γεζεκιήλ. Μαζοῦ 15, καθαίρεσις τοῦ Ακρίστης Διονυσίου, ὡς
ἀποστατήσαντος κατὰ τῆς βασιλείας τοῦ σουλτάν Μεχμετ (3),
καὶ ὑπόμνημα τοῦ διαδόχου αὐτοῦ Θεωνᾶ. Μαζοῦ 15, ἱερέως
Μεθυμναίου ὑπόσχεσις, ὅτι οὐκ ἐπιμυθήσεται εἰς τὰ τελέωνια
τῆς χώρας, οὐδέ πρὸς τοὺς κρατοῦντας συναναστραφῆσεται.

(1) Ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ ἡμετέρῳ Βιογραφικῷ σχεδιάσματι περὶ Ἱε-
ρεμίου Β'.

(2) Ἐν τούτῳ δὲν μνημονεύεται ὁ πατριάρχου.

(3) Περὶ τούτου βλ. Τουρκοκρατουμένην Ἑλλάδα σελ. 211, ἐν ᾗ
διορθωτῶν τὸ ἔτος 1611.

Μαΐου 18, συμφωνία τῶν Συναγῶν μετὰ Ἀκυρεντίου τοῦ Σιναίου. Κατ' ἰούνιον, ὑπόμνημα τοῦ Σοφίας Ἰωάσαφ, ἀντί τοῦ τελευταίου Γρηγορίου. Ἰουλίου 24, σιγίλλιον περὶ τοῦ ἐν Ἐβρουμλιανοῖς τῆς ἐπαρχίας Χαλκηδόνος μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος.

Ματθαῖος Β' τὸ γ'. — 7110, ἰνδ. ε'. Κατ' ὀκτώβριον (1601), ὑπόμνημα τοῦ Μηδείας Γαβριήλ. Κατὰ νοέμβριον, περὶ ἐξώσεως τοῦ Νκυπλίου καὶ Ἄργου Παρθενίου, καὶ ἀντικαταστάσεως αὐτοῦ. Νοεμβρίου 23, ἡμέρα δευτέρα, ὑπόμνημα Νκυπλίου καὶ Ἄργου Ἀνθίμου, ἀντί τοῦ παραιτηθέντος Παρθενίου. Δεκεμβρίου 2, ὑπόμνημα Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου Ἰωάσαφ, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Σεραφεῖμ (1). (ἄνευ ἡμερομηνίας) ὑπόμνημα Δαμαλῶν καὶ Πεδιάδος Ἀθανασίου, κατὰ τὴν ἀνω αἴτησιν τοῦ Κορίνθου.

Νεόφυτος Β'. — 7110, ἰνδ. ε' (1602), κατὰ φεβρουάριον, ἐπικυρωτικὸν τῆς ἐπὶ Ματθαίου δοθείσης ἐξαρχίας τῶν νήσων Καλύμνου, Σέρφου καὶ Ἀμουργοῦ εἰς τὸν πρωτοκακονάρχην τῆς Μ. ἐκκλησίας Μιχαήλ. Κατὰ φεβρουάριον, περὶ συνοικεσίου τοῦ ἐκ Καρχακνίας Φωτίου τοῦ Μουράτη μετὰ τῆς ἀγγλικῆς Ἀρτὴν ἀποθανούσης ἐκ τῆς συζύξεως, ὅτι οὐ λογίζεται εἰς πρῶτον γάμον. Μαρτίου 28, ὑπόμνημα Αἴνου Μελετίου. Κατὰ μάρτιον, περὶ τοῦ Σταγῶν Διονυσίου τοῦ ὑπὸ τοῦ Ἀκρίστου Διονυσίου καλῶς χειροτονηθέντος, ὑπὸ δὲ τοῦ Γερεμίου ἐξωσθέντος. Ἀπριλίου 3, ὑπόμνημα Ἀθηνῶν Σαμουήλ, ἀντί τοῦ μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Ματθαίου ἀναχθέντος εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον Νεοφύτου. Κατ' ἀπρίλιον, καθάρσεις τοῦ Δρυϊνουπόλεως Νεοφύτου, ὡς μὴ πληρώσαντος τῷ πατρὶ Νικολάφ τὰς δεκαπέντε χιλιάδας ἀσπρων, καθὼς εἶχε συμβιβασθῆ. Κατ' ἀπρίλιον, τόμος συνοδικὸς περὶ πληρωμῆς

(1) Βλ. Τυρκοκρατουμένη Ἑλλάδα σελ. 215.

παρ' ἐκάστου ἀρχιερέως τῆς ἀναλογισάσης μερίδος εἰς ἐξόφλησιν τῶν χρεωστούμενων τριάκοντα φορτίων ἄσπρων. Μαΐου 28, ὑπόμνημα Χριστιανουπόλεως Διονυσίου, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Συμεῶν. Μαΐου 29, ὑπόμνημα Νέων Πατρῶν Παρθενίου, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Γαβριήλ. Κατ' αὐγούστον, πρὸς τοὺς Κυπρίους, ἐπικύρωσις τοῦ ἀρχιεπισκόπου αὐτῶν Βενιαμίν.

Νεφύτος Β'. — 7111, ἰδ. α', Σεπτεμβρίου 24 (1602), ὑπόμνημα Ἀγκύρας Παρθενίου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος. Δεκεμβρίου 3, ὑπόμνημα Ἀθηνῶν Ναθαναήλου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Σαμουήλ. Δεκεμβρίου 14, ὑπόμνημα Μηδείας Ἀρσενίου, ὑπὸ τῆς ἐπαρχίας Ζητηθέντος.

Ραφαήλ Β'. — 7111, ἰδ. α' (1603). Μαρτίου 18, ὑπόμνημα Σοφίας Νεοφύτου, ἀντί τοῦ προεδρικῶς διωρισμένου προέδρου Βιδύνης. Μαρτίου 28, παραίτησις Μιτυλήνης Παϊσίου, διὰ λόγου ἀσθενείας. Κατὰ μέρτιον, καθαιρέσις Πιροναζίκας Ἀθανασίου, καὶ ὑπόμνημα τοῦ διαδόχου αὐτοῦ Ἰωακείμ. Ἀπριλίου 10, βεβαίωσις Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου Ἰωάσαφ, ὅτι οὐχὶ αὐτὸς ἔγραψε τὸ « βία καὶ τυραννίδι ». Ἀπριλίου 21, ὑπόμνημα Μιτυλήνης Δκηίλ, ἀντί τοῦ παραιτηθέντος Παϊσίου. Κατὰ μάρτιον, τόμος περὶ ἐνοικίσεως πάντων τῶν ἀρχιερέων ἐν τοῖς κελλοῖς τοῦ πατριαρχείου. (Ἄνευ ἡμερομηνίας), ἀνωνύμου ὁμολογία περὶ ὧν εἰσέπραξεν εἰσοδημάτων τοῦ ἀρχιεπισκόπου Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου Ἰωάσαφ.

Ραφαήλ Β'. — 7112, ἰδ. β' (1603). Κατὰ νοέμβριον, σιγγίλιον περὶ τῆς ἀφιέρωσως τοῦ μετοχίου τῶν ἁγίων Ἀποστόλων εἰς τὴν βασιλικὴν μονὴν τῆς Παναγίας τῆς ἐν τῇ ἐδῶ τῆς Ἐβύσεως ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Νκυπάρχτου καὶ Ἄρτης. Κατὰ δεκαέμβριον, καθαιρέσις τοῦ Ρόδου Παϊσίου, ὡς παραβάντος τὸν ἀνωτέρω συνοδικὸν τόμον, καὶ καταλιπόντος τὴν μητρόπολιν αὐτοῦ καὶ εἰς ξένους τόπους περιφερομένου. (1604), κατὰ ἰανουάριον, καθαιρέσις Λακεδαιμονίας Χρυσάνθου. Ἰανουαρίου 18,

υπόμνημα Λακεδαιμονίας Διονυσίου, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Χρυσάνθου. Κατὰ ἰκνουάριον, υπόμνημα Λαρίσσης Λεοντίου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Θεωνᾶ. Φεβρουαρίου 12, υπόμνημα Νέων Πατρῶν Σεραφεῖμ, ἀντί τοῦ παραιτηθέντος Παρθενίου. Φεβρουαρίου 12, υπόμνημα Νκυπλίου Παρθενίου, ἀντί τοῦ παραιτηθέντος Ἀνθίμου. Μαρτίου 9, υπόμνημα Μονεμβασίας Ἰωάσαφ, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Λεοντίου. Μαρτίου 16, ἀνωμόμου ὑποσχετικὸν ὑποταγῆς τῷ πατριάρχῃ Ραφαήλ. Κατὰ μάρτιον, παραίτησις Ρόδου Ἱερεμίου, διὰ τὸ ἀσκανδαλίστον. Μαρτίου 24, υπόμνημα Ρόδου Φιλοθέου ἐκείθεν ζητηθέντος, ἀντί τοῦ παραιτηθέντος Ἱερεμίου. Κατὰ μάρτιον, ἐπικύρωσις τοῦ γενομένου ἐξισασμοῦ τῆς μεταξὺ Δρυϊνουπόλεως Νεοφύτου καὶ παπᾶ Νικολάου διαφορᾶς δι' αἵρετοκρισίας δύο ἀρχιερέων, τοῦ τε μεγάλου σκευοφύλακος Γαβρᾶ, καὶ τοῦ μεγάλου ῥήτορος Γεωργίου. (ἄνευ ἡμερομηνίας), πρὸς τὸν Ἰωαννίνων καὶ τοὺς Γωαννίτας εἰδοποιητικὸν περὶ τῆς γενομένης ἐξισάσεως τῆς μεταξὺ τοῦ παπᾶ Νικολάου τοῦ Ρανίστης καὶ τοῦ ἐπισκόπου Δρυϊνουπόλεως Νεοφύτου διαφορᾶς. Κατ' ἀπρίλιον, τόμος συνοδικῆς περὶ ἀποδόσεως τῷ ἐπισκόπῳ Δρυϊνουπόλεως Νεοφύτῳ τῶν τριῶν χωρίων, ἅτινα ὁ Ἱερεμίας εἶδωκε τῷ προκατῶχῳ αὐτοῦ Νεκταρίῳ λόγῳ ζωαρχειας. Κατὰ μάιον, καθαιρέσις τοῦ μητροπολίτου Καπᾶ Ἰακώβου, ὡς μὴ πληρώσαντος. Κατ' ἰούνιον, πρὸς τοὺς κατοίκους Μιτυλήνης, ὅτι παρητήθη ὁ ἀρχιερεὺς αὐτῶν Πάσιος καὶ διαρίσθη ὁ Δανιήλ. Αὐγούστου 25, υπόμνημα Γαγγρῶν Παρθενίου. (ἄνευ ἡμερομηνίας), ὅτι ἐδόθησαν τῇ μητροπόλει Πισιδίαις τὰ τρία ἐνοριακὰ αὐτῆς χωρία Νιτῆρι, Πέροβατα, καὶ Μόνος. Κατ' αὐγουστον, σιγίλλιον ἐπικυρωτικὸν τῆς περὶ τοῦ ἐν Παροναξίᾳ ναοῦ τῆς Πρωτοθρόνου διατάξεως τοῦ Μητροφάνους. Ἀνωμόμου μοναχοῦ ὑποσχετικὸν νᾶ μὴ μείνῃ ἐν Γαλατῆ ἐπέκεινα τοῦ ἐνὸς μηνός. Ἱεροδικίου Μισαήλ, ὑποσχετικὸν νᾶ μὴ πῖν οἶνον καὶ ρακίον ἐν ὄσῳ

μένη εις ύπηρεσίαν τοῦ πατριάρχου. Ὑποσχετικὸν τοῦ Νέων Πατρῶν νὰ μὴ κίμηρ σκάνδαλα. Θεοδοσίου δικαιοβύλακος, κλητικὸν συγχωρήσεως δι' οὗ ἐλάλησε λόγους, ὡς συμφέροντας.

Ραφαήλ Β'. — 7113, ἰνδ. γ', κατὰ σεπτέμβριον, (1604) συμφωνία τοῦ μεγάλου πρωτοπαπᾶ Νικολαίου καὶ τοῦ ἐρημηρίου ἱερομονάχου Σωφρονίου τῆς Μ. ἐκκλησίας, ὅπως ἔχουσι κοινὰ τὰ εἰσοδήματα, ἐξικρουμένων δύο χιλιάδων ἄσπρων ἀνηκόντων ἰδίως τῷ πρωτοπαπᾶ, ὡς ἔχοντι τὴν φροντίδα τῶν τῆς ἐνορίας αὐθεντικῶν ἐπιχειρημάτων καὶ χρηματίων καὶ ἐπιλοίπων. Κατ' ὀκτώβριον, περὶ τῶν ὁρίων τῶν ἐν Χάλκῃ δύο μοναστηρίων ἁγίας Τριάδος καὶ Πενταγίτης, ὡς ἐπὶ Μητροφάνου; ἐγγράφησαν νὰ μένωσιν ἀπαραίτητα. (1605), ἰανουαρίου. 12, ὑπόμνημα Βάρνης Ματθαίου, ἀντὶ τοῦ καθαιρεθέντος; Θεολήπτου. Γανουαρίου 14, τόμος συνοδικὸς περὶ τῆς πατριαρχικῆς ζητίας ἐξ ἄσπρων ἀπὸ παντὸς οἴκου, καὶ ἐξήκοντα ἀπὸ παντὸς ἱερέως. Κατὰ ἰανουάριον, ἀθώωσις τοῦ Νέων Πατρῶν Γαβριήλ. Κατ' ἰανουάριον, γράμμα περὶ τῶν ἐν τῇ Νάξῳ τριῶν μοναστηρίων, ὅτι ἀφιέρωνται τῇ Μ. ἐκκλησίᾳ τῷ 7067 ἔτει ὑπὸ τοῦ τότε δουκὸς τῶν Κυκλάδων. Κατὰ μάρτιον, καθάρσεις τοῦ ἐκ τῆς ἐπαρχίας Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου παπᾶ Ἰωάννου, ὡς ἐπίδουλεύοντος τῷ ἀρχιεπισκόπῳ αὐτοῦ Ἰωάσαφ. Κατὰ μάιον, ὑπόμνημα Προύσης; Ἰωάσαφ, ἀντὶ τοῦ ἀποθνήσκοντος. Κατ' ἰούλιον, καθάρσεις τοῦ Βάρνης Θεολήπτου. Κατ' ἰούλιον, τιγίλλιον περὶ τῆς ἐνορίας Ζαγορίου, ὅτι ἀνήκει τῷ Ἰωαννίνων Νεοφύτῳ. Κατ' ἰούλιον, ἀθώωσις τοῦ προκαθαιρεθέντος; Σωφρονίου Χριστιανοπούλεως. (ἄνευ ἡμερομηνίας;) ὑπόμνημα Μιτυλήνης Σωφρονίου, ἀντὶ τοῦ ἀποθνήσκοντος. Ὑπόμνημα Λήμνου Κωνσταντίου, ἀντὶ τοῦ ἀποθνήσκοντος.

Ραφαήλ Β'. — 7114, ἰνδικτ. δ'. (1605) ὀκτωβρίου 3, ὁμολογία Λαρίσσης Ἀεοντίου χρεωστικῆ ἄσπρων χιλιάδων 260 πρὸς τὸν Ἀχμέτ Τσκούσην. Νοεμβρίου 6, ὑπόμνημα Σμύρνης

Γαβριήλ, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος. Νοεμβρίου 19, σημείωσις περὶ τοῦ ἐν Μεθύμῃ στυροπηγίου τῆς Νέας Σιών ἐν γῶρᾳ Ζαχαράντος. Δεκεμβρίου 6, ὑπόμνημα Βερροϊκῆς Πατρῆου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος. Δεκεμβρίου 6, ὑπόμνημα Θεσσαλονίκης Σωφρονίου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος. Δεκεμβρίου 11, ὑπόμνημα Μυρέων Ματθαίου, κατὰ τὴν πρόσταξιν τοῦ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ τοῦ διορίζοντος ἐν ταῖς ἀνατολικαῖς ἐπαρχίαις ἀρχιερεῖς, κἄν μὴ δύνωνται καταλαβεῖν αὐτάς. (ἔνευ ἡμερομηνίας) πρᾶξις συνοδικῆ ἀποκαθιστάσα πατριαρχὴν ἐξαρχίαν τὸ Ἴνεον, ὡς κακῶς κατεχόμενον ὑπὸ τοῦ Ἀμασειᾶς. (1606), φεβρουαρίου 26, πραξίτησις Διδυμοτείχου Ἰωάσαφ. Κατὰ μάρτιον, καθαιρέσις Βάρνης Ματθαίου. Κατὰ μάρτιον, καθαιρέσις Σερρών Ἰωάσαφ. Μαρτίου 15, ὑπόμνημα Βάρνης Μελετίου, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Ματθαίου. Μαρτίου 20, ὑπόμνημα Βιδύνης Ἰωαννικίου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος. Ἰουνίου 23, ὑπόμνημα Διδυμοτείχου Δανιήλ, ἀντί τοῦ πρακτιθέντος Ἰωάσαφ. Ἰουλίου 2, πραξίτησις τοῦ Σαντορίνης Ἰωακείμ, διὰ τὴν χρέη (1).

Ραφαήλ Β'. — 7115, ἰνδικτ. ε'. (1606) Σεπτεμβρίου 20, ὑπόμνημα Σαντορίνης Ἰωσήφ ἀρχιεπισκόπου Πιρναξίας, ἀντί τοῦ πρακτιθέντος Ἰωακείμ. Ὀκτωβρίου 4, ὑπόμνημα Πιρναξίας Γαβριήλ, ἀντί τοῦ μετατεθέντος εἰς Σαντορίνην Ἰωσήφ. (1607), Ἰανουαρίου 29, ὑπόμνημα Φιλίππων Κλήμεντος, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος. Κατ' ἀπρίλιον, γράμμα Σωφρονίου πατριάρχου Γεροσολύμων κατὰ τῶν Σιναϊτῶν, συστησάντων θυσιαστήριον ἐν Τζουβχιά, παρὰ γνώμην τοῦ Ἀλεξανδρείας Κυρίλλου (2). Κατὰ μάϊον, πραξίτησις Μεσημβρίας Χριστοφόρου. Μαΐου 28, ὑπόμνημα Μεσημβρίας Κυριανοῦ, ἀντί τοῦ πρακτιθέντος Χριστοφόρου. Κατὰ μάϊον, καθαιρέσις τοῦ Νευπλίου καὶ Ἀργασις

(1) Ἐν τούτῳ πρώτῳ σημειοῦσα τὸ ἀπὸ Χριστοῦ ἔτος 1606. ἀντί τοῦ τάως ἐν χρήσει ἀπὸ κοσμογονίας.

(2) Φέρει ἀμφοτέρως τὰς χρονολογίας.

Παρθενίου. Κατὰ μάτον, υπόμνημα Νυπλίου καὶ Ἄργους Σωφρονίου, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Παρθενίου. Κατὰ μάτον υπόμνημα Νεοκιστρίας Μητροφάνους ἐκείθεν ζητηθέντος, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος. Κατ' ἰούνιον, καθάρσεις τοῦ Ἀκκαδιμονίας Διονυσίου.

Ραρχὴλ Β'. — 7116, ἰνδικτ. ς'. (1607), Σεπτεμβρίου 3, παραιτήσις τοῦ Θεσσαλονίκης Σωφρονίου (1). Σεπτεμβρίου 12, υπόμνημα Θεσσαλονίκης Ζωσιμᾶ, ἀντί τοῦ παραιτηθέντος Σωφρονίου.

Νεόφυτος Β' τὸ β'. — 7116 ἰνδ. ς' (1607) κατὰ δεκεμβριον, υπόμνημα Κασωθρείς Δαμασκηνῶ, ἀντί τοῦ ἐπὶ Ραρχὴλ καθαιρεθέντος Εὐθυμίου. Κατὰ δεκέμβριον, καθάρσεις τοῦ Μονεμβασίας Ἰωάσαφ, ὡς ληστρικῶς λαθόντος τὸν θρόνον ἀπὸ τοῦ προκατόχου Λεοντίου. (1608), κατὰ μάτον, καθάρσεις τῶν ἐπισκόπων Πολυφθέγγου Θεοδοσίου, Δαμαλῶν καὶ Πεδιάδος Ἀθανασίου, καὶ ἔνωσις τῶν δύο τούτων ἐπισκοπῶν μετὰ τῆς μητροπόλεως Κορίνθου. Κατὰ μάτον, σιγίλλιον βεβηκισθῶν, ὅτι τὰ χωρὶς Πράξιον καὶ Αἰκισίανη εἰσὶν ἐνορικὰ τοῦ μητροπολίτου Φιλίππων. Κατὰ μάτον, πρὸς τὸν Νυπλίου καὶ Ἄργους, ἐπιτίμιον περὶ τῆς διαφορᾶς τοῦ Ἰωάννου Γουνάρεως πρὸς τὸν ἡγούμενον τοῦ μοναστηρίου Χριστοῦ τοῦ ἐπονομαζομένου Λουκεῦ. Κατὰ μάτον, πρὸς τὸν Χίου, περὶ τοῦ ὄφφικίου τοῦ πρωτεδικίου, ὅτι οὐκ ἀνήκει τῷ πατῆρ Ἀίγουστῆ. Ἰουνίου 18, υπόμνημα τοῦ Αἰγίνης Νήφωνος, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος.

Νεόφυτος Β' τὸ β'. — 7117, ἰνδ. ζ', (1608), κατὰ Σεπτεμβρίου, σιγίλλιον περὶ τῶν ἐν Μεθύμνῃ δύο στυροπηγίων μοναστηρίων, τοῦ μὲν γυναικειῶ ἐπ' ὀνόματι τῆς Παναγίας Μυρμιοτίσσης, τοῦ δὲ ἀνδρῶν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ταξιάρχου τοῦ Αἰμῶνος, κατὰ τὴν ὑπὲρ αὐτῶν διαθήκην τοῦ οἰκονόμου Με-

(1) Φέρει τὸ ἀπὸ Χριστοῦ ἔτος.

θύμους παπᾶ κὶρ Μιχάηλ τοῦ Ἀγγλικανοῦ. Ὀκτωβρίου 4, συμφωνία τῶν κληρονόμων τῆς ἐν Νάξῳ ἐν τῷ χωρίῳ Καλκὶ ἐκκλησίας τῆς Πρωτοθρόνου (1). (1609), κατὰ φεβρουάριον, περὶ τῆς ἐν Αἴνῳ μονῆς Σκαλωτῆς· μετὰ τῶν μετοχιῶν αὐτῆς Χαριτωμένης καὶ Ταξιάρχου. Κατ' ἀπρίλιον, ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Φανταρίου καὶ Νεοχωρίου, βεβαιωτικὴ τῆς διαθήκης τοῦ Δημοῦλᾶ ἐκ χώρας Πεζούλας. Κατ' ἀπρίλιον, ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Χίου ἐπιβεβαιωτικὴ τῆς ἀγορᾶς ὑποστατικοῦ παρὰ τοῦ Ἰωάννου Χρυσοβελάνη, καὶ ἀφοριστικὸν κατὰ τοῦ ἐνοχλοῦντος αὐτὸν Μάρκου Κόττη. Κατὰ μάϊον, σιγίλλιον περὶ τοῦ ἐν Τελευταντίῳ κατὰ τὴν θέσιν Δοντοῦ μοναστηρίου τῆς Μεταμορφώσεως. Κατὰ μάϊον, σιγίλλιον περὶ τοῦ μοναστηρίου τῆς Πικηγίης Κεχρητωμένης. Ἰουνίου 19, παρτίτσας τοῦ ἐπισκόπου Στυχιῶν Ἀβραάμ πρὸς τὸν μητροπολίτην Ἀκρίσσης Τιμόθεον. Κατ' ἰούνιον, καθαιρέσεις τοῦ ἐπισκόπου Λιτσᾶς καὶ Ἀγράφων Ἀκκίου. Κατ' ἰούνιον, περὶ τῶν κληρονομικῶν διαφορῶν τῶν ἀπογόνων Εὐσταθίου τοῦ ἀπὸ Ἀγράφων περὶ δύο ἐργαστηρίων ἐν Εὐσσαλονίκῃ.

Νεόφυτος Β' τὸ β'. — 7118, ἰδ. κ', (1609), Ὀκτωβρίου 12, γράμμα περὶ τῆς χώρας Κλιτοιάβιστας, ὅτι ἀνήκει τῇ ἐπισκοπῇ Βελᾶς, τὸ δὲ μοναστήριον τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ σταυροπήγιόν ἐστι πατριαρχικόν. (1610) φεβρουαρίου 7, κατηγορία Τραπεζουντίων κατὰ τοῦ ἀρχιερέως αὐτῶν Γερασίμου. Κατὰ μάρτιον, ἀθώωσις τοῦ Δρυϊνουπόλεως Νεοφύτου, καὶ ἀφορισμὸς κατὰ τῶν ἀδίκως κατηγορησάντων αὐτοῦ. Κατ' ἀπρίλιον περὶ ὑποταγῆς τῶν νήσων Ἀστυπάλαιας καὶ Καλύμνου εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Αἰώνης· τῆς μητροπόλεως Ρόδου. Κατ' ἀπρίλιον, περὶ τοῦ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Τελευταντίου καὶ Δικυλίας μοναστηρίου τοῦ ὀνόματι πατρὸς ἡμῶν Λουκᾶ τοῦ ἐπικεκλημένου Στηριώτου. Κατὰ

(1) Φέρεται χρονολογία ἀπὸ Χριστοῦ.

μάϊον, πρὸς τὸν Χίου ἀφοριστικὸν κατὰ τοῦ Περῆ Καλομοκάκη, καὶ ἀθωωτικὸν τοῦ παπῆ Νικολάου Καζάρη. Κατὰ μάϊον, ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Χίου, ἵνα οἱ πατέρες τοῦ μοναστηρίου τῆς Νέας Μονῆς πύσωνται ἐνοχλοῦντες τὸν Κωνσταντῖνον Πολίτην, ἄλλως ὅσιν ἄργοι καὶ ἀφωρισμένοι. Κατὰ μάϊον, ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Χίου καὶ τοὺς κληρικούς βεβιωτικὴ περὶ τῆς κατοχῆς τοῦ ναοῦ τοῦ Σωτῆρος· Χριστοῦ ὑπὸ τοῦ Ἀντόκα Πετρίτση, ὡς καθολικοῦ κτήτορος. Ἰουλίου 3, μνηστῆρις Ἀνδρίων κατὰ τοῦ ἀρχιερέως αὐτῶν ἐπισκόπου Βενιαμίν, ὅτι ἐάλω ἐπὶ πορνείᾳ. Κατ' ἰούλιον, πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ κατοίκους τῶν Βραχνανῶν, ἀφοριστικὸν τῆς γυναικὸς καὶ τῶν τέκνων τοῦ Δημάκη Λόκου, ἕως οὗ ἐπιστρέψωσι τοῖς κύρ Ἀγγελῆ Ξινάκῳ καὶ Γεωργίῳ Μίχαρ τὰ ὀφειλόμενα αὐτοῖς παρὰ τοῦ Δημάκη Λόκου.

Νεόφυτος Β' τὸ β'. — 7119, ἰνδ. θ'. (1610), κατὰ Σεπτεμβρίον, σιγγίλιον περὶ ἐνώσεως τῆ μητροπόλεϊ Ἀγκύρας τῆς χώρας Οἰνουπόλεως καὶ τῶν χωριδίων Τολμιστρικὰ καὶ Ντύσια. Κατὰ Σεπτέμβριον, πρὸς τὸν ἐπίσκοπον Λιτσῆς καὶ Ἀγράφων, ἀφοριστικὸν τοῦ Γεωργίου, προσκδικοῦντος τὰ ὄρφανὰ τοῦ Στεργικνοῦ. Κατὰ Σεπτέμβριον, γράμμα πρὸς τοὺς Θεσσαλονικεῖς περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως τῶν ὀρφανῶν Στεργικνοῦ. Κατ' ὀκτώβριον, ὑπόμνημα Νεοκκισχεῖς Βενιαμίν, ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος. (1611) Φεβρουαρίου 2, διζήκη Γεωργίου Ραοῦλ τοῦ Μελίκη, ἐπιβεβαιουμένη ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Νεοφύτου. Κατὰ Φεβρουάριον, πρὸς τὸν Παροναζίας, ἀφοριστικὸν τοῦ Ἰωάννη Νταμοῦλη καὶ Γεωργίου, ὡς ἀδικούντων τὴν Μαρούλαν Μαμουρκοπούλαν (1). Κατὰ Φεβρουάριον, σιγγίλιον περὶ τῆς ἐν τῷ χωρίῳ Χαλκί τῆς Νάξου ἐκκλησίας τῆς Πρωτοθρόνου. Κατὰ Φεβρουάριον, πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου,

(1) Ἐν τοῖς δύο τούτοις σημειοῦται τὸ ἀπὸ Χριστοῦ ἔτος

περί τινος συνοικεσίου ἐν τῇ χώρᾳ Πετρίλλου. Κατὰ μάρτυριον πρὸς τοὺς χριστιανούς τῆς πατριαρχικῆς ἐξουχίας Ἰάκωβος, περὶ τῆς γενομένης συμφωνίας τοῦ πρωτοπαπᾶ τῆς Μ. ἐκκλησίας Γεωργίου, καταστήσαντος ἐπιτρόπους τῆς ἐξουχίας τὸν οἰκονόμον Δημιτσάνης Μανουὴλ καὶ τὸν αὐτάδελφον αὐτοῦ λογοθέτην Στράματιον. Ἀπριλίου 25, ἐξορλητικὸν τῶν Ἀγραριαίων πρὸς τὸν ἐπίτροπον αὐτῶν Στάθην Πολίτην. Κατὰ μάϊον, δευτέρᾳ καθαίρεσις τοῦ προκαθηρημένου ἐπισκόπου Λιτζῆς καὶ Ἀ' γράφον Ἀκκίου. Κατὰ μάϊον, πρὸς τὸν Μηθύμνης, περὶ διαζυγίου τῆς Μερουδάς τοῦ Σεβαστοῦ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς Γεωργίου. (ἔνευ ἡμερομηνίας) γράμμα Μηθύμνης Γρηγορίου περὶ συνοικεσίου τινός, καὶ ἀπάντησις τοῦ πατριάρχου Νεοφύτου περὶ τούτου τοῦ συνοικεσίου, καὶ ἀφοριστικὸν κατὰ τῶν ἐναντιουμένων εἰς τὴν τελείωσιν αὐτοῦ. Κατ' ἰούνιον, πρᾶξις συνοδικῆ ἀποκαθιστάσασ πατριαρχικὴν ἐξουχίαν τὸ χωρίον Ἰνκιον, ὡς κακῶς κατεχόμενον ὑπὸ τοῦ Ἀμασειῆς. (ἔνευ ἡμερομηνίας), ἐπιστολὴ πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου ἀθωωτικὴ τοῦ προκαθηριθέντος παπᾶ Λάμπρου Βούρα. Πρὸς τὸν αὐτὸν ἀρχιεπίσκοπον, περὶ τῶν κατηγορῶν τοῦ ἀπὸ Φλωρισκίων Ἰωάννου, ἔνα ἐξετάση μετ' ἀφορισμοῦ καὶ ὑποβάλλη ἐπιτιμίῳ τοὺς ἐνόχους.

Νεόφυτος Β' τὸ β'. — 7120 ἰνδ. ε', (1611), κατὰ σептiм-βριον, πωλητήριον τοῦ ἐκ Πάρου Στῆσιάρη τῶν δύο αὐτοῦ μεριδίων μύλου πρὸς τὸν Γεώργιον Χάικον. (1612) κατὰ ἰανουάριον, σιγγίλιον ὑπὲρ τοῦ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἀνδρούσης μοναστηρίου τῆς Θεοτόκου τοῦ Βουλκάνου τῆς Κορυφῆς, καὶ τοῦ μετοχίου αὐτοῦ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Κατὰ ἰανουάριον, πρὸς τὸν Ἀνδρούσης, σιγγίλιον περὶ τοῦ μοναστηρίου τοῦ προφήτου Ἐλιοῦ, ἔνα σταυροπήγιον ἢ πατριαρχικὸν καὶ ἠνωμένον τῇ μονῇ τοῦ Βουλκάνου. Πρὸς τὸν αὐτόν, περὶ τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου. Κατὰ ἰανουάριον, πρὸς τὸν Ἀνδρούσης, ἔνα μὴ ἐπιβάλλη χεῖρα

εις τὸν κόν τοῦ προφήτου Ἴηλιοῦ τὸν ὄντα εἰς μετόχιον τῆς Θεοτόκου Ἐπιφανοκαστριτίσης. Κατ' ἰανουάριον, περὶ ἀφιέρω-
σεως εἰς τὴν ἐν Πάτμῳ μονὴν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολό-
γου τῆς ἐν τῇ αὐτῇ νήσῳ οἰκίας τοῦ ἐκ Πάρου Ἀγγελίτου
Καζανόδα. Κατ' ἀπρίλιον, συγκλίβαν ὑπὲρ τοῦ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ
Ναυπλίου πλησίον τοῦ χωρίου Μελιγού; μοναστηρίου τῆς Ἐ-
λεούσης, ὅτι ἐστὶ μετόχιον μετὰ τῶν ἄλλων τοῦ νεωστὶ συστά-
τος μοναστηρίου τῆς ἁγίας Τριάδος. (ἀνευ ἡμερομηνίας), περὶ
τῆς διαφορᾶς τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ναυπλίου μονῶν τῆς Λοκοῦς
καὶ τῆς Ἐλεούσης. Περὶ τῆς αὐτῆς διαφορᾶς.

Τιμόθεος Α'. — 7120, ἰνδ. ι', (1612), μαρτίου 29, πα-
τριαρχικὴ ἐκδίκασις τῆς μεταξὺ Κανέλου καὶ Ἀνδρέου ἐξ Ὑ-
δροπολιτῶς διαφορᾶς.

Τιμόθεος Α'. — 7121, ἰνδ. ια', (1612), κατὰ ἰανουάριον,
ἀθώωσις τοῦ παρὰ κανόνας ἐπὶ Νεοφύτου καθαιρεθέντος ἀρχιε-
πισκόπου Ἀνδρου Βενιαμίν, καὶ καθάρσεις τοῦ τὴν ἀρχιεπι-
σκοπήν ταύτην καταλαβόντος Νεοφύτου ἐπισκόπου Σκύρου. (ἀνευ
ἡμερομηνίας) ἀνάληψις τοῦ ἀξιώματος τοῦ πρωτεκδικίου Χίου
ὑπὸ τοῦ κακῶς ἀφαιρεθέντος τοῦτο ἐπὶ Νεοφύτου, πρωτεκδικίου
Κηρύκου Πασπάτη. Περὶ τοῦ ὑπόκεισθαι τὰ τρία χωρία Νιτίρι,
Σπέρμακα καὶ Μόνο; τῇ μητροπόλει Πισιδίαις.

Τιμόθεος Α' — 7122 ἰνδ. ιβ', (1614), κατὰ μάιον, βε-
βαιωτικὸν τοῦ Σερρῶν Δαμασκηνοῦ περὶ τοῦ χρέους τῆς μη-
τροπόλεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Χατζῆ Ἀλῆν. Ἰουνίου 24, καθολικὴ
ἀπόφασις τῶν κατοίκων Σαντορίνης ἱερωμένων καὶ λαϊκῶν περὶ
μερισμοῦ τῶν κτημάτων μεταξὺ τῶν ἐπιζόντων ἀρχιεπισκόπων
λατίνου καὶ ὀρθοδόξου (1). Κατ' ἰούνιον, περὶ τοῦ ὑπόκεισθαι τὰ
χωρὶα Βασιλάκιον, Κουρντζῆ, Ζυγοστοῦ, Μπομπολιανῆ, Πολύστη-
λον καὶ Δουκάλου τῇ μητροπόλει Φιλίππων, ὡς καὶ πρότερον.

(1) Φέρει τὸ ἀπὸ Χριστοῦ ἔτους 1614.

Τιμόθεος Α'. — 7123, ινδ. ιγ'. (1614) κατὰ σεπτέμβριον, σιγγίλιον περί τοῦ ἐν Αἰγίνῃ κατὰ τὸν ἄγιον Λεόντιον μοναστηρίου τῆς Κοιμήσεως. (1615) κατὰ μάρτιον, ἐπικυρωτικὸν τῆς διαθήκης τῆς ἀρχοντίσης Μαυροδέσσης Σουλτάνης.

Τιμόθεος Α'. — 7124, ινδ. ιδ'. (1616) μαῦου 11, σιγγίλιον περί τῆς ἐν Ἀνδρῶν μονῆς τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Κατὰ μάτιον, συμβιβασμὸς τοῦ ἐπισκόπου Βονδίτης Νθαναχλ καὶ τοῦ πρῶτον τοιοῦτου Νεοφύτου, ἀθωουμένου τῆς καταδικῆς, καὶ ἐπὶ τῷ ὄρω πληρωμῆς 60 χιλιάδων ἄσπρων πρὸς τοῦτον ὑπὸ τοῦ πρώτου. Κατὰ μάτιον, ἀποριστικὸν τοῦ ἐν Ἀθήναις Μιχαὴλ Καρύκη ἐπὶ πλαστογραφίᾳ. Κατὰ μάτιον, καθαιρέσεις Τραπεζοῦντος Ἰγνατίου. Ἰουνίου 1, ὑπόμνημα Κῶ Χριστοφόρου. Κατ' ἰούλιον, παραίτησις Βιζύης Αζυρεντίου. Ἰουνίου 1, ὑπόμνημα Βιζύης Ἀνθίμου, ἐπισκόπου Τυρολοῦ καὶ Σερεντζίων. Ἰουνίου 1, ὑπόμνημα Καρῆ καὶ Φούλων Μητροφάνους τοῦ ἀπὸ Σκματίου ὄρου. Κατ' ἰούλιον, ὑπόμνημα Σερρῶν Τιμοθέου καθηγουμένου τῆς μονῆς Ἡραδρόμου.

Τιμόθεος Α'. — 7125, ινδ. ιε'. (1616), κατὰ νοέμβριον καθαιρέσεις τοῦ σκεκλαρίου Παλαιῶν Πατρῶν παπᾶ Ἰωάννου. Κατὰ δεκέμβριον, ἔνωσις τῆς μητροπόλεως Καρθάλας, ὡς παντελῶς ἐρημωθείσης, τῇ μητροπόλει Φιλίππων. (1617) κατ' ἰούλιον ὑπόμνημα Σεβαστείας Σεραφείμ. Κατ' αὐγουστον, ἀθώωσις τοῦ Ἰωαννίνων Νεοφύτου, καὶ καθαιρέσεις τῶν κατηγορῶν αὐτοῦ.

Τιμόθεος Α'. — 7126, ινδ. κ'. (1618) κατὰ μάρτιον, περί ἐνώσεως χωρῶν τινῶν τῇ μητροπόλει Φιλίππων. Ἀπριλίου 22, ἀναφορὰ ἐκ Χίου πρὸς τὸν πατριάρχην Τιμόθεον, περί τῆς διαγωγῆς τοῦ δομεστικῆς Ἰωάννου τοῦ Μαστρομαχιοῦ. Ἰουνίου 27, συνοδικὴ πρᾶξις περί τοῦ Δρύστρας, ὅτι ὀφείλει ἐντὸς μηνῶν δύο νὰ ἐμφανισθῇ εἰς ἀπολογίαὶν κατὰ τῶν κατηγορῶν αὐτοῦ. Κατ' ἰούλιον, ἐπιστολὴ πρὸς τὸν μακκαριώτατον Κύπρου

ἐπικυρωτικῆ τῆς καθιέρωσης τοῦ ἐπισκόπου Σολίας Μακκρίου. Κατ' αὐγουστον, βεβαιωτικὸν τῆς παραιτήσεως τοῦ Νικομηθεΐας Γαβριὴλ ἐπὶ τὸν Δράμας Νεόφυτον.

Κύριλλος Α'. ὁ Λούκκης — 7127, ἰβδ. β'. (1619) κατ' ἀπρίλιον, ἀθώωσις τοῦ ἐκ Χίου πρεσβυτέρου Μανουὴλ Παντευγένου τοῦ μεγάλου διερμηνευτοῦ τῆς Μ. ἐκκλησίας. Κατ' ἀπρίλιον, ἐπιστολὴ πρὸς Χίους καὶ τὸν Χίου Ἰγνάτιον, περὶ τῶν κατὰ τοῦ πρεσβυτέρου Μανουὴλ Παντευγένου κατηγοριῶν. Ἰουνίου 20, περὶ τῆς τοῦ ἐπισκόπου Ταλαντίου, διὰ τὰ χρεῖα τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ.

Κύριλλος Α'. — 1620, ἰβδ. γ'. κατ' ἰανουάριον, ὁμολογία ἐπισκόπου Βελλᾶς, ὅτι οὐδὲν ἔχει ἐκ τῶν τοῦ Πατριάρχου Ἀνθίμου πραγμάτων. Ὁμολογία Στεφανοῦ Βεστιάρη καὶ Μαργχερίτας Πιάσου, ὡς οὐδεμίαν ἀπαίτησιν ἔχουσιν ἀπὸ τοῦ μητροπολίτου Τορνόβου Γαβριὴλ, καὶ κακῶς ἐσυκοφάντησαν αὐτοῦ. Ὁμολογία Κατερίνας Βασίλη, ὅτι οὐδεμίαν ἀπαίτησιν ἔχει ἀπὸ τοῦ μητροπολίτου Τορνόβου (1).

Κύριλλος Α'. 7129, ἰβδ. δ' (1620) κατὰ δεκέμβριον σιγγίλιον περὶ τῆς ἐπισκοπῆς Κασάνδρας, ὅτι ἀνήκει τῷ Θεσσαλονίκῃς. Κατὰ δεκέμβριον, περὶ τοῦ ἀναπόσπαστον μένειν τῆν Δημιτσάναν τῆ μητροπόλει Ακαδημαϊμονίας. Κατὰ δεκέμβριον, ἀθώωσις τοῦ ἀδικῶς συκοφαντηθέντος ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Ακαδημαϊμονίας Διονυσίου, Κορίνθου Ἀνθίμου. (1621) κατὰ μάρτιον, ἐπικύρωσις τῆς ἐπὶ Τιμοθέου γενομένης πράξεως πρὸς ἀνγχώρισιν τοῦ Ἰωάννου Κομνηνοῦ ὡς νομίμου κτήτορος τῶν ἐν τῇ χώρῃ Πολιτζίανῃ τῆς Δρυϊνουπόλεως χωρῶν, τῶν τῶς λεγομένων τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Νικολάου, τῷ υἱῷ αὐτοῦ Σαούλη. Κατ' ἀπρίλιον, ὑπόμνημα ἐπισκόπου . . . εἰς τὸν ἐκ Πλάτζας Περβένιον. Κατ' ἰούνιον, καθιέρωσις τοῦ Κῶ Χριστοφόρου.

(1) Φέρουσι τὸ ἀπὸ Χριστοῦ ἔτος.

Κύριλλος Α'. — 7130, ινδ. ε'. (1622) φεβρουαρίου 25, περί τοῦ εἶναι καὶ ὀνομάζεσθαι πατριαρχικὰ σταυροπήγια τὰ ἐν Χίῳ χωρὶς Πυργιδῶν καὶ Βολισσῶς. Κατὰ μάρτιον, περί τοῦ ἔνα αἱ ἐπισκοπικὴ Κορώνης καὶ Σπυροκορώνης ὡς ἐν ἠνωμέναι τῇ μητροπόλει Παλαιῶν Πατρῶν, κατὰ τὰ παραδεδομένα χρυσόβουλλα τῶν μακαρίων βασιλέων Νικητόρου τοῦ ἀπὸ Γενικοῦ, Λέοντος καὶ Ἀλεξάνδρου, Ρωμανοῦ τε Χριστοφόρου καὶ Κωνσταντίνου, Νικητόρου Φωκᾶ, καὶ Νικητόρου τοῦ Βοτανιάτου. Κατὰ μάρτιον, σιγίλλιον περί τοῦ πατριαρχικῆν εἶναι τὴν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Γάνου καὶ Χώρας ἐγερωθεῖσαν μονὴν τοῦ ἁγίου Γεωργίου τοῦ καλουμένου Ἀγριδιανοῦ. Κατ' ἀπρίλιον, δευτέρα ἀθώωσις τοῦ πρεσβυτέρου Μηνουὴλ Παντευγένου. Κατ' ἀπρίλιον, περί τοῦ ὄψφικίου τοῦ ταβουλαρίου τοῦ πατριαρχικοῦ σταυροπηγίου τοῦ Πραστείου. Κατὰ μᾶλλον, ὁμολογία Εὐρίπου Γωάταρ χρεωστικῇ τῷ ἄρχοντι Ρουμπῆ Ἀκρῶν 75 χιλιάδων ἔσπρων. Ἰουνίου 11, ὑπόμνημα Βάρνης Μητροφάνους. Κατ' ἰούλιον, σιγίλλιον περί τῆς ἀγιότητος τοῦ ἐν Ὁμαλοῖς τῆς Κεφαλληνίας ἀσκήσαντος ἁγίου Γερασίμου. Κατ' αὐγουστον, δώρησις τῶν ἐν Χίῳ πατριαρχικῶν χωρίων Πυργιδῶν καὶ Βολισσῶς τῷ ἄρχοντι Μιχαὴλ Καθάκῳ, ἔνα ἐξ ἀρχῆς νέμεται αὐτὰ, ἐνεκα τῶν πρὸς τὸν πατριάρχην συνεχῶν καὶ γενναίων αὐτοῦ βοηθειῶν. (ἔνευ ἡμερομηνίας) ἀναγραφὰ Ἱεροθέου πρῶην Καρπάθου, περί τῶν χρεῶν καὶ τῆς πτωχίας αὐτοῦ. Ὑπόμνημα Μυριοφύτου καὶ Περιστάσεως Ακυρεντίου, ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος Γαβριήλ.

Κύριλλος Α'. — 7131, ινδ. ς'. (1623) ἰανουαρίου 20, παραιτήσις Βενεδίκτου Νεοκαισσερείας. (ἔνευ ἡμερομηνίας) ἐπικύρωσις τοῦ πρὸς Μικὲν Καθάκον πατριαρχικοῦ δωρητηρίου.

Γρηγόριος Ἀμπεσίας. — 7131, ινδ. ς'. (1623) ματοῦ 18, ὑπόμνημα Νεοκαισσερείας Μητροφάνους. Ματοῦ 29, ὑπόμνημα Νέων Πατρῶν Ἀνθίμου ἀπὸ Γρεβενῶν. Ματοῦ 30, ὑπόμνημα

Περιθωρίου καὶ Ξάνθης Δωροθέου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Γαβριήλ. Ἰουνίου 15, ὑπόμνημα Σαντορίνης Θεοφίλου, ἐντί τοῦ Γερμανοῦ μετατεθέντος εἰς Μήλον. Ἰουνίου 15, ὑπόμνημα Ἀμκατσίας Μελετίου, ἀντί τοῦ ἀναχθέντος εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον Γρηγορίου (1).

Ἄνθιμος Β'. — 7131, ἰνδ. ς'. (1623) Ἰουνίου 25, ὑπόμνημα οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Ἀνθίμου, ἀντί τοῦ κακῶς διωχθέντος Γρηγορίου Στραβο-Ἀμκασίας. Κατ' Ἰούλιον, ὑπόμνημα Ἀδριανουπόλεως Παρθενίου, πρῶην Ἀγγιᾶλου. Κατ' Ἰούλιον, παραιτήσεις Μηδείας διὰ τὴν λεηλασίαν τοῦ τόπου. Κατ' Ἰούλιον, ἐπικύρωσις τῆς ἐπὶ Τιμοθέου γενομένης ἐνώσεως τῆς Δράμης καὶ τῆ μητροπόλεως Φιλίππων. Κατ' Ἰούλιον, παραιτήσεις Σωζουπόλεως, διὰ τὴν ἐρήμωσιν τῆς πόλεως ἐκ τῶν συχῶν αἰχμηκλωσιῶν τῶν Ρώστων καὶ τοῦ λοιποῦ περιπακτοῦ τῶν Ἀγχινητῶν. Κατ' αὐγουστον, ἔνωσις τῶν ἐπαρχιῶν Μηδείας καὶ Σωζουπόλεως. Ὁμολογία Θεοδοσίου ὑποψηρίου Μηδείας καὶ Σωζουπόλεως. Κατ' αὐγουστον, ὑπόμνημα Μηδείας καὶ Σωζουπόλεως Θεοδοσίου, ἀντί τῶν παραιτηθέντων Καλλινίκου καὶ Ἀρσενίου.

Ἄνθιμος Β'. — 7132, ἰνδ. ζ' (1623) κατὰ σептέμβριον, ἕνα ἢ χάρις Μπογδοριανῆ ἐν τῇ χάρις Βελλῆ; μένη ὡς πρότερον ἠνωμένη τῷ σταυροπηγίῳ τῆς Θεοτόκου τοῦ Σοσίου. Κατὰ σептέμβριον, ὑπόμνημα Κκισχρείας Καππαδοκίας Μελετίου πρῶην Μήλου, ἀντί τοῦ ἀπουσιάζοντος δίχρα συνοδικῆς ἀδείας Γρηγορίου.

Κύριλλος Α' τὸ β'. — 7132, ἰνδ. ζ'. (1623) ἔνευ ἡμερομηνίας) καθήρεσις τοῦ ἐπισκόπου Λιτζᾶς καὶ Ἀγρίφων Ἀρσενίου, διὰ τὴν κατ' αὐτοῦ ἀγωγήν τοῦ Λαρίσσης Γρηγορίου.

(1) Ἐν ταῖς ἐπὶ τοῦ ἐπιβίου τούτου ἐκδομέναις εὐχρίθμοις κρᾶζει παρασιωπᾶται τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

Καθίρσεις τοῦ ἐπισκόπου Γερδικίου Μητροπόλεως. Καθίρσεις τοῦ Θεοφιλοῦ Ἰκωνίου. Ὑπόμνημα Λιτζῆς καὶ Ἀγράφου Δωροθέου, παρκαλλήσει τοῦ Λαρίσης, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Ἀρσενίου. Ὑπόμνημα ἐπισκόπου Γερδικίου Κυρίλλου, παρκαλλήσει τοῦ Λαρίσης Γρηγορίου, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Μητροπόλεως (1). (1624) κατὰ φεβρουάριον, παρκαλλήσει Σωφρονίου Νκυπλίου καὶ Ἄργου, διὰ τὸ γῆρας. Κατ' ἀπρίλιον, παρκαλλήσει Γάνου καὶ Χώρας Ἰγνατίου, διὰ τὸ γῆρας. Κατ' ἀπρίλιον, ὑπόμνημα Γάνου καὶ Χώρας Ἰωαννικίου, καὶ ὁμολογία αὐτοῦ. Ἀπριλίου 29, ὑπόμνημα Νκυπλίου καὶ Ἄργου Θεοφάνους, ἀντί τοῦ παραιτηθέντος Σωφρονίου. Ἀπριλίου 29, ὑπόμνημα Σηλυβρείας Ακωρεντίου πρωτοσυγκέλου τοῦ Ἡρακλείας, καὶ ὁμολογία αὐτοῦ. Κατὰ μᾶτον, καθίρσεις Σηλυβρείας Μακκαρίου. Κατὰ μᾶτον, ἐπικύρωσις τοῦ ἐν ἔτει 6475 κατ' αὐγουστον τῆς ὁμοιωτικῆς, ἐκδομένου ἐπὶ τοῦ πατριάρχου Πολυεύκτου σιγγιλλίου περὶ τῆς ἐν Δημητσάνῃ μονῆς τῆς κτισθείσης ὑπὸ Ἰωάννου Ακμπαρδοπούλου Φιλοσόφου τοῦ πρωταρχιερέτη. Κατ' ἰούνιον, ὑπόμνημα Κιαισαρείας Καππαδοκίας Ἐπιφάνου, ἀντί τοῦ παραιτηθέντος Γρηγορίου. Κατ' ἰούνιον, περὶ τοῦ μὴ ὀνομαζέσθαι τὴν Κασάνδρειαν ἀρχιεπισκοπὴν, ἀλλ' ἐπισκοπὴν ὑποκειμένην τῇ Θεσσαλονίκῃ μητροπόλει.

Κύριλλος Α' τὸ β'. — 7134, ἰδ. θ'. (1625) ὀκτωβρίου 1, ὑπόμνημα Ἰκωνίου καὶ Ἰωάννου Ἀθηνασίου. (1626) κατ' ἰανουάριον, καθίρσεις Δρόστρης Μελετίου, καὶ παράδοσις τῆς μητροπόλεως ταύτης τῷ νομίμῳ αὐτῆς ποιμένι Ἰωακείμ. Μαρτίου 22, ὑπόμνημα Κῶ Ἀθηνασίου. Κατὰ μάρτιον, ὑπόμνημα Θηβῶν Δανιὴλ πρῶτον ἀρχιεπισκόπου Ὀρεῶν, ἀντί τοῦ παραιτηθέντος Μητροπόλεως. Ἀπριλίου 28, ὑπόμνημα ἀρχιε-

(1) Τὰ πέντε ταῦτα ἐγγράφα φέροντα τὸ Α. Χ. ἔτος 1623 ἰδ. ζ' ἐξεδόθησαν περὶ τὸν ὀκτώβριον.

πισκόπου Ἰωρῶν Δωροθέου, ἀντί τοῦ μετατεθέντος εἰς τὴν μητρόπολιν Θηβῶν Δαυιὴλ (†) *. Κατὰ μᾶλλον, καθαιρέσεις τοῦ ἱερομονάχου Μαρξίμου. Κατὰ μᾶλλον, σιγίλλιον περὶ τῆς χώρας Μπογδοριανῆς, ὅτι ἀνήκει τῷ ἐπισκόπῳ Βελλᾶς (†). Κατὰ μᾶλλον, ὑπόμνημα Βελλᾶ: Νεοφύτου, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Σωφρονίου (†). Ἰουνίου 5, σιγίλλιον περὶ τινων χωρίων ἀνηκόντων τῷ Μιτυλήνης καὶ κακῶς σφραγισθέντων ὑπὸ τοῦ Μεθύμνης. Κατ' ἰούλιον, σιγίλλιον περὶ τοῦ ἐν Γ'ζίχ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος. Κατ' ἰούλιον, ὑπόμνημα Ἀμασείας Ζαχαρίου πρῶην Πρεσπῶν, ἀντί τοῦ δίχα πατριαρχικῆς ἀδείας ἀπελθόντος Μελετίου. (ἄνευ ἡμερομηνίας) ὑπόμνημα Νέων Πατρῶν Νεοφύτου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Ἀνθίμου. Ὑπόμνημα Γ'μβρου Χριστοφόρου, ἀντί τοῦ ἀποδράντος Ἀθανασίου (†). Σιγίλλιον περὶ τοῦ ἐν τῇ νήσῳ . . . ἀντικρῶ Μηχανιδῶνος μονοδρίου τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου ὑπὸ Ἰωάννου Μούρμουρα κτισθέντος.

Κύριλλος Α' τὸ β'. — 7135, ἰνδ, ε'. (1626) κατὰ δεκέμβριον, καθαιρέσεις Ἀνδρου Γρηγορίου λώβην παθόντος. Δεκεμβρίου 19, ὑπόμνημα Ἀνδρου Μακχρίου, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Γρηγορίου (†). Κατὰ δεκέμβριον, ἀθώωσις τοῦ ἀδίκως καθαιρεθέντος Ἐρέτου Γαβριήλ. (ἄνευ ἡμερομηνίας) ἐπικυρωτικὸν τοῦ ἐν Χίφ νκοῦ τῆς Θεοτόκου Βλαχερονοποίησης εἰς τὸν Ἀντώνιον Σπαθῆν, ὡς ἀπόγονον τοῦ πάλαι κτήτορος αὐτοῦ παπᾶ Κωνσταντῆ Σπαθῆ. (1627) μαρτίου 28, ὑπόμνημα Φιλιππουπόλεως Μελετίου πρῶην Δρύστρας, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Ἰωάσαφ. Ἀπριλίου 10, ὑπόμνημα Ἰμβρου Σωφρονίου, ἀντί τοῦ παραιτηθέντος Χριστοφόρου.

Κύριλλος Α' τὸ β'. — 1627, ἰνδ, ια', ὀκτωβρίου 1, ὑ-

(*) Ἐπειδὴ ἄλλα μὲν τῶν ἐγγράφων φέρουσι τὸ ἀπὸ κοσμογονίας εἶος, ἄλλα δὲ τὸ ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως, ἰσημειώθησαν τὰ τελευταῖα ταῦτα διὰ ἱ.

πόμνημα Ἐρέσου Σιλβέστρου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Ἰγνατίου (†). Οκτωβρίου 24, ὑπόμνημα Αἰγίνης Δωροθέου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Νεοφύτου. (ἔνευ ἡμερομηνίας) ἀπόρασις περὶ τοῦ χρέους τοῦ πρώην Θεῶν Δακινίλ.

Κύριλλος ἐκ Βερροίας (1). — 7136, ἰνδ. ε'. (1628) φεβρουαρίου 15, σιγίλιον περὶ τοῦ ἐν Φιλιππουπόλει μοναστηρίου τοῦ Μπατζκόβου.

Κύριλλος Α' ὁ Λούκαρις τὸ γ' (2). — 1628, ἰνδ. ε', κατ' ἀπρίλιον, καθάρσεις Δρύστρας Ἰωακείμ. Μαΐου 21, σιγίλιον περὶ τοῦ ἰδρυθέντος μοναστηρίου ἐπ' ὀνόματι τῆς Θεοτόκου ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος Οὐγγροβλχχίας Μύρωνος Μπορνόσκη Μογιλα. Κατὰ μάϊον, περὶ τοῦ διοικεῖν τὸν παπᾶν Ἰάκωβον τὸ ἐν Πάρῳ πατριαρχικὸν σταυροπήγιον μονόδιον τῆς ἀγίας Πρασκευῆς τὸ ἐν τοποθεσίᾳ Καταφυγίου κείμενον. Κατὰ μάϊον, ὑπόμνημα Κεραλληνίας καὶ Ζακύνθου Νικοδήμου τοῦ Μεταξῆ. Ἰουνίου 23, ὑπόμνημα Σοφίας Μελετίου, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Ἰερεμίου. Ἰουνίου 25, σιγίλιον περὶ τοῦ ἐν Πάρῳ μετοχίου τοῦ ἀγίου Ἰωάννου Θεολόγου τοῦ ἐν Πάτρῳ. Ἰουνίου 27, καθάρσεις Φιλιππουπόλεως Μελετίου. Ἰουνίου 27, ὑπόμνημα Φιλιππουπόλεως Χριστοφόρου μητροπολίτου Ἀγγιάλου, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος. Ὑπόμνημα Ἀγγιάλου Μητροφάνους, ἀντί τοῦ μετατεθέντος εἰς Φιλιππούπολιν Χριστοφόρου. Γουλιού 18, ὑπόμνημα Σερρῶν Δακινίλ, μητροπολίτου Κορίνθου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Ἀχιλλείου. Κατ' ἰούλιον, περὶ τοῦ ἐν Μήλω νεοῦ τῶν ἀγίων Ἀναργύρων, ὅτι ἀνήκει τῇ Ἐνετικῇ πολιτείᾳ. (ἔνευ ἡμερομηνίας) ἀνανέωσις τῆς καθαρᾶσεως τοῦ Δρύστρας Ἰωακείμ ἐπὶ ἀπειθείᾳ. Ὑπόμνημα Τραπεζοῦντος Κυ-

(1) Οὕτως ὑπογράφεται ὁ ἐπιβάτης οὗτος τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου πρὸς διάκρισιν τοῦ βίᾳ ἐξωσθέντος δμονόμου Λουκάριως.

(2) Ἀπὸ τῆς νέας ταύτης πατριαρχείας ὁ Λούκαρις παρεδέχθη δριστικῶς τὴν ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως χρονολογίαν.

ρίλλου, ἀντί τοῦ ἀποθνήσκοντος Ξενοφώντος. Σιγίλλιον περί πατριαρχικοῦ σταυροπηγίου τῆς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ρέοντος παρά τὴν χώραν Καστανίτσαν ἐν τῇ τοποθεσίᾳ Κοντολινῆ ἐγερθείσης μονῆς τοῦ ἁγίου Νικολάου (ἀτελής).

Κύριλλος Α' τὸ γ'. — 1628, Ἰνδικτ. ιβ', κατ' ἰκτώβριον, περί τοῦ πατριαρχικῶν σταυροπηγίων εἶναι τὸν δαπάνη τοῦ ἐκ Πετρίλου τῶν Ἀγράφων ἄρχοντος Ἀποστόλη Χασάπη ἐγερθέντι πρὸ τεισάκρων ἐτῶν νέον τῆς Μεταμορφώσεως ἐν τῇ χώρᾳ Κκαταρυγῆ ἀνεμέσον τῶν ὁρίων Λιτσῆς καὶ Ἀγράφων.

Κύριλλος Α' τὸ γ'. — 1629, Ἰνδ. ιβ', κατ' ἰκνουάριον, περί τοῦ Ἰνα τὸ κατὰ τὴν μητρόπολιν Δέρκων καὶ Νεοχωρίου χωρίων Ἁγίου Στέφανος μένη πατριαρχικῶν σταυροπηγίων. Φεβρουαρίου 27, ὑπόμνημα Ζιχνῶν Ἰσκακίου. Κατὰ φεβρουαρίου, ὑπόμνημα ἐπισκόπου Γιανῶν Λογγίνου, ἀντί τοῦ παρριτηθέντος. Μαΐου 27, παρριτήσις Μιτυλήνης Κωνσταντίου, διὰ τὸ γῆρας. Κατὰ μάιον, ὑπόμνημα Μιτυλήνης Παρθενίου, ἀντί τοῦ παρριτηθέντος Κωνσταντίου. Κατὰ μάιον, ὑπόμνημα Σεβαστείας Ἰωσήφ. Κατὰ μάιον, καθαιρέσις τοῦ ἐπισκόπου Καρουπόλεως Ἀνθίμου (1).

Κύριλλος Α' τὸ γ'. — 1630, Ἰνδικτ. ιγ', ἰκνουαρίου 19, ὑπόμνημα Νεοκισσερείς μητροπολίτου Γαγγρῶν, ἀντί τοῦ παρριτηθέντος Παρθενίου. Κατ' ἰκνουάριον, σιγίλλιον περί τοῦ ἐν Σκοπέλῳ ἐγερθέντος μονοδρίου Μιχαὴλ Συνάδων, ὑπὸ τῶν Μανολάκη Κραβοκυρίου, Νικολάου Γρυπαρῆκη, Γεωργίου Βέργου, Μελαγχρινοῦ τοῦ Κρατήρη, Γεωργίου Μούρρη, Φάλκου Μπράττ, Τριανταφύλλου Χιώτη, καὶ Δήμου Αἰλιανίτου, Ἰνα ἡ ἡνωμένον τῇ ἐν Ἄθωνι μονῇ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου. Κατὰ μάρτιον, καθαιρέσις Ἀνδρου Μακαρίου. Μαρτίου 18, ὑπόμνημα Ἀνδρου Κυρίλλου, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Μακαρίου. Κατὰ

(1) Τοῦτο μόνον φέρει τὸ ἀπὸ κοσμογονίας ἔτος 7137.

μάτιον, καθαιρέσις τοῦ Ἐρέσου Σιλδέστρου, καὶ τοῦ Χαλκηδόνος Γσζάκ. Ἰουνίου 8, ὑπόμνημα Χαλκηδόνος Νεκταρίου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Τζίας καὶ Θερμίων. Ἰουνίου 8, ὑπόμνημα Κισαρείας Ἰσζάκ τοῦ πρώην Χαλκηδόνος. Ἰουλίου 8, ὑπόμνημα Τζίας καὶ Θερμίων Δακίηλ, ἀντί τοῦ εἰς Χαλκηδόνᾳ προδιεσθέντος Νεκταρίου. Κατ' ἰούλιον, σιγίλλιον περὶ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ μοναστηρίου τῆς ἀγίας Ἀναστασίας Φαρμακευτρίας, καίμενον ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Ἀρδαμερίων, τῶν μετοχιῶν καὶ τῶν ἐνοριακῶν ναῶν, ἐν οἷς γενήσεται τὸ μνημόσυνον τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως. Κατ' ὀκτώβριον, ὑπόμνημα Ἰκονίου Ἀθερκίου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Ἀθανασίου. (ἔνευ ἡμεραμηνίας) ὑπόμνημα Λαοδικαίας . . . ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Νικηφόρου.

Κύριλλος Α' τὸ γ'. — 1631, ἰδ. ιδ', κατὰ φεβρουάριον, καθαιρέσις Σοφίας Μελετίου ἐπὶ πορνείᾳ· ὑπόμνημα Σοφίας Γ'γκατίου. Μαρτίου 8, ὑπόμνημα Βιζύης Δαμασκηνοῦ ἀρχιδιακόνου τῆς Μ. ἐκκλησίας, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Ἀνθίμου. Ἀπριλίου 28, ὑπόμνημα Ἐρέσου Παντογάλου. Κατ' ἀπρίλιον, καθαιρέσις Ζιχνῶν Ἠσάκ, μετ' ἰδιοχείρου ἐπιθεσβωίωσης αὐτῆς ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Κυρίλλου. Κατ' ἰούλιον, παραιτήσις Διδυμοτείχου Ἀνθίμου διὰ γῆρας. Ἰουλίου 16, ὑπόμνημα Διδυμοτείχου Λαυρεντίου, ἀντί τοῦ παραιτηθέντος Ἀνθίμου. Αὐγούστου 2, ὑπόμνημα Κεφῆ καὶ Φούλων Παρθενίου. Αὐγούστου 11, ὑπόμνημα Ἀγκύρας Λαυρεντίου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Παρθενίου.

Κύριλλος Α' τὸ γ'. — 7140, ἰδ. ιε' (1631-1632), ὅτι τὰ ἐν Λήμνω ἐξωκλήσια, τὴν τε καλούμενον Δεσποτικὸν ἐν χώρᾳ Κοντιᾶ, τὸ τοῦ ἀγίου Ἀθανασίου, τὸ τοῦ ἀγίου Κηρύκου, τὸ πλησίον Γομάτου καὶ τῆς Παναγίας, τὸ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ εἰς τὴν Κότσην, καὶ τὸ τῆς Παναγίας Κακοβοιτίσσης, ἀνήκουσι τῇ ἐν Ἀθῶνι μονῇ τῆς Ἀγίας Αἰκίας, ὡς καὶ πρὶν καὶ μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀνήκον.

Κύριλλος Α' τὸ γ'. — 1632, ἰνδ. ιε', κατὰ φεβρουάριον, προβίβασις τῆς ἐπισκοπῆς Κεφαλληνίας καὶ Ζακύνθου εἰς ἀρχιεπισκοπὴν (1). Κατ' ἀπρίλιον, ὑπόμνημα Πικροναξίας Βενιαμίν, ἀντὶ τοῦ καθαιρεθέντος Ἰερεμίου. Κατ' ἰούλιον, ὑπόμνημα Γεωργίου Περθενοῦ, ἀντὶ τοῦ πρὸ ἐλίγου ἀποθανόντος. Κατ' αὐγουστον, ὑπόμνημα Εὐχαρίτων Μελετίου.

Κύριλλος Α' τὸ γ'. — 1632, ἰνδ. α', κατὰ νοέμβριον καθάρσεις τοῦ Μήλου Μελετίου, ὡς ἀσέμμως βιοῦντος. Κατὰ νοέμβριον, ὑπόμνημα Μήλου Μακκρίου, ἀντὶ τοῦ καθαιρεθέντος Μελετίου. (ἔνευ ἡμερομηνίας) περὶ ἐνώσεως τῆς Κκλκμάτας, δοθείσης τῶ πρώην Μονεμβασίας Μητροπόλει, τῇ μητροπόλει Μονεμβασίας.

Κύριλλος Α' τὸ γ'. — 1633, ἰνδ. α', μαρτίου 22, ὑπόμνημα Δρόστρης Ἀντωνίου πρωτοσυγγέλου τῆς Μ. ἐκκλησίας, ἀντὶ τοῦ καθαιρεθέντος Ἰωακείμ. Ἰουνίου 8, ὑπόμνημα Νκυπάκτου καὶ Ἄρτης Λαυρεντίου μητροπολίτου Διδυμοτείχου, ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος Γαβριήλ (2). Κατ' ἰούνιον, πρὸς τὸν Μονεμβασίας καὶ λοιποὺς, Κυρίλλου πατριάρχου συστατικὸν τοῦ ἐξάρχου σκαελλαρίου παπᾶ Ἀρσενίου ἐπὶ τοῦ σταυροπηγίου μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Νικολάου Λιγίδη ἐν Ρέοντι. Ἰουλίου 18, ὑπόμνημα Διδυμοτείχου Δανιὴλ οἰκονόμου Ἀθριανουπόλεως, ἀντὶ τοῦ εἰς Ναύπακτον προβιβασθέντος Λαυρεντίου. Κατ' αὐγουστον, ὑπόμνημα Μυρέων Ἰερεμίου Μπορῆ, ἀντὶ τοῦ καθαιρεθέντος.

Κύριλλος Α' τὸ γ'. — 1633, ἰνδ. β'. Κατ' ὀκτώβριον, ὑπόμνημα Φαναρίου καὶ Λεοχωρίου Εὐθυμίου, ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος Θεοφάνους. Δεκεμβρίου 9, ὑπόμνημα Ἀθηνῶν Σαφρο-

(1) Ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ Νεοελληνικῇ Φιλολογίᾳ, σελ. 282.

(2) Κατὰ λάθος ὁ Γαβριήλ οὗτος συνεχύθη ὑπ' ἄλλων τε καὶ ἐμοῦ (Νεοελ. Φιλ. σελ. 302) πρὸς Γαβριήλ τὸν Βλάσιον προχειρισθέντα Νκυπάκτου τῇ 27 Ἰανουαρίου 1647.

νίου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Θεοφάνους. (ἄνευ χρονολογίας) ὑπόμνημα Κυζίκου Ἀνθίμου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Παρθενίου. Ἀθώωσις τοῦ καθηρημένου Μήλου Μελετίου.

..... — 1634, ἰνδ. β', κατὰ ἰανουάριον, καθιέρσεις ἱερέως Παναγιώτου τῆς μητροπόλεως. . . . (1).

Ἀθανάσιος Γ'. — 1634, ἰνδ. β', μαρτίου 16, ὑπόμνημα Θεουπόλεως καὶ Ρεντίνης Δαμασκηνοῦ, ἀντί τοῦ ἐν αὐτῇ τέως ἀρχιερατεύοντος κύρ Ἀθανασίου, ἀνυχθέντος εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως. Κατ' ἀπρίλιον, γράμμα ἐπικυρωτικὸν τῆς ἀριερώσεως τοῦ Νικολάου Ἰωάννου ἀπὸ Ἀδραμίτιδος, προσενεγκόντος τὸ κρωπολαεῖον αὐτοῦ τὸ πλῆσιον τοῦ Κάστρου παρὰ τὴν γέφυραν, ἐν τῇ ἐνορίᾳ τοῦ Κυνηγοῦ, τῇ ἐν Ἀραχώθῃ τῆς Ἀρσίσης ἐκκλησίᾳ τῆς Φανερωμένης.

Κύριλλος Α' τὸ δ'. — 1634, ἰνδ. β', κατ' αὐγούστον, ὑπόμνημα τοῦ Προύσης Χρυσάνθου τακελλαρίου τῆς μητροπόλεως τῆς τῆς, ἀντί τοῦ διὰ γῆρας παρκιτηθέντος Ἰωάκτρ. (ἄνευ ἡμερομηνίας) καθιέρσεις Κηκο-Μητροφάνους πρώην Μονεμβασίας, ὡς σφετερισθέντος τὴν Καλαμάταν καὶ ἄλλα χωρία ὑποκειμένα τῷ γνησίῳ μητροπολίτῃ Μονεμβασίας Νεοφύτῳ.

Κύριλλος Α' τὸ δ'. — 1634, ἰνδ. γ' ὀκτωβρίου 4, ὑπόμνημα Χίου Ματθαίου, ἀντί τοῦ διὰ πολλὰς αἰτίας παρκιτηθέντος Ἰγνατίου. Κατὰ νοέμβριον, καθιέρσεις Θεόδωρ Παρθενίου. Νοεμβρίου 22, ὑπόμνημα Θεόδωρ Κλήμεντος ἐκεῖθεν ἐλθόντος, ἀντί τοῦ καθιρεθέντος Παρθενίου. (ἄνευ ἡμερομηνίας) καθιέρσεις τοῦ κακῶς δραξθέντος τὸ ὄφρικιον τοῦ σακελλαρίου τῆς ἐπισκοπῆς Σκύρου Ἐμμανουὴλ Βερτζιλια.

Κύριλλος ὁ ἐκ Βερροίας τὸ β'. — 1635, ἰνδ. γ'. Κατὰ μάρτιον, καθιέρσεις Μελετίου Ἀμασειας. Μαρτίου 13, ὑπόμνημα Ἀμασειας Ἰεζεκιήλ, ἀντί τοῦ καθιρεθέντος Μελετίου. Ἀ-

(1) Δὲν μνημονεύεται ἐν τούτῳ τὸ τοῦ πατριάρχου ὄνομα.

πριλίου 8, υπόμνημα Βάρνης Μελετίου ἀρχιμανδριτου της Μ. ἐκκλησίας, ἀντί τοῦ πρὸ ὀλίγου ἀποθανόντος Παρθενίου. Ἰουλίου 27, καθιέρσεις Ἰυβρου Σωφρονίου. Κατὰ ἰούλιον, καθιέρσεις Κορίνθου Ἰεζεκιήλ καὶ διορισμός Κυρίλλου. Κατ' αὐγούστον, καθιέρσεις τοῦ Κκκο-Ζιγῶν Ἰσταίου.

Κύριλλος ὁ ἐκ Βερροίας τὸ β'. — 1635, ἰνδ. δ', κατ' ὀκτώβριον, περὶ τοῦ Γνα ἢ ἐν τῇ ἐπικρίσῃ Παλκιδῶν Πατρῶν μονῆ της Θεοτόκου της καλουμένης Χρυσοποδαρωτισσης σὺν τῷ ἐν Χαλεντρέτζῃ μετοχιῷ τοῦ ἁγίου Γεωγίου, ἡ πατριαρχικὸν σταυροπήγιον.

Κύριλλος ὁ ἐκ Βερροίας τὸ β'. — 1636, ἰνδ. δ', ἰανουαρίου 24, υπόμνημα Νεαπόλεως Μελετίου. Ἰανουαρίου 27, υπόμνημα Θεσσαλονίκης Καλλινίκου ἐπισκόπου Πολυανῆς, ἀντί τοῦ καθιερθέντος Δαμασκηνοῦ. Μαρτίου 16, περὶ ἐρεύνης τῶν ὑπὸ τῆς μητροπόλεως Χίου ἀναλωθέντων χρημάτων εἰς χρῆσιν καὶ βοήθειαν της Μ. Ἐκκλησίας. Κατ' ἀπρίλιον, ἐπικυρωτικὸν της ὑπὸ Νικολάου Ἰωάννου Μουμτσῆ ἀφιερώσεως τοῦ ἐργαστηρίου εἰς τὸ μοναστήριον Δουσίκου. (ἔνευ ἡμερομηνίας) υπόμνημα Φιλίππων καὶ Δράμας Θεοκλήτου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Ἀβερκίου.

Νεοφύτος Γ'. — 1636, ἰνδ. δ' (ἔνευ ἡμερομηνίας) υπόμνημα Ἀθηνῶν Δανιὴλ ἐπισκόπου Τκλαντίου, ἀντί τοῦ καθιερθέντος Σωφρονίου. Ὑπόμνημα Ἠρακλείας Ἰωαννικίου Γάνου καὶ Χώρας, ἀντί τοῦ καθιερθέντος Ἰερεμίου (1).

Νεοφύτος Γ'. — 1636, ἰνδ. ε', κατὰ σεπτέμβριον, ὅτι τὰ χωρία Τζαλκινχάκι, Σιμέντοβον καὶ Κλινοβὸν ἐνοριακὰ εἰσι τοῦ μητροπολίτου Ἀγγιάλου, καὶ οὐ δεῖ τὸν Πρεσλάδα; ἐνοχλεῖν αὐτοῦ. Ὀκτωβρίου 29, παραιτήσεις Μηδείας Θεοδοσίου,

(1) Τὰ ἀμνηλόγητα ταῦτα ἔγγραφα συνειάχθησαν ἐν ἀρχῇ της πατριαρχείας Νεοφύτου, ἤτοι μετὰ τὸν ἰούνιον.

διὰ τὰ πρὸς τοὺς ἐπαρχιώτας αὐτοῦ συμβάντα σκάνδαλα. Κατ' ὀκτώβριον, ὑπόμνημα Μηδείας Μητροφάνους, ἀντί τοῦ παραιτηθέντος Θεοδοσίου. Κατὰ δεκέμβριον, ὑπόμνημα Φιλίππουπόλεως Γαβριήλ, ἀρχιδικάνου τοῦ πρώην πατριάρχου Κυρίλλου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Χριστοφόρου.

Νεόφυτος Γ'. — 1637, ἰνδ. ε', κατ' ἰανουάριον, ὑπόμνημα Φιλίππουπόλεως Κυρίλλου, ἀδίκως ἐξωσθέντος τῆς Κορίνθου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Χριστοφόρου. Κατὰ φεβρουάριον, ὑπόμνημα Χαλκηδόνος Παχωμίου πρωτοσυγκέλου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Νεκταρίου.

Κύριλλος Α' τὸ ε'. — 1637, ἰνδ. ε', ἀπριλίου 6, οικειοθελῆς παραιτήσις τοῦ πρώην Ζιγνῶν Ἡσαίου. Ἀπριλίου 7, ὑπόμνημα Πιρναζίας Μακαρίου πρώην Μήλου, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Βενιαμίν. Κατ' ἀπριλίον, ὑπόμνημα Βάρνης Ἀγαθαγγέλου πρώην Πλατμῶνος, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Μελετίου. Κατ' ἰούλιον, ὑπόμνημα Ζιγνῶν Παρθενίου, πρὸς ὃν τὴν παραιτήσιν αὐτοῦ ὁ Ἡσαίος ἐποιήσατο. Κατ' ἰούλιον, ὑπόμνημα Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης Ἀνακίου ἐπισκόπου Βονδίτσας, ἀντί τοῦ παραιτηθέντος Ακυρεντίου. Αὐγούστου 7, ὑπόμνημα Σίδης Καλλινίκου, ἀντί τοῦ εἰς τὴν μητρόπολιν Γάνου καὶ Χώρας μετατεθέντος Ἰακώβου. Αὐγούστου 14, ὑπόμνημα Ρόδου Μελετίου, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Παχωμίου. (ἔνευ ἡμερομηνίας) καθίρεσις Ραιδεστοῦ Κακο-Θεοφάνους.

Κύριλλος Α' τὸ ε'. — 1637, ἰνδ. ς' Σεπτεμβρίου 11, ὑπόμνημα Συνάδων Μαθαίου πρώην ἐπισκόπου Χειμάρας, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Μελετίου. (ἔνευ ἡμερομηνίας), καθίρεσις τοῦ Δρόστρας Ἀντωνίου. Κατ' ὀκτώβριον, ὑπόμνημα Δρόστρας Ἰερεμίου πρώην Μυρέων, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Ἀντωνίου.

Κύριλλος Α' τὸ ε'. — 1638, ἰνδ. ς'. Κατ' ἰανουάριον, ὑπόμνημα Κῶ Ἰωακείμ, ἀντί τοῦ παραιτηθέντος Στραφεῖμ. Κατὰ ἰανουάριον, σιγίλλιον στχυροπηγίου τοῦ ἐν Ναυπλίῳ ἀ-

γίου Ἰωάννου ἐκκλησίᾳ· τὸ καὶ χωρίου, πρὸς δὲ καὶ τῆς τοῦ αὐτοῦ χωρίου ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Βασιλείου. 24 φεβρουαρίου, παραιτήσεις τοῦ Σωφρονίου Ἀθηναίων, ἀντὶ τοῦ κωνσταντινῶς προβιβασθέντος ἐπὶ Νεοφύτου Δανιὴλ ἐπισκόπου Δικυλίας καὶ Ταλαντίου. Κατὰ φεβρουάριον, ὑπόμνημα Σμύρνης· Ἰερεμίου πρῶην Μυρέων, ἀντὶ τοῦ καθαιρεθέντος· Ἰακώβου. Κατὰ φεβρουάριον, ὑπόμνημα Σηλυβρίας· Σωφρονίου, ἀντὶ τοῦ καθαιρεθέντος· Αζυρεντίου. Μαρτίου 30, ἀναφορὰ Ναυπλίων πρὸς τὸν πατριάρχην Ἰνα μὲν σταυροπέδιον ἢ χώρα τοῦ ἁγίου Ἰωάννου. Κατ' ἰούλιον, ὑπόμνημα Χαλκηδόνος· Διονυσίου, ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος Πιχωμίου.

Κύριλλος ὁ ἐκ Βεροῖας τὸ γ'. — 1638, ἰνδ. ς', κατὰ ἰούλιον, ὑπόμνημα Προκοπήσου Γρηγορίου μεγάλου πρωτοσυγγέλου, ἀντὶ τοῦ ἀποθνήσκοντος Δανιὴλ. Κατ' ἰούλιον, σιγίλιον τοῦ ἐν Μοναμβασίᾳ παρὰ τὴν χώραν Κουτζαβᾶ μοναστηρίου τῆς Παναγίας. (ἄνευ ἡμερομηνίας) καθάρσεις Κορίνθου Ἰεζεκιήλ. Αὐγούστου 23, ὑπόμνημα Κορίνθου Ἰωάσαφ πρῶην Ἐλασσάνος, ἀντὶ τοῦ καθαιρεθέντος Ἰεζεκιήλ. Αὐγούστου 30, ὑπόμνημα Ἰκονίου Αζυρεντίου πρῶην Σηλυβρίας, ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος Παρθενίου. (ἄνευ ἡμερομηνίας) παραιτήσεις Παλακίων Πατρῶν Θεοφάνους εἰς τὸν Κερνίτην Παρθένιον.

Κύριλλος ὁ ἐκ Βεροῖας τὸ γ'. — 1639, ἰνδ. ζ', ἰανουαρίου 7, ὑπόμνημα Παλακίων Πατρῶν Παρθενίου. (ἄνευ ἡμερομηνίας) παραιτήσεις Νέων Πατρῶν Νεοφύτου, μὴ δυναμένου κυβερνήσαι τὴν ἐπαρχίαν, ἐπὶ τῷ ὄρω τοῦ ἀναδεχθῆναι τὸν διάδοχον αὐτοῦ τὸ χρεὶς τῆς μητροπολεως Νέων Πατρῶν ἐκ 50 χιλιάδων ἄσπρων, πληρώσει αὐτῷ γρόσια διακόσια, ἀφιέμενος ἅμα καὶ τέσσαρα χωρία τὴν Γιαντισοῦ, Ροβολιάρη, Ζιμιανή, καὶ Αἰτσίσιλο πρὸς Ζωάρκειν αὐτοῦ. Κατ' ἀπρίλιον, ὑπόμνημα Νέων Πατρῶν Ἰωάσαφ, ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος Νεοφύτου. Μαρτίου 14, δῆλωσις τῶν ἐν τῇ Μ. ἐκκλησίᾳ, ὅτι ἀπικομίσθη καὶ

έκολλήθη ἐν τῷ ἱερῷ κώδικι ἡ τοῦ Παλαιοῦ Πατρῶν Θεοφάνους ὑπὲρ τοῦ Κερνίτσης παραίτησις. Μαΐου 4, παραίτησις Νικομηθεὺς Νεοφύτου, διὰ σωματικὴν ἀσθένειαν καὶ τὰ βάρη τῶν χρεῶν τῆς Μ. ἐκκλησίας. Μαΐου 6, ὑπόμνημα Νικομηθεὺς Κυρίλλου, ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος Νεοφύτου. (ἄνευ ἡμερομηνίας) καθάρσεις Ἐρέσου Μελετίου. Κατὰ μάϊον, ὑπόμνημα Ἐρέσου Ἀνθίμου πρῶην Σάμου, ἀντὶ τοῦ καθαιρεθέντος Μελετίου. (ἄνευ ἡμερομηνίας) περὶ τοῦ παιδεύεσθαι ἐκκλησιαστικῶς τοὺς παρὰ γνώμην τοῦ πατριάρχου ἐλθόντας οἰκεῖν τὴν Κωνσταντινούπολιν ὄρχιερεῖς.

. . . . — 1639, ἰνδ. ζ'. ἰουλίου 11, ἡμέρᾳ δευτέρᾳ, κατ' ἐγγεῖλι Λουκᾶ Σακραμυγκᾶ κατὰ τοῦ μητροπολίτου Χίου Κυρίλλου τοῦ Ἀμυγδαλοῦ, ἐπὶ πλαστογραφίᾳ (4).

Παρθένιος Α'. — 1639, ἰνδ. ζ', κατ' αὐγουστον, πραίτησις τοῦ πρῶην πατριάρχου Ἀθανασίου προεδρικῶς λαβόντος τὴν Θεσσαλονικίην, καὶ τὸ πατριαρχικὸν σταυροπήγιον μοναστήριον τῆς Μεταμορφώσεως Βλακτίας. Αὐγούστου 2, ὑπόσχεσις Ἀθηνῶν Σωφρονίου περὶ παραδοχῆς τῆς δικαιοδικῆς ἀποφάσεως τῶν ὑπὸ τῆς Μ. ἐκκλησίας διορισθέντων κριτῶν, ἵνα ἐπιδικάσωσι τὰ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ μητροπολίτου Λανιῆλ διαφορὰς περὶ τῆς Λειβαδίας, τοῦ Σόλωνος καὶ τῶν λοιπῶν χρεῶν τῆς μητροπόλεως Ἀθηνῶν. Αὐγούστου 21, παραίτησις Γάνου καὶ Χώρας Ἰακώβου διὰ τὰ χρεῖα.

Παρθένιος Α'. — 1639, ἰνδ. η'. Σεπτεμβρίου 8, ὑπόσχεσις Λορτοῦ Συμεῶν, ἵνα φέρῃ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν τὴν ἀποκοπὴν του, κατὰ τὸ συνοδικὸν κατὰστιχον. Σεπτεμβρίου 18, ὑπόμνημα Γάνου καὶ Χώρας Παΐσιου πρῶην Ρόδου, ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος Ἰακώβου. Ὀκτωβρίου 19, παραίτησις Ἀθηνῶν Σωφρονίου. Κατ' ὀκτώβριον, ὑπόμνημα Κασανδρείας Λαυρεντίου,

(1) Δὲν μνημονεύεται τὸ ὄνομα τοῦ πατριάρχου.

ἀντί τοῦ παραιτηθέντος ὁμωνύμου Λαυρεντίου. Νοεμβρίου 30, ὑπόμνημα Σοφίας Ἰεζεκιήλ πρῶην Κορίνθου, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Ἰγνατίου. Κατὰ δεκέμβριον, ὑπόμνημα Βάρνης Παρθενίου πρῶην Ἰκονίου, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Μελετίου. (ἀνευ ἡμερομηνίας) ὑπόμνημα Προικονήσου Ἰερεμίου Ἡρακλείας, ἀντί τοῦ παραιτηθέντος Γρηγορίου

Παρθένιος Α'. — 1640, ἰνδ. η'. κατ' ἰανουάριον, ὑπόμνημα Φιλίππων καὶ Δράμας Γερασίμου πρῶην ἀρχιεπισκόπου τοῦ πατριάρχου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Θεοκλήτου. Κατ' ἀπρίλιον σιγίλλιον περὶ τοῦ πατριαρχικῶν σταυροπήγιον εἶναι τὴν ἐν Ἄνδρω μονὴν τῆς Ζωοδόχου πηγῆς τὴν ἐπιλεγομένην Ἀγίαν. Μαΐου 7, ὑπόμνημα Βιδύνης Σωφρονίου πρῶην Ἀθηνῶν, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Γαβριήλ. Μαΐου 28, σιγίλλιον περὶ τοῦ πατριαρχικῶν σταυροπήγιον εἶναι τὴν ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Χειμάρας καὶ Δελβίνου μονὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Κάμενα. Ἰουνίου 17, παραίτησις Νικαίης Πορφυρίου, (1). Κατ' ἰούνιον, ὑπόμνημα Νικαίης Πορφυρίου, ἀντί τοῦ παραιτηθέντος ὁμωνύμου Πορφυρίου. Γουνίου 24, ὁμολογία χρεωστικὴ Νεοφύτου Μονεμβασίας τῷ κύρ Ράλλῃ ἄσπρων ἑκατὸν χιλιάδων. Αὐγούστου 5, ὑπόμνημα Συνάδων Καλλίστου, ἀντί τοῦ τελευτήσαντος.

Παρθένιος Α'. — 1640, ἰνδ. θ', κατὰ Σεπτέμβριον, καθαιρέσις ἐπισκόπου Κερνίτσας Ἀρσενίου. Κατὰ δεκέμβριον ὑπόμνημα Δέρκων καὶ Νεοχωρίου Χρυσάνθου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Ἀθανασίου.

Παρθένιος Α'. — 1641, ἰνδ. θ', κατὰ ἰανουάριον, ὑπόμνημα Λακεδαιμονίας Γαβριήλ. Μαΐου 3, μήνυσις κατὰ τοῦ ἐπισκόπου Ρέοντος Διονυσίου, ἐπὶ βιαίᾳ καὶ ἀπρεπεῖ διαγωγῇ. Κατὰ μᾶιον, συνοδικὸς τόμος περὶ τῆς ἀναλήψεως τῶν χρεῶν τῆς Μ. ἐκκλησίας ὑπὸ τοῦ Βασιλῆ βόδα Μελλοβλαχίας. Κατὰ

(1) Φέρει ἀμφοτέρως τὰς χρονολογίας 1640, 7148.

μάτων, πρᾶξις περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως. Ἰουλίου 22, ὑπόμνημα Εὐρύπου Δανιήλ, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Ἰωάσαφ. Αὐγούστου 5, περὶ τοῦ δίδοναι τὴν ἀρχιεπισκοπὴν Πωγωνιανῆς κατ' ἀποκοπὴν τῇ Μ. ἐκκλησίᾳ πέντε χιλιάδας ἀσπρων ἐτησίως. Αὐγούστου 20, χρυσόβουλλον τοῦ Βασίλ βόδα περὶ τῶν γραδῶν τοῦ πατριρχεῖου, καὶ τῶν συνθηκῶν ἐφ' αἷς ἐπλήρωσεν αὐτά.

Παρθένιος Α'. — 1641, ἰνδ. ι', κατὰ Σεπτέμβριον, σιγίλιον περὶ τῶν συνθηκολογήσεων τοῦ Βασίλ βόδα. Κατὰ Σεπτέμβριον, τόμος περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως καὶ διορισμὸς ἐπιτροπῆς ἐξ ἀρχιερέων ἐπὶ τούτῳ. Κατὰ Δεκέμβριον, ὑπόμνημα Λακεδαιμονίας Παρθενίου.

Παρθένιος Α'. — 1642, ἰνδ. ι', κατὰ Φεβρουάριον, καθαιρέσεις Ἐφέσου Μελετίου. Φεβρουαρίου 16, ὑπόμνημα Ἐφέσου Παΐσιου, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Μελετίου. Κατὰ μάτιον, ὑπόμνημα Λήμνου Ἰγνατίου.

Παρθένιος Α'. — 1642, ἰνδ. ια', ὀκτωβρίου 28, ὑπόμνημα Γοθθίας Ἀνθίμου. Κατὰ Νοέμβριον, ὑπόμνημα Κκισαρείας Ζαχχρίου.

Παρθένιος Α'. — 1643, ἰνδ. ια', κατ' Ἰανουάριον, διορισμὸς ἐπιτρόπων ἐξ ἀρχιερέων, τοῦ τε μεγάλου λογοθέτου Λασκάρεως καὶ τοῦ μεγάλου ρήτορος Μιχαλάκη Κουνούπη. Φεβρουαρίου 2, ὑπόμνημα ἀρχιεπισκόπου Πωγωνιανῆς Παρθενίου. Μαρτίου 31, ὑπόμνημα Μήλου καὶ Κιμῶλου Διονυσίου. Κατ' Ἰούλιον, ὑπόμνημα Προύσης Κλήμεντος. Ἰουλίου 16, ὑποσχετικὸν πρῶν Θεσσαλονίκης Λαμασκηνοῦ διορισθέντος προέδρου Κασκνδρείας, ὅτι δὲν θέλει ἐνοχλεῖ τὸν Θεσσαλονικῆς Ἀθανάσιον. Κατ' αὐγούστον, καθαιρέσεις Δρύστρας Ἀντωνίου.

Παρθένιος Α'. — 1643, ἰνδ. ιβ', Σεπτεμβρίου 6, ὑπόμνημα Λαοδικεῖας Σωφρονίου. Σεπτεμβρίου 9, ὑπόμνημα Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης Γαλακτίωνος. Σεπτεμβρίου 25, ὑπόμνημα

Νεοκαισαρείς Χριστοφόρου. Κατὰ νοέμβριον, σιγίλλιον περί τοῦ πατριάρχικόν στυροπήγιον εἶναι τήν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Προϊλάβου ἐν Ἰσμηλίῳ εἰς μετόχιον τοῦ Παναγίου Τάφου μονήν τῆς Θεοτόκου Μαρίας, ἀνακκινισθεῖσιν ἐκ βάρων ὑπὸ Γεωργίου μεγάλου μπαχρηνικοῦ τοῦ Βασίλ βόδα. Κατὰ νοέμβριον, ὑπόμνημα Καρπάθου Ἀθανασίου πρώην Σάμου, ἀντί τοῦ καταλιπόντος αὐτήν πρό χρόνων ἐπτὰ Δαμσκαηνῶ.

Παρθένιος Α΄. — 1644, ἰνδ. ιβ΄, κατ' ἰανουάριον, τόμος περί ἀποκαταστάσεως μητροπολίτου Μυρέων, μετὰ προσαρτήσεως τῶν ἐξρχικῶν Ἀτταλείς, Κιστελορρίζου, Ἀλάγιας, Λυδισίου καί τῶν πέριξ, καί ἐκλογῆς τοῦ ἱεροδιδασκάλου Ἰερεμίου. Φεβρουαρίου 2, ὑπόμνημα Ἀμασειῶν Ἀρσενίου. Μαρτίου 27, ὑπόμνημα Νέων Πατρῶν Ἰωσήφ. (ἄνευ ἡμερομηνίας), καθαιρέσεις Σάμου Ἀνθίμου τοῦ Ἰούδα. Μαΐου 3, ὑπόμνημα Σάμου Παρθενίου.

Ἰωαννίκιος Β΄. — 1644, ἰνδ. ιβ΄, ἰουλίου 15, ὑπόμνημα Καφᾶ καί Φούλων Κυρίλλου.

Παρθένιος Β΄ ὁ Νέος. — 1644, ἰνδικτ. ιγ΄, κατὰ Σεπτέμβριον, καθαιρέσεις τοῦ πατριάρχου Παρθενίου τοῦ Γέροντος. Κατὰ Σεπτέμβριον, ὑπόμνημα ἐκλογῆς πατριάρχου τοῦ ἀπὸ Ἀδρικνουπόλεως Παρθενίου τοῦ Νέου (1). Κατὰ Σεπτέμβριον, ὑπόμνημα Ἀδρικνουπόλεως Νεοφύτου. Κατὰ Σεπτέμβριον, συνοδικόν περί διαφορᾶς Γακιατζίδων Ἰωαννιτῶν, καθαιρέσεως τοῦ Γωαννίνων Ἰωάσαφ, καί ἐπανακλήσεως τοῦ Ἰωαννίνων Καλλινίκου. Δεκεμβρίου 12, συνοδικόν περί ἐκκλησιαστικῆς τιμωρίας τῶν μὴ ἀποπληρούντων τὰ ἐτήσια βάρη ἀρχιερέων. (ἄνευ ἡμερομηνίας), τόμος συνοδικὸς περί προσκλήσεως πάντων τῶν ἀρχιερέων διὰ τὰ χρέη τῆς Μ. ἐκκλησίας.

(1) Ὑπογράφονται οἱ πατριάρχαι Ἀλεξανδρείας Νικηφόρος καί Ἀνωγειῶν Εὐθύμιος.

. . . — 1645, ἰνδ. ιγ', ἰανουαρίου 1, παραίτησις Χριστιανοπούλεως Ἰγνατίου εἰς τὸν Εὐγένιον (1).

Πάτρις Α'. — 1645, ἰνδικτ. ιγ', μαρτίου 8, ὑπόμνημα Χριστιανοπούλεως Εὐγενίου, ἀντί τοῦ παρατηθέντος Ἰγνατίου.

Παρθένιος ὁ Νεὸς τὸ β'. — 1645, ἰνδ. ιγ', μαρτίου 29, ὑπόμνημα τοῦ ἐπισκόπου Βοθροντοῦ καὶ Γλυκείως Κυρῆλλου, ἀντί τοῦ παρατηθέντος Πορφυρίου. Ἀπριλίου 12, ὑπόμνημα Λαρίσης Παΐσιου ἀπὸ Ἐρέσου, ἀντί τοῦ ἀποθνήσκοντος Γρηγορίου. Μαΐου 18, ὑπόμνημα Νεοκακισαεῖς Σαμουήλ, ἀντί τοῦ ἀποθνήσκοντος Χριστοφόρου. Κατὰ μῆνον, περὶ τῶν ἐν Τριγλίξ ἐνοριακῶν ὁσπιτίων. Κατ' ἰούνιον, ὑπόμνημα πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Ἰωαννικίου ἀπὸ Βερροίας, ἀντί τοῦ ἀποθνήσκοντος ἐν Μολδαβίᾳ Νικηφόρου. Ἰουνίου 14, ὑπόμνημα Βερροίας Ἰωάσαφ, ἀντί τοῦ προθιθασθέντος εἰς Ἀλεξανδρείαν Ἰωαννικίου. Αὐγούστου 1, ἐπιστολὴ Βασίλ ἑοῦα πρὸς τοὺς Σινοίτας, περὶ τῆς ἐν Τσουβανίᾳ λειτουργίης τοῦ πατριάρχου Ἀλεξανδρείας. Αὐγούστου 29, σιγίλλιον περὶ τοῦ ἐν Νιζῶ μοναστηρίου τοῦ ἀγίου Ἐλευθερίου. Κατ' αὐγούστον, καθάρσεις Νικαίας Πορφυρίου.

Παρθένιος ὁ Νεὸς τὸ β'. — 1645, ἰνδ. ιδ', Σεπτεμβρίου 10, ὑπόμνημα Ἐρέσου Ἰγνατίου, ἀντί τοῦ μετατεθέντος εἰς Λάρισσαν Παΐσιου. Κατὰ Σεπτέμβριον, ἕρκοδοσίαι τριῶν ἐμπόρων ἀπολεσάντων τὰς ἐν πλοίῳ πραγματείας αὐτῶν. Ὀκτωβρίου 8, παραίτησις Σηλυβρίας Σωφρονίου διὰ τὰ χρέη. Δεκεμβρίου 6, τόμος συνοδικῶς περὶ τῆς μισθίσεως νέας πατριαρχικῆς ζήτησις, καὶ καθαρύσεως τῶν μὴ ἀποδωσάντων αὐτὴν ἀρχιερέων. Δεκεμβρίου 20, ὑπόμνημα Σηλυβρίας Μακκαρίου.

Παρθένιος ὁ Νεὸς τὸ β'. — 1646, ἰνδικτ. ιδ', ἰανουαρίου 17, γράμμα συνοδικὸν πρὸς Βασίλειον βοεβοδαν μαρτυροῦν, ὅτι ἀδικῶς οἱ Σιναίτι ἐπηρεάζον τὸν Ἀλεξανδρείας Νικηφόρον.

(1) Δὲν μνημονεύεται τὸ τοῦ πατριαρχέοντος ὄνομα.

λειτουργοῦντα ἐν Ἱζουδανίᾳ. Μαρτίου 7, ὑποσχετικὸν τῶν ἀρχιερέων πρὸς Παρθένιον τὸν Νέον, περὶ ὑποστηρίξεως αὐτοῦ ἐν τῷ πατριαρχικῷ θρόνῳ. Μαρτίου 13, τόμος συνοδικῆς περὶ προσκλήσεως τοῦ Παλκιῶν Πατρῶν Θεοφάνους ἐκ Μολδαβίας ἐν διορίῃ ἡμερῶν τεσσαράκοντα ἐνώπιον τῆς συνόδου εἰς ἀπολογίαν. Μαρτίου 14, ὑπόμνημα Σηλυβρίας Μελετίου καὶ ὁμολογία αὐτοῦ. Ἀπριλίου 23, ὑποσχετικὸν ἀνωνόμου ἀρχιερέως περὶ πληρωμῆς τῆς πατριαρχικῆς ζητίας κλπ. Μαΐου 22, ὑπόμνημα Δομενίκου καὶ Ἐλκασθῶνος Γερμανοῦ, ἀντὶ τοῦ καθιρεθέντος Κκλλίστου. Κατ' Ἰούνιον, γράμμα ὑποσχετικὸν τοῦ μεγάλου λογοθέτου (Λασκάρου Ρωσέτου;), ὅτι οὐ συνχρηλάσεται τῷ Δημητρίῳ Γουλιανῷ, ὄντι ὑπὸ ἐπιτίμιον διὰ τὴν παράνομον ἱερολογίαν. Κατ' Ἰούλιον, τόμος συνοδικῆς περὶ χειροτονίας μητροπολίτου εἰς Θεσσαλονίκην, ὡς ἀναχωρήσαντος τοῦ προεδρικοῦ λυθόντος αὐτὴν Ἀθανασίου (Πατελάρου) εἰς Βλαχίαν (1). Ἰουλίου 24, ὑπόμνημα Θεσσαλονίκης Θεοκλήτου, ἀντὶ τοῦ ἀναχωρήσαντος Ἀθανασίου Πατελάρου. Κατ' αὐγούστου, τόμος συνοδικῆς περὶ συνάψεως εἰς ἀρχιεπισκοπὴν Σίφνου τῶν ἐν τῷ Αἰγίῳ πατριαρχικῶν νήσων, Σίφνου, Ἀμοργοῦ, Πολυκάνδρου Ἀστυπυλαίας, Σιρίφου, Μυκόνου, Ἀνάρης, Νίου, Συκίνου, Ἡρακλείτσας, καὶ τῶν πέριξ. Αὐγούστου 17, ὑπόμνημα εἰς τὴν νέαν ἀρχιεπισκοπὴν Σίφνου τοῦ ἱερομονάχου Ἀθανασίου, καὶ ὁμολογία αὐτοῦ. Αὐγούστου 23, ὑπόμνημα Γορνόβου Διονυσίου τοῦ ἀπὸ Χαλκηδόνος, ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος Μακαρίου.

Ἰωαννίκιος; Β' τὸ β'. — 1646, ἰνδ. ιε', νοεμβρίου 16, καθάρσεις τοῦ πατριάρχου Παρθενίου τοῦ Νέου, τοῦ πρὶν Ἰωαννίνων καὶ ἔπειτα Ἀδρινουπόλεως, τοῦ μετὰ Παρθένιον τὸν

(1) Ἐν τούτῳ μνημονεύεται ἀποθανὼν ὁ προπατριαρχεὺς Παρθένιος ὁ Γέρων.

Γέροντα πατριρχεύσαντος. Νοεμβρίου 16 υπόμνημα πατριάρχου Ἰωαννικίου ἀπὸ Ἡρακλείας, ἀντὶ τοῦ καθαιρεθέντος καὶ ἐξορισθέντος Περθενίου τοῦ Νέου. Κατὰ νοέμβριον, σιγίλλιον περὶ τῆς διαφορᾶς τῶν Σιναιτικῶν πρὸς τὸν πατριάρχην Ἀλεξανδρείας. Δεκεμβρίου 5, υπόμνημα ἀρχιεπισκόπου Τζίκας καὶ Θεριμίων Νεζίου, ἀντὶ τοῦ ἀποθάνοντος Δανιὴλ. Δεκεμβρίου 5, ἐπιστολὴ Βασίλ βόδα ὀνειδιστικὴ πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς τῆς συνόδου. Δεκεμβρίου 9, υπόμνημα Μυρέων Ἱερουζίου, ἐνωθεισῶν τῶν χωρῶν Καστελλορίζου, Ἀτταλείας, Ἀλάγιας καὶ Λυδισίου. Κατὰ δεκέμβριον, τόμος περὶ ἀποκαταστάσεως τῆς μητροπόλεως Μικρωνεῖας (πρὶν Ἰσως ἐξαρχίας) μετὰ προσχρητέως τῆς Θάσου καὶ Σαμοθράκης. Δεκεμβρίου 12, υπόμνημα Μικρωνεῖας Παγκρατίου. Δεκεμβρίου 17, υπόμνημα Ἡρακλείας Μεθοδίου, ἀντὶ τοῦ εἰς τὸν πατριρχικὸν θρόνον ἀναχθέντος Ἰωαννικίου. Δεκεμβρίου 23, ἀπάντησις τῶν ἀρχιερέων πρὸς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Βασίλ βόδα. Κατὰ δεκέμβριον, καθαιρέσις τοῦ Σιναίου Γιώσκαρ. (ἄνευ ἡμερομηνίας) γράμμα ἀδείας συνοικεσίου τοῦ ἀπὸ Βελλᾶ Εὐσταθίου Δήμου.

Ἰωαννίκιος Β' τὸ β'. — 1647, ἰδ. ε', ἰανουαρίου 27, παραίτησις Νκυπάκτου καὶ Ἄρτης Γαλακτιώνας. Ἰανουαρίου 27, υπόμνημα Ναπάκτου καὶ Ἄρτης Γαβριὴλ Βλασίου, ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος Γαλακτιώνας. Κατ' ἰανουάριον, τόμος συνοδικὸς περὶ τῆς πατριρχικῆς ζητίας τοῦ Βιδύνης, ὥστε διδόναι αὐτὸν κατ' ἀποκοπὴν μόνον 32 χιλιάδας ἄσπρων. Κατ' ἰανουάριον, γράμμα Ἰωαννικίου περὶ συγκαταθέσεως τοῦ χαρκασίου Τραπέζουδτος καὶ τῆς ἐπισκοπῆς αὐτοῦ Χαλδαίς ἀπὸ 100 εἰς 80 φλωρία κατ' ἔτος. Μαρτίου 5, υπόμνημα ἀρχιεπισκοπῆς Ὁρέων εἰς τὸν πρωτοσύγκελον Γαβριήλ: Ἀπριλίου 17, σιγίλλιον περὶ τοῦ ἐν Δρυϊνουπόλει πατριρχικοῦ μοναστηρίου Σηλακιωτίσης μετὰ τῆς χώρας Σκρακίνιστας. Κατ' ἰούνιον, σιγίλλιον περὶ τῆς πατριρχικῆς ζητίας τοῦ ἀρχιεπισκόπου Πωγω-

νιανή; ὀριζομένη; εἰς ἄσπρα πέντε χιλιάδας. Κατ' ἰούλιον, σιγίλλιον περὶ ἐνώσεως τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἡλλιαίων Πατρῶν μοναστηρίων Πανηγύ; τοῦ Ὀμπλοῦ μετὰ τοῦ ἀγίου Κωνσταντίνου. Κατ' ἰούλιον, σιγίλλιον περὶ τοῦ ὑπόκεισθαι τὴν ἐπισκοπὴν Πλάτσας τῷ Μονεμβασίᾳ, ὡς κακῶς προβιβασθεῖσαν εἰς ἀρχιεπισκοπὴν, καὶ ἔπειτα εἰς ἐξαρχίαν δοθεῖσαν τῷ Μικολάκῃ Μουσελίμῃ.

Ἰωαννίκιος Β' τὸ β'. — 1647, ἰνδ. α', κατὰ Σεπτέμβριον, ἀθώωσις τοῦ ἐπὶ Παρθενίου κληαιρεθέντος Ρόδου Μελετίου, διὰ μεπτεῖας τοῦ Βασίλ β' Ἰδᾶ. Ὀκτωβρίου 24, γράμμα τῶν ἐν Αἰγύπτῳ μεταφραστῶν ἐκ τοῦ ἀρχαῖου, περὶ τῆς διενέξεως τῶν Συναϊτῶν πρὸς τὸν πατριάρχην Ἀλεξανδρείας. (ἔνευ ἡμερομηνίας), Εὐθυμίου Ἀντιοχείας πρὸς τὸν Ἀλεξανδρείας Ἰωαννίκιον, καθαιρέσις τοῦ Σινᾶ ἀρχιεπισκόπου Ἰωάσαφ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ τρελλοπαπάδων, διὰ τὸ παρά κανόνας ἱεουργεῖν ἐν Ἰζουβανίᾳ. Κατὰ νοέμβριον, δευτέρᾳ ἀθώωσις τοῦ προρρηθέντος Ρόδου Μελετίου. Κατὰ νοέμβριον, πρὸς τοὺς Ροδίους, συστατικὸν τοῦ ἀθωωθέντος ἀρχιερέως αὐτῶν Μελετίου. Κατὰ νοέμβριον, βεβαιωτήριον τῆς ἀθώωσεως τοῦ αὐτοῦ Ρόδου Μελετίου. (ἔνευ ἡμερομηνίας) ἀθώωσις τοῦ προκαθαιρεθέντος Νικαίας Πορφυρίου.

Παρθένιος Β' ὁ Νέος τὸ γ'. — 1647, ἰνδ. α', κατὰ νοέμβριον, ὑποσχετικὸν ὁμοιοῖς τῶν ἀρχιερέων πρὸς τὸν πατριάρχην Παρθένιον, ἐπανελθόντα μετὰ τὴν ἐξῶσιν τοῦ ἀπὸ Ἡρακλείας Ἰωαννικίου τοῦ Λινδίου. Δεκεμβρίου 30 (1), τόμος συνοδικὸς ἀπαγορεύων τὴν εἰς βασιλεύουσαν ἐπιδημῶν ἀρχιερέων, ἔνευ πατριαρχικῆς ἀδείας. (ἔνευ ἡμερομηνίας) σιγίλλιον περὶ τοῦ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Γάνου καὶ Χώρας μονυδρίου τοῦ ἀγίου Γεωργίου.

(1) Κατὰ λάθος φέρει ἰνδικτιῶνα ε'.

Ἰωαννίκιος Β' τὸ γ'. — 1648, ἰνδ. α', κατὰ ἰανουάριον, ὑπόμνημα Θεῶν Γαβριήλ. Κατὰ ἰανουάριον, γράμμα Ἰωαννικίου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Ἱεροσολύμων Πατρίου περὶ τῆς διαφοράς τῶν Σιναιτῶν πρὸς τὸν Ἀλεξανδρείας Ἰωαννίκιον. Κατὰ φεβρουάριον, ὑπόμνημα Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου Σιλβέστρου. Μαρτίου 18, παρτίτησις Γάνου καὶ Χώρας Πατρίου. Κατὰ μάρτιον, ὑπόμνημα Γάνου καὶ Χώρας Γαβριήλ. Μαρτίου 23, ὑπόμνημα Σωζουπόλεως Μητροπόλεως. Κατὰ μάρτιον, ὑπόμνημα Βιζύης Γρηγορίου. Κατὰ μάιον, ὑπόμνημα Οὐγκροβλαχίας Στεφάνου ἡγουμένου Τισμάνας, μετὰ τὸν θάνατον Θεοφίλου. Ἰουνίου 26, ὑποσχετικὸν Ἰωάσαφ ἀρχιεπισκόπου Σινᾶ, ὅτι οἱ Σιναιτὶ δὲν θέλουσι τολμήσει νὰ ἱερουργήσωσιν ἐν Τζιθανία, καὶ περὶ ἀποδόσεως τοῦ προεκδεδομένου συνοδικοῦ γράμματος Περθενίου τοῦ Γέροντος.

Περθένιος Β' ὁ Νεός τὸ δ'. — 1648, ἰνδ. β', νοεμβρίου 2, ὑποσχετικὸν τοῦ ἱερομονάχου Ἰγνατίου Ἀλμπάνου περὶ ὧν χρεωστᾶι. Νοεμβρίου 29, καθαιρέσις Φιλιππουπόλεως Γαβριήλ. Κατὰ νοέμβριον, πρὸς τοὺς Ροδίους συστατικὴ τοῦ προαθωθέντος ἀρχιερέως αὐτῶν Μελετίου. Ποσειδεῶνος (δεκεμβρίου) 6, γράμμα περὶ τοῦ ἐν Χίω ναοῦ τῆς ἀγίας Κυριακῆς, ὅτι ἀνήκει κτητορικῶ δικαιώματι τῷ Νικολάφ Παντολέοντος Μαυροκορδάτῳ καὶ οὐχὶ τῷ Νικολάφ Λαυρεντίου Μαυροκορδάτῳ. Κατὰ δεκέμβριον, γράμμα πατριαρχικὸν περὶ τοῦ ὄφφικίου τοῦ πρωτεκδικίου, ὅπερ εἶχεν ὁ μακαρίτης Μιχαήλ Βλαστός, ὃν ὁ ἐκ Βερροίας Κύριλλος ἀντικατέστησε διὰ τοῦ Σοφιανοῦ, οἱ δὲ μετ' ἐκεῖνον πατριάρχει προβιβάσαντες τὸν Μιχαήλ Βλαστόν εἰς τὸ τοῦ μεγάλου ἐκκλησιάρχου ὄφφικιον, ἔδωκαν τὸ τοῦ πρωτεκδικίου εἰς τὸν μέγαν ρήτορα Θωμᾶν Βλαστόν· διὸ καθαιρέσθω ὁ Σοφιανός καὶ δοθῆτω εἰς ἕτερον τὸ ὄφφικιον. Κατὰ δεκέμβριον, καθαιρέσις Φιλιππουπόλεως Γαβριήλ. Κατὰ δεκέμβριον, περὶ τοῦ, ὅτι ὁ ἐξωσθεὶς Σάμου Ἀνθιμος ἐπὶ Κυρίλλου

του ἐκ Βερροίας· οὐκ ἔστι διεπισκοπος. (ἦνευ ἡμερομηνίας) κατὰστῆγον τῶν ἐκτὸν εἴκοσι καὶ πέντε κιουρεκτζίδων τῶν ριφθέντων κατὰ τὴν βασιλικὴν προσταγὴν εἰς τὰς ἐνορίας τῆς Πόλεως, Γαλατῶν καὶ χωρίων, κατὰ τὴν κρίσιν καὶ ἀπόφασιν αὐτῶν (1).

Παρθένιος Β' ὁ Νεός, τὸ δ'. — 1649, ἰνδ. β', Ἰανουαρίου 18, ὑπόμνημα Κισθίας Σιλδέστρου ἀπὸ ἐπισκόπου Μιραλίξ, Ὀρτίξ, καὶ Μογλαξίξ, ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος Πάτρου Μαγίλα. Μαΐου 2, ὑπόμνημα Μονεμβασίξ· Σωφρονίου ἀπὸ ἐπισκόπου Γαρδικίου, ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος Νεοφύτου. Μαΐου 31, συνυποσχετικὸν τοῦ τε πατριάρχου Παρθενίου, τῶν μητροπολιτῶν, καὶ τοῦ κυρίτη Πκυλάκη, πρὸς λύσιν τινῶν διαφορῶν. Γουνίου 16, ἀποκατάστασις τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν Θεοφάνους εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ, ἐξ ἧς ἀδίκως ἐπὶ Ἰωαννικίου ἐξεβλήθη. Κατ' ἰούλιον, τόμος συνοδικὸς κατὰ τοῦ Ρόδου Μελετίου, ἐνχομιμένου παρὰ τοῦ Ρόδου Γρηγορίου, καὶ ἐντὸς τριάκοντα πέντε ἡμερῶν προσκαλουμένου ἐνώπιον τῆς συνόδου. Αὐγούστου 25, ὑπόμνημα Βάρνης Ἀνθίμου, ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος Μελετίου. Κατ' αὐγούστον, παρτίτησις τοῦ Κιισπρείξ Ζαχαρίου.

Παρθένιος Β' ὁ Νεός, τὸ δ'. — 1649, ἰνδ. γ', κατὰ Σεπτεμβρίου, ὑπόμνημα Πισιδίξ Σιλδέστρου, ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος Εὐθυμίου. Κατὰ Σεπτεμβρίου, ὑποσχετικὸν τοῦ σακελλαρίου Χριστοδούλου καὶ τοῦ χαρτοφύλακος Παναγιώτου ἱερέως Ἄρτης, περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰσοδημάτων ἃ ἔλαβον οἱ ἐπίτροποι τοῦ Ἄρτης Γαβριὴλ Βλασίου. Κατὰ δεκέμβριον, καθάρσις τοῦ Κιισπρείξ Ζαχαρίου. Κατὰ δεκέμβριον, ὑπόμνη-

(1) Ἐν τῇ καταλόγῳ τούτῳ φαίνονται καὶ αἱ ἐξῆς ἐνορίαι ἄγνωστοι τὴν σήμερον ἢ ἐνορία τοῦ ἁγίου Νικολάου Ἀχριτανῶν, ἢ ἐνορία τοῦ Φυτῆλη μετὰ τοῦ Ριμουνη, καὶ ἡ ἐνορία τοῦ ἁγίου Γεωργίου εἰς Γαλατῶν.

μα Κκισσρείας Ἀνθίμου τοῦ ἀπὸ Σάμου, ἀντὶ τοῦ καθαιρεθέντος Ζαχχρίου.

Παρθένιος Β' ὁ Νείος τὸ δ'. — 1650, ἰνδ. γ', κατ' ἰανουάριον, τόμος συνοδικὸς περὶ τῆς παρ' ἐκάστου ἀρχιερέως ἐτοίμου ἀποδόσεως τῆς ρηθείσης πατριαρχικῆς ζητίας. Κατὰ ἰανουάριον, καθαιρέσεις τοῦ Εὐρίπου Δανιήλ. Κατὰ ἰανουάριον, καθαιρέσεις Διονυσίου Νκλτζᾶ-μπασμάτ Χιλκηδόνης καὶ εἴτα Τορνόβου. Κατὰ ἰανουάριον, ἀποκέρυξις τοῦ Ἀδριανουπόλεως Νεοφύτου. Κατὰ μάρτιον, ὑπόμνημα Τορνόβου Κυρίλλου, ἀντὶ τοῦ καθαιρεθέντος Διονυσίου Νκλτζᾶ-μπασμάτ. Μαρτίου 16, ὑπόμνημα Παλκιδῶν Πατρῶν Ἀντωνίου, ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος Θεοφάνους.

Παρθένιος Β' τὸ δ'. — 1650, ἰνδ. δ', σεπτεμβρίου 15, παραίτησις Γζίζα καὶ Θερμιῶν Νείλου εἰς τὸν ἀνεψιὸν του Γερμανόν. Κατὰ νοέμβριον, παραίτησις Ἀγαθουπόλεως Γρηγορίου εἰς τὸν Φιλόθεον. Δεκεμβρίου 23, ὑπόμνημα Ἀγαθουπόλεως Φιλοθέου, ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος Γρηγορίου. (ἄνευ ἡμερομηνίας) ὑπόμνημα ἀρχιεπισκόπου Πωγωνιανῆς Δανιήλ, ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος Παρθενίου.

Παῖσιος Α' τὸ β'. — 1651, ἰνδ. δ', ὑπόμνημα Θεσσαλονίκης Ἰωακείμ, ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος Θεοκλήτου. Κατὰ μάρτιον, ὑπόμνημα Σοφίας Μελετίου.

Παρθένιος Β' τὸ ε'. — 1651, ἰνδ. δ', ἰουνίου 5, ὑπόμνημα Ἀθηνῶν Ἰακώβου, ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος Ἀνθίμου.

Ἰωαννίκιος Β' τὸ δ'. — 1651, ἰνδ. δ', κατ' ἰούνιον, συνοδικὴ ἀθώωσις τοῦ πατριάρχου Ἰωαννικίου καθαιρεθέντος ἐπὶ Παΐσιου. Κατ' ἰούνιον, ὑπόσχεσις τοῦ πατριάρχου Ἰωαννικίου, ὅτι οὐδὲν ἔχει λαβεῖν ἐκ τῶν πραγμάτων τοῦ προκατόχου αὐτοῦ πατριάρχου Παρθενίου, ἀλλὰ δοθῆναι ταῦτα τοῖς δανεισταῖς ἐκεῖνου. Κατ' ἰούνιον, ἀθώωσις τοῦ Ἀδριανουπόλεως Νεοφύτου καθαιρεθέντος ἐπὶ Παρθενίου. Κατ' ἰούνιον, ὑπόμνημα

Κασανδρείς Θεοφάνους, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος· προέδρου Δαμασκηνοῦ. Κατ' ἰούνιον, ὑπόμνημα Τζίκας καὶ Θερμίων Γερμανοῦ, ἀντί τοῦ παραιτηθέντος Νεΐλου. Κατ' ἰούνιον, ὑπόμνημα Μηδείας Χριστοφόρου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος, Μητροφάνους. Κατ' ἰούνιον, ὑπόμνημα Δρύστρας Μακκρίου, ἀντί τοῦ προδιεσθέντος εἰς τὴν μητρόπολιν τῶν Παλκιῶν Πατρῶν Ἀντωνίου. Κατ' ἰούνιον, πατριαρχικὸν γράμμα πρὸς τὴν γερουσίαν τῆς Εὐνετίας περὶ τοῦ φορεῖν μίτραν τὸν Φιλadelphείας Ἀθανάσιον Βελλερικανόν. Κατ' ἰούλιον, γράμμα πατριαρχικὸν δοθὲν τῷ χειροτονηθέντι Δρύστρας Μακκρίῳ ἐπὶ τῷ πληρώσει διὰ ψαλτικῶν τῆς χειροτονίας γρόσιας τρεῖς χιλιάδας, ἐξ ὧν δύο τῷ ἄρχοντι Δήμεφ Ρούσω ἔχοντι λαμβάνειν παρὰ τῆς Μ. ἐκκλησίας, τὰ δὲ χιλια τῇ Μ. ἐκκλησίᾳ, καὶ οὕτω μένειν ἀκαταζήτητον. Κατ' ἰούλιον, γράμμα πατριαρχικὸν δοθὲν τῷ Δρύστρας Μακκρίῳ ἐπὶ τῷ εἶναι ἀκαταζήτητον διὰ τὰ γρόσια τῆς ἐπαρχίας, ὡς τοῦ προκατόχου αὐτοῦ Ἀντωνίου ἐλευθέραν παντὸς χρεῖος καταλιπόντος τὴν μητρόπολιν. Κατ' αὐγουστον, καθάρισις τοῦ Φιλίππων καὶ Δράμας Γερασίμου, καταλιπόντος τὴν ἀρχιερωσύνην καὶ πύρην συζῶντος διὰ κενινίου. Κατ' αὐγουστον, ὑπόμνημα Φιλίππων καὶ Δράμας Σωφρονίου, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Γερασίμου. Κατ' αὐγουστον, σιγγίλιον τῷ Ησιεΐδας περὶ ἐνώσεως τῶν Μύρων, Σίδης, καὶ Ἀτταλείας.

Ἰωαννίκιος Β' τὸ δ'. — 1651, ἰνδ. ε', κατ' ὀκτώβριον, παραίτησις τοῦ ἀρχιεπισκόπου Αἰγίνης Δωροθέου, διὰ γῆρας καὶ τὸ ἀνώμακλον τοῦ καιροῦ. Νοεμβρίου 26, παραιτήσις τοῦ Γάνου καὶ Χώρας Γαβριήλ, διὰ γῆρας. Ποσειδεῶνος 5, γράμμα χορηγοῦν τοῖς ἐν Τζοβανία Συναίταις ἱεουργεῖν κατ' ἰδίαν. Κατὰ δεκέμβριον, ὑπόμνημα ἀρχιεπισκόπου Αἰγίνης Μελετίου, ἀντί τοῦ παραιτηθέντος Δωροθέου. Κατὰ δεκέμβριον, ὑπόμνημα Σερρῶν Κυρίλλου ἀπὸ Λορτσου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Δανιήλ. Κατὰ δεκέμβριον, ὑπόμνημα ἐπισκόπου Λορ-

τοῦ Ἱεζεκιήλ, ἀντί τοῦ πρεσβυτέρου εἰς τὴν μητρόπολιν Σερρών Κυρίλλου. (ἔνευ ἡμερομηνίας) εὐεργετήριον Ἰωαννικίου πατριάρχου πρὸς τὸν πρωτεύοντα Σορικὸν τῆς ἐξαρχίας τοῦ ἐν Περνακτικῆ μοναστηρίου τοῦ Φωτοδότου, ἀντί τῆς προτέρας ἐξαρχίας Θάσου. Τόμος συνοδικῆς, δι' οὗ διορίζονται τρεῖς τῶν ἀρχιερέων Ἐξάρχου καὶ ἐπίτροποι τῆς ἱερᾶς συνόδου, εἰς παραλαβὴν ὅλων τῶν εἰσοδημάτων τοῦ πατριαρχείου καὶ ἀπότισιν εἰς τοὺς δυνειστάς, ἐκτὸς τῶν πατριαρχικῶν γκαρμμάτων καὶ συνοδικῶν, καὶ τῆς εἰσόδου τοῦ ἑμπορίου καὶ ἐπιτροχηλίου, καὶ τῶν ἐτησίων συνθηκῶν λειτουργικῶν καὶ τῶν χειροτονιῶν δικάνων καὶ ἱερῶν, ὡς καὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν πατριαρχικῶν χρυσίων καὶ τοῦ Καπκατένου, καὶ τῶν ἐξαρχικῶν Λιτίσης, Μκρωνείας, καὶ τῶν λοιπῶν.

Ἰωαννίκιος Β' τὸ δ'. — 1652, ἰνδ. ε', κατὰ ἰκνουάριον, περὶ τῆς τοῦ ἀρχιεπισκόπου Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου Εὐθυμίου, διὰ τὸ γῆρας καὶ ἄλλα πολλὰ. Κατὰ ἰκνουάριον, ὑπόμνημα ἀρχιεπισκόπου Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου Ἀθανασίου Τριπολίτου, ἡγουμένου τοῦ μοναστηρίου τῆς Ματαμορρώσεως, ἀντί τοῦ περὶ τῆς Εὐθυμίου. Φεβρουαρίου 6, ὑπόμνημα Μηθύμνης Ἀνθίμου, ἀντί τοῦ ἀποθνήσκοντος Κορνηλίου. Φεβρουαρίου 6, ὑποσηματικὸν τοῦ Ἰζερνοβοῦ Γαβριήλ περὶ πληρωμῆς ὧν ὀφείλει 30 χιλιάδων ἀσπρων τῷ ἀρχοντι Κυρίτση Ράλη. Φεβρουαρίου 7, ὑπόμνημα Λιτίσης Θεοδοσίου. Μαρτίου 1, περὶ τῆς τοῦ Αἴνου Παρθενίου, διὰ γῆρας, εἰς τὸν διδάσκαλον ἱερομοναχον Νικηφόρον ἐκ Δρυϊνουπόλεως, ἐκλελεγμένον καὶ ὑπ' ὅλης τῆς ἐξαρχίας. Κατὰ μάρτιον, ὑπόμνημα Νικηφόρου Αἴνου, ἐκείθεν ἐλθόντος, πρὸς ὃν καὶ τὴν περὶ τῆς αὐτοῦ ἐποιήσατο ὁ Παρθένιος. Μαρτίου 24, ὑπόμνημα Ἰμβρίου Νικοδήμου, ἀντί τοῦ ἀποθνήσκοντος Σωφρονίου. Κατὰ μάρτιον, ὑπόμνημα Ἀμασειᾶς Κοσμᾶ, ἀντί τοῦ ἀποθνήσκοντος Ἀρσενίου.

Ἀθανάσιος Γ' τὸ β'. — 1652, ἰνδ. ε', κατ' ἰούλιον πα-

ραιτήσι; τοῦ πατριάρχου Ἀθηναίου, μεθ' ἡμέρας τινὰς τῆς ἀναθέσεως αὐτοῦ τὸ β'.

Πάσις; Α' τὸ γ'. — 1652, ἰνδ. ε', κατ' ἰούλιον, ὑπόμνημα τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Παΐσιου ἀπὸ Ακρίσσης, ἀντὶ τοῦ περριζηθέντος Ἀθηναίου. Κατ' ἰούλιον, ὑπόμνημα Ακρίσσης Διονυσίου, ἀντὶ τοῦ ἀναχθέντος εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον Παΐσιου.

Ἰωαννίκιος; Β' τὸ ε'. — 1652, κατ' αὔγουστον, γράμμα Μονεμβασίης Σωφρονίου ἀκυροῦν τὴν προσάρτησιν τῆς Πλάτσας εἰς τὸν θρόνον Μονεμβασίης καὶ ἀποδιδόν αὐτὴν τῷ πατριάρχῃ εἰς ἐξουσίαν. Κατ' αὔγουστον, ὑποσχετικὸν Γρηγορίου ἱεροδικόνου περὶ ἀναχωρήσεως ἐκ Κωνσταντινουπόλεως.

Πάσις; Α' τὸ δ'. — 1652, ἰνδ. ς', κατὰ σιπτέμβριον, πατριαρχικὸν γράμμα Παΐσιου ἀπαγορεύον πᾶσι τοῖς κληρικοῖς ἐντυγχάνειν τοῖς πρῶτον πατριαρχαῖς Γερσίμω καὶ Ἀθηνασίῳ, ἄνευ πατριαρχικῆς ἀδείας, μάλιστα δὲ Κυρίλλῳ τῷ Σπικνῷ. Κατ' ὀκτώβριον, κηχαίρεσι; Γοθθαῖς Ἀνθίμου, καὶ ὑπόμνημα Γοθθαῖς Δανιὴλ. (ἄνευ ἡμερομηνίας;) περὶ τοῦ κατ' ἀποκοπὴν δίδοναι τὸν Γοθθαῖς Δαβὶδ τῇ Μ. ἐκκλησίᾳ τὸ ἐτήσιον χρέασιον γρῶσις 75 καὶ ἄσπρα 8 χιλιάδας, ἀντὶ πάσης ἄλλης δόσεως. Κατὰ νοέμβριον, κηχαίρεσι; Σάμου Παρθενίου. Κατὰ νοέμβριον, κηχαίρεσι; Σμόρνης Ἰακώβου. (ἄνευ ἡμερομηνίας;) ὁμολογία Χριστοφόρου ὑποψηρίου Σάμου. Γράμμα περὶ ἐνώσεως τῆς πατριαρχικῆς ἐξουσίας Καθάρνης μετὰ τῆς ἐπαρχίας Βάρνης, ἐπὶ συμφωνίᾳ τοῦ πληρόναι τὸν Βάρνης Ἀνθίμου ἄσπρα 5 χιλιάδας, ὡς πατριαρχικὸν ἐξουχον. Σιγίλλιον περὶ τῶν χωρίων Τριγλίς καὶ Ἐλεγκῶν, ὅτι σταυροπήγιά εἰσι, καὶ οὐχὶ ὑποκειμένα τῷ Προύσης, καὶ ὅτι ἐξουχικῶς δίδονται τῷ πρωτοκακονόρχῳ Δημητρίῳ.

Πάσις; Α' τὸ δ'. — 1653, ἰνδ. ς', ἰανουαρίου 8, ὑπόμνημα Σελευκαίης Βενεδίκτου διδασκάλου. Φεβρουαρίου 5, ὁ-

μολογία τῶν κληρικῶν γραφῶν, ὅτι οὐδεὶς ἔγραψε καθάρισεν τοῦ πατρὸς Γεωργίου σκελλαρίου Παροναξίως, καὶ εἴπερ τοιαύτη εὐρεθῆ, εἰσονται ὑπὸ καθάρισεν.

Ἰωαννίκιος Β' τὸ ς'. — 1653, ἰνδ. ς', ἀπριλίου 16, ὑπόμνημα Λήμανο Κλήμεντος, ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος προέδρου Παϊσίου. (ἄνευ ἡμερομηνίας), τόμος περὶ ἀποκοπῆς τοῦ ἐτησίου τοῦ Λήμανο Κλήμεντος εἰς γρόσια ρεάλια ἑκατὸν, ἀντὶ πάσης δόσεως πρὸς τὴν Μ. ἐκκλησίαν. Ἀπριλίου 23, ὑπόμνημα Νικαίως Γρηγορίου, ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος Πορφυρίου. Κατ' ἀπρίλιον, ὑπόμνημα Παλαιοῦ Πατρῶν Δανιὴλ, ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος Ἀντωνίου. Κατὰ μάϊον, ὑπόμνημα Φιλίππων καὶ Δράμας Λαυρεντίου, ἀντὶ τοῦ ἁπαθόντος διὰ τὸ καταλιπεῖν τὴν ἐπιχρῖν Σωφρονίου. Ἰουνίου 2, γράμμα Ματῆ βοεβόδα περὶ ἀποκαταστάσεως τοῦ Ριμνικοῦ Ἰγνατίου εἰς τὴν μητρόπολιν Οὐγκροβλαχίας. Κατ' ἰούλιον, ἐπιστολὴ πατριάρχου Ἰωαννίκιου εἰς Οὐγκροβλαχίαν περὶ ἐξώσεως τοῦ μητροπολίτου Στεφάνου καὶ ἐκλογῆς διὰ ψήφων τῆς συνόδου εἰς τὸν Ριμνικοῦ Ἰγνάτιον.

Ἰωαννίκιος Β' τὸ ς'. — 1653, ἰνδ. ζ', νοεμβρίου 1, παρτίτσης Μελενίκου Χριστοφόρου εἰς τὸν ἀνεψιὸν του ἱερομόναχο Θεοφάνην (1). Κατὰ νοέμβριον, εἰγίλλιον περὶ σταυροπηγίου τοῦ ἐν Μπεζίλα τοῦ Φαναρίου μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος. Ποσειδεῶνος 1, καθάρισεν τοῦ πρῶην Κωνσταντινουπόλεως Κυρίλλου τοῦ Σπανοῦ. Κατὰ δεκέμβριον, γράμμα περὶ βοηθείας τοῦ ἁγίου Γάβρου. Κατὰ δεκέμβριον, εἰγίλλιον περὶ τοῦ ἐν Ἀδριανουπόλει ναοῦ τοῦ ἁγίου Στεφάνου, ὄνπερ ὁ Ἀδριανουπόλεως Νεόφυτος ἔδωκε τοῖς Λαυρεντίαις. Κατὰ δεκέμβριον, ὑπόμνημα Χαλδαίως Εὐθυμίου, ἐκεῖθεν ἐλθόντος. Κατὰ δεκέμβριον, ὑπόμνημα Σαντορίνης Παρθενίου.

(1) Φέρει τὸ ἀπὸ κοσμογονίας ἔτος 7162.

Κατὰ δεκάμηριον, περί τοῦ Γαλαντίου καὶ Δικυλίας Ἰσακία, ὅτι ἀθετήσας πληρώσει τὰ χρέη τοῦ προκατόχου του, ὡς ἐσυμφώνησεν, ἐξώθηθη, καὶ δίδοται πάλιν ἡ ἐπαρχία τῷ γέροντι Μητροφάνει. (ἄνευ ἡμερομηνίας), γράμμα περί τῶν χωρίων Λαδικίας, ὅτι ἐνοριακὰ εἰσι τῆς μητροπόλεως Διδυμοτείχου. Ἀθώωσις τοῦ Βοθροντοῦ καὶ Γλυκίως Κυρίλλου. Περί ἀποκοπῆς τῆς ἐτησίας δόσεως τοῦ Βοθροντοῦ καὶ Γλυκίως εἰς ἄσπρα 12 χιλιάδας καὶ τὸ ἐτήσιον χράτισον. Γράμμα πατριαρχικὸν περί διορισμοῦ τοῦ ἐτησίου τοῦ Σωζουπόλεως Μητροφάνους εἰς ρωμῆα πάντα, ὡς ἦν ἐπὶ Κυρίλλου τοῦ γέροντος.

Ἰωαννίκιος Β' τὸ ς'. — 1654, ἰνδ. ζ', ἰανουαρίου 29, ὑποσχετικὸν τοῦ Σαντορίνης Παρθενίου περί πληρωμῆς τῆς ζητίας, καὶ περί ἀποστολῆς τῶν καταλοίπων τοῦ ἀποθανόντος Σαντορίνης Φιλοθέου εἰς τὴν Μ. ἐκκλησίαν, ὡς δίκαιον αὐτῆς. Μαρτίου 17, παραίτησις τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Ἰωαννικίου, διὰ τὸ γῆρας καὶ τὰς ἐνοχλήσεις τῶν καιρῶν, πρὸς τὸν πατριάρχην Παῖσιον, ἐπὶ ποινῇ ἀφορισμοῦ ἂν μεταγνοῦς ζητήσῃ πάλιν τὸν θρόνον.

Παῖσιος Α' τὸ ε'. — 1654, ἰνδ. ζ', κατὰ μάρτιον, καθάρσεις τοῦ Παρναξίας Νικοδήμου. Ἀπριλίου 7, καθάρσεις πατριάρχου Κυρίλλου τοῦ Σπανοῦ.

Παῖσιος Α' τὸ ε'. — 1654, ἰνδ. ζ', μαΐου 8, τόμος συνοδικὸς περί τοῦ κρέατος τοῦ βασιλικοῦ μπιστανίου. Κατὰ μάϊον, καθάρσεις τοῦ Μήλου Διονυσίου. Κατὰ μάϊον, ὑπόμνημα τοῦ Μήλου καὶ Κιμῶλου Ἰεροθέου. Κατὰ μάϊον, καθάρσεις τοῦ Σάμου Χριστοφόρου. Κατὰ μάϊον, ὑπόμνημα Σάμου Κορνηλίου. Κατ' ἰούνιον, ὑπόμνημα Λήμου Ἰωακείμ. Κατ' ἰούνιον, καθάρσεις Εὐρίπου Δανιὴλ.

Παῖσιος Α' τὸ ε'. — 1654, ἰνδικτ. η', Σεπτεμβρίου 7, παραίτησις Μιτυλήνης Παρθενίου εἰς τὸν πρωτοσύγκελον τῆς Μεγάλ. ἐκκλησίας Γρηγόριον. Σεπτεμβρίου 7, ὑπόμνημα Μι-

τυλήνης Γρηγορίου, εἰς ὃν παρῆτήσατο ὁ Παρθένιος. Κατὰ σептέμβριον, προβίβασμός τῆς ἐπισκοπῆς Κερνίκης εἰς ἀρχιεπισκοπὴν. Κατὰ σептέμβριον, ὑπόμνημα εἰς Κωνσταντῖον Κερνίκης ἀρχιεπίσκοπον, ἀντὶ τοῦ πρῶτον ἐπιστατοῦντος Ἀρτενίου. Κατ' ὀκτώβριον, καθάρσεις Νκυπλίου Θεοράνου, Ὀκτωβρίου 7, ὑπόμνημα Νκυπλίου καὶ Ἄργου; Μακαρίου. Κατὰ δεκέμβριον, ὑπόμνημα Αἰνου Μακαρίου, ἀντὶ τοῦ παρῆτηθέντος; Νικηφόρου.

Παῖσιος; Α' τὸ ε'. — 1655, Ἰνδ. η', ἰανουαρίου 21, ὑπόμνημα Θεσσαλονίκης; Ἰωακείμ, ἀντὶ τοῦ παρῆτηθέντος; Θεοκλήτου. Κατ' ἰανουάριον, ὑπόμνημα Προύσης; καὶ Τριγλίης Παρθενίου, ἀντὶ τοῦ ἀποθνήσκοντος; Κλήμεντος;. Κατὰ φεβρουάριον, ὑπόμνημα Αἰήμου Παρθενίου, ἀντὶ τοῦ ἀποθνήσκοντος; Κλήμεντος;. (ἄνευ ἡμερομηνίας) τόμος περὶ συνενώσεως; τῆς πατριρχικῆς; ἐξουχίας; Φιλαδελφείας; μετὰ τῆς μητροπόλεως; Ε'φέσου.

Ἰωαννίκιος; Β' τὸ ζ'. — 1655, Ἰνδ. η', κατὰ μάρτιον, τόμος συνοδικῆς; περὶ τοῦ δοθῆναι τὸ χρατίσιον; τῆς; θ' Ἰνδικτιῶνος; εἰς; τοὺς; δύο; ἀρχοντας; τὸν; τε; μέγαν; λογοθέτην; κυρίτην; Δημητρίαν; καὶ; τὸν; μέγαν; διερμηνευτὴν; κυρίτην; Θεοδωράκην, τοὺς; πρέχοντας; τὸ; κράς; τῆ; βασιλικῆ; μπιστανίῳ, καὶ; εἰς; ἐξόφλησιν; τοῦ; ἐκ; γροσίων; 500; χρέους;. Ἀπριλίου 8, παρῆτησις; τοῦ; Ἀθηνῶν; Δαυιδῆ; εἰς; τὸν; Γαλαντίου; Ἀνθιμον. Κατ' ἀπρίλιον, παρῆχωρητήριον; τοῦ; Κρήτης; Νεοφύτου; πρὸς; τὸν; οἰκουμενικὸν; πατριάρχην; ἐπὶ; τὰ; μοναστηρίων; καὶ; πέντε; χωρίων; ἐν; Κρήτῃ, ἐπὶ; τῷ; εἶναι; ταῦτα; πατριρχικά; σταυροπήγια, ἐξ; ὧν; τινε; καὶ; ἐδόθησαν; ὡς; ἐξουχία; τῷ; Ασκαράκῃ; Μουσελίμῃ. Κατὰ; μάϊον, ὑπόμνημα; Βάρνης; Δαυιδῆ, ἀντὶ; τοῦ; ἀποθνήσκοντος; Ἀνθίμου. Κατ' ἰούνιον, τόμος; συνοδικῆς; περὶ; τῆς; ἀποκαταστάσεως; τῶν; πατριρχικῶν; χρατίων; εἰς; μητρόπολιν; Δέρκων; καὶ; Νεοχωρίου, ἐπὶ; δόσει; χρατίσιου; φλωρίων; 40; τῆ;

Μ. ἐκκλησίᾳ καὶ τῶν κατὰ καιρὸς ριπτομένων πατριαρχικῶν ζητιῶν, προστιθεμένων καὶ δύο χωρίων τοῦ Καταστάτου, τῶν Θεραπειῶν καὶ τοῦ Μπουγιούκδερε. Κατ' ἰούνιον, ὑπόμνημα Δέρκων καὶ Λοχωρίου Ἀθηναίου, συναρθέντων τῶν πατριαρχικῶν χασιῶν μετὰ τῶν Θεραπειῶν καὶ τοῦ Μπουγιούκδερε εἰς μητροπόλιν. Κατ' ἰούνιον, τόμος περὶ τοῦ εἰνκι ἐπισκοπῆν ὑποκειμένην τῇ Ἀθηνῶν τὸ Ταλκντίον, ὅπερ βίβλ. καὶ δυναστείᾳ τοῦ Νταρβίς Μεχμέτ προσεγένετο ἀρχιεπισκοπῇ, τὰ δὲ παρὰ τῇ ἐπισκοπῇ Ταλκντίου γράμματα, ὡς δῆθεν ἀρχιεπισκόπου τῶν ἔχοντι, ἔκρυψ ἔστρωσαν. Κατ' ἰούνιον, ὑπόμνημα Ἀθηνῶν Ἀνθίμου ἀπὸ Ταλκντίου, ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος εἰς αὐτὸν Δακήλ. Κατ' ἰούλιον, καθήκεις Νευροκόπου Σισώη. Κατ' ἰούλιον, τόμος συνοδικῶς περὶ ἐνώσεως Νευροκόπου καὶ Ζιχωνῶν. Κατ' ἰούνιον, ὑπόμνημα Νευροκόπου καὶ Ζιχωνῶν Μακρίου. Κατ' ἰούλιον, ὑπόμνημα Ἀγκύρας Γερμανοῦ, ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος Αὐγουστίου. Αὐγούστου 8, παρτίτης τοῦ πρῶην Κωνσταντινουπόλεως Παΐσιου, καὶ ὑπόσχαι αὐτοῦ περὶ τοῦ ἀρκαθῆσι τῇ δοθείσῃ αὐτῷ προεδρικῶς μητροπόλει Κυζίκου, καὶ μηδέποτε ζητήσαι δεύτερον τὴν πατριαρχεῖαν ἐν βάρει καθιρέσεως καὶ ἀφορισμοῦ.

Ἰωαννίκιος Β'. τὸ ζ'. — 1655, ἰνδ. θ', Σεπτεμβρίου 15, τόμος συνοδικῶς ἐπικυρῶν τὸν προεκαδομένον (Ἰανουαρ. 1650), καὶ ὀρίζων ἕνα οἱ ποιητὴ ὑποπεσόντες ἀρχιερεῖς μὴ ἀναλαμβάνουσι τοῦ λοιποῦ τὰς ἐπαρχίας, κἄν μετανοήσωσι. Κατὰ Σεπτέμβριον, καθήκεις τοῦ Ἰκονίου Κλήμεντος. Σεπτεμβρίου 15, ὑπόμνημα Ἰκονίου καὶ Τυάνων, ἐκωθέντων μετὰ Πισειδίας, εἰς Σύλδεστρον τὸν Πισειδίας. Κατὰ Σεπτέμβριον, καθήκεις Ἐλκαστῶνος καὶ Δημονίκου Γερμανοῦ. Κατὰ Σεπτέμβριον, ὑπόμνημα Ἐλκαστῶνος καὶ Δημονίκου Ἀθηναίου, ἀντὶ τοῦ καθιρεθέντος Γερμανοῦ. Κατ' ὀκτώβριον, καθήκεις τοῦ Πρεϊλάδου Μελετίου, ὡς ἀρνησχημένου ἐπὶ τουρμικοῦ δικαστηρίου τὴν ὑ-

πογκρήν αὐτοῦ. (ἔνευ ἡμερομηνίας) ὑπόμνημα Προϊλάδου καὶ Γσμακλίου Γερασίμου, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Μελετίου. Νοεμβρίου 26, ὑπόμνημα Ζιχνῶν καὶ Νευροκόπου Κοσμῆ, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Μακκαρίου. Κατὰ νοέμβριον, ἀθώωσις τοῦ καθαιρεθέντος ἐπὶ Παύσιου μητροπολίτου Νευπλίου καὶ Ἄργου Θεοφάνους. Κατὰ νοέμβριον, ὑπόμνημα Νεοκισαρείς καὶ Γαγγρῶν Κυρίλλου πρῶην Καρῆ καὶ Φούλων, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Σχμουήλ. Κατὰ δεκέμβριον, ὑπόμνημα Ρόδου Ἰωακείμ, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Γρηγορίου. Κατὰ δεκέμβριον, σιγγίλιον περὶ τοῦ ἐν τῇ ἐπιτοχίᾳ Γάνου καὶ Χώρας μοναστηρίου τοῦ ἀγίου Γεωργίου. (ἔνευ ἡμερομηνίας) καθάρσεις τοῦ Βερροῖς Ἰωακείμ. Βεθζιωτήριον εἰς Χίον τοῦ πατριάρχου Ἰωαννικίου συστατικὸν τοῦ μητροπολίτου Χίου Γαβριήλ, μετατεθέντος ἐπὶ Παύσιου. Ἐπιστολὴ πατριάρχου εἰς Χίον συνιστῶσα τὸν αὐτὸν Γαβριήλ καὶ ἐπιβεβαιῶσα τὴν ἐξωσιν τοῦ Παρθενίου.

Ἰωαννίκιος Β' τὸ Ζ'. — 1656, ἰνδ. θ', κατ' ἀπρίλιον, ὑπόμνημα Μηδαίς Νικηφόρου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Χριστοφόρου. Ἰουνίου 23, ὑπόμνημα Καρῆ καὶ Φούλων Μελετίου, ἀντί τοῦ προδιεασθέντος εἰς Νεοκισάρειαν Κυρίλλου. Κατ' ἰούνιον ὑποσχετικὸν τοῦ Ἰωαννίνων Καλλιπικού περὶ ἀποδόσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν δόσεων καὶ ὑποπτηγῆς αὐτοῦ.

Παρθένιος Γ'. — 1656, ἰνδ. θ', ἰουλίου 26, ὑπόμνημα πατριαρχεῖς τοῦ ἀπὸ Χίου Παρθενίου, μετὰ τὴν ἐξωσιν καὶ καθάρσειν τοῦ Ἰωαννικίου. Αὐγούστου 2, παραιτήσις Μεθύμνης Ἀνθίμου πρὸς τὸν Νευπλίου Μακκάριον, ἐπὶ συμφωνίᾳ χορηγίας τῶν πρὸς ζωάρκειαν. Κατ' αὐγούστον, ὑπόμνημα Μεθύμνης Μακκαρίου πρῶην Νευπλίου, ἀντί τοῦ παραιτηθέντος Ἀνθίμου.

Παρθένιος Γ'. — 1656, ἰνδ. ι', κατὰ Σεπτέμβριον, ὑπόμνημα Χίου Νεοφύτου, ἀντί τοῦ ἀνχθέντος εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον Παρθενίου. Κατὰ Σεπτέμβριον, ὑπόμνημα Κυζίκου

Μητροφάνους, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Ἀνθίμου. Κατὰ Σεπτέμβριον, πρᾶξιταισι Ζωσιμῶν Λακεδαιμονίαις, ὡς χειροτονηθέντος ἐπὶ ψευδεῖ εἰδήσει θανάτου τοῦ Λακεδαιμονίαις Γαβριήλ, καὶ νῦν λαθόντος διὰ τὸ ἀσκηθῆναι εἰς ἀποζημίωσιν γρόσια χίλια ὀγδοήκοντα χρεωστούμενα τῷ Ἰσοῦφ Χασεκῆ καὶ ἑξᾶκόσια εἰς μετρητά. Κατὰ νοέμβριον, ὑπόμνημα Ἀμασειᾶς Γερασίμου. Κατὰ νοέμβριον, ὑπόμνημα Πωγωνιανῆς ἀρχιεπισκόπου Νεκταρίου, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Δανιήλ. Κατὰ δεκέμβριον, ὑπόμνημα μητροπολίτου Εὐχαΐτων Ἰακώβου ἐπὶ ψιλῶ ὀνόματι.

Παρθένιος Γ'. — 1657, ἰνδ. ε', κατὰ Μάρτιον, ὑπόμνημα Θηδῶν Ἰεζεκιήλ, ἀντί τοῦ προεδρικῶς ἐκεῖ ὄντος πρώην Σάμου Παρθενίου. (ἔνευ ἡμερομηνίας), ὑπόμνημα Παροναξίαις Μακκαρίου, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Νικοδήμου.

Γαβριήλ Β'. — 1657, ἰνδ. ε', κατ' Ἀπρίλιον ὑπόμνημα πατριαρχείας τοῦ Γάνου καὶ Χώρας Γαβριήλ, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Παρθενίου τὸν κατὰ τινα τρόπον τῆς θείας προνοίας ἀπόκρυφον (1). Κατ' Ἀπρίλιον, ὑπόμνημα Νικαίας Ναθαναήλ, ἀντί τοῦ εἰς Μπογδανίαν ἀπελθόντος καὶ μείναντος.

Παρθένιος Δ'. — 1657, ἰνδ. ε', μαῖου ὑπόμνημα τῆς πατριαρχείας Παρθενίου ἀπὸ Προύσης, ἀντί τοῦ ἀδίκῳ θανάτῳ καταδικασθέντος Παρθενίου, ἀκύρου λογιζομένης τῆς τοῦ Γαβριήλ μεταθέσεως εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον. Κατ' Ἰούλιον, καθαιρέσις τοῦ Θηδῶν Παρθενίου καὶ ἐπικύρωσις τοῦ Θηδῶν Ἰεζεκιήλ. Κατ' Ἰούλιον, ὑπόμνημα Νέων Πατρῶν Ἀθανασίου, πρώην Ἐλασσάνος καὶ Δομνίκου, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Ἰωάσαφ. Κατ' Ἰούλιον, ὑπόμνημα Χίου Γερασίμου ἀπὸ Ἰόππης, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Νεοφύτου. Κατ' Ἰούλιον, ὑπόμνημα Βάρνης Δανιήλ πρώην Πωγωνιανῆς, ἀντί τοῦ καταλιπόντος τὴν ἐπαρχίαν καὶ

(1) Ἐκρεμίσθη τῷ σκεδάτῳ τοῦ Λαζάρου.

εις άλλοδαπούς τόπους ἀπελθόντος· καὶ διὰ ταῦτα καθαιρεθέντος ὁμωνύμου Δανιήλ. Κατ' ἰούλιον, σιγίλλιον, περὶ τοῦ ἐν Ἀδρικνουπόλει ἁγίου Στεφάνου μετοχίου τῆς Ἀχώρας.

Παρθένιος Δ'. — 1657, ἰνδ. ια', κατὰ σεπτέμβριον, ὑπόμνημα Νικαίης· Φιλοθέου, ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος Ναθαναήλ.

Παρθένιος Δ'. — 1658, ἰνδ. ια', κατὰ μάιον, σιγίλλιον τῆς ἐν Τριγλίξ μονῆς· Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τῆς ἐπονομαζομένης Πελεκητῆς. Ἰουνίου 20, ὑπόμνημα Βάρνης Νικοδήμου, ἀντὶ τοῦ καθαιρεθέντος Δανιήλ.

Παρθένιος Δ'. — 1658, ἰνδ. ιβ', νοεμβρίου 23, ὑπόμνημα Τορνόθου Γερασίμου, ἀντὶ τοῦ θανόντος Διονυσίου. (ἄνευ ἡμερομηνίας), καθαιρέσις τοῦ Προύσης Μελετίου. Πηγαίτησις Χίου Γερασίμου διὰ τὰ χρέη, ἐπὶ συμφωνίᾳ τοῦ ἀναλαβῆν αὐτὰ τὸν διέδοχον.

Παρθένιος Δ'. — 1659, ἰνδ. ιε', μαρτίου 26, ὑπόμνημα Νικομηδείας Τιμοθέου, ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος Κυρίλλου. Μαρτίου 30, ὑπόμνημα Χίου Θεοφάνους ἀπὸ Ἀρχαδίας, ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος Γερασίμου. Κατ' ἀπρίλιον, ὑπόμνημα Μελενίκου Γρηγορίου, ἀντὶ τοῦ καθαιρεθέντος Θεοφάνους. Αὐγούστου 11, τόμος συνοδικὸς περὶ τοῦ μὴ συγχωρεῖσθαι τοὺς ποιητῆ ὑποβληθέντας ἄρχιερεῖς ὑπὸ μόνου τοῦ πατριάρχου, ἀλλὰ καὶ τῆ συναινέσει τῶν ἐνδημούντων ἄρχιερέων.

Παρθένιος Δ'. — 1659, ἰνδ. ιγ', κατ' ὀκτώβριον, ἀθώωσις τοῦ ποτὲ Μονεμβασίας Λαυρεντίου, προκαθαιρεθέντος διὰ τινὰ πταισμάτῃ. Κατ' ὀκτώβριον, καθαιρέσις Εὐρίπου Καρχα-Γρηγορίου. Ὀκτωβρίου 16, ὑπόμνημα Εὐρίπου Λαυρεντίου πρόην Μονεμβασίας, ἀντὶ τοῦ καθαιρεθέντος· καρχ-Γρηγορίου, τοῦ Καρχα-διακόνου ἐπικεκλημένου. Δεκεμβρίου 24, ὑπόμνημα Τραπεζούντος Φιλοθέου ἀπὸ Ἀγθλουπόλεως, ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος Λαυρεντίου. Κατὰ δεκέμβριον, τόμος περὶ ἐξαρτήσεως τῆς ἐπισκοπῆς Ἀγθλουπόλεως ἀπὸ τῆς μητροπόλεως Ἀδριανουπόλεως.

Παρθένιος Δ'. — 1660, ινδ. ιγ', Ικνουαρίου 7, υπόμνημα Ἀγαθουπόλεως ἐπισκόπου Μκαχρίου, ἀντί τοῦ προβιβασθέντος εἰς Τραπεζοῦντα Φιλοθέου. Κατὰ Ικνουάριον, σιγίλλιον περὶ τῆς ὑποτυχῆς τῆς ἐπισκοπῆς Χαλδαικῆς τῆς μητροπόλεως Τραπεζοῦντος. Φεβρουαρίου 21, παρτίτησις τοῦ Νέων Πατρῶν Ἀθανασίου, ἐπὶ τῆς συνθήκῃ τοῦ ἀναδέξασθαι τὸν διαδεχόμενον κύτον καὶ τὰ χρεῖα αὐτοῦ. Κατὰ μάρτιον, υπόμνημα Βιδύνης Φιλοθέου, ἀντί τοῦ καθικρεθέντος Σωρρονίου. Κατὰ μάιον, περὶ τοῦ παρεκκλησίου τοῦ ἐπιλεγομένου Φλωρί τοῦ ἐγγυῆς τῷ ἁγίῳ Στερέκῳ, ἀριερωθέντος ὑπὸ τοῦ κυρίστη Χρυστογόνου, καὶ τῆς ἐν αὐτῷ κατ' ἔτος τελοῦμένης πνεηγύρεως. Κατ' αὔγουστον, καθίρησις Προικονήτου Ἱερεμίου. Ὑπόμνημα Προικονήτου Γερλαίμου. Δεκεμβρίου 16, υπόμνημα Σωζουπόλεως Θεοκλήτου.

(Διονύσιος Γ'.) — 1661, ινδ. ιδ', Ικνουαρίου 25, υπόμνημα ἐκλογῆς τοῦ Ἱεροτολύμων Νεκταρίου, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Πακτίου. Μαΐου 9, υπόμνημα Μελενίκου Σιλδέστρου, ἀντί τοῦ παρτίτηθέντος γέροντος Γρηγορίου. Ἰουνίου 22, υπόμνημα Σάμου ἀρχιεπισκόπου Νεορῦτου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Κορηλίου. Κατ' ἰούνιον, υπόμνημα Λήμου Ἰωακείμ. (1)

Παρθένιος Δ' τὸ β'. — 1661, ινδ. ιδ', αὐγούστου 14, υπόμνημα Τζίκις καὶ Θερμίων Γρηγορίου.

Παρθένιος Δ' τὸ β'. — 1661, ινδ. ιε', κατὰ σεπτέμβριον, υπόμνημα Πισσείδης Ἰωακείμ πρώην Λήμου. Νοεμβρίου 3, υπόμνημα Λήμου Φιλοθέου, ἀντί τοῦ μετατεθέντος εἰς Πισσείδην Ἰωακείμ.

Παρθένιος Δ' τὸ β'. — 1662, ινδ. ιε', κατὰ φεβρουάριον, υπόμνημα Μηδείας Δανιήλ, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος.

Διονύσιος Γ' τὸ β'. — 1662, ινδ. ιε', κατ' ἰούνιον, υπό-

(1) Δὲν μνημονεύεται τὸ ὄνομα τοῦ πατριαρχούντος.

μνημα πατριαρχείας Διονυσίου ἀπὸ Λαρίσσης, μετὰ τὴν παραιτήσιν τοῦ Παρθενίου. Ἰουλίου 12, ὑπόμνημα Νικκίας Δαμασκηνοῦ. Ἰουλίου 24, ὑπόμνημα Ἀγγιάλου Καλλίστου, ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος Ἰωακείμ. Αὐγούστου 9, ὑπόμνημα Λαρίσσης Διονυσίου, ἀντὶ τοῦ μετατεθέντος εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον Διονυσίου. Κατ' αὐγούστον, καθαίρεισι Χίου Θεοφάνους. Κατ' αὐγούστον, ὑποσχετικὸν τοῦ πρώην Ἀχριδῶν . . . προεδρικῶς διαρισθέντος εἰς Χίον. Κατ' αὐγούστον, ὑπόσχεσις Καρπάθου Ἀθανασίου τοῦ πληροῦν ἐτησίως τὰ τῆς ἀποκοπῆς λόγῳ συγκαταβάσεως ὠρισμένα ἄσπρα δέκα χιλιάδης, καὶ τὸ βασιλικὸν χαράτσιον.

Διονύσιος Γ' τὸ β'. — 1662, ἰνδ. α', κατ' ὀκτώβριον, ὑπόμνημα ἀφιερώσεως δύο προυτζίνων μκνουαλίων εἰς τὸν πατριαρχικὸν ναὸν ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Διονυσίου.

Διονύσιος Γ' τὸ β'. — 1663, ἰνδ. β', κατ' ὀκτώβριον, ὑπόμνημα Σελευκείας Ματθαίου. Κατὰ δεκέμβριον πρᾶξις περὶ ἐνώσεως τῶν Ζιχνῶν μετὰ Δράμης. Δεκεμβρίου 6, ὑπόμνημα Ζιχνῶν καὶ Δράμης Γεωμκνοῦ. (ἔνευ ἡμερομηνίας) γράμμα διορίζον τὰ δικαιώματα τοῦ ἐπισκόπου Ραιδεστοῦ καὶ Πανίου Ἀθανασίου. Τόμος ζήτημάτων τινῶν ἀνγκκαίων, ὧν αἱ λύσεις ἐγένοντο πρὸ τῶν τεσσάρων πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως Διονυσίου, Πατίου Ἀλεξάνδρείας, Μακκρίου Ἀντιοχείας, καὶ Νεκταρίου Ἱεροσολύμων, καὶ ἐξεδόθησαν δοκιμασθεῖσαι κατὰ τοὺς ὅρους καὶ κανόνας τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας, ἐν εἰδῆ ἐρωτήσεως καὶ ἀποκρίσεως. (1)

Διονύσιος Γ' τὸ β'. — 1664, ἰνδ. β', ἀπριλίου 22, παραιτήσις Χίου Θεοφάνους μετὰ Ἰγνάτιον.

Διονύσιος Γ' τὸ β'. — 1664, ἰνδ. γ', κατὰ Σεπτέμβριον, σιγίλλιον χορηγοῦν τὸ Τομαρόβον τῇ μητροπόλει Προιάβου.

(1) Καταλαμβάνει τὰς σελίδας 351-358 τοῦ κώδικος.

(ἄνευ ἡμερομηνίας καὶ ἰνδικτιῶνος) σιγίλλιον περὶ ἐνώσεως τῶν σταυροπηγιακῶν χωρίων Δίβρης καὶ Μεσοποτάμου, μετὰ τῆς ἐπισκοπῆς Χιμάρας.

Διονύσιος Γ' τὸ β'. — 1665, ἰνδ. γ', κατὰ μῆλον, σιγίλλιον περὶ ἀφιερώσεως τοῦ ἐν Ἀτταλεΐᾳ ναοῦ τῶν ἁγίων Θεοδώρων καὶ τόπου τῷ πνευγίῳ Τάφῳ ὑπὸ τοῦ Χοτζᾶ Βασιλῆ. Κατ' ἰούνιον, ὑπόσχεσις τοῦ χειροτονηθέντος Καραπίθου Λεοντίου περὶ τοῦ πληροῦν τὴν ὀρισθεῖσιν κατὰ συγκατάθεσιν ἀποκοπὴν ἄσπρων ἐπὶ χιλιάδων καὶ τοῦ χαρακίου. Κατ' ἰούλιον σιγίλλιον τῆς ἐν Πάτραις μονῆς τῆς Θεωτόκου τοῦ Γηροκομείου.

Παρθένιος Δ' τὸ γ'. — 1665, ἰνδ. δ', κατὰ νοέμβριον, γράμμα τοῦ πατριάρχου Παρθενίου περὶ τῆς πατριαρχικῆς ζήτησις. Κατὰ νοέμβριον περὶ ἐξώσεως τοῦ Ἀλεξανδρείας Παΐσιου, ὡς εἰς Ρωσσίαν ἀπελθόντος, κρύφα τῆς βασιλείας. Κατὰ νοέμβριον, πρᾶξις καθαιρέσεως τοῦ Ναυπλίου καὶ Ἄργους Θεοφάνους.

Παρθένιος Δ' τὸ γ', — 1666, ἰνδ. δ', κατ' ἰανουάριον, καθαιρέσις Ἰωαννίνων Καλλινίκου. (ἄνευ ἡμερομηνίας καὶ ἰνδικτιῶνος) σιγίλλιον περὶ ἐνώσεως τῆς μητροπόλεως Καρᾶ καὶ Φούλων μετὰ τῆς Ἀμασειας. Καθαιρέσις Θεβῶν Ἰεζεκιήλ. Καθαιρέσις Σάμου Νεοφύτου. Καθαιρέσις Ἀνδρου Αὐξεντίου. Σιγίλλιον σταυροπηγίου τοῦ ἐν τῇ πατριαρχικῇ νήσῳ τοῦ Ἀγίου Εὐστρατίου μονοδρίου τῆς Μεταμορφώσεως καλουμένου Φωτεινόν.

Παρθένιος Δ' τὸ γ'. — 1667, ἰνδ. ε', μᾶτου 15, παρχίτησις τοῦ Μελενίκου, διὰ τὰ πολλὰ γρῆθ. Κατὰ μῆλον, καθαιρέσις Παροντζίας Μακκαρίου. Ἰουνίου 5, ὑπόμνημα Παροντζίας Θεοφάνους, ἀντὶ τοῦ καθαιρεθέντος Μακκαρίου.

Μεθόδιος Γ'. — 1668, ἰνδ. ς', ἰανουαρίου 5, ὑπόμνημα πατριαρχεΐας τοῦ ἀπὸ Ἠρακλείας Μεθοδίου, μετὰ τὴν ἐξωσιν

τοῦ Παρθενίου καὶ τὴν ἀπόκρουσιν τοῦ Κλήμεντος Ἰκονίου.
(ἔνευ ἡμερομηνίας), περὶ τῆς διαφοράς τῶν Συνακτῶν.

Μεθόδιος Γ'. — 1668, ἰνδ. ζ', κατὰ νοέμβριον, ὑπόμνημα
Κορίνθου Κελλίστου.

Μεθόδιος Γ'. — 1669, ἰνδ. ζ', ἰανουαρίου 23, ὑπόμνημα
Ἱεροσολύμων Δοσιθέου διχθεζαμένου τὸν παρικτηθέντα Νεκτά-
ριον. Κατὰ μάκρον, πρᾶξις συνοδικὴ περὶ πύσεως τοῦ Κερπά-
θου Ἀθηναίου, διὰ τὸ γῆρας.

Μεθόδιος Γ'. — 1669, ἰνδ. η', κατὰ Σεπτέμβριον, καθαι-
ρεσις τοῦ Νκυπλίου καὶ Ἄργου Γερρασίμου.

Μεθόδιος Γ'. — 1670, ἰνδ. η', μηνὸς 13, τοῦ μεγάλου
θεολόγου Παρίωνος (Κιγίλα;) ὁμολογία τῆς ἐκυτοῦ πίστεως.

Μεθόδιος Γ'. — 1670, ἰνδ. θ', κατὰ δεκέμβριον, πρᾶξις
περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ μυνέντος μητροπολίτου Βιδύνης Αλυ-
ρευτίου.

Παρθένιος Δ' τὸ δ'. — 1671, ἰνδ. θ', ὑπόμνημα Θεσσα-
λονίκης Ἀνκτασίου, ἀντὶ τοῦ προεδρικῶς τότε κατέχοντος
αὐτὴν πατριάρχου Διονυσίου. Ἀπριλίου 7, ὑπόμνημα Χαλκη-
δόνης Ἱεραμίου. (ἔνευ ἡμερομηνίας), καθαιρέσις Εὐρίπου Γρη-
γορίου.

Διονύσιος Γ' τὸ γ'. — 1671, ἰνδ. ι', νοεμβρίου 8, ὑπόμνημα
πατριάρχου Διονυσίου ἀπὸ Ἀφρίσσης, ἀντὶ τοῦ ἐξωσθέντος καὶ
καθαιρεθέντος Παρθενίου. Κατὰ δεκέμβριον, καθαιρέσις Βιζύως
Δανιήλ.

Διονύσιος Γ' τὸ γ'. — 1672, ἰνδ. ι', κατὰ ἰανουάριον, ἐκθεσις
τῆς ὁμολογίας τῆς ἀντολικῆς ἐκκλησίας, ἐν εἰδῆι ἀπκντήσεως.
Κατὰ ἰανουάριον, καθαιρέσις Γάνου καὶ Χώρης Χριστοφόρου.
Κατ' ἰούλιον, σιγίλλιον τοῦ ἐν Κρήτῃ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου
Ματθαίου, ὅπερ ἐξπαγόρσας ὁ διερμηνεὺς Παναγιώτης (Νικου-
σιος) ἐν Χάνδακι ἀφίερωσε τῷ Σινᾶ. Αὐγούστου 28, ἀναφορά
τῶν Ἀντιοχείων περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Ἀντιοχείας Μπακρίου.

Διονύσιος Γ' τὸ γ'. — 1672, ἰνδ. ια', κατὰ Σεπτέμβριον, ἀποκαταστατικὸν ἐπὶ τὰ λαϊκῶν ἐπιτρόπων τοῦ κατὰ τὸν Μυρομύλον μοναστηρίου τῆς Θεοτόκου. Κατ' ὀκτώβριον, ἀριερωσίς εἰς τὸν πατριρχικὸν νῆον τῶν ἐτῆσιων σταυροπηγίων τινῶν. Κατὰ νοέμβριον, πρῆξις συνοδική περὶ καθιέρσεως τοῦ ἐπιβάτου Κυρίλλου Ἀντιοχείας. Κατὰ νοέμβριον, ὑπόμνημα Ἀντιοχείας, Νεοφύτου ἀπὸ Χαμῶν. Κατὰ δεκέμβριον, ἀθώωσις τοῦ Κύπρου Νικητέρου, ὡς κοινωνήσαντος τῶ καθηρημένῳ Περθενίῳ πρῶτον Κωνσταντινουπόλεως. Κατὰ δεκέμβριον, σιγίλλιον περὶ ἐλευθερίας τοῦ ἐν Κύπρῳ σταυροπηγιακοῦ μοναστηρίου τοῦ Κύκου.

Διονύσιος Γ' τὸ γ'. — 1673, ἰνδ. ια', κατ' Ἰούλιον, σιγίλλιον ἐπικυρωτικὸν τοῦ σταυροπηγίου τοῦ ἐν Ἀττάλειᾳ νηοῦ τῶν ἁγίων Θεοδώρων τοῦ Χοτζῆ Βασιλῆ. Κατ' Ἰούλιον, τόμος συνοδικὸς κατὰ τῶν ἐπιδικτῶν τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου. Κατ' Ἰούλιον, καθιέρσις τοῦ Περωνάζις Μελετίου.

Γεράσιμος Β'. — 1673, ἰνδ. ια', κατ' αὐγούστον, καθιέρσις τοῦ πατριάρχου Διονυσίου τοῦ ἐπονομαζομένου Σερ-ὄγλάν καὶ Παρθαλοῦ. Αὐγούστου 14, ὑπόμνημα πατριρχείας τοῦ Τορνόβου Γερασίμου, ἀντὶ τοῦ καθιερθέντος καὶ ἐξωσθέντος Διονυσίου. Αὐγούστου 16, ὑπόμνημα Τορνόβου Ἰεζικιήλ, ἀντὶ τοῦ προαχθέντος εἰς τὸν πατριρχικὸν θρόνον Γερασίμου. Κατ' αὐγούστον, ὑπόμνημα Γοτθίς Μεθοδίου, ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος Δαυὶδ.

Γεράσιμος Β'. — 1673, ἰνδ. ιβ', Σεπτεμβρίου 11, ὑπόμνημα Δέρκων καὶ Νεοχωρίου Μακκρίου, ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος Χρυσάνθου. Σεπτεμβρίου 26, ὑπόμνημα Ἀγαθουπόλεως Ακυρεντίου ἐπισκόπου τοῦ Ἀδριανουπόλεως Νεοφύτου, ἀντὶ τοῦ μετεχθέντος εἰς τὴν μητρόπολιν Δέρκων Μακκρίου. Κατ' ὀκτώβριον, παραιτήσις τοῦ Φιλίππων καὶ Δράμας Γερμανοῦ. Δεκεμβρίου 21, ὑπόμνημα Πισειδίας Κυρίλλου, ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος Πκίστιου.

Γεράσιμος Β'. — 1674, Ινδ. ιβ', μαρτίου 13, υπόμνημα Φιλίππων καὶ Δράμας, Ζιγνῶν καὶ Νευροκόπου Νεοφύτου, ἀντί τοῦ παραιτηθέντος Γερμανοῦ. Μαρτίου 14, υπόμνημα Βιζύης Γερασίου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Κοσμᾶ. Κατὰ μάρτιον, καθαιρέσεις Δρύστρας Μακκαρίου δι' ἀποστασίαν τῆς ἐκκλησίας. Μαρτίου 21, υπόμνημα Δρύστρας Διονυσίου. (ἕνεο ἡμερομηνίας) καθαιρέσεις Παλαιῶν Πατρῶν Δακῆλ. Ἀπριλίου 1, υπόμνημα Παλαιῶν Πατρῶν Παρθενίου, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Δακῆλ. Κατ' ἰούλιον, καθαιρέσεις Λακεδαιμονίας Θεοδωρήτου. Ἰουλίου 14, υπόμνημα Λακεδαιμονίας Κυρίλλου, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Θεοδωρήτου. Ἰουλίου 24, υπόμνημα μητροπολίτου Εὐχαΐτων Ἰωσήφ, ἀντί τοῦ μετατεθέντος εἰς τὴν μητρόπολιν Παλαιῶν Πατρῶν Παρθενίου. Αὐγούστου 5, υπόμνημα Βάρνης Μακκαρίου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Μητροφάνους. Κατ' αὐγουστον, υπόμνημα ἀρχιεπισκόπου Καρπάθου Μακκαρίου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Λεοντίου.

Γεράσιμος Β'. — 1674, Ινδ. ιγ', κατ' ὀκτώβριον, καθαιρέσεις Καισαρείας Καππαδοκίας Γρηγορίου. Ὀκτωβρίου 5, υπόμνημα Καισαρείας Γερμανοῦ. Κατ' ὀκτώβριον, υπόμνημα Λακεδαιμονίας Ἰωάσαφ, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος Θεοδωρήτου.

Παρθένιος Δ' τὸ ε'. — 1675, Ινδ. ιγ'. Κατὰ μάρτιον, ἀθώωσις τοῦ πρῶην ἀρχιεπισκόπου Τζίκας καὶ Θερμίων Γερμανοῦ, ἐπὶ τὸ ἀντλαθεῖν τὴν προεδρικῶς δοθεῖσαν ἀρχιεπισκοπὴν τῷ ἀποβιώσαντι πατριάρχῃ Ἰωαννικίῳ. Ἀπριλίου 19, υπόμνημα ἐπισκόπου Σκύρου τῆς μητροπόλεως Ἀθηνῶν εἰς τὸν Μεθόδιον, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Θεοδοσίου. Ἀπριλίου 29, υπόμνημα ἐπισκόπου Μυριοφύτου Θεοδοσίου, ἀντί τοῦ φυγόντος Νεοφύτου. Κατ' ἀπρίλιον, υπόμνημα Λευκάδος καὶ Ἀγίας Μαύρας Θεοκλήτου, ἀντί τοῦ καθαιρεθέντος φυγάδος Εὐθυμίου. Κατὰ μάιον, σιγίλλιον περὶ τοῦ ἐν Μήλῳ μοναστηρίου, τοῦ Νικολέζῃ Χρυσούλῃ, στρυροπηγίου γεγονότος. Κατὰ μάιον, σι-

γίλλιον περί τοῦ ἐν Ἱερραπέτρα τῆς Κρήτης Συναϊτικοῦ μετα-
 χίου τοῦ Γαζιάρχου, τοῦ ἀφιερωθέντος ὑπο τοῦ ἱερέως Ἀθη-
 νασίου Καρχαβία τοῦ Μανουήλ, ὡς κληρονομικοῦ κτήματος.
 Κατὰ μάιον, περί σταυροπηγιακῆς ἐλευθερίας τοῦ μοναστηρίου
 τῶν Ἱδίων. Ἰουνίου 19, ὑπόμνημα ἐπισκόπου Ταλαντίου
 Μητροφάνους, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Μακκρίου. Κατὰ Ἰούνιον,
 σιγίλλιον περί σταυροπηγιακῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐν τῇ χώρᾳ
 Τριγιάς μοναστηρίου τῶν Πατέρων τοῦ ὀνομαζομένου Μηδι-
 κίου. Ἰουλίου 9, ὑπόμνημα Μηδαίης Ακρυεντίου, ἀντί τοῦ ἀ-
 ποθανόντος Δανιήλ. Κατ' Ἰούλιον, σιγίλλιον περί τῆς ἐν Χίῳ
 Νέας Μονῆς τοῦ ἁγίου Γεωργίου. Αυγούστου 12, ὑπόμνημα
 ἐπισκόπου Ματρῶν καὶ Ἀπύρων Ραφαήλ, ἀντί τοῦ ἀποθανόν-
 τος Τιμοθέου.

Παρθένιος Δ' τὸ ε'. — 1675, ἰνδ. ιδ', κατ' ὀκτώβριον,
 γράμμα ἐνεργετήριον τῶν ἐξουρχιῶν Ὀρφανίου καὶ Λαδοβίας
 τῷ πρῶν Δράμας Γερμανῶ.

Παρθένιος Δ' τὸ ε'. — 1676, ἰνδ. ιδ', Ἰανουαρίου 28,
 ὑπόμνημα Πισσιδίης Λεοντίου, ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Κυρίλλου.
 Φεβρουαρίου 1, ὑπόμνημα Νικαίας Σωφρονίου, ἀντί τοῦ παρχι-
 τηθέντος Δαμασκηνοῦ. Κατ' ἀπρίλιον, σιγίλλιον περί τοῦ ἐν
 Κρήτῃ μοναστηρίου ὃ Ἐσταυρωμένος ἐν τῷ καλουμένῳ Αὐ-
 λοποτάμῳ κατὰ τὴν τοποθεσίαν Βίσακκα, καὶ τοῦ ἐν Χαλέπῳ
 μεταχίου αὐτοῦ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Μαΐου 20,
 ὑπόμνημα Βιδύνης Τιμοθέου, ἀντί τοῦ παρχιτηθέντος Δανιήλ
 καὶ μεταδόντος εἰς τὴν πρώτην αὐτοῦ ἐπαρχίαν Σοφίας. Κατὰ
 μάιον, ὑπόμνημα Χίου Γρηγορίου, ἀντί τοῦ προεδρικῶς διορι-
 σθέντος, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Νεοφύτου, πρῶν Κωνσταντι-
 νουπόλεως Γερμασίμου μετακινήθέντος ἔλλοθι. Κατὰ μάιον, κα-
 θαίρεσις τοῦ Καισαρείας Γερμανοῦ τοῦ ἐπὶ πατριάρχου Γερμασί-
 μου ἐξώσκατος τὸν νόμιμον ἀρχιερέα Γρηγόριον. Κατ' Ἰούνιον,
 σιγίλλιον τῆς μονῆς Φανερωμένης καλουμένης Ἑτεράνης ἐν τῇ

ἐπαρχία Αίτουα; καὶ Ἀγρόφων, ἐν Μπανικίντων ὄρεισι, πλησίον τοῦ Λευκοποτάμου, μετὰ τοῦ μεταχίου κῆτης.

Διονύσιος Δ'. — 1676, ἰνδ. εἶ', κατ' αὐγουστον, γράμμα εὐεργετήριον τῷ μεγάλῳ ἐκκλειάρχῳ Δημητρίῳ, ἐπὶ τῷ νέμεσθαι ἐφ' ὄρου ζωῆς τὴν ἐξαρχικὴν δεσποτεῖαν καὶ τὰ ἐτήσια τῶν κατὰ τὴν Πελοπόννησον σταυροπαγίων μοναστηρίων. Κατ' αὐγουστον, ὑποσχετικὸν τοῦ Ἀγριῶν Μελετίου.

Διονύσιος Δ'. — 1676, ἰνδ. εἶ', Σεπτεμβρίου 30, γράμμα περὶ τετραρχίας Βασιλικῆ Ραῖ'ης τοῦ Στᾶριου ἐκ Θεσσαλονίκης. Κατὰ Σεπτέμβριον, γράμμα εὐεργετικὸν τῆς ἐλεημοσύνης τῶν μουμτζιδῶν εἰς τὰς φυλακὰς. Κατὰ Σεπτέμβριον, σιγίλλιον τῆς ἐν Φιλιππουπόλει μονῆς τῆς ἁγίας Παρασκευῆς ἀφιερωθείσης τῷ μοναστηρίῳ Διονυσίου εἰς Ἀθῆνας. Ὁκτωβρίου 24, ὑπόμνημα τῶν ἀρχιερέων τοῦ κλίματος Ἀγριῶν εἰς τὸν πρῶν Σοφίεζ Μελέτιον. Κατ' ὀκτώβριον, τόμος συνοδικὸς περὶ διορισμοῦ τεσσάρων ἀρχιερέων ἐπιτρόπων τοῦ κοινοῦ. Κατ' ὀκτώβριον σιγίλλιον τῆς ἀφιέρωσως τοῦ ἐν Μολδαβίᾳ μοναστηρίου τοῦ Κάσινου τῷ Παν. Τάρφ. Κατ' ὀκτώβριον, σημείωσις τοῦ πατριάρχου Διονυσίου ἀναιρετικὴ τῆς ἐπὶ Γερασίμου γενομένης καθαιρέσως αὐτοῦ. (ἔνευ ἡμερομηνίας), καθαιρέσις Φιλοθέου ἐπισκόπου Καλλιουπόλεως. Νοεμβρίου 20, ὑπόμνημα Καλλιουπόλεως Ἀθανασίου, ἀντὶ τοῦ καθαιρεθέντος Φιλοθέου. Κατὰ νοέμβριον, σιγίλλιον περὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις μοναστηρίου τῶν ἁγίων Ἀναργύρων (1). Κατὰ νοέμβριον, σιγίλλιον τοῦ ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Σερβίων γυναικείου μοναστηρίου τῶν ἁγίων Θεοδώρων.

Διονύσιος Δ'. — 1677, ἰνδ. εἶ', κατ' ἰανουάριον, ὑποσχετικὸν τοῦ πρῶν Κωνσταντινουπόλεως Περθενίου, λαβόντος τὴν Ἀγχίζλον προεδρικῶς. Κατ' ἰανουάριον, ὑποσχετικὸν

(1) Ἐβημισιῶθι ὑπ' ἐμοῦ ἐν τῷ Ἀπτικῷ Ἡμερολόγιῳ τοῦ ἔτους 1871.

τοῦ πρῶην Κωνσταντινουπόλεως Γερασίμου λαβόντος ἐν Ἀδρια-
νουπόλει ὑπόσχεσιν προεδρείς μιᾷ ἐπαρχίᾳ. Κατὰ πρεβυτά-
ριον, σιγίλλιον τοῦ ἐν Βλαχίᾳ σταυροπηγίου Μαρτζινάκι. Κατὰ
μάρτιον, συνοδικὸν γράμμα δοθὲν τῷ κτῆ Γερασίμῳ πρῶην
Κωνσταντινουπόλεως, διὰ τὴν προεδρείαν τῆς μητροπόλεως
Ἀνδρου. Κατὰ μάρτιον, σιγίλλιον τοῦ ἐν Ἀθωῶν ναοῦ τῆς ἀ-
γίας Ἀναστασίας τοῦ ἐν Ἀρσανῆ τοῦ Ρωσικοῦ μοναστηρίου.
Κατὰ μάρτιον, σιγίλλιον περὶ τοῦ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Φικαρίου
καὶ Νεοχωρίου μοναστηρίου Κουμκρινά. Κατὰ μάρτιον, σιγίλλιον
περὶ τοῦ ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Ὠλένης μοναστηρίου τῆς Παναγίας
ἐν θέσει Γλαρέντζ. Ἰουλίῳ 16, τόμος συνοδικὸς περὶ τοῦ μὴ
κρύπτεσθαι τοὺς ἐνδημοῦντας ἐν τῇ βασιλευούσῃ ἀρχιερεῖς, ἀλλὰ
καθ' ἡμέραν ἐμφανίζεσθαι τῷ πατριάρχῃ. Κατ' ἰούλιον, σιγί-
λλιον περὶ τῆς ἐν Ἐπιβάτιας ἐκκλησίας τῆς ἀγίας Περικλεαῆς.

Διονύσιος Δ'. — 1677, ἰνδ. α'. (ἄνευ ἡμερομηνίας) κα-
θίξεις Νεοκτισαρεῖς Κυρῶλου. Ὀκτωβρίου 13, ὑπόμνημα
Νεοκτισαρεῖς καὶ Γαγγρῶν Ἀρσενίου, ἀντί τοῦ καθιερθεύτος
Κυρῶλου. Κατὰ νοέμβριον, σιγίλλιον τοῦ ἐν Βουκουρεστίῳ
μοναστηρίου τῶν ἀγίων Ἀποστόλων.

Διονύσιος Δ'. — 1678, ἰνδ. α', κατὰ ἰανουάριον, σι-
γίλλιον περὶ τοῦ ἐν Χίῳ μοναστηρίου τῶν ἀγίων Μηνᾶ, Βί-
κτωρος καὶ Αὐξεντίου. Κατὰ ἰανουάριον, καθίξεις τοῦ Σοφίας
Δανιὴλ. Κατὰ ἰανουάριον, καθίξεις Σίμου Τιμοθέου. Μαρ-
τίου 8, ὑπόμνημα τοῦ ἐπισκόπου Δημητριάδος Ἰωαννικίου,
ἀντί τοῦ ἀποθανόντος Διονυσίου, κίτσει καὶ βουλῆ τοῦ μη-
τροπολίτου Λαρίσσης Ἰκώβου.

Διονύσιος Δ'. — 1678, ἰνδ. α', κατὰ μάρτιον, καθί-
ξεις Γερασίμου πατριάρχου τοῦ ἀπὸ Τορνόβου. Κατ' ἰού-
νιον, σιγίλλιον ἐπικυρωτικὸν ὑπὲρ τῆς ἐν Ἰμνητῶ τῶν Ἀθη-
νῶν μονῆς τῆς Κτισαρινῆς μετὰ τοῦ ἐν Ἀθήναις γυναικείου
μοναστηρίου τῆς Παντανάσσης. Κατ' ἰούνιον, σιγίλλιον τῆς ἐν

Ἀθήναι· μονῆς τῆς Πεντέλης (1). Κατ' ἰούλιον, γράμμα διορίζον ἔξαρχον τῆς χηρευούσης ἀρχιεπισκοπῆς Λευκάδος καὶ Ἀγίας Μαύρας τὸν μοναχὸν Νεκτάριον (Ζαμπέλιον;) ἐκείθεν καταγόμενον, ἐπὶ ἑτησίᾳ δόσει ἑκατὸν γροσίων πρὸς τὴν Μεγ. ἐκκλησίαν εἰς ἀποσβῆσιν τῶν χρεωστούμενων τῷ Μουσταφᾶμπεη. Κατ' ἰούλιον, πρᾶξις περὶ ἐνώσεως τῶν μητροπόλεων Γοτθίας καὶ Καφᾶ.

. . . . — 1678, ἰνδ. β', κατὰ Σεπτέμβριον σιγίλλιον περὶ τοῦ ἐν Προικονήσῳ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Ἐρμούλου. Κατὰ νοέμβριον, σιγίλλιον τοῦ ἐν Ἴμβρῳ μοναστηρίου τοῦ Κουτλουμουτίου (2).

Ἰάκωβος Α'. — 1680, ἰνδ. γ', ἀπριλίου 15, παρτίτησις τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κασανδρείας Μελετίου ἐν Θεσσαλονικῇ. Γουνίου 5, ὑπόμνημα τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κασανδρείας Μελχισεδέκ· πρῶν Ἀρδαμερίου, ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος Μελετίου. Γουλιού 28, ὑπόμνημα Σοφίας Κυρίλλου πρῶν Φιλιππουπόλεως, ἀντὶ τοῦ ἐξωσθέντος ὡς ἀδοκίμου Λυζεντίου.

Ἰάκωβος Α'. — 1680, ἰνδ. δ', δεκεμβρίου 15, ὑπόμνημα ἐπισκόπου Προϊλάδας Νεκταρίου, ἀντὶ τοῦ φυγόντος εἰς Κρήτην. Κατὰ δεκέμβριον, ὑπόμνημα Σάμου Δωροθέου, ἀντὶ τοῦ παραλυτικοῦ γενομένου Φιλάρτου.

Παρθένιος Δ' τὸ ς'. — 1684, κατ' ἰούλιον, ἐπικυρωτικὸν τῆς ἐνώσεως τῆς ἐξαρχίας Ἰνέου μετὰ τῆς μητροπόλεως Νεοκαιρείας.

(1) Ἀμφότερα τὰ σιγίλλια ταῦτα ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ Ἀττικῷ Ἡμερολόγιῳ (1871).

(2) Παρασκευᾶται τὸ ὄνομα τοῦ πατριαρχεύοντος (ἴσως Ἀθανασίου Δ' τοῦ ἀπὸ Ραιδεστού).

Θ.

Κατάλογος τῶν ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τοῦ 1811 ἔτους ὑπὲρ τῆς χριστιανικῆς πίστεως μαρτυρησάντων (1).

1492, ἰουνίου 9, μαρτύριον ἐν Ἀσπροκάστρῳ (Ἀκκερμαν) Γωάννου τοῦ Τραπεζουντίου.

1515, φεβρουαρίου 11, μαρτύριον ἐν Σορίᾳ Γεωργίου τοῦ Σέρβου.

1520, νοεμβρίου 1, μαρτύριον τοῦ ἐκ Καστορίας Ἰακώβου μετὰ τῶν δώο μαθητῶν αὐτοῦ Ἰακώβου διακόνου καὶ Διονυσίου μοναχοῦ.

1526, ἀπριλίου 18, μαρτύριον τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων Ἰωάννου.

1527, μαρτύριον τοῦ μοναχοῦ Μακαρίου.

1536, μαρτύριον τοῦ μοναχοῦ Ἰωάσαφ.

1544, μαρτύριον τοῦ ἐκ Γρανίτσας τῶν Ἀγγέρων Μιχαήλ τοῦ Μιγουδῆ.

1551, αὐγούστου 16, μαρτύριον Νικολδήμου τοῦ ἐκ Μετεώρων.

1559, ἰουνίου 8, μαρτύριον τοῦ Θεοφάνους ἐν Κωνσταντινουπόλεως.

1564, μαρτίου 19, μαρτύριον Δημητρίου Τορνάρη.

(1) Τὰ μαρτύρια τούτων λεπτομερῶς ἐκτιθενταὶ ἐν τῇ Νέῃ Μαρτυρολογίᾳ (Ἐνετίῃσι 1799) καὶ τῇ Νέῃ Λειμωνογράφῳ (Ἐνετίῃσι 1819). Οὐχ ἤττον δὲ καὶ ἕτερα τοιαῦτα εἰρηναῖα κατ' ἰδίαν ἐκδομένα καὶ ἀνέκδοτα, μὴ συμπεριλαμβανόμενα ἐν τῇ καταλόγῳ τούτῳ. Σημειωτέον δὲ, ὅτι τὰ ἐν τῇ Νέῃ Λειμωνογράφῳ περιεχόμενα ἐσημειώθησαν διὰ (Α).

- 1564, ἀπριλίου 18, μαρτύριον Ἰωάννου τοῦ Κουλικῆ.
 1564, ἀπριλίου 24, μαρτύριον Δούκα ράπτου τοῦ Μι-
 τυληχνάου.
 1568, μαρτύριον τοῦ ἐκ Ράχοβας τῶν Ἀγράφων μοναχοῦ
 Δαμιανοῦ.
 1575, φεβρουαρίου 26, ἡμέρᾳ κυριακῆς, μαρτύριον τοῦ ἐκ
 Γκαλτζῆ Ἰωάννου τοῦ Κάλφτ.
 1589, φεβρουαρίου 19, μαρτύριον ἐν Ἀθήναις τῆς μονα-
 χῆς Φιλοθέης Βενιζέλου (Α).
 1590, ὀκτωβρίου 6, μαρτύριον ἐν Προύστῃ τοῦ μοναχοῦ
 Μακαρίου τοῦ ἐκ Κίου (1).
 1601, μαρτύριον Σεραφείμ ἀρχιεπισκόπου Φανερίου καὶ
 Φερτάλων (2).
 1617, μαρτύριον ἐν Τρικκάλαις Νικολάου τοῦ Μεσο-
 θίτου.
 1635, Ιουλίου 24, μαρτύριον ἐν Χίῳ Θεοφίλου τοῦ Ζα-
 κυνθίου.
 1643, Ἰουνίου 14, μαρτύριον ἐν Σμύρνῃ Μάρκου τοῦ Κρητός.
 1650, φεβρουαρίου 2 ἢ 17, μαρτύριον Ἰορδάνου τοῦ Τρα-
 πεζουντίου.
 1652, δεκεμβρίου 20, ἡμέρᾳ δευτέρᾳ, μαρτύριον τοῦ ἐκ
 Θάσου Ἰωάννου τοῦ ράπτου.
 1653, κηρύστου 14, μαρτύριον Συμεῶν τοῦ Τραπε-
 ζουντίου.
 1653, ὀκτωβρίου 29, μαρτύριον Ἀθηνασίου ἱερομονάχου
 τοῦ ἐκ Σπέρτης, τῆς Ἀττικαίας.
 1655, φεβρουαρίου 1, μαρτύριον Ἀνστασίου τοῦ Νκυ-
 πλείως.

(1) Τὸ μαρτύριον τοῦτου εὑρηται καὶ ἐν τῷ Νέῳ Λεωμοναρίῳ.

(2) Ἀνεδημοσιεύθη καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Τουρκοκρατουμένῃ Ἑλλάδι (σελ. 211).

- 1657, μαρτύριον ἐν Σμύρῃ Νικολάου τοῦ Κερκμάνου.
 1657, τῷ σάββατῳ τοῦ Ἀζάρου, μαρτύριον Περθενίου
 πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.
 1657, Ἰουνίου 2, μαρτύριον Δημητρίου τοῦ ἐκ Φιλα-
 δελφείας.
 1659, μαρτύριον ἐν Προύση Γαβριὴλ πρώην πατριάρχου
 Κωνσταντινουπόλεως.
 1659, μαρτύριον Γαβριὴλ ἀρχιεπισκόπου Σερβίας.
 1662, μαΐου 12, μαρτύριον Ἰωάννου τοῦ Βλάχου.
 1669, (ἢ 1689) ἀπριλίου 8, μαρτύριον ἐν Κῷ Ἰωάννου
 τοῦ ναυκλήρου.
 1670, ἰουλίου 24, ἡμέρα κυριακῆ, μαρτύριον Ἀθανασίου
 τοῦ ἐκ Νικαίας ἢ κατ' ἄλλους ἐκ Χίου.
 1672, Σεπτεμβρίου 23, ἡμέρα δευτέρᾳ, μαρτύριον ἐν
 Κωνσταντινουπόλει τοῦ ἐκ Καρπενησίου Νικολάου τοῦ πντο-
 πώλου (1).
 1676, Φεβρουαρίου 2, ἡμέρα τετάρτη τῆς α' ἑβδομάδος
 τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς, μαρτύριον ἐν Κωνσταντινουπόλει Γα-
 βριὴλ τοῦ ἐξ Ἀλλώνης τῆς Προικονήσου.
 1679, ἰουλίου 5, ἡμέρα σάββατῳ, μαρτύριον Κυπριανοῦ
 τοῦ ἐκ Κλειτῆος τῶν Ἀγρῶων.
 1680, αὐγούστου 8, μαρτύριον ἐν Κωνσταντινουπόλει τοῦ
 Τριχνητράλλου ναύτου ἐκ Ζαγοράς.
 1680, αὐγούστου 16, ἡμέρα δευτέρᾳ, μαρτύριον Στρυμα-
 τίου τοῦ ἐκ Βώλου.
 1680, Σεπτεμβρίου 1, ἡμέρα κυριακῆ, μαρτύριον ἐν Κων-
 σταντινουπόλει τοῦ Ἀγγελῆ.

(1) Τὸ κατὰ τὸν μαρτυρικὸν τούτου θάνατον ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ
 μεταφράσεως ἐφημερίστου γαλλιστῆ δ La Croix (Etat present des
 eglises. Paris 1685, 213-46).

1684, νοεμβρίου 13, μαρτύριον τοῦ ἐκ Κωνσταντινουπό-
λεως Δαμσκηνοῦ τοῦ μοναχοῦ.

1683, ἀπριλίου 3, τῇ μεγάλῃ Πηρσκειῇ, μαρτύριον
Παύλου τοῦ Ρώσου.

1684, μαρτύριον Ζαχαρίου μητροπολίτου Κορίνθου.

1686, φεβρουαρίου 4 ἢ 16, μαρτύριον Ἰωσήφ τοῦ Χα-
λεπλή.

1686, μαρτύριον Ἰωσήφ Ἀρδούνη τοῦ ἐκ Καλαμῶν τῆς
Πελοποννήσου.

1693, κατὰ φεβρουάριον, μαρτύριον ἐν Κωνσταντινουπό-
λει Γεωργίου τοῦ Μιτυληνίου.

1694, μαρτύριον ἐν Κωνσταντινουπόλει Ρωμανοῦ μοναχοῦ
τοῦ ἐκ Κερπηνήσου.

1695, ἰανουαρίου 6, μαρτύριον ἐν Κωνσταντινουπόλει Ρω-
μανοῦ ἱερομονάχου τοῦ ἐκ Ἀκκεδάζιμου.

1700, μαρτύριον ἐν Σμύρνῃ Ἀθηνασίου τοῦ ἐξ Ἀτταλείας.

1720, ἰανουαρίου 25, μαρτύριον ἐν Κωνσταντινουπόλει
Αὐξεντίου τοῦ ἐκ Βελλῆς.

1722, ἰουλίου 11, μαρτύριον Νικοδήμου μοναχοῦ τοῦ ἐξ
Ἀλμπασκίου τῆς Ἠπείρου.

1725, κατ' ἀπρίλιον, μαρτύριον Ἀργυρῆς τῆς ἐκ Προύσης.

1726, νοεμβρίου 12, μαρτύριον ἐν Κωνσταντινουπόλει
Σάββα Νιγδελῆ.

1730, κατὰ μάτον, τῇ ε' τῆς Ἀναλήψεως, μαρτύριον Πα-
χωμίου τοῦ ἀπὸ τῆς Μικρῆς Ρωσσίας.

1732, ἰουνίου 21, μαρτύριον ἐν Χίῳ Νικήτα τοῦ Νισυρίου.

1743, μαρτύριον Κωνσταντίου τοῦ Ρώσου.

1743, μαρτύριον Ἀναστασίου τοῦ ἐξ Ἰωκνήνων.

1748, φεβρουαρίου 12, μαρτύριον Χρήστου τοῦ Ἀλβανοῦ.

1751, μαρτύριον ἐν Κωνσταντινουπόλει τῆς ἐκ Θεσσαλο-
νίκης Κυράννας.

- 1752, μαρτύριον ἐν Ἱπολαμαθὶ Γεωργίου τοῦ Κυπρίου.
 1751, ὀκτωβρίου 31, μαρτύριον Νικολάου τοῦ ἐκ Κερυῶν τῆς Χίου.
 1763, ἀπριλίου 5, ἡμέρα πέμπτη, μαρτύριον ἐν Σμύρνῃ Δάμου τοῦ ἐξ Ἀδριανουπόλεως.
 1764, Σεπτεμβρίου 27, μαρτύριον Ἀκυλίνης τῆς ἐκ Θεσσαλονίκης.
 1765, μαρτύριον ἐν Κωνσταντινουπόλει Παναγιώτου τοῦ Κασσέρως.
 1770, κατ' ἰούλιον, μαρτύριον Μιχαὴλ τοῦ Ἀθηναίου.
 1770, μαρτύριον ἐν Μιτυλήνῃ τοῦ Χάρτζη Γκουρτζῆ.
 1771, μαρτύριον Δημησκηνοῦ τοῦ ἐκ Τορνίλου τῆς Βουλγαρίας.
 1772, μαρτύριον ἐν Σμύρνῃ Μιχαὴλ τοῦ ἐκ Βουρλῶν.
 1773, ὀκτωβρίου 21, μαρτύριον Ἰωάννου τοῦ ἐκ Μομενδακίης.
 1774, φεβρουαρίου 5, ἡμέρα τετάρτη, μαρτύριον Ἀντωνίου τοῦ Ἀθηναίου.
 1774, μαρτύριον Ἀθανασίου τοῦ ἐκ Θεσσαλονίκης.
 1777, ἰουλίου 28, μαρτύριον ἐν Θεσσαλονικῇ Χριστοδούλου τοῦ ἐκ Κασσάνδρας.
 1777, μαρτύριον Ἀναστασίου τοῦ ἐξ Ἀγκύρας.
 1779, ἀυγούστου 4, μαρτύριον ἐν Ἠπαύρῳ Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ.
 1782, μαρτύριον ἐν Πάτραις Ζαχαρίου τοῦ ἐξ Ἀκρηνκίης.
 1781, ἐν κερῶν χειμῶνος, μαρτύριον ἐν Κωνσταντινουπόλει τοῦ Δημητρίου.
 1784, μαρτύριον Θεοδώρου τοῦ Μιτυληναίου.
 1784, μαρτύριον Ἰωάννου τοῦ Βουλγάρου.
 1786, μαρτύριον ἐν Ἐρχωρίῳ τριῶν ἀνωνύμων Ἡελοποννησίων (Α).

1792, μαρτύριον ἐν Χίῳ Μανουὴλ τοῦ ἐκ Σρακίων τῆς Κρήτης.

1793, μαρτύριον ἐν Κρήτῃ Μύρωνος τοῦ ἐξ Ἡρακλείου.

1794, ματοῦ 26, μαρτύριον ἐν Σμύρνῃ Ἀλεξάνδρου τοῦ Θεσσαλονικίως. — ματοῦ 28, μαρτύριον ἐν Τριπολιτζᾷ Μήτρου τοῦ Πελοποννησίου (Α). — αὐγούστου 29, μαρτύριον ἐν Θεσσαλονικῇ Ἀνστασίου τοῦ ἐκ Στρουμίτσας. — μαρτύριον ἐν Ἐφέσῳ Πολυδώρου τοῦ ἐκ Λευκοσίας τῆς Κύπρου. — κατ' ὀκτώβριον, ἡμέρᾳ δευτέρᾳ, μαρτύριον Γεωργίου τοῦ ἐκ Φιλαδελφείας.

1795, φεβρουαρίου 17, τῷ σαββάτῳ τῆς α' ἑβδομάδος τῆς ἀγίας Τεσσαρκοστῆς, μαρτύριον ἐν Μιτυλήνῃ Θεοδώρου τοῦ Βυζαντίου.

1800, νοεμβρίου 14, μαρτύριον ἐν Ρόδῳ Κωνσταντίνου τοῦ Ἰδραίου (Α).

1801, ἀπριλίου 5, μαρτύριον Γεωργίου τοῦ Ἐρεσίου.

1802, μαρτίου 23, μαρτύριον ἐν Μιτυλήνῃ Λουκᾶ τοῦ Ἀῆριανουπολίτου (Α). — ἀπριλίου 23, μαρτύριον Ἀκζάρου τοῦ Βουλγάρου (Α). — ματοῦ 14, μαρτύριον Ἰωάννου τοῦ Βουλγάρου (Α). — ματοῦ 28, μαρτύριον ἐν Προύσῃ τοῦ ἱερομονάχου Ζαχαρίου (Α). — ματοῦ 29, μαρτύριον ἐν Σμύρνῃ Ἰωάννου τοῦ Θεσσαλονικίως (Α).

1803, ἀπριλίου 13, μαρτύριον Δημητρίου τοῦ ἐκ Λιγυδίστης τῆς Τριφυλλίας (Α).

1806, ματοῦ 11, μαρτύριον ἐν Θεσσαλονικῇ Ἀργυροῦ τοῦ Θεσσαλονικίως (Α).

1810, ἰουνίου 25, μαρτύριον ἐν Σμύρνῃ τοῦ ἱερομονάχου Προκοπίου τοῦ ἐκ Βάρνης.

1811, Σεπτεμβρίου 15, μαρτύριον ἐν Νέᾳ Ἐφέσῳ Ἰωάννου τοῦ Κρητός (Α).

ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ.

- Ἀδέρκιος Ἰκόνου, 568. Φιλίππων, 571.
 Ἀδράμης Κοστίης, ν α'.
 Ἀδράμιος Βηθλιέμ, 99. Ἱεροσολύμων, ρ ι', 99, 301, 331. Ἰωάννης,
 127, 492, 520. Καισαρείας Παλ. 301. Σταγῶν, 556.
 Ἀδρισκόρφιος, 230.
 Ἀγαθάγγλος, ρ ι γ'. Βάρνης, 572. Πελοποννήσιος, 125, 235. Πλα-
 ταμῶνος, 572.
 Ἀγάθη μοναχὴ, 533
 Ἀγαθούπολις, 594.
 Ἀγαλλιανὸς Μιχαήλ, 556.
 Ἀγάπιος διδάσκαλος, 544. Ἱερομόναχος, 123, 235, 268. Ἰθακή-
 σιος, 131, 502. Κυζίκου, 389.
 Ἀγγελῆτος Πάριος, 559.
 Ἀγγελῆς μάρτυς, 607.
 Ἀγγελόκαστρον, 424, 460.
 Ἀγία Μκύρα, 60.
 Ἅγιος Τάφος, 46.
 Ἅγιος Στέφανος, 567.
 Ἀγκυρα, 557.
 Ἀγραφα, π β', π γ', 119, 557.
 Ἀγγίλιος 154, 571.
 Ἀδριανούπολις, 5, 33, 594.
 Ἀθανάσιος Ἀδριανουπόλεως, 81, 408, 497, 520. Ἀντιοχείας, 495,
 520. εἰ Ἀτταλείας 606, 608. Δικακλῶν, 550, 555. Δέρκων, 575, 591.
 Δημονίου καὶ Ἐλεσσῶνος, 534, 591, 593. Δουσίτου ἡγούμενος, 534.
 Δρύστρας, 408. Ἡρακλείας, 521. Θεσσαλονίκης πρόεδρος, 570, 574,
 576, 579. Ἱερομόναχος, 123, 235, 521. Ἰκόνου, 564, 568. Ἰμβρου,
 565. Καλλιουπόλεως, 602. Κερπάθου, 557, 596, 598. Κύπρου, 550.

Κω, 564. Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχης, 81, 483, 485, 521, 570, 574, 586. 587. μάρτυς, 607, 609. Μεταμορφώσεως ἡγουμένος, 586. Νέων Πατρῶν, 593, 595. Νικομηδείας, 388. Πάριος, 125. Παροναζίκης, 551. Ριχαιοστοῦ, 596. Ρόδου, λζ'. Σάμου, 577. Σίφνου, 579. Φαναρίου, 586.

Ἐθῆναι, 98, 99, 435, 446, 452, 455, 484, 492, 574, 591.

Ἐθως, 326, 335, 350, 369, 371, 471.

Ἐθωνικὸς σγολή, σ', 219, 229, 236, 292, 370, 400, 401. τυπογραφία, σ'.

Ἐικατερίνα Β' Ρωσσίας, 148.

Ἐικατερίνα (Δούκα βόδα), 24.

Ἐιτωλία, 423, 450, 452.

Ἐκίσκος Βονδίσσης, 572. Ἐιζῆς, 556, 557. ὄσιος 133. Νευπίκτου, 572.

Ἐκαρνανία, 482, 498. Ἐκυλίνα μάρτυς, 609.

Ἐλάγεια, 577.

Ἐλεγκοὶ ἐν Πελοποννήσῳ, 286.

Ἐλεξάνδρεια, 84.

Ἐλεξάνδρος Ἀχρισσαῖος, 199, 237. Ρόδου βόδας, 166. Τυρναβίτης, ζα', 182, 506.

Ἐλέσιος ἱερεὺς, 534. Κομνηνός, 554. Ἐλμπου ἀδελφός, 534. Μηγαλοβίτης, 141, 515.

Ἐλῆς πασῆς Ἀρχιεπισκόπος, 47. Σοφῆ, 47.

Ἐμάσεις, 554, 597.

Ἐμβρόσιος Νευπύλου, 521.

Ἐμοργός, 550, 579.

Ἐμπόρχης κισλάραχας, 43.

Ἐνδοκτισμὸς λατίνων, 130, 203, 212, 214, 219, 408, 411.

Ἐννίκος (Ἀντιπάριος) 128, 229, 384. Δέρκων, 375. Θεσσαλονίκης, 521, Προικονήσου, 410. Τετάρτης ἡγουμένος, 465, 466, 534.

Ἐνστάσιος Βασιλόπουλος, 500. Θεσσαλονίκης, 598. Ἰωαννίτης, 608. Κερκύρας πρωτοπαπῆς, 521. μάρτυς, 609 610. Ναυπλιεύς, 606. Νουσαῖος, 502. Παντοδύναμος, 452, 455, 456.

Ἐπαιτωλικόν, 424, 434, 447, 450, 452, 462, 465.

Ἐνάφη, 579.

Ἐνδρόνικος Βυζάντιος, 491, 521.

- Ἄνδρος, 87, 110.
 Ἄνδροστυ, 558.
 Ἀνθέμιος Ἱεροσολύμων, 377.
 Ἀντίμαχος Ἀθηῶν, 584, 590, 591. Βάρνης, 583, 587, 590. Βιζύης, 560, 568. Γοθήας, 576, 587. Γρεβενῶν, 563. διάκονος, 128. Διδυμοταίγου, 568. Ἐλενουπόλεως, 377. Εφέσου, 574. Ἱεροσολύμων, π β', 359, 394. Καισαρείας, 584. Καισαρείας Φιλίππου, 359. Καρυουπόλεως, 567. Κορίνθου, 549, 561. Κυζίκου, 569, 593. Κωνσταντινουπόλεως, 563. Μηθύμνης, 586, 592. Νικηπλίου, 550, 552. Οὐγγροβλαχίας, ζ β', 118. Πατρῶν Ν. 563, 565. Προύσης, 333, 364. πρωτοσύγγελος, 521. Πωγωνιανῶν, 561. Ρωμαίου, 521. Σάμου, 574, 577, 582, 584. Σαρῶν, 534. Ταλαντίου, 590, 591, Τυρολοῦ, 564.
 Ἀνθρακίτης Μεύθιος, 112, 501, 521.
 Ἄννα Ἰανθῶν Ρωσσίας, 142.
 Ἀντιόχεια, 89, 598.
 Ἀνώνιος Ἀγραφιώτης, 120, 426, 429. Ἀθηναῖος, 619. Ἄνδρος, 89. Βυζάντιος, 491. γεωμηματικός, 521. Δρόστρα, 569, 572, 576, 585. Θεσσαλός, 128. ἱερός, 534. Πατρῶν Π. 584, 585, 588. Πολίτης, 128. πρωτοσύγγελος, 569.
 Ἀνόνημος χρονογράφος, κα'.
 Ἀπόκουρον, 425, 535.
 Ἀποστασία Διονυσίου Ακρίσσης, 549.
 Ἀποστολάκης ἔργων, 535.
 Ἀργέντης Εὐστράτιος, 236.
 Ἀργυρῆ ἐκ Προύσης, 608. Ἀργυρὸς μέγας, 610.
 Ἀρδοῦνης Ἰωσήφ, 608.
 Ἀρήτιον Βιθυνίας, 267, 268.
 Ἀρχαδίε, 433.
 Ἀρμένιοι, 209, 400.
 Ἀρσένιος Αἰτωλός, 426, 428, 460, 469. Ἀμασειας, 577, 586. ἐκ Βιλλῆς, 608. ἔκτορος, 569. Αιτζῆς, 563, 564. Κερνήκης, 575, 591. Μηδαίας, 551. Νεοκτισαρείας, 603. Σοφίας, 603. Σταγῶν, 535. Σωζουπόλεως, 563. Φαναρίου, 535.
 Ἄρτα, 462.
 Ἀρχιερεὺς, 551, 574, 578, 579, 580, 581, 586, 591, 594, 603.
 Ἀστυπάλαια, 579.

- Ἀττάλεια, 577, 585.
 Αὐγουστῆς Χῆτος, 555.
 Αὐθεντῶν κατάλογος, 149.
 Αὐθωνίτης Δῆμος, 567.
 Αὐξάντιος Ἄνδρος, 129, 206. Ἄνδρου, 597. Κυζίκου, 521. Σοφίας, 604.
 Ἄγλιμος Μονιμβασίας, ιη'. Σερρών, 566.
 Ἄχμέτ Κιουπρουλής, 9, 18. σουλτάνος, 54, 67. Τζαούσης, 553.
 Βαλλεριανός Ἀθανάσιος, ιη', 585.
 Βάλτος, 452.
 Βανδούρης Ἀντέλμος, κβ'.
 Βάπτισμα ἅγιον ζ, β'.
 Βάρδα-Φόβος μοναχός, 124.
 Βάρδας Ἐμμανουήλ, 521.
 Βαρθολομαῖος, Αἰτωλός, 426, 429. Νευπάκτιου, 462, 473.
 Βάρνη, 587.
 Βαρούχας Ἀθανάσιος, 123, 235, 268.
 Βασίλ βέβας, 5, 7, 8, 81, 82, 149, 576, 577, 578, 580, 581.
 Βασίλειος ἡγεμὼν Ἰσηρίας, 215.
 Βασίλη Κατερίνω 562.
 Βελισθέσιον χωρίον Ἀγράφων, 453.
 Βελλε, 562, 580.
 Βενεδικτός διδάσκαλος, 587. Νεοκτισπραίας, 562, Σαλευκίας, 587.
 Βενετία, 4, 566.
 Βενιαμὴν Ἄνδρου, 557, 559. Κύπρου, 549, 551.
 Βεντούρας Κωνσταντῖνος, κθ', λ', 187, 521.
 Βέργος Γεώργιος, 567.
 Βερτζίλιος Ἐμμανουήλ, 570.
 Βαστιάρης Στεριανός, 562.
 Βηθλεέμ, 544.
 Βησσαρίων Μακρῆς, 487. ἐκ Ραφάνης, 133, 277.
 Βιδύνη, 551, 580.
 Βιέννη, 28, 167.
 Βλαστός Θωμάς, 582. Μιχαήλ, 582.
 Βλαχία, νη', 5, 8.
 Βλάχος Γεράσιμος, ζθ', 141, 142, 486.

- Βόδας διδάσκαλος ἐν Ἀθήναις, σς'.
 Βόρτολις Ἀντόνιος, 521.
 Βοτονιάτης Νικηφόρος, 562.
 Βουθροντός, 589.
 Βούλγαρης Εὐγένιος, οβ', πγ', ργ', 219, 229, 230, 236, 256, 292, 543, 544.
 Βούλκολος βόρnikov, 23.
 Βουρλά, 110.
 Βουσδέκιος, η'.
 Βραχκοβάνος Κωνσταντίνος, 68, 85, 100, 128, 518, 519.
 Βρακιανιά, 457, 557.
 Βραχώρη, 424.
 Βρόγκα, 547.
 Γαβριῆς Μωζήλος, 547. μέγας σκευοφόλαξ, 552.
 Γαβριήλ ἀρχιεπίσκοπος Κυριλλου Λουκάρειος, 572. Βιδύνης, 575.
 Βλάσιος, 569, 580, 583. Γάνου, 582, 585, 593. Γκοβόριον ἀγούμενος, 541. διδάσκαλος, 541. Εὐρίπου, 521. Ἐγέσιου, 565. Θηβῶν, 582. Ἰωαννίνων, 337. Κωνσταντινουπόλεως, 62, 81, 84, 327, 337, 482, 518, 519, 593, 607. Λακεδαιμονίας, 593. Λαρίσσης, 522. Μηδείας, 550. Μολδοβίας, 344, 377, 381. Μοσχονησίω, 337. Μυριοπότου, 562. Νευπάκτου, 569. Νικομηδείας, 110, 228, 375, 412, 561. Ξάνθης, 563. Παροναξίας, 554. Πατρῶν Ν. 551, 553. Πατρῶν Π. 84, 325, 337. ἐκ Προικονήσου, 607. Σερβίας, 607. Σερρῶν, 110. Σμύρνης, 554. Τζερνοβοῦ 586. Τορνόβου, 561. Φιλαδελφείας, ρ'. 480. Φιλιππουπόλεως, 572, 582. Χαλκηδόνος, 51, 78, 80, 99, 408. Ὀρεῶν, 580.
 Γαβριλάκης ἐκ Βουρλῶν (Γαβριήλ Σερρῶν).
 Γαλατῆς, 411.
 Γαλήσιον ἕρος, 126.
 Γαλλίτσιος Ἰάκωβος, η', ιδ'.
 Γάλλοι, ξς, 379, 396, 399.
 Γαλακτίων Ναυπάκτου, 576, 580.
 Γεδεὼν Εὐρίπου, 288
 Γεννάδιος Ἡρακλείας, 490. Καστορίας, 541. Κωνσταντινουπόλεως, γ', κς'. Νικαίας, 522. Χαλπίου, 104.
 Γεράσιμος ἄγιος, 562. Ἀδριανουπόλεως, 33, 168. Ἀκακος, 123. Ἀκαρνάν, 460. Ἀλεξανδρείας, 33, 84, 89, 168, 334, 357, 481, 542.

Ἀμασσίας, 593. Ἄνδρον πρόεδρος, 603. ἀργυρέακος, 575. Δέρκων, 377, 386. Ἑρακλείας, 110, 231, 412, 522. Θεσσαλονίκης, 356. Ἰόπτης, 593. Καστοριάς, 33, 168. Κρήτης, 400. Κυζίκου (ἢ Χρυσοσκουλαῖος) 249, 259. Κύπριος (Κωνσταντινουπόλεως). Κωνσταντινουπόλεως, 14, 18, 387, 392, 587, 599, 603. Μιτροῦν, 89, 275, 334. Ναυπλίου, 400, 508. Πρωϊλάδου, 592. Τερνόβου, 594, 599. Τραπεζούντος, 556. Φιλίππων, 575, 585. Χίου, 593, 594, 601.

Γερμανός Ἀγκύρας, 591. Δομανίκου καὶ Ἐλασσίνος, 579, 591. Δράμας, 596, 601. Δρύστρας, 522. Καισαρείας Καππαδοκίας, 600, 601. Κύπρου, 522. Μύλου, 563. Μονεμβασίας, ιζ'. Νύσσης (Αἰτωλίας), 447, 485, 516, 518, 520. Σαντορίνης, 563. Τζέας, 584, 585, 600. Φιλίππων, 599.

Γεωργάκης, 535. ἄργων, 535.

Γεώργιος 540, 541, 542· ἀναγνώστης, 535· διδάσκαλος, 544· τοῦ διδασκάλου, 522· ἱερέυς, 535· λογοθέτης γενικοῦ, 522· μάστορ, 610· μέγας ρήτωρ, 552. Μιτυληναῖος, 608· πρωτοπαπῆς μεγάλης ἐκκλησίας, 557. Σέρβος, 607. Τραπεζούντιος (Υπάμενης, Χρυσόγονος) λ', 192.

Γεωργούλης Δημητρίου, 522.

Γιακουμῆς (Ἰάκωβος Μάνας) 123, 128, 190, 384.

Γιαννάκης, 42.

Γιάννης Κρής, 133· ποστειλτικός, 25.

Γιάσι, 13.

Γιάκι, ρί', 177. Ἀλέξανδρος, 172, 522· βόρνιας, 5, 7. Γρηγοράσκος, 522. Γρηγόριος, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 19, 172, 237, 412, 522.

Γιάνας, 23.

Γιάκωχος Βασίλειος, 24.

Γόλιτσα Φαναρίου, 133.

Γορδάτος Κωνσταντῖνος, 522.

Γουλιανός (Γουλιανός) Δημητριάκης, 579. Κωνσταντῖνος, ξη', 6.

Γόρδιος Ἀθηνάσιος, 533. Ἀναστάσιος, πε', πς, 119, 128, 423, 407, 488, 502, 533.

Γοθία, 334, 604.

Γούναρης Ἰωάννης, 555.

Γρατζιάνος Γρηγόριος, 522.

Γρηγορέας (Μητρογάνης), 501.

Γρηγόριος Ἀγαθοπούλεως, 584. Ἀμασειας, 562, 563. Ἀνδρου, 565. Βεστιάτης, 522. Βιζύης, 582. Γάνου, 498. Εὐρίπου, 594, 598. Θεσσαλονίκης, 503. Ιεροδιάκονος, 587. Ιερομόναχος, 535. Καισαρείας Καππαδοκίας, 563, 564, 600, 601. Κορίνθου, 538. Κωνσταντινουπόλεως, 392, 397, 398, 562, 563. Λαρίστης, 563, 564, 578. Λυχνιδῶν, 544. Μάνισσος, 435, 448. Μιλενίου, 594, 595. Μηθύμνης, 557. Μιτυλήνης, 589. Μυρών, 103. Οὐγγροβλαχίας, 103. Παραναζίας σακελάριος 558. Προικονήσου, 573, 575. πρωτοσύγγελος, 589. μέγας πρωτοσύγγελος, 573. Νικαίας, 588. Ρόδου, 583, 592. Σοφίας, 550. Σμύρνης, 392. Χίος, 484. Χίου, 601.

Γρουπαράκης Νικολαος, 567.

Γύαρος, 112.

Δαβία χώρα, 589.

Δαλματία, 241.

Δακισακηνός Λιτωλός, 460. ἀρχιμανδρίτης Μ. ἑκκλησίας, 568. Βιζύης, 568. Εὐνοῦχος, 452. Θεσσαλονίκης, ο ε', ρ ι', 108, 541, 542, 570, 571, 576. Καρπείου, 577. Κασανδρείας, 555, 576, 585. μάρτυς, 608. Μιλενίου, 108. Νησιπέκτου (Στουδίτης). Νικαίας, 596, 601. Ριμνίου, 522. Σαρρῶν, 559.

Δαμάτ Χασάν, 53, 70.

Δαμιανός Ἀγρευιώτης, 606.

Δαμπήσας βέδας, 9, 10.

Δαμωδός Βικέντιος, 235.

Δανήλ Ἀγγιέλου, 408. Ἀθηνῶν, 571, 573, 590, 591. Ἀντιοχείας, 90, 255, 376. Βέρνης, 590, 593, 594. Βιδύνης, 601. Βιζύης, 508. Γοθίας, 587. Διδυμοτείχου, 554, 569. Εὐρίπου, 576, 584, 589. Θηβῶν, 564, 566. Κορίνθου, 566. Μηδείας, 595, 601. Μιτυλήνης, 551, 552. Π. Πατρῶν, 588, 590, 593, 594, 600. Προικονήσου, 573. Πωγωνιανῆς, 584, 593. Σαρρῶν, 566, 585. Σοφίας, 601, 603. Ταλανίου, 571, 573. Τζίας, 568, 580. Ὠρεῶν, 564.

Δαπόντες Διονύσιος (Ἀρδαμερίου). Καισάρης, κ η', 87, 98, 118, 122, 124, 129, 131, 149, 168, 175, 180, 188, 192, 193. Στέφανος, κ η', λ ζ'.

Δασκαλάκης Πολίτης, 190.

Δαυὶδ Γοθίας, 587, 599.

Δελδίνον, 575.

ΜΕΣ. ΒΙΒΛΙΟΘ. Γ'.

- Δεπίστε ιατρός, 198.
 Δέρκων μητρόπολις, 567, 590.
 Δημήτριος, 535. μέγας ἑπιχειρήτης, 602. λογοθέτης, 544. πρωτοκακονάρχης, 587. Φιλαδέλφει, 607.
 Δημιτσάνα, 561, 564, 590.
 Δημουλῆς ἐκ Παζούλας, 556.
 Διάκος ἄρχων, 535.
 Διδυμότειχον, 589.
 Διονύσιος Ἀδριανουπόλεως, 103, 234 ἀσκητής, 472. Ἀμασειάς, 497, 522. Ἀρδαμερίου, 110. ἀρχιεπίσκοπος, 103. Θεσσαλονίκης, 542, 508. Θεσσαλός, 124. Ἰορκήσιος, 275. Κατορίας, 491. Κωνσταντινουπόλεως (Κομνηνός, Παρθαλός, Σαρογλάνης, Σπανός), κζ', 11, 12, 14, 18, 34, 50, 51, 52, 58, 73, 84, 85, 86, 99, 472, 482, 519, 595, 596, 598, 599, 602. Λακαδαμονίας, 552, 555, 561. Λαρίσσης, 380, 472, 549, 550, 587, 596, 598. Λιτζῆς, 535. Μάντουκας, 491. Μήλου, 576, 589. μοναχός, 605. Νκυπλίου, 486. Πελοποννήσιος, 268. Πλατκωῖνος, 275. πρωτοσύγγαλος, 103. Σκοπελου, 103. Σταγῶν, 550. Τορνόβου, 579, 584, 594. Χαλκηδόνος, 573, 579, 584. Χριστιανουπόλεως, 551.
 Δουδέσκουλος Κωνσταντῖνος, νη', 199, 523.
 Δουδέσκους Ράδουλος, 523.
 Δουθῖνος ἀρχιμανδρίτης, 542. Ἱεροσολύμων, κ', 11, 39, 90, 149, 407, 485, 495, 519, 520, 523, 598. Κισαρείας Παλ. 90. Κατορίας, 523. Λιτζῆς, ιζ'. Μποζίου, 384. Οὐγγροβλαχίας, 384, 543, 544.
 Δούκας βόδας, 7, 10, 12, 13, 18, 19, 22, 24, 25, 27, 30, 32. διερμηνεύς, 149. Κωνσταντῖνος, 64. Μιτυληναῖος, 606. Σωτήρης Θεσίσιος, σ'.
 Δουκουλάτζης (Δούκας) Κωνσταντῖνος, 150.
 Δοροσένκος χίτμανος, 14, 17, 18.
 Δραγαμίστον, 431, 452, 460.
 Δράμα, 563, 596.
 Δρακόντης Μικρούλη, 548.
 Δρόσουλος σερδάρης, 22, 23.
 Δρύστρα, 585.
 Διωρόθιος Αἰγίνης, 566. Λέσβιος, 123, 229, 235. Λιτζῆς, 564. Μονεμβασίας (Ἱερόθεος). Εἰάνης, 563. Σάμου, 603. Ἰερῶν, 565.

- Ἐθιμα Κωνσταντινουπόλεως, 131.
 Ἐκκλησίαι· ἐν Ἀρχιεὶδι Ἀκρίστου, 570· ἐν Ἀτταλαίᾳ, 597· ἐν
 Ἐπιδόχοις, 603· ἐν Ζακύνθῳ, 434· ἐν Κερκενησίῳ, 450· ἐν Κωνσταν-
 τινουπόλει, 228, 236· ἐν Νάξῳ, 548, 556, 557· ἐν Ναυπλίῳ, 573· ἐν
 Ταταύλοις, 123· ἐν Χίῳ, 582.
 Ἐκκλησιαστικὰ γράμ., 258.
 Ἐλαγμά, 587.
 Ἑλένη Ρωμανοῦ, 146.
 Ἑλιῆς χαράτσι, 46.
 Ἐλισάβετ Ρωσσίας, 143, 233.
 Ἑλληνικὴ γλῶσσα, ε', πς'. προφορὰ, ζ'·
 Ἑλλήνων στρατολογία κατὰ Ρώσων, 354, 359.
 Ἐμπε Μεγμέτ, 56.
 Ἐνετίξ, 585.
 Ἐνορία Κωνσταντινουπόλεως, 583.
 Ἐπιστολῶν κατάλογος, ζ' α', 515.
 Ἐπίτροποι τοῦ κοινοῦ, 302, 331, 353, 411, 547, 576, 599, 602.
 Ἐπιφανίος Καισαρείας Κεκπαδοκίας, 564.
 Ἐρδειλιά, 5.
 Ἐστὲ ἐρένης, 523.
 Εὐγένιος Αἰτωλός, πς', 423, 488, 517, 536. Πελοποννήσιος, 433.
 Χριστιανουπόλεως, 578.
 Εὐγενίου Αἰτωλοῦ μαθηταί, 452.
 Εὐθύμιος ἁγίας Μάρου, 600. Ἀντιοχείας, 577, 581. Κασανδρείας,
 555. Πισιδίας, 583. Φαναρίου, 569, 586. Χαλδαίας, 588.
 Εὐλογεὶς Ἰωάννης, 253.
 Εὐστάθιος Ἀγραφιώτης, 556. Λοκρός, 536.
 Ἐφέσιος Ἰωάννης, 523.
 Ἐφεσος, 590.
 Ἐφραίμ Βηθλεὲμ, 99. Ἱεροσολύμων, 99, 236, 253, 280, 286.
 Ναζαρέτ, 253.
 Ζαγορά, λς'.
 Ζαγόριξ, 553.
 Ζίκυνθος, 103, 121, 568, 569.
 Ζαπάντη Αἰτωλίας, 424.
 Ζαχαράντος γ. Μεθύμνης, 554.

Ζαχάριας, 523. Ἀγριαιώτης, 460. Βιζύης, 460. Ιερούς, 536. Κτισαρείας, 584. Κορίνθου, 608.

Ζήννα, 118, 591, 596.

Ζορμπάδες, 4, 34, 35, 36, 37, 64, 68, 168.

Ζωή δόμνα, 523.

Ζωσιμῆς Ἀγριδιῶν, 523. Θεσσαλονίκης, 555. Αἰκεδαιμονίας, 593.

Ἰλιῆς Ἀλεξάνδρ. βόδας, 11, 19, 13.

Ἰσάκις Ζαγνῶν, 568, 571, 572.

Θαλασσινὸς Ἰωάννης, 493.

Θάσος, 586.

Θεοδόσιος δικαιοφύλαξ, 553. Θεσσαλονίκης, 83, 271, 295. Κωνσταντινουπόλεως, 83, 121, 271. Λιτίτης, 586. Μυριοφύτου, 600. Πολυφθέγγου, 555. Σκύρου. 600. Τορνόβου, 408.

Θεοδωράκης, μάγας διεραμνευτής, 590.

Θεοδώρητος, 523. ἀρχιεπίσκοπος, 108. Αἰκεδαιμονίας, 108, 487, 600.

Θεόδωρος πρεσβύτερος, 547.

Θεολόγιος Ιερεύς, 536.

Θεόκλητος Ἰγίας Μκύρας, 600. Θεσσαλονίκης, 584, 590. Σουζουπόλεως, 595. Φιλιππουπόλεως, 523. Φιλίππων, 575.

Θεόκλητος Βάρνης, 553. Κωνσταντινουπόλεως, 548, 549.

Θεοτόκης Νικηφόρος, 111, 237, 275.

Θεοφάνης ἔξ Ἀγράφων, ο β', ο ς', π β', ρ γ', 235, 540, 541. Ἀθηνῶν, 570. Ἀρχαδίας, 594. Βλάχος, 452. Κασανδρείας, 585. μάρτυς, 605. Μιλενίκου, 588, 594. Νευπλίου, 590, 592, 597. Παροναξίας, 597. Πατρῶν Π. 573, 579. Ραιδεσι:οῦ, 572. Φαναρίου, 569. Χίου, 594, 596.

Θεόφιλος Ζακύνθιος, 606. Κημπανίας, 110, 275.

Θεραπέα, 590.

Θεσσαλονίκη, 125, 456, 579.

Θεωνῆς Αλρίστης, 549, 552.

Θῆβει, 113.

Θωμῆς ἄρχων, 536.

Ἰάκωβος Ἀθηνῶν, 584. Ἀργείος (Γικκουμάης). ἀρχίατρος Μεγαίτ, ρ β'. Γίνου καὶ Χώρας, 572, 574. διείκωνος, 605. διδάσκαλος, 541. Εὔχαιτων, 593. Θυμακοῦ, 564. ἱερομόναχος, 450, 451. Καρύστου,

271· ἐκ Καστορίας, 605. Καρῆ, 552. Κύπρου, 519. Κωνσταντινουπόλεως, 24, 34, 39, 61, 118, 604. Λαρίσσης, 273, 603. Λιτζιῆς, 448, 452, 454. Πάριος, 565. Σίδης, 572. Σμύρνης, 573, 587.

Ἰβραχίμ σουλτάνος, 47.

Ἰγνάτιος Ἀλμπάνος ἱερομόναχος, 582. Ἐφέσου, 566, 578. Θεσσαλονίκης, 524. ἱερομόναχος, 157. Αἰήνου, 576. Οὐγγροβλαχίας, 588. Ριμνίκου, 588. Ρόδου, 497, 524. Σμύρνης, 49, 168. Σοφίαις, 508, 575. Τραπεζούντος, 560. Χίου, 581, 570 596.

Ἰζακὴλ Ἀμασείας, 570. Θηβῶν, 593, 597. Κορίνθου, 571, 573, 575. Λακεδαιμονίας, 549. Λορτσού, 586. Σοφίαις, 575. Τορνόδου, 599.

Ἰερμίας Βιδύνης, 374. Διδυμοτείχου, 408. Δρύστρας, 572. Ἡρακλείας, 571, 575. ἱεροδιάσκλος, 577. ἱερομόναχος, 536. Κωνσταντινουπόλεως, κ ζ', λ' α', 112, 213, 404, 480, 493, 524, 547, 548, 549. (Μπορῆς) Μυρέων, 569, 572, 573, 577, 580. Παρονάζιαις, 568. Προκονήτου, 575, 595. Ρόδου, 552. Σοφίαις, 566. Χαλκηδόνος, 314, 598.

Ἰερῶν κατάλογος, 127.

Ἰεροδιακόνων κατάλογος, 128.

Ἰερθεος, 124. Δρύστρας, 164, 490, 524. Εὐρίπου, 398. ἱεροδιάκονος Οὐγγροβλαχίας, 118. Ἰθακήσιος, 133, 235. Ἰωαννίνων, 308. Καρπάθου, 562. Μονεμβασίας, ιε'. Πελοποννήσιος, κ η', λ' α', 111, 112.

Ἰερομονάχων κατάλογος, 111.

Ἰεροσλυμα, 280, 519, 524.

Ἰερώνυμος Βιζύης, 108. Νικομηδείας, 108.

Ἰησοῦς ἡγεμὼν Ἀθωσινίας, 87.

Ἰκόνιον, 501.

Ἰλαρίων (Κιγίλας), 598.

Ἰναίου ἐξαρχία, 554, 557, 604.

Ἰννοκέντιος ΙΓ', 95.

Ἰόνιος πολιτεία, 399.

Ἰορδάνης, Τραπεζούντιος, 606.

Ἰουλιανὸς Δημήτριος, 498, 524. Κωνσταντῖνος, 490. (Γουλιανός).

Ἰπικίου ἀρχιεπισκοπή, 251.

Ἰσακὶ Ζιχινῶν, 567. Κισσρείας, 568. Τελαντίου, 589. Χαλκηδόνος, 568.

Ἰσθμῶρος Θεσσαλονίκης, λ β'.

Ἰσμαὴλ πασῆς, 39.

'Ιωακείμ 'Αγγιλάου, ο γ', ο ε', 389, 596. Βερροίας, 592. Βιζύνης, 524. διδάσκαλος, 544. Δρύστρας, 564, 566, 568. Θεσσαλονίκης, 460, 584, 590. Ιερομόναχος, 536. Κυζίκου, 389. Αθήνου, 589, 595. Παροναζίας, 551. Πισιδίας, 595. Ρόδου, 592. Σαντορίνης, 554.

'Ιωάννης 'Αγραφιώτης, ο β', 237, 541, 544. 'Αλεξιστίσης βασιλεύς Ρωσσίας, 77, 79, 143. Βασιλοβέζης Ρωσσίας, ι β'. Βλάχος, 607. Θάσιος, 606. Θεσσαλονικεύς, 502. 'Ιωαννίτης, 605. Κάλφας, 606. μάρτυς, 607, 609, 610. πρεσβύτερος, 537. Ρόδιος, 125. σακελλάριος Π. Πατρών, 560. Τραπεζούντιος, 605. Φαναρίου κερύς, 553. ἐκ Φλωρισσίων, 558.

'Ιωαννίκιος 'Αλεξανδρείας, 518, 578, 582. Βερροίας, 578. Βιζύνης, 554. Γάνου και Χώρας, 571. Δημητριάδος, 536, 603. 'Ηρακλείας, 571, 580. Ιερομόναχος, 536. Κύπριος, 123. Κῶ, 572. Κωνσταντινουπόλεως, 193, 239, 244, 577, 579, 580, 581, 582, 584, 587, 600. Αθήνου, 525. Σινῆ, 525. Τζίκας, 600. Χαλκηδόνος, 239. Χίου, 592.

'Ιωάννινα, π γ', ι γ', ι η', 100, 110, 121, 128, 189, 398, 400, 486, 487, 489, 500, 577.

'Ιωαννούλιος (Εὐγένιος Αἰτωλός). Νικόλαος, 425.

'Ιωάσαφ 'Αγριδίων, 525. Βερροίας, 578. Διδυμοστειχου, 554. 'Ελασσώνος, 573. Εύρπρου, 562, 576. 'Ιωαννίνων, 577. Κορίνθου, 573. Κωνσταντινουπόλεως, 547, 548. Λακεδαιμονίας, 600. μοναχός, 605. Μοναμβασίας, 552, 555. Πατρών Ν. 573, 577, 593. Προύσης, 570. Σιναίου, 580, 581, 582. Σερρών, 554. Σοφίας, 550. Φαναρίου, 550, 551, 553. Φιλιππουπόλεως, 565.

'Ιωνῆς 'Αγραφιώτης, 460.

'Ιώσηπος, 541.

'Ιωσήφ 'Αρβανιτάκης, 452. ἀρχιμανδρίτης, 543, 544. Εὐχάιτων, 600. Ιερομόναχος, 557. Σαντορίνης, 554. Σεβαστείτης, 567. σκουρούλαξ Βιτοπέδιου, 543. Τερνόβου, 103. Φαναρίου, 476. Χαλεπλής, 608.

'Ιώτης Γεώργιος, 520.

Καβάκος Μιχαήλ (Μικέ), 562.

Καβάλα, 560, 601.

Καβάρνη, 587.

Καισάριος, 95. Πελοποννήσιος, 492. πρωτοσύγγελος, 103. Ριμνίκου, 103.

Καζανόβας, 559.

Καζάρης Νικόλαος, 557.

Καλιλικός, 51.

Κακβέλας Γεράσιμος, κ'.

Καλαμάτα, 5^ο 1, 570.

Καλλιόκης Νικόλαος, 492.

Καλλιόρχης Παντολέον, 525.

Καλλιμάχης 'Ιωάννης, ριζ', 174.

Καλλίνικος 'Αρχιεπίσκοπος ('Ακρηνίν), 460. 'Ηρακλείας, 497, 525. Θεσσαλονίκης, 5^ο 0. 'Ιεροδίακονος, ργ'. 'Ιωαννίνων, 577, 592, 597. Κωνσταντινουπόλεως, κγ', 39, 41, 42, 51, 52, 81, 223, 224, 240, 401, 402, 405, 482, 485, 518, 525. Μαρωνείας, 408. Μηδείας, 563. Νικαίας, 401. Πολυκνής, 571. Προϊλάου, 222. Προύσης, 39. Τορνόβου, 377.

Καλλιπολις, 4.

Κάλιστος 'Αγγελάου, 596. Δομενίκου και 'Ελεασίνου, 579. Κορίνθου, 5^ο 8. Συνίδων, 575.

Καλλονής Γαβριήλ, 542, 543.

Καλοκυρίτης Ξέρων, 537.

Καλομοσχάκης Περής, 557.

Κάλυμνος, 550, 558.

Κάμιμος γ. Βάλτου, 452.

Καντακουζηνός, 12, 19, 519. 'Αντόνιος, 547. Δημητράκος, 15, 17. 'Ελένη, 525. Θωμάς, 63. 'Ιωάννης, 17, 154, (βρασιλεύς), 100. Κωνσταντίνος, 1^ο, 19, 100, 180, 490, 525. (στολνικός), 13. Μιχαήλ, ιε', 17, 20, 50, 145. (σπηλιόρης) 160. Ράδουλος, 526. Σερβάνος, 10, 12, 12, 19, 22, 23, 24, 27, 30, 34, 41, 154, 157, 525, 537. (Μαρία) Σερβάνου, 525. Στέφανος, 526.

Κανταμίρης 'Αντόχος, 56, 61, 62, 67. Δημητράκος, 32, 63, 525. Κωνσταντίνος, 49.

Καπετανάκης Δημήτριος, 526.

Καρβέλας 'Αθανάσιος, 601. Μανουήλ, 601.

Καραδοκίριος Μανολάκης, 567.

Καρχιάννι, 189. Καρχιόαννης, 549.

Καρζ-Ίβρχίμ, 18, 30.

Καρζ-Μουσταφής, 7, 13, 18.

Καρτζής ('Ιωαννίκιος) λς'. εκ Καρχιμανίας, 547.

Κάρπαθος, 596.

- Καρπενήσιον, 450, 453, 458, 460.
 Καρύκης Μιχαήλ, 560.
 Κερυφούλλης 'Ιωάννης, κ', ξ η', 16, 39, 384, 456, 461, 486, 516, 519, 526.
 Κασάνδρα 'Ηλιξ βόβα, 17.
 Κασάνδρεια, 561, 564.
 Καστανιά 'Αγράφων, 460.
 Καστανίτσα, 567.
 Καστελλόριζον, 577.
 Καστριώτης Γεώργιος, 526.
 Κατάνης Θωμάς, 500, 526.
 Κατάστενον Κωνσταντινουπόλεως, 586, 591.
 Κατήφορος 'Αντώνιος, 121, 235, 501.
 Κατιρίλι Νικομηδείας, 129.
 Κατοχή 'Ακκρνανίας, 468.
 Κατσόνης Λάμπρος, 373, 380.
 Κεραμύς Νικόλαος, 486.
 Κερνίκη, 590.
 Κεφαλληνία, 100, 122, 400, 431, 492, 509.
 Κηγάλας ('Ιλαρίων). Ματθαῖος, ι η', (Τσιγάλας).
 Κιουπρούλης Μουσταφᾶς, 35, 43.
 Κίτρος, 543.
 Κλαπατζαρῆς Βίκτωρ, 520.
 Κλέρκιος, 229.
 Κλήμης (Δουδέσκουλος Κωνστ.) 'Αδριανουπόλεως, 526. Θηβῶν, Ικονίου, 570, 598. 'Ιωαννίνων, 408, 489, 526. Κωνσταντινουπόλεως, 598. Λήμνου, 588, 590. Προύσης, 500. Φιλίππων, 554.
 Κλιτονιάβιστα γ. Βελλῆς, 556.
 Κοζάκοι, 382.
 Κολέτης Δημήτριος, 526.
 Κολύβων (περὶ) θένεζις, 200.
 Κομνηνός 'Αλέξιος, ρ β'. Δαβῶ, ρ α'. 'Ιωάννης, 561. Σαούλης, 561. ('Ιερθεος Δρύστρας).
 Κόντης, 526.
 Κοντοειδής 'Αναστάσιος, 527.
 Κόπτζας Δημητράσκος, 23.

- Κοραῖς Ἀντώνιος, 489.
 Κορέσιος Γεώργιος, 481.
 Κόρινθος, 555.
 Κορνέλιος Ἀντώνιος, 527.
 Κορνήλιος Μεθύμνης, 586. Σίμου, 589, 595.
 Κορυθαλιὺς Θεόφιλος, ο α', 90, 384, 423, 431, 432, 437, 447,
 455, 475, 484, 485, 489.
 Κορώνη, 32, 562.
 Κοσμάς Αἰτωλός, 123, 275. Ἀλεξανδρείας, 87. Ἀμασσίας, 586.
 Βιζύς, 600. Δυρραχίου, 520. Ιερομόναχος, 123. Κιτιέων, 520. Κων-
 σταντινουπόλεως, 404. Δήμιος, 235. Νευροκόπου, 592. Παιιδίας, 87.
 Σινάου, 404,
 Κόττης Μάρκος, 556.
 Κουλικῆς Ἰωάννης, 605.
 Κούμας Κωνστ. κ γ', κ δ'.
 Κουνούπης Μιχαὴλ μ. ρήτωρ, 576.
 Κουπάκης Μανολάκης, 527.
 Κούπαρος Γουλιέλμος, κ β'.
 Κουτλουμουσιανὸς Βαρθολομαῖος, κ ζ'.
 Κρετζουλέσκος Γεώργιος, 527. Ματθαῖος, 527.
 Κρήτη, 11, 84, 90, 103, 110, 121, 123, 127, 395, 450, 488,
 491, 590.
 Κριτίας Νικόλαος, λ ε', ξ η, 190, 229.
 Κριτθούλος Μιχαὴλ, κ ε'.
 Κριτοπούλινα ἐκ Χρυσοκεράμου, 548.
 Κόζικας, 543.
 Κύθηρα, 128.
 Κυκλάδιον δούξ, 553.
 Κυνηγοῦ ἑνορία Κωνστ. 570.
 Κυπριανὸς Ἀγραφιότης, 607. Ἀλεξανδρείας, 89, 254, 334. διδά-
 σκαλος, 401. Ζαγοριανός, 181. Κρής, 133. Κωνσταντινουπόλεως, 403,
 527. Μεσημβρίας, 554.
 Κύπρος, 52, 89, 99, 108, 123, 135, 254, 357, 487, 520, 549,
 551, 560.
 Κυράννα μάρτυς, 608.
 ΜΕΣ. ΒΙΒΛΙΟΘ. Γ'.

Κυριακός, ο γ', 540.

Κύριλλος Ἀγραφιώτης, ο γ', ο δ', 125, 278. Ἀλεξανδρείας, 429, 554. Ἄνδρου, 567. Ἀντιοχείας, 89, 487, 527, 599. Βουβροντοῦ, 578, 589. διδάσκαλος, 540, 541, 542, 543, 544. διδάσκαλος ἐν Μυκόνῳ ο ς'. Ἐρέσου, 527. ἱερομόναχος, 518. Καφῆ, 577, 592. Κορίνθου, 571. Κυζίκου, 408, 527. Κωνσταντινουπόλεως, 129, 203, 207, 210, 212, 214, 219, 242, 247, 287, 435, 439, 442, 443, 481, 494, 527, 537, 561, 563, 566, 570, 572, 573, 588, 595. Λακεδαιμονίας, 600. Λαφσοῦ, 585. Νεοκαισαρείας, 592, 603. Νικομηδείας, 203, 574, 594. Πελοποννήσιος, ξ ς'. Πισιδίας, 599. Σαρρῶν, 585. Σιναίου, 110. Σοφίας, 604. Τραπεζοῦντος, 566. Τορνόβου, 584. Φιλippουπόλεως, 604. (Ἀμβύγαλος) Χίου, 574.

Κώνστας, 537. ἱερέυς, 537.

Κωνσταντῖος Κερνίκης, 590. Κρήτης, 527. Λήμνου, 553. Μασσηρίας, 377. Μιτυλήνης, 567. Ρέβου, 408. Σαρρῶν, 377. Τρικκης, 237. Χαλκηδόνος, 525, 527.

Κωνσταντῖνος ἄρχων, 537. γραμματικὸς, 537. πρωταποστολάριος, 549. πρωτοπρεσβύτερος, 537.

Κωττούσιος Ἰωάννης, 486.

Λαβοχάρης (Νεόφυτος Παροναζίας).

Λακεδαιμονία, 561.

Λαμπροδόπουλος Ἰωάννης, 564.

Λαῖχανθα Ἀλέξανδρος, 528.

Λαπάτης Ρήγιος ἰατρός, ρ ι β'.

Λάσκαρις, 537. Ρωσῆτος, μάγας λογοθέτης, 576, 579.

Λατῖνοι ἐν Δαλματίᾳ, 241. ἐν Συρίᾳ, 214, 216, 249, 408. (ἀναβαπτισμός).

Λαυρέντιος Ἀγύρας, 568, 591. Ἀγαθουπόλεως, 599. Βεδύνης, 598. Βιζύης, 560. Διδυμοτείχου, 568, 569. Εὐρίπου, 594. Ἰκονίου, 573. Κασανδρείας, 575. Μαζῖνος, 518. Μηδείας, 601. Μονεμβασίας, 594. Μυροφύτου, 562. Ναυπιάτου, 569, 572. Σηλυβρείας, 564, 573. Σιναίου, 550. Τραπεζοῦντος, 594. Φιλίππων, 588.

Λιβαδιά, 574.

Λιγοῦδα (Ἰωάννης καὶ Σωφρόν.), 515.

Λικιένος Μιχαήλ, κ β', 528.

- Αελάκος Χρῖστος, 528.
 Αεόντιος Καρπάθου, 597, 600. Αερόστης, 552. Μονεμβασίτης, 552.
 555. Πιτειάδας, 601.
 Αέρονη, 556.
 Αέρος, 89, 103, 110.
 Αέσθος 494, 497.
 Αευκάς, 400.
 Αέων βασιλεύς, 562.
 Αημονος, 4, 123, 568, 588.
 Αιγαρόβης (Παῖσιος Γάζης), 488, 517.
 Αικίνιος Ἀνδρέας, 528.
 Αιμπεράκης (Αιδέριος Γερακάρης), 40, 57, 477.
 Αιτίτση, 586.
 Αογγίνος Γιαννάς, 567.
 Αογοθέτης μέγας μ. ἐκκλησίας, 579.
 Αόκος Δημάκης, 557.
 Αούκαρης (Κόριλλος Κωνσταντινουπόλεως), 481.
 Αουκῆς Κωνσταντινουπόλεως, ι β'.
 Αυδίστιον, 577.
 Μαχιώτας Γεώργιος, 118, 127, 403.
 Μιθῆ πατριαρχικός κατάλογος, κ δ'.
 Μιχαῖριος Ἀγαθουπόλεως, 595. Αἴνου, 590. Ἀνδρου, 565, 567.
 Ἀντιωχείας, ι γ', 596, 598. Ἀρτης, 387. Βερροίας, 528. Δέρκων, 387,
 599. Δρύστρας, 585, 600. Ιεροδιάκονος, 528. Ἰωαννίνων, 398, 399.
 Καμπανίας, 528. Καρπάθου, 600. ἐκ Κίου, 606. Κορίνθου, 109. Λα-
 κεδαιμονίας, 549. Μηθύμνης, 592. Μήλου, 569. μοναχός, 605. Νευ-
 πλίου, 590, 592. Νευροκόπου, 592. Νοταρῆς, 109. Παροναξίας, 572,
 593, 597. Πάτμος, ι γ', 123, 128, 133, 199, 501, 504. Σηλόβρειας,
 528, 564, 578. Σολίας, 561. Τυλαντίου, 601. Τυρνόβου, 579. Ψα-
 ριανός, 181.
 Μιχαῖλος Σέργιος, κ γ, ο α, ρ γ, ρ δ', 410, 540.
 Μιχαῖς, ρ ι β. Βησσαρίων, 121. Γιαννάκης, ρ ι γ. Κωνσταντῖνος, ρ η.
 Μιλέτιος, 90, 486.
 Μιλαχίας Βηθλεέμ, 528.
 Μιλαζοῦ Μικουήλ χρονογραφία, ι α.
 Μιμορῆς Μιχαλῆκης, 174.

- Μαμουρκοπούλα Μαρούλα, 557.
 Μάνας, 499, 505. (Γιακουμής).
 Μανασσής (Ἡλιάδης) διδάσκαλος, 544.
 Μανδικιάσης Θωμάς, νδ.
 Μάνεσης Γρηγόριος, 537.
 Μανιάται, 284, 381.
 Μάνος Ἀλεξάνδρος, 370.
 Μανουήλ ἄγας, 528. ἐκ Καστορίας, 12, 461, 463. οἰκονόμος Δη-
 μιτσάνης, 557. ταβολάριος, 538.
 Μάξιμος ἱερομόναχος, 565. Κωνσταντινουπόλεως, κς. Πελοποννή-
 σιος, 480.
 Μαργούνιος Μάξιμος, ζ γ, 481, 518.
 Μάρθα Αἰθιοπίας, 87.
 Μαριδάκης Μακίριος, 121.
 Μάρκος Κρής, 606. Κύπριος, 192, 491, 528. πυροβολιστής, 4.
 Μαρούτσης Πάνος, 189.
 Μαρτύρων κατάλογος, 605.
 Μαρωνεία, 580, 586.
 Μαρωνίται, 216.
 Ματαίης βόδας, 588.
 Ματθαῖος Ἀλεξανδρεὺς, 87, 129, 145, 192, 204, 214, 253, 254.
 Βάρνης, 553, 554. Κωνσταντινουπόλεως, 549, 550. Αιθύης, 87, 88,
 89. Μυρών, 554. Σαλευκαίης, 596. Σερρών, 377. Συνάδων, 572. Χι-
 μάρας, 572. Χίου, 570.
 Μαστρομαθίδς Ἰωάννης, 560.
 Μαυρογένης Νικόλαος, 187, 348, 371. Στέφανος, 365, 370.
 Μαυροειδής Γεώργιος, 548.
 Μαυροκορδάτοι, 177. Ἀλεξάνδρος, 15, 30, 31, 33, 39, 48, 58,
 60, 61, 68, 150, 160, 165, 333, 344, 384, 461, 483, 499, 528.
 Εἰλένη, ν γ. Ἰωάννης, λ β, λ α, ξ δ, 88, 98, 113, 115, 120, 165, 170,
 528. Κάρολος, 407. Κωνσταντῖνος, κ θ, λ α, 87, 88, 98, 103, 122,
 128, 164, 165, 504, 529. Λαυρέντιος, 582. Νικόλαος, 16, 61, 68,
 100, 122, 162, 166, 496, 529, 538, 582. Παντολέων, 582. Πουλ-
 γερία, 529. Ρωξάνδρα, 31, 50, 61, 529. Σακράτης, 48. Σουλτάν, 17.
 Μαυρομμάτης (Νεόφυτος Νευπάκτου). Φραντζεσκάκης, λ γ.
 Μαυροῦδης Μιχαήλ, 605.

- Μέγχι Δένδρον Λιτωλίας, 425, 473.
 Μεθόδιος Γοθόλης, 590. Ἡρακλείας, 232, 389, 391, 597. Κων-
 σταντινουπόλεως, 11, 12, 597. Μερτῶν, 232. Σκύρου, 600.
 Μεθύμνη, 549, 555.
 Μεθούνη, 32.
 Μελενίκον, 597.
 Μελέτιος Ἀθηνῶν, κ α, ξ ζ', 100, 489, 529. Αἰγίνης, 585. Αἴνου,
 550. Ἀλεξανδρείας, ς, κ ζ, 550. Ἀμασίας, 563, 565, 570. ἀρχιμαν-
 δρίτης, 570. ἀρχιμανδρίτης Ἀλεξανδρείας, 145. Ἀγριδῶν, 602. Βάρνης,
 554, 570, 572, 575, 583. Βατοπεδινός, 219. Δρύστρας, 564, 565.
 Εὐχάιτων, 569. Ἐφέσου, 574, 576. Ἱερομόναχος, 112, 235. Ἱεροσολύ-
 μων, 98. Καισαρείας Καππαδοκίας, 563. Καισαρείας Παλαιοστίνης, 98.
 Κασανδρείας, 604. Κκφξ, 591. Κωνσταντινουπόλεως, κ γ, 83, 262,
 273. Λαρίσης, 228, 259, 260, 262, 271, 273, 380. Μαλανίκου, 529.
 Μήλου, 563, 569, 570. Μυριοφύτου, 389. Ναυπιάκτου καὶ Ἄρτης, 100.
 Ναυπλίου, 571. Νικομηδείας, 110, 332, 334, 335, 337, 342, 375,
 376, 544. Παροναζίας, 599. Προϊλάδου, 591. Προύσης, 110, 295, 297,
 303, 594. Ρόδου, 572, 581, 582, 583. Σηλυβρείας, 579. Σοφίας, 566,
 568, 584, 602. Συνάδων, 572. Φιλαδελφείας, 518. Φιλιππουπόλεως,
 565, 566.
 Μελιγδὸς γ. Ναυπλίου, 559,
 Μελίκης Ραούλ Γεώργιος, 557.
 Μελχισεδέκ Ἀρδαμερίου, 604. Κασανδρείας, 604.
 Μερσιάνος Στόκος, 22.
 Μεσολόγιον, 123, 424, 447, 450, 468.
 Μεσοπόταμον, 597.
 Μεσσίας ψευδής, 11.
 Μεταξῆς Νικόδημος, 435. Πάσιος, 431.
 Μετόχιον ἁγ. Ἀποστόλων, 551. ἁγ. Γεωργίου ἐν Χκλαντρέτζη,
 571. Ἰωάννου ἐν Πάρῳ 566. Σωτήρος ἐν Χάρ, 557. Τχιζάρχου ἐν
 Αἴνω, 556, 600. Χαριτωμένης ἐν Αἴνω, 556.
 Μετζομόρτος, 53.
 Μιγμάτ Δερβί, 591. Ἰγριμάς, ξ ς. Κιουπρουλής, 3, 9. Παμπου-
 ρούν, 24, 156.
 Μηδαία, 563, 565.
 Μηλιαὶ Θεσσαλίας, 125.

- Μηνιάτης Ἰλιάς, 100, 402, 529. Φραγκίσκος, 519, 529.
 Μητροφάνης Ἀγγιλάου, 466. Ἀλεξανδρείας, 442. Βίρνης, 562,
 600. Γαρδικίου, 564. Γρηγορέ, 116, 128, 164, 181, 530. Ἡρακλείας,
 1. Θηβῶν, 564. Καρῆ, 560. Κυζίκου, 116. Κωνσταντινουπόλεως, 547,
 548, 552. Μηρείας, 572, 585. Μονεμβασίας, ιη, 569, 570. Νικοχι-
 σαρίας, 555, 562. Οὐγγροβλαχίας, 530. Σωζουπόλεως, 582, 589. Τα-
 λαντίου, 589, 601.
 Μισαήλ ἱεροδιάκονος, 552.
 Μισιρλόγλους, 53, 54, 57.
 Μιτυλήνη, 123, 126, 191, 505.
 Μιχαήλ πρωτοκακονάρχος, 550.
 Μιχαήλος, 538.
 Μιχάλ βέδας, 19.
 Μιγίλης σπαθάρης, 63.
 Μίγνα βέδας, 5, 7.
 Μογιάς Μύρων, 566. Πέτρος, 583.
 Μοναχῶν κατάλογος, 131.
 Μονεμβασία, 569, 570, 581, 587.
 Μοναὶ Ἀθωνος, ο, ι, ς. Ἀθηνάσου ἐν Ἀθωνί, 567. Ἀποστόλων ἐν
 Βουκουρεστίῳ, 603. Ἀναργύρων ἐν Ἀθήναις, 602. ἐν Μήλω, 566. Ἀ-
 ναστασίας Φαρμακευτρίας ἐν Ἀρδαμερίοις, 568. Αναστασίου ἐν Ἀθωνί,
 603. Ἀνδρέου ἀντικεῖν Μηχανιώνας, 565. Βακχρέστη ἐν Βουκουρεστίῳ,
 162. Βουλκάνου ἐν Ἀνδρούσῃ, 558. Βλαχοῦ, 425, 426. Γεωργίου, ἐν
 Βουκουρεστίῳ, 146, 159. ἐν Γάνω, 581, 592. Γεωργίου Ἀγριδιανοῦ,
 562. Σκλατωῦ, 141. Γηροκομίου ἐν Πάτραις, 597. Γκιόλα, 61, 81.
 Γούδας, 455. Γρηγορίου ἐν Ἀθωνί, 171. Διονυσίου ἐν Ἀθωνί, 602.
 Δοντοῦ ἐν Ταλαντίῳ, 556. Δουσίκου, 571. Ἐλευόσης ἐν Νκυπλίῳ, 559.
 Ἐλευθερίου ἐν Ἀνδρούσῃ, 559. Ἐρμολάου ἐν Προικονήσῳ, 604. Ἐστα-
 ρωμένου ἐν Κρήτῃ, 601. Ἐσφιγμένου, 189. Εὐαγγελιστρίας ἐν Σκοπέλω,
 126, 149. Εὐφημίας, 80. Ζωοδόγου ἐν Ἀνδρῶν, 560, 575. Ηλιού ἐν
 Ἀνδρούσῃ, 558. Θεοδώρων ἐν Σερβίαις, 602. Θεολόγου ἐν Πάτραις, 559.
 ἐν Τριγλίτῃ, 594. Θεοτόκου, 556. ἐν Μυρομήλει, 599. Σοσίνου, 563.
 Χρυσοποδαριωτίσσης ἐν Πάτραις, 571. Ἰβήρων, 601. Ἰεραρχῶν ἐν Ἰα-
 σῳ, 81. ἐν Ἰωνίνοις, ιζ, ιη. Κασσαρινῆς ἐν Ἀθήναις, 603. Κα-
 σίνου ἐν Μολδαβίῃ, 602. Κομήσεως ἐν Αἰγίνῃ, 560. κίς Κάμινκ, 575.
 Κόλτζα, 161. Κοτροτζανίου, 157. Κρήτης, 590. Κουμρασιῶν ἐν Θεο-

σαλίς, 603. Κουτλουμουσίου, 87, 145· ἐν Ἱμβρῶν, 604. Κόκου, 84, 85, 87, 599. Κωνσταντίνου ἐν Πάτραις, 581. Λαύρας, 568, 588, 594. Λοκοῦ ἐν Ναυπλίῳ, 555, 559. Λουκᾶ Στηρίτου, 556. Ματθαίου ἐν Κρήτῃ, 598. Μαρτζινάλη ἐν Βαχλίῃ, 603. Μεταμορφώσεως ἐν Θεσσαλονίχῃ, 574· ἐν Καταφυγῇ, 567· ἐν Σκοπέλῳ, 126. Μηδελίου ἐν Τριγλίῃ, 601. Μηνᾶ ἐν Χίῳ, 603. Μπατζκόβου, 566. ἐν Νάξῳ, 553. Νέα ἐν Χίῳ, 557, 601. Νικολάου ἐν Δρυνοπούλει, 561. Λιγβῆ ἐν Ρέοντι, 569. ἐν Κοντολιγῇ, 567. Φιλανθρωπικοῦ ἐν Ἰωαννίνοις 17. Νικολέζῃ ἐν Μύλῳ, 600. Σανοφῶντος, 127. Παγωνίου ἐν Ἰασῶν, 82. Βρύ-σεως, 551· ἐν Γλαρέντορ, 603· ἐν Μονεμβασίῃ, 573. Ὀμπλοῦ ἐν Πάτραις, 581. ἐν Χάλκῃ, 166, 553. Παλιαιοπόλεως, ξθ. Παμμακαρίστου, 547. Παντανάσης ἐν Ἀθήναις, 603. Παντατεῖμονος ἐν Ἐρμουλιανῶς, 550. ἐν Τζίχ, 565. Παντουργέτιδος, 518. Παρασκευῆς ἐν Ἀγρίφοις (Γούδας), 455· ἐν Ἰασῶν, 88· ἐν Πάρῳ, 566· ἐν Φιλιππούπολει, 602. Παντέλης, 604. Πιπερίου, λς'. Προδρόμου, 560. Νέες Σιών ἐν Μεθύμνῃ, 554. Σκαλιωτῆ ἐν Αἰνῳ, 556. Σπηλαιωτίσσης ἐν Δρυνοπούλει, 580. Σπυρίδωνος ἐν Βουκουρασίῃ, 164. Συνάδων Μιχαήλ ἐν Σκοπέλῳ, 567. Ταξιάρχου ἐν Μεθύμνῃ, 555. Τετάρνης ἐν Λευκοποτάμῳ (Ἀχελώῃ), 427, 452, 464, 468, 601. Τζετατζούγιας, 13, 149. Τριᾶδος ἐν Ναυπλίῳ, 559· ἐν Χάλκῃ, 553. Φωτισνοῦ ἐν ἰγ. Εὐστρατίῳ, 597. Φωτοδότου ἐν Πιρναξίῃ, 586. Χιλιαναρίου, 382. Χλωροποτάμου (Ξηροποτάμου), μδ, 144.

Μονομάχος Κωνσταντίνος, 12δ.

Μοσχόπολις, 491, 500.

Μοτζενίγος, 4.

Μουλιμίης Σταύρος, 530.

Μουμτζίδων (κρηροποιῶν) εὐεργεσία, 602.

Μουντζίμπασης, 530.

Μουράτης σουλτάνος, 4.

Μούρασης Γεώργιος, 567.

Μούρμουρας Ἰωάννης, 565.

Μουρούζης Ἀλέξανδρος, ξθ, 378, 544. Κωνσταντίνος, 278.

Μουσταφᾶς Ἰφάνδης, 42. μπέης, 604. πασῆς, 40. σουλτάνος, 67, 226, 239.

Μουσελίμης Γεώργιος, 24. Λασκαράκης, 590. Μανολάκης, 581.

Μουχχαμίτ Χουσίην, 144.

- Μπαγδάτι, 4.
 Μπαλιάνος, π γ', 235. Κοσμάς, 275. Ρίζος, 128.
 Μπαλιάνος Γεώργιος, 22, 23.
 Μπάροσης Νικόλαος, 478.
 Μπασιράμπας (Βραγκοβάνος) Κωνσταντῖνος, 5, 19, 22, 41, 45,
 46, 48, 52, 85, 530. Ήλινα, 48. Στάνκα, 48. Στέφανος, 161.
 Μπενιζέλος Ἄγγελος, 455. (Φιλοθέη).
 Μπεράτι, 124.
 Μπιλάλτζας χαζινδάρης, 4.
 Μπογδάνια, 5.
 Μπόγδανος, 24.
 Μπογδοριανή ἐν Βελλῆ, 563, 565.
 Μποκοβίτζα Ἀγράφων, 108.
 Μπόρτζα Γιάνους, 5.
 Μπουγιουκδερὲς Κωνσταντινουπόλεως, 591.
 Μπουγιουκλῆς Μουσταφᾶς, 58.
 Μπράιζ Φάλκος, 567.
 Μπρασσεδὲς Τρανσυλβανίας, 519.
 Μύκονος, 579.
 Μύρα, 577, 580.
 Μωρέας, 57. (Πελοπόν.)
 Μωύσης Ἀράρης, 42.
 Ναθαναήλ Ἀθηνῶν, 551. Βονδέτσης, 560. διδάσκαλος ἐν Ρόδῳ,
 ο ς'. Νικαίης, 594.
 Νάζος, 497.
 Ναύπακτος, 60, 424, 468.
 Νάυπλιον, 555, 573.
 Νείλος Κωνσταντινουπόλεως ἰ γ'. Τζίας, 580, 584, 585.
 Νεκτάριος ἁγίας Μάυρας, 604. Δρυνουπόλεως, 552. Ἱεροσολύμων,
 κ ζ', 11, 90, 149, 446, 461, 435, 515, 519, 595, 596, 598. Προί-
 λάβου, 604. Πωγωνιανῆς, 593. Τζίας, 568. Χαλκηδόνος, 568, 572.
 Νεοκαισάρεια, 604.
 Νεόφυτος Ἀδριανουπόλεως, 41, 81, 456, 515, 516, 519, 520,
 577, 584, 588, 599. Ἀθηνῶν, 550. Αἰγίνης, 566. Ἀντιοχείας, 599.
 Ἀρτης κ β, κ η, 111, 112, 135, 525, 530, 538. Βελλῆς, 565. Βονδέ-
 τσης, 560. Δρέμας, 561. Δρυνουπόλεως, 551, 552, 556. Ζιχνῶν, 600.

Ἡρακλείας, 51, 52. Ἰωαννῖνον, 560. Κουσοκαλυδόντης, 128. Κρήτης, 590. Κωνσταντινουπόλεως, 41, 42, 81, 82, 213, 387, 388, 391, 393, 550, 555. Μονιμβασίας, 1η, 570, 571, 575, 585. Μυρών, 103. Μυροφότου, 600. Νικομηδείας, 561. Οὐγγροβλαχίας, 103. Παροναξίας, ξθ. Πατρῶν Ν. 565, 573. Πελοποννήσιος, 236. Σάμου, 595, 597. Σμύρνης, 103. Σορίας, 551. Σύρου, 559. Φιλίππουπόλεως, 408, 600. Χίου, 592, 593, 601

Νεοχωρίζται, 538.

Νευροκόπον, 591.

Νήφον Αἰγίνης, 555. Κωνσταντινουπόλεως, κζ.

Νιγδελης Σάββας, 608.

Νικήτης Νισύριος, 608.

Νικηφόρος Αἰνίου, 586, 590. Ἀλεξανδρείας, 577, 578. ἀπὸ Γενιολοῦ, 562. διδάσκαλος ἐκ Δρυνοπόλεως, 586. Κύπρου, 590. Λαοδικείας, 568. Μηδείας, 592. Παροναξίας,

Νικόδημος ἐξ Ἀλμπασιάνου, 134, 608. Βάρνης, 594. Δέρκων, 51. Γ'μβρου, 586. ἐκ Ματωύρων, 605. Μιτυλήνης, 531. Παροναξίας, 589, 593. Χαλκηδόνος 531.

Νικόλαος ἐξ Ἄρτης, 538. ἄρχων, ριβ. ἱατρός, 453, 455, 456. ἱερεύς, 538. Καραμάνος, 607. Καρπενησιώτης, 607. Κεφαλληνίας, 566. ἐκ Ματζόδου, 220, 237, 606. μάγας πρωτοπαπᾶς, 563. σπαθῆριος, 90, 92, 95, 493, 520.

Νικομηδεία, 208.

Νικόσιος Παναγιώτης, θ. 10, 12, 15, 165, 166, 438, 442, 464. 487, 598.

Νίκων Ρωσσίας, 472.

Νίος (Ἴος), 579.

Νοταρῆς Δημήτριος, 199, 500, 531. Νιόφυτος, 498, 518, 531.

Νταμουλῆ Ἰωάννης καὶ Γεώργιος, 557.

Νταρμόνας Ἀλέξιος, 548.

Ξηρόλυτος Κωνσταντῖνος, λα, 131.

Ξενάκης Ἀγγελῆς, 557.

Οἰνούπολις, 557.

Ὀκνῆρης Ράδουλος, 23.

Ὀμαλὴ Κεφαλληνίας, 562.

Ὀμολογία ἀνατολικῆς ἔκκλησίας, 598.

ΜΕΣ ΒΙΒΛΙΟΝ Ι'.

- Ούρτζιτζάνος Πετράσκος, 23.
 Ὁρλόφιος Ἀλέξιος, 284.
 Παγκράτιος Μαρωνέας, 580.
 Παΐσιος, 518. Ἀλεξανδρείας, ι γ, 596, 597. Βερροίας, 553. Γάνου, 574. Ἐφέσου, 576, 578. Ἱεροσολύμων, 129, 581, 595. Καυσοκαλυβίτης, 126. Κυζίκου πρόεδρος, 591. Κωνσταντινουπόλεως, λς, 207, 210, 213, 531, 578, 584, 586, 587, 589, 591. Λαρίσσης, 578, 586. Μιτυλήνης, 551, 552. Νικομηδείας, 213, 531. Πατρῶν Π. 531. Πισιδίας, 600. Ρόδου, 551, 574.
 Παλαιοκάτουρον Δωρβός, 108.
 Παλαιολόγος Κωνσταντῖνος, 547.
 Παλαμῆς Παναγιώτης, 542, 544.
 Παλάσης, 488.
 Παναγιώτης, 541. ἔρχων, 538. γραμματικὸς, 531. Δημήτριος, ε θ. ἱερέυς, 571. χαρτοφύλαξ Ἄρτης, 583.
 Πανάρετος Πάφου, 135.
 Παντελεήμων, 542.
 Παντευγένης Μανουήλ, 561, 562.
 Παντογύλος Ἐφέσου, 568.
 Παπαδόπουλος Νικόλαος, 499, 531.
 Παρθένιος Ἀγκύρας, 551, 568. Ἀγγιέλου 563, 602. Ἀδριανουπόλεως, 563, 577, 579. Αἴνου, 549, 586. Ἀλεξανδρείας, 40, 168. ἀρχιεπίσκοπος, 78, 80. Βάρνης, 571, 575. Βιζύης, 380. Γαγγρῶν, 552. Εὐχαίτων, 600. ἡγούμενος, 538. Ζιγῶν, 572. Θηβῶν, 570, 573. Ἱερομόναχος, 538. Ἱεροσολύμων, λς, 98, 214, 234, 239, 253, 358. Γκονίου, 573, 575. Ἰωαννίνων, 569, 579. Καισάρειας Παλ. 98, 99. Καφῆ, 568. Κερνίκης, 573. Κυζίκου, 570. Κωνσταντινουπόλεως, θ, 11, 444, 574, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 584, 592, 593, 595, 596, 597, 598, 600, 604, 607. Λακεδαιμονίας, 576. Λαρίσσης, 531. Λήμνου, 590. Μιτυλήνης, 567, 589. Ναυπλίου, 549, 550, 552, 555. Νεοκαισάρειας, 567. Νικομηδείας, 408, 531. Πατρῶν Ν. 551, 552. Πατρῶν Π. 109, 573, 600. Πελοποννήσιος, 122, 235, 433. Πλάτσας, 561. Προύσης, 590, 593. Πρωγωνιανῆς, 576, 584. Σάμου, 577, 587. Σαντορίνης, 589. Σμύρνης, 531. Φιλιππουπόλεως, 347. Χαλληδόνος, 332, 347, 364, 369, 374. Χίου, 592.
 Πάρος, 124, 129, 187.

- Παρρησιος ἱερέυς, 539.
 Πασοῦ Μαργαρίτα, 561.
 Πασπάτης Κηρύκος, 559.
 Πάτμος, 87, 123, 128, 493, 559, 566.
 Πατούσας Γεώργιος, 501. Ἰωάννης, 492.
 Πατπουροδὴν Μεχμέτ, 28.
 Πάτριαι Νεαί, 573. Παλαιαί, 351, 398.
 Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας, 580, 581. Κωνσταντινουπόλεως, ζ,
 ιθ, 402, 413, 576, 596. ἀρχεῖα, η, ια. ἔγγραφα, ζ α, ζ β, 545. ἐπι-
 τάται, 599. ζητεῖα, 553, 579, 580, 583, 584, 589, 590, 597. χασία,
 590. χρέη, 577, 586, 587.
 Παυλικῆς κυρίσεως, 583.
 Παῦλος Ρώσσοι, 608.
 Παχώμιος Ζηγῶν, κζ. ἱερομόναχος, 539. πρωτοσύγγελος, 572.
 Ρόδου, 572. Ρώσσοι, 134, 608. Χαλκηδόνος. 572, 575.
 Πέκιον, θ.
 Πελοπόννησος, 283 (Μωρέας).
 Πεντατείχιον Χαλκηδόνος, 104.
 Περούλης δόκτωρ, 528.
 Πέστη, 28.
 Πέτα χ. Ἄρτης, 465.
 Πετράκης Καραμανλῆς, 188, 348.
 Πετρίλλων χ. Ἀγράφων, 557, 567.
 Πετρίτσης Ἀντόκας, 557.
 Πέτρος Μολδαβίας, ζ ε, 548. Ρωσσίας, 77, 79, 136, 148.
 Πηγῆς Μελέτιος (Ἀλεξανδρείας), 480.
 Πιπέρι, 124.
 Πισιδία, 109, 552, 559, 585, 591.
 Πλάτινας, 492.
 Πλάτσα, 581, 587.
 Πολίτης Κωνσταντῖνος, 557. Στάθης, 557.
 Πολιτισιανή, 561.
 Πόλος Γεώργιος, ρ γ.
 Πολύευκτος Κωνσταντινουπόλεως, 564.
 Πολύκανδρος (Φολέγανδρος), 579.
 Πολυφθέγγους καὶ Διαμαλῶν ἐπισκοπαί, 555.

- Πολύκαρπος Βηθλεὴμ, π.β. Ἱεροσολύμων, ρ γ, ρ ζ. Πατρῶν Ν. 543.
 Πορταριὰ Θεσσαλίας, 124.
 Πορφύριος Βουθρωντοῦ, 578. Νικχίας, 575, 578, 581, 588.
 Πορφυρίτης Ἰωάννης, 490.
 Πούρβολος, 19.
 Πραστειον, 562.
 Πρέβεζα, 60.
 Πρεσλάβα, 571, 596.
 Προικόνησος, 543.
 Προκόπιος Γάνου, 362. Ἱεροσολυμίτης, ν.α. Ἱεροσολύμων, 99, 353, 358, 359. Καισαρείας Παλ. 99. Καισ. Φιλίππου, 353. Κωνσταντινουπόλεως, π, 340, 361, 363, 367, 371, 543. Ρωσσίας πρεσβευτής, ζ7. Σμύρνης, 332, 340, 542.
 Προκοπίου Δημήτριος, ι, 480.
 Προσκυνήματα ἐν Ἱεροσολύμοις, 239.
 Προῦσα, 4, 99, 190, 587.
 Πρωταεδίου ὀφθαίσιον, 582.
 Πυλκρινδὸς Ἰάκωβος, 531.
 Πυργιδὸν Χίου, 562.
 Πωγωνιανή, 576, 580.
 Πῶπ Ἀναστάσιος, 531.
 Ραγῆπος μέγας βιζύρης, 226, 239, 412.
 Ράβουλ Λέων βόδας, 10, 12.
 Ρακοβίτσας Μιχαήλ, λ, 67, 247, 532. Ραδουκίανος, ν.σ. Στεφανος, 412.
 Ρακότζκης, 5.
 Ράλλης, 548, 575. Δημήτριος, 543. Κωνσταντῖνος, ρ ι γ. Χρυσόσκουλος, ρ ι.
 Ραμαδάνης Γεώργιος, 533. Δημήτριος, 533.
 Ραμῆς Μεχμέτ, 61, 63, 67.
 Ραφαήλ Καυσοκαλυβίτης. 125. Κωνσταντινουπόλεως, 551. Μετρῶν καὶ Ἀπύρων, 601.
 Ραφάνη Θεσσαλίας, 133.
 Ρεθύμνη, 548.
 Ρεῖζης Βασιλάκης, 602.
 Ρέοντος ἱππρχία, 567.

- Ρίζος Ἰακωβάκης, 177.
 Ρόδοι, 125, 556, 582.
 Ρουμπης Ἀκρών, 562.
 Ροῦτος Δῆμος, 585.
 Ρωμακὸς βασιλεὺς, ξθ, 562. Καρπενησιώτης, 134, 608. ἐκ Ακαδημονίας, 608.
 Ρωσῆτος Ἀντώνιος, 17, 18, 19. Ἰωάννης, 533. Λάσκαρις, 17, 52.
 Νικόλαος, 533.
 Ρώσης Κανίκης, 441.
 Ρωσσί, ξς. βασιλεὺς, 136. πατριρχεῖον, 70.
 Ρῶσσι ἐν Αἰγαίῳ, 267, 294. ἐν Πελοποννήσῳ, 292.
 Σάββας Ἀγραφιώτης, 460.
 Σακχαρεϊάνοι, 448.
 Σάλονα, 574.
 Σαμάτιον ὄρος, 560.
 Σαμοθράκη, 580.
 Σάμος, ξε, 49, 583.
 Σαμουὺλ Ἀθηναῖος, 550, 551. Ἀλεξανδρεὺς, 87, 494, 532. Δέρκων, 234, 244. Ἐφέσου, 332, 346. Κωνσταντινουπόλεως, 245, 260, 287, 295. Νεοκισσαρεὺς, 578, 592.
 Σαντορίνη, 559.
 Σαράη ἐπίσκοπος, ιβ.
 Σαρχίνιστᾶ Δρυνοπόλεως, 580.
 Σαρσοκωρίνη, 562.
 Σαῦχτοῦς Τραπεζούντιος (Κυμνήτης), λ, 16, 167, 191, 192, 384, 461, 488, 153.
 Σαραρεΐμ, 532. Ἀγκύρας, 109, 190. Δρύστρας, 498. κθ, 572. Κωνσταντινουπόλεως, 224, 233, 240, 548, 237, 289, 380, 412. Πατρῶν Ν. 552. Σαβαστείας, 560. Φαναρίου, 550, 606. Φιλιππουπόλεως, 224.
 Σάριφος, 550, 579.
 Σέρρα, 385.
 Σὺθ Συμεών, ξη.
 Σικὸς παππς, 34.
 Σίθη, 585.
 Σόβεστρος Ἀντιοχείας, 89, 150, 165, 204, 214, 217, 250, 252.

- Ε'φάσου, 566, 568. Ιερομόναχος, 518. Κιοβίας, 583. Κύπρου, 532.
 Μελνίκου, 595. Μιρλαβίας, 583. Ξάνθης, 582. Πισιδίας, 583, 591.
 Σινε αρχιεπίσκοπος, 532.
 Σινάϊται, 550, 553, 578, 580, 581, 582, 585, 598.
 Σισίνιος Ιατροφιλόσοφος, 87, 88.
 Σίφνος, 579.
 Σκαναθής Δημήτριος, 188, 356.
 Σκάντζουρα, 181.
 Σκαρμακαγής Λουκᾶς, 574.
 Σκαρλάτος Ἰωάννης, 193. Ρωζάνδρα, 166, 172.
 Σκεντέρμπεης, ξ γ.
 Σκήτη ἄγιος Ἄννης, 188. Καφοκαλυβίου, 126, 188.
 Σκόπελος, κ η, λ α, 89, 103, 111, 112, 125, 126, 149, 157, 542.
 Σκορδύλιος Νικόλαος, λ ε, 128.
 Σκούταρι, 4.
 Σκοῦφος Φραγκίσκος, 127.
 Σκοῦμος (Ἰωσήφ Ἀρβανιτάκης).
 Σκυλίτσης Θεοδόσιος, 123. Στρατῆς, 123.
 Σκύρος, 570, 600.
 Σμαράγδα δόμνα, 532.
 Σμόρνη, 40, 124, 125, 168, 482.
 Σοβίτσκης, 15, 28, 29.
 Σουγδουρῆς Γεώργιος, 500.
 Σουλεϊμάνης σουλτάνος, 47.
 Σουλτάνα Μκυρουδία, 560.
 Σουμάκης Ἄγγελος, 532, 539.
 Σουρσὺ φόρος, θ.
 Σούτσος Ἀλέξανδρος, 174, 176. Δράκος Κ. 176, 532. Μιχαήλ,
 334. Νικόλαος, 176, 259.
 Σοφάδας Θεσσαλίας, ι.
 Σοφινὸς πρωτεύδικος, 582, 586.
 Σπαθῆς Ἀντώνιος, 565.
 Σπανὸς Γεώργιος, 548. Ἰωάννης, 548. Νικόλαος, 548.
 Σπαντωνῆς, 167, 190, 384, 461, 498, 532.
 Σπυριδίων πρωτοπαπῆς Κερκύρας, 532.
 Σταθάκης Ζαχοριανός, 181.

- Σταμάτιος ἐκ Βούλου, 607. λογοθέτης Δημησιάνης, 557.
 Σταυράκης ἰατρός, 177.
 Σταυράκογλους Γεώργιος, 177, 230.
 Σταυροπήγια ἐν Παλοποννήσῳ, 602.
 Σταυροφόροι τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μ. ἐκκλησίας, 548.
 Στανίτσα Χριστιανουπόλεως, 551.
 Σταράκης Ἰαζικίηλ, 455, 488.
 Στεφανίτσας Ράδουλ βόδας, 7, 9, 24.
 Στέφανος Γεωργίου, 5. γραμματικὸς, 543. μέγας λογοθέτης, 8.
 Οὐγγροβλαχίας, 582, 588. Πατριεζέικο βόδας, 13, 14. Σερρών, 532,
 539. Σίφνος, 87, 88. Τισμάνας ἡγούμενος, 582. Ψευδο-Πέτρος, 83,
 263, 270.
 Στεριανὸς Ἀγραφιώτης, 557.
 Στησιάρης Πάριος, 557.
 Στίγνης διδάσκαλος ἐν Ἰωαννίνοις, πγ.
 Στουδίτης Διαμασκηνός, ια.
 Στρατηγὸς Ἀντώνιος, 501.
 Σύκινος, 579.
 Συμεὼν Κωνσταντινουπόλεως, κς. Λοφτσου, 574. Τραπεζούντιος,
 606. Φαναρίου, 539. Χριστιανουπόλεως, 551.
 Σύνοδος ἐν Ρωσσίᾳ, λβ.
 Συρίγος Μιλήτιος, θ, 165, 384, 437, 484.
 Σχολεία, ξθ, ο, οα, οδ, οε. Ἀγράφων, οα, ος, 473. Ἀδριανου-
 πόλεως, 456, 541, 542, 544. Ἀθηνῶν, οα, 446. Ἀθωνος, 542 (Ἀθω-
 νιάς). Ἀνατωλικου, 462, 463, 473. Ἀνδρου, οα. Ἄρτης, 462, 473,
 489. Βουκουρεστίου, 491. Ζακύνθου, οα, 432. Ἰασίου, οδ, 488, 542,
 544. Ἰωαννίνων, πγ. Κουτουνίου, 501. Κωνσταντινουπόλεως, ρδ, ρθ,
 123, 383, 435, 456, 461, 483, 491, 498, 499. Μοσχοπόλεως, 489.
 Νάξου, 542. Πάτμου, 370, 400. Σάμου, 542, 543. Σκοπέλου, κη.
 Τρέκκης, 430. Χίου, οα, οε.
 Σωζούπολις, 563.
 Σωτήρα Ζαγορέ, 181.
 Σωτήρης Γρηγόριος, 498.
 Σωφρόνιος Ἀθηνῶν, 569, 571, 573, 574, 575. Ἀχαρνάν, 452.
 Βιδύνης, 275, 295. Γαρδικίου, 583. ἡμερίσιος Μ. ἐκκλησίας, 553. Θεο-
 σκλονίτης, 553, 555. Ἱεροσολύμων, 99, 287, 291, 300, 543. Ἰμβρου,

- 565, 571. Κωνσταντινουπόλεως, η, κς, ος, οζ. ρα, 83, 300, 321.
 Αποδικαίς, 576. Μιτυλήνης, 553. Μονεμβασιάς, ιη. Νικαίς, 601.
 Πτολεμαῖδος, 83, 180, 234, 280, 287. Σηλυβρείας, 573, 578. Φιλιπ-
 πουπόλεως, 587. Φιλίππων, 588. Χαλσπίου 217. Χριστιανουπόλεως,
 553.
- Ταλάντιον, 556, 591.
 Ταλταμπάν Μουσταφάς, 62.
 Ταρχανειώτης, ι β.
 Ταχμασκοῦλ χάν, 147.
 Τένδος, 4.
 Τκαλίχ Ἀχμέτ, 69.
 Τζανῆς Ἰωάννης, 191.
 Τζαούσι ὀσπίτιον, 548.
 Τζιγάλας Ἰλαρίων, 487.
 Τζιγαφῆς Ἀπόστολος, ις, ιθ, ρ. Ζῶτος, ις, ρε. Πάνος, ιε.
 Τζινάρι Νικομηδείας, 549.
 Τζουβανία, 554, 578.
 Τιμόθεος Βιδύνης, 601. Κωνσταντινουπόλεως, 559. Λαρίσσης, 556.
 Νικομηδείας, 504. Σερρών, 560. Σίμου, 603.
- Τιργόβιστον, ξ α, 171.
 Τομάροβον, 596.
 Τορνάρας Δημήτριος, 605.
 Τούρναβος, 455.
 Τραπεζοῦς, ρα, 556, 580, 595.
 Τρέβχτον Ἀγράφων, 426.
 Τριγλία, 578, 587.
 Τρίκκη, 460.
 Τρίφων διδάσκαλος ἐν Ἰωαννίνοις, π γ.
 Τύκνα, 591.
 Τυπάλδος Μελέτιος, 241, 491, 533.
 Ὑδροπολιτὰ Πελοποννήσου, 559.
 Ὑφῆλάντης Ἀθανάσιος, ιδ, κ γ, 412. Ἀλέξανδρος, 171, 355. Γιαν-
 νάκης, 171. Κωνσταντῖνος, 171, 544.
 Ὑψομαθία Κωνσταντινουπόλεως, 547.
 Φαναρίου ἀρχιεπισκοπή, 557.
 Φατζίας Γρηγόριος, 128, 242, 248, 249, 327.

- Φιλανθρωπία ἀρχιεπισκοπὴ, 128, 241, 327. Ἐκκλησία, 590.
 Φιλάρετος Οὐγγροβλαχίας, μ.δ. Σάμου, 604.
 Φιλήμων Ἀντιοχείας, 89. Χαλεπίου, 89, 250.
 Φοῖβος Κύπριος, ἰθ. Μαδιολανός, 96.
 Φιλίππων μητρόπολις, 555, 559.
 Φιλοθέη (Βενζέλου), 606.
 Φιλόθεος Ἀγιοπόλεως, 584, 594. Καλλιουπόλεως, 602. Λήμων, 595. Παργινός, 503. Ρόδου, 552. Σαντορίνης, 589. Τραπεζοῦντος, 594.
 Φλαγγινανὸν φροντιστήριον, 493.
 Φουρνὴ Ἀγράφων, ο α, 125.
 Φώκαις, 53, 54.
 Φώτιος, 544. διδάσκαλος ἐν Κωνσταντινουπόλει, ο η, ο θ. ἐκ Καραμανίας, 550. μοναχός, 134.
 Χάϊκος Γαύργιος, 557.
 Χαλδία, 595.
 Χαλεπλῆς Χατζῆ Γρηγόρης, 42.
 Χάλη, 553.
 Χαλκηδόν, 125, 494.
 Χαλυδών (Χαλέπιον), 217.
 Χαμπισία (Ἀβουσσινία), 87, 88.
 Χάμι φόρος, 41.
 Χανὸς φόρος, 41.
 Χαράτζι, 162.
 Χασὸν πασῆς Τραπεζοῦλης, 4, 187. Φιραρῆς, 69.
 Χασάπης Ἀποστόλης, 567.
 Χασικῆς Ἰσοῦφ, 593.
 Χατζῆ Ἄλῆς, 559. Δημητρίου Τρικντάφυλλίν, 547. Κόστα Ἰωαννίται, π β. Χρῆστος ἔργων, 539.
 Χάτι χουμαγιού ὑπὲρ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει πατριαρχείου, 415.
 Χιμάρα, 575, 597.
 Χίος, ξ α, 53, 54, 55, 89, 90, 103, 109, 110, 123, 125, 481, 489, 494, 560, 562, 565, 571, 592.
 Χίου προτάξις, 559.
 Χιούτης Τρικντάφυλλος, 567.
 Χιμλῆς χάιμκος, 8.

Κοτζε Βασίλης, 597.

Κουρμούζιος, 384, 491, 533.

Χριστόδουλος Ιεροδιάκονος, 533.

Χρίστος ἼΑλβανός, 608.

Χρίστου Δημήτριος, 533.

Χριστοφόρος, 542. Ἀγγιέλου, 566. Αἰτωλός, (Ἄρτινός) 133, 221, 277. Γάνου, 598. Ιερομόναχος, 539. Ἰμβρου, 565. Κῶ, 560, 561. Μελενίκου, 588. Μασσημερίας, 554. Μηδείας, 585, 592. Νεοκαισαρείας 577, 578. Σάμου, 587, 589. Φιλιππουπόλεως, 566, 572.

Χρονογράφοι Τουρκοκρατίας, ε, εα-κζ.

Χρυσάνθος Αἰτωλός, ο δ, 277. Ἡπειραίτης, 489. ἀρχιδιάκονος, Καισαρείας, Ἱεροσολύμων (Νοταρῆς), ξ θ, 95, 97, 112, 242, 495, 519. Πελοποννήσιος, 124. Προύσης, 570.

Χρυσοβελώνης Ἰωάννης, 556.

Χρυσόγονος (Γεώργιος Τραπέζούντιος), 595.

Χρυσόσκουλας Ἰωαννίκης, 16. Σουλτάνα, 17, 167 (Χρυσόσκουλος).

Χρυσόσκουλος Ἰωάννης, 533, Ράλλης, 240.

Ἰωάννης ἀρχιεπισκοπῆ, 351.

Ἰωρεῖ, 580.

Αρμ 1467864

